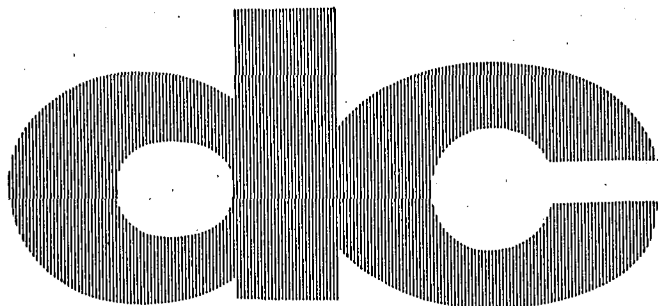
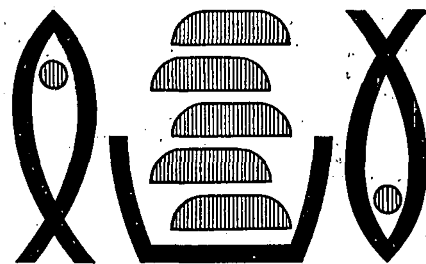

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 1 - 2 januari 1976

Veel geloof
Veel hoop
Veel liefde gewenst!

Het jaar dat voorbij ging was voor de gemeenten in ons land een goed jaar. Wie de in DC verschenen gemeenteberichten las - en wie deed dat niet - en de „geruchten" uit de gemeenten vernam kon zich alleen maar verheugen over de zegenrijke voortgang van de arbeid. Op allerlei wijze en manieren werd er gewerkt, getuigd, gebeden en geofferd. Daarvoor kunnen we alleen maar dankbaar zijn. Het geeft moed voor het jaar, dat nu voor ons ligt.

Ook de Algemene Vergadering van 1975 reflekteerde dit beeld. Er heerste een geest van besluitvaardigheid, die vanuit een groot vertrouwen in de toekomst verklaard kan worden. Daarbij denken we aan de betrekkelijk grote eensgezindheid ten aanzien van de kontinuëring en zelfs mogelijke uitbreiding van De Vinkenhof, de benoeming van een broeder die in E.C.U.-dienst zich intensief bezig gaat houden met bezinning op en studie van de gemeentelijke evangelisatie, het toenemende aantal studenten aan ons seminarium mede tengevolge waarvan de benoeming van een conrector noodzakelijk bleek.

Het veronderstelde vertrouwen in de toekomst van onze gemeenten kan volkomen gerechtvaardigd zijn. Niet wanneer het gebaseerd is op onze inspanningen en pogingen, want vergeefs werken de bouwlieden wanneer de Heer zelf niet bouwt...! Niet wanneer dat vertrouwen is gebaseerd op organisatorische perfektie, want niet door kracht of geweld zal het geschieden maar door de Geest Gods...

Dat vertrouwen is ook dan niet gerechtvaardigd wanneer het gevoed wordt door de overtuiging, dat de boodschap die onze gemeenten proberen uit te dragen en gestalte te geven gróte mogelijkheden heeft in een eeuw van sekularisatie - een eeuw, waarin de individu steeds meer geëmancipeerd schijnt te worden en overgeleverde vanzelfsprekendheden steeds vrijmoediger getest worden op hun werkelijke waarde en betekenis.

Vertrouwen in de toekomst van onze gemeenten is pas dan gerechtvaardigd wanneer de gemeenten léven uit dat wat we met onze doop hebben geclaimed: nieuwe mensen te zijn, op een nieuwe manier leven, leven op hoog niveau. Pas dan wanneer „wedergeboorte" ophoudt een dogmatisch begrip te zijn en werkelijkheid is geworden. Anders gezegd: de liefde is méér, ja: het méést!

* * *

Wat onze gemeenschappelijke arbeid betreft:

Twee jonge vrouwen zullen dit jaar vanuit onze gemeenten uitgaan om de gemeenten in Afrika te helpen; Janca Loot en Janneke van Oosten. Ze mogen ervan verzekerd zijn, dat ons gebed en ons meeleven hen vergezellen!

Broeder R. Reiling zal dit jaar zijn arbeid als begeleider en stimulator van de evangelisatie-bezinning in E.C.U.-verband beginnen. Geve de Heer hem veel wijsheid, studiezin en takt!

Broeder Th. van der Laan - zijn afscheid als algemeen sekretaris van de Unie is spijtig en plaatst voor problemen! - wordt in de loop van dit jaar als conrector van ons seminarium verbonden aan de vorming en opleiding van onze toekomstige voorgangers. Dat het hem aan de „geleerdheid" van God niet ontbreke!

Verder wensen wij allen die bezig zijn in Permanente Commissies, Stichtingsbesturen, besturen van „neven-organisaties als N.B.V.B. en N.B.J.B., kommissies (niet in het minst de leden van de Commissie der Unie) en subkommissies, de mensen die werkzaam zijn in onze Tabitha-huizen en op het Uniebureau véél geduld en inzicht van Godswege!

* * *

Tenslotte:

We wensen al onze gemeenten, allen die er werkzaam zijn - op welk terrein dan ook - en zij wier werk alleen maar meer met gevouwen handen kan worden gedaan, veel geloof, veel hoop en veel liefde!

Sneek

J. van Dam

Profetie in beeld [3]

Uitgangspunt voor de profetie van Johannes is het getuigenis van Jezus. Jezus vertelt daarbij ook over de grote verdrukking en de profetie van Daniël in dat verband (Matth. 24 : 15, 21). Zo ligt het voor de hand om in de profetie van Johannes iets terug te vinden van Daniëls profetie. Dat blijkt ook zo te zijn. De beschrijving van Jezus (Openb. 1 : 13-16) lijkt op wat Daniël heeft gezien (Dan. 10 : 5, 6). Opvallend is ook het visioen van het beest uit de zee (Openb. 13 : 1-8) dat duidelijk aanknopingspunten heeft met Daniëls visioen van de vier beesten die uit de zee opkwamen (Dan. 7 : 2-27). Deze voorbeelden zijn al reden genoeg om de profetie van Daniël nader te bezien.

Geschiedenissen

Het boek Daniël heeft eerst een aantal geschiedenissen uit de tijd van het Babylonische rijk en dat van de Meden en Perzen. De heersers van deze rijken moeten de een na de ander bekennen dat er maar één levende God is, de God der goden, de Heer der koningen, de Allerhoogste, die blijft tot in eeuwigheid, en wiens heerschappij eeuwig is, en wiens koningschap onverderfelijk is (Dan. 2 : 47; 4 : 34; 6 : 27). Daniël (en zijn vrienden) speelt in deze gebeurtenissen een belangrijke rol, en treedt tegelijk op als vertegenwoordiger van het volk van God (de heiligen van de Allerhoogste). Hij deelt in de eer die deze machtige heersers God toebrengen. Juist ook door hem erkennen zij dat Israëls God machtig is om te redden (3 : 29 en 6 : 28) en in staat is om de geschiedenis van de volkeren te regelen (4 : 35 en 5 : 21).

De droom van Nebukadnezar

Kern in de verhalen is de droom van koning Nebukadzenar. Hij vraagt zich af wat er „na dezen" zal gebeuren, en droomt dan van een prachtig beeld, met gouden hoofd, zilveren borst en armen, koperen buik en lendenen, ijzeren benen, en voeten van ijzer en leem. Het beeld wordt vernietigd door een steen die er tegenaan rolt, en zelf uitgroeit tot een berg die de wereld vult. Daniël legt de koning uit dat het beeld een aantal opeenvolgende rijken uitbeeldt, waarvan het Babylonische rijk het mooiste is (gouden hoofd). Al die rijken zullen echter plaats moeten maken voor het rijk van de Allerhoogste, dat in eeuwigheid niet te gronde zal gaan.

Visioenen

Het tweede deel van het boek, vanaf hoofdstuk 7, bevat visioenen (waaronder ook een gebed in hoofdstuk 9).

In hoofdstuk 7 wordt het visioen van de vier dieren, die uit de zee opkomen, beschreven. Ze stellen vier koninkrijken voor. Maar op zekere dag wordt hun door God zelf de macht ontnomen en aan „iemand als een mensen zoon" wordt de heerschappij over de wereld gegeven, samen met het „volk van de heiligen van de Allerhoogste". Dat is een eeuwig koningschap.

De overeenkomst van dit visoen met de droom van Nebukadnezar is opmerkelijk. In beide gevallen gaat het om opeenvolgende wereldrijken, die plaats moeten maken voor het koninkrijk van God.

Opmerkelijk is dat Daniël speciaal aandacht heeft voor het vierde dier, het vierde wereldrijk, waarin een machtige koning zal heersen: Hij zal zich tegen de heiligen (Israël) keren. Hij zal God durven lasteren, en de tijden en de wet veranderen. Ze zullen een tijd, tijden en een halve tijd in zijn macht zijn. Na die drie-en-eenhalve tijd zal hem de macht worden ontnomen, en krijgt Gods volk de heerschappij.

Nadere toelichtingen

Het visioen van hoofdstuk 7 zouden we kunnen betitelen als een soort overzicht over het geheel. In de volgende visioenen komen namelijk dezelfde zaken weer ter sprake. Maar bepaalde onderdelen worden dan nader uitgewerkt.

In hoofdstuk 8 staat het visioen van de ram en de bok, het rijk van de Meden en Perzen, en het Griekse rijk. De Griekse heerser Alexander de Grote overwint de Meden en Perzen, maar zijn rijk valt in vier stukken uiteen: vier horens, vier koningen. Een nakomeling van één van die vier wordt machtig over het Zuiden, het Oosten en het Sieraad (Israël). Hij verzet zich tegen God, en stelt een eredienst in, in de plaats van het dagelijks offer voor God. Dit heeft overigens betrekking op de verre toekomst (het einde, het laatst van de gramschap; vs. 17 en 19). Dit visioen geeft een nadere aanwijzing waar die goddeloze heerser van de toekomst vandaan zal komen.

In hoofdstuk 9 staat beschreven dat Daniël meent dat de verbanning van Israël met zeventig jaren afgelopen zal zijn, maar Gabriël maakt hem duidelijk dat de moeilijkheden voor Israël zich uitstrekken over een langere periode: zeventig weken (van jaren). Hoewel Jeruzalem en het heiligdom terwille van de eer van God herbouwd zullen worden, zullen er toch weer tijden van verdrukking komen. Vooral de laatste week van jaren komt het er op aan: Een heerser zal komen, en het voor velen zwaar maken om Gods verbond trouw te blijven. Vooral in de tweede helft van die „week", de laatste drie-en-een-half jaar van de zeventig weken van jaren, zal de druk zwaar worden. Hij zal de offers laten stoppen, en zelfs stad en heiligdom verwoesten. In dit visioen wordt nader uitleg gegeven van de drie-en-eenhalve tijd die „het vierde beest" heeft om Gods volk te onderdrukken. Ook komt er een nadere uitleg van: hij zal er op uit zijn tijden en wet te veranderen. Opmerkelijk is dat in dit visioen niet direkt sprake is van opeenvolgende rijken, maar dat vrijwel alle aandacht wordt gegeven aan de laatste moeilijke tijd voor Israël.

In hoofdstuk 10 wordt aangegeven dat de strijd van de volkeren op aarde een parallel heeft in de hemelse gewesten: want het gaat er immers om dat Gods rijk uiteindelijk wordt gevestigd.

In hoofdstuk 11 komt een vrij nauwkeurig uitgewerkt verslag van de te verwachten ontwikkelingen, waarbij het visioen begint bij het rijk van de Meden en de Perzen, en het daarop volgende Griekse rijk. Er is wisselende strijd tussen het Noorden en het Zuiden, en bij tijd en wijle merkt men in het Sieraadland er ook iets van. Het loopt er op uit dat „het volk van het verbond" afspraken maakt met de koning van het Noorden, maar al spoedig komen er moeilijkheden. Er zijn afvalligen, en bovendien wordt het heiligdom ontheiligd, het dagelijks offer gestaakt, en een gruwel opgericht die verwoesting brengt (Jezus verwijst naar deze uitspraak *in zijn rede: Matt. 24 : 15). Het einde* van alles komt volgens hoofdstuk 12... drie-en-een-halve tijd nadat het heiligdom is ontheiligd. Daarna komt het einde en hoewel dat niet uitdrukkelijk vermeld is, betekent dat de komst van het rijk van God. Duidelijk is dat hoofdstuk 11 nader uitleg geeft van de ontwikkelingen na de val van het Griekse rijk, en dan ook weer van die tijd van verschrikkelijke verdrukking. Jezus noemde die: de grote verdrukking (Matt. 24 : 21).

Het systeem van het boek Daniël

Het is duidelijk dat de geschiedenissen en de visioenen nauw op elkaar aansluiten. Vooral de droom van Nebukadnezar, wordt herhaaldelijk in de visioenen uitgewerkt. Daarbij geven de visioenen niet na-elkaar-volgende informatie, maar hetzelfde gegeven wordt steeds herhaald, om bepaalde onderdelen nader te bezien.

Johannes' profetie blijkt bepaalde gegevens uit Daniëls profetie te hebben, en het ligt voor de hand te veronderstellen dat Daniëls profetie over het komende koningschap van God terug te vinden is in Openbaring. Dat is ook zo. God zorgt er voor dat het koningschap van Hem op aarde komt, onder leiding van zijn Gezalfde, en zijn volk zal met Hem heersen (5 : 9, 10; 6 : 16, 17; 11 : 15; 19 : 11-16; 22 : 5). Eveneens zijn de ideeën over de grote verdrukking, waarover Jezus ook uitgebreid sprak, te vinden in Openbaring (11 : 7 en 13 : 1-8).

De vraag ligt voor de hand of de visioe-

Nieuws van het Bijbelgenootschap

Stijgende kosten bedreigen bijbelverspreiding

De vraag naar de bijbel in de wereld is zo groot geworden dat de bijbelgenootschappen nauwelijks meer in staat zijn er aan te voldoen. Hoewel voor 1975 meer geld was uitgetrokken dan ooit tevoren, namelijk 27 miljoen gulden, bleek dit bedrag bij lange na niet groot genoeg. Reeds in augustus hadden de bijbelgenootschappen die hulp nodig hebben uit het buitenland 83 procent van het hun toegezegde bedrag opgevraagd. In september bleek de regio Afrika reeds al het beschikbare geld besteed te hebben.

Het Uitvoerend Comité van de Wereldbond, dat eind september in Kyoto, Japan vergaderde kreeg te horen dat in 1975 zeker *f* 1.750.000,— meer uitgegeven zal moeten worden dan begroot was. Oorzaken van dit enorme tekort op de begroting zijn vooral de door de toenemende inflatie sterk gestegen produktie- en vervoerskosten.

Om toch de tering zoveel mogelijk naar de nering te zetten, konden in dit jaar enkele produkties van bijbels en bijbelgedeelten tegen gehouden worden. In de meeste andere gevallen bleek dat van te voren vastgestelde oplagen veel sneller verspreid werden dan oorspronkelijk was aangenomen.

Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft daarom zijn leden en vrienden gevraagd een drietal projekten alsnog mogelijk te maken. Het gaat om het laten drukken van 18 miljoen selekties die verspreid zullen worden op openbare en christelijke lagere scholen in Indonesië, om 3.000 Nieuwe Testament in het nieuwe Chinese schrift en om *f* 125.000,— om dit jaar te kunnen voortgaan met het vertalen van het Oude Testament in omgangstaal voor Nederland. Het Nieuwe Testament in omgangstaal „Groot Nieuws voor U" heeft zo'n grote oplage bereikt en is in zoveel handen van mensen gekomen die voorheen nooit de bijbel lazen, dat met de vertaling en uitgave van het Oude Testament in omgangstaal haast gemaakt moet worden.

Iedere zestien dagen bijbelboek in een nieuwe taal

In het afgelopen jaar werd iedere zestien dagen een bijbelboek of bijbelgedeelte gepubliceerd dat nooit eerder in die taal verschenen was. Dit blijkt uit een onderzoek ingesteld door de Wycliff-bijbelvertalers en de Wereldbond van Bijbelgenootschappen.

Tegen het einde van 1974 was er in 1549 talen tenminste één bijbelboek gepubliceerd, 23 talen meer dan een jaar daarvoor. Ongeveer negentig procent van de wereldbevolking kan althans één bijbelboek lezen in een van de talen die men beheerst. Volgens de studie zijn er nog ongeveer 4.000 talen en dialekten waarin nog geen enkel bijbelgedeelte is gedrukt, de meeste van deze talen worden gesproken door slechts enkele honderden mensen.

De gehele bijbel is nu verschenen in 257 talen en het Nieuwe Testament bovendien in 625 talen.

De Wereldbond van Bijbelgenootschappen draagt financiële verantwoordelijkheid voor 526 vertaalprojekten. Het werk wordt gedaan door meer dan 740 vertalers in vaste dienst en meer dan 2.000 vertalers die een gedeelte van hun tijd beschikbaar stellen. De vertaaldeskundigen van de Wereldbond begeleiden bovendien een groot aantal vertaalprojekten die gefinancieerd worden door kerken of zendingen.

Na ruim drie eeuwen een nieuwe Poolse bijbelvertaling

In Polen is een nieuwe vertaling van de bijbel verschenen. Theologen en taalkundigen van acht verschillende kerken hebben 25 jaar lang aan deze vertaling ge-

---

nen van Johannes op dezelfde wijze informatie verschaffen als gebeurt in het boek Daniël. Daar wordt eerst een overzicht over het geheel gegeven (het droombeeld en het visioen van hoofdstuk 7 vooral) en vervolgens worden de onderdelen nader bekeken. De visioenen worden voorafgegaan door geschiedenissen, waarin het centrale thema in de praktijk aan de orde bleek te komen.

Het blijkt dat in Johannes' profetie dit schema is aangehouden. De visioenen worden voorafgegaan door brieven aan gemeenten, die de komende koning moeten verwachten. Vervolgens wordt er een overzicht over het geheel gegeven (aan de hand van Jezus' rede, en voorafgegaan door een hemelse gebeurtenis die herinnert aan Daniël 7 : 9-14). Daarna worden onderdelen nader toegelicht in groepen visioenen. Die groepen zijn gemakkelijk te onderscheiden, omdat er wordt gesproken over zeven bazuinen en zeven schalen van gramschap, en omdat die groepen worden afgerond met een aanduiding van het einde en de komst van het koninkrijk van God (6 : 17; 11 : 15-19; 14 : 19, 20; 19 : 6; 22 : 5). Het is duidelijk dat dit van groot belang is voor de verklaring van de visioenen!

(Wordt voortgezet). P. v. d. Werf

Oud en nieuw vieren

Was het maar waar, dat we
werkelijk oud en nieuw konden
vieren. Dat we afscheid konden
nemen van het oude: de donkere
dingen, de zorgen, de zonden, de
mislukkingen en teleurstellingen,
de angsten en onzekerheden.
Dat we werkelijk op de eerste dag
van het nieuwe jaar aan iets totaal
en volslagen nieuws konden beginnen,
iets waarover niet de schaduwen van
1975 en voorgaande jaren vallen.
Maar het kan niet. Dat ervaren we
elk jaar op de eerste januari weer
als een lachertje. Er is niets
veranderd. Het gaat alles weer op
de oude voet verder. In eigen leven
en in de grote wereldgemeenschap . . .
Dat maakt velen cynisch en
pessimistisch.
En toch . . . „Zo is dan, wie in
Christus is, een nieuwe schepping:
het oude is voorbij gegaan, zie
het nieuwe is gekomen".

P

Voor de mens die waarachtig met
Christus leeft, is elke dag een
nieuwjaarsdag, een nieuw begin.
De zonden van gister, de nederlagen,
het kleingeloof . . . ze zijn er niet meer.
Zó ver van ons gedaan als het
Westen en het Oosten uit elkaar
liggen.
De zorgen van gister . . . Ze behoeven
er niet meer te zijn.
„Wentel uw weg op de Here en
Hij zal het maken" . . . Hij kán het,
Hij doet het! Gelóóft u dat?
Gelukkig nieuwjaar!
365 keer per jaar!

cvw

werkt, onder andere van de Hervormde Kerk, de Lutherse Kerk, de Oud-Katholieke Kerk en van de Orthodoxe Kerk van Polen. De vertaling die tot nu gebruikt werd stamde uit 1632.

De eerste exemplaren werden uitgereikt aan de voorzitters van de synodes en kerkelijke vergaderingen tijdens een feestelijke bijeenkomst van de Poolse Raad van Kerken. Deze bijeenkomst werd ook bijgewoond door de Nederlander, mr Ole van Luyn, de nieuwe sekretaris voor Europa van de bijbelgenootschappen. Deze nieuwe vertaling werd gedrukt in Polen en gefinancierd door het Europese Produktiefonds van de bijbelgenootschappen in Stuttgart.

De belangstelling voor de bijbel neemt in Polen nog steeds toe. Werden er in 1973 ongeveer 149.000 bijbels en bijbelgedeelten door het bijbelgenootschap verspreid, in 1974 waren het er bijna 177.000.

Bijbel per Maand-Club (6500 leden) groeit „uit zichzelf"

Twee en een half jaar geleden richtte het Nederlands Bijbelgenootschap de Bijbel per Maand-Club op. Het is een club waarvan de leden elke maand minimaal vijf gulden bijeenbrengen voor telkens een ander projekt buiten de grenzen. Maandelijks krijgen de leden een kontaktbrief waarin over het projekt van de maand wordt geschreven en over de groei van het ledental wordt bericht. Ere-voorzitter van de Bijbel per Maand-Club is zijne koninklijke hoogheid de Prins der Nederlanden.

Het jaar 1973 sloot af met 3.300 leden, die samen *f* 173.457,— opbrachten. Daarmee werd de verspreiding van bijbels en Nieuwe Testamenten mede bevorderd in Polen, Estland, Letland, Litouwen, in Indonesië en Uruguay. In al die gevallen was subsidie nodig om de bijbel voor de gebruikers betaalbaar te maken (de norm is: de prijs van een bijbel mag nooit hoger zijn dan het gemiddelde loon van één dag werken).

Begin oktober bedroeg het totaal aantal leden rond 6.500. Er is dus een gestadige groei. Deze wordt voor een groot deel door de leden zelf veroorzaakt, omdat ze zelf namen en adressen opgeven van hen die huns inziens voor het lidmaatschap in aanmerking zouden willen komen. Dit sneeuwbalsysteem werkt zeer effektief.

Uit alles blijkt dat deze klub aanslaat bij zeer velen, juist omdat ze zich daardoor dicht bij het werk van bijbel vertalen, produceren en verspreiden betrokken weten. Inmiddels heeft de Nederlandse klub de aandacht van het buitenland getrokken. Bijbelgenootschappen in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland zochten kort geleden kontakt met het NBG om te bespreken hoe ook in die landen zo'n initiatief zou kunnen worden genomen. Nagegaan wordt of wellicht de organisatie en administratie samen kunnen worden gedaan, wat kostenbesparend kan werken.

Vijf vertalingen naast elkaar

Het is weer mogelijk verschillende bijbelvertalingen naast elkaar te lezen in één uitgave. Dezer dagen publiceert het Nederlands Bijbelgenootschap samen met de Katholieke Bijbelstichting in één deel het Evangelie van Marcus en de brief van Paulus aan de gemeente van Efeze in de Statenvertaling, de Vertaling 1951, de Willibrordvertaling, hedendaags Nederlands en in omgangstaal. De zesde kolom is vrij gehouden voor persoonlijke aantekeningen.

Om te zien of er voldoende belangstelling is voor een dergelijke, vrij dure, uitgave brengt het bijbelgenootschap deze uitgave van Marcus en Efeze als proef. De prijs zal *f* 17,90 bedragen.

Agenda ten bate van bijbelverspreiding in Birma

Ten bate van de bijbelverspreiding in Birma brengt het Nederlands Bijbelgenootschap van 1976 een agenda uit die tevens een bijbelleesrooster bevat voor dat jaar. De agenda is dun en geeft twee regels voor iedere dag om afspraken te noteren en kan gemakkelijk in een binnenzak of tasje worden opgeborgen (formaat 9,5 bij 17 cm).

Van de lage prijs komt per exemplaar één gulden ter beschikking van het Bijbelgenootschap in Birma. Een tiental jaren geleden moesten alle buitenlandse zendingswerkers dit land verlaten. De kleine kerken verstonden echter hun verantwoordelijkheid en begonnen aktief te evangeliseren. Het gevolg was dat de kerken in de afgelopen jaren sterk groeiden. Ook de vraag naar de bijbel nam toe.

De ekonomische situatie in het land is echter zorgwekkend en de mensen zijn niet in staat om zelfs maar de kostprijs van een bijbel of Nieuwe Testament te dragen. Daarom heeft het Bijbelgenootschap van Birma een beroep gedaan op onder meer de hulp van het Nederlands Bijbelgenootschap.

De agenda is te verkrijgen door drie gulden over te maken op giro 6 36 35 van het Nederlands Bijbelgenootschap te Haarlem en wordt dan franko thuisgestuurd.

DS W. HARKEMA BEEINDIGT VOORGANGERSCHAP

Ds W. Harkema, voorganger van de baptistengemeente te Musselkanaal, heeft een benoeming aanvaard als voorzitter van de landelijke arbeid van „Het Zoeklicht", gevestigd te Doorn. De vereniging „Het Zoeklicht" werd in 1919 opgericht door Johannes de Heer. Ds Harkema zal nu de algehele leiding van deze arbeid op zich nemen en zich vestigen in Doorn.

In verband daarmee zal hij op zondag 22 februari afscheid nemen van de gemeente te Musselkanaal. Hij hoopt per 1 maart deze nieuwe arbeid te aanvaarden.

ROEMENIE

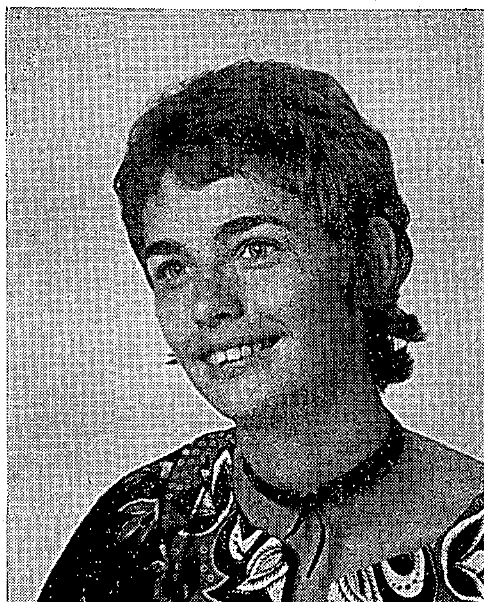
Onlangs werd te Boekarest, de hoofdstad van Roemenië meegedeeld, dat Pastor Nicolae Covaci ingaande 1 december 1975 zijn werk als president van de Roemeense Baptisten Unie zou neerleggen en zijn werk als voorganger zou voortzetten. Tijdens het achtjarig presidentschap van Covaci bleef hij voorganger van de gemeente te Oradea, waar hij reeds meer dan 40 jaar geleden begon. Verleden jaar werden in deze gemeente 400 bekeerlingen gedoopt. Tijdens een doopdienst midden november werden 47 mensen gedoopt; daarmee kwam het aantal dopelingen van dit jaar op 192.

UITZENDINGSDIENST JANCA LOOT

De Unie Zendingscommissie en de baptistengemeente te Leeuwarden nodigen hierbij uit de uitzendingsdienst bij te wonen van zuster Janca Loot, die als zendelinge namens de gemeenten, aangesloten bij de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, binnenkort haar arbeid in Noord-Kameroen hoopt te beginnen binnen het kader van de Europse Baptisten Zending.

De uitzendingsdienst zal plaatsvinden op zondag 11 januari 1976 's middags om

4.00 uur in de baptistenkerk, M. H. Trompstraat 4 te Leeuwarden.

Voor genodigden is er na afloop gelegenheid om afscheid te nemen, terwijl er tevens een kopje koffie wordt geschonken.

Afzondering en vervreemding onder christenen

(of kritiek en solidariteit, n.a.v. Gal. 2 : 11-14)

door ds Th. van der Laan

Schokkend is het gebeuren in Antiochië. Eerst krijgen we het beeld van een fijn liefdemaal, waar gemeenteleden en gasten van elders aanzitten: alle rangen en rassen zitten als gelijken aan tafels. Dan komen er broeders uit Jeruzalem. Deze strenge broeders zien vrij snel dat dit niet kan. In de moedergemeente in Jeruzalem houden ze er andere principes op na. Hier in de vreemde behoort Petrus zich daaraan te houden.

Jeruzalem houdt vast aan de Joodse traditie waar het de tafelgemeenschap betreft: Joden zitten niet aan tafel met heidenen.

De vierende Agape-gemeente valt uiteen in verbijsterde en gekwetste mensen die hier en daar zijn overgebleven in een niet te grote zaal. De lege plaatsen korresponderen met een leeg gevoel. Ze kunnen geen brok brood meer door de keel krijgen. De broeders uit Jeruzalem brachten vervreemding in plaats van vrede.

Dit incident in de christelijke gemeente in Antiochië wordt o.a. gekenmerkt door de houding van Petrus. Er staat, dat hij zich terugtrok en zich afzonderde uit vrees voor de besnedenen. Petrus en zelfs Barnabas laten zich onder druk zetten. Ze zijn bang voor de al te rechtzinnige broeders.

De geschiedenis van de gemeente van Christus door de eeuwen heen is vol van deze schokkende verhalen. In alle tijden kent de gemeente de spanning tussen wet en evangelie. Overal en steeds opnieuw hebben kinderen Gods, of zij die zeiden het te zijn, elkaar van de tafels van de gemeenschap gejaagd. Dit spanningsveld kennen wij ook onder ons. Om alle misverstand te voorkomen: er is, Gode zij dank, geen scheiding onder ons. Maar het spanningsveld is er wel. Je kunt het niet gemakkelijk omschrijven, want het is voor een groot deel een aanvoelen.

Er is hier en daar in toenemende mate een gevoel van vervreemding. Sommigen trekken zich terug, zonderen zich innerlijk af; een enkeling doet het in verwarring, uit wrok; een ander, om de eigen identiteit niet te verliezen. Want die vervreemding geldt niet de wereld buiten de gemeente maar die gemeente zelf, of onderdelen daarvan.

Laat me eens proberen wat konkreter te zijn. De agenda van deze A.V. *) geeft sommigen onzer het verlammend gevoel van: dit is eerst recht geestelijke navelkijkerij; binnenkerkelijke dienst aan de eigen groep. Anderen daarentegen menen tekenen te ontwaren van toenemende centralisatie en van daarmee samenhangende beïnvloeding van de moderne theologie en van een wereldse mentaliteit die heimelijk binnensluipen zonder ze effektief te kunnen bestrijden.

Vervreemding van elkaar geeft je het gevoel van machteloosheid en al naar gelang van je stemming of geaardheid word je onverschillig of boos op die anderen...! Vervreemding is hét kenmerk van de mens die Gods gemeenschap en ook zijn medemens is kwijtgeraakt. Dat is het beeld van Kaïn die een zwerver en vluchteling werd in het land ten Oosten van Eden. Vervreemding staat daarom diametraal tegenover de gemeente, die gemeenschap is. Het Lichaam van Christus is in haar wezen en doelstelling erop gericht het antwoord te zijn op alles wat van de grote tegenspeler is, die juist vereenzaming en vervreemding in de meest verregaande zin van het woord beoogt.

Ik vrees, dat wij baptisten onze situatie niet recht doorzien. Want we leven verder in onze gemeenten en op onze A.V.'s alsof er alleen in de kantlijn een beetje is veranderd. Dan schrikken we zo af en toe als we moeten spreken over onze verhouding tot andere kerken, of over de vraag of wij zonder meer gelovig besprengden (dus niet ondergedompelden) kunnen opnemen in de gemeenten, of over eventuele aansluiting bij de IKON. We schrikken, omdat dan niet alleen blijkt hoezeer wij van mening verschillen met elkaar, maar vooral hoe moeilijk en in sommige gevallen hoe onzorgvuldig we met elkaar omgaan. De manier waarop we argumenteren en elkaar antwoorden heeft vaak meer weg van een politieke arena dan de tafel van het liefdemaal. Juist in de krisis van de meningsverschillen geven we elkaar vaak het gevoel elkaar niet of nauwelijks te accepteren. Dit elkaar niet aanvaarden in het anders zijn kan uiteindelijk leiden tot de situatie zoals die was in Antiochië: afzondering, verbreking van gemeenschap, klubvorming - al hoeft dit niet zo openlijk te gebeuren als toen en daar.

Broeders en zusters, als wij in de eerstkomende jaren niet leren eerlijk, open en vanuit de Gemeenschap van die ene Here Jezus Christus met elkaar te spreken over de kontroversiële onderwerpen die velen onzer bezighouden dan veroorzaken we lege plaatsen aan het liefdemaal. Een A.V. is mijns inziens niet de plaats om rustig je gedachten te formuleren, om je te bezinnen en om uitvoerig te luisteren naar elkaars opinies.

Wij moeten snel andere vormen van samenspreken en samenwerken vinden. Wij, Nederlandse baptisten, hebben in feite weinig ervaring om in een steeds groter wordende verscheidenheid te leven.

Eén oplossing, die voor de hand ligt, wijzen we als volstrekt ontoereikend van de hand; de weg terug naar de gelijkvormigheid van onze vroegere gemeenten. Die weg terug is er namelijk niet. Die weg kun je alleen bedenken in een stemming van begrijpelijk heimwee naar die overzichtelijke gemeente waar alles zoveel eenvoudiger was.

Omdat ik voor mezelf graag naar trefwoorden zoek die weergeven wat ik wil zeggen heb ik boven deze toespraak geschreven: kritiek en solidariteit. Die woorden vatten enigermate samen wat ik poog te zeggen. Kritiek is naar z'n oorspronkelijke betekenis: oordeel, beoordeling; het gaat na welke waarde iets heeft en of het wel juist is. Maar dat kan alleen in solidariteit, d.w.z. in „het bewustzijn van saamhorigheid en bereidheid om de konsekwenties daarvan te dragen".

Ik wil nu eens heel konkreet worden. Wie kritiek heeft op de Unie-Commissie stelle zich beschikbaar als kandidaat en werke solidair met de broeders en zusters mee. Wie onze gemeente te weinig evangelistisch vindt, zette zich plaatselijk en landelijk in om mensen voor Christus te winnen, maar steeds vanuit de gemeente. Wie onze gemeenten wereldvreemd en op het innerlijk alleen gericht vindt, tone zich in de plaatselijke gemeente bereid te zijn tot nederig werk en richtte zich dan vervolgens in woord, daad en geschrift tot geloofsgenoten.

Maar dezen moeten wel de ruimte krijgen èn ons vertrouwen. Onze vrees voor hen voelen ze. Dat vervreemdt hen van ons. Bidt om een positieve houding, om een liefdevol begrip. Vraag u af waarom die ander zó begaan is met die zaak. Hij is een kind van God!

Al moet het kort, we moeten in dit verband spreken over onze verhouding met andere christenen. Weten wij ons solidair met andere kerk- en geloofsgemeenschappen? Meestal beginnen we met kritiek, d.w.z. we beginnen daar waar wij de anderen op onbijbelse leer en praktijken menen te kunnen wijzen.

Maar daarin blijven we veelal steken en we brengen het niet op tot daden van soli-

darițeit te komen. Waar kritiek zonder solidariteit wordt tot kriterium voor onze gemeenschap met christenen van andere tradities, daar zien we afzondering, afscheiding; uit vrees...? Gemakkelijk rekenen we dan generaliserend af met hen, die wij niet tot onze kring verkozen. Het is dan niet belangrijk of we die kring interkerkelijk, evangelisch of oekumenisch noemen.

Het zal u interesseren hoe onze zwaar beproefde geloofsgenoten in Oost-Europa de oekumene beleven. Daar zijn de gemeenten theologisch gezien veel behoudender en piëtistischer, ook veel mystieker dan wij. Toch zijn ze aktief lid van de Raden van Kerken in hun land en sommigen geven er zelfs leiding aan. Waarom? De christenen daar hebben elkaar nodig in de strijd tegenover een atheïstische overheid en samenleving. In verdrukking ben je allereerst solidair en daarna pas kritisch. Maar kunnen wij ons de luxe van die kritische afzondering wel veroorloven? De situatie van de kerk in Europa is desastreus, al zijn er grote kansen. We kunnen niet op de tribune het lot van de kerken beschouwen en er onze kritiek over uitspreken. Hoe zijn wij solidair? Ik vind dit een uitermate moeilijke vraag die we samen in alle openheid onder ogen moeten zien.

Dit alles zouden we evenzeer aan de orde moeten stellen voor wat betreft kritiek en solidariteit t.a.v. de christenen in de 2/3 wereld. Vele christenen in het Westen hebben geweldige angst voor de vragen, houding en standpunten van de niet-westerse christenen. Bij het woord moratorium, of bij „dialoog met de wereld-godsdiensten" grijpen we meteen naar ons vertrouwde formuleringen, die echter een voortijdig einde betekenen van een meedenken en meeworstelen met onze geloofsgenoten daar. Misschien zouden we het allemaal anders moeten stellen. We zouden moeten hopen dat nu eens zendelingen uit Afrika, Azië en Zuid-Amerika en als het zou kunnen Oost-Europa en China ons konden aanspreken op onze Westerse, materialistische levenshouding, en op onze verdeeldheid óók.

Dit is een andere vorm van internationale solidariteit dan in Utrecht door onze eerste minister werd gepredikt.

De apostel Paulus kiest in Antiochië voor de openheid. Hij noemt het probleem bij de naam. Hij gaat zelfs zover om Petrus en de anderen te bestempelen als huichelaars. Maar dat is niet alles.

Paulus maakt een lange moeizame reis naar Jeruzalem om daar met de leidende broeders dagenlang te praten, te luisteren, te getuigen, te luisteren, feiten te noemen, te luisteren, vragen te stellen, te luisteren, eerlijk te zijn, te luisteren, geduld te hebben, te luisteren...

Zo komt het tot afspraken, erkenning en akseptatie; je kunt zelfs verdedigen dat het apostelkonvent tot een compromis komt. Maar de vrijheid in Christus en de algenoegzaamheid van Christus' lijden en opstanding voor alle zondaren zijn het fundament. Allen leven uit dat geloof, uit het vertrouwen in en de overgave aan de Here Christus.

Laten we in dat geloof ons werk voor vandaag *) beginnen en onze grote taak voor de toekomst op ons nemen met vertrouwen in Hem.

---

*) Dit artikel is de toespraak die ds Th. van der Laan, algemeen sekretaris van de Unie hield als opening van de eerste zitting van de Algemene Vergadering, in oktober 1975 te Nieuwe Pekela gehouden. We plaatsen deze toespraak op verzoek van meerdere AV-gangers; - red.

ZAND en ZAAD

Om het maar ronduit te zeggen: ik zit met de oekumene wat in de maag. Even ronduit zal ik u vertellen wat me aanleiding geeft er met u over te praten. Als u van mening bent dat ik verkeerd gehandeld heb wilt u me dat wel schrijven.

Ergens in de stad draaide een kapelaan mijn telefoonnummer. Of ik die en die was. Ik antwoordde bevestigend. Hij vertelde mij dat de Zonnebloem een kerstmiddag ging houden voor ietwat oudere en zieke mensen en of ik er voor voelde medewerking te verlenen. Ik zou wel weten dat de Zonnebloem vroeger een r.k. aangelegenheid was, maar dat dat nu niet meer helemaal het geval was. Ze hadden de deuren wijd opengezet. Vanwege die wijdgeopende deuren liep ik er door en er werd een vergadering afgesproken ten huize van een der dames. Daar meldde ik mij op het overeengekomen middaguur. We waren met z'n vijven, drie dames, een kapelaan en ik.

Tijdens de thee werden de besprekingen geopend door de gastvrouw, die een voorlopig programma aanbood. Er waren goede lieren uitgekozen. Ik zag wel dat, er ook een gebed tot Maria zou worden opgezonden, maar zweeg daarover, althans voorlopig. De kapelaan wilde woorden van welkom spreken en verderop zou ik uit Lukas 2 lezen en naar aanleiding daarvan een vijfminuten-toespraakje houden. Een aantal voorbeden waren al opgesteld en die zouden telkens afgerond worden met: Heer, ontferm U.

Toen kwamen we tot Canon en Consecratie - ik neem het programma over - en daarna zou het Onze Vader en Communie volgen. Onder consecratie wordt wijding verstaan, in het bijzonder van brood en wijn bij de communie (Avondmaal), welke beide elementen in het lichaam en bloed van Christus veranderen. Het leek me niet verstandig een gesprek te beginnen over het standpunt van protestanten t.a.v. deze verandering, officieel altijd nog een leerstuk van de r.k.-kerk. Wel maakte ik zo goed mogelijk duidelijk dat men eventueel aanwezige protestanten in een dwangpositie bracht. Dezen waren gekomen in de veronderstelling een feestelijk samenzijn mee te maken en plotseling zou 't karakter omgebogen worden naar een kerkelijke plechtigheid, waartegen sommigen zeker bezwaren zouden hebben. Tot mijn verrassing lieten zonder veel pijn alle vier dat onderdeel vallen. Na nog wat gepraat over diverse bijdragen scheidden we als vrienden.

De volgende morgen werd ik door de kapelaan gebeld. Er waren twee dames bij hem en hij vroeg namens hen of ze even langs mochten komen. Ik zei dat mijn deur open stond. Ze kwamen. Hun boodschap was dat er meerdere dames bezwaar gemaakt hadden tegen het besluit de communie niet te vieren. Ik antwoordde dat ik daar begrip voor had maar dat zij zelf toch gezegd hadden oog te hebben voor de moeilijkheden. Jawel, maar de grote meerderheid zou toch rooms-katholiek zijn en die rekenden op dat onderdeel. Ik zei dat te betreuren omdat ze dan op dit christelijk samenzijn een kerkelijk stempel drukten. Het speet mij hun te moeten meedelen dat ik mij dan zou onttrekken. Wat hun ook speet, zoals ze zeiden. Nog eens maakte ik duidelijk dat ik geen „ketterjager" was, want ik had immers gezwegen toen het gebed tot Maria werd opgenomen in het programma, ofschoon ze toch konden weten dat zoiets onzerzijds niet op prijs zou worden gesteld. Maar hier was zeker de grens bereikt.

Ze betreurden mijn besluit en zeiden dat ze toch zo mooi op weg waren naar de oekumene. Ik weet niet wat zij zich daarbij dachten. Ik denk soms dat men naar een soort bijeenkomsten zoekt waarin men zorgvuldig zijn eigen ontvangen of gewonnen inzichten achter houdt en dan samen een broederschap bejubelt.

Thuis gekomen gelooft men nog wel dat er onder de oekumenisch verzamelden christenen waren, die in Jezus de Verlosser der wereld zien, maar dat hun kerk niet jouw kerk of gemeente zou kunnen zijn omdat in die kerk gebruiken worden gepraktiseerd en leringen worden verkondigd die o.i. ver verwijderd zijn van de oorsprong. Nu kan men terwille van de „lieve" vrede zwijgen en de herdertjes bij nacht in het veld laten liggen, maar de verkeersweg krijgt dan wel gevaarlijke

bochten en onverantwoorde oversteekplaatsen.
Moeten we dan maar vrede hebben met de verdeeldheid der kerken? Nee. We weten wat er in Johannes 17 staat. Doch wat baat het een mens als hij vrede heeft met iedereen en schade lijdt in zijn vrede met de God van het Woord, met het woord van God? Daar staan we dan en wij kunnen niet anders.

Huizinga

MEDEDELINGEN

△ Sekretaris van de baptistengemeente te Apeldoorn is thans: A. Niessink, Woestijnweg 46, Vaassen; tel. 05788-1771.

△ Voorzitter en sekretaris van het IJsselgewest zijn thans resp. ds A. A. Boeschoten te Apeldoorn en A. Niessink, Woestijnweg 46 te Vaassen.

△ Het sekretariaat van de baptistengemeente te Harderwijk wordt thans tijdelijk waargenomen door: E. Th. Poppe, Engelserf 1, Harderwijk.

WAT GEVEN WE ZE MEE AAN GELOOF?

Weekend voor predikanten en jeugdleiders op De Bron in Dalfsen

Hoe we het ook bezien, de vraag naar de toekomst van onze gemeenschap is nauw verbonden met dat wat de jongeren vandaag ontvangen en ervaren in onze gemeenten.

Waar ligt in onze gemeenschap het aksent? Op de leer? (allerlei theologische vragen over doop, avondmaal, wederkomst enz.). Op de bijbel (studie of kritiek). Op de maatschappij? (belangstelling voor sociale misstanden, diskriminatie enz.). Op de persoon? (het persoonlijk beleven, pastorale zorg).

Gaat het er om je aan te passen bij de jeugd en alleen maar dat te brengen wat zij mooi vinden, of moeten zij zich aanpassen bij de ouderen en hun taal maar leren spreken?

Als je de dingen anders zegt, worden ze dan ook anders?

Dit zijn allemaal vragen die geen studeerkamerantwoord, maar een levend antwoord nodig hebben.

Eén ding is duidelijk: daar waar ruimte is voor gesprek en vertrouwen, daar is de basis gelegd voor groei en bloei in de gemeente.

Dit stelt eisen aan de jeugd (openheid en vertrouwen), maar natuurlijk net zo goed aan hen die ze begeleiden. Daarom is het goed dat allen die op één of andere manier de opdracht hebben geloof uit te dragen aan de jongeren eens bij elkaar komen om gedachten, zorgen en mogelijkheden uit te wisselen.

Om elkaar moed, inspiratie en ideeën te geven.

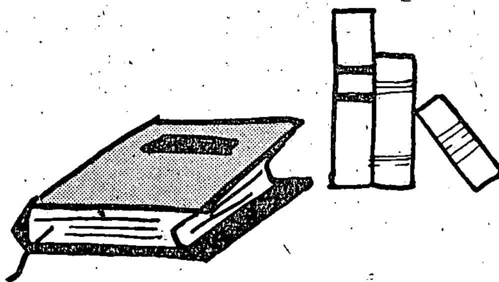
Om samen onder leiding van Gods Geest zicht te zoeken voor de jeugd.

Dit alles door middel van gesprek, kontakt en kreativiteit.

Enkele gegevens:

Tijd: vrijdag 23 januari (vanaf plm. 19.00 uur) tot zaterdag 24 januari (16.00 uur).
Prijs: *f* 20,— (inklusief dokumentatie).
Plaats: De Bron, Dalfsen.
Organisatie: R. J. C.
Aanmelding: bij het jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsvaart 25, Drachten.
Na aanmelding ontvangt u het programma-overzicht.
Jeugdleiders, predikanten en studenten, grijp toch de kansen!
Een unieke gelegenheid om gedachten te wisselen en je te bezinen op iets waar je vaak in je eentje mee zit te modderen.
Namens de voorbereidingskommissie,

J. Baptist
A. de Vries
P. Brongers

zondag	4 januari	Psalm 33 : 12—22	Voor hen die Hem vrezen
maandag	5 januari	Titus 1 : 10—16	Holle praters op Kreta
dinsdag	6 januari	Titus 2 : 1—10	Ten voorbeeld aan oud en jong
woensdag	7 januari	Titus 2 : 11—15	Een nijver volk Gods
donderdag	8 januari	Titus 3 : 1— 7	Wat God voor mensen wil
vrijdag	9 januari	Titus 3 : 8—15	Krachtige en beleidsvolle zorg
zaterdag	10 januari	Psalm 34 : 1—11	Vromen gaat het goed

GEZUSTERS VAN NETTEN (HEEG) NAMEN AFSCHEID VAN ZONDAGSSCHOOLWERK NA 55 EN 47 JAAR

Tijdens de kerstfeestviering van de zondagsschool in Heeg hebben de dames Aagje en Idske van Netten, na resp. 55 en 47 jaar dit werk te hebben gedaan, afscheid van de zondagsschool genomen. Beide dames waren voor hun langdurige zondagsschool-arbeid reeds onderscheiden met de gouden eremedaille in de orde van Oranje Nassau en de gouden speld van de Nederlandse Zondagsschool Vereniging. Het zondagsschoolwerk in Heeg, oorspronkelijk voortgekomen in de vorige eeuw uit de in die tijd ontstane baptistengemeente Silo ter plaatse en waaraan sindsdien altijd de naam Van Netten verbonden was, is nu op verzoek van de gezusters Van Netten overgenomen door de Hervormde gemeente en de Gereformeerde Kerk te Heeg.

Na de kerstviering op de avond van eerste kerstdag in de Hervormde Kerk werden door dankbare ouders en namens de beide kerkeraden hartelijke afscheidswoorden gesproken en cadeaus overhandigd. Ook de kinderen boden verschillende geschenken aan.

Ds J. van Dam, voorganger van de baptistengemeente te Sneek, die met zijn echtgenote aanwezig was, sprak een kort slotwoord.

EVANGELISATIE OP DE PHILIIPPIJNEN

Tijdens een evangelisatie-campagne in Zuidelijk Mindanao op de Philippijnen hebben meer dan 1500 mensen voor Christus gekozen. De campagne die begin december jl. werd gehouden werd geleid door 20 Amerikaanse predikanten, op uitnodiging van zowel de SBC-zending als de inheemse baptistenleiders.

INSTITUERING GEMEENTE HEEMSKERK

De baptistengemeente IJmond deelt mede, dat haar wijkgemeente te Heemskerk op zondag 4 januari 1976 zal worden geïnstitueerd als zelfstandige gemeente.
De instituëringsdienst zal plaats vinden om 16.00 uur in de kapel te Heemskerk, Maerten van Heemskerkstraat 41.

Namens de raad der gemeente:
N. Mik

BEROEPINGSWERK

(korrektie)

Beroepen: te Vroomshoop-Westerhaar, W. Kos te Delfzijl.

N.B. Ten aanzien van dit beroep zijn beide gemeenten samen gegaan.

VAN DE REDAKTIE

Hoewel zijn redaktionele periode eind december beëindigd was stelt ds P. van der Werf zich toch voor de artikelenserie Profetie in beeld te voltooien. We zijn hem voor die bereidheid zeer erkentelijk

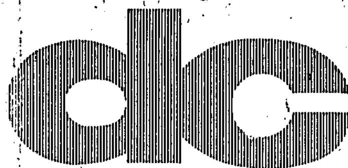
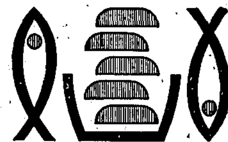
Red.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

IKON-TELEVISIE

LATE VISITE (1)

Een vreemdeling in Egypte

Een vreemdeling in Egypte - zo noemt zich de veerman van Zalk, Martin Woning, aan wie op vrijdag 9 januari a.s. het eerste van de reeks portretten is gewijd, die het IKON onder de titel „Late visite" op vrijdagavond gaat uitzenden (23.01-23.26 uur).

Veerman Martin Woning zet niet alleen over van Zalk naar 's Herenbroek in Overijssel, hij zou zijn klanten ook liefst in één moeite door overzetten in de staat van genade waarin hij leeft. Hij is namelijk een onvermoeibaar geloofsgetuige, die heel sterk door zijn persoonlijke ervaringen wordt geleid. Hij ontmoet daarbij zowel afkeer als bewondering en de menselijke reacties op zijn getuigenissen maken hem wel duidelijk dat hij nog altijd een vreemdeling in Egypte is, hoe graag hij ook „dichterbij" zou komen. De liederen van Johannes de Heer die hem in de Vrije Baptistengemeenschap Bethel omstuwen, begeleiden hem ook op het kabbelende water van de IJssel. De film laat niet alleen de veerman van Zalk aan het woord over Jezus, maar ook anderen over de veerman van Zalk. Een plaatselijk predikant houdt af en toe wel eens zijn hart vast over de rigoreuze aanpak van Martin Woning, maar hij kan het niet over zijn hart verkrijgen om er iets van te zeggen. Waarom? „Omdat het allemaal zo autenthiek is..." Precies om die reden lieten Bob Warning, Emile van Rouveroy van Nieuwaal en cameraman Deodaat Visser zich net zolang door de veerman van Zalk overzetten tot ze genoeg materiaal voor een portret van hem hadden.

LEZERS AAN HET WOORD

WAT WILLEN TOCH DIE GEHEELONTHOUDERS?

Er zijn nog altijd drankbestrijders. En er zijn ook nog altijd Geheelonthouders! Ze vechten nog altijd! Tegen de bierkaai!

Wat willen de mensen toch? Wat beweegt hen tegen die bierkaai te blijven vechten.

Twee duidelijke redenen mogen hier worden vermeld.

In de eerste plaats het hand-over-hand toenemende alkohol-misbruik. De cijfers liegen er niet om. Het verbruik per hoofd der bevolking ligt stukken hoger dan jaren geleden. Onze gestegen welvaart is daar niet vreemd aan. Maar ook de verkorte arbeidstijd, die veel tijd over laat voor „rekreatie". En daar wordt door velen van gebruik gemaakt om zich te buiten te gaan aan alkohol. Daarbij komt, dat ook meer jongeren dan vroeger, met medeweten en medewerking van hun ouders, zijn over gegaan tot gebruik van alkoholische dranken. Een klasse-avond, een schoolavond en hoe die avondjes ook genoemd worden, schijnt niet geslaagd te zijn, als er niet voldoende alkoholhoudende z.g. „drankjes" aanwezig zijn. En als er ouders zijn, die daaraan niet mee willen doen om begrijpelijke redenen, dan wordt daar geen „feestje" meer gehouden. Dan geeft men de voorkeur aan die ouders, waar alkohol niet geweerd wordt.

In de tweede plaats (en dit geldt bijzonder voor de Christen-geheelonthouders): nog altijd geldt het woord van de Apostel Paulus, Romeinenbrief 14 : 15b „breng niet door uw eten (maar dat geldt in onze tijd zeker ook het **drinken**) hem (ook háár) ten verderve, voor wie Christus gestorven is". Het is hierom, dat Geheelonthouders blijven vechten tegen de bierkaai.

En het wordt hóóg tijd, dat ook ù meehelpt in die strijd!

Doe mee! Om Gods wil!

Nationale Christen Geheel-Onthouders Vereniging

LEESTAFEL

De BEVRIJDING VAN DE PLANEET AARDE, Hal Lindsey; paperback f 15,90, 212 pagina's; uitgever Novapress, Laren (N.H.).

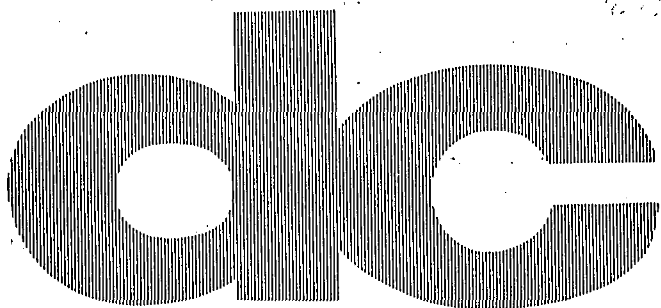
De sechrijver Hal Lindsey is erg produktief. Van zijn boeken worden, naar de uitgever meedeelt, honderdduizenden verkocht. Die grote oplagen zijn te verklaren door meerdere faktoren: Lindsey is aktueel, schrijft eenvoudig en simplificeert. Dat laatste hoeft niet altijd een negatief waarde-oordeel te zijn; soms wel. De manier waarop Lindsey met de bijbel omgaat en uitlegt is niet altijd de onze. Daarom leze men, is ons advies, zeer kritisch.

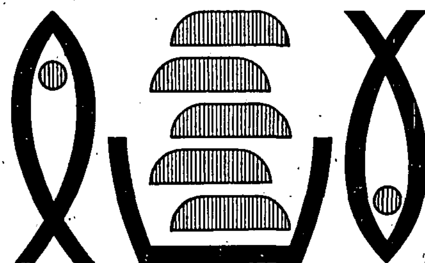
v. D.

Op Zijn tijd werd door de Heer thuis gehaald onze zuster
GEERDINA SUZANNA
OLIJSLAGER-MULLER
op de leeftijd van 73 jaar.
10 december 1975
Baptistengemeente Stadskanaal-Noord

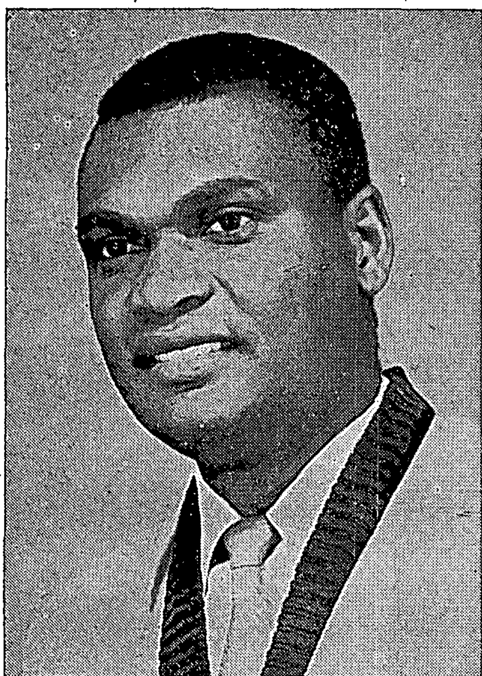
Fam. W. Veenstra te Amsterdam wenst alle broeders en zusters een voorspoedig en gezegend 1976.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 2 - 9 januari 1976

ds Jaoa Matuawana

KERKEN IN ANGOLA IJVEREN VOOR VREDE

door L. P. M. Scholten
(in Trouw van 5 december 1975)

De Bilt — Ds Joao Matuawana is ervan overtuigd, dat de kerken erin zullen slagen in Angola een verzoening tot stand te brengen tussen de strijdende partijen. „Veertien jaar heeft het Angolese volk gestreden voor bevrijding. En nu hebben de politici het doel vergeten. Maar het volk is het vechten moe. Het voelt, dat de politici nu voor buitenlandse belangen vechten en niet meer voor het volk".

Ds Matuawana, baptist uit het noorden van Angola (het FNLA-gebied), is enkele dagen in ons land om te spreken over hulpverlening aan zijn kerk. Ik trof hem bij ds J. ter Braak te De Bilt, die zelf tien jaar in Zaïre als baptistenzendeling onder Angolese vluchtelingen gewerkt heeft.
De politici streven naar overwinning. Wij zeggen: overwinning is geen oplossing. Er moet verzoening komen door overleg, zegt ds Matuawana.

Een zesde deel van de Angolese bevolking is protestant. Verwacht u, dat u voldoende gewicht in de schaal kan leggen?
Alle politieke leiders zijn afkomstig uit de protestantse kerken en hebben hun opleiding op zendingsscholen gehad. Dat is te begrijpen. De Portugezen en de roomse kerk kweekten een Angolese elite ten behoeve van het koloniale regime. De zending leidde een kader op, dat de blanken kon vervangen, en was daarom al lang voor de opstand verdacht. In de vrijheidsstrijd (1961-1975) heeft dan ook naast de politici geen groep zoveel te verduren gehad als juist de dominees. Onze reputatie is onverdacht.

Hoe is de situatie op het ogenblik voor de protestantse kerken?
Wij hebben alle vrijheid, kunnen kerkdiensten houden, onderwijs, sociaal en medisch werk opzetten. Maar wel zijn wij thans gebonden aan onze eigen gebieden. De baptisten werken vooral in het noorden, waar de FNLA de macht heeft, de methodisten in het midden (MPLA) en de verenigde kerk in het zuiden (Unita). Wij moesten vorig jaar de organisatie van het kerkelijk leven weer helemaal van onderop beginnen. Je kon toen uren rijden door het noorden van Angola zonder één mens tegen te komen. Een half miljoen mensen was gevlucht naar Zaïre. Alle dorpen waren verwoest. Alleen aan de vruchtbomen was nog te zien, waar ze gelegen hadden. Van de driehonderd baptistenkerken hebben de Portugezen er 298 met de grond gelijk gemaakt. De voedselvoorziening gaf en geeft nog geweldige moeilijkheden, nu de vluchtelingen teruggekeerd zijn. Een ander voorbeeld: de enige dokters uit dit gebied waren Portugeze militaire artsen, die allemaal weggegaan zijn. Nu moeten wij het doen met vijf Angolezen, die in Zaïre een spoedcursus tot arts volgden.

Hoe kunt u als protestantse kerken stelling nemen, als u geen kontakt meer hebt met elkaar?
Het Woord van God is niet gebonden. Wij blijven liefde, verzoening en eenheid preken en de politici zullen tot de overtuiging komen, dat wij gelijk hebben. Een voorbeeld: in mijn gemeente San Salvador organiseerde ik in september een grote bidstond in de open lucht voor de vrede. Ik nodigde FNLA-leiders uit, maar zei erbij, dat wij ook voor de anderen zouden bidden. Zij kwamen toch. Vierduizend mensen waren daar bijeen om te bidden. Wanneer de anderen dat in hun gebied ook doen, zal dat zijn uitwerking niet missen.

Hoe verloopt de hulpverlening nu?
Omdat er geen kerkelijke organisaties meer waren, steunde de wereldraad tot vorig jaar via de bevrijdingsbewegingen. Nu het weer mogelijk is de kerken te steunen,

vroeg de wereldraad ons een raad van kerken te vormen, die als kanaal zou kunnen funktioneren. Ik had zitting in het voorbereidend comité, dat in juli in Luanda vergaderde. Dat was in de tijd van de koalitieregering. Maar ongelukkigerwijs brak toen juist de burgeroorlog uit, zodat deze bespreking voortijdig moest worden afebroken. De wereldraad heeft toen besloten de drie kerken afzonderlijk te steunen, maar maakte daarbij de fout alle geld via Loeanda te sturen. Bij mijn bezoek aan Zweden en Engeland ontdekte ik, dat veel geld voor ons baptisten gestuurd is, dat nooit is aangekomen. Men kan ons alleen bereiken via Zaïre.

Hoe is de positie van de r.k. kerk thans?
De roomsen zijn zeer bang. Ze hebben afschuwelijk met de Portugezen gecollaboreerd. Ze zijn ook bang voor ons, protestanten. Wanneer de Portugezen een kerk van ons verwoestten, stalen de priesters onze kerkklokken. Daarom was het voor hen onbegrijpelijk, dat wij hen ook uitnodigden voor de bidstond in San Salvador. Sindsdien is er wel wat veranderd.

In Europa beseft men vaak niet, dat de godsdienst in Afrika een veel grotere realiteit is dan de politiek. Hoe kan het ook anders, als je minstens twee maanden nodig hebt om de mensen uit te leggen wat socialisme, communisme enz. is. Daarom ben ik ervan overtuigd, dat de kerken beslissende invloed hebben. Wij hopen en bidden en weten daarbij, dat wij een God hebben, die leeft.

Veertien jaar hebben wij als vluchtelingen in Zaïre gebeden om vrijheid en God heeft ons gebed verhoord. Nu bidden wij om eenheid en verzoening en ook dat zal God ons geven. Dat is mijn vast geloof.

Ds Matuawana: volk is vechten moe

ZENDELINGEN VRIJ

Zeven zendelingen van de Mission Alliance en Wycliff Bijbelvertalers werden onlangs door de Vietcong vrijgelaten. Ze waren acht maanden geleden gevangengenomen.

Bij hun aankomst in Bangkok, Thailand, vertelden ze, dat ze op het veld hadden moeten werken en gedwongen waren geweest deel te nemen aan ,indoktrinatielessen'. Desondanks hadden ze elke gelegenheid nog gebruikt om van hun geloof te getuigen.

Direktiewisseling „De Strubben", Schoonloo

Sedert 1968 treden als direktie-echtpaar van ,De Strubben' op broeder en zuster Smit, die hun werkzaamheden aanvingen onder nogal primitieve omstandigheden. Voor hen was het taak het werk van de grond te krijgen. Dat hen dit ook is gelukt behoeft op deze plaats geen nadere toelichting.

Wel is het zo geweest, dat een en ander vaak ten koste ging van hun privéleven. Een normaal gezinsleven te leiden behoorde voor hen dikwijls niet tot de mogelijkheden.

Verder werd hun taak verzwaard door het sociaal isolement, waarin zij moesten verkeren door de geografische ligging van ons huis en door het veelvuldig beroep, dat op hen werd gedaan op alle tijdstippen van het etmaal.

Desondanks hebben zij steeds hun werk met inzet van veel van hun krachten en met grote betrokkenheid gedaan.

Zij hebben voor de arbeid op ,De Strubben' fundamenten gelegd en muren opgetrokken.

Ze zijn het nu met ingang van 1 januari 1976 wat kalmer aan gaan doen en zullen een woning te Emmen betrekken, om vanuit deze plaats bij ons werk betrokken te blijven. Maar met een grotere waarborg om nu in de gelegenheid te zijn een gewoon gezinsleven te leiden en aan het gemeentewerk te kunnen deelnemen.

Vanaf deze plaats past het het echtpaar Smit hartelijk dank te brengen voor het verrichte pionierswerk voor ons huis en wij weten, dat deze dank ook namens velen in baptist Nederland en daarbuiten geldt.

Het roer wordt nu overgenomen door br W. Hemmen, tot voor kort woonachtig te Borne en aldaar als leraar verbonden aan de P.T.T.-opleidingsschool te Hengelo.

Wij wensen onze broeder kracht en wijsheid toe de nieuw aan te vangen taak te verrichten. Wij weten, dat hij vanuit een innerlijke levensbehoefte zijn keuze voor dit werk heeft gedaan en dat hij vol enthousiasme zijn werk zal aanvatten.

Tenslotte wensen wij zowel de oude direktie als de nieuwe direkteur Gods zegen toe in hun dagelijks leven en in hun arbeid die zij op ,De Strubben' vinden te doen, om daarbij - en daar gaat het om - christelijke naastenliefde voor de zwakkeren in onze maatschappij in de praktijk te brengen...

Namens het bestuur van ,De Strubben'

R. J. Duursma, voorzitter

Goede voornemens

„Wat geven we ze mee aan geloof?"
Jeugdleiders, predikanten, studenten opgelet!

Grijp de gelegenheid aan om het weekend (vrijdagavond t.e.m. zaterdagmiddag) 23 en 24 januari op De Bron in Dalfsen mee te maken. Het zal een stimulans zijn voor jezelf en je werk in de gemeente.

Wat er gaat gebeuren?

☆ Samen praten over de manier waarop we het geloof in woorden kunnen uitdrukken zonder dat de inhoud verandert.

☆ Aan de hand van het verschil tussen leer en leven (kennis en ervaring) diverse problemen met betrekking tot de jeugd onderzoeken.

☆ Op verschillende manieren zelf kreatief bezig zijn in de oplossing van problemen.

☆ Ideeën en gedachten over jeugdwerk en aanpak uitwisselen, zodat je er zelf baat bij hebt.

☆ Elkaar ontmoeten om samen de inspiratie te ontvangen van Gods Geest.

Kortom, een unieke gelegenheid om een klankbord te vinden voor problemen en zorgen waar je vaak in je eentje in blijft steken.

Heb je je al opgegeven?

Niet alleen de jongeren zijn welkom, ook de ouderen zullen een belangrijke inbreng kunnen hebben.

Kom en maak dit weekend mee.

Opgeven Jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsvaart 25, Drachten. Tel. 05120-15687 (tussen 8.00 en 12.00 uur).

J. Baptist, A. de Vries, P. Brongers

Programma wordt na aanmelding toegezonden.

VAKANTIEGIDS VOOR LICHAMELIJK EN ZINTUIGLIJK GEHANDICAPTEN 1976

(Ingezonden)

Jaarlijks geeft de Nederlandse Vereniging voor Revalidatie een vakantiegids uit waarin vakantie-mogelijkheden voor lichamelijk en zintuiglijk gehandicapten in binnen- en buitenland worden genoemd. Deze gids, die blijkbaar in een belangrijke behoefte voorziet, kon tot nu toe besteld worden bij de Nederlandse Vereniging voor Revalidatie in Den Haag.

Met ingang van 1976 gaat men een andere wijze van verspreiding toepassen en wel via een kanaal, waar veel Nederlanders hun informatie over hun vakantie halen, namelijk de ANWB-kantoren.

De vakantiegids kan schriftelijk of telefonisch worden besteld bij alle ANWB-kantoren dan wel aan de balie worden afgehaald.

ZAND en ZAAD

In mijn dagblad las ik vertroostende cijfers over de preek. Alleen al in dit land worden in de protestantse kerken per jaar ongeveer een kwart miljoen afgestoken. Dat woord ,afgestoken' bevalt u niet. Mij ook niet. Het herinnert sterk aan vuurwerk en dat moge dan boeiend zijn en luidruchtig, je hebt er bitter weinig aan. Er gaat even een kreet door de massa, maar daarna staan ze weer flink in het donker. Haagse bluf zou je het kunnen noemen, maar het verveelt op den duur wel. 't Schiet schitterend en knallend omhoog en dan is het weer voorbij.

Onlangs ben ik toch - u weet, ik waag me nog bijna wekelijks aan dat zware werk - iewat gebogen als een vraagteken naar huis gereisd. Ik had gepreekt, de gemeente toegesproken is mij liever, en daarna kwamen de broeders van de raad nog bijeen om te danken voor de dienst. Dat gebeurt hier en daar. Een der broeders ging voor en in zijn eerste woorden kon ik hem goed volgen totdat hij opeens zei: Heer, het was geen preek.... en de rest is mij ontgaan omdat ik mij in hetzelfde ogenblik afvroeg wat ik had gedaan, gezegd, welke weg ik gekozen had. Tegen het eind was ik weer bij en zei ook amen, maar nog vraag ik mij af waarop de broeder doelde toen hij de Heer zijn inzicht kenbaar maakte.

Er worden in onze dagen ontzettend veel enquêtes gehouden, waarbij een groot aantal personen naar hun mening gevraagd wordt (u en mij toevallig nooit en we vinden dat maar diskriminerend) over alle mogelijke zaken. Wij moesten zelf maar eens dat spel spelen en nagaan wat onder ons over dat onderdeel van het werk van een voorganger gedacht wordt. Er zijn wel vragen voor zo'n formulier te bedenken. Onder het hoofd: Vindt u de preek (toespraak) belangrijk?, zou het volgende kunnen staan: beschouwt u dat spreken als een ,boodschap van de Heer' of ziet u er eerder een verzameling uitspraken van de spreker in die a) voor kennisgeving kunnen worden aangenomen, b) serieus moeten worden overwogen of c) die u kunnen leiden in uw levensgedrag?

Het is geen spel, dus spelen we het niet, maar het zet je wel aan het denken als je iemand tegen de Heer hoort zeggen: het was geen preek.

Een preek wortelt in de Schriften en groeit op en bloeit open onder de wind en de warmte van Gods Geest. Toen Jezus in de synagoge van Nazaret kwam stond hij op om voor te lezen. Nadat hij uit de rol van Jesaja gelezen had gaf hij deze terug aan de dienaar, ging zitten en hield zijn toespraak. Het sprak de mensen aan en zij verwonderden zich over de woorden van genade... Als Philippus bij de opperschatmeester van Ethiopië op de wagen zit - deze hooggeplaatste las ook al in Jesaja maar begreep niet alles - begon onze broeder te spreken en uitgaande van deze tekst verkondigde hij hem Jezus. De tekst was er, ook naar.

Een preek wordt geboren en in dat woord zit nood en vreugde. Het zal bij elke predikant weer anders gaan, ik doe er dagen over al komt er voorlopig nauwelkijs een letter op papier. 't Is alsof je naar muziek zit te luisteren als je zelf het woord leest, de Schriften. Soms knetterend als een onweersslag en dan weer het suizen van een zachte koelte. Zo God wil zal ik de komende zondag wat zeggen n.a.v. Jakobus 5 : 1-11. Het thema zal luiden: Tussen protest en profetie. Als je leest wat daar staat ligt heel de wereld van vandaag voor je open; en de wereld van morgen. Of het een preek wordt? Wat doet het er toe als de waarheid en de liefde, de gerechtigheid en de barmhartigheid maar hand in hand door de kerk zullen wandelen. Als de braamstruik maar mag branden en er licht uit de wolk valt. Van zichzelf is een braamstruik stekelig en een wolk donker. De warmte en het licht moeten van een andere kant komen. Dat weten de predikers ook wel en geloof maar dat er heel wat schietgebedjes opgezonden worden, ver voor, tijdens en na de toespraak. Want de man staat er niet voor zichzelf. Hij staat er voor God en de mensen. Hij staat er uiterst begeerlijk en bovenmatig gevaarlijk.

Helpt u hem zondag maar.

Huizinga

———

P.S. Ik vind juist een gedicht in het Nieuwe Woord van J. Zink, dat ik graag voor verkondigers overschrijf:

Ik neem een woord in de hand
en voel hoe zwaar het is.
Ik begin ernaar te luisteren,
en terwijl ik luister gebeurt er iets met mij.

Ik leg het woord weer weg.
Maar het is niet meer hetzelfde woord.
Het is zwaarder geworden
doordat ik ernaar geluisterd heb.
Ook ik ben niet meer dezelfde.

Omgaan met een woord is een werk
dat lijkt op dat van een boer
die zijn land bezaait.
Het woord groeit en verandert het land
tot het tijd is voor de oogst.

Hopeloos

Een veel gebruikt woord:
„'t Is hópeloos . . ."
We zeggen het vaak als we praten
over de wereldsituatie, over de steeds
weer en haast overal uitbarstende
oorlogen en revoluties, over de
krampachtige pogingen van allerlei
zijden om een halt toe te roepen aan
haat en geweld.
De doktoren moeten het
menigmaal zeggen in verband met
de toestand van patiënten.
Raadslieden en bemiddelaars komen
talloze keren terug van tussen de
brokstukken van gestrande huwelijken
met hetzelfde woord . . .
De ontwikkelingen op het gebied
van levensstijl en moraal doen ons
vaak grijpen naar dit woordje . . .
„Hopeloos . . ."
En toch . . . In het woordenboek
van de gelovige komt dit woord
niet voor. Als hij het toch gebruikt,
haalt hij het uit een woordenboek
dat niet het zijne is.
Want in zijn boek staat: „Opdat
gij niet zijt zoals de andere mensen,
die geen hoop hebben".

P

Een ongelovige, die alleen ziet op
het menselijk kunnen, heeft
duizend keer per dag reden om het
woord „hopeloos" te gebruiken.
Maar de gelovige heeft altijd hoop.
Hij vertrouwt op God, de Almachtige,
op diens beloften.
En zelfs bij de dood weet hij
zeker: „Niets kan ons scheiden
van de liefde Gods".
„Stil maar, wacht maar,
alles wordt nieuw . . ."

cvw

Angst en geloof

Er zijn al heel wat theorieën opgesteld over de oorzaak van het verschijnsel angst. Zo vraagt men zich af:

☆ ligt de oorzaak in een ver verleden toen wij nog hulpeloos stonden tegenover de natuur?

☆ ligt de oorzaak in overgebleven indrukken uit de kinderjaren?

☆ zit er in elke vorm van angst iets van de doodsangst en is daarom de angst voor het verlies van het eigen ik, voor het opgaan in het niets, in feite de oorzaak van vele angstvormen?

☆ of is de angst voor het alleen-gelaten-worden de bron van alle angst?

Angst vormt één van de grootste bedreigingen voor het menselijk bestaan. Het omvat een geweldig terrein. Het begint bij een angstig, eerder wat onzeker gevoel en kan zich uitstrekken tot de helse levensverwoestende angst.
Het woord angst heeft de volgende taalkundige wortel: angst komt van het Latijnse woord Angustiea, dat de engte van de keelholte aanduidt en ook een woord is waarmee de beklemming wordt aangeduid die in een kritiek stadium, bv. bij Angina Pectoris, kan optreden.
Wat is dit - de angst - toch voor een verschijnsel, een ervaring in en om ons? De bijbel spreekt er nogal eens over en er zal niemand te vinden zijn die de angst een achterhaald begrip vindt. Zeker, er zijn affiches in omloop met de tekst „Leven zonder Angst". Men bedoelt waarschijnlijk een leven zonder materiële zorgen, zonder oorlogsdreiging, zonder diskriminatie. Maar zelfs die gunstige levensomstandigheden garanderen geen leven zonder angst. Hoog-ontwikkelde en primitieve leven van onze mensenmaatschappij kennen angstgevoelens. Op de eerste bladzijde van de bijbelse geschiedenis merkt men al iets van angst. Het is de angst voor iets dat vreemd is in hun nieuwe wereld: de dood, of het onbekende wat er achter ligt.

Angst voor het leven

Uit een enquête onder studenten kwam eens de volgende belangrijke vraag naar voren: „Met wat voor een gevoel staat u tegenover het leven?" Het antwoord van 60% van hen was verbijsterend eensluidend: „met een gevoel van angst".
Hoe komen mensen die in geen enkel opzicht een angstig of gedeprimeerde indruk maken, er toe een dergelijk verbazingwekkend antwoord te geven?
Zoals al gesteld, er zijn mensen die beweren dat de angst voortkomt uit een fundamenteel-bang-zijn-voor de dood. Maar is dat antwoord wel helemaal juist. Leeft er onder de jongeren nu zo'n angst voor de dood? Mischien valt dat mee. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat de angst voor de dood overwonnen zou zijn. Maar voor vooral veel jongeren is de dood niet, of nog niet, zo'n grote tegenstander.

Misschien brachten die studenten hun vrees voor het leven tot uitdrukking!
Er bestaan veel persoonlijke angstverschijnselen:

— angst voor het verlies van het bezit;

— angst voor het verlies van de gezondheid;

— angst voor verlies van belangstelling en populariteit;

— angst voor het donker, de stilte, rumoer;

— angst voor veel mensen en voor eenzaamheid;

— angst om je-zelf te zijn.

Er is bij veel moderne mensen een angst te bespeuren voor de enorme mogelijkheden en moeilijkheden die het leven van vandaag aan hen opdringt.
Een leven dat in belangrijke mate beheerst wordt door het technisch kunnen van de mens, kan een diep gevoel van leegte doen ontstaan.
In het dagblad Trouw/Kwartet lees ik o.m. het volgende van de massale kerkendag (Kirchentag) van juni 1975.
„De Kirchentag staat onder het thema: „In angsten en zie wij leven", een thema dat aansluit bij het gevoel van bedreigdzijn, dat in de moderne industriële maatschappij tegenwoordig er bij schijnt te horen!"
Het is juist in deze tijd dat de vraag naar God veel vaker dan ooit gehoord wordt. Misschien heeft het geweldige verkoopresultaat van de Bijbelgenootschappen er ook wel mee te maken. Vooral onder jongeren is er een sterk vergrote aandacht ontstaan voor geestelijke waarden.

Angst voor de toekomst van het leven

De volken leven in angst; ook in angst voor elkaar!
Vanuit een angst overweldigd te worden door de ander verhoogt men zijn defensie-uitgaven op onverantwoordelijke wijze. Op dit ogenblik wordt er in onze wereld **per sekonde** elf tot vijftien duizend gulden uitgegeven uit angst. Met dit geld probeert men eigen angst te verlichten en de angst bij de ander te vergroten!
De atoomgeleerde prof. Carl Weiszäcker schrijft:

„Het kapitalistische systeem, maar ook het socialistische met zijn geheime politie, zijn op angst gebaseerd".
In zijn openingstoespraak op de reeds genoemde Kirchentag zei hij:
„Ik heb soms drie angstdromen, die ik steeds weer beleef. Ofwel Hitler is weer aan de macht, opnieuw demokratisch gekozen en hij verliest opnieuw zijn oorlogen, ofwel de kommunistische geheime politie licht mij van mijn bed om mij naar Siberië te brengen, dan wel aan de einder van een blauwe lucht verschijnt ineens een wolkje, de eerste atoompaddestoel, het begin van de derde wereldoorlog". Volgens de atoomgeleerde kun je tegenwoordige politiek niet begrijpen zonder te weten, dat deze drie angstdromen door een hele generatie worden gedroomd.
Het lijkt wel of de mens-zelf geen echte vrede kan stichten. Als er sprake is van een vrede, dan is dat vaak een gewapende vrede, via de loop van een geweer. Tegenover een macht wordt een overmacht geplaatst. Het is alles angst.
Geen wonder dat veel mensen angst hebben voor de toekomst. Het geld dat we konden aanwenden om met effekt de wereldhonger (twee-derde van de wereldbevolking) te bestrijden, wordt uit angst aan geweld uitgegeven.
Er is daardoor ook geen geld, of geen geld genoeg, om het afval, ook het chemische, doeltreffend te bestrijden. Zo is de mens bezig zijn wereld te vergiftigen en onbewoonbaar te maken. De vele anti-parlementaire akties, de demonstraties, de milieu-kongressen, ze zijn dikwijls uitingen van kollektieve angstgevoelens. Vaak ook terecht.
Angst omdat de wereld geen Vader schijnt te hebben. Bij dit alles spreekt de mens wel over noodlot en angst, maar niet over schuld en de gevolgen ervan.

Luister naar wat ik niet zeg

„Luister alsjeblieft naar wat ik niet zeg! Laat je niet door mij voor de gek houden". - Zo begint een brief die tijdens de Kirchentag in Frankfurt, gehouden in juni 1975, is voorgelezen.
Prof. Tobias Brocher, een in Amerika werkende Duitser, heeft gezien dat wij bang zijn onze angst onder ogen te zien, omdat we bijna geen vertrouwen hebben

in onze naaste. De heer Brocher deed in zijn bijdrage aan de Kirchentag het relaas van een student, een onopvallende jongen met een baard en een bril.
In de rubriek Kerk in de Wereld van Trouw/Kwartet, woensdag 25 juni 1975, lees ik uit de eerder genoemde brief ondermeer het volgende:
„Luister alsjeblieft naar wat ik niet zeg. Laat je niet door mij voor de gek houden. Laat mijn gezicht je niet misleiden. Want ik draag duizend maskers - maskers die ik niet durf af te leggen. Ik ben geen van die maskers. Doen alsof, is voor mij een tweede natuur geworden, maar laat je daardoor niet om de tuin leiden. Ik wek de indruk alsof ik vlot ben, alsof alles aan mij vrolijk en zonnig zou zijn. Alsof mijn hele wezen zelfvertrouwen en koelte zou zijn, alsof ik mijn gang zou kunnen gaan zonder iemands hulp. Maar geloof mij niet. Ik mag van buiten zelfverzekerd schijnen, maar het is een masker, waar achter iets heel anders verborgen is.
Er achter zit ik: verward, angstig en alleen.
Maar ik verberg dat, omdat ik niet graag zou zien dat ook maar iemand het merkt. Mijn gemakkelijke en verstandige facade moet mij beschermen tegen de blik die mij zou herkennen.
Maar deze blik zou juist mijn redding zijn. Dat weet ik. Indien hij zou samengaan met aanvaarding en liefde.
Dat zou mij de veiligheid geven, die ik mijzelf niet geven kan, de zekerheid dat ik iets waard ben.
Maar ik durf je dat niet te zeggen, daar ben ik bang voor. Ik heb angst dat jouw blik niet zal samengaan met aanvaarding en liefde.
Laat je daarom niet misleiden... Luister zorgvuldig en probeer te horen wat ik niet zeg, wat ik graag zou willen zeggen, wat ik nu uitspreek om voort te leven en wat ik niet kan zeggen.
Jij moet je hand uitsteken, ook al lijkt dat misschien het laatste wat ik wil. Elke keer als je vriendelijk bent en mij moed geeft, als jij probeert mij te begrijpen, omdat jij echt wat met mij op hebt, dan krijgt men hart vleugels... Hoe dichter je me nadert, hoe harder ik terugsla. Ik verzet mij tegen, waarom ik schreeuw. Mijn hoop ligt daarin dat liefde sterker is dan enige afscherming.

Angst en ziekteverschijnselen

Tot verhoging van onze „levensvreugde" wordt er koortsachtig geproduceerd en moet er veel verdwijnen uit de natuur wat een optimale produktie in de weg staat. Maar de mens wordt er niet gelukkig van. Daar waar de mensen de hoogste inkomens „genieten" en het „welvaartspeil" ongehoord gestegen is, komen ook de meeste ziekteverschijnselen in de samenleving voor.
De eenzaamheid en het zich-onvervuldweten wordt daar het pijnlijkst ervaren. Het aantal zelfmoorden en echtscheidingen is in die landen dan ook het grootst. De handelsreklame praat ons steeds weer nieuwe behoeften aan, waaraan zo spoedig mogelijk moet worden voldaan.
De mens vindt geen verzadiging noch levensvervulling.
De specialisten die met zielsziekten te maken hebben zien weinig of geen kans dit tij te keren.
De verstedelijking neemt hand over hand toe en de mens komt op zichzelf te staan; is op zichzelf aangewezen. Dit kan hij uiteindelijk niet aan.
En als men hier en daar de diepere oorzaak van psychische storingen ontdekt, beschikt men vaak niet over de tijd en de middelen om die ziekten in de wortel aan te pakken. Kalmerende middelen zijn dan vaak het alternatief.
Als de angst z'n meerdere niet vindt dan maakt het de mens tot een ongelukkig wezen vol gevoelens van onlust, onzekerheid en onrust.
Jezus heeft bij zijn voorspelling over „de laatste dgen" duidelijk gesproken van angst. Hij zei: „en er zullen tekenen zijn aan zon, maan en sterren, en op de aarde radeloze angst onder de volken... terwijl de mensen bezwijken van vrees en angst voor de dingen die over de wereld komen...", Luc. 21 : 25.
En Jezus staat in Zijn voorspellingen niet alleen. Ook geleerde mensen, verenigd in de zogenaamde „club van Rome" praten over „de laatste dagen".
De publikaties van deze wetenschappers en anderen, zullen de angst onder de mensen bevorderen.
Heeft het christendom een boodschap, ook voor deze mensen die te lijden hebben aan zovele angsten en onzekerheden en de verschillende ziekten die daar weer het gevolg van zijn?

Angst en geloof

Kan de angst z'n meerdere vinden in het geloof?
De sekretaris-generaal van de Wereldraad van Kerken, dr Philip Potter zegt dat de kracht van God ons leert met deze angst te leven. Bovendien, zei hij: „En tevens sluiten wij ons aan bij Gods strijd tegen de angst. De apostel Paulus spreekt van de wapens van gerechtigheid. Wie vrede met God heeft, moet werken aan de vrede in de wereld".
En even verder vervolgt hij: „Gods volk, de kerk, is er toe geroepen de oorzaken van de angst te openbaren en met Gods hulp te bestrijden. Alles wat hun menselijkheid beperkt en verkrampt, moet in de naam van God en met Zijn wapens bestreden worden. Leren leven met de angst. En leven vanuit het bijbelwoord: „In angsten en zie wij leven..."
De gelovige mens kent de angst en wordt daarvan niet zonder meer gevrijwaard. Psalmdichters en profeten hebben er onder geleden.

Zeer belangrijk

Aan de abonné's.

De administratie van De Christen deelt de abonné's hierdoor mee dat met instemming van de Algemene Vergadering 1975 te Nieuwe Pekela besloten werd, gezien de stijgingen van de drukkosten, portokosten enz. de abonnementsprijs voor het jaar 1976 vast te stellen op

f 27,50

Als voorheen wordt ook ditmaal weer in de loop van het eerste kwartaal 1976 aan elke abonné een girokaart toegezonden.

Administratie De Christen

Ook onze Heer is overvallen door angsten in de hof Gethsemané.
Een dichter van één der psalmen zong: „in mijn angst heb ik tot de Heer geroepen en Hij heeft geantwoord", (Psalm 120 : 1). Ook de grote profeet Jesaja riep eens uit: „O Here, ik ben angstig, wees borg voor mij". Hij krijgt een fijn en duidelijk antwoord: „Vrees niet, want Ik ben met u; zie niet angstig rond, want Ik ben uw God; Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met Mijn rechterhand", (Jes. 41 : 10).
Van de mensen die door de Here God bevrijd werden staat: „Toen riepen zij de Here aan in hun benauwdheden, en Hij redde hen uit hun angsten", (Ps. 107 : 6).
Gelovige èn ongelovige kennen de angst. Er is echter een belangrijk verschil. De gelovige mag leren begrijpen wat hij met deze angst kan doen... Hij weet er weg mee!
Wij kunnen zijn en worden als David, die dichtte: „Ik stel mij de Here voortdurend voor ogen, omdat Hij aan mijn rechterhand staat, wankel ik niet.
Daarom verheugt zich mijn hart...", (Ps. 16 : 8 en 9).
Deze waardevolle geloofszaken komen ons niet aanvliegen. Soms zal er sprake zijn van een worsteling. De bijbel vertelt ons van mensen in angst en wijst ons daarbij de weg die wij kunnen gaan.

Er is in de liefde geen vrees

„Wij zijn niet bang, wij zijn niet bang, wij zijn niet bang" herhaalden we als jongens, onder elkaar, in koor. Zo zongen we elkaar moed in als we iets vijandigs te lijf moesten gaan. Natuurlijk heeft

het verdringen van angst geen enkele zin. De angst wordt niet overwonnen door verdringing, maar door de liefde! Misschien klinkt dat nog wat abstrakt. We willen proberen er verder op in te gaan. Veel angst is een gevolg van een gestoorde relatie tussen God en de individuele mens... Terwijl liefde berust op een herwonnen relatie.

Wie de persoon van Jezus, de Messias, in zijn woorden en werken bestudeert, komt tot de blijmakende ontdekking dat God-zelf zich in deze Jezus wendt tot de mensen, ja, tot de individuele mens, en met deze mens een relatie wenst.

Dan ga je ontdekken dat de wereld, en ook je eigen kleine wereldje een Vader heeft. Daarbij mag de mens zijn angst kwijt raken. Niet omdat het dreigende zich heeft teruggetrokken. Allerminst.

Het wordt de mens gegeven om samen met zijn Heer, het leven door te trekken. De dreigende machten dreigen wel, maar kunnen de levende Heer niet weren uit ons leven. De weg van een mens gaat soms echt wel door een donker bos. Maar ook in die donkerte wordt hij vastgehouden. De angst mag dan wijken.

Ook Jezus heeft zich gesteld gezien voor de meest klemmende vraag van dood en leven. In Zijn einde riep Hij uit: „Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten?"

Maar ondanks de verbijsterende ervaring van zich verlaten voelen, riep Hij „Mijn God". Ook in die donkerte bleef de hand van God. Zo leert Jezus ons hoe Hij in Zijn angst tot God gaat, en die angst daar brengt.

Zoals de komst van de Messias tot in details voorspeld werd door profeten, in Zijn geboren-worden, Zijn lijden, sterven en opstaan; zo zal dezelfde Messias wéér komen. Ook deze tweede komst is in details voorzegd en ook deze belofte van een nieuw Godsrijk zal in vervulling gaan. Zijn liefde staat daarvoor garant. In de liefde is geen vrees (meer). We behoeven niet meer zo flink te zijn. Dapperheid en een heldenhouding zijn niet meer nodig.

M. Cohen

BIJBELVERSPREIDING IN JAPAN

In 1974 werden in Japan 6.27 miljoen bijbels en bijbelgedeelten verspreid. Ter vergelijking: in hetzelfde jaar werden in West-Duitsland 3.81 miljoen exemplaren verspreid. Op een bevolking van 105 miljoen telt Japan slechts één miljoen christenen.

Bijbels zijn in Japan goedkoper dan andere publikaties. De eerste bijbel in de Japanse taal verscheen in 1835. In 1967 verscheen in Japan het Nieuwe Testament in de omgangstaal.

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

☆ *In verschillende gemeenten zijn orgelkommissies druk bezig geld bijeen te brengen voor een nieuw instrument dat de gemeentezang moet begeleiden. Zo ook in HARLINGEN, waar het orgel „dat eerst in de kerk stond niet meer te repareren is". Dat is een nadeel van elektronische orgels, vinden we. Ze moeten na enkel jaren tòch weer vervangen worden. Een ècht orgel gaat, mits goed onderhouden, eeuwen mee . . .*

☆ In STADSKANAAL-N. kwam de gemeente onlangs bijeen om van gedachten te wisselen over „vrouwelijke ouderlingen". Men ging onder leiding van - nemen we aan - mannelijke ouderlingen in groepjes uiteen om te diskussiëren. „De diskussies verliepen goed en er kwam veel naar voren. Principiële bezwaren waren er niet tegen een vrouwelijke ouderling, maar gevoelsmatig willen wij de vrouw toch een iets bescheidener rol toedelen". De diskussie is nog niet afgerond, zegt de berichtgever in De Schakel. Nog een berichtje: de bazar die in november in de Ds J. W. Weeninkzaal werd gehouden bracht *f* 7.000,— op. Mooi bedrag.

☆ *In de raadsvergaderingen van GRONINGEN-N. is al verschillende keren over „huisbezoek" gesproken. De laatste jaren was men van het „wijksysteem" afgestapt; één broeder trad als coördinator op. „Maar het grootste deel van onze raadsleden had toch het gevoel, dat daardoor het leggen van kontakten bemoeilijkt wordt, want noch onze leden, noch onze raadsleden weten nu wie bij wie hoort". Het wijksysteem wordt nu weer ingevoerd. Het was een advies van de diakonessen . . . Een ander berichtje uit Groningen-N.: geld dat enkele jaren geleden door de jeugd van deze gemeente werd bijeengebracht om een „evangelisatieboot" aan te schaffen zal nu worden gebruikt om de Metro - de kelderruimten van de kerk - in te richten als koffiebar. De boot wou maar niet van de helling komen.*

☆ We meldden het al een tijdje geleden: de oude synagoge van HARDERWIJK, eigendom van de baptistengemeente en enkele jaren in gebruik als centrum van de gemeentelijke arbeid, zou verkocht worden aan het stadsbestuur. GS van Gelderland hebben nu toestemming voor die koop gegeven, zodat zeer binnenkort de overdracht kan plaats vinden. De baptistengemeente maakt al een tijdje gebruik van de aula van een Mavo-school. De oude synagoge zal worden gerestaureerd.

☆ *Opgepikt uit een verslag over de evangelisatie-konferentie in Dalfsen in Ons Forum van SNEEK: „De dag begon voor mij persoonlijk erg goed want ik mocht een abonnement plaatsen voor De Christen en één voor De Zaaier . . .".*

☆ De gemeente in VRIESCHELOO kampt met ruimteproblemen; de kerk wordt te klein. Er zijn enkele plannen, A t/m E, geopperd om tot oplossing van dit probleem te komen; ze zijn ter gemeentevergadering besproken. Zij die niet aanwezig waren kregen de plannen thuisgestuurd plus een enquête-formulier. Uit de uitslag van deze enquête bleek dat de meesten voor plan A. waren; een ander, niet onbelangrijk deel koos voor E. Niemand sprak zich uit voor de plannen B. en C. Een bouwkommissie zal zich nu gaan bezinnen op A. en E.

☆ *„Veel werd gezongen uit het nieuwe supplement en inderdaad (zelf was ik nooit zo enthousiast dat er weer nieuwe liederen kwamen), het was fijn zingen daaruit en heb mijzelf meteen zo'n boekje aangeschaft", aldus een afgevaardigde van HAARLEM (in „De Hand") die de Algemene Vergadering in Nieuwe Pekela bezocht. Mooie reklame voor de Zangbundelkommissie!*

☆ Goed voorbeeld doet goed volgen. Of dat de bedoeling geweest is weten we niet. In elk geval: de raadsvergadering van BORNE besloot, dat alle raadsleden tenminste één avond zouden meewerken aan de verspreiding van het kerstnummer van De Zaaier.

☆ *Aktie-50. Zo heette de jubileumgeldinzamelingsaktie die de gemeente in EINDHOVEN hield ter glegenheid van het 50-jarig bestaan van de gemeente in de Lichtstad. Het werd een soort „geven-voor-leven"-avond. Met ratelende telmachine's en nerveuze toestanden achter de schermen. Het begon met 100 gulden; binnen het half uur was er 10.000 gulden. Tegen 10 uur 's avonds - om acht uur was men begonnen - was er ongeveer 20.000 gulden. Toen het programma was afgewerkt stond er 26.000 gulden op het scorebord. Intussen gaat de aktie-50 nog „gewoon" door.* v. D.

Wat is en doet de J.M.C.?

De „Jongens en Meisjes Centrale" is de centrale van de N.B.J.B. (Ned. Baptisten Jeugd Beweging) voor het klubwerk onder jongens en meisjes vanaf 6 tot 16 jaar.

De J.M.C. heeft ten doel het evangelie te brengen onder de jongens en meisjes via het klubwerk.

Nu hoeft een klub niet aangesloten te zijn bij de J.M.C. om aan genoemde doelstelling te beantwoorden. Maar het lid zijn van de J.M.C. vergemakkelijkt het bereiken van het gestelde doel en het werkt stimulerend.

De J.M.C. heeft u namelijk wat te bieden:

☆ In elk van de gewesten wordt minstens 1 keer per jaar een **instruktiedag** georganiseerd. Op deze bijeenkomsten wordt door deskundigen (o.a. door de vormingsleider van de N.B.J.B.) aandacht besteed aan geestelijke en leidinggevende vorming, aan handenarbeid en spel.
U ontmoet er uw kollega's van andere klubs, zodat een uitwisseling van ideeën en ervaringen mogelijk is.

☆ **„Ons Kontakt"**, een uitgave t.b.v. het klubwerk, verschijnt 4 keer per jaar met materiaal voor jaarfeesten, kampen, bijzondere bijeenkomsten als Kerst en Pasen en de klubavonden. Tevens bevat het informatie over het J.M.C.-werk en over de aktiviteiten van de verschillende klubs.

☆ Akties worden georganiseerd voor het verkrijgen van geld voor het baptisten-zendingswerk: de zgn. **1-2 Akties.**

☆ Ook worden **verkoopakties** op touw gezet ter ondersteuning van het J.M.C.-werk en het eigen klubwerk.
(B.v. in het verleden kalenders, sleutelhangers, lucifers e.d.).

☆ Voor de kinderen wordt een **puzzelkrantje** uitgegeven. Hierin ook informatie over de 1-2 Akties. Het is alleen verkrijgbaar via het abonnement op „Ons Kontakt".

☆ Om suggesties te geven voor gesprekken over het geloof n.a.v. het bezig zijn op de klub is door de J.M.C. uitgegeven: **„Pratend Bezig Zijn"** met o.a. aanknopingspunten voor een gesprek, suggesties voor vertellingen en tips voor bezig zijn. Als aanvulling op Pratend Bezig Zijn is er een boekje verkrijgbaar met praktische tips: „Handenarbeid Collage" van Ted van der Leden.

☆ Uitgegeven is een **J.M.C.-zangbundel:** De L.Z.C.-bundel „Koor en Lied" met een J.M.C. supplement met totaal 150 liederen. Ook verkrijgbaar is nog een eenvoudige J.M.C.-korenbundel met 94 koren.
Bovenstaande moet al voldoende zijn om een aktieve afdeling van de J.M.C. te worden en te blijven!
Weet u trouwens wat het slechts kost?: per klublid *f* 0,40 per jaar.

De organisatie van de J.M.C.

☆ In eerste instantie verantwoordelijk voor een goede gang van zaken van bovengenoemde aktiviteiten is de **J.M.C.-raad.** Een uit 6 personen bestaande raad, verkozen door de Jaarvergadering van de J.M.C.

☆ Jaarlijks legt de J.M.C.-raad verantwoording af over haar aktiviteiten aan de „Jaarvergadering". Van iedere aangesloten afdeling (een plaatselijke afdeling wordt gevormd door de er bestaande jongens- en meisjesklubs) wordt verwacht, dat ze 2 afgevaardigden naar deze jaarlijkse vergadering stuurt.
De jaarvergadering van de J.M.C. wordt op een zaterdagmiddag (meestal in april) te Zwolle gehouden.
Afdelingen, stuurt toch uw afgevaardigden!
Immers, u krijgt er inzicht in en hebt er kontrole op wat de J.M.C.-raad gedaan heeft en van plan is te doen (o.a. van uw financiële bijdrage).
Immers, u kunt er uw ideeën, kritiek en frustraties kwijt.
Immers, u heeft er kontakt met kollega's: uitwisseling van ervaringen en ideeën.
Immers, er worden doorgaans ook praktische wenken gegeven voor vertellingen, handenarbeid e.d.

☆ Voor een nauwer kontakt tussen de J.M.C.-raad en de afdelingen zijn er per gewest 2 of meer **„kontaktpersonen".** Deze kontaktpersonen, meestal aktieve leiders en leidsters uit het eigen gewest en geïnstrueerd door de J.M.C.-raad, leggen kontaktbezoeken aan de afdelingen af en organiseren in samenwerking met de J.M.C.-raad de eerder genoemde instruktiedagen.
Bij een kontaktbezoek zullen de kontaktpersonen u informeren over de aktiviteiten van de J.M.C. en u vragen, hoe u uw klubavonden indeelt en of u bepaalde problemen heeft. Doordat de kontaktpersonen meerdere afdelingen bezoeken kunnen ze u vaak goede ideeën aan de hand doen.

Feiten, namen en adressen om te onthouden:

☆ Samenstelling J.M.C.-raad:
H. C. Schaap, voorzitter, Middenlaan 28, 2e Exloërmond; tel. 05997-428.
J. W. Bos-Karsies, sekretaresse, Kerkstraat 301, Hoogezand, tel. 05980-3067.
R. Hofman-Bischop, J. Oldenburgerstraat E 47, Nieuwe Pekela; tel. 05978-5475.
G. Buwalda, Werfstraat 25, Stadskanaal.
H. F. Germeraad, Laan v. d. Bork 226, Emmen, tel. 05910-24426.

☆ Vormingsleider N.B.J.B.: ds P. Brongers, Claerkamp 21, Drachten, tel. 05120-17484.

☆ Penningmeester N.B.J.B. (tevens J.M.C.): A. v. d. Hoef, De Vinkenhof, Bilthoven.

☆ „Ons Kontakt": Redaktie en administratie: Mevr. G. van Veen, giro 818988, Nijkamperweg 123, Emmen. Abonnementsprijs *f* 5,— per jaar.

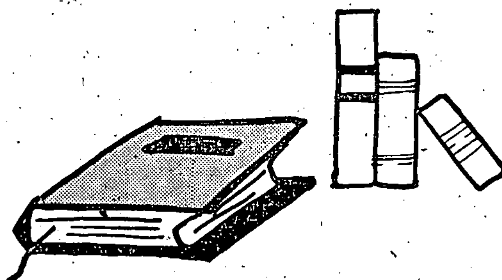
☆ 1-2 Aktie: mevr. J. v. d. Wolf-Dijkstra, Leliestraat 6, Heerenveen; giro 1606468.

☆ Puzzelkrantje: Oplossingen opsturen aan: mevr. G. F. T. A. Eijkenaar, Slingerbos 10, Diepenveen.

☆ De volgende materialen zijn verkrijgbaar bij H. C. Schaap, Middenlaan 28, 2e Exloërmond; tel. 05997-428.

— Pratend Bezig Zijn	*f* 2,50
— Handenarbeid, collage van Ted v. d. Leden	*f* 10,—
— J.M.C.-bundel 'Koor en Lied'	*f* 3,75
— Eenvoudige J.M.C.-korenbundel	*f* 0,60

(Prijzen exklusief portokosten).

Wat zullen we lezen?

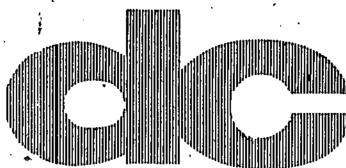
zondag	11 januari	Psalm 34 : 12—23	Al is het leven hard
maandag	12 januari	Philémon 1- 3	Groet van een gevangene
dinsdag	13 januari	Philémon 4- 7	Lof voor een vrije
woensdag	14 januari	Philémon 8-14	Een galant verzoek
donderdag	15 januari	Philémon 15-20	Met rente terug
vrijdag	16 januari	Philémon 21-25	In goed vertrouwen
zaterdag	17 januari	Psalm 83	Listige vijanden

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

STAATSSUBSIDIE

Het curatorium van Louisiana College (van Louisiana Baptist Convention, USA) heeft op voorstel van de president van de school, dr Robert L. Lynn een staatssubsidie van $137.000 geweigerd. Het curatorium is van mening, dat het aanvaarden van staatssubsidie in strijd is met het traditionele standpunt van de Convention ten aanzien van scheiding tusen kerk en staat.

ONDERSCHEID

Ik stond op een zondagmorgen in ons kerkgebouw waar ik juist mijn naam en adres had geschreven voor amnestie voor politieke gevangenen in Indonesië. Een vorige keer deed ik hetzelfde voor Georgi Vins, een Russische baptist, die door het sovjetregiem uit de samenleving is verwijderd en opgesloten. Dit keer is de situatie bijna omgekeerd. De kommunisten zijn nu in de positie van gevangenen en ontrechten.

Maar het Indonesische regiem bestaat vermoedelijk niet uit baptisten en wij hebben hier slechts macht om een woord uit te brengen. Een woord van protest tegen de ontrechting van mensen.

Een broeder naast mij merkte op dat er nu veel minder namen op het papier kwamen dan voor Georgi Vins. Ik was er niet door gesticht en antwoordde: „Ja, ze kunnen maar moeilijk onderscheiden". Daarop zei die broeder adrem: „Dat kunnen ze juist wel".

Hij had natuurlijk gelijk. De „ze" die we bedoelden tekenden wel voor Georgi Vins maar lieten nu verstek gaan. Die „ze" maakten natuurlijk onderscheid tussen kommunist en baptist. Natuurlijk.

Maar ik dacht niet aan wat wij van nature onderscheiden. Ik dacht er niet aan, dat wij zo goed het verschil zien tussen links en rechts enz. Ik dacht aan het onderscheid tussen recht en onrecht, tussen de geest van Jezus Christus en die van deze wereld. Aan Georgi Vins in de gevangenis die bidt voor zijn vervolgers terwijl bij ons honderdduizend kommunisten niet zoveel wegen.

Blijkt het christendom pas in de vervolging?

J. Glas

(In De Gemeentebode van Hengelo - december 1975)

‚OUDEJAARSNUMMER' VAN SCHEPS' KERKNIEUWS

De redaktie van Kerknieuws schrijft bij de verschijning van het traditionele „Oudejaarsnummer" - waarin overzichten van het wel en wee van de Nederlandse kerkgemeenschappen in 1975: „Dit oudejaarsnummer moest onder uitzonderlijke omstandigheden worden samengesteld", en: „Altijd blijkt weer dat het overzicht over het afgelopen jaar, met hoeveel zorg en nauwkeurigheid het ook wordt samengesteld, toch onvolledig is en bepaalde fouten vertoont. We vermoeden dat dit thans nog veel meer het geval zal zijn".

Tot die ‚uitzonderlijke omstandigheden" moet zeker het sterven - eind 1975 - van de heer Scheps, oprichter en tot zijn dood verantwoordelijk hoofdredakteur van Kerknieuws gerekend worden. We hebben er dan ook volledig begrip voor, dat in het overzicht over onze Unie over 1975 fouten en onvolkomenheden voorkomen. We signaleren ze hieronder, in de verwachting dat Kerknieuws in een volgend nummer de aanvullingen en korrekties zijn lezers zal meedelen:

Niet alleen de gemeente in Nieuwe Pekela herdacht zijn 100-jarig bestaan; óók de gemeente in Nieuw Weerdinge;

de nieuwe baptistenkerken die in Hoogeveen en Alblasserdam verrezen, waarvan het overzicht melding maakt, werden al in 1974 in gebruik genomen; in 1975 werd in Heemskerk een nieuwe baptistenkerk en in Drachten (Elim) werd een bestaand kerkgebouw, gekocht van de Gereformeerde Gemeente, in gebruik genomen;

niet alleen ds J. B. van der Veen keerde (met verlof) van het zendingsveld terug; óók ds J. ter Braak vestigde zich in het afgelopen jaar weer in Nederland na ongeveer 15 jaar in Afrika (Zaire) gewerkt te hebben;

naast de genoemde „opdeling" van de baptistengemeente in Stadskanaal waardoor twee nieuwe gemeenten ontstonden, werd in 1975 ook een nieuwe baptistengemeente geïnstitueerd in Krommenie.

Naar onze mening zou het overzicht in Kerknieuws verder aangevuld kunnen worden met: de viering van het 50-jarig bestaan van de Nederlandse Baptisten Jeugdbeweging (N.B.J.B.), op 13 september 1975 in de IJsselhal te Zwolle; de benoeming van ds R. Reiling te Dordrecht tot „evangelisator" in dienst van de Evangelisatie Commisie der Unie, krachtens besluit van de Algemene Vergadering van de Unie;

de te verwachten benoeming van ds Th. van der Laan, algemeen sekretaris van de Unie, tot conrector van het seminarium, waartoe de Algemene Vergadering van de Unie in principe besloot.

v. D.

MEDEDELINGEN

△ Het sekretariaat van de baptistengemeente te Haarlem berust thans bij: J. Krause, Eksterlaan 105, Haarlem.

△ Het telefoonnummer van ds J. A. Brandsma te Groningen is ingaande 8 januari 1976 gewijzigd in 26 20 88.

Nette gescheiden man, baptist, 47 jaar, zoekt langs deze weg een nette vrouw plm. 40 tot 45 jaar. Beslist christelijke beginselen.
Brieven onder nr. 4425 bur. van dit blad.

Hierbij wil ik alle broeders en zusters hartelijk bedanken voor de hartelijke groeten die ik in het afgelopen jaar per post mocht ontvangen.
Tevens wens ik u van harte allen een gezegend nieuwjaar toe.

Wed. J. Rienks-v. d. Meer,
Geeuwkade 56, Sneek

Geheel onverwacht is na een gelukkig huwelijk van bijna 46 jaar van ons heengegaan naar het Vaderhuis met zijn vele woningen, mijn lieve man, onze zorgzame vader en grootvader

YKE DE BOER

op de leeftijd van ruim 69 jaar.

„Jezus, Uw verzoenend sterven, blijft het rustpunt van mijn hart".

De diepbedroefden,
U. de Boer-Zwaan
kinderen en kleinkinderen

Koudum, 4 januari 1976
Oostenveldseweg 25

Op Zijn tijd nam God tot Zich onze oudste geliefde broeder

JAN KATUIN

op de leeftijd van 94 jaar.
Enschede, 12 december 1975

Baptistengemeente Enschede

Geheel onverwacht werd thuis gehaald onze ouderling broeder

Y. DE BOER

op de leeftijd van 69 jaar.

Onze broeder die ons steeds voorhield op Jezus, onze Leidsman en Voleinder des Geloofs te zien, mag Hem nu zelf aanschouwen in heerlijkheid.

4 januari 1976

Baptistengemeente Staveren

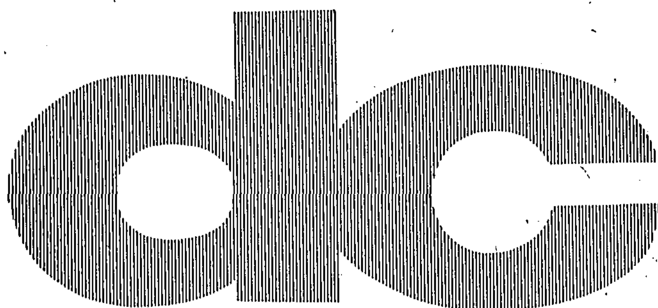
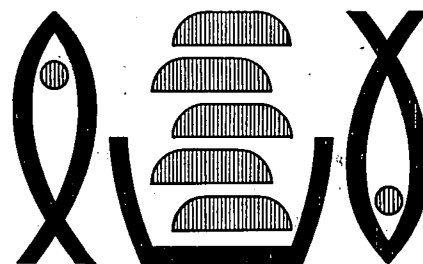

Plotseling werd door zijn Heer thuis gehaald, onze broeder

JAN WEITERINGH

oud 54 jaar.
december 1975

Baptistengemeente Emmeloord

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 3 - 16 januari 1976

Kontakten met de kerken in Oost-Europa; op de foto dr Philip Potter, sekretaris generaal van de Wereldraad in de baptistenkerk te Moskou met vertegenwoordigers van de Russische kerken, o.w. Russische baptistenleiders.

De kerk in Oost-Europa lééft

Ja, zo mogen we het wel stellen: De kerk in Oost-Europa leeft! De moeilijkheden zijn weliswaar niet gering, maar zij is er, zij bestáát! En er zijn kontakten, meer zelfs dan in het verleden. Wij moeten solidair zijn met de kerken en de christenen in Oost-Europa, maar hebben daarbij kritisch te blijven. Ook is het goed te bedenken, dat de uitspraken van allerlei kerkelijke woordvoerders bij officiële ontvangsten op hun eigen mérites beoordeeld dienen te worden. Want de kerk leeft in de plaatselijke gemeente, in haar eredienst en prediking, zij leeft in de vroomheid van haar leden.

Aldus dr J. A. Hébly op een studiedag over Oost-Europa op vrijdag 9 januari in Utrecht. Deze was belegd door het Kontaktorgaan voor Europese Zaken van de Protestantse Kerken in Nederland, waarin zowel het Werelddiakonaat van de Nederlandse Hervormde Kerk en de Goreformeerde Kerken als ook de Stichting Oekumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen participeren.
De vraag is, of kerkelijke kontakten op officieel niveau de solidariteit met kleinere kritische groepen in Oost-Europa niet bemoeilijken of zelfs onmogelijk maken. Kunnen wij werken aan de vrede tussen de volkeren en tegelijkertijd mensen-in-nood de helpende hand reiken en goede betrekkingen onderhouden met de kerken daar?

Solidariteit en kritiek

Na opening en verwelkoming door prof. dr J. de Graaf, de voorzitter van het Kontaktorgaan, sprak dr J. A. Hébly over ‚Solidariteit en kritiek'.
Hij stelde, dat de kerk in Oost-Europa lééft, zij het onder moeilijke omstandigheden. Maar over de vraag, hoe met de kerken en christenen daar kontakten te leggen, bestaat in het Westen nogal verschil van mening.

In eerste instantie noemde dr Hébly de anti-kommunistische houding, waarvan Richard Wurmbrand een exponent is. Hij *en zijn geestverwanten hebben niet slechts* kritiek op de kerk in Oost-Europa, maar maken haar ook verdacht. Lijnrecht daartegenover staan de nieuwlinksers en andere progressieven, die de neiging hebben om de situatie in de landen achter het IJzeren Gordijn te idealiseren of op z'n minst te vergoelijken.
In dit verband herinnerde dr Hébly er aan, dat wij de verschillende stromingen in de oppositie in de Sovjet Unie goed moeten onderscheiden. Zo vindt de schrijver Solzjenytschin vooral gehoor in orthodoxe kringen, op het platteland, terwijl de kerngeleerde Sacharov geldt als vertegenwoordiger van een meer liberale, humanistische stroming in de steden. Een andere opposant, generaal Grigorenko, pleit voor het socialisme met een menselijk gezicht à la Doebtsjek.
Vervolgens kwam de verhouding van het Vaticaan ter sprake. In de jaren 1945-1955 koos Rome voor de koude oorlog, maar in dat laatste jaar werden voor het eerst moeizame pogingen ondernomen om te komen tot een vorm van koëxistentie. Daarbij werd er door de Paus - eerst Pius XII, later Johannes XXIII - naar gestreefd, de zichtbare kerk mét haar strukturen te redden!
Tenslotte kwam dr Hébly te spreken over de oekumenische houding, die overigens ook haar onderstromingen heeft. In de opvatting van dr W. A. Visser 't Hooft, de vroegere sekretaris-generaal, is de toetreding van de Russisch-Orthodoxe Kerk tot de Wereldraad van Kerken van de allergrootste betekenis. Dan zijn er de sympathisanten van de Praagse Vredeskonferentie, die sedert 1968, het jaar van de inval in Tsjechoslowakije van de landen van het Warschaupakt, evenwel ernstig onderling verdeeld zijn. Ook zijn er groeperingen, die in navolging van Amnesty International oproepen tot handhaving dan wel herstel van de mensenrechten en die aandringen op nauwe samenwerking tussen de kerken en de informatiecentra. Deze drie stromingen hebben elkaar nodig, aldus dr Hébly, die daarmee zijn toespraak voor een aandachtig gehoor besloot.

Na hem voerde de dichter en schrijver Ad den Besten het woord. Hij sprak over zijn ervaringen en ontmoetingen met christenen en niet-christenen in Oost-Europa, met name in de D.D.R., die hij in alle richtingen heeft doorkruist en waar hij vele vrienden heeft. In een magistraal betoog, dat nu en dan een waarlijk profetische dimensie kreeg, liet hij er geen twijfel over bestaan, dat een niet gering deel van de intelligentsia in de D.D.R. *in het kommunisme*, zoals dat in partij en staat gestalte gekregen heeft, diep teleurgesteld is. Het zou te ver voeren om het betoog van Den Besten uitvoerig te relevéren, want daarvoor was het te geladen, te sprankelend, te veel omvattend ook. Hij sprak ruim anderhalf uur, aan-één-stuk-door, zonder zijn gehoor - en dat mag toch wel een prestatie heten - ook maar één ogenblik te vervelen!

Doopkandidaten in de baptistengemeente van Moskou.

Betrouwbare informatie

Na de middagpauze was de beurt aan Pfarrer Eugen Voss uit Zürich, direkteur van het Instituut ‚Glaube in der 2. Welt' in Küsnacht, dat zich heeft gespecialiseerd in het verzamelen, bewerken en publiceren van betrouwbare gegevens over de situatie van de kerk in de landen van Oost-Europa.
Aan de hand van dia's gaf hij een uiteenzetting over de moeilijkheden die de gelovigen in de Sovjet-Unie ondervinden: afluisteren, processen, gevangenschap, deportatie, het verzegelen van kerkgebouwen, etc. Eerst werden de klachten van de verdrukte christenen in het Westen niet of nauwelijks gehoord, maar daarin is sedert het midden van de zestiger jaren een verandering-ten-goede gekomen, vooral doordat vlugschriften en andere ondergrondse publikaties hun weg naar West-Europa vonden.
Pfarrer Voss vertelde, dat het instituut bijdragen uit de Zwitserse kerken ontvangt, maar dat het zijn werkzaamheden voornamelijk uit giften van partikulieren moet bekostigen. Meer dan veertig vrijwilligers staan ter beschikking, die belangeloos vertaalwerk verrichten in vijftien verschillende talen. Het instituut verzamelt en verschaft gegevens over de toestand van de kerken en het kerkelijk leven in alle Oost-Europese landen, maar koncentreert zich op de Sovjet Unie en Polen.
Voorts werkt ‚Glaube in der 2. Welt' samen met enkele vergelijkbare instituten, zoals het Centrum voor de Studie van Godsdienst en Kommunisme van Rev. Michael Bourdeaux in Keston/Kent, Engeland, en het Interuniversitair Instituut voor Missiologie en Oecumenica te Utrecht, waaraan dr J. A. Hébly als direkteur is verbonden. Zo vond in de herfst van 1974 op ‚Kerk en Wereld' in Driebergen onder auspiciën van deze drie instituten een internationale konferentie plaats, met als thema: ‚De kerken in Oost-Europa'. Het rapport kan men bestellen bij het Interuniversitair Instituut voor Missiologie en Oecumenica, Heidelberglaan 2 in Utrecht.
Aanvullende informatie werd gegeven door cand. theol. Sergius Bankowski, naaste medewerker van Pfarrer Voss, verantwoordelijk voor het verzamelen, schiften en bewerken van het materiaal. Een jonge man nog, een Pool van geboorte, die zich desondanks vrij behoorlijk in het Duits wist uit te drukken.

☆

Het was een inspirerende en bemoedigende studiedag, die we met elkaar gehad hebben. Uit onze gemeenten waren, behalve ikzelf, ook ds Th. van der Laan en ds G. van 't Wout aanwezig.
Ik moet zeggen, dat ik onder de indruk ben gekomen van de zorgvuldigheid, waarmee men in Utrecht, Küsnacht en Keston - en ook wel op andere plaatsen - tewerk gaat, een eerste voorwaarde om serieus genomen te worden, niet alleen in Oost-Europa, maar ook in het Westen. Grote bewondering en waardering heb ik voor de deskundigheid van mannen als J. A. Hébly, Eugen Voss, Michael Bourdeaux en al die anderen, die zich aan hun belangrijke en verantwoordelijke taak gegeven hebben en geven.
De kerk in Oost-Europa lééft!
Laten we God er voor danken!

J. A. Brandsma

Baptisten in Tsjechoslowakije

Pastor J. Novak, voorganger van de Tsjechoslowaakse baptistengemeente in Toronto (Canada), bezocht verleden zomer zijn oude vaderland. In het decembernummer van The Canadian Baptist vertelt hij o.a.:

We hadden ook het voorrecht diensten bij te wonen in zes verschillende baptistengemeenten en te spreken met hun voorgangers. De Tsjechoslowaakse Baptisten Unie telt 26 gemeenten en 100 evangelisatieposten in elke grote stad en in vele steden en dorpen over heel het land.

Ik was niet in de gelegenheid om te preken. Geen enkele bezoeker mag dat, tenzij met een speciale vergunning van de overheid. Ook de eigen voorgangers kunnen niet in een andere plaats preken zonder deze vergunning. Omdat het na een lange tijd mijn eerste bezoek was en ik als toerist was gekomen, had ik een dergelijke vergunning ook niet aangevraagd. Toch kon ik in de meeste gemeenten groetwoorden spreken. Ik las dan mijn tekst en sprak er een tien, vijftien minuten over. Op een plaats leidde ik de gehele bijbelstudie en op weer een andere plaats sprak ik tot 60 jeugdige kampeerders.

Laat ik de lezers van The Canadian Baptist mogen verzekeren, dat er geen enkele noodzaak is om bijbels Tsjechoslowakije binnen te smokkelen. Ze hebben er genoeg, zowel in het Tsjechisch als in het Slowaaks. Ik heb ze met mijn eigen ogen gezien. De opgaven zoals die over het bijbelwerk in Oost-Europa door de bijbelgenootschappen zijn verstrekt bevestigen het.

We spraken met 13 baptistenvoorgangers, 3 presbyteriaanse en 1 roomskatholieke priester. Ze vertelden me allemaal dat ze genoeg bijbels hadden. Ze hebben echter geen traktaten en andere christelijke lektuur. Hoewel ik ze zelf in het Tsjechisch schrijf en druk kan ik ze niet naar Tsjechoslowakije zenden. Alle lektuur die buiten het land is gedrukt wordt als illegaal beschouwd. Mensen die ze binnensmokkelen en verspreiden kunnen gestraft worden. Er zijn reeds enkele voorgangers voor dergelijke overtredingen ontslagen. Verscheidene bezoekers, die lektuur over de grens smokkelden zagen hoe die lektuur in beslag werd genomen.

Het bezoek aan de diensten, zowel op zondag als in de week is goed. De voorgangers spreken het Woord van God, zonder vrees of compromis. Het is een vreugde op de bidstonden te zijn want vele mannen en vrouwen gaan ernstig en vurig voor in de gebeden en dankzeggingen, zonder momenten van stilte. De jeugd is erg aktief, en neemt deel aan de diensten door op allerlei soorten instrumenten te spelen, door te zingen, de diensten te leiden en door het geven van getuigenissen. Sommigen van deze jongeren mogen niet verder studeren of kunnen geen promotie op hun werk maken omdat ze overtuigde christenen zijn.

Maar ze trekken zich er weinig van aan: de Heer en Zijn wil staan op de eerste plaats. Ik vraag me af, wat er niet zou gebeuren als we dat standpunt ook in Canada innamen...

Getroost om te troosten...

Het is heel wat waard, wanneer
er iemand is die je een hart
onder de riem kan steken.
Wie heeft daar op zijn tijd geen
behoefte aan? Het kind zeer zeker.
Maar de volwassene niet minder.
Grote rampen kunnen iemand
kapot maken, maar ook de
dagelijkse kleine „speldeprikken"
kunnen een mens alle levensmoed
ontnemen.
Van harte te feliciteren is dan de
mens die kennis heeft aan „de God
der vertroosting" (2 Cor. 1 : 3).
God is een trooster, ook wanneer
Hij soms mensen op onze weg
brengt die zijn gereedschap vormen.
Een woord, een handdruk, kunnen
machtige middelen in Gods hand zijn.
Of een lied, een bijbelwoord.

P

Paulus heeft heel wat moeiten
ondervonden in zijn dienen van Jezus.
Maar Gods troost was er ook steeds
weer. Nu prijst hij zich zichzelf
gelukkig, dat hij met zijn ervaringen
van Gods troost anderen op de
levensweg helpen kan.
Zingen ze bij u in de gemeente,
aan het einde van de
avondmaalsviering, ook:
„De een zij tot troost de ander,
op reis naar 't vaderland"?
Tel uw zegeningen, de bewijzen
van Gods troostende en
bemoedigende nabijheid.
Vergeet er geen. En laat een ander,
die het moeilijk heeft, er in delen.
Zo halen we samen de eindstreep.

cvw

BILLY GRAHAM IN HONGKONG

Gedurende een 5-daagse evangelisatiecampagne van Billy Graham in november jl. vulden meer dan 200.000 mensen de stadions in Hongkong. Het evangelisatieteam sprak ook in scholen, klubs en kerken in Hongkong en Macao.

Voor de campagne in Hongkong leidde de evangelist een campagne in Taipei, Taiwan (Formosa) waar menigten van 45.000 tot 60.000 kwamen om te luisteren. Naar bericht wordt zouden 11.000 mensen tot geloof zijn gekomen.

David Y. K. Wong, sinds juli 1975 president van de B.W.A. nam aan beide campagnes deel.

In Hongkong zouden 20.500 mensen tot geloof zijn gekomen; 79% jonger dan 30. Van de 4,5 miljoen zielen tellende bevolking van Hongkong zijn ongeveer 500.000 christenen. De grootste groepen worden gevormd door roomskatholieken, baptisten, Chinese kerk, Lutheranen, anglikanen en methodisten.

VAKANTIE MET YOUTH FOR CHRIST

(Ingezonden)

‚Vakantie vieren met Youth for Christ' is de titel van de vakantiebrochure waarin deze jeugdbeweging 44 reizen aanbiedt voor jongeren tussen de 15 en 25 jaar.

Nieuwe mogelijkheden in het reisprogramma van Youth for Christ zijn: een kanokamp in Bretagne, vissen in Ierland, wandelen in de Finse middernachtzon en reizen naar Wales en Noorwegen. In eigen land zijn nieuw: per tandem door Nederland, met een zeilklipper over de Waddenzee, een kreatief kamp in Zuid-Limburg en een zeilzwerfkamp door Friesland.

De gratis brochure ‚Vakantie vieren met Youth for Christ' kan worden aangevraagd bij Youth for Christ-Nederland, Hoofdstraat 260, Driebergen.

Profetie in beeld [4]

Het uitgangspunt voor de profetie van Johannes is het getuigenis van Jezus over de laatste dingen. Jezus heeft verwezen naar Daniëls profetie over de grote verdrukking. Johannes kende die ook, zoals blijkt uit zijn profetie. Bovendien heeft Johannes geschreven voor mensen van zijn eigen tijd, en ook dat is te merken.

Een aktuele boodschap

Johannes schijft aan zeven gemeenten in Asia (Klein-Azië). Jezus' boodschap is niet tijdloos, maar duidelijk gericht aan bepaalde gemeenten in een bepaalde tijd. Johannes schijft als christen-in-verdrukking aan gemeenten die verdrukt worden. Uit de zeven brieven aan de gemeenten blijkt wel hoe de omstandigheden waren van vele gemeenten. Dit hadden ze gemeenschappelijk: ze leden verdrukking. Daarom konden ze allemaal de profetie ter harte nemen en strijden voor de overwinning.

Zeven perioden?

Eén dezer dagen kreeg ik nog een boek in handen waarin naar voren werd gebracht dat de brieven zeven perioden in de geschiedenis van de wereldkerk aanduiden. Dat is overigens geen uitleg slechts van de laatste tijd. Er wordt nauwkeurig aangegeven op welke achtereenvolgende perioden de brieven betrekking hebben. Wie de moeite neemt om deze verklaring op zijn betrouwbaarheid te toetsen, zal spoedig ontdekken dat men dan geweldig moet forceren, en zowel de brief als de periode van de geschiedenis eenzijdig moet uitleggen. Men moet dan ook wel erg generaliseren. Er wordt bij deze uitleg beweerd dat de gemeenten van onze tijd te vergelijken zijn met die van Laodicea. Nu is het best mogelijk dat sommige gemeenten aan deze schets voldoen, maar met zo'n verklaring van de zevende brief doet men veel gemeenten toch wel groot onrecht aan

Een boodschap voor ons?

Wie de zeven brieven beschouwt als een tekening van zeven geschiedenisperioden doet tekort aan het feit dat Johannes uitdrukkelijk moest schrijven aan zeven gemeenten in Klein-Azië. Om duidelijk te zijn: Johannes schreef niet aan ons, en evenmin voor ons. Hij schreef voor zijn eigen tijd. En het was de bedoeling dat mensen van zijn tijd de boodschap van de brieven en de visioenen zouden uitleggen en ter harte nemen. En het is duidelijk dat ze dat dan ook zouden doen in hun eigen situatie, met het oog op de godsdienstige en politieke toestand van die dagen.

Dat sluit natuurlijk helemaal niet uit dat het boek een boodschap voor ons heeft. Evengoed als andere brieven van het Nieuwe Testament ons iets te zeggen hebben, kunnen we ons laten gezeggen door de profetie van Johannes. En zo u wilt kunt u de schetsen van de zeven gemeenten nemen als voorbeelden van hoe het met een gemeente er voor kan staan.

Wanneer is het zover?

Het valt op dat Daniël schijft over de grote verdrukking, dat Jezus er over spreekt, en dat ook Johannes er weer de nodige aandacht aan geeft. De vraag dringt zich op wanneer het zal gaan gebeuren.

Wie de ontwikkelingen van de geschiedenis van Israël (Juda) rond 167 voor Christus vergelijkt met wat Daniël over de grote verdrukking schrijft, ontdekt dat er treffende overeenkomst is. Daniël profeteert dat het Babylonische rijk zal worden gevolgd door dat van Meden, Perzen en Griekenland, waarna een heerser zal opstaan die in de tempel van God de eredienst zal vervangen door een gruwel. Zo is het ook gegaan, en die heerser bleek Antiochus IV Epiphanes. Van 168-165 voor Christus verdrukte hij de Joden en liet in de tempel in Jeruzalem offeren aan de Griekse God Zeus. Er kwam een eind aan door de opstand van de Makkabeeen. De bekende „drie-en-een-halve-tijd" heeft duidelijk betrekking op deze tijd van verdrukking. Begrijpelijkerwijs wordt er wel beweerd dat daarmee de profetie van Daniël ten aanzien van de grote verdrukking in vervulling is gegaan. Dat geldt overigens dan niet voor de rest van zijn uitspraken over „het einde".

Opmerkelijk is, dat Jezus blijkbaar niet van mening is dat de profetie van Daniël over de grote verdrukking zijn tijd heeft gehad. Hij spreekt alsof die verdrukking nog niet plaats heeft gevonden! Want die verdrukking komt pas vlak voor „het einde" en aangezien dat er nog niet is, is de belevenis van de Joden tussen 168 en 165 voor Christus eigenlijk een voorproefje van de toekomst.

Hiermee duidt Jezus meteen aan dat we de profetie van Daniël niet als afgedaan naast ons neer moeten leggen, maar dat die nog steeds belangrijk is.

Blijkbaar is dat de reden dat ook Johannes dezelfde elementen verwerkt in zijn profetie. Hij maakt op zijn beurt duidelijk dat, de grote verdrukking direkt vooraf gaat aan de Dag van de Heer, en dat de gemeenten er op kunnen rekenen dat het na verloop van tijd gaat gebeuren.

Het ligt voor de hand dat de gemeenten, die Johannes' profetie lazen, geprobeerd hebben om deze boodschap in hun eigen tijd te plaatsen. Ze ondergingen al verdrukking, en het zou niet vreemd zijn als die zou uitlopen op de gróte verdrukking. Zij hadden bovendien te maken met een groot wereldrijk, dat van Rome, en het was hun niet welgezind. Het was voor hun eenvoudig om in „het beest uit de zee" de keizer te ontdekken, en in „beest uit de aarde" de priesters, die opriepen om de keizer als god te vereren.

Het was ook een voor de hand liggende konklusie om in Babylon de stad Rome te herkennen.

Men wil in onze dagen wel beweren dat Openbaring moet worden uitgelegd aan de hand van de situatie in Johannes' tijd.

Maar ook al zijn er aanwijzingen te over dat die tijd weer zo'n bitter voorproefje was van de grote verdrukking, de eigenlijke vervulling laat blijkbaar nog op zich wachten.

Ook in onze eeuw hebben mensen als Johannes de Heer trachten te ontdekken of de gebeurtenissen van onze tijd de vervulling van de profetie inhouden. En mogelijk blijft u zelf zo goed mogelijk op de hoogte van de ontwikkelingen in de wereld, om te kunnen nagaan of Openbaring in deze tijd zijn plaats vindt.

Maar naar het zich laat aanzien is het nog niet zover, en hebben we het nog te wachten.

Het voordeel van symbolen

Ik ben van mening dat de profetie van Johannes duidelijk betrekking heeft op een bepaalde tijd van de wereldgeschiedenis; wanneer die er is zal dat ook zonder meer duidelijk zijn. Maar er zit een groot voordeel in dat er niet gewoon geschreven is over een bepaalde situatie in een bepaalde eeuw van onze jaartelling. Dan zouden we al gauw de gedachte kunnen krijgen dat het niet voor ons is. Nu echter blijkt dat mensen van verschillende tijden de kern-elementen van de profeite vasthouden en toepassen op hun eigen tijd, en er hun voordeel mee doen - d.w.z. ze laten zich aanmoedigen om de Heer trouw te blijven door dik en dun.

Ook al zou de grote verdrukking zo lang op zich laten wachten dat u en ik die niet meer mee zouden maken, dan nog is Johannes' profetie voor ons van grote waarde.

(Wordt voortgezet). P. v. d. Werf

JEHOVA'S GETUIGEN

Volgens eigen opgaven doopten de Jehova's Getuigen in 1974 over heel de wereld bijna 300.000 personen. De organisatie zou nu rond de twee miljoen leden tellen.

IKON-televisie in de eerste maanden van 1976

In het eerste kwartaal van het nieuwe jaar gaat IKON-tv ook op de late vrijdagavond met wekelijkse regelmaat programma's brengen. De eerste reeks begon op vrijdagavond 9 januari. Onder de naam **Late visite** worden filmportretten en gesprekken met mensen uitgezonden die zich een groot deel van hun leven hebben gekoncentreerd op een *bepaalde voorliefde of stellingname* op godsdienstig of sociaal-politiek terrein. Daarnaast zullen mensen aan het woord komen, die een eigen weg hebben moeten vinden in de „omgang" met persoonlijke lotgevallen. In de uitzendingen zal worden gevraagd naar de route die iemand heeft moeten afleggen om tot een opvatting of aktie te komen en naar de persoonlijke ervaringen, die dit met zich meebracht.
Het doel van de serie is, de kijkers zó bij de ervaringen van een enkeling te betrekken, dat de menselijke vrijheid om een eigen weg te gaan en bijvoorbeeld van gedachten te veranderen zo werkzaam mogelijk wordt.
Het eerste filmportret was gewijd aan de 78-jarige veerman van Zalk, die een tot aktie oproepend geloof direkt verbindt met zijn dagelijkse werk, het overzetten van mensen tussen de twee oevers van de IJssel.
In volgende uitzendingen komen onder anderen de Friese dichter **D. A. Tamminga** over zijn bundel **In Memoriam** en de arts-polemoloog **dr J. A. Verdoorn** aan het woord. **Alan Paton**, de Zuid-afrikaanse auteur van **Tranen over Johannesburg** zal terugkijken op een leven lang strijd tegen de apartheid.

De zesdelige reeks **Oud-en-wijs-genoeg?**, die op vrijdagavond 13 februari begint, gaat over ouder worden. In veel informatie over ouder wordende mensen worden bejaarden als een groep met specifieke problemen van andere generaties geïsoleerd. Deze zesdelige serie over oud-zijn wil vooral positieve en hoopvolle aspecten van de ouderdom naar voren laten komen en bijvoorbeeld laten zien hoe oudere mensen op hun eigen wijze nog volop kunnen deelnemen aan aktiviteiten die in het algemeen uitsluitend met jong-zijn in verband worden gebracht. Een boer van achter in de zeventig blijkt een overtuigende „evangelist" voor biologisch-dynamische voeding te kunnen zijn. Ook de al lang gepensioneerde jeugdleider kan een zinvolle gesprekspartner voor generatieproblemen blijven. En wie - ouder geworden - wil protesteren tegen ondeugden van de maatschappij, kan ook ná zijn zestigste nog op de barricaden gaan of in een demonstratietocht meedoen.

De serie wil de taboe-achtige en isolerende sfeer, die in het begrip **bejaardenprobleem** is samengevat, relativeren.

Op woensdagavond 7 januari werd een begin gemaakt met de derde en laatste serie van het gezinsprogramma **Jouw Beurt**. Er komen nog negen afleveringen.

Kinderen van streng-principiële ouders openen de nieuwe serie. Andere onderwerpen in **Jouw Beurt** zullen zijn: emancipatie, werkloos zijn, verhuizen, emigreren en adoptie. In twee uitzendingen zal de relatie Nederland-Suriname onderwerp van gesprek zijn.
Na **Jouw Beurt** zal IKON-tv vier programma's wijden aan de vernieuwing van de aanpak in jeugd- en kinderbeschermingstehuizen.

IKON

Sinds 1 januari van dit jaar is de nieuwe omroep Ikon - een samenvoeging van het vroegere Ikor en CvK - aan het werk. *In de Ikon (Stichting Inter-Kerkelijke Omroep Nederland)* werken samen:
- **de Gereformeerde Kerken in Nederland**
- **de Evangelische Broedergemeenten**
- **de Oud-Katholieke Kerk van Nederland**
- **de Remonstrantse Broederschap**
- **de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland**
- **de Algemene Doopsgezinde Sociëteit**
- **de Nederlandse Hervormde Kerk**
- **de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden.**

De niet in het Ikon participerende kerkgemeenschappen zijn:
- **de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland**
- **de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland**
- **de Gereformeerde Kerken in Nederland (vrijgemaakt).**

De drie laatst genoemde kerkgemeenschappen laten hun diensten technisch verzorgen door de Ikon.

———

De Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland nam in 1974 het besluit de Ikon vanaf zijn *oprichting gedurende twee jaren positief-kritisch* te volgen, teneinde daarna een wel overwogen en gedokumenteerde beslissing te nemen over al of niet toetreding. In verband daarmee stellen we ons voor het werk van de Ikon regelmatig onder de aandacht van onze lezers te brengen. Vandaar een tv-programma overzicht over de eerste maanden van 1976 op deze pagina. Red.

ZOMER 1976
Natuurlijk naar De Vinkenhof

Genieten van een welverdiende vakantie te midden van een geweldige omgeving op ons eigen centrum De Vinkenhof samen met zovele anderen in één van de bekende zomerkampen van de N.B.J.B. U zult er geen spijt van hebben.
Er zijn kampen voor elke behoefte: rust, ontspanning, inspanning enz.
Ouderen (65+) kunnen er terecht.
Gezinnen kunnen ongestoord genieten, mede dank zij aparte leidsters die de kinderen bezig houden!
Jongeren van elke rang, stand en leeftijd krijgen de gelegenheid zichzelf te ontplooien te midden van hun eigen soort. Dit alles in de sfeer van onze baptisten gemeenschap en onder de inspiratie van Gods Geest die ook in de recreatie mensen herschept als kinderen van God.
Noteert u de data even.
Dan kunt u er al van beginnen te dromen.
3-10 juli ouderenkamp A1, Jongerenkampen C1 + D1.
10-17 juli gezinskamp A2, Jongerenkampen B2, C2, D2.
17-24 juli gezinskamp A3, Jongerenkampen B3, C3, D3.
(B = 17 jaar en ouder; C = 14-16 jaar, D = 12-14 jaar).
Nog nooit een Vinkenhof-kamp geprobeerd?
Doe het dan eens! Dit jaar bijvoorbeeld. De kampfolder komt eind januari uit met alle volledige gegevens.

Programma voor het jeugdleiderskamp in Dalfsen

Wat geven we ze mee aan geloof

Vrijdag 23 januari plm. 18.00 uur aankomst, registratie, kennismaking.
Plm. 19.00 uur broodmaaltijd.
20.00 uur opening, zang.
Praatje: geloof, kennis en ervaring.
Problemen m.b.t. de jeugd en mogelijkheden tot aanpak en oplossing.
Daarna diskussie in groepjes.
22.30 uur dagsluiting.

Zaterdag 24 januari:
8.00 uur ontbijt.
9.00 wijding.
9.15 uur aan het werk.
Op alle mogelijke manieren wordt geprobeerd dat wat behoort bij kennis te vertalen en aan te vullen met dat wat behoort bij ervaring.
11.15 uur bespreking resultaten.
12.30 uur warme maaltijd.
14.00 uur uitwerken van thema's in programma-onderdelen.
14.45 uur finale.
15.30 uur thee.
16.00 uur sluiting.
Hebt u zich nog niet opgegeven?
Pak dan meteen de telefoon en vraag of er voor u nog een plaatsje vrij is. Dit geldt voor jeugdleiders, predikanten en studenten.
Jeugdburo: Zuiderdwarsvaart 25, Drachten. Tel. 05120-15687 (tussen 8.00 uur en 12.00 uur).

KORRESPONDENTIE

Br H.W. te H. U heeft in zekere zin wel gelijk: de uitroep Hosanna! betekent eigenlijk zoiets als: Help toch. Geef toch heil! (zie Ps. 118 : 25). De uitroep is echter in de loop der tijden van bede tot uitroep van godsvreugde geworden - mede door het vóórkomen ervan in genoemde psalm die tot de „hallel"-liederen (lofpsalmen) behoort. In de nieuwtestamentische plaatsen (Mat. 21, Marc. 11 en Joh. 12) is de uitroep *Hosanna!* stellig als vreugdegroet bedoeld.

Zr T.P.-N. te Z. De beide knipsels, één uit DC en één uit Visie (van de E.O.), slaan duidelijk niet op dezelfde ‚konferenties'. Die van DC gaat over de Algemene Vergadering van de Baptisten Unie, die van Visie over Methodisten. Intussen zijn we met u van mening, dat alle berichten uit de meeste Oost-Europese landen - zowel de officiële als de niet-officiële - gelezen en begrepen moeten worden met inachtneming van de situatie van waaruit geschreven wordt. Met andere woorden: die publieke verantwoordelijkheid draagt zal anders en andere zaken schrijven dan hij die deze verantwoordelijkheid niet draagt.

v. D.

GEBEDSDAG VOOR MANNEN

Het departement voor mannenwerk van de Baptisten Wereldalliantie heeft maandag 23 februari a.s. aangewezen als ‚Wereldwijde dag voor getuigenis en gebed van baptisten-mannen'. De mannen wordt gevraagd te willen bidden voor de projekten van de mannenverenigingen in de verschillende landen.

ONZE BUITENLANDSE REIZEN

1. Naar Zwitserland van vrijdag 18 t/m woensdag, 30 juni 1976. (13 dagen).

Onze verblijfplaats is Wildhaus. We logeren daar in het Zwingli-Heim, dat tegen de berg aan ligt. Van hieruit heeft men een pracht-uitzicht. Er zijn diverse tochtjes te maken, o.a. naar Vaduz (Liechtenstein), Feldkirch (Oostenrijk), Klosters, Davos, Walenstadt, Näfels, de Bodensee met het schiereiland Mainau met subtropische plantengroei, de Säntis (2476 M. hoog), etc. Daar alles in prijs is verhoogd, zijn de kosten van deze reis *f* 650,—.

Daar een spoedige opgave aan het tehuis nodig is, moeten de opgaven voor deze reis uiterlijk 1 februari a.s. binnen zijn. Er moeten minstens 35 deelnemers zijn, wil de reis door kunnen gaan.

Er zijn 2-, 3- en 4-persoonskamers.

2. Naar Oostenrijk van dinsdag 6 t/m vrijdag 16 juli 1976. ((11 dagen).

We verblijven daar in de plaats Altmunster, gelegen aan de Traunsee in Salzkammergut, in hotel Katharinenhof.

Uitstapjes zijn te maken naar de Wolfgangsee, waar het restaurant „Weisses Rössl" zich bevindt, Bad Ischl, waar in vroeger jaren de zomerresidentie van keizer Franz Josef was gelegen, Gmunden etc. Bovendien zijn er in de omgeving van Altmunster vele vlakke wandelwegen.

De prijs voor deze reis bedraagt *f* 525,—. Voor beide reizen zijn reis- en verblijfkosten, verzekering en reisbelasting, inclusief overnachtingen onderweg, inbegrepen, evenals de te maken bustochtjes tijdens ons verblijf in beide landen.

De inschrijfkosten bedragen *f* 50,—. Deze kosten zijn in de prijs van de reizen begrepen.

Opgaaf kan plaats vinden bij mej. G. van Veen, Emmen, Nijkampenweg 123; gironummer 81 89 88.

Personen die zich opgeven voor de reis naar Zwitserland, worden verzocht mee te delen of ze, indien de Zwitserse reis niet door kan gaan, in aanmerking willen komen voor de reis naar Oostenrijk.

KOORBESTUREN IN HET GEWEST HOLLAND, ATTENTIE!

Het Baptisten-Evangelisatiekoor uit Haarlem is reeds geruime tijd lid van de Bond van Chr. Zang- en Oratoriumverenigingen, afdeling Aalsmeer.

Een deel van de aktiviteiten van deze kring bestaat uit het twee keer per jaar organiseren van zgn. zangersavonden. De deelnemende koren krijgen dan gelegenheid een 10 of 15 minuten te zingen en naar anderen te luisteren en iets van elkaar te leren. Meestal doet ons koor met veel genoegen aan deze evenementen mee.

Nu is bij ons de gedachte opgekomen om iets dergelijks voor de baptistenkoren in ons gewest te organiseren. Wat de uitvoering aangaat zijn er natuurlijk diverse mogelijkheden. Wij stellen ons voor een enquêteformulier te doen uitgaan waarop allerlei suggesties kunnen worden vermeld. We zijn echter in eerste aanleg enorm nieuwsgierig of er in ons gewest belangstelling bestaat voor een dergelijke gebeuren. Eén suggestie willen wij u niet onthouden. Een evangelisatiemeeting in het Concertgebouw van Haarlem zou bv. mede te realiseren zijn, met massale koorzang.

Welaan, koorbesturen, bespreek het, toon uw enthousiasme en schrijf naar ons kontaktadres. Het gaat ons in eerste instantie om een principebesluit.

We verwachten uw antwoord vóór 1 maart a.s.

Sekretariaat:
L. Breider-Zwiers,
Eikenstraat 34, Haarlem Nrd.

Zeer belangrijk

Aan de abonné's.

De administratie van De Christen deelt de abonné's hierdoor mee dat met instemming van de Algemene Vergadering 1975 te Nieuwe Pekela besloten werd, gezien de stijgingen van de drukkosten, portokosten enz. de abonnementsprijs voor het jaar 1976 vast te stellen op

f 27,50

Als voorheen wordt ook ditmaal weer in de loop van het eerste kwartaal 1976 aan elke abonné een girokaart toegezonden.

Administratie De Christen

VERANTWOORDING ‚10-CENTS-FONDS' VAN DE U.B.S.

Met grote vreugde geef ik hier verantwoording van de in december 1975 ontvangen bijdragen voor het ‚10-centsfonds', dat is ons gezamenlijk orgaan inzake hulp aan gemeenten met kerkbouwlasten. Want het is een prachtige rij!
De volgende bijdragen werden namelijk ontvangen:

Groningen-Noord 104,43; Maassluis 22,—; Sittard 60,—; IJmuiden 300,—; Rotterdam-Centrum 191,90; Utrecht-Centrum 50,—; Vroomshoop 150,— Winschoten 124,80; Eindhoven 257,41; Enschede 11,32; Haulerwijk 111,58; Delfzijl 95,40; Hoogeveen 100,—; Zutphen 82,50; Hengelo 411,—; Delfzijl 100,40; Utrecht-Noord 151,12; Dordrecht 54,22; Den Haag 52,50; Coevorden 50,—; Siddeburen 25,26; Stadskanaal-Zuid 240,—; Amsterdam-West 50,—; Hoogeveen 121,72; Enschede 107,51; Alblasserdam 22,67; Den Helder 51,55; Emmen 480,13; Dokkum 331,72; Valthermond 30,—; Arnhem 25,—; CP,A 15,—; BvD-B,V 70,15; mej. WZ,U 106,67; mej. HR,M 120,—; DJB,A 42,39; NN 480,63.

Hartelijk dank aan al deze vele gevers van bijdragen voor dit doel van gemeenschappelijke hulp aan gemeenten met kerkbouwlasten!

Onze vreugde met deze verantwoording is dáárom een dubbele vreugde, omdat wij samen méér hebben bijeengebracht dan het voor 1975 gestelde doel van *f* 12.000,—! De opbrengst is *f* 1.265,21 hóger, namelijk *f* 13.265,21!

Van de gemeenten rechtstreeks alleen al werd vrijwel het benodigde bedrag van *f* 12.000,— ontvangen, namelijk *f* 11.907,22. Daarnaast werd echter nog ontvangen van partikulieren *f* 877,36 en van diversen *f* 480,63, zodat het streefbedrag met méér dan *f* 1.200,— werd overschreden. Vandaar onze dubbele vreugde en onze dubbele dank aan allen, die hebben meegewerkt in deze arbeid door hun bijdrage en door het geregeld inkasseren van de bijdragen!

Ons vertrouwen is dan ook stellig, dat we in het nieuwe jaar weer samen het voor dit jaar gestelde doel, namelijk *f* 13.000,— zullen halen. Dat we dit samen mógen doen, is voor ons allen een ware vreugde, omdat het voor ons geldt als onze taak in dit stuk werk voor de Heer!

Wij verwachten gaarne in 1976 weer uw bijdragen voor het ‚10-cents-fonds' op postgiro 1504 ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam; of op bankrekening 43.80.11.805 bij de Amro-Bank N.V. te Arnhem ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland p.a. Duistervoordestraat 1, Arnhem.

Op deze rekeningen kunt u ook uw spaargelden deponeren. Ze zijn welkom.

De administrateur van de U.B.S.,
T. Jansma,
Duistervoordestraat 1, Arnhem;
tel. 085-611468

gemeenteberichten

IJMOND 1975: IJMUIDEN EN HEEMSKERK 1976

IJmuiden - (J.K.). Wij besloten ons laatste gemeentebericht in De Christen met het vertrouwen, *ondanks het gemis van een voorganger*, in onze Hemelse Vader voor de toekomst van onze gemeente.

De eerste periode was vrij rustig omdat het vakantietijd was. Daarna kwam alles in de gemeente weer in volle gang.

Wij hadden het voorrecht onze oud-voorganger enkele malen in ons midden te hebben voor het leiden van doopdiensten. Ook op zaterdag 27 september waar ds R. Reiling de dienst mocht leiden voor de opening van de nieuwe kapel te Heemskerk.

Reeds geruime tijd waren er al besprekingen geweest over de zelfstandigheid van de wijkgemeente Heemskerk. De gedachten om deze zelfstandigheid dit jaar te realiseren werden steeds sterker. Zo werd er in enkele vergaderingen aan het eind van het jaar het besluit genomen, dat er vanaf 1 januari 1976 een gemeente IJmuiden èn een gemeente Heemskerk zou zijn.
Voor beide gemeenten was zondag 4 januari 1976 een bijzondere dag.

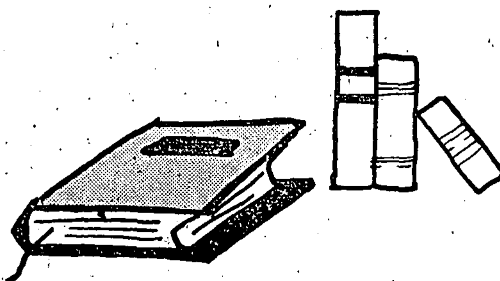
In IJmuiden was 's morgens een doopdienst die geleid werd door ds R. Reiling uit Dordrecht waarin een zestal broeders en zusters werd gedoopt. 's Middags werd in Heemskerk de instituëringsdienst gehouden van de gemeente Heemskerk.
Er is een nieuwe periode voor beide gemeenten aangebroken die wij gezien de zegen die we de afgelopen tijd mochten ervaren met goede moed *tegemoet durven gaan*. Dankbaar zijn wij dat wij al die jaren als IJmuiden en Heemskerk met elkaar mochten optreden en dat daaruit de groei zo sterk is geworden, dat wij nu als twee zelfstandige gemeenten mogen verder gaan, zij aan zij. IJmuiden is begonnen met 92 leden en Heemskerk met 56 leden.

Wij willen graag alle gemeenten in ons land Gods zegen toe wensen op de arbeid in 1976.

DOOPDIENSTEN IN DEVENTER

Deventer - (L.v.d.L.). Gaarne willen we dit gemeentebericht beginnen met u allen een gezegend 1976 toe te wensen en u deelgenoot te doen zijn van de zegeningen, die wij ontvangen in onze gemeente.

Mochten wij in november ll. een jonge zuster in het doopvont zien afdalen, God ging door met Zijn werk. Het nieuwe jaar mochten we beginnen met weer een doopdienst. Twee jonge echtparen werden door de doop aan de gemeente toegevoegd en velen waren in ons gebouw aanwezig om dit mee te maken. Onze voorganger, ds G. Vegter, had als tekst genomen: Handelingen 22 : 16, en bracht naar aanleiding hiervan onder meer naar voren, dat de mogelijkheid er inzit, dat we door te kiezen en deze stap voor Christus te doen, familieleden en kennissen verliezen, doch Hem winnen. Hij wees er ook op, dat sommige mensen een 2e bekering nodig hebben om in te zien dat Christus mede van ons vraagt dat wij Hem helemaal gehoorzaam zijn, door ons ook te laten dopen en tot Zijn gemeente te gaan behoren.
Ouderling broeder W. de Vries riep de gedoopten een hartelijk welkom toe en sprak de wens uit dat zij echte steunpilaren mogen zijn in het gemeentelijk werk.
Met enthousiasme is ds Vegter werkzaam in de gemeente en samen zijn we druk bezig met de Operatie Agape, waar wij donderdagsavonds om de veertien dagen voor bij elkaar komen. Aan de hand van een *tekstboekje* praten we dan allerlei dingen met elkaar door en proberen ook het besprokene praktisch door te laten werken in de gemeente. De andere donderdagavond hebben we dan de traditionele bijbellezing en bidstond, die echter niet alleen traditie is.
Samen met de broeders en zusters van de Vrije Evangelische Gemeente worden evangelisatiesamenkomsten gehouden op gezette tijden en daarnaast gaan broeders en zusters regelmatig op pad, om huis aan huis de Boodschap te brengen. Vanwege hoge leeftijd en/of ziekte kunnen meerdere broeders en zusters de diensten niet meer bijwonen en *daarom verheugt het ons des te meer*, dat zoveel jongeren 's zondags aanwezig zijn en de leeggekomen plaatsen innemen. Te weten, dat God doorgaat en niet laat varen het werk dat Zijn hand begonnen is, geeft ook ons de moed en de kracht om door te gaan in Zijn wijngaard, al is de grond soms ook hard.

Wat zullen we lezen?

zondag	18 januari	Psalm 85	God gunt je het leven
maandag	19 januari	Exodus 1 : 1—14	Naijver van een koning
dinsdag	20 januari	Exodus 1 : 15—22	Zweep en zwaard
woensdag	21 januari	Exodus 2 : 1—10	Een wonderkind
donderdag	22 januari	Exodus 2 : 11—22	Als zondebok de woestijn in
vrijdag	23 januari	Exodus 2 : 23—3 : 12	God hoort en voorziet
zaterdag	24 januari	Psalm 105 : 1—27	Gods reddende Naam

LEZERS AAN HET WOORD

Moe van oecumenische contacten? Kom nou!

In het „sinterklaasnummer" van DC vorige maand was een interessant gesprek opgenomen, dat Joop Brongers met Dory Reiling heeft gehad voor haar vertrek naar Nairobi, waar ze hulp zou gaan bieden bij de organisatie van de vijfde assemblee van de Wereldraad van Kerken. Interessant, omdat het de visie van de „volgende generatie" weergeeft op een instelling, die de „vorige generatie" is begonnen en die - wat de Nederlandse baptisten betreft - in „déze generatie" is losgelaten. Dat laatste geschiedde bij velen met stil verdriet, bij meerderen met - helaas - hoorbaar applaus. Uit het artikel heb ik begrepen, dat er nog een volgend stuk over dit loslaten in 1963 (gehandhaafd in zekere zin in 1969) is te verwachten. Daar ben ik benieuwd naar, want ik heb nog steeds het gevoel, dat diegenen, die het tot de hun van God opgedragen taak rekenen, om overal - ook in de Wereldraad - mede hun getuigenis te laten horen en in de Raad van Kerken in Nederland mede open te staan voor Gods leiding in het verhoren van Christus' bede uit Johannes 17 *) daartoe de mogelijkheid is ontnomen, dank zij een meerderheidsbeslissing. Daardoor is de vrijheid, die we als baptisten zo liefhebben, beperkt. Want vóór 1963 was onze Unie lid van de Wereldraad, maar iedere gemeente die zich daarover bezwaard voelde, mocht zich beschouwen als niet-lid van deze organisatie, mocht daarvan ook openlijk blijk geven. Slechts een enkele gemeente maakte daarvan gebruik. Niemand werd toen in zijn geweten geremd en dat is nu in feite wel het geval. Is een oplossing te vinden? *.*)

Terug naar het gesprek. Het charmante van de visie van jongeren is, dat het vaak nog weinig grijze tinten vertoont, zodat door het zwart-wit effect het beeld feller uitkomt. Dat werkt. Dan zien we beter, wat we aan het doen zijn - of wat we nalaten.

Daarom ben ik ook nieuwsgierig naar een artikel over Dory's ervaringen in Nairobi.

Wat ik tot nu toe daarover van een ooggetuige hoorde of van gedelegeerden las, heeft me nog niet onthuld, welk programma er vanuit deze assemblee over „wereldwijd denken" in een „wereldwijde gemeenschap" voor onze plaatselijke *contacten is gegroeid*. Want dat wereldwijd denken - waarover je ook nog best van mening kunt verschillen - moet zijn echte en eigenlijke verwezenlijking vinden op het grondvlak.

Als Philip Potter, de *algemene secretaris* van de Wereldraad, volgens Dory, zegt, dat oecumene de taak is van de plaatselijke gemeente, dan wil ik graag wat meer houvast hebben, hoe we die taak moeten uitvoeren. Vooral in een periode, waarin vele Raden van Kerken het - net als in Zwolle - niet meer zien zitten. Zelfs als vertegenwoordigers me vertellen, dat er geweldig veel punten voor dat plaatselijke werk aan de orde zijn geweest en ze weten me er nauwelijks één te noemen, dan moeten we vrezen opnieuw in de theorie te blijven hangen. Dat kan een fijne gedachtenwisseling, een spel van formuleringen worden of teweegbrengen, maar ik wil meer: concrete handzame instructies voor wat bv. het team van pastores in Selwerd-Vinkhuizen-Paddepoel (Groningen) *kan doen*, wat onze Groningse Raad van Kerken (waarin ds Brandsma al tien jaar een getrouwe vertegenwoordiger was) op zijn programma kan zetten. Alleen maar blijven praten met af en toe een dienst samen? Leuke contacten met uitwisseling van programma-gegevens?

Is dat het niveau van de „dorpspolitiek"? Daar moet het immers gerealiseerd worden!

Natuurlijk: internationaal en nationaal mag er heel veel gebeuren, maar tenslotte woont en werkt de „grote massa" gelovigen in dorpen en steden en dáár moet het eigenlijke zich afspelen. Daarin staat dr Potter als internationalist naast ons.

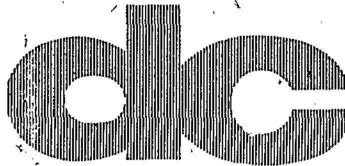
Dory beschouwt me als een „vroegere" voorstander van oecumenische contacten, die met een edel tweetal andere broeders moegeworden lijkt, want „we lieten zelfs na informaties te verstrekken". Dat edele tweetal heeft een Unie-opdracht tot

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

informatie en ze zullen wel „loskomen".
Zelf heb ik een plaatselijke taak en stel dáár mijn vragen en onderhoud daar onvermoeibaar opnieuw oecumenische contacten. Nationaal onderhoud ik mede namens de Unie interkerkelijke contacten in de „Raad van Contact en Overleg betreffende de Bijbel" (RCOB) en in de Commissie Binnenland van de Nederlandse Zendingsraad. De eerste timmert - nog niet - erg aan de weg, maar is wel aan het stimuleren geslagen om het geestelijk leven door gezamenlijke bijbelactiviteiten sterker te maken. De tweede heeft in oktober jl. (als elk jaar) binnenlandse zendingsdagen belegd rondom Nairobi's thema: „Jezus Christus bevrijdt en brengt bijeen". Alle gemeenten hebben daarover rechtstreeks bericht van mij gehad en DC heeft de aankondiging gepubliceerd.

Dit stukje bedoelt niet een „zelfverdediging" te worden, maar een aanmoediging om ons samen opnieuw over de zaak te bezinnen en te zoeken naar de wijze, waarop die gemeenten, die hier een taak zien, zich ook echt daaraan kunnen wijden.
Als Nairobi daarvoor ideeën heeft, zullen we ze graag horen.

Broertjes

---

*) De betreffende bede uit Johannes 17 : 21-23 luidt in de vertaling „Groot Nieuws voor u": Vader, laten ze allen één zijn zoals u en ik één zijn. Laat hen één zijn in ons; dan zal de wereld geloven, dat u mij hebt gezonden. De glorie die u mij gegeven hebt, heb ik hun gegeven met de bedoeling, dat ze één zijn zoals wij: ik in hen en u in mij. Zo zullen ze volmaakt één zijn, en dan zal de wereld weten dat u mij gezonden hebt en dat u hen liefgehad hebt zoals u mij hebt liefgehad.

**) De meer dan 250 kerken in de Wereldraad hebben elkaar gevonden op de fundamentele verklaring: „De Wereldraad van Kerken is een gemeenschap van kerken die de Heer Jezus Christus overeenkomstig de Heilige Schrift als God en Verlosser belijden en daarom hun gemeenschappelijke roeping willen vervullen ter ere van de ene God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest".

Deze basis-formule is ook het uitgangspunt van de Stichting Interkerkelijke Omroep Nederland (IKON), die deze maand zijn uitzendingen is begonnen. Onze Unie is (nog) niet bij deze stichting aangesloten, maar de gemeenten namen zich voor de uitzendingen positief kritisch te volgen met het doel na deze periode een gefundeerde beslissing te nemen (besluit Algemene Vergadering 1974 Rotterdam-Zuid). Hoe is de rapportering geregeld? Verzamelt ons Unie bureau luister- en kijkrapporten van door de gemeenten aangestelde luisteraars en kijkers?

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Vroomshoop-Westerhaar, W. Kos te Delfzijl.

Bedankt: voor Alblasserdam, O. Oldenburger te Stadskanaal-Zuid.

BIJBELVLIEGTUIG

Ongeveer een derde van Australië wordt bestreken door het in juli verleden jaar in dienst gestelde nieuwe bijbelvliegtuig van het Australische Bijbelgenootschap. Trevor Booth, de piloot van de zwart-witte Cessna 182 heeft 500 stations op zijn klantenlijst.

De vliegende bijbelbode bezoekt kleine nederzettingen in Noord-Australië en ook bij mensen die op afgelegen boerderijen wonen brengt hij bijbels en bijbellektuur.

Bovendien bedient hij de mensen op de eilanden voor de Noord-Australische kust.

Het gebruik van dit vliegtuig blijkt de effektiefste en goedkoopste manier van bezorging in dit deel van Australië te zijn.

Om in hetzelfde gebied met een vrachtwagen te werken zou tenminste drie maal zoveel mankracht vragen.

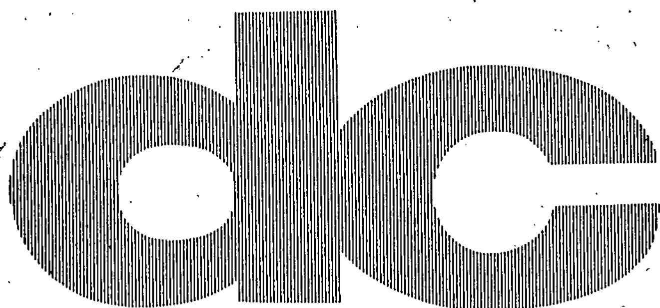
Op Gods tijd werd door zijn Hemelse Vader thuisgehaald broeder

FREDERIK MIK

op de leeftijd van 70 jaar.

Veilig in Jezus' armen

Baptistengemeente Veendam

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 4 - 23 januari 1976

AKTIE VOOR ANGOLESE CHRISTENEN

Aan de gemeenten

Na overleg met de Unie Zendings Commissie doen wij een beroep op de gemeenten om hulp ten behoeve van het getuigenis van christenen in Angola.

Wij verzoeken u ten behoeve van die hulp om op zondag 1 februari 1976 (B.W.A.-zondag) een speciale noodfondskollekte te willen houden.

Wij rekenen graag op aller medewerking in dit dienstbetoon in de naam van onze Heer Jezus Christus.

Wij brengen geen opwekkend nieuws, want het gaat hieronder over de burgeroorlog in Angola. Drie groepen vechten er om de macht. Elke groep wordt gesteund door buitenlandse machten die uit zijn op politiek of financieel gewin.

Het Angolese volk lijdt. De Gemeente van Christus lijdt mee. Maar zij is niet wanhopig.

In juli van dit jaar kwamen de leiders van alle protestantse kerken uit Noord-, Zuid- en Midden-Angola in de hoofdstad Loeanda bijeen. Daar namen zij gemeenschappelijk het besluit zich buiten de direkte politieke konflikten van de strijdende partijen te houden. Verder besloten zij zich eensgezind in te zetten voor de eenheid van het Angolese volk, de verzoening van de strijdende partijen en de opbouw van de gemeenten.

Daartoe hebben zij de leiders van de strijdende partijen, die alle drie afkomstig zijn uit protestantse kerken, opgeroepen. Daartoe worden er in de gemeenten over het hele land bidstonden gehouden. Predikanten en leiders der gemeenten gaan rond om die op te bouwen, en om zover mogelijk hulp te verlenen op het gebied van medische voorzieningen, onderwijs en maatschappelijk werk o.a. aan de duizenden vluchtelingen die reeds vanuit Zaire naar Angola terugkeerden.

Eén van die leiders, ds Matwawana bezocht van 2 tot 4 december ons land. Hij is een Angolese, baptistenpredikant en vertegenwoordigt als algemeen sekretaris alle protestantse kerken in Noord-Angola. Hij was hier om hulp te vragen.

Wij spraken met hem en vroegen wat wij als Nederlandse baptisten konden doen.

Hij antwoordde: „Van allereerst belang is het dat de voortwoekering van de burgeroorlog wordt beëindigd. Dat vinden wij de belangrijkste taak waar wij als kerken voor staan. Om die taak te kunnen vervullen en om daarnaast de zo dringend nodige hulp te kunen bieden, hebben wij het allereerst dringend behoefte aan vervoermiddelen. Momenteel beschikken wij over geen enkele auto, waardoor we ten zeerste worden belemmerd in de uitvoering van onze taak. U kunt ons daarom het beste helpen door ons binnen de kortst mogelijke tijd van een Landrover te voorzien".

Wij geven u dit door met de vraag er wat aan te doen. Een Landrover kost ter plaatse plm. ƒ 25.000,—. Dat is een heel bedrag, maar toch durven we het u vragen. De Angolese christenen zijn namelijk vast besloten om in de Naam van Christus te streven naar vrede en verzoening. En dat is goed nieuws. Wij als gemeenten van Jezus Christus mogen hen daarbij helpen.

De Werkgroep Dienst aan een Wereld in Nood

ZAND en ZAAD

Er was voor mij wel een aanleiding om over het werk van een prediker van Gods boodschap aan de wereld na te denken. Onlangs werd ik herinnerd aan het feit dat ik al 45 jaar probeer het bericht van Gods aandacht en liefde voor de mensheid mee te delen. Dat zal de ene keer beter gelukt zijn dan de andere, want de spreker is ook maar een mens en u weet wat dat zeggen wil. Een bloedspatje op je boord verstoort je vrede en een knappende veter verscheurt verheven stemmingen. En wat zijn dat nog voor kleinigheden vergeleken bij eigen innerlijke spanningen waaraan je blootstaat als het weer gebeuren moet, of mag!

Bert Hoorn heeft eens het volgende gezegd:

Toen ik mij overgaf, ving ik Gods boodschap
als een vogel in mijn handen.
O, ik wil rondgaan van mond tot mond,
als een blij woord.
Ik wil op reis gaan van stad tot stad
als een lichtvoetig vers.
Ik wil gaan, van God, tot God
als een stil gebed.

Diezelfde juichende man zei ook:

Woord, hoeveel malen heb ik U gewogen
en U te licht bevonden
bij mijn eigen zwaargewicht.
Woord, hoeveel malen
heb ik U opgezegd
als een mij levensvreemd gedicht.
Woord, wees met mijn mond
wees mij genadig
in uw sprakeloos gericht.

Vooral predikers zullen zich herkennen in zulke juich- en angstkreten. Zij zullen de liederen van Jesaja, van Jezus en van Paulus nazingen, maar het andere ogenblik zeggen: Wee mij, ik ga ten onder, want ik ben een man, onrein van lippen... Er is na zoveel jaren dus alle aanleiding om de weegschaal te hanteren. Maar waar vandaan haal je de gewichten? Was, wat ik goed vond, goed? En wat ik slecht vond, slecht? Vader, in uw handen beveel ik mijn geest als het uur van getuigen nadert.

Want dat is het toch wel vooral: getuigen, betuigen, spreken van Gods grote trouw die hij niet krenkt. Als je daar staat houd je geen lezingen, geen causerieën. Er staat honderdduizend volt spanning op je ziel.

Waarom ben je zo gespannen? Bang dat je afgaat? Dat je flaters slaat? De draad verliest? Maar je staat er toch niet voor jezelf? Het komt er niet op aan wat de mensen zeggen als jij voor jezelf zeker bent dat je de eer Gods zoekt en het alles veranderend heil voor de mens.

Natuurlijk moet er voor- en nagedacht worden om van bidden maar te zwijgen. Maar dan het anker lichten en uitvaren in Gods naam.

Een dezer dagen preekte ik in een gezelschap waarin ik de enige baptist was. Na de dienst zegt een man: „Ik weet niet wie u bent of wat u is. U had geen toga aan en begon niet met het votum, maar..." Ik viel hem in de rede en antwoordde: „Ik doe niet zoveel uit op uiterlijke vormen, al zijn die er altijd, het gaat mij om het essentiële, al geef ik toe dat de oceaan wijd is en diep".

Zittend tegenover iemand anders en napratend over een bijeenkomst, zei deze: „Je wilt toch graag blij en in je geloof bemoedigd en versterkt uit de kerk komen".

De prediker is geen priester die bij God de zaken voor de mensen in orde moet brengen of bij de mensen de zaken voor God. Maar hij heeft wel twee oren, met de een luisterend naar God, de andeer naar de mensen gericht.

Wat een ondiepte, als we na de preek doen alsof er niets gebeurd is.

Is er dan wat gebeurd?!

Huizinga

ZONDAGAVOND

Amen. Ik heb gepreekt. Nu moet ik wel gaan schelden
En razen op die dwazen in mijn koude kerk,
Die zich bebeitelen laten met wat ik vertelde
Met de gelaten slaafsheid van een stenen zerk.

Kan ik het helpen, dat ik alles niet kan zeggen?
Maar voelen jullie dan niet iets van het geweld
Van wat de duurste dominee niet uit kan leggen
En wat geen moeder aan haar kinderen vertelt?

Van pure heerlijkheid is het niet uit te spreken.
Kon ik maar onder aan de preekstoel bij de trap
Een hand aan Jezus geven en Hem laten preken,
En zeggen: pas op 't deurtje, want de ruimte is krap.

Ik zie de hele nacht die lege kerkgezichten
Waar 't Woord op afstoot naar mijn lege hart retour.
En in de consistorie bij de nieuwsberichten
Zeggen wij God, de koster en elkaar bonjour.

De vrede ligt op sterven onder de genade.
't Portaal ligt vol vertrapte psalmen en de preek
Ligt nu bij stukjes en bij beetjes in de paden.
De kostersvrouw kijkt rond: het wordt een drukke week.

Dat Gij de hemel scheurdet en de nette kleren,
Scheur al die maskers en de muren en het dak!
Laat hier eens dalen heel de heerlijkheid des Heren
Alsof de glazen zee door al haar dijken brak!

Laat me alsjeblieft met rust! Kan niemand dan begrijpen,
Dat preken leven is en sterven tegelijk,
En dat ik bij het amen in mijn arm moet knijpen
Of ik nu droom, dat ik zo arm ben en zo rijk?

Mijn bidden is veel wijder dan de twee gebeden,
Waarin mijn bijna-bidden met mijn bidden spot.
En zo moet ik dan maar voor jullie plaats bekleden,
Gaapkoppen, slaapkoppen, domkoppen, kindren van God.

Mijn armen zijn te zwaar voor 'n zwaargeladen zegen.
En voor die grote bijbel is mijn hart te klein.
Och Here Jezus, Jezus, houd mij tegen -
Ik spring de preekstoel af, de kerk wordt een ravijn.

Gij hebt de engel der gemeente willen schrijven,
En zelf hebt Gij het ondertekend met een snik:
„Houd je maar kalm, ik zal het ook wel blijven.
En houd maar veel van deze mensen - zoals Ik".

Okke Jager

Uitzendingsdienst Janca Loot

Op het moment waarop dit nummer van DC verschijnt zit Janca Loot - als alles volgens de plannen is verlopen - al in Noord-Kameroen, het gebied waar ze als zendelinge in dienst van de gemeenten daar en in het verband van de E.B.M.S. en U.Z.C. haar werk als verpleegkundige zal gaan verrichten.
Woensdags na de uitzendingsdienst - die op zondag 11 januari jl. plaats vond - zou ze naar Parijs gaan om enkele dagen daarna door te vliegen naar Kameroen. Dat hoopt ze tenminste.

Hoe jong ook, ze zal zich er wel door slaan... Dat moeten de mensen wel gedacht hebben toen ze aan het eind van die dienst in Leeuwarden op heel eenvoudige maar duidelijke wijze ,afscheid' nam van de velen die gekomen waren om die dienst bij te wonen: haar familie in de eerste plaats, en ook afgevaardigden van Unie-instanties en gemeenten, vrienden en leden van de Leeuwarder baptistengemeente. En opnieuw gaf ze - zoals ze dat voordien reeds in zoveel gemeenten en op Zusterhulpavonden had gedaan - getuigenis van haar roeping tot dit werk.
Ja, de baptistenkerk in Leeuwarden was helemaal vol die zondagmiddag. Ds K. Corporaal, de plaatselijke voorganger leidde de dienst, ds G. van 't Wout uit Utrecht, vice-voorzitter van de U.Z.C. (de voorzitter, ds R. J. Voorhaar uit Eindhoven was wegens de kort geleden ondergane operatie nog niet in staat aanwezig te zijn) hield de prediking, het zangkoor van Leeuwarden zong enkele mooie liederen.
Onder handoplegging, waaraan de broeders Corporaal, Van 't Wout en ouderling O. Koster uit de zendende gemeente deelnamen, werd bij monde van ds Corporaal de jonge zendelinge aan de Heer opgedragen.
Slechts twee afgevaardigden kregen daarna het woord: ds J. van Dam uit Sneek, voorzitter van de Unie, die - sprekend namens alle baptisten in Nederland - de jonge vrouw de verzekering gaf, dat allen met hun gebed en gave achter haar zouden staan, en mevrouw W. A. M. van Dam-Deursen, presidente van de Nederlandse Baptisten Vrouwenbeweging ,Zusterhulp' die Janca Gods zegen wenste en haar namens alle zusters een envelopppe-met-inhoud aanbood, voor persoonlijk gebruik.
Ds J. C. Loot uit Almelo - Geraniumstraat, vader van Janca ging, na nog enkele woorden gesproken te hebben, voor in dankgebed. Daarna was er gelegenheid om met een handdruk persoonlijk van zuster Janca Loot afscheid te nemen.

Bz.

Een leeuw op straat

*„Met onwillige honden is het slecht hazen vangen"... U begrijpt de betekenis van dat gezegde wel.
In de gemeente kom je die „honden" ook wel tegen. Altijd hebben ze argumenten om maar niet van harte en aktief mee te doen aan het werk. Ze zijn onwillig! Dát is het. Niets anders. Hun hart staat niet in brand voor de Heer.
De Spreukendichter haalt er een ander dier bij om deze mensen te typeren: „De luiaard zegt: Er is een leeuw op straat, ik moest eens op het plein gedood worden..." (22 : 13).
In dit gezegde wordt het ware motief van de „dienstweigeraar" nog juister omschreven:: „Ik moest eens gedood worden...". Bang, onwillig om zichzelf te verliezen... Eigen tijd, eigen geld, eigen gemak... Zei Jezus niet eens: „Wie zijn leven, zichzelf, zal willen behouden, die zal het verliezen"? Dit is de manier om, geestelijk, kapot te gaan...
De houding van een wedergeboren mens is anders; de houding van de liefde is anders: „Altijd overvloedig in het werk van de Heer".
Wie bang is voor de leeuw op straat, koestert een adder aan zijn borst.
Wat is het ergste?*

cvw

P

L.Z.C. - ZUID-HOLLAND

Het bestuur van de Landelijke Zondagsschool Centrale, afdeling Gewest Zuid-Holland, nodigt u hartelijk uit voor de Zondagsschoolkonferentie die gehouden zal worden te Rotterdam, Jagerslaan, op D.V. zaterdag 14 februari 1976 om 2 uur.
Ons hoofdthema zal zijn: „De vakantiebijbelschool".
Verder krijgt u enige informatie voor Pasen.
Namens het bestuur,

T. Zaalberg-Maas, sekretaresse

RADIONIEUWS

Ds N. J. van Beek te Amsterdam zal dinsdag 27 januari a.s. de Avro-morgenwijding verzorgen (8.50 uur).

TERUG UIT SIERRE LEONE

Teun en Nel Wolters-van 't Wout zijn met hun zoontje Christiaan op de 2e kerstdag in Nederland teruggekeerd. Ze hebben 3 jaar in Mambolo gewerkt. U heeft in De Christen van 28 november jl. een zeer duidelijk artikel van hem kunnen lezen. Wat is er veranderd en hoe moet het verder in de zending? Welke plaats heeft de zendeling? Is hij overbodig?

Teun gaf een treffend beeld: „De zendeling zit in de machinekamer, je ziet hem niet, maar hij is er, op de achtergrond!" De U.Z.C. en de E.M.B.S. zijn zeer dankbaar voor dat wat deze jonge mensen aan tijd en kracht aan het zendingswerk gegeven hebben. Onze broeder is van plan zijn studie te hervatten.

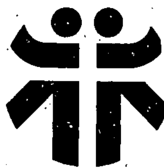
In De Christen van 5 december stond het eerste verslag van een gesprek met Dory Reiling aan de vooravond van haar vertrek naar Nairobi als medewerkster aan de organisatie van de vijfde Assemblee van de Wereldraad van Kerken in Nairobi. Zoals beloofd volgt hier het verslag van het tweede gesprek na haar terugkeer.

Willen wij luisteren naar wat Nairobi ook ons te zeggen heeft?

De indrukken van drie weken vergaderen zijn nog niet helemaal verwerkt als we elkaar weer spreken. Dory laat me een doos met kilo's deels nog ongelezen papier zien, verslagen, kranten en andere dokumenten, geproduceerd tijdens deze Assemblee. Veel daarvan heeft ze in het kader van haar taak zelf aan de vele persmensen die er waren uitgedeeld. Er waren er zo'n 750 van over de hele wereld. De Nederlandse pers was er volgens Dory het best vertegenwoordigd met mensen van Elsevier tot de Groningse kerkbode toe.
Nederland kon dus ook het best geïnformeerd zijn over wat er tijdens deze Assemblee de revue paseerde.

Wie zorgden voor de organisatie van deze Assemblee?
De staf van de Wereldraad zelf organiseerde dit. Zij waren verantwoordelijk voor het gesmeerd draaien van de vergadermachine. Daarnaast had je de Raad van Kerken in Kenya die als gastheer optrad voor de deelnemers aan deze Assemblee. In die raad zitten o.a. Luthersen, Presbyterianen en het Leger des Heils. De baptisten niet.
De Kenyase baptisten traden wel als gastheer op bij een kennismakingsbijeenkomst voor alle baptisten die er waren. Daar waren zo'n dertig baptisten uit allerlei landen aanwezig, o.a. dr Payne, oud-president van de Wereldraad, uit Engeland en ds Bichkov, sekretaris van de Unie van Baptisten in Rusland. Daar was ook de voorzitter van de Unie van Baptisten uit Kenya, voor wie de Renault-onderdelen die ik bij me had bestemd waren. Hij reageerde heel enthousiast met „Halleluja, Praise the Lord", en dat meende hij oprecht. Die onderdelen kwamen precies op het goede moment.
Later vond nog een tweede ontmoeting plaats, maar daar kon ik niet bij zijn.

Heb je nog wat van de officiële zittingen van de Assemblee mee kunnen maken?
Ik ben één keer tolk geweest bij één van de groepen die aan het begin het thema van de Assemblee bespraken; Jezus Christus bevrijdt en verenigt. Daar waren twaalf deelnemers, meest uit Europa, bijeen. Ik vertaalde daar de diskussie voor een Indonesische deelnemer uit het Duits in het Nederlands. Dat verstond hij nog het best. Daar vond een ware ketting-vertaling plaats, bv. van het Hongaars in het Duits, van het Duits in het Russisch, Engels en Nederlands. Er zat ook een baptist uit Rusland bij. Daar werd voornamelijk gepraat over de verhouding tussen Oost en West, de plaats van de kerk in Oost-Europa en wat de kerk daar doet en kan doen.
Ik vond dat één van de meest open diskussies die ik ooit over dit onderwerp heb meegemaakt. Zo kwam een Russisch-orthodoxe deelnemer er zelfs toe te vertellen, dat zijn kerk zich ook inzette voor baptisten en door druk op de autoriteiten uit te oefenen sommige baptisten uit de gevangenis had weten te krijgen..
De mensen uit het Westen vroegen de Oost-Europeanen wat de kerken in West-Europa zelf beter of anders zouden moeten doen in hun eigen situatie. Daar wilden de Oost-Europeanen niet op ingaan. Zij zeiden: we moeten van elkaar aannemen dat we alles doen wat in onze situatie gedaan kan worden. Wij doen dat van jullie ook. Zetten jullie ons niet in de beklaagdenbank.
Achteraf bleek de Indonesiër deze diskussie niet zo interessant gevonden te hebben.

Het embleem van Nairobi

„Het is niet een zogenaamde menselijke goedheid die bevrijding en verzoening oplevert. Het is Jezus die bevrijdt en verzoent. En dat gebeurt niet zonder kruis en opstanding.
Als we in het embleempje van Nairobi het kruis niet willen herkennen, blijft er niets anders dan een schijneenheid van kerken, een schijnheiligheid van gelovigen in een verscheurde gemeenschap.
Dan zie je in het embleempje alleen twee poppetjes die een stap verder uit elkaar gaan staan".

Tijdens de Assemblee in Uppsala in '68 lieten de jongeren nogal van zich horen. Hoe was dat nu?
De vorige keer stonden de jongeren officieel buiten de organisatie maar lieten zich vanaf de zijlijnen niet onbetuigd. Toen is besloten de jongeren meer ruimte te geven. Aan de lidkerken was nu gevraagd ook jongeren in hun vertegenwoordiging op te nemen. Zo'n 10% van de afgevaardigden was jonger dan dertig jaar. Het is wel gebleken dat leeftijd alleen nog niet verbindt. Jongeren uit alle delen van de wereld hebben het net zo moeilijk om elkaar te vinden als de ouderen.
Ook was aan de lidmaten gevraagd een vast percentage vrouwen in hun afvaardiging op te nemen. Daar was duidelijk minder van terecht gekomen. Wel zijn er in het Centraal Comité 28 vrouwen gekozen. Dat Comité bestaat uit 128 leden, komt eenmaal per jaar bijeen en vertaalt de tijdens de Assemblee genomen besluiten in konkreet beleid. Het Uitvoerend Comité zorgt dan voor de uitvoering daarvan. Daarin zitten 20 leden.
De speciale zitting over „vrouwen in een veranderde wereld" is overigens erg teleurstellend verlopen. Daar zou ik nog wel wat over kunnen zeggen, maar dat doe ik op dit moment liever niet.

Onze bezwaren tegen de wereldraad

Eind '62 verscheen van een door de Commissie der Unie in Nederland ingestelde studiekommissie een rapport over het lidmaatschap van de Unie van de Wereldraad der Kerken. Dat rapport noemt een aantal positieve en negatieve tendenties die het in de Wereldraad waarneemt.
Al met al adviseert de kommissie (leden: de predikanten Van Dam, Huizing, Lindeman, Ploeger en Zijlstra) - op ds Zijlstra - na het lidmaatschap voorlopig te handhaven. Mochten de gesignaleerde negatieve ontwikkelingen doorzetten dan zou lid blijven onmogelijk zijn.
Binnen onze Uniegemeenschap werd daar toen anders over gedacht. De gemoederen dreigden nogal verhit te raken over dit punt. Om wille van de eenheid binnen onze Uniegemeenschap werd tijdens de A.V. van '63 met 83 stemmen vóór, 63 stemmen tegen en 30 onthoudingen besloten het lidmaatschap direkt te beëindigen.
Als veel gehoorde bezwaren somt het rapport op:
1. het streven naar een eenheidskerk, met een theologie die de verschillen tussen de bestaande kerken relativeert, waarbij gevreesd moet worden voor een grote invloed van zgn. volkskerken met hun veelal papieren leden,
2. de toenadering tot de R.K.-kerk,
3. de toetreding van kerken uit kommunistische landen,
4. het ontbreken van toezicht op de

naleving van de basisformule, waardoor ook ruimte aan vrijzinnigheid wordt gegeven en vervlakking optreedt in het onderscheiden tussen wat christelijk en wat onchristelijk is.

Een aantal van deze bezwaren deelde de kommissie. Andere (2 en 3) vond zij geen reden voor een breuk met de Wereldraad.

Denk je dat in Nairobi deze bezwaren, die ook nu nog gehoord worden in onze gemeenschap, versterkt zijn of afgezwakt?
Me dunkt, dat het idee dat de Wereldraad zou streven naar een eenheidskerk nu wel achterhaald is. Binnen de Wereldraad wordt de verscheidenheid juist als rijkdom ervaren.

Diskussie over de wenselijkheid van een eenheidsdoop of zo is er niet. Er zijn wel diskussies over de doop. De inbreng van baptisten daarbij wordt erg op prijs gesteld. Zo staat de kinderdoop in bijvoorbeeld Oost-Europa in diskussie. Het christen zijn daar vraagt zo sterk om een persoonlijke keuze dat veel ouders zich af vragen of het dan wel zo vanzelf spreekt je kinderen als baby te laten dopen.

Bij het praten over eenheid valt trouwens het aksent op heel wat anders dan de eenheid der kerken, nl. op de eenheid tussen onderdrukkers en onderdrukten. Dr Manas Buthelezi uit Zuid-Afrika drukte het zo uit: Hoe wil je samen wel de beker des Heren drinken als je normaal nog geen kop koffie met elkaar kunt drinken.

Van een toenadering tot de R.K.-kerk is nauwelijks sprake. Er waren wel R.K.-waarnemers in Nairobi, o.a. dr Marga Klompé.

En wat die vervlakking betreft, het verdwijnen van het onderscheid tussen wat christelijk is en wat onchristelijk. Ik vind het enorm moeilijk die lijn scherp te trekken. Het aksent valt in de Wereldraad meer op wat de Geest van Christus ademt dan op wat al of niet christelijk is. Dat komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in het gespreksprogramma van de Wereldraad met andere godsdiensten.

Daarvoor heb je wel de geest van het onderscheid nodig.
Het gaat om het herkennen van wat van Christus is, en ook het herkennen van lichtpunten bij anderen. Het gaat er niet om, om tegen anderen aan te schoppen.

Moet je dan toch niet oppassen dat je het christelijk getuigenis niet gelijk stelt aan andere godsdiensten? Is uit vrees daarvoor ook niet het rapport van sektie III dat handelt over het gesprek met andere godsdiensten en ideologieën terug verwezen?
Het gaat niet om gelijkstelling, maar om dialoog. Wij, in West-Europa, kijken anders tegen een programma ter bevordering van het gesprek met andere godsdiensten aan, dan bv. christenen in India. Daar heb je dagelijks te maken met mensen die anders denken. Daar ontkom je er gewoon niet aan met die anderen de samenleving in te richten, je werk te doen, en samen na te gaan wat je daarbij drijft. Wij doen de christenen in een hindoesamenleving onrecht wanneer wij het rapport van die sektie 3 niet tegen deze achtergrond bekijken. Wij zouden op onze beurt eens moeten ervaren wat dit betekent voor onze kontakten met gastarbeiders of marxisten in onze eigen samenleving.

Ons huiswerk

Vind je dat deze Assemblee ons als baptisten ook iets te zeggen heeft en misschien wel wat huiswerk heeft opgeleverd?
Ja, ik vind van wel. Deze Assemblee heeft in vergelijking met de vorige in feite niet zoveel nieuws gebracht. Gehoopt werd dat de verhouding tussen de zgn. „evangelicals" en de Wereldraad zou verbeteren. Dat is tot op zekere hoogte ook wel gebeurd. Er bleef echter wel iets voelbaar van een tegenstelling tussen hen die het aksent leggen op de gerechtigheid door Christus alleen en hen die vinden dat gerechtigheid ook de vrucht van menselijk handelen moet zijn.
Zo vroegen „Zuidelijke baptisten" uit Amerika de Wereldraad hoe zij de rechtvaardiging door het geloof alleen wil kombineren met het bevrijden van de gemeenschap van onderdrukking. Naar mijn idee gaat het daarbij om de verhouding tussen onze geestelijke „wapenrusting" en de redding van de gemeenschap uit de gevangenschap van moderne machten als de kernbewapening, de technische ontwikkeling en ekonomische groei. Dat roept spanningen op waar ook wij aan bloot staan.

De basisformule

„De Wereldraad van Kerken is een gemeenschap van kerken, die de Heer Jezus Christus als God en Heiland belijden, overeenkomstig de Heilige Schrift, en die daarom hun gemeenschappelijke roeping gezamenlijk willen vervullen tot eer van de ene God, Vader Zoon en Heilige Geest" (New Delhi, '61).

Kun je nog een paar praktische punten noemen?
Dat is niet zo gemakkelijk. De aanbevelingen van deze Assemblee zijn niet zo konkreet uitgewerkt. Maar ik wil wel een poging wagen.

g e t u i g e n.
Op het punt van het getuigen zitten de baptisten wel goed, geloof ik. Dat sluit bezinning hierop natuurlijk niet uit.

e e n h e i d.
Op het punt van het zoeken van eenheid met andere christenen zou meer de samenwerking van de gemeenten met andere kerken in hun plaats gezocht kunnen worden.

Bedoel je, zoals tijdens de A.V. is voorgesteld met in de eerste plaats vrije evangelischen, Leger des Heils en pinkstergemeenten?
Dat zou kunnen, maar waarom zou het tot deze groepen beperkt moeten blijven.

p l a a t s v a n d e v r o u w i n d e g e m e e n t e.
Op het gevaar af sommigen kwaad te maken, zouden we het behalve over de plaats van de vrouw in de hele gemeente, en met name in de raad en kommissies, over de vrouw op de preekstoel kunnen hebben. Aan die kerken die daar geen theologische bezwaren tegen hebben is gevraagd daar ernst mee te maken.
Er studeert voor zover ik weet nu één vrouw aan De Vinkenhof. Straks zal moeten blijken of wij naast vrouwen in de zending ook vrouwen als predikant willen erkennen.

m e n s e n r e c h t e n.
Als laatste punt zou ik willen noemen de inzet voor het beschermen van de mensenrechten. Dat kan bijvoorbeeld heel praktisch in het steunen van geloofsgenoten in Oost-Europa.

Mij moet trouwens van het hart, dat ik vind dat de baptisten hier wel erg veel drukte maken over de verdrukking van geloofsgenoten in Rusland, maar in de praktijk erg weinig voor hen doen. Het lijkt wel of er zelfs nog geen kaart van Amnesty International af kan. De hervormden doen in vergelijking heel wat meer voor baptisten daar dan wij. [1])

Vorig jaar ging er een delegatie van de Raad van Kerken naar Rusland. Daar was niemand van de baptisten bij en dat had toch best gekund. Laten we overigens niet vergeten, dat er ook baptisten in Zuid-Afrika, Chili, Korea en Indonesië leven.
Tenslotte hoop ik, dat deze interviews de diskussie over de oekumene in onze gemeenschap weer stimuleren.
Nogmaals, niet om er als baptisten beter van te worden. Het gaat erom of je je ertoe gedrongen voelt als gelovige in Christus, overeenkomstig het gebed van Christus: „Ik bid niet voor hen alleen, maar ook voor degenen die door hun prediking in Mij geloven. Vader laten ze allen één zijn zoals U en Ik één zijn. Laat hen één zijn in ons, dan zal de wereld geloven dat U mij hebt gezonden". (Joh. 17 : 20 e.v.).

Joop Brongers

———

[1]) *Wie meer wil weten over de mogelijkheden om daadwerkelijk iets te doen voor baptisten in Oost-Europa, kan kontakt opnemen met het sekretariaat van „de werkgroep Dienst aan een wereld in nood", p.a. Florastraat 71, Wormer.*

Profetie in beeld [5]

In dit en het volgende artikel geef ik een overzicht van het hele boek Openbaring.

Inleiding
Na de opening (1 : 1-8) komt het visioen van Jezus (1 : 9-20). Daarop volgen de brieven aan de zeven gemeenten in Klein Azië (2 : 1 - 3 : 22). Hierna beginnen de visioenen van de toekomst.
„Ik zal u tonen, wat na dezen geschieden zal" (4 : 1). „Na dezen" betekent de tijd na de situatie waarin Johannes met de gemeenten verkeerde. Van 4 : 1 - 5 : 14 wordt een visoen beschreven van gebeurtenissen in de hemel, waarbij God de Almachtige aan het Lam volmacht geeft de plannen met betrekking tot de komst van Gods koninkrijk te gaan ontwikkelen.

Een blik vooruit
De boekrol waarin alles beschreven staat, heeft zeven zegels, zes ervan worden losgemaakt (6 : 1-17).
Het boek blijft dus nog gesloten met één zegel. Maar door het losmaken van zes zegels wordt er wel bekend wat de boekrol zal inhouden, wat er staat te gebeuren. Het is de inhoudsopgave van het boek, die, zoals u zich herinnert, overeenstemt met Jezus' rede over de laatste dingen.
Als het zevende zegel zal worden losgemaakt, zal het boek open zijn, en zullen de gebeurtenissen elkaar opvolgen. Blijkens de „inhoudsopgave" zullen mensen het leven laten vanwege hun getuigenis. Daarom worden er eerst twee visioenen beschreven waarin duidelijk staat dat God zal zorgen voor het welzijn van de gelovigen. Dat is bemoedigend (7 : 1-17).
Dergelijke „mededelingen vooraf" komen vaker in Openbaring voor. Het visioen over Israël (7 : 1-8) kan betekenen dat God zijn toezeggingen aan Israël nakomt. Met apostelen als Petrus en Paulus ziet Johannes het volk van God groter dan alleen een groep Joden: ook de heidenen worden erbij genodigd. Het volgende visioen sluit daarop aan (7 : 9-17).
Het ene visioen bekijkt de verlossing vanuit Israëls standpunt; het andere met de ogen van de volkeren. Deze manier van doen, waarbij een bepaald gegeven van meerdere kanten wordt bekeken, komt vaker voor in dit boek. (Vergelijk 13 : 11-18 met 14 : 1-5 en 19 : 1-5 met 19 : 6-10).

De bazuinen
Wanneer het zevende zegel wordt losgemaakt, kunnen de „laatste dingen" gaan gebeuren. Zeven engelen met bazuinen kondigen die aan (8 : 1 - 11 : 19).
Bij elke bazuin wordt iets verschrikkelijks aangekondigd. Die aankondigingen zijn tegelijk waarschuwingen. Ook kondigen zij aan dat het rijk van God nabij is. De komende gebeurtenissen roepen op tot bekering, maar de mensen bekeren zich niet (9 : 20).
De laatste drie bazuinen kondigen de ergste gebeurtenissen aan (8 : 13). Ze zijn als barensweeën die aan een geboorte vooraf gaan. Daarmee zal alles voltooid zijn (10 : 6, 7).
Het eerste „wee" is een „sprinkhanen"-leger onder leiding van de duivel (9 : 11). Daardoor worden een tijdlang de mensen, die niet het zegel van God hebben, geteisterd. (9 : 1-12).
Het tweede wee gaat in met de komst van een groot leger, waardoor zeer veel mensen omkomen (9 : 13-21).
In een „mededeling vooraf" wordt er op gewezen dat wanneer de zevende bazuin wordt geblazen er geen uitstel meer zal zijn: dan is de voleinding gekomen (10 : 1-11).
Vervolgens wordt de grote verdrukking beschreven, die volgens Jezus direkt voor het einde plaats vindt (11 : 1-14). Dat er van de grote verdrukking sprake is blijkt uit het vertreden van de heilige stad en het overwinnen van de heiligen (11 : 2, 7), maar ook uit het noemen van tweeën-veertig maanden en twaalf-honderd-zestig dagen (11 : 2, 3) die herinneren aan de drie-en-een-halve-tijd (drie en een half jaar) van de profetie van Daniël.
Hiermee wordt het tweede wee afgesloten.
Dan komt het derde wee, het ogenblik van de „geboorte": Het koningschap over de wereld is gekomen aan onze Here... (11 : 15). De zevende bazuin kondigt dit derde wee aan; de Almachtige heeft het koningschap over de wereld aanvaard en zijn grote macht opgenomen. Hiermee wordt gezegd, dat als het zover is, de Heer is gekomen! Vergelijk 1 : 8 en 4 : 8 (die is, die was, en die komt) met 11 : 17 waar „en die komt" ontbreekt. D.w.z. Hij is gekomen. Denk ook aan Paulus' uitspraak over de „laatste bazuin" in 1 Corinthe 15 : 52. Deze laatste bazuin kondigt Gods koningschap aan, de toorn Gods (vergelijk 6 : 17), het oordeel, de beloning voor getrouwen en het verderf voor de verdervers; en ook de nieuwe samenleving met God in een nieuw verbond (11 : 18, 19).
De visioenen van de zeven bazuinen lopen parallel aan de visoenen van de zeven zegels. Hoewel sommige situaties uit een andere gezichtshoek zijn gezien, blijkt vooral uit de laatste gebeurtenissen die beschreven zijn als drie weeën, dat het om dezelfde „laatste dingen" gaat.

De beesten en het Lam
Vanaf hoofdstuk 12 worden de „laatste dingen" nog eens beschreven, met bijzondere nadruk op de grote verdrukking, terwijl aandacht wordt gegeven aan de achtergrond van deze gebeurtenissen.
De visioenen beschrijven dat Christus uit het gelovige Israël wordt geboren, en hoewel de duivel Hem vanaf het begin bedreigt, wordt Hij de machtigste naast God (vergelijk Hand. 7 : 55 en Efeze 1 : 20). De gelovigen echter krijgen het zwaar te verduren onder duivelse vervolging (12 : 1-18).
De duivel, voorgesteld als een rossige draak, wordt uit de hemel geworpen en daaruit blijkt dat het koningschap is van God en zijn Gezalfde (12 : 10). Te zijner tijd zullen ze het op aarde uitoefenen. De duivel probeert alsnog zijn slag te slaan en achtervolgt de gelovigen.
Hierbij wordt vooral gedacht aan de grote verdrukking blijkens „twaalf honderd zestig dagen" en „een tijd, tijden en een halve tijd" (12 : 6 en 14).
De duivel (de draak) heeft een zaakwaarnemer op aarde, ook voorgesteld als een beest: het beest uit de zee. Dit beest regeert de wereld, leidt een godslasterlijk leven, en overwint de heiligen (13 : 1-10).
Deze wereldheerser is verantwoordelijk voor de grote verdrukking (let op: „twee en veertig maanden" in 13 : 5). Het beest uit de zee is hetzelfde als „het beest uit de afgrond": vergelijk 9 : 1, 2; 11 : 7; 13 : 7 en 17 : 3, 8.
Dit beest uit de zee, door de duivel bezield, krijgt hulp van een valse profeet, het beest uit de aarde (13 : 11-18), die er uit ziet als het Lam: hij is een valse christus.
Hij bewerkt dat veel mensen het beest uit de zee, de wereldheerser, gaan aanbidden en dat die mensen een merkteken daarvoor krijgen. Wie dat niet heeft zal het zwaar te verduren krijgen!
Tegenover deze verschrikkelijke beesten ziet Johannes het Lam, en bij Hem zijn mensen die de naam van Hem en zijn Vader dragen als herkenningsteken. (14 : 1-5). Zij hebben bij God een bevoorrechte positie!

(Wordt voortgezet). P. v. d. Werf

TRAANGAS
Enkele minuten voor de nieuwe film ‚The Hiding Place' van de filmmaatschappij van Billy Graham in Beverly Hills (USA) in wereldpremière zou gaan vulde het theater zich met traangas. De eregasten, o.w. Billy Graham en de Nederlandse evangeliste Corrie ten Boom - de film gaat over haar verblijf in een Nazi-vrouwenkamp - moesten de zaal verlaten. De brandweer poogde tevergeefs het gas te bestrijden, zodat de gasten zich voor de receptie naar een nabij gelegen restaurant moesten begeven zonder de film te hebben gezien.
Men vermoedt dat Nazi-sympathisanten aan het werk waren geweest.

LEPRAZENDING

Ds C. Eijer, voorganger van de baptistengemeente te Treebeek is sekretaris voor Nederland van The Leprosy Mission (Leprazending), een in Londen gevestigde zending. Vele baptisten zijn bij dit werk betrokken, o.a. het uit Hengelo (Ov.) afkomstige echtpaar Rolf Stein dat in Perulia, Noord-India werkt.

Ds Eijer hoopt in mei a.s. in dienst van de Leprazending Thailand en Singapore te bezoeken. In Thailand zal hij een aantal lepra-ziekenhuizen bezoeken en in Singapore hoopt hij een kongres van The Leprosy Mission bij te wonen.

Red.

Meer dan honderd jaar geleden was een jonge christen, Wellesley Bailey genaamd met ontferming bewogen over de toestand van lepralijders in India. Dat was voldoende, om te proberen iets voor hen te doen.

Het was dus in 1874 dat de Leprazending geboren werd. In die tijd kon heel weinig gedaan worden om de ziekte zelf te bestrijden, maar christen-zendelingen zochten deze arme, ongelukkige mensen op, gaven hen kleren en eten en zorgden voor hen. Zij brachten hen ook het evangelie met zijn boodschap van leven en aanvaarding van iedereen. Er was veel vreugde over de tekenen van geestelijke verandering en menig mismaakt gezicht straalde met een bovennatuurlijke schoonheid.

De tijden zijn veranderd. Vandaag de dag kan lepra genezen worden. De behandeling is relatief eenvoudig en goedkoop. Vroege behandleing en fysiotherapie voorkomen de verschrikkelijke misvormingen van gezicht, handen en voeten die eens synoniem waren aan de ziekte. Plastische chirurgie en peestransplantaties kunnen een normaal uiterlijk en een hoge graad van bruikbaarheid terugbrengen.

We weten nu dat lepra niet erfelijk is en ook niet erg besmettelijk. Lange perioden van isolatie zijn niet noodzakelijk. De meeste patiënten kunnen in apotheken of door mobiele klinieken behandeld worden, zonder dat ze uit het normale leven gerukt worden.

En toch... de strijd is nog verre van gewonnen. Er zijn waarschijnlijk meer onbehandelde lepralijders vandaag dan tien jaar geleden. Van de vijftien tot twintig miljoen leplalijders in de wereld, kunnen ongeveer maar drie miljoen een behandeling ontvangen. Vijf miljoen van de onbehandelden zijn kinderen.

De Leprazending werkt momenteel in 34 landen, terwijl ongeveer 250.000 patiënten behandeld worden.

De apostel Paulus, schrijvende aan de Thessalonicenzen (1 Thess. 5 : 23), zei: „...geheel uw geest, ziel en lichaam moge bij de komst van onze Here Jezus Christus blijken in allen dele onberispelijk bewaard te blijven". Dat is de totale persoonlijkheid onder de kontrole en genade van God.

Dit is een van de wensen, uitgedrukt in de grondslag van de Leprazending:

„Ons voornaamste doel is, om in de naam van Jezus Christus, de lichamelijke en geestelijke noden van lepralijders te dienen".

Maar wij hebben uw hulp nodig!
Mensen die willen **bidden** - Gebed kost liefde en bewogenheid.
Mensen die willen **gaan** - Christen-artsen, verpleegsters en fysiotherapeuten.
Mensen die willen **geven** - *f* 10,— dekt de kosten voor een medische behandeling van 1 jaar. *f* 25,— is het gemiddelde totale bedrag dat 1 patiënt per jaar kost. *f* 100,— tot *f* 500,— dekt de kosten van een operatie die mensen nieuwe handen, voeten, ogen kan geven. *f* 150,— is het bedrag voor de zorg en opvoeding van 1 kind per jaar. *f* 300,— dekt de kosten van een mobiele kliniek voor één maand.

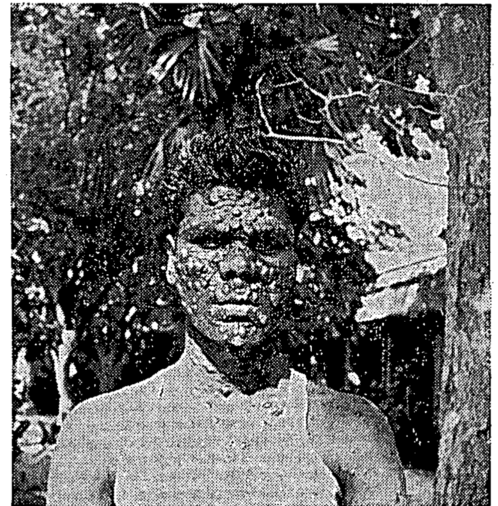
Wij kunnen niet alles doen - wij kunnen allemaal iets doen!

Zoudt u ons willen helpen om hún wanhoop in hoop om te zetten?
In de naam van de twaalf miljoen die nog wachten en in de naam van Hem, die zei: „In hoeverre gij dit gedaan hebt aan een van deze mijn minste broeders, hebt gij dit aan Mij gedaan" (Matth. 25 : 40).

Dank u!

Leprazending - giro 3243999

Voor alle informatie, literatuur enz., schrijf a.u.b. aan: ds C. Eijer, Hommerterweg 222, Amstenrade, telefoon 045-214505.

Leprapatiënt

N.B. De Unie Commissie heeft onlangs zich achter de doelstellingen van de Leprazending gesteld. Leprazending is sinds kort ook in ons land werkzaam. De Leprosy Mission is een grote internationale organisatie, werkzaam in een groot aantal landen. Zij werkt in vele gevallen samen met andere zendingsgenootschappen en kerken.

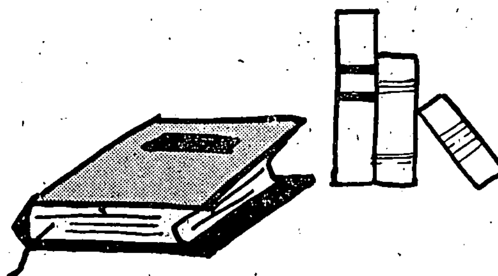

RESERVEER DEZE DAGEN ALVAST IN UW AGENDA

De jaarlijkse zendingsdagen - uitgaande van de Nederlandse Zendingsraad, waarin ook de Unie-Zendingscommissie meedoet - zullen in 1976 D.V. op de volgende data plaatsvinden:

25 september in Eindhoven; 2 oktober in Leeuwarden en Voorburg; 9 oktober in Etten-Leur en Utrecht; 16 oktober in Hoogeveen. Onderwerp en sprekers worden later bekend gemaakt.

Broertjes

Wat zullen we lezen?

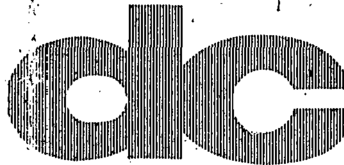
zondag	**25 januari**	**Psalm 105 : 28-45**	**Als je er van leeft**
maandag	**26 januari**	**Exodus 3 : 13-22**	**Een grote Naam op zwakke lippen**
dinsdag	**27 januari**	**Exodus 4 : 1-17**	**Geen man van het woord**
woensdag	**28 januari**	**Exodus 4 : 18-31**	**Ga in vrede**
donderdag	**29 januari**	**Exodus 5 : 1-21**	**„Wie is Jahwe?"**
vrijdag	**30 januari**	**Exodus 5 : 22-24**	**Ruggespraak met de Heer**
zaterdag	**31 januari**	**Psalm 78 : 1-11**	**Een kwalijk verleden**

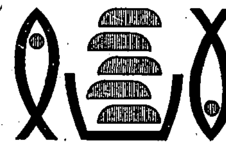
Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

MEDEDELING

△ Student A. v. d. Berg is vanaf heden bereikbaar onder telefoonnummer 01820-25922.

gemeenteberichten

DANKBAARHEID IN STADSKANAAL-ZUID

Stadskanaal-Z. - (F.Bl.). Het is voorwaar geen gemakkelijke beslissing als een gemeente, in dit geval zelfs voor de 2de maal een beroep op een voorganger doet die werkzaam is in een gemeente die juist in de laatste tijd zo enorm groeit. Als daar nog bijkomt, dat die gemeente pas sinds enkele maanden zelfstandig is, dan kan zo'n beslissing dubbel moeilijk zijn. Materiële en maatschappelijke zaken kunnen soms een belangrijke rol spelen als je het een en ander hebt te overzien. Wat mochten we de laatste 2 maanden ervaren dat dat hier van ondergeschikt belang was, wat hebben we meegeleefd en vooral meegebeden met ons voorgangersechtpaar zijn beslissing af te laten hangen van de leiding van de heilige Geest. Steeds weer hebben we tegen elkaar en ook tegen onze voorganger gezegd ervan overtuigd te zijn, dat ook de gemeente Alblasserdam een voorganger nodig heeft en hebben we elkaar mogen wijzen op de geestelijke belangen van de ander. Vanzelf ook hebben we naar voren gebracht, dat wij een leider nu nog zo node konden missen, juist nu het werk vastere vormen begint aan te nemen.
Ook elders blijft een heel stuk werk liggen en gaan geboden kansen verloren door het gemis van een voorganger. Dankbaar zijn we als gemeente, dat ds Oldenburger en zijn gezin nog een poosje bij ons blijven totdat we wat meer volwassen zijn.
Graag willen wij langs de weg van D.C. onze verbondenheid met de gemeente Alblasserdam uitspreken; ook nu omringen onze gebeden u! Als zekerheid mogen wij doorgeven dat we steeds weer ervaren dat gebeden ook nù nog worden gehoord en verhoord. De groei en bloei van de gemeente zijn daar zelfs nauw mee verbonden. Blijdschap is er ook omdat vijf mensen Jezus als hun verlosser hebben aanvaard. Zij zullen spoedig worden gedoopt en daarmee uit het watergraf opstaan als burgers van een ander rijk dat het onze is.
Wij willen tot slot elkaar graag bemoedigen met de woorden uit Johannes 15 : 7-8, „Indien gij in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, vraagt wat gij maar wilt en het zal u geworden. Hierin is mijn Vader verheerlijkt dat gij veel vrucht draagt en gij zult mijn discipelen zijn".

LIEF EN LEED IN STAVEREN

Staveren - (H.Z.). Misschien hebben velen uitgezien naar bericht uit Staveren. Zoals u weet is de gemeente te Staveren nog vakant, en wanneer dat veranderen zal? Daarover kunnen we niets zeggen, daar ook wij dat niet weten. Het is in de eerste plaats belangrijk dat het werk in de gemeente doorgaat en daar mogen we dankbaar „Ja" op zeggen.
Bij ons in de gemeente liggen de leiders en leidsters niet voor het opscheppen en toch zijn er steeds weer mensen die hun tijd en gaven in de dienst van de Heer en Zijn gemeente willen stellen. Wij hebben een goed jaar achter ons waarin alles op z'n tijd door ging.
Zegeningen en weldaden waren er, en indien we opmerkzaam waren: heel veel. Wij hadden uiteraard graag gezien dat er doopdiensten waren geweest. Toch geloven we, dat Gods Woord niet ledig zal wederkeren.
Vele broeders uit den lande hebben ons gediend met het Woord van God. Via dit gemeentebericht willen we hun daar ook hartelijk voor bedanken.
Het is vaak zo dat lief en leed elkander afwisselen. Zo waren we nog maar nauwelijk het nieuwe jaar begonnen toen onze ouderling broeder Yke de Boer onverwacht door de Heer werd thuis gehaald. Voor de raad en de gemeente is dit een groot verlies. Voorzitter en geestelijke leider was onze broeder in deze vakante tijd.
Vijf dagen na dit heengaan riep de Heer ook broeder F. Wolthuis tot Zich. Ook deze trouwe broeder zulllen we missen.
Ik zou willen eindigen met de woorden van onze gestorven br Y. de Boer, geschreven aan het begin van de vakante tijd in ons eigen gemeenteblad:
Maar door het zwaard des Geestes, dat is het Woord van God, zullen we stand houden.
Ook wij mogen bouwen aan het rijk van God hier op aarde; wij mogen bouwen aan Zijn gemeente, die Christus gekocht heeft met Zijn dierbaar bloed. Dit betekent voor ons als gemeente dat iedere broeder en zuster het werk in de gemeente aanpakt, dat vlak bij hem of haar is.
Laten we bouwen, ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs.
Hem zij de roem, Hem zij de eer. Halleluja!

MUTATIES ADRESSENBOEKJE

Blz. 16: VII adB: Zicht, redaktie J. Brongers wordt M. v. d. Berg, Leiden
blz. 21: Harderwijk, S: L. L. Drijfhamer wordt (tijdelijk) E. Th. Poppe
blz. 23: Rotterdam-Z., P: J. Christians wordt A. Touwen
blz. 30: M. v. d. Berg, Bachstraat 426, Leiden, tel. 071-768358 tussenvoegen
blz. 30: A. v. d. Berg, tel. 01820-25922
blz. 31: J. C. de Bruyn, tel. 01807-14611
blz. 31: J. Christians, komt te vervallen
blz. 32: L. L. Drijfhamer komt te vervallen
blz. 33: H. G. Hoppentocht, tel. wordt 05980-97315
blz. 37: H. Scholten, tel. wordt 05980-96943
blz. 37: A. Touwen, Walchersestraat 64C, Rotterdam, tel. 010-805905 tussenvoegen
blz. 39: T. J. J. B. Wolters, Sierra Leone wordt Gijzenveltplantsoen 29, IJmuiden

A. van den Hoef

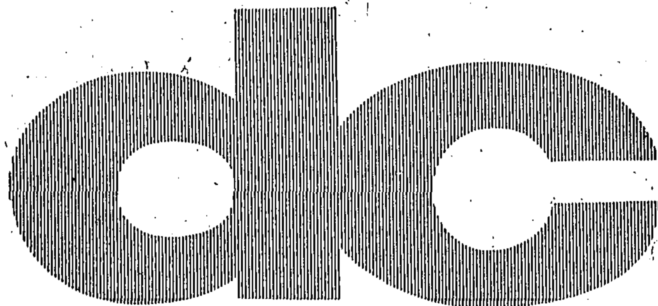
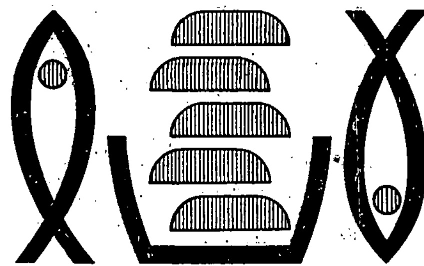
Geheel onverwacht is in Christus ontslapen
DERK VEGTER
echtgenoot van G. Vegter-Blaak
op de leeftijd van 59 jaar.
Enschede, 9 januari 1976
Baptistengemeente Enschede

Na een korte ziekte werd tot Heerlijkheid bevorderd onze broeder
FEIKE WOLTHUIS
op de leeftijd van 74 jaar.
Hij is verlost, God heeft hem wel gedaan.
Baptistengemeente Staveren

In de leeftijd van bijna 75 jaar ontsliep op 14 januari 1976 in zijn Heer en Heiland, onze trouwe broeder
FRANCISCUS BLOK
Baptistengemeente Sneek

De Heer nam tot Zich onze broeder
PIETER KAREL
op de leeftijd van 89 jaar.
Groningen, 13 januari 1976
Baptistengemeente Groningen-Z.

God nam tot Zich ons oudste lid, broeder
EISE DE VRIES
op de leeftijd van 92 jaar.
Bijna 54 jaar mocht hij zijn Heer in onze gemeente dienen.
„Ik heb u bij uw naam geroepen.
Gij zijt mijn".
Harlingen, 12 januari 1976
Baptistengemeente Harlingen

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 5 - 30 januari 1976

„CRY ANGOLA!"

„Cry Angola!" is de titel van een boekje dat in 1962 in Engeland werd geschreven over de gebeurtenissen in 1961 in Angola naar aanleiding van ooggetuigenverslagen van zendelingen van Baptist Missionary Society en berichten in de Engelse pers. Nu precies vijftien jaar later zou dezelfde titel heel gepast zijn voor een boek over de huidige gebeurtenissen in dat land.

Tien jaar geleden schreef dr J. Verkuyl in zijn boek „Evangelie en Communisme in Azië en Afrika": „De houding, die het Westen en het Oosten ten aanzien van de problemen in Afrika aannemen, wekt de indruk, dat men liever met een verdeeld Afrika, dan met een samenwerkend Afrika te doen heeft".

Aan deze indruk laat de geschiedenis van Angola weinig twijfel over.

„Cry Angola!" - want nog steeds, ook nu het Portugese regiem ten einde is en er een zogenaamde onafhankelijkheid uitgeroepen is, gaat het volk gebukt onder een oorlog, die bloediger is dan ooit tevoren. Zij is het slachtoffer van de Westerse en Oosterse grootmachten, die strijdend voor hun politieke en ekonomische belangen gebruik maken van een aloude onderlinge verdeeldheid van het volk. Die verdeeldheid is het resultaat van de koloniale overheersing van Afrika in het algemeen en in het bijzonder van het Portugese regiem, dat deze verdeeldheid altijd bewust heeft gestimuleerd en uitgebuit. Want sinds het begin van de koloniale overheersing in de zestiende eeuw hebben de Portugesen de drie grootste bevolkingsgroepen in dit door hen bezette gebied doelbewust en in elk opzicht gescheiden gehouden.

Bevolkingsgroepen

In het Noorden van dat gebied, langs de grens van het huidige Zaire, wonen de Bakongo's - (volkstelling 1950: 500.000) - een volksgroep die sinds eeuwen historische banden heeft met dat deel der bevolking van Zaire dat direkt ten Noorden van hen woont. Gezamenlijk vormden zij vóór de komst van de blanken het Koninkrijk van Kongo. Reeds vóór 1960 hadden zij politieke banden met de Bakongo Partij (Kasavubu) in de Belgische Kongo, wat ook één van de redenen is waardoor onder deze bevolkingsgroep de opstand tegen het Portugese regiem losbarstte. Maar voor de Portugezen waren de Bakongo's echter alleen van belang als goedkope arbeidskrachten op de uitgestrekte koffieplantages van Noord-Angola.

Ten Zuiden van hen woonden de Kimboendoes. Zij wonen grotendeels in en rondom de in hun gebied gelegen steden als de hoofdstad Loeanda, Malange etc. Zij hadden in alle opzichten het nauwste kontakt met de koloniale overheersers met alle mogelijkheden en voordelen vandien. Naast het feit dat men onder hen de meeste ‚mulattos' aantreft, die door geboorte de Portugese nationaliteit verkregen, zijn er onder hen ook de meeste geschoolden - tot en met universitaire opleiding - die de Portugese nationaliteit verwierven (‚assimilados').

Het merendeel van hen, en in het bijzonder de stadbewoners, spreken vloeiend Portugees. Voor de Portugesen was dit de meest bevoorrechte en belangrijkste van de drie bevolkingsgroepen. De volkstelling van 1950 noteerde een totaal van 1.100.000 zielen.

De derde bevolkingsgroep zijn de Ovimboendoes, die ten Zuiden van de Kimboendoes wonen. Zij vormden altijd de grootste groep - (volkstelling 1950: 1.500.000) - maar wonen wijd verspreid over Centraal- en Zuid-Angola, - een minder vruchtbaar gebied waarvan een groot deel door de Kalahariwoestijn wordt beheerst. Het merendeel van hen leeft van de traditionele landbouw, en veel van hun mannen werden door de Portugesen gedeporteerd voor kontraktarbeid op de plantages en in de mijnen. Hun enige kontakt met andere Afrikanen was in de havens van Lobitho en Benguela.

Naast de drie grootste bevolkingsgroepen telt Angola nog enkele andere, die verreweg de minderheid vormen en over het algemeen van minder betekenis zijn.

Portugees beleid

De bevolking in en rondom de grote steden verkeerde altijd in een veel gunstiger

positie dan de bevolking in de binnenlanden ('indégènas'). Zij konden, al was het marginaal, meeprofiteren van de door het regiem ingestelde gezondheidszorg, onderwijs, handel en kommunikatie. Voor de bevolking in het binnenland was het reizen naar de steden verboden.

Het onderwijs in de binnenlanden was, afgezien van de zendingsscholen (lager onderwijs), nihil. De enige middelbare school in het Noorden van Angola werd in 1964 in San Salvador geopend, maar was alleen voor Portugesen en 'assimilados' toegankelijk. Voor de bevolking in en rondom de steden werden de binnenlanders altijd als wilden, kannibalen en primitieven afgeschilderd. De enige mogelijkheid voor de Bakongo's om hun kinderen onderwijs te geven was om uit te wijken naar het voormalige Belgische Kongo, het huidige Zaire. Voor de Ovimboendoes was ook dit zo goed als uitgesloten, behalve voor de enkeling in een havenplaats, of die een kans zag naar Zambia uit te wijken.

Na de opstand in maart 1961 vluchtten meer dan 500.000 Angolesen uit het Noorden van Angola naar Zaire; de meesten van hen waren Bakongo's. Vele duizenden, voor wie vluchten niet mogelijk was, hielden zich jarenlang verscholen in de savannes en wouden. De door hen achtergelaten dorpen, tuinen, scholen, kerken, alsmede de protestantse zendingsposten werden met de grond gelijk gemaakt. De zendingspost in San Salvador werd als Portugese militaire basis in gebruik genomen. Vanuit het Zuiden van Angola werden duizenden Ovimboendoes naar het Noorden gedeporteerd om het werk op de door de Bakongo's verlaten koffieplantages voort te zetten. Van het inkomen dat deze mannen ontvingen, was het onmogelijk om ooit een thuisreis te ondernemen. De bevolking in de steden werd sterk geïsoleerd en bleef geheel onbekend met wat er zich in de binnenlanden afspeelde.

Drie bevolkingsgroepen, drie politieke bewegingen

Van de drie politieke partijen, die tijdens de vrijheidsoorlog naar voren kwamen, werden er reeds twee in de vijftiger jaren in het geheim opgericht. Zij hadden na de opstand hun hoofdkwartieren in Kinshasa (FNLA) en in Brazzaville (MPLA).
De Unita, die pas veel later in het Zuiden in Angola werd opgericht, leidde vooral de eerste jaren een geïsoleerd bestaan. Al deze drie partijen hebben echter hun oorsprong en hun aanhang in één van de drie grootste bevolkingsgroepen. En zoals het Portugese regiem deze drie groepen altijd zorgvuldig gescheiden heeft gehouden, zo heeft haar geheime dienst, de Pide, zich alle moeite getroost om na de opstand in 1961 deze politieke partijen tegen elkaar op te zetten en elke poging tot vereniging te verijdelen. Dit was vooral merkbaar in de konflikten tussen de MPLA en FNLA, die elkaar regelmatig openlijk bestreden op Zaireaans grondgebied.

Zo werd de vrijheidsstrijd voor Angola gestreden door drie afzonderlijke bevrijdingsbewegingen, die naast hun strijd tegen de gemeenschappelijke vijand, ook onderling een heftige strijd voerden voor de macht in het toekomstige onafhankelijke Angola. Toen in 1974 de strijd tegen de gemeenschappelijke vijand was beslist, werd de strijd tussen de partijen op eigen bodem onbeslist voortgezet.

De MPLA - met zijn grootste koncentratie onder de Kimboendoes - de bevolking van de steden Loeanda en Malange - heeft het grootste percentage van de intelligentia. Zijn macht ligt in het bezit van de hoofdplaats Loeanda en het gebruik van de massamedia - t.v., radio en de pers. De Unita heeft zijn aanhang onder de Ovimboes - de meest geïsoleerde en minst geschoolde bevolkingsgroep. Zijn gebied grenst aan Zambia, Botswana en Zuid-West Afrika (Zuid-Afrika).

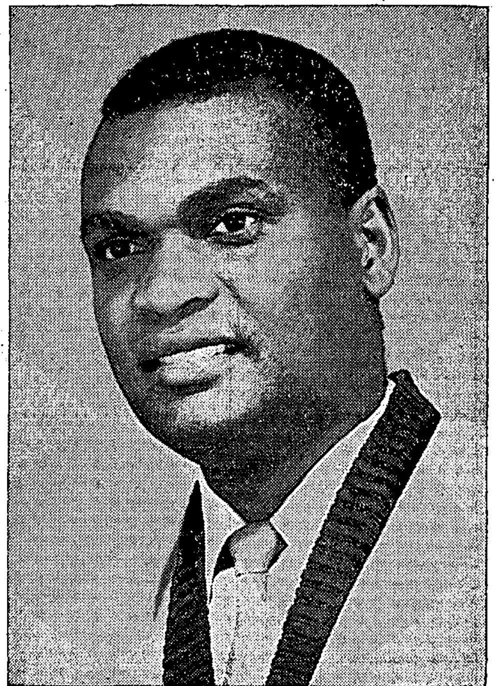
De FNLA heeft zijn aanhang voornamelijk onder de sinds begin 1975 uit Zaire gerepatrieerde vluchtelingen, die gesteund worden door de reeds voor 1961 geëmigreerde Bakongo's, die echter nooit de Zaireaanse nationaliteit aanvaardden. Dat het grootste deel van hen beter Frans dan Portugees spreekt ligt in het feit, dat zij in Angola nooit de kans kregen om naar school te gaan. Daarbij komt dat de jonge generatie als vluchtelingen het lager en middelbare onderwijs in Zaire volgde.

Meerderen van hen voltooiden daar of elders in het buitenland een universitaire opleiding. Dat zij naast het Frans en het Kikongo, hun stamtaal, ook het Lingala, de officiële taal van Zaire, spreken, komt door hun langdurig verblijf in dat land. Door dit taalonderscheid werden zij door de Portugesen vaak als „buitenlanders" gebrandmerkt, wat ook in de politieke propaganda van de MPLA sterk naar voren komt.

De huidige situatie in Angola

Ds Joao Matuawana, baptistenpredikant in San Salvador en sekretaris voor alle protestantse kerken in Noord-Angola, zegt naar aanleiding van de huidige situatie in Angola: „Als de politieke partijen van Angola in 1961 de buitenlandse hulp en steun hadden gekregen, die zij nu ontvangen, waren de Portugesen er toen binnen het jaar uitgeweest".

Maar ook ten tijde van de overgangsregering van 1974 tot eind 1975 werden alle tegenstellingen onder de bevolkingsgroepen ten volle tegen elkaar uitgespeeld waardoor de gekreëerde vóóroordelen de grootste belemmering vormden om tot akkoord te komen.

Ds Joao Matuawana

Door de terugkeer van de gedeporteerde kontrakt-arbeiders naar het Zuiden, de repatriatie van de vluchtelingen uit Zaire en de opkomst van de MPLA in zijn koncentratiegebied rond Loeanda en Malange zijn de indeling en bezetting van het land van vóór 1961 weer verwezenlijkt. Maar de mogelijkheid om de ethnische en sociale geschillen te doorbreken door de gezamenlijk verkregen vrijheid en onafhankelijkheid wordt door de sterk geaksentueerde politieke propaganda en agitatie volledig teniet gedaan. Met de door Portugal en de buitenlandse mogendheden geprovoceerde burgeroorlog, waarin elke partij genoodzaakt is de geboden buitenlandse hulp te aanvaarden, gaat de huidige oorlog boven de macht van de politieke leiders uit. Een militaire overwinning, van welke partij dan ook, is daarom geen oplossing voor Angola. Elke partij richt zich volledig op de oorlog, waarvoor men alle hulp kan krijgen die men nodig acht en nog meer. Dit houdt ook in, dat alle buitenlandse hulp, die aan politieke partijen wordt gegeven voor oorlogsdoeleinden wordt gebruikt.

De positie van de kerken in Angola

In juli 1975 was er in Loeanda een konferentie van de kerkleiders van alle protestantse kerken in Angola. Het doel van die bijeenkomst was de oprichting van de Nationale Raad van Kerken van Angola. Tevens had men het voornemen om in een gemeenschappelijk manifest een dringend beroep te doen op de leiders van de drie politieke partijen - alle van protestantse huize! - om voor de elfde november door onderhandelingen tot een oplossing van de konfliktsituatie te komen en de eenheid van Angola te bewaren.
De algemene opinie van de protestantse

kerken is, dat de drie vrijheidsbewegingen in de onafhankelijkheid van Angola hun doel hebben bereikt. Hiertoe hebben de protestantse kerken hen altijd alle mogelijke steun verleend. Maar in de huidige situatie kunnen de kerken zich met geen van de drie partijen verenigen, daar elk voor zich een haat-campagne voert t.o.v. de tegenpartij en het volk verdeelt. De kerken zullen zich daarom geheel neutraal opstellen en zich aktief inzetten om de eenheid van het volk te bewaren. Het manifest werd nooit opgesteld, omdat de konferentie door het uitbreken van de oorlog in Loeanda vroegtijdig moest worden afgebroken. Maar de kerkleiders, die elk naar hun woonplaats terugkeerden, waren eenstemmig akkoord gegaan met het volgende:

a. een oplossing van de politieke geschillen door onderhandelingen en vreedzaam overleg.
b. te streven naar een vrij en onafhankelijk Angola en de eenheid van het volk primair te stellen.
c. zich in te zetten voor de wederopbouw van het land voor het welzijn van het gehele volk.
d. zich onafhankelijk op te stellen t.o.v. alle buitenlandse mogendheden.

Vlak voor zijn vertrek uit Angola ontving dominee Matuawana het bericht, dat er in Malange 11 predikanten waren gearresteerd, omdat zij geweigerd hadden aan de politieke aktiviteiten van de daar heersende partij deel te nemen.

Ideologieën, ekonomische belangen, militaire strategieën, politieke macht - maar wie denkt aan het volk? De kerken van Angola - de Gemeente van Jezus Christus in Angola - leven onder dit volk en geloven dat hun gebeden zullen worden verhoord mits zij zichzelf met woord en daad inzetten voor de verzoening.

De Bilt, J. ter Braak

Ds R. Reiling benoemd tot evangelist

Op de Algemene Vergadering te Nieuwe Pekela vorig jaar werd een belangrijk besluit genomen. Op voorstel van de Evangelisatie Commissie der Unie werd toen besloten, om een evangelist te benoemen, die het evangelisatiewerk in onze gemeenten zou moeten dienen. Wat de E.C.U. hierbij voor ogen staat, was vervat in een nota, waarover de Algemene Vergadering kon diskussiëren. Dit laatste is overigens nauwelijks gebeurd. Na een diskussie, vooral over zakelijke punten, besloot de A.V. dat die evangelist er moest komen.

De naam van ds R. Reiling is op diezelfde A.V. reeds genoemd. Nu is het dan officieel. De Evangelisatie Commissie heeft broeder Reiling per 1 januari 1976 benoemd tot evangelist in part time dienst. We hebben hiermee een belangrijke mijlpaal bereikt in de geschiedenis van onze gemeenten. De gedachte, om iemand binnen onze uniegemeenschap vrij te stellen voor het evangelisatiewerk heeft vaker geleefd. Het kon tot nu toe nog geen werkelijkheid worden. Thans hebben we het punt bereikt dat we een beroep kunnen doen op iemand die ons kan dienen met betrekking tot het evangelisatiewerk in onze gemeenten. Dit stemt de E.C.U. tot grote voldoening.

De taak van broeder Reiling zal vooral liggen op het terrein van de vorming.

Naar Efezieërs 4 : 12 zal hij als evangelist de heiligen moeten toerusten tot dienstbetoon, zdat de gemeente er door gebouwd wordt. We zullen misschien nog moeten wennen aan deze gedachte. Evangelisatie is in onze beleving vooral een zaak van „wat doen". Dat is ook helemaal waar. We hebben echter het gevoel dat er het een en ander gedaan moet worden aan onze toerusting tot het evangelisatiewerk, opdat we beter dan voorheen iets voor de Heer en voor die ander, die Christus nog niet kent, zullen kunnen doen.

Onze evangelist - laten we het woord „evangelisator" maar niet meer gebruiken - zal een terrein moeten betreden dat nog behoorlijk braak ligt. Hij zal zijn weg moeten vinden, samen met de E.C.U. en samen met ons allemaal. We menen, dat we de principiële gedachten die aan zijn taak ten grondslag liggen, duidelijk in het vizier hebben gekregen. Nu zal dit in de praktijk moeten worden uitgewerkt.

We geloven dat we in de persoon van broeder Reiling een man hebben gevonden, die het evangelisatiewerk bijzonder na aan het hart ligt. Hij heeft veel ervaring op dit terrein. Bovendien kan hij zich helemaal vinden in de taak die ons voor ogen staat.

We zullen vast en zeker van hem horen, ofschoon hij eerst tijd nodig heeft om zich verder te oriënteren. Er ligt materiaal klaar dat wacht op nadere uitwerking. Er moet nog veel verder doordacht en besproken worden.

De E.C.U. wil u allen vragen om gebed en steun. Het is een zaak die ons allen aangaat. Het is een zaak die heel belangrijk kan worden voor die ene mens, die de Heiland der wereld nog niet kent.

Moge de Heer broeder Reiling en ook zijn vrouw zegenen en tot zegen stellen in hun nieuwe taak!

Namens de Evangelisatie Commissie der Unie, C. Eijer

De Christus

Er is weer vrij veel belangstelling
voor de persoon van Jezus.
Zijn naam wordt er weer dikwijls
bij gehaald. Daarbij blijkt dan wel,
dat er ook nogal verscheidenheid
is in opvatting aangaande Jezus
en het doel van zijn werk op aarde.
Sommigen tekenen een Jezus, die
wij eigenlijk absoluut niet herkennen.
Hij is voor ons een vreemde.
Anderen komen dichter bij het
beeld dat we van Hem in de
bijbel vinden.
Maar, hoe het ook zij: belangrijk
is niet wat anderen vinden, maar

P

wat wij zelf van Jezus denken:
„Wie zegt gij dat Ik ben?", vraagt
Jezus.
En dan steekt Jezus zijn hand
spontaan uit naar degene die het
antwoord van Petrus geeft:
„Gij zijt de Christus, de Zoon van de
levende God". Dan feliciteert Hij
ons. „Zalig zijt gij . . ."
Want wie Jezus heeft herkend
als de van God gezondene
„Redder van onze zonden" heeft
de ontdekking van zijn leven gedaan.
Hij heeft vaste grond gevonden in
de „stormen" van het leven;
hij heeft een doel om voor te leven;
hij heeft een toekomst om naar uit
te zien; hij heeft vrijspraak als hij
voor de rechterstoel moet verschijnen.
Wie zegt u, dat Jezus is?

cvw

Boodschap voor de zondag van de Baptisten Wereldalliantie 1 februari 1976

Groet aan alle baptisten in heel de wereld:

We vieren deze zondag van de Baptisten Wereldalliantie in onze harten, in onze gezinnen, in onze gemeenten. Persoonlijk en gemeenschappelijk danken we God voor zijn grote gaven en we bidden om zijn leiding en kracht wanneer we bezig zijn Hem te dienen.

Onze mensen wonen en leven in 141 landen over het rond der aarde. In enkele landen zijn we met zeer velen. In andere landen vormen we slechts een minderheidsgroep die de Heer aanbidt en dient onder grote moeilijkheden. We bidden dat God ons allen op zodanige wijze zegent dat we Hem kunnen dienen met het beste wat we hebben, ondanks onze overvloed of armoede.

Het Baptisten Wereld-kongres van Stockholm, Zweden in juli 1975 heeft ons meer bewust gemaakt van onze saamhorigheid. Tienduizend uit 92 landen kwamen er bijeen als één familie om te aanbidden en om samen plannen te maken onder het thema Een nieuw volk voor een nieuwe wereld, door Christus.

Toen, in Stockholm waren we in de gelegenheid om de resultaten van de Wereldopdracht tot verzoening door Christus nader te bezien. De campagne had in vele landen in de periode 1970-1975 een geestelijke opwekking ten gevolge. En toch, hoewel we gewaar werden dat er veel is gedaan, voegden we een vierde afdeling toe aan het voortgaande, wereldwijde programma van de Baptisten Wereldalliantie, de afdeling voor Evangelisatie en Vorming.

Door bemoediging, inspiratie en het uitwisselen van ideeën zal de nieuwe afdeling trachten het werk van de leden van de Baptisten Wereldalliantie op deze belangrijke terreinen te ondersteunen. De ervaringen uit de campagne Wereldopdracht tot verzoening hebben ons geleerd dat door samenwerking bepaalde doeleinden die niet te realiseren zijn door individuele groeperingen toch bereikt kunnen worden.

Gezegend zij de band die onze harten samenbindt in christelijke liefde. Als één christenfamilie, samen 34 miljoen gedoopte gelovigen tellende, gaan onze gemeenten in elk werelddeel voort met het werk dat de Heer ons heeft opgedragen.

Namens de Baptisten Wereldalliantie:

David Y. K. Wong, president
Robert S. Denny, algemeen sekretaris

BAPTISTEN EN VRIJHEIDSSTRIJD

Eén van de redenen waarom de baptisten in Amerika van een kleine, onbekende groep in 1770 uitgroeiden tot de grootste denominatie in 1800, de periode van de Amerikaanse revolutie, was hun steun aan de Amerikaanse vrijheidsstrijd. Aldus dr W. S. Hudson, kerkhistoricus en hoogleraar aan de Universiteit van Rochester, in een lezing voor een nationale bijeenkomst van baptisten te Washington ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Ver. Staten.

De wijze waarop zij godsdienst beschouwden, hun vrijheidsliefde, hun nadruk op de persoonlijke verantwoordelijkheid voor God, hun bepleiten van de noodzaak der wedergeboorte als voorwaarde voor het kerklid zijn en hun kerkregering (de autonomie van de plaatselijke gemeente) brachten hen in de meeste gunstige situatie op dat moment van de geschiedenis. Aldus dr Hudson.

In dezelfde periode verloren alle andere kerkgemeenschappen aan ledental en betekenis, omdat zij uit waren op behoud van hun positie als gevestigde macht en daardoor aan populariteit verloren. Bovendien gingen in die tijd vele leidende kerkelijke figuren over naar de baptisten.

Onder de vele sprekers was ook dr C. Penrose St. Amant, president van het Europese Baptistenseminarium te Rüschlikon, Zwitserland. Sprekende over Eenheid en verscheidenheid der baptisten, zei hij o.a.: „Onze filosofie van de verscheidenheid is een van de banden die, hoe paradoxaal ook, ons tesamen bindt". Hij zei het vreemd te vinden wanneer baptisten die godsdienstvrijheid voor iedereen voorstaan dit hun eigen geloofsgenoten niet zouden toestaan. „Onze beste erfenis als baptisten heeft te maken met loyaliteit en vrijheid... In deze kontekst moeten we ernaar streven de kloven tussen onze scholen en de gemeenten, tussen onze theologie en wereldse mentaliteit, tussen onze docenten en de gemeenteleden, tussen onze voorgangers en kerkvolk, tussen ons christelijk geloof en de kultuur, tussen baptisten en baptisten en tussen baptisten en mensen met een andere overtuiging te overbruggen".

Profetie in beeld [6]

Het oordeel wordt aangekondigd

De visioenen, beschreven in 14 : 6 - 15 : 4, geven een kort overzicht van de gebeurtenissen die aansluiten bij de tijd van de grote verdrukking.

Het oordeel wordt aangekondigd, met de oproep om God te aanbidden; de val van Babylon wordt genoemd en de gramschap van Gods toorn die de aanbidders van het beest zullen ondergaan.

Het visioen van de oogst (14 : 14-20) licht dat toe; het heeft vooral betrekking op hen die Gods gramschap moeten voelen (14 : 19, 20).

Daar tegenover staat het visoen van de overwinnaars van het beest (15 : 2), die Jezus trouw zijn gebleven. Zij zijn vrij van de gramschap en zingen het lied van de verlossing! (15 : 3).

Zeven schalen van gramschap

Na de „aankondiging vooraf" van het oordeel, wordt zogezegd de draad weer opgevat en komen de volgende ontwikkelingen in zicht (15 : 5 - 16 : 21). Volgens 11 : 19 moet alles uitlopen op Gods koningschap over de wereld, en de samenleving in een nieuw verbond, maar volgens 15 : 8 kan dat pas gebeuren als de zeven schalen van gramschap zijn uitgestort. Dat zijn dus de gebeurtenissen van het allerlaatst. Het uitgieten van de zevende schaal *betekent dat het geschied is*, voleindigd (16 : 17; vergelijk 10 : 7).

Blijkbaar is deze uitstorting van gramschap bedoeld voor het beest en zijn volgelingen (14 : 9-11; 16 : 2, 10, 14; 19 : 19-21). Dat zou kunnen betekenen dat de gemeente ervan wordt gevrijwaard, zoals destijds Israël in Egypte (Exod. 8 : 22; Openb. 3 : 10).

Volgens dit visioen beginnen de plagen als het beest nog aan de macht is, mogelijk tegen het einde van de grote verdrukking. In dit visioen komt vooral naar voren dat het rijk van het beest zijn einde nadert (16: 10) en dat de grote oorlog tegen het Lam wordt voorbereid (16 : 13, 14). De legers worden verzameld in Harmagedon.

Met het uitgieten van de zevende schaal wordt de gramschap voleindigd (15 : 1). Omdat er sprake is van de oorlog op de grote dag van God (16 : 14) en de Dag van God en het Lam aangeduid wordt als de dag van hun toorn (6 : 17) duidt het uitgieten van de zevende schaal blijkbaar op de gebeurtenissen van die Dag. Vergelijk ook wat in 11 : 18 wordt gezegd in verband met het aanvaarden van het koningschap door de Heer.

De visioenen van de zeven schalen van gramschap zijn geen herhaling van wat beschreven werd in de visoenen van de zegels en de bazuinen, maar belichten de allerlaatste gebeurtenissen. Wel eindigen ze, evenals die andere visioenen, op de Dag!

Het grote Babylon

Het sluitstuk van Gods gramschap houdt ook in dat Babylon aan haar eind zal komen. In tegenstelling met de gemeente, de bruid van Christus, is deze vrouw een hoer (17 : 1 - 18 : 24). De hoer wordt omgebracht door het beest, met behulp van tien koningen, waarna zij zelf vallen in de strijd met de koning der koningen (17 : 14; 19 : 16).

Het gaat hier blijkbaar om de tegenstelling tussen het nieuwe Jeruzalem (21 : 2) en Babylon. Jeruzalem is de regeringszetel van God (22 : 3) en de bevolking is de bruid van Christus (21 : 2, 9, 10).

Babylon is de zetel van de wereldregering (17 : 18), die in handen is van het beest (uit de zee/uit de afgrond: 17 : 3), en de bevolking aanbidt het beest als God: daarom wordt die bevolking vergeleken met een hoer. Ze doet ook mee aan de uitvoering van de grote verdrukking waarbij getuigen van Jezus het leven laten (17 : 6; 18 : 24).

Het volgende visioen (19 : 1-5) blijkt een lied op de val van Babylon. In tegenstelling hiermee volgt het visioen van de bruid van het Lam en het bruiloftsmaal. De hoer wordt omgebracht; maar de bruid van Christus zal feest vieren.

Evenals vorige „mededelingen vooraf" (7 : 1-17; 10 : 1-11; 14 : 1 - 15 : 4) gaat het hier ook om een aankondiging vooraf. Daarom moet men voorzichtig zijn uit de plaats van het visioen in dit boek, af te leiden, dat het bruiloftsmaal plaats vindt ná de val van Babylon, en vóór de komst van Gods Woord (19 : 11).

De bedoeling van het visioen is de tegenstelling tussen de beide vrouwen aan te geven: een tegenstelling tussen twee steden, twee samenlevingen. De bruid mag zich kleden met rechtvaardige daden.

Hoewel dat te maken heeft met de verzoening (7 : 14), heeft het ook betrekking op de nieuwe samenleving in het nieuwe verbond, de tijd van het duizendjarig rijk en van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde (vergelijk ook 7 : 13-17; 21 : 2-7).

De grote Dag van God

Gods dag is het ogenblik waarop Hij met zijn Gezalfde de macht op aarde overneemt en zijn koningschap daar gaat uitoefenen. Zijn tegenstanders zullen zijn toorn voelen, met name in de oorlog in Harmagedon (16 : 14; 19 : 11-21). Dat is dan het einde van het beest en zijn profeet.

Gods toorn wordt uitgevoerd door zijn Gezalfde, Jezus, het Woord van God. Hijzelf treedt de persbak van de wijn der gramschap van de toorn Gods (19 : 15). Hij overwint zijn tegenstanders door zijn machtswoord (19 : 15, 21) en zal de volkeren hoeden met een ijzeren staf (19 : 15; 2 : 27).

Jezus' koningschap blijkt ook hieruit, dat de gemeente met Hem mag regeren, duizend jaren (20 : 4 en 2 : 26).

Overigens wordt meerdere malen gezegd dat de gemeente deze funktie ook daarna zal behouden (3 : 21; 5 : 10; 22 : 5).

Na het duizendjarig rijk komt er weer een opleving van duivelse macht, maar die wordt neergeslagen, waarna het laatste oordeel plaats vindt (20 : 7-15).

Men zou kunnen zeggen dat het duizendjarig rijk begint op de dag van God. Maar u kent de uitspraak „één dag is bij de Heer als duizend jaar". De grote Dag van de Almachtige God kan ook het duizendjarig rijk inhouden. Daarmee zou dan ook de mededeling van de overwinning over de duivel na het duizendjarig rijk (20 : 9,10) overeenstemmen. Daarmee is de gramschap voltooid...

De nieuwe hemel en de nieuwe aarde

De laatste visioenen kondigen een geheel nieuwe tijd aan: het oude is voorbij gegaan.

Evenals er een uitgebreide beschrijving is gegeven van de hoer, wordt nu veel aandacht gegeven aan de bruid, de vrouw van het Lam (21 : 1 - 22 : 5).

Dat het om een tegenstelling gaat blijkt uit 21 : 9. Daaruit blijkt ook weer dat het gaat om een bemoediging voor hen die in verdrukking leven. Nog vóór de zeven schalen van gramschap worden uitgegoten, en de gemeente er angstig van zou kunnen worden, wordt uitgebreid getoond wat de toekomst van de trouwe bruid zal zijn! Uit het visioen blijkt de volmaaktheid en de onvoorstelbare schoonheid van de bruid. Ook blijkt er uit dat het gaat om het ware Israël (de toegangspoorten dragen de namen van de stammen van Israël - 21 : 12); dit volk is samengesteld uit Joden en heidenen, samengevoegd door het evangelie van Jezus (21 : 14). Dit volk zal centraal op aarde zijn, omdat het de regeringszetel van God zelf zal zijn (21 : 24; 22 : 3, 5). Het volk zal een priesterlijke funktie hebben (1 : 6; 22 : 3, 4).

Ik heb de indruk dat in 21 : 9 - 22 : 5 elementen, die te maken hebben met het duizendjarig rijk, vermengd zijn met beelden van de nieuwe aarde.

Daarna volgt het slot-visioen. Johannes krijgt te horen dat hij deze openbaring niet moet wegbergen, want de tijd is nabij (22 : 10, vergelijk Dan. 12 : 4). Er komt nog een uitnodiging om trouw te zijn, van het water des levens te drinken en een vermaning om de profetie hoog te achten; en dan sluit het boek met Jezus' toezegging: „Ja, Ik kom spoedig!" Laat de gemeente zeggen: „Amen, kom, Here Jezus!"

(Wordt voortgezet). P. v. d. Werf

Onder ons gezegd

Alternatieve gemeenteberichten

Mijmerend over ons weekblad, dacht ik opeens: „Kijk „DC" is nou net het tegenovergestelde van onze dagelijkse krant. Want in die doordeweekse nieuws- en informatiebron kom je eigenlijk, als regel, alleen maar berichten tegen die vertellen over minder prettige dingen: ongelukken, misdaden, protestakties, wantoestanden en wat dies meer zij. Wanneer mensen vriendelijk voor elkaar zijn, als alles in een land of bedrijf naar wens verloopt, dan is dat geen nieuws. Dat is gewoon. Nou, gewoon... 't Goede wordt zo langzamerhand bijna buitengewoon, laten we eerlijk blijven.

Maar lees je gemeenteberichten in ons blad (niet zo overvloedig veel tegenwoordig, wanneer je enkele „vaste medewerkers" buiten beschouwing laat) dan verneem je eigenlijk alleen maar goed nieuws. Er schijnt in die gemeenten nooit iets aan de hand te zijn waarvan je zou kunnen denken: „Nou, nou..." En je zou bijna wensen om voorganger in zo'n gemeente te zijn, ware het niet, dat je het spreekwoord te binnen schiet: „Het is niet alles goud wat er blinkt". Ook dat gezegde over broodjes in de etalage kan je dan voor overgedeprimeerdheid behoeden.

Wanneer de scribenten uit de diverse gemeenten nu eens het gemeentelijk leven in al zijn facetten zouden gaan beschrijven, wat voor soort berichten zouden we dan tegemoet zien? Zullen we onze fantasie eens gebruiken?

Hier volgt het bericht van br P .E. N. uit Mariënberg:

> Het is al lang geleden dat u iets van ons hoorde uit Mariënberg. Misschien denkt u dat er bij ons niet veel bijzonders gebeurt? Nu, dan zit u er niet ver naast. Het is bij ons een dooie boel. Onder leiding van onze, bij sommigen geliefde voorganger, houden we de zaak aan de loop, maar daar is alles zo ongeveer mee gezegd. Bijzondere akties zijn de laatste drie jaren niet meer georganiseerd, want het gros der gemeenteleden gelooft daar niet in. De Geest moet het doen en niet wij, vinden zij. Het doopvont is al vele jaren niet meer open geweest of het moest al zijn voor een schoonmaakbeurt. De oorzaak daarvan zoeken de meesten bij onze dominee. Zijn preken boeien weinig en hij maakt een vermoeide indruk. Van zo'n voorganger heeft een gemeente ook weinig te verwachten. Veel gebed is aan hem dan ook niet besteed...

Uit Kommerzijl schrijft de korrespondent:

> Geliefde broeders en zusters in den lande, hopende dat het u allen goed gaat, deel ik u mede dat wij in het afgelopen jaar 25 leden hebben verloren vanwege het feit dat een broeder uit de gemeente beter kon preken dan onze voorganger. Ze hebben nu een eigen groep opgericht, teneinde de liefde van de Heer uit te dragen... Verder zijn er twee families in de gemeente die al jaar en dag met elkaar overhoop liggen. Het zijn goede gemeenteleden, maar slechte christenen. Verzoening lijkt tot de onmogelijke dingen te behoren.

De gemeente in Bergen-Binnen meldt:

> Onze gemeente worstelt met toenemende geldzorgen, vanwege dalende offerbereidheid der leden. We moeten nodig het parkeerterrein bij de kerk vergroten, maar hebben nog geen geld om de zondagsschool op gang te houden. We overwegen om subsidie bij de E.C.U. aan te vragen, maar sommigen hebben daartoe nog niet voldoende vrijmoedigheid. Verder gaat het ons goed; alleen het kerkbezoek is gehalveerd en de voorganger overspannen, sinds er enkele moeilijkheden ontstonden na een preek, waarin hij het over de tienden had...

Wat een onzin allemaal, vindt u? U hebt gelijk. Zulke berichten zullen we in De Christen nooit vinden. Waarschijnlijk zou de redaktie ze ook weigeren te publiceren; zo al een sekretaris de wanhopige moed zou hebben ze te schrijven.

Alleen... zulke dingen gebeuren wel eens, af en toe... Toch niet (mee) dankzij uw houding in de gemeente? U bent een aktief, meelevend, meewerkend, meebiddend lid? Fijn is dat. Dan zal waarschijnlijk uw sekretaris, mee dankzij uw inzet, binnenkort weer verblijdende dingen over uw gemeente kunnen schrijven?

C. van Wier

ZAND en ZAAD

Twee keer in dit jonge jaar heb ik hier over uw voorganger geschreven en dat dan vooral over het meest zicht- en hoorbare werk dat hij in uw midden doet: preken. Niet dat ik speciaal uw predikant op het oog had, ik dacht aan allen die te bestemder tijd en plaats zich één tot vier voet boven de bijeengekomenen verheffen om ze toe te spreken, daarbij uitgaande van wat in de Schriften vermeld staat.

Het is bekend dat daarmee de werkzaamheden niet uitgeput zijn. Er zou veel te zeggen zijn over een ander belangrijk deel: huisbezoek. Immers, hoe zal hij weten wat hij u moet zeggen als hij naast zijn Heer ook niet naar u luistert en zodoende weet wat u bezig houdt. En dan zijn daar verder door-de-weekse vergaderingen, verenigingen en tien andere dingen, zodat hij niet achter het raam hoeft te zitten om zich af te vragen wat hij nou eens zal gaan doen. Ten overvloede zij het nog eens gezegd: een mooi en moeilijk werk, dat hem zeker twaalf uren per dag in beslag neemt. Niet origineel maar wel waar is: beter versleten dan verroest.

Het bovenstaande is een nauwelijks terzake doende inleiding op wat ik onlangs in de bijbel las, maar dat mij zo aansprak dat het mij tot spreken bracht. Ik vond het in het boekje Ezra, hoofdstuk acht, waarin o.m. staat: Want ik had mij geschaamd van de koning een leger en ruiters te vragen om ons te beschermen tegen vijanden onderweg; we hadden namelijk tot de koning gezegd: De hand van onze God is ten goede over allen die hem zoeken...

Ezra zal met een aantal ontheemden terugkeren naar het oude vaderland. Dat hadden al meerderen gedaan. Wat deze reis riskant maakte was dat ze de tempelschatten, eens door Nebukadnezar geroofd en door Belsazar tijdens een hoffeest misbruikt, mee mochten nemen. En dat was nogal wat. Gouden, zilveren, bronzen voorwerpen. Plus wat ze voor zichzelf nog meekregen was het een immense schat. Daarmee door bergachtige streken en woestijnen te reizen was nauwelijks verantwoord zonder bescherming van soldaten.

Het verstand zei dat men de koning maar moest vragen om gewapende begeleiding. Daar zonder zou het een lichtzinnige, roekeloze onderneming worden. De broeders hielden een algemene vergadering om tot klaarheid te komen. Er zat hun iets

dwars. Ze hadden namelijk gezegd: De hand van onze God is ten goede over allen die Hem zoeken...

Hoe konden ze nu om een geleide vragen? Zou de koning z'n ogen niet half dicht knijpen en langs z'n neus vragen hoe dat nu stond met de hand van God? Misschien zou hij er niet op komen, maar zij kwamen er wel op. Ze hadden grote dingen van God beweerd. Ze kenden toch hun geschiedenis? Hadden de vaderen niet verteld van Egypte en de uittocht uit dat land zonder zelf een slag of stoot uit te delen? Had de wind niet de zee weggewaaid zodat ze droogvoets naar de overzijde konden wandelen, terwijl de achtervolgers omkwamen in de weer rijzende wateren? De muren van Jericho waren ingestort.

Deze mannen hadden van hun God getuigd. Die God leefde ook vandaag.

Daar lag het konflikt. Grote dingen van God zeggen, hoezeer ook gefundeerd, is nog wat anders dan grote dingen van God te verwachten. Je weet het maar nooit. Dat wordt dan een afwegen van realiteiten. Met een leger om je heen ga je zeker. Hoewel? Kun je van God zo zeker zijn?

„Toen riep ik daar een vasten uit om ons te verootmoedigen voor onze God, en van hem een voorspoedige tocht af te smeken voor ons, onze kinderen en al onze have".

Ze gingen zonder leger, zonder menselijke hulp. Ze gingen in geloof.

En de hand van onze God was over ons en redde ons uit de macht van vijanden en struikrovers.

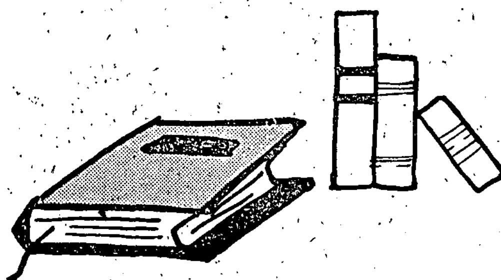
Is overigens Jezus niet gekomen om ons veilig naar Jeruzalem te brengen? Heeft hij ons niet overduidelijk getoond dat God voor ons is?

Dan hoef je de koning of wie ook niet om bijstand te vragen. Het pad van het geloof is veiliger en feestelijker. Het is de weg van veel heil en zegen.

Huizinga

LIBANON

De vijf SBC-zendelingen en twee vrijwilligers die nog in Beiroet, de hoofdstad van Libanon zijn bevinden zich in goede konditie. Aldus dr J. D. Hughey, sekretaris voor Europa en het Midden-Oosten van de zending van Southern Baptist Convention (U.S.A.), die dezer dagen het door burgeroorlog getroffen land bezocht. Het seminarium is nog steeds geopend. Dr Hughey bezocht ook de twaalf andere SBC-zendelingen die reeds eerder Libanon hadden verlaten en thans in Jordanië verblijven. Nog tien anderen zijn op het ogenblik in Amerika met verlof.

Wat zullen we lezen?

zondag	1 februari	Psalm 78 : 12-23	Gods trouw als tegenhanger
maandag	2 februari	Exodus 6 : 1-12	„Ik ben de Heer"
dinsdag	3 februari	Exodus 6 : 27-7 : 13	Een tachtigjarige God!
woensdag	4 februari	Exodus 7 : 14-25	Water en bloed
donderdag	5 februari	Exodus 9 : 1- 7	De pest
vrijdag	6 februari	Exodus 10 : 1-20	Sprinkhanen als heilsoldaten
zaterdag	7 februari	Psalm 78 : 34-43	Halfslachtig geloof

In gesprek met onze lezers

Meestal gaat er een kaart of briefje naar de lezers of lezeressen als ze op een handjevol zaad en zand reageren. Deze keer op een deel van een brief van *mevr. R.-d.J.* een uitzondering, omdat ze iets aansnijdt wat misschien anderen ook intereseert. Ze grijpt nog terug op DC van 2 januari jl., waarin ik wat woorden losliet over de oekumene en dat n.a.v. de door mij afgewezen uitnodiging om een kerstmiddag bij de Zonnebloem door te brengen, vanwege het feit dat ook de kommunie naar r.k.-ritus zou worden bediend. Ik kan niet ingaan op haar vraag of er soms ook protestantse predikanten zijn die de leer van de transsubstantiatie, dat is de verandering van brood en wijn in het lichaam en bloed van Christus, aanhangen. Ik weet dat niet, kan dat dus niet bevestigen noch bestrijden. Wel valt het mij op, dat je bij eigentijdse verzenmakers en lieddichters nog al vaak de woorden brood en wijn tegenkomt, waarbij zich bij mij gedachten aan mystiek en magie aandienen, maar zoals gezegd: ik weet het niet en kan naar de gedachten achter de woorden slechts gissen.

Nu letterlijk uit de brief: „Maar zijn er gelovigen, die toch makkelijk met een trouwplechtigheid of rouwdienst met de r.k.-familie of vrienden ter kommunie gaan. „Och", hoorde ik nog verleden week iemand zeggen: „de Heer ziet mijn hart aan. Hij weet wat ik denk". „Ik vind dat heel goedkoop".

Dat kan het zijn, zuster. Wie weet is het onnadenkendheid, onwetendheid. In het ergste geval is het bedenkelijke oppervlakkigheid of zelfs onverschilligheid. Hier wreekt zich wellicht ook het feit dat baptisten nu direkt niet tot de meest geschoolde christenen horen. Enkele uitzonderingen daar gelaten werd onder ons, en ook dat heeft z'n achtergronden, alle nadruk op evangelisatie gelegd. En dat dan ook nog weer op smalspoor. Stoottroepen, weer een ander beeld, bekommeren zich weinig om het achterland. Dat laten ze aan anderen over.

Mij viel een woord op dat door de heer Greven, direkteur van IKON, de pas bestaande Interkerkelijke Omroep Nederland, is gebruikt. Weer geldt dat je nooit precies weet welke inhoud woorden van iemand hebben, maar hij zei: „De tijd van kissebissen over de vraag wie nu wel gelijk heeft, is gelukkig voorbij. Onder vaktheologen wordt niet meer over verschillen gesproken, maar over gemeenschappelijke problemen en over vernieuwingstendensen, die in alle kerken in meer of mindere mate te signaleren zijn".

Het werd zo geleid dat ik in vrij veel kerken en zalen met diverse vlaggen aan de mast gepreekt heb, maar die mij nodigden wisten ervoor en erna dat ik t.a.v. de doop, de gemeentevorming overtuigingen huldigde die soms dwars op die van de anderen stonden. Dat was niet om dwars te liggen maar om recht door zee te kunnen gaan. Je moet zijn wat je bent. En als je er bent, wees er dan ook. Zonder te kissebissen, maar wel vrijuit sprekend over wat God je gaf en wat je gevonden hebt. Mijn hartelijke groet, zuster.

Huizinga

gemeenteberichten

ZEGENINGEN IN DEN HELDER

Den Helder - (E.L.): Aan het begin van dit nieuwe jaar willen we graag iets vertellen over onze gemeente, die terug kan zien op één à twee jaar waarin enorm veel is veranderd.

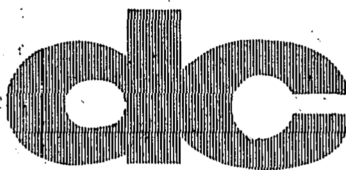
Vooral op het gebied van het jeugdwerk is er het een en ander gebeurd. Zo werd weer begonnen met de zondagsschool, ongeveer 50 kinderen; tussenjeugd werd opgericht met ongeveer 20 kinderen en een jeugdgroep met 20 jongeren,

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds. J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

die inmiddels ook een jeugdkoor hebben opgericht.
U zult begrijpen, dat onze vreugde daarover groot is, temeer daar verleden jaar het doopvont weer na 5 jaar gevuld werd omdat twee jonge zusters te kennen hadden gegeven om gehoorzaam te zijn aan het bevel van onze Heer. U kunt begrijpen dat dit voor onze gemeente een feestdag werd.
De eerste zondag van dit nieuwe jaar mochten we een jonge broeder in het doopvont zien afdalen.
Ontroerend was zijn getuigenis door middel van een eigen gecomponeerd en geschreven lied, dat hij zong en waardoor een duidelijk beeld naar voren kwam van de openheid die er bij onze jeugd is ten opzichte van het geestelijk leven. We weten dat er meerderen bekeerd zijn en bidden dat ook zij mogen volgen om met de gemeente samen door te gaan.
Veel aktiviteiten werden ondernomen om de bouwkas te spekken omdat we in de nabije toekomst naar een ander gebouw zullen moeten om de groei van ons gemeentelijk werk mogelijk te maken.
Ook tegenslagen bleven ons niet bespaard, vooral met betrekking tot het beroepen van een eigen voorganger. Maar door de bereidheid van vele broeders die in onze gemeente voorgingen kunnen we niet anders dan in de naam van onze Meester doorgaan met te bouwen aan Zijn gemeente.
Geloofd en geprezen zij Zijn Naam.

HET WERKKAMP IS WEER TERUG

Ontspannend bezig zijn aan de opbouw van de kampen 1976.
Tegen reis- en verblijfkosten 5 dagen gezellig werken op De Vinkenhof.
Tenten opzetten en verstellen.
Tafels en banken repareren.
Schilderen.
Het bos in een goede staat terug brengen.
Kortom: door eigen arbeidsvreugd,
een mooie vakantie voor de jeugd.
Wie hebben we nodig: timmerlieden, schilders, zeilmakers, tentenmakers, elektriciëns en verder veel klusjesmensen.
Met deze mensen gaan we overdag aan het werk om 's avonds ontspanning te vinden in spel en sport en discussie.
Het gaat om de week van maandag 28 juni tot en met zaterdag 3 juli 1976.
Kom en maak ook dit eens mee.
Opgeven via het jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsvaart 25, Drachten.
Telefoon 05120-15687 (tussen 8.00-12.00 uur).
Inlichtingen bij: P. Wijchers, Biltseweg 10, Bosch en Duin, post Bilthoven.

AVONDMAALSSTEL GESTOLEN UIT BAPTISTENKERK IN HOOGEVEEN

Uit de baptistenkerk aan de Boekweitlaan is het afgelopen weekeinde het avondmaalsstel gestolen. De daders hebben in de nacht van zondag op maandag met een tegel een ruit ingegooid. Ze verdwenen door een deur aan de achterkant.

Later ontdekte men, dat het avondmaalsstel en een tinnen sierbloemvaas waren verdwenen. Het avondmaalsstel bestaat uit vijf schalen, vier bekers en een grote schenkkan. De waarde hiervan bedraagt plm. *f* 1200,—.

Inmiddels is door een zuster uit de gemeente een bedrag aangeboden voor de aanschaf van een nieuw avondmaalsstel.

Voor de avondmaalsviering van a.s. zondag, na een doopdienst, kan gebruik gemaakt worden van het avondmaalsstel dat de Christelijke Gereformeerde Kerk hiervoor ter beschikking stelt.

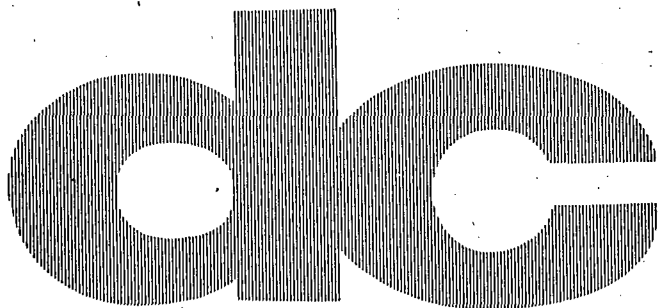
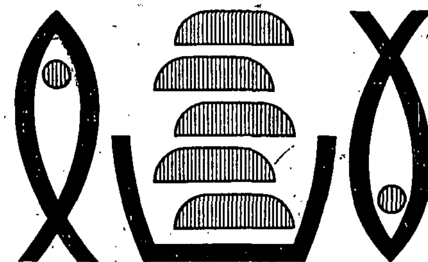
De Heer heeft tot Zich genomen onze broeder
FRITS SCHUCHARD
op de leeftijd van 23 jaar.
22 januari 19766
Baptistengemeente Harderwijk

Heden is van ons heengegaan, God's moegestreden kind, mijn innig geliefde man en onze zorgzame vader en grootvader
IKO ROELOF NEEF
op de leeftijd van 72 jaar, echtgenoot van Roelfje Oosting.

Nieuw Buinen, 21 januari 1976
Begoniastraat 4

Uit aller naam,
R. Neef-Oosting

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 6 - 6 februari 1976

Geloof is een soort kennen

De eerste regels die nu komen vallen niet onder de Sterreklame en u zult begrijpen wat ik daarmee bedoel als ik uit een brief van een oude dame, die ik misschien eens in het jaar tegenkom en vier keer in het jaar een briefje schrijf, het volgende citeer: „Verder had ik de regeling van mijn begrafenis bij me. Ach, we gaan allemaal dezelfde weg. God helpe ons. Jij hoeft niet te vrezen met je sterke, warme geloof, maar ik leef van de kruimels die van jouw rijkgedekte tafel vallen".

U hebt gelijk, ik had dit achterwege moeten laten. Het ligt er wel wat dik op. Dat heb ik haar met wat andere woorden ook geschreven.

Op deze stormachtige januarimiddag, waarop ik met vreugde konstateer dat de dagen beginnen te lengen - 't is toch heerlijk, we gaan de goeie kant weer op want we hebben twee zomers voor de boeg met maar één winter er tussen - op deze namiddag las ik nog eens de brief en kwam natuurlijk ook die regels tegen en zei bij mezelf: ze kent je niet. Want jij zit jezelf vaak genoeg af te vragen of jouw geloof nu echt geloof is en of je het einde van het gebed van de profeet Habakuk wel zonder meer zou durven overnemen. Kent u het niet? Dadelijk opzoeken is het allerbeste, het zal u niet berouwen. Nietwaar, die man zegt daar wat. Nou is zeggen gemakkelijk, zingen ook, vooral als je warm gelopen bent bij het lezen van de bijbel of van je eigen ervaringen uit voorbije jaren, maar wie leeft altijd ‚op verhoogde toon?' Misschien zeg ik dan, is dat geloof van je niets anders dan een natuurlijk optimisme. Je leeft vorstelijk, bent nogal gezond, hebt alles overelefd tot dusver; maakt, als je dat wilt, gemakkelijk kontakt met de mensen; je bent nooit zwaar op de proef gesteld. Ik heb begrip voor de liederen die Jeremia uitjammert over zijn volk, zijn stad, zichzelf, maar ben er helemaal bij als hij zegt: „Wat klaagt dan een mens in het leven? Ieder klage over zijn zonde!" Ja, dat is mij duidelijk want wie zondigt doodt zichzelf. Hij vernielt de tuin die God in hem wil aanleggen. Wat goed, dat diezelfde man midden in zijn klaagzangen zegt: „Het zijn de gunstbewijzen van de Heer, dat we niet zijn omgekomen, want zijn barmhartigheden houden niet op; elke morgen zijn ze nieuw, groot is uw trouw! Mijn ziel zegt. Mijn deel is de Heer, daarom zal ik op hem hopen".

Ik denk dat de ‚oude dame' - ze leeft ergens tussen de 70 en 80 jaar - het geloof van bijvoorbeeld Habakuk of Jeremia voor mijn geloof aanziet, terwijl ik toch slechts deze broeders aanhaal en hun getuigenis herhaal. Met instemming weliswaar maar altijd ten zeerste bewust van het feit dat ik Gods genade kan roemen vanwege het diep bederf dat je voortdurend in jezelf vaststelt. Een mens die het evangelie brengt, de goede boodschap vertelt, heeft het niet over zijn deugden, stelt niet zichzelf ten toon, zijn wijsheid niet noch andere menselijke heerlijkheden, maar spreekt van die God die zondaars tot zijn kinderen maakt. Geen wonder dat zij die ‚preken' de Vader prijzen en aanprijzen. Hij schaamt zich niet hun God te zijn, daarom loopt hun mond over.

Er mogen kruimels van de rijkgedekte tafel vallen, maar tafel noch brood zijn eigendom van hen die aanzitten. Ze eten allemaal genadebrood. Dat zal ik haar nog eens moeten schrijven, want er zijn geen prinsen waarop je kunt vertrouwen.

Ook de prinsen zijn bedelaars, die hooguit een deur of muur merken van het adres waar geen hongerend mens tevergeefs om brood vraagt. Een sterk en warm geloof, wie zou dat niet wensen? Al leert een andere broeder dat, al had je het geloof dat bergen verzet en je had de liefde niet, je niets voorstelde. En geloof ligt niet op de planken in het magazijn: uit voorraad leverbaar. Geloof is een geschenk dat tot veel in staat stelt, maar je kunt er niet naar willekeur over beschikken. Geloof is geen accu. Het is een draad. En zelfs dat alleen nog maar bij wijze van spreken.

Geloof is een soort kennen waarbij het door God in toom gehouden hart voorop gaat en het verstand achteraf moet toestemmen dat het dit leven niet voor mogelijk had gehouden.

Het beste is dat ik de ‚oude dame' dit stukje stuur. Ze is geen lid van een baptistengemeente zoals u die dit las.

Huizinga

Wie het kleine niet eert...

Wie in zeer weinig getrouw is, is ook in veel getrouw. En wie in zeer weinig onrechtvaardig is, is ook in veel onrechtvaardig - Lucas 16 : 10.

Er was eens een direkteur die ongemerkt zijn sollicitanten testte. Hij legde namelijk een speld op de grond op een plaats waar de sollicitant langs kwam. Degene die de speld opraapte moest wel een sekuur mannetje zijn, en dat was precies wat die direkteur zocht. Wie op de kleintjes let, kun je ook wel grotere dingen toevertrouwen.

In de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester laat de Here Jezus zien hoe slim en met hoeveel overleg de „kinderen van deze wereld" te werk gaan. De man die ontslag krijgt wegens verkeerd beheer, laat de schuldenaars van zijn baas nog snel hun schuldbekentenissen wijzigen, zodat ze minder hoeven terug te betalen. Met het gevolg dat deze mensen dan de ontslagen rentmeester niet in de kou zullen laten staan.

Jezus praat de handelwijze van die rentmeester niet goed, maar stelt het als voorbeeld voor de kinderen Gods, om met minstens evenveel voorzichtigheid, voorzorg en overleg te werk te gaan in het dagelijks leven.

Op allerlei manier krijgen wij te maken met de „onrechtvaardige Mammon", met geld en bezit. Het zijn de stoffelijke dingen, die niemand kan meenemen en die eenmaal vergaan zullen. Geld en bezit bergen ook het gevaar in zich dat ze een God worden, die over ons leven gaat heersen. Dat is soms sneller gebeurd dan je denkt.

Jezus maant ons, voorzichtig om te gaan met geld en goed en het op de juiste wijze aan te wenden. Je kunt er „vrienden" mee maken - je kunt het op zo'n manier besteden dat het eeuwigheidsrente opbrengt. Wie niet alles voor zichzelf nodig heeft, maar als een verantwoordelijk rentmeester de Heer zijn deel geeft, zal daardoor geoefend worden tot een hogere taak. Als we met de „kleine dingen" - vergankelijk geld en goed - op de juiste wijze omgaan, kan de Heer ons ook zaken van onvergankelijke waarde gaan toevertrouwen.

Trek de lijn nog maar even verder door tot het dagelijkse leven. Slordigheid, onachtzaamheid in het werk, op je fabriek, school of huishouding zijn dingen die niet passen in het levenspatroon van een gelovige. De onverschillige, nonchalante houding van: „och, 't zijn mijn spullen niet, dus het komt er niet zo op aan", hoort niet bij mensen die als gelovigen willen leven.

De Heer zal ons geen geestelijke goederen kunnen toevertrouwen en ons geen taak kunnen geven in zijn rijk, als wij niet eerst zorgvuldig leren omgaan met de aardse dingen van een ander. En als wij weinig zorg hebben over de dingen van een ander, zal Hij ons ook niet in zaken kunnen betrekken.

Dat geldt dan wel in het bijzonder voor het leven in de gemeente. We zijn allen geroepen tot een taak in de eeuwigheid; welke weten we nog niet. Maar ons leven hier en nu is de oefenschool.

Dan ligt het voor de hand dat het belangrijk is hoe we onze lessen maken. Zijn we slordig in het samenkomen met de gemeente; hebben we snel een reden bij de hand om over te slaan? Zijn we nonchalant in onze omgang met anderen, in onze woorden en daden? Laten we gemakkelijk verstek gaan als er ergens op ons gewacht wordt?

Mischien vinden wij sommige dingen helemaal niet belangrijk en maken we ons er daarom wel eens makkelijk van af.

Maar wie in weinig ontrouw is, is ook in veel ontrouw, en wie in weinig getrouw is, is ook in veel getrouw.

De Here Jezus laat zien hoe God rekent met de kleine dingen in ons leven. In de gelijkenis van de talenten wordt tegen de trouwe knechten gezegd: Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen, ga in tot het feest van uw Heer.

H. G. de Winkel

(Ons Kompas, januari 1976)

VAN DE R.J.C.

In de boot

Beste mensen,

Het is weer zover! Jullie worden hartelijk uitgenodigd voor het zo langzamerhand bekende instruktieweekend in Dalfsen. Velen hebben veel opgestoken op de weekends uit het verleden. Nu hebben jullie de kans: maak er gebruik van.

Deze keer zijn er twee dingen die het weekend extra aantrekkelijk maken: 1e op veler verzoek duurt het weekend van vrijdag tot en met zondag. 2e. Het onderwerp is: „In de boot".

Over het onderwerp het volgende:

„Liefde", „Sex", „Verkering", „Geloof", „Huwelijk" zijn onderwerpen waar weinig open over gepraat wordt en die niet de aandacht krijgen die ze verdienen.

Natuurlijk is iedereen zelf verantwoordelijk voor wat hij doet. Toch is er wel vaak de behoefte om er over te praten in alle openheid, zonder meteen op de vingers getikt te worden.

Daarom dit weekend en dit onderwerp.

Welkom zijn alle jeugdleiders van tussenjeugd en oudere jeugd en verder kaderleden (aktieve leden) vanaf 15 jaar.

Door middel van film, informatiemateriaal, gesprekken en kreativiteit willen we samen zoeken naar een weg in een donker bos. Niet zomaar een weg, maar één op de basis van de Liefde, zoals die in de bijbel wordt gevonden.

Geef je snel op en we zijn er zeker van dat je er veel aan zult hebben voor jezelf en ook voor anderen.

Enkele gegevens:

Tijd: 20, 21 en 22 februari 1976.

Plaats: De Bron te Dalfsen.

Prijs: *f* 25,—.

Opgeven bij: Jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsvaart 25, Drachten; telefoon 05120-15687 (tussen 8.00 en 12.00 uur). Daarna ontvangt u op tijd het programma.

RUSSISCHE BAPTIST DOOD GEMARTELD?

Het als bonafide bekend staande Centrum voor de studie van Religie en Kommunisme Keston College in Kent (Engeland) heeft bericht ontvangen, dat de Raad van familieleden van gevangen baptisten de Sovjet Unie ervan beschuldigt dat de dood van de 47jarige voorganger van de niet-geregistreerde baptisten Ivan Vasilievich Biblenko het gevolg was van martelingen.

Biblenko zou in 1972 reeds gearresteerd zijn en op grond van zijn werk als predikant veroordeeld zijn tot drie jaar hechtenis.

Uit het bericht wordt verder duidelijk, dat Biblenko tenslotte werd vrijgelaten maar verdween nadat hij op 13 september 1975 uit de bus van Kirvoi Rog naar Dnepropetrovsk stapte. Veertien dagen later kreeg de familie bericht, dat hij in een ziekenhuis te Dnepropetrovsk aan de gevolgen van een verkeersongeval was overleden. De opgelopen verwondingen waren echter van dien aard, dat vrienden en familieleden de officiële doodsoorzaak weigeren te geloven.

A.V. - S.B.C. 1976

Van 15 juni tot en met 17 juni a.s. zal te Norfolk de 119e Algemene Vergadering van Southern Baptist Convention gehouden worden. Het thema zal zijn Let the Church Stand Up. Meer dan 16.000 deelnemers uit heel het land worden er verwacht. De Zuidelijke Baptistenkonventie, die de grootste protestantse denominatie van de Verenigde Staten is, heeft 12,6 miljoen leden in 34.734 plaatselijke gemeenten.

President Gerald Ford heeft toegezegd een toespraak te houden in de openingsbijeenkomst.

ZAND en ZAAD

Herinnert u zich nog wat ik schreef over Ezra? Over zijn gezond verstand en zijn gelovig hart? Zijn getuigenis over de machtige God van Israël zat hem wel even dwars toen hij met een aantal repatrianten terug mocht keren naar het vaderland met onder zijn hoede kostbare schatten, indertijd door Nebukadnezar geroofd uit de tempel maar nu edelmoedig teruggegeven om in de nieuwe tempel een plaats te vinden. Zijn getuigenis over Gods almacht snoerde hem de mond, die misschien graag gevraagd had om een gewapend geleide. Hij moest het nu waarmaken. Hij schaamde zich bij de koning aan te kloppen en deed het daarom bij God. Niet tevergeefs. Ze kwamen veilig in Jeruzalem aan.

Toen dat stukje over Ezra de deur uit was en ik nog wat na zon over het geschrevene kwam ik een paar broeders uit het oude verbond tegen die niet precies zulke maar wel soortgelijke ervaringen opdeden. En meteen rolden wat van die bijpassende teksten voor m'n voeten. Als: De Heer zal voor u strijden, en gij zult stil zijn. En: Niet door kracht noch door geweld, maar door mijn Geest! zegt de Heer der legerscharen. En natuurlijk dacht ik aan wat Elia beleefde, nee, niet op de Karmel maar op de Horeb, toen na storm, aardbeving en vuur een zachte koelte begon te suizen. Daarin was God.

U kent die woorden en geschiedenissen. Ook die van Mozes, die een onvoorstelbare, zware taak opgelegd kreeg. Ga Mozes, en zeg Farao mijn volk te laten gaan! Geen wonder dat hij tegenstribbelt. Eindelijk zegt God: Wat hebt gij daar in uw hand? Hij antwoordde: Een staf. Die staf zal hij hebben vanwege het feit dat hij de schapen hoedde. Meer had hij niet.

Maar wat heeft die dode stok veel in z'n leven betekend. En dode stok? Gods dirigeerstok, gelegd in de handen van een gelovig man, die water en stof beheerste en er voor zover ik mij herinner maar éénmaal misbruik van maakte toen hij tweemaal op een rots sloeg en dat kostte hem het binnengaan in het wenkende land.

U kent het leven van Gideon en daaruit met name zijn tocht tegen de Midianieten. Hij overwon ze, maar niet zó dat Israël zich zou kunnen beroemen en zeggen: mijn eigen hand heeft mij verlost. Met driemaal honderd man trekt hij op en in hun handen zijn kruiken, fakkels en horens. Ze deden niets anders dan de kruiken daverend stuk slaan, de fakkels ontsteken en de horens blazen. Daarbij bleven ze staan, ieder op zijn plaats. ,Vrees klopte op de deur. Geloof deed open. Er stond niemand'. Weg vluchtte de vijand.

U hebt gehoord van David. Goliat staat te zwetsen. David zal hem in het harnas van Saul tegemoet gaan. Hij kan niet in dat tuig lopen. Hij neemt zijn herdersstaf, zijn herderstas, zijn slinger en vijf gladde stenen. En de eerste was raak. Wat waren dat toch voor wapenen: een staf, een kruik, een steen, vergeleken bij de overmacht van Egypte, Midian en Filistijnen. Geen wonder dat de farao zich ergert en Goliat vraagt of hij soms een hond is.

Onze God is een vreemde God. Hij speelt zijn spel met de mensen.

Ik moet opeens denken aan een paar woorden die ik bij een al eerder geciteerde Bert Hoorn vond:

Heft, poorten, uw hoofden omhoog
en verheft ze, gij aloude ingangen,
opdat de Koning der ere inga
en ieder hield z'n adem in

(men verwachtte iets geweldigs)

toen kwam er een stille joodse man
op een ezeltje langs

en dat was 'm.

Het is bijna ergerlijk, maar dat is Gods systeem.

Een kribbe dankzij keizer Augustus, zo lijkt het.

Een kruis dankzij Kajafas en Pilatus. Zo lijkt het.

Een ongeregeld groepje mannen dat de wereld intrekt.

Gen glorie, geen macht, geen invloed, geen naam, geen titel, maar dat ik hier dit na tientallen eeuwen zit te schrijven is te danken aan die God die zich veroorloven kan zijn klederen af te leggen, een linnen doek te nemen, zich er mee te omgorden, water in een bekken te doen en dan de voeten van mensen als u en ik te gaan wassen en af te drogen.

Zo gaat God door de geschiedenis. Met een staf, een kruik, op een ezeltje: en dat is 'm. In zijn hand is een droogdoek.

Huizinga

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Musselkanaal, J. Bouritius te Arnhem.

De grootste

Een minderwaardigheidsgevoel is een
vervelende handicap. Het verlamt
een mens, maakt hem schuw of
passief, al naar de manier waarop
hij zijn gevoelens verwerkt.
Niemand wil beneden de ander staan;
we streven er eigenlijk allemaal naar
om een ander te overtreffen,
om de grootste te zijn.
En lukt dat niet metterdaad, dan
zitten we in onze fantasie onszelf
omhoog en een ander omlaag te
schroeven.
Jezus zoekt mensen met een gezond
minderwaardigheidsgevoel.

P

Kijkende naar een kind zei Hij:
„Wie nu zichzelf gering zal achten
als dit kind, die is de grootste
in het koninkrijk der hemelen".
We moeten niet te groot van
onszelf denken. Onze kwaliteit
is die van een gevallen, zondig
wezen. Onze capaciteiten zijn die
van een klein, afhankelijk
mensenkind. „Waait de wind,
wij zijn niet meer".
Wie groot wil zijn, worde klein
voor God. En hij volge het voetspoor
van zijn Meester, die voeten waste.
De grootste is hij, die het meeste
lijkt op Jezus, in zelfverloochening,
bescheidenheid en vriendelijkheid.

cvw

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

☆ In de Gemeenteklok van ARNHEM lazen we - nog hartje winter... - dat er dit jaar met pinksteren, in plaats van een gemeentelijke ontmoetingsdag een gewestelijke landdag zal worden gehouden; in de Lierderholt in Beekbergen. Een werkgroep is al druk bezig een en ander voor te bereiden.

☆ *Een nieuwe gemeente, een nieuw gemeenteblad. Binding heet het blad van de jonge gemeente HEEMSKERK, onlangs geïnstitueerd. We signaleren dit blad ook hier en komplimenteren de mensen in de Noordelijke IJmond met het verschijnen van het eerste nummer, èn met de goed gekozen naam van dit blaadje. Eén bladzijde van het eerste nummer van Binding is zelfs tweetalig: Nederlands èn Spaans.*

☆ In ZWOLLE werd tijdens de kerstviering door een echtpaar een prachtige grote avondmaalschaal, met inskriptie, aangeboden. Enkele dagen later bood een broeder die onbekend wilde blijven vier nieuwe avondmaalbekers aan... „Blij zijn we vooral omdat in deze gaven de dankbaarheid van mensen tot uitdrukking komt", schrijft De Schalm.

☆ *Voor de „vreugdediensten" in ROTTERDAM-Z. huurde men - indien nodig - altijd een piano. Dat kostte 250 gulden per keer. En wat een werk! Daarom besloot men zelf zo'n instrument aan te schaffen; iedereen een paar tientjes in een enveloppe, zo schrijft ds Niemand, en het instrument is betaald.*

☆ In ROTTERDAM-C. heeft men weer andere „problemen", de bandrecorderdienst voor zieken en bejaarden. Voor dat doel zal nu goede apparatuur worden aangeschaft; een viertal mikrofoons, een meng-paneel, een taperecorder, een cassetterecorder plus de nodige statieven en kabels. Kosten? Slechts 1200 gulden... Een gedeelte van dat materiaal is intussen door twee families al geschonken.

☆ *De dirigent van het zangkoor in LEEUWARDEN wil zijn werk voortzetten, mits er meer mannenstemmen komen. Daarom staat er in Ons Gemeente-erf een dringend beroep op de broeders zich voor het koor te melden. Het zou jammer zijn, wanneer hieraan geen gehoor werd gegeven want het is een bijzonder fijn koor, zoals we zelf enkele weken geleden - in de uitzendingsdienst van Janco Loot - konden vaststellen.*

☆ Ook in ALMELO (Geraniumstraat) heeft men onlangs een geschenk uit de gemeente gekregen: een zuster schonk nieuwe avondmaalbekers en -schalen. Verder is de verbouwing van de kerk die uitbreiding beoogt dezer dagen begonnen. Een en ander zal ongeveer 130.000 gulden gaan kosten. Zolang de verbouwing duurt zal men voor de ingang gebruik moeten maken van de oprit van de buren. Ja, een goede buur is wat waard!

☆ *EMMEN is een nog steeds groeiende plaats. De groei van de gemeente is navenant. In de nieuwe wijk Bargeres worden van tijd tot tijd samenkomsten gehouden, soms onder de naam Sing-in. De laatste keer waren er al een 70 mensen! Er is nu ook een zondagsschool in deze wijk, die bezocht wordt door zo'n 35 kinderen. Een klein comité uit de wijk is benoemd om o.a. naar nog meer mogelijkheden om te zien.*

☆ Sinds jaar en dag houdt de gemeente MUNTENDAM ter gelegenheid van de jaarwisseling een oliebollen-campagne. De opbrengst was deze keer ruim 1300 gulden, bestemd voor de aanschaf van een nieuwe stencilmachine. En voor de variatie: het volgende nadenkertje (van J. V. Teunissen) vonden we ook in het blad van Muntendam: Ik ruim taboes op, zei de man, en hij zaagde de tralies van de leeuwenkooi door.

☆ *Hoeveel de oliebollencampagne in VEENDAM heeft opgebracht weten we niet, wel dat er die oudejaarsdag 600 pond meel moest worden verwerkt en dat er plm. 50 mensen voor „in 't spier" waren. Ook op ander terrein gonst het van aktiviteiten: de Bouwplankommissie is bijna met zijn opdracht klaar. Een vriend van de gemeente, met wie een zakelijk gesprek over deze plannen gevoerd werd, gaf spontaan duizend gulden voor de verwerkelijking ervan; hij wilde de eerste zijn...*

☆ Dankzij de inzet van verschillende vrijwilligers -waaronder 65+sers die zware kruiwagens met aarde reden! - kon in ALKMAAR het kerkgebouw worden gerestaureerd. Enkele dagen voor kerst was de grote zaal nog een puinhoop; ter elfder ure werd de laatste plank in de vloer gespijkerd...

☆ *In HAARLEM heeft de Jongeren Contactgroep het plan geopperd om iets te doen voor een gezin in Oost-Europa. Er komt nu een bus bij de uitgang van de kerk te staan waarin men elke zondag een bijdrage kan deponeren. De opbrengst zal gestuurd worden naar een organisatie die deze hulpverlening organiseert, o.a. door het verzenden van goederen.*

☆ Opnieuw goed nieuws uit EINDHOVEN. Het herstel van ds Voorhaar, de plaatselijke voorganger, na een hernia-operatie verleden jaar verloopt voorspoedig. Dezer dagen hoopt hij weer een begin te kunnen maken met een deel van zijn werk.
Het tweede bericht betreft de vergroting van de kerk: dezer dagen kan de vergunning worden verwacht voor de bouw van een galerij, „om de kerk zo goedkoop mogelijk van meer zitplaatsen te voorzien, zodat bij hoogtij- en feestdagen geen onverantwoorde situaties zullen hoeven op te treden".

☆ *De plannen van de orgelkommissie in HARLINGEN - waarover we eerder in deze rubriek melding maakten - zijn al in zo ver gevorderd stadium, dat op de Jaarvergadering van de gemeente een konkreet voorstel kan worden gedaan.*

v. D.

Ds H. J. STUKKER BEEINDIGT WERK IN DE GEMEENTE HENGELO

Juist nu de hoop zich vestigde dat onze voorganger ds H. J. Stukker zijn arbeid in steeds grotere mate kon hervatten, moest hij de gemeente laten weten dat hij tot het besluit kwam om het werk van voorganger neer te leggen.

Dat dit besluit, op medisch advies, voor br Stukker een moeilijke beslissing is geweest werd de gemeente meegedeeld.
Voor de gemeente, en voor de wijkgemeente 't Venster wel in bijzonder, is de teleurstelling groot, vooral omdat er zich steeds meer perspektief aftekende voor de toekomst.

Namens de centrale raad der baptistengemeente te Hengelo,

B. J. Kuipers, sekretaris

Tien duizend maal tien

(10.000 x 10)

voor de Vinkenhof

Onder deze naam zal in maart een landelijke geld-inzamelings-aktie worden gevoerd in onze gemeenten.

In de afgelopen jaren zijn bij de exploitatie van ons centrum De Vinkenhof grote tekorten ontstaan. Tijdens de laatstgehouden Algemene Vergadering is hierover gesproken, en er is besloten De Vinkenhof te houden, en de tekorten weg te werken. Dat kan immers ook de weg vrij maken voor eventuele uitbouw van het werk op De Vinkenhof.

Er is afgesproken eerst een inzamelings-aktie te voeren. Als die goed slaagt zijn we in één keer uit de moeilijkheden. De Unie Commissie is begonnen met de voorbereidingen. De gemeenten zijn gevraagd iemand als aktie-leider (-ster) in de gemeente te benoemen. Veel gemeenten hebben al positief gereageerd. Het unie-buro heeft al verschillende zaken geregeld, zodat de aktie goed kan slagen. Dat ik hier schrijf behoort ook bij de voorbereidingen die de Unie Commissie treft.

Het zal u duidelijk zijn dat het welslagen van de aktie afhangt van ons aller inzet! De naam van de aktie duidt aan waar het om gaat. Er zijn ruim tienduizend baptisten in Nederland. Als elke baptist een tientje geeft voor De Vinkenhof, komt er in korte tijd meer dan honderdduizend gulden op tafel. Dan is het financiële probleem vrijwel ineens opgelost!

Dit is echt iets om samen enthousiast aan te pakken!

P. v. d. Werf

BLANKE EN NEGERBAPTISTEN IN CALIFORNIE WERKEN SAMEN

Zes verschillende baptisten-organisaties in Californië (U.S.A.) - vier hoofdzakelijk uit negers en twee hoofdzakelijk uit blanken bestaande - hebben besloten een Baptist Joint Commission of California (commissie voor samenwerking) te stichten.
Achter deze samenwerking staan meer dan 2400 baptistengemeenten, die tesamen meer dan één miljoen leden tellen. Deze samenwerking, die nooit eerder tot stand kon komen, komt na de raciale spanningen in de zestiger jaren. „Dit is voor het eerst dat een zo grote groep tot samenwerking besloot, niet vanwege een krisis, maar om Christus' wil", aldus dr E. V. Hill, negerpredikant te Los Angeles en een van de leidende figuren uit de uit 30 personen bestaande kommissie.

De gemeentengroep die bij dit werk betrokken is omvat niet slechts negers en blanken, maar ook Spaanssprekende en Aziatische en andere ethnische groepen.

EENHEID ALS GESCHENK VAN GOD

De éénheid der christenen is meestal een zaak van vergadering, rapporten en stemmingen.
Israël belijdt: „De Heer, onze God is één", (Deutr. 6 : 4). De éénheid is het levensgeheim van God!
De éénheid der christenen is geen zaak van tellen op vergaderingen. Eénheid is het levensgeheim van God, dat ons geschonken wordt in Jezus Christus. In Ef. 4 : 13 noemt Paulus de éénheid van Gods kinderen in één adem met „de volheid van de kennis van Christus".
Eénheid is geen getal, maar de kwaliteit van het leven dat uit God stroomt. God houdt het niet op éénheid in de numerieke beperktheid van het getal één. Anders zou Hij niet zoveel soorten planten en dieren, en karakters van mensen hebben geschapen...!
God houdt van veelheid. Hij houdt van veelheid in éénheid.
Wij tellen: Eén, twee, drie, vier... En al tellend raken we steeds verder van de éénheid.
God telt: Eén, twee, drie, vier... Eén. Let op de hoofdletter van de slot-één! Wanneer God telt, vangt hij de numerieke veelheid tenslotte in een kwalitatieve éénheid. Gods éénheid is: De volheid van de veelheid. De harmonie der vele stemmen, karakters, begaafdheden.
De christenen te Corinthe verdeelden onderling de vele gaven die God aan de Gemeente gegeven had. De één zei: „Ik ben van Paulus". De tweede: „Ik ben van Céphas". De derde: „Ik ben van Apollos". Zo viel de veelheid van Gods gaven (Paulus, Céphas, Apollos) uiteen in verdeeldheid.
Veel christelijke verdeeldheid is roof van de volheid van Gods gaven ten behoeve van de eigen groep. Ieder heeft zijn eigen leer. En traditie. En sfeer.
De geschiedenis der oekumene maakt steeds duidelijker, dat de éénheid der christenen niet diskussiërend en stemmen tellend aan de vergadertafel wordt bereikt. Alleen wanneer iedere geloofsgemeenschap ootmoedig belijdt, dat het „eigene" dat zij tegenover anderen krampachtig verdedigt en handhaaft, wellicht geroofd is van de volheid van Gods gaven. Alleen wanneer iedere kerk bereid is in de andere kerken iets te ontdekken van de volheid van Gods gaven, dat zijzelf mist, alleen dan zal God ons de éénheid kunnen schenken.

O. de Vries

(Uit Mirtepraat, februari 1976)

MEDEDELING

△ Het telefoonnummer van G. Planting, Van Dijkstraat 4 te Diemen, is thans 030-903429.

Zendingskonferentie in Lausanne

„Gaat heen in de gehele wereld, verkondigt het evangelie aan de ganse schepping" - *Markus 16 : 15.*
„Ik vermaan u dan broeders... dat gij uw lichamen stelt tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer... opdat gij moogt erkennen wat de wil van God is... - Rom. 12 : 1-2.

De bovengenoemde teksten bevatten de twee hoofdmotieven van de zendingskonferentie 'Mission '76 te Lausanne, die gehouden werd van 27 december 1975 tot 1 januari 1976. En dit zijn twee belangrijke teksten!
Om bij de eerste te beginnen: aan het eind van elk van de vier evangeliëen geeft Jezus het zendingsbevel aan zijn discipelen en ook Handelingen begint hiermee. De tweede tekst gaat over het plan, dat God met ons heeft. Ook dergelijke teksten komen meerdere malen in de bijbel voor (o.a. Ef. 5 : 17) en zijn ook zeer belangrijk. Het verband tussen de twee teksten is natuurlijk al snel gelegd: Gods wil is, dat wij evangeliseren (soms zelfs in de zending), en omdat „de velden wit zijn om te oogsten" maar er te weinig arbeiders zijn in Zijn oogst (Mat. 9 : 38) werd deze konferentie belegd.
De konferentie liet de huidige situatie van de Gemeente van Christus in alle vijf werelddelen zien en liet de mensen nadenken over hun eigen verantwoordelijkheid en persoonlijke betrokkenheid ten aanzien van God. Zij wilde de mensen aansporen om nog meer je leven in dienst van God te gaan stellen. Er waren heel wat mensen! Zo'n 2500 jongeren, tussen de 16 en de 30 jaar.
Ook ik heb aan deze konferentie mogen deelnemen en die geweldige ervaring mee maken om met die andere jongeren van de gehele wereld samen te bidden, bijbelstudies te houden, avondmaal te vieren. Verder kreeg je de gelegenheid je te informeren over zending, waar ook ter wereld bedreven. Meer dan 100 stands van zendingsorganisaties waren er en zendelingen met wie je kon praten. Er werden lezingen gehouden over de evangelisatiemogelijkheden in bepaalde - hoofdzakelijk onderontwikkelde - gebieden (b.v. Oost- en West-Afrika, kommunistische landen, Latijns Amerika). 's Avonds zongen we internationaal bekende liederen (in zeven talen) en kregen we toespraken over bijbelse onderwerpen en heel direkt de boodschap: „wat wil God met jouw leven?"
Op dinsdagavond 30 december werden we uitgenodigd om voor in de zaal te komen en zo kenbaar te maken dat we ons leven helemaal in Zijn hand legden en geheel ons leven aan Hem zouden wijden. Minstens 1000 mensen kwamen naar voren! Toen zagen we opnieuw de grootheid van God. Hij werkt nog steeds onder ons We geloven in een levende God die ook ons wil gebruiken als onderdeeltje van Zijn machtig werk. Laten we ons nu ook werkelijk zo gebruiken zoals Hij dat van ons verlangt?

Wout Huizing
(in De Band - Harlingen, februari 1976)

ZOMERKAMPEN 1976

Hebt u al vakantieplannen? Vergeet De Vinkenhof niet!
De Vinkenhof is allang in de belangstelling.
Weet u niet hoe mooi het daar is?
Kom en maak eens een kamp mee in de zomer op ons eigen centrum De Vinkenhof!
U en uw vrouw en uw kinderen en uw kindskinderen. Allen zijn er hartelijk welkom en zullen er geen spijt van hebben.
De kampfolder is bijna uit en zal spoedig aan alle gemeenten verzonden worden. Geef u dan snel op.
Hier volgen alvast de data, die u nodig hebt om uw vakantieweken te plannen.
Ouderenkamp van 3-10 juli. Prijs *f* 130,-.
Gezinskamp van 10-17 juli, 17-24 juli. Prijs *f* 130,-.
Jongerenkampen: 12-14 jaar: 3-10 juli, 10-17 juli. 14-16 jaar: 3-10 juli, 10-17 juli, 17-24 juli. 17 jaar en ouder: 10-17 juli, 17-24 juli.

De kampkommissie

L.Z.C. GRONINGEN

U bent van harte welkom op de zondagsschoolkonferentie van de L.Z.C. op zaterdag 14 februari a.s. in de „Vuursteen", Goudlaan 289, Groningen.

Programma:
10.00 uur koffiedrinken.
10.30 uur opening.
10.45 uur informatie over het materiaal van de L.Z.C. en de nieuwe zendingsaktie.
12.00 uur pauze.
13.00 uur lezing door de heer J. Zijlstra te Apeldoorn over het onderwerp: Hoe leer ik een kind een lied aan.
14.30 uur sluiting; theedrinken.

In de pauze wordt er soep geserveerd. Er is dan tevens gelegenheid om het materiaal te bekijken.
Wilt u meenemen: de bundel „Koor en Lied" en eventueel brood voor 's middags.
Korespondentie-adres: mevr. F. Th. Steenhuis, Fransestraat 116, Delfzijl; telefoon 05960-13910.

Tot ziens!

ZENDINGSBERICHTEN VAN U.Z.C. EN E.B.M.

Zaire: goed nieuws uit Irema en Sona Bata

Eindelijk een teken van leven uit het verafgelegen Irema. Een oud-kollega van zuster Fennie van der Veen maakte een reis vanuit Yakusu naar dit plm. 350 km verwijderde gebied in het oerwoud. Wat dat zeggen wil, hoe moeilijk dat is, kunnen wij ons niet voorstellen. Maar wat een welkom kregen we van de Irema-gemeente! Ze hadden de hoop ons te zien bijna opgegeven. Veel van de medereizigers hadden Irema nog niet eerder gezien en waren heel blij de zendingspost te kunnen bewonderen. Het nieuwe 'Huis van God' van de in de zon gedroogde stenen met een rieten dak, de muren geverfd met inlandse verf. Dan het nieuwe kerkburo en al de aktiviteiten in de schoollokalen. Een nieuwe 'Dispensaire' (medische hulppost) zal binnenkort gebouwd worden, dankzij de vriendelijke hulp van de Nederlandse gemeenten.

In de gelukkige gemeenschap van dit samenzijn voelden we Gods nabijheid en zetten we de pijn en moeite van de reis van ons af - we waren tenslotte aangekomen! Reizen in Zaire in voertuigen, die op z'n zachtst gezegd oude karretjes zijn, is een doorlopend avontuur van geloof! Hoge benzinekosten (en over het algemeen lopen de meeste oude wagens helemaal niet) maken tochten door de distrikten bijna onmogelijk.

Intussen is na 10 jaar de eerste arts, dr A. Smith, in Yakusu aangekomen. De blijdschap van de bevolking is groot. Er zijn 25 leerlingen voor de verpleging.

Het is niet zeker of de theologische school in Yakusu in 1976 weer geopend zal worden. Dit jaar lag alles stil. Nodig zijn de theologische scholen zeker, aldus mej. W. Haddon in een brief van 10 oktober 1975.

Wij willen samen bidden om een oplossing en voor allen die daar onder zo moeilijke omstandigheden leven en werken!

Uit Sona Bata bericht dokter Van Grootheest, dat het bijzonder goed gaat. Het ziekenhuis verkeert in de unieke situatie, dat het, op 2 artsen na (er is een Deense arts bijgekomen, volledig met Zairesen bemand is. En dat is veel waard. Zo is de kontinuïteit vrijwel verzekerd. Dit temeer daar de algemeen direkteur, Kimpiatu, Zairees is. Het ziekenhuis is opgeschilderd en het bruist van aktiviteit. Dokter Van Grootheest en zijn gezin zijn er nu ruim een jaar werkzaam en ze zijn dat elke dag nog, met geheel hun hart.

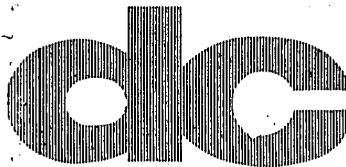
De kerken lijken hun evenwicht hervonden te hebben na de moeilijke tijden begin dit jaar. Leek het er aanvankelijk op dat velen wát bang waren er voor uit te komen christen te zijn, afgelopen zondag vertrok half Sona Bata achterop de vracht-

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Zo juist las ik het artikeltje van ds Van Wier (DC, 30 januari) en dat heeft me wel even aan het denken gezet. Maar het is ook zo, dat we allen willen laten delen in de vreugde van de gemeente; het nare is so wie so vlug genoeg bekend. Daarom ook nu alleen maar goed nieuws. Met de komst van ds Eijer naar Treebeek is er voor de gemeente weer een heel nieuw tijdperk ingetreden, want elke voorganger heeft zo zijn eigen manier van werken. Nu, onze voorganger zit boordevol ideeën. Zo is hij al direkt gestart met verschillende bijbelklassen; een jonggehuwdenkring zal gestart worden. Ook in Maastricht tekent 't werk (zie vorige berichten) zich af. Onze broeder daar, de heer Siegers doet zijn uiterste best om zoveel mogelijk mensen bijelkaar te trommelen en dat lukt wonder wel.

De „Jeugd" groeit en dat is erg verheugend, want immers aan hen is de toekomst. De diensten worden zeer goed bezocht, ook door buitenstaanders. Zo gaan we moedig voort, vertrouwende op onze Zender Jezus Christus.
Afgelopen zondag hadden we een bijzondere dienst die in het teken van de lepra-zending stond; ook voor deze dienst was er zeer veel belangstelling. Dit in tegenstelling tot andere samenkomsten in het verleden, die maar matig werden bezocht.
Tijdens de diensten op zondagmorgen is er veel medewerking van solozang, duet, kwintet en muziek. De gaven die de Heer ons heeft geschonken worden gebruikt. Ook ons zangkoor werkt elke tweede zondag in de maand mee. Zo trachten we de Blijde Booschap op alle manieren uit te dragen, zodat, als de Heer komt niemand ledig op de markt hoeft te staan.

OOK IN DOKKUM GAAT HET WERK VOORT

Dokkum - (H.W.). Het is al weer een hele poos geleden, dat wij via deze rubriek het één en ander van ons lieten horen. Het werk in de gemeente gaat regelmatig door. Ook in het afgelopen jaar kwamen we elke zondagmorgen bijeen om te luisteren naar het Woord van Hem, die zondaren zoekt. En we willen God danken voor alles wat Hij ons gegeven heeft, ook mede in hen die onze gemeente hebben willen dienen met het Woord. **Zondag 21 september was voor onze gemeente** een bijzondere dag. Een dag nadat wij met hen hun 40-jarig huwelijksfeest hadden gevierd, nam ons voorgangersechtpaar ds en mevrouw Boschma-Balt afscheid van de gemeente. Na de gemeente bijna 10 jaar te hebben gediend ging onze voorganger nu met emeritaat.
„Ik heb gezien hoe allerlei godsdiensten moeite deden elkaar te ondermijnen en te verwarren, maar", zo zei ds Boschma in zijn afscheidstoespraak, „ik heb ook gezien dat Jezus Christus de enige is die blijft. Jezus Christus, die nooit teleur stelt, wiens Boodschap het levensbrood is voor deze wereld. Jezus Christus, die niemand verstoot, die tot Hem vlucht".
Van die Jezus Christus predikte ds Boschma in de afscheidsdienst naar aanleiding van de tekstwoorden van 1 Corinthe 2 : 2 waar Paulus zegt: „Ik heb niet voorgenomen iets te weten onder U, dan Jezus Christus, den gekruisigde".
Veel afgevaardigden van zustergemeenten, Friese Bond, Commissie der Unie, plaatselijke kerken, alsmede vertegenwoordigers van het ziekenhuis „De Sionsberg" te Dokkum, waar ds Boschma ziekenhuispredikant is, waren aanwezig.
Vreugde en droefheid wisselden elkaar af in het afgelopen jaar in de gemeente. Zo stonden we enkele malen aan het graf van leden en vrienden van de gemeente die door de Heer werden thuis gehaald. Ook bij deze gelegenheden bracht ds Boschma duidelijk het Evangelie van verlossing door Jezus' bloed.
Vreugde was er in de gemeente op zondag 14 september; een jonge broeder, Taeke de Vries, getuigde door de doop dat hij de Heer toebehoorde. Tijdens het avondmaal, dat we na de doopdienst vierden, werd onze broeder door ouderling br H. Sikkema welkom geheten in de gemeente.
Op veel avonden en zaterdagen is er door een aantal broeders en zusters hard gewerkt, om de achterzalen van ons kerkgebouw een grondige opknapbeurt te geven. Het resultaat mag dan ook gezien worden. „Zusterhulp" zorgde voor bijna een geheel nieuwe stoffering.
In de weken voor de kerstdagen werden er door leden en vrienden van de gemeente ongeveer 900 Zaaiers verspreid.
Ook in de verenigingen, jeugd- en tussenjeugd, zusterhulp en jonggehuwdenklub gaat het werk door. We kunnen terugzien op goede en gezegende avonden.
Ook de leiders en leidsters van de zondagsschool vertellen met veel vreugde de kinderen van de Here Jezus.
Dankbaar gaan wij voort, in de overtuiging, dat alles wat gedaan wordt uit liefde voor de Heer van de Gemeente, waarde heeft en vrucht draagt.

DE UNIE-BOUW-STICHTING IS ONZE SPAARBANK!

Dat beginnen onze mensen en gemeentepenningmeesters steeds meer te beseffen: in 1975 deponeerden partikulieren bijna een halve ton aan spaargelden en gemeentepenningmeesters bijna 2 ton aan fondsen bij de U.B.S. Die gelden funktioneren nu ten dienste van onze gemeenschap. Dit blijkt uit het duidelijke effekt, zoals dat nu aan de betreffende penningmeesters bericht kon worden - en nu tevens aan de geïnteresseerde lezers - dat de investeringsrente voor 1976 met ¾ % verlaagd en vastgesteld kon worden op 8¼ %! Tevens kan de U.B.S. nu aan het Pensioenfonds de door het pensioenfondsbestuur gevraagde hogere rente vergoeden. Dat de investeringsrente, die de U.B.S. dit jaar aan de gemeenten berekent, nu zelfs iets beneden de aan het Pensioenfonds te betalen rente ligt, is mede dankzij de door onze mensen bij de U.B.S. gedeponeerde spaargelden en de door onze gemeenten bij de U.B.S. gedeponeerde fondsen.
De investeringsrente blijft dan mooi beneden de voor hypothekaire leningen verschuldigde rente.
Daarom willen wij deze belangrijke zaak hiermee nog eens onder uw aandacht brengen. Want hoe meer „eigen geld" (dat is geld van onze mensen en gemeenten) bij de U.B.S., des te minder „vreemd geld" (dat is geld van hypothekaire leningen) nodig is. En des te meer effekt heeft dat op de investeringsrente van de U.B.S. voor de nodige vergaderruimte van onze gemeenten!
Spaargelden en fondsen kunnen bij de U.B.S. gedeponeerd worden op postgiro 1504 ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam; en op bankrekening 43.80.11.805 bij de Amro Bank N.V. te Arnhem ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland p.a. Duistervoordestraat 1, Arnhem.
Laat uw spaargeld en uw fondsen onze gemeenschap dienen!

De administrateur van de U.B.S.,
T. Jansma,
Duistervoordestraat 1, Arnhem;
tel.: 085-611468

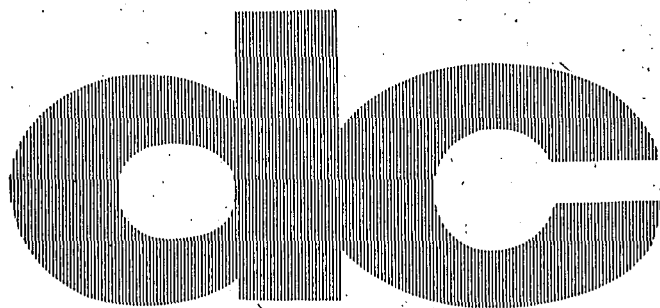
Welke dame heeft belangstelling om de taak van huisvrouw op zich te nemen bij een blinde heer (midden 50) wiens vrouw ongeneeslijk ziek is en in een verpleegtehuis wordt verzorgd.

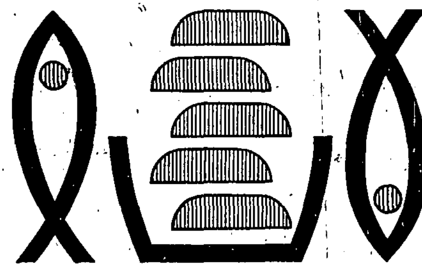
De zieke echtgenote is lid van de baptistengemeente Utrecht, de man is warm belangstellend en zou het liefst een gelovige vrouw bij voorkeur, baptiste in huis hebben.

De man is als physio-therapeut werkzaam buitenshuis.

Hij heeft een geriefelijke woning in Doorn en beschikt over een auto (rijbewijs zou derhalve prettig zijn).

Alle gewenste inlichtingen zijn verkrijgbaar bij: H. W. Hoddenbach, Engweg 60, Driebergen; tel. 03438-2607.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 7 - 13 februari 1976

TERUG TOT DE BRON

Hoe men het ook keert of wendt, er is vandaag de dag in heel de christenheid één overheersende gedachte: We moeten terug tot de bron. En „de bron" is de bijbel, de heilige Schrift, of: de heilige Schriften. Terugkerend tot de bron ontdekt de christenheid, de kerk, de gemeente of welk soortgelijk woord men daarvoor ook kiest, dat vanuit de bijbel het Woord des Heren haar alle eeuwen door heeft begeleid. Met name op het terrein van de diakonie, van de dienst der barmhartigheid, is de gelovige mens immer geïnspireerd door woord en voorbeeld van Jezus en de eerste christenen.

In de nieuwtestamentische tijd

werden reeds mannen aangewezen, die een bijzondere taak kregen om voor het lijfelijke welzijn van sommigen te zorgen (Hand. 6 : 1 vv.). Duidelijk uit dit schriftgedeelte wordt, dat

1. verschil in stand, rang, ras en overtuiging verschil in behandeling kan geven waardoor sommigen tekort komen;
2. de zwakken eerder de dupe worden van zulke verschillen dan de sterken; de weduwen - overal altijd al de meest-bedreigde groep - zitten in de hoek waarin de slagen vallen;
3. de hulpverlening niet de bestendiging van een stuk onrecht is, maar juist een uitdaging om het recht en de gerechtigheid te laten zegevieren;
4. de hulpverlening nooit buiten de persoonlijke inzet van mensen omgaat.

In de middeleeuwen

begon de afbraak van de oude wereld, die bestond uit vrijen en slaven. Deze afbraak ging slechts heel, heel langzaam. In dit afbraakproces werd de armoede afgrijselijk groot. Het aantal armen, zwervers, wezen, weduwen, zieken steeg met de dag. De oorlogsfakkel vernietigde enorme hoeveelheden aan goederen, eten, onroerende goederen.

In de latere middeleeuwen waren het naast de plaatselijke gemeenten van gelovigen, de kloosters, die zich inzetten voor de hulpverlening. Theologisch zat daar weliswaar niet altijd direkt de gedachte achter, dat om Christus' wil de hulpbehoevende mens, wie hij ook zij, geholpen moest worden, maar veeleer de overtuiging, dat de dienst der barmhartigheid een deugd is, die tot de goede werken en daardoor tot de zaligheid leidt. De beloning in het hiernamaals speelde een grotere rol dan het leven van de hulpeloze. Natuurlijk zullen er ook altijd mensen geweest zijn, die gedreven werden door oprecht medelijden; de naam van Franciscus van Assissi moge met ere genoemd worden.

Nadeel van de visie, dat de barmhartigheid een deugd en poort tot de hemel is, was vooral het feit, dat het onrecht in stand gehouden werd, en niet bestreden. De dienst der barmhartigheid was geen uitdaging om recht en gerechtigheid te herstellen.

Begeleidend verschijnsel van een en ander was verder het toenemen van het aantal profiteurs. Berucht zijn de bedelorden, die hun armoede tot broodwinning maakten. Een maatschappelijk kwaad was aan het groeien, zodanig dat verzet niet kon uitblijven.

Kerkelijke of overheidszorg?

Het ontstaan van de Reformatie betekende in de oude wereld een breuk in de eenheid van kerk en staat. Er ontstonden roomse en protestantse landen en staten. Binnen elk land waren meerderheden en minderheden. De calvinistische visie was, dat de kerk de zorg voor de armen had. Vaak was het echter: voor háár armen, voor háár belijdende lidmaten. De overheid moest voor de overigen zorgen. Waar echter in de protestantse landen kerk en staat weer ineenvloeiden, waren het vooral de minderheidsgroepen, die op zichzelf waren aangewezen. Deze minderheidsgroepen

werden menigmaal van de gewone kostwinning, van de ambachtelijke en andere beroepsuitoefening uitgesloten. De mindere en derhalve minder-betaalde baantjes bleven voor hen over.

Onderbetaling en werkloosheid leiden gemakkelijk tot permanente armoede, vooral in de wintermaanden, als vele takken van arbeid stil liggen.

Naast de werkloosheid was invaliditeit, ziekte, ouderdom en verlies van de kostwinner oorzaak van armoede.

Armenzorg

werd voor overheid en kerk een geldverslindende en arbeidvergende bezigheid. In verreweg de meeste gevallen liet de overheid dit werk graag over aan de kerk. Ze liet de kerk soms belastingvrijdom van haar (soms omvangrijke) onroerende goederen uit welker opbrengst een stuk armenzorg bedreven werd. Ook stond men de kerk openbare inzamelingen toe; verhoging van plaatselijke belastingen, accijnzen en tolgelden kon dan achterwege blijven... Belangrijk voor de inkomsten van de kerk was de zondagse kollekte. De rondgang van de kollektezak (de hengel, herinnert u zich nog?) herinnerde de kerkganger aan de armoede, maar ook aan de opdracht van de Heer der kerk om zorg te dragen voor de medemensen. Met de voorhouding van „de hengel" kwam het gebod der naastenliefde letterlijk iedere kerkganger onder ogen.

De Franse revolutie

met haar slogan: vrijheid, gelijkheid en broederschap, bracht op de lange duur gezien een stuk bewustwording van de mensenrechten, die tot in onze dagen doorklotst tegen de dijken, die de rijke kasten op hun verhoging moeten beschermen.

De scheiding van kerk en staat leidde aanvankelijk niet tot de overtuiging die nu algemeen aanvaard is, dat nl. de samenleving zélf - wij allen met elkaar en allen samen - in de zorg voor de gebreklijdenden en hulpbehoevenden moet uitoefenen. In het begin van de 19e eeuw droeg de overheid de zorg voor de armen, wezen, ouden, enz. over aan de kerken; soms subsidiëerde zij de diakonieën!

Veel veranderd

Twee wereldoorlogen hebben de grenzen der landen veelvuldig gewijzigd, maar vooral opengebroken. Filosofieën, stelsels, systemen, idealen hebben deze grenzen overschreden. De verklaring van de rechten van de mens van 1945 was vrucht van eeuwenlange ontwikkeling, en tegelijk zaad voor voortgaande bezinning op de waarde en waardigheid van elk mensenleven.

Men kan rustig stellen, dat het evangelie van Jezus Christus doorgewerkt heeft in de geschiedenis. Dit evangelie van Jezus Christus is nooit los te denken van wat God in het Oude Testament aan een volk, aan Zijn volk, geopenbaard heeft. In het Oude Testament treedt God de geschiedenis der mensheid binnen als de God van de liefde, van de barmhartigheid, die geen genoegen neemt met de aanwezigheid van de zonde. God, de God van Israël, is een strijdgod, een oorlogsgod. Een God, die op voet van oorlog leeft met de zonde, met de ongerechtigheid. En dat alles omdat Hij van de mensen houdt. Omdat Hij niet wil laten varen de werken Zijner handen.

Terug tot de bron

betekent vandaag: Wat wij doen en laten in ons maatschappelijk verkeer toetsen aan Gods Woord. Niet, dat dit Woord pasklare oplossingen geeft voor ónze problemen. Maar het wijst ons de weg. Die weg loopt van Sinaï naar Golgotha, en vandaar tot aan de einden der aarde.

We mogen diverse van onze huidige sociale voorzieningen rustig onder de kritiek van Gods Woord stellen.

We moeten vooral onze persoonlijke inzet, onze persoonlijke toewijding in de diakonie der verzoening onder de kritiek van Gods Woord zetten.

Luisterend naar Jezus, achter Hem aangaand (Hij gaat vooraan, door deze wereld, naar Zijn Rijk) horen we onze opdracht, zien we onze taak.

H. Ploeger

VOORGANGERS

„Als een gemeente zo groot wordt dat er een zakelijk leider nodig is („business manager'), laat de gemeente dan zo iemand benoemen, maar laat de voorganger het niet zijn..." Aldus Andrew MacRae, sekretaris van de Baptisten Unie van Schotland als gastspreker op een bijeenkomst van The Southern Baptist Theological Seminary in Louisville (U.S.A.).

„Ik hoor sommigen al tegenwerpen: zal de voorganger zijn leidende rol in de gemeente dan niet verliezen? Ik denk van niet. Bovendien, in het Nieuwe Testament is de inhoud van het voorgangerschap (ministry) allereerst dienstbetoon en pas daarna leiderschap". Wanneer te veel tijd gegeven moet worden aan huishoudelijke zaken zal de tijd gaan ontbreken voor de intensieve studie die nodig is om dynamisch te preken, aldus MacRae.

„Een prediker moet in zich een vuur hebben branden, zekerheid aangaande de boodschap die hij brengt en zekerheid aangaande zijn roeping. Als de prediking hem zelf niet meesleept zal ook niemand anders er door meegesleept worden".

DE KAMPFOLDER IS UIT!

De sekretaris van uw gemeente heeft ze ontvangen.

Zoek nu een mooi kamp uit voor een mooie vakantie!

AFSCHEID DS W. HARKEMA

De raad van de baptistengemeente te Musselkanaal deelt mee dat op zondag 22 februari a.s. ds W. Harkema afscheid zal nemen van de gemeente.

Ds Harkema verlaat de gemeente, wegens het aanvaarden van de funktie van fulltime voorzitter van de Vereniging Het Zoeklicht, Stichter Johannes de Heer, gevestigd te Doorn. Ds Harkema heeft de gemeente Musselkanaal 11 jaar gediend.

De officiële afscheidsdienst wordt die dag gehouden om 15.00 uur in de baptistenkerk aan de Schoolstraat.

Mocht u bij deze dienst aanwezig willen zijn en beschikt u niet over logies dan kunt u zich in verbinding stellen met de sekretaris, de heer B. Schaap, Parklaan 63, Nieuw Buinen; tel. 05990-6823.

B. S.

Zeer belangrijk

Aan de abonné's.

De administratie van De Christen deelt de abonné's hierdoor mee dat met instemming van de Algemene Vergadering 1975 te Nieuwe Pekela besloten werd, gezien de stijgingen van de drukkosten, portokosten enz. de abonnementsprijs voor het jaar 1976 vast te stellen op

f 27,50

Als voorheen wordt ook ditmaal weer in de loop van het eerste kwartaal 1976 aan elke abonné een girokaart toegezonden.

Administratie De Christen

MEDEDELING

△ Het telefoonnummer van ds C. v. d. Vlis, voorganger van de baptistengemeente te Maassluis is thans 010-740884.

ZAND en ZAAD

Op zaterdagmorgen twintig voor twaalf sloeg Korowicka, eer ze aan de start verscheen, althans zo heb ik het gezien, een kruisje. Jaarsma deed het niet. Die op 7 februari j.l. ook de televisie aan hadden hebben het kunnen konstateren. Er moest duizend meter hard geschaatst worden. Onze nationale gevoelens kregen wrede slagen want Nederland was nergens. Waar was Atje?

Dat kruisje zette me aan het denken. Een enkele keer zie je het ook bij voetballers. Korowicka komt uit Polen en daar leeft een sterke rooms-katholieke kerk. Dit mag haar gebaar verklaren. Dacht ze erbij toen ze het deed? Men zou haar moeten kunnen vragen en ik zou het zeker doen als ik ze ontmoette. Vele protestanten zullen zo'n onbewuste (?) handeling van de hand wijzen en afdoen met te zeggen dat het pure gewoonte en in hun ogen meer een bezweringsformule is. Een magisch gebaar. Bijgeloof.

Wij kunnen zeer vlot zijn met ons oordeel. Alles wat niet past bij ons inzicht, bij onze gewoonten, wijzen we van de hand. Wij hebben de berg der waarheid beklommen en wie niet met ons op deze hoogte leeft zit verkeerd. Je mag je dan wel eens afvragen langs welke wegen je gedachten zouden wandelen als je in Rijssen of Maastricht, in de Veenkoloniën of op de Zeeuwse eilanden geboren was. Waarmee alleen aangeduid zal zijn dat we nooit ver van onze wieg vandaan komen. Elke streek heeft zijn eigen dialekt. Die van de IJsselstreek hebben het moeilijk met een gezonde r en een Groninger worstelt met hete hangijzers. Reist u het land maar door. Toch probeert ieder Nederlands te spreken. Het moge met het geloof en zijn opvattingen een beetje anders liggen, wie nauw luistert ontdekt uit welke hoek de wind waait.

Of dat erg is? Welnee. Allicht praat een broeder uit de vergadering van gelovigen anders dan een lid van de hervormde kerk en een heilssoldaat heeft een andere tongval dan een gelovige uit de christelijke gereformeerde gemeente. Als ik nu de baptisten niet noem is dat omdat ze, met uitzondering van doop en gemeentevorming waarover ze het wel eens zijn, verder voor mijn gevoel nogal veelkleurig in hun opvattingen leven. Dat moge naar buiten toe een zekere zwakte schijnen, naar binnen bewijst het een gezonde broederschap waarin de een niet aan de ander inzichten wil opdringen, maar ieder die ruimte gunt die men voor zichzelf verlangt. Zeker, ruimte is gevaarlijk, maar een konsentratiekamp is niet om uit te houden. Geestelijke diktatuur, hoe verfijnd ook gereserveerd en met welke bijbelwoorden ook gelardeerd, betekent in feite het ondermijnen van de eigen relatie met God. De mens, soms in zeer godvruchtige gewaden gehuld, heeft de macht overgenomen. De bonte gemeente van Jezus houdt op te bestaan. Zij wordt tot een verblind strijdend leger dat desnoods sterft voor eigen glorie.

Korowicka sloeg een kruisje. U vouwt de handen en sluit de ogen, eer u aan een hele dag begint. Anderen openen hun handen en kijken naar boven. Ja, zult u zeggen, maar dat zijn slechts uiterlijke vormen. Dan moet u er ook eens op gaan letten of de broederschap van de gelovigen niet heel vaak over uiterlijke zaken struikelt. Vervolgens zouden we de ,innerlijke' zaken eens aan een ernstig onderzoek moeten onderwerpen. Het zou wel kunnen dat er in wezen geen fundamenteel verschil gekonstateerd zou worden. Is er tussen ,de vergadering van gelovigen' en ons werkelijk een gapende kloof? Of tussen ons en hen die zich vrije baptisten noemen? Of tussen ons en pinkstergroeperingen?

Niettemin leven we als vreemden voor elkaar. Wij en zij zijn zeer bezig met onszelf, onze vormen, onze wijzen van samenleving, zijn gauw geneigd om, bij wijze van spreken, het kruisjesslaan van de andere af te keuren en zorgvuldig afstand te bewaren.

We zouden al in de goede richting gaan als wij en zij begonnen met elkaar te respekteren, elkaar te bezoeken en dan niet met de ruggen tegen elkaar te gaan staan om te zien wie de grootste is. Want daar gaat het niet om. Zeker niet bij de Here, die ons aller Heer is. Bij hem is wie de grootste wil zijn de kleinste. En omgekeerd.

Huizinga

BERICHT VAN DE R.J.C.

Adreswijziging sekretariaat

Met ingang van heden is het sekretariaat van de R.J.C. weer gevestigd in Sappemeer; voorheen Enschede.

Het juiste adres is: sekretaris R.J.C.-raad, R. Venema, Hyacintstraat 20, Sappemeer; tel. 05980-94777.

Ik wil u dringend verzoeken om hier grote aandacht aan te besteden. Dit adres staat open voor alle reakties, verzoeken, voorstellen en opinies in betrekking tot het landelijk jeugdwerk.

Met vriendelijke groeten,
namens de R.J.C.-raad,

Rolf Venema, sekretaris

GERHARD CLAAS, DE NIEUWE EUROPA-SEKRETARIS VAN DE BAPTISTEN WERELDALLIANTIE

Met ingang van oktober a.s. zal Gerhard Claas (47) als opvolger van dr Ronald C. Goulding zijn werk beginnen als Europasekretaris van de Baptisten Wereldalliantie. Op het ogenblik is hij nog algemeen sekretaris van de Duitse Baptisten Unie (officieel: de Unie van Evangelisch-Vrijkerkelijke Gemeenten in West-Duitsland). Daarvoor was hij jeugdsekretaris van de Duitse Unie en voorganger van gemeenten in Dusseldorf en Hamburg.

Gerhard Claas werd op zijn nieuwe post benoemd tijdens het wereldkongres van de B.W.A., verleden zomer te Stockholm. Intussen heeft ook de Europese Baptisten Federatie hem tijdens een vergadering verleden jaar september te Bilthoven tot algemeen sekretaris benoemd. Ook dr Goulding was sekreatris van de E.B.F.

Dr Goulding, die sinds 1965 vanuit Londen zijn werk als Europa-sekretaris deed, zal binnenkort zich vestigen in Washington, DC waar hij zal optreden als direkteur van de nieuwe B.W.A.-afdeling voor Evangelisatie en Vorming.

Het Europese bureau van de B.W.A. zal met de in diensttreding van Claas verplaatst worden naar een stad in Duitsland, waarschijnlijk Hamburg.

Dr Goulding verklaarde, dat zijn nauwe vriendschap en samenwerking met Claas een goed voorbeeld was van de verzoenende kracht van Christus. Goulding was tijdens de tweede wereldoorlog piloot bij de R.A.F., terwijl Claas in diezelfde tijd als tiener opgroeide in het vijandige Duitsland.

Claas werd zich tijdens de oorlog al bewust van zijn roeping. Hij werd in 1942 als veertienjarige jongen gedoopt. Hij ontving zijn theologische opleiding aan de baptistenseminaries te Hamburg en Rüschlikon.

De Duitse Baptisten Unie (West-Duitsland) telde eind 1974 ongeveer 67.000 leden in 338 gemeenten en 332 evangelisatieposten. Men verwacht, dat het ledental eind 1975 behoorlijk hoger zal blijken te zijn als gevolg van nieuw evangelisatiewerk.

zen.

RAMP IN GUATEMALA

Blijkens de eerste berichten uit het door aardbevingen zwaar getroffen Guatemala maken alle baptisten-zendelingen die in dit Midden-Amerikaanse land werkzaam zijn het goed. De 23 S.B.C.-zendelingen hebben bericht ingeschakeld te zijn bij het hulpverleningswerk.

Profetie in beeld [slot]

Aan mijn toezegging een schema van het boek Openbaring te geven, heb ik voldaan. Hoewel ik daarbij van sommige zaken een uitleg heb moeten geven voor de duidelijkheid, zal ik niet proberen het hele boek van een uitleg te voorzien. Wel wil ik nog een paar tips geven die van dienst kunnen zijn wanneer men zelf probeert achter de betekenis van de visioenen te komen.

Visioenen met uitleg

Sommige visioenen gaan vergezeld van uitleg, zodat men daar geen moeite mee hoeft te hebben. Een voorbeeld is het visioen van de schare die niemand tellen kan (7 : 9-17). Ook worden er tussentijds opmerkingen gemaakt die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten, zoals „Hier blijkt de volharding der heiligen... zalig de doden, die in de Here sterven, van nu aan..." (14 : 12, 13). Ook de liederen zijn over geheel genomen duidelijk (bijv. 5 : 9, 10, 12, 13).

Tekstverwijzingen

Voor het samenstellen van de visioenen is gebruik gemaakt van de boodschappen van de profeten van Israël, van de leer van Jezus, en het getuigenis van de apostelen. Het ligt daarom voor de hand om na te gaan of de visioenen van Johannes een bepaald, reeds bekend gegeven, verwerken. De tekstwijzigingen in veel bijbels helpen in elk geval een deel daarvan terug te vinden. Wel moet men bedenken, dat in de visioenen zo'n gegeven wordt gebruikt en opnieuw wordt bekeken! Zo zal men gemakkelijker achter de betekenis komen.

Visioenen zijn geen foto's

Sommige mensen beschouwen Johannes' visioenen als foto's van toekomstige gebeurtenissen. Jammer genoeg begreep Johannes niet steeds wat hij zag, zodat hij er maar omdat hij zo iets niet onder woorden zag Johannes hedendaagse oorlogstanks, maar omdat hij zo iets niet onder woorden kon brengen, maakte hij er paarden van (9 : 13-21).

Me dunkt, als het zo zou zijn had hij er op zijn minst ratelende wagens van gemaakt. Het is een onzinnige fantasie! Het kenmerk van een visioen is immers dat de Heer iets, duidelijk maakt in beelden die in iemands hersenen liggen opgeslagen. Hij maakt een eigen kombinatie en een eigen verhaal; maar het zijn beelden die voor de ziener begrijpelijk zijn! Visioenen zijn geen foto's, maar middelen om bepaade waarheden en toestanden aan te geven.

Men moet dus wel erg voorzichtig zijn bepaalde afbeeldingen letterlijk te nemen, tenzij daar wel heel veel reden voor is! In dit verband verwijs ik nog naar de voorstelling van het nieuwe Jeruzalem, een stad van zuiver goud, als zuiver glas. (21 : 18). Veel mensen hebben gedacht dat de hemelse stad gouden straten zou hebben. Uit dit visioen blijkt duidelijk dat het niet om goud gaat of om glas, maar om de zuiverheid. Om die zuiverheid voor ons enigszins tastbaar te maken wordt de vergelijking met goud en glas gemaakt. Het zelfde geldt als de kostbaarheid (21 : 11) en de volmaaktheid (21 : 16) wordt aangegeven.

Vergelijkingen maken

Een aantal visioenen wordt door andere nader verklaard. Het is daarom goed niet een visioen los te maken van andere. Probeer aan de hand van meerdere visioenen tot een kompleet beeld te komen, desnoods in „visioenen-taal", en ga pas dan proberen achter de waarheid te komen. Een voorbeeld zijn de 144.000 die in hoofdstuk 7 en 14 worden genoemd. Een ander voorbeeld zijn de twee getuigen, die door het beest de oorlog wordt aangedaan (11 : 7) en de heiligen die door het beest worden overwonnen (13 : 7). Vermoedelijk zijn de twee getuigen dezelfde als de heiligen. Maar omdat waarheid vast staat in de mond van twee getuigen, wordt de verkondiging van de heiligen in hoofdstuk 11 voorgesteld als gebracht door twee getuigen. Dit wijst er op dat men niet méér moet trachten te lezen dan er eigenlijk staat.

Andere woorden

In de visioenen worden allerlei zaken met andere namen genoemd. Een voorbeeld is dat een groot heerser en zijn helper, samen met de satan als beesten worden voorgesteld. Gods Zoon wordt met allerlei namen genoemd; de zeven brieven geven verschillende voorbeelden; de bekendste naam is: Het Lam. Ook de gemeente van Christus wordt anders genoemd. Voor een deel is dat onder invloed van het woordgebruik van Daniël. Daarom wordt er veel gesproken van heiligen. De gemeente wordt ook voorgesteld als 24 oudsten, als bruid, als vrouw, en als de heilige stad. Al naar gelang op een bepaald aspekt nadruk wordt gelegd, wordt de bewoording aangepast.

Toorn en verdrukking

Omdat de grote verdrukking, waarover in Openbaring veel gezegd wordt, veelal wordt verward met de toorn van God, wijs ik er op dat men deze twee moet onderscheiden. De toorn van God komt over mensen die Hem ongehoorzaam zijn (en het beest aanbidden). De grote verdrukking wordt de gelovigen aangedaan door mensen die het getuigenis van Jezus niet kunnen uitstaan. Petrus schrijft in zijn brief dat de Here de godvruchtigen uit de verzoeking zal verlossen (2 Petrus 2 : 9; vergelijk Openbaring 3 : 10) zoals Noach is gered, en Lot op het nippertje aan de ondergang van Sodom ontkwam. Noach en Lot werden niet uit grote verdrukking gered, maar werden behouden van de toorn van God. Ten overvloede wijs ik erop dat de grote verdrukking als duur heeft: drie-en-een-halve tijd, twee-en-veertig maanden, twaalf-honderd-zestig dagen. Maar van het oordeel wordt gezegd dat het „een uur" duurt (Openbaring 3 : 10; 14 : 7; 18 : 10).

Twee komsten?

Er zijn er die beweren dat Jezus eerst in stilte komt om zijn gemeente te halen, en na de grote verdrukking zal komen om de wereld te oordelen en zijn rijk te vestigen. Wie van mening is dat de toorn van God hetzelfde is als de grote verdrukking moet wel tot die konklusie komen, want de gemeente wordt gevrijwaard van Gods toorn (1 Thess. 1: 10; 5 : 9). Er wordt dan gezegd dat de 24 oudsten in de hemel (Openbaring 4) aanduiden dat „tussen hoofdstuk 3 en 4" de gemeente is opgenomen. Dat de gemeente in de visioenen als kompleet wordt voorgesteld, betekent alleen dat God wil uitgaan van de volmaakte situatie (vergelijk Hebr. 12 : 22-24).

Belangrijk is vooral dat in het Nieuwe Testament nergens sprake is van twee komsten. Uit 2 Thessalonicenzen 2 : 1-4 blijkt overduidelijk dat de komst van onze Heer, en onze vereniging met Hem plaats vindt op de Dag des Heren, die aanbreekt na de tijd van verdrukking (vers 3, 4). Bij bazuingeklank zal Jezus neerdalen en zullen de zijnen Hem tegemoet gaan en Hem verwelkomen naar de aarde (1 Thess. 4 : 16, 17; vergelijk Matt. 24 : 29-31). Ook het boek Openbaring kent maar één komst van Jezus als koning, op de Dag des Heren.

De Gemeente en Israël

Met het boek Openbaring in de hand wordt aan Israël een aparte plaats toegewezen in Gods plannen van heil. Er zijn er die beweren dat Israël een aardse toekomst heeft, en de gemeente een hemelse. Het boek Openbaring verbindt juist heel sterk Israël en de Gemeente (als ik dit onderscheid zo even mag houden).

In Openbaring 7 wordt het volk van God van twee kanten bekeken; vanuit Israël en vanuit de volkeren. (Het woordje in vers 9 dat met „daarnaast" is vertaald, zou beter vertaald zijn met „vervolgens"). In Openbaring 21 wordt Gods volk, de vrouw van het Lam, voorgesteld als een stad waarin men binnen komt door Israël (vs. 12) en die gebouwd is op het getuigenis van de apostelen (vs. 14).

Het is beter te spreken over Gods volk! Israëls bestemming is om een heilig volk van God te zijn! Deze bestemming wordt verwezenlijkt „in Christus". De niet-Israëlieten worden aan Gods volk toegevoegd, voorzover ze „in Christus" zijn. (Lees hierover Efeze 1 : 1-14). Dit is de bestemming van Israël. Overigens, de theorieën die over Israël de ronde doen hangen samen met de gedachte dat de Gemeente vóór de grote verdrukking wordt opgenomen. Zo gauw men die idee loslaat, zijn er heel wat moeilijke theorieën onnodig geworden.

Wat overblijft is wel dat wij ons erop zullen moeten bezinnen hoe wij leven, opdat wij kunnen overwinnen. P. v. d. Werf

Adreswijziging met een toelichting

Dikwijls lezen wij in ons blad een adreswijziging. Het is goed dat we elkaar op de hoogte houden van ons adres. Daar kunnen we elkaar vinden. Geen adres meer te hebben is een vreselijke situatie. Het betekent, dat er dan niets meer afgeleverd kan worden. Dat men niet meer meetelt. Dat verhoudingen en relaties verbroken zijn. Door allerlei situaties kunnen ook adressen vergeten worden. Het komt vooral in een grote stad als Amsterdam dikwijls voor, dat daardoor een grote leegte en eenzaamheid ontstaat. Hoe pijnlijk is het, dat in steden en dorpen mensen, unieke mensen, mensen door God begenadigd met het leven, vergeten worden. Wij worden in de brief van Jacobus zeer ernstig gewaarschuwd geen vergeten adressen te kreëren (Jac. 1 : 27).
Mede door dit woord is de Tabitha-arbeid in Amsterdam ontstaan. In ons statuut staat o.a., dat wij deze arbeid - via Tabitha - willen doen „vanuit het Evangelie zoals het funktioneert in de Unie van Baptisten Gemeenten". Daarom werkt het bestuur en direktie en de gehele Tabitha-gemeenschap als een bijenkorf.
U weet, dat wij in Amsterdam een verpleeghuis hebben voor 180 oudere mensen die gaarne door ons gesteund willen worden. Bovendien was er vanaf 1972 een verzorgingshuis voor adreslozen of mensen met een vergeten adres. Dit verzorgingshuis kwam tot stand in een oud pand aan de Amstelveenseweg 591. Zij die dit oude huis kennen weten dat we daar niet die huisvesting konden bieden de we zo graag willen geven. Daarom werden er plannen voor een nieuw huis gemaakt. Die plannen zullen naar het zich laat aanzien, spoedig een begin tot realisering verkrijgen. Maar eer dit nieuwe huis in gebruik kan worden genomen zullen er toch nog wel een kleine twee jaren voorbij zijn gegaan. Daarom zagen we uit naar iets beters dan het oude huis waarin 45 dames en heren woonden. En dat werd gevonden.

In Amsterdam werd een groot ziekenhuis gebouwd en in de laatste dagen van december 1975 werden drie kleinere ziekenhuizen ontruimd. Eén van die huizen voor zieken was pas in 1961 gebouwd en dus betrekkelijk nieuw. En juist dit huis werd aan Tabitha verhuurd - ondanks de vele, vele belangstellenden die het ook wilden huren van de burgerlijke Gemeente Amsterdam.
Met gevoelens van diepe dankbaarheid voor de kansen die God ons schenkt werd op 16 januari jl. dit pand in gebruik genomen. Er is bijna dag en nacht gewerkt door een stel enthousiaste „Tabithanen" om dit huis voor gebruik gereed te maken. Zo werd dan vrijdagavond 16 januari 1976 in één der konversatie-ruimten dit huis in gebruik genomen met de woorden van Ps. 124 : 8.
Nu is het mogelijk voor Tabitha zeker 90 mensen of misschien nog enkele meer, een nieuw adres te geven. Een adres waar ze niet vergeten worden. Een adres waar hartelijkheid en liefde kunnen worden „afgeleverd".

Het nieuwe adres is:
Tabitha - Pieter van Foreesthuis,
Walborg 2,
Amsterdam-Buitenveldert;
telefoon 020-443571.

Het algemene korrespondentie-adres blijft, evenwel:
Stichting Verpleeg- en Verzorgingstehuizen Tabitha Amsterdam
Jan Bongastraat 5,
Amsterdam-Geuzenveld; tel. 020-110011.

De direktie onderging geen wijziging, zodat voor beide huizen blijft gelden:
S. Edens, verpleegkundig direkteur;
J. H. Meijer, ekonomisch direkteur.
Dank u wel, eindredakteur, dat u deze adreswijziging met toelichting in ons blad hebt willen opnemen. Mogen wij allen, die dit lezen vragen om ook voor ons voorbede te doen?
Namens de hele Tabitha-gemeenschap te Amsterdam groeten wij u allen:

W. Veenstra

Tien duizend maal tien
(10.000 x 10)
voor de Vinkenhof

In maart zal het gebeuren.
Tienduizend tientjes voor De Vinkenhof!

Het gaat natuurlijk niet om een gebouw.
Het gaat om het werk dat wij samen doen.
Daarbij hebben wij De Vinkenhof nodig.

De opleiding heeft De Vinkenhof nodig.
Ruim twintig jonge mensen bereiden zich ijverig voor op de tijd, dat ze volledig een speciale dienst voor de Heer zullen verrichten.
Meerderen melden zich aan om zich ook daarop te mogen voorbereiden.

Er is een tehuis nodig om te wonen, om lessen te volgen, te studeren, om met elkaar te praten, en om van daaruit onze gemeenten nu al te dienen.
Voor de opleiding, voor de studenten is De Vinkenhof van grote waarde.

Vandaar onze aktie! **PW**

C.I.A. EN ZENDELINGEN

De baptistengemeenten van Texas hebben er bij president Gerald Ford op aangedrongen maatregelen te treffen om het de C.I.A. onmogelijk te maken zendelingen te gebruiken voor operaties van deze inlichtingendienst. „Het gebruiken van zendelingen voor dergelijke doeleinden is nu, en dat is het altijd geweest, in strijd met het open beleid van Southern Baptists".

Met vreugde levenslang!

Op tweede kerstdag jl. bleek mij, tijdens het Gezinskerstfeest van de baptistengemeente te Sneek, dat de dames Van Netten net afscheid hadden genomen van het zondagsschoolwerk te Heeg. Zij vertelden ons allen toen iets over hun ervaringen en ook in De Christen stond inmiddels al een artikeltje. Eén en ander was voor mij voldoende reden om zelf nog eens een praatje met hen te gaan maken. En dan ben je niet direkt uitgepraat. Met zoveel jaar ervaring kan er wel uren worden verteld.

En dat gebeurde dan ook, zeker niet tot verveling van ondergetekende; integendeel, het was oergezellig.

„Het moet in het jaar 1910 zijn geweest, dat de baptistengemeente te Heeg met een zondagsschool begon. Eén van de kinderen uit die begintijd was Aagje van Netten.

En enige jaren na het verlaten van de zondagsschool keerde ze daar terug, maar nu als leidster, om de taak van haar ooms Franke en Schelte van Netten te verlichten en later over te nemen.

De naam Van Netten was en bleef dus met de baptisten-zondagsschool te Heeg verbonden, tot kerstmis 1975 toe!

Ook andere kinderen uit het gezin Van Netten hielpen vele jaren mee in het zondagsschoolwerk. Idske bijvoorbeeld, die als kleuter voor het eerst naar de zondagsschool ging, via assistente leidster werd en er pas mee ophield, toen ze de zes kruisjes al een tijdje achter haar naam had staan!

Zondagsschoolleidster in Heeg zijn betekende niet één uurtje per zondag present zijn. Nee, want vroeger waren er vier, later drie groepen kinderen achter elkaar, waar je steeds weer fris voor moest staan. Je was dus een hele zondagmiddag bezig. Dat ging zo het hele jaar door.

Eerst zonder vakanties, „want de kerk hield toch geen vakantie?" Een uitspraak die de toewijding en trouw typeert, waarmee zij dit werk altijd hebben gedaan.

„En dan hadden we nog de muziek- en zanggroepjes voor zondagsschoolkinderen. Vooral zus Hinke heeft dat veel gedaan. Dat ging vroeger het hele jaar door, met een grote uitvoering op een avond. De laatste jaren vormden we alleen enkele groepjes voor de kerstvieringen. Dan begonnen we half oktober (!) te repeteren met muziek, zang en deklamatie. Elke zaterdagmiddag een paar uurtjes, vaak ook nog een poosje op een andere middag. En de kinderen vonden het prachtig. Sommigen kwamen eerst alleen op de zondagsschool om maar met zo'n groepje mee te kunnen doen.

Vrijwel alle kinderen van het dorp gingen naar de zondagsschool. Ook uit de omgeving kwamen velen op de fiets. En het was muisstil, als één van de zusters aan het vertellen was. Dat wilden de kinderen niet ruilen voor een uitstapje met vader of moeder. „Gaan jullie maar, ik ga naar de zondagsschool", zeiden ze dan thuis.

Idske: „Ja, wij hadden de gave van het leiding geven, de gave van het zingen en de gave van het vertellen. En die gaven hebben we gebruikt in ons zondagsschoolwerk".

Gaven, ontvangen van de Heer en weer in dienst gesteld van de Heer. Daar kan Hij wonderen mee doen.

Die werken door in het leven van kinderen, van families (drie generaties mochten ze vertellen van de liefde van Jezus), van onbekende volkeren (via een kind, dat zendeling werd).

Schippers, die rond kerst in Heeg lagen en als kind daar de zondagsschool bezochten, kwamen steevast het kerstfeest nog eens meevieren. Welk een vreugde, ook voor de zusters Van Netten, om al iets te zien van de vruchten van het zaad, dat zij strooiden op aard.

Jaren geleden kregen ze de zilveren medaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. En kerstmis 1969 was de datum waarop ze de gouden N.Z.V.-speld ontvingen. Ze zijn er blij mee, juist omdat hiermee het werk in de zondagsschool werd onderscheiden.

Waarom ze er dan nu mee opgehouden zijn? Omdat die drie groepen, totaal zo'n 100 kinderen, hen lichamelijk nu te zwaar werden. Geestelijk niet, o nee, dan hadden ze nog wel jaren door willen gaan... Kunt u zich het voorstellen van mensen van bijna 76 en 61 jaar oud?

Kerstmis 1975 was het eind van hun zondagsschoolloopbaan. In volle glorie konden ze het werk toen overdragen aan jongere krachten van de Hervormde en Gereformeerde Kerk in Heeg (er wonen vrijwel geen baptisten meer in dit dorp).

Het zal stellig anders toegaan in de zondagsschool.

Een leider of leidster zal niet meer dan één groep achter elkaar doen en liefst af en toe een zondag vrij. Met een stuiver per kind en de rest van het geld voor de zending zal men waarschijnlijk niet meer toekunnen. Maar de dames Van Netten kunnen het werk nu wel loslaten.

Zij kunnen dankbaar op zo'n 57 (Aagje) en 47 (Idske) jaar zondagsschoolwerk terug zien. Het was voor hen „Met vreugde levenslang".

Wij wensen u samen nog veel fijne jaren toe in uw huis te Heeg. En geniet maar met een gerust hart van de vrije zondagmiddagen.

Mw. T. W. van der Werf

(in De Belhamel, uitgave van de L.Z.C. - februari 1976)

SBC-baptisten doen opgravingen in Israël

In de zomer van 1974 opgegraven kleitabletten, door archaeologen die gesponsorerd werden door Southern Baptist Convention (USA) zullen misschien nieuw licht werpen op de geschiedenis van het Israël van 3000 jaar geleden.

Een 150 mensen tellend internationaal gezelschap dat reeds voor de derde achtereen volgende keer opgravingen verricht bij Tel Afek-Antripas, in de buurt van Tel Aviv, ontdekte fragmenten van twee zeldzame kleitabletten.

Zij groeven ook een stenen graf op uit het laat-bronzen tijdperk (ongeveer 13e eeuw voor Christus), gave kruiken uit de tijd van de koningen (11e tot 10e eeuw voor Christus) en een openbaar gebouw van de Kanaänieten dat door vuur werd verwoest omstreeks 1200 voor Christus. Bovendien voltooiden ze de blootlegging van een patricierhuis uit de laat-Romeinse periode (3e eeuw na Christus) en brachten het getal op die plaats gevonden oude munten op 350.

De wigvormige tabletten, de belangrijkste vondst van de opgravers in 1974, werden gevonden onder he puin en as van het Kanaänitische gebouw dat door brand werd verwoest in het laat-bronzen tijdperk - dus ongeveer ten tijde van de inval van Jozua en Israëlieten in het land Kanaän.

„Er zijn alleen maar spijkertabletten gevonden in Israël gedurende de laatste tien jaar", zegt George Kelm - associate professor in de archaeologie aan New Orleans Baptist Theological Seminary. Dr Kelm fungeert als mede-direkteur van de opgravingen sinds ze in 1972 begonnen.

„De tot nu ongedateerde kleitafels zijn geluksvondsten", zegt Kelm. Hij merkt daarbij op, dat er tot nu toe op vier andere plaatsen in Palestina kleitabletten zijn gevonden. Tot nu toe zijn er echter geen bibliotheken of archieven van kleitabletten gevonden in Israël.

„We hebben in Egypte Palestijnse dokumenten, in spijkerschrift geschreven, maar we beschikken niet over een echte kollektie in Israël".

De kleitabletten die in Tel Afek-Antipatres zijn gevonden zijn te verdelen in twee kategorieën. Eén, een litteraire tekst, bevat tien regels van een Sumerisch-Akkadisch woordenboek, met inbegrip van verwijzingen naar de landbouw („ploeg", „tarwe", „schoffel") en de godsdienst („Shamash",

de zonnegod); de andere is een handelsdokument en bevat lijsten met getallen, zoals „één duizend" en „zeshonderd".

Het feit, dat twee dokumenten met zo verschillende inhoud werden ontdekt bij het begin van de opgraving van het openbare gebouw is erg bemoedigend, meent Kelm. Het is mogelijk, dat latere opgravingen zullen stuiten op een werkelijke verzameling van tabletten op deze plaats; misschien zelfs een bibliotheek. „We hopen altijd geschreven materiaal te vinden, waar ook", zegt dr Kelm.

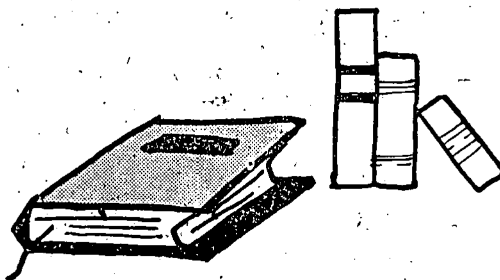
Eén van de grootste „tels" (= puinhopen; red.) in Israël, Afek-Antipatres, omvat ongeveer 12 hectare en omspant bijna 5000 jaar geschiedenis, van het vroeg-bronzen tijdperk (ongeveer 3000 voor Christus) tot aan de 19e eeuw na Christus.

In de oudheid was de bijbelse stad Afek (Oude Testament) - Antipatres (Nieuwe Testament) gelegen aan de internationale route van het Midden-Oosten, de Via Maris. Vanwege zijn strategische ligging als buffer tussen het Noordelijke en het Zuidelijke deel van het land was Afek-Antipatres door al de historische tijdperken heen meestal bewoond. Het was een natuurlijk financieel centrum en een militair doelwit. In Afek werden belastingen en invoerrechten geïnd. Karavanen trokken er langs en militaire garnizoenen legerden zich in de omgeving, farao's beraamden zijn val.

Op het ogenblik zijn de archaeologen, onder leiding van Moshe Kochavi van het Universitair Archaeologisch Instituut te Tel Aviv, bezig de legpuzzelstukjes van 4000 jaar geschiedenis - op de plaats waar de apostel Paulus uitrusttte van zijn tocht van Jeruzalem naar Caesarea (Hand. 23 : 31) in elkaar te leggen.

OPROEP TOT STEUN VOOR VINS

Het uit 48 leden bestaande internationale Lausanne Comité voor Wereldevangelisatie, opgericht als een gevolg van het in 1974 te Lausanne gehouden Wereldkongres voor Evangelisatie heeft een oproep tot steun aan vervolgde christenen doen uitgaan. In de oproep wordt speciale aandacht gevraagd voor de dissidente baptistenvoorganger Georgi Vins in Rusland die verleden jaar tot vijf jaar werkkamp en vijf jaar ballingschap in Siberië is veroordeeld. Het comité zegt, „dat het pijnlijk is vast te stellen, dat vele delen van de wereld gesloten zijn voor het evangelie of waar aan een openlijke verkondiging van het evangelie van Jezus Christus ernstige beperkingen worden opgelegd. We zijn diep onder de indruk van het geloof van vele christenen in die gebieden". „We bevelen deze vervolgde christenen en hun gezinsleden aan in de zorg en het meeleven van hun mede-christenen in heel de wereld, opdat God hen steune in hun geloof, dat hen vrijheid gegeven wordt en dat God die gebieden opent voor een ongehinderde evangelisatie".

zondag	15 februari	Psalm 78 : 65-72	David, Gods dienaar
maandag	16 februari	Exodus 13 : 1-16	Vertel het je kinderen
dinsdag	17 februari	Exodus 13 : 17-22	God ging voor je uit
woensdag	18 februari	Exodus 14 : 1-14	De Heer zal voor je strijden
donderdag	19 februari	Exodus 14 : 15-22	De Egyptenaren zullen weten
vrijdag	20 februari	Exodus 14 : 23-31	Zo verloste de Heer Israël
zaterdag	21 februari	Psalm 114	Toen Israël uit Egypte trok

BIJBELS

De internationale organisatie Operatie Mobilisatie stuurt aan iedere telefoonabonnee in Taipei, de hoofdstad van Taiwan (Formosa) een exemplaar van het Nieuwe Testament, een uitgave speciaal voor mensen die nog maar kort Engels le-

TRAKTAAT OVERTUIGT CENSOR

Mevrouw R. Clifford Staton, zendelinge in Ethiopië leidde een Ethiopische vriendin tot Christus. Zich ervan bewust, dat het nodig was goed te weten wat ze had ervaren vroeg de nieuwe bekeerlinge aan zendeling Jimmy Marony een traktaat te schrijven over „Nu je een christen bent...".

Nadat het traktaat vertaald was in het Amharic kwam voor de zendelingen de grootste moeilijkheid: het moest nog door de censuur van de overheid goedgekeurd worden. Marony bracht het geschriftje naar de censor en terwijl de man aan zijn bureau gezeten het las wachtte de zendeling.

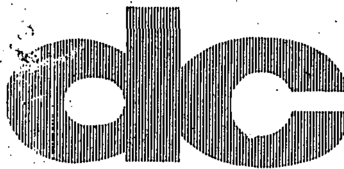
Na korte tijd was de censor er klaar mee; hij pakte de papieren bij elkaar en zei: „Als u dit geschriftje hebt uitgegeven, wilt u me dan een exemplaar brengen? Het heeft mijn hart geraakt. Ik zou een exemplaar willen hebben, voor mijn vrouw".

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

ONTWAPENING

Ongeveer vijftig kerkelijke leiders uit veertien landen in Oost- en West Europa - Hervormd, Orthodox, Anglikaans, Methodist en Luthers - hebben tijdens de in Oost-Duitsland gehouden 83ste Assemblee van de konferentie van Europese kerken opgeroepen tot algemene ontwapening. Het geld dat nu aan bewapening besteed wordt zou de ontwikkeling van de landen van de Derde Wereld ten goede moeten komen.

VOORGANGERSKONFERENTIE

De volgende bijeenkomst van de Broederschap van Baptistenvoorgangers wordt D.V. gehouden op dinsdag 18 en woensdag 19 mei a.s. op De Bron te Dalfsen.

W. C. Renken, sekretaris

VEEL ZEGEN IN NIEUW BUINEN

Nieuw Buinen - (W.R.). Hier in Nieuw Buinen gaat het zeer goed met het gemeentewerk onder de bezielende leiding van onze broeder P. G. Kroeze. De kerkdiensten en verenigingen worden alle goed bezocht, soms in zo grote getale, dat wij reeds met bouwplannen bezig zijn. Vele keren werd het doopvont gebruikt, zodat onze gemeente nu reeds 106 leden telt.
Zondag 1 februari was zo'n blijde dag, waarop drie jongemensen die hun hart en leven aan de Heer hadden gegeven door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. En reeds dezelfde avond namen ook twee jonge broeders de beslissing voor hun leven om voortaan hun Heer en Heiland te dienen en Hem te volgen in de doop.
U ziet dat het werk in deze gemeente doorgaat. Wij wensen u in uw gemeente ook veel zegen toe!

JOS VAN DER LEUR
en
JOKE POSTHUMUS

gaan 27 februari trouwen om 14.30 uur in het stadhuis te Deventer, terwijl 's avonds om 19.00 uur de kerkdienst begint, die geleid zal worden door ds B. Posthumus.
Gelegenheid tot feliciteren is er van 20.45-22.00 uur in het IJssel-hotel.

Biltseweg 10, Bilthoven
Lange Nieuwstraat 49bis, Utrecht

Toekomstig adres: Prof. Abersonlaan 1, Utrecht; tel. 030-713594.

Door zijn Heer werd op 25 januari 1976 thuis gehaald onze broeder

C. DE KORT

in de ouderdom van 80 jaar.

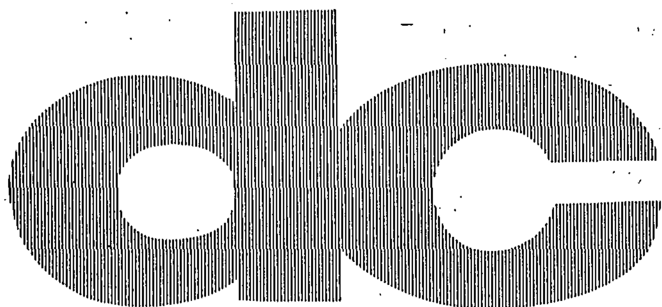
Baptistengemeente 's-Gravenhage

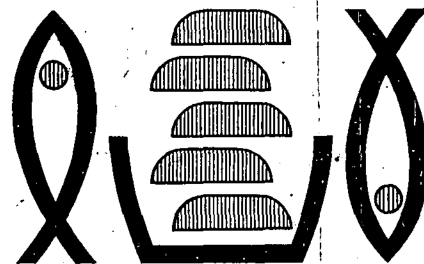
Op 30 januari 1976 overleed op de leeftijd van 66 jaar onze broeder

JOHAN VAN ZEIST

Baptistengemeente Apeldoorn

4

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 7 - 13 februari 1976

TERUG TOT DE BRON

Hoe men het ook keert of wendt, er is vandaag de dag in heel de christenheid één overheersende gedachte: We moeten terug tot de bron. En „de bron" is de bijbel, de heilige Schrift, of: de heilige Schriften. Terugkerend tot de bron ontdekt de christenheid, de kerk, de gemeente of welk soortgelijk woord men daarvoor ook kiest, dat vanuit de bijbel het Woord des Heren haar alle eeuwen door heeft begeleid. Met name op het terrein van de diakonie, van de dienst der barmhartigheid, is de gelovige mens immer geïnspireerd door woord en voorbeeld van Jezus en de eerste christenen.

In de nieuwtestamentische tijd

werden reeds mannen aangewezen, die een bijzondere taak kregen om voor het lijfelijke welzijn van sommigen te zorgen (Hand. 6 : 1 vv.). Duidelijk uit dit schriftgedeelte wordt, dat

1. verschil in stand, rang, ras en overtuiging verschil in behandeling kan geven waardoor sommigen tekort komen;
2. de zwakken eerder de dupe worden van zulke verschillen dan de sterken; de weduwen - overal altijd al de meest-bedreigde groep - zitten in de hoek waarin de slagen vallen;
3. de hulpverlening niet de bestendiging van een stuk onrecht is, maar juist een uitdaging om het recht en de gerechtigheid te laten zegevieren;
4. de hulpverlening nooit buiten de persoonlijke inzet van mensen omgaat.

In de middeleeuwen

begon de afbraak van de oude wereld, die bestond uit vrijen en slaven. Deze afbraak ging slechts heel, heel langzaam. In dit afbraakproces werd de armoede afgrijselijk groot. Het aantal armen, zwervers, wezen, weduwen, zieken steeg met de dag. De oorlogsfakkel vernietigde enorme hoeveelheden aan goederen, eten, onroerende goederen.

In de latere middeleeuwen waren het naast de plaatselijke gemeenten van gelovigen, de kloosters, die zich inzetten voor de hulpverlening. Theologisch zat daar weliswaar niet altijd direkt de gedachte achter, dat om Christus' wil de hulpbehoevende mens, wie hij ook zij, geholpen moest worden, maar veeleer de overtuiging, dat de dienst der barmhartigheid een deugd is, die tot de goede werken en daardoor tot de zaligheid leidt. De beloning in het hiernamaals speelde een grotere rol dan het leven van de hulpeloze. Natuurlijk zullen er ook altijd mensen geweest zijn, die gedreven werden door oprecht medelijden; de naam van Franciscus van Assissi moge met ere genoemd worden.

Nadeel van de visie, dat de barmhartigheid een deugd en poort tot de hemel is, was vooral het feit, dat het onrecht in stand gehouden werd, en niet bestreden. De dienst der barmhartigheid was geen uitdaging om recht en gerechtigheid te herstellen.

Begeleidend verschijnsel van een en ander was verder het toenemen van het aantal profiteurs. Berucht zijn de bedelorden, die hun armoede tot broodwinning maakten. Een maatschappelijk kwaad was aan het groeien, zodanig dat verzet niet kon uitblijven.

Kerkelijke of overheidszorg?

Het ontstaan van de Reformatie betekende in de oude wereld een breuk in de eenheid van kerk en staat. Er ontstonden roomse en protestantse landen en staten. Binnen elk land waren meerderheden en minderheden. De calvinistische visie was, dat de kerk de zorg voor de armen had. Vaak was het echter: voor háár armen, voor háár belijdende lidmaten. De overheid moest voor de overigen zorgen. Waar echter in de protestantse landen kerk en staat weer ineenvloeiden, waren het vooral de minderheidsgroepen, die op zichzelf waren aangewezen. Deze minderheidsgroepen

werden menigmaal van de gewone kostwinning, van de ambachtelijke en andere beroepsuitoefening uitgesloten. De mindere en derhalve minder-betaalde baantjes bleven voor hen over.

Onderbetaling en werkloosheid leiden gemakkelijk tot permanente armoede, vooral in de wintermaanden, als vele takken van arbeid stil liggen.

Naast de werkloosheid was invaliditeit, ziekte, ouderdom en verlies van de kostwinner oorzaak van armoede.

Armenzorg

werd voor overheid en kerk een geldverslindende en arbeidvergende bezigheid. In verreweg de meeste gevallen liet de overheid dit werk graag over aan de kerk. Ze liet de kerk soms belastingvrijdom van haar (soms omvangrijke) onroerende goederen uit welker opbrengst een stuk armenzorg bedreven werd. Ook stond men de kerk openbare inzamelingen toe; verhoging van plaatselijke belastingen, accijnzen en tolgelden kon dan achterwege blijven... Belangrijk voor de inkomsten van de kerk was de zondagse kollekte. De rondgang van de kollektezak (de hengel, herinnert u zich nog?) herinnerde de kerkganger aan de armoede, maar ook aan de opdracht van de Heer der kerk om zorg te dragen voor de medemensen. Met de voorhouding van „de hengel" kwam het gebod der naastenliefde letterlijk iedere kerkganger onder ogen.

De Franse revolutie

met haar slogan: vrijheid, gelijkheid en broederschap, bracht op de lange duur gezien een stuk bewustwording van de mensenrechten, die tot in onze dagen doorklotst tegen de dijken, die de rijke kasten op hun verhoging moeten beschermen.

De scheiding van kerk en staat leidde aanvankelijk niet tot de overtuiging die nu algemeen aanvaard is, dat nl. de samenleving zélf - wij allen met elkaar en allen samen - in de zorg voor de gebreklijdenden en hulpbehoevenden moet uitoefenen. In het begin van de 19e eeuw droeg de overheid de zorg voor de armen, wezen, ouden, enz. over aan de kerken; soms subsidieerde zij de diakonieën!

Veel veranderd

Twee wereldoorlogen hebben de grenzen der landen veelvuldig gewijzigd, maar vooral opengebroken. Filosofieën, stelsels, systemen, idealen hebben deze grenzen overschreden. De verklaring van de rechten van de mens van 1945 was vrucht van eeuwenlange ontwikkeling, en tegelijk zaad voor voortgaande bezinning op de waarde en waardigheid van elk mensenleven.

Men kan rustig stellen, dat het evangelie van Jezus Christus dóórgewerkt heeft in de geschiedenis. Dit evangelie van Jezus Christus is nooit los te denken van wat God in het Oude Testament aan een volk, aan Zijn volk, geopenbaard heeft. In het Oude Testament treedt God de geschiedenis der mensheid binnen als de God van de liefde, van de barmhartigheid, die geen genoegen neemt met de aanwezigheid van de zonde. God, de God van Israël, is een strijdgod, een oorlogsgod. Een God, die op voet van oorlog leeft met de zonde, met de ongerechtigheid. En dat alles omdat Hij van de mensen houdt. Omdat Hij niet wil laten varen de werken Zijner handen.

Terug tot de bron

betekent vandaag: Wat wij doen en laten in ons maatschappelijk verkeer toetsen aan Gods Woord. Niet, dat dit Woord pasklare oplossingen geeft voor onze problemen. Maar het wijst ons de weg. Die weg loopt van Sinaï naar Golgotha, en vandaar tot aan de einden der aarde.

We mogen diverse van onze huidige sociale voorzieningen rustig onder de kritiek van Gods Woord stellen.

We moeten vooral onze persoonlijke inzet, onze persoonlijke toewijding in de diakonie der verzoening onder de kritiek van Gods Woord zetten.

Luisterend naar Jezus, achter Hem aangaand (Hij gaat vooraan, door deze wereld, naar Zijn Rijk) horen we onze opdracht, zien we onze taak.

H. Ploeger

VOORGANGERS

„Als een gemeente zo groot wordt dat er een zakelijk leider nodig is ('business manager'), laat de gemeente dan zo iemand benoemen, maar laat de voorganger het niet zijn..." Aldus Andrew MacRae, sekretaris van de Baptisten Unie van Schotland als gastspreker op een bijeenkomst van The Southern Baptist Theological Seminary in Louisville (U.S.A.).

„Ik hoor sommigen al tegenwerpen: zal de voorganger zijn leidende rol in de gemeente dan niet verliezen? Ik denk van niet. Bovendien, in het Nieuwe Testament is de inhoud van het voorgangerschap (ministry) allereerst dienstbetoon en pas daarna leiderschap". Wanneer te veel tijd gegeven moet worden aan huishoudelijke zaken zal de tijd gaan ontbreken voor de intensieve studie die nodig is om dynamisch te preken, aldus MacRae.

„Een prediker moet in zich een vuur hebben branden, zekerheid aangaande de boodschap die hij brengt en zekerheid aangaande zijn roeping. Als de prediking hem zelf niet meesleept zal ook niemand anders er door meegesleept worden".

AFSCHEID DS W. HARKEMA

De raad van de baptistengemeente te Musselkanaal deelt met dat op zondag 22 februari a.s. ds. W. Harkema afscheid zal nemen van de gemeente.

Ds Harkema verlaat de gemeente, wegens het aanvaarden van de funktie van fulltime voorzitter van de Vereniging Het Zoeklicht, Stichter Johannes de Heer, gevestigd te Doorn. Ds Harkema heeft de gemeente Musselkanaal 11 jaar gediend.

De officiële afscheidsdienst wordt die dag gehouden om 15.00 uur in de baptistenkerk aan de Schoolstraat.

Mocht u bij deze dienst aanwezig willen zijn en beschikt u niet over logies dan kunt u zich in verbinding stellen met de sekretaris, de heer B. Schaap, Parklaan 63, Nieuw Buinen; tel. 05990-6823.

B. S.

Zeer belangrijk

Aan de abonné's.

De administratie van De Christen deelt de abonné's hierdoor mee dat met instemming van de Algemene Vergadering 1975 te Nieuwe Pekela besloten werd, gezien de stijgingen van de drukkosten, portokosten enz. de abonnementsprijs voor het jaar 1976 vast te stellen op

f 27,50.

Als voorheen wordt ook ditmaal weer in de loop van het eerste kwartaal 1976 aan elke abonné een girokaart toegezonden.

Administratie De Christen

MEDEDELING

△ Het telefoonnummer van ds C. v. d. Vlis, voorganger van de baptistengemeente te Maassluis is thans 010-740884.

ZAND en ZAAD

Op zaterdagmorgen twintig voor twaalf sloeg Korowicka, eer ze aan de start verscheen, althans zo heb ik het gezien, een kruisje. Jaarsma deed het niet. Die op 7 februari j.l. ook de televisie aan hadden hebben het kunnen konstateren. Er moest duizend meter hard geschaatst worden. Onze nationale gevoelens kregen wrede slagen want Nederland was nergens. Waar was Atje?

Dat kruisje zette me aan het denken. Een enkele keer zie je het ook bij voetballers. Korowicka komt uit Polen en daar leeft een sterke rooms-katholieke kerk. Dit mag haar gebaar verklaren. Dacht ze erbij toen ze het deed? Men zou haar moeten kunnen vragen en ik zou het zeker doen als ik ze ontmoette. Vele protestanten zullen zo'n onbewuste (?) handeling van de hand wijzen en afdoen met te zeggen dat het pure gewoonte en in hun ogen meer een bezweringsformule is. Een magisch gebaar. Bijgeloof.

Wij kunnen zeer vlot zijn met ons oordeel. Alles wat niet past bij ons inzicht, bij onze gewoonten, wijzen we van de hand. Wij hebben de berg der waarheid beklommen en wie niet met ons op deze hoogte leeft zit verkeerd. Je mag je dan wel eens afvragen langs welke wegen je gedachten zouden wandelen als je in Rijssen of Maastricht, in de Veenkoloniën of op de Zeeuwse eilanden geboren was. Waarmee alleen aangeduid zal zijn dat we nooit ver van onze wieg vandaan komen. Elke streek heeft zijn eigen dialekt. Die van de IJsselstreek hebben het moeilijk met een gezonde r en een Groninger worstelt met hete hangijzers. Reist u het land maar door. Toch probeert ieder Nederlands te spreken. Het moge met het geloof en zijn opvattingen een beetje anders liggen, wie nauw luistert ontdekt uit welke hoek de wind waait.

Of dat erg is? Welnee. Allicht praat een broeder uit de vergadering van gelovigen anders dan een lid van de hervormde kerk en een heilssoldaat heeft een andere tongval dan een gelovige uit de christelijke gereformeerde gemeente. Als ik nu de baptisten niet noem is dat omdat ze, met uitzondering van doop en gemeentevorming waarover ze het wel eens zijn, verder voor mijn gevoel nogal veelkleurig in hun opvattingen leven. Dat moge naar buiten toe een zekere zwakte schijnen, naar binnen bewijst het een gezonde broederschap waarin de een niet aan de ander inzichten wil opdringen, maar ieder die ruimte gunt die men voor zichzelf verlangt. Zeker, ruimte is gevaarlijk, maar een konsentratiekamp is niet om uit te houden. Geestelijke diktatuur, hoe verfijnd ook geserveerd en met welke bijbelwoorden ook gelardeerd, betekent in feite het ondermijnen van de eigen relatie met God. De mens, soms in zeer godvruchtige gewaden gehuld, heeft de macht overgenomen. De bonte gemeente van Jezus houdt op te bestaan. Zij wordt tot een verblind strijdend leger dat desnoods sterft voor eigen glorie.

Korowicka sloeg een kruisje. U vouwt de handen en sluit de ogen, eer u aan een hele dag begint. Anderen openen hun handen en kijken naar boven. Ja, zult u zeggen, maar dat zijn slechts uiterlijke vormen. Dan moet u er ook eens op gaan letten of de broederschap van de gelovigen niet heel vaak over uiterlijke zaken struikelt. Vervolgens zouden we de ,innerlijke' zaken eens aan een ernstig onderzoek moeten onderwerpen. Het zou wel kunnen dat er in wezen geen fundamenteel verschil gekonstateerd zou worden. Is er tussen ,de vergadering van gelovigen' en ons werkelijk een gapende kloof? Of tussen ons en hen die zich vrije baptisten noemen? Of tussen ons en pinkstergroeperingen?

Niettemin leven we als vreemden voor elkaar. Wij en zij zijn zeer bezig met onszelf, onze vormen, onze wijzen van samenleving, zijn gauw geneigd om, bij wijze van spreken, het kruisjesslaan van de andere af te keuren en zorgvuldig afstand te bewaren.

We zouden al in de goede richting gaan als wij en zij begonnen met elkaar te respekteren, elkaar te bezoeken en dan niet met de ruggen tegen elkaar te gaan staan om te zien wie de grootste is. Want daar gaat het niet om. Zeker niet bij de Here, die ons aller Heer is. Bij hem is wie de grootste wil zijn de kleinste. En omgekeerd.

Huizinga

BERICHT VAN DE R.J.C.

Adreswijziging sekretariaat

Met ingang van heden is het sekretariaat van de R.J.C. weer gevestigd in Sappemeer; voorheen Enschede.

Het juiste adres is: sekretaris R.J.C.-raad, R. Venema, Hyacintstraat 20, Sappemeer; tel. 05980-94777.

Ik wil u dringend verzoeken om hier grote aandacht aan te besteden. Dit adres staat open voor alle reakties, verzoeken, voorstellen en opinies in betrekking tot het landelijk jeugdwerk.

Met vriendelijke groeten,
namens de R.J.C.-raad,

Rolf Venema, sekretaris

GERHARD CLAAS, DE NIEUWE EUROPA-SEKRETARIS VAN DE BAPTISTEN WERELDALLIANTIE

Met ingang van oktober a.s. zal Gerhard Claas (47) als opvolger van dr Ronald C. Goulding zijn werk beginnen als Europasekretaris van de Baptisten Wereldalliantie. Op het ogenblik is hij nog algemeen sekretaris van de Duitse Baptisten Unie (officieel: de Unie van Evangelisch-Vrijkerkelijke Gemeenten in West-Duitsland). Daarvoor was hij jeugdsekretaris van de Duitse Unie en voorganger van gemeenten in Dusseldorf en Hamburg.

Gerhard Claas werd op zijn nieuwe post benoemd tijdens het wereldkongres van de B.W.A., verleden zomer te Stockholm. Intussen heeft ook de Europese Baptisten Federatie hem tijdens een vergadering verleden jaar september te Bilthoven tot algemeen sekretaris benoemd. Ook dr. Goulding was sekreatris van de E.B.F.

Dr Goulding, die sinds 1965 vanuit Londen zijn werk als Europa-sekretaris deed zal binnenkort zich vestigen in Washington, DC waar hij zal optreden als direkteur van de nieuwe B.W.A.-afdeling voor Evangelisatie en Vorming.

Het Europese bureau van de B.W.A. zal met de in diensttreding van Claas verplaatst worden naar een stad in Duitsland, waarschijnlijk Hamburg.

Dr Goulding verklaarde, dat zijn nauwe vriendschap en samenwerking met Claas een goed voorbeeld was van de verzoenende kracht van Christus. Goulding was tijdens de tweede wereldoorlog piloot bij de R.A.F., terwijl Claas in diezelfde tijd als tiener opgroeide in het vijandige Duitsland.

Claas werd zich tijdens de oorlog al bewust van zijn roeping. Hij werd in 1942 als veertienjarige jongen gedoopt. Hij ontving zijn theologische opleiding aan de baptistenseminaries te Hamburg en Rüschlikon.

De Duitse Baptisten Unie (West-Duitsland) telde eind 1974 ongeveer 67.000 leden in 338 gemeenten en 332 evangelisatieposten. Men verwacht, dat het ledental eind 1975 behoorlijk hoger zal blijken te zijn als gevolg van nieuw evangelisatiewerk.
zen.

RAMP IN GUATEMALA

Blijkens de eerste berichten uit het door aardbevingen zwaar getroffen Guatemala maken alle baptisten-zendelingen die in dit Midden-Amerikaanse land werkzaam zijn het goed. De 23 S.B.C.-zendelingen hebben bericht ingeschakeld te zijn bij het hulpverleningswerk.

Profetie in beeld [slot]

Aan mijn toezegging een schema van het boek Openbaring te geven, heb ik voldaan. Hoewel ik daarbij van sommige zaken een uitleg heb moeten geven voor de duidelijkheid, zal ik niet proberen het hele boek van een uitleg te voorzien. Wel wil ik nog een paar tips geven die van dienst kunnen zijn wanneer men zelf probeert achter de betekenis van de visioenen te komen.

Visioenen met uitleg

Sommige visioenen gaan vergezeld van uitleg, zodat men daar geen moeite mee hoeft te hebben. Een voorbeeld is het visioen van de schare die niemand tellen kan (7 : 9-17). Ook worden er tussentijds opmerkingen gemaakt die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten, zoals „Hier blijkt de volharding der heiligen... zalig de doden, die in de Here sterven, van nu aan..." (14 : 12, 13). Ook de liederen zijn over geheel genomen duidelijk (bijv. 5 : 9, 10, 12, 13).

Tekstverwijzingen

Voor het samenstellen van de visioenen is gebruik gemaakt van de boodschappen van de profeten van Israël, van de leer van Jezus, en het getuigenis van de apostelen. Het ligt daarom voor de hand om na te gaan of de visioenen van Johannes een bepaald, reeds bekend gegeven, verwerken. De tekstwijzigingen in veel bijbels helpen in elk geval een deel daarvan terug te vinden. Wel moet men bedenken, dat in de visioenen zo'n gegeven wordt gebruikt en opnieuw wordt bekeken! Zo zal men gemakkelijker achter de betekenis komen.

Visioenen zijn geen foto's

Sommige mensen beschouwen Johannes' visioenen als foto's van toekomstige gebeurtenissen. Jammer genoeg begreep Johannes niet steeds wat hij zag, zodat hij er maar omdat hij zo iets niet onder woorden zag Johannes hedendaagse oorlogstanks, maar omdat hij zo iets niet onder woorden kon brengen, maakte hij er paarden van (9 : 13-21).

Me dunkt, als het zo zou zijn had hij er op zijn minst ratelende wagens van gemaakt. Het is een onzinnige fantasie! Het kenmerk van een visioen is immers dat de Heer iets, duidelijk maakt in beelden die in iemands hersenen liggen opgeslagen. Hij maakt een eigen kombinatie en een eigen verhaal; maar het zijn beelden die voor de ziener begrijpelijk zijn! Visioenen zijn geen foto's, maar middelen om bepaade waarheden en toestanden aan te geven.

Men moet dus wel erg voorzichtig zijn bepaalde afbeeldingen letterlijk te nemen, tenzij daar wel heel veel reden voor is! In dit verband verwijs ik nog naar de voorstelling van het nieuwe Jeruzalem, een stad van zuiver goud, als zuiver glas. (21 : 18). Veel mensen hebben gedacht dat de hemelse stad gouden straten zou hebben. Uit dit visioen blijkt duidelijk dat het niet om goud gaat of om glas, maar om de zuiverheid. Om die zuiverheid voor ons enigszins tastbaar te maken wordt de vergelijking met goud en glas gemaakt. Het zelfde geldt als de kostbaarheid (21 : 11) en de volmaaktheid (21 : 16) wordt aangegeven.

Vergelijkingen maken

Een aantal visioenen wordt door andere nader verklaard. Het is daarom goed niet een visioen los te maken van andere. Probeer aan de hand van meerdere visioenen tot een kompleet beeld te komen, desnoods in „visioenen-taal", en ga pas dan proberen achter de waarheid te komen. Een voorbeeld zijn de 144.000 die in hoofdstuk 7 en 14 worden genoemd. Een ander voorbeeld zijn de twee getuigen, die door het beest de oorlog wordt aangedaan (11 : 7) en de heiligen die door het beest worden overwonnen (13 : 7). Vermoedelijk zijn de twee getuigen dezelfde als de heiligen: Maar omdat waarheid vast staat in de mond van twee getuigen, wordt de verkondiging van de heiligen in hoofdstuk 11 voorgesteld als gebracht door twee getuigen. Dit wijst er op dat men niet méér moet trachten te lezen dan er eigenlijk staat.

Andere woorden

In de visioenen worden allerlei zaken met andere namen genoemd. Een voorbeeld is dat een groot heerser en zijn helper, samen met de satan als beesten worden voorgesteld. Gods Zoon wordt met allerlei namen genoemd; de zeven brieven geven verschillende voorbeelden; de bekendste naam is: Het Lam. Ook de gemeente van Christus wordt anders genoemd. Voor een deel is dat onder invloed van het woordgebruik van Daniël. Daarom wordt er veel gesproken van heiligen. De gemeente wordt ook voorgesteld als 24 oudsten, als bruid, als vrouw, en als de heilige stad. Al naar gelang op een bepaald aspekt nadruk wordt gelegd, wordt de bewoording aangepast.

Toorn en verdrukking

Omdat de grote verdrukking, waarover in Openbaring veel gezegd wordt, veelal wordt verward met de toorn van God, wijs ik er op dat men deze twee moet onderscheiden. De toorn van God komt over mensen die Hem ongehoorzaam zijn (en het beest aanbidden). De grote verdrukking wordt de gelovigen aangedaan door mensen die het getuigenis van Jezus niet kunnen uitstaan. Petrus schrijft in zijn brief dat de Here de godvruchtigen uit de verzoeking zal verlossen (2 Petrus 2 : 9; vergelijk Openbaring 3 : 10) zoals Noach is gered, en Lot op het nippertje aan de ondergang van Sodom ontkwam. Noach en Lot werden niet uit grote verdrukking gered, maar werden behouden van de toorn van God. Ten overvloede wijs ik erop dat de grote verdrukking als duur heeft: drie-en-een-halve tijd, twee-en-veertig maanden, twaalf-honderd-zestig dagen. Maar van het oordeel wordt gezegd dat het „een uur" duurt (Openbaring 3 : 10; 14 : 7; 18 : 10).

Twee komsten?

Er zijn er die beweren dat Jezus eerst in stilte komt om zijn gemeente te halen, en na de grote verdrukking zal komen om de wereld te oordelen en zijn rijk te vestigen. Wie van mening is dat de toorn van God hetzelfde is als de grote verdrukking moet wel tot die konklusie komen, want de gemeente wordt gevrijwaard van Gods toorn (1 Thess. 1: 10; 5 : 9). Er wordt dan gezegd dat de 24 oudsten in de hemel (Openbaring 4) aanduiden dat „tussen hoofdstuk 3 en 4" de gemeente is opgenomen. Dat de gemeente in de visioenen als kompleet wordt voorgesteld, betekent alleen dat God wil uitgaan van de volmaakte situatie (vergelijk Hebr. 12 : 22-24).

Belangrijk is vooral dat in het Nieuwe Testament nergens sprake is van twee komsten. Uit 2 Thessalonicenzen 2 : 1-4 blijkt overduidelijk dat de komst van onze Heer, en onze vereniging met Hem plaats vindt op de Dag des Heren, die aanbreekt na de tijd van verdrukking (vers 3, 4). Bij bazuingeklank zal Jezus neerdalen en zullen de zijnen Hem tegemoet gaan en Hem verwelkomen naar de aarde (1 Thess. 4 : 16, 17; vergelijk Matt. 24 : 29-31). Ook het boek Openbaring kent maar één komst van Jezus als koning, op de Dag des Heren.

De Gemeente en Israël

Met het boek Openbaring in de hand wordt aan Israël een aparte plaats toegewezen in Gods plannen van heil. Er zijn er die beweren dat Israël een aardse toekomst heeft, en de gemeente een hemelse. Het boek Openbaring verbindt juist heel sterk Israël en de Gemeente (als ik dit onderscheid zo even mag houden).

In Openbaring 7 wordt het volk van God van twee kanten bekeken; vanuit Israël en vanuit de volkeren. (Het woordje in vers 9 dat met „daarnaast" is vertaald, zou beter vertaald zijn met „vervolgens"). In Openbaring 21 wordt Gods volk, de vrouw van het Lam, voorgesteld als een stad waarin men binnen komt door Israël (vs. 12) en die gebouwd is op het getuigenis van de apostelen (vs. 14).

Het is beter te spreken over Gods volk! Israëls bestemming is om een heilig volk van God te zijn! Deze bestemming wordt verwezenlijkt „in Christus". De niet-Israëlieten worden aan Gods volk toegevoegd, voorzover ze „in Christus" zijn. (Lees hierover Efeze 1 : 1-14). Dit is de bestemming van Israël. Overigens, de theorieën die over Israël de ronde doen hangen samen met de gedachte dat de Gemeente vóór de grote verdrukking wordt opgenomen. Zo gauw men die idee loslaat, zijn er heel wat moeilijke theorieën onnodig geworden.

Wat overblijft is wel dat wij ons erop zullen moeten bezinnen hoe wij leven, opdat wij kunnen overwinnen. P. v. d. Werf

Adreswijziging met een toelichting

Dikwijls lezen wij in ons blad een adreswijziging. Het is goed dat we elkaar op de hoogte houden van ons adres. Daar kunnen we elkaar vinden. Geen adres meer te hebben is een vreselijke situatie. Het betekent, dat er dan niets meer afgeleverd kan worden. Dat men niet meer meetelt. Dat verhoudingen en relaties verbroken zijn. Door allerlei situaties kunnen ook adressen vergeten worden. Het komt vooral in een grote stad als Amsterdam dikwijls voor, dat daardoor een grote leegte en eenzaamheid ontstaat. Hoe pijnlijk is het, dat in steden en dorpen mensen, unieke mensen, mensen door God begenadigd met het leven, vergeten worden. Wij worden in de brief van Jacobus zeer ernstig gewaarschuwd geen vergeten adressen te kreëren (Jac. 1 : 27).

Mede door dit woord is de Tabitha-arbeid in Amsterdam ontstaan. In ons statuut staat o.a., dat wij deze arbeid - via Tabitha - willen doen „vanuit het Evangelie zoals het funktioneert in de Unie van Baptisten Gemeenten". Daarom werkt het bestuur en direktie en de gehele Tabitha-gemeenschap als een bijenkorf.

U weet, dat wij in Amsterdam een verpleeghuis hebben voor 180 oudere mensen die gaarne door ons gesteund willen worden. Bovendien was er vanaf 1972 een verzorgingshuis voor adreslozen of mensen met een vergeten adres. Dit verzorgingshuis kwam tot stand in een oud pand aan de Amstelveenseweg 591. Zij die dit oude huis kennen weten dat we daar niet die huisvesting konden bieden de we zo graag wilden geven. Daarom werden er plannen voor een nieuw huis gemaakt. Die plannen zullen naar het zich laat aanzien, spoedig een begin tot realisering verkrijgen. Maar eer dit nieuwe huis in gebruik kan worden genomen zullen er toch nog wel een kleine twee jaren voorbij zijn gegaan. Daarom zagen we uit naar iets beters dan het oude huis waarin 45 dames en heren woonden. En dat werd gevonden.

In Amsterdam werd een groot ziekenhuis gebouwd en in de laatste dagen van december 1975 werden drie kleinere ziekenhuizen ontruimd. Eén van die huizen voor zieken was pas in 1961 gebouwd en dus betrekkelijk nieuw. En juist dit huis werd aan Tabitha verhuurd - ondanks de vele, vele belangstellenden die het ook wilden huren van de burgerlijke Gemeente Amsterdam.

Met gevoelens van diepe dankbaarheid voor de kansen die God ons schenkt werd op 16 januari jl. dit pand in gebruik genomen. Er is bijna dag en nacht gewerkt door een stel enthousiaste „Tabithanen" om dit huis voor gebruik gereed te maken. Zo werd dan vrijdagavond 16 januari 1976 in één der konversatie-ruimten dit huis in gebruik genomen met de woorden van Ps. 124 : 8.

Nu is het mogelijk voor Tabitha zeker 90 mensen of misschien nog enkele meer, een nieuw adres te geven. Een adres waar ze niet vergeten worden. Een adres waar hartelijkheid en liefde kunnen worden „afgeleverd".

Het nieuwe adres is:

Tabitha - Pieter van Foreesthuis,
Walborg 2,
Amsterdam-Buitenveldert;
telefoon 020-443571.

Het algemene korrespondentie-adres blijft evenwel:

Stichting Verpleeg- en Verzorgingstehuizen Tabitha Amsterdam
Jan Bongastraat 5,
Amsterdam-Geuzenveld; tel. 020-110011.

De direktie onderging geen wijziging, zodat voor beide huizen blijft gelden:
S. Edens, verpleegkundig direkteur;
J. H. Meijer, ekonomisch direkteur.

Dank u wel, eindredakteur, dat u deze adreswijziging met toelichting in ons blad hebt willen opnemen. Mogen wij allen, die dit lezen vragen om ook voor ons voorbede te doen?

Namens de hele Tabitha-gemeenschap te Amsterdam groeten wij u allen:

W. Veenstra

C.I.A. EN ZENDELINGEN

De baptistengemeenten van Texas hebben er bij president Gerald Ford op aangedrongen maatregelen te treffen om het de C.I.A. onmogelijk te maken zendelingen te gebruiken voor operaties van deze inlichtingendienst. „Het gebruiken van zendelingen voor dergelijke doeleinden is nu, en dat is het altijd geweest, in strijd met het open beleid van Southern Baptists".

[redacted]
waar je steeds weer fris voor moest staan. Je was dus een hele zondagmiddag bezig. Dat ging zo het hele jaar door.
Eerst zonder vakanties, „want de kerk hield toch geen vakantie?" Een uitspraak die de toewijding en trouw typeert, waarmee zij dit werk altijd hebben gedaan.
„En dan hadden we nog de muziek- en zanggroepjes voor zondagsschoolkinderen. Vooral zus Hinke heeft dat veel gedaan. Dat ging vroeger het hele jaar door, met een grote uitvoering op een avond. De laatste jaren vormden we alleen enkele groepjes voor de kerstvieringen. Dan begonnen we half oktober (!) te repeteren met muziek, zang en deklamatie. Elke zaterdagmiddag een paar uurtjes, vaak ook nog een poosje op een andere middag. En de kinderen vonden het prachtig. Sommigen kwamen eerst alleen op de zondagsschool om maar met zo'n groepje mee te kunnen doen.
Vrijwel alle kinderen van het dorp gingen naar de zondagsschool. Ook uit de omgeving kwamen velen op de fiets. En

dat hiermee het werk in de zondagsschool werd onderscheiden.
Waarom ze er dan nu mee opgehouden zijn? Omdat die drie groepen, totaal zo'n 100 kinderen, hen lichamelijk nu te zwaar werden. Geestelijk niet, o nee, dan hadden ze nog wel jaren door willen gaan... Kunt u zich het voorstellen van mensen van bijna 76 en 61 jaar oud?
Kerstmis 1975 was het eind van hun zondagsschoolloopbaan. In volle glorie konden ze het werk toen overdragen aan jongere krachten van de Hervormde en Gereformeerde Kerk in Heeg (er wonen vrijwel geen baptisten meer in dit dorp).
Het zal stellig anders toegaan in de zondagsschool.
Een leider of leidster zal niet meer dan één groep achter elkaar doen en liefst af en toe een zondag vrij. Met een stuiver per kind en de rest van het geld voor de zending zal men waarschijnlijk niet meer toekunnen. Maar de dames Van Netten kunnen het werk nu wel loslaten.
Zij kunnen dankbaar op zo'n 57 (Aagje) en 47 (Idske) jaar zondagsschoolwerk terug zien. Het was voor hen „Met vreugde levenslang".
Wij wensen u samen nog veel fijne jaren toe in uw huis te Heeg. En geniet maar met een gerust hart van de vrije zondagmiddagen.

Mw. T. W. van der Werf
(in De Belhamel, uitgave van de L.Z.C. - februari 1976)

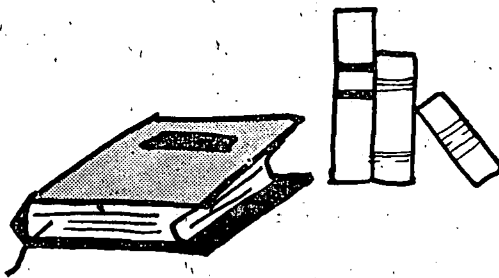
[redacted]en opgravingen

In de zomer van 1974 opgegraven kleitabletten, door archaeologen die gesponsorerd werden door Southern Baptist Convention (USA) zullen misschien nieuw licht werpen op de geschiedenis van het Israël van 3000 jaar geleden.
Een 150 mensen tellend internationaal gezelschap dat reeds voor de derde achtereen volgende keer opgravingen verricht bij Tel Afek-Antripas, in de buurt van Tel Aviv, ontdekte fragmenten van twee zeldzame kleitabletten.
Zij groeven ook een stenen graf op uit het laat-bronzen tijdperk (ongeveer 13e eeuw voor Christus), gave kruiken uit de tijd van de koningen (11e tot 10e eeuw voor Christus) en een openbaar gebouw van de Kanaänieten dat door vuur werd verwoest omstreeks 1200 voor Christus. Bovendien voltooiden ze de blootlegging van een patriciërhuis uit de laat-Romeinse periode (3e eeuw na Christus) en brachten het getal op die plaats gevonden oude munten op 350.
De wigvormige tabletten, de belangrijkste vondst van de opgravers in 1974, werden gevonden onder he puin en as van het Kanaänitische gebouw dat door brand werd verwoest in het laat-bronzen tijdperk - dus ongeveer ten tijde van de inval van Jozua en Israëlieten in het land Kanaän.
„Er zijn alleen maar spijkertabletten gevonden in Israël gedurende de laatste tien jaar", zegt George Kelm - associate professor in de archaeologie aan New Orleans Baptist Theological Seminary. Dr Kelm fungeert als mede-direkteur van de opgravingen sinds ze in 1972 begonnen.
„De tot nu ongedateerde kleitafels zijn geluksvondsten", zegt Kelm. Hij merkt daarbij op, dat er tot nu toe op vier andere plaatsen in Palestina kleitabletten zijn gevonden. Tot nu toe zijn er echter geen bibliotheken of archieven van kleitabletten gevonden in Israël.
„We hebben in Egypte Palestijnse dokumenten, in spijkerschrift geschreven, maar we beschikken niet over een echte kollektie in Israël".
De kleitabletten die in Tel Afek-Antipatres zijn gevonden zijn te verdelen in twee kategorieën. Eén, een litteraire tekst, bevat tien regels van een Sumerisch-Akkadisch woordenboek, met inbegrip van verwijzingen naar de landbouw („ploeg", „tarwe", „schoffel") en de godsdienst („Shamash",

de zonnegod); de andere is een handelsdokument en bevat lijsten met getallen, zoals „één duizend" en „zeshonderd".
Het feit, dat twee dokumenten met zo verschillende inhoud werden ontdekt bij het begin van de opgraving van het openbare gebouw is erg bemoedigend, meent Kelm. Het is mogelijk, dat latere opgravingen zullen stuiten op een werkelijke verzameling van tabletten op deze plaats; misschien zelfs een bibliotheek. „We hopen altijd geschreven materiaal te vinden, waar ook", zegt dr Kelm.
Eén van de grootste „tels" (= puinhopen; red.) in Israël, Afek-Antipatres, omvat ongeveer 12 hectare en omspant bijna 5000 jaar geschiedenis, van het vroeg-bronzen tijdperk (ongeveer 3000 voor Christus) tot aan de 19e eeuw na Christus.
In de oudheid was de bijbelse stad Afek (Oude Testament) - Antipatres (Nieuwe Testament) gelegen aan de internationale route van het Midden-Oosten, de Via Maris. Vanwege zijn strategische ligging als buffer tussen het Noordelijke en het Zuidelijke deel van het land was Afek-Antipatres door al de historische tijdperken heen meestal bewoond. Het was een natuurlijk financieel centrum en een militair doelwit. In Afek werden belastingen en invoerrechten geïnd. Karavanen trokken er langs en militaire garnizoenen legerden zich in de omgeving, farao's beraamden zijn val. Op het ogenblik zijn de archaeologen, onder leiding van Moshe Kochavi van het Universitair Archaeologisch Instituut te Tel Aviv, bezig de legpuzzelstukjes van 4000 jaar geschiedenis - op de plaats waar de apostel Paulus uitrusttte van zijn tocht van Jeruzalem naar Caesarea (Hand. 23 : 31) in elkaar te leggen.

OPROEP TOT STEUN VOOR VINS

Het uit 48 leden bestaande internationale Lausanne Comité voor Wereldevangelisatie, opgericht als een gevolg van het in 1974 te Lausanne gehouden Wereldkongres voor Evangelisatie heeft een oproep tot steun aan vervolgde christenen doen uitgaan. In de oproep wordt speciale aandacht gevraagd voor de dissidente baptistenvoorganger Georgi Vins in Rusland die verleden jaar tot vijf jaar werkkamp en vijf jaar ballingschap in Siberië is veroordeeld. Het comité zegt, „dat het pijnlijk is vast te stellen, dat vele delen van de wereld gesloten zijn voor het evangelie of waar aan een openlijke verkondiging van het evangelie van Jezus Christus ernstige beperkingen worden opgelegd. We zijn diep onder de indruk van het geloof van vele christenen in die gebieden". „We bevelen deze vervolgde christenen en hun gezinsleden aan in de zorg en het meeleven van hun mede-christenen in heel de wereld, opdat God hen steune in hun geloof, dat hen vrijheid gegeven wordt en dat God die gebieden opent voor een ongehinderde evangelisatie".

zondag	15 februari	Psalm 78 : 65-72	David, Gods dienaar
maandag	16 februari	Exodus 13 : 1-16	Vertel het je kinderen
dinsdag	17 februari	Exodus 13 : 17-22	God ging voor je uit
woensdag	18 februari	Exodus 14 : 1-14	De Heer zal voor je strijden
donderdag	19 februari	Exodus 14 : 15-22	De Egyptenaren zullen weten
vrijdag	20 februari	Exodus 14 : 23-31	*Zo verloste de Heer Israël*
zaterdag	21 februari	Psalm 114	Toen Israël uit Egypte trok

BIJBELS

De internationale organisatie Operatie Mobilisatie stuurt aan iedere telefoonabonnee in Taipei, de hoofdstad van Taiwan (Formosa) een exemplaar van het Nieuwe Testament, een uitgave speciaal voor mensen die nog maar kort Engels lezen.

TRAKTAAT OVERTUIGT CENSOR

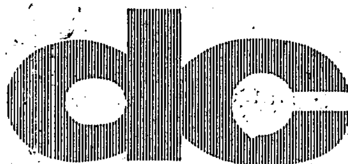
Mevrouw R. Clifford Staton, zendelinge in Ethiopië leidde een Ethiopische vriendin tot Christus. Zich ervan bewust, dat het nodig was goed te weten wat ze had ervaren vroeg de nieuwe bekeerlinge aan zendeling Jimmy Marony een traktaat te schrijven over „Nu je een christen bent..."
Nadat het traktaat vertaald was in het Amharic kwam voor de zendelingen de grootste moeilijkheid: het moest nog door de censuur van de overheid goedgekeurd worden. Marony bracht het geschriftje naar de censor en terwijl de man aan zijn bureau gezeten het las wachtte de zendeling.
Na korte tijd was de censor er klaar mee; hij pakte de papieren bij elkaar en zei: „Als u dit geschriftje hebt uitgegeven, wilt u me dan een exemplaar brengen? Het heeft mijn hart geraakt. Ik zou een exemplaar willen hebben, voor mijn vrouw".

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN

WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

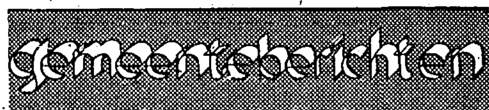
ONTWAPENING

Ongeveer vijftig kerkelijke leiders uit veertien landen in Oost- en West Europa - Hervormd, Orthodox, Anglikaans, Methodist en Luthers - hebben tijdens de in Oost-Duitsland gehouden 83ste Assemblee van de konferentie van Europese kerken opgeroepen tot algemene ontwapening. Het geld dat nu aan bewapening besteed wordt zou de ontwikkeling van de landen van de Derde Wereld ten goede moeten komen.

VOORGANGERSKONFERENTIE

De volgende bijeenkomst van de Broederschap van Baptistenvoorgangers wordt D.V. gehouden op dinsdag 18 en woensdag 19 mei a.s. op De Bron te Dalfsen.

W. C. Renken, sekretaris

VEEL ZEGEN IN NIEUW BUINEN

Nieuw Buinen - (W.R.). Hier in Nieuw Buinen gaat het zeer goed met het gemeentewerk onder de bezielende leiding van onze broeder P. G. Kroeze. De kerkdiensten en verenigingen worden alle goed bezocht, soms in zo grote getale, dat wij reeds met bouwplannen bezig zijn. Vele keren werd het doopvont gebruikt, zodat onze gemeente nu reeds 106 leden telt.

Zondag 1 februari was zo'n blijde dag, waarop drie jongemensen die hun hart en leven aan de Heer hadden gegeven door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. En reeds dezelfde avond namen ook twee jonge broeders de beslissing voor hun leven om voortaan hun Heer en Heiland te dienen en Hem te volgen in de doop.

U ziet dat het werk in deze gemeente doorgaat. Wij wensen u in uw gemeente ook veel zegen toe!

JOS VAN DER LEUR
en
JOKE POSTHUMUS

gaan 27 februari trouwen om 14.30 uur in het stadhuis te Deventer, terwijl 's avonds om 19.00 uur de kerkdienst begint, die geleid zal worden door ds B. Posthumus.

Gelegenheid tot feliciteren is er van 20.45-22.00 uur in het IJssel-hotel.

Biltseweg 10, Bilthoven
Lange Nieuwstraat 49bis, Utrecht

Toekomstig adres: Prof. Abersonlaan 1, Utrecht; tel. 030-713594.

Door zijn Heer werd op 25 januari 1976 thuis gehaald onze broeder

C. DE KORT

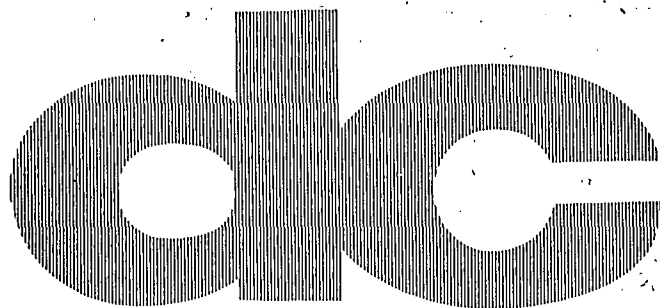
in de ouderdom van 80 jaar.

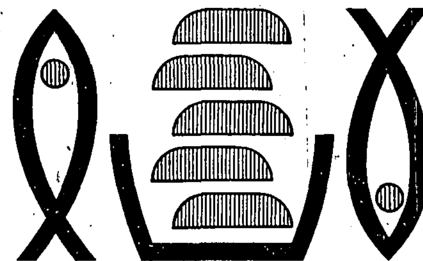
Baptistengemeente 's-Gravenhage

Op 30 januari 1976 overleed op de leeftijd van 66 jaar onze broeder

JOHAN VAN ZEIST

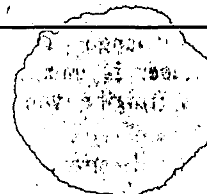
Baptistengemeente Apeldoorn

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 8 - 20 februari 1976

Overwegingen bij „De bijbel, Gods Woord?”

Waarom dit onderwerp gekozen?

Het is bijzonder belangrijk, dat wij ons, ten behoeve van onszelf en ten behoeve van anderen, bezinnen op de vraag: is de bijbel Gods Woord? Voor de meeste christenen is deze vraag een vraag waaraan men zich niet mag onttrekken.
Het woord uit 1 Petrus 3 : 15 is minstens ook op deze zaak van toepassing. Daar staat: „Geef rekenschap van de hoop die in u is”. Ook voor uzelf...

Het gaat daarbij niet om een zwart-wit keuze tussen twee uitersten: een ongenuanceerd ja of nee. De titel van het onderwerp heeft een verruimende ondertitel nodig, zoals bijvoorbeeld „de vraag naar de identiteit van de bijbel”.
De bijbel, Gods Woord? Hoe kunnen wij ooit deze vraag beoordelen?
Wij kunnen in deze vraagstelling in feite helemaal niet van onszelf uitgaan. Hier kan alleen van God-uit gedacht worden. Wij kùnnen niet beginnen met God de Heer. God-de-Heer begint met ons. God valt niet te beredeneren. En het geloven in God is geen bouwen op redeneringen; het is bouwen op God-zelf. Zo God is, zo is ook Zijn Woord.
Wij klimmen niet op tot God. God daalt af tot ons.
De bijbel, Gods Woord? Dit is de vraag naar de bijbel als openbaringsboek, als bron van Godskennis, als norm voor de verkondiging. Het is eveneens de vraag naar het Schriftgezag. Kortom, het is de vraag naar de identiteit van de bijbel.
Konfronteert de bijbel ons met het levende, het roepende, het richtende en het bevrijdende Woord van God? Ontmoet de levende God ons in de Schrift?
Indien God ons inderdaad ontmoet in de Schrift, dan worden wij telkens en telkens weer teruggeworpen op de Schrift.
Deze God laat zich niet inpassen in een kennis-systeem, maar is de levende God die met de mens in een levende verhouding wil treden. Een God die zich openbaart.

De bijbel, Gods Woord?

Wie een bijbel in de hand neemt, kan toch moeilijk in ernst staande houden, dat hij Het Woord in handen houdt.
Het Woord! De uitgesprokenheid van God!
Wij mensen kunnen Het Woord niet „hebben”, niet er over beschikken.
Als er wat te hanteren valt, hanteert Het Woord ons.
Wie „zijn” God verloren heeft, kan - als God dit boek hanteert - Hem in dit boek terugvinden!
De bijbel, een Godswoord in mensentaal? Ondenkbaar.
Gods Woord kan alleen door Godzelf gesproken worden.
Een mensenwoord kan de openbaring van God nimmer zonder beschadiging weergeven.
Openbaring schijnt de enige macht die werkelijk gezag heeft.
Maar hoe is openbaring bestaanbaar? Prediker zegt: „...want God is in de hemel en gij zijt op de aarde” (5 : 1).

Het gebeurt

En toch kan het gebeuren, dat in de bijbel ons „De Naam” ontmoet.
De Naam, de naar ons toegekeerde zijde van God. Om van te duizelen.
Het kan dus toch! Dan „gebeurt” het Woord; het Levende Woord dus.
Dan hanteert God de bijbel; Zijn vrij-machtige genadedaad. En elke morgen is zijn genade nieuw. (Klaagliederen 3 : 22, 23).
Zo spreekt God door de menselijke - de feilbare - schriftgetuigenissen heen. Naar zijn Welbehagen!
In mensen een welbehagen; God zij dank!

De onbegrijpelijke diepte van het Welbehagen van God; niet gegrond in enige kwaliteit van de mens, doch gegrond en geworteld in de innerlijke barmhartigheid van God. (Luc. 1 : 78; Matt. 11 : 25, 26; Rom. 5 : 7-10; Psalm 8 : 5).

Alleen de Goddelijke aktie brengt de bijbelwoorden tot leven. Elke morgen nieuw!

Het behoort tot de zelfkennis van het geloof, dat het *gewekt* is, en dat het *in stand wordt gehouden,* door de heilige Geest, dat wil zeggen door God zelf. Hij geeft vrijmoedigheid en Hij helpt over het dode punt heen. Slechts op deze grond mag het geloof „de vaste grond" (Hebr 2 : 1) heten.

Hier wordt het geloof aangemerkt als iets dat oneindig veel meer is dan een persoonlijke, heilige overtuiging van de gelovige.

Het kan gebeuren, dat de sprake Gods de Schrifttekst levend maakt. Er blijft een keus over tussen geloven en niet-geloven. De mens weerstaat de heilige Geest of zegt: „Gij hebt mij overreed! Here! En ik heb mij laten overreden; gij zijt mij te sterk en hebt overmocht". (Jeremia 20 : 7).

Dan „gebeurt" het Woord. Het Woord is dan Goddelijke aktie. Dan is het Woord een gebeuren tussen God en die mens, zoals het ook een gebeuren is tussen God en Zijn volk.

Openbaring is geen vrucht van ons denken. Openbaring gebeurt wel ààn ons denken. God is de on-kenbare die slechts door openbaring wordt gekend. En dit gebeurt wanneer de heilige Geest ons arm-van-geest maakt. Matth. 5 : 3).

De arme-van-geest is diegene die zich afhankelijk en hulpbehoevend weet en zich ontvankelijk opstelt tegenover de God die zich openbaart.

De armen-van-geest zijn bereid zich te laten gezeggen, omdat zij zich aangewezen weten op genade. (Armen-van-geest zijn dus niet simpel-van-geest, lui-van-geest). We laten ons gezeggen en zo komt ons denken in de greep van de Openbaring. (Hand. 2 : 8).

Het is een zich gewonnen geven aan het Woord.

Het is een omhelzen van het Woord.

Dan gaat de Schrift - de Geest - òns hanteren, en niet andersom. Schrift en heilige Geest zijn niet los van elkaar te denken! Zo funktioneert de Schrift als „de wijze waarop God tot ons wil spreken".

Door dit alles wordt overduidelijk dat ook van de zijde van de mens iets moet gebeuren, wil het Woord niet ledig tot God weerkeren. Maar het blijft *God,* die over het dode punt heen-helpt.

Hier lijkt het punt te liggen waar openbaring, geloof en Schriftgezag inéénvloeien, en „de Woorden" ons bloed worden. Dan wordt de Schrift „een boom des levens".

Opnieuw?

Veler geloof is door allerlei kritisch vragen wankel komen te staan.

Tot deze „strijders" wordt dan wel gezegd: Je moet maar eenvoudig geloven. Men vergeet, dat er twéé manieren van eenvoudig geloven zijn!

— Eenvoudig geloven, waarbij men van al die kritische vragen geen besef heeft.

— Opnieuw eenvoudig geloven, waarbij men „er door heen gekropen is..." „een nieuwe onbevangenheid, waarin wij niet zonder inspanning en aanvechting uitkomen bij de *echte* verwondering over het geheim dat het Woord van God ons in mensenwoorden gegeven is".

Dit opnieuw geloven, deze tweede vorm van eenvoudig geloven (ware eenvoud!) staat niet aan het begin van onze weg, maar is de vrucht van veel geestesstrijd.

Schriftgeloof

De Schrift geloven? De dwaasheid van de prediking?

Wat *is* dat Schriftgeloof? Geloven, erkennen dat de Schrift de waarheid spreekt? Een dergelijke, bloedarme erkenning verdient niet het predikaat belijdenis.

Schriftgeloof is alleen waardevol en naar de wil van God, voor zover het het Jawoord is op de boodschap van de Schrift. (Romeinen 16 : 26).

Hoewel de erkenning, dat de openbaringsinhoud van de Schrift waar is, mede begrepen is in het Schriftgeloof, is deze erkenning toch niet het wezenlijke van het Schriftgeloof.

Het gaat niet alleen om een erkenning, maar ook een aanvaarden van de Schrift als Woord van God.

Schriftgeloof is liefdesverklaring, trouwbelofte, een zich door de Schrift gevangen laten nemen.

Hier naderen wij het diepste van ons geloven: volstandig (standvastig) instemmen met alle Woord Gods (Melanchton). God alléén - Dat is gelóóf.

En daarom is het zich houden aan de Schrift iets totaal anders dan het voor wáár houden van de Schrift. Het is „het gans anders" van het Woord ondergaan, het er zelf onderdoor gaan.

Het Woord van de Schrift

Zoals al eerder opgemerkt kan het mensenwoord de openbaring niet zonder schennis weergeven. We hebben in de Schrift vaak te maken met menselijke en historische bepaaldheden die kan daarom niet geloochend worden. Tijd en kultuur vormen aspekten in de Schrift. We hebben te maken met plaats- en tijdgebonden en daarom menselijke inbreng. Het mensenwoord - de taal van het schepsel - houdt altijd een enorme reduktie op de Openbaring in.

Het Woord van God is Waarheid, Wil, Macht, Soevereine Daad, Schepping.

Israël had dit goed begrepen en gebruikt in het Hebreeuws voor de aanduiding „Woord" in het Woord van God of Woord van de Heer het daadkarakter-uitdrukkende woord Dabar, dat veel meer een dynamische en konkrete betekenis heeft dan het westerse gelijkwaardige „woord". In dit woord Dabar vallen spreken, betekenis en feit samen.

Dabar is Woord dat ingrijpt; een daad die spreékt.

Dit woord komt tot de profeten (bv. Jer. 1 :2; Ez. 1 : 3; Hosea 1 : 1).

Het woord Dabar wordt telkens gebruikt voor „Openbaring" (bv. Jes. 2 : 1).

Dabar is Goddelijke aktie. Het „gebeurt". Het Woord van God is veel meer dan een Goddelijke mededeling.

Het pretendeert niet minder te zijn dan de grond van alle werkelijkheid! (Joh. 1). Het is niet alleen wáár; het *IS* de Waarheid!

De waarde van de oudtestamentische geschriften

De waarde, die Israël aanvankelijk toekende aan de onderscheidene geschriften van het Oude Testament is voor ons van groot belang. We luisteren dan naar hen die stonden aan de wieg van de bijbel. We luisteren naar mensen die zuinig omsprongen met de kwalificatie Woord Gods of Woord des Heren. Er bestond een duidelijke terughoudendheid. Alleen een werkelijke Godsspraak verdiende de kwalificatie Woord Gods.

De voorkomende Godsspraken en de boeken, die uitsluitend of bijna uitsluitend Godsspraak bevatten, werden aangeduid als „Het Woord Gods" of „Het Woord van de Heer". Zie de aanhef van de boeken Hosea, Joël, Micha en Zefanja.

Boeken van de Profeten als bv. Jesaja en Jeremia werden niet beschouwd en dus ook niet aangeduid als „Het Woord des Heren", met uitzondering van de daarin genoteerde Godsspraken.

Het boek Prediker werd bv. aangeduid als „De Woorden van de Prediker". Pas in veel later tijden werd de aanduiding „Woord Gods" toegepast op heel de verzameling oudtestamentische boeken. Men ging toen de vaststaande kwaliteit van een deel toeschrijven aan het geheel. Daar is geen bezwaar tegen, mits belijden èn theologie beide er rekening mee houden dat na de kanonisatie (dat wil zeggen: erkend als ingegeven door de heilige Geest) de formule Woord van God niet meer in zò strakke zin mag worden verstaan als bv. het geval was bij uitsluitende Godsspraken. Heinrich Heine schreef eens het volgende:

> De Joden, die verstand van kostbaarheden hebben, wisten zeer goed wat zij deden, toen zij, bij de verbranding van de tweede tempel, de gouden en zilveren offerschaal, de luchters en de lampen, zelfs de borstlap van de hogepriester met de grote

edelstenen in de steek lieten en alleen de Schrift redden.
Dit was de ware tempelschat...

Spreuken van Sextus:
41. Wat ge boven alles waardeert, zal zeker macht over u hebben.
42. Daarom moet ge leren het beste op waarde te schatten, opdat ge ook door het beste beheerst wordt.

Voorlopig
Tenslotte

Openbaring is een ontmoetingsgebeuren en het is God, die de ontmoeting tussen God en mens mogelijk maakt.
Mogelijk maakt; niet tot stand brengt. (H. Berkhof in „Christelijk Geloof" - blz. 59).
„Alles is in Gods hand, behalve de vreze des Heren", zeiden de oude Rabbijnen.
De Schrift is de wijze waarop God tot de mensen wil spreken. Schriftgeloof is heel iets anders - èn heel wat meer - dan alles wat in de Schrift staat letterlijk voor waar houden. Het is zich een gevangen laten nemen door wat in de Schrift de grond van ons geloof uitmaakt. Het is het ja-woord op de aktie van het Goddelijk Woord.
Ook zonder de openbaring in Christus (de hoogste Openbaring) ontmoeten wij God reeds in het Oude Testament. Hoe had men anders vóór de vleeswording van het WOORD reeds kunnen geloven! En waarop steunt anders in het Nieuwe Testament het beroep op hetgeen staat geschreven in het Oude Testament!
Door het Nieuwe Testament weten wij, dat de Zoon (Christus) ook in het Oude Testament Het Woord is. M. Cohen

Wij bieden u aan: zomerkampen 1976

Er is een keus voor iedereen.
Jong en oud. Rijk en arm. Iedereen kan in onze kampen terecht.
Ga er eens rustig bij zitten en kijk welk kamp het geschiktste is om er een week in door te brengen.
Wat is het, dat zo'n kamp nu zo apart maakt? Iedereen heeft daar zijn eigen antwoord op, maar het komt vooral door de kontakten en het geleide bezig zijn, zowel in ontspanning als in ernstige ogenblikken.
Helaas dit jaar geen trekkerskamp, ondanks de suksessen van afgelopen jaren. Dit vanwege extra organisatorische moeilijkheden. Volgend jaar doen we ons best weer.
Tijdig reserveren bespaart teleurstelling. Tijdig plannen maken betekent: gerust met vakantie gaan.

Kamp voor ouderen: A1 kamp
Wanneer bent u oud?
Dat voelt u zelf het beste.
Je wilt alles wat rustiger aan doen. Geen haast. Meer tijd om van iets te genieten en te praten.
Voor al die ouderen, die een rustige vakantie willen, maar toch ook wel ontspanning en die niet terugdeinzen voor een spelletje op zijn tijd, is er een speciaal kamp op De Vinkenhof georganiseerd.
Kom en geniet van de omgeving en van elkaar.
Datum: 3 juli tot 10 juli. Prijs *f* 130,—.

Gezinskampen
U wilt er wel eens helemaal uit.
U wilt uw vrouw eens laten genieten van het leven zonder de huishoudelijke plichten.
U wilt ook wel eens anderen ontmoeten in praten, ontspannen bezig zijn en in spelvormen.
U wilt ook wel eens af van de zorgen om de kinderen bezig te houden, zonder dat ze daar zelf de dupe van worden.
Dan kunt u terecht in de gezinskampen.
Kampen in huis en bijgebouw van De Vinkenhof.
Eigen kamers, wanneer u dat wenst.
Speciale leidsters voor de kinderen.
Slechts licht korvee wordt er van u gevraagd. Verder zorgen gesprekken 's ochtends er voor dat deze vakantie ook inhoud krijgt.
A 2 kamp van 10 juli tot 17 juli.
A 3 kamp van 17 juli tot 24 juli.
De prijzen voor gezinskampen zijn:

Volwassenen	*f* 130,—
Kinderen 10-12 jaar	*f* 85,—
Kinderen 3-10 jaar	*f* 60,—
Kinderen 0- 3 jaar	*f* 25,—

Jeugdkampen
Voor elck wat wils, geweldige kampen, in tenten op het terrein van De Vinkenhof. Gewoon, gemikst, goed kamp.
Kamp voor iedereen die er zin in heeft. Voor jeugd die elkaar zoekt in sport en ontspanning, maar op zijn tijd ook wil praten over dingen die belangrijk zijn.
Een belevenis voor allen die er al geweest zijn.
Kom op naar De Vinkenhof!
Voor jongeren van 12 tot 14 jaar:
D 1 kamp 3-10 juli. Prijs *f* 90,—.
D 2 kamp 10-17 juli. Prijs *f* 90,—.
Voor jongeren van 14 tot 16 jaar:
C 1 kamp 3-10 juli. Prijs *f* 100,—.
C 2 kamp 10-17 juli. Prijs *f* 100,—.
C 3 kamp 17-24 juli. Prijs *f* 100,—.
Voor jongeren van 17 jaar en ouder:
B 2 kamp 10-17 juli. Prijs *f* 120,—.
B 3 kamp 17-24 juli. Prijs *f* 120,—.
N.B. Het inschrijfgeld ad *f* 30,— te storten op postgironummer 86 58 14 van de Amrobank te Drachten met vermelding bij uw betaling t.g.v. Zomerkampen N.B.J.B., Drachten, rek.nr. 47.08.99.964.
Aanmeldingsformulier (in uw. gemeente aanwezig) als brief verzenden aan: Jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsvaart 25, Drachten.
Tot ziens!

Bang zijn

Niemand wil het graag.
Ieder schaamt zich er voor.
En toch zijn we het allemaal op zijn tijd: bang. De kinderen zijn bang voor allerlei dingen waarom ze later lachen. Want wanneer ze volwassen zijn geworden, kunnen ze heen kijken over die „bergen" van hun kindertijd. 't Leek allemaal veel erger dan het was...
Maar ook volwassenen kennen de angst. Soms gaat het hen als de kinderen. Na verloop van tijd leren ze zien, dat er eigenlijk niet of nauwelijks reden was om bang te zijn. Maar niet zelden blijven velen met allerlei angsten hun leven lang rondlopen. Ook gelovigen.

P

Kan dat niet anders?
Temidden van alle vijandelijke dreiging die de Joden ondervinden bij de herbouw van Jeruzalem in Nehemia's dagen, bemoedigt deze hen: „Vreest toch niet voor hen; denkt aan de grote geduchte Here..." (Neh. 4 : 14).
Is het beste middel tegen angst voor allerlei dreiging niet het zich realiseren: „Ons staat een sterke Held terzij, die God ons heeft verkoren"?
Denk aan de grote en geduchte Here.
Hij beloofde: „Ik ben met u".
God en ik, wij zijn altijd in de meerderheid.
In Rusland weten ze er van.

cvw

ZAND en ZAAD

Een dezer dagen las ik nog eens de indrukwekkende woorden van Jezus, die hij richtte tot die hem volgden: Gij zijt het zout der aarde... Gij zijt het licht der wereld... Woorden die u allemaal kent.

Ze kwamen bij mij boven toen ik me afvroeg wat toch de kracht der gemeente is. Daarnaar zoekend belandde ik bij die uitspraken van de Heer. Uitspraken die dwars door alle tijden slaan en een onvergelijkelijke en bijna niet te dragen verantwoordelijkheid leggen op allen die van Jezus zijn. Woorden die duidelijk maken dat zonder de christenen de wereldgemeenschap geen andere toekomst kent dan die van bederf en duisternis, alle humanisme ten spijt.

Voor ons is het een uitgemaakte zaak dat de kracht, de sterkte niet in het aantal ligt. Zeker, wij verheugen ons als de statistiek zegt dat onze gemeenschap groeit. Dat kan een symptoom zijn van de kracht der gemeenschap, de sterkte zelf is zij niet. Evenmin ligt haar kracht in de mogelijkheid dat zij onder haar leden invloedrijke mensen telt: figuren uit de wereld van de wetenschap, van handel, industrie, bankwezen, al zouden wij ons verheugen als ook zij zich zouden bekeren tot de Heer. Hij wil ook hun Bevrijder, Verlosser zijn, al vergeten wij dat vaak.

We komen de kern van de vraag nader als we vragen wat toch de kracht van Jezus was. Sommigen zullen antwoorden: hij deed wonderen. Wonderen imponeren en kunnen soms leiden tot geloof, al valt het op dat velen die zijn wonderen zagen of zelf aan den lijve ondervonden afwezig schijnen als het stil wordt om hem. Anderen steken af naar dieper water en zeggen dat het vooral zijn woorden waren. Ongehoorde woorden, kersvers als je dat zo mag zeggen. Uit de eerste hand. Onverdonkerd door menselijke „verklaringen". Het volk was buiten zichzelf van verbazing over zijn leer, want hij onderrichtte niet als de schriftgeleerden maar als iemand die gezag bezit.

Wellicht moeten wij nog iets toevoegen aan zijn wonder en woord, alhoewel beide geboren zijn uit dezelfde beweeggrond: zijn liefde voor de velen en voor de enkeling. Innerlijke ontferming heeft hem bewogen tot handelingen en toespraken. Tussen twee polen, met beide op het nauwst verbonden, voltrok zich zijn leven: gehoorzaamheid aan de weg die de Vader hem voorschreef en liefde tot de mensen, de velen en de enkeling.

Hij doorzag niet alleen de mensen, hij zag ze ook. Ze waren een voorwerp van studie en hij was bereid zijn tijd te geven aan de geleerde die in de nacht kwam en aan de levenslustige, zoekende vrouw, die hij midden op de dag ontmoet. Hij houdt van de rijke jongeman en poogt hem te helpen en haalt de ongelukkige Levi uit zijn kantoor, hem uit een eenzaam leven reddend. Ouders brachten kinderen opdat hij ze zou zegenen. De meesten herkenden in hem intuitief hun vriend.

De kracht van een gemeente ligt in die liefde, die aandacht, die haar leden geven aan mensen in deze onderkoelde wereld, waar de mens niet telt.

Ik onderschat niet de invloed van gewaden en gezangen, machtige ruimten, bruisende of fluisterende orgels, voortreffelijke godsdienstige redevoeringen, de van welvaart getuigende kleding der bezoekers op sommige mensen: de kracht ener gemeente ligt in de liefde die zij heeft en betoont aan die schapen van mensen die geen herder hebben. Onwillekeurig denk je aan dat lied van Paulus. U weet waar het te vinden is: al sprak ik als een engel, al profeteerde ik, al had ik het volle geloof, al deelde ik al wat ik heb uit en zou zelfs mijn leven willen geven - zonder liefde is het waardeloos.

Als die liefde in uw gemeente is is ze eenvol verlicht huis in een miserabele donkere straat. Een paar jaar geleden hoorde je het soms en wij schreven het al: all we need is love! Al wat we nodig hebben is liefde. In de grond is u het daarmee eens. En?

Huizinga

Tien duizend maal tien

(10.000 x 10)

voor De Vinkenhof

In maart gaan we van start.
De meeste gemeenten hebben hun kontaktpersonen al aangewezen.
Op vrijdagavond 20 februari (vandaag?) komen ze op verschillende plaatsen bijeen voor instruktie.
Haast ongemerkt ijveren de werkers van het unie-buro voor deze aktie. Zij hebben de aktie op gang gebracht en ze begeleiden de aktie voor een goed verloop.
Dit is één van de vele zaken waaruit blijkt dat ons unie-buro een vaste plaats onder ons heeft. Ons gezamenlijke werk krijgt van het unie-buro onmisbare hulp. Bedenk dat de administraties van de kommissies voor zending, opleiding en evangelisatie worden gevoerd in het unie-buro. Vrijwel alle schrijf- en drukwerk dat nodig is voor het onderling kontakt van de gemeenten en voor een goed samenwerken gaat via het unie-buro.
Bovendien wordt daar aandacht besteed aan de vraag, die steeds weer beantwoord moet worden, hoe wij als unie het best kunnen funktioneren. En nu heb ik nog lang niet alles opgesomd!
Het unie-buro heeft een goed tehuis in De Vinkenhof, waar ook het seminarium van onze unie onderdak heeft. Zowel door het seminarium als door het unie-buro is De Vinkenhof ons landelijk centrum.
Het is duidelijk: als het goed gaat met De Vinkenhof, komt dat ons gezamenlijk werk ten goede!

PW

DE RAMP IN GUATEMALA

Ook de baptistengemeenten in Guatemala, onlangs door zware aardbevingen getroffen, hebben blijkens een BP-bericht van 5 februari jl. slachtoffers te betreuren.

Vele gezinnen zijn dakloos geworden en tenminste drie baptistenkerken werden volledig verwoest. Het hulpverleningswerk, ook en vooral vanuit de Amerikaanse baptistengemeenten begint op gang te komen.

Intussen deelt de Europese Baptisten Persdienst te Parijs (E.B.P.S.) mee, dat het hulpverleningswerk van de Baptisten Wereldalliantie te Washington een speciaal fonds heeft geopend voor Guatemala.

De zending van S.B.C. (U.S.A.) heeft onmiddellijk na het bekend worden van de ramp per vliegtuig levensmiddelen, medicijnen en o.a. 500 tenten naar het rampgebied gebracht. Enkele uren na de eerste berichten zonden de American Baptist Convention en de Canadese baptisten reeds geld. Ook de Britse baptisten hebben geld ter beschikking gesteld.

Ook de S.B.C. heeft onmiddellijk geld, $ 100.000, ter beschikking van de hulpverlening gesteld. Verder is hulp geboden door Brothers Brother Foundation, een interkerkelijke medische groep die geleid wordt door dr Robert A. Hingson, diaken van een baptistengemeente in Pittsburg.

Guatamala telt 83 baptistengemeenten met 5.836 leden.

Bijdragen voor het hulpverleningswerk van de B.W.A. kunnen aan het Noodfonds van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland worden overgemaakt (postgiro 9260, met vermelding Noodfonds Guatemala).

ACHTERUITGANG VAN METHODISTEN IN AMERIKA

Evangelisatie wordt als eerste prioriteit genoemd door een kommissie van tien, die zich in de United Methodist Church (USA) heeft bezig gehouden met de achteruitgang van het ledental van deze kerk. De United Methodist Church heeft in de afgelopen tien jaar meer dan een miljoen leden verloren.
In 1964 telde deze kerk - een fusie van Evangelical United Brethren en Methodisten - nog 11.054.634 leden; eind 1974 9.95.710. Het aantal plaatselijke kerken was in 1964 43.116; in 1974 39.195.

////////////////////////////////

DE KAMPFOLDER IS UIT!

////////////////////////////////

Bij een bericht van de Europese Baptisten Persdienst (EBPS) te Parijs, waarin melding gemaakt wordt van de uitzendingsdienst in januari jl. te Leeuwarden waar zuster Janca Loot voor haar zendingswerk in Kameroen werd afgezonderd, zond de EBPS enkele foto's van de bijeenkomst waarin Janca afscheid nam van de baptistengemeente te Parijs. Zowel Janca Loot als Janneke van Oosten (die in april a.s. uitgezonden zal worden) hebben tijdens hun studietijd in Parijs veel in deze gemeente verkeerd en meegewerkt aan allerlei evangelisatie-arbeid.

Janca Loot neemt met enkele woorden afscheid van de Rue de Lille Baptistengemeente te Parijs na haar studie aan het Massy Talencentrum van de Franse Baptisten Federatie.

Janneke van Oosten en Janca Loot (met gitaar) tijdens de afscheidsdienst in Parijs.

Janneke van Oosten en Ernst Gutknecht; zuster Van Oosten is op het ogenblik nog met haar studie in Parijs bezig; binnenkort hoopt ze namens de Unie Zendings Commissie binnen het verband van de Europese Baptisten Zending naar Afrika uitgezonden te worden.

SAMENWERKING

Op weg naar een samenwerkingsverband van gemeenten

Op 10 januari jl. had in Heemskerk een beraad plaats van Noord-Hollandse gemeenten, zulks op verzoek van de gemeente te Amsterdam-Noord aan de ECU dat beraad te beleggen en daaraan leiding en inhoud te geven.

Doel? Na te gaan of er zodanige gemeenschappelijke behoeften zijn, dat daarbij passende vormen van samenwerking overwogen en verder uitgewerkt moeten worden.

Inleider, ds Th. van der Laan, aangezocht door de ECU, had de taak rond vraagstellingen het doel van deze bijeenkomst door grondige diskussie naderbij te brengen.

Huidige situatie. In Noord-Holland zijn negen zelfstandige bij de Unie aangesloten gemeenten, beschikkende over acht eigen kerkgebouwen met één voorganger; dus acht gemeenten zijn vakant. Mogelijk kunnen drie van deze acht gemeenten een eigen voorganger beroepen. Het allerbelangrijkste materiaal van deze negen gemeenten is ruim 700 mannen en vrouwen.

Ontwikkeling. Autonome gemeenten leven uit „ieder voor zich en God voor ons allen". Financieel meer begunstigde gemeenten zullen wellicht ontdekken hoe moeilijk het is voorgangers naar het verstedelijkte en „goddeloze" Noord-Holland te krijgen.

Gemeenten, die niet kunnen beroepen zoeken naar tussentijdse oplossingen met konsulenten en parttime werkers, terwijl het beroepen van een voorganger door samengaan van gemeenten vaak moeilijkheden van uiteenlopende aard kan betekenen.

Samenwerkingsverband. Inleider pleit voor een dergelijk verband om de volgende redenen: *bijbelse gegevens:* financiële zorg voor elkaar; beraad bij geschillen en werkmethoden; verantwoording van arbeid in evangelisatie en zending; *situatie* in Noord-Holland, waar onze gemeenten klein en gering in aantal zijn, waarbij de losse band met Unie en gewest moeilijk gestalte kan geven aan wat hierboven als „bijbelse gegevens" vermeld staat; *ervaring* leert, dat in andere delen van de kerk en samenleving een samenwerkingsverband onder bepaalde voorwaarden echter verrijkend werkt, terwijl bovendien verschraling van geïsoleerd levende autonome gemeenten wordt voorkomen, door uitwisseling met andere Noord-Hollandse baptisten; *nuttigheidseffekt* kan belangrijk zijn voor meerdere gemeenten in een samenwerkingsverband door het bundelen van krachten en het aanwenden van deskundigheid.

Voorwaarden ten aanzien van samenwerkingsverband. Een dergelijk verband is mogelijk, maar kost veel inspanning en vereist een grote zorgvuldigheid bij de voorbereiding en regeling, omdat een dergelijk verband moet passen in de gemeentelijke opzet van onze gemeenten, waarbij de besluiten van de gemeentevergadering een beslissende rol spelen. Hierbij geldt ook een ommekeer van het denkpatroon door niet alleen plaatselijk maar ook regionaal te leren denken.

Aard van samenwerkingsverband. Bestaat er behoefte aan samenwerking en de wil daaraan gestalte te geven, dan komt het proces van praten en luisteren, waarbij enkele vragen beantwoord moeten worden, als 1) wat is/zijn de doelstelling(en) van de gemeente; 2) welke plaats nemen de leden der gemeente daarbij in; 3) welke funktie hebben daarbij de ambtsdragers; 4) waarmee en hoe zouden de gemeenten elkaar kunnen bijstaan; 5) welke deskundigheden worden verwacht van een voorganger; 6) hoe zouden voorgangers regionaal kunnen samenwerken.

Organisatievorm van samenwerkingsverband. Ofschoon er verschillende organisatievormen mogelijk zijn, de vorm, die het dichtst bij de gemeente staat dient de voorkeur te hebben. Het model van samenwerking, dat inleider in de Noord-Hollandse situatie voor ogen stond, benadert een mogelijkheid, waarbij vier fulltime predikanten in dienst staan van telkens twee en in één geval van drie gemeenten, die ook binnen het samenwerkingsverband een bepaalde opdracht hebben. Dit laatste geldt echter eveneens voor theologische geschoolde vrijwilligers, die zowel hun opleiding eventueel universitair hebben genoten als van bijvoorbeeld ons eigen bijbelseminarie.

Een model moet echter pas na zorgvuldig overleg en onderzoek door betrokkenen zelf ontworpen en vastgesteld worden, waarbij wel derden de helpende hand kunnen bieden.

(Korte weergave van het „praatstuk" van ds Th. van der Laan).

U vraagt: Wie bezochten deze vergadering? Wel, het merendeel van de broeders ouderlingen en diakenen. Wat op die bewuste vergadering te berde is gebracht, is een stap in de goede richting. De individualistische opstelling van onze gemeente(n) is op den duur niet inspirerend genoeg. Ofschoon de hier naar vorengekomen aangelegenheid meer overleg vraagt en dus nog lang „rond gepraat" moet worden, verdient het wel terdege onze belangstelling.

Op 13 maart a.s. wordt het beraad in Heemskerk voortgezet. De uitnodiging, die voor ons allen hier geldt, is: Gaat u mee op weg naar een samenwerkingsverband? Denkt u mee?

Ongetwijfeld wordt u op de hoogte gehouden, want uiteindelijk, zoals het in een goede baptistengemeente betaamt, ligt de beslissing van het een en ander bij de gemeentevergadering. JHW.

(De Boodschapper - IJmuiden)

KOMEN EN GAAN

Laat mij beginnen met de gaande man, ds P. van der Werf van Winschoten, die een aantal jaren redakteur van ons blad is geweest. Op de Algemene Vergadering van de Unie van Baptistengemeenten, die in Nieuwe Pekela is gehouden, trad hij als zodanig per 31 december jl. af. Geregeld hebt u kennis kunnen nemen van wat hij schreef: artikelen en bijdragen over met name bijbelse onderwerpen, die van kennis van zaken getuigden. We danken ds Van der Werf voor alles wat hij voor ons weekblad - en zijn lezers - gedaan heeft, zelfs nog nadat zijn reglementaire periode voorbij was!, en wensen hem veel zegen op zijn werk in gemeente en Unie.

Zijn opvolger in de redaktiekommissie is ds J. van Dam uit Sneek; u bekend o.a. vanwege zijn jarenlange medewerking aan „De Christen" als redakteur, als eindredakteur of als sekretaris van de redaktiekommissie. We heten hem van harte welkom en hopen, dat velen in onze gemeenten en daarbuiten zijn artikelen weer met belangstelling zullen lezen. Zijn adres blijft als adres van de redaktie fungeren.

J. A. Brandsma

ZONDAGSSCHOOLKONFERENTIE IN DOKKUM

Het gewestelijk zondagsschoolbestuur organiseert in Dokkum op 23 februari a.s. (aanvang 19.45 uur) in de baptistenkerk een vergadering voor zondagsschoolleid(st)ers.

Op het programma staat o.a. een inleiding over vertellen, knutselwerk voor pasen en de nieuwe zendingsaktie van de L.Z.C.

D.V. tot ziens in Dokkum!

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Hoogezand, J. Schuil te Zwolle.

GOD ZEI....

God zei:

Wat doen we met de planeet waarop de mensen wonen. Zij brengen er niets van terecht. Onder hen zijn enige dromers maar zij breken stuk op de velen, die elkaar als dieren verscheuren. Wat kunnen wij doen opdat de velen ontwaken en opstaan tot een harmonisch samenleven. Die velen, die zuchten onder een ijzeren diktatuur, in een liefdeloze maatschappij. Het blijkt dat de mensen niet samen kunnen leven in die orde die zij zichzelf scheppen. Zij zijn kundiger dan alle andere schepsels op de aarde maar missen het vermogen om in volledige overeenstemming met elkaar die plaats in te nemen, waardoor er een gelukkig geheel van allen samen geboren wordt. De kulturen van Oost en West hebben geen heil gebracht, geen vrede voor allen. De kontinenten zijn ziek en infekteren elkaar. Zij sterven aan de zucht naar macht en overheersing.

God zei:

Wat is er aan te doen? Wij hebben geprobeerd om één volk als een voorbeeld van onze bedoelingen voor anderen te geven - en nog zijn er brokstukken te vinden die aanduiden welk plan we hadden om tot heil en vrede te geraken - maar we hebben de onwil der mensen, van de verkorenen zowel als van de verlorenen onderschat. Er is her noch der levensgeluk geboren.

God zei:

Om dat te brengen zijn wij zelf onder hen gaan wonen om te tonen hoe de mens dat bereiken kan, maar wij zijn opnieuw teleurgesteld, want ook zij die dat begrepen en aangegrepen hebben, geven blijk van een voortdurend terugvallen in de oude levenspatronen. Wij dachten een stad op een berg te stichten van waaruit stromen van levend water naar de woestijnen zouden vloeien, maar de stad is vol van woordenstrijd en in feite in grote delen even onbewoonbaar als de rest van het land geworden. Wij dachten voor ons voornemen een lichaam te hebben gevonden waardoor wij alle mensen konden bewijzen hoe gelukkig het leven zou kunnen zijn, maar diverse leden van dat lichaam hebben de dienst geweigerd.

God zei:

Wat is er meer te doen, inwoners van de aarde, dat wij niet deden? Wij gaven zon en regen, zaad en oogst. Wij gaven u verstand om de aarde tot een hof van Eden te maken, maar wat wij vinden zijn distels van afgunst en de haat. Wij gaven u de mogelijkheid om te ontkomen uit de kringloop van ellende door u de weg, de waarheid en het leven aan te bieden, maar zie: gij hebt u niet veranderd noch laten veranderen. Wel hebt gij de woorden als verlossing en bevrijding overgenomen, maar uw samenleving onderscheidt zich niet van de eeuwen oude. Slechts weinigen hebben wat wij schonken gezien en gewaardeerd. Zij hebben zich op onze weg begeven, maar zijn overweldigd door de onbegrijpelijke tegenwerking, zelfs van hen die zich hun broeders noemden.
Wat overbleef bij de weinigen is verlangen naar vernieuwing, tot een vervulling van dat verlangen kwam het niet.

God zei:

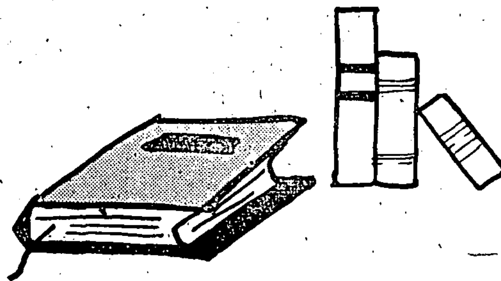
Hadden wij ons niet met de aarde en haar bewoners zullen bemoeien? Hadden wij u aan uzelf moeten overlaten? Dat konden wij niet. Terwijl wij u evenmin konden dwingen de weg ten leven te kiezen. Zo blijft de begeerde bevrijding uit en dat ook omdat het sterven van het oude bestel u schade leek te brengen en het nieuwe u te riskant scheen.

God zei:

Het is niet denkbaar dat de mensen dit leven op aarde als de enige mogelijkheid van werkelijk leven blijvend zullen aksepteren. Er moet een dag aanbreken waarop het bewustzijn doorbreekt dat er een betere weg te vinden moet zijn. Op het uur dat de onvrede op het hoogst is zullen wij onze Geest uitzenden en hij zal de ogen openen voor Jezus van Nazaret. Dan zullen de mensen zich voor hem buigen en erkennen dat hij de Heer is. En indien niet, er zal geen dageraad voor hen zijn.

Het ligt er aan met welke ogen je de geschiedenis der mensheid ziet - de geschiedenis der Chinezen, Egyptenaren, Babyloniërs, der Grieken en Romeinen, der Aziaten, der volken van Europa en der Amerika's - maar het lijkt een eindeloze mars door het sneeuwgebied der koudste streken, zonder uitzicht op een echte verlossing; zonder enige garantie op een soort thuiskomst uit de grote verdrukkingen; zonder aankomst in de luwte van het heil Gods.
Onze enige en betrouwbare grond om toch voort te gaan is dat de Heer op een hoge en verheven troon zit. Zijn plannen falen niet!

Huizinga

Wat zullen we lezen?

zondag	22 februari	Psalm 115	Blijf vertrouwen
maandag	23 februari	Exodus 15 : 1-21	Uw rechterhand, Heer
dinsdag	24 februari	Exodus 15 : 22-27	Preek aan het Bittermeer
woensdag	25 februari	Exodus 16 : 1-36	Brood uit de hemel!
donderdag	26 februari	Exodus 17 : 1- 7	Water uit een rots
vrijdag	27 februari	Exodus 17 : 8-16	De handen van Mozes
zaterdag	28 februari	Psalm 95	Juichen rond een rots

DE KAMPFOLDER IS UIT!

gemeenteberichten

GOEDE BERICHTEN UIT GRONINGEN-NOORD

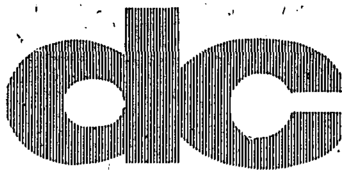
Groningen-Noord - (J.C.B.). Het is reeds enige tijd geleden dat u in ons weekblad iets van ons hebt gehoord of gelezen. Dat betekende niet dat we op non-aktief zijn, integendeel. De bezielende leiding van onze voorganger brengt de hele gemeente in beweging, een ieder op zijn eigen manier, zodat ieder vogeltje zijn lied kan meezingen; een verbasterd Nederlands spreekwoord, maar wel zinvol. Ook mevr. Broertjes is op veel terreinen in de gemeente met vol energie werkzaam in de vrouwengroepen, zodat alles in de gemeente in beweging komt.
Dan vinden we het fijn dat onze oud-voorganger ds Ph. Lindeman als het maar even mogelijk is iedere week een dienst verzorgt; mij dunkt: een unicum.
Wat ben ik nu eigenlijk aan het doen? Ik ben gevraagd om een en ander uit de gemeente via De Christen landelijk bekendheid te geven, aangezien de officiële korrespondent om gezondheidsredenen verstek moest laten gaan deze keer, en ik heb nog niet anders geschreven dan over onze voorganger en zijn vrouw. Maar, dat is toch belangrijk nieuws, als de gemeente voor honderd

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

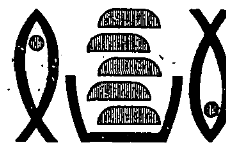
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

procent achter de voorganger en zijn vrouw staat dan juist kan er veel gebeuren; en ze weten en voelen dat we heel echt blij met hun zijn.

Ik ga nu echt beginnen om nieuws en aktiviteiten in de gemeente door te geven. Laat ik beginnen met de oogstdankdienst op 19 oktober vorig jaar. Om dat goed door te geven moet je het meemaken; hartverwarmend is het als je de zee van bloemen ziet liggen, door de gemeenteleden neergelegd op het podium. Dan de kinderen die hun zelf opgemaakte fruitschaaltjes erbij zetten. Onder de preek zitten ze al te popelen dat de voorganger Amen zegt (ja daar kunnen we nog heel wat van leren, want de kinderen beamen dat met luide stem) om met veel plezier de fruitbakjes en de bloemen weg te brengen naar de zieken en ouderen in en buiten de gemeente.

Zaterdag 25 en zondag 26 oktober hadden we het zendingsechtpaar Van der Veen-Vorsteveld in ons midden; dezen waren uitgenodigd door de zendingskommissie in onze gemeente. De zaterdagavond is besteed om hun ervaringen, verduidelijkt met vertoon van dia's, aan de gemeente te vertellen en vragen te beantwoorden die vanuit de gemeente kwamen. Zondags verzorgde ds Van der Veen de dienst in De Vuursteen. De gezamenlijke vrouwengroepen van Zuid en Noord hadden een speciale avond belegd en zr Van der Veen uitgenodigd haar ervaringen op het zendingsveld te vertellen. Allen gingen verrijkt huiswaarts. De ouderen in onze gemeente hebben voor het eerst op een speciale middag kerstfeest gevierd, verzorgd door de vrouwengroep in de gemeente. Dat dit voor herhaling vatbaar is bleek uit de vele dankbetuigingen die de verzorgsters zijn toegezwaaid.

De vrouwengroepen hebben met hun donatrices ook een mooi kerstwijding gehouden. De zondagscholen hebben de eerste kerstdag gezamenlijk kerstfeest gevierd in De Vuursteen. Het is en blijft toch altijd een mooie, sfeervolle belevenis dit mee te maken. Ook de jeugdgroepen hebben op hun eigen manier kerstfeest gevierd, het was de moeite waard.

Op 21 december hadden we een kerstzangdienst in De Cirkel, georganiseerd door ons gemeentekoor. Medewerking verleenden een muziekkorps en een zangvereniging uit Zuidhorn; een pracht avond om zoiets mee te maken. De gemeente zelf is haar kerstviering begonnen op de eerste kerstdag 's morgens in De Cirkel en in De Vuursteen. In beide gebouwen was er medewerking, in De Cirkel van ons gemeentekoor, in De Vuursteen van „De Bazuin". Beide gebouwen waren vol. Het kerstdankoffer bracht ruim *f* 7.000,— op, los van alle andere kollekten. Wat hebben we veel om dankbaar te zijn; wat fijn om in zo'n gemeente te mogen leven en werken. Je wordt er stil van. De tweede kerstdag hadden we als gemeente met vrienden het grote familiefeest, ‚Kerst Inn". We vierden het in De Cirkel, jammer voor hen die terug moesten; er was geen plaats meer. Anderen namen genoegen met een staanplaats in de gang. Wat een zee van mensen! Het was dan ook de moeite waard: zang, muziek, deklamatie en getuigenissen wisselden elkaar af. De oudere jeugd had een belangrijk deel voor haar rekening genomen om dit feest te verzorgen. Nu, ze zijn er goed in geslaagd. Het verheugt me altijd als jong en oud gelijk optrekken en dat we naar elkaar mogen luisteren. Dan vervreemden we niet van elkaar.

De eerste zondag in het nieuwe jaar mochten we beginnen met een groot feest in de gemeente; een echtpaar en een jonge broeder werden op hun belijdenis gedoopt en aanvaard in de gemeente. Een machtige belevenis, het is of je het zelf weer opnieuw beleeft. Bij de avondmaalstafel werden de nieuwe leden van harte welkom geheten door br M. Schut.

Aan het huisbezoek wordt speciaal aandacht besteed door het te koördineren, zodat ieder gezin eens per jaar tenminste bezoek krijgt. We leven in een periode waarin alles haastig en automatisch moet gebeuren. Toch loopt dat op den duur dood; persoonlijk kontakt is en blijft in een gemeente erg belangrijk.

De Samenwerkende Kerken-Vinkenhuizenwijk verzorgen een keer per twee maanden een gezamenlijke bijzondere dienst.

Het jeugd- en zondagschoolwerk heeft nog al te kampen met een tekort aan leiders en leidsters vooral nu een paar flinke krachten ons gaan verlaten.

Zo, nu hebben we weer een en ander doorgegeven. We gaan rustig en blijmoedig verder, in de wetenschap dat de Heer van ons aller leven, nieuwe inspiratie en nieuwe krachten zendt.

ZANGKOOR IN MUSSELKANAAL 30 JAAR

Musselkanaal - (S.H.). Het Baptisten-gemengd koor „Looft den Heer" bestond 3 februari jl. 30 jaar. Zondag 8 februari stond geheel in het teken van dit gebeuren. Ds Harkema had zijn predikatie er geheel op ingesteld; en wel naar Exodus 5. Het jubilerende koor zong in de morgendienst enige mooie liederen.

In de avonddienst opende ds Harkema met gebed en heette allen hartelijk welkom; het koor zong een negental liederen. Ze waren alle mooi, doch één in het bijzonder wil schrijver dezes toch wel naar voren brengen, nl., Psalm 116. Dat werd bijzonder mooi ten uitvoer gebracht.

Aan het einde van deze dienst ging br. P. Smit voor in dankgebed: in de gemeentezaal werd daarna de feestavond voortgezet.

Deze feestavond stond onder leiding van de eminente voorzitter van het koor br. J. Mulders. Hij liet zingen: „Verblijdt u in Jezus uw Heer", ging ons voor in gebed en heette allen hartelijk welkom. Daarna werd koffie gedronken en een heerlijk gebakje werd genuttigd.

De voorzitter prees het koor dat nog steeds groeide - wat ook is te danken aan de trouwe opkomst der leden - in alle toonaarden.

Het koor staat vanaf de oprichting onder leiding van de bekwame dirigent, de heer Tekke Withaar, die veel inspiratie gaf om te zingen van de glorie van de Heer. Hij kreeg uit handen van de voorzitter een zilveren pen.

Ook de zusters Ten Brink en Brinks waren 30 jaar lid van het koor; ook zij ontvingen een kado. Br. K. Warta, 25 jaar lid, kreeg een mooie asbak en zr. G. Smit-Stikfort, 22 jaar lid, die helaas vertrekt naar Doorn, kreeg als aandenken een zilveren lepeltje.

Als afgevaardigde van Stadskanaal-Noord - ook „Looft den Heer" - was aanwezig de heer B. Hulsebos, die het koor feliciteerde met het 30-jarig bestaan en een envelop overhandigde; ook van dit koor is T. Withaar dirigent. Ook verder werden nog felicitaties ontvangen.

Br. B. Schaap sprak namens de gemeente. Hij dankte de heer Withaar en het koor voor de vele keren dat ze gezongen hebben, zowel in morgen- als avonddiensten; hij hoopte dat het koor nog vele jaren mag bestaan. Hij bood een podium aan voor de dirigent.

Zr. Antje Blaauw las een „rijmelarij" voor, dat werd gemaakt door onze broeder J. de Boer; een gul applaus was de beloning. De jeugd van de gemeente zong een lied, dat betrekking had op het 30-jarig bestaan van het koor. (Dit lied werd gekomponeerd door mej. Harma Smit). Ook Bertha Muthert had een lied gemaakt, dat door de voorzitter werd voorgelezen.

De voorzitter dankte tenslotte alle aanwezigen voor het meewerken aan deze mooie en gezellige avond, niet te vergeten het kostersechtpaar voor het vele werk, hieraan verbonden.

Ook ds Harkema die ere-voorzitter van het koor is en ook vertrekken gaat, werd heel hartelijk bedankt. Ds Harkema ging ons daarna voor in dankgebed.

BAPTISTEN IN WALES

De baptistengemeenten in Wales doopten in 1975 422 personen; 149 werden wederopgenomen. Het totale aantal leden kwam daardoor op 44.292. Het totaal aantal dat de zondagsschool bezocht bedroeg in dat jaar 18.551. De Unie telt nu 178 voorgangers; aan het seminarium zijn 7 studenten ingeschreven.

DE KAMPFOLDER IS UIT!

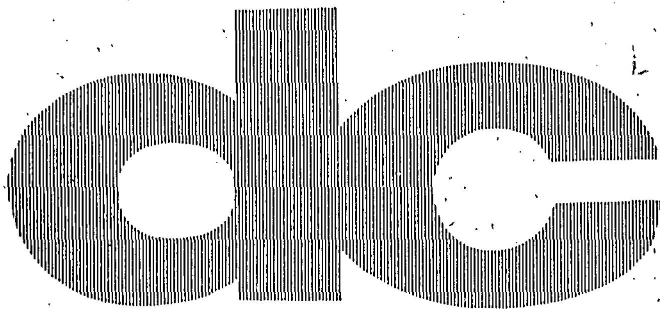
Op 11 januari werd door zijn Heer thuisgehaald broeder
JAN VAN OOSTEN
op de leeftijd van 80 jaar.

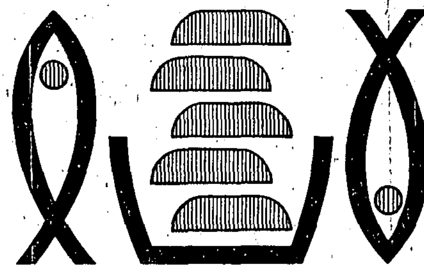
Op 15 januari broeder
HARM KOOPS
op de leeftijd van 67 jaar.

Op 31 januari broeder
OKKO PATHUIS
op de leeftijd van 72 jaar.

Op 8 februari broeder
JAN WILLEM TALENS
op de leeftijd van 68 jaar.

Baptistengemeente 2e Exloërmond

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 8 - 20 februari 1976

Overwegingen bij „De bijbel, Gods Woord?"

Waarom dit onderwerp gekozen?

Het is bijzonder belangrijk, dat wij ons, ten behoeve van onszelf en ten behoeve van anderen, bezinnen op de vraag: is de bijbel Gods Woord? Voor de meeste christenen is deze vraag een vraag waaraan men zich niet mag onttrekken.
Het woord uit 1 Petrus 3 : 15 is minstens ook op deze zaak van toepassing. Daar staat: „Geef rekenschap van de hoop die in u is". Ook voor uzelf...

Het gaat daarbij niet om een zwart-wit keuze tussen twee uitersten: een ongenuanceerd ja of nee. De titel van het onderwerp heeft een verruimende ondertitel nodig, zoals bijvoorbeeld „de vraag naar de identiteit van de bijbel".
De bijbel, Gods Woord? Hoe kunnen wij ooit deze vraag beoordelen?
Wij kunnen in deze vraagstelling in feite helemaal niet van onszelf uitgaan. Hier kan alleen van God-uit gedacht worden. Wij kunnen niet beginnen met God de Heer. God-de-Heer begint met ons. God valt niet te beredeneren. En het geloven in God is geen bouwen op redeneringen; het is bouwen op God-zelf. Zo God is, zo is ook Zijn Woord.
Wij klimmen niet op tot God. God daalt af tot ons.
De bijbel, Gods Woord? Dit is de vraag naar de bijbel als openbaringsboek, als bron van Godskennis, als norm voor de verkondiging. Het is eveneens de vraag naar het Schriftgezag. Kortom, het is de vraag naar de identiteit van de bijbel.
Konfronteert de bijbel ons met het levende, het roepende, het richtende en het bevrijdende Woord van God? Ontmoet de levende God ons in de Schrift?
Indien God ons inderdaad ontmoet in de Schrift, dan worden wij telkens en telkens weer teruggeworpen op de Schrift.
Deze God laat zich niet inpassen in een kennis-systeem, maar is de levende God die met de mens in een levende verhouding wil treden. Een God die zich openbaart.

De bijbel, Gods Woord?

Wie een bijbel in de hand neemt, kan toch moeilijk in ernst staande houden, dat hij Het Woord in handen houdt.
Het Woord! De uitgesprokenheid van God!
Wij mensen kunnen Het Woord niet „hebben", niet er over beschikken.
Als er wat te hanteren valt, hanteert Het Woord ons.
Wie „zijn" God verloren heeft, kan - als God dit boek hanteert - Hem in dit boek terugvinden!
De bijbel, een Godswoord in mensentaal? Ondenkbaar.
Gods Woord kan alleen door Godzelf gesproken worden.
Een mensenwoord kan de openbaring van God nimmer zonder beschadiging weergeven.
Openbaring schijnt de enige macht die werkelijk gezag heeft.
Maar hoe is openbaring bestaanbaar? Prediker zegt: „...want God is in de hemel en gij zijt op de aarde" (5 : 1).

Het gebeurt

En toch kan het gebeuren, dat in de bijbel ons „De Naam" ontmoet.
De Naam, de naar ons toegekeerde zijde van God. Om van te duizelen.
Het kan dus toch! Dan „gebeurt" het Woord; het Levende Woord dus.
Dan hanteert God de bijbel; Zijn vrij-machtige genadedaad. En elke morgen is zijn genade nieuw. (Klaagliederen 3 : 22, 23).
Zo spreekt God door de menselijke - de feilbare - schriftgetuigenissen heen. Naar zijn Welbehagen!
In mensen een welbehagen; God zij dank!

De onbegrijpelijke diepte van het Welbehagen van God; niet gegrond in enige kwaliteit van de mens, doch gegrond en geworteld in de innerlijke barmhartigheid van God. (Luc. 1 : 78; Matt. 11 : 25, 26; Rom. 5 : 7-10; Psalm 8 : 5).
Alleen de Goddelijke aktie brengt de bijbelwoorden tot leven. Elke morgen nieuw!

Het behoort tot de zelfkennis van het geloof, dat het *gewekt* is, en dat het *in stand wordt gehouden,* door de heilige Geest, dat wil zeggen door God zelf. Hij geeft vrijmoedigheid en Hij helpt over het dode punt heen. Slechts op deze grond mag het geloof „de vaste grond" (Hebr 2 : 1) heten.
Hier wordt het geloof aangemerkt als iets dat oneindig veel meer is dan een persoonlijke, heilige overtuiging van de gelovige.

Het kan gebeuren, dat de sprake Gods de Schrifttekst levend maakt. Er blijft een keus over tussen geloven en niet-geloven. De mens weerstaat de heilige Geest of zegt: „Gij hebt mij overreed! Here! En ik heb mij laten overreden; gij zijt mij te sterk en hebt overmocht". (Jeremia 20 : 7).
Dan „gebeurt" het Woord. Het Woord is dan Goddelijke aktie. Dan is het Woord een gebeuren tussen God en die mens, zoals het ook een gebeuren is tussen God en Zijn volk.

Openbaring is geen vrucht van ons denken. Openbaring gebeurt wel ààn ons denken. God is de on-kenbare die slechts door openbaring wordt gekend. En dit gebeurt wanneer de heilige Geest ons arm-van-geest maakt. Matth. 5 : 3).
De arme-van-geest is diegene die zich afhankelijk en hulpbehoevend weet en zich ontvankelijk opstelt tegenover de God die zich openbaart.

De armen-van-geest zijn bereid zich te laten gezeggen, omdat zij zich aangewezen weten op genade. (Armen-van-geest zijn dus niet simpel-van-geest, lui-van-geest). We laten ons gezeggen en zo komt ons denken in de greep van de Openbaring. (Hand. 2 : 8).
Het is een zich gewonnen geven aan het Woord.

Het is een omhelzen van het Woord.
Dan gaat de Schrift - de Geest - òns hanteren, en niet andersom. Schrift en heilige Geest zijn niet los van elkaar te denken! Zo funktioneert de Schrift als „de wijze waarop God tot ons wil spreken".
Door dit alles wordt overduidelijk dat ook van de zijde van de mens iets moet gebeuren, wil het Woord niet ledig tot God weerkeren. Maar het blijft *God,* die over het dode punt heen-helpt.

Hier lijkt het punt te liggen waar openbaring, geloof en Schriftgezag ineénvloeien, en „de Woorden" ons bloed worden. Dan wordt de Schrift „een boom des levens".

Opnieuw?

Veler geloof is door allerlei kritisch vragen wankel komen te staan.
Tot deze „strijders" wordt dan wel gezegd: Je moet maar eenvoudig geloven. Men vergeet, dat er twéé manieren van eenvoudig geloven zijn!

— Eenvoudig geloven, waarbij men van al die kritische vragen geen besef heeft.
— Opnieuw eenvoudig geloven, waarbij men „er door heen gekropen is..." „een nieuwe onbevangenheid, waarin wij niet zonder inspanning en aanvechting uitkomen bij de *echte* verwondering over het geheim dat het Woord van God ons in mensenwoorden gegeven is".

Dit opnieuw geloven, deze tweede vorm van eenvoudig geloven (ware eenvoud!) staat niet aan het begin van onze weg, maar is de vrucht van veel geestesstrijd.

Schriftgeloof

De Schrift geloven? De dwaasheid van de prediking?
Wat *is* dat Schriftgeloof? Geloven, erkennen dat de Schrift de waarheid spreekt? Een dergelijke, bloedarme erkenning verdient niet het predikaat belijdenis.
Schriftgeloof is alleen waardevol en naar de wil van God, voor zover het het Jawoord is op de boodschap van de Schrift. (Romeinen 16 : 26).
Hoewel de erkenning, dat de openbaringsinhoud van de Schrift waar is, mede begrepen is in het Schriftgeloof, is deze erkenning toch niet het wezenlijke van het Schriftgeloof.
Het gaat niet alleen om een erkenning, maar ook een aanvaarden van de Schrift als Woord van God.
Schriftgeloof is liefdesverklaring, trouwbelofte, een zich door de Schrift gevangen laten nemen.
Hier naderen wij het diepste van ons geloven: volstandig (standvastig) instemmen met alle Woord Gods (Melanchton). God alléén - Dat is geloof.
En daarom is het zich houden aan de Schrift iets totaal anders dan het voor wáár houden van de Schrift. Het is „het gans anders" van het Woord ondergaan, het er zelf onderdoor gaan.

Het Woord van de Schrift

Zoals al eerder opgemerkt kan het mensenwoord de openbaring niet zonder schennis weergeven. We hebben in de Schrift vaak te maken met menselijke en historische bepaaldheid en die kan daarom niet geloochend worden. Tijd en kultuur vormen aspekten in de Schrift. We hebben te maken met plaats- en tijdgebonden en daarom menselijke inbreng. Het mensenwoord - de taal van het schepsel - houdt altijd een enorme reduktie op de Openbaring in.
Het Woord van God is Waarheid, Wil, Macht, Soevereine Daad, Schepping.
Israël had dit goed begrepen en gebruikt in het Hebreeuws voor de aanduiding „Woord" in het Woord van God of Woord van de Heer het daadkarakter-uitdrukkende woord Dabar, dat veel meer een dynamische en konkrete betekenis heeft dan het westerse gelijkwaardige „woord". In dit woord Dabar vallen spreken, betekenis en feit samen.
Dabar is Woord dat ingrijpt; een daad die spreékt.
Dit woord komt tot de profeten (bv. Jer. 1 :2; Ez. 1 : 3; Hosea 1 : 1).
Het woord Dabar wordt telkens gebruikt voor „Openbaring" (bv. Jes. 2 : 1).
Dabar is Goddelijke aktie. Het „gebeurt". Het Woord van God is veel meer dan een Goddelijke mededeling.
Het pretendeert niet minder te zijn dan de grond van alle werkelijkheid! (Joh. 1). Het is niet alleen wáár; het *IS* de Waarheid!

De waarde van de oudtestamentische geschriften

De waarde, die Israël aanvankelijk toekende aan de onderscheidene geschriften van het Oude Testament is voor ons van groot belang. We luisteren dan naar hen die stonden aan de wieg van de bijbel. We luisteren naar mensen die zuinig omsprongen met de kwalificatie Woord Gods of Woord des Heren. Er bestond een duidelijke terughoudendheid. Alleen een werkelijke Godsspraak verdiende de kwalificatie Woord Gods.

De voorkomende Godsspraken en de boeken, die uitsluitend of bijna uitsluitend Godsspraak bevatten, werden aangeduid als „Het Woord Gods" of „Het Woord van de Heer". Zie de aanhef van de boeken Hosea, Joël, Micha en Zefanja.

Boeken van de Profeten als bv. Jesaja en Jeremia werden niet beschouwd en dus ook niet aangeduid als „Het Woord des Heren", met uitzondering van de daarin genoteerde Godsspraken.

Het boek Prediker werd bv. aangeduid als „De Woorden van de Prediker". Pas in veel later tijden werd de aanduiding „Woord Gods" toegepast op heel de verzameling oudtestamentische boeken. Men ging toen de vaststaande kwaliteit van een deel toeschrijven aan het geheel. Daar is geen bezwaar tegen, mits belijden en theologie beide er rekening mee houden dat na de kanonisatie (dat wil zeggen: erkend als ingegeven door de heilige Geest) de formule Woord van God niet meer in zo strakke zin mag worden verstaan als bv. het geval was bij uitsluitende Godsspraken. Heinrich Heine schreef eens het volgende:

> De Joden, die verstand van kostbaarheden hebben, wisten zeer goed wat zij deden, toen zij, bij de verbranding van de tweede tempel, de gouden en zilveren offerschaal, de luchters en de lampen, zelfs de borstlap van de hogepriester met de grote

edelstenen in de steek lieten en alleen de Schrift redden.
Dit was de ware tempelschat...

Spreuken van Sextus:

41. Wat ge boven alles waardeert, zal zeker macht over u hebben.
42. Daarom moet ge leren het beste op waarde te schatten, opdat ge ook door het beste beheerst wordt.

Voorlopig
Tenslotte

Openbaring is een ontmoetingsgebeuren en het is God, die de ontmoeting tussen God en mens mogelijk maakt.
Mogelijk maakt; niet tot stand brengt. (H. Berkhof in „Christelijk Geloof" - blz. 59).
„Alles is in Gods hand, behalve de vreze des Heren", zeiden de oude Rabbijnen.
De Schrift is de wijze waarop God tot de mensen wil spreken. Schriftgeloof is heel iets anders - èn heel wat meer - dan alles wat in de Schrift staat letterlijk voor waar houden. Het is zich een gevangen laten nemen door wat in de Schrift de grond van ons geloof uitmaakt. Het is het ja-woord op de aktie van het Goddelijk Woord.
Ook zonder de openbaring in Christus (de hoogste Openbaring) ontmoeten wij God reeds in het Oude Testament. Hoe had men anders vóór de vleeswording van het WOORD reeds kunnen geloven! En waarop steunt anders in het Nieuwe Testament het beroep op hetgeen staat geschreven in het Oude Testament!
Door het Nieuwe Testament weten wij, dat de Zoon (Christus) ook in het Oude Testament Het Woord is.

M. Cohen

Bang zijn

Niemand wil het graag.
Ieder schaamt zich er voor.
En toch zijn we het allemaal op zijn tijd: bang. De kinderen zijn bang voor allerlei dingen waarom ze later lachen. Want wanneer ze volwassen zijn geworden, kunnen ze heen kijken over die „bergen" van hun kindertijd. 't Leek allemaal veel erger dan het was...
Maar ook volwassenen kennen de angst. Soms gaat het hen als de kinderen. Na verloop van tijd leren ze zien, dat er eigenlijk niet of nauwelijks reden was om bang te zijn. Maar niet zelden blijven velen met allerlei angsten hun leven lang rondlopen. Ook gelovigen.

P

Kan dat niet anders?
Temidden van alle vijandelijke dreiging die de Joden ondervinden bij de herbouw van Jeruzalem in Nehemia's dagen, bemoedigt deze hen: „Vreest toch niet voor hen; denkt aan de grote geduchte Here..." (Neh. 4 : 14).
Is het beste middel tegen angst voor allerlei dreiging niet het zich realiseren: „Ons staat een sterke Held terzij, die God ons heeft verkoren"?
Denk aan de grote en geduchte Here. Hij beloofde: „Ik ben met u". God en ik, wij zijn altijd in de meerderheid.
In Rusland weten ze er van.

cvw

ZAND en ZAAD

Een dezer dagen las ik nog eens de indrukwekkende woorden van Jezus, die hij richtte tot die hem volgden: Gij zijt het zout der aarde... Gij zijt het licht der wereld... Woorden die u allemaal kent.

Ze kwamen bij mij boven toen ik me afvroeg wat toch de kracht der gemeente is. Daarnaar zoekend belandde ik bij die uitspraken van de Heer. Uitspraken die dwars door alle tijden slaan en een onvergelijkelijke en bijna niet te dragen verantwoordelijkheid leggen op allen die van Jezus zijn. Woorden die duidelijk maken dat zonder de christenen de wereldgemeenschap geen andere toekomst kent dan die van bederf en duisternis, alle humanisme ten spijt.

Voor ons is het een uitgemaakte zaak dat de kracht, de sterkte niet in het aantal ligt. Zeker, wij verheugen ons als de statistiek zegt dat onze gemeenschap groeit. Dat kan een symptoom zijn van de kracht der gemeenschap, de sterkte zelf is zij niet. Evenmin ligt haar kracht in de mogelijkheid dat zij onder haar leden invloedrijke mensen telt: figuren uit de wereld van de wetenschap, van handel, industrie, bankwezen, al zouden wij ons verheugen als ook zij zich zouden bekeren tot de Heer. Hij wil ook hun Bevrijder, Verlosser zijn, al vergeten wij dat vaak.

We komen de kern van de vraag nader als we vragen wat toch de kracht van Jezus was. Sommigen zullen antwoorden: hij deed wonderen. Wonderen imponeren en kunnen soms leiden tot geloof, al valt het op dat velen die zijn wonderen zagen of zelf aan den lijve ondervonden afwezig schijnen als het stil wordt om hem. Anderen steken af naar dieper water en zeggen dat het vooral zijn woorden waren. Ongehoorde woorden, kersvers als je dat zo mag zeggen. Uit de eerste hand. Onverdonkerd door menselijke „verklaringen". Het volk was buiten zichzelf van verbazing over zijn leer, want hij onderrichtte niet als de schriftgeleerden maar als iemand die gezag bezit.

Wellicht moeten wij nog iets toevoegen aan zijn wonder en woord, alhoewel beide geboren zijn uit dezelfde beweeggrond: zijn liefde voor de velen en voor de enkeling. Innerlijke ontferming heeft hem bewogen tot handelingen en toespraken. Tussen twee polen, met beide op het nauwst verbonden, voltrok zich zijn leven: gehoorzaamheid aan de weg die de Vader hem voorschreef en liefde tot de mensen, de velen en de enkeling.

Hij doorzag niet alleen de mensen, hij zag ze ook. Ze waren een voorwerp van studie en hij was bereid zijn tijd te geven aan de geleerde die in de nacht kwam en aan de levenslustige, zoekende vrouw, die hij midden op de dag ontmoet. Hij houdt van de rijke jongeman en poogt hem te helpen en haalt de ongelukkige Levi uit zijn kantoor, hem uit een eenzaam leven reddend. Ouders brachten kinderen opdat hij ze zou zegenen. De meesten herkenden in hem intuïtief hun vriend.

De kracht van een gemeente ligt in die liefde, die aandacht, die haar leden geven aan mensen in deze onderkoelde wereld, waar de mens niet telt.

Ik onderschat niet de invloed van gewaden en gezangen, machtige ruimten, bruisende of fluisterende orgels, voortreffelijke godsdienstige redevoeringen, de van welvaart getuigende kleding der bezoekers op sommige mensen: de kracht ener gemeente ligt in de liefde die zij heeft en betoont aan die schapen van mensen die geen herder hebben. Onwillekeurig denk je aan dat lied van Paulus. U weet waar het te vinden is: al sprak ik als een engel, al profeteerde ik, al had ik het volle geloof, al deelde ik al wat ik heb uit en zou zelfs mijn leven willen geven - zonder liefde is het waardeloos.

Als die liefde in uw gemeente is is ze een vol verlicht huis in een miserabele donkere straat. Een paar jaar geleden hoorde je het soms en wij schreven het al: all we need is love! Al wat we nodig hebben is liefde. In de grond is u het daarmee eens. En?

Huizinga

DE RAMP IN GUATEMALA

Ook de baptistengemeenten in Guatemala, onlangs door zware aardbevingen getroffen, hebben blijkens een BP-bericht van 5 februari jl. slachtoffers te betreuren.

Vele gezinnen zijn dakloos geworden en tenminste drie baptistenkerken werden volledig verwoest. Het hulpverleningswerk, ook en vooral vanuit de Amerikaanse baptistengemeenten begint op gang te komen.

Intussen deelt de Europese Baptisten Persdienst te Parijs (E.B.P.S.), mee, dat het hulpverleningswerk van de Baptisten Wereldalliantie te Washington een speciaal fonds heeft geopend voor Guatemala.

De zending van S.B.C. (U.S.A.) heeft onmiddellijk na het bekend worden van de ramp per vliegtuig levensmiddelen, medicijnen en o.a. 500 tenten naar het rampgebied gebracht. Enkele uren na de eerste berichten zonden de American Baptist Convention en de Canadese baptisten reeds geld. Ook de Britse baptisten hebben geld ter beschiking gesteld.

Ook de S.B.C. heeft onmiddellijk geld, $ 100.000, ter beschikking van de hulpverlening gesteld. Verder is hulp geboden door Brothers' Brother Foundation, een interkerkelijke medische groep die geleid wordt door dr Robert A. Hingson, diaken van een baptistengemeente in Pittsburg.

Guatamala telt 83 baptistengemeenten met 5.836 leden.

Bijdragen voor het hulpverleningswerk van de B.W.A. kunnen aan het Noodfonds van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland worden overgemaakt (postgiro 9260, met vermelding Noodfonds Guatemala).

ACHTERUITGANG VAN METHODISTEN IN AMERIKA

Evangelisatie wordt als eerste prioriteit genoemd door een kommissie van tien, die zich in de United Methodist Church (USA) heeft bezig gehouden met de achteruitgang van het ledental van deze kerk. De United Methodist Church heeft in de afgelopen tien jaar meer dan een miljoen leden verloren.
In 1964 telde deze kerk - een fusie van Evangelical United Brethren en Methodisten - nog 11.054.634 leden; eind 1974 9.95.710. Het aantal plaatselijke kerken was in 1964 43.116; in 1974 39.195.

DE KAMPFOLDER IS UIT!

Bij een bericht van de Europese Baptisten Persdienst (EBPS) te Parijs, waarin melding gemaakt wordt van de uitzendingsdienst in januari jl. te Leeuwarden waar zuster Janca Loot voor haar zendingswerk in Kameroen werd afgezonderd, zond de EBPS enkele foto's van de bijeenkomst waarin Janca afscheid nam van de baptistengemeente te Parijs. Zowel Janca Loot als Janneke van Oosten (die in april a.s. uitgezonden zal worden) hebben tijdens hun studietijd in Parijs veel in deze gemeente verkeerd en meegewerkt aan allerlei evangelisatie-arbeid.

Janca Loot neemt met enkele woorden afscheid van de Rue de Lille Baptistengemeente te Parijs na haar studie aan het Massy Talencentrum van de Franse Baptisten Federatie.

Janneke van Oosten en Janca Loot (met gitaar) tijdens de afscheidsdienst in Parijs.

Janneke van Oosten en Ernst Gutknecht; zuster Van Oosten is op het ogenblik nog met haar studie in Parijs bezig; binnenkort hoopt ze namens de Unie Zendings Commissie binnen het verband van de Europese Baptisten Zending naar Afrika uitgezonden te worden.

SAMENWERKING

Op weg naar een samenwerkingsverband van gemeenten

Op 10 januari jl. had in Heemskerk een beraad plaats van Noord-Hollandse gemeenten, zulks op verzoek van de gemeente te Amsterdam-Noord aan de ECU dat beraad te beleggen en daaraan leiding en inhoud te geven.

Doel? Na te gaan of er zodanige gemeenschappelijke behoeften zijn, dat daarbij passende vormen van samenwerking overwogen en verder uitgewerkt moeten worden.

Inleider, ds Th. van der Laan, aangezocht door de ECU, had de taak rond vraagstellingen het doel van deze bijeenkomst door grondige diskussie naderbij te brengen.

Huidige situatie. In Noord-Holland zijn negen zelfstandige bij de Unie aangesloten gemeenten, beschikkende over acht eigen kerkgebouwen met één voorganger; dus acht gemeenten zijn vakant. Mogelijk kunnen drie van deze acht gemeenten een eigen voorganger beroepen. Het allerbelangrijkste materiaal van deze negen gemeenten is ruim 700 mannen en vrouwen.

Ontwikkeling. Autonome gemeenten leven uit „ieder voor zich en God voor ons allen". Financieel meer begunstigde gemeenten zullen wellicht ontdekken hoe moeilijk het is voorgangers naar het verstedelijkte en „goddeloze" Noord-Holland te krijgen.

Gemeenten, die niet kunnen beroepen zoeken naar tussentijdse oplossingen met konsulenten en parttime werkers, terwijl het beroepen van een voorganger door samengaan van gemeenten vaak moeilijkheden van uiteenlopende aard kan betekenen.

Samenwerkingsverband. Inleider pleit voor een dergelijk verband om de volgende redenen: *bijbelse gegevens:* financiële zorg voor elkaar; beraad bij geschillen en werkmethoden; verantwoording van arbeid in evangelisatie en zending; *situatie* in Noord-Holland, waar onze gemeenten klein en gering in aantal zijn, waarbij de losse band met Unie en gewest moeilijk gestalte kan geven aan wat hierboven als „bijbelse gegevens" vermeld staat; *ervaring* leert, dat in andere delen van de kerk en samenleving een samenwerkingsverband onder bepaalde voorwaarden echter verrijkend werkt, terwijl bovendien verschraling van geïsoleerd levende autonome gemeenten wordt voorkomen door uitwisseling met andere Noord-Hollandse baptisten; *nuttigheidseffekt* kan belangrijk zijn voor meerdere gemeenten in een samenwerkingsverband door het bundelen van krachten en het aanwenden van deskundigheid.

Voorwaarden ten aanzien van samenwerkingsverband. Een dergelijk verband is mogelijk, maar kost veel inspanning en vereist een grote zorgvuldigheid bij de voorbereiding en regeling, omdat een dergelijk verband moet passen in de gemeentelijke opzet van onze gemeenten, waarbij de besluiten van de gemeentevergadering een beslissende rol spelen. Hierbij geldt ook een ommekeer van het denkpatroon door niet alleen plaatselijk maar ook regionaal te leren denken.

Aard van samenwerkingsverband. Bestaat er behoefte aan samenwerking en de wil daaraan gestalte te geven, dan komt het proces van praten en luisteren, waarbij enkele vragen beantwoord moeten worden, als 1) wat is/zijn de doelstelling(en) van de gemeente; 2) welke plaats nemen de leden der gemeente daarbij in; 3) welke funktie hebben daarbij de ambtsdragers; 4) waarmee en hoe zouden de gemeenten elkaar kunnen bijstaan; 5) welke deskundigheden worden verwacht van een voorganger; 6) hoe zouden voorgangers regionaal kunnen samenwerken.

Organisatievorm van samenwerkingsverband. Ofschoon er verschillende organisatievormen mogelijk zijn, de vorm, die het dichtst bij de gemeente staat dient de voorkeur te hebben. Het model van samenwerking, dat inleider in de Noord-Hollandse situatie voor ogen stond, benadert een mogelijkheid, waarbij vier fulltime predikanten in dienst staan van telkens twee en in één geval van drie gemeenten, die ook binnen het samenwerkingsverband een bepaalde opdracht hebben. Dit laatste geldt echter eveneens voor theologische geschoolde vrijwilligers, die zowel hun opleiding eventueel universitair hebben genoten als van bijvoorbeeld ons eigen bijbelseminarie.

Een model moet echter pas na zorgvuldig overleg en onderzoek door betrokkenen zelf ontworpen en vastgesteld worden, waarbij wel derden de helpende hand kunnen bieden.

(Korte weergave van het „praatstuk" van ds Th. van der Laan).

U vraagt: Wie bezochten deze vergadering? Wel, het merendeel van de broeders ouderlingen en diakenen. Wat op die bewuste vergadering te berde is gebracht, is een stap in de goede richting. De individualistische opstelling van onze gemeente(n) is op den duur niet inspirerend genoeg. Ofschoon de hier naar vorengekomen aangelegenheid meer overleg vraagt en dus nog lang „rond gepraat" moet worden, verdient het wel terdege onze belangstelling.

Op 13 maart a.s. wordt het beraad in Heemskerk voortgezet. De uitnodiging, die voor ons allen hier geldt, is: Gaat u mee op weg naar een samenwerkingsverband? Denkt u mee?

Ongetwijfeld wordt u op de hoogte gehouden, want uiteindelijk, zoals het in een goede baptistengemeente betaamt, ligt de beslissing van het een en ander bij de gemeentevergadering. JHW.

(De Boodschapper - IJmuiden)

DE KAMPFOLDER IS UIT!

KOMEN EN GAAN

Laat mij beginnen met de gaande man, ds P. van der Werf van Winschoten, die een aantal jaren redakteur van ons blad is geweest. Op de Algemene Vergadering van de Unie van Baptistengemeenten, die in Nieuwe Pekela is gehouden, trad hij als zodanig per 31 december jl. af. Geregeld hebt u kennis kunnen nemen van wat hij schreef: artikelen en bijdragen over met name bijbelse onderwerpen, die van kennis van zaken getuigden. We danken ds Van der Werf voor alles wat hij voor ons weekblad - en zijn lezers - gedaan heeft, zelfs nog nadat zijn reglementaire periode voorbij was!, en wensen hem veel zegen op zijn werk in gemeente en Unie.

Zijn opvolger in de redaktiekommissie is ds J. van Dam uit Sneek, u bekend o.a. vanwege zijn jarenlange medewerking aan 'De Christen' als redakteur, als eindredakteur of als sekretaris van de redaktiekommissie. We heten hem van harte welkom en hopen, dat velen in onze gemeenten en daarbuiten zijn artikelen weer met belangstelling zullen lezen. Zijn adres blijft als adres van de redaktie fungeren.

J. A. Brandsma

ZONDAGSSCHOOLKONFERENTIE IN DOKKUM

Het gewestelijk zondagsschoolbestuur organiseert in Dokkum op 23 februari a.s. (aanvang 19.45 uur) in de baptistenkerk een vergadering voor zondagsschoolleid(st)ers.

Op het programma staat o.a. een inleiding over vertellen, knutselwerk voor pasen en de nieuwe zendingsaktie van de L.Z.C.

D.V. tot ziens in Dokkum!

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Hoogezand, J. Schuil te Zwolle.

GOD ZEI....

God zei:

Wat doen we met de planeet waarop de mensen wonen. Zij brengen er niets van terecht. Onder hen zijn enige dromers maar zij breken stuk op de velen, die elkaar als dieren verscheuren. Wat kunnen wij doen opdat de velen ontwaken en opstaan tot een harmonisch samenleven. Die velen, die zuchten onder een ijzeren diktatuur, in een liefdeloze maatschappij. Het blijkt dat de mensen niet samen kunnen leven in die orde die zij zichzelf scheppen. Zij zijn kundiger dan alle andere schepsels op de aarde maar missen het vermogen om in volledige overeenstemming met elkaar die plaats in te nemen, waardoor er een gelukkig geheel van allen samen geboren wordt. De kulturen van Oost en West hebben geen heil gebracht, geen vrede voor allen. De kontinenten zijn ziek en infekteren elkaar. Zij [redacted] te geraken - maar we hebben de onwil der mensen, van de verkorenen zowel als van de verlorenen onderschat. Er is her noch der levensgeluk geboren.

God zei:

Om dat te brengen zijn wij zelf onder hen gaan wonen om te tonen hoe de mens dat bereiken kan, maar wij zijn opnieuw teleurgesteld, want ook zij die dat begrepen en aangegrepen hebben, geven blijk van een voortdurend terugvallen in de oude levenspatronen. Wij dachten een stad op een berg te stichten van waaruit stromen van levend water naar de woestijnen zouden vloeien, maar de stad is vol van woordenstrijd en in feite in grote delen even onbewoonbaar als de rest van het land geworden. Wij dachten voor ons voornemen een lichaam te hebben gevonden waardoor wij alle mensen konden bewijzen hoe gelukkig het leven zou kunnen zijn, maar diverse leden van dat lichaam hebben de dienst geweigerd.

God zei:

Wat is er meer te doen, inwoners van de aarde, dat wij niet deden? Wij gaven zon en regen, zaad en oogst. Wij gaven u verstand om de aarde tot een hof van Eden te maken, maar wat wij vinden zijn distels van afgunst en de haat. Wij gaven u de mogelijkheid om te ontkomen uit de kringloop van ellende door u de weg, de waarheid en het leven aan te bieden, maar zie: gij hebt u niet veranderd noch laten veranderen. Wel hebt gij de woorden als verlossing en bevrijding overgenomen, maar uw samenleving onderscheidt zich niet van de eeuwen oude. Slechts weinigen hebben wat wij schonken gezien en gewaardeerd. Zij hebben zich op onze weg begeven, maar zijn overweldigd door de onbegrijpelijke tegenwerking, zelfs van hen die zich hun broeders noemden.
Wat overbleef bij de weinigen is verlangen naar vernieuwing, tot een vervulling van dat verlangen kwam het niet.

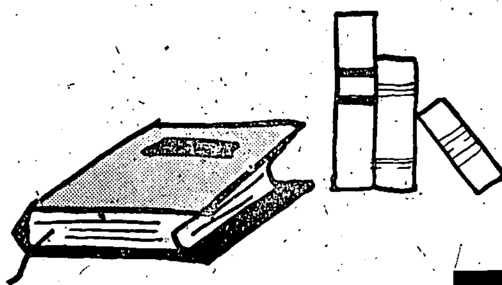
God zei:

Hadden wij ons niet met de aarde en haar bewoners zullen bemoeien? Hadden wij u aan uzelf moeten overlaten? Dat konden wij niet. Terwijl wij u evenmin konden dwingen de weg ten leven te kiezen. Zo blijft de begeerde bevrijding uit en dat ook omdat het sterven van het oude bestel u schade leek te brengen en het nieuwe u te riskant scheen.

God zei:

Het is niet denkbaar dat de mensen dit leven op aarde als de enige mogelijkheid van werkelijk leven blijvend zullen aksepteren. Er moet een dag aanbreken waarop het bewustzijn doorbreekt dat er een betere weg te vinden moet zijn. Op het uur dat de onvrede op het hoogst is zullen wij onze Geest uitzenden en hij zal de ogen openen voor Jezus van Nazaret. Dan zullen de mensen zich voor hem buigen en erkennen dat hij de Heer is. En indien niet, er zal geen dageraad voor hen zijn.

Het ligt er aan met welke ogen je de geschiedenis der mensheid ziet - de geschiedenis der Chinezen, Egyptenaren, Babyloniërs, der Grieken en Romeinen, der Aziaten, der volken van Europa en der Amerika's - maar het lijkt een eindeloze mars door het sneeuwgebied der koudste streken, zonder uitzicht op een echte verlossing; zonder enige garantie op een soort thuiskomst uit de grote verdrukkingen; zonder aankomst in de luwte van het heil Gods.
Onze enige en betrouwbare grond om toch voort te gaan is dat de Heer op een hoge en verheven troon zit: Zijn plannen falen niet! Huizinga

Wat zullen we lezen?

[redacted]

zondag	22 februari	Psalm 115	[redacted]
maandag	23 februari	Exodus 15 : 1-2[redacted]	Uw rechterhand, Heer
dinsdag	24 februari	Exodus 15 : 22-27	Preek aan het Bittermeer
woensdag	25 februari	Exodus 16 : 1-36	Brood uit de hemel!
donderdag	26 februari	Exodus 17 : 1- 7	Water uit een rots
vrijdag	27 februari	Exodus 17 : 8-16	De handen van Mozes
zaterdag	28 februari	Psalm 95	Juichen rond een rots

DE KAMPFOLDER IS UIT!

Gemeenteberichten

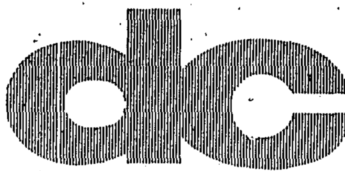
[redacted]

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

[redacted]

Ik ga nu echt beginnen om nieuws en aktiviteiten in de gemeente door te geven. Laat ik beginnen met de oogstdankdienst op 19 oktober vorig jaar. Om dat goed door te geven moet je het meemaken; hartverwarmend is het als je de zee van bloemen ziet liggen, door de gemeenteleden neergelegd op het podium. Dan de kinderen die hun zelf opgemaakte fruitschaaltjes erbij zetten. Onder de preek zitten ze al te popelen dat de voorganger Amen zegt (ja daar kunnen we nog heel wat van leren, want de kinderen beamen dat met luide stem) om met veel plezier de fruitbakjes en de bloemen weg te brengen naar de zieken en ouderen in en buiten de gemeente.

Zaterdag 25 en zondag 26 oktober hadden we het zendingsechtpaar Van der Veen-Vorsteveld in ons midden; dezen waren uitgenodigd door de zendingskommissie in onze gemeente. De zaterdagavond is besteed om hun ervaringen, verduidelijkt met vertoon van dia's, aan de gemeente te vertellen en vragen te beantwoorden die vanuit de gemeente kwamen. Zondags verzorgde ds Van der Veen de dienst in De Vuursteen. De gezamenlijke vrouwengroepen van Zuid en Noord hadden een speciale avond belegd en zr Van der Veen uitgenodigd haar ervaringen op het zendingsveld te vertellen. Allen gingen verrijkt huiswaarts. De ouderen in onze gemeente hebben voor het eerst op een speciale middag kerstfeest gevierd, verzorgd door de vrouwengroep in de gemeente. Dat dit voor herhaling vatbaar is bleek uit de vele dankbetuigingen die de verzorgsters zijn toegezwaaid.

De vrouwengroepen hebben met hun donatrices ook een mooi kerstwijding gehouden. De zondagscholen hebben de eerste kerstdag gezamenlijk kerstfeest gevierd in De Vuursteen. Het is en blijft toch altijd een mooie, sfeervolle belevenis dit mee te maken. Ook de jeugdgroepen hebben op hun eigen manier kerstfeest gevierd, het was [redacted]

echtpaar en een jonge broeder werden op hun belijdenis gedoopt en aanvaard in de gemeente. Een machtige belevenis, het is of je het zelf weer opnieuw beleeft. Bij de avondmaalstafel werden de nieuwe leden van harte welkom geheten door br M. Schut.

Aan het huisbezoek wordt speciaal aandacht besteed door het te koördineren, zodat ieder gezin eens per jaar tenminste bezoek krijgt. We leven in een periode waarin alles haastig en automatisch moet gebeuren. Toch loopt dat op den duur dood; persoonlijk kontakt is en blijft in een gemeente erg belangrijk.

De Samenwerkende Kerken-Vinkenhuizenwijk verzorgen een keer per twee maanden een gezamenlijke bijzondere dienst.

Het jeugd- en zondagschoolwerk heeft nog al te kampen met een tekort aan leiders en leidsters vooral nu een paar flinke krachten ons gaan verlaten.

Zo, nu hebben we weer een en ander doorgegeven. We gaan rustig en blijmoedig verder, in de wetenschap dat de Heer van ons aller leven, nieuwe inspiratie en nieuwe krachten zendt.

ZANGKOOR IN MUSSELKANAAL 30 JAAR

Musselkanaal - (S.H.) Het Baptisten-gemengd koor „Looft den Heer" bestond 3 februari jl. 30 jaar. Zondag 8 februari stond geheel in het teken van dit gebeuren. Ds Harkema had zijn predikatie er geheel op ingesteld; en wel naar Exodus 5. Het jubilerende koor zong in de morgendienst enige mooie liederen.

In de avonddienst opende ds Harkema met gebed en heette allen hartelijk welkom; het koor zong een negental liederen. Ze waren alle mooi, doch één in het bijzonder wil schrijver dezes toch wel naar voren brengen, nl., Psalm 116. Dat werd bijzonder mooi ten uitvoer gebracht.

Aan het einde van deze dienst ging br. P. Smit voor in dankgebed: in de gemeentezaal werd daarna de feestavond voortgezet.

Deze feestavond stond onder leiding van de eminente voorzitter van het koor br. J. Mulders. Hij liet zingen: „Verblijdt u in Jezus uw Heer", ging ons voor in gebed en heette allen hartelijk welkom. Daarna werd koffie gedronken en een heerlijk gebakje werd genuttigd.

De voorzitter prees het koor, dat nog steeds groeide - wat ook is te danken aan de trouwe opkomst der leden - in alle toonaarden.

Het koor staat vanaf de oprichting onder leiding van de bekwame dirigent, de heer Tekke Withaar, die veel inspiratie gaf om te zingen van de glorie van de Heer. Hij kreeg uit handen van de voorzitter een zilveren pen.

Ook de zusters Ten Brink en Brinks waren 30 jaar lid van het koor; ook zij ontvingen een kado. Br. K. Warta, 25 jaar lid, kreeg een mooie asbak en zr. G. Smit-Stikfort, 22 jaar lid, die helaas vertrekt naar Doorn, kreeg als aandenken een zilveren lepeltje.

Als afgevaardigde van Stadskanaal-Noord - ook „Looft den Heer" - was aanwezig de heer B. Hulsebos, die het koor feliciteerde met het 30-jarig bestaan en een envelop overhandigde; ook van dit koor is T. Withaar dirigent. Ook verder werden nog felicitaties ontvangen.

Br. B. Schaap sprak namens de gemeente. Hij dankte de heer Withaar en het koor voor de vele keren dat ze gezongen hebben, zowel in morgen- als avonddiensten; hij hoopte dat het koor nog vele jaren mag bestaan. Hij bood een podium aan voor de dirigent.

Zr. Antje Blaauw las een „rijmelarij" voor, dat werd gemaakt door onze broeder J. de Boer; een gul applaus was de beloning. De jeugd van de gemeente zong een lied, dat betrekking had op het 30-jarig bestaan van het koor. (Dit lied werd gekomponeerd door mej. Harma Smit). Ook Bertha Muthert had een lied gemaakt, dat door de voorzitter werd voorgelezen.

De voorzitter dankte tenslotte alle aanwezigen voor het meewerken aan deze mooie en gezellige avond, niet te vergeten het kostersechtpaar voor het vele werk, hieraan verbonden.

Ook ds Harkema die ere-voorzitter van het koor is en ook vertrekken gaat, werd heel hartelijk bedankt. Ds Harkema ging ons daarna voor in dankgebed.

[redacted]

DE KAMPFOLDER IS UIT!

Op 11 januari werd door zijn Heer thuisgehaald **broeder**

JAN VAN OOSTEN

op de leeftijd van 80 jaar.

Op 15 januari broeder

HARM KOOPS

op de leeftijd van 67 jaar.

Op 31 januari broeder

OKKO PATHUIS

op de leeftijd van 72 jaar.

Op 8 februari broeder

JAN WILLEM TALENS

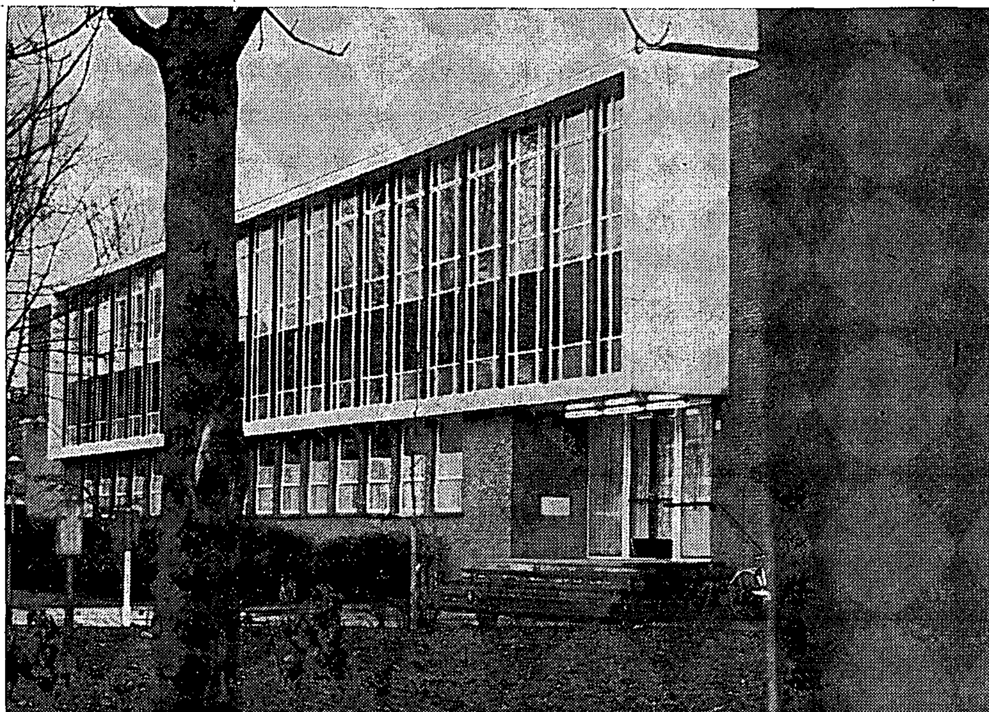
op de leeftijd van 68 jaar.

Baptistengemeente 2e Exloërmond

Voorkant Tabitha - Pieter van Foreesthuis, Amsterdam

mer van 13 februari jl. Ik kon mijn ogen niet geloven. Ik kende het oude, nu verlaten, pand aan de Amstelveenseweg: een thuis voor mensen, die geen adres meer hebben. Ontheemden, innerlijk geschondenen, gewond in dit bestaan. Nu stonden we voor het nieuwe huis en we glimlachten en prezen God! De lof nam toe naarmate we door de lichte gangen, zalen en kamers gingen. Hier en daar liep een der gasten rond. Soms zaten ze in groepjes bij elkaar. Het was aan sommigen te zien dat het leven hen gehavend had. Anderen genoten zichtbaar van hun hotel, ooit (1961) voor zieke mensen gebouwd en nu aan Tabitha toevertrouwd om daar in de naam des Heren barmhartigheid te bewijzen. Het is gewoon een wonder.

Het heimwee dat misschien nog wat in enige oudere mannen en vrouwen leefde als ze dachten aan het knusse maar wel te kleine pand aan de Amstelveenseweg zal spoedig wegvloeien als ze gewend zullen zijn aan dit huis, dat in een soort u-vorm gebouwd is met tussen de vleugels een tuin om in te wandelen en te zitten. De lengte van het gebouw is 55 meter, de breedte 35. In het souterrain heeft de kok en de zijnen, zijn domein. Wij zagen en roken zijn produkten - het liep tegen de middag - en ik had al een lange morgen achter de rug.

Maar verder ging het. Hoeveel mensen denk je hier te kunnen herbergen? vroeg ik. „Aan de Amstelveenseweg hadden we 45 mensen, op dit ogenblik, we zijn hier pas een paar weken, hebben we 54 en dat mag oplopen tot 90 personen. We zullen dan aan medewerkers (sters) een vijftig nodig hebben", antwoordde ds Veenstra.

Aan het einde van de rondwandeling opende de herder nog een deur: een kollegezaal, waarin eens een professor zijn studenten kennis en wijsheid doorgaf.

We hebben er weer een kerk bij, glimlachte de prediker. We slopen die oplopende banken, we moeten nog een orgeltje hebben en dan zal hier het evangelie verkondigd worden. Ik hoop dat in Tabitha om tien uur te doen en hier om half twaalf. Als dat kan en als ik het kan.

Ik was niet afgunstig en benijdde toch de man, aan wie God zoveel gezondheid, zoveel verstand en zoveel liefde gaf.

We reden naar de Jan Bongastraat waar het grote Tabithahuis staat. Ooit gezien? Telkens als ik daar kom zeg ik tegen mezelf en de broeders daar: dit moeten onze mensen gaan zien. Vrouwen, die een dag Amsterdam doen, moeten hier toch eens aanleggen. De koffie is klaar, zeiden de broeders. We zouden het fijn vinden als ze kwamen.

Dit praatje is volkomen ontoereikend om u een indruk te geven van wat er door broeders en zusters gedaan wordt. Dit is ook Amsterdam. Staan onder het wapen van de stad niet woorden als: heldhaftig, vastberaden, barmhartig!?

We leuren niet zo met onze barmhartigheid maar als u ergens niet alleen het woord van de liefde van God wilt horen maar ook zien, dan gaat u daar heen. Ik bedenk nu dat het zelfs voor onze rijpere jeugd de moeite waard zou zijn. Het wordt gegarandeerd een prachtig bezoek. Een ware ontdekking. Huizinga

„WE WISTEN NIET DAT U ER WAS...!"

Ongeveer 200 mensen waren onlangs bijeen in een van de Welshsprekende baptistengemeenten in Londen; er was een speciaal programma en de dienst was ongeveer halverwege toen men merkte dat er buiten iets te doen was. Even later werd het buiten weer rustig. De sirenes van de politie zwegen en het was doodstil geworden. De bijeenkomst werd dus voortgezet.

Na het laatste „Amen" verlieten de mensen de kapel; buiten gekomen werden ze verrast door politieagenten, die druk bezig waren geweest om de hele buurt te ontruimen en het verkeer om te leiden. Er was een explosie geweest in een hotel in de buurt waarbij één hotelgast was gedood en meerderen gewond.

Elke bioskoop, theater en openbaar gebouw in de omgeving was ontruimd terwijl de autoriteiten een zoekactie leidden naar andere explosieven. Maar niemand had temidden van de felle lichten en neonreklames de bescheiden verlichting van de baptistenkapel opgemerkt...

„We wisten niet dat u er was...!", zei een veiligheidsagent tot de kerkgangers.

Een gemeentelid vertelde later, dat de gemeente iets van het incident had geleerd. Ze willen niet, dat de wereld „buiten" opnieuw zal kunnen zeggen: we wisten niet dat u er was... Ze hebben besloten hun licht te laten schijnen en hun stem als christenen te laten horen, zodat de wereld zal weten dat ze er zijn...!

B.W.A. HULPVERLENING IN 1975

Het hulpverleningswerk van de Baptisten Wereldalliantie heeft in 1975 een bedrag van $254.800 besteed in 40 verschillende projekten. Voor 1976 zal, naar verwacht wordt, een groter bedrag nodig zijn. De hulp die door de verschillende nationale unies en konventies is geboden is hierbij niet inbegrepen.

EEN JAAR GEVEN

(Ingezonden)

Youth for Christ-Nederland biedt jonge mensen de mogelijkheid om vanaf augustus een diakonaal jaar binnen deze beweging door te brengen. Youth for Christ is in haar evangelisatiewerk voor een groot deel afhankelijk van de inzet van enthousiaste jongeren die bereid zijn tegen zakgeld en kost en inwoning een jaar van hun leven voor dit doel te geven. Er zijn veel mogelijkheden: meewerken in de kreatieve spelgroep Op Vrije Voeten, helpen met het opzetten van koffiebars en schoolklubs en assisteren in een opvangcentrum in Utrecht. Op De Lindenhorst, het landelijk centrum van Youth for Christ in Driebergen, zijn nodig: huishoudelijke hulpen, bouwlieden en sekretaresses.

Alle verdere informatie is te krijgen bij Youth for Christ-Nederland, Hoofdstraat 260, Driebergen.

Tien duizend maal tien
(10.000 x 10)
voor De Vinkenhof

Het is bijna maart!
De tijd van de aktie breekt aan!

Deze aktie voor De Vinkenhof is ook een aktie voor onze jeugd.

Elke zomer organiseert onze jeugdbeweging kampen voor jonge mensen van verschillende leeftijden. Jonge mensen krijgen de nodige ontspanning. Ze worden met het Evangelie in aanraking gebracht. Jonge christenen worden gestimuleerd in hun geloof. De jeugd denkt ook aan de ouderen: er zijn kampen voor bejaarden en voor gezinnen.

Onze jeugdbeweging broedt op plannen om op het terrein van De Vinkenhof een mooi kamphuis te zetten van het geld van „Renderloo".

Maar dan moet eerst de financiële basis van De Vinkenhof weer gezond zijn.
Wie goed doet aan De Vinkenhof, doet goed aan onze jeugd!

PW

Ds PH. LINDEMAN WZN. ERNSTIG GEWOND

Ds Ph. Lindeman Wzn., voorheen voorganger van enkele gemeenten en thans luchtmachtpredikant te Enschede, is verleden week 18 februari zeer ernstig gewond in een ziekenhuis te Enschede opgenomen. Jl. maandag, kort voor het gereed maken van dit nummer van DC, was een lichte verbetering in zijn toestand ingetreden.

TUSSENJEUGD GEWEST HOLLAND, OPGELET!

Op zaterdag 6 maart a.s. D.V. worden de toegangswegen naar Dordrecht open gezet voor alle Tussenjeugdafdelingen van het Gewest Holland.

Ook als je geen lid bent van een Tussenjeugdgroep en in de leeftijd zit van 12 tot en met 16 jaar ben je van harte welkom op de Gewestelijke Tussenjeugddag te Dordrecht.

Wij beginnen om 14.30 uur en willen eindigen om plm. 19.45 uur.

De dag wordt gehouden in de Vrije Evangelische Kerk, Groen van Prinstererweg 66 (wijk 7 Crabbehof) nabij station Dordrecht-zuid.

Het middagprogramma omvat zang, muziek, sprekershoek, een smartlappensongfestival en dia's + praatje over de zending door zendeling ds J. B. v. d. Veen.

Het avondprogramma omvat naast zang door Claudia en Dick ook een door de Tussenjeugd uit Leiden uitgebeelde gelijkenis; de prediking wordt gebracht door ds G. van Mameren uit Leiden.

De Tussenjeugd van Dordrecht zal in het middagprogramma nog twee komische toneelstukjes opvoeren.

We hopen jullie allen te ontmoeten op zaterdag 6 maart in Dordrecht.

Want jij komt toch ook?

Eventuele inlichtingen kun je verkrijgen bij H. Z. Veldman, Sypestein 3, Zwijndrecht; tel. 078-27069.

Voor de goede orde verzoeken we jullie om je uiterlijk 1 maart aan te melden, en vergeet niet om een lunchpakketje mee te nemen.

Namens de Tussenjeugd van Dordrecht,
H. Z. Veldman, P. de Jong, D. Bakker

RADIODIENST

A.s. zondagmiddag 29 februari zal de middagdienst van de baptistengemeente te Den Haag per radio worden uitgezonden; aanvang 5.00 uur. Voorgangers ds M. Cohen en drs O. H. de Vries.

Druk

„Ik heb het te druk"... Vaak een dooddoener. Soms een feit.
Het gebeurt nog al eens, dat allerlei belangrijk gemeentelijk werk niet of onvoldoende gedaan wordt, omdat velen zich verontschuldigen met het bekende argument.
Ze zijn bezig met vele dingen die met het werk van de Heer niets te maken hebben.
En je kunt je tijd maar één keer gebruiken... Gods werk moet dan maar het onderspit delven.

P

Bij Nehemia lag dat net andersom.
Ze vroegen hem ergens voor.
Leest u maar in hoofdstuk 6.
En Nehemia wees de uitnodiging af:
„Ik ben bezig. Te druk! Gods werk moet doorgaan, Gods werk moet voorgaan"...
Zulke mensen hebben we in onze gemeenten ook. Gods werk eerst!
Maar ze zijn er altijd te weinig.
Tegen Martha zei de Heer: „Vele dingen zijn nodig, of eigenlijk slechts één".
Zou u de prullemand van uw (vrije-)tijdsbesteding niet eens grondig moeten opruimen?

cvw

ZAND en ZAAD

Enige weken terug schreef ik in dit seminarium, dat is letterlijk een kwekerij en nu verheven tot kweekschool (maar met zand en zaad zit je dan al een heel stuk in de goede richting, want ik tracht althans nu en dan een zaadje te laten vallen), onlangs dus berichten we over de Middelburgse predikant, eerder bezig in de gereformeerde kerk, dat hij zijn geloof had beleden in de doop. Vanmorgen ontving ik van bevriende hand een knipsel uit de Provinciale Zeeuwse Courant, dat meedeelt dat ds Van de Zanden nu, zonder dat te hebben gezocht, voorganger is geworden van een nieuwe gemeente, de naam dragend: Volle Evangelie Gemeente. Het aantal leden wordt geschat op 50 à 60. De vraag in hoeverre de gemeente een afscheiding vormt, beantwoordde ds Van de Zanden met de opmerking: „Persoonlijk meen ik - en ik neem aan dat de meeste andere leden van de gemeente er ook zo over denken - dat er altijd een band is geweest met de christenen in andere kerken en die openheid willen wij bewaren. Als er gesproken wordt over afscheiding of isolement, dan wordt ons dat alleen maar opgedrongen".

Dat woord isolement liet me denken aan de in dit blad afgedrukte toespraak door ds Th. van der Laan op de A.V. in Nieuwe Pekela gehouden. Br Van der Laan heeft voor zijn rede twee trefwoorden gebruikt: kritik en solidariteit, en u moest het eerste nummer van DC in dit jaar verschenen er nog maar eens op doorlezen. Het viel mij wel op dat de eindredakteur dadelijk daarop mijn Zand en Zaad liet volgen, waarin ik mijn verhaal over die verkapte r.k.-feestmiddag vertelde, waarvan ik mij distancieerde. Dat kan natuurlijk toeval zijn. Het doet er ook niet zoveel toe. Het trof mij alleen.

Wij, baptisten, in gemeenten levend, die samen een federatieve band in de unie hebben, leven geïsoleerd. We leven in de afzondering. Voor zover ik weet hebben wij geen echte kontakten met andere geloofsgemeenschappen. Wij geloven wel dat er in de grote en kleine kerken/gemeenschappen om ons gelovigen zijn, zoals we ook aannemen dat zij aanvaarden dat wij Jezus trachten te volgen, maar daar houdt de weg op. 'Gij in uw klein hoekje en ik in het mijne'. Nu betekent afzondering niet zelden ook verarming, tenzij men zich van dat gevaar bewust is en toch in elk geval over de schutting kijkt om te zien wat zich daarachter voltrekt.

Vooralsnog zitten wij met ons gezicht, onze overtuiging omtrent de vorming van een gemeente ietwat op een eiland. Wij erkenen de waarde van een christelijke opvoeding in huis en kerk, maar het is wat anders wedergeboren te zijn, in en uit het geloof te leven. Het is mij niet mogelijk te zeggen waar het ene ophoudt en het andere begint, wel is duidelijk dat de opvoeding niet noodzakelijk tot geloof leidt en dat de wedergeboorte ook zonder een christelijke opvoeding kan plaatsgrijpen. Indien een mens getuigt, om het maar eenvoudig te zeggen: dat Jezus in zijn hart woont, dan behoort die mens tot de gemeente en belijdt hij dat in de doop, die zijn einde verkondigt en zijn begin. Dat maakt voor ons het aanvaarden van wat kinderdoop genoemd wordt eenvoudig onmogelijk. Daarvoor raadplege men slechts de Schriften.

En zo worden we tot op zekere hoogte in een isolement gedreven.

Maar welke initiatieven zouden er nu van ons moeten uitgaan om in elk geval frekwente ontmoetingen te hebben met die gemeenten of groepen, die deze opvatting omtrent gemeentevorming met ons delen. Het lijkt mij niet juist dat wij ons van hen op een afstand houden omdat ze zich niet baptisten noemen; omdat ze uit een ander boek zingen; omdat hun orde van dienst anders verloopt; omdat hun woordkeuze wat vrijmoediger of ingetogener is. En zo voort, want er is een scala van mogelijkheden waarin wij ons van hen of zij zich van ons onderscheiden. Maar feitelijk zijn dat bijkomstigheden.

Maar, zult u zeggen, mischien willen de anderen geen kontakt met ons. Dat is mogelijk, maar dan moesten wij toch wel tot wat zelfonderzoek overgaan. Wie weet ligt de oorzaak bij ons. Niemand van ons zal willen beweren, dat wij het alleenvertoningsrecht hebben van de volmaakte gemeenschap, hoe lief ons deze gemeenschap ook is.

De Heer, de liefde drijft de ruimtevrees buiten.

Huizinga

INTREDE DS P. JAGER

De bevestiging van ds P. Jager, komende van Nieuw Weerdinge, in de baptistengemeente te Noordbergum vindt D.V. plaats op zondag 14 maart a.s. door ds K. Corporaal, aanvang 9.30 uur v.m.. De intrede vindt plaats om 2 uur n.m.

's Avonds om 7.30 uur is er een begroetingssamenkomst.

M. de Vries, sekretaris

De situatie in Angola

Ds J. ter Braak schrijft ons d.d. 18 februari jl.:

„Zoals ik u vanmiddag reeds per telefoon vertelde, werd ik deze middag vanuit Kinshasa opgebeld door ds Matuawana, die sinds juli 1975 weer in San Salvador, Angola woonde. Hij vertelde mij het volgende:

„Wij zijn weer terug in Zaire. De Cubanen (MPLA) hebben San Salvador ingenomen. Het grootste deel der bevolking is gevlucht - weer naar Zaire. In Songololo (d.i. de Zaire-aanse grensplaats) zijn er over de 10.000 vluchtelingen. Deze mensen hebben totaal niets meer. De situatie is zeer ernstig. Ik zal je spoedig een rapport toezenden. Wij proberen in samenwerking met enkele Canadese Baptisten Zendelingen iets voor deze vluchtelingen te doen, maar hebben dringend geld nodig om voedsel te kunnen kopen . . ."

Matuawana had me nog meer willen vertellen, maar de verbinding werd verbroken. Zodra ik zijn rapporten heb ontvangen zal ik er zeker over schrijven. Inmiddels ben ik reeds begonnen om via de Nederlandse donorinstanties iets voor hen te kunnen doen.

Dit bericht houdt niet in dat we ons appeal voor een Landrover voor Matuawana onderbreken, of stoppen. In deze nieuwe situatie en voor de nabije toekomst zal hij zeer zeker een transportmiddel nodig hebben om zijn werk te kunnen doen."

KERKBOUW IN BRATISLAWA

De grootste baptistengemeente van Tsjechoslowakije is die van Bratislawa. De gemeente groeit nog steeds en telt op het ogenblik 450 leden, waaronder zeer veel jonge echtparen. Een van de vele moeilijkheden waarmee deze expansieve gemeente te maken heeft is het oude gemeentecentrum dat steeds ongeschikter wordt. Enkele jaren geleden werd ernstige schade aan het gebouw toegebracht door een aardbeving tengevolge waarvan de autoriteiten het gebouw als zeer gevaarlijk beschouwen.

Na lange tijd van onderhandelingen met de autoriteiten heeft de gemeente nu de beschikking gekregen over een stuk grond waarop een nieuwe kerk en een pastorie kunnen worden gebouwd.

De Europese Baptisten Federatie heeft op zijn vergadering in september jl. te Bilthoven besloten financiële hulp aan het nieuwbouwprojekt van de gemeente te Bratislava als een van de doelstellingen voor 1976 te beschouwen. De helft van het benodigde bedrag, $100.000, wordt door de Tsjechische baptisten zelf bijeengebracht.

Nieuw werk van de Wereldalliantie

door dr Ronald C. Goulding

Twee aktiviteiten van de Baptisten Wereldalliantie zijn samengebundeld om te komen tot het ontstaan van de nieuwe B.W.A.-aktiviteit, de Afdeling voor Evangelisatie en Vorming. Elk van die aktiviteiten was van evengrote betekenis, elk bewandelde eigen wegen en kwam tot goede resultaten op steeds groter wordende terreinen.

Het was wellicht de Commissie voor Christelijk Onderricht en Vorming, die als eerste de Alliantie ervan bewust maakte, dat evangelisatie en vorming niet los van elkaar gezien mogen worden, maar als integrale delen van de éne, onverdeelde taak van de Gemeente van Christus. Voor een deel was dat de respons op het sterke en heel de wereld omvattende werk dat tot ontwikkeling kwam in de B.W.A.-campagne Wereldopdracht tot Verzoening door Jezus Christus. Men ontdekte, dat evangelisatie alleen niet voldoende was wanneer er niet tegelijk een voortdurende geestelijke vorming was die de nieuw voor Christus gewonnenen kon opvoeden tot de volwassenheid in Christus.

Er was trouwens ook veel waardevol werk verricht door de B.W.A.-kommissie voor Evangelisatie en Zending. De resultaten werden echter weer verminderd omdat er geen kanaal was waardoor dat wat op dit terrein tot stand kwam bruikbaar en beschikbaar voor de gemeenten kon komen. De Algemene Raad van de B.W.A. nam het besluit om het werk van de genoemde kommissies en dat van de Wereldopdracht te bundelen in de Afdeling voor Evangelisatie en Vorming. Men nodigde mij uit om sekretaris van deze Afdeling te worden. De aanvaarding van die uitnodiging betekende huis, familie en vrienden in Engeland verlaten en te verhuizen naar het hoofdkantoor van de B.W.A. in Washington, D.C. Het betekende je storten in een stuk werk waarvoor geen begroting aanwezig was, noch financiële bronnen (althans, voorzover bekend), noch voorgeschiedenis noch blauwdruk.

Mijn beslissing om de uitnodiging te aanvaarden betekent, dat ik mijn aandeel zal leveren om de visie en de ambities in vervulling te doen gaan van hen die in de genoemde kommissies en in de Wereldopdracht tot Verzoening reeds zoveel hebben gedaan, teneinde wedergeboorte in Christus en de groei in Christus samen te doen gaan, met als doel ,Nieuwe Mensen voor eèn Nieuwe Wereld in Jezus Christus'.

De Afdeling zal werken overeenkomstig het patroon zoals dat door het nieuwe Statuut van de B.W.A., op het kongres in Stockholm aanvaard, wordt bepaald. Een internationaal comité, regionaal benoemd, zal er voor moeten zorgen, dat de Afdeling niet het ,kind' van een bepaald kontinent of van een bepaalde Conventie zal worden, noch het ,verkoopkantoor' van een speciaal soort evangelisatie of vorming.

Aan deze regionale vertegenwoordigers zullen mannen en vrouwen worden toegevoegd, die in de kommissies en in het Comité voor de Wereldopdracht hebben gediend. Van tijd tot tijd zal de nieuwe Afdeling een beroep doen op anderen die speciale ervaring hebben op het terrein van evangelisatie en vorming.

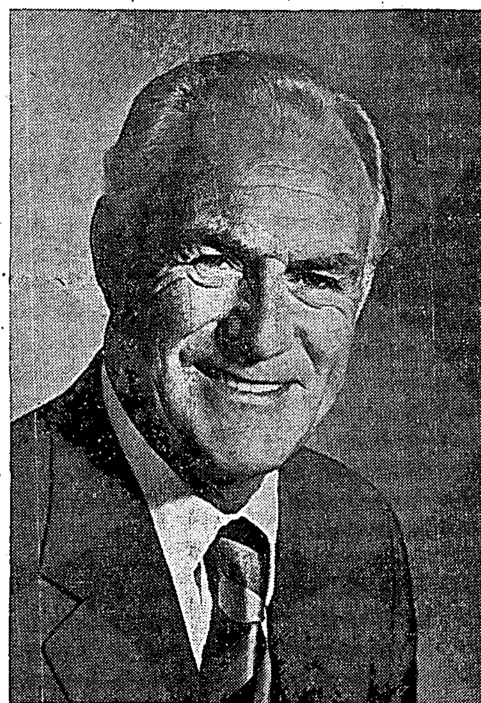
Dit zijn nog slechts de bestuurlijke ,beenderen' en men zou kunnen vragen: kunnen deze beenderen leven? Ja, luidt het antwoord. Allereerst is noodzakelijk èn wezenlijk de onmisbare zegen van onze Heer en Meester. En verder moeten onze gemeenten hun visie, hun vertrouwen en hun steun verlenen.

Eén van de belangrijkste doelstellingen van de Afdeling voor Evangelisatie en Vorming is **inspiratie.** Ik heb gerefereerd aan de grootte van de taak en aan de telkens weer andere situatie van de wereld waar de gemeente tot getuigen wordt geroepen. Deze feiten worden van meer betekenis wanneer die gemeente - waar ook - zo klein is dat ze zich onbetekenend waant. Voortdurend worden we er aan herinnerd dat baptisten minderheidsgroepen zijn, overal ter wereld behalve in enkele streken in het Zuiden van de Verenigde Staten. In sommige landen tellen we enkele honderden, in sommige enkele duizenden en in maar weinige miljoenen. De opdracht tot zending en uitbreiding lijkt de kleine, eenzame en soms vervolgde minderheidsgroepen angstaanjagend. Als iemand die tien jaar met zulke minderheidsgroepen te maken heeft gehad in Europa kan ik niet ontkomen aan de realiteit van die situatie.

> *„Maar wast op in de genade en kennis van onze Here en Heiland, Jezus Christus".* - 2 Petrus 3 : 18
> *„. . . dan groeien wij, ons aan de waarheid houdende, in liefde in elk opzicht naar Hem toe, die het hoofd is, Christus"* - Ef. 4 : 15

Ik hoop, dat de Afdeling voor Evangelisatie en Vorming de baptisten overal ter wereld en in alle omstandigheden zal weten te bemoedigen en te inspireren opdat zij zich met visie en vertrouwen richten op de bekering van de ongelovigen en op de vorming van de bekeerden.

Het is al vaak bewezen, dat dat wat individueel niet eens geprobeerd behoeft te worden, met vereende krachten niet slechts geprobeerd maar ook bereikt kan worden. De resultaten van de Wereldopdracht tot Verzoening op veel terreinen van ons gemeentelijk leven en werken heeft het wereldkongres van 1975 ertoe aangespoord om de nadruk te blijven leggen op verkondiging en onderricht, met als thema Nieuwe Mensen voor een Nieuwe Wereld, door Jezus Christus.

Dr Ronald C. Goulding, sinds 1964 algemeen sekretaris van de Europese Baptisten Federatie. De Baptisten Wereldalliantie benoemde hem ingaande 1976 tot sekretaris voor de nieuwe BWA-Afdeling voor Evangelisatie en Vorming, overeenkomst een besluit van het BWA-kongres dat verleden zomer in Stockholm werd gehouden. Dr Goulding zal nu van Londen naar Washington D.C. verhuizen.
Zijn taak als EBF-sekretaris zal worden overgenomen door Gerhard Claas uit W.-Duitsland.

Alle takken van arbeid van de B.W.A. zullen hun aandeel leveren in het vervullen van deze taak, maar de nu ervoor bestemde Afdeling voor Evangelisatie en Vorming zal het tot zijn wezenlijke verantwoordelijkheden gaan rekenen. Ik neem aan, dat de medewerkers van de nieuwe Afdeling zich bereid en beschikbaar stellen om elke Unie of Conventie te dienen die voorlichting behoeft ten aanzien van het vervullen van deze door Christus opgelegde taak.

Een ander belangrijk doel van de Afdeling voor Evangelisatie voor Vorming is **samenwerking.** Een van de eerste taken van de Afdeling zal zijn een dokumentatiecentrum in het leven te roepen waar informatie over evangelisatie en vorming kan worden verkregen en waar materiaal in betrekking tot deze en verwante onderwerpen beschikbaar is. Het spreekt wel haast vanzelf, dat er geen methode, pro-

gramma of voorbeeld is dat voor allen aanvaardbaar is, of bewezen heeft overal met evenveel resultaat te werken. Een van de dingen die we door de jaren heen geleerd hebben, is dat er behoefte is aan een grote verscheidenheid binnen de baptistenwereld. Toch is er een grote overeenkomst in toewijding en inspanning, die de baptisten aan de dag hebben gelegd bij het zoeken naar het vervullen van hun opdracht en als een gevolg daarvan is er toch reeds een hoeveelheid materiaal. Heel gemakkelijk kunnen dit museumstukken worden, terwijl het een stuk bewapening en uitrusting moet zijn voor Christus' volk in zijn wereldwijde taak. Dit alles kan een grote en veelomvattende onderneming worden; de resultaten er van hangen voor een groot deel af van de ter beschikking gestelde financiën en mankracht. Maar evenzeer worden de resultaten bepaald door hen die in de nationale Unies en Conventies verantwoordelijk zijn voor evangelisatie en vorming door hun materiaal allereerst beschikbaar te stellen aan de nieuwe Afdeling en daardoor aan anderen.
Samenwerking is daarom van vitaal belang. Hoewel samenwerking voor een belangrijk deel afhankelijk is van organisatie ligt daar niet het begin. Het begin ligt bij de wens naar samenwerking van waaruit men naar mogelijkheden tot samenwerking zoekt. Dat verlangen moet vooraf gegaan zijn door de bereidheid om vooroordelen en vooronderstellingen die de toets van christelijke nauwkeurigheid niet kunnen doorstaan te onderzoeken om ze vervolgens weg te doen om Christus' wil. Met de woorden van de apostel Paulus: „Wat is dan Apollos? Of wat is Paulus? Dienaren, door wie gij tot geloof gekomen zijt, en wel zoals de Here dit aan een ieder geschonken heeft. Daarom, noch wie plant, noch wie begiet, betekent iets, maar God die de wasdom geeft. Want Gods mede-arbeiders zijn wij". (1 Kor. 3 : 5, 7, 9).

Het voorstel van de 2%

Tijdens de laatste A.V. in Nieuwe Pekela spraken de gemeenten af om 2% van de jaarlijkse gemeentebegroting te besteden voor de dienstverlening aan gemeenten in Afrika en Oost-Europa.
Een paar voorbeelden:
☆ de gemeenten in Kameroen zien het als hun taak in een door de overheid in ontwikkeling gebracht plattelandsgebied met het evangelie present te zijn. Zij willen graag een gemeenschapshuis bouwen in Nkondjok. Het geld daarvoor ontbreekt nog. De gemeenten uit het IJsselgewest voeren nu een aktie daarvoor.
☆ de gemeenten in Roemenië mogen bijbels invoeren, mits anderen ze betalen. De jeugdafdelingen zijn bezig daar geld voor in te zamelen.

Zo zijn er meer projekten te noemen.
Elke gemeente ontving onlangs een brief met de vraag om dit soort dienstverlening naar bijbels voorbeeld als normaal onderdeel van het gemeentewerk te willen beschouwen, naast dat van de zending en de direkte hulpverlening in nood.
De vraag was deze brief tijdens de jaarvergadering voor te lezen. Tijdens die vergadering worden immers de plannen voor dit jaar gemaakt en wordt de begroting vastgesteld.
Een gemeente die er blijk van wil geven ernst te maken met deze zaak zet ook een bedrag op de begroting voor deze dienstverlening aan de gemeenten in Afrika en Oost-Europa.
Het voorstel is daar minstens 2% van de begroting voor te bestemmen.
Helpt u tijdens de jaarvergadering van uw gemeente mee deze verantwoordelijkheid ook met uw gemeente te dragen?
De werkgroep ‚Dienst aan een wereld in nood' adviseert uw gemeente graag bij het kiezen van projekten.
De werkgroep ‚Dienst aan een wereld in nood':

sekretaris: Florastraat 71, Wormer (N.H.).

ZENDINGSWERKGROEPEN EN GEMEENTEN IN GEWEST HOLLAND

Aan de gemeenten in Gewest Holland:
Op de vergadering van zendingswerkgroepen d.d. 17 januari jl. in Utrecht hebben we te kennen gegeven de aktie voor de studenten van de Bijbelschool Ndiki te Kameroen te konsolideren.
Ook is toen bekend gemaakt, dat we voor dit lopende studie-seizoen (1975-1976) nog een bedrag *f* 3200,— nodig hebben, In dit laatste seizoen kunnen de loodjes zwaar wegen, zowel voor de 12 studenten als voor ons als thuisfront.
Ondanks het lopen van stage door de studenten is het studiegeld toch nodig, daarom vragen we u vriendelijk, *doch dringend*, om het laatste bedrag van *f* 3200,— bijeen te brengen, opdat de studie van de studenten geen gevaar zal lopen.
Mogen we de bijdrage van uw gemeente zo spoedig mogelijk verwachten op postgiro 2.81.09.75 t.n.v. Penningmeester Unie Zendingswerkgroepen, Gewest Holland, Sypestein 3 te Zwijndrecht.
Ook giften van partikulieren zijn van harte welkom.
U doet toch nog mee?
Hartelijk dank voor uw bijdrage.

Namens het gewestelijk bestuur,

H. Z. Veldman, penningmeester

MEDEDELING

△ Het adres van ds W. Harkema luidt thans: „Het Zoeklicht", postbus 99, Doorn; tel. 03430-2332.

STERKE GROEI VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN WEST-DUITSLAND IN 1975

Gedurende het laatste halfjaar van 1975 is een aantal gemeenten van de Westduitse baptistenunie sterk gegroeid. De toename van deze gemeenten was tussen de 5 en 10 procent.
In verschillende gemeenten met 200 tot 500 leden werden in november en december van 15 tot 30 personen gedoopt. Onder hen vooral veel jongemensen. Door evangelisatiecampagnes zijn er in deze periode meer mensen tot geloof gekomen dan in enige andere vergelijkbare periode in de laatste 20 jaar.

LEZERS AAN HET WOORD

BAPTISTEN GEMEENTE DORDRECHT, WYCLIFFE BIJBELVERTALERS

In het kader van de Wycliffe-Bijbelvertalers gaan Joop en Trudy Bakker, leden van onze gemeente, werken bij deze wereldwijde organisatie.
Zij zullen worden uitgezonden naar Papoea-Nw. Guinea en wel eind juni dit jaar.
Ruim een jaar geleden solliciteerden zij bij de „Wycliffe" en volgden daarna een aanvullende kursus in de Engelse taal; ze gingen vorig zomer 3 maanden naar Engeland om zich op hun taak voor te bereiden.
De Wycliffe-bijbelvertalers stellen zich ten doel om de blijde boodschap van het evangelie te vertalen in elke taal, zodat elke taalgroep de bijbel kan lezen.
Elke werker bij de Wycliffe zorgt voor z'n eigen thuisfront om zijn arbeid met gebed en offerande te ondersteunen.
Er is rondom Joop en Trudy een thuisfront-comité gevormd, dat zorg zal dragen voor het kontakt tussen hen en het thuisfront. De bedoeling is, mocht u geïnteresseerd zijn om op de hoogte te blijven, dat u even schrijft aan het korrespondentie-adres: Comité Wycliffe Fam. Bakker, p/a Dhr. W. Pasma, Eikenlaan 130 te Dordrecht.
Ook is het mogelijk om in uw gemeente een Wycliffe-avond te verzorgen; aanvragen aan hetzelfde adres. Gaarne zien we uw reaktie tegemoet.
We willen u vragen, ook dit stukje werk in uw gebeden blijvend te willen gedenken.

Namens het Comité,

Dordrecht — K. Kolbe

AARDBEVING IN GUATEMALA

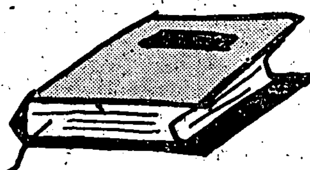
De omvang van de gevolgen van de aardbeving in Guatemala (Midden-Amerika) is nog niet te overzien. Ooggetuigen beschrijven de situatie als onvoorstelbaar vreselijk. Kleine bergstadjes zijn in hun geheel van de hellingen in ravijnen gestort. Het dodental loopt in de duizenden; tienduizenden zijn gewond en een miljoen mensen zijn dakloos.

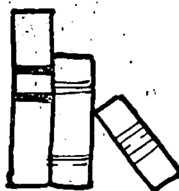
Vanuit het Noodfonds is een bedrag van *f* 5.000,— beschikbaar gesteld voor lenigíng van de eerste nood.

De hulporganisatie van Amerikaanse kerken heeft de leiding van de hulp op zich genomen, versterkt met goederen en mankracht van de kerken uit Honduras en El Salvador. — J. Br.

GUATEMALA

Voorzover thans bekend - een bericht van 12 februari van Baptist Press - bevinden zich onder de slachtoffers van de aardbeving in het Midden-Amerikaanse Guatemala meerdere leden en vrienden van baptistengemeenten; onder hen tenminste twee voorgangers. Velen verloren hun woning en bezittingen. Tenminste tien baptistenkerken zijn verwoest of ernstig beschadigd.
De Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) heeft groepen vrijwilligers ter beschikking gesteld om tien kerken en zes pastorieën te herbouwen.

Wat zullen we lezen?

zondag	29 februari	Psalm 96	Met alle volken
maandag	1 maart	Exodus 18 : 1-12	Feestmaal in de woestijn
dinsdag	2 maart	Exodus 18 : 13-27	Raad van een schoonvader
woensdag	3 maart	Exodus 19 : 1-15	Rond God verzameld
donderdag	4 maart	Exodus 19 : 16-25	Op de derde dag
vrijdag	5 maart	Exodus 20 : 1-21	De rechten van God en mens
zaterdag	6 maart	Psalm 111	Een eeuwig verbond

MEDEDELING VAN DE ALGEMEEN SEKRETARIS

De Commissie der Unie heeft besloten dat de voorstellen bestemd voor de komende Algemene Vergadering vóór 1 april 1976 toegezonden moeten zijn aan het algemeen sekretariaat der unie.

Th. van der Laan

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Delfzijl, G. van 't Wout te Utrecht.

gemeenteberichten

EIGENWIJZE VOORGANGER - WAARDELOZE KERKERAAD - STELLETJE DWAZE LEDEN!

Rotterdam-Zuid - (J.T.). In dit nog maar kort begonnen jaar zond ik nog geen gemeentebericht naar de redakteur van dit blad. Nu dan maar weer. Wij hebben een zevental verenigingen in onze gemeente. Met de crèche erbij acht! Ze groeien en bloeien (zelfs de crèche) ondanks een slap stelletje leiders en leidsters. Ze wilden allemaal hun eigen kerstfeest. (Maar het zijn allemaal geweldig fijne diensten geweest!)
Onze voorgangers is eigenwijs en een beetje getikt! Welke dominee gaat er nou 68 uur (in de week) douwen en sjouwen in de gemeente en daarbuiten en bemoeit zich met mensen die door eigen schuld in de puree zijn geraakt? Nou ja, de opkomsten in de diensten zijn wel verdubbeld en de statistiek wijst uit, dat er vorig jaar 42 mensen gedoopt zijn en 1 februari jl. werden er weer 4 mensen door de doop de gemeente binnengeleid, maar dat mag dan wel ook.
De raad is helemaal ‚knetter"! Gaan ze 4 februari jl. met die bovengenoemde voorganger de 10e „Goednieuwsdienst" met Gert en Hermien houden. De gehuurde kerk was wel weer vol (plm. 1100 mensen) en een aantal mensen koos voor de Here Jezus Christus. Maar ja... is het zand of zaad?
Nou en... die vrouwen van de ouderlingen mogen wel eens een bloemetje hebben; eind van de week zien ze hun (dwaze) man wel eens.
De gemeenteleden? Dat is ook niet alles; slap gedoe. Neem nou vorig jaar: in een klein drie maanden hebben ze 21.000 gulden bij elkaar gebracht om de schuld op de kerk af te lossen. Ben je ook mooi gek!
Wild vreemde nieuwe leden nemen ze mee op de koffie 's zondags na de diensten. Je weet toch nooit, wat je in huis haalt?
Maar, beste lezer, u hebt het allang gemerkt: ik ben een beetje geïnspireerd door het stukje van ds C. van Wier (DC 30 januari jl.).
Maar nu echt serieus: Al de bovengenoemden (waar ik ook bij hoor) zijn echt wel eens zo als ik ze hierboven betitelde: Wat heerlijk, dat God toch door hen werkt en door u!

STERKE EN VOORTDURENDE GROEI IN DORDRECHT

Dordrecht - (H.Z.V.). Als gemeente te Dordrecht mogen we de Heer loven en danken voor Zijn zegeningen aan ons geschonken. Vorig jaar mochten we in drie diensten vijf zusters en vijf broeders door de doop toevoegen aan de gemeente. Onze gemeente is sterk groeiende, want in de tweede helft van 1975 ging ons ledental van 49 naar 72.

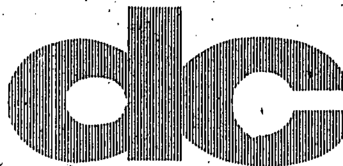
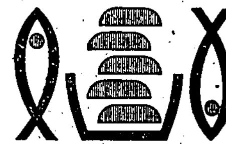
Tijdens onze erediensten worden we overrompeld door de bezoekers. Sinds enkele maanden zitten jongeren en soms raadsleden op krukjes. We merken dat er in Dordrecht behoefte is aan het evangelie. Als gemeente mogen we ons gelukkig prijzen met de prediking van ds R. Reiling, die hij van de Heer mag ontvangen en doorgeven. Vooral veel jongeren bezoeken onze diensten. Sinds geruime tijd zijn we bezig met het vinden van een andere ruimte om onze diensten te houden, want de Doopsgezinde kerk wordt voor ons te klein. Met een maximale bezetting van 120 stoelen hebben we meestal 140 tot 150 bezoekers. In het najaar van '75 hebben we Aktie Andersom gehad en vele mensen mochten we bepalen bij het evangelie. We willen het resultaat niet in cijfers uitdrukken, maar we weten dat de Heer de grote nawerker zal zijn.
De Heer verhoort onze gebeden. Telkens weer worden we bepaald bij zegeningen, waar we om gevraagd hebben. Vele jaren hebben we gebeden voor mensen, die reeds lange tijd met ons optrokken, om te komen tot de stap van de bekering en doop. Over enkele weken hopen we weer een doopdienst te houden waar vijf zusters en vijf broeders mogen worden toegevoegd aan de gemeente.
Vele jaren hebben we gebeden en wegen gezocht om onze doopdiensten in Dordrecht te houden. Telkens weer werden we gedwongen om aan te kloppen bij onze buurgemeenten, die ons gaarne de gelegenheid gaven om hun gebouw tot onze beschikking te stellen - waarvoor we hun nu nog steeds dankbaar zijn. Maar tot grote vreugde mogen we de komende doopdienst houden in onze eigen stad. Prijs de Heer voor deze mogelijkheid, want dit is een duidelijke gebedsverhoring!
Toch voelen we ook wel dat de duivel niet stil zit en dat hij tracht op diverse manieren te infiltreren. Maar we weten dat we alles van de

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Heer mogen verwachten en dat Hij ons wil helpen, om bij Hem te blijven en in Zijn kracht door te gaan met het werk.
Voor dit jaar hebben we twee belangrijke akties op het programma staan. In de laatste week van mei hopen we met een Amerikaans team „Interland Samen Evangelisatie" te houden. De voorbereidingen zijn in volle gang en ons gebed is reeds lange tijd gericht op deze week.
In Noord-Brabant hopen we te starten met een evangelisatie-campagne, want ook daar is behoefte aan het evangelie. Moge de Heer deze aktie rijkelijk zegenen.
In 1975 stonden we éénmaal stil bij een geopend graf. Zr A. Veldman-Brouwer werd na een lang ziekbed door de Heer thuis gehaald. Zij was één van hen die onze gemeente heeft mogen oprichten en opbouwen.
De stad Dordrecht met zijn vele drugsgebruikers en taboe's geeft ons moeilijke, doch vele kansen om het evangelie te brengen en wij danken de Heer dat Hij ons hier heeft geplaatst. Dit geeft ons soms veel problemen, maar het is, Gode zij dank, onze opdracht, die we in de kracht van de heilige Geest mogen vervullen.

ONDANKS VAKATURE VOORTGANG

Noordbergum - (J.N.). Het is al wat een tijd geleden dat men iets uit de gemeente Noordbergum heeft gehoord. Toch is het werk in de gemeente rustig door gegaan. Elke zondag mocht het evangelie van verlossing en redding van zondaren gebracht worden. Verscheidene broeders hebben ons gediend met het Woord in de vakante tijd. Ook het werk in de post Bergum mag zich in gestadige groei verheugen. Ook zegen heeft de Heer op de arbeid gegeven. Een echtpaar dat reeds lang de samenkomsten in de gemeente bezocht, en de Heer reeds kende in hun leven, was tot de overtuiging gekomen zich te moeten laten dopen zoals Gods Woord het hun zei. Zondag 1 februari was daarom een feestdag in de gemeente. De kerk was geheel bezet. In een klare taal en op overtuigende wijze heeft onze konsulent ds Corporaal in zijn preek gezegd wat de doop betekent en inhoudt. Dat dit getuigenis van het woord en de doop voor velen een aansporing moge zijn om ook deze stap te doen, want er zijn veel grensbewoners. Bij monde van een der ouderlingen werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheten bij het avondmaal, waar velen aan deelnamen.
En nu, zo de Here wil, is spoedig het einde in zicht van de vakante periode. We zien uit naar zondag 14 maart waarop onze nieuwe voorganger ds P. Jager aan de gemeente verbonden wordt. We hopen en bidden dat we een gezegende tijd tegemoet mogen gaan met het nieuwe voorgangersgezin. Bij dezen willen we alle broeders die altijd weer bereid waren om ons met het Woord zondags te dienen heel hartelijk bedanken.

NIEUW ORGEL IN „HET BAKEN" - EMMEN?

Emmen-Oost - (J.B.). Vanuit onze gemeente kunnen we u dankbaar vertellen dat het werk voor onze Heer goede voortgang heeft. Alom kunnen we ontdekken dat het leeft in de gemeente; er zijn vele aktiviteiten, er wordt veel arbeid gedaan en God wil Zijn zegen aan ons geven. De diensten op zondag worden goed bezocht en elke zondagmorgen moet de schuifwand in de kerkzaal open om voor iedereen een plaats te vinden. Steeds weer zien we onbekenden in de kerk, wat op zichzelf al een reden tot dankbaarheid voor ons is.
We zijn erg dankbaar voor onze beide voorgangers die ieder op eigen wijze steeds weer geïnspireerd de blijde boodschap doorgeven. In december werd een jonge zuster gedoopt die na een jeugdbijeenkomst waar veel over de doop was gesproken, haar hart aan de Heer had gegeven.
Zondag 7 maart worden een broeder en een zuster gedoopt; alweer een feestdag voor de gemeente. Door middel van jeugdwerk en koffiebar worden steeds weer veel jonge mensen met het evangelie bereikt. (Zaterdag 14 februari waren plm. 250 jongelui aanwezig op een avond van de koffiebar!) Tevens werken in onze diensten vaak onze eigen zang- en muziekgroepen mee, zoals „La groupe Evangélique", E.D.Z. (Evangelie Door Zang) en „Daybreak".
Daar het orgel in onze kerk „Het Baken" niet voldoende funktioneert is er in de gehele gemeente een aktie gehouden om tot de aanschaf van een nieuw orgel te komen. Een orgelkommissie is al voortvarend aan het werk geslagen en men zal binnen afzienbare tijd hierover nog veel meer van ons horen.
Vanzelfsprekend zijn er in onze gemeente ook wel eens moeilijke, droevige zaken; die zijn er overal wel eens, maar de blijde, mooie gebeurtenissen aan elkaar doorgeven geeft toch vaak weer een stimulans om ook het wel en wee van onze gemeente en van alle gemeenten die Gods naam dragen in Zijn machtige hand te leggen en ons vertrouwen op Hem te stellen. Laat Hem besturen, waken, 't is wijsheid wat Hij doet.

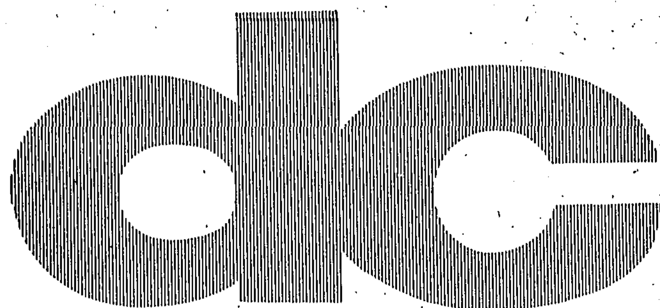
MEDEDELING VAN DE U.B.S.

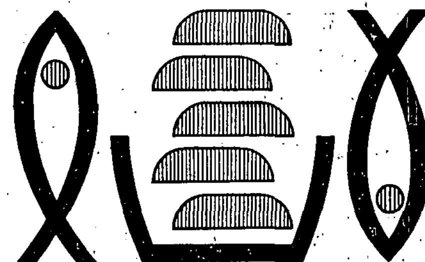
De sekretaris van de U.B.S. is tot 20 maart a.s. afwezig. Voor urgente bouwzaken kan men in die tijd zich wenden tot br A. v. d. Hoef, Biltseweg 10 te Bilthoven. Overmaking van geld kan natuurlijk gewoon doorgaan op postgironummer 1504 of op bankrekeningnr. 43.80.11.805 Amrobank te Arnhem.

B.W.A. JEUGDKONGRES 1978 IN HONGKONG

Dr Robert S. Denny, algemeen sekretaris van de Baptisten Wereldalliantie heeft te Washington, D.C., meegedeeld, dat de 9e Jeugdkonferentie van de Baptisten Wereldalliantie van 19 tot 23 juli 1978 te Hongkong zal worden gehouden. Er wordt gerekend op 5000 deelnemers.

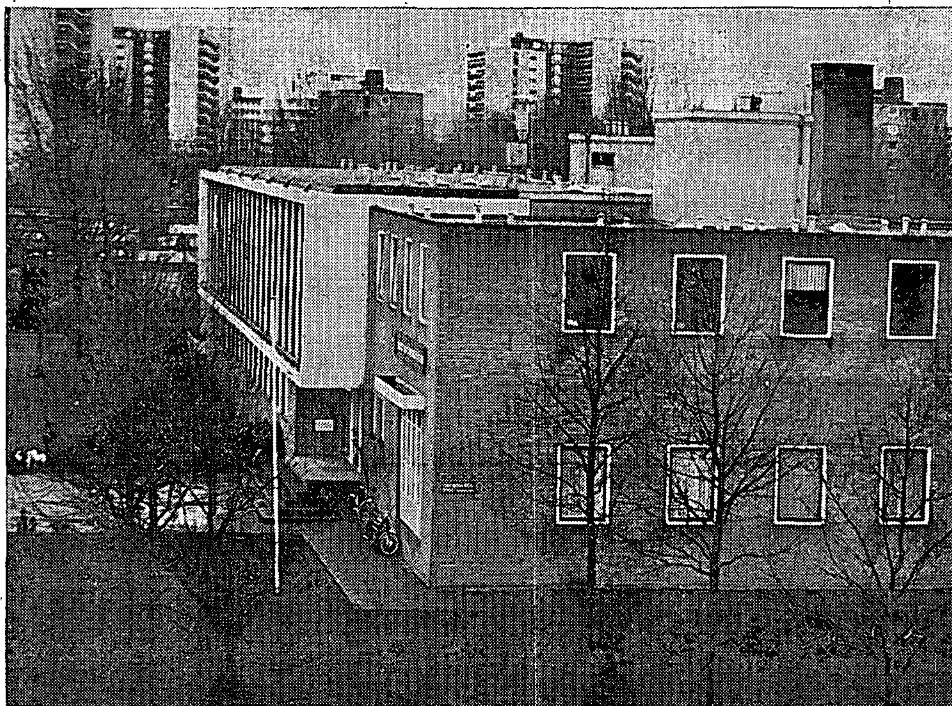
Op 13 februari werd door zijn Heer thuisgehaald onze broeder
ALBERT VAN DER LEY
op de leeftijd van 81 jaar.
Baptistengemeente Haulerwijk

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

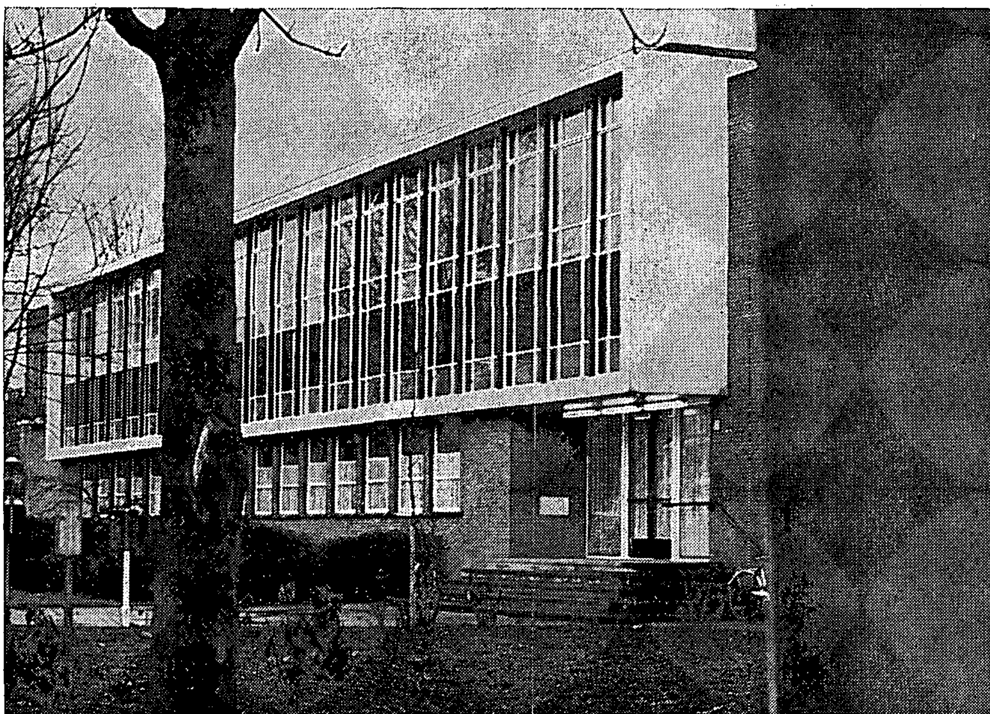
91e jaargang - nummer 9 - 27 februari 1976

DIT IS OOK AMSTERDAM

Amsterdam.
Samkalden, Han Lammers, Roel van Duin, Buskes, Veenstra, Edens.
Paleis op de Dam, beursgebouw, bijenkorf, rijksmuseum, Tabitha.
Relletjes, kraken en bezetten van panden, protestdemonstraties.
Grachten, metro, Vondelpark, artis en ik ben er zeker van dat u nog wel een paar dingen kunt noemen als u aan de hoofdstad denkt.

En dan vergeten we de duizenden jongemannen en vaders die elke dag weer de fabrieken en kantoren binnenstromen, het winkelpersoneel en de stadsreinigers, de vele studenten die in de universiteiten worstelen om kennis en inzicht te vermeerderen.
Voor mij, provinciaal, gaat er wat verpletterends uit van grote steden; ook van Amsterdam. Het gedicht van Friedrich Schiller ,Dat lied von der Glocke' schiet me te binnen. In het deel waarin hij een stadsbrand beschrijft komt de regel voor: Alles rennet, rettet, flüchtet, en als ergens het woord maalstroom op zijn plaats is, is het in een metropool.
Wat een vreugde als je tussen al die haastige auto's, trams, rode, gele en groene lichten opeens een vertrouwde figuur ziet, die je veilig en vaderlijk leidt en zijn huis vol aangename stilte binnenloodst, waar zijn vrouw met koffie op je wacht. Zo rust dan eindelijk deze mens uit de twintigste eeuw.
Het is geen wonder dat vele oudere of minder robuust gebouwde figuren of kwetsbare naturen in deze driftige maatschappij onzeker en angstig worden en als gevolg daarvan terzijde geveegd worden. Wat moet je met zulke mensen?
Broeder Veenstra bracht mij naar het nieuwe huis, waarover hij schreef in het num-

Voorkant Tabitha - Pieter van Foreesthuis, Amsterdam

mer van 13 februari jl. Ik kon mijn ogen niet geloven. Ik kende het oude, nu verlaten, pand aan de Amstelveenseweg: een thuis voor mensen, die geen adres meer hebben. Ontheemden, innerlijk geschondenen, gewond in dit bestaan. Nu stonden we voor het nieuwe huis en we glimlachten en prezen God. De lof nam toe naarmate we door de lichte gangen, zalen en kamers gingen. Hier en daar liep een der gasten rond. Soms zaten ze in groepjes bij elkaar. Het was aan sommigen te zien dat het leven hen gehavend had. Anderen genoten zichtbaar van hun hotel, ooit (1961) voor zieke mensen gebouwd en nu aan Tabitha toevertrouwd om daar in de naam des Heren barmhartigheid te bewijzen. Het is gewoon een wonder.

Het heimwee dat misschien nog wat in enige oudere mannen en vrouwen leefde als ze dachten aan het knusse maar wel te kleine pand aan de Amstelveenseweg zal spoedig wegvloeien als ze gewend zullen zijn aan dit huis, dat in een soort u-vorm gebouwd is met tussen de vleugels een tuin om in te wandelen en te zitten. De lengte van het gebouw is 55 meter, de breedte 35. In het souterrain heeft de kok en de zijnen, zijn domein. Wij zagen en roken zijn produkten - het liep tegen de middag - en ik had al een lange morgen achter de rug.

Maar verder ging het. Hoeveel mensen denk je hier te kunnen herbergen? vroeg ik. „Aan de Amstelveenseweg hadden we 45 mensen, op dit ogenblik, we zijn hier pas een paar weken, hebben we 54 en dat mag oplopen tot 90 personen. We zullen dan aan medewerkers (sters) een vijftig nodig hebben", antwoordde ds Veenstra.

Aan het einde van de rondwandeling opende de herder nog een deur: een kollegezaal, waarin eens een professor zijn studenten kennis en wijsheid doorgaf.

We hebben er weer een kerk bij, glimlachte de prediker. We slopen die oplopende banken, we moeten nog een orgeltje hebben en dan zal hier het evangelie verkondigd worden. Ik hoop dat in Tabitha om tien uur te doen en hier om half twaalf. Als dat kan en als ik het kan.

Ik was niet afgunstig en benijdde toch de man, aan wie God zoveel gezondheid, zoveel verstand en zoveel liefde gaf.

We reden naar de Jan Bongastraat waar het grote Tabithahuis staat. Ooit gezien? Telkens als ik daar kom zeg ik tegen mezelf en de broeders daar: dit moeten onze mensen gaan zien. Vrouwen, die een dag Amsterdam doen, moeten hier toch eens aanleggen. De koffie is klaar, zeiden de broeders. We zouden het fijn vinden als ze kwamen.

Dit praatje is volkomen ontoereikend om u een indruk te geven van wat er door broeders en zusters gedaan wordt. Dit is ook Amsterdam. Staan onder het wapen van de stad niet woorden als: heldhaftig, vastberaden, barmhartig!?

We leuren niet zo met onze barmhartigheid maar als u ergens niet alleen het woord van de liefde van God wilt horen maar ook zien, dan gaat u daar heen. Ik bedenk nu dat het zelfs voor onze rijpere jeugd de moeite waard zou zijn. Het wordt gegarandeerd een prachtig bezoek. Een ware ontdekking. Huizinga

„WE WISTEN NIET DAT U ER WAS...!"

Ongeveer 200 mensen waren onlangs bijeen in een van de Welshsprekende baptistengemeenten in Londen; er was een speciaal programma en de dienst was ongeveer halverwege toen men merkte dat er buiten iets te doen was. Even later werd het buiten weer rustig. De sirenes van de politie zwegen en het was doodstil geworden. De bijeenkomst werd dus voortgezet.

Na het laatste „Amen" verlieten de mensen de kapel; buiten gekomen werden ze verrast door politieagenten, die druk bezig waren geweest om de hele buurt te ontruimen en het verkeer om te leiden. Er was een explosie geweest in een hotel in de buurt waarbij één hotelgast was gedood en meerderen gewond.

Elke bioskoop, theater en openbaar gebouw in de omgeving was ontruimd terwijl de autoriteiten een zoekactie leidden naar andere explosieven. Maar niemand had temidden van de felle lichten en neonreklames de bescheiden verlichting van de baptistenkapel opgemerkt...

„We wisten niet dat u er was...!", zei een veiligheidsagent tot de kerkgangers.

Een gemeentelid vertelde later, dat de gemeente iets van het incident had geleerd. Ze willen niet, dat de wereld „buiten" opnieuw zal kunnen zeggen: we wisten niet dat u er was... Ze hebben besloten hun licht te laten schijnen en hun stem als christenen te laten horen, zodat de wereld zal weten dat ze er zijn...!

B.W.A. HULPVERLENING IN 1975

Het hulpverleningswerk van de Baptisten Wereldalliantie heeft in 1975 een bedrag van $254.800 besteed in 40 verschillende projekten. Voor 1976 zal, naar verwacht wordt, een groter bedrag nodig zijn. De hulp die door de verschillende nationale unies en konventies is geboden is hierbij niet inbegrepen.

EEN JAAR GEVEN

(Ingezonden)

Youth for Christ-Nederland biedt jonge mensen de mogelijkheid om vanaf augustus een diakonaal jaar binnen deze beweging door te brengen. Youth for Christ is in haar evangelisatiewerk voor een groot deel afhankelijk van de inzet van enthousiaste jongeren die bereid zijn tegen zakgeld en kost en inwoning een jaar van hun leven voor dit doel te geven. Er zijn veel mogelijkheden: meewerken in de kreatieve spelgroep Op Vrije Voeten, helpen met het opzetten van koffiebars en schoolklubs en assisteren in een opvangcentrum in Utrecht. Op De Lindenhorst, het landelijk centrum van Youth for Christ in Driebergen, zijn nodig: huishoudelijke hulpen, bouwlieden en sekretaresses.

Alle verdere informatie is te krijgen bij Youth for Christ-Nederland, Hoofdstraat 260, Driebergen.

Tien duizend maal tien
(10.000 x 10)
voor De Vinkenhof

Het is bijna maart!
De tijd van de aktie breekt aan!

Deze aktie voor De Vinkenhof is ook een aktie voor onze jeugd.

Elke zomer organiseert onze jeugdbeweging kampen voor jonge mensen van verschillende leeftijden. Jonge mensen krijgen de nodige ontspanning. Ze worden met het Evangelie in aanraking gebracht. Jonge christenen worden gestimuleerd in hun geloof. De jeugd denkt ook aan de ouderen: er zijn kampen voor bejaarden en voor gezinnen.

Onze jeugdbeweging broedt op plannen om op het terrein van De Vinkenhof een mooi kamphuis te zetten van het geld van „Renderloo".

Maar dan moet eerst de financiële basis van De Vinkenhof weer gezond zijn.
Wie goed doet aan De Vinkenhof, doet goed aan onze jeugd!

PW

[redacted]

+ praatje over de zending door zendeling ds J B. v. d. Veen.

Het avondprogramma omvat naast zang door Claudia en Dick: ook een door de Tussenjeugd uit Leiden uitgebeelde gelijkenis; de prediking wordt gebracht door ds G. van Mameren uit Leiden.

De Tussenjeugd van Dordrecht zal in het middagprogramma nog twee komische toneelstukjes opvoeren.

We hopen jullie allen te ontmoeten op zaterdag 6 maart in Dordrecht.

Want jij komt toch ook?

Eventuele inlichtingen kun je verkrijgen bij H. Z. Veldman, Sypestein 3, Zwijndrecht; tel. 078-27069.

Voor de goede orde verzoeken we jullie om je uiterlijk 1 maart aan te melden, en vergeet niet om een lunchpakketje mee te nemen.

Namens de Tussenjeugd van Dordrecht,

H. Z. Veldman, P. de Jong, D. Bakker

RADIODIENST

A.s. zondagmiddag 29 februari zal de middagdienst van de baptistengemeente te Den Haag per radio worden uitgezonden; aanvang 5.00 uur. Voorgangers ds M. Cohen en drs O. H. de Vries.

Druk

„Ik heb het te druk"... Vaak een
dooddoener. Soms een feit.
Het gebeurt nog al eens, dat
allerlei belangrijk gemeentelijk
werk niet of onvoldoende gedaan
wordt, omdat velen zich
verontschuldigen met het bekende
argument.
Ze zijn bezig met vele dingen,
die met het werk van de Heer niets te
maken hebben.
En je kunt je tijd maar één keer
gebruiken... Gods werk moet dan
maar het onderspit delven.

P

Bij Nehemia lag dat net andersom.
Ze vroegen hem ergens voor.
Leest u maar in hoofdstuk 6.
En Nehemia wees de uitnodiging af:
„Ik ben bezig. Te druk! Gods werk
moet doorgaan; Gods werk moet
voorgaan"...
Zulke mensen hebben we in onze
gemeenten ook. Gods werk eerst!
Maar ze zijn er altijd te weinig.
Tegen Martha zei de Heer: „Vele
dingen zijn nodig, of eigenlijk
slechts één".
Zou u de prullemand van uw
(vrije-)tijdsbesteding niet eens
grondig moeten opruimen?

cvw

ZAND en ZAAD

Enige weken terug schreef ik in dit seminarium, dat is letterlijk een kwekerij en nu verheven tot kweekschool (maar met zand en zaad zit je dan al een heel stuk in de goede richting, want ik tracht althans nu en dan een zaadje te laten vallen), onlangs dus berichten we over de Middelburgse predikant, eerder bezig in de gereformeerde kerk, dat hij zijn geloof had beleden in de doop. Vanmorgen ontving ik van bevriende hand een knipsel uit de Provinciale Zeeuwse Courant, dat meedeelt dat ds Van de Zanden nu, zonder dat te hebben gezocht, voorganger is geworden van een nieuwe gemeente, de naam dragend: Volle Evangelie Gemeente. Het aantal leden wordt geschat op 50 à 60. De vraag in hoeverre de gemeente een afscheiding vormt, beantwoordde ds Van de Zanden met de opmerking: „Persoonlijk meen ik - en ik neem aan dat de meeste andere leden van de gemeente er ook zo over denken - dat er altijd een band is geweest met de christenen in andere kerken en die openheid willen wij bewaren. Als er gesproken wordt over afscheiding of isolement, dan wordt ons dat alleen maar opgedrongen".

Dat woord isolement liet me denken aan de in dit blad afgedrukte toespraak door ds Th. van der Laan op de A.V. in Nieuwe Pekela gehouden. Br Van der Laan heeft voor zijn rede twee trefwoorden gebruikt: kritik en solidariteit, en u moest het eerste nummer van DC in dit jaar verschenen er nog maar eens op doorlezen. Het viel mij wel op dat de eindredakteur dadelijk daarop mijn Zand en Zaad liet volgen, waarin ik mijn verhaal over die verkapte r.k.-feestmiddag vertelde, waarvan ik mij distancieerde. Dat kan natuurlijk toeval zijn. Het doet er ook niet zoveel toe. Het trof mij alleen.

Wij, baptisten, in gemeenten levend, die samen een federatieve band in de unie hebben, leven geïsoleerd. We leven in de afzondering. Voor zover ik weet hebben wij geen echte kontakten met andere geloofsgemeenschappen. Wij geloven wel dat er in de grote en kleine kerken/gemeenschappen om ons gelovigen zijn, zoals we ook aannemen dat zij aanvaarden dat wij Jezus trachten te volgen, maar daar houdt de weg op. ‚Gij in uw klein hoekje en ik in het mijne'. Nu betekent afzondering niet zelden ook verarming, tenzij men zich van dat gevaar bewust is en toch in elk geval over de schutting kijkt om te zien wat zich daarachter voltrekt.

Vooralsnog zitten wij met ons gezicht, onze overtuiging omtrent de vorming van een gemeente ietwat op een eiland. Wij erkenen de waarde van een christelijke opvoeding in huis en kerk, maar het is wat anders wedergeboren te zijn, in en uit het geloof te leven. Het is mij niet mogelijk te zeggen waar het ene ophoudt en het andere begint, wel is duidelijk dat de opvoeding niet noodzakelijk tot geloof leidt en dat de wedergeboorte ook zonder een christelijke opvoeding kan plaatsgrijpen. Indien een mens getuigt, om het maar eenvoudig te zeggen: dat Jezus in zijn hart woont, dan behoort die mens tot de gemeente en belijdt hij dat in de doop, die zijn einde verkondigt en zijn begin. Dat maakt voor ons het aanvaarden van wat kinderdoop genoemd wordt eenvoudig onmogelijk. Daarvoor raadplege men slechts de Schriften.

En zo worden we tot op zekere hoogte in een isolement gedreven.

Maar welke initiatieven zouden er nu van ons moeten uitgaan om in elk geval frekwente ontmoetingen te hebben met die gemeenten of groepen, die deze opvatting omtrent gemeentevorming met ons delen. Het lijkt mij niet juist dat wij ons van hen op een afstand houden omdat ze zich niet baptisten noemen; omdat ze uit een ander boek zingen; omdat hun orde van dienst anders verloopt; omdat hun woordkeuze wat vrijmoediger of ingetogener is. En zo voort, want er is een scala van mogelijkheden waarin wij ons van hen of zij zich van ons onderscheiden. Maar feitelijk zijn dat bijkomstigheden.

Maar, zult u zeggen, mischien willen de anderen geen kontakt met ons. Dat is mogelijk, maar dan moesten wij toch wel tot wat zelfonderzoek overgaan. Wie weet ligt de oorzaak bij ons. Niemand van ons zal willen beweren dat wij het alleenvertoningsrecht hebben van de volmaakte gemeenschap, hoe lief ons deze gemeenschap ook is.

De Heer, de liefde drijft de ruimtevrees buiten.

Huizinga

INTREDE DS P. JAGER

De bevestiging van ds P. Jager, komende van Nieuw Weerdinge, in de baptistengemeente te Noordbergum vindt D.V. plaats op zondag 14 maart a.s. door ds K. Corporaal, aanvang 9.30 uur v.m.. De intrede vindt plaats om 2 uur n.m.

's Avonds om 7.30 uur is er een begroetingssamenkomst.

M. de Vries, sekretaris

De situatie in Angola

Ds J. ter Braak schrijft ons d.d. 18 februari j.l.:

„Zoals ik u vanmiddag reeds per telefoon vertelde, werd ik deze middag vanuit Kinshasa opgebeld door ds Matuawana, die sinds juli 1975 weer in San Salvador, Angola woonde. Hij vertelde mij het volgende:

„Wij zijn weer terug in Zaire. De Cubanen (MPLA) hebben San Salvador ingenomen. Het grootste deel der bevolking is gevlucht - weer naar Zaire. In Songololo (d.i. de Zaire-aanse grensplaats) zijn er over de 10.000 vluchtelingen. Deze mensen hebben totaal niets meer. De situatie is zeer ernstig. Ik zal je spoedig een rapport toezenden. Wij proberen in samenwerking met enkele Canadese Baptisten Zendelingen iets voor deze vluchtelingen te doen, maar hebben dringend geld nodig om voedsel te kunnen kopen . . ."

Matuawana had me nog meer willen vertellen, maar de verbinding werd verbroken. Zodra ik zijn rapporten heb ontvangen zal ik er zeker over schrijven. Inmiddels ben ik reeds begonnen om via de Nederlandse donorinstanties iets voor hen te kunnen doen.

Dit bericht houdt niet in dat we ons appeal voor een Landrover voor Matuawana onderbreken, of stoppen. In deze nieuwe situatie en voor de nabije toekomst zal hij zeer zeker een transportmiddel nodig hebben om zijn werk te kunnen doen."

[redacted]

Nieuw werk van de Wereldalliantie

door dr Ronald C. Goulding

Twee aktiviteiten van de Baptisten Wereldalliantie zijn samengebundeld om te komen tot het ontstaan van de nieuwe B.W.A.-aktiviteit, de Afdeling voor Evangelisatie en Vorming. Elk van die aktiviteiten was van evengrote betekenis, elk bewandelde eigen wegen en kwam tot goede resultaten op steeds groter wordende terreinen.

Het was wellicht de Commissie voor Christelijk Onderricht en Vorming, die als eerste de Alliantie ervan bewust maakte, dat evangelisatie en vorming niet los van elkaar gezien mogen worden, maar als integrale delen van de éne, onverdeelde taak van de Gemeente van Christus. Voor een deel was dat de respons op het sterke en heel de wereld omvattende werk dat tot ontwikkeling kwam in de B.W.A.-campagne Wereldopdracht tot Verzoening door Jezus Christus. Men ontdekte, dat evangelisatie alleen niet voldoende was wanneer er niet tegelijk een voortdurende geestelijke vorming was die de nieuw [redacted]en naar het hoofdkantoor van de B.W.A. in Washington, D.C. Het betekende je storten in een stuk werk waarvoor geen begroting aanwezig was, noch financiële bronnen (althans, voorzover bekend), noch voorgeschiedenis noch blauwdruk.

Mijn beslissing om de uitnodiging te aanvaarden betekent, dat ik mijn aandeel zal leveren om de visie en de ambities in vervulling te doen gaan van hen die in de genoemde kommissies en in de Wereldopdracht tot Verzoening reeds zoveel hebben gedaan, teneinde wedergeboorte in Christus en de groei in Christus samen te doen gaan, met als doel ,Nieuwe Mensen voor een Nieuwe Wereld in Jezus Christus'.

De Afdeling zal werken overeenkomstig het patroon zoals dat door het nieuwe Statuut van de B.W.A., op het kongres in Stockholm aanvaard, wordt bepaald. Een internationaal comité, regionaal benoemd, zal er voor moeten zorgen, dat de Afdeling niet het ,kind' van een bepaald kontinent of van een bepaalde Conventie zal worden, noch het ,verkoopkantoor' van een speciaal soort evangelisatie of vorming.

Aan deze regionale vertegenwoordigers zullen mannen en vrouwen worden toegevoegd, die in de kommissies en in het Comité voor de Wereldopdracht hebben gediend. Van tijd tot tijd zal de nieuwe Afdeling een beroep doen op anderen die speciale ervaring hebben op het terrein van evangelisatie en vorming.

Dit zijn nog slechts de bestuurlijke ,beenderen' en men zou kunnen vragen: kunnen deze beenderen leven? Ja, luidt het antwoord. Allereerst is noodzakelijk èn wezenlijk de onmisbare zegen van onze Heer en Meester. En verder moeten onze gemeenten hun visie, hun vertrouwen en hun steun verlenen.

Eén van de belangrijkste doelstellingen van de Afdeling voor Evangelisatie en Vorming is **inspiratie.** Ik heb gerefereerd aan de grootte van de taak en aan de telkens weer andere situatie van de wereld waar de gemeente tot getuigen wordt geroepen. Deze feiten worden van meer betekenis wanneer die gemeente - waar ook - zo klein is dat ze zich onbetekenend waant. Voortdurend worden we er aan herinnerd dat baptisten minderheidsgroepen zijn, overal ter wereld behalve in enkele streken in het Zuiden van de Verenigde Staten. In sommige landen tellen we enkele honderden, in sommige enkele duizenden en in maar weinige miljoenen. De opdracht tot zending en uitbreiding lijkt de kleine, eenzame en soms vervolgde minderheidsgroepen angstaanjagend. Als iemand die tien jaar met zulke minderheidsgroepen te maken heeft gehad in Europa kan ik niet ontkomen aan de realiteit van die situatie.

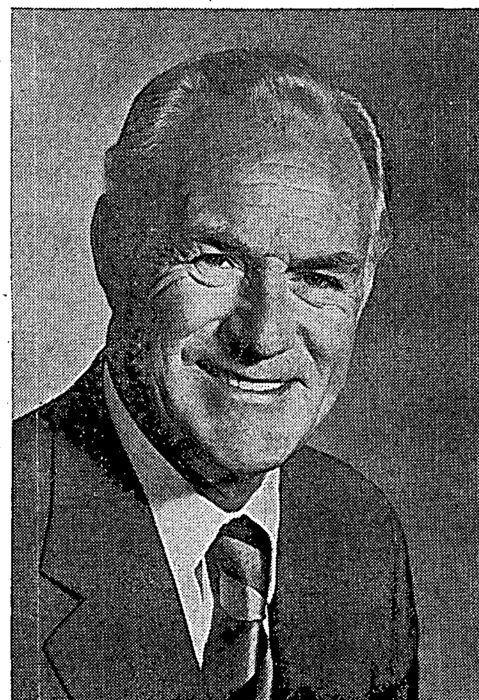
> *„Maar wast op in de genade en kennis van onze Here en Heiland, Jezus Christus" - 2 Petrus 3 : 18*
> *„. . . dan groeien wij, ons aan de waarheid houdende, in liefde in elk opzicht naar Hem toe, die het hoofd is, Christus" - Ef. 4 : 15*

Ik hoop, dat de Afdeling voor Evangelisatie en Vorming de baptisten overal ter wereld en in alle omstandigheden zal weten te bemoedigen en te inspireren opdat zij zich met visie en vertrouwen richten op de bekering van de ongelovigen en op de vorming van de bekeerden.

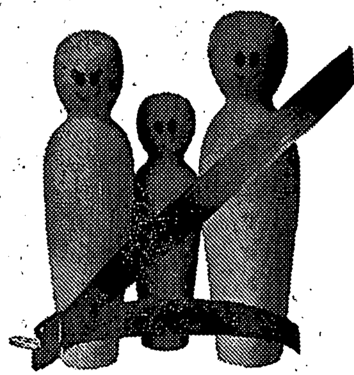
Het is al vaak bewezen, dat dat wat individueel niet eens geprobeerd behoeft te worden, met vereende krachten niet slechts geprobeerd maar ook bereikt kan worden. De resultaten van de Wereldopdracht tot Verzoening op veel terreinen van ons gemeentelijk leven en werken heeft het wereldkongres van 1975 ertoe aangespoord om de nadruk te blijven leggen op verkondiging en onderricht, met als thema Nieuwe Mensen voor een Nieuwe Wereld, door Jezus Christus.

Alle takken van arbeid van de B.W.A. zullen hun aandeel leveren in het vervullen van deze taak, maar de nu ervoor bestemde Afdeling voor Evangelisatie en Vorming zal het tot zijn wezenlijke verantwoordelijkheden gaan rekenen. Ik neem aan, dat de medewerkers van de nieuwe Afdeling zich bereid en beschikbaar stellen om elke Unie of Conventie te dienen die voorlichting behoeft ten aanzien van het vervullen van deze door Christus opgelegde taak.

Een ander belangrijk doel van de Afdeling voor Evangelisatie voor Vorming is **samenwerking.** Een van de eerste taken van de Afdeling zal zijn een dokumentatiecentrum in het leven te roepen waar informatie over evangelisatie en vorming kan worden verkregen en waar materiaal in betrekking tot deze en verwante onderwerpen beschikbaar is. Het spreekt wel haast vanzelf, dat er geen methode, pro-

Dr Ronald C. Goulding, sinds 1964 algemeen sekretaris van de Europese Baptisten Federatie. De Baptisten Wereldalliantie benoemde hem ingaande 1976 tot sekretaris voor de nieuwe BWA-Afdeling voor Evangelisatie en Vorming, overeenkomst een besluit van het BWA-kongres dat verleden zomer in Stockholm werd gehouden. Dr Goulding zal nu van Londen naar Washington D.C. verhuizen.
Zijn taak als EBF-sekretaris zal worden overgenomen door Gerhard Claas uit W.-Duitsland.

gramma of voorbeeld is dat voor allen aanvaardbaar is, of bewezen heeft overal met evenveel resultaat te werken. Een van de dingen die we door de jaren heen geleerd hebben, is dat er behoefte is aan een grote verscheidenheid binnen de baptistenwereld. Toch is er een grote overeenkomst in toewijding en inspanning, die de baptisten aan de dag hebben gelegd bij het zoeken naar het vervullen van hun opdracht en als een gevolg daarvan is er toch reeds een hoeveelheid materiaal. Heel gemakkelijk kunnen dit museumstukken worden, terwijl het een stuk bewapening en uitrusting moet zijn voor Christus' volk in zijn wereldwijde taak. Dit alles kan een grote en veelomvattende onderneming worden; de resultaten er van hangen voor een groot deel af van de ter beschikking gestelde financiën en mankracht. Maar evenzeer worden de resultaten bepaald door hen die in de nationale Unies en Conventies verantwoordelijk zijn voor evangelisatie en vorming door hun materiaal allereerst beschikbaar te stellen aan de nieuwe Afdeling en daardoor aan anderen.

Samenwerking is daarom van vitaal belang. Hoewel samenwerking voor een belangrijk deel afhankelijk is van organisatie ligt daar niet het begin. Het begin ligt bij de wens naar samenwerking van waaruit men naar mogelijkheden tot samenwerking zoekt. Dat verlangen moet vooraf gegaan zijn door de bereidheid om vooroordelen en vooronderstellingen die de toets van christelijke nauwkeurigheid niet kunnen doorstaan te onderzoeken om ze vervolgens weg te doen om Christus' wil. Met de woorden van de apostel Paulus: „Wat is dan Apollos? Of wat is Paulus? Dienaren, door wie gij tot geloof gekomen zijt, en wel zoals de Here dit aan een ieder geschonken heeft. Daarom, noch wie plant, noch wie begiet, betekent iets, maar God die de wasdom geeft. Want Gods mede-arbeiders zijn wij". (1 Kor. 3 : 5, 7, 9).

Het voorstel van de 2%

Tijdens de laatste A.V. in Nieuwe Pekela spraken de gemeenten af om 2% van de jaarlijkse gemeentebegroting te besteden voor de dienstverlening aan gemeenten in Afrika en Oost-Europa.

Een paar voorbeelden:

☆ de gemeenten in Kameroen zien het als hun taak in een door de overheid in ontwikkeling gebracht plattelandsgebied met het evangelie present te zijn. Zij willen graag een gemeenschapshuis bouwen in Nkondjok. Het geld daarvoor ontbreekt nog. De gemeenten uit het IJsselgewest voeren nu een aktie daarvoor.

☆ de gemeenten in Roemenië mogen bijbels invoeren, mits anderen ze betalen. De jeugdafdelingen zijn bezig daar geld voor in te zamelen.

Zo zijn er meer projekten te noemen. Elke gemeente ontving onlangs een brief met de vraag om dit soort dienstverlening naar bijbels voorbeeld als normaal onderdeel van het gemeentewerk te willen beschouwen, naast dat van de zending en de direkte hulpverlening in nood.

De vraag was deze brief tijdens de jaarvergadering voor te lezen. Tijdens die vergadering worden immers de plannen voor dit jaar gemaakt en wordt de begroting vastgesteld.

Een gemeente die er blijk van wil geven ernst te maken met deze zaak zet ook een bedrag op de begroting voor deze dienstverlening aan de gemeenten in Afrika en Oost-Europa.

Het voorstel is daar minstens 2% van de begroting voor te bestemmen.

Helpt u tijdens de jaarvergadering van uw gemeente mee deze verantwoordelijkheid ook met uw gemeente te dragen?

De werkgroep ‚Dienst aan een wereld in nood' adviseert uw gemeente graag bij het kiezen van projekten.

De werkgroep ‚Dienst aan een wereld in nood':

sekretaris: Florastraat 71, Wormer (N.H.).

ZENDINGSWERKGROEPEN EN GEMEENTEN IN GEWEST HOLLAND

Aan de gemeenten in Gewest Holland:

Op de vergadering van zendingswerkgroepen d.d. 17 januari jl. in Utrecht hebben we te kennen gegeven de aktie voor de studenten van de Bijbelschool Ndiki te Kameroen te konsolideren.

Ook is toen bekend gemaakt, dat we voor dit lopende studie-seizoen (1975-1976) nog een bedrag *f* 3200,— nodig hebben. In dit laatste seizoen kunnen de loodjes zwaar wegen, zowel voor de 12 studenten als voor ons als thuisfront.

Ondanks het lopen van stage door de studenten is het studiegeld toch nodig, daarom vragen we u vriendelijk, *doch dringend*, om het laatste bedrag van *f* 3200,— bijeen te brengen, opdat de studie van de studenten geen gevaar zal lopen.

Mogen we de bijdrage van uw gemeente zo spoedig mogelijk verwachten op postgiro 2.81.09.75 t.n.v. Penningmeester Unie Zendingswerkgroepen, Gewest Holland, Sypestein 3 te Zwijndrecht.

Ook giften van partikulieren zijn van harte welkom.

U doet toch nog mee?

Hartelijk dank voor uw bijdrage.

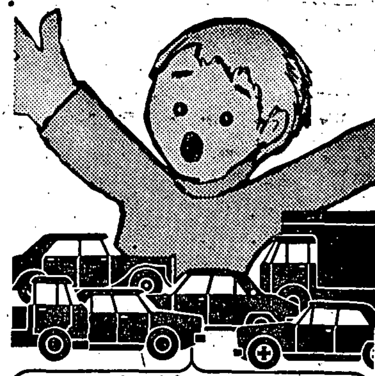
Namens het gewestelijk bestuur,

H. Z. Veldman, penningmeester

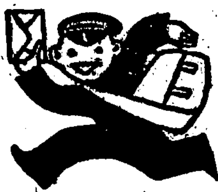
[redacted]

MEDEDELING

△ Het adres van ds W. Harkema luidt thans: „Het Zoeklicht", postbus 99, Doorn; tel. 03430-2332.

LEZERS AAN HET WOORD

BAPTISTEN GEMEENTE DORDRECHT, WYCLIFFE BIJBELVERTALERS

In het kader van de Wycliffe-Bijbelvertalers gaan Joop en Trudy Bakker, leden van onze gemeente, werken bij deze wereldwijde organisatie.
Zij zullen worden uitgezonden naar Papoea-Nw. Guinea en wel eind juni dit jaar.
Ruim een jaar geleden solliciteerden zij bij de „Wycliffe" en volgden daarna een aanvullende kursus in de Engelse taal; ze gingen vorig zomer 3 maanden naar Engeland om zich op hun taak voor te bereiden.
De Wycliffe-bijbelvertalers stellen zich ten doel om de blijde boodschap van het evangelie te vertalen in elke taal, zodat elke taalgroep de bijbel kan lezen.
Elke werker bij de Wycliffe zorgt voor z'n eigen thuisfront om zijn arbeid met gebed en offerande te ondersteunen.
Er is rondom Joop en Trudy een thuisfront-comité gevormd, dat zorg zal dragen voor het kontakt tussen hen en het thuisfront. De bedoeling is, mocht u geïnteresseerd zijn om op de hoogte te blijven, dat u even schrijft aan het korrespondentie-adres: Comité Wycliffe Fam. Bakker, p/a Dhr. W. Pasma, Eikenlaan 130 te Dordrecht.
Ook is het mogelijk om in uw gemeente een Wycliffe-avond te verzorgen; aanvragen aan hetzelfde adres. Gaarne zien we uw reaktie tegemoet.
We willen u vragen, ook dit stukje werk in uw gebeden blijvend te willen gedenken.

Namens het Comité,

Dordrecht — K. Kolbe

AARDBEVING IN GUATEMALA

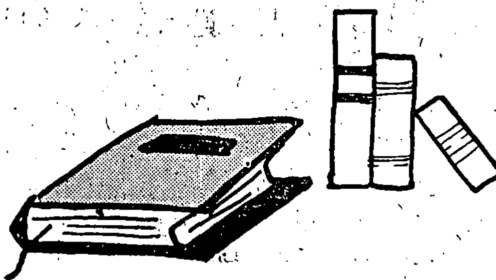
De omvang van de gevolgen van de aardbeving in Guatemala (Midden-Amerika) is nog niet te overzien. Ooggetuigen beschrijven de situatie als onvoorstelbaar verschrikkelijk. Kleine bergstadjes zijn in hun geheel van de hellingen in ravijnen gestort. Het dodental loopt in de duizenden; tienduizenden zijn gewond en een miljoen mensen zijn dakloos.

Vanuit het Noodfonds is een bedrag van *f* 5.000,— beschikbaar gesteld voor lenigiging van de eerste nood.

De hulporganisatie van Amerikaanse kerken heeft de leiding van de hulp op zich genomen, versterkt met goederen en mankracht van de kerken uit Honduras en El Salvador. — J. Br.

GUATEMALA

Voorzover thans bekend - een bericht van 12 februari van Baptist Press - bevinden zich onder de slachtoffers van de aardbeving in het Midden-Amerikaanse Guatemala meerdere leden en vrienden van baptistengemeenten; onder hen tenminste twee voorgangers. Velen verloren hun woning en bezittingen. Tenminste tien baptistenkerken zijn verwoest of ernstig beschadigd.
De Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) heeft groepen vrijwilligers ter beschikking gesteld om tien kerken en zes pastorieën te herbouwen.

Wat zullen we lezen?

zondag	29 februari	Psalm 96	Met alle volken
maandag	1 maart	Exodus 18 : 1-12	Feestmaal in de woestijn
dinsdag	2 maart	Exodus 18 : 13-27	Raad van een schoonvader
woensdag	3 maart	Exodus 19 : 1-15	Rond God verzameld
donderdag	4 maart	Exodus 19 : 16-25	Op de derde dag
vrijdag	5 maart	Exodus 20 : 1-21	De rechten van God en mens
zaterdag	6 maart	Psalm 111	Een eeuwig verbond

MEDEDELING VAN DE ALGEMEEN SEKRETARIS

De Commissie der Unie heeft besloten dat de voorstellen bestemd voor de komende Algemene Vergadering vóór 1 april 1976 toegezonden moeten zijn aan het algemeen sekretariaat der unie.

Th. van der Laan

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Delfzijl, G. van 't Wout te Utrecht.

gemeenteberichten

EIGENWIJZE VOORGANGER - WAARDELOZE KERKERAAD - STELLETJE DWAZE LEDEN!

Rotterdam-Zuid - (J.T.). In dit nog maar kort begonnen jaar zond ik nog geen gemeentebericht naar de redakteur van dit blad. Nu dan maar weer. Wij hebben een zevental verenigingen in onze gemeente. Met de crèche erbij acht! Ze groeien en bloeien (zelfs de crèche) ondanks een slap stelletje leiders en leidsters. Ze wilden allemaal hun eigen kerstfeest. (Maar het zijn allemaal geweldig fijne diensten geweest!)

Onze voorgangers is eigenwijs en een beetje getikt! Welke dominee gaat er nou 68 uur (in de week) douwen en sjouwen in de gemeente en daarbuiten en bemoeit zich met mensen die door eigen schuld in de puree zijn geraakt? Nou ja, de opkomsten in de diensten zijn wel verdubbeld en de statistiek wijst uit, dat er vorig jaar 42 mensen gedoopt zijn en 1 februari jl. werden er weer 4 mensen door de doop de gemeente binnengeleid, maar dat mag dan wel ook.

De raad is helemaal ‚knetter"! Gaan ze 4 februari jl. met die bovengenoemde voorganger de 10e „Goednieuwsdienst" met Gert en Hermien houden. De gehuurde kerk was wel weer vol (plm. 1100 mensen) en een aantal mensen koos voor de Here Jezus Christus. Maar ja... is het zand of zaad?

Nou en... die vrouwen van de ouderlingen mogen wel eens een bloemetje hebben; eind van de week zien ze hun (dwaze) man wel eens.

De gemeenteleden? Dat is ook niet alles; slap gedoe. Neem nou vorig jaar: in een klein drie maanden hebben ze 21.000 gulden bij elkaar gebracht om de schuld op de kerk af te lossen. Ben je ook mooi gek!

Wild vreemde nieuwe leden nemen ze mee op de koffie 's zondags na de diensten. Je weet toch nooit, wat je in huis haalt?...

Maar, beste lezer, u hebt het allang gemerkt: ik ben een beetje geïnspireerd door het stukje van ds C. van Wier (DC 30 januari jl.).

Maar nu echt serieus: Al de bovengenoemden (waar ik ook bij hoor) zijn echt wel eens zo als ik ze hierboven betitelde. Wat heerlijk, dat God toch door hen werkt en door u!

STERKE EN VOORTDURENDE GROEI IN DORDRECHT

Dordrecht - (H.Z.V.). Als gemeente te Dordrecht mogen we de Heer loven en danken voor Zijn zegeningen aan ons geschonken. Vorig jaar mochten we in drie diensten vijf zusters en vijf [redacted] tot onze beschikking te stellen - waarvoor we hun nu nog steeds dankbaar zijn. Maar tot grote vreugde mogen we de komende doopdienst houden in onze eigen stad. Prijs de Heer voor deze mogelijkheid, want dit is een duidelijke gebedsverhoring!

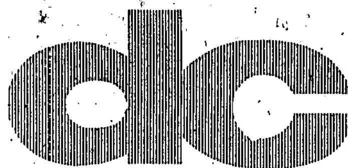
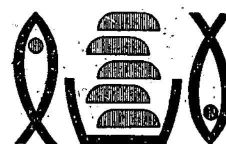
Toch voelen we ook wel dat de duivel niet stil zit en dat hij tracht op diverse manieren te infiltreren. Maar we weten dat we alles van de

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

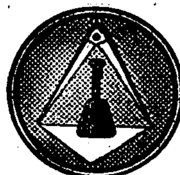
Heer mogen verwachten en dat Hij ons wil helpen, om bij Hem te blijven en in Zijn kracht door te gaan met het werk.
Voor dit jaar hebben we twee belangrijke akties op het programma staan. In de laatste week van mei hopen we met een Amerikaans team „Interland Samen Evangelisatie" te houden. De voorbereidingen zijn in volle gang en ons gebed is reeds lange tijd gericht op deze week.
In Noord-Brabant hopen we te starten met een evangelisatie-campagne, want ook daar is behoefte aan het evangelie. Moge de Heer deze aktie rijkelijk zegenen.
In 1975 stonden we éénmaal stil bij een geopend graf. Zr A. Veldman-Brouwer werd na een lang ziekbed door de Heer thuis gehaald. Zij was één van hen die onze gemeente heeft mogen oprichten en opbouwen.
De stad Dordrecht met zijn vele drugsgebruikers en taboe's geeft ons moeilijke, doch vele kansen om het evangelie te brengen en wij danken de Heer dat Hij ons hier heeft geplaatst. Dit geeft ons soms veel problemen, maar het is, Gode zij dank, onze opdracht, die we in de kracht van de heilige Geest mogen vervullen.

[redacted]

NIEUW ORGEL IN „HET BAKEN" - EMMEN?

Emmen-Oost - (J.B.). Vanuit onze gemeente kunnen we u dankbaar vertellen dat het werk voor onze Heer goede voortgang heeft. Alom kunnen we ontdekken dat het leeft in de gemeente, er zijn vele aktiviteiten, er wordt veel arbeid gedaan en God wil Zijn zegen aan ons geven. De diensten op zondag worden goed bezocht en elke zondagmorgen moet de schuifwand in de kerkzaal open om voor iedereen een plaats te vinden. Steeds weer zien we onbekenden in de kerk, wat op zichzelf al een reden tot dankbaarheid voor ons is.
We zijn erg dankbaar voor onze beide voorgangers die ieder op eigen wijze steeds weer geïnspireerd de blijde boodschap doorgeven.
In december werd een jonge zuster gedoopt die na een jeugdbijeenkomst waar veel over de doop was gesproken, haar hart aan de Heer had gegeven.
Zondag 7 maart worden een broeder en een zuster gedoopt; alweer een feestdag voor de gemeente.
Door middel van jeugdwerk en koffiebar worden steeds weer veel jonge mensen met het evangelie bereikt. (Zaterdag 14 februari waren plm. 250 jongelui aanwezig op een avond van de koffiebar!)
Tevens werken in onze diensten vaak onze eigen zang- en muziekgroepen mee, zoals „La groupe Evangélique", E.D.Z. (Evangelie Door Zang) en „Daybreak".
Daar het orgel in onze kerk „Het Baken" niet voldoende funktioneert is er in de gehele gemeente een aktie gehouden om tot de aanschaf van een nieuw orgel te komen. Een orgelkommissie is al voortvarend aan het werk geslagen en men zal binnen afzienbare tijd hierover nog veel meer van ons horen.
Vanzelfsprekend zijn er in onze gemeente ook wel eens moeilijke, droevige zaken; die zijn er overal wel eens, maar de blijde, mooie gebeurtenissen aan elkaar doorgeven geeft toch vaak weer een stimulans om ook het wel en wee van onze gemeente en van alle gemeenten die Gods naam dragen in Zijn machtige hand te leggen en ons vertrouwen op Hem te stellen. Laat Hem besturen, waken, 't is wijsheid wat Hij doet.

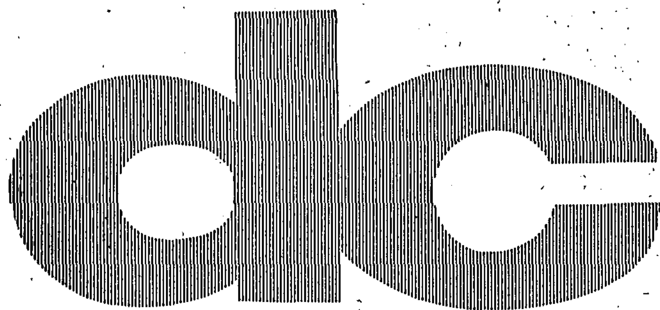
MEDEDELING VAN DE U.B.S.

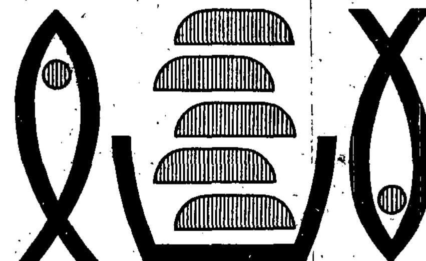
De sekretaris van de U.B.S. is tot 20 maart a.s. afwezig. Voor urgente bouwzaken kan men in die tijd zich wenden tot br A. v. d. Hoef, Biltseweg 10 te Bilthoven. Overmaking van geld kan natuurlijk gewoon doorgaan op postgironummer 1504 of op bankrekeningnr. 43.80.11.805 Amrobank te Arnhem.

B.W.A. JEUGDKONGRES 1978 IN HONGKONG

Dr Robert S. Denny, algemeen sekretaris van de Baptisten Wereldalliantie heeft te Washington, D.C., meegedeeld, dat de 9e Jeugdkonferentie van de Baptisten Wereldalliantie van 19 tot 23 juli 1978 te Hongkong zal worden gehouden. Er wordt gerekend op 5000 deelnemers.

Op 13 februari werd door zijn Heer thuisgehaald onze broeder
ALBERT VAN DER LEY
op de leeftijd van 81 jaar.
Baptistengemeente Haulerwijk

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 10 - 5 maart 1976

Verandering in kerkelijk omroepland

Veel mensen zullen sinds de nieuwe zenderverdeling - dankzij de komst van Hilversum 4 - er nog steeds wat moeite mee hebben om de zender van hun keus te vinden. Zij die geïnteresseerd zijn in kerkelijke uitzendingen, en dat geldt dan zowel radio als televisie, zitten bovendien met de vraag hoe het tegenwoordig nu eigenlijk precies is georganiseerd. Omdat ook wij, als Unie, bij die organisatie betrokken zijn lijkt het ons een goede zaak te zijn onze lezers daarover te informeren.

De geschiedenis

Heel in het kort iets over de voorgeschiedenis van de huidige situatie en organisatie. Voor de oorlog verzorgden omroepverenigingen als N.C.R.V., K.R.O. en V.P.R.O. zo goed als alle kerkelijke en geestelijke uitzendingen. De N.C.R.V. de „rechtzinnig" protestantse, de K.R.O. de roomskatholieke en de V.P.R.O. - die letters stonden oorspronkelijk voor: Vrijzinnig Protestantse Radio Omroep - die van de vrijzinnig protestantse groeperingen. De N.C.R.V. verzorgde ook onze radio-uitzendingen.

Na de oorlog kwam daarin verandering. Naast de N.C.R.V., die een ledenvereniging was en is, ontstond het Ikor - een Stichting van zo goed als alle kerken en geloofsgemeenschappen die sinds 1948 behoorden tot de toenmalige Oecumenische Raad van Kerken. Het na-oorlogse omroepbeleid had namelijk een verandering ondergaan: ook de kerken kregen voortaan - als andere levensbeschouwelijke instellingen en organisaties - zelf zendtijd toegewezen. In het Ikor verzamelden de daarin samenwerkende kerken de hun toegewezen zendtijd.

Al spoedig na de stichting van het Ikor ontstond een tweede kerkelijke omroepstichting, het Convent van Kerken (CvK). Niet alle kerkelijke zendgemachtigden, hoewel toen behorende tot de Oecumenische Raad van Kerken, deden mee aan het Ikor; het Leger des Heils niet en ook de Unie van Baptisten Gemeenten niet. Bovendien stonden andere belangrijke kerkelijke groeperingen buiten de Oecumenische Raad: de Gereformeerde Kerken, de Vrijgemaakte Gereformeerden, de Christelijke Gereformeerden en de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten. Zij kwamen daarom tot oprichting van het CvK.

De Roomskatholieke kerk van Nederland bleef buiten beide nieuwe omroeporganisaties en bleef de nu ministerieel toegewezen zendtijd toevertrouwen aan de K.R.O.

Ontwikkeling

In de zestiger jaren verliepen twee ontwikkelingen ongeveer parallel, de snelle opkomst van het nieuwe omroepmedium televisie en de steeds duidelijker wordende toenadering van de Gereformeerde Kerken tot de, zeggen we voor het gemak, „oekumenische beweging".

Hoe het ook zij, steeds vaker werd de televisie-zendtijd van het CvK, die niet direkt opgesoupeerd werd - kon worden - voor het uitzenden van kerkdiensten der participanten, gebruikt voor gezamenlijke uitzendingen van CvK en Ikor. Dat was zeer wel te begrijpen. Immers, de Gereformeerde Kerken hadden verweg de meeste zendtijd ingebracht - hoewel ze steeds weer genereus van hun zendtijd aan de kleinere CvK-participanten afstonden - en leverden tevens meestal personeel en mankracht. Bovendien stonden enkele participanten, vooral in de aanvang, principieel afwijzend tegenover het gebruik van omroepzendtijd - zowel radio als televisie - voor andere uitzendingen dan kerkdiensten (andere uitzendingen behoren door de N.C.R.V. verzorgd te worden, was hun mening). Een andere belangrijke, praktische faktor in de ontwikkeling was het feit, dat het medium televisie bijzonder veel research, vakbekwaamheid en geld vereiste; ook daarom bleek samenwerking geboden. Daar kwam nog bij, dat doublures moesten worden voorkomen; bijvoorbeeld twee kerkelijke aktualiteiten-programma's of twee bijbelvertel-programma's voor de kinderen.

Zo ongeveer was de situatie in kerkelijk omroepland toen tenslotte de Oecumenische Raad van Kerken werd opgeheven om plaats te maken voor de Raad van Kerken. Tot die raad traden, gelijk bekend, ook de Gereformeerde Kerken (en de Roomskatholieke Kerk) toe.

Nieuwe situatie

Mèt de Raad van Kerken was ook voor enkele kerkelijke zendgemachtigden een nieuwe situatie ontstaan. Met het verdwijnen van de oude Oecumenische Raad had het Ikor zijn formeel-juridische basis verloren. In een nieuw te stichten kerkelijke omroep, geliëerd aan de nieuwe Raad van Kerken, zouden nu ook de Gereformeerde Kerken - lid van die Raad geworden - willen participeren. De Roomskatholieke Kerk bleef evenwel bij het steeds ingenomen standpunt en bleef de toegewezen zendtijd toevertrouwen aan de K.R.O.

De I.K.O.N. (Interkerkelijke Omroep Nederland) werd opgericht; de deelnemers zijn: de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken, de Evangelische Lutherse Kerk, de Algemeen Doopsgezinde Sociëteit, de Remonstrantse Broederschap, het Leger des Heils en de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten (waarbij ten aanzien van de laatstgenoemde opgemerkt moet worden, dat deze deelname slechts voor de eerste twee jaar geldt; daarna zal worden beslist of voortzetting mogelijk is).

Van de voormalige CvK-leden bleven slechts drie buiten de nieuwe omroep: de Vrijgemaakte Gereformeerden, de Christelijke Gereformeerden en de Unie van Baptisten Gemeenten. Ten aanzien van onze positie moet worden herinnerd aan het besluit van de Algemene Vergadering van 1974 (te Rotterdam): de werkzaamheden van de nieuwe Ikon gedurende de eerste twee jaren - dus van 1 januari 1976 tot 1 januari 1978 - positief kritisch te volgen om daarna een wel gedokumenteerd besluit over wel of niet toetreding te kunnen nemen.

Onze positie op dit moment

Het CvK als zodanig bestaat niet meer, is een „slapende" Stichting geworden. Wel hebben de drie niet in de Ikon participerende kerkgemeenschappen - dus ook de Unie Radio en Televisie Commissie - nog steeds van tijd tot tijd onderling kontakt om hun gezamenlijke en eigen belangen bij het omroepwerk te bespreken en te organiseren. Een nieuwe naam is voor dat kleine samenwerkingsverband nog niet gevonden; het is ook de vraag of dat nodig is. Er heeft intussen onderling - ook in overleg met de Ikon-kerken - een nieuwe zendtijdverdeling plaats gevonden. Opnieuw hebben de groten zich ten opzichte van de kleinere bijzonder „christelijk" gedragen; onze Radio en Televisie Commissie heeft in elk geval geen enkele reden om zich over deze verdeling te beklagen, integendeel!

Met de „opheffing" van het CvK deed zich natuurlijk het probleem voor, over welke technische faciliteiten het „romp-CvK" (om het zo maar even te noemen) nu zou kunnen beschikken. Het zal iedereen wel duidelijk zijn, dat er voor een zowel radio- als televisie-uitzending een technisch en administratief apparaat nodig is. Het CvK had daarvoor zijn eigen organisatie, die, na de opheffing van het CvK zo goed als geheel kon worden geïntegreerd in de nieuwe Ikon.

Het nieuwe Statuut van de Ikon maakt het echter mogelijk, dat de niet bij de Ikon aangesloten kerken de technische verzorging (en alles wat er ook op administratief terrein mee te maken heeft) konden toevertrouwen aan de Ikon. Per kontrakt kan dit geregeld worden. Op het ogenblik zijn de besprekingen over de tekst van deze kontrakten nog niet helemaal afgerond. Het zal in ieder geval zo geregeld worden, dat uit elke uitzending van de niet bij de Ikon aangesloten kerken blijkt dat de uitzending geheel en uitsluitend voor verantwoordelijkheid is van het betreffende kerkgenootschap.

v. D.

EVANGELISATIE '76

(Ingezonden)

3 april a.s. zal het D.V. weer gonzen van aktiviteiten in de Triomfatorkerk, Marco Pololaan 183, Utrecht. Op die dag is er nl. een kontaktdag voor evangelisatie, waarvan daar vele facetten belicht zullen worden.

De Triomfatorkerk is per stadsbus in Utrecht bereikbaar, nl. met lijn 7, 10 en 20. Per auto is het ook gemakkelijk te vinden, want de kerk is vlakbij de afslag Utrecht-Nieuwegein aan de Rijksweg Utrecht-Arnhem.

Om 10 uur gaan de deuren open en kan men een aantal stands bezoeken van evangelisatie-instellingen, die ieder op haar manier bekendheid willen geven aan haar werk. Van 10.30 tot 13.30 uus is er in een van de zalen steeds weer een andere evangelisatiefilm te zien.

In een andere zaal begint om 10.45 uur een jeugdappèl. In deze presentatiedienst zullen vijf vertegenwoordigers van jeugdorganisaties iets over hun werk vertellen. In de middag worden er in de kerk twee diensten gehouden, nl. om 11.30 en 4 uur. De sprekers zijn: Kees Glas, zendeling van de W.E.K. en ds J. Lukasse van de Belgische Evangelische Zending.

Daarnaast zal Joh. van Arkel van de dovenkoffiebar in Den Haag iets over zijn werk doorgeven. Waarschijnlijk hebben we ook een Turkse gast in ons midden, de heer Cosmades, die in Duitsland werkt onder de daar in grote getale wonende Turken. Hij spreekt over het werk onder zijn landgenoten. Cosmades brengt het zojuist gereedgekomen. Mattheüs-evangelie in het Turks mee. Men verwacht, dat deze uitgave een van de beste mogelijkheden gaat worden om Turken met Christus in aanraking te brengen.

Verder werken mee: drie jeugdzanggroepen en Hans van der Steen, orgel.

Ouders kunnen gerust hun kinderen meenemen, want tijdens de diensten wordt er voor die kinderen gezorgd in een aparte zaal.

Het is dus een ideale dag voor iedereen, die maar op enigerlei wijze meer van evangelisatie wil weten. Het is raadzaam om zelf brood mee te brengen; koffie etc. is daar verkrijgbaar.

Deze evangelisatiekontaktdag wordt jaarlijks georganiseerd door: Stichting Evangelische Traktaatzending, postbus 41, Alblasserdam.

ENKELE BERICHTEN UIT SPANJE

In de loop van de tijd hebben we met veel Spanjaarden kunnen spreken over de boodschap van het Evangelie. De meesten van deze kontakten zijn voorgoed teruggekeerd naar Spanje en voor zover mogelijk is proberen we deze ,sympathisanten met het Evangelie' in kennis te brengen met de plaatselijke gemeenten in de verschillende steden van Spanje. Zo werden we onlangs verblijd door de volgende mededeling: Een jongeman uit ,Euro Casa', die hier trouw de diensten bezocht, is in zijn woonplaats Málaga door de doop lid geworden van de gemeente daar ter plaatse en ook zijn verloofde, nu zijn vrouw, is tot bekering gekomen en gedoopt.

Een andere mededeling, die voor sommigen van ons al bekend is, is deze, dat het huis van de familie Antonio González in Zuid-Spanje (Chiclana) ter beschikking is gesteld van de baptistengemeente van Cádiz. Er worden iedere zaterdag om 7 uur 's avonds evangeliesamenkomsten gehouden. Deze samenkomsten worden door zo'n 10 à 15 mensen bezocht, soms zijn er zelfs 20 personen.

In januari kwam er een brief uit Chiclana die ons bijzonder verheugde, want daarin stond, dat 4 mensen van Chiclana de week er voor gedoopt waren. Onder hen waren de ons bekende Carmelita en haar broer Juan (nicht en neef van broeder Antonio) die hier ook trouw de diensten bezochten.

Broeders, laten we bidden, dat dit gezaaide zaad ook vrucht mag dragen. We kunnen dit doen, dankzij de beloften in Gods Woord.

J. Jiménez

(in het blad Binding, van de baptistengemeente te Heemskerk)

Alles gekregen

Asaf klaagde er over dat de ongelovigen, wie alles voor de wind ging, zich daarop beroemden, alsof ze het aan eigen prestaties te danken hadden. „De trots is hen als een halsketting" zei hij. Ze pralen met hun voorspoed, alsof het olympisch goud was. Gods kinderen weten beter. Met Paulus belijden zij: „Wat hebben wij, dat we niet cadeau gekregen hebben van God?" (1 Cor. 4 : 7). „Alle roem is uitgesloten; onverdiende zaligheên heb ik van mijn God genoten. 'k Roem in vrije gunst alleen".

P

Voor de vergeving van onze zonden hebben wij in geen geval iets gedaan. God vergaf en vergeeft om Jezus' wil. „Door genade zijn wij behouden".
Maar liggen de dingen op het materiële vlak eigenlijk wel anders?
Wat wij in het leven weten te bereiken dankzij inspanning, verstand, bekwaamheid, hebben we dat ook niet gekregen? Want ons lichaam, met al de geweldige mogelijkheden die daarin liggen, is een onvoorstelbaar groot geschenk van een almachtige en liefdevolle Schepper . . .
Zou ons leven, in woorden en daden, niet één voortdurende dankstond mogen zijn?
En zullen we het woordje „trots" meteen maar in ons woordenboek doorstrepen?

cvw

ZAND (

Als het u verveelt moet u het maar zeg
gen of schrijven, maar ik kom nog een
op de voorganger terug. Laat ik nu eers
in verband met de eerste helft van d
zin, iets mogen opmerken wat me al lan
ger bezig houdt. Dat is namelijk het me
de-redakteur zijn van ons weekblad. M
name dan de procedure van de verkie
zing. Nog precieser: de zogenaamde her
verkiezing. Ieder jaar is die aan de orde
Totdat je tijd van meewerken er op zi
Vindt u niet dat het wat gezonder zo
zijn als tegenover hem of hen, die her
kiesbaar zijn, een tegenkandidaat gestel
zou worden zodat er werkelijk van kieze
sprake zou zijn? De geschiedenis leert da
de gemeenten het al prachtig vinden al
iemand in een of andere kommissie her
kiesbaar is. Ze hoeven dan niet naar een
kandidaat te zoeken. Overtrek ik de zaal
als ik zeg dat we dan maar door de Unie
kommissie drie broeders/zusters moeten
laten aanwijzen, wier taak het is bij on
stentenis van door gemeenten gezocht
kandidaten naar tegenkandidaten om t
zien? U hebt gelijk, dat zal in de praktijk
ook niet meevallen, maar het houdt we
wakker.

We zaten in een gezin en praatten. He
zou al vreemd zijn als in het gesprek de
gemeente niet aan bod zou komen. Di
ligt ons na aan het hart, om welke reden
dan ook. Tot mijn verbazing had de man
veel waardering voor de eenvoudige lie
deren. Ze schiepen voor hem een zeker
sfeer, laten we het warmte noemen. Hi
zocht die in de kerkdienst. Niet dat hi
geen gevoel had voor stijlvolle verzen, rijk
aan inhoud, die de geest aandreven to
nadenken, maar toch, z'n hart ging ui
naar gezangen van oudere datum. Zi
spraken hem meer aan. Uit het verdere
verhaal bleek dat hij ‚überhaupt' vee
hield van een bijeenkomst uit de ‚loss
hand' geregisseerd, wat nog geen wan-
orde hoeft te betekenen. Hij wilde graag
geïnspireerd uit de kerk komen. Ik vroeg
of het hem ging om wat meer opgewarmd
te worden en van de voorganger te horen
dat de oude waarheden nog altijd recht
overeind stonden, zodat de ondergrondse
onrust zou wegvloeien. In die geest ging
het voort totdat ook de vrouw zich in het
gesprek mengde. Zij deed niet zoveel uit
op emoties, ontroeringen of bewogenheid.
Vreemd, dacht ik, dat zou je nu juist wel
bij een vrouw en niet bij een man ver-
wachten. Hier was het omgekeerd. Goed,
zei ze, ik mag het wel dat de dominee
eens uit z'n slof schiet, maar uiteindelijk
komt het er minder op aan **hoe** hij het

Onze houding ten opzichte van de geestesgaven

In Denemarken kent men het „Danske Missionsforbund", een beweging die streeft naar meer waarachtig geestelijk leven onder de Deense gelovigen. De gemeenten die hierbij zijn aangesloten geven een blad uit, „De morgenster". In dit blad stond het hieronder volgende, een brief van een der leidinggevende broeders, Sv. Abrahamsen.

— o —

Het is ons allen bekend, dat er in onze dagen een charismatische vernieuwing plaats vindt, een opvlammen van bijzondere geestesgaven en dat dit gebeurt dwars door allerlei kerkelijke scheidsmuren heen.

Er wordt ook op onze deur geklopt. Voortdurend komen er meer mensen die de een of andere geestesgave beleven en ook voortdurend komen er meer die zich daartegen verzetten, die sceptisch zijn. In sommige van onze gemeenten is dit „nieuwe" geheel geaccepteerd en niemand toont zich verrast, wanneer er opeens in tongen gesproken wordt. In andere gemeenten staat men volkomen afwijzend tegenover dit nieuwe en probeert men te voorkomen dat het ingang zal vinden. Wij achten het van groot belang, dat wij in zulke omstandigheden niet zwijgen maar open over de dingen praten en onze houding bepalen. Wanneer dit nieuwe op een verkeerde manier wordt opgevangen, kan het naar een afgrond leiden, maar wordt het op de juiste wijze begeleid, dan kan het onze gemeenschap een zegen brengen, tegen welke wij ons niet kunnen permitteren om „Neen" te zeggen.

Er is begeleiding nodig, teneinde onze ogen en harten te openen voor alles wat God voor ons heeft. Het is tragisch, wanneer wij al bij voorbaat „Neen" zeggen tegen iets dat God ons geven wil.

Er is begeleiding nodig, opdat deze gaven de hen toekomende plaats in de gemeente krijgen. Want er bestaat het gevaar dat sommige gaven te veel nadruk krijgen, het gevaar van met zichzelf bezig zijn en van hoogmoed, het gevaar van groepsvorming. Ook is er het gevaar van meer te letten op de gaven dan op de Gever, op de gaven meer nadruk te leggen dan op de opgaven. Begeleiding is nodig, opdat de geestesgaven werkelijk ten nutte van iedereen zullen zijn; eveneens is begeleiding nodig via het onderricht in de verkondiging. Nodig is het ook, dat sommigen de gave bezitten om „de geesten te beproeven of zij uit God zijn", opdat het mogelijk worde om „alles te onderzoeken en het goede te behouden".

We mogen niet blind zijn voor de betekenis van de genadegaven in onze gemeenschap en in onze gemeenten. De charismatische beweging heeft er toe bijgedragen dat onze ogen open gegaan zijn voor bepaalde facetten van het evangelie. Het is belangrijk, dat een charismatische opwekking in liefde wordt bewaard.

Men kan de vraag stellen, of sommigen meer dan anderen „gedisponeerd" zijn voor gevoelsmatige beïnvloeding. Hoe dat ook zijn mag, wij zullen in ieder geval moeten verstaan, dat God dikwijls onderscheidene gaven geeft aan de enkeling in de gemeente, en dat de leden elkaar zullen moeten aanvullen inplaats van te trachten elkaar in aantal en kwaliteit der gaven te overtroefen. Het charismatische openbaart zich dikwijls op geheel verschillende wijze en het kan op de ene mens een totaal andere indruk maken dan op de andere. We moeten erkennen, dat heftige, gevoelsmatige belevenissen ook op andere plaatsen dan alleen in de christelijke bijeenkomsten kunnen plaats vinden, waar ze, op zichzelf beschouwd, ook geen garantiebewijs voor een echt christenleven behoeven te zijn. Men kent een boom aan zijn vrucht en het is alleszeggend, dat de vruchten des Geestes, waarover de brief aan de Galatiërs handelt, zichtbaar zijn.

Het zal verstandig zijn, om met behoedzame schreden met dit vraagstuk op weg te gaan, terwijl wij ons er voor moeten hoeden, aan de andere kant, om God niet in de weg te staan wanneer Hij ons wil zegenen op een wijze die we niet gewend zijn.

— o —

P.S.

Tijdens de radenkonferentie in Emmen, op maandag 8 maart hoopt ds W. Renken voor ons een inleiding te houden over „De charismatische beweging". We dachten dat bovenstaande brief een goede inleiding op de discussie zou kunnen vormen. Overigens is het overdenken van deze materie niet alleen van belang voor de bezoekers van deze vergadering. Het is een zaak die ons persoonlijk leven en ons gemeentelijk leven op velerlei wijze raakt.

C. van Wier

Tien duizend maal tien
(10.000 x 10)
voor De Vinkenhof

De maand van aktie is begonnen!
Daarom mag er geen misverstand zijn over het belang van De Vinkenhof.
Tijdens de instruktie-avond met de kontaktpersonen van de gemeenten, is gebleken dat velen weinig weten van onze voorgangers-opleiding. Daardoor ontstaat het misverstand dat onze opleiding niet goed zou zijn.
Integendeel! Van de 52 dienstdoende voorgangers hebben er 20 aan ons eigen seminarium op De Vinkenhof gestudeerd. Dat betekent dat 20 gemeenten rechtstreeks de vruchten plukken van onze opleiding.
Onze opleiding is niet duur, zoals sommigen denken, en zelfs aanzienlijk goedkoper dan in Rüschlikon, waar sommige van onze voorgangers en zendelingen studeerden.
Voor de voorgangers-opleiding is De Vinkenhof belangrijk.
Daarom moet onze aktie slagen!

PW

MEDEDELING

△ Het sekretariaat van de baptistengemeente te Groningen-Zuid is per 24 februari jl. overgegaan naar: H. Eppinga, Oldenoert 23-2, Leek (Gr.); telefoon 05945-2572.

Vormt geen ongelijk span met ongelovigen

2 Korinthe 6 vers 14a

Paulus gebruikt dit citaat (zie Deut. 22 : 10) als gebod.
Dit gebod is vaak misbruikt. Het is geen aanmaning tot enghartig denken om eigen groep te beschermen. Deze toepassing heeft veel verdriet veroorzaakt. Veelbelovende verlovingen zijn, onder druk van anderen, verbroken omdat men kontakt met christenen uit andere kerken vreesde. Ja, zelfs niet voor mogelijk hield dat buiten eigen groep christenen waren. Gebod, wet, wetgever, zijn voor velen weerzinwekkende woorden. Het verkeerd verstaan van het „staan in de vrijheid" belemmert het juiste inzicht. Het zou mij dan ook niet verwonderen als hierdoor dit stukje niet gelezen wordt.
Waaruit komt deze afkeer voort?
Wet en gebod worden opgelegd door een machtsorgaan. Het bezit middelen anderen een wil op te leggen en bij weigering straf toe te passen. Dit lokt verzet uit. We wijzen af.
Stel aan diverse groepen kinderen de vraag: Waar denken jullie aan bij het woord wet? Geef eens antwoord waaraan je denkt. U krijgt dan: politie, rechter, bekeuring.
Vraag dan: Welke wetten zijn in onze samenleving het meest bekend? Meestal zal dan de verkeerswet worden genoemd. Duidelijker voorbeeld van de wet is er niet.
Bescherming van het individu. De wetgever heeft de mogelijkheid tot dwangmaatregelen, middelen om de verkeersdeelnemer te dwingen zich aan de regels te houden. Het is soms pijnlijk deze botsing met het gezag; het werkelijk doel is botsingen en pijn te voorkomen.
Wetteloosheid is leven zonder normen, zonder bescherming.
Wat is de achtergrond van dit gebod, één van de geboden die de Here God aan zijn oude volk Israël gaf? U moet eens de moeite nemen u in deze wetten te verdiepen. Het boek Deuteronomium zal daarbij een goede hulp zijn. U moet bedenken dat dit boek in andere tijden en in andere maatschappelijke verhoudingen werd geschreven. Toch is het een machtig onderdeel van de openbaring van God. Hier is Vader aan het woord. Hier behoren ,liefde en gebod' bij elkaar als twee voeten die gaan op weg naar het beloofde land. God is hier bezig de zaak ,recht' te houden. Een volk dat Zijn eigendom is, is bedacht op elkaars welzijn...
Ieder die hiermee niet rekent, veroorzaakt botsingen. Van daaruit betrekt de God van Israël het gehele leven in Zijn wetgeving en eist eerbied voor het leven dat Hij aan mens en dier geeft. Daarom worden niet alleen zedelijke normen gesteld, maar bijvoorbeeld ook praktische voorschriften bij de bouw van een huis. (Deut. 22 vers 8).
Bij het voorkomen van leed en pijn, betrekt God ook het dier. Geen ongelijk span. Rund en ezel mogen niet tezamen ploegen. De ongelijke tred en lichaamsverhoudingen veroorzaken pijn en ongemak. Daarom geen ongelijk span.
Is het nu duidelijk waarom Paulus dit gebod aan de gelovigen geeft? „Vader" wil zijn kinderen vreugde geven.
De bijbel zegt: Wie in Christus is, is een nieuwe schepping. Behoort tot een andere orde. Behoort tot het Licht. Licht en duisternis sluiten elkaar uit, zijn onverdraagzaam in de juiste zin van het woord (dus niet onuitstaanbaar). Het behoort tot het wezen der gemeente als lichaam dat het vreemde elementen niet verdragen kan, dus afstoot. In dit Woord komt Vader naar ons toe. Niet de wetgeving, bekleed met machtsmiddelen tot handhaving der wet.
Hij wil leed en pijn voorkomen. Plaatsbepaling in het kiezen van een huwelijkspartner, in de keuze van onze vrienden met wie we ook onze kinderen in relatie brengen. Het zal de norm bepalen in de eenheid der christenen. De eenheid met andere gelovigen wordt van hieruit bepaald. Zoals (Deut. 11) Egypte, het land dat na zaaien kunstmatig gedrenkt moest worden als een moestuin.
Het land dat God aan zijn volk geeft, is het land waarvoor de Here uw God zorg draagt.

Veendam A. Visscher

Georgi Vins schrijft uit het koncentratiekamp:

Wij hebben meer de kracht van God nodig

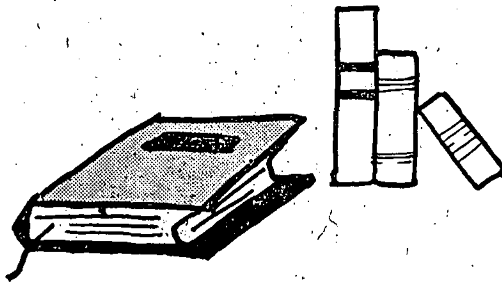
(Uit: Licht in het Oosten)

De volgende brief ontlenen wij aan het laatste mededelingenblad van de Raad van familieleden van gearresteerde Evangeliechristenen Baptisten in de USSR. Daarin schrijft de tot 10 jaar vrijheidsstraf veroordeelde algemeen sekretaris Georgi P. Vins vanuit het strafkamp in het koudste deel van de Sovjet Unie:

Beste vrienden en kinderen van God!
Ik wens u vreugde in de Here en de bewaring van het geloof en het vertrouwen totdat Hij komt!
Over mijzelf wil ik slechts in het kort meedelen, dat Hij mij tot op deze dag, de 31e mei, bewaard heeft en Zijn onbegrijpelijke barmhartigheid en Zijn rechterarm met mij zijn. Ik prijs Zijn trouw en liefde. Ik prijs niet mijzelf, ik ben maar een mens, net als de anderen. Maar door Zijn kracht en genade ben ik Hem, Zijn leer en Zijn geboden tot op deze dag trouw gebleven.
Ik weet, wat er bij mij ontbreekt en wil angst en vertrouw op Hem en verootmoedig mij. Het leed bewerkt in mij een meevoelen en helpen. Ik bid naar de mate van mijn geloof, van mijn kracht en van mijn geestelijke toestand. Om de volgende redenen schrijf ik maar kort:
Ik weet, wat er bij mij ontbreekt en wil daarom in stil zijn en zwijgen voor God blijven, tot de hindernissen opgeruimd zijn en de Heilige Geest mij zegent. Zolang zal ik mij verootmoedigen en stil zijn.
Een andere reden is, dat er in onze tijd veel wordt gepraat. Wij hebben wel veel inzicht, maar ons ontbreekt de kracht des Heren. Er is wel veel weten, maar weinig leven en kracht. Het koninkrijks Gods bestaat echter niet in woorden, maar in kracht (1 Kor. 4 : 20).
Ten derde: De omstandigheden zijn zeer ongunstig; meer dan één brief is verloren gegaan, d.w.z. zij hebben hun doel niet bereikt. Daarom wens ik oprecht, zowel u als mij: grondige bezinning en onderzoek of wij geestelijk niet slapen.
Momenteel is de geestelijke slaap, d.w.z. de verwereldlijking een zeer grote verzoeking voor het volk van God. Voor de wederkomst des Heren is het als voor de zonsopgang, wij hebben een sterke aandrang tot slapen. De atmosfeer is doortrokken van materialisme en slaapverwekkend. Hebben wij geestelijke zelfkennis? Sleurt de tijd ons niet met zich mee? (Ps. 69 : 16).
Staan wij daar boven, of heeft de geest van de tijd ons overwonnen?
Laten wij op Christus zien! Hij werd niet zwak, daarom zal ook Zijn volk niet te gronde gaan. De boze tracht ons in deze tijd van een geheiligd leven en van de trouw af te brengen.
„Houdt, wat gij hebt", zegt Christus.
Het woord „houdt" wijst op het grote gevaar, te verliezen, te vallen, ontrouw te worden.
Wij willen acht slaan op onszelf, waakzaam en nuchter zijn in onze tijd, waarin wij leven.
Hartelijk dank ik allen, die meeleven in mijn leed en in de droefenis van mijn gezin. Ik dank u voor al uw gebeden en zou wensen, dat er nog meer aan de eenzame gevangenen gedacht wordt en meer gebeden wordt voor de kinderen en de jeugd van het volk van God, want zij staan aan zeer grote verzoekingen bloot. Ik vraag steeds om voorbede voor mijzelf en mijn gezin.

In Hem uw trouwe broeder V.

Wat zullen we lezen?

zondag	7 maart	Psalm 112	Voor wie er van leven
maandag	8 maart	Exodus 22 : 1-16	Ieder het zijne
dinsdag	9 maart	Exodus 23 : 1-12	Goed voor vriend en vijand
woensdag	10 maart	Exodus 23 : 13-19	Feesten rond de Heer uw God
donderdag	11 maart	Exodus 23 : 20-33	Onder de hoede van Gods Engel
vrijdag	12 maart	Exodus 24 : 1-18	Plechtig verbond
zaterdag	13 maart	Psalm 50 : 1-13	Wat God kan missen

ZONDAGSSCHOOL-ZENDINGSAKTIE 1976

U zult u misschien afvragen wat de zendingsaktie van de zondagsscholen nu in De Christen doet. Wel, die vraag is heel eenvoudig te beantwoorden. Het gaat om een aktie, waarbij onze kinderen betrokken zijn. Ze komen thuis met de aktiematerialen en ze zullen u vragen om een bijdrage. Ze komen bij ooms en tantes, bij grootouders en kennissen. Het zou zo geweldig zijn als deze aktie voor de kinderen tot een groot sukses werd.

Daarom leest u er hier een stukje over. Met een bescheiden bijdrage kunt u aan het sukses meehelpen, maar er is meer. Hoe belangrijk is het om onze kinderen te vertellen wat zending eigenlijk is. Hoe belangrijk is het dat zij zich leren inzetten voor anderen, ook door zelf te geven. Ja, we geloven dat de Heer deze aktie zal zegenen.

Graag wil ik u nog iets vertellen van de nieuwe L.Z.C.-aktie. De kinderen gaan op stap voor hun vriendjes in Malambay (Sierra Leone). Zij gaan proberen voor ruim 40 kinderen het schoolgeld bij elkaar te brengen. Nog beter kunnen we zeggen dat ze gaan proberen een hele school gedurende één jaar draaiende te houden. De school bevindt zich in een overgangsfase. Onlangs ontving de baptistenzending het verzoek de school over te nemen, maar dat betekent dan niet dat ook direkt geld beschikbaar is. Gelukkig zal dat in de toekomst wel het geval zijn.

De L.Z.C. heeft zich nu ten doel gesteld om voor de tussenliggende tijd tenminste ƒ 7.500,— bijeen te brengen. De kinderen gaan op pad met een schoolrapport. U kunt daarop zelf een „cijfer" (bedrag) invullen. Laat het een mooi cijfer zijn!

Nu bent u een beetje op de hoogte en u hoort er in de loop van het jaar nog wel van. Mag ik u alvast hartelijk danken voor uw medewerking?

Zendingspenningmeester van de L.Z.C.,
J. Schuil,
Giessen 11, Zwolle

P.S. Mocht uw zondagsschool om één of andere reden nog geen aktiematerialen ontvangen hebben, dan kan dit aangevraagd worden bij: de heer K. Oosterveld, Schalkburgerstraat 5, Leeuwarden; tel. 05100-34518.

VERGETEN...

Toen in 1953 in Nigeria een volkstelling gehouden werd, vergaten de tellers volkomen de inwoners van het eiland voor de kust, Okrika. Een eiland met niet minder dan 50.000 inwoners. Evenals op Texel kan niemand erheen met een auto en geen van de eilandbewoners is gemotoriseerd.

De kerken hebben dit eiland echter niet vergeten. Vooral de laatste jaren is het aantal christenen sterk toegenomen en de helft van de bevolking heeft zich aangesloten bij de kerk.

Tot nu toe hadden deze mensen nog geen eigen bijbelvertaling. Het bijbelgenootschap van Nigeria heeft nu besloten ook voor deze mensen een vertaling te maken. De vertalers zijn gevonden en zullen deze zomer aan het werk gaan.

Volgens een mededeling van het bijbelgenootschap van Nigeria zal dit vertaalwerk ongeveer 4500 gulden per jaar vergen. De uiterst arme kerk van het eiland heeft echter al toegezegd per jaar 3000 gulden zelf te willen bijdragen.

MEDEDELING

△ De penningmeester van de baptistengemeente te Sneek, K. Wind, Zijlroede 21, is telefonisch bereikbaar onder nummer 05150-4090.

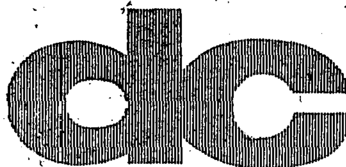
[redacted]

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

TABITHA NIEUWS

In het Verpleeghuis Tabitha Amsterdam werd op 6 februari 1976, van vijf kandidaten het examen afgenomen ter verkrijging van het staatsdiploma ziekenverzorging.

De geslaagden zijn: mej. M. V. M. v. Dams, mej. I. Y. de Jezus, mej. A. M. Y. [redacted]

ha spraken tal van sprekers een hartelijk d tot de scheidende predikant. Br Hooiveld s namens eigen gemeente, namens de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, ds Jac. Schouten uit Emmen. Burg. Knottnerus namens burgerlijke gemeente Stadskanaal. Namens de gemeenten in gewest Zuid-Oost-Drente ds C. van Wier; ds Van Berkel namens de gemeente te Ter Apel en namens de gemeente Stadskanaal br Mulder. Broeder J. A. de Heer sprak namens „Het Zoeklicht", ds. Verkuijl, ger. predikant namens genabuurde kerken en de heer W. Klein Haneveld, direkteur Mavo te Musselkanaal. Ds Harkema dankte de sprekers voor hun goede woorden tot hem gericht.

De avonddienst, die onder leiding stond van br E. Panneman had een iets intiemere sfeer. Na een lied te hebben gezongen ging zuster De Boer-ten Brink ons voor in gebed. Br Panneman las de tekst Joh. 1 vers 4 t/m 8, waarmee ds Harkema elf jaar geleden zijn intrede deed. Hij heette allen hartelijk welkom en wel in het bijzonder ds en mevr. Harkema. Hij memoreerde dat de scheidende voorganger veel had verteld over Jezus' wederkomst. Hij sprak de wens uit dat hij nog steeds mag doorgaan om van Het Licht te getuigen. Meisjes van de jongens- en meisjesklub zongen „Stel mijn vertrouwen", deklamatie van Tussenjeugd, verder van zondagsschool. Meisjes van de grote jeugd brachten iets naar voren, betrekking hebbende op het vertrek naar Doorn. Het meisjeskoor „Zonnestraaltje", onder leiding van zr A. de Haan-Klein Haneveld bracht ook een mooi lied naar voren. Br Schuiling sprak namens gemeente tot dominee en mevrouw hartelijke woorden ten afscheid. Ze mochten elk een fiets in ontvangst nemen.

Na even te hebben gepauzeerd zong Young Testify een lied. Br Mulders sprak als voorzitter van het koor „Looft den Heer" en dankte voor alles wat dominee voor het koor was geweest; hij wenste hem en mevrouw toe dat ze nog veel voor de Heer mogen doen.

Het duo zr De Haan en br Warta zongen ook weer één van hun mooie liederen.

Zoals altijd de gewoonte is, kwam ook Zusterhulp met iets naar voren: 10 zusters kwamen één voor één het podium op met elk een kaart, waaruit te lezen viel: „God zegene u", waarna door Zusterhulp werd gezongen: God zij met u, tot wederziens! Zusterhulp nam ook nog afscheid van broeder Smit, die zoveel voor Zusterhulp heeft betekend. Hem werd een attentie aangeboden. Het woord was daarna aan ds Harkema. Hij bedankte mede namens mevrouw voor deze avond en voor de grote opkomst, br Panneman werd dank gebracht voor de leiding en allen die hadden meegewerkt. Dominee dankte de gemeente voor de grote liefde en het medeleven in al die tijd dat zij in ons midden waren. Hij sprak de wens uit, dat de vakante plaats spoedig weer vervuld wordt. Hierna ging de scheidende dominee voor in dankgebed. Het koor zong, gezamenlijk met „Young Testify" en „Zonnestraaltje" nog een lied, waarna br Metz ons voorging met gebed en de zegen uitsprak.

Nieuw leven, een wonder van liefde. Wij danken God voor

MARIANNE SYLVIA

Jaap en Hanneke Schuil
Peter Jan

Zwolle, 1 maart 1976
Giessen 11

Op 18 maart is het 50 jaar geleden dat onze geliefde ouders en grootouders

E MOERKE
en
Z. MOERKE-UNIKEN

in het huwelijk zijn getreden.

Wij hopen dat te vieren op donderdag 18 maart in het Sonsbeekpaviljoen, Zijpendaalseweg 61 en stellen u in de gelegenheid hen te feliciteren van 17-19 uur.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

Stroolaan 23a, Arnhem.

De Heer nam tot Zich onze zuster

FRIEDA LOUISE FUCHS-OETGENS VAN WAVEREN PANCRAS CLIFFORD

Doorn, 5 februari 1976

Baptistengemeente Utrecht-Silo

Heden werd door zijn Heer thuisgehaald, na een gelukkige echtvereniging van bijna 60 jaar, onze innig geliefde man, vader, groot- en overgrootvader

EIZE FEENSTRA

op de leeftijd van bijna 82 jaar.

Zijn goedheid en zorgzaamheid zullen ons blijven omringen.

Jezus zeide: „Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven".
Joh. 11 : 25

Workum:
M. Feenstra-Aukema

Parrega:
F. Feenstra-de Jong

Parrega:
Kl. Feenstra
S. Feenstra-Couperus

Harderwijk:
Joh. Feenstra
E. Feenstra-Roos

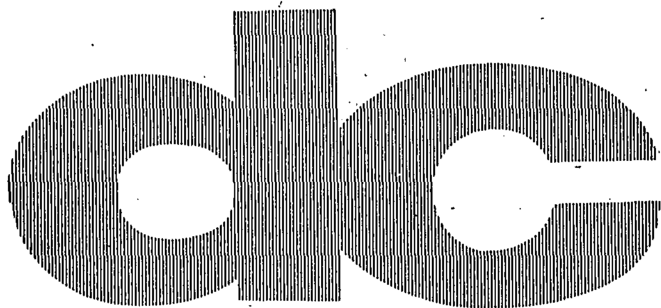
Leeuwarden:
J. de Boer

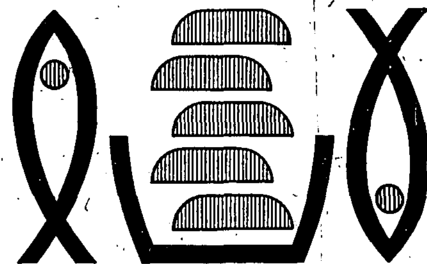
Klein- en achterkleinkinderen

De begrafenis heeft 24 februari plaats gehad.

Workum, 20 februari 1976

Mariënacker 37

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 11 - 12 maart 1976

Aarden vaten

Het is niet waarschijnlijk dat Paulus iets afwist van de keramische kunst der Chinezen; als ik zijn uitdrukking „aarden vat" lees, denk ik aan de Keulse pot, die, het is heel lang geleden, bij mijn ouders in de kelder stond, gevuld met wintervoorraad. De beste herinnering heb ik aan snijbonen.

Wij dragen deze schat - het gaat om de verkondiging van het evangelie - in aarden vaten. Ik heb er eens bij gestaan, me dunkt het was in Friesland, dat een man zo'n hoge, dunwandige pot uit de klei, die op de draaitafel lag, omhoog toverde met zijn handen. Elk ogenblik vreesde ik de ineenstorting. Ze bleef gelukkig uit. Het mag van mij een Chinese vaas zijn of een pot uit Workum, bij Paulus gaat het duidelijk om de inhoud. De boodschap is belangrijker dan de boodschapper, al zal God het in de regel niet zonder de laatste doen.

Een enkele keer heb ik wat moeite om God te kunnen volgen als ik zie hoe het zijn boodschappers op aarde vergaat. Vooral hindert mij de smadelijke dood van Johannes, de Doper. Wat een minderwaardige aanleiding, althans de direkte: een dans van een meisje. De grootste onder de van vrouwen geborenen wordt onthoofd. Om weer andere redenen, respektabeler zo te zien, sterft Stefanus onder een hagel van stenen. De donderzoon Jacobus wordt met het zwaard omgebracht. Bij Petrus, die dezelfde weg dreigt te gaan, grijpt God dan eindelijk in. Aarden vaten.

Bij het woord „aarden" vergeet je alle glorie. Het gaat niet aan om te zeggen dat God een systeem volgt, maar het valt wel op dat hetgeen niets is door God tot werk geroepen wordt. Hij verkiest geen aanzienlijke volken, gerespekteerd en gevreesd, maar een onbeduidend, kultuurloos, machteloos, schapen hoedend en land bebouwend onbelangrijk volkje: Israël. Aan hen openbaart hij zich om zich door hen tot de machtigen te wenden.

Diezelfde weg koos Jezus. Onbeduidende vissers, een zoekende verzetsstrijder, een verachte tollenaar, enige onbekende figuren. Op de achtergrond komen we wel Nikodemus, Jozef van Arimatéa, Gamaliël tegen, maar vinden ze toch niet terug als er op de pinksterdag gesproken moet worden. Nee, het waren de ongeletterde, eenvoudige mensen uit het volk. Ergert u dat?

Ergeren is het woord niet, maar we zouden in de gemeente toch wel wat rechter op gaan zitten als de burgemeester regelmatig onze bijeenkomsten bezocht. En de dokter, de notaris, de bankdirecteur, de kommissaris van de V.M.F. en de minister-president. Waar of niet? Dat verhoogt je zelfbewustzijn. Men gaat meetellen. Je gaat het merken op de straat en in vergaderingen van het Groene Kruis en de school. Je bent niet meer helemaal een donkerbruine Keulse pot in de kelder maar begint op een Chinese vaas te lijken die in de hal staat. Aarden vaten. Dorpsfiguren uit het achterland. Zijn die dan om aard en karakter beter bruikbaar? U kent de broeders. Erg verheven is hun geschiedenis niet. Zeer menselijk. Misschien is het enige positieve dat je zeggen kunt, dat ze zich bewust zijn van hun tekort op nagenoeg alle gebieden; dat ze weinig of niets voorstellen; dat ze te klein zijn om een bijdrage te leveren in het leven van de gemeenschap buiten. Ze kennen zichzelf want ze hebben God gezien.

Tegenover God komen ze niet verder dan de belijdenis: ik ben een aarden vat. In het supplement van Lofzangen en Gebeden kwam ik het liedje tegen dat ze wel kennen:

> Geest van God, daal in mijn hart, kom opnieuw tot mij.
> Neem mij, breek mij, vorm mij, vul mij.
> Geest van God, daal in mijn hart, kom opnieuw tot mij.

Ik weet niet of bij het ontstaan van dit gebed gedacht is aan het begin van de

DE WONDEREN ZIJN DE WERELD NOG NIET UIT

door drs O. H. de Vries

Wat is een wonder?

Wij weten niet anders, of een zwaar voorwerp valt altijd naar beneden. Wanneer een voorwerp van de grond omhoog zou „vallen", zouden we dit verschijnsel een wonder noemen. Waarom? Omdat dit verschijnsel een doorbreking zou zijn van de wet der zwaartekracht.

Soms noemen mensen een verbazingwekkend verschijnsel ten onrechte een wonder.

Toen, in het begin van deze eeuw, het eerste vliegtuig zich van de aarde verhief en het luchtruim koos, was dit voor velen een wonder. Sommigen spraken van „duivelskunsten". Een zwaar voorwerp viel niet omlaag, maar ging omhoog! Om in ons spreken over „wonderen" duidelijk te blijven, mogen we een opstijgend vliegtuig geen wonder noemen. Er wordt geen enkele natuurwet mee doorbroken. De uitvinders van het vliegtuig bewerkten geen wonder. Ze veroorzaakten met behulp van een draaiende propeller alleen een opwaartse kracht die groter was dan de omlaag trekkende zwaartekracht.

We stelden hierboven, dat een wonder een doorbreking van natuurwetten inhoudt. Dit houdt in, dat een wonder *principieel* „onverklaarbaar" is.

Sommige christenen menen Gode een dienst te bewijzen, door de wonderen die in de bijbel beschreven staan, te verklaren. *In zijn boek* „De bijbel heeft toch gelijk", onderneemt Werner Keller zulke pogingen. Misschien wordt de geschiedenis van Jona's verblijf in de „grote vis" voor sommigen aannemelijker door biologische uiteenzetting over de ruimte in de maag van een walvis, en over de mogelijke aanwezigheid van lucht in de vissemaag, etc., etc. We moeten stellen: Een verklaard wonder is geen wonder meer!

Een wonder past niet in onze werkelijkheid. Een wonder is om deze reden nooit te verklaren binnen de wetten en ervaringen van onze werkelijkheid.

De opstanding van Jezus Christus is het grootste wonder

De wereld waarin wij leven is onderworpen aan de wetten van vergankelijkheid en dood. Binnen het raam van hetgeen wij van onze wereld weten en ervaren, is de opstanding van Christus een onmogelijke gebeurtenis.

Geen arts zou hebben kunnen vaststellen, dat Jezus opgestaan was uit de dood. Daarvoor zou hem de kennis en de apparatuur ontbreken.

Geen persfotograaf zou de opstanding op de gevoelige plaat hebben kunnen vastleggen. *De foto zou zó overbelicht zijn, dat* er niets te onderscheiden zou zijn.

De opstanding was niet te registreren met apparatuur die onderworpen is aan de wetten van deze wereld en was niet waarneembaar voor mensen die alléén wisten van deze wereld. Het is opvallend, dat de opgestane Heer alleen verscheen aan volgelingen en broeders (1 Cor. 15 : 6). Alleen het oog van geloof kon de Opgestane waarnemen.

Met de Opstanding breekt de werkelijkheid van het Koninkrijk van God onze, aan de vergankelijkheid onderworpen, werkelijkheid open.

De opstanding is een wonder. De opstanding is het wonder bij uitstek, dat alle wonderen verklaart.

De opstanding is onverklaarbaar binnen onze werkelijkheid. Maar hiermee is de opstanding niet onwerkelijk. Zij is de eerste doorbraak van de nieuwe werkelijkheid van het Koninkrijk Gods.

Voorlopig is deze nieuwe werkelijkheid alleen te vatten door het geloof; wanneer dit nieuwe de gehele schepping zal hebben vernieuwd, zullen ook onze ogen het kunnen waarnemen (2 Cor. 5 : 7).

Zonder geloof in wonderen is geloof in verlossing onmogelijk

Wanneer wij niet geloven in het wonder, sluiten we ons in ons zelf op, en is er geen werkelijke bevrijding en verlossing uit onze uitzichtsloze situatie mogelijk. We kennen God dan niet de mogelijkheid toe, onze gedachten en leefwereld radikaal te doorbreken.

Jezus zag zijn wonderen, en die van de apostelen (Math. 10), als een vooruitgeworpen lichtstraal van het nabije Koninkrijk Gods (Marc. 3 : 22-30). Zo nu en dan moeten hier en daar de boze machten al wijken voor de goede macht van God. Het Rijk Gods is in Jezus' genezingen voelbaar nabij.

De wonderen door Jezus verricht zijn voorproefjes van dit Rijk.

Van alle wonderen van Jezus lopen lijnen naar het wonder van Pasen. Op paasmorgen worden wij gekonfronteerd met het ontzagwekkend, het onbegrijpelijke van Gods nieuwe schepping, waarvan de opgestane Christus de Eerste is, (1 Cor. 15 : 20-24).

Wonderen staan in dienst van de prediking

Wonderen hebben geen bestaan in zichzelf. Dit blijkt al hieruit, dat in 't Nieuwe Testament bijna steeds sprake is van „wonderen en tekenen", (Marc. 13 : 22; Joh. 4 : 48; Hand. 2 : 43; 4 : 30; 5 : 12; 14 : 3; 15 : 3; 2 Cor. 12 : 12). Wonderen door Jezus en de apostelen verricht zijn tekenen. Tekenen vragen nooit aandacht voor zichzelf, maar verwijzen naar iets anders. De wonderen die Jezus en de apostelen verrichtten, verwezen naar het Koninkrijk Gods, dat met de komst van Christus begonnen is zich baan te breken.

Wonderen en tekenen zijn toegevoegd aan de prediking van het evangelie, (Marc. 16 : 17, 18; Hand. 14 3). Jezus was geen wonderdoener, maar een prediker wiens woorden vergezeld gingen van een aantal daden, waaruit bleek dat Hij geen sprookjes vertelde maar werkelijkheden verkondigde.

Het bijbelse wonder vraagt geen aandacht voor zichzelf, maar is een onderstreping van de prediking.

Dit onderscheidt wonderen van mirakels. De R.K.-traditie kent vele mirakels. Bijv.: In een dorpskerk blijft een madonna-beeld tijdens een brand gespaard. Of: Op mirakuleuze wijze wordt iemand van een ziekte genezen na het drinken uit een bron die onder een Christusbeeld ontspringt. De plaats waar het mirakel geschiedde wordt een bedevaartsoord. De voorwerpen die er bij betrokken waren worden vereerd. De mensen die er bij betrokken waren worden na verloop van tijd heilig verklaard.

Een mirakel vraagt aandacht voor zichzelf! Een wonder verwijst slechts naar de prediking van het evangelie!

---

tekenen die Jezus deed, maar u denkt er aan: de zes stenen watervaten, tot de rand gevuld met water, bleken opeens vol van wijn te zijn.
Op de achtergrond stond Jezus.
Opdat wij niet zouden zeggen: mijn eigen hand heeft mij verlost.
Aarden vaten: uw voorganger, raadsleden, u.
Maar door Jezus vol wijn.

Huizinga

Wonderen en toevalligheden

Wonderen doorbreken niet alleen onze werkelijkheidservaring, ze gaan onze ervaringen soms ook te boven.

Een automobilist komt ongedeerd uit zijn auto nadat hij met een snelheid van 100 km./u tegen een onverlichte, stilstaande aanhangwagen is gereden. Terwijl de auto als een harmonika ineen schoof, kwam hij op wonderbaarlijke wijze terecht in de ruimte onder het dashboard. De merkwaardige beweging die hij maakte en hem het leven redde, is met behulp van de wetten van de natuurkunde en de mechanica wel na te rekenen. Deze wetten zijn niet doorbroken. Het wonder schuilt in de samenloop der omstandigheden, waardoor de automobilist juist met *die* snelheid tegen *die* kant van de aanhangwagen botste, waardoor hij *die* beweging maakte, die hem in de ruimte onder het dashboard deed belanden. Hoewel die reddende beweging door de auto natuurkundig narekenbaar is, gaat deze als beleving alle ervaring te boven.

Een christen spreekt in zo'n geval van „Gods reddende hand". Tegenover iemand die van een „toevallige samenloop van omstandigheden" spreekt, kan hij alleen getuigen, niet bewijzen, dat het een wonder Gods was.

°

Hoe ontdekken we wonderen?

Een wonder doorbreekt onze ervaringen (in geval van een doorbreking van een natuurwet, of een „natuurlijke gang van zaken"), of gaat onze ervaring te boven (in een geval van een „toevallige loop van omstandigheden").

We verwerken en verklaren gebeurtenissen, door deze in te passen in de ervaringen die we eerder hadden.

Een kind dat zich éénmaal aan een kachel heeft gebrand, past in het vervolg op in de buurt van een kachel. De ervaring heeft het geleerd hoe je met kachels moet omgaan.

Een ervaren arts ziet soms met één oogopslag aan welke ziekte een patiënt lijdt. Hij past hetgeen hij waarneemt ogenblikkelijk in de ervaringen die hij in zijn loopbaan heeft opgedaan.

Wonderen doorbreken onze „gewone" ervaringen, of gaan deze te boven.

Daarom zijn wonderen moeilijk te herkennen en naar waarde te schatten.

Daarom zijn wonderen nooit te bewijzen. In een bewijs doen we immers een beroep op de algemeen menselijke ervaringswereld!

Wonderen zijn slechts te herkennen en te verwerken, en met anderen te delen, binnen de ervaringswereld die we hebben opgebouwd in de omgang met God.

> „De vreze des Heren is het begin der wijsheid" (Ps. 111 : 10;
> „Des Heren vertrouwelijke omgang is met wie Hem vrezen" (Ps. 25 : 14).

ZAND en ZAAD

Gisteravond had ik vier jongemensen op bezoek. Ze waren op mijn verzoek ingegaan. Je wilt ze wel eens tegenkomen, jongelui, die eigen wegen wandelen en hevig hun best doen van de „gevestigde orde" los te komen. Niet dat ze een duidelijke voorstelling van die orde hebben, maar dat hoeft voor de jeugd ook niet. Als je er maar tegen bent. Tegen wat? Tegen alles: maatschappij, kerk, regels om een geregeld leven te leiden. Ze zeggen dat ze de vrijheid verkiezen, al hebben ze van die vrijheid geen omlijnde voorstelling. En ze zijn ook wel zo nuchter om toe te stemmen dat, indien men het historisch gegroeide aan de kant zou kunnen leggen als een vuil en te krap geworden kledingstuk, het nieuwe pak over luttele jaren ook weer als een gevestigde orde, en dus voor hun besef even knellend, van de hand zou moeten worden gedaan. En zo voort. Waarmee niet gezegd wordt dat alles wat is, het beste is van wat er zijn kan. Wat kan het leven toch moeizaam zijn als men er over gaat denken. En als men dan ontdekt dat via dat nadenken ieder weer tot andere konklusies komt, wordt het helemaal verwarrend en loopt men gevaar in het mistig terrein van de onverschilligheid terecht te komen. Dat waren de vier gasten nog niet maar ze bewogen zich wel in de richting van een doolhof. En wat dat betekent weten alleen zijn die ooit in het labyrint van pratende politici of soms ook predikanten belandden. Voor de duidelijkheid: een labyrint was bij de ouden een groot en kunstig gebouw, met zulk een menigte elkaar kruisende gangen en ineenlopende kamers, dat men er licht in verdwalen kon. Men schaart mij nu onder de bejaarden en dus moest ik langzamerhand wijs geworden zijn en wetend. Van binnen voel ik mij vaker aan de kant der jeugdigen staan, die naar een nieuwe aarde verlangen maar geen weg kunnen vinden die er gegarandeerd heen leidt.

Toen ik hen vroeg of wat goed was of slecht uitgemaakt werd door de helft plus één ontkenden zij dat onmiddellijk. Op een gegeven ogenblik spraken twee elkaar tegen. De een aanvaardde het geweld als het er om ging om een gevestigde orde om te brengen, de andere zag daarin geen heil. Wat doen we nu? vroeg ik. Is er een instantie die het laatste woord, het verlossende woord kan spreken? Slecht is wat de andere kan schaden, zei de een. Dat was geen gek antwoord. De andere zei, met duidelijk een oogje op mijn beroep dat ik eens uitoefende, dat hij het van de kerken niet verwachtte. Hij kwam er trouwens niet meer. Voor zijn besef was die te zeer verstrengeld met de heersende machten. Maar in die kerk, en ik bedoel nu het gebouw, ligt een boek, antwoordde ik. Mij te dik, zei de een. Mij soms te dun, ging ik verder, al weet ik nog niet alles wat er in staat. Maar hebben wij in dat boek geen woorden die ons kunnen helpen? Staan daarin geen richtlijnen voor die vaak falende kerk en voor deze maatschappij? Ik kan het hele gesprek niet weergeven. Tenslotte heb ik geen bandrecorder bij de hand. Ik vroeg mezelf later af of ik niet nog verder had kunnen gaan. Toen ik bezig was leek het me niet verstandig, enigszins wetend wie ze waren. Aan maaien moet wel het zaaien vooraf gaan en ook zaaien moet verstandig gebeuren. Op dit terrein nog altijd stap voor stap.

Men zegt dat de bijbel wel veel gekocht wordt maar weinig gelezen. U zou daarop voor uzelf een antwoord kunnen geven. Indien het boek lang niet elke dag bij u op tafel komt, zou u mij dan niet eens willen meedelen waarom u er zo moeilijk toe komt? Hecht u wel waarde aan het boek, maar begrijpt u het niet? Waarover struikelt u? Of vreest u het min of meer? U zou waarschijnlijk uzelf maar ook mij een dienst bewijzen door er eens over na te denken en mij dat te berichten. Misschien kunnen we elkaar de ogen openen. In de langste psalm staat: Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad. En we hebben een goede voorlichting wel nodig.

Huizinga

MEDEDELINGEN

△ Sekretaris van de baptistengemeente te Zutphen is thans: F. Modderkolk, Chopinstraat 1, Zutphen; tel. 05750-17963.

△ Sekretaris van de baptistengemeente te Haarlem is thans: K. J. Krauze, Eksterlaan 105, Haarlem.

△ Sekretaris van de baptistengemeente te Enschede is thans: A. J. te Lindert, Tubbergenbrink 11, Enschede; tel. 053-765100.

△ Sekretaris van de baptistengemeente te Foxhol is thans: H. G. Hoppentocht, Pallas 5, Hoogezand; tel. 05980-97315.

△ Penningmeester van de baptistengemeente te Foxhol is thans: J. B. Buntjer, Reigerstraat 5, Foxhol.

△ Ds W. Harkema woont thans: Schoonoordselaan 42, Doorn; tel. 03430-2332.

△ Het telefoonnummer van ds J. A. Brandsma is gewijzigd en luidt: 050-262088.

△ Het adres van Janca Loot is: M. B. E., Maroua, B.P. 82, Cameroun.

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

☆ Een gemeentelijk bezoek aan een Duitse gemeente is in vele van onze gemeenten niet onbekend; in de loop der jaren hebben meerdere groepen van gemeenteleden - zangkoren bijvoorbeeld - een visite gebracht aan een gemeente over de Duitse grens. In APELDOORN wordt op dit moment echter overwogen om met een groep gemeenteleden een weekend-bezoek te brengen aan een gemeente in Londen. Als er voldoende deelname is zal men vrijdagsavonds per vliegtuig van Schiphol vertrekken en zondagsavonds terugkeren. Benieuwd of dat doorgaat...!

☆ *'t Is wel vaker gezegd: sommige problemen zijn het gevolg van de zegen. Ruimteproblemen in de kerk, bijvoorbeeld. Met dat vraagstuk worstelt men ook in 't Venster te HENGELO. Een „probleemcommissie inzake ruimtegebrek" - zo schijnt die kommissie te heten... - heeft zich ermee bezig gehouden en intussen verslag uitgebracht aan de Cenrale Raad. Binnenkort zal er een voorstel bij de gemeente worden ingediend tot oplossing van het probleem.*

☆ Dat onze gemeenten ook op andere wijze dan via de Unie-organisatie(s) bijdragen aan het wereldwijde zendings- en evangelisatiewerk is reeds meerdere malen gebleken. In januari vertrok een lid van de gemeente te ALKMAAR naar Indonesië, om daar als „bijbelleraar" te werken. In een dienst van de gemeente te Alkmaar nam deze broeder afscheid met een persoonlijk getuigenis.

☆ *Het volgende berichtje zal ook de gemeenten buiten Twente interesseren; we lazen het in het gemeenteblad van BORNE: „Waar het stichtingsbestuur reeds rekening mee had gehouden is nu bewaarheid geworden: er is nu een einde gekomen aan de werkzaamheden van de stichting op camping Den Borg. De eigenaars hebben ons de huur opgezegd en willen zèlf de camping in beheer gaan nemen". Gelijk bekend hebben de gemeenten in Twente enkele jaren deze camping kunnen exploiteren via een voor dat doel opgerichte Stichting. „Of, en zo ja, waar de Stichting zich nu op zal richten, zal mede afhankelijk zijn van de opvattingen van de deelnemende gemeenten". Nog een bericht uit Borne: er is een kans, dat de (kleine) gemeente de mogelijkheid krijgt om te komen tot de bouw van een eigen kerkje.*

☆ In EMMEN-OOST (Het Baken) is men druk bezig om geld bijeen te brengen voor een nieuw orgel. Maar ook in West (De Wegwijzer) moet het orgel „uitgebreid" worden. Een gezamenlijke kommissie, van beide wijkgemeenten dus, buigt zich nu over de mogelijkheden en moeilijkheden teneinde hierin te voorzien. Een eerste aktie heeft intussen reeds 9000 gulden opgebracht.

☆ *Ook de gemeente in ASSEN - niet zo vaak in het nieuws trouwens - heeft sterke behoefte om „op enigerlei wijze te komen tot een eigen gebouw". De bouwkommissie werd derhalve met nog één lid uitgebreid.*

☆ Het staat er heel onopvallend, in de Pniëlbode van HEERENVEEN, maar het is op zichzelf wel iets opvallends..., namelijk, dat het zangkoor van de gemeente èlke zondag aan de dienst meewerkt. Er zullen wel niet veel koren zijn die dat „presteren"!

☆ *Het nieuwe centrum in STADSKANAAL-Z., 't Kruispunt is nog maar enkele jaren oud, een jaar of vijf. Toch worden er al weer plannen beraamd om te komen tot uitbouw. „We denken aan een grote jeugdzaal die eventueel ook bij de kerkzaal zal kunnen worden getrokken in geval van overvolle diensten".*

☆ In april zal de jeugdgroep van de gemeente in HOOGEZAND meedoen aan de quiz die een onderdeel is van een EO-„Streekprogramma" - een televisie-uitzending die keer gewijd aan de provincie Groningen. De opnamen ervoor worden op donderdagavond 8 april gemaakt in het Geert Teis Centrum te Stadskanaal.

☆ *De jeugd van STADSKANAAL-N. heeft een oppascentrale. Op zichzelf niet zo uniek. Toch is deze jeugdaktiviteit het vermelden waard, omdat de babysitters het geld dat ze er mee verdienen willen bestemmen voor studiebeurzen van Zuid-afrikaanse jongeren die vanwege hun huidskleur weinig kans op studeren hebben. Je zou haast zeggen: ouders van jonge kinderen, ga maar vaak uit...!*

☆ Er zijn niet alleen kollektebonnen - waarmee men in bijvoorbeeld Groningen-Z. goede ervaringen heeft - er zijn ook kollektemunten. In DELFZIJL heeft men overwogen zulke munten aan te schaffen, maar tenslotte besloot men het advies van de raad te volgen: de vaste bijdragen te verhogen en de kollekteschaal zonder meer door te geven.

☆ *De meeste gemeenten hebben wel de beschikking over een eigen stencilapparatuur om gemeenteblad en ander drukwerk zelf te produceren. In GRONINGEN-N. heeft men evenwel de hand kunnen leggen op een kleine offsetmachine - simpel gezegd: stencillen met behulp van fotografie - zodat er nog mooier drukwerk kan worden gemaakt.*

☆ We weten niet of men er in HOOGEVEEN nog speciale aandacht aan zal schenken, maar het is in elk geval dit jaar 25 jaar geleden dat in deze plaats door de zeven baptisten die er toen woonden besloten werd tot oprichting van een „afdeling te Hoogeveen van de Baptisten Gemeente te Stadskanaal". In „Schakel", het maandblad van de gemeente werd er aan herinnerd. Het is nu een middelgrote gemeente met ongeveer 200 leden en een splinternieuwe kerk. Plus nog steeds véél aktiviteiten. Het is ook een gemeente waar ze begrip hebben voor de arbeid van de voorganger... We lazen tenminste in het rubriekje van de sekretaris: „Deze maand was voor onze voorganger erg zwaar, want Schrikkelzondag viel op zondag. Eenmaal in de 28 jaar moet een voorganger in februari op vijf zondagen spreken".

☆ *We maakten er al melding van, dat er in HARLINGEN een nieuw orgel zou komen. Welnu, het staat er intussen. „Het is een fijne aanwinst voor onze diensten", schrijft Sprokkelaar in „De Band".*

v. D.

JEUGDKOREN IN RUSSISCHE GEMEENTEN NU MOGELIJK

„Voor het eerst zijn we nu in staat om een jeugdkoor te vormen in Moskou", zei Ilia Orlov tijdens zijn bezoek dat hij in gezelschap van een landgenoot dezer dagen bracht aan Washington, D.C. Orlov is voorganger en organist van de baptistengemeente in Moskou. Dat nu ook jeugdkoren mogelijk zijn is te danken aan het feit, aldus Pastor Orlov, dat tegenwoordig veel kinderen en tieners de diensten bijwonen.
Ook buitenlandse bezoekers die de Sovjet-Unie bezochten komen terug met berichten over een toenemend aantal jongeren dat de kerkdiensten bezoekt. Het is overigens tegen de wet wanneer jongeren onder de 18 gemeentelid worden.
Volgens Orlov zouden 6000 nieuwe bekeerlingen verleden jaar zijn toegetreden tot de gemeenten; „1000 meer dan het jaar daarvoor". De gemeenten zouden thans ongeveer 600.000 leden tellen.

[redacted]

God roept mensen tot Zijn dienst, en bekwaamt de geroepenen tot die dienst. Hij doet dat echter niet buiten de gemeente om!

Timotheüs moest beoordelen welke mensen „vertrouwd" en „bekwaam" waren. Hij moest hen daarna toevertrouwen dat wat hijzelf van het evangelie gehoord had. Geen geringe taken! Taken die slechts onder leiding van de heilige Geest uitgevoerd kunnen worden.

Onze gemeenschap van gemeenten zou in trouw aan de Schrift tekort schieten, wanneer zij zich niet aangesproken voelde door de opdracht die Paulus aan Timotheüs gaf. Het onderkennen van iemands roeping tot de dienst van het evangelie en de bekwaming tot die dienst zijn mede gemeentelijke zaken!

De jaarlijkse „verkiezing van ambtsdragers" is geen bestuursverkiezing. De ge-

[redacted]

heid" tot deze dienst te hebben onderkend.

Een gemeenschap van gemeenten mag de opleiding tot voorganger, en de vorming van gemeentewerkers niet lichtvaardig aan anderen overlaten. Een eigen opleiding is geen leuze, maar een opdracht!

Deze maand zullen de Nederlandse baptistengemeenten op een speciale wijze bepaald worden bij De Vinkenhof en de arbeid van opleiding en gemeentetoerusting die aldaar gevestigd is. De Haagse baptistengemeente heeft de zondag van de 27e maart uitgeroepen tot „opleidingszondag". Wij hopen die zondag onze verbondenheid met, en onze verantwoordelijkheid voor opleiding en vorming heel konkreet te beleven.

O. H. de Vries

(In „Mirtepraat" - Den Haag)

DS PH. LINDEMAN WZN.

Na een week waarin zich opnieuw verschillende komplikaties voordeden konden de artsen maandagmiddag 8 maart meedelen, dat de lichte verbetering die op die dag in de ziektetoestand van ds Lindeman ingetreden was hoopgevend was. Desondanks blijft de situatie zorgwekkend.

TUSSENJEUGDLEIDING GEWEST HOLLAND

Vrijdagavond 26 maart is er een vergadering voor alle tussenjeugdleiders en -leidsters van het Gewest Holland. De vergadering wordt gehouden in de baptistenkerk van Rotterdam-Zuid. Aanvang 7.30 uur.

De agenda is als volgt:

1. Opening
2. Mutatie bestuur
3. Gewestelijke aktiviteiten
4. Problematiek van de tussenjeugdavonden
5. Relatie tussenjeugd-gemeente: Welke funktie heeft de tussenjeugd binnen de gemeente?
6. Financiën
7. Rondvraag
8. Sluiting.

Namens het bestuur van het Gewest Holland,

Carla Boeschoten,
Servaasbolwerk 5, Utrecht;
tel. 030-313033

BERICHT VAN DE E.C.U.

Introduktiedienst ds R. Reiling

In verband met de benoeming van ds R. Reiling te Dordrecht tot evangelist in parttime dienst van onze Uniegemeenschap, zal op D.V. zondag 28 maart a.s. een bijzondere dienst worden gehouden.

In deze dienst, die onder verantwoordelijkheid zal staan van de baptistengemeente Dordrecht en van de Evangelisatie Commissie van de Unie, zal ds R. Reiling de predikatie verzorgen, terwijl medewerking zal worden verleend door het zangkoor van de gemeente te Eindhoven. De dienst zal worden geleid door de voorzitter van de E.C.U., ds J. Schouten te Emmen.

Deze introduktiedienst zal worden gehouden in de Noorderkerk, Noorderdijk 262 te Dordrecht, terwijl de aanvangstijd is vastgesteld op 17.00 uur.

Aan diverse instanties binnen onze Uniegemeenschap zijn uitnodigingen verzonden. Verder zijn alle belangstellenden van harte welkom bij dit bijzondere gebeuren in onze Uniegemeenschap.

Namens de E.C.U.,

C. Eijer, sekretaris

Dr TOLBERT - voormalig president van de BWA en thans staatspresident - ZIT OP EEN 'KRUITVAT'

door Jack U. Harwell, hoofdredakteur van The Christian Index in Atlanta

„Liberia is een van de meest stabiele landen in Afrika maar het bevindt zich op een politiek kruitvat. Het christelijk geloof van president William R. Tolbert is een belangrijke faktor om dat kruitvat voor ontploffing te behoeden".

Op die wijze vatte een baptistenvoorganger een diplomatieke missie naar Liberia in januari jl. samen. Dominee en mevrouw William L. Self van Wieuca Road Baptist Church te Atlanta waren als persoonlijke vertegenwoordigers van president Gerald Ford aanwezig bij de inauguratie van Tolbert als president van Liberia.

Tolbert, van 1965 tot 1970 president van de Baptisten Wereldalliantie, werd president van Liberia in 1971 na de dood van president William V. S. Tubman. De inauguratie in 1976 was het begin van zijn eerste volledige termijn na zijn verkiezing.

„Dr Tolberts officiële symbool als nationale gezagsdrager is een uit ivoor gesneden afbeelding van Jezus, geplaatst boven de handgreep van een glanzende mahoniehouten staf", vertelt dominee Self. „De staf gaat overal mee naar toe. Hij heeft zeven afbeeldingen van Jezus in zijn bureau hangen. Hij verkondigt zijn ondogmatisch geloof in ieder facet van zijn persoonlijk, gemeentelijk en politieke leven en brengt dat geloof er in praktijk. Zijn volk weet dat en iedereen in Afrika weet dat".

Self verklaarde, dat de indrukwekkendste aspekten van zijn bezoek aan Liberia waren de delikate maar krachtige diplomatieke rol - „koorddansen gelijk" - van president Tolbert en zijn land; het sterke geloof van Tolbert en zijn volk; en de overweldigende persoon en positie van Idi Amin, de president van Uganda.

„Woorden kunnen het niet beschrijven, wanneer men de echtheid ziet van een nationale president die gerespekteerd en geëerd wordt in de kleine baptistengemeente waar hij een getrouwe en liefhebbende voorganger is". Self: „De mensen namen elke centimeter van de kerk en het terrein er omheen in beslag om dr Tolbert te zien, hem aan te raken en om zijn persoonlijke woorden ter bemoedgiging te horen".

Van Amin, voorzitter van de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid, zei Self dat hij een krachtige man was die door het Afrikaanse volk erg werd vereerd. „In de omgeving van dit soort van zwarte eenheid moeten dr Tolbert en de demokratische Liberiaanse natie wel balanceren op het dunne koord van diplomatieke spanning", zei Self. „Kommunistische krachten, zwart nationalisme en demokratie - verbonden met oude stammentradities in allerlei vormen - trekken van alle kanten aan Liberia".

„Dr Tolbert lijkt zeer gerespekteerd te worden als een van de meest stabiele en sensibele leiders van geheel Afrika. Hij heeft iets grootvaderlijks over zich dat respekt en gehoor afdwingt van iedereen. Ik denk, dat dat komt vanwege zijn als het ware pastorale zorg voor zijn volk". Naast zijn funktie als president van Liberia en voorganger van zijn gemeente is Tolbert ook president van de Liberia Baptist Missionary and Educational Convention.

OPVOLGER VOOR CLAAS

Siegfried Kerstan, voorganger te Oldenburg, is benoemd als opvolger van Gerhard Claas, de huidige algemeen sekretaris van de Bond van Baptistengemeenten in West-Duitsland. Claas zal in oktober a.s. zijn werk beginnen als Europasekretaris van de Baptisten Wereldalliantie.

Nieuwe kerk in Bialystok (Polen) in gebruik genomen

door dr C. Ronald Gouding

De eerste zondag van september was een dag om nooit te vergeten voor de baptisten van Bialystok in Polen; een dag van triomf en vreugde. Die dag werd hun, bij wijze van spreken: met eigen handen gebouwd de kerk in gebruik genomen!

Bialystok is een historische stad in de Noordoostelijke hoek van Polen, ongeveer 16 mijl van de Russische grens. Door zijn ligging zijn er tijdens de laatste oorlog heel wat veldslagen gevoerd in zijn omgeving. Wat er daarna van de stad overbleef waren ruïnes. Vandaag de dag is het weer een zorgvuldig opgebouwde en mooie stad. Tot op de genoemde zondag had de baptistengemeente geen passende plaats om samen te komen. Sinds de oorlogsdagen kwam de gemeente bijeen in een fabrieksgebouw in de binnenstad. Het was moeilijk te vinden en als het gevonden werd nodigde het gebouw niet uit. Het was er vochtig, je moest een donkere trap op om boven te komen waar onder het dak een L-vormig lokaal was. Dat lokaal was evenwel toch elke zondag overvol, want de gemeente groeide.

Het is een welsprekend getuigenis voor de voorgangers en de gemeenteleden dat ondanks vele hindernissen en ondanks het feit dat men de beschikking had over heel weinig materiële middelen het werk en het getuigenis van de gemeente zo goede voortgang vonden!

Bialystok is een medisch centrum voor Polen; dat blijkt ook al het feit, dat twee hoogleraren in de medische wetenschap en acht andere leden van de medische fakulteit tot de gemeente behoren. Het totale ledental van de gemeente bedraagt 363.

De opening van een nieuwe kerk is altijd een triomf, maar deze opening was dat in het bijzonder omdat het bouwen gebeurde door vrijwillige arbeid van de leden. Nadat de autoriteiten de grond hadden toegewezen maakten de gemeenteleden zich op voor deze taak. En ze deden het royaal, zowel door middel van geld als werk. De voorganger werd gevraagd hoeveel manuren in het gebouw waren gegaan.

„Om te beginnen hebben we een rekord gehaald", zei hij; „maar na 50.000 uren gaven we het op om alle uren te tellen. Ziet u, mannen, vrouwen, jongeren en zelfs kinderen werkten mee, en ook mensen van andere gemeenten uit andere delen van ons land. Eén broeder gaf zijn vakantie van twee weken om hier te werken".

De inwijdingsdienst moest om 10 uur 's morgens beginnen, maar om kwart ná negen stond er al een menigte van drie, vierhonderd mensen buiten te wachten. Toen de deuren opengingen waren er veel meer mensen dan er binnen gelaten konden worden.

Pastor Michael Stankiewicz, voorzitter van de Poolse Baptisten Unie, sprak vanaf de trap van de kerk en leidde de dienst in met Schriftlezing en gebed. Algemeen sekretaris Zdzislaw Pawlik bood de voorganger de „bouwakte" aan, om daarmee tot uitdrukking te berngen dat het gebouw nu open was, vrij van schuld en het eigendom van de plaatselijke gemeente.

Gezegd werd, dat giften voor de bouw waren ontvangen van de BWA en via de EBF van de American Baptist Churches en de Baptisten Unies van Denemarken, Groot Brittannië, Duitsland, Zweden en van de (Engelstalige) European Baptist Convention.

Aan de algemeen sekretaris van de EBF, dr C. Ronald Goulding - die in deze morgendienst preekte - werd een sleutel aangeboden. Onder de velen die groeten overbrachten bevonden zich dr Carl Tiller, van de BWA; Rev. Roy Bell, van de Canadese baptisten; Prediger H. Moret van de baptisten in de DDR, Pastor M. Prokopczuk uit Moskou en Rev. G. Baltniew uit Amerika, de zoon van een oud-voorganger van de gemeente in Bialystok. Ook afgevaardigden van Roomskatholieke kerk en van de Orthodoxe kerk brachten groeten over.

Voorganger van de gemeente is Pastor Piotr Dajludzionek. In de middagdienst van deze zondag werden 13 personen, in de leeftijd van 18 tot 70 jaar gedoopt; de doop werd bediend door Pastor Alexander Kircum van Warschau. Dertien anderen kwamen die middag tot geloof en vroegen de doop aan.

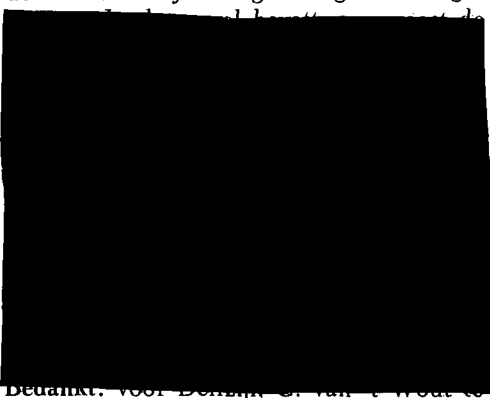
De dopelingen van deze middag werden als nieuwe leden bij 't avondmaal verwelkomd.

Er zullen wel mensen zijn, die van mening zijn dat het niet nodig is om zeseneenhalf uur in de kerk zitten; want zolang duurden de beide diensten totaal. Maar zij die het voorrecht hadden erbij te zijn hadden geen moment het gevoel dat het zo lang duurde.

Indien sommigen mochten denken, dat de nieuwe kerk wel op een padvindershut zal lijken omdat hij voor het grootste deel door de gemeenteleden zelf werd gebouwd, moet ook nog gezegd worden dat dit prachtige gebouw met zijn 450 zitplaatsen met trots een eervolle plaats inneemt tussen alle baptistenkerken, waar ook ter wereld!

JAARBOEKJES

Of er steeds meer gemeenten besluiten tot het uitgeven van een Jaarboekje, of dat steeds meer gemeenten hun uitgave ter kennisneming zenden aan de redaktie van DC - we weten het niet; we ontvingen er in elk geval weer enkele meer dan verleden jaar. We melden hier graag de ontvangst van deze Jaarboekjes, die in vele gevallen tevens als agenda-boek dienst doen voor de Jaarvergadering van de ge-

[redacted] Utrecht.

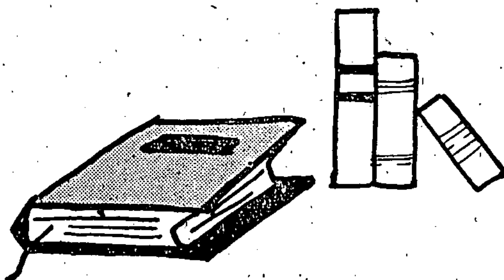
Bedankt: voor Hoogezand, J. Schuil te Zwolle.

KORRESPONDENTIE

Br R. B. te A. U verzuimde de adressen te vermelden van de door u meegedeelde mutaties. Wilt u dat alsnog doen? Red.

ZOMERKAMPEN 1976

Een kort bericht: Het ouderenkamp A 1 is helemaal vol!

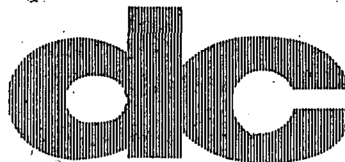

zondag	14 maart	Psalm 50 : 14-23	Waar het voor ons om gaat
maandag	15 maart	Exodus 31 : 12-18	Een teken tussen Mij en u
dinsdag	16 maart	Exodus 32 : 1-14	De grote vergissing
woensdag	17 maart	Exodus 32 : 15-35	Wie niet horen wil...
donderdag	18 maart	Exodus 33 : 1-23	Pleidooi in een tent
vrijdag	19 maart	Exodus 34 : 1-35	Schrijf deze woorden op
zaterdag	20 maart	Psalm 118 : 1-12	Een naam als een zwaard

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

DS EN MEVROUW VAN DER LAAN NAAR MOSKOU

Op uitnodiging van de Russische baptisten-unie zal de algemeen sekretaris van de Unie, ds Th. van der Laan in gezelschap van zijn vrouw eind maart een veertien daags bezoek brengen aan gemeenten in verschillende delen van Rusland. Dit bezoek zal aansluiten op een vergadering van de Uitvoerende Raad van de Europese Baptisten Federatie van 24 tot 27 maart a.s. te Moskou.

[redacted]

v. D.

ALGEMENE VERGADERING VAN DE UNIE DIT JAAR IN LEEUWARDEN

De 96ste Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland zal op 20, 21 en 22 oktober a.s. te Leeuwarden worden gehouden. De laatste keer dat deze Algemene Vergadering in de Friese hoofdstad werd gehouden was in 1947.

OPBOUWWERK IN GUATEMALA

Verschillende werkgroepen uit baptistengemeenten in o.a. Florida (U.S.A.) zijn intussen reeds begonnen met het herstel van baptistenkerken en -pastorieën in het onlangs door aardbevingen zo zwaar getroffen Guatemala.
Volgens Guatemala Baptist Mission is ongeveer $175.000 nodig voor de herbouw van kerken en pastorieën. Bovendien is $100.000 ($500,00 per gezin) nodig om 200 baptistengezinnen te helpen die dakloos werden.
De regering van Guatemala heeft de baptisten verzocht een kliniek in zone 3 - een van de zwaarst getroffen delen van de hoofdstad - te herbouwen. In de Bethel baptistenkerk is op het ogenblik de medische hulpverlening gevestigd.

Wij danken de Heer voor Zijn onuitsprekelijke gave waarin Hij ons een zoon en broertje schonk

ZEFANJA DAVID NETHANJA

Wij noemen hem Zefanja.

„... de Here is goed, Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid, en Zijn trouw tot in verre geslachten" Ps. 100 : 5.

A. J. van de Wetering
G. W. van de Wetering-van Klaveren
Daniël

Vriescheloo, 5 maart 1976
Baptistenpastorie Wedderweg 33

Heden werd door zijn Heer thuisgehaald onze lieve man, vader, groot- en overgrootvader

JANNUS HAVERKATE

in de ouderdom van 83 jaar.

„De Heer is mijn Herder" Ps. 23

Uit aller naam:
F. Haverkate-Onvlee

Hengelo, 7 maart 1976
De begrafenis heeft plaatsgehad op 12 maart.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland

JACOBA OOST

weduwe van H. Bloemsma, in de gezegende leeftijd van bijna 83 jaar.

1 Thess. 4

Namens de familie:
G. Bloemsma

Eindhoven, 3 maart 1976.

Schildstraat 21

Onverwacht riep onze Hemelse Vader naar Huis

INGRID BIRGITTA MONIQUE

op de leeftijd van 9 jaar.

dochter van broeder Pim Hoft en zuster Boukje Hoft-Siepel, zusje van Marcel
29 februari 1976

„Daarginds ver in de Hemel,
hoe mooi is het daar!
Nu ik er ben voor dat jij er komt,
zie ik uit naar jou,
want jij komt toch ook!
Dan ontmoeten wij zeker elkaar!"

Baptistengemeente Winschoten

Bevorderd tot heerlijkheid onze trouwe broeders

EISE FEENSTRA

op de leeftijd van 82 jaar
en

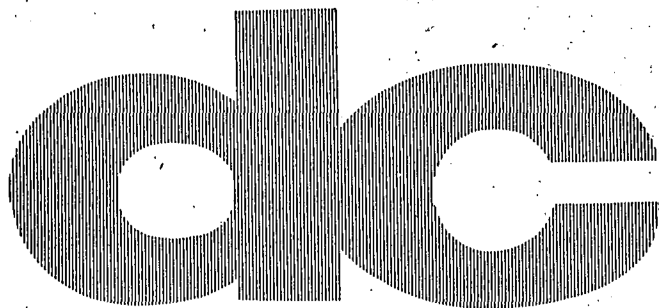
DURK BARTSMA

op de leeftijd van 63 jaar.

„Ik weet dat mijn verlosser leeft".

27 februari 1976

Baptistengemeente Workum

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 12 - 19 maart 1976

NIETS MET DE WERELD TE MAKEN?

Enkele weken geleden reageerde een tweetal broeders in een ingezonden stuk (DC, 6 februari 1976, blz. 7) op een artikel in ons blad. Hun reaktie kwam hier op neer: ...het Woord van God... leert ons dat we hier met wereldse dingen niets te maken hebben. Voor christenen geldt dat ze het evangelie moeten prediken, niets meer en niets minder; tevergeefs zullen we in het Nieuwe Testament zoeken naar een opdracht voor ons om de wereld te verbeteren.

Doperse wereldmijding

In deze geciteerde regels wordt heel duidelijk wereldmijding gepredikt. Heel dikwijls werd (en wordt?), vooral van calvinistische zijde, hieraan nog toegevoegd: doperse wereldmijding. Daarmee zou de levenshouding van het doperdom zijn gekarakteriseerd: zij mijden de wereld, willen niets met de wereld te maken hebben. Zij die de dopers in het algemeen en ons als baptisten in het bijzonder zó menen te moeten aanduiden schijnen hierin bevestigd te worden door de hiervoor aangehaalde regels. Duidelijker kan het niet.

Natuurlijk is er in de geschiedenis aanleiding geweest om doperdom en wereldmijding zo aan elkaar te verbinden. In een paar grove lijnen zouden we die ontwikkeling als volgt kunnen schetsen: Na de poging van doperse groepen - een ineenvloeien van religieuze en sociale rebellie tegen de bezittende klassen van kerk en maatschappij - om (in de 20er en 30er jaren van de zestiende eeuw) het Koninkrijk Gods zichtbaar op aarde te stichten, met name in de stad Münster, en de verschrikkelijke afloop ervan, hebben de die ramp overlevende dopers zich herbezonnen op hun positie als christenen in de wereld. Zij kwamen tot de overtuiging, dat ze een van de wereld teruggetrokken leven moesten leiden; alleen dat zou Gode welbehaaglijk zijn. Ze bemoeiden zich niet met de maatschappij en hielden zich sindsdien verre van elke verantwoordelijkheid voor die samenleving: geen krijgsdienst, geen overheidsambten - niets van dat alles.

Een eeuw later, vooral in het Engelse doperdom zoals dat geleid en geïnspireerd wordt door John Smyth en vooral Thomas Helwys - zie de dissertatie van dr J. Bakker ‚John Smyth, De stichter van het Baptisme'; z. j. - worden maatschappij en staat reeds weer veel positiever gewaardeerd. In de Nederlandse vertaling van de Engelse belijdenis van Smyth luidt het onder artikel 85 bijvoorbeeld: „Dat het ampt der overheyt een schickinge ende toegelaten ordinant(ie) Godts sij, Rom. Rom. 13 : 1, ofte een menschelijcke ordinantie, 1 Petr. 2 : 13; 1 Samue(l) 8 : 5, 22, dattet Godt toegelaeten heeft, opdat de eene den anderen niet en verslinde gelijck de wilde dieren, opdat gerechtigheyt ende eerbaerheyt onder de menschen mach onderhouden worden, ende dat de overheyt alsoo Godt behagen mach, in sijn beroeping doende, t' gene dat recht ende gerechticheyt is voor de oogen des Heeren, dat sij verkrijgen moogen een tijdtlijcke segeninge van Godt aan hemselven, sijn nakomelingen ende onderdanen, 2 Koninghen 10 : 30".

Tegelijk wordt evenwel door Smyth (en door Helwys) de absolute scheiding tussen kerk en staat beleden; artikel 86 verklaart: „Dat de overheyt uit kracht haerder ampt niet één behoort met de religie ofte concientie saecken te handelen, de menschen met gewelt te dwingen tot d'een oft d'ander forme van religie ofte leer, maer de christelijcke religie elckx concientie vrij te laeten ende alleen pollitiqu(e) overtredinghe handelen, Rom. 13 : 3, 4, te weten onrecht ende ongelijck van den eenen tegen den anderen, als dootslach, overspel, dieverije ende diergelijcke, aangemerckt Christus alleen den Cooninck ende Wetgeever der kercken ende der concientien is, Jac. 4 : 12".

Sindsdien zijn wereldmijding en doperdom geen synoniemen meer, niet gelijkluidend. De geschiedenis van het doperdom, ook van het baptisme, is er het bewijs van.

Réveil-piëtisme

Het begrip wereldmijding is ook wel dikwijls verbonden met het piëtisme. Eerst een poging tot omschrijving van wat met piëtisme bedoeld wordt. De Nederlandse kerkhistoricus prof. dr Otto J. de Jong (in zijn Nederlandse Kerkgeschiedenis; 1972) zegt ervan (blz. 236): „De verkondiging werd geconcentreerd op persoonlijke heiliging en vroomheid (,pietas'). Hier versmalde de nadere reformatie tot piëtisme: de wereld lag buiten de horizon".

Het is onmiskenbaar dat het kontinentale baptisme, sinds zijn ontstaan in het begin van de negentiende eeuw, grote invloed heeft ondergaan van het piëtisme. Het ligt min of meer ook in het wezen ervan: nadruk op bekering en persoonlijk geloof opdat de gemeente van gelovigen tot openbaring komt en zichtbaar wordt door de doop.

Intussen is het waar, dat er ook binnen het piëtisme een groot stuk wereldmijding gevonden kon (kan?) worden. Om ze evenwel tot synoniemen te verklaren: piëtisme en wereldmijding zijn één en hetzelfde, is echter al even onjuist als de verbinding doperdom en wereldmijding.

Naast het min of meer mystieke piëtisme - waarvan duidelijke resten gevonden worden in oud-gereformeerde groeperingen - dat inderdaad kultuurvijandig en wereldmijdend is (gebleven), heeft het piëtisme zowel in Nederland als in heel Westelijk Europa zijn boeiendste opbloei te zien gegeven in het Réveil. En het is juist deze gestalte van het piëtisme geweest, het Réveil van de negentiende eeuw, dat zich, ook als evangeliserende beweging, verantwoordelijk wist voor de sociale verhoudingen in de wereld. Uit dat Réveil ontstonden zendelingen-organisaties, zondagsscholen (aanvankelijk bedoeld om de onderontwikkelde kinderen uit de achterbuurten te leren lezen-en-schrijven!), instituten voor maatschappelijke verheffing van ontspoorden, diakonessen-ziekenhuizen, etc. Het zijn vooral de mensen van het Réveil geweest, die als eersten protest aantekenden tegen de tot ver in de achttiende eenw getolereerde negerslavernij (ook in onze Westindische koloniën). Van dat Réveil-piëtisme hebben ook onze toen nog weinige Nederlandse gemeenten in de vorige eeuw sterke beïnvloeding ondergaan. Dominee De Liefde behoorde tot hen, en stellig ook zijn leerlingen die veel - direkter dan De Liefde - voor de gemeenten hebben betekend: hun drankbestrijding was niet ontstaan uit een wettisch moralisme maar kwam allereerst voort uit sociale bewogenheid. En, om nog een naam te noemen, dominee Kloekers, de ,stichter' van de Unie was bevriend met de bekende dominee O. G. Heldring, de man van de ,inrichtingen' te Hoenderloo.

Als Jezus verschijnt

Het mag duidelijk zijn: konsekwente wereldmijding behoort geenszins tot het wezen van het piëtistische doperdom. Integendeel.

Is dat het laatste woord?

Nee, natuurlijk niet. Zowel piëtisten als dopers - hoezeer we ons ook met hen verwant weten en bewust willen staan in dezelfde traditie - kunnen zich vergissen. Niet de vaderen zijn ons tot norm, maar de Schrift.

Welnu, die Schrift kan worden samengevat, en is vervuld, in die Ene gestalte: Jezus. Hij is het Woord dat tegelijk Daad was. Zijn doen was goed-doen. Niet aan de éne melaatse maar aan alle tien. Zouden wij dan met minder toe kunnen?

Zijn Woord tastte de strukturen van de gevestigde orde, van kerk, staat en maatschappij aan; daarom vreesden de machthebbenden Hem.

Daarom is het voor ons zo helder als de dag, dat we óók met wereldse dingen - als we die onderscheiding tenminste zo mogen maken - te maken hebben. Waar Jezus verschijnt verbetert de wereld. Dat was toen zo en is nog zo.

v. D.

DR C. E. CARLSON †

In de leeftijd van bijna 70 is te Dundee, Florida (USA) dr C. Emanuel Carlson overleden. Dr Carlson was gedurende 17 jaar direkteur van het Interbaptisten Comité voor Openbare Zaken in de Ver. Staten. Hij werd zowel in Amerika en Canada als in Europa beschouwd als een autoriteit op het terrein van de godsdienstvrijheid en mensenrechten. Hij studeerde aan Bethel Academy en Bethel College te St. Paul, Minn.

DR HANS LUCKEY †

De ook in ons land bij vele ouderen bekende dr Hans Luckey is op 20 februari jl. te Hamburg onverwacht overleden in de leeftijd van bijna 76 jaar.

Dr Luckey heeft vele jaren een vooraanstaande plaats ingenomen in het werk van de baptistengemeenten in Duitsland, zowel voor als na de Tweede Wereldoorlog. Vele jaren was hij belast met de leiding van het theologisch seminarium van de Duitse baptisten te Hamburg.

Tien duizend maal tien

(10.000 x 10)

voor De Vinkenhof

Bij De Vinkenhof hoort ook ons bijbel-seminarium, dat eens per veertien dagen op zaterdag wordt gehouden. Aan deze drie-jarige kursus nemen vijftig broeders en zusters deel.

Het is van belang dat we het werk van vorming en toerusting op De Vinkenhof kunnen uitbreiden.

Allereerst moet de financiële basis van De Vinkenhof weer gezond worden. Naast bijdragen uit ons gezamenlijk werk en van de kursisten, is het mogelijk jaarlijks het werk van vorming en toerusting op De Vinkenhof te steunen.

De aangehechte kaart van de groene Vinkenhof-folder is een gemakkelijk middel u hiervoor op te geven. Maak ook gebruik van deze mogelijkheid!

Het komt immers de gemeenten ten goede.

PW

ZAND en ZAAD

Blij, blij, mijn hartje is altijd blij,
Blij, blij, mijn hartje is altijd blij,
want Jezus is een vriend van mij
en daarom is mijn hartje altijd blij.

Ik hoop dat ik dit liedje goed geciteerd heb. Het gebeurt uit het geheugen. In de trein zat namelijk een moeder met een meisje van een jaar of vier. Men zegt wel dat vrouwen gauwer aan de praat komen dan mannen. Ik wil me daarover niet uitlaten al scheen dat kind die vaststelling te bevestigen.

Tegenover die twee zat een oudere dame en binnen de kortst mogelijke keren opende de jongste het gesprek. Tot ze opeens zei: Ik ken een heel mooie versje. Zo, zei de oudste aan de overkant, zou je dat dan eens voor mij willen zingen? De vraag werd onmiddellijk beantwoord en door de trein klonk frank en vrij het boven aangehaalde liedje.

Ja, dacht ik, dat kind weet natuurlijk niet wat ze zingt, maar David zei 3000 jaar geleden al: Uit de mond der kinderen en zuigelingen hebt Gij sterkte gegrondvest. Het zal mij niet overkomen, dacht ik verder. Ik ga in de trein niet zingen.

Zelfs praten over Jezus lukt lang niet altijd. Je moet van je geloof getuigen, zeiden ze vroeger en ik was het daarmee eens, maar als je wat langer onderweg bent word je wat omzichtiger, al denk je dan weer aan het woord van de altijd bezige Paulus die de schuchtere Timoteüs maant: verkondig het woord, gelegen of ongelegen.

Een enkeling ontspoort in zijn drift om te getuigen. Dat konstateerde ik onlangs in de trein. Ik moest even naar de w.c. en keek toevallig een beetje omhoog. Iemand had op een mooi wit en nog ongeschonden vlak met een ballpoint geschreven: Maranatha, en een paar centimeter daar onder: God redt, en dan nog eens: God redt. Ik schaamde mij. Hoe kan een christenmens tot zoiets komen, ergernis verwekkend bij een gelovige en boosheid bij een ongelovige. Dat mag hij thuis doen op het behang maar toch niet op de wand van een openbaar middel van vervoer.

In mijn jonge jaren werd er heel wat getuigd, met name in bepaalde bijeenkomsten. Achtermekaar soms stonden jongemensen op en betuigden in twee of drie zinnen dat ze in Jezus geloofden. We geloven dat het eerlijk gemeend was, al vraag je achteraf wat hen eigenlijk dreef. Vandaag hoor je die geluiden wat minder, al denk je soms dat er wat meer en dieper nagedacht wordt door de jongelui over dat volgen van Jezus. Het is alsof de jeugd wat minder de echo is der ouderen en liever een eigen geluid wil produceren. Ze zijn niet banger dan vijftig jaar geleden.

Nu en dan heb ik het voorrecht te luisteren naar jongemensen die gedoopt willen worden. Daaraan vooraf gaat een openbaar-belijden van het geloof. Mij frappeert dan de openheid, de eerlijkheid en de rust waarin dat door hen gebeurt. Ook zij zullen alle konsekwenties niet kunnen overzien, maar het komt mij voor dat het overwogen gebeurt. En je krijgt de indruk dat als deze jongelui straks in de buitenlucht zullen staan, ik bedoel in de school, op het kantoor of in de fabriek, dat ze dan in staat zullen zijn met eigen woorden te zeggen wat het geloof in Jezus voor hen betekent!

De tijden zijn hard genoeg om de jonge mensen vroeger, eerder ouder te maken. Langs vele wegen stormt wat ons ook beweegt hun leven binnen en zij zijn al wakker op een leeftijd dat wij, eens die leeftijd hebbende, nog sliepen. Hun schooltijd kan al aardbevingen verwekken in hun denken over Schepper en schepping. Het buiten God om leven van de klasgenoten stelt hen voor moeilijke vragen. Het gedragspatroon van hun leeftijdsgenoten die in een niet-christelijk gezin opgroeien roept vele problemen op. Al wat ze van huis en gemeente meekregen gaat zwaar door de mangel. Als deze jongemensen dan hun geloof bekennen hebben ze al diverse aanvallen achter de rug.

Nochtans komen ze en daarover kan men zich alleen maar verheugen en God er voor danken. Het kind kende geen problemen: haar hartje was blij.

Huizinga

DR PIETER VAN FOREEST

Het „nieuwe" Tabitha-huis in Amsterdam, ter vervanging van het „oude" aan de Amstelveenseweg, droeg reeds de naam Pieter van Foreesthuis. Nu deze naam gehandhaafd blijft zullen velen benieuwd zijn te weten wie deze Pieter van Foreest was. Een encyclopedie leert, dat hij een jongere broer was van Nanning van Foreest (1519-1592), een Nederlands diplomaat die op latere leeftijd belangrijke taken vervulde in de jonge Nederlandse Republiek. Pieter (1522-1597) was een niet onvermaard medicus die zich na zijn studie in Italië te Delft vestigde. Hij schreef vele boeken waarin hij zijn kennis en wetenschap ten dienste van de lijdende medemens ter beschikking stelde. Zijn levensmotto was Salus mea Christus (Christus is mijn heil).

DE BIJBEL

De bijbel is opnieuw 's werelds meest vertaalde boek. Aldus bleek uit een onderzoek van de UNESCO in Parijs.

Het volmaakte komt

De mens streeft naar perfektie.
Het mooie moet nog mooooier, het
sterke nog sterker, het snelle nog
sneller. Zou dat streven iets met
God te maken kunnen hebben, de
Volmaakte? God neemt met half
werk geen genoegen. Bij zijn
scheppingswerk ziet de Almachtige
voortdurend achterom en konstateert
met vreugde: „Zie, het is zeer goed".
Wat God doet is volmaakt.
Maar dat volmaakte is behoorlijk
beschadigd. Dat kan niemand
ontkennen. Wij leven in een
geschonden wereld en we lijden
er op veel manieren onder.
Maar de mens geeft zich aan dat
onvolmaakte niet weerloos over.
Hij vecht en verbetert.

P

Hij konstateert ook zijn onmacht.
Het volmaakte is geen haalbare kaart
meer voor ons. De jeugd heeft het
nog moeilijk dat te erkennen.
De ouderen leren van lieverlede
aanvaarden.
Toch behoeven zij, die hun onmacht
leren inzien, geen fatalisten te zijn.
Wie in God gelooft en zijn beloften
serieus neemt, weet dat alles eens
weer nieuw, volmaakt zal worden.
De Schepper van weleer is de Schepper
van de toekomst:
„Ziet, Ik maak alle dingen nieuw".
„Het volmaakte komt" (1 Kor.
13 : 10). En in afwachting van dat
nieuwe is er een medicijn, dat de
ergste pijn van al de wonden die
mensen elkaar kunnen slaan,
wegneemt: de liefde.
„Jaagt de liefde na".

cvw

Onder ons gezegd

Het leven van een christen gaat niet altijd over rozen. Niet erg origineel gezegd, da's waar, maar daarom toch geen leugen...
En ik zag die zondagmorgen aan Jan dat hij minstens een gemene doren (of is het een doorn?) in zijn voet moest hebben. Zijn mond die normaal tijdens het zingen zeer energiek open en dicht gaat, bewoog maar amper. En onder de preek dwaalden zijn ogen door de kerk, terwijl hij onrustig het ene been over het andere en het andere over het ene schoof. Het was helemaal mis, dat was duidelijk. Jan kennende, rekende ik er op, dat ik hoogstens vijf minuten na de dienst de oorzaak van de onrust wel te weten zou komen.
En ziedaar, het klopte!
„Mag ik u een paar minuten spreken", vroeg hij bij de uitgang. Nu, dat mocht natuurlijk. Want al is tijd dan ook geld, je merkt het verlies van tien minuten meestal toch niet zo pijnlijk als het wegraken van tien gulden.
„Dominee, ik heb uw preek van vorige zondag in praktijk gebracht", zei Jan, „en nou zit ik met de ellende..."

Met de snelheid van een computer snelde ik zeven dagen terug in de geschiedenis en trachtte mij die preek van die zondag te herinneren. Het duurde eventjes voor er iets klikte, maar toen was ik er. De preek ging die morgen over Spreuken 28 : 23. Zoekt u het maar even op, want „D.C." is toch al zo gauw vol... En bovendien begrijpt u anders niets van Jans ellende.
„Ja", ging hij verder, „ik heb eerst een paar dagen me afgevraagd of ik het nou doen moest of niet. En toen floepte het me ineens zo maar uit de mond. U weet, mijn baas is ook lid van de gemeente, maar hij komt zelden of nooit in de kerk. Nou, toen hij me voor een of ander klusje moest spreken, toen zei ik: „Baas, wanneer je een nieuwe auto koopt, dan weet ik wel wat voor een of je nemen moet..." Hij snapte me niet en trapte er in. „Wat voor een zou ik dan moeten hebben?", vroeg ie. „Eentje die wat vlotter in de richting van de kerk wil", zei ik... Nou, en toen was de boot aan... Hij werd zo rood als een socialist. „Snotaap die je bent" zei hij, „dat soort dingen regelde ik al zelf toen jij nog nooit van een kerk gehoord had. Als ik jou was, zou ik er rekening mee houden dat we met een paar honderdduizend werklozen zitten en dat eentje meer of minder er niet veel toe doet..." Nou en sindsdien praat hij niet tegen me en hij kijkt me aan alsof ik de vijand zelf ben".

Ach, dát was dus de ellende van Jan. Ik moest toegeven, dat de situatie voor de arme jongen niet erg gezellig was. „En nou zit je je af te vragen, of je de preek wel goed hebt toegepast?" vroeg ik hem. Dat bevestigde hij grif. „Ik had, geloof ik, maar beter mijn mond dicht kunnen houden", beleed hij eerlijk.
Ik peinsde diep. Blijkbaar was ik als leraar tekort geschoten, doordat ik kennelijk niet voldoende duidelijk gemaakt had, dat vermanen toch wel arm in arm behoort te gaan met takt en liefde, wil er kans op sukses bestaan. Nu moest ik er voor waken, dat ik niet opnieuw, maar nu als pastor, de plank mis zou slaan.
„Jan, zei ik, „je hebt goed geluisterd en je hebt ook echt je best gedaan. En als die baas van jou zelf vorige zondag in de kerk was geweest dan had hij waarschijnlijk wel heel anders gereageerd".
(Dat dit een erg onlogische redenering was, besef ik nu opeens. Want in dat geval zou het verhaal van Jan-in-de-ellende nooit zijn geboren).
„Maar misschien was het toch een tikkeltje al te vrijpostig om het op deze manier te zeggen".
Jan knikte deemoedig. Blijkbaar had hij zelf ook al in deze richting zitten denken. „Ik geloof, dat ik nog maar een keertje met hem moet praten, om hem duidelijk te maken dat ik het zó niet bedoeld had". „Joh", zei ik enthousiast, „dat is nou net wat ik je adviseren wilde. Uiteindelijk is het nog altijd je baas en geen kollega". En zo verdween Jan, het hoofd weliswaar nog niet fier in de wind, maar toch wel vastbesloten.

De hele week vroeg ik mij, in spanning, af of en hoe Jan uit de ellende zou geraken. Ik zal het kort maken, opdat voor u de spanning niet tot ernstige komplikaties zal leiden. De volgende zondag stond het gezicht van Jan op zeven dagen zomerweer. En, nog net voor het votum, stommelde er een bijna vergeten gemeentelid de kerk binnen. U mag drie keer raden wie...

— o —

Onder ons gezegd... Dit hele verhaal is van H tot E verzonnen.
Alleen staat Spreuken 28 : 23 wel echt in de bijbel. Omdat u toch wel te vermoeid zult zijn om het op te zoeken, citeer ik u nog even dat wijze woord: „Wie een ander vermaant, zal later meer dank oogsten dan wie vleit met gladde tong".
De klemtoon moet, naar mijn gevoel, dan wel liggen op dat woordje „later". Want vermanen lijdt dikwijls niet tot onmiddellijk resultaat. En... moeilijk is het ook.
Dat ik op dit onderwerp kwam, is dank zij een gesprek tijdens een kontaktavond in de gemeente. Het ging over onze plicht om op elkaar te letten en, zo nodig, elkaar op fouten en zonden te wijzen. Niemand bleek, bij navraag, nog ooit de moed te hebben gehad om naar een ander te stappen. Het motief? „Er mankeert aan mijzelf nog veel te veel".
Wat moet je daar nu op zeggen? Misschien dit: juist die wetenschap is een fundamentele voorwaarde om iemand in de juiste gezindheid te kunnen aanspreken op zijn fouten. „Broeder, zuster, ik ben ook een zondaar. Zullen we niet juist dáárom, samen, zo dicht mogelijk bij de Heer blijven en doen wat Hij wil..."
„Broeders, zelfs indien iemand op een overtreding betrapt wordt, helpt gij, die geestelijk zijt, hem terecht in een geest van *zachtmoedigheid,* ziende op u zelf; *gij* mocht óók eens in verzoeking komen"... (Gal. 6 : 1).
Ja, ik kan ook het verkeerde pad opgaan. Wat zou het dan fijn zijn, wanneer er een vriendelijke broederhand is, die mij terug leidt.

C. van Wier

HERDRUK VAN ,GESCHIEDENIS VAN HET BAPTISME IN NEDERLAND'

De Commissie der Unie besloot, op voorstel van de Publiciteitskommissie, de schrijver van het boek ,Geschiedenis van het baptisme in Nederland' te verzoeken maatregelen te nemen om te kunnen komen tot een herdruk van deze uitgave.
Zoals bekend is de eerste druk, die eind 1970 verscheen, reeds geruime tijd uitverkocht.
In verband daarmee het volgende verzoek:
Graag ontvang ik van hen die het boek bezitten en gelezen hebben opgave van eventuele storende fouten die in de eerste uitgave mogelijk aangetroffen zijn. Bedoeld zijn: zetfouten (die, hoewel meerdere ogen over de proeven gingen, toch nog kunnen voorkomen), verkeerde spelling van namen, onjuiste initialen van voornamen, verkeerde data, etc. Niet bedoeld zijn andere interpretaties van feiten e.d., hoewel ik daarvan uiteraard met belangstelling kennis zal nemen.
Uw reakties ontvang ik graag zo spoedig mogelijk!

J. van Dam,
(Commanderij 45, Sneek)

GROEIENDE GEMEENTEN IN HONDURAS

Zendeling Ralph Wilson deelde op een konferentie mee, dat het ledental van sommige baptistengemeenten in Honduras het laatste jaar met 300 tot 500 procent was toegenomen. Het totale ledental van de gemeenten in Honduras steeg verleden jaar met ongeveer 30%. „De oorzaak ervan ligt mede in de orkaan die 2 jaar geleden het land trof. Ondanks het leed ontstond juist in die tijd een opwekking en wendden velen zich tot God", aldus Wilson.

„DE BIECHT", EEN VERGETEN WAARHEID? (1)

door ds M. Cohen

1. **Om te beginnen**

Bij de bestudering van dit onderwerp heb ik mij voorgenomen om ter wille van de overzichtelijkheid niet te schrijven over de geschiedenis van de persoonlijke biecht, noch over het wel dan niet funktioneren van de biecht in de Rooms Katholieke kerk en andere geloofsgemeenschappen.

Voor deze studie heb ik de volgende boeken gebruikt: „Biecht en absolutie", door dr P. J. Roscam Abbing; „De biecht in leer en praktijk", door dr Josef Bommer; „De nieuwe katechismus", geschreven in opdracht van de R.K. bisschoppen in Nederland; „Romens theologisch woordenboek".

Bij het schrijven van de volgende regels heb ik ruimschoots gebruik gemaakt van bovengenoemde bronnen, zonder steeds weer die bronnen te vermelden.

Jarenlang verbaas ik mij erover hoe reformatorische christenen het steeds weer hebben over „mis-bruik" van de biecht in de R.K. kerk, zonder zichzelf af te vragen of zij zich schuldig zouden kunnen maken aan „on-bruik".

Is de uitspraak van de Duitse theoloog Karl Rahner terecht, wanneer hij stelt: „De biecht is een vergeten waarheid"?

2. **Biechten aan mensen**
Biechten aan God
(Het Woord aan het Woord)

In de persoonlijke biecht gaat het om het belijden van zonden aan een mede-gelovige; die dan met een beroep op het evangelie mag spreken van vergeving.

Bij het belijden van zonden zijn niet alleen de zonden van belang, maar ook de houding die aan een bepaalde zonde ten grondslag ligt.

Soms bestaat er een duidelijke behoefte aan biechten. Vooral wanneer men er niet uit is gekomen en een en ander vraagt om een doordenking met een mede-christen en een onderzoek naar motieven en schuld.

In andere gevallen bestaat deze behoefte aan de biecht niet. Dat wil echter niet zeggen dat de biecht alleen dan aan te bevelen is wanneer er een duidelijke behoefte aan bestaat.

Zoals men weet was in veel R.K.-kringen de biecht een verplichting. Dat kan haast niet goed zijn. De biecht kan worden tot een geschenk van God. Een weg naar vergeving en innerlijke bevrijding.

Een dergelijk geschenk kan alleen in vrijheid en dankbaarheid aanvaard worden. Maarten Luther zei daarvan: „Als u een christen bent, hebt u noch mijn dwang, noch het gebod van de Paus nodig, maar u zult zichzelf gedrongen voelen..."

Hij bedoelde daarmee niet te zeggen, dat alle zonden in de „biechtstoel" thuis horen. „Biecht datgene, wat kwelt en knaagt", stelde hij voor.

Calvijn merkte hierover het volgende op: „Iedere gelovige moet er aan denken, dat het zijn taak is, om als hij persoonlijk in die mate door het ervaren van zijn zonde wordt beangstigd en verschrikt, en hij zich zonder hulp van anderen niet meer kan bevrijden, dan niet aan het geneesmiddel voorbij te gaan, dat hem door de hand van de Heer wordt aangeboden. Hij moet van de persoonlijke biecht bij zijn zielzorger, predikant, gebruik maken".

o — o

Na zijn opstanding verschijnt de Heer aan zijn discipelen en zegt ondermeer tot hen: „...wien gij hun de zonden kwijtscheldt, die zijn ze kwijtgescholden; wien gij ze toerekent, die zijn ze toegerekend". (Johannes 20 : 23).

In de discipelen geeft de Heer zijn volgelingen volmacht om op grond van het evangelie te spreken van vergeving.

In Mattheüs 18 : 15-18 spreekt Jezus over een zondigende broeder in de gemeente. Eerst dient er dan een gesprek plaats te vinden onder vier ogen. Wanneer de man niet luistert dient er een getuige mee te gaan en wanneer dan de broeder volhardt in zijn zonde en niet luistert, dan zal hij uiteindelijk beschouwd moeten worden als „een heiden en een tollenaar".

Ook hier ontvangen de volgelingen van de Heer een volmacht. Een tweeledige zelfs. Hij zegt: „Voorwaar, Ik zeg u, al wat gij op aarde bindt, zal gebonden zijn in de hemel en al wat gij op aarde ontbindt, zal ontbonden worden in de hemel". (Lees ook Mattheüs 16 : 13-20).

In Mattheüs 5 : 23 spreekt Jezus over twee broeders die iets tegen elkaar hebben. Vóórdat één van de twee zijn gaven brengt op het altaar, zegt Jezus, dient hij eerst naar zijn broeder te gaan om de zaken in orde te brengen.

De Here God wil schijnbaar zelfs wachten met het ontvangen van een offer wanneer er eerst iets in orde gemaakt moet worden!

Uit 1 Corinthe 11 : 17-34 blijkt hoe een zondige broeder of zuster de gemeente nadelig kan beïnvloeden, zelfs kwaad kan stichten en onheil kan brengen, (vers 30). Lees in dit verband vooral wat Jacobus zegt (Jac. 5 : 16).

Uit één en ander moge blijken hoe persoonlijke zonden niet alleen onze verhouding tot God, maar ook die tot elkaar sterk kunnen beïnvloeden.

3. **Over schuld gesproken**
(Het Woord aan het Woord)

Zelfonderzoek kan een gezonde zaak zijn, wanneer het niet een gevolg is van een ziekelijke neiging tot zelf-beschuldiging.

Bij de viering van het avondmaal adviseert Paulus ons: „Maar ieder beproeve zichzelf en ete dan van het brood en drinke uit de beker", (1 Cor. 11 : 28).

In de bijbel wordt de zonde en schuld gezien als een donkere werkelijkheid.

David: „Want zolang ik zweeg kwijnde mijn gebeente weg...; want dag en nacht drukte uw hand zwaar op mij...; Mijn zonde maakte ik U bekend en mijn ongerechtigheid verheelde (verborg) ik niet; ik zeide: Ik zal de Here mijn overtredingen belijden, en Gij vergaaft de schuld van mijn zonde", Ps 32 : 3-6.

Salomo: „Wie zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn; maar wie ze belijdt en nalaat, die vindt ontferming", Spreuken 28 : 13.

Johannes: „Indien wij zeggen dat wij geen zonden hebben, misleiden wij onszelf en de waarheid is in ons niet. Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid", 1 Joh. 1 : 8-10.

— 0 —

Zelfonderzoek kan gezond zijn. Vragen aan God of Hij ons leven wil plaatsen in Zijn licht en ons duidelijkheid wil geven over dingen die wij zelf niet of onvoldoende zien.

Wellicht dat David daarom bidt: „Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart, toets mij en ken mijn gedachten, zie of bij mij een heilloze weg is, en leid mij op de eeuwig weg", Ps 139 : 23, 24.

— 0 —

Iemand deed aan zelfonderzoek en kwam tot de volgende vragen:

„Heb ik uit mensenvrees mijn geloof verloochend?"

„Heb ik God boven alles liefgehad? Of waren mijn zaak en mijn bezit, mijn woning en mijn geld, mijn carrière van meer belang?"

„Ben ik door een verslaving gebonden?"

„Heb ik mijn vertrouwen in God verloren, toen Hij mij schijnbaar zonder hulp liet?"

„Ben ik trouw aan God en Zijn gemeente?"

„Heb ik iemand onnodig gekwetst of zelfs gewond?"

„Heb ik in het verkeer anderen en mijzelf onnodig in gevaar gebracht?"

„Ben ik offerbereid genoeg?"

„Ben ik onnodig gesloten, liefdeloos, lichtgeraakt en ondankbaar?"

„Koester ik wrok, heb ik anti-pathieën of haat ik iemand?"

„Keer ik mij af van verkeerde invloeden, door bv. films, personen, boeken, e.d.?"

„Ben ik altijd bereid tot onvoorwaardelijke vergeving?"

„Hoe zijn de verhoudingen in mijn gezin, op mijn werk, of in de gemeente enz.?"
„Heb ik overdreven aandacht voor mijn uiterlijk?"
„Ben ik bereid in gehoorzaamheid aan de Here God te leven?"
„Heb ik praatjes over een ander geduld of zelf verteld?"
„Ben ik bereid een vredestichter te zijn?" (Matth. 5 : 9).
Over schuld gesproken...
Het is volstrekt onnodig om de lijst langer te maken. Het zou wel gemakkelijk zijn, maar wellicht niet aan te bevelen.

(Slot volgt).

RELI-CONCERT IN ROTTERDAM

(Ingezonden)

Voor het derde achtereenvolgende jaar organiseert Continental Sound in het Sportpaleis Ahoy te Rotterdam, het grote reli-concert op zaterdag 27 maart. De eerste keer kwamen er 3000 bezoekers, de tweede keer 6000. Nu worden er 8000 bezoekers verwacht.
Op dit reli-concert zullen optreden:
Messengers, een formatie van 4 personen met een gospel-country-achtig geluid;
Pamfanos, een grote groep van over de 100 jonge mensen, begeleid door een goede band. Zij brengen een nieuw programma met moderne, aansprekende liederen, en
The Lighters, Nederlandse gospelgroep no. 1, wat o.a. blijkt uit de hoge verkoopcijfers van hun platenprodukties en het herhaalde optreden voor radio en T.V.
Een groep van 50 man brengt hoogtepunten uit de nieuwste Nederlandse reli-musical, die ontstaan is n.a.v. de Engelse cast, waaraan o.a. Pat Boone, Barry MacGuire en Second Chapter meewerkten.
Als slot zal optreden de bekende Amerikaanse reli-popgroep NEW-HOPE. Deze groep was afgelopen maanden voor de derde achtereenvolgende keer op toernee in Europa. (1974: 56.000 bezoekers, in 1975: 71.000). New Hope maakte al 5 L.P.'s, gaf honderden concerten op scholen, universiteiten, in theaters en kerken.
Tevens werkte de groep mee aan 2 films, en vele radio- en T.V.-uitzendingen.
Het concert duurt van 16.00 tot 21.00 uur.
Voor informatie: 010-21 10 98/21 48 28/ 21 54 57.

Tevens zullen er van dit concert radio- en waarschijnlijk T.V.-opnamen gemaakt worden.

MEDEDELING

△ Penningmeester van de baptistengemeente te IJmuiden is thans: J. Meerkerk, IJmuiderstraatweg 17, IJmuiden; tel. 02550-21346.

Lezen en luisteren

Mij werd een wenk gegeven met u een beetje in de bijbel te gaan lezen en de vraag die onmiddellijk als een vuurpijl bij mij omhoogschiet is: hoe zal de innerlijke reaktie zijn bij hen die deze eerste zin lezen. Nu kun je daarvan je akties niet afhankelijk stellen, maar evengoed: de vraag ligt er en dat die er ligt kan iets van twijfel verraden. Is er in het diepst van mijn gedachten de vrees dat de belangstelling niet zo groot zal zijn? Waaruit dan weer twee andere vragen geboren worden: ligt dat aan het boek of aan hem die er wat over wil zeggen?

U vindt mijn vrees ongerechtvaardigd en zelfs ietwat krenkend. Alsof u de bijbel niet zou lezen. U doet het elke dag. Goed, niet altijd even aandachtig, rustig, en het komt voor dat u na vijf minuten al niet meer weet wat u las, maar dat zal wel bij meerderen zo zijn. Dat geloof ik ook. Enerzijds zal het liggen aan het onrustbarend tempo van het vandaagse leven - wat mensen al niet leven noemen, 't lijkt soms meer op een race - en anderzijds aan het feit dat je leest over mensen die toch wel in een heel andere wereld en tijd leefden dan wij. Zeker, er zijn boeiende geschiedenissen, prachtige liederen, verreikende uitspraken, maar van industrialisatie, over werkloosheid, loonstrookje, geboortebeperking, prijsmechanisme, Zuid-Afrika, om maar wat dwarsstraten te noemen, over al die dingen die ons dagelijks brood zijn, wordt niet gerept. Schoorstenen, kantoren, flatwoningen, auto's en vliegtuigen, energiebronnen komen in de bijbel niet voor en juist deze zaken vullen ons denken. De vragen onzer dagen waarmee wij gebombardeerd worden bestonden twee, drieduizend jaar geleden niet en van die kant uit gezien is het begrijpelijk dat men nou niet dadelijk naar het boek grijpt om een beoordeling over het hier en nu te zoeken; om een wegwijzend woord te vinden. Vele bijbelschrijvers wisten waarschijnlijk niets over Chinezen en hun kultuur en wat wij nu Noord- en Zuid-Amerika noemen lag buiten hun horizon. Wij reizen op een kleine planeet door ontzagwekkende ruimten en de aarde is een stofje aan de weegschaal. Dat is onze wereld waarin wij leven.

Ik weet wat een enkele nu wil zeggen: de vragen rondom leven en dood, rondom herkomst en bestemming zijn toch wel door de eeuwen gelijk gebleven en wat dat betreft is de mens van zesduizend jaar geleden niet anders dan u en ik, waar hij ook gewoond moge hebben. Is dat niet het aantrekkelijke in de bijbel dat we in dat boek onszelf tegen komen? Het is geen handboek voor de natuurkunde, het brengt geen wereldgeschiedenis, maar de mens wordt er ten voeten uit getekend. In zijn levensvragen, in zijn hoop en wanhoop, in zijn kennen en niet-kennen, en naarmate hij meer leert kennen groeit het aantal raadsels en vermenigvuldigen zich de geheimenissen rondom het zijn en zo zijn.
Het diepste geheim is God. Er zal nauwelijks een mens zijn die niet nu en dan gedacht heeft aan God. Maar aan wie denkt hij dan. Wie stelt hij zich daarbij voor? Veel eerder heb ik hier of daar eens herinnerd aan Nietzsche die van het christendom niets moest hebben. Een van zijn gedichten raakt mij altijd weer; het is gewijd aan de onbekende God. Enigszins vertaald zegt hij:

> Nog eenmaal, eer ik verder trek en
> vooruit wil zien
> hef ik in eenzaamheid mijn handen
> tot U omhoog, tot wie ik vlucht en
> die ik in de diepste diepten van mijn
> hart
> eerbiedig altaren heb gewijd opdat
> altijd
> uw stem mij weer zou roepen.
> In oplichtende letters staat daarop
> geschreven: Aan de onbekende God.
> Ik ben van hem, al bleef ik tot dit uur
> in het gezelschap van de spotters.
> Van hem ben ik - en voel de banden
> die mij kluisteren en, zou ik willen
> vluchten -
> mij dwingen tot zijn dienst.
> Ik wil U kennen, Onbekende,
> die zo diep in mijn ziel grijpt,
> die als een storm door mijn leven gaat,
> Ongrijpbare, mij verwant!
> Ik wil U kennen, U zelfs dienen.

U hebt waarschijnlijk gedacht aan wat Paulus zag en zei in Athene (Hand. 17). Voorzover ik het zien kan is het de bijbel die ons de weg wijst naar de Onbekende en daarom willen we lezen en luisteren.

Huizinga

FRIESE RADENKONFERENTIE IN SNEEK

De voorjaarskonferentie van de raden van gemeenten in Friesland zal D.V. zaterdag 27 maart te Sneek worden gehouden. Aanvang 10.00 uur (voordien koffie); sluiting 4.00 n.m.

Uit het programma:

☆ „Lees, leef, en geef de bijbel", door de heer H. Ruiter - propagandist van het Ned. Bijbelgenootschap te Veendam.

☆ Verkiezing van een penningmeester br J. Brandenburgh is aftredend).

☆ „Werkt de veranderende samenleving geloofsvervlakking in de hand?", door ds K. Corporaal (Leeuwarden).

☆ Nieuws uit de gemeenten.

Raadsleden (en andere belangstellenden), maakt u vrij voor deze dag en komt allen!

B. v. d. Meer, sekretaris

VAN DE U.Z.C.

Geslaagd voor Frans

Zr Janneke van Oosten slaagde in Parijs voor haar „diploma Franse taal". We willen haar allen graag hiermee feliciteren. Het is een hele inspanning voor haar geweest, maar gelukkig is het achter de rug. Met het behalen van dit diploma is zij nu klaar om naar het zendingsveld te gaan; dat zal waarschijnlijk halverwege de maand mei gebeuren.

Zij is gezond en vol energie weer terug in Nederland en is reeds bezig met het beleggen en bezoeken van een groot aantal zendingsbijeenkomsten in onze gemeenten. Het ligt in de bedoeling om eind april of in het begin van mei samen en in overleg met haar „thuisgemeente" Emmen, een uitzendingsdienst te beleggen in Emmen. Dit zal nog nader bekend gemaakt worden.

Aangekomen in Kameroen

Reeds op eindbestemming aangekomen is onze zr Janca Loot.

In een hitte van 42° Celcius overdag, is zij al ijverig bezig om mee te werken in het kleine kliniekje in Gambonra in Noord-Kameroen. 's Middags na de rust werkt zij mee in vrouwen- en meisjesklubs. Ook is ze bezig de inlandse taal te leren, nl. de Ful-taal.

Zij voelt zich erg goed, heeft er veel plezier in, maar vond het toch wel erg primitief daar. Wij wensen haar veel sterkte en Gods zegen en blijven haar gedenken in onze gebeden.

Het is voorlopig ook de bedoeling, dat zr Janneke van Oosten naar dezelfde zendingspost gaat in Gambonra om daar ingewerkt te worden.

Dringende oproep voor een oogarts in Sierra Leone

Het Europese Baptisten Zendingsgenootschap, waarin ook wij als Nederlandse Baptisten participeren, zou graag in kontakt komen met een *oogarts* voor een oogkliniek te Sunsar, Sierra-Leone (Engels talig!). De behoefte aan deze specialist daar is zeer dringend. Mocht u ons in kontakt kunnen brengen met een dergelijke specialist, dan zouden wij dat erg op prijs stellen.

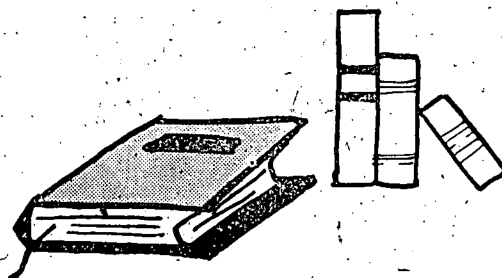
Volledige informatie kunt u verkrijgen bij ds G. van 't Wout (vice-voorzitter van de E.B.M.S.); tel. 030-784823.

OPGELET!

Zij die 28 maart a.s. de introduktie-dienst ter gelegenheid van de bevestiging van ds R. Reiling als evangelist in dienst van de E.C.U. in Dordrecht willen bijwonen worden er op attent gemaakt, dat juist dat weekend de Moerdijkbruggen *niet* gebruikt kunnen worden. Let op de verkeersaanwijzingen van de ANWB.

Men kan Dordrecht die zondag alleen bereiken via Rotterdam-Zwijndrecht en vanuit Gorkum-Papendrecht - brug over de Merwede.

zondag	21 maart	Een zwaard van gerechtigheid	Psalm 118 : 13-29
maandag	22 maart	Dicht bij Jeruzalem	Lucas 19 : 11-27
dinsdag	23 maart	Gezegende de Koning!	Lucas 19 : 28-40
woensdag	24 maart	Tranen over Jeruzalem	Lucas 19 : 41-48
donderdag	25 maart	Recht en onrecht	Lucas 20 : 1-19
vrijdag	26 maart	Waar de keizer zijn recht verliest	Lucas 20 : 20-26
zaterdag	27 maart	Tussen vijanden	Psalm 110

DS PH. LINDEMAN WZN.

In de toestand van ds Ph. Lindeman te Enschede is in de afgelopen week nog weinig verandering gekomen. Er deden zich opnieuw komplikaties voor waarvoor nieuwe chirurgische ingrepen nodig waren. Hoewel de artsen niet zonder hoop zijn blijft de toestand ernstig.

BERICHT VAN DE ZOMERKAMPEN 1976

De aanmeldingen voor de jeugdkampen stromen binnen.

Voorkom teleurstelling en geef je spoedig op. Haast je!

Het ouderen A1 kamp is helemaal vol, evenals het Gezinskamp A2. In het A3 kamp (Gezinskamp) is nog plaats voor 3 gezinnen.

VIETNAMESE VLUCHTELING IN USA ALS BAPTISTENVOORGANGER BEVESTIGD

Tran Minn Hai, in mei verleden jaar met zijn vrouw uit Zuid-Vietnam naar de Ver. Staten gevlucht, is onlangs bevestigd als voorganger van First Baptist Church te Fort Walton Beach, Florida. De beide kinderen (2 en 3) van het echtpaar waren tot juli verleden jaar in Nederland. Dominee Hai, die zijn theologische studie reeds in Vietnam begon, is de eerste Vietnamees die in Amerika als predikant werd bevestigd.

KONGRESBOEK 1975 VERSCHENEN

Het officiële kongresboek 1975 van het BWA-wereldkongres te Stockholm is dezer dagen onder de titel New People for a New World, te Washington, D.C. verschenen. Het is te bestellen bij The Baptist World Alliance, 1628 Sixteenth Street N.W., Washington, D.C. 20009, U.S.A. De prijs is $6.50.

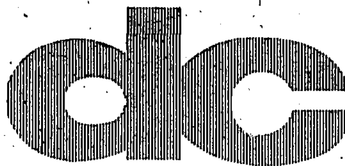
Op hetzelfde adres is ook te bestellen (prijs $2.50): New Persons in an Old World, geschreven door dr Joseph B. Underwood. Dr Underwood was belast met de leiding van de BWA-campagne Wereldopdracht tot verzoening door Christus. In het boek brengt hij o.a. verslag uit van de gevoerde campagne.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

gemeenteberichten

AFSCHEID DS P. JAGER

Nieuw Weerdinge - (Korr.). Zondag 29 februari 1976 's middags half drie hadden we de officiële afscheidsdienst van onze voorganger. Er waren bij deze dienst velen aanwezig en toch had het beter gekund. Ook waren er veel genodigden en afgevaardigden, ook uit het gewest Z.O.-Drenthe aanwezig en van de Baptistengemeente te Noordbergum. Tevens van de plaatselijke kerken, het Leger des Heils en van de plaatselijke afdeling van het Ned. Bijbelgenootschap.

Onze muziekgroep The Expressions heeft in deze dienst meegewerkt. Eerst was er de gewone dienst, met zang en de afscheidspreek van ds Jager. Onze voorganger had hiervoor een gedeelte uit Judas, vers 17-25 gekozen. In zijn toespraak richtte hij zich vooral tot de gemeente met de woorden: „Gij geliefden, bewaart uzelf in de liefde Gods".

Daarna kwamen de afgevaardigden aan het woord. Namens onze eigen gemeente en de raad sprak als eerste br De Boer onze voorganger en ook zijn vrouw toe; br De Boer merkte daarbij op, dat toen onze voorganger zijn intrede in Nieuw Weerdinge deed br Heikens naar voren bracht, dat wij ds Jager niet alleen voor het karretje moeten laten trekken of duwen, maar dat wij als gemeente het met elkaar moesten doen. „Nou, naar mijn overtuiging geloof ik, dat dat wel goed is geweest; anders was hij geen 6 jaar bij ons gebleven. En nu moet men ook weer niet denken, dat alles over rozen is gegaan; nee, er waren ook wel eens heuvels, maar ondanks dat hebben wij een goede tijd gehad met de fam. Jager".

Tweede spreker was br Nicolai van Noordbergum, die tot de gemeente en voorganger sprak. Ds Roemeling sprak namens de plaatselijke kerken en het Leger des Heils en ds Tromp namens het konvent van predikanten van Z.O.-Drenthe.

Een afscheidsdienst, maar toch een goede dienst waar Gods woord centraal was.

's Avonds om 7 uur hadden wij een intieme afscheidsavond voor gemeenteleden en vrienden van de gemeente. De avond diende tevens ook nog om de verjaardag van onze voorganger te vieren. Ook hier waren velen aanwezig; het Jeugdgebouw was vol. Br A. Pruim had de leiding, en dat was dus in goede handen. Er werden gedichten naar voren gebracht door de zusters Lever en Hietkamp. De jeugd had een lied gemaakt op het vertrek van onze voorganger, en ook de jonggehuwdenkring deed dat. Ook sprak br H. Lever nog een woord tot onze voorganger en zijn vrouw. Er werden onze voorganger en zijn vrouw verschillende kado's aangeboden voor al het werk dat zij gedaan hadden in de gemeente. Het woord was daana aan ds Jager; hij bedankte mede namens zijn vrouw voor deze avond. Tenslotte richtte hij nog een woord tot ons: de Heer gaat met ons naar Noordbergum, maar Hij blijft ook hier in Nieuw Weerdinge.

Hierna ging de scheidende predikant voor in dankgebed. Er werden nadien nog vele handen gedrukt en „tot weerziens!" gesproken.

OPNIEUW DOOPDIENSTEN IN ROTTERDAM-Z.

Rotterdam-Zuid - (J.T.). Enkelen dachten van niet, maar ik vond het stukje van ds C. van Wier in „DC" van 30-1-76 over de Alternatieve gemeenteberichten wel goed! Dat andere hou je wel eens stil en de fijnste dingen wil je graag spuien. Nu... en er valt weer wat te vermelden! De crèche, onze achtste afdeling in de gemeente, is weer uitgebreid met twee leden: op 8 februari en op 7 maart jl. werden resp. Ronald v. d. Linden en Mark Wesseling in de gemeente aan de Heer opgedragen. Dat waren fijne diensten voor de ouders en ons als gemeente.

Hier volgen nog de namen van hen die op 1 februari gedoopt werden: Edo W. Vooys; zr A. Spanjersberg; zr J. L. Mastenbroek en Dine ter Steege. Op 7 maart werden gedoopt: Wim van Bommel en br en zr A. en C. de Gooijer.

In de verschillende diensten werkten het „Marijkekoor", het Zangkoor en „The New Covenant Singers" mee. Als gastsprekers waren de afgelopen weken ds W. Veenstra en de studenten Y. Horjus en P. Wijchers in ons midden. De eerste alom bekend, en wat de twee laatsten betreft: wat fijn, dat God ons steeds weer mensen geeft met het verlangen en de gaven om het evangelie door te geven!

Voor „zusterhulp" van ons en Gewest-Holland was het 2 maart een geweldig fijne dag met hun bijeenzijn in „Het Nieuwe Verbond". De zusters,

vriendelijk kerkje was dan ook op zondag 7 maart jl. weer meer dan vol.

Onze voorganger ds C. van Wier had zijn predikatie gekozen uit het boek Prediker, het zo bekende gedeelte uit hoofdstuk 12, „Gedenk dan Uw Schepper in uw jongelingsjaren, voordat de kwade dagen komen..." Hierna de doopshandeling, symboliserend het ondergaan en wederopstaan in nieuwheid des levens. Na afloop schaarden wij ons om de Dis des Heren.

IS DIT MISSCHIEN SPECIAAL VOOR U GESCHREVEN?

In onze gemeente te Nieuw Buinen hebben we een gemengd koor, met de naam „Zingend Getuigen". We zijn dankbaar, dat we in het verleden op verschillende plaatsen zingend mochten getuigen van onze Heer.

Ook in de toekomst willen we graag dit mooie stukje werk voortzeten. Vandaar dit schrijven. Het is nl. zo, dat we momenteel geen dirigent hebben. Tijdelijk is hier een oplossing voor gevonden. Onze vraag is nu deze:

„Wie wil ons helpen? Bent u misschien de persoon die we zoeken?"

Wie wil en kan ons koor dirigeren, zodat we samen in Zijn dienst mogen staan. Als u zich geroepen voelt, aarzel dan niet, maar schrijf ons per omgaande een brief, zodat dit stukje werk door kan gaan.

Vriendelijke groeten van bestuur en leden
„Zingend Getuigen"
Fenna Holt-Bosker, sekretaresse
Tulpenstraat 6, Nieuw Buinen.

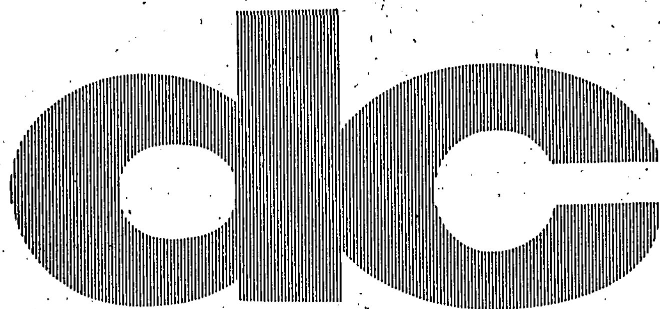
Heden overleed in de zekerheid van haar geloof, onze zuster

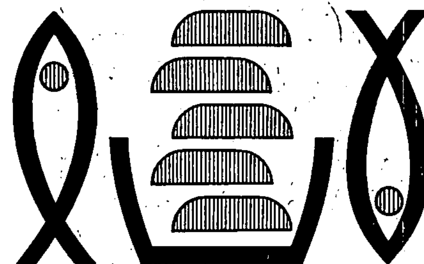
JACOBA BLOEMSMA-OOST

in de gezegende leeftijd van bijna 83 jaar.

Neem Heer mijn beide handen
en leid uw kind, dat ik
aan betere stranden
nu ruste vind.

Eindhoven, 3 maart 1976
Baptistengemeente Eindhoven

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 13 - 26 maart 1976

NES AMMIM

INTERNATIONALE CHRISTELIJKE NEDERZETTING OM TE HELPEN EN TE LEREN IN ISRAEL MET JODEN EN ARABIEREN

Hoe het begon

In 1960 besloten christenen uit verschillende kerken, in Nederland, Zwitserland, de Verenigde Staten en West Duitsland... om een positieve bijdrage te leveren in de verhouding tussen Joden en christenen door het oprichten van een nederzetting en van ondernemingen zonder partikulier winstdoel.

Voor een dergelijk besluit was alle reden vanuit de Schriften en gezien de geschiedenis in Europa en elders met zijn Auschwitz en Westerbork, met zijn pogroms, ghetto's en anti-semitisme door de eeuwen heen.

Het gelukte de initiatiefnemers, waaronder de in 1975 overleden dokter Johan Pilon om in de zomer van 1962 van de druzensheik Abdullah Khayr, voor plm. 800.000 gulden 1140 dunam of 114 ha niet ontgonnen land te kopen in Galilea. De pioniers, o.a. het Zwitserse onderwijzersechtpaar Vetterli, begonnen met een afgedankte Arabische autobus als woning; die ter herinnering nog steeds benut wordt in een groeiend dorp Nes Ammim, waarin reeds forse bougainvillea pronken.

Shlomo Bezek, van de kibboets Ayellet Hashahar, een Nederlander van afkomst, heeft als adviseur en medewerker veel bijgedragen aan de groei! In het bijzonder het rozenbedrijf Floriculture met zijn 2½ ha kassen, zorgt er voor dat het dorp zichzelf, inklusief een domineesgezin, kan onderhouden.

Evenals vele Israëlische kibboetsen heeft ook Nes Ammim 10 jaar nodig gehad om zover te komen met deze samenlevingsvorm, die aansluit bij het Israël van nu en bij bijbelse gegevens. Ook dit is een wijze van leren in Israël.

Het dorp telt thans een 100 inwoners, waaronder gezinnen met kinderen. Met hulp van de kerk van Bremen werd er een dorpscentrum gebouwd aan het dorpsplein bij het eenvoudige gedenkteken voor dr Koeno H. E. Gravemeyer. Hij was een kerkverzetsman, die zich manmoedig keerde tegen de Jodenvervolging en mede zijn schouders zette onder de oprichting van Nes Ammim.

Belangrijk was ook de hulp aan en het spreken voor en getuigen over Israël en de joden in (!) en na de tweede wereldoorlog door de kerken.

De gelovige belangstelling voor volk en land van Israël gaat terug tot het eerste bijbelboek, Genesis 12 : 3, waar God vraagt Israël te zegenen, te helpen. Een vervolg hierop zijn o.a. de bekende Israël-hoofdstukken: Romeinen 9, 10 en 11.

De naam Nes Ammim betekent wonder of banier der volken en wordt genoemd in Jesaja 11 : 10 en Jesaja 62 : 10.

Wat beweegt de mensen van Nes Ammim (N.A.)?

De beweegredenen van de keuze vóór Israël liggen bij allerlei mensen nogal verschillend. Deze dingen moeten bij iemand ook groeien. Vaak is er een duidelijk aanwijsbare bijbelse, en kulturele achtergrond.

De profeet Zacharia zegt in hoofdstuk 8 : 23 dat er dagen zullen aanbreken dat er dagen zullen aanbreken dat er tien (d.w.z. vele) mannen zullen komen uit allerlei volken om „mèt de joden te gaan", want zeggen ze „wij hebben gehoord dat God met u is".

Zoiets kan een eenvoudige daad van geloof en liefde zijn. De bekende Jeruzalemse publicist en rabbi van een reform-synagoge, Shalom Ben Chorin, schrijver van het boek „Broeder Jezus", zei tijdens een lezing tegen de mensen van Nes Ammim: „in jullie zie ik de voorlopers ter vervulling van deze profetie van Zacharia".

Het blad „Vrede over Israël" van de Christelijke Gereformeerde Kerk schreef het volgende:

„Dienst aan Israël! Paulus spreekt ergens over „schuld" en „plicht" jegens de jo-

den: „want indien de heidenen aan hun geestelijke goederen deel hebben gekregen, behoren zij ook met hun stoffelijke goederen hen te dienen" (Rom. 15 : 27). „Dienen" met stoffelijke goederen mogen we bv. in het kader van Nes Ammim". En Hand. 11 : 29 spreekt in dit verband over steun naar draagkracht.

Er zijn er, die er weet van hebben onder oorlog en vrede, wat het is, samen met het benarde Israël, de voorzegde moeilijke weg te gaan. Maar met een rijk perspektief. Doch eerst nog het heden.

De nederzetting Nes Ammim

Deze ligt in de vlakte van As(h)er, 10 km noord-oostelijk van Akko, dicht bij Nahariya.

De leiding van het dorp berust bij een dorpsbestuur, maskiroet geheten, dat gekozen wordt door de bewoners en vertegenwoordigd is in het internationale NA - werkcomité en ook samenwerkt met een Israëlische adviesraad, bestaande uit het dagelijks bestuur van het distrikt Gaäton. Zo genoemd naar een daar in N.W. Gallilea stromend riviertje.

De dorpsbegroting voor het jaar 5735 hj (d.w.z. hebreeuwse jaartelling, boekjaar 1-10-'74 tot 30-9-'75) bedroeg ruim een miljoen IL of Israëlische ponden of lirot. 1 IL is plm. *f* 0,35.

Nes Ammim

Christian settlement in Israël
Christliche Siedlung in Israël
Village chretien en Israël

SJALOM, de Israëlische groet is de richtlijn voor het Nes Ammim-werk. Het betekent: vrede, die rust in het heil van de Heer en de rechtvaardige ordeningen door Hem voor het leven gesteld, om tot je bestemming te komen.

„Zo betekent Nes Ammim vóor ons de overwinning op het ghetto. Op het uiterlijke ghetto in de zin van het Warschaughetto, dat (hier) als symbool staat voor vele ghetto's, maar tegelijk ook de overwinning op het innerlijke ghetto dat Israël wil afsluiten van een dialoog met zijn christelijke vrienden.

Zo krijgt Nes Ammim voor ons een neervoudige betekenis. Wij begroeten deze voorhoede der volkeren onder ons, als medearbeiders en buren, als vrienden, die bereid zijn de moeilijke weg van Israël te gaan in het besef, dat dit de weg van de belofte is".

Shalom Ben Chorin

Dit bedrag wordt mede verkregen door epxort met EL AL en KLM over „Aalsmeer" van 3 miljoen van de bekende NA - Floriculture rozen per winterseizoen en de verkoop van avokado's behalve als delikatesse ook gebruikt voor cosmetica, en geoogst uit de 100 dunam of 10 ha grote plantage op Nes Ammim. Israël krijgt op deze wijze waardevolle deviezen in de vorm van nogal harde guldens.

De financiën, zowel in Israël als in Nederland, worden gekontroleerd door registeraccountant drs B. Ridder te 's-Gravenhage, die tevens adviseert op financieel en ekonomisch terrein.

De inwoners van het dorp krijgen evenals in de kibboetsen naast huisvesting, voeding enz. een zakgeld van plm. *f* 2,50 per dag. Alles bij elkaar kan men niettemin tot een redelijk (gezins)inkomen geraken. Dat in een zeer aangenaam klimaat en in een boeiend land.

Gewoonlijk blijven de vrijwillig(st)ers één tot drie jaar. Per jaar zijn een 20 à 30 nieuwe nodig uit Nederland. Die doorstroming ziet men in Israël en in de kerken als positieve faktor in de verbetering van de verhouding tussen joden en niet-joden, tussen Israël en de volken. Maar ook een vastere kern is van groot belang.

Nes Ammim is een projekt, ontstaan uit de wezenlijke behoefte van christenen uit verschillende kerken om een nieuwe bladzijde op te slaan in de relatie jodendom-christendom. Dat vraagt tijd en volharding.

Een bezinning op de schuld van kerk en christenen èn het gegeven van de bijbelse solidariteit tussen joden en christenen resulteerden in de beslissing deze daadwerkelijke bijdrage te geven aan opbouw in Israël, dienend, diakonaal.

Zo zijn christenen gasten in een joodse samenleving met de mogelijkheid tot een open ontmoeting.

Mensen en geld blijven nodig

Israël is door de opgedrongen oorlogen een betrekelijk arm land, waar sober geleefd en gewerkt wordt. Door de hoge belastingen en prijzen deelt Nes Ammim daarin en men zou niet anders willen.

Hier komt nog bij dat het Bureau C(ommunications), in de nederzetting de moeilijke en dure taak heeft internationaal het bijbels denken en handelen omtrent Israël te bevorderen in samenwerking met de diverse landenverenigingen.

Daarom heeft Nes Ammim in Israël blijvend hulp van buiten nodig, ook financieel.

In 1933 keerde zich vooral één volk tegen Israël met verschrikkelijke gevolgen. In 1975 veroordeelden vele volken in de V.N. de trek naar Sion (Zionisme) en moedigden zo het antisemitisme aan. Het is duidelijk dat het internationale werk van bureau C daarom heel belangrijk is. De grote inzet van de Nes Ammim-ers verplicht ook tot werkelijk meeleven.

Leden van het comité van aanbeveling:

Dr M. A. Beek
Em. hoogl. Universiteit van Amsterdam
Dr H. Berkhof
Hoogleraar R.U. te Leiden
Dr J. J. Buskes
Em. hervormd predikant te Amsterdam
Mevr. ds F. T. Diemer-Lindeboom te Rotterdam
Dr G. N. Lammens
Hoogl. Theol. Hogeschool Kampen te Blaricum
C. J. van Mastrigt, Oud voorz. CNV te Zeist
Dr K. H. Miskotte
Em. hoogleraar R.U. Leiden te Voorst
M. de Mooy
Voorz. Chr. Middenstandsbond te Rijnsburg
Dr B. J. Oosterhoff
Hoogl. Chr. Geref. Theol. Hogeschool te Apeldoorn
Dr M. Ruppert
Vice voorz. Raad van State, Wassenaar
Ds W. L. Tukker
Hervormd predikant te 's Heerjansland,
voorz. Geref. Bond - NHK

Vooral zijn er nodig overtuigde en bekwame vrouwen en mannen. Ze mogen ouder of nog jong zijn (vanaf circa 20 jaar), gehuwd of ongehuwd.

Er zijn geregeld vakatures voor vakbekwame krachten in de rozenkassen, huishouding, kantoor en technische afdelingen. Voor mensen die voelen voor kibboetssfeer, kibboetsvoorwaarden en alle werk willen doen.

Nes Ammim is een erkend ontwikkelingsprojekt sinds de gezamenlijke financiële hulp van de Nederlandse en Israëlische regering t.b.v. het rozenprojekt. Dit houdt in dat een dienstplichtige niet in militaire dienst hoeft indien hij er 27 maanden gaat werken.

Gegadigden, ook voor medewerking in Nederland, kunnen onder vermelding van eigen gegevens inlichtingen krijgen en zich aanmelden bij de heer J. de Boer van het Bureau Nes Ammim (N.A.), Van Sandenburglaan 43, Utrecht; telefoon 030-71 67 73 of 070-55 59 61 (ook 's avonds het laatste nummer).

MEDEDELINGEN

△ Sekretaris van de baptistengemeente te Veendam is thans: J. Brongers, Continentenlaan 83, Veendam; tel. 05987-6054.

△ Als waarnemend-voorzitter (tevens penningmeester) van de raad van de baptistengemeente te Amsterdam-West treedt thans op: J. W. v. d. Wijngaard, Jan Oudegeeststraat 32, Amsterdam-W.; als sekretaris: R. Bottinga, Gomers Kerspel 15, Nieuw Vennep; tel. 02526-4474.

ZAND en ZAAD

Dat zou in sommige gevallen wel eens waar kunnen zijn, wat ik daar las in het betrouwbaar dagblad. Vier studenten in de psychologie van de universiteit in Groningen hebben een onderzoek ingesteld in verband met het kinderloos blijven van sommige huwelijken. Ze vonden dat soms de „carrière" de komst van een kind verhinderde; ook werd de „eigen ekonomische situatie" genoemd. Motieven als „leeftijd" of „angst voor zwangerschap" vernamen ze het minst. Het hoofdmotief voor echtparen om kinderloos te blijven is de „wereldsituatie".

Nu werd dat woord „wereldsituatie" niet nader toegelicht en dat is jammer.

Want je zou zo graag gelezen hebben wat zij die dat begrip aangrepen gedacht hebben bij dat woord. Anderzijds is de toestand van de wereld dermate verontrustend dat het niet moeilijk is zich voor te stellen in welke richting de gedachten zich hebben bewogen.

Ik neem aan dat geen tijd gemakkelijk geweest is voor de mensen die de aarde bevolken. Oorlogen hebben naties gedecimeerd. Hongersnoden zijn in alle eeuwen voorgekomen. De pest heeft soms ontzettend toegeslagen. Vierhonderdvijftig jaar geleden liet Albrecht Dürer zijn ruiters al over de aarde daveren, dood en verderf zaaiend, oogstend. Inmiddels is het geweld geweldiger geworden en wij zijn getuigen. Miljoenen Joden zijn vakkundig, onvoorstelbaar geraffineerd omgebracht en een veelvoud van die miljoenen is op de wereldwijde slagvelden gevallen, te land, te zee en in de lucht. Steden zijn weggevaagd als kaartenhuizen, met inwoners en al. We hebben bomtapijten gelegd, napalm laten regenen, vloten met hun bemanningen naar de bodems van alle oceanen gezonden, velden vergiftigd, verwoest. En nog is het einde niet. Vergeet Helsinki en de plechtig ondertekende verklaringen maar. Er wordt onderdrukt, de mond gesnoerd, de gewetens toegeschroeid of in slaap gewiegd. Men spreekt van vrede en bewapent zich. Het kruitvat staat niet alleen in Afrika, Noord, Midden of Zuid. Die vaten staan overal, klaar vóór infernaal gebruik.

En dan spreken we nog niet eens over de ontreddering over de volle breedte van onze samenleving. Over de letterlijke ontbinding, het uiteenvallen, het scheiden van wat bijeen hoort. De wereld heeft geen vader meer. Er is geen gezag en dus zijn we op weg naar diktatuur. De goddelozen zijn als de zee, zo opgezweept, dat zij niet tot rust kan komen en wier wateren slijk en modder opwoelen. De mensen bezwijmen van vrees en angst voor de dingen die over de wereld komen.

Is dit een te zwartgallige beschrijving? Zijn er alleen maar meer havikken en geen enkele duif met een olijfblad in de snavel?

Om weer terug te komen tot het bericht waarmee we begonnen. Wat ook de waarde van een enquête moge zijn, hoe de vragen ook mogen zijn opgesteld, het zegt toch wel wat als als voornaamste bezwaar tegen het verwekken van een kind de „wereldsituatie" wordt aangevoerd. Wat een troosteloos motief. Kan men leven dat zo geleefd moet worden nog leven noemen? En zegt, in dit verband, u dit ook iets over het toenemend gebruik van drank en drugs?

Als u mijn schrijverij wat regelmatig volgt zult u hebben ontdekt dat ik mij zelden uitlaat over de terugkeer van Jezus. De oorzaak daarvan ligt in het feit dat ik te klein ben om die „wereldsituatie" te overzien en te doorgronden. Dat ik er ook niet in slaag ten aanzien van de wederkomst van de Heer alles op een rijtje te zetten. Dat ik het woord van Jezus dan altijd hoor: Doch van die dag en van dat uur weet niemand, ook de engelen der hemelen niet, ook de zoon niet, maar de Vader alleen. En voorts dat ik als kind verkeerde tussen mensen, die het zo zeker wisten en mij in angst en beven lieten leven.

Sinds die tijd ben ik bang anderen de schrik op het lijf te jagen. Het is ook niet nodig. De „wereldsituatie" doet dat wel en wij hebben het voorrecht om de radelozen en redelozen te zeggen dat de gemeente-ark op weg is naar een nieuwe aarde. Het olijfblad van de duif, het onderpand van de Geest, is in ons hart.

Huizinga

DE ZOLDERS VAN DE VINKENHOF KRAKEN

Volgens berichten kraakt de zolder van De Vinkenhof. Nog niet van de binnengestroomde giften, maar van overgebleven Zaaiers. We kunnen nu eenmaal niet riskeren, dat een oplage te klein wordt gemaakt en dan blijft er wel eens wat over. Van verschillende nummers samen is er nu een flinke partij beschikbaar. Misschien iets voor uw tentaktie of voor de lektuurverspreiding in een nieuwe buurt? De prijs kan geen bezwaar zijn: f 0,10 per exemplaar. U weet, de nummers zijn niet aan een speciale datum gebonden en dus steeds bruikbaar. Nadere inlichtingen geeft u De Vinkenhof maar al te graag.

R. R.

Op uw plaats!

Er was eens een klein tandrad dat er genoeg van had om altijd maar op dezelfde plaats in de machine te zitten. Hij zag een eindje verderop een groot vliegwiel en vond dat hij best eens met dat wiel van plaats zou kunnen ruilen. Met veel moeite wurmde hij zich los en installeerde zich ergens zo dicht mogelijk in de buurt van het grote wiel. Dat achtte hij een veel eervoller plaats voor een tandrad van zijn eigen formaat.
Toen startte de machinist de motor.

P

Er klonk een oorverdovend gekraak en daarna viel er een diepe stilte...
U kunt het verhaal zelf wel afmaken. De ingenieur gaf elk radertje een plaats. En alleen wanneer elk rad op zijn plaats blijft, kan de machine funktioneren.
God gaf de leden der gemeente elk hun eigen plaats, afhankelijk van de gaven die een ieder heeft. Wees niet jaloers. Wees niet hooghartig.
Doe wat in uw vermogen ligt.
En de gemeente zal funktioneren als een reddingsboot voor velen.

cvw

„DE BIECHT", EEN VERGETEN WAARHEID? (2)

door ds M. Cohen

4. Biecht en berouw en bekering

Bij de biecht denken we aan berouw. Eerst berouw, want anders kan er geen biecht plaatsvinden, zeggen velen.
Men kan z'n schuld op verstandelijke wijze benaderen; via verstandelijke weg de schuld vaststellen. Anderen benaderen hun schuld meer op emotionele wijze. In het je verstandelijk bewust zijn van je schuld kan toch het hart achter blijven; het gevoel gaat niet of onvoldoende mee, vinden we dan.
Maar is de vergeving van God afhankelijk van wat ik bezit? In dit geval berouw? Vergeving is en blijft toch afhankelijk van de genade van God?
Het lijkt me zelfs mogelijk dat beperkte gevoelens van berouw ook als schuld, in de vorm van onmacht ervaren worden en beleden. En dan reken ik op de vergevende genade van God.
We ontvangen de vergeving in geloof.
We hebben geloof in God en niet in de mate en in de hoedanigheid van ons berouw. Ons berouw is nooit volkomen. Er is wellicht altijd sprake van onberouwelijkheid in ons over gebleven.
In dit verband rest ons nu nog het belang te benadrukken van de bereidheid bij de biechteling om tot de rechte houding te komen. Een bereidheid om om te keren! Van richting en instelling te veranderen. De bijbel zegt, dat wanneer iemand zijn zonden belijdt en na-laat vergeving ontvangt.
In de biecht begint de mens de zonde achter zich te laten. De kracht van de zonde is in feite gebroken. Nu vindt de doorbraak naar bevrijding plaats.
Zonden zijn niet als haren van je baard. Je scheert ze af en ze komen vanzelf weer terug. We mogen geloven in de trouw en de kracht van God. Hij helpt ons in de weg naar levensvernieuwing.

5. Biecht en zielszorg

De biecht kan niet op zichzelf staan. Er zal sprake moeten zijn van herderlijke zielszorg en begeleiding. Het gaat uiteindelijk naast de vergeving ook om de bevrijding.
In dit verband kan de vraag gesteld worden of de (vroegere) biecht wel op de juiste wijze in praktijk werd gebracht. In een situatie waarin de biechtvader de biechteling niet of nauwelijks kent, kan moeilijk sprake zijn van verdere begeleiding.
In een gesprek bestaat de mogelijkheid om samen met de biechteling een poging te doen de zaken waar het om gaat te stellen in het licht van de Geest van het Woord van God. Dit Woord wijst ons op onze schuld en op de innerlijke bevrijding door vergeving.
Wanneer het zielszorgelijke aspekt van de biecht de nodige aandacht krijgt bestaat een grotere kans dat het gebiechte niet zo blijft ‚hangen' in de herinnering. Ja, dat zelfs de herinnering de reinigende en bevrijdende kracht van de vergeving zal ervaren.
Het gaat in deze studie niet om een beoordeling van de biecht-praktijk in andere kerken. Het gaat ook niet om een nieuwe biecht-opvatting. Het gaat in deze regels om een biecht, waarbij sprake is van een belijdenis van een schuld die de gelovige blijft bezwaren; om een schuld, die met de hulp van de ander om een diepere doordenking vraagt. Het gaat bij deze zielszorg om de bevrijding van de mens. Een bevrijding die zijn grond heeft in verzoening en herstel, en dus ook raakt aan de achtergrond van ons denken en doen.
Er zijn mensen die een ziekelijke behoefte hebben zichzelf voortdurend aan te klagen. De eerste reaktie zou zijn: deze mensen hebben geen biechtvader maar een psychiater nodig.
Het is echter best mogelijk dat iemand die, ook al heeft hij vanwege deze zwakheid, psychiatrische hulp nodig, tegelijkertijd behoefte heeft aan een zielszorgelijke biechtvader. Het is niet juist om bij deze mensen de mogelijkheid van de werking van de heilige Geest uit te sluiten.
Echt schuldbesef kan een rol spelen bij iemand die niet alleen vergeving maar ook verdere hulp, ontmoeting, gesprek en genezing nodig heeft.
Samenvattend zou ik willen zeggen: De biecht in de zielszorg en de zielszorg in de biecht!
Zo zal de zielszorger, net als zijn Opdrachtgever, „de kwijnende vlaspit niet uitdoven en het geknakte niet verbreken". In zijn boodschap van vergeving ligt de heling opgesloten. De boodschap van de Heer die de mens heel maakt, heil brengt.

6. Bij wie te biecht?

Een lid van onze christen-gemeente zei eens: „Zelf heb ik de bevrijding van de biecht ervaren. Het is enorm verlossend, moet ik zeggen. Maar biechtvaders liggen niet voor het oprapen. Ik zal zeker niet iedere broeder of zuster daarvoor in aanmerking laten komen".
Is de biecht gebonden aan het ambt in de gemeente?
Heeft niet iedere gelovige het priesterambt ontvangen?
Vooral degene die dit aanvaardde?
Laten we beginnen vast te stellen, dat bij de biecht in de meeste gevallen sprake is van zielszorg en dat men zich om die reden zeker niet tot iedere mede-gelovige zal wenden. We zullen ons er eerst van willen vergewissen dat de persoon bij wie we willen gaan biechten beschikt over de nodige geestelijke rijpheid en voor zichzelf ook weet heeft van schuld en vergeving! Iemand die in staat mag worden geacht een ander op zielszorgelijke wijze de weg te wijzen naar vergeving en innerlijke genezing.

7. Biechten kan gezond zijn

In welke krant het volgende bericht was opgenomen weet ik niet meer; het maakt echter het belang ervan niet minder:
Washington - Het verdwijnen van het begrip zonde en van het zondebesef is één der voornaamste oorzaken van talrijke vormen van geestesziekten bij de moderne mens. Dit verklaart dr K. Menninger, hoofd van de Menningerkliniek in Kansas in de Verenigde Staten, in zijn boek „Whatever becomes of sin?" (Wat is het gevolg van zonde?) (Of: wat komt van zonde?).
Het begrip zonde, dat bijna geheel en al door psychologische en sociologische verklaringen vervangen is, moet opnieuw levende werkelijkheid worden, inklusief het woord zonde, aldus dr Menninger. Naar de mening van Menninger heeft men de onderzoekingen naar de symptonen van de geestesziekten te ver door gedreven. Men heeft het probleem niet aan de wortel aangepakt en dat is - aldus Menninger - de morele schuld.
Terwijl vroeger het zondebegrip overal aanwezig was, zijn er nu klaarblijkelijk geen schuld en geen individuele schuldigen meer.

Niet alleen de biecht maar ook de zonde is uit het denken van de moderne mens verdwenen. Zonde wordt nu verklaard als zwakheid, afwijking of verandering op grond van omstandigheden. Maar er bestaat een oplossing, meent dr Menninger, namelijk „berouw", herstel van het kwaad, schuldbelijdenis „boete".
Dan wordt het schuldgevoel onmiddellijk minder. Het menselijk geweten is volgens dr Menninger net zoals de politie. Men kan de politie ontlopen, ze onder pressie zetten, verdoven of korrupt maken, maar dat alles niet zonder een zware tol te betalen. „En wij kennen in vele gevallen deze „tol", aldus dr Menninger.
Een voor mij onbekend gebleven theoloog heeft het volgende gezegd: „Omdat wij de biecht in onze kerk veronachtzaamd hebben, ontmoeten we tegenwoordig in plaats van zondebesef: verdringing van de zonden en in plaats van verlossing: neurose" (zenuwziekte).

Bonhoeffer zei: „Zonde wil met de mens alleen zijn, wil onbekend blijven. In de duisternis van het niet uitgesprokene vergiftigt hij het hele wezen van de mens. De

uitgesproken, beleden zonde, heeft alle macht verloren".

„De biecht is geen wet, maar hij is een aanbod van Goddelijke hulp voor de zondaar".

Luther: „Persoonlijke biecht aan één mens, wil ik mij door niemand laten ontnemen en ik zou hem niet willen opgeven voor alle schatten... Ik weet wat hij mij aan kracht en troost heeft gegeven".

Het past bij het hart van een mens, zei eens iemand, dat hij ergens zijn schuld zegt; hoezeer hij er ook voor terugschrikt. Wanneer je zonde zonder meer ziekte gaat noemen, loop je het gevaar dat je de persoonlijke verantwoordelijkheid en eventuele schuld van de mens kategorisch ontkent. Het verschuiven van schuld naar ouders of omstandigheden en het je onttrekken aan eigen verantwoordelijkheid, is minder heilzaam dan men vaak denkt.

Aan de andere kant kun je alleen dan de vrijheid nemen van schuld en zonde te spreken, als je tegelijkertijd bereid bent te spreken van de Here God, die wil vergeven en vrij-maken en helen.

Deze individuele bevrijding kan door het geloven plaats vinden.

Nogmaals: het is niet gezond om bij zonde uitsluitend te spreken van verstoring van het geestelijk evenwicht en daarom alleen te vragen om een psycho-analytische en of psycho-therapeutische behandeling. Al spelen deze dingen een rol, je kunt er niet mee volstaan. Er blijft de vrijheid van eigen wil, eigen verantwoordelijkheid en daarom ook eigen schuld.

Zelfkennis kan enorm gezond zijn als het samen gaat met kennis van een vergevingsgezind God, Die niet alleen rechtvaardig is en oordeelt.

Veel mensen ervaren een grote innerlijke eenzaamheid die mede een gevolg kan zijn van het niet kunnen of willen uit-spreken. De innerlijke eenzaamheid kan worden tegengegaan als we bereid zijn onszelf te openen en die dingen die ons beklemmen en opsluiten te delen met een ander en met de hulp van die ander te komen tot een herstel van betrekkingen met God en de mede-mensen, en verdere genezing van het innerlijk.

Jacobus, de pastor van de gemeente te Jeruzalem schreef: „Belijdt daarom elkander uw zonden en bidt voor elkaar, opdat gij genezing ontvangt", (5 : 16).

In dit verband kun je je wel afvragen, waarom het ons soms gemakkelijker valt schuld te belijden aan God dan aan een biechtvader.

Zou het kunnen zijn, dat wij soms onze zonden uitsluitend aan onszelf belijden en onszelf vergeven? En zou het zo kunnen zijn, dat het steeds terugvallen in dezelfde zonde een gevolg is van het feit dat we onszelf vergeving schonken, in plaats van te leven vanuit de vergeving van de Heer? Vergeving van onszelf leidt niet zo gemakkelijk tot een breuk met de beleden zonde... Een goed zielszorgelijk gesprek over de zonde en schuld voorkomt gemakkelijker de sfeer van vergoedelijking en zelf-misleiding.

Daarbij helpt ons degene bij wie we te biecht gaan.

Natuurlijk zullen er velen te vinden zijn die zeggen geen behoefte aan de biecht te hebben. Dat is volkomen onbegrijpelijk. In feite kennen velen van ons de biecht helemaal niet!

Moge het voorgaande er toe hebben bijgedragen dat wij de waarde van het biechten gaan leren zien en in voorkomende gevallen ertoe durven te besluiten.

Lezen en luisteren

De vorige keer eindigde ik met de zin: Voorzover ik het zien kan is het de bijbel die ons de weg wijst naar de Onbekende en daarom willen we lezen en luisteren.

Eer we dat gaan doen moeten we wel tegemoetkomen aan hen die het wat moeilijk hebben met het Woord van God, zoals men ook dat boek wel noemt.

Een andere aanduiding: de Heilige Schrift die eveneens bij sommigen vragen oproept. Ik wil die uitdrukkingen wel gebruiken mits men mij niet dwingt daaronder te verstaan dat ik elke letter, elk woord als onversneden van God gekomen moet aksepteren. Hoe blij wij zijn met de taal, altijd nog is het woord niet geheel gelijkwaardig aan de roerselen van de geest. We kennen toch de uitdrukking: daar zijn geen woorden voor. Hoeveel te meer zal dat opgaan als God de geest van een mens inspireert door hem gedachten te geven, die buiten menselijk bereik liggen en waarvoor dus geen woorden zijn. Het zal dan tot omschrijvingen komen die uiteraard zo dicht mogelijk bij het gehoorde, ontvangene zullen liggen. Waaruit weer volgt dat hoe rijker de taalschat is, hoe verfijnder het gebruik van het woord, hoe duidelijker de oorspronkelijke inspiratie doorkomt. En ook: hoe scherper de aangesprokene kan luisteren, hoe dieper hij de zin begrijpt van wat hem werd toevertrouwd.

Dit klinkt allemaal wat ingewikkeld en is in zich al een bewijs van hoe moeilijk het mij valt om duidelijk te zeggen wat mijn geest bedoelt.

U mag het ook eens proberen uw binnenste gedachten in woorden om te zetten. Je staat op, je gaat zitten, je staat weer op, je gaat weer zitten en moeizaam baant dat binnenste zich een weg naar buiten. En dan heb je het nog niet helemaal zo gezegd zoals je het wel wilde.

Nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar, door de heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken, schrijft Petrus. Dat is zo, maar voor mijn besef hebben deze mensen geworsteld met wat God tegen hen zei. Geworsteld met de ver-taling. En iedere aandachtige lezer en luisteraar vindt iets van de vertaler, van de tolk terug in wat hij zegt of schrijft. God is gebonden aan de mogelijkheden van zijn knechten. Dat klinkt vreemd maar het pleit voor de Allerhoogste dat hij zijn woorden niet alleen geeft aan geleerden doch ook aan handwerkers. Ieder van hen kleurt de boodschap met de verven die het leven hem aanreikte zonder dat die menselijke inslag de boodschap overstemt. Soms zijn er bijgeluiden, maar de luisteraar herkent zeker de melodie. His master's voice - de stem van zijn meester - ontgaat ons niet als wij de bijbel lezen.

Ik heb begrip voor hen die de oude statenvertaling niet los willen laten. Ze denken dat ze daarin het zuivere woord van God hebben. Al die nieuwe vertalingen, ook nog in eigentijdse taal, schijnt de waarheid, de glans aan te tasten. Je vraagt je dan af waarom het eigenlijk gaat: om de klank van een woord of om de inhoud van het gesprokene. Velen blijven hangen in de vertrouwde klanken, terwijl anderen vragen naar de bedoeling van de Heer.

Men moet niet alleen lezen, men moet ook luisteren; afluisteren, navraag doen naar de betekenis.

Tenslotte, eer we dan gaan lezen en luisteren, nog de vraag die nu en dan opduikt: van wie hebben we eigenlijk de bijbel gekregen. Wie heeft het boek samengesteld. Dat klinkt wat zakelijk, dat samengesteld. Alsof het om een bloemlezing gaat, door een kommissie bijeengezocht uit nagelaten papieren van enige schrijvers en dichters.

Het komt wat anders over als ik zeg dat godvruchtige mannen met grote nauwgezetheid de verschillende geschriften bijeengebracht hebben. Ik kan in een paar regels niet afdoen waar anderen hele boekwerken aan gewijd hebben. Het Oude Testament danken we aan Israël. De tora (wet) was ongeveer 400 jaar voor Christus definitief afgesloten. De profetische geschriften omstreeks 200 voor Christus en de dichterlijke boeken rondom 100 voor Christus. Dat vormde samen de bijbel die Jezus had. En natuurlijk zijn tijdgenoten.

Het Nieuwe Testament is ongeveer tussen 50 en 100 jaar na Christus ontstaan. Zoals wij het nu kennen kreeg het eerst in de derde en vierde eeuw zijn beslag. De Geest van God zal zeker gewaakt hebben over wat bewaard moest blijven en de mannen geleid hebben die zorg droegen voor dit nu wereldwijd verspreide boek: uw bijbel, waaruit u mag lezen en waarnaar u mag luisteren.

Huizinga

In gesprek met lezers

staatssubsidie

Al weer geruime tijd geleden ontvingen we een schrijven van een lezeres die het oneens is met hen - overigens een minderheid, zoals het lijkt - die van mening zijn, dat gemeente en Unie geen staatssubsidie voor de uitvoering van direkt gemeentelijke taken mogen aanvaarden. Ze schrijft o.a.: „Zo zeer voel ik me lid (van de gemeente), dat ik niet weet waar de grens ligt tussen de gemeente en mijn eigen bestaan. Mijn vraag is dus aan u, als wij besluiten staatssubsidie te weigeren als gemeente, wat moeten dan haar leden doen? De meesten leven van, met en door staatssubsidie in de vorm van salaris, kinderbijslag, A.O.W., enz. enz. Wij krijgen op ons verzoek belastingaftrek voor giften en studerende kinderen, huurtoeslag, enz enz. Mag dit? Onze studenten hebben op kleuter-, basis- en verder onderwijs genoten door de gegeven staatssubsidie. Wanneer moet dat dan worden beëindigd bij onze a.s. voorgangers. En waarom?"

In de eerste plaats, zo luidt ons antwoord, kunnen salarissen (van ambtenaren), kinderbijslagen, A.O.W., enz. geen subsidies genoemd worden. Een salaris is een beloning voor geleverde prestaties, en kinderbijslagen etc. vallen onder de kategorie van sociale verzekeringen waarvoor premie wordt geheven.

(Ten onrechte wordt in dit verband ook wel gezegd, dat verpleeg- en bejaardentehuizen - bijvoorbeeld die van Tabitha - door de staat worden gesubsidieerd. Ook hier is van subsidie geen sprake. De overheid garandeert ‚slechts' de exploitatie. De verpleeg- en pensionkosten - indien eigen middelen ontbreken of ontoereikend zijn - worden betaald uit fondsen waarvoor premies worden/zijn betaald).

In de tweede plaats... Zo zouden we nog wel even door kunnen gaan om het hele hier boven genoemde rijtje langs te gaan. De kern van de zaak ligt echter in de al in het begin gemaakte opmerking van de briefschrijfster: ik weet niet waar de grens ligt tussen de gemeente en mijn eigen bestaan.

Toch is die ‚grens' er. De christen als individu, het gemeentelid dus, is niet de gemeente. En de gemeente is méér dan de som van haar leden. De gemeente is het Lichaam van de Heer. Dat kan van de individu niet gezegd worden. Op grond van dat ‚méér' is de relatie overheid (staat) tot gemeente (kerk) een andere, van een andere orde, dan die van overheid (staat) tot (christen) burger.

We willen hier nog een tweede, andere overweging aan toevoegen. Deze wereld toont duidelijk het beeld van de macht - ekonomisch, politiek (ideologisch) en fysiek (militair) - die zich steeds meer koncentreert en centraliseert. Technologie en technokratie gaan hand in hand. Dat samengaan is daaraan inherent, daarmee wetmatig gegeven. Die ontwikkeling voert naar ‚Big Brother' (‚Brave New World', etc.) - Grote Broer, die alles kontroleert en dirigeert -, de moderne staat. CIA en KGB ontlopen elkaar niet veel in de praktijk en waar Grote Broer tenslotte zijn ‚troon' zal vinden, in Moskou, Peking, Rome, Washington of waar ook, is niet zo belangrijk.

Welnu, de staat krijgt op het ogenblik reeds steeds meer macht en gaat zich met steeds meer zaken bemoeien. Industrieën en ondernemingen leveren zich, daartoe door ekonomische noodzaak gedwongen..., vrijwillig aan die staat uit. (Nee, we staan niet het klassieke liberalisme voor: ieder voor zich en God voor ons allen). Die staat (van de toekomst?) is, naar ons oordeel, het Beest uit de afgrond (Openb. 13), wiens beeld aanbeden zal worden.

De briefschrijfster rekent ook met deze toekomstige mogelijkheid; ze beëindigt haar brief tenminste met: „Mocht door een nieuwe ‚Hitler' ons onderwijs in gevaar komen, dan maakt al of geen subsidie geen enkel verschil. Dan zal ook een nieuwe offervaardigheid ontstaan, maar dat kan slechts beoordeeld worden als het zover is. Nu geeft m.i. elke steun van de overheid ons gelegenheid meer te geven en te kunnen doen voor Koning Jezus". Wij vragen ons in dit verband af, of deze ‚Hitler' als zodanig herkenbaar zal zijn. Zie de geschiedenis van de christenen in het Duitsland van de 20er en 30er jaren, óók die van de baptisten helaas... Zullen wij zoveel meer onderscheidingsvermogen hebben? v. D.

MANNENKOOR UIT VOLMARSTEIN ZOEKT KONTAKT

Uit Duitsland kwam een briefje over bovengenoemd mannenkoor van 30-40 mannen. De leden van dit koor behoren tot de baptistengemeente in hun woonplaats en verlenen geregeld medewerking aan b.v. tentwerk in deze of gene gemeente. Dat zouden ze ook wel eens in het buitenland willen doen, b.v. in Nederland.

Ze betalen hun eigen kosten, maar maken natuurlijk graag gebruik van de wereldberoemde Nederlandse gastvrijheid. Is het iets voor u in de gemeente?

We willen graag helpen het kontakt tot stand te brengen.

R. Reiling, Indus 17, Dordrecht; telefoon 078-73170.

OLYMPISCHE WINTERSPELEN

Tijdens de Olympische Winterspelen in Innsbruck werden door de Internationale Christelijke Olympiade Dienst (ICOD) 30.000 evangeliën in 22 verschillende talen uitgedeeld. De ‚Teestube' van de ICOD werd door 900 gasten en deelnemers aan de Spelen bezocht.

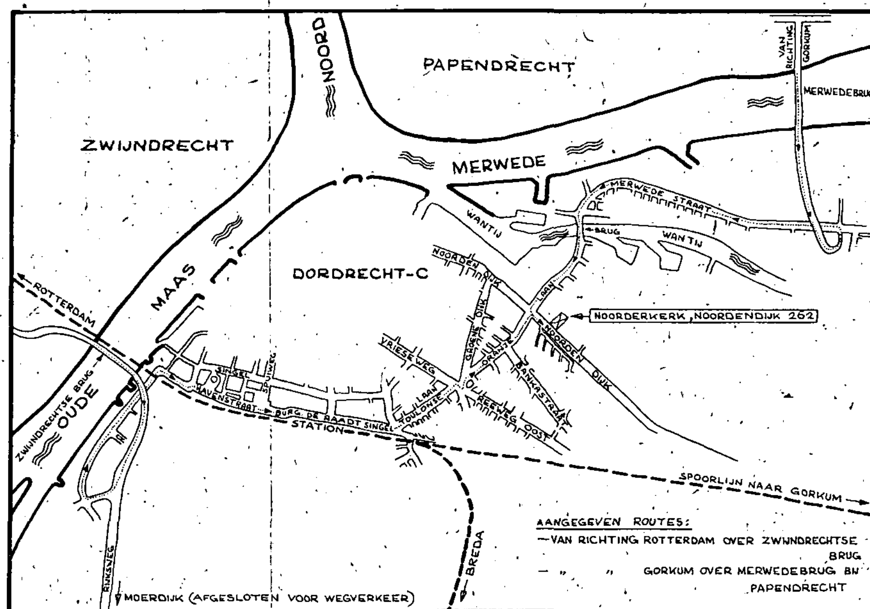
Aan de campagne van ICOD werkten ongeveer 300 vrijwilligers mee.

INTRODUKTIEDIENST VAN E.C.U. TE DORDRECHT

A.s. zondagmiddag zal in een speciale dienst van de baptistengemeente te Dordrecht en de Evangelische Commissie der Unie ds R. Reiling als evangelist in dienst van al de bij de Unie aangesloten gemeenten bevestigd worden. De dienst wordt gehouden in de (N.H.)-Noorderkerk, Noordendijk 262 te Dordrecht, om 5.00 uur.

Afgevaardigden van gemeenten en Unie-instanties worden verwacht; na de dienst wordt er koffie geschonken.

PAAS-APPèL IN STADSKANAAL

Op de tweede Paasdag wordt, zo de Heer wil en wij leven, in Stadskanaal het jaarlijkse paas-appèl gehouden, georganiseerd door de Groninger Bond van Baptisten Gemeenten.
Tijdens het gevarieerde programma wordt aandacht gegeven aan de vraag, hoe het evangelie van de Opstanding op ons inwerkt, en wat het belang van dit evangelie is voor deze tijd.
Aan het programma werken de groep „Release" (uit Stadskanaal) en de groep „Zicht door Licht". (uit Nieuw Buinen) mee met zang en muziek.
Het appèl begint om 10 uur precies. Halverwege het programma is er koffiepauze, en het appèl wordt beëindigd niet later dan 12.30 uur.
Het paas-appèl wordt gehouden in de kerk van de baptistengemeente „Noord' aan de Handelsstraat.
Voor de samenzang is een liederenblad beschikbaar.
Voor de kinderen in de zondagsschoolleeftijd is er een afzonderlijk programma, in de kerk van de baptistengemeente ‚Zuid' aan de Wilgen (plan Termaars). De kinderen dienen met het oog daarop uiterlijk kwart voor tien in de kerk aan de Handelsstraat te zijn, waar het vervoer wordt geregeld.
We hopen die dag velen te ontmoeten.

P. v. d. Werf, sekretaris

DS PH. LINDEMAN WZN.

In de week van 16 tot en met dinsdagochtend 23 maart jl. deden zich in de ziektetoestand van ds Ph. Lindeman, die 18 februari wegens een ernstig ongeval in een ziekenhuis te Enschede werd opgenomen, geen nieuwe ernstige komplikaties voor. De behandelende artsen hebben nu de hoop, dat het levensgevaar is geweken.

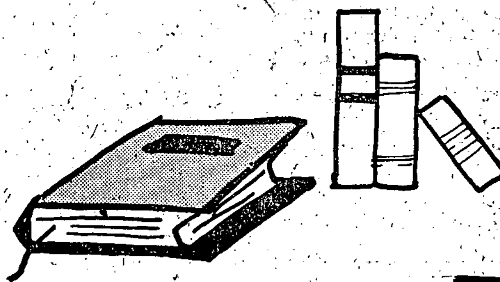
SPREKERSLIJST

Korrektie op: Sprekerslijst, administratie Zicht en sekretariaat baptistengemeente Foxhol: H. G. Hoppentocht, woont thans Pallas 5, Hoogezand. Het telefoonnummer blijft ongewijzigd.

DRINGENDE OPROEP VOOR EEN OOGARTS IN SIERRA LEONE

Het Europese Baptisten Zendingsgenootschap, waarin ook wij als Nederlandse Baptisten participeren, zou graag in kontakt komen met een *oogarts* voor een oogkliniek te Lunsar, Sierra-Leone (Engels talig!). De behoefte aan deze specialist daar is dringend. Mocht u ons in kontakt kunnen brengen met een dergelijke specialist, dan zouden wij dat erg op prijs stellen.
Volledige informatie, kunt u verkrijgen bij ds G. van 't Wout (vice-voorzitter van de E.B.M.S.); tel. 030-616048.

zondag	28 maart	Psalm 116	[redacted]
maandag	29 maart	Lucas 20 : 27-[redacted]	
dinsdag	30 maart	Lucas 20 : 41-[redacted]	
woensdag	31 maart	Lucas 21 : 5-[redacted]	
donderdag	1 april	Lucas 21 : 20-[redacted]	
vrijdag	2 april	Lucas 21 : 28-[redacted]	
zaterdag	3 april	Psalm 2	

Tien duize[redacted]

(10.00[redacted]

voor De [redacted]

We kunnen veel, omdat we [redacted]
De aktie voor De Vinkenhof [redacted]
werking.
En we werken samen omd[redacted]
we daarmee de zaak van on[redacted]

Hoeveel de aktie zal opbr[redacted]
Zo gauw we het weten, bren[redacted]

De aktie is bijna voltooid. D[redacted]
die zich ingezet heeft voor [redacted]
Dat geldt hen, die de onder[redacted]
organiseerden, en hen die o[redacted]
bijdrage gaven.

Samenwerking voor de zaak [redacted]
van God. Ik hoop dat we vo[redacted]
baarheid terug zullen denken [redacted]
tien duizen[redacted]
voor De Vinkenhof.

PW

SBC EN AMERIKAANS BIJBELGENOOTSCHAP

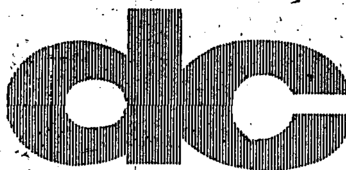
Voor het twaalfde achtereenvolgende jaar staat de Zuidelijke Baptistenkonventie (U.S.A.) als eerste op de lijst van de meer dan 75 denominaties die jaarlijks bijdragen aan het werk van het Amerikaanse Bijbelgenootschap. De bijdragen uit gemeenten van de konventie bedroegen in 1975 $ 238,544.11, dat is 16% van het totaal. Tweede op de lijst zijn Missouri Synod Lutherans met $ 161.401 en United Methodists derde met $ 132,592. Geen ander kerkgenootschap droeg verder meer dan $ 100.000 bij.

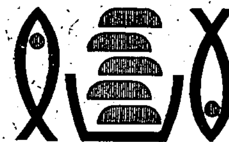
Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57, postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

[redacted]

NEGENENTWINTIG NAMEN VOOR JEZUS VAN NAZARETH

Naaste. Vreemde. Jood. Zaad. Boom aan de bron. Bruidegom. Weg.

Droom van een mens. Deur open. Hoeksteen. Sleutel. Leeuw van Juda. Lam. Gerechte.

Herder. Parel. Twijgje. Vis. Brood. Woord. Wijnranken. Zoon van God. Knecht.

Stromend levend water. Morgenster. Koploper. Enige. Onzegbaar gezegde.

Huub Oosterhuis

PROTESTMARS

Op 8 mei a.s. zal in Bonn, de Westduitse hoofdstad een zwijgende protestmars gevolgd door een gebedsdienst worden gehouden, om de aandacht te vestigen op het lot van gevangengenomen christenen in de Oostbloklanden. Prominente deelnemers zijn o.a. de vroegere marxist Ludek Pachmann, bekend internationaal schaakgrootmeester (nu een christen) en evangelist dr Gerhard Bergmann.

OLYMPISCHE SPELEN

Billy Graham mag tijdens de a.s. Olympische Spelen in Montreal, Canada geen evangelisatiecampagne voeren. Om de Olympische neutraliteit te waarborgen geeft het Internationale Olympische Comité geen enkele politieke of godsdienstige organisatie verlof om tijdens de zomerspelen te Montreal zich te manifesteren.

GODSDIENST IN ALBANIE

In een ontwerp van een nieuwe grondwet in Albanië, die de grondwet van 1946 moet vervangen wordt de godsdienst elke erkenning ontzegd. De staat zal atheïstische propaganda steunen om de mensen met de materialistische, wetenschappelijke wereldbeschouwing vertrouwd te maken. Blijkens een bericht uit Osservatore della Domenica waren er in 1971 nog 14 rooms katholieke priesters in Albanië, van wie 12 zich in een koncentratiekamp bevonden.

FRIESE RADENKONFERENTIE

De Friese Radenkonferentie wordt morgen - zaterdag 27 maart - te Sneek gehouden in een van de zalen van de baptistenkerk, Willem Lodewijkstraat 4. Aanvang 10.00 uur v.m. (vooraf koffie); sluiting plm. 4.00 n.m.
Komt allen zoveel mogelijk.

B. v. d. M.

Op 29 maart a.s. hopen wij D.V. met onze lieve ouders en grootouders

G. VISSER (emer. pred.)
en
D. VISSER-GORTER

hun 50-jarig huwelijk te gedenken.

De Heer heeft ons in hen veel gegeven waarvoor wij dankbaar zijn.

Hun kinderen en kleinkinderen

Gelegenheid te feliciteren op die dag in Hotel Hanenburg te Sneek tussen 16.30 en 18.00 uur.

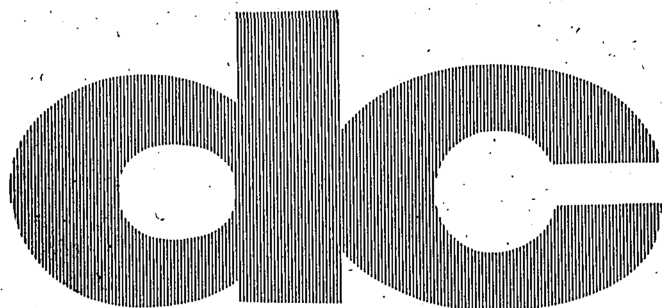

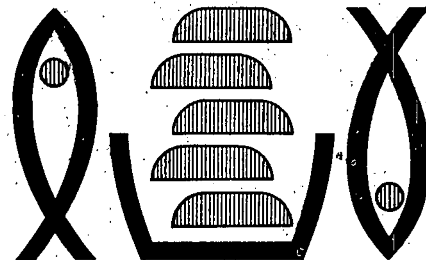
Op 10 maart 1976 werd door haar Heer thuisgehaald onze zuster

J. RUITENBERG

op de leeftijd van 81 jaar.

Baptistengemeente 's-Gravenhage

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 14 - 2 april 1976

WAT DOEN WIJ VOOR ISRAEL?

Op 5 december van het vorige jaar verscheen onder de kop ‚Predikanten organiseren tweede Israëlcollecte' in het Nieuw Israëlitisch Weekblad een artikel, waaraan ik het volgende ontleen:

In de nacht van 24 op 25 december 1975 zal in tal van hervormde kerken in Nederland opnieuw worden gekollekteerd voor de landbouwvakschool in het Zuid-Israëlische plaatsje Eshel Hanassi. Drie predikanten, ds A. A. Spijkerboer te Amsterdam, drs S. Gerssen te Utrecht en dr K. H. E. Oppenheimer te Leiden hebben hiertoe het initiatief genomen, nadat de eerste aktie voor dit projekt, die op 4 mei 1975 onder auspiciën van de Synode van de Nederlandse Hervormde Kerk werd gehouden, zevenhonderdduizend gulden heeft opgebracht. Gerekend was op een uiteindelijk bedrag van één miljoen gulden. Aan deze aktie namen duizend van de 1400 gemeenten deel.

‚Wij generen ons ervoor, dat we ondanks de goede voorbereiding het streefbedrag niet hebben gehaald. Daarom willen we nu proberen de resterende drie ton via een partikuliere aktie onder de gemeenten bij elkaar te krijgen', zegt ons ds Spijkerboer van de Bethlehemkerk in Amsterdam-Noord. Samen met zijn kollega's Oppenheimer en Gerssen is de heer Spijkerboer op het ogenblik met medeweten van de synode bezig, zijn kollega-predikanten in den lande via de kerkbladen op te wekken om ook op 25 december deel te nemen aan de aktie voor Eshel Hanassi. Al eerder heeft de centrale kerkeraad van de hervormde gemeente Hillegersberg in Rotterdam in een brief aan het moderamen van de synode gevraagd om een jaarlijkse herhaling van de kollekte voor Israël. Daarbij zou ieder jaar voor een ander projekt geld bijeen worden gebracht zolang de gespannen toestand, waarin Israël verkeert, voortduurt. Daarop hebben de predikanten ingehaakt. Ds Spijkerboer: ‚We willen eerst de aktie voor Eshel Hanassi afmaken, vóór we aan iets nieuws beginnen'.

Dr R. J. Mooi, sekretaris voor algemene zaken van de Generale Synode van de Nederlandse Hervormde Kerk, zegt ons: ‚Hoewel voor 1976 het kollekterooster al vastligt, zullen wij zeker over het verzoek van Hillegersberg in het moderamen gaan praten. Israël heeft onze zeer grote sympathie, maar we moeten precies nagaan in hoevere er mogelijkheden aanwezig zijn om een jaarlijkse Israël-kollekte te organiseren. Aan een verlenging van de aktie voor Eshel Hanassi werken wij niet aktief mee, omdat die aktie is afgesloten. Maar het voorstel van Hillegersberg om steeds een ander projekt in Israël bij de kop te nemen, zullen wij op de agenda plaatsen'.

Tot zover het artikel in het ‚Nieuw Israëlitisch Weekblad' van 5 december 1975, dat mij onder ogen kwam via de Nederlandse Vereniging van Jesjoea Hammasjiach Belijdende Joden Hadderech (is de weg). Deze vereniging, die is aangesloten bij de International Hebrew Christian Alliance, is een organisatie van christenjoden in ons land. Zij heeft zich op 31 december van het vorige jaar in een brief gewend tot de kerken, die participeren in het Interkerkelijk Contact inzake Israël. De Unie van Baptistengemeenten wordt daarin vertegenwoordigd door ds D. Slort, thans te Enschede.

Wat wil Hadderech nu precies? Wel, men meent de hierboven bedoelde kerken de vraag te moeten voorleggen, ‚of zij, evenals de Nederlandse Hervormde Kerk dit tracht te doen, ...nu reeds voor de eerste zondag in mei 1976 een kollekte willen programmeren ten behoeve van Israël'. Een nadere bestemming van deze kollekte, aldus de brief, zal in een later stadium vastgesteld kunnen worden. Via het Unie-

bureau is deze brief-in-afschrift toegezonden aan alle kerkeraden, die daarmee in eigen verantwoordelijkheid kunnen handelen.

Nu kan men van mening verschillen over de vraag, of en in hoever de huidige staat Israël moet worden gezien als een, weliswaar voorlopige en gedeeltelijke, vervulling van de profetieën van Oude en Nieuwe Testament. Er zijn er, ook in onze gemeenten, die er geen enkele moeite mee hebben om deze vraag met een volmondig ‚ja' te beantwoorden. Anderen zijn op dit punt terughoudender, ook al zullen zij een zekere relatie tussen het Israël van profeten en apostelen èn de in 1948 uitgeroepen staat Israël niet met zoveel woorden willen - en kunnen - ontkennen. Het zou interessant zijn als aan deze problematiek eens een themanummer van ons weekblad werd gewijd.

Maar hoe dan ook, de suggestie om op de eerste zondag in mei van dit jaar voor een bepaald projekt in Israël te kollekteren, spreekt mij aan. Er wordt wel eens gezegd, dat wij tegenwoordig vooral niet eenzijdig mogen zijn, dat wij genuanceerd moeten denken, maar ik heb daar langzamerhand schoon genoeg van. Ook in kerkelijke kring komt men wel de opvatting tegen, dat de Joodse staat eigenlijk zou moeten worden omgevormd tot een zgn. demokratisch, niet-racistisch Palestina (!), met gelijke rechten en plichten voor allen. Welnu, voor de Joden in menig land in het Midden-Oosten is er, naar het schijnt, geen ander recht dan dat op een leven onder voortdurende bedreiging en onzekerheid. De maandenlang verzwegen dood van de Joodse Nederlander Leendert Aronson in Irak is er een bewijs van. De burgeroorlog in Libanon, waarbij de verschillende godsdienstige groeperingen elkaar afslachten, geeft in dit opzicht eveneens te denken.

Nee, ik ben van mening, dat de kerken in ons land, dat ook onze gemeenten in het licht van de situatie, waarin Israël op het ogenblik verkeert, niet kunnen en mogen volstaan met gebed voor Israël, hoe dringend nodig ook, maar dat zij ook op andere wijze uiting behoren te geven aan hun besef van verbondenheid met het oude Godsvolk. In Groningen-Zuid heeft de kerkeraad besloten om de beide (deur)-kollekten op de eerste zondag in mei te bestemmen voor een nader te bepalen doel in Israël. Ik hoop, dat men dat ook elders in het land zal willen doen.

J. A. Brandsma

ZAND en ZAAD

Het is wel leuk om in een kerkblad ook wat van die korte zinnetjes te vinden, die werken als een venster in een huis, als een openstaande deur in een wat volle kamer. In mijn woonplaats verschijnt zo'n blad, dat door de hervormde gemeente en gereformeerde kerk samen wordt uitgegeven. Het wordt mij bezorgd en ik lees het met aandacht. Vooral die zinnetjes waarbij de spijker op de kop geslagen wordt. Deze keer vond ik:

„Ik geef u een gulden als u me zegt waar God woont..."

„En ik geef u twee gulden als u mij zegt waar Hij niet woont!"

En deze: Wie zijn doel voorbij streeft mist het even goed als hij die het niet bereikt.

Maar de prijs gaat deze keer naar de volgende: Er is geen heilige zonder verleden en geen zondaar zonder toekomst.

Een doordenkertje.

Protestanten hebben het niet zo op heiligen begrepen. Zulke ‚verklaarden' hebben we niet. Waarschijnlijk vanwege dat verleden. Als u en ik samen gezellig over het verleden van die man of die vrouw roddelen, heeft hij het in zijn zaken wellicht niet al te nauw genomen en is zij op de een of andere dag buiten haar boekje gegaan. Nadien is alles weer in het reine gekomen en zijn hij zowel als zij een voorbeeldig leven gaan leiden. Zo dus dat wij er een voorbeeld aan kunnen nemen. Maar ja, dat verleden. Ik herinner mij in toespraken wel eens de uitdrukking: zee van eeuwige vergetelheid, te hebben gehoord. Onder de mensen heb ik die nog niet gezien. Zij zeggen: vergeven wil ik je wel, maar vergeten kan ik het niet. Kunnen wij ons verleden vergeten? Ik niet. Het is alsof, met name de donkere partijen, alles in steen gebeiteld is. Ik herinner mij tijden, plaatsen, woorden, handelingen en ik neem aan dat ik geen uitzondering op de regel ben. Een boekhouding waaraan geen enkele debetpost ontbreekt. Uit m'n jongensjaren ken ik nog het verhaaltje dat je nu en dan op de kansel hoorde. Van die vader met zijn balsturige zoon. Telkens als het mis gegaan was moest hij van zijn vader een spijker in een plank slaan. Deed hij dan eens iets goeds dan mocht hij er een spijker uittrekken. Maar de gaten bleven er wel. Ik betwijfel de kunst van het uittrekken maar indien het u ook zou gelukken, u houdt er een vergiet aan over. Een waardeloze plank.

Ook al zou bij anderen de herinnering aan uw verleden verbleken, bij u niet. Dat kan ontzettend frustrerend, remmend werken. Het sluit uw mond daar waar u met de beste bedoeling iemand anders zou willen waarschuwen; om het woord vermanen maar niet te gebruiken. U schaamt zich. Het verleden knevelt u.

Paulus heeft zijn verleden nooit vergeten. Petrus ook niet. Toch hebben die broeders met vrijmoedigheid getroost, vermaand, aangespoord en dat was omdat ze op de barmhartigheid van God terugvielen, voor zichzelf en voor de ander. Geen heilige zonder verleden, geen zondaar zonder toekomst.

Zo karig wij van het woord heilige gebruik maken, zo gul zijn we met dat zondaar. Omdat er zo velen van zijn. Altijd al en overal. Laten we het kort maken: we zijn het allemaal. Dat komt er wel wat vlot uit. Wat oppervlakkig. Het wordt wat moeilijker te zeggen: ik ben een zondaar. Ik schuif de schuld van mijn tekort en teveel op niemand. Op het bekende milieu niet. Op mijn opvoeding niet. Ik zal achter geen enkele struik wegkruipen. Zelfs niet achter: ik ben nu eenmaal zo en kan niet anders. Ik zeg wel: Want Hij weet wat maaksel wij zijn...

Sinds Jezus kwam is er toekomst voor iedereen. Hij schrijft niemand af. Hij werpt niemand uit, hoe grondig fout het verleden ook is. Was Jezus niet de vriend van tollenaars en zondaars? Het komt er helemaal op aan of ik, zondaar, hand in hand met hem wil gaan. En die beslissing moet ik elk uur, elk ogenblik nemen. Ja zeggen tegen Jezus betekent het opgaan der zon in de morgen. Het pad der rechtvaardigen (en gerechtvaardigden omdat zij geloven) is als het glanzende morgenlicht, dat steeds helderder straalt tot de volle dag. Grijp die lichtende toekomst en God zal de greep zegenen.

Huizinga

VRIJWILLIGERS NODIG

De kampkommissie staat voor een probleem. Dit jaar komen er nog weer meer mensen in de kampen dan de afgelopen jaren.

Hier zijn we erg blij mee, maar het geeft ook veel werk. We hebben mensen nodig die ons er door helpen. Het gaat vooral om hulp in de keuken en voor het schoon houden van het huis.

We denken bijvoorbeeld aan twee echtparen die ruim in de vakantie zitten (of in de W.W.?) en bereid zijn een paar weken mee aan te pakken.

Geld brengt het niet op, maar wel heel veel voldoening en gezelligheid. Overigens zijn de reiskosten en het verblijf op De Vinkenhof voor onze rekening; het kost u dus niets.

Het gaat om de weken van 3-24 juli.

Iets voor u?

Neem dan kontakt op met: Alb. Hofman, J. Oldenburgerstraat E 47, Nieuwe Pekela; tel. 05978-5475.

BEZOEK

De inrichting lag een eindje buiten de stad, maar die ene autobus stopte vlak bij het hek van de voortuin met schraal gras en tierig onkruid. Lang geleden was het huis een villa geweest van mensen in goede doen. De voorgevel met de krullerige stenen versieringen hield een weelde van vroeger koppig doch vermoeid overeind. Ik belde precies om half drie. Binnen hoorde ik sleutels rinkelen. Toen werd een verpleegster zichtbaar die vroeg wat ik wilde.

„Bezoek voor meneer De Vries", zei ik. En ik tilde het zakje fruit wat in de hoogte.

„Ik zal de broeder even waarschuwen", antwoordde ze, „kom maar binnen".

In de gang wees ze me een stoel. Daarna haalde ze de sleutels weer uit de zak van haar schort, opende een groene deur die naar een stenen trap leidde en verdween. Van de plaats waar ik zat, keek ik in een grote, zonnige kamer. In een wijde kring zaten oude dames zwijgend voor zich uit te staren. Een kleintje, met mooi, spierwit haar, sliep. Haar bovenlichaam was opzij gezakt. Ze leek mij op het punt om uit de stoel te vallen. Op kleine tafeltjes stonden theekoppen, cakebordjes en vaasjes met bloemen. Het samenzijn had iets van een geruisloze verjaarsvisite, ter ere van een afwezige. Een statige, bleke heer kwam langzaam door de gang naar mij toe, stak zijn hand uit en zei, met een glimlachje: „Ik ben de boekhouder van 't zaakje hier. Mag ik eens even kennismaken?" Op dat ogenblik verscheen een verpleegster, pakte hem zachtjes bij de arm en vroeg vriendelijk: „Gaat u mee? U krijgt straks bezoek. Kóm maar..."

Ze gaf hem een arm en samen liepen ze de gang uit. Toen ze even later terugkeerde zei ze op een vergoelijkende toon tegen me: „Hij is écht boekhouder geweest. Bij een groot bedrijf hoor. Maar..." Ze haalde haar schouders op en liep verder. Weer hoorde ik de sleutels. De groene deur ging open en de kleine, breekbare gestalte van meneer De Vries kwam de gang in, met een enigszins tastende tred.

In de kroeg waar hij, jaren achtereen, dag in dag uit in zijn glas staarde en over zijn verleden mompelde, wel eens naar buiten wijzend met de zachte, haast teder uitgesproken woorden: „Dat is het licht van meneer Rembrandt" had ik hem nog nooit zo korrekt in de kleren gezien. Hij was ook zeer zorgvuldig geschoren en zijn grijze haar hadden ze eindelijk eens bijgeknipt. Maar zijn fraai, aristokratisch, oude mannenhoofd zag er sterk vermagerd uit en vertoonde een uitdrukking van schrik en ontreddering.

„Gaat u maar in de konversatiezaal", riep een verpleegster. „Dat is gezelliger". In de kamer met de zwijgende kring", zei meneer De Vries: „Ik moet hier weg. 't Is hier te..."

Hij zocht naar het woord, zijn lippen op een murmelende manier bewegend. Ik legde het zakje voor hem op tafel en zei: „Hier is wat fruit. Ik dorst niets beters mee te brengen". Hij keek er niet naar, boog zich naar mij over en vervolgde, op ontstelde toon: „Voor we gaan eten moeten we bidden. Stel je voor. Bidden".

Hij schudde het hoofd en zei: „Ik moet hier weg. 't Is hier te verschrikkelijk".

En zich weer naar mij overbuigend, fluisterde hij: „Ze zijn allemaal in de war. Ze zitten maar, de hele dag, zonder iets te zeggen. Er is er één die loopt maar in het rond, aldoor maar in het rond. En een vrouw schrijft alles wat ze doen in een schrift, met de tijd erbij. „Elf uur tien, naar het privaat geweest". Wat heeft dat nou voor zin? En als je het haar vraagt wordt ze kwaad. Nee, 't is hier te..."

Hij ging weer naar het woord zoeken, zijn smalle gezichtje nerveus vertrekkend.

Droevig zei hij: „Dat ik nou zo moet enden - in zo'n roomse boel. Ik heb het altijd zonder kerk gesteld".

„'t Is protestant hier", antwoordde ik. Het klonk als een schrale troost. Er kwam een jonge stralende verpleegster binnen, die een klein broodmager vrouwtje meetrok en vrolijk riep: „Kom nou, lieffie. Dan kun je lekker zitten. En theedrinken". Het vrouwtje rukte zich los en zei op huilerige toon: „Nee, laat me nou maar. Ik ben toch alleen nou..." Ze liep de kamer weer uit.

Ik schoof een doosje sigaretten naar meneer De Vries toe, maar hij stak z'n hand er niet naar uit. Geruime tijd bleef hij zwijgen, met vage ogen. Toen zei hij: „'t ergste vind ik dat bidden".

„Maar u hoeft toch niet mee te bidden?" vroeg ik. Hij keek me nu verbaasd aan of hij mijn aanwezigheid voor het eerst opmerkte.

„Ik moet hier weg", zei hij.

Kronkel

(Pseudoniem van de auteur S. Carmiggelt - red.).

———

Bovenstaand stukje ontving de redaktie van Tabitha-informatie, het personeelsblad van Tabitha-Amsterdam. De redaktie tekent hierbij aan: Sommigen van u zullen weten dat het over het oude Tabitha aan de Amstelveenseweg handelt. Hiermee nemen we dan afscheid van ons oude huis, waar het erg gezellig kon zijn, en trekken gezamenlijk het nieuwe huis aan de Walborg binnen waar we het opnieuw gezellig zullen gaan maken. Met elkaar.

DS R. REILING OFFICIEEL INGELEID ALS EVANGELIST IN DIENST VAN DE E.C.U.

Zondag 28 maart jl. vond te Dordrecht, in een dienst van de plaatselijke baptistengemeente en van de Evangelisatie Commissie der Unie de officiële inleiding plaats van ds R. Reiling als evangelist in (parttime) dienst van de E.C.U.

In het nummer van volgende week zal uitvoeriger aandacht aan deze gebeurtenis worden geschonken.

Red.

FRIESE RADENKONFERENTIE IN SNEEK

Onder leiding van ds W. Hessels van Lemmer, voorzitter van de Friese Bond van Baptistengemeenten waren jl. zaterdag 27 maart ongeveer 40 raadsleden en andere belangstellenden aanwezig op de voorjaarskonferentie, die deze keer weer gehouden werd in de met narcissen versierde Jeugdzaal van de baptistenkerk in Sneek.

In de morgenvergadering hield de heer H. Ruiter uit Veendam, propagandist van het Nederlands Bijbelgenootschap, een warm pleidooi voor de verspreiding maar vooral het lezen van de bijbel; „Lees, leef en geef de bijbel" was zijn onderwerp. 's Middags kwam ds K. Corporaal van Leeuwarden aan het woord die op ernstige en gedegen wijze achtergrondinformatie verstrekte bij het onderwerp Werkt de veranderde samenleving geloofsvervlakking in de hand? Een vraag die ook in de bespreking daarna geen algemene beantwoording ontving, omdat de inleider de diskussie steeds weer terugverwees naar ieders persoonlijke levens- en geloofservaring in deze tijd.

Naast enkele huishoudelijke agendapunten, als het verkiezen van een nieuwe penningmeester van de Bond - in de plaats van br Brandenburgh uit Staveren werd br Bijlsma uit Workum gekozen - prijkte ook nu weer het punt Nieuws uit de gemeenten op het programma. Welnu, de aanwezigen konden uit de gemeenten goede dingen vermelden - er waren en zijn weliswaar geen opvallende hoogtepunten te vermelden maar het werk in de gemeenten in Friesland vindt en vond gezegende voortgang. Aparte vermelding verdient wel de arbeid in de „posten" Bolsward en Emmeloord: in Bolsward waren de laatste maanden meerdere doopaanvragen en in Emmeloord nam het huisbezoek en de offervaardigheid zichtbaar toe na de ingebruikneming van het eigen gebouw (dat reeds een kleine vergroting moest ondergaan wegens ruimtegebrek).

Bz.

Vrouwen als voorganger?

door dr G. Keith Parker (docent praktische theologie aan het Europese Baptistenseminarie te Rüschlikon, Zwitserland).

Uit een recent onderzoek naar de rol van de vrouw in de gemeente - een onderzoek ingesteld in baptistengemeenten in Noordelijk Europa - blijkt, dat baptisten in het algemeen van mening zijn, dat vrouwen best voorganger kunnen zijn.

De antwoorden op een vragenlijst hebben overigens een traditionele baptistische verscheidenheid aan het licht gebracht; ook bleek eruit, dat velen van mening zijn, dat de standpunten aan het veranderen zijn. De vragen lijsten werden gezonden naar 120 Unieleiders, niet-voorgangers en voorgangers in baptistengemeenten in Zwitserland, Frankrijk, Groot Brittannië, Nederland, West-Duitsland, België, Denemarken, Zweden en Finland.

Hoewel een niet onbeduidend aantal vrouwen bezig is in verschillende pastorale werkzaamheden is een precies aantal niet vast te stellen omdat er nogal verschillend gedacht wordt over wat onder pastorale werkzaamheden moet worden verstaan. Als men zowel de traditionele pastorale taken, als het leiden van een plaatselijke gemeente (waarbij ook het bedienen van doop en avondmaal), alsook preken en evangeliseren erbij rekent komt men op een aantal van ongeveer 114. Als men evenwel het betrekkelijk grote getal van vrouwelijke predikers/evangelisten niet meetelt is het aantal vrouwelijke voorgangers ongeveer 36.

Het bleek, dat men in Zweden, sinds 1892, beschikt over de langste ervaring met de praktijk van vrouwen in het pastoraat. Andere unies begonnen er mee op verschillende andere data, als 1920, 1955 en zelfs in 1973. Vrouwelijke voorgangers zijn thans werkzaam in de Unies van Groot Brittannië, Zweden, Finland (Zweedstalig) en West-Duitsland (waar een vrouw als hulppredikant werkzaam is).

Op het ogenblik studeren 250 vrouwen aan bijbelscholen, seminaria of aan theologische fakulteiten. Velen van hen komen uit Unies waar op het ogenblik geen vrouwen als voorganger werkzaam zijn. Gedurende de laatste 25 jaar hebben meer dan 200 vrouwen hun studies voltooid die nu werkzaam zijn in verschillende funkties: onderwijs, prediking en zending. Het is opmerkenswaardig, dat vele vrouwen op het ogenblik op het zendingsveld reeds bezig zijn in de arbeid van pastoraat en verkondiging terwijl ze diezelfde arbeid niet mogen doen in eigen land.

Een deel van het onderzoek was er op gericht gewaar te worden hoe de geënquêteerde zelf dacht en hoe, naar zijn mening, de gemiddelde baptist en de leidende figuren in zijn Unie. Het bijgaande overzichtje geeft hierop antwoord. Opmerkenswaard in dit verband is, dat van hen die antwoord gaven meer dan 84% van mening was dat vrouwen pastorale funkties zouden kunnen vervullen, dat 80% van mening was dat ze het zouden moeten doen en dat 85% meende dat de bijbel het als mogelijkheid toestaat.

Evenwel, 42% vond het „niet natuurlijk" voor vrouwen om de rol van leiderschap te vervullen en 49% zei, dat het op dit moment niet opportuun zou zijn. Meer dan 70% gaf te kennen, dat de „gemiddelde baptist" er tegen zou zijn.

Duidelijk is, dat men er van overtuigd is, dat de „gemiddelde baptist" zijn mening ten aanzien van het aanvaarden van vrouwen op het terrein van gemeentelijk werk zou wijzigen. Men was ook de mening toegedaan, dat de baptisten-leiders er goed aan deden in de toekomst vrouwen te aanvaarden in gemeentelijk werk.

Aangezien velen van de geënquêteerden verklaarden zelf bereid te zijn vrouwen te aanvaarden is de konklusie gewettigd, dat hun eigen houding niet belangrijk meer zal veranderen.

Het onderzoek gaf de mogelijkheid kommentaar te leveren en de meeste geënquê-

VRAAG

1. Vrouwen kunnen/kunnen niet een effektieve rol vervullen in het pastoraat (kunnen/kunnen niet, links en rechts)

2. Vrouwen moeten/moeten niet dit soort werk doen (moeten/moeten niet)

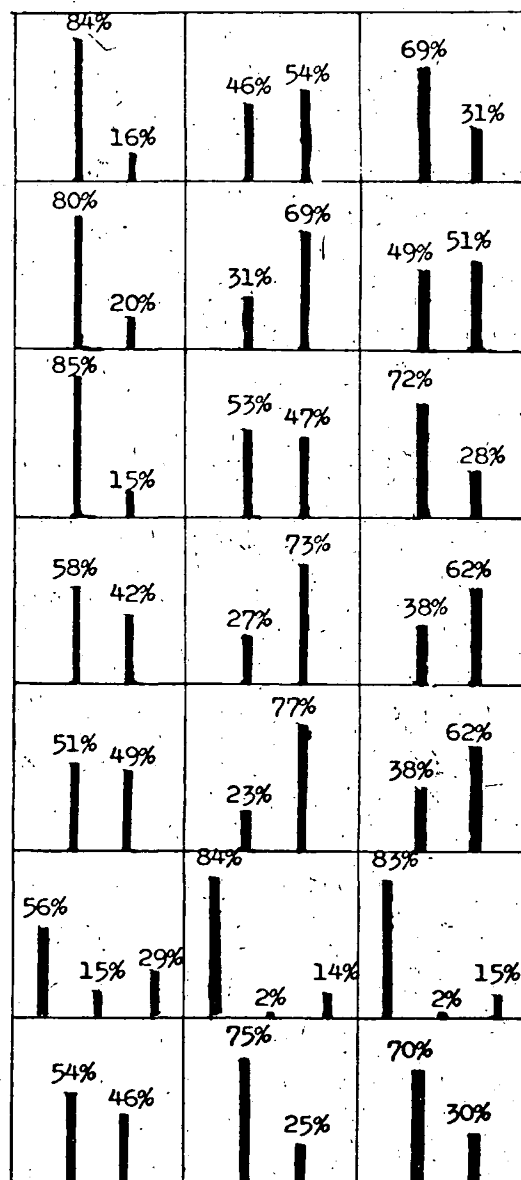
3. Volgens uw verstaan van de bijbel is derlijk werk wel/niet mogelijk voor vrouwen (wel/niet)

4. Het is natuurlijk/niet natuurlijk voor vrouwen om een leidende rol te vervullen (natuurlijk/niet-natuurlijk)

5. Het is wel/niet nuttig wanneer vrouwen een dergelijke rol vervullen (wel/niet)

6. Als zowel een vrouw als een man, beiden even goed toegerust, voor het pastoraat beschikbaar zijn voor een bepaalde baptistengemeente, wie van beiden zou u kiezen? (man/vrouw/onzeker)

7. Denkt u dat het standpunt belangrijk zal veranderen binnen de komende 25 jaar? (ja/nee)

teerden deden dat dan ook ter verklaring van hun standpunt. De wellicht meest herhaalde zin uit verschillende landen was een eenvoudig „Waarom niet?” Hoewel sommigen erkenden, dat het onderwerp zelfs nog niet in diskussie was geweest in de eigen Unie onderstreepten anderen dat het een bijzonder levendige, zelfs kontroversiële zaak was die in de zeer nabije toekomst tot een oplossing moest komen. Enkele redenen om vrouwen toe te laten in het gemeentelijk werk waren zeer pragmatisch: „We zullen ze wel moeten gebruiken want we hebben niet genoeg mannen”, of: „We kunnen vrouwen gebruiken in kleine, arme gemeenten want vrouwen hebben minder nodig”.

Anderen waren duidelijk ontkennend in hun kommentaren: „De gemeente volgt dikwijls de ideeën van de wereld. Ik bid God, dat dit in onze baptistengemeenten niet zal gebeuren”. „Overeenkomstig de Schrift is de man het gezaghebbende hoofd. Dus zullen vrouwen alleen die leidende posities mogen bekleden die volgen ná de voorganger; bijvoorbeeld vrouwenwerk, jeugd- en kinderwerk en enkele andere speciale verantwoordelijkheden”.

Enkelen toonden zich bezorgd over de situatie van de vrouw in haar gezin en haar verantwoordelijkheden als moeder. Verscheidene anderen beoordeelden de zaak meer in termen van gaven en roeping: „Ik geloof niet dat de vraag zoveel te doen heeft met sex, man of vrouw, maar met de persoon. Na (...) als voorganger gediend te hebben ben ik ervan overtuigd, dat de roeping van een voorganger tot een gemeente... ervan afhangt hoe men Gods leiding daarin ervaart. Dit zeg ik niet om het probleem te omzeilen maar om me meer op God dan op de mens te richten”. Anderen waren nogal enthousiast over het onderwerp maar vroegen om meer studie: „We hebben geen Leitbild (model) voor vrouwelijke voorgangers. We hebben voor dit onderwerp meer Schriftstudie nodig”. Een ander: „Het is opmerkelijk dat er over dit onderwerp geen theologische diskussie is; vrouwen zijn benoemd tot verschillende taken zonder duidelijke theologische motivatie of terughoudendheid”. Iemand antwoordde zelfs: „Er is in een baptistengemeente geen hindernis die niet genomen kan worden; als God ons roept maakt Hij ons ook bekwaam... Er hangt zoveel af van de persoon, zijn warmte, helderheid van expressie, speciale gaven voor de situatie waarin de gemeente zich bevindt - al deze faktoren spelen een rol mee. Ik zou nooit een man of vrouw als voorganger kiezen op grond van zijn geslacht, alleen op grond van bekwaamheid”.

Tenslotte nog een interessant antwoord van een voorganer uit een Unie waaruit meerdere duidelijke negatieve antwoorden kwamen (en waar geen vrouwen in het werk betrokken zijn): „Waarom geen vrouwen? Alleen maar omdat het tot nu toe niet gebeurde? Waarom geen aanvullend werk? Vrouwen zijn minder pretentieus, nederiger en meer onderworpen dan mannen. Daarom zijn ze ook meer onderworpen aan de Heer... Geweldig!”

Lezen en luisteren in Genesis 1

Het diepste geheim is God, schreef ik u in het begin. Wij zoeken naar die ene parel, hopen op zekere dag op de schat in de akker te stoten. Ik wil u kennen, zei Nietzsche.

Het gaat God om de mens.

Neemt u nu uw bijbel opdat we samen een paar dingen ontdekken. Weer moet ik mijzelf in de rede vallen; jammer, dat we niet bij elk vers kunnen blijven staan; het gaat gewoon niet; 't zou te lang duren.

Als u tijd hebt, en die hebt u wel, leest u luisterend het bericht over de schepping. Leest u eens luid. Er zit niemand bij. En indien wel, wat dan nog. Of wat u leest in alle delen door de wetenschap geaksepteerd wordt, weet ik niet. Ik voel mij zeer gerust bij deze beschrijving. Het is een ode aan de onbekende God en terwijl ik dat zeg belijd ik mijn geloof in de Heer achter de schermen. Ik heb geen voorstelling van Hem die in het heelal vuren ontsteekt. Ik heb geen voorstelling van wat wij ruimte noemen en van de miljarden hemellichamen. Soms overvalt mij iets als angst als ik 's avonds de oneindigheid in kijk en naar de grens zoek, naar de rand. Of is er geen rand, geen buitenste grens waarachter niets meer ligt? Hebt u onze Lofzangen en Gebeden bij de hand? Pak dat en leest u het eerste gezang.

In het eerste hoofdstuk komt ook de schepping van de mens voor. Als laatste daad. God heeft de mens gewild. Wij zijn niet bij toeval wat wij zijn. Daar wijken wij af van de mening van hen die de mens aan het einde van een bepaalde evolutie zien. Die de leer der evolutie aanhangen vragen wij slechts vanwaar het leven komt. Wij vragen hen ook waarom zij geen ruimte hebben voor God die zijn naam op al zijn werken schrijft. Waarom zij niet willen aannemen dat de Schepper is, waar zij toch al zoveel moeten aannemen bij hun beweringen en veronderstellingen. Maar misschien is het de gelovige die de Verborgene tegenkomt en hem eerbiedig groet.

Wellicht wordt u toch door het lezen van Genesis 1 zo geboeid, dat u ongemerkt voortgaat in het tweede. U zult daar op het merkwaardige stoten dat bijvoorbeeld de schepping van de mens, met name die van Eva, heel anders beschreven wordt dan wat u in het eerste las. Uitgebreider, gedetailleerder. Alsof God nog iets moet inhalen wat van wat bij het begin vergeten is. Is het tweede hoofdstuk een aanvulling op het eerste? Waarom niet? Er kunnen toch twee mensen op instigatie van God over onze herkomst hebben willen schrijven. Hier al ontdekt u dat er pas problemen rijzen als men in een inspiratie gelooft waarbij God dikteert. Hij geeft informatie aan open mensen en zij verwoorden de gedachten.

Overigens: de mededeling over Eva's wording is zo, dat hier nogal wat mensen stranden. Hen adviseer ik door het verhaal heen te kijken en te konstateren dat het bijzonder fijnzinnig de eenheid van man en vrouw verkondigt. Adam wordt hier geopereerd - dat is toch het juiste woord - en deze Adam zal pas weer kompleet zijn als dat wat van hem was tot hem terugkeert. Zij hoort zonder meer bij hem. Omgekeerd is Eva een fragment van Adam en zij zal eerst dan thuis zijn als zij bij Adam gevoegd wordt. Een betere verdediging van het monogame huwelijk (van één man met één vrouw) is niet te vinden. En dat al op de eerste bladzijden van het boek, waarin de mens van God spreekt en God tot de mens.

We zullen niet zo voortgaan met het hele boek Genesis te lezen, al moeten we, daar het God om de mens gaat en de mens hier duidelijk op de voorgrond staat, nog wel enige keren op dit boekje, waarin de wording beschreven is, teruggrijpen.

De bijbel lezen is niet direkt overal gemakkelijk. Ik geloof dat je soms tussen de regels moet lezen. Dat je moet proberen tot achter de woorden door te dringen en te vragen wat de boodschap wel zou kunnen zijn voor ons, die zoveel eeuwen later leven. Het gaat ons er toch om om op fundamentele vragen een antwoord te zoeken. En die moeten te vinden zijn in dit boek waarin God en mens elkaar ontmoeten. Het kan zijn, dat ik ze niet altijd kan vinden of ook, dat wat ik vind bij u als onjuist overkomt. Het is niet erg als we ieder op zijn wijze maar trachten te luisteren naar wat hier bewaard werd. En mochten we vandaag niet alles begrijpen, dan zal ons dat morgen worden geopenbaard. Want hier ligt onvergankelijk zaad.

Huizinga

Zendingsberichten van de E.B.M.

Onze inzet in Afrika vindt vandaag de dag plaats in de konfrontatie met een aktief optredende Islam, met sterker nationalistisch denkende regeringen, in het kader van een wereldomvattende ekonomische krisis, met toenemende theologische spanningen in het „moederland" en andere moeilijkheden. De eis van het zendingsbevel van de Heer Jezus Christus blijft voor ons evenwel van kracht. Samen willen we om Gods leiding en om Zijn kracht bidden voor het volbrengen van onze opdracht. Alle gemeenten en vrienden van ons zendingswerk danken wij voor hun geestelijke betrokkenheid en voor hun financiële hulp.
Aldus Helmut Grundmann, algemeen sekretaris van de Europese Baptisten Zending (E.B.M.) - waarin ook onze Unie Zendings Commissie participeert - ter begeleiding van de hier volgende zendingsberichten uit Noord-Kameroen en Sierra Leone.

Geïntegreerde zendelingen-konferentie

Jean-Pierre Dassonville schrijft over de zendelingenkonferentie en de vergadering van het gewest Noord-Kameroen, op 9, 10 en 11 januari jl. gehouden, het volgende:

Van 9 tot 11 januari 1976 vond de jaarvergadering van het Gewest Noord-Kameroen van de Unie van Baptisten Gemeenten in Kameroen plaats. Deze arbeid is de laatste jaren uit de zendingsarbeid van de EBM ontstaan. In Maroua waren 105 afgevaardigden van de gemeenten bijeen. Voor de eerste keer was de jaarvergadering van de EBM-zendelingen in Noord-Kameroen in deze gewestelijke vergadering geïntegreerd. De president van de Unie in Kameroen, Paul Mbendé, en de algemeen sekretaris van de EBM, Helmut Grundmann waren eregasten. In hun openingstoespraken beklemtoonden zij het nieuwe karakter van deze bijeenkomsten, die een belangrijke stap betekenen in de verhouding tussen zendingsgenootschap en zelfstandige gemeenten. We kunnen thans zeggen, dat het resultaten heeft gehad en dat een broederlijke geest de gehele vergadering beheerste.
De balans van de arbeid in het jaar 1975 ziet er bemoedigend uit: in de loop van dit jaar werden 329 mensen gedoopt, zodat het totaal aantal christenen in de baptistengemeenten van Noord-Kameroen thans is gegroeid tot 1.498. De medische arbeid neemt zowel in de ziekenposten als in de behandeling van de leprozen gestadig toe. De basisscholen in Dagai en Gamboura, de protestantse middenschool in Mokolo en ook het nieuwe technische centrum in Maroua tonen duidelijk aan, dat ook de gemeenten zich willen inzetten voor de ontwikkeling van het land. Het is natuurlijk onmogelijk, dat deze jonge gemeenten alle kosten voor hun werk dragen. Al gauw zullen de eerste acht voorgangers van het gewest Noord-Kameroen hun plaats gaan innemen. In de 5 distrikten zijn al 35 katecheten aan het werk en 32 mensen bereiden zich voor om naar de bijbelschool te gaan. De gemeente moet ook aan de financiële verplichtingen denken die nu nog voor een groot deel door de zending gedragen worden. Dat is geen geringe opgave, des te meer niet wanneer de gemeente voortdurend ertoe opgeroepen wordt nog meer te doen: evangelisatie in nieuwe gebieden waar het evangelie nog niet eerder werd gehoord en de vorming en voortgaande training van de eigen gemeenteleden.
Ook de hindernissen zijn bijzonder groot: de geringe inkomsten van de christenen, de heidense duisternis die ook de gemeente binnendringt, tegenstand van de kant van de Islam die ook in deze streken begint te werken. Toch kan gezegd worden, dat de wetenschap dat God groot is en dat Hij ons tot grote dingen roept de boventoon voert in elke diskussie.
In de kerkdienst die tijdens de konferentie werd gehouden werd deze oplossing gegeven: Wees getrouw tot de dood en Ik zal u de kroon des levens geven.

Toename van 30%

Max Stäubli, leider van het EBM-werk in Noord-Kameroen schrijft het volgende over de verheugende ontwikkeling van de gemeenten in Noord-Kameroen en over dat wat zorgen baart:

Als we in het algemeen bedenken welke weg onze gemeenten ging kunnen we niet anders dan God danken voor Zijn rijke zegen. Een paar getallen overtuigen ons daarvan: het ledental van onze gemeenten in het Noorden steeg met 349 personen, van 1.149 tot 1.498 op 31 december 1975. Door de doop kwamen 329 mensen tot de gemeente en 20 kwamen van elders over; een groei dus van 30%! Meerdere gemeenten hebben me echter onnauwkeurige cijfers doorgegeven. Het is onvermijdelijk, dat straks iedere voorganger en katecheet een schriftelijke ledenadministratie gaat bijhouden, niet om daarmee tegemoet te komen aan de burokraten maar omwille van de werkelijkheid. Ook de medische arbeid toont in bijna alle aktiviteiten een stijging. Bijvoorbeeld: het getal van hen die voor ziekte behandeld werden steeg in 1975 met ongeveer 27%, de geboorten met 23% en de behandeling van leprapatiënten met zelfs ongeveer 67%. Dat is wel een bewijs, dat de medische instellingen het vertrouwen van de bevolking hebben. Er zijn echter ook enkele grote zorgen. Ondanks onze inspanningen daarvoor hebben we in onze medische arbeid bijna nog steeds geen gekwalificeerde medewerkers. De gemeente moet ook op dit terrein haar taak nog leren door jonge, begaafde christenen ertoe aan te sporen ook op dit gebied werkzaam te worden.

Nog steeds tekort aan water

Heinz Hahnenstein deelt uit Zidim mee:

Daar de watervoorziening nog steeds niet toereikend is werd een nieuwe put gegraven. Het werk bleek moeilijker te zijn dan gedacht werd want er werd weer op rotsgrond gestoten. Daardoor kwam de bron niet voor de regentijd klaar zodat het werk in het nieuwe jaar opnieuw moest worden begonnen. Twee evangelisten sloten hun studie aan de bijbelschool in Djarengol af; twee nieuwen begonnen hun studie, zodat er op het ogenblik vier leerlingen op de bijbelschool in Zidim zijn. Bovendien bezocht een van onze evangelisten, Daniel Tadou nog een jaar de kursus voor voorgangersopleiding die dit jaar door M. en C. Walz in Dagai werd gegeven. Door de medewerking van R. en R. Bohlmann kon het gemeentewerk geïntensiveerd worden.

Hoofdman wijst evangelie af

A. Zuch schrijft:

Van 8 tot 11 maart vond een evangelisatiecampagne plaats met behulp van 12 broeders van de bijbelschool Marou-Djarengol. Leden van de gemeenten in het distrikt Gamboura hielpen mee. Vooral voor de stam Hina werd gebeden; tot de mensen van deze stam hebben we op het ogenblik een weinig toegang. Ze zijn open voor het evangelie hoewel de hoofdman van de stam niet wil dat er gepredikt wordt.

Arbeid onder vrouwen

Zendeling Alfred Zuch en evangelist Paul Kafa schrijven uit Gamboura:

Ook het werk onder de vrouwen nam toe. E. Zuch begon een kursus met de acht echtgenotes van de katecheten die op de bijbelschool waren. Deze vrouwen op hun beurt

zijn nu begonnen met vrouwengroepen in hun dorpen. Op 30 april verleden jaar vond een konferentie van deze vrouwengroepen plaats. Veel vrouwen uit heel het distrikt Gamboura namen eraan deel. In de acht groepen gaat men verder met naaien, borduren en bijbelstudie. De vrouwen leren er ook nog lezen in hun eigen taal, de Bana-taal.

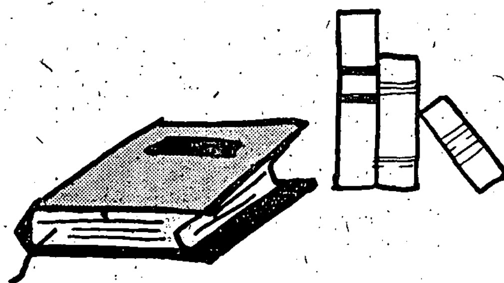
Bede om meer liefde

Uit een rondzendbrief van J. P. Dassonville:

Er zijn nog steeds veel dorpen waar het evangelie nog nooit werd gepredikt. Wij mogen geen tijd verliezen en moeten de evangelisatie als een opdracht voor alle christenen beschouwen. Het bereiken van de mohammedanen is nog steeds een probleem. We hebben vandaag de dag nieuwe middelen tot onze beschikking, als radio en bandrecorder maar wij moeten leren, de mohammedanen met meer liefde tegemoet te treden, zelfs wanneer we daarvoor slechts spot terugkrijgen. Binnen de gemeente blijft er veel werk te doen ten aanzien van de verdere vorming van de christenen. Jeugd- en vrouwengroepen ontstaan, maar wij moeten hun gezichtsveld verruimen. Dikwijls worden wij in ons werk gehinderd door de veelheid van talen in ons gebied. Maar er zijn ook andere belemmeringen, zoals de sterke invloed van het heidendom. Ook hierin hebben we geduld nodig en moeten we dicht bij Jezus leven, zodat Hij zijn gemeente zelf kan vormen. Men merkt: er zijn voldoende gebedsonderwerpen en [redacted]

THEOLOGISCHE DOCENTEN BIJEEN IN OXFORD

Van 2 tot 5 april a.s. zullen meer dan 40 docenten van 20 verschillende baptisten-seminaria en theologische scholen bijeen zijn te Oxford op de Europese Baptisten Theologische Docenten Conferentie. Het hoofdthema van de konferentie is ‚The Spirit and the Mission'.

Wat zullen we lezen?

zondag	4 april	Psalm 3	Hoe talrijk die ook zijn
maandag	5 april	Lucas 22 : 1-13	Gods antwoord op een komplot
dinsdag	6 april	Lucas 22 : 14-23	Deze beker is het nieuwe verbond
woensdag	7 april	Lucas 22 : 24-38	De eenzame beker
donderdag	8 april	Lucas 22 : 39-46	Zweet en bloed
vrijdag	9 april	Lucas 22 : 47-53	Dit is uw uur
zaterdag	10 april	Psalm 22 : 1-19	De verlatene

PAAS-APPèL IN STADSKANAAL

Op de tweede Paasdag wordt, zo de Heer wil en wij leven, in Stadskanaal het jaarlijkse paas-appèl gehouden, georganiseerd door de Groninger Bond van Baptisten Gemeenten.
Tijdens het gevarieërde programma wordt aandacht gegeven aan de vraag, hoe het evangelie van de Opstanding op ons inwerkt, en wat het belang van dit evangelie is voor deze tijd.
Aan het programma werken de groep „Release" (uit Stadskanaal) en de groep „Zicht door Licht" (uit Nieuw Buinen) mee met zang en muziek.
Het appèl begint om 10 uur precies.
Halverwege het programma is er koffiepauze, en het appèl wordt beëindigd niet later dan 12.30 uur.
Het paas-appèl wordt gehouden in de kerk van de baptistengemeente „Noord' aan de Handelsstraat.
Voor de samenzang is een liederenblad beschikbaar.
Voor de kinderen in de zondagsschoolleeftijd is er een afzonderlijk programma, in de kerk van de baptistengemeente „Zuid' aan de Wilgen (plan Termaars). De kinderen dienen met het oog daarop uiterlijk kwart voor tien in de kerk aan de Handelsstraat te zijn, waar het vervoer wordt geregeld.
We hopen die dag velen te ontmoeten.

P. v. d. Werf, sekretaris

ANGOLA NU

Zendelingen van Southern Baptist Convention in Angola delen mee, dat kerkdiensten etc. in het land na de machtsovername van de MPLA gewoon doorgaan.
De enige boekwinkel in de hoofdstad Luanda die open is, is die van de baptistengemeente.
De zending van SBC heeft uit Angola het verzoek ontvangen om 20.000 bijbels te zenden, voor een deel in het Portugees en voor een deel in een Afrikaans dialekt.

DIENSTWEIGERAARS

Ongeveer 50% van de jongemannen in de Duitse baptistengemeenten doet op het ogenblik een beroep op de wet gewetensbezwaarden inzake de militaire dienstplicht. Aldus weet een lezer in een ingezonden stuk in Die Gemeinde mee te delen.

gemeenteberichten

BEVESTIGING EN INTREDE DS P. JAGER

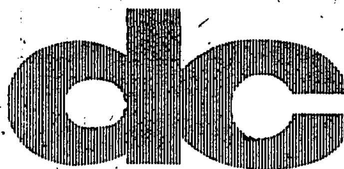
Noordbergum - (JN). Na een vakante periode van ruim twee en een half jaar was het zondag 14 maart feest in de gemeente, omdat onze nieuwe voorganger ds P. Jager aan de gemeente verbonden werd. De morgendienst waarin de bevestiging plaats vond, stond onder leiding van ds K. Corporaal. De bevestigingspreek was naar aanleiding van 1 Cor. 3 : 9, en wel de woorden „Gods bouwwerk zijt gij". Bij deze dienst was de kerk flink bezet. Bij de intrededienst 's middags was er grote belangstelling. De prediking van ds Jager was uit Matt. 11 : 7-8, met vooral deze woorden: „Maar wat zijt gij gaan zien?"
Na de dienst spraken namens de gemeente br Nicolai ds Jager en zijn echtgenote toe, ds O. Oldenburger namens de Unie en uit naam van de burgerlijke gemeente en „Nieuw Toutenburg" burgemeester Huyzen van Kattendijke.
Onder het genot van een kopje koffie in de achterzaal die geheel bezet was met genodigden en afgevaardigden voerden nog verschillenden het woord. O.a. br Van der Meer uit Harlingen namens de Friese bond, de plaatselijke kerken, afgevaardigde van de Christelijk Nationale School, interkerkelijk zangkoor en muziekkorps. Ook twee oud-voorgangers spraken een enkel woord tot de nieuwe voorganger nl. ds G. Visser en ds Blenkers. Namens de gemeente Nieuw Weerdinge sprak nog br De Vries en hij wenste voorganger en gemeente veel zegen van de Heer.
's Avonds was er een begroetingssamenkomst o.l.v. ds Corporaal. Weer was de kerk flink bezet. Alle verenigingen verleenden aan deze gezellige avond hun medewerking. Aan het slot sprak ds Jager nog een dankwoord voor de spontane ontvangst. Zo was dan het einde van deze drukke doch fijne dag. We willen gemoedigd verder gaan onder de zegen en in de kracht van onze Heer en Hij stelle ons tot een zegen.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

HERDRUK 'GESCHIEDENIS VAN HET BAPTISME IN NEDERLAND'

Enkele mensen zijn al zo vriendelijk geweest om te reageren op mijn verzoek - in DC van 19 maart jl. - de door hen ontdekte fouten in 'Geschiedenis van het baptisme in Nederland' (bedoeld zijn: zetfouten, onjuiste spelling van namen en dergelijke) aan mij door te geven. Graag herhaal ik dit verzoek, omdat ik veronderstel dat er meer fouten en onjuistheden te signaleren zijn dan die welke tot nu toe aan mij doorgegeven zijn.

Het ligt in de bedoeling om het boek zo spoedig mogelijk voor herdruk gereed te hebben. Mag ik daarom aandringen op onmiddellijke, liefst schriftelijke reaktie?

J. van Dam
(Commanderij 45, Sneek)

GROOT NIEUWS!

Groep Silo, u misschien nog bekend van de uitvoering van „Het wordt al laat", heeft een nieuw muziekstuk ingestudeerd, de musical „Groot Nieuws". Centraal in deze musical staat het leven van Jezus, zoals gezien door de vier evangelisten. Door middel van gezongen en gesproken teksten vragen we de aandacht voor het grote nieuws dat hij ons gebracht heeft: nieuw Leven voor deze wereld. De musical is geënt op het Amerikaanse werk „Celebrate Life". De groep bestaat uit plm. veertig jonge mensen, die - hoewel meer dan de helft lid is van de baptistengemeente - komen van verschillende geloofsrichtingen. De eerste open uitvoering van „Groot Nieuws" vindt plaats op zondag 11 april, om 19.30 uur in kerkgebouw Silo, Herenstraat 36 in Utrecht. Wij willen u hartelijk uitnodigen daarbij aanwezig te zijn. Na afloop van het muziekprogramma, dat ongeveer vijf kwartier duurt, willen we graag met u napraten over de inhoud van de musical.

Mocht u verdere inlichtingen willen hebben over de groep of een afspraak willen maken voor een optreden, kunt u zich wenden tot de kontaktpersoon, Arjan Noordhoek, Nachtegaalstraat 9bis, Utrecht; tel. 030-316677.

Namens 'groep SILO",
Carla Boeschoten

DS PH. LINDEMAN WZN.

In de toestand van ds Ph. Lindeman te Enschede is in de week van 23 tot 30 maart jl. een voortgaande lichte verbetering ingetreden. De artsen verwachten weliswaar nog een langdurige behandeling in het ziekenhuis maar achten akuut levensgevaar thans geweken.

ALMELO-GERANIUMSTRAAT VERGROOTTE KERKGEBOUW

De baptistengemeente te Almelo-Geraniumstraat heeft haar kerkgebouw vergroot. Zij hoopt dit D.V. 9 april a.s. 's avonds om 7 uur officieel in gebruik te nemen.

De inwijdingsdienst vindt plaats op zondag 11 april a.s. des morgens om 10.00 uur. Speciaal voor deze dienst nodigen wij alle belangstellenden en in het bijzonder de oud-gemeenteleden hartelijk uit.

J. G. J. van Baren

BELANGRIJKE MEDEDELING VOOR ALLE BAPTISTEN-JEUGDGROEPEN EN ANDEREN

Op Hemelvaartsdag, donderdag 27 mei 1976, wordt door de RJC weer een nationale jeugddag (toogdag) georganiseerd op De Vinkenhof.

Het programma staat al in grote lijnen vast en ziet er geweldig uit. Binnenkort zullen daarover nadere mededelingen worden gedaan.

Wat nu belangrijk is, is dat iedereen die er naar toe wil al vast een paar dingen noteert:

Datum: Hemelvaartsdag, 27 mei 1976
Plaats: De Vinkenhof
Aanvang: kwart voor tien
Einde: vier uur
Entree: vijf gulden (beneden de 12 jaar een rijksdaalder)

We nodigen weer iedereen uit om deel te nemen aan dit jaarlijkse festijn. Deze keer geen jubileum, wel een geweldig programma en een feest dat je niet mag missen.

Iedereen die jong is of zich nog niet te oud voelt (wie hoort daar nu niet bij) is welkom.

Namens de werkgroep,
Henk Hogebrug;
tel. 05423-2949

DE BAPTISTENUNIE IN RUSLAND IN 1975

Blijkens verslagen uit de plaatselijke gemeenten van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten in Rusland zijn er in 1975 6.185 personen door de doop aan de gemeenten toegevoegd. Van de initiativniki-gemeenten keerden 436 personen naar de ge-unieerde gemeenten terug; bovendien werden 846 mensen uit niet bij de Unie aangesloten pinkstergroeperingen in Uniegemeenten opgenomen.

In verschillende plaatsen, o.a. in Odessa en Kiev, werden nieuwe kerken gebouwd of bestaande gerenoveerd.

Binnenkort zal een liederenbundel verschijnen in de Estische taal; ook zullen zangbundels in het Duits en het Lettisch verschijnen, evenals enkele boeken van wijlen A. Karev. Een jubileumuitgave van de bijbel zal binnenkort voor de drukpers gereed zijn. Van de Verenigde Bijbelgenootschappen worden 3.000 bijbels verwacht. Aldus een officieel bericht van de Europese Baptisten Persdienst uit Moskou.

[redacted]

„Veilig in Jezus' armen".

Heden heeft God vanuit ons midden weggenomen onze lieve moeder en oma

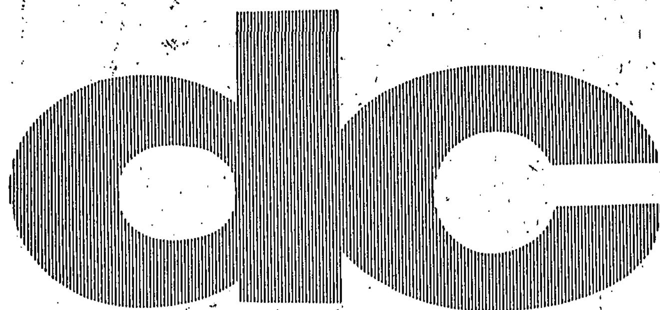
TRIENTJE VAN DER VEEN-JONGSMA
weduwe van Jisk van der Veen

op de leeftijd van 68 jaar.

Rotterdam, 22 maart 1976
„De Mathenesser Bogert", Franselaan 110

Kinderen en kleinkinderen

Korresp.adres: E. L. van der Veen, Eisenhowerlaan 28, Oude Tonge
De begrafenis heeft inmiddels plaats gehad.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 15 - 9 april 1976

„Toerusting tot evangelisatie zo bijbels als de bijbel zelf...", zegt ds R. Reiling

Sommigen menen dat toerusting tot evangelisatie-werk niet nodig is. Je hebt het of je hebt het niet; als het hart er maar vol van is... Zo ongeveer schetste dominee R. Reiling jl. zondagmiddag 28 maart in zijn prediking de tegenzin die er bij sommige christenen toch nog schijnt te bestaan tegen elke vorm van vorming en toerusting tot evangelisatie. Het zou niet bijbels en niet geestelijk zijn. Maar, zo zei dominee Reiling, toerusting is zo bijbels als de bijbel zelf en even geestelijk als de heilige Geest.

Voorstel aan en besluit van de AV-1975

Ongeveer 450 mensen - uit heel het land, maar natuurlijk vooral uit de gemeenten rondom Dordrecht - waren die middag samengekomen in de hervormde Noorderkerk in Dordrecht om de als „introduktiedienst" aangekondigde bijeenkomst bij te wonen waarin dominee Reiling zou worden ingeleid tot de arbeid als (parttime) evangelist „ter toerusting en bevordering van de Evangelisatie-arbeid van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland".

Aan deze nieuwe arbeid lag een besluit van de Algemene Vergadering van verleden jaar, in Nieuwe Pekela gehouden, ten grondslag. Het voorstel van de E.C.U. aan die Unie-vergadering luidde: „De Evangelisatie Commissie der Unie stelt voor per 1 januari 1976 een evangelist te benoemen, die het landelijke evangelisatiewerk als parttime vrijgestelde kan dienen". In een uitvoerige nota lichtte de E.C.U. dit voorstel o.m. als volgt toe:

> *De E.C.U. heeft de opdracht, om, overeenkomstig het in haar werkorde gestelde, de evangelisatiearbeid in onze gemeenten te bevorderen en dat in de ruimste zin des woords. De kommissie probeert hieraan gestalte te geven en wordt in de uitvoering van haar opdracht gekonfronteerd met mogelijkheden en beperktheden. Er hebben zich duidelijke perspektieven aangediend door het reeds eerder genoemde werk van broeder Bryant Gilbert. De kommissie is zeer verheugd over het feit, dat de dingen rondom „Operatie Agapè" etc. duidelijk in een behoefte blijken te voorzien. We hebben hierdoor een handvat gekregen, dat in onze gemeenten kennelijk bruikbaar is.*
>
> *De situatie is thans van dien aard, dat de E.C.U. het gevoel heeft dat haar arbeid in een soort stroomversnelling is terecht gekomen. Er is duidelijk zicht gekomen op nieuwe mogelijkheden, die, naar de stellige overtuiging van de kommissie moeten worden uitgebuit of beproefd".*
>
> *„In deze situatie is de kommissie ernstig gaan nadenken over een broeder die aandacht zou kunnen besteden aan de uitbouw van ons landelijk evangelisatiewerk. Hierbij wordt gedacht aan een man, die het werk van een evangelist kan en wil doen (...).*

In de nota wordt dan vervolgens de figuur van de „evangelist" geschetst, daarbij een principieel-bijbels uitgangspunt vindend in Efesiërs 4 : 11-13:

> *„Daar worden naast de apostelen, profeten, herders en leraars, ook de evangelisten genoemd als mensen, die verantwoordelijk gesteld zijn voor de toerusting der heiligen. Dat ook de evangelist in dit kader genoemd wordt, is in onze beleving van het evangelisatiewerk misschien een wat merkwaardige zaak. Bij evangelisatie denken velen wellicht niet direkt aan toerusting en bij de toerusting der heiligen denken we veel eerder aan bijvoorbeeld de leraar. Toch is de evangelist kennelijk door de Heer aan de gemeente gegeven, om de gelovigen op een zodanige wijze te dienen, dat dezen hun dienst in de wereld beter kunnen verrichten. Hoewel in het Nieuwe Testament de evangelist óók de man is die zelf evangeliseert (Philippus b.v. wordt in Handelingen 21 : 8 een evangelist genoemd), is naar Epheziërs 4 de evangelist de figuur die anderen helpt om getuigen en evangelisten te zijn". *)*

(In dit verband is het wellicht interessant eraan te herinneren, dat in 1963 een Friese gemeente aan de E.C.U. voorstelde een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid van „eerherstel" van het nieuwtestamentische „ambt van de evangelist". Het voorstel werd aangenomen en in 1965 kwam de E.C.U. met een rapport, waarin de gemeenten werd meegedeeld dat dit „eerherstel" - daar kwam het ongeveer op neer, herinneren we ons - op dat moment nog niet te realiseren zou zijn).

Op de Unievergadering van Nieuwe Pekela - verleden jaar dus - werd reeds duidelijk, dat de E.C.U.-mensen voor de voorgestelde „funktie" dominee Romke Reiling op het oog hadden. Hij nam deel aan het E.C.U.-werk, redigeerde al enige tijd De Zaaier en was bovendien bekend als een met veel gaven toegerust evangelist. Nadat het voorstel was aanvaard werd zijn benoeming dan ook bekend gemaakt.

De „introduktie-dienst"

Op de genoemde laatste zondag van maart vond de introduktie tot deze nieuwe arbeid plaats. Dominee Jac. Schouten van Emmen, voorzitter van de E.C.U. had de leiding.

In zijn preek - gedegen, weloverwogen en aan het eind (hij moet een man zijn die ook zélf evangeliseert, had de E.C.U. al gezegd) tot persoonlijke geloofsbeslissing uitnodigend...! - ging evangelist Reiling uit van een gedeelte uit 1 Petrus 3 (vss. 8 tot en met 17), met als kern het 15e vers: „Maar heiligt de Christus in uw harten als Here, altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop die in u is"..

Dominee Chr. Eijer uit Treebeek, sekretaris van de E.C.U. sprak vervolgens een enkel woord van vreugde en blijdschap namens de Evangelisatie Commissie der Unie; hij zegde toe, dat de E.C.U. haar taak met deze benoeming niet aan één man delegeerde maar zich ervan wilde blijven kwijten, sámen met ds Reiling. Daarna gingen dominee W. Kos en dominee H. L. Nieman, respektievelijk van Delfzijl en Rotterdam-Zuid (leden van de E.C.U.) voor in gebeden waarin zowel broeder Reiling als zijn nieuwe arbeid aan de Heer werd opgedragen.

Hoewel meerdere afgevaardigden aanwezig waren - o.a. van de stedelijke overheid en van de centrale kerkeraad van de Dordtse hervormde gemeente - kregen aan het eind van de dienst slechts twee afgevaardigden het woord. Als eerste sprak dominee J. van Dam uit Sneek, als voorzitter van de Commissie der Unie, en als tweede broeder Seevinck, namens de baptistengemeente van Dordrecht (waaraan dominee Reiling als voorganger verbonden blijft): we hopen als eersten van uw nieuwe werk te kunnen profiteren!

Rest te vermelden, dat het zangkoor van de gemeente te Eindhoven op fijne wijze - het zong een drietal mooie liederen - aan deze dienst meewerkte en dat velen na afloop van de dienst van de gelegenheid gebruik maakten om dominee en mevrouw Reiling met een handdruk Gods zegen toe te wensen.

Dat er daarna nog koffie en broodjes werden geserveerd stemde vooral de van-vergekomenen dankbaar!

E.C.U. op de goede weg

Iemand zei van deze dag, dat het een historische dag was. Dat lijkt wat overdreven. In elk geval, we moeten voorzichtig zijn met grote woorden.

Desondanks zijn we geneigd de broeder die het zo zei gelijk te geven. We geloven, dat de E.C.U. met dit „eerherstel" van de evangelist op de goede weg is.

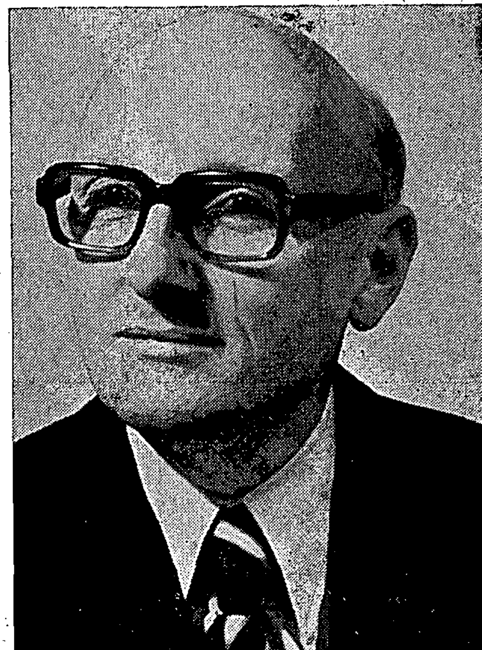
Je zou dat kunnen aantonen door te herinneren aan de grote, geweldige kansen die er op het ogenblik voor onze gemeenten - overal in het land - liggen. Ouderen, maar ook en vooral jongeren zijn het luxe-brood-alleen meer dan zat. Er is veel onrust, vervreemding en onzekerheid. Vele evangeliserende groepen beleven hoogtij: Youth for Christ, Campus Crusade for Christ, Navigators, en nog wel enkele meer. Je kunt er alleen maar dankbaar voor zijn. We zouden echter niet graag willen, dat de beweging van geestelijk leven die vandaag de dag valt op te merken aan onze gemeenten voorbij trok. We geloven bovendien, dat er bij al die evangeliserende bewegingen - die we overigens zeer positief waarderen, en waarvan we stellig kunnen léren - een tekort kan dreigen, namelijk dat er geen of te weinig follow up is, of, dat er, om die reden juist, een soort para-parochiale gemeenschap ontstaat van bekeerde mensen die het binnen het traditioneel georganiseerde en gevestigde christendom niet kunnen vinden. Dáárom alleen al, menen we, is de E.C.U. op de goede weg. Waaraan de opmerking noodzakelijkerwijs gekoppeld moet worden, dat onze gemeenten nu en in de toekomst er blijk van zullen moeten geven slechts gemeenten van gelovigen te willen zijn...

Er is nog een tweede reden. Bij het woord „evangelist" zijn enkele generaties gaan denken aan de weliswaar van de Heer geroepen maar verder niet of weinig theologische gevormde broeder. Ook in onze geschiedenis is, door zo te denken en te organiseren, de „evangelist" in oneervol aanzien geraakt: wie te weinig theologische ontwikkeling had kon altijd nog evangelist worden. En wie als evangelist door de Heer aan de gemeenten was gegeven en over voldoende theologische scholing beschikte moest en zou voorganger, dat is: herder en leraar worden. Hij werd als zodanig door de gemeente die hij diende beoordeeld en dus onderworpen aan de normen waaraan de herder en leraar moest beantwoorden.

En ook dáárom, geloven we, is de E.C.U. op de goede weg. Als de gemeenten er biddend en offerend achter gaan staan zal het een zegenrijke weg blijken te zijn.

v. D.

*) We hebben gemeend de laatste regel van het E.C.U.-rapport zo te mogen lezen; in de tekst van het rapport in het Agendaboek is deze regel taalkundig verminkt terecht gekomen; - v. D.

Dominee Romke Reiling werd in 1924 als jongste zoon in het gezin van ds K. Reiling te Nieuw Weerdinge geboren; studeerde aan de Rijksuniversiteit te Groningen en te Utrecht en begon in 1949 in Hoogezand zijn loopbaan als voorganger. Hij diende vervolgens de gemeenten te Rotterdam-Zuid, Schiedam, Leiden, IJmuiden en sinds juni 1975 de baptistengemeente te Dordrecht.

PAASDATUM

Pasen is op een telkens wisselende datum, afhankelijk van jaar tot jaar van de stand van de maan. Bovendien is er het verschil tussen Oost en West. In 1976 wordt Pasen gevierd in het Westen op 18 april, in het Oosten op 25 april - één week verschil. Verleden jaar was er vijf weken verschil tussen Oost en West. In 1977 zullen de paasdata van Oost en West samenvallen, op 10 april.

Reeds vele jaren is men binnen de verschillende denominaties bezig, ook op wereldniveau, om te komen tot een vaste paasdatum, bijvoorbeeld de zondag na de tweede zaterdag in april.

Dr Carl W. Tiller, een van de sekretarissen van de Baptisten Wereldalliantie, heeft onlangs de aandacht voor deze zaak gevraagd: Zouden de baptisten ertoe bereid zijn tot een vaste paasdatum te komen zodat ook ieder van ons het paasfeest op hetzelfde moment zou kunnen vieren?

Waarschijnlijk zal de BWA-studiekommissie deze zaak in behandeling nemen en de aangesloten Unies en Conventies rapporteren.

Onder ons gezegd

De nieuwste druk van „de van Dale" is uit. Misschien bent u daar niet ondersteboven van? Dat behoeft ook niet. Maar u mag gerust weten dat dit woordenboek der Nederlandse taal voor velen, die er prijs op stellen hun taal korrekt te gebruiken, van groot nut is gebleken. „Van Dale" pleegt het laatste, gezaghebbende woord te spreken in taalkundige problemen. De allerlaatste woorden zijn in deze nieuwe druk verwerkt, hoewel er toch wel woorden ontbreken, volgens een recensent in de krant.

Vanwege de ƒ 175,— die hij kost, staat „Van Dale" niet op mijn boekenplank. Maar ik zou wel eens willen weten, of hij het woord „*gemeentebesef*" ook vermeldt. En, zo ja, hoe hij dat woord dan omschrijft. In mijn „jonge" jaren kwam ik dat woord in onze kringen nogal eens tegen; tegenwoordig hoor je het weinig meer.

Een verhaal vertelt (wie garandeert mij dat het echt gebeurd is?) van twee mannen, die in de vroege zondagochtend waren gaan vissen. Ze genoten van het opkomen van de zon, het gefluit der vogels, de geur van gras en bloemen en af en toe van een visje dat toehapte. Zo verstreken de uren, totdat uit de verte het luiden van een kerkklok gehoord werd. „Anders had jij nou in de kerk gezeten" zei de een tegen de ander. Waarop de ander reageerde met: „Nou nee, ik zou vanmorgen niet gekund hebben". „Hoezo?" informeerde zijn maat. „Nou, weet je, mijn vrouw is ziek"...

Wat gemeentebesef ook zijn mag, deze broeder had het kennelijk niet.

Want gemeentebesef houdt toch in elk geval wel dit in, dat je je stoel in de kerk niet leeg laat staan zonder dwingende noodzaak. Je beseft, dat je tot een gemeenschap behoort. En een gemeenschap kan niet funktioneren, zonder dat de leden op hun post zijn.

Kent u ook van die mensen, die alleen maar naar de kerk gaan wanneer ze er „behoefte" aan hebben? „Anders zit je er toch maar te huichelen", beweren ze. Hun gemeentebesef zou behoorlijk opgepept moeten worden. Want met hun lege stoel hebben ze een bres in de muur van de gemeente geslagen. Ze zitten er de voorganger mee te ontmoedigen, (sommige) broeders of zusters mee te irriteren, (jongere) gemeenteleden een verkeerd voorbeeld mee te geven. Hun socialistische buren geven ze er weer een reden bij tot schampere opmerkingen over het christenvolk, de gemeentelijke penningmeester merkt zuchtend de financiële consequenties van hun en andermans lege stoel. En de Heer? Hij had een goed woord voor deze mensen, maar aan die lege stoel kon Hij zijn liefde niet kwijt...

Gemeentebesef... Dat is: willen zijn wat je bent: lid! Niet vegeteren op de trouw en de inzet van anderen, die de boel in de gemeente wel op gang houden, maar zélf een steunpilaar zijn, een lid op wie de gemeente rekenen en bouwen kan.

In de gemeente van Colossé was een broeder, die de schone naam Archippus droeg. Kennelijk zat het met zijn gemeentebesef ook niet helemaal goed, want Paulus schrijft (4 : 17): „Zeg tot Archippus, dat hij zijn bediening, die hij in den Here aanvaard heeft, ook vervult".

Doe wat je op je genomen hebt en laat je niet, kleinzerig, door allerlei muggesteken van je plicht in de gemeente afhouden. Hoe staat met ons gemeentebesef? De Meester is daar, in de gemeente, en Hij roept u.

C. van Wier

PAAS-APPèL IN STADSKANAAL

Op de tweede Paasdag wordt, zo de Heer wil en wij leven, in Stadskanaal het jaarlijkse paas-appèl gehouden, georganiseerd door de Groninger Bond van Baptisten Gemeenten.

Tijdens het gevariëerde programma wordt aandacht gegeven aan de vraag, hoe het evangelie van de Opstanding op ons inwerkt, en wat het belang van dit evangelie is voor deze tijd.

Aan het programma werken de groep „Release" (uit Stadskanaal) en de groep „Zicht door Licht" (uit Nieuw Buinen) mee met zang en muziek.

Het appèl begint om 10 uur precies.

Halverwegé het programma is er koffiepauze, en het appèl wordt beëindigd niet later dan 12.30 uur.

Het paas-appèl wordt gehouden in de kerk van de baptistengemeente 'Noord' aan de Handelsstraat.

Voor de samenzang is een liederenblad beschikbaar.

Voor de kinderen in de zondagsschoolleeftijd is er een afzonderlijk programma, in de kerk van de baptistengemeente 'Zuid' aan de Wilgen (plan Termaars). De kinderen dienen met het oog daarop uiterlijk kwart voor tien in de kerk aan de Handelsstraat te zijn, waar het vervoer wordt geregeld.

We hopen die dag velen te ontmoeten.

P. v. d. Werf, sekretaris

Tot het uiterste

Als liefde verkeert in haat...
Dat kan! En het gebeurt.
Gevoelens van liefde worden zo vaak genegeerd; blijken van liefde worden al te vaak niet geaccepteerd, zelfs bespottelijk gemaakt.
Mensen kunnen elkaar op het hart trappen, zodat er in dat hart iets breekt, onherstelbaar.
Maar Jezus' liefde laat zich niet breken. Niet door de vijandschap waarmee de Joden hem bejegenen.
Niet door het onbegrip der discipelen, dat Hem zo dikwijls problemen heeft gegeven.
Niet door het geplande verraad van Judas.

P

Jezus heeft de zijnen liefgehad tot het uiterste (Joh. 13 : 1).
Hij aarzelde niet om zijn liefde voor zulke mensen te bewijzen aan het kruis. Hij wist dat de Vader Hem alles in handen gegeven had (v. 3) en dat van zijn houding nu leven of dood voor de zondaar afhing.
Dáárom ging Hij door tot het uiterste.

„U bid ik aan, o macht der liefde,
die zich in Jezus openbaart.
God zocht ook mij, hoezeer
'k Hem griefde;
voor mij ook kwam zijn
Zoon op aard".

cvw

ZAND en ZAAD

Profeten waren doorgaans lastige lieden en ik geloof niet dat ze zelf veel plezier hadden in het leven. Nu is dat ook geen vereiste om toch nog gelukkig te zijn. Een kontroleur bij de belastingen zal ook wel eens als een lastpost beschouwd worden, terwijl de man buiten zijn kontroleuren, heel best een reuzengezellige gastheer of gast kan zijn. Zeker, er is verschil tussen deze twee al zit het kontroleren beiden in het bloed. Goed, bij een profeet gaat het nog wat dieper en in de regel over meer zaken. Beiden spreken het geweten aan maar de profeet konfronteert de aangesprokene(n) met God. Dat is zijn lastgeving, zijn opdracht, die last kan geven. Hun boodschap werd hun zelden in dank afgenomen.

Nu is ieder die met een lastige boodschap aan komt dragen nog geen profeet. Hij kan ook een kribbebijter zijn, een slecht gehumeurd mens, „ein Geist der stets verneint", een kritikaster, de beruchte stuurman aan de wal. Je mag dan wel de gave hebben van het onderscheiden der geesten, want ze kunnen verdacht veel op elkaar lijken.

Ik schrijf het bovenstaande omdat ik een beetje aan zelfonderzoek moet doen eer de rest volgt. De rest ontstond toen ik in de krant twee vette koppen zag. De eerste luidde: Passie-uitvoeringen in de komende weken. De tweede, een paar kolommen verder naar rechts: Een passieconcert voor fijnproevers.

Ik neem aan dat u weet wat met passieuitvoeringen en passieconcert bedoeld is. Passie komt uit het Latijn en heeft in deze weken iets van doen met het lijden van Christus. De passie preken wil zeggen over het lijden en sterven van Christus preken. Sommige komponisten hebben zich aangesproken gevoeld door het verhaal van dat lijden en sterven en hebben passende muziek geschreven bij de teksten van een evangelist - meestal denken we aan Bach - en tekst en muziek worden in deze tijd van het jaar ten gehore gebracht op vele plaatsen. De dag erna kun je de recensie in je krant lezen en je verblijden dat de bas het zo goed deed en je hoofd schudden omdat de tenor het heeft laten zitten.

Nu moet de recensent, de beoordeler, daar waarschijnlijk ook vooral op letten maar waar blijft Jezus zelf? Ik geef toe dat je niet kunt weten wat het gezongen evangelie gedaan heeft in de harten der duizenden en het vermoeden alleen al dat sommigen van hen het Lam Gods hebben ontmoet zou een reden kunnen zijn om deze traditie te handhaven. Zoals we dat ook doen met de kerstnachtdiensten, waarin we de beste koren en de beste prekers laten optreden. Christelijke feestdagen die minder het gemoed aanspreken leveren zelden een uitvoering of concert op. Dat geeft te denken.

Het is wat onvriendelijk om aan Amos te denken, maar hij komt in de bijbel voor. In opdracht van God zegt hij namens God: „Ik haat, ik veracht uw feesten en kan uw samenkomsten niet luchten... Doe van mij weg het getier van uw liederen, het getokkel van uw harpen wil Ik niet horen. Maar laat het recht als water golven en gerechtigheid als een immer vloeiende beek".

Dat zullen de Israëlieten de schapenfokker ook niet in dank hebben afgenomen. Iedereen deed net zo zijn best om er wat moois van te maken. Maar zoiets kun je van een schapenfokker verwachten. Een man zonder kultuur. Maar het zou wellicht geen kwaad kunnen al die muzikanten, sopranen en alten, tenoren en basten te vragen eerst eens het vijfde hoofdstuk van Amos te lezen. Men mag toch veronderstellen dat ze de evangeliën wel gelezen hebben.

Of er voor ons, de luisterenden, ook nog wat overblijft om naar te horen. Jawel, bijvoorbeeld Amos, hoofdstuk vijf. Daar staat nogal wat in. In heel duidelijke taal. Alsof Amos vandaag onder ons leefde. Zie, ook daaraan kun je echte profeten onderscheiden. Ze hebben de eeuwen door gelijk. Ze blijven aktueel. Huizinga

---

MEDEDELING

△ Het sekretariaat van de baptistengemeente te Scheveningen wordt verzorgd door mevr. J. G. Nieuwstraten-Bogerd, Kon. Julianalaan 240 te Voorburg-2113; tel. 070-871665.

NATIONALE JEUGDDAG

Ook dit jaar zal weer een jeugddag van de R.J.C. worden gehouden, dit keer onder het thema „Bereidt de Weg". Op Hemelvaartsdag 27 mei worden op De Vinkenhof een 800-1000 man verwacht om samen deze dag te vieren. Medewerking wordt verleend door The Singing Followers uit Valthermond, de Surinaamse groep Choosen People, de groep Silo met de musical „Groot Nieuws" en een Amerikaanse gospelgroep. 's Morgens zal ds Piet Brongers een praatje houden over het thema dat verder wordt uitgewerkt in groepsgesprekjes. Het programma is van kwart voor tien tot vier uur. Entree is ƒ 5,— en voor kinderen van zes tot twaalf jaar ƒ 2,50. Kom 27 mei naar De Vinkenhof. Maak nu al vast afspraken om b.v. een bus te huren.

Klaas Touwen

C.C.-VERGADERING N.B.J.B. TE HOOGEVEEN

De N.B.J.B. houdt zijn C.C.-vergadering op zaterdag 8 mei a.s. in de baptistenkerk van Hoogeveen.

De aanvang is 10 uur v.m.

De stukken voor de vergadering zullen u binnenkort worden toegezonden; een routebeschrijving voor het vinden van de kerk in Hoogeveen wordt bijgevoegd.

Uw voorstellen kunt u sturen naar het adres: Rijksstraatweg 64, Noordbergum.

Namens de Jeugdraad,

W. F. Steenbergen, sekretaris

RADENKONFERENTIE IJSSELGEWEST

Op maandag 12 april 1976 zal weer een Radenkonferentie worden gehouden van het IJsselgewest.

De plaats: de kerk van de baptistengemeente te Apeldoorn, Bosweg 77.

De tijd: 20.00 uur.

Na de behandeling van enkele zakelijke dingen zal ds G. Vegter uit Deventer een inleiding houden over het funktioneren van de gaven van de heilige Geest in onze gemeenschap.

Willen alle raadsleden deze avond vrijhouden?

A. Niessink, sekretaris

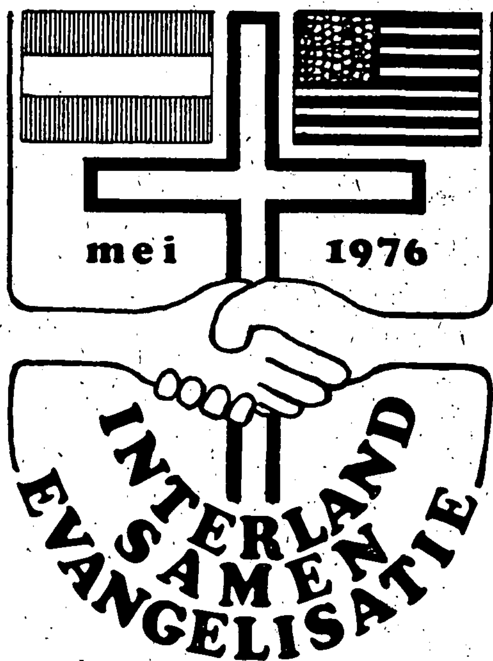
TIEN DUIZEND MAAL TIEN
10.000 X 10
VOOR DE VINKENHOF

De aktie is gehouden.
Wat is het resultaat?
Op het uniebure stromen de bank- en giro-overschrijvingen binnen. Dat geeft daar een prettige extra drukte. Overigens gaat er wel wat tijd in zitten om de aktie helemaal af te wikkelen, zodat we u vandaag alleen een tussenstand melden per 2 april.

Er is ontvangen: ƒ 32.671,90.

Bovendien hebben velen toegezegd ook in de toekomst te willen bijdragen voor De Vinkenhof. Op 2 april was voor dit doel toegezegd ƒ 2.802,50.

We zijn benieuwd naar de stand van de volgende week! PW

Willa Dorsey, een van de speciale medewerksters

Een zangeres met een boodschap

Gospelmuziek is één van de belangrijkste bijdragen tot het erfgoed van Amerika gebleven. Er bestaat geen vast patroon maar het wordt beheerst door inspiratie. Het is muziek, gezongen door mensen die daarin hun oprecht geloof in een Gode toegewijd leven op aarde en een door Hem beloofd eeuwig leven daarna, tot uiting brengen. Het is echte, zuivere, bezielende muziek van het hoogste gehalte, die de toehoorder het behaaglijke gevoel geeft als zat hij zich te koesteren in de zonneschijn!

Vaak gaat het gepaard met aanstekelijk ritme, dat de toehoorder als het ware prikkelt tot lachen, zingen, dansen of soms... tot huilen, en anders tot een vermenging van eigen emoties, al naar gelang de muziek bij hem overkomt. Deze muziek bruist van leven en liefde en in een zo verontruste wereld als die van vandaag heeft het geestelijk lied, de **Gospel Song**, een machtige, positieve invloed.

In de wereld van de gospelmuziek is een weergaloze, dynamische, nieuwe ster ontdekt: **Willa Dorsey.** Haar majestueuze stem is van volmaakte kwaliteit en klinkt als die van een waar musicus, die de toehoorder ontroert met de door GOD gegeven ongekunstelde, boeiende muziek.

Zelden hoorde men iemand met zulk een natuurlijk vocaal instrument. Hoewel haar stem de diepe klanken van een alt voortbrengt, kan zij met gemak 3½ octaaf hoger zingen tot boven de normale toonhoogte van een sopraan. Zij zingt zoals de geest haar leidt en is vertrouwd met elke toonhoogte, die in overeenstemming is met de woorden die ze uitzingt.

Willa Dorsey ontplooit de veelzijdigheid van haar kunst. Van een met overgave gezongen gospel-balade zoals „Hij raakte mij aan" („He Touched Me") kan zij door haar geweldige vermogen overgaan op een gevoelvolle lyrische sopraanstem. Haar krachtig geloofsleven wordt in één woord beheerst door de schone kunst.

Tegelijkertijd houdt zij de ware betekenis van Gods woorden voor de mensen hoog. Het is volkomen duidelijk dat Willa Dorsey **God liefheeft**, en het is haar innig verlangen om samen met andere mensen de grootheid van onze Maker te loven zonder schaamte en met altijddurende vreugde.

Zij heeft een enorme ervaring met haar muzikaal talent. Afkomstig uit een muzikaal domineesgezin, zong ze reeds op zesjarige leeftijd. In het begin van haar carrière was ze soliste tijdens een radio-uitzending waaraan ook F. H. Lacy en de Lacy Zangers deelnamen.

Ze trad op met de Phil Kerr Musicals, de Hollywood Christian Group en tijdens de Wereldtentoonstelling in New York.

Verder heeft zij concerten gegeven in de Verenigde Staten, Canada en West-Indië, maar zij blijft haar werk doen als soliste voor een Evangelisatie Centrum in Amerika, de Deliverance Evangelistic Center in Newark, New Jersey, onder leiding van dominee Arturo Skinner.

Gedurende de campagne van Interland Samen Evangelisatie in mei zal Willa Dorsey haar medewerking geven in Delfzijl, Dordrecht, Emmen, Leiden, Rotterdam-Zuid, Treebeek en Utrecht.

R. Reiling

HET NIEUWE TESTAMENT LEERDE HET HEN

„De leiders van de bevrijdingsbewegingen in Afrika hebben geleerd dat ze vrije mensen waren toen iemand hen een Nieuwe Testament in handen gaf en hen zei dat ze vrije mensen waren". Aldus de zwarte demokratische politikus Andrew Young in een rede tot een nationale konferentie over christelijk burgerschap, onlangs te Washington georganiseerd door de Zuidelijke Baptistenkonventie (U.S.A.).

Hiermee keerde Young zich tegen de opvatting van dr Henry Kissinger, minister van buitenlandse zaken van Amerika, die onlangs beweerde dat de zwarte leiders van Afrika niet te vertrouwen zijn omdat ze misschien gemanipuleerd zouden worden door Russen en Cubanen. „Die opmerking is op zichzelf al een rassistische aanmatiging", aldus de politikus. „Als de heer Kissinger alleen maar begrip had voor de zendings-oorsprong van hun verlangen naar vrijheid, dan zou hij begrijpen dat er een potentiële relatie ligt tussen Amerika en elk land in Afrika, waardoor het zich kan losmaken van de kommunisten".

Young noemde de namen van de belangrijkste leiders van FNLA, MPLA en Unita - bevrijdingsorganisaties in Angola - en zei dat ze allemaal zonen waren van voorgangers van de baptisten, presbyterianen en andere protestantse groeperingen. Hetzelfde geldt van de leiders van de bevrijdingsbewegingen in Zambia en Tanzania.

Young zei, dat de christenen in Amerika eraan zouden moeten werken om de revolutie die zij begonnen door zendelingen naar Afrika te zenden voort te zetten.

RESERVEER!
4, 5 en 6 oktober
E.C.U. konferentie
DALFSEN

JEUGD-EVANGELISATIE

Bestemd voor voorgangers, sekretarissen, gemeenten en gewesten.

U hebt waarschijnlijk al een aantal keren enthousiaste verhalen gehoord over weekends op het konferentie-oord De Bron. Onder andere de ECU en de RJC houden elk afzonderlijk van die geslaagde konferenties.

Maar ook gezamenlijk houden ze - ECU en RJC - weekends, tweemaal per jaar. Ook dit jaar, in september en in november, staan ze weer op het programma.

Dan gaat het ons vooral om de jeugd. Wij willen hen bekwamen in het evangeliseren en hen oproepen achter Jezus aan te gaan. Dat jongeren Jezus gingen volgen hebben wij al een paar keer mee mogen maken.

Misschien kunt u uw jeugd vooral opwekken om deze weekends te bezoeken. En stel hen er ook financieel toe in staat!

Een aantal jaren geleden is door de ECU en de RJC een werkgroep in het leven geroepen om het evangelisatiewerk voor en door jongeren te bevorderen. Het gaat ons daarom als werkgroep niet alleen om die twee weekends. Ook mogelijkheden om bezig te zijn in evangelisatiewerk proberen wij te scheppen. Eén manier van bezig-zijn is campingevangelisatie. Dit werk loopt al jaren. Vorig jaar was de jeugdgroep van Hengelo werkzaam in Rijs en de jeugdgroep van Stadskanaal-Noord in Amen. Dit was voor de laatste jeugdgroep reeds de vierde keer dat men het evangelie probeerde door te geven en gestalte te geven op een camping. Het komende jaar zullen ook weer twee teams, uit Hengelo en uit Z.O.-Drente, aktief zijn op een camping.

Het praktische probleem is altijd weer, waar halen wij de teamleiders vandaan? Kunt u ons helpen?

Als werkgroep zoeken wij naar nog andere vormen van evangelisatie. Onze gedachten gaan vooral uit naar zogenaamde gemeente-teams. De werkgroep denkt dat deze gemeente-teams veel los kunnen maken in uw gemeente en gewest.

Het tweede weekend in november willen wij volledig afstemmen op gemeente-teams en bepaalde akties gaan voorbereiden.

Reeds nu wil ik u vragen het komend artikel „Evangelisatie door jongeren" nauwkeurig te lezen en uitvoerig te bespreken.

Namens de werkgroep,

J. H. Hofman

Lezen en luisteren in Genesis

Twee jaar geleden vroeg mij iemand of ik in de duivel geloofde. Daar we ons in een wat feestelijk gestemd gezelschap bevonden, was het niet de juiste plaats en tijd om serieus op de vraag in te gaan. Het werd wel getracht maar het moest verzanden. Daarachter ligt de vraag naar de oorsprong van het kwaad en ik beken bij voorbaat dat de weg om die bron te vinden voor mij is afgesloten. God gaf een tuin - u vindt het in Genesis 2 en 3 voor deze keer - en de opdracht aan Adam om die te bewerken en te bewaren. Arbeid is niet hèt loon der zonde, wel het zwetend zwoegen tot de dood volgt. Adam en Eva waren in die tuin en de slang kwam er ook. Wat is er veel te doen geweest om de slang. Een sprekende slang. In het paradijs. De ene onmogelijkheid op de andere. Tot in het laatste bijbelboek is die naam blijven leven. Johannes voegt ter verklaring toe: die genaamd wordt duivel en satan; dat is: die verwart en tegenstaat. Moeten we letterlijk aan een slang denken, aan dat dier, dat wij slang noemen, dat in dit geval dan ook spreken kan? Waarom zeggen we niet dat de schrijver aan wil duiden dat de Boze, de kwade macht van buiten is gekomen om de hof van God te bezwadderen? Nu zullen sommigen zeggen dat ik naar willekeur met het woord der Schriften omspring en het binnen de omheining van mijn begrijpen wil trekken. Dat is onjuist. Ik begrijp niet hoe er een boze kan zijn, vanwaar hij is. Wel konstateer ik dat deze macht vernielend aanwezig is en dat laat mij dan vragend voor God staan.

Deze verwarrende macht, deze tegenstander van God is binnengeslopen in de wereld van God en ruïneert wat binnen zijn bereik komt. Van louter twisten om een wel of niet sprekende slang heeft men vergeten dat men zo de boze in de kaart speelt en scheidt wat God wil verenigen. Zo komt de reuzenslang alle tuinen van God binnen. Men heeft boven de boodschap de spreker gekozen en dat verderf is nog niet uitgewoed. Verlaat ik het woord? Geenszins. Ik wil er toch in doordringen. Niet alleen lezen, maar ook luisteren wat de Geest tot de gemeente zegt. De letter doodt, de Geest maakt levend. En hoe! Zowel het doden als het levend maken. Eva is ingegaan op de redeneringen van de Boze. Adam volgde. Ieder mens balanceert voortdurend op de rand van de val. Daarom staat er in Jezus' gebed voor de mens: Leid ons niet in verzoeking maar verlos ons van de Boze.

Petrus zegt dat hij rondgaat als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden. De schrijver van het boekje Genesis zegt: De zonde ligt als een belager aan de deur; zijn begeerte gaat naar u uit. Voor hem is niemand veilig. Niemand, wie hij of zij ook is; waar hij of zij ook woont of werkt. Met een kleine variatie. De Boze wil mij achterna al waar ik ga of sta of ooit mijn ogen sla! Het aardse paradijs is verwoest. De tempel is verwoest. De gemeente is gebroken. Priesters en zonen van priesters zijn gevallen en de satan benaderde zelfs Jezus met vileine aanbiedingen. Zei de Heer niet tegen een van zijn beminden: Ga weg, achter mij, satan; gij zijt mij een aanstoot, want gij zijt niet bedacht op de dingen Gods. En dat zei Jezus tegen de man van wie hij even eerder zei: Zalig zijt gij, Simon Barjona.

Dit schrijvende herinner ik mij dat een zuster, niet woonachtig in Leeuwarden maar wel lid der gemeente daar, mij na een dienst wat ontredderd aanklampte. Ik had gesproken over: opdat de satan geen voordeel op ons behale, want zijn gedachten zijn ons niet onbekend (2 Kor. 2 : 10). Die morgen ben ik kennelijk tekort geschoten. Ik had wellicht duidelijker moeten herinneren aan de woorden van Jezus: maar ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude.

Wij mogen soms weerloos zijn en overvallen worden, weerbaar is de Heer die zonde, dood en duivel heeft overwonnen. Ons oog moet gericht blijven op Jezus, de leidsman en voleinder van het geloof.

De satan moge ons begeren, Jezus doet het ook en begeert bij de Vader dat we bewaard mogen blijven als de tegenstander ons wil ziften.

Huizinga

VOORJAARSKONFERENTIE
GRONINGER BOND

De voorjaarskonferentie van de Groninger Bond van Baptisten Gemeenten is vastgesteld op zaterdagmiddag 24 april aanstaande.

De konferentie wordt gehouden in De Vuursteen, één van de kerkgebouwen van de gemeente Groningen-Noord.

De konferentie begint om half drie (thee vooraf), en wordt rond vijf uur beëindigd. Tijdens de konferentie zal het onderwerp „Sensitivity-training" worden besproken, ingeleid door de heer De Vries, arts te Garijp (Fr.).

Voor deze konferentie zijn niet alleen raadsleden hartelijk welkom, maar ook andere leden van de gemeenten die belangstelling hebben.

P. v. d. Werf, sekretaris

Pillen, krukken, aardappels en evangelie . . .

DAKKA, Bangladesh (BP) - Pillen voor geboortenregeling, dekens en krukken - dat zijn allemaal dingen die nu een onderdeel vormen van een nieuw hulpverleningsprogram van de baptistenzending in Bangladesh. SBC-zendelingen hebben in overleg met de regering een begin gemaakt met verscheidene nieuwe hulpprojekten. Eén ervan is gericht op de geboortenregeling en een ander op revalidatie van gehandicapten.

In één projekt zullen vrouwen er voor worden betaald om een groep van tenminste vijf andere vrouwen bijeen te krijgen voor geboortenregeling. Elke vrouw krijgt dan stof voor een deken. De ‚pil' wordt gedistribueerd en het gebruik er van uitgelegd. Als een vrouw na een jaar niet zwanger is mag ze de deken houden.

Een andere behoefte in Bangladesh is die aan krukken voor gehandicapten. De zendelingen zijn nu van plan in die behoefte te voorzien door de gehandicapten te leren hoe ze krukken kunnen maken van materialen die ter plaatse voorhanden zijn. De invaliden die gewoonlijk gedoemd zijn om van bedelarij te leven worden nu samen gebracht in een trainingscentrum waar ze een kursus van zes weken kunnen volgen. Daarna gaat een Bengaalse medewerker van het centrum met hen terug naar hun dorp om met gereedschappen en voorraden een werkplaats te beginnen. Het centrum koopt de helft van de krukken die ze maken terug; de andere helft moeten zij ter plaatse verkopen om in hun levensonderhoud te voorzien.

Weer een ander projekt voorziet in het maken van rolstoelen, waaraan in Bangladesh eveneens een grote behoefte bestaat.

Dr. J. D. Hughey, sekretaris voor Europa en het Midden Oosten van de zending van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) heeft Bangladesh in het begin van dit jaar bezocht. „Als ik zou kunnen kiezen wat op het ogenblik symbolisch is voor Bangladesh zou het niet een hongerend kind zijn", zo verklaarde hij, „maar een nieuwe irrigatieput waaruit water stroomt dat aardappelvelden bevloeit, een produkt dat niet eerder in Bangladesh geteeld werd". Zendelingen en anderen hebben de Bengali nieuwe produkten en nieuwe landbouwmethoden geleerd. In samenwerking met andere christenen en de regering heeft SBC-zendeling Carl F. Ryther meegeholpen een pamflet te schrijven waarin uitgelegd wordt hoe aardappelen moeten worden verbouwd.

„Ik bedoel niet te zeggen, dat in Bangladesh geen honger en voedselnood is", aldus Hughey; „in dat deel van de wereld is altijd honger geweest, tenminste gedurende vele jaren. Maar toen ik Bangladesh bezocht kreeg ik niet de indruk van hopeloosheid en dat was wel het geval toen ik er eerder was". „De nood is, denk ik, nu vooral bij de marginale boeren, de boeren die geen land hebben. Velen van hen hebben hun land in de steek gelaten om naar de steden te gaan. Hun omstandigheden zijn natuurlijk vrestlijk. Bovendien, juist nu lijden velen van hen en vele anderen in Bangladesh aan schurft, een huidirritatie die zich erg pijnlijk ontwikkelt".

Een ander projekt betreft een groep mensen die naar Bangladesh kwamen vanuit India waar ze als Hindoes paria's waren. Dit projekt voorziet in het aanleggen van riolering en sanitair, waterzuivering en 't tot stand brengen van een gezondheidskliniek. Schurft verbreidt zich door onzuiver water dat voor baden en drinken gedurende het droge seizoen gebruikt wordt.

Hulpverlening is evenwel niet het enige dat er in Bangladesh gebeurt. De zendelingen zijn hun primaire taak: evangelisatie, niet vergeten. „Er is een opmerkelijke response," in het bijzonder van de kant van de Hindoe-minderheid in Bangladesh", vertelde dr. Hughey. „Ze zijn zich erg goed bewust een minderheid te zijn.

Ze spreken de taal van het volk temidden waarvan ze wonen. Maar hun godsdienst is anders en ze zijn altijd bevreesd voor vijandige reakties van de kant van de mohammedaanse meerderheid. Veel Hindoes denken er over van godsdienst te veranderen. Daarom bestaat er grote kans, dat velen van hen christenen worden. Dat is een wondervol vooruitzicht en teglijk om bevreesd voor te zijn", aldus dr Hughey; „er is het gevaar dat grote massa's in de gemeente komen, zonder werkelijk christen te zijn. Maar er is ook het gevaar niet op de juiste en passende wijze te handelen, juist nu er zo'n grote belangstelling voor het christendom is".

De zendelingen en hun Bengaalse medewerkers zijn het over drie dingen eens die benadrukt moeten worden: aanvaarding van Christus als Heer, aanvaarding van de bijbel als leidraad en opgenomen worden in de christelijke gemeente.

Wat zullen we lezen?

zondag	11 april	Psalm 22 : 20-32	Redder van alle volken
maandag	12 april	Lucas 22 : 54-62	Bittere tranen
dinsdag	13 april	Lucas 22 : 63-71	Dat ben Ik
woensdag	14 april	Lucas 23 : 1-25	Hun wil en Gods wil
donderdag	15 april	Lucas 23 : 26-43	Het groene en het dorre hout
vrijdag	16 april	Lucas 23 : 44-56	Deze was een rechtvaardige
zaterdag	17 april	Psalm 75	Als de tijd daar is

gemeenteberichten

ZWOLLE GAAT VLEUGELS UITSLAAN

Zwolle - (G.R.P.). Het is al enige tijd geleden dat men iets van de gemeente Zwolle in ons „lijfblad" heeft kunnen lezen. Dat betekent geenszins dat er in Zwolle een winterslaap is gehouden. Onder de bezielende leiding van onze voorganger ds J. Schuil vindt het werk goede voortgang.

Op de onlangs gehouden jaarvergadering werd o.m. besloten te trachten een evangelisatiepost in Kampen van de grond te krijgen. Het ligt in de bedoeling in september met de diensten - voorlopig éénmaal per maand - te starten. De kommissie van voorbereiding is dan ook met veel enthousiasme aan het werk getogen.

Verder wordt er dit jaar in Zwolle aktie gevoerd om een groot bedrag (we streven naar ƒ 15.000,—) bijeen te krijgen, om een flinke hap van de schuld op ons kerkgebouw af te lossen, en om de nodige guldens te kunnen besteden aan een grondige opknapbeurt van ons kerkgebouw. Rommelmarkt, oud-papieraktie e.d. zullen tot de vele aktiviteiten behoren om dit plan te realiseren.

De gemeente is ervan overtuigd, dat als wij al deze arbeid in voortdurend gebed en met groot vertrouwen voor de Heer neerleggen, diezelfde Heer het met Zijn zegen zal achtervolgen. Zo willen wij, in die machtige zekerheid, voortgaan met Zijn naam groot te maken, op alle plaatsen waar de kansen ons geboden worden.

Mocht u tijdens de komende zomermaanden in de omgeving van Zwolle uw vakantietenten opslaan, dan bent u elke zondagmorgen van harte welkom in onze dienst om 10 uur. Ons kerkgebouw staat aan de Zamenhofsingel 15 in Zwolle.

DOOPSGEZINDEN IN NEDERLAND

Uit het 70ste Jaarboekje van de Algemene Doopsgezinde Societeit blijkt, dat er verleden jaar 142 Doopsgezinde gemeenten in Nederland waren met tesamen 26.010 leden. Tien jaar geleden telde de ADS nog 143 gemeenten met een ledentotaal van 35.245.

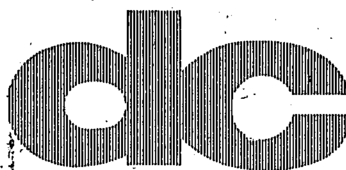
In 1975 werden 128 personen door de doop lid van een plaatselijke gemeente. In de 142 gemeenten zijn 23 vakatures. Het totale aantal predikanten is 93, 21 vrouwen en 73 mannen.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Jezus zeide: „Ik ben de opstanding en het leven, wie in Mij gelooft, zal leven ook al is hij gestorven". (Joh. 11 : 25).
In Christus ontslapen, onze lieve moeder, behuwd- en grootmoeder

STOFFELINA BRANDT
weduwe van B. Steenbergen

op de leeftijd van 78 jaar.

Noordbergum,
B. Steenbergen
R. Steenbergen-Haagsma
Zwolle,
D. Steenbergen-Vosselman
Sutton (Eng.),
W. Steenbergen
Almelo,
M. Mostert-Steenbergen
C. Mostert
Austerlitz,
W. Steenbergen
G. Steenbergen-Viezee
Zuidlaren,
S. F. de Lange-Steenbergen
A. de Lange
Utrecht,
F. Steenbergen
H. G. Steenbergen-v. d. Sluis
en kleinkinderen

Leusden, 30 maart 1976
„Lisidunahof"
Korrespondentie-adres: Oude Postweg 43, Austerlitz.
De begrafenis heeft inmiddels plaatsgehad op de Herv. begraafplaats te Austerlitz.

Op 2 april 1976 ging ons voor naar het Vaderhuis onze zuster in Christus

HARMKE MULDER-KLUITER

op de leeftijd van bijna 75 jaar.

„Jezus leeft, ik leef met Hem!"
Dood waar is uw schrik gebleven?
Jezus leeft en Zijne stem roept
Ook mij weer eens in 't leven.
Gij, o Heiland, Gij alleen
Gij zijt onze troost alleen".
L. & G. 248 : 1

Baptistengemeente Winschoten

Op 22 maart 1976 nam de Heer tot Zich onze zuster

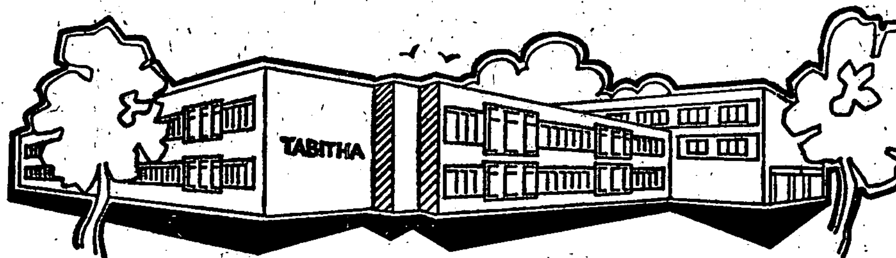
TJEERSKE LIEBE-DRENTH
weduwe van A. Liebe

in de leeftijd van 86 jaar.

Hetzij wij dan leven, hetzij wij sterven, wij zijn des Heren. Rom. 14 : 8

Baptistengemeente Enschede

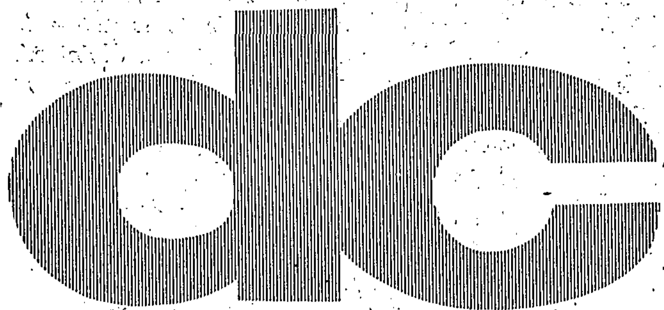

SOLI DEO GLORIA

Gaarne zeggen wij, mede namens onze kinderen, heel hartelijk: **„Dank u well!"** aan allen die op één of andere wijze van hun medeleven, sympathie en genegenheid hebben blijk gegeven bij gelegenheid van ons Gouden Huwelijksfeest op 29-3-'76. Een geweldig feest! Een onvergetelijke dag!
G. Visser
D. Visser-Gorter
Sneek, Napjusstraat 108

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 16 - 16 april 1976

Het was de avond van de eerste Paasdag. Twée dagen tevoren was Jezus gestorven. 's Morgens hadden vrouwen ontdekt dat het graf leeg was.

GELOVEN!

Die zondagavond zaten de leerlingen bij elkaar. Ze hadden de deuren op slot, omdat ze bang waren voor de Joden. Toen kwam Jezus; hij stond ineens in hun midden. „Ik wens jullie vrede", zei hij. Toen zè de Heer zagen, waren de leerlingen blij. „Ik wens jullie vrede", zei Jezus opnieuw. „Zoals de Vader mij gezonden heeft, zo zend ik jullie". Een van de twaalf, Tomas die de Tweeling werd genoemd, was er niet bij toen Jezus bij hen kwam. „We hebben de Heer gezien", zeiden de andere leerlingen tegen hem.
Maar hij antwoordde: „Alleen als ik in zijn handen de littekens van de spijkers zie en mijn vinger erin kan steken en als ik met mijn hand in zijn zij kan, zal ik het geloven". Een week later zaten zijn leerlingen weer binnen en Tomas was bij hen.
Opnieuw komt Jezus. De deuren waren gesloten maar hij stond ineens in hun midden. „Ik wens jullie vrede", zei hij. Toen richtte hij zich tot Tomas: „Leg je vinger hier en kijk naar mijn handen; steek je hand uit en kom ermee in mijn zij. Wees niet langer ongelovig, maar geloof!"
„Mijn Heer en mijn God!" zei Tomas. „Geloof je omdat je me gezien hebt?" antwoordde Jezus hem. „Hoe gelukkig zijn zij die geloven zonder te zien!"

Johannes 20 : 19-21 en 24-29

Theologische docenten in Oxford bijeen

Er zijn in Europa rond de vijfentwintig scholen waar baptisten kunnen opgeleid worden tot voorganger. Negen daarvan worden gevonden in Groot Brittannië en Ierland, twee of drie in landen achter het IJzeren Gordijn en de rest in de landen van West- en Zuid-Europa. Er zijn grote en kleine bij; uiteenlopend van Hamburg met bijna tachtig studenten tot Rivoli (It.) dat alleen op papier nog bestaat. De docenten die aan deze scholen werken plegen sinds 1954 om de paar jaren voor een korte ontmoeting bijeen te komen. De achtste ontmoeting vond plaats op 2, 3 en 4 april van dit jaar. Regent's Park Baptist College in de aan academische tradities zo rijke stad Oxford was dit keer de gastheer, voor de tweede keer overigens: ook in 1961 waren we hier te gast. Het was er ondanks de economische crisis zeer goed. Er is door deze conferenties in de loop der jaren een stuk Europese verbondenheid gegroeid die van even grote betekenis is als de officiële samenwerking van de unies in het verband van de Europese Baptisten Federatie.

Vorming en groei

Gewoonlijk komen wij om de twee jaren bij elkaar, maar in 1974 en in 1970 gingen de ontmoetingen niet door en in 1972 was ik niet in staat om aanwezig te zijn. Voor mij was het daarom een weerzien na acht jaren en het bleek dat er sinds 1968, toen we in het bekende Spurgeon's College in Londen bijeen waren, heel wat was veranderd. Het meest viel mij op de sterke verjonging onder de aanwezige docenten. Er was een naar verhouding zeer groot aantal jonge broeders van zo rondom de dertig jaar en onder hen niet weinige veel belovende en talentrijke mannen. Voor een arbeidsveld waarin de krachten meestal zeer gering in aantal zijn is dat een uitermate gunstige ontwikkeling. Deze jonge mannen zijn nog in de groei. Wanneer die groei voorspoedig verloopt dan beschikt Europa over een jaar of tien over een voortreffelijk docentencorps in de voorgangersopleiding. Het is voor iemand die gewend is om in zijn situatie min of meer de enige te zijn die volop bij de opleiding is betrokken, een geweldige bemoediging en vertroosting deze ontwikkeling gade te slaan.

Eens te meer is me duidelijk geworden hoe belangrijk het is dat in een gemeenschap van gemeenten een aantal mensen na de opleiding tot voorganger doorstudeert.

In onze situatie betekent dit in het algemeen studeren voor een doctoraal examen in de theologie. Het komt soms voor dat dit streven naar grotere geleerdheid niet goed wordt begrepen in de gemeente. Men meent dat de doorstuderende student of voorganger de gemeente ‚ontvlucht', of dat hij streeft naar een graad die hem t.z.t. in staat zal stellen buiten de gemeente veel meer geld te verdienen. Het komt mij voor dat deze zorg niet op z'n plaats is. De feiten logenstraffen haar, maar daar gaat het niet om. Ook in onze gemeenschap is er behoefte aan theologische specialisten en dan bepaald niet alleen om bij een toekomstige vacature aan ons seminarie uit meerdere candidaten te kunnen kiezen. Het gaat om een veel breder gebied van arbeid dan alleen de voorgangersopleiding. Maar ik dwaal af. Dit wil ik maar zeggen: wanneer uw voorganger doorstudeert, mag u daar positief tegenover staan.

Aflossing

Wanneer ik terugzie over de jaren sinds de eerste conferentie in 1954 dan heeft er wel een omvangrijke aflossing van de wacht plaatsgevonden. De grote mannen van de jaren vijftig zijn verdwenen: Nordenhaug, Luckey, Westin, Hedvall, Rowley, Child zijn niet meer onder ons; Nörgaard, Champion, Henton Davies en anderen zijn emeritus. De nieuwe generatie is misschien minder luisterrijk dan de oude, maar wel veel zakelijker en veel opener en practischer en kijkt ook minder hoog op tegen de ouderen van nu dan hun onmiddellijke voorgangers dat in hun jonge tijd deden. In ieder geval, ik vond het goed toeven bij de mannen van de jonge generatie.

Problemen

Naast de lezingen en de discussies zijn vooral de persoonlijke contacten van groot belang. Je kunt eens over de problemen van het opleidingswerk praten, zoals je dat thuis eigenlijk niet kunt omdat je geen collega's van andere baptisten-instituten hebt. In Oxford waren uitsluitend collega's aanwezig en er was dus volop gelegenheid voor gedachtenwisseling. Daarbij viel op dat er in vrijwel alle landen dezelfde problemen aan de orde zijn. Het lijkt mij de moeite waard om enkele daarvan hier te signaleren en er wat nader op in te gaan. Het reilen en zeilen van onze eigen voorgangersopleiding op De Vinkenhof kan er op wezenlijke punten wellicht wat duidelijker door worden.

Het meest in het oog springende punt is dat vrijwel alle seminaries en colleges meer studenten hebben dan ooit tevoren. Hamburg bijvoorbeeld heeft sinds de heroprichting na de oorlog nog niet zoveel studenten gehad als vandaag de dag. Dat is verheugend, maar stelt ook voor problemen. Allereerst het probleem van de financiën. Alle scholen zien zich geconfronteerd met het feit dat deze grote studentenstroom moet worden opgevangen met naar verhouding niet meer geld dan voorheen. Er zijn kosten die niet of nauwelijks afhankelijk zijn van het aantal studenten, zoals bijvoorbeeld de personeelskosten van het onderwijs. Maar de zwaarste last is doorgaans de studentenhuisvesting. Alle scholen geven er de voorkeur aan de studenten op of vlak bij de campus te huisvesten, omdat dit de opbouw en instandhouding van een seminariegemeenschap mogelijk maakt. Daaraan zijn echter grote kosten verbonden die niet op de studenten kunnen worden verhaald. De betreffende unie of bond moet daarvoor dus staan. Het is mij opgevallen dat men dit in het algemeen ook doet. Natuurlijk is het docentencorps de eerste prioriteit van iedere school - met onvoldoende docenten kan nu eenmaal geen deugdelijk onderwijs worden gegeven - maar kennelijk staan wij niet alleen in onze opvatting dat de seminariegemeenschap hoge prioriteit moet hebben en dus ook de gemeenschap geld mag kosten.

Gemeenschap

Er is een aantal redenen die vrijwel door alle colleges werden aangevoerd ten gunste van een seminariegemeenschap. Het kan nuttig zijn ze nog eens naast elkaar te zetten.

In de eerste plaats leren de a.s. voorgangers samen te leren en te leven en dat kan hun latere samenwerking in de gemeenten alleen maar ten goede komen. Vervolgens is studeren meer dan alleen kennis vergaren. Het is een groeiproces. Wie studeert wordt een ander dan hij was. Daarvoor heeft hij niet alleen leraren nodig maar vooral ook medestudenten. Het is te vergelijken met een gezin: kinderen moeten niet alleen opgroeien, ze hebben broers en zusters nodig. Theologische studie is een zeer spannende zaak, omdat je er zelf met je geloof bij bent betrokken. Daar heb je niet alleen medestudenten voor nodig maar een gemeenschap, om in te leven, te studeren, te geloven en te bidden.

Blijkens de ervaringen in andere landen biedt de seminariegemeenschap daarvoor goede mogelijkheden en die ervaringen hebben we hier op De Vinkenhof ook.

Universiteit

Wat in Oxford verder opviel was dat er verandering begint te komen in de verhouding tussen de seminaries en de universiteiten. De behoefte blijkt hierbij aan beide kanten te worden gevoeld. Dat is vooral in Duitsland en Scandinavië een merkwaardige ontwikkeling: de universiteiten daar waren van oudsher gesloten instituten en stevig in handen van de staatskerk. Nu is men bereid om van geval tot geval werk, verricht aan de seminaries in Hamburg, Tollose en Bromma, te erkennen wanneer studenten verder willen studeren voor een academische graad. Dat blijken de studenten meer en meer te verkiezen. Hier en daar ontstaan daardoor wel eens spanningen wanneer het seminarie of college daarin niet kan voorzien. Het Schotse college bijvoorbeeld, dat wel vlakbij een universiteit is gevestigd (Glasgow) maar er geen relaties mee onderhoudt, ziet daardoor nog wel eens een student naar elders vertrekken.

Op dit punt is de situatie in ons land toch wel uniek. De scheiding tussen kerk en staat is een eeuw geleden al doorgevoerd in onze theologische faculteiten en de kerken hebben de mogelijkheid om hun eigen onderwijs te doen geven in aansluiting op de faculteitsprogramma's. Er is dan ook geen sprake van concurrentie tussen de faculteit en het onderwijs vanwege de kerken. Vergeleken met de andere seminaries heeft De Vinkenhof veel meer mogelijkheden.

Gebed

Er zou van deze korte conferentie nog veel meer te vertellen zijn. Er zijn lezingen gehouden, er is in groepen per vakgebied gediscussieerd, er is ook gelezen uit de bijbel en gebeden. Vooral dit laatste gaf diepte aan het bijeen zijn. Ik denk in het bijzonder aan de openingsdienst, geleid door drie jonge broeders van de Orebrobaptisten uit Zweden en aan de sluitingsbijeenkomst met zijn rijke gebedsgemeenschap.

Tenslotte zijn dat de dingen die er toe doen in de dienst van de Heer der gemeente.

J. Reiling

PAAS-APPÈL IN STADSKANAAL

Op de tweede Paasdag wordt, zo de Heer wil en wij leven, in Stadskanaal het jaarlijkse paas-appèl gehouden, georganiseerd door de Groninger Bond van Baptisten Gemeenten.

Tijdens het gevarieërde programma wordt aandacht gegeven aan de vraag, hoe het evangelie van de Opstanding op ons inwerkt, en wat het belang van dit evangelie is voor deze tijd.

Aan het programma werken de groep „Release" (uit Stadskanaal) en de groep „Zicht door Licht" (uit Nieuw Buinen) mee met zang en muziek.

Het appèl begint om 10 uur precies. Halverwege het programma is er koffiepauze, en het appèl wordt beëindigd niet later dan 12.30 uur.

Het paas-appèl wordt gehouden in de kerk van de baptistengemeente ‚Noord' aan de Handelsstraat.

Voor de samenzang is een liederenblad beschikbaar.

Voor de kinderen in de zondagsschoolleeftijd is er een afzonderlijk programma, in de kerk van de baptistengemeente ‚Zuid' aan de Wilgen (plan Termaars). De kinderen dienen met het oog daarop uiterlijk kwart voor tien in de kerk aan de Handelsstraat te zijn, waar het vervoer wordt geregeld.

We hopen die dag velen te ontmoeten.

P. v. d. Werf, sekretaris

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Rotterdam-Centrum, A. A. Boeschoten te Apeldoorn.

ZILVEREN JUBILEUM DS. PH. LINDEMAN

Donderdag 22 april a.s. is het een kwart eeuw geleden, dat ds Ph. Lindeman, thans wonende te Nieuw Buinen (Parklaan 3; tel. 05990-5544) door ds J. Broertjes als voorganger werd bevestigd in zijn eerste gemeente, de baptistengemeente van Sneek. Hij diende Sneek tot 1959; in dat jaar begon hij zijn werk in Groningen-Noord. In 1974 legde br Lindeman het gemeentelijke werk neer om godsdienstleraar te worden aan een middelbare school te Stadskanaal, hoewel hij als prediker verbonden bleef aan de gemeente in Groningen.

Dominee Lindeman heeft zich zowel in Sneek als in Groningen met veel energie ingezet in het bijzonder voor de kerkbouw; in Sneek kreeg de gemeente in de periode van br Lindeman de beschikking over het gebouwenkomplex waarvan thans nog met veel vreugde gebruik gemaakt wordt en in Groningen-Noord werden in de tijd waarin ds Lindeman er voorganger was zelfs twee nieuwe gemeentecentra gebouwd, De Cirkel en De Vuursteen.

Ook op Unie-terrein heeft de jubilaris zich bewogen: hij maakte een periode deel uit van de Commissie v. d. Opleiding en had namens deze Permanente Commissie een korte tijd zitting in de Commissie der Unie.

v. D.

Volbracht

Een der dingen waardoor alle
mensenwerk wordt getypeerd, is het
feit dat er niets volmaakt aan
de bedoeling van de mens
beantwoordt. Er kleven altijd
fouten en gebreken aan.
Kunstenaars vinden telkens dat
hun kunstwerk net niet helemaal
uitdrukt wat ze hadden willen
zeggen.
Technici moeten konstateren
dat hun apparaat, hun
oplossing van een probleem het
redelijk goed doet, maar
desalniettemin zoeken ze naar
verbeteringen, want het is
geen 100% . . .

P

Dat ligt bij God anders.
Wanneer Hij iets doet kan Hij
konstateren: „Zie, het is goed!"
Wanneer Jezus sterft, naar Gods
bedoeling, kan Hij uitroepen:
„Het is volbracht!"
Niet: Ik heb het geprobeerd;
Ik heb mijn best gedaan",
maar: „Het is gelukt, het is klaar!"
Verbeteringen zullen, bij nader
inzien, niet behoeven te worden
aangebracht.
Daarom kan de Schrift
triomfantelijk verklaren:
„Daarom kan Hij ook volkomen
behouden wie door Hem tot
God gaan".
Hebt U er „Amen" op gezegd?

cvw

Tijdens EBF-vergadering in Moskou ook belangrijk gesprek met Sovjet regeringsautoriteit

MOSKOU (EBPS) - Het Uitvoerend Comité van de Europese Baptisten Federatie (EBF) heeft tijdens zijn vergadering hier, 25-27 maart, goedgekeurd, dat het bureau van de EBF zal worden verplaatst. Het besloot verder de bouw van nog twee kerken aan te bevelen als projekten van hulpverlening.

Het was voor het eerst in de geschiedenis dat een bestuursorgaan van de EBF vergaderde in Moskou. De zittingen van het Comité werden geleid door Pastor Alexei M. Bichkov, president van de EBF. Bichkov is algemeen sekretaris van de Al-Unie Raad voor Evangelische Christenen-Baptisten in de Sovjet-Unie, die als gastheer voor de vergadering optrad.

Tengevolge van de verkiezing van dr Gerhard Claas uit West-Duitsland, verleden jaar september, tot sekretaris-penningmeester van de EBF werd besloten, dat rond 1 oktober a.s. het bureau van de Federatie gevestigd zal worden te Hamburg. Dit valt samen met de datum waarop dr Claas dr C. Ronald Goulding, de huidige funktionaris die de laatste tien jaar zijn bureau te Londen had, zal opvolgen.

De leden van het Uitvoerend Comité besloten verder de Raad van de EBF aan te bevelen hulp te verlenen bij de bouw van een nieuwe kerk voor de Gubenerstrasse Baptistengemeente in Oost-Berlijn (DDR) en voor het werk van de Christen Gemeenschap te Lille, een nieuwe gemeente van de Franse Baptisten Federatie.

De vertegenwoordigers van de Baptisten Unie van Hongarije en van de Raad van Vrije Kerken in Hongarije legden plannen voor betreffende de volgende bijeenkomst van de EBF-raad, die van 16 tot 20 september a.s. in Boedapest zal worden gehouden; beide zullen als gastheren van de Raad optreden. Ook werd aandacht geschonken aan toekomstige konferenties als die van het Europese Kongres van de EBF dat in juni 1979 te Brighton, Engeland zal worden gehouden.

Andere belangrijke gebeurtenissen tijdens deze vergaderingen waren een perskonferentie, die in het Uniebureau te Moskou werd gegeven ten behoeve van vertegenwoordigers van de belangrijkste nieuws- en persorganen, een receptie in het restaurant Praha te Moskou, aangeboden door de Al-Unie Raad en tenslotte een kerkdienst in de baptistengemeente van Moskou waarin 25 mensen werden gedoopt. Er waren op dat moment 100 doopkandidaten in Moskou.

Verschillende leden van het Comité en anderen die de vergaderingen bijwoonden waren uitgenodigd om voor te gaan in verschillende gemeenten in het gebied rondom Moskou en in verder afgelegen steden.

Gesprek met staatssekretaris

Op 26 maart werden enkele leidende figuren uit de EBF ontvangen door Victor Titov, vice-voorzitter (staatssekretaris) van de Raad voor Godsdienstige Zaken in de Sovjet Unie. De deputatie bestond uit dr Gerhard Claas, Rev. John Merritt, dr David Russell, **ds Th. van der Laan** en Pastor Knud Wumpelmann.

In het onderhoud met genoemde regeringsautoriteit, dat meer dan twee uur duurde, werd op een openhartige wijze gesproken over de godsdienstige situatie in de Sovjet Unie. Dr Claas bracht de erkentelijkheid tot uitdrukking voor het feit dat op een eerder door hem gedaan verzoek toestemming was verleend om 3000 Duitse bijbels in te voeren ten behoeve van Duitssprekende baptisten in de Sovjet Unie.

Dr Russell, refererend aan de noodzaak van een voortgaande ontspanning en van de bemoediging van de broederlijke verhoudingen met de Unie van Baptisten in de USSR, legde nadruk op het diepe verlangen van vele christenen in het Westen om hun solidariteit te betuigen met hen, die omwille van hun geweten, in het bijzonder vanwege hun geloofsovertuiging, moeten lijden onder de huidige omstandigheden. Bezorgdheid werd uitgedrukt ten aanzien van de houding van de Sovjet-autoriteiten tegenover dissidenten in het algemeen en godsdienstige dissidenten in het bijzonder. Misschien dat zij gevangen genomen zijn omdat ze een wet hebben overtreden, zo wordt het gevoeld, maar dat komt dan omdat die wetten min of meer de godsdienst diskrimineren, tenminste zoals ze op plaatselijk niveau worden toegepast.

Er werden openlijk vragen gesteld ten aanzien van de erkenning of niet-erkenning (registratie) van plaatselijke gemeenten en over het godsdienstig onderwijs aan kinderen. De verzekering werd gegeven, dat geen wet dat onderwijs verbiedt en dat er goede redenen waren geweest voor een klein aantal afwijzingen van verzoeken om registratie. Als er op plaatselijk niveau inbreuk wordt gemaakt op de rechten van de burger dan moet dat worden doorgegeven aan de Raad voor Godsdienstige Zaken die zich er dan mee bezig gaat houden.

Speciale aandacht werd geschonken aan de dissidente baptistenleider Georgi Vins, die op het ogenblik een vijfjarige gevangenisstraf uitzit. Ook werd aandacht geschonken aan Janis Smits, een baptistenvoorganger in Letland, wiens herhaalde verzoeken om met zijn gezin het land te mogen verlaten waren afgewezen. Er was bericht ontvangen dat hem nu toestemming was verleend.

De staatssekretaris verklaarde dat niemand in de Sovjet Unie in de gevangenis zit vanwege zijn geloof maar alleen wegens overtreding van de wet. Als voorbeeld noemde hij Georgi Vins, die verschillende keren was gewaarschuwd niet tegen de wet in te gaan. De wet in de Sovjet Unie, die op het ogenblik in een proces van verdere demokratisering is, moet worden geëerbiedigd, aldus de heer Titov. Vins had het recht in beroep te gaan bij de Hoge

Dr Gerhard Claas (links), de nieuw gekozen sekretaris van de Europese Baptisten Federatie (EBF) en Pastor Alexei M. Bichkov, president van de EBF tijdens de vergadering van het Uitvoerend Comité, gehouden 25-27 maart jl. te Moskou.

Raad om klementie indien hij bereid was zijn ‚fouten te erkennen'. De staatssekretaris zei tenslotte, dat er dikwijls misverstand was ten aanzien van de Sovjethouding in betrekking tot deze zaken en zei het verkeerd beoordelen van de situatie zeer te betreuren.

Het was de meest open diskussie die Europese baptistenleiders de laatste jaren hadden met een vertegenwoordiger van de Sovjet Unie. Van de zijde van de baptisten werd in alle oprechtheid gesproken en ze werden in het algemeen met openheid ontvangen.

Later tijdens zijn bezoek aan Rusland was dr Russell - algemeen sekretaris van de Britse Baptisten Unie - in de gelegenheid een gesprek te hebben met mevrouw Vins in Kiev. Dr Russell preekte in de gemeente van Vins in Kiev. Ook had hij een onderhoud met de distriktsvoorzitter voor Godsdienstige Zaken. De radio van Oekraine had een interview van bijna een uur met dr Russell waarin hij in staat was vragen te beantwoorden en een uiteenzetting te geven over de bedoelingen van zijn komst naar de USSR; bovendien kon hij iets vertellen van het gesprek met de staatssekretaris in Moskou.

Ongeveer 150 vooraanstaande baptisten uit Europa en de Sovjet-Unie woonden een receptie bij tijdens de vergadering van het Uitvoerend Comité van de EBF te Moskou. De president van de Al-Unie Raad van Evangelische Christenen-Baptisten in USSR, pastor A. Klimenko (links) hield tijdens de receptie een toespraak; pastor Ilia Orlov, voorganger en organist van de baptistengemeente van Moskou (midden) zorgde voor de vertaling. Rechts op de foto pastor A. M. Bichkov uit Moskou, president van de EBF.

Evangelisatie door jongeren

Moet dat?

Evangeliseren is een noodzaak, dat is het punt niet. Maar moet dat ook al apart gebeuren door de jeugd? Wij dachten van wel. Omdat de jeugd unieke kansen en mogelijkheden heeft om het evangelie te laten horen. Zij heeft lange vakanties. Zij is spontaan. Op haar manier zal zij vele jongeren aanspreken. Maar ook vele ouderen komen onder de indruk van gelovige jongeren.

Hoe gaan wij het doen?

Wij denken aan het vormen van teams. Dit zou landelijk kunnen gebeuren door de werkgroep „jongerenevangelisatie" van de ECU/RJC. Deze werkgroep zorgt voor rekrutering en vorming. Door middel van instruktie zullen de teamleden toegerust het veld in kunnen gaan. In de lange zomervakantie moet het mogelijk zijn een team ergens te laten werken.

Iets voor uw gemeente?

In elke gemeente komt wel eens het gevoel boven, dat er eens iets moet gebeuren; en eens wat anders. Een evangelisatieteam zou het begin kunnen zijn van nieuw leven in uw gemeente.

Een team vormt het begin of een onderdeeltje van een grote aktie in uw gemeente. Een jongerenteam doet het dan ook niet alleen. U zet het werk voort. Een jongerenteam werkt binnen het kader van uw aktie en onder uw leiding.

Welke mogelijkheden?

We zeiden zo juist: een evangelisatieteam moet „ergens" ingezet kunnen worden. Dat „ergens" kan rondom een plaatselijke gemeente zijn, maar er zijn ook andere mogelijkheden. **Een team kan als werkterrein een gewest hebben, of een camping, of een druk bezochte plaats.** De aktiviteiten zullen afhankelijk zijn van het terrein. Met de evangelisatieteams willen wij werken binnen een gemeente of **binnen een gewest.**

Welke akties?

1. *In een gemeente*

Een aantal voorbeelden willen wij geven van akties in een gemeente, waaraan een jongerenteam zijn medewerking zou kunnen verlenen.

Voor elke aktie in uw gemeente geldt het volgende:

— het jongerenteam kan door persoonlijke uitnodiging huis aan huis bekendheid geven aan uw aktie.
— colportagewerk door het team rond deze aktie is mogelijk.
— straatzang door het team zal ook een welkome reklame zijn voor uw aktie.
— een groot gedeelte van het programma kan het team voor zijn rekening nemen.

a. tentcampagne
b. gospelkoncert
c. kinderspeelweek
d. cola- en patatevangelisatie
e. binnengemeentelijke aktie (enquête/huisgesprekken)
f. aktie onder vrienden en meelevenden van de gemeente
g. enquête in de plaats over kerkgang/bijbellezen enz.
h. huis aan huis mensen persoonlijk uitnodigen voor een bijzondere dienst (evangelisatie- of doopdienst)
i. vult u maar in.

2. *In een gewest*

Wij denken niet erg gewestelijk, maar waarom zouden wij niet eens aan de regio denken?

Teams, die in een gewest gaan werken, willen wij samenstellen met jongeren uit dat gewest met een voorganger (of meer) uit dat gewest als leider. Een gewestelijk team blijft tenminste één jaar in takt. Ze komt regelmatig samen voor bespreking en kan het hele jaar door voor akties ingezet worden. Voor een gewestelijk team is een goede organisatie een vereiste. Met de diverse gemeenten moet een goed en vlot kontakt zijn.

Wij kunnen de aktie in drie soorten opsplitsen:

1. **Korte akties:**
a. meewerken aan bijzondere evangelisatiediensten
b. meewerken aan bijzondere openluchtdiensten
c. korte gespreksevangelisatie
d. op de markt.

2. **Middellange akties:**
weekend of paar dagen

e. evangelisatie-weekend ter ondersteuning van plaatselijk evangelisatiewerk, zoals openluchtwerk, folder- en gespreksevangelisatie, kinderwerk, jeugdavond, bijzondere diensten, kroegevangelisatie.

3. **L a n g e a k t i e s :** minstens een week
f. campingwerk
g. koffiebarwerk
h. gemeenteaktie
i. kindervakantiewerk
j. gewestelijke kampwerk
k. vult u maar in.

Hoe starten wij?
U, als gemeente of als gewest, gaat u bezinnen welke akties in uw gemeente of omgeving mogelijk en wenselijk zijn.
U krijgt nu de kans wat te ondernemen en wat leven in uw gemeente en gewest te brengen!
U neemt kontakt op met de sekretaris van de werkgroep „jongerenevangelisatie" en u geeft uw plannen door; graag een jaar van te voren!
De werkgroep probeert teams te formeren en samen zullen wij dan proberen de plannen te verwezenlijken.
Zullen wij samen aan de slag gaan en alle mogelijkheden zoeken en uitproberen om iedereen in aanraking te brengen met het goede nieuws van Jezus?

Namens de werkgroep,

J. H. Hofman,
Iepenlaan 19, Stadskanaal

NATIONALE JEUGDDAG

Op Hemelvaartsdag wordt ook dit jaar de jeugddag van de R.J.C. gehouden op De Vinkenhof. Voor deze dag nodigen wij ieder uit die jong is of zich oud voelt.
Het belooft een fijne dag te worden met een veel belovend programma, o.a. m.m.v. Choosen People, bekend van de Surinaamse radio en van het vijftigjarig jubileum van de N.B.J.B., The Singing Followers, de groep Silo met de nieuwe musical Groot Nieuws en enkele Amerikanen van Interland Evangelisatie.
Het programma begint om kwart voor tien en zal om vier uur afgelopen zijn. De leiding van deze dag is in handen van ds Anne de Vries. 's Morgens zal ds. Piet Brongers het thema „Bereidt de weg" inleiden.

Er is een grote tent gehuurd zodat deze dag, onder welke weersomstandigheden ook, kan doorgaan. Maak vast afspraken om samen met een bus te komen (goedkoper en gezelliger). De entree is *f* 5,— en voor kinderen van 6-12 jaar *f* 2,50. Er wordt op 800-1000 jongeren gerekend.
Kom op Hemelvaartsdag naar De Vinkenhof!

Klaas Touwen

Lezen en luisteren in Genesis

Het moet iedere zorgvuldige bijbellezer opvallen dat op de eerste bladzijden van het boek meteen de fundamenteelste zaken aan de orde gesteld worden. We lezen dat achter de schepping de Schepper staat; lezen van de intocht van de Boze, het kwaad, met daaraan gekoppeld de verwijdering van de mens van God en van de mensen onder elkaar.
Wat valt Adam zijn vrouw af, haar en in feite ook God beschuldigend van de ellende die baan begint te breken. Het paradijs ligt achter hen. De poort naar de vrede en de vreugde is gesloten.
Dramatisch wordt de situatie in Genesis 4. Daar ontmoeten we twee zonen van Adam en Eva. Hun namen zijn bijkans ieder bekend: Kaïn en Abel. De eerste is landbouwer, de tweede schaapherder. Beiden gaan een offer brengen.
Toch wel de moeite waard om te vragen hoe ze daarop kwamen. Is dat de natuurlijkste behoefte in de diepte van het mensenhart: de grote Onbekende - wie kan u noemen? onze uitspraak, zwak en onbekwaam, kan zonder schennis u niet roemen! - is dat wat de mens zoekt als hij een gave brengt van wat hem werd gegeven: verbinding met de Verborgene? Hoe Abel het wist dat zijn gave aangenomen werd; hoe Kaïn het wist dat zijn aanbieding geweigerd werd, ik weet het niet. Kaïn werd toornig. De Stem waarschuwt hem en leest u hoe: er ligt een belager aan de deur en een kier zal voldoende zijn om binnen te dringen om te roven en te doden. Kaïn is beledigd, boos en zal zijn gram uitleven. Maar de toorn van een man brengt geen gerechtigheid voor God voort. Het is een afschuwelijke moord die Kaïn pleegt. Abel sterft onder de slagen van zijn broer.
Als u toornig wordt, zondig dan niet: de zon mag niet over een opwelling van uw toorn ondergaan en geef de duivel geen voet. Op zichzelf behoeft toorn geen zonde te zijn. Integendeel, er kan iets te voorschijn komen van dat geschapen zijn naar Gods beeld. Onrechtvaardigheid kan ons laaiend maken. Het is dan zaak uiterst voorzichtig te zijn. Zelfs met de mond want ook woorden kunnen doden. We zullen zwijgen over het doden in het klein of in het groot. Die doodt, doodt zichzelf ook. Volgelingen van Jezus is het wapen uit de hand geslagen. Ik zeg u de boze niet te weerstaan, doch wie u een slag op de rechterwang geeft, keer hem ook de andere toe; en wil iemand met u rechten en uw hemd nemen, laat hem ook uw mantel; en zal iemand u voor één mijl pressen, ga er twee met hem. Het Lam ging ons voor en wie won in het eind? De Heer zag het en nam wraak. Indien iemand in gevangenschap voert, dan gaat hij in gevangenschap; indien iemand met het zwaard zal doden, dan moet hij zelf met het zwaard gedood worden. Hier blijkt de volharding en het geloof der heiligen. Zeg dat wel!
Om nog even in Genesis 4 te blijven. Kaïn jammert achteraf, maar dan vooral omdat hij bang is: ieder, die mij aantreft, zal mij doden. Dacht hij alleen aan Adam of Eva? Nauwelijks. En wat voor sommigen zo'n aardige opmerking schijnt te zijn: met wie trouwde Kaïn toch wel. Je kunt je daarbij in vele bochten wringen om een akseptabel antwoord tevoorschijn te halen. Ik zie daarvan af. Dit nuchter en gelovig in de Heer aller dingen lezend zeg ik: er waren dus meer mensen. Meer dan men zo op het eerste gezicht zou denken. Want als je de nu genoemden optelt kom je maar tot vier. Je raakt op deze weg in grote moeilijkheden. Dat komt omdat men het boek gelijkstelt met een of andere wetenschappelijke verhandeling, voorzien van grafieken en statistieken. Voor mij is het meer een boek waarin in vogelvlucht de essentiële waarheden getoond worden en wij danken God dat Hij mensen in staat gesteld heeft het beschouwde te verwoorden. De boodschap daarin vervat gaat boven de boodschappers uit en het is mijn en uw taak niet alleen te lezen maar ook te luisteren waarom het eigenlijk gaat.
En dan gaat het niet om de verpakking maar om het geschenk van de openbaring die licht laat vallen op onze geest, opdat we onze God zullen liefhebben met heel ons verstand.
Dat verstand mogen we niet uitschakelen, zo min als ons hart, zo min als onze wil. Met alles wat in ons is mogen wij Hem zoeken, die zich bergt in een kribbe en in hooi en in doeken maar die zich onthult aan hen die komen om te aanbidden.
Ik wil U kennen, Heer, mijn Sterkte; ik wil u kennen, Heer, mijn Kracht;
Gij zijt het, die mijn heil bewerkte, Gij zijt mijn Licht in donk're nacht.

Huizinga

MEDEDELINGEN

△ Sekretaris van de baptistengemeente te Harderwijk is thans: J. Schuil, Bottermeen 1, Harderwijk; tel. 03410-17729.

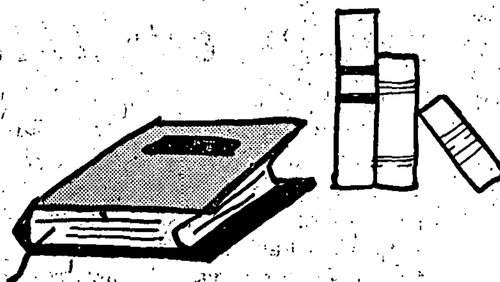
△ Het sekretariaat van de baptistengemeente te Almelo - Geraniumstraat berust thans bij: J. G. J. van Baren, Theo van Doesburgstraat 9. Almelo; tel. 05490-14676.

△ Sekretaris en penningmeester van de baptistengemeente te Assen zijn resp. G. Molenaar, Ereprijsstraat 32, Assen; tel. 05920-14113 - A. de Lange, Bernhardlaan 15, Zuidlaren; tel. 05905-2940.

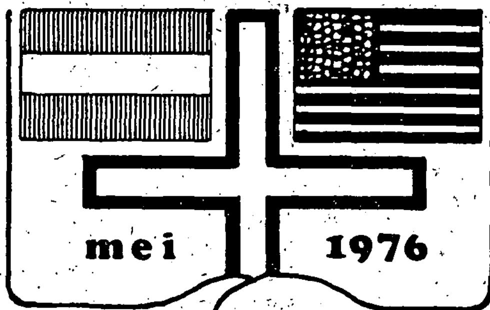
VERANTWOORDING ,10-CENTS-FONDS' VAN DE U.B.S.

In het eerste kwartaal van dit jaar zijn de bijdragen voor het ,10-cents-fonds' (onze gezamenlijke hulp betreffende kerkbouw) als volgt geweest:
Amsterdam-West 23,—, Almelo - Geraniumstraat 119,17 en 42,66, Sneek 170,—, mevr. J. Z., U. 221,19, E. H., H. 12,—, mej. G. F. B., B. 100,—.
Hartelijk dank aan deze gevers en geefsters!
Misschien dat iemand van u dit nog maar een kleine rij vindt? Nu, wacht maar, de komende maanden zullen wel een toeneming doen zien, net als in het vorige jaar. Onze gemeenten zullen wel weer best op dreef komen om het streefbedrag voor dit jaar - *f* 13.000,— - bijeen te brengen. Dat deden wij immers het vorige jaar. Dat doen we samen dit jaar natuurlijk weer. Wij rekenen op u en leven dan ook in goede verwachting!
Graag willen wij u allen ook het goede bericht doen horen, dat aan de gemeenten, die met de U.B.S. in financiële relatie staan, weer mededeling van een verlaging van de investeringsrente gedaan kon worden: deze wordt met ingang van 1 juli a.s. 8%. Dat is enerzijds een gevolg van de zich aandienende verlaging van de rente, die de U.B.S. voor hypothekaire leningen moet betalen, en anderzijds een gevolg van het verblijdende feit, dat onze gemeenten meer fondsen en liquide middelen en dat onze mensen meer spaargelden bij de U.B.S. deponeren. Zo gaat ons geld funktioneren in onze gemeenschap en het heeft een effektieve uitwerking: hoe méér ,eigen geld' bij de U.B.S. des te minder ,vreemd geld' is er nodig. Daarom is het een goed besluit van u, wanneer u nu zegt: ook mijn spaargeld plaats ik bij de U.B.S.
Postgiro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.
Bankrekening 43.80.11.805 bij de Amro-Bank te Arnhem ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten, p.a. Duistervoordestraat 1, Arnhem.
De administrateur van de U.B.S.,
T. Jansma,
Duistervoordestraat 1, Arnhem;
tel. 085-611468,

[redacted]

zondag	18 april	Psalm 81	Een paaslied
maandag	19 april	Lucas 24 : 1-12	De Levende
dinsdag	20 april	Lucas 24 : 13-24	Tragen van hart
woensdag	21 april	Lucas 24 : 25-35	Het brood der herkenning
donderdag	22 april	Lucas 24 : 36-43	Ongelovig van blijdschap
vrijdag	23 april	Lucas 24 : 44-53	Wachtend op de Geest
zaterdag	24 april	Psalm 19	Woord en wereld

Zaterdag 24 april, Dag van bemoediging en toewijding.

Medewerkers en geïnteresseerden uit de gemeenten Delfzijl, Dordrecht, Emmen, Leiden, Rotterdam en Utrecht worden herinnerd aan de dag van bemoediging en toewijding voor de komende campagne in mei 1976.
We hopen elkaar te ontmoeten in het kerkgebouw van de gemeente Utrecht (Herenstraat) om 10.00 uur v.m. Korte verslagen uit de deelnemende gemeenten, praktische toerusting, laatste vragen, gebed, bemoediging uit de bijbel.
Neem uw eigen brood mee, koffie wordt in Utrecht geserveerd.
De konferentie zal om ongeveer 14.00 gesloten worden.
Belangstellenden uit andere gemeenten zijn eveneens welkom. R.R.

SITUATIE IN LIBANON

Ondanks het toenemend geweld van de laatste weken hebben de S.B.C.-zendelingen in Beiroet besloten hun werk voort te zetten.

SPREKERSLIJST

Het adres van br I. Tammeling, voorkomende op de Sprekerslijst, is thans: Platinalaan 327, Groningen (De Vinkhuizen); tel. 050-778785.

Aan de Sprekerslijst kan namens de gemeente Scheveningen worden toegevoegd: J. Knoester, Gev. Deynootweg 1, Scheveningen; tel. 070-554946.

gemeenteberichten

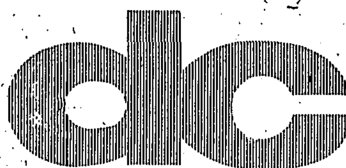
[redacted]

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

DS PH. LINDEMAN WZN.

De laatste berichten betreffende het herstel van ds Ph. Lindeman Wzn. die te Enschede in een ziekenhuis tengevolge van een ernstig ongeval wordt verpleegd zijn gunstig. In hoeverre volledig herstel mogelijk is is op dit moment, volgens de artsen, nog niet te voorzien.

HARVEY COX OVER HET AMERIKA VAN VANDAAG

De bekende Amerikaanse theoloog dr Harvey Cox (baptist), hoogleraar aan Harvard University waarschuwde het Amerikaanse volk er voor om de herdenking van twee eeuwen Amerikaanse onafhankelijkheid niet blindelings te vieren. Professor Cox maakte op een nationale konferentie over christelijk burgerschap, georganiseerd door de Zuidelijke Baptistenkonventie, [redacted] denken, dat het evangelie, he [redacted] nieuws van Jezus Christus, het meest wezenlijke bestanddeel is van de zekerheid dat de revolutie voortgaat".

INTERGEWESTELIJKE JEUGDDAG GRONINGEN-Z.O. DRENTHE

Plaats: Emmen
Kerk: Het Baken, hoek Kerspellaan/Statenweg
Datum: 25 april 1976
Aanvang: half vier (theedrinken vanaf 3 uur)
Programma: Jeugdgroep Silo met de musical „Groot Nieuws"
Dit wordt een geweldige happening. Zorg er voor dat alle jeugdgroepen aanwezig zijn om dit mee te maken! Bestel vandaag nog een bus en kom naar Emmen!

J.B.

Op 7 april 1976 werd door de Heer thuis gehaald onze zuster

S. BUITENHUIS-DIJKSHOORN

op de leeftijd van 88 jaar.

Baptistengemeente 's-Gravenhage

Op 30 maart 1976 nam de Heer tot Zich onze zuster

STOFFELINA STEENBERGEN-BRANDT

in de leeftijd van 78 jaar.

[redacted]

Heden werd door de Heer thuisgehaald mijn lieve man, onze vader en grootvader

BARTELD CORPORAAL

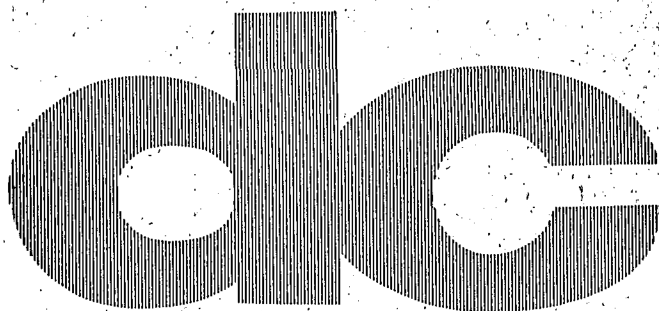
op de leeftijd van 58 jaar.

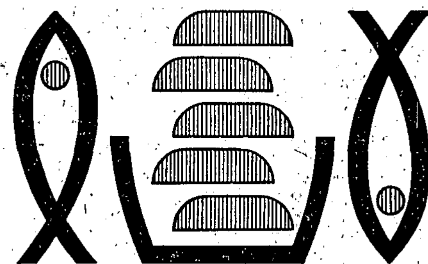
„Zelfs al ga ik door een dal van diepe duisternis, Ik vrees geen kwaad, want Gij zijt bij mij".

Deventer,

C. J. M. Corporaal-Nijenhuis
kinderen en kleinkind

Deventer, 10 april 1976
Brinckerinckstraat 7

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 17 - 23 april 1976

Honderd jaar geleden werd konflikt in Duitse Baptisten-Bond beëindigd

Een historische bijdrage

Zij die de geschiedenis van het Nederlandse baptisme enigermate kennen zullen zich herinneren, dat verschillende pogingen om de (toen nog weinige) gemeenten te verenigen in een Bond of Unie van gemeenten, die gelieëerd zou zijn aan de Duitse Bond, zijn mislukt. Daarvoor bestonden meerdere redenen.

In het boek Geschiedenis van het Baptisme in Nederland hebben we, in navolging van Wumkes' Opkomst en Vestiging van het Baptisme in Nederland, twee redenen aangegeven. In de eerste plaats: Een Nederlandse „Vereniging" van gemeenten die zou gaan behoren tot de Duitse Bond, moest zich onderwerpen aan de (nogal calvinistische) belijdenis van die Bond. Tegen het bindende karakter van een belijdenisgeschrift - ongeacht zijn inhoud - hadden de andere gemeenten, vooral de gemeente te Stadskanaal, onoverkomelijk bezwaar; „belijdenisgeschriften zijn de grootste struikelblokken om tot waarachtige eenheid te komen" (Kloekers). Een tweede bezwaar was de ondemokratische struktuur van de Duitse Bond, waarin het bestuur bijzonder grote macht kon uitoefenen. Naar (opnieuw) Kloekers mening lag daarin het gevaar, dat de onafhankelijkheid van de plaatselijke gemeente werd bedreigd.

Dat Kloekers gelijk had - met name ten aanzien van de bedreiging van de zelfstandigheid van de plaatselijke gemeente - werd reeds in die tijd aangetoond door een konflikt in diezelfde Duitse Bond, dat in de zomer van 1876 - nu precies honderd jaar geleden - tot een oplossing kwam door een wijziging van de Bondsstruktuur. Maar, intussen had het konflikt grote schade aangericht, zowel in de arbeid als in de persoonlijke verhoudingen.

Hamburg als Jeruzalem

Nadat in 1834 door Oncken in Hamburg de eerste baptistengemeente van Duitsland, en van het Europese kontinent, was gesticht nam het werk van die gemeente, ondanks sterke tegenwerking van kerk en overheid, een opmerkelijk grote vlucht. Oncken, Köbner en Lehmann (G.W.), vooral deze drie, trokken door bijna heel Europa en stichtten posten en gemeenten. Hoewel het werk ook elders nieuwe koncentratie-punten vond, was het toch vooral de gemeente in Hamburg die als „moedergemeente" - als in apostolische tijd de gemeente van Jeruzalem - werd beschouwd. En in de Hamburgse gemeente waren het Oncken en de kleine groep rondom hem die de gezaghebbende autoriteiten waren.

Kenmerkend voor de plaats die de gemeente in Hamburg innam is bijvoorbeeld het feit, dat de eerste elf Bondskonferenties - te vergelijken met onze Unievergaderingen - die sinds de oprichting van de Bond in 1849 werden gehouden, in de oude Hanzestad aan de Elbe plaats vonden. Vanuit Hamburg werden gemeenten geïnstitueerd en voorgangers „geordend" tot de dienst.

Hoewel voortdurend ook andere geluiden werden gehoord - pleitende, naar het voorbeeld van de Britse en Amerikaanse baptistengemeenten, voor de volstrekte zelfstandigheid van de plaatselijke gemeente - was er in die eerste jaren een sterke neiging de bij de Bond aangesloten gemeenten te beschouwen als één Bondsgemeente. Reeds in 1851 - de tweede Bondskonferentie - verklaarde de vergadering, „dat zij de Vereniging van de gemeenten tot één geheel (zu einem Ganzen) als even wezenlijk beschouwt als de zelfstandigheid van de individuele (einzelne) gemeenten. Beide is de geopenbaarde wil Gods. In moeilijke gevallen moeten de gemeenten de raad van de gezamenlijke gemeenten van Vereniging of Bond inwinnen". En in 1854 gaf Köbner bij herhaling als zijn mening, dat de gezamenlijke gemeenten tot één gemeente of één gesloten korporatie (Köperschaft) moeten worden verbonden. Ook Oncken was deze mening toegedaan - Lehmann niet.

Openlijk konflikt

In de zestiger jaren kwam het konflikt naar buiten. De aanleiding tot de principiële strijdvraag lag in het menselijke vlak: Het was lange tijd Onckens ideaal geweest om in Hamburg een grote kerk te bouwen die tegelijk als centrale plaats voor de Bondskonferenties zou kunnen dienen. Om de benodigde gelden bijeen te brengen moest de intussen door zorgen en strijd vergrijsde pionier van het Duitse baptisme veel op reis, naar Engeland en zelfs naar Amerika. Ondanks veel tegenslagen werd met de bouw begonnen en in 1867 werd het nieuwe centrum, o.a. in tegenwoordigheid van Spurgeon, ingewijd. De Bondskonferentie, die om die reden een jaar was uitgesteld, werd tegelijkertijd gehouden.

Tijdens Onckens veelvuldige afwezigheid was veel werk verricht door de diakenen van de gemeente. Niet allen waren echter voor die taak berekend en, hoewel gekozen door de gemeente, ontsloeg Oncken enkelen van hen. Hij meende dat recht te hebben. Daar kwam nog een ander konflikt bij: in Altona, een post van Hamburg, wenste men zelfstandigwording. Oncken weigerde er op in te gaan, hoewel hij eerst toestemming zou hebben gegeven.

Er ontstonden verwarde gemeentevergaderingen, met besluiten die door Oncken nietig werden verklaard op grond van zijn episkopaal, in elk geval niet baptistisch beginsel: „als de „oudste" - dat was Oncken - niet in de gemeente aanwezig is is er geen gemeente".

Intussen riep de groep Altona de bemiddeling in van Köbner en Lehmann. Toen er geen oplossing kwam - Oncken bleef op zijn stuk staan - konstitueerde Köbner een zelfstandige gemeente in Hamburg-Altona.

Het plaatselijke konflikt breidde zich uit. Oncken gaf een geschriftje uit, waarin hij zijn standpunt uiteenzette. Anderen reageerden er op met hún opvattingen. Partijen ontstonden, sommigen kozen de kant van Oncken, anderen de kant van Köbner en Lehmann. Hamburg erkende de dochtergemeente in Altona niet; vele gemeenten volgden dit voorbeeld. Maar ook waren er gemeenten die de in Altona ontstane gemeente wèl erkenden. Hamburg vond, dat die gemeenten nu zichzelf buiten de Bond stelden. Verschillende gemeenten besloten toen zelfs, dat zij die avondmaal vierden met of deelnamen aan de godsdienstoefening van de „afgescheidenen" ook zelf als „afgescheidenen" beschouwd moesten worden.

Verzoening

In 1873, op de negende Bondskonferentie, werd een poging tot verzoening ondernomen. De konferentie werd overschaduwd door een tragische gebeurtenis: tijdens de bondsvergadering overleed Onckens (tweede) echtgenote. Alle afgevaardigden en gasten woonden de begrafenisplechtigheid bij. Alhoewel de bereidheid tot verzoening aanwezig was - er was duidelijk sprake van een mildere stemming - werden geen besluiten genomen. Dat gebeurde wel op de volgende Bondskonferentie die van 17 tot 24 juli 1876 werd gehouden. Op advies van zijn arts was Oncken zelf niet aanwezig; hij had Hamburg tijdelijk verlaten. Heel het wezen van de Bond werd opnieuw doordacht. Iedereen was het ermee eens: das Bundes-Statut müsse abgeändert werden. (Het statuut van de Bond moet veranderd worden). En Köbner verklaarde thans: We vinden de gemeente duidelijk in de heilige Schrift; de organisatie vinden we er echter niet. De begrippen van toen we nog kinderen waren zijn autoriteit en gehoorzaamheid, en we waren bereid ons aan een autoriteit te onderwerpen; maar nu zijn we ouder geworden en ervaringen rijker. We zijn het er nu allen mee eens, dat autoriteit en onderwerping niet meer bij ons passen. Daarom, laten we een andere vorm geven aan onze relaties.

De gemeenten die als „uitgetredenen" werden beschouwd werden weer aanvaard. En besloten werd, het oude Statuut van 1849 waarin zoveel macht gegeven werd aan de „ordende broeders van de Bond wier hoofdzetel te Hamburg is" te herzien.

En Oncken?

Als hij van het besluit hoort schrijft hij: „Ik verheug me er buitengewoon over, dat een scheuring in de Bond is vermeden". Ook de „grote drie", Oncken, Köbner en Lehmann kunnen elkaar weer de broederhand reiken.

(Velen hebben zich verwonderd over de houding van Oncken; een verklaring wordt gezocht in het feit, dat Oncken - aan wie het Duitse en het kontinentale baptisme zoveel verschuldigd is - sinds een treinongeval dat hem in 1854 in Boston (Amerika) overkwam en waarbij hij gewond raakte, nooit meer „de oude" geweest is. Sindsdien was Oncken zeer nerveus, leed onder veel hoofdpijnen en geheugenzwakte).

Kloekers gelijk

Ja, Kloekers had goed gezien: Een Unie heeft alleen dan bestaansgrond wanneer de zelfstandigheid van de plaatselijke gemeenten wordt geëerbiedigd. Die eerbiediging is uitvloeisel van de doperse, demokratische gemeente-opvatting.

Behartenswaardig is de opmerking, die Prediger H. Brucker - toen een vooraanstaand Duitse baptist - in 1897 maakte: De vrijheid en de onafhankelijkheid van zowel de individuele gemeente als van het individuele gemeentelid behouden ondanks verenigingen van gemeenten hun volste recht. Ze moeten evenwel bijbels, dat is in de gezindheid van Christus, gewaardeerd en bewaard blijven. Onafhankelijk daarvan is er geen ware vrijheid en onafhankelijkheid. Kinderen Gods worden gedragen door saamhorigheidsgevoel. Onze decentralisatie moet altijd tot bijbelse centralisatie van gaven en krachten leiden, anders is ze ongoddelijk. Wat streeft naar eenheid is goed en van God, brengt kracht en heil. Wat zich tegen eenheid verzet, verzet zich tegen het goede en het goddelijke en brengt onmacht en onheil voort".

v. D.

Verschillende gegevens in bovenstaande bijdrage zijn ontleend aan: Das Wachsende Werk (Ausbreitung der Deutschen Baptistengemeinden durch sechzig Jahre - 1849 bis 1909), door Rudolf Donat; en: J. C. Oncken, Anfänge des Deutschen Baptismus, door Hans Luckey.

BERICHT VOOR DE ZENDINGS-WERKGROEPEN EN GEMEENTEN IN GEWEST HOLLAND:

Terugkomend op mijn beroep van enkele weken terug in De Christen kan ik u meedelen dat er gemeenten en partikulieren zijn die een bijdrage hebben gestort voor de studenten van de Bijbelschool Ndiki in Kameroen.

De aktie voor hun opleiding is eind deze maand afgelopen en we gaan ons nu, zoals de zendingswerkgroepen dat op 17 januari jl. hebben besloten, voorbereiden op de aktie „GEVEN VOOR ZEVEN".

Wat houdt deze aktie in?

Van de elf studenten gaan er vier verder studeren voor predikant en de resterende zeven gaan werken en leven binnen de gemeenten.

Gezien de slechte financiële situatie van onze zustergemeenten in Kameroen (mede door de enorm grote werkloosheid) is het op dit moment niet mogelijk de zeven evangelisten een volledig salaris te geven. Het Gewest Holland heeft gemeend om de Baptisten Unie van Kameroen hiermede te helpen. Het zal een afbouwende hulp zijn, verspreid over 3 jaar.

Ik wil niet verder in details gaan, daar u als zendingswerkgroepen en gemeenten een volledig overzicht zult ontvangen over de financiële kant van de zaak, alsmede inlichtingen over de situatie in Kameroen.

Wel kan ik u zeggen dat we voor het eerste jaar een bedrag nodig hebben van ƒ 11.500,—.

Om de gelden voor het salaris op tijd in Kameroen te hebben, moeten we nu reeds beginnen met het inzamelen van de gelden.

Doet uw gemeente mee? Dat is prachtig!

Doet uw gemeente nog niet mee? Dat is jammer, maar dan moet u juist als lid van die gemeente het initiatief nemen om uw gemeente te aktiveren. Laten alle gemeenten binnen het Gewest Holland meedoen. Begin nu reeds, opdat we als bestuur op tijd per maand het geld kunnen overmaken. Onze zusters en broeders in Kameroen waren onze hulp niet nodig, als zij allen hetzelfde aan inkomen hadden als wij, want dan was er wel geld genoeg. Nu steunen ze nog op ons en laten wij onze steun waarmaken!

Uw gelden voor deze aktie, zowel van de gemeenten, als van partikulieren, kunt u storten op postgiro 2.81.09.75 t.n.v. Unie Zendingswerkgroepen Gewest Holland, Sypestein 3, Zwijndrecht. Wij willen u nu reeds danken voor uw giften. Eventuele inlichtingen kunt u inwinnen bij de penningmeester: H. Z. Veldman te Zwijndrecht, tel. 078-27069, of bij de sekretaris: K. Brongers, Orchideeënstraat 5, Eindhoven; tel. 040-110995.

Namens het bestuur, H. Z. Veldman

MEDEDELING

△ Sekretaris van de baptistengemeente te Hoogezand is thans: A. Addens, Neptunus 60, Hoogezand; tel. 05980-94970.

ZAND en ZAAD

We vinden het vanzelfsprekend dat onze jongemensen, hij en zij, als ze trouwplannen hebben, een afspraak met de voorganger maken en wanneer ze hem dan bezoeken, de wens kenbaar maken om op hun dag een bijeenkomst in de kerk te hebben. De voorganger zal waarschijnlijk de vraag stellen waarom ze dat graag willen. Bijna onafhankelijk van hun antwoord zal hij in zichzelf al besloten hebben deze mogelijkheid van verkondiging van Gods heil aan te grijpen. Hij zal zich verheugen als ze te kennen geven dat zij bij het begin van hun wellicht levenslang samenleven samen met gemeente en voorganger willen bidden om de voortdurende aanwezigheid van de Heer.
De dienst groeit min of meer uit tot een bidstond.
Onlangs belde mij een echtpaar en vroeg of ze me mochten opzoeken. Er werd een datum afgesproken. Ik kende hen, het gezin, al geruime tijd. Nou ja, wat we dan kennen noemen.
„U zult misschien wat verwonderd zijn maar binnenkort hopen we onze 25-jarige bruiloft te vieren en nu wilden we graag een dienst op die dag om met zovelen als zullen komen de Heer te danken voor wat wij ontvingen". Het was hartverwarmend te horen hoe dankbaar zij waren voor de jaren waarin zij Gods zegeningen hadden ervaren. Of bij hen dan alles van een leien dakje gegaan was? Nee. Maar ze hadden duidelijk de behoefte om dank U wel te zeggen.
Tijdens het gesprek moest ik denken aan de wandversieringen die je vroeger in menig huis vond. „Gedenkt den weg in denwelken de Here u deze 25 jaar geleid heeft". Het leek borduurwerk, prachtige letters, de 25 in zilver, alles achter een glasplaat en gevat in een machtige ‚gouden' lijst.
Natuurlijk hebben we de dankdienst gehouden. Met orgelspel, koor- en solozang en luisterend naar een lied van David, bij ons bekend onder psalm 138. Dat gedicht begint zo: Ik zal U loven met mijn ganse hart! en eindigt met het gebed: Laat niet varen de werken uwer handen! In de dienst werd een korte verantwoording afgelegd over het vreemde feit dat deze gehouden werd. Het is een goede gewoonte, ofschoon nergens in de Schrift voorgeschreven, om bij het begin van de tocht de Heer te verzoeken met ons mee te reizen. Waarom, zo kan men zich afvragen, houden we onderweg niet nu en dan even stil - bij koper, zilver en/of goud - om met de Schrift in de hand en met dank en bede in het hart ons te buigen voor de Heer die ons leidde? Het is zeer wel mogelijk dat het hier en daar in gemeenten gebeurt, het was mijn eerste keer dat ik zo'n bijeenkomst mocht bijwonen en voorgaan. Heeft dit bruidspaar dat niet zonder zorgen leefde, leeft, maar evenmin zonder God en zijn liefde, ons niet een goede weg gewezen? Het zou een goede gewoonte kunnen worden, indien inderdaad dankbaarheid de ondergrond vormde. Bidden kunnen we wel. Waarom zouden we ook niet op dezelfde wijze danken?
Op zo'n dag kan de gemeente meteen haar ‚geschenk' vernieuwen: de bijbel.
Hoeveel vraagtekens ook rondom dat boek mogen worden opgeworpen, het blijft voor ons de bron van alle wijsheid en het is goed dat ouders en kinderen zich laten doordrenken van wat wij daar vinden.
Dienaren des Woords beveel ik met alle vrijmoedigheid aan de families te animeren aandacht te schenken aan een bijeenkomst als boven beschreven.
Het zullen blijde samenkomsten worden en hoogtepunten op de feestdag, waaraan met vreugde terug gedacht kan worden. Nog hoor ik het koor zingen:

> Groot is uw trouw, o Heer, mijn God en Vader,
> daar is geen schaduw van omkeer bij U.
> Ben ik ontrouw, Gij blijft immer dezelfde!
> Groot is uw trouw, o Heer, aan mij betoond.
> Groot is uw trouw, o Heer,
> iedere morgen aan mij weer betoond.
> Al wat ik nodig heb, hebt Gij gegeven.
> Groot is uw trouw, o Heer aan mij betoond.

Huizinga

JEUGDLEIDERSWEEKEND OP DE VINKENHOF

R.J.C.-leiders opgelet!

Op 21-22 mei a.s. is er een jeugdleidersweekend op De Vinkenhof. Het onderwerp zal zijn ‚kampwerk'.
Op dit weekend zullen allerlei facetten van kampwerk voor jeugdgroepen zowel in theorie als praktijk behandeld worden. Medewerking zal verleend worden door drs Tj. Pel en ds A. Hofman.
Het belooft weer een goed weekend te worden en nog wel op ons eigen centrum De Vinkenhof.
Dit weekend is alleen toegankelijk voor jeugdleiders, studenten en predikanten.
Geef je spoedig op bij het jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsvaart 25, Drachten; tel. 05120-15687 (tussen 8 en 12 uur).
Namens de R.J.C., P. Brongers

Op één wortel

Waartoe Gods macht in staat is
wordt bewezen op de Paasmorgen:
God vermag doden op te wekken!
Dat is, op zichzelf, geen nieuws.
Jezus had deze kracht van God
reeds enkele malen gedemonstreerd:
bij de jongeling uit Naïn en Lazarus.
Maar het geweldige, waarin Gods
almacht zichtbaar wordt bij de
opstanding van Jezus, is dat déze
Jezus opstaat. Hij, die sterft,
omdat Hij zich vereenzelvigd had
met onze zonden. In Hem roeide
God onze schuld uit.
Dat deze Jezus desondanks
weer leeft, dát is het wonder.
Dat is het teken daarvan, dat het nu

P

blijkbaar tussen God en ons weer
goed kan zijn.
Nu deze Jezus leeft, kunnen
wij weer leven!
Paulus schrijft (Rom. 6 : 4): „Gelijk
Christus uit de doden opgewekt is,
door de majesteit des Vaders,
zo kunnen ook wij in nieuwheid des
levens wandelen".
Gelijk Christus, zo ook wij.
Wij stoelen op één wortel, Hij en wij:
op de almacht van God,
op het wonder van
Gods liefde.

cvw

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

☆ Onlangs ontving de gemeente in LEEUWARDEN een legaat van drieduizend gulden. De gemeente besloot het geld te besteden voor de aanschaf van een goede piano. En nu we toch in de Friese hoofdstad zijn: kort geleden maakten we er melding van, dat de dirigent van het gemeentelijk zangkoor zou bedanken als er niet meer mannenstemmen beschikbaar kwamen. Of die stemmen er gekomen zijn weten we niet; wel, dat de dirigent op zijn voornemen terug kwam.

☆ *We blijven nog even in Friesland. Twee berichten uit SNEEK. Het eerste: er zal binnenkort iets gedaan moeten worden aan de verwarming van het gemeentecentrum; de bestaande gasverwarming blijkt versleten te zijn en nu overweegt men centrale verwarming aan te leggen. Allerlei initiatieven om voor dat doel geld bij elkaar te krijgen worden genomen; één ervan is het plan van de jeugd om op de avond vóór Hemelvaartsdag in een sporthal volleybal-wedstrijden te organiseren, waarbij de oudere jeugd uitkomt tegen de broeders van de raad en de „tussenjeugd" tegen een team van Zusterhulp. Het tweede bericht: der jaren gewoonte getrouw zal de gemeente van de Waterpoortstad ook dit jaar weer een buitendag organiseren, deze keer niet op tweede pinksterdag maar op Hemelvaartsdag. Die buitendag bestaat altijd uit een dag váren met een grote salonboot op de Friese meren en plassen en spel en sport op een eiland.*

☆ In de (gehuurde) kerk van de baptistengemeente in ASSEN staat de laatste tijd een klein wit kerkje. Er kan geld in gedeponeerd worden, bestemd voor de noodzakelijk geworden bouw van een eigen gemeentecentrum. „Als nu ieder lid iedere week een beetje kan bezuinigen op zijn behoeften voor zijn eigen leven, en speciaal op vele niet noodzakelijke levensbehoeften, en dat uitgespaarde geld aan de kant legt en deponeert in dat kleine kerkje, wie weet hoe snel we dan misschien kunnen over gaan tot realisering van ons ideaal - Iedere cent voor het cement!", schrijft het gemeenteblad.

☆ *De gemeente in MUSSELKANAAL heeft al enkele jaren de gewoonte om op de morgen van eerste paasdag om acht uur bijeen te komen voor, wat men noemt, het Paasontbijt. Zowel het programma als het ontbijt wordt dan verzorgd door Zusterhulp. Ook dit jaar heeft men het weer gedaan.*

☆ In het gemeenteblad van KOLLUMERZWAAG (het vroegere Zandbulten) lazen we, dat op de jaarvergadering van de gemeente gesproken werd over het beroepingswerk. Helaas bleek het, ook in eventuele samenwerking met de gemeente in Dokkum, nog niet mogelijk te zijn. Gelukkig is een broeder uit een nabij gelegen gemeente bereid gevonden om hand- en spandiensten te verlenen, door twee zondagen per maand voor te gaan en enig huisbezoek te doen.

☆ *De gemeente in HENGELO heeft, wat het kerkgebouw 't Venster betreft, ruimteproblemen. Er werd een kommissie benoemd, die dit probleem zou moeten bestuderen teneinde tot een oplossing te komen. Er zijn allerlei mogelijkheden geopperd, van nieuwbouw tot verbouw, maar er is nog geen bepaalde beslissing genomen. Een bericht van heel andere aard: een lid van Zusterhulp-centrum heeft onlangs een nieuwe dooptoga gemaakt voor de voorganger; de oude was versleten en niet meer bruikbaar.*

☆ In enkele gemeenten heeft men de gewoonte om op eerste paasmorgen bloemen mee naar de kerk te nemen, of om ze er zaterdagsmiddags al te brengen, zodat de kerk die morgen een wel bijzonder feestelijk aanzien krijgt. Eén van die gemeenten noemen we hier, VROOMSHOOP. Na de dienst worden de bloemen dan bezorgd bij zieken en bejaarden, als paasgroet.

☆ *In APELDOORN bestaat een groeiend kontakt tussen de Vrije Evangelische Gemeente en de baptistengemeente. Eén van de vruchten ervan is, dat onlangs, op Goede Vrijdag, een gezamenlijke 'dienst van Woord en Tafel' - een avondmaalsviering dus - kon worden gehouden; de dienst vond plaats in het kerkgebouw van de vrij-evangelischen.*

☆ Mannenstemmen - althans geschikt voor een koor... (of moet meer aan bereidheid gedacht worden?) - schijnen toch schaars te zijn. Ook het zangkoor van de gemeente UTRECHT (Silo) moest worden opgeheven, „wegens gebrek aan mannenstemmen". In Utrecht-Noord zet men evenwel dapper door, hoewel ook daar de tenorpartij door slechts twee mannen wordt bezet.

☆ *Al vanaf de aanvang - in heel de wereld - hebben baptistengemeenten het probleem gekend van het 'open' of 'gesloten' avondmaal. Ook de gemeenten in ons land worden voortdurend ermee gekonfronteerd, zelfs nadat men tot een bepaalde praktijk - welke ook - besloot. Zo ook in LEIDEN, waar over dit vraagstuk op de gemeentelijke jaarvergadering van gedachten werd gewisseld. „Kernvraag blijft in feite: Wat verstaan we onder het begrip: Gemeente des Heren? Daarover zal in de komende tijd verder nagedacht kunnen worden", aldus een terugblik op de jaarvergadering in De Sleutel. Ter informatie: de gemeente in Leiden kent, wat gewoonlijk genoemd wordt, „open avondmaal".*

☆ Hetzelfde vraagstuk was ook in VEENDAM op een gemeentevergadering aan de orde. Blijkens een verslagje in Kontaktblad kwam de raad met het voorstel „gastrecht te verlenen aan gelovigen die (nog) geen lid van onze gemeente zijn". We citeren: „Barmhartigheid was het woord dat meerdere malen werd uitgesproken. Maar ook, orde in de gemeente, die de tafel mag toebereiden; gastrecht, geen open avondmaal". Ook in Veendam werd nog geen beslissing genomen: „Alvorens op de eerstvolgende gemeentevergadering over deze zaak af te stemmen moet ieder lid gelegenheid hebben zijn gedachten daarover te laten gaan".
Op dezelfde vergadering kwam ook nog een andere zaak aan de orde: de bouwplannen. Er zal nu een schriftelijke stemming in de gemeente worden gehouden over de verbouw van het gemeentecentrum.

☆ *In „Gemeenteberichten" van DOETINCHEM lazen we, dat onze broeder drs D. Slort, thans als emeritus-voorganger wonende te Ensche - een brochure heeft geschreven met als titel „Handreiking tot studie van het profetische woord, naar aanleiding van hedendaagse amerikaanse lektuur". De brochure is verkrijgbaar voor f 1,50. Het schijnt te gaan over de ook in ons land veel verkochte boeken van de Amerikaan Hal Lindsey. De schrijver van genoemde brochure heeft ook het boek „De wederkomst van Christus" (uitgave T. Wever) op zijn naam staan.*

☆ De gemeente in STADSKANAAL-Zuid zal binnenkort in vergadering bijeen dienen te komen om een besluit te nemen over een eventuele uitbreiding van het kerkgebouw (overigens nog maar enkele jaren oud). Het technische vooronderzoek heeft reeds plaats gevonden.

☆ *De baptistengemeente in DEN HAAG krijgt er in augustus a.s. nog een voorganger bij... Het zit zo: International Missions Inc. zendt zendeling Noel Burke naar Den Haag met de opdracht om „vanuit onze gemeente kontakten te gaan*

leggen met Surinaamse stadgenoten". Zendeling Burke is geboren Jamaicaan en heeft 14 jaar gewerkt in Suriname. Er is een begeleidingskommissie benoemd die zendeling Burke zal bijstaan en die als subkommissie van de raad fungeert. De uiteindelijke zakelijke verantwoordelijkheid, zo meldt Mirtepraat, blijft berusten bij het zendingsgenootschap in Amerika.

☆ Het volgende is beslist ook de moeite waard om in deze rubriek te vermelden: op de gemeentelijke jaarvergadering van de gemeente te AMSTERDAM-centrum werd „afscheid" genomen van br G. Planting als lid van de raad. Citaat: „Ruim 52 jaar „zat" hij in de raad. Met zitten bedoel ik niet, dat hij veel zat. Wat een grote hoeveelheid werk heeft onze broeder in die jaren voor onze Heer en onze gemeente gedaan!" En allen die hem kennen, en dat zullen er niet weinigen zijn, zullen die opmerking van de sekretaris kunnen bevestigen!

☆ *Hoewel de gemeente in ARNHEM binnenkort - door het vertrek van ds. Bouritus - voorgangerloos wordt blijft men toch uitzien naar de bezetting van twee voorgangersplaatsen. Aldus besloot de gemeente onlangs op de jaarvergadering.*

☆ In Scheveningen opperde de raad de gedachte om de gemeentevergaderingen, dus ook en met name de jaarvergadering van de gemeente openbaar te doen zijn, dus ook toegangelijk voor niet-leden. De gemeente heeft nog geen besluit genomen.

☆ *Hoewel eigenlijk meer geschikt voor de rubriek Gemeenteberichten willen we er toch (ook) hier melding van maken: in de gemeente te ALKMAAR werd onlangs een echtpaar gedoopt èn de moeder, die een Hongaarse is en bijna geen Nederlands kent. „We weten: de stem van de Heer is aan geen taal gebonden", schrijft Contact.*

☆ We eindigen met een berichtje uit EMMEN, waar men een abonneewerving voor ons weekblad DC op touw zette; nu, bijna aan het eind van de aktie kan in het gemeenteblad geschreven worden: „Toen we met de aktie begonnen waren er in onze gemeente 69 abonnees. Op dit moment zijn er 135!". Bijna een verdubbeling dus. Waarmee bewezen is, dat het kan als men wil.

v. D.

BERICHT VOOR TUSSENJEUGDAFDELINGEN EN GEMEENTEN IN HET GEWEST HOLLAND

Op de vergadering van vrijdag 2 april jl. is er een bestuurswisseling geweest. Het bestuur is als volgt samengesteld:
H. Z. Veldman uit Zwijndrecht, voorzitter;
Mej. C. Boeschoten uit Utrecht, sekretaresse;
K. Krijgsman uit Rotterdam, penningmeester en mevr. E. C. van Mameren uit Leiden, lid van het bestuur.

Namens het bestuur,
Carla Boeschoten, Servaasbolwerk 5, Utrecht; tel. 030-313033.

SAMENWERKING

Op weg naar een samenwerkingsverband van gemeenten

In De Boodschapper (van IJmond) (overgenomen in DC van enkele weken geleden; - red. DC) van februari 1976 werd aandacht besteed aan het Noord-Hollands intergemeentelijk beraad, dat in Heemskerk plaats had op 10 januari jl. over het onderwerp: Op weg naar een samenwerkingsverband van gemeenten. Verder werd ook medegedeeld, dat dat beraad op 13 maart zou worden voortgezet. Wat dan ook geschiedde.

Ook nu werd aan de hand van een door ds Th. van der Laan samengesteld „praatstuk" (hijzelf kon helaas wegens ziekte niet aanwezig zijn) intens van gedachten gewisseld, waarin de praktische uitvoering van het gemeentewerk de hoofdmoot vormde en waaraan de vraag werd gekoppeld of voor elk der onderdelen van het gemeentewerk een schriftuurlijke grond aanwezig is. Die onderdelen werden opgesomd in:

Taken en opdrachten binnen de gemeente

a. prediking en verbreiding van het evangelie;
b. pastorale arbeid, diakonaat;
c. onderricht;
d. bestuurlijke arbeid;
e. jeugdwerk, gewestelijk werk;
f. unie-arbeid;
g. interkerkelijke arbeid.

Elk der hiervoor vermelde taken en opdrachten werden verbijzonderd en aangevuld. Gesteld werd, dat zij niet op zichzelf staan, maar elkander overlappen en aanvullen.

Bij de verwezenlijking van die taken en opdrachten komt het ambt naar voren. *Hoe is onze ambtsopvatting?* De benadering van dit begrip werd belicht door enige citaten uit het geschrift „Gemeenschap der heiligen" van dr. J. Reiling. „... de Nieuwtestamentische gemeenschapsgedachte, die de gemeente primair ziet als het vergaderde volk en niet als instituut".

„Een belangrijke vingerwijzing is verder het feit, dat het Nieuwe Testament geen woord voor ambt kent; het kent verschillende benamingen voor personen, die in en aan de gemeente een bepaalde funktie uitoefenen...".

„Het woord, dat het meest als algemene aanduiding voor de funkties binnen de gemeente wordt gebruikt, is een heel weinig officieel en tevens een heel weinig religieus woord; dat woord is diakonia, dienst".

„Dit is een wezenlijk element in de Nieuwtestamentische gemeentegedachte: er is geen geestelijke stand, die van de gemeente onderscheiden is; in de gemeente heeft ieder op gelijke wijze en in gelijke mate deel aan Christus.".

Er is natuurlijk wel verscheidenheid van gaven en diensten, maar deze verscheidenheid laat zich niet in een vaste ordening fixeren (vastleggen), want ze is uitsluitend funktioneel". Dit funktioneel ambtsbegrip dient in nauwe betrekking te worden gebracht met de taken en de opdrachten van de gemeente, dus in beginsel van alle leden, die de gemeente vormen.

Een beheersende vraag is: Hoe te komen tot een verantwoorde verdeling van deze taken en opdrachten in relatie tot de diensten, die in de gemeente verricht moeten worden?

Het antwoord op deze vraag was en is: *toerusting* (Epheze 4 : 12), waarbij gesteld werd, dat toerusting in onze gemeenten nogal eens is verwaarloosd. Deze toerusting geldt voor alle leden van het lichaam van Christus, de gemeente. Deze toerusting tot dienstbetoon om in getuigenis en dienst in deze wereld voor Christus te leven is even wezenlijk voor de gemeente als de opbouw van het geloof door prediking en en pastoraat.

Waar geen toerusting plaats heeft, m.a.w. op Gods Woord gefundeerde vorming tot volwassen christenen, daar is de begaafde voorganger, die alle mogelijke en onmogelijke hoedanigheden in zich moet verenigen, onmisbaar, terwijl de Heer juist wil, dat we mondig worden, niet meer zo gemakkelijk heen en weer geslingerd (Epheze 4), maar ook niet meer zo in alles afhankelijk van „beroeps" gemeentewerkers. Om die toerusting gestalte te geven is het nuttig na te gaan:

a. welke diensten zouden er in de gemeente naar het gestelde ideaal verricht moeten worden;
b. welke gaven heeft de Heer in de leden aan de gemeente gegeven;
c. hoe zouden deze gaven in funkties aangewend kunnen worden ten bate van de gemeente; en
d. welke taak en funktie is er in dit geheel voor de voorganger.

Door het vorenstaande en de daarin liggende mogelijkheden als uitgangspunt te nemen, komt men in de situatie van *Uitwerking voor gemeente en gewest.* Bij deze uitwerking staat de *plaatselijke gemeente* voorop en in deze gemeente fungeert de voorganger. Wat is zijn taak en funktie? Deze vraag is fundamenteel, want van de

voorganger wordt veel gevraagd en verwacht. Hoe moet hij worden gezien? Kan hij alles of heeft hij ook zijn beperkingen? Moet hij op het bestuurlijke vlak van bepaalde taken vrijgesteld worden? Zijn taak nader beziende, zal vooral de taak van de voorganger die van *toeruster* zijn van de gemeente. Vertrekt hij, dan kan het werk in de gemeente doorgaan.
Van de plaatselijke toerusting uit, wat het dienstbetoon van de gemeente vermenigvuldigt, komt men toe aan *de uitwerking in het gewest.* In de Noord-Hollandse situatie kan het gedachte samenwerkingsverband zich allereerst richten op het toerusten van de gemeenteleden en juist in de kleine gemeenten.

En waarin kan die gewestelijke of regionale toerusting verder van toepassing zijn? Enige voorbeelden daarvan zijn:

1. *Regionale pastorale toerusting;* hierbij ligt de nadruk op regelmatig samenkomen van zielzorgers, ouderlingen, diakenen en onder deskundige leiding praktijk-situaties aan de orde te stellen en door te praten;

2. *Regionale toerusting t.b.v. verkondiging en onderricht;* hierbij wordt beoogd het geregeld samenkomen van allen - voorgangers en niet-voorgangers - die de taak van de verkondiging op zich hebben genomen en wat uiterst noodzakelijk is, mede voor de continuïteit in de prediking, waarbij gedacht kan worden aan kwartaal of zelfs maandthema's in de tot de regio behorende gemeenten. Deze thema's kunnen dan weer in gesprekskringen der gemeenten besproken worden.

3. *Regionale toerusting t.b.v. het jeugdwerk;* regelmatige instruktie voor leiders van zondagsscholen en ander jeugdwerk;

4. *Regionale toerusting t.b.v. het evangelisatiewerk;* hierin zullen de 9 Noord-Hollandse gemeenten van uit de provinciale problematiek en mogelijkheden gezamenlijk wegen moeten zoeken en vinden, waarbij aansluiting bij landelijke ECU-akties of samen een aktie voeren tot de mogelijkheden behoren. Een begeleidende funktie van de ECU behoort tot de wenselijkheden, zij het voor alle negen gemeenten van de regio tegelijk. Een eerste vereiste is, dat die gemeenten zelf het initiatief nemen. De ECU heeft haar beperkingen, waarmee rekening moet worden gehouden, doch geen verhindering mogen zijn om zelf aan de slag te gaan.

5. *Regionale coördinatie t.b.v. de bestuurlijke arbeid;* de bestuurlijke aanpak in de gemeenten dient ook op regionaal niveau het onderwerp van overleg te vormen. Voorzitters, sekretarissen en penningmeesters der raden zullen goed doen door regelmatig overleg de mogelijkheden en problemen te bespreken.

6. *Regionale toerusting en de voorgangers;* bij voorkeur zullen voorgangers uit de regio Noord-Holland worden ingeschakeld. Bij het beroepen van voorgangers zal erop moeten worden gewezen, dat van iedere voorganger een taak in het gewest verwacht wordt. Maar ook de niet-voorganger zal in het samenwerkingsverband een plaats kunnen vinden, want het gaat om de juiste man op de juiste plaats.

Samenvatting

Wat hiervoor over *samenwerking* geschreven staat en wat als zodanig de gedachten heeft beziggehouden op die vergadering in Heemskerk doet de vraag geboren worden: En wat nu? Wat doen we er mee? Wordt de noodzaak gezien om verder te gaan om aan die samenwerking, die gestalte te geven tot onderlinge opbouw in de gemeenten en tot verbreiding van het evangelie van Jezus Christus.
Het doel na te streven om velen in het donkere Noord-Holland vanuit het samenwerkingsverband te brengen bij Jezus, de Heiland der wereld.
Ja, er kwamen vele goede gedachten naar voren, maar voor alles werd de wil geuit om te beginnen, samen iets te gaan doen, als negen Noord-Hollandse gemeenten een samenwerkingsgemeenschap te vormen. De wens, de wil tot samenwerken moet overgenomen worden door de gemeenten. En wat hiervoor geschreven staat moet dan ook dienen om onze zusters en broeders van onze negen gemeenten in te lichten, maar ook om hen te vragen met die *samenwerking* bezig te zijn, er over na te denken, *ervoor te bidden!*
Bij het vorige verslag werd opgemerkt, dat de naar voren gekomen aangelegenheid meer overleg vraagt. Dat overleg gaat door! De behoefte is aanwezig om nog eens in beraad bijeen te komen en wel op zaterdag, 15 mei a.s., eveneens in Heemskerk. Dan zal de vraag aan de orde worden gesteld: Hoe wordt de samenwerkingsgedachte konkreet overgebracht! Het stramien is er! Moge Jezus Christus, de Heer en het Hoofd der Gemeente, door Zijn Geest harten en zinnen toebereiden tot een tastbare samewerking, tot eer van Zijn eigen nooit genoeg geprezen Naam!

J. H. Wolters

Lezen en luisteren

Ofschoon onze aandacht voortdurend op Israël gericht is en wij ons in onze kennis van God vooral laten leiden door wat door hen in de Geschriften is vermeld en ofschoon dit uitverkoren volk een aparte plaats innam en inneemt tussen de volkeren, temidden waarvan ze leefden en leven, ook andere naties hadden hun verhalen omtrent de schepping en bijvoorbeeld de zondvloed.
Als kind dachten wij bij dat woord onmiddellijk aan de zonde en dat is geen wonder want dat woord scheen in die richting te duiden en het bericht luidt immers ook: Ik zal de mensen, die Ik geschapen heb, van de aardbodem uitroeien.
De mededelingen over de zondvloed beginnen in Genesis 6 : 5 en gaan door tot hoofdstuk 9 : 17. Oorspronkelijk sprak men van sintvloed en dat betekende grote vloed.
Een oudbabylonisch gedicht uit ongeveer 2500 jaar voor Christus luidt, vrij vertaald, zo:

> Surippak, de stad aan de over van de Eufraat -,
> de stad was oud, de goden kenden haar.
> Het hart der grote goden werd aangedreven '
> een sintvloed te zenden.
> Man uit Surippak!
> Breek je huis af, bouw een schip!
> Verlaat je rijkdom, red je leven!
> En neem veel leven mee in het schip...
>
> Ik ging aan boord en sloot de deur...
> In de morgenschemering
> steeg aan het fundament van 't firmament
> een zwarte wolk op...
> En het water rolde tegen de bergen op
> als een leger dat over mensen heenrolt.
> En de goden vreesden de vloed...

Niet alleen daar in het Oosten kende men het zondvloedverhaal. Indianen en Eskimo's aan de andere kant van het grote water kenden het ook.
Als een Israëliet het vertelt spreekt hij van één God en achterhaalt ook de oorzaak van deze ramp: Het einde van al wat leeft is door Mij besloten, want door hun schuld is de aarde vol geweldenarij, en zie, Ik ga hen met de aarde verdelgen.

Gisteravond keek ik naar de tv en zag weer hoe wij aarde, lucht en water zo vervuilen dat onze wereld bijna onbewoonbaar wordt. Ik zie hoe het geweld in alle windstreken opsteekt en verwoestend tekeer gaat. Dan denk ik aan Petrus en aan wat hij schrijft in zijn tweede brief. Dan denk ik aan Openbaring 8 en aan wat daar staat over de verbrande aarde, de dode zeeën,

de vergiftigde rivieren en opent zich in mijn gedachten de deur voor de oordelen. Is dat te primitief gedacht, op een te korte termijn bezien? De bijbel, die wij willen afluisteren, trekt stippellijnen en het lijkt erop dat wij er een dikke streep van maken. Als u uw huis verhuurt en de huurders maken er een mest- en puinhoop van zal de dag komen dat u ze met een sterke arm verwijdert.

Noach heeft zijn ark, het schip van zijn geloof in wat God zei, en vaart naar de schoongewassen wereld. We hebben altijd genoten van de raaf en de duif. Ze zijn voor ons symbolen geworden. Een zichtbare voorstelling van een grotere werkelijkheid. Ik laat het aan u over om wat te zinnen over de doop van Jezus, het symbool van de dood en het neerdalen van de Geest Gods als een duif, symbool van de zachte krachten.

Jezus, het licht der wereld, is Gods regenboog. Of ook: u is een fraktie van die regenboog. Het bij ons binnenvallende licht breekt als een veelkleurige wijsheid van God naar buiten.

Men moet dit „spel" niet te ver drijven. Dan drijven we af. Wat wij horen door het woord der Schrift is, dat uit God, door Hem en tot Hem alle dingen zijn en dat Hij de Heer is van wat wij ruimte noemen en tijd.

Huizinga

RADENKONFERENTIE IN BORNE

De Bond van baptistengemeenten in Oost-Overijssel houdt op zaterdag 24 april zijn voorjaars-radenkonferentie in het Jeugdgebouw van de Gereformeerde kerk, Schaepmanstraat te Borne. Aanvang 2.00 uur n.m.

J. Kuilder, sekretaris

TIEN DUIZEND MAAL TIEN
10.000 X 10
VOOR DE VINKENHOF

We zijn al mooi op weg naar de honderdduizend!

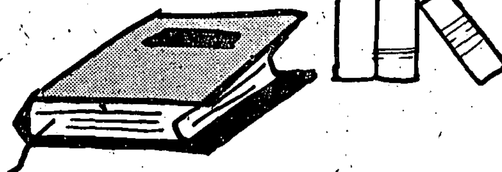
Er kan nog wel wat tijd over verlopen vóór we dat bedrag kunnen noteren, want in alle gemeenten is de aktie nog niet helemaal afgewikkeld.

Het bedrag van ruim vijftig-duizend gulden komt uit rond twintig gemeenten! Ik ben geweldig benieuwd hoe hoog we uitkomen als de andere vijftig gemeenten ook hun opbrengst van de aktie hebben doorgegeven. Per 13 april is de stand f 55.403,40.

En de toezeggingen voor jaarlijkse bijdragen in de toekomst, belopen nu totaal f 4.612,50.

We blijven u op de hoogte houden!

PW

Wat zullen we lezen?

zondag	25 april	ps 29	Een woord vol kracht
maandag	26 april	Han. 1 : 1-11	Wachten op de belofte van de Vader
dinsdag	27 april	Han. 1 : 12-14	Eendrachtig in gebed
woensdag	28 april	Han. 1 : 15-26	De ontbrekende getuige
donderdag	29 april	Han. 2 : 1-13	Wind en vuur
vrijdag	30 april	Han. 2 : 14-24	De dag voor allen
zaterdag	1 mei	ps 65	Al wat leeft

UITZENDINGSDIENST ZR. JANNEKE VAN OOSTEN

Zr Janneke van Oosten heeft thans al haar examens afgelegd en is gereed om uitgezonden te worden als zendelinge. Zij hoopt binnenkort naar Noord-Kameroen te vertrekken om in de medische zending werkzaam te zijn in het kader van de Eupropese Baptisten Zending.

De uitzendingsdienst vind plaats op 2 mei a.s. 's avonds om 7.00 uur in de baptistenkerk „Het Baken" in Emmen. De baptistengemeente in Emmen is de zendende gemeente terwijl de Unie Zendingscommissie deze uitzendingsdienst mede voorbereidt.

Voor zover er plaats is zijn alle broeders en zusters onzer gemeenten welkom in deze dienst van voorbede en wijding.

Het kerkgebouw is gelegen aan de Kerspellaan 2.

U.Z.C.

JUBILEUM DS B. FABRIE

Dezer dagen - op 30 april a.s. - is het veertig jaar geleden, dat dominee Berend Fabrie (76), thans emeritus-voorganger te Makkum (De Wijting 42; tel. 05158-662), zijn loopbaan als dienaar van het evangelie begon. Was hij aanvankelijk als voorganger verbonden aan de Oud-Baptistengemeente te Den Haag, sinds 1947 diende hij de volgende baptistengemeenten in de Unie: Zandbulten (1947-1950), Workum-Makkum (1950-1954), Enschede (1954-1958), Noordbergum (1958-1962) en Haulerwijk (1962-emeritering in 1966).

Ook na zijn emeritering diende broeder Fabrie verschillende vakante gemeenten, o.a. de gemeente te Harlingen waar hij gedurende ongeveer een jaar pastorale hulpdiensten bewees. Zeer tot zijn spijt laat zijn gezondheid het nu niet meer toe in de gemeenten voor te gaan.

v. D.

DOKTER VAN GROOTHEEST IN ONS LAND

De Nederlandse arts Van Grootheest en zijn gezin zijn gedurende zes weken in ons land. Genoemde arts werkt sedert 1½ jaar in Sona Bata, Zaire waar eertijds de zendelingen Edens, Ter Braak en Brouwer werkten. Dokter Van Grootheest is o.a. in ons land om het projekt - een verpleegstersschool - dat met steun van de Nederlandse regering wordt gebouwd, verder voor te bereiden. De familie Van Grootheest zal in ieder geval voor een periode van twee jaar terugkeren naar Zaïre. Zij voelen zich erg thuis in Sona Bata en zijn geheel geaccepteerd door de broeders en zusters daar.

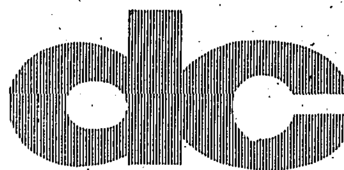
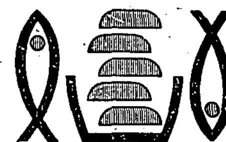
U.Z.C.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

BENOEMD

Ibrahim Sim'an, een 35-jarige Arabische baptist uit Haifa is benoemd tot hoofdassistent voor Haifa en Noord-Israël voor de afdeling christendom van het Israëlische Ministerie voor Godsdienstige Zaken.

„Uw schepping ben ik in hart en nieren,
Gij hebt mij geweven in de schoot van mijn moeder.
Ik dank U. Gij hebt mij zo wonderlijk gemaakt.
Ontzaglijke wonderen Zijn al Uw werken"
(Naar Ps. 139)

De Here God heeft ons toevertrouwd:

NAOMI

A. Nijland
B. Nijland-Ulfman

Bosch en Duin, 17 april 1976
Biltseweg 10
Tijdelijk: Emmakliniek Koningslaan 120, Utrecht

KINDERKAMP

voor jongens en meisjes van 7 t/m 11 jaar. Georganiseerd vanuit de Baptistengemeenten Apeldoorn, Doetinchem en Zutphen. Op het programma staat o.a. bijbelse vertelling met verwerking, sport, spel, kampvuur enz.

Kampeerplaats Almelo van zaterdag 31 juli t/m vrijdagavond 6 augustus. Het geheel staat onder leiding van een ervaren kampteam. Kampprijs per kind *f* 65,— (inklusief *f* 30,— inschrijfgeld te voldoen bij aanmelding).

Voor inlichtingen en aanmeldingen:

J. Zijlstra, Poortersveld 224, Apeldoorn; tel. 055-237866

A. Vrees, Hoofdstraat 92, Gaanderen; tel. 08340-5286.

Dinsdag 4 mei is het 40 jaar geleden dat onze ouders en grootouders

K. DE BOER
en
H. DE BOER-MEIJER

in het huwelijk traden.

Wij hopen deze dag blij en dankbaar met hen te vieren.

Gelegenheid tot feliciteren op 4 mei van 18.30-20.00 uur in Terminus-Noord, Donderslaan 156, Groningen.

Fré en Tiny — Roel en Riet
Hilma — Marjan
Anneke — Elke
Henk

Vader en moeder wonen:

Kloosterstraat 9a, Groningen.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Delfzijl, H. van der Werf te Doetinchem-Zutphen.

Met dankbaarheid delen wij u mede, dat onze lieve ouders, behuwd-, groot- en overgrootouders

FIJBE BIJL
en
GEERTJE BIJL-BROUWER

op woensdag 28 april a.s. hun vijf en vijftig jarig huwelijk hopen te herdenken.

Wij wensen hun toe, dat God hen ook in de toekomst rijkelijk mag zegenen.

Groningen, „Huize Patrimonium", Beukenlaan 36 Groningen,

A. Kruizinga-Bijl
J. Kruizinga

Nieuwe Pekela,

J. Kuilman-Bijl
R. Kuilman

Haarlem,

J. Pelle-Bijl
G. J. A. Pelle

Groningen,

H. Bijl
R. Bijl-Frericks

Klein- en achterkleinkinderen

Op 7 april jl. nam de Heer tot Zich onze meelevende broeder

ALBERT HINDRIKS

Hij was 83 jaar.

Baptistengemeente Emmen

Na een korte ziekte heeft de Heer tot Zich genomen mijn lieve zoon, onze broer en zwager

DIRK NOORDIJK

in de leeftijd van 42 jaar.

Hij woonde sinds 1957 in Canada.
„Wat God doet dat is welgedaan,
Zijn Wil is Wijs en Heilig".

Canada, 9 april 1976

Namens de fam.:
A. S. Noordijk-Börger,
de Genestetstraat 38, Haarlem

„Mijne tijden zijn in Uwe hand"

Na een langdurige liefdevolle verzorging in het verpleegtehuis „Dukdalf" te Harlingen is van ons heengegaan onze lieve zuster en tante

ELISABETH BEINTEMA

op de leeftijd van 88 jaar.

Harlingen, 15 april 1976

Korrespondentieadres: mw. E. Beintema, Westvliet 102a, Franeker.

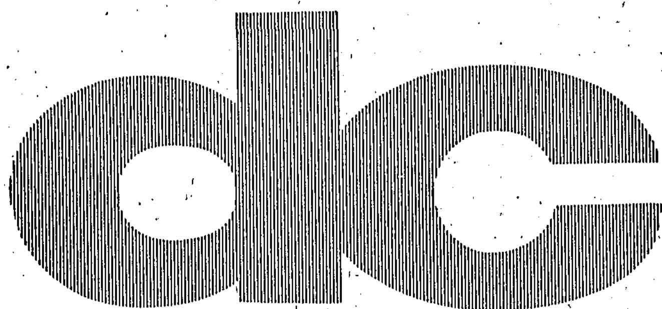
Op 20 april 1976 werd door de Heer thuisgehaald onze broeder

CORNELIS VRIEZEMA

in de ouderdom van 85 jaar.

In dankbare herinnering.

De baptistengemeente Sittard-Heerlen

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 18 - 30 april 1976

Het echte Paasfeest

Als u dit leest is het paasfeest weer geweest en is u inmiddels al op weg naar het pinksterfeest. Daarna krijgen we de vakanties. Nou vergat ik toch de hemelvaartsdag. Kunt u zien hoe diep het zit. Hoe ingrijpend onze feestdagen zijn.

Deze stijl van schrijven is vermoeiend. Ik heb er alle begrip voor.

Voor de paasdagen heb ik in diverse kranten gedichten gelezen. Ze waren allemaal in opgewekte toon geschreven en als ik er weer een achter de rug had zei ik: en, broeder en zuster van het opgewekte woord over de opwekking, hoe vertaal ik dat nu zodat het voor iedereen duidelijk is dat Jezus, eens van Nazaret, minstens zo waarlijk leeft als ik?

In de kerken en zalen zijn weer de verhalen over de verrezen Heer gelezen. Maria van Magdala zag eerst een tuinman, de twee die Jeruzalem verlieten werden ingehaald door een vreemdeling. In beide gevallen was er een verrassende ontknoping. Simon Petrus ontmoette ook Jezus, maar wat daar gezegd is weet niemand. Mooie, menselijke, boeiende berichten, die we elk jaar met belangstelling horen lezen en bespreken. Ook al is het 1900 jaar geleden dat ze beleefd werden.

Wat is het al lang stil, vindt u ook niet?

Al in eeuwen niets van die kant gehoord, laat staan gezien.

Of ik dan niet weet van de Geest en van het werk der kerk, van zending en evangelisatie? Ja, toch wel een stroom des levens met als bron de levende Heer.

Dat ik zo schrijf zal wel komen door het feit dat ze in mijn woonstad juist de oudste hervormde kerk voorgoed gesloten hebben. Als oorzaak wordt opgegeven: ontvolking van de binnenstad, financiële perikelen. Niet vermeld is: schaars bezochte kerkdiensten.

Ik zat in een kantoor en praatte met de mensen. Politieke praat (CDA), bedrijfssluitingen e.d. Zegt een van hen dat hij met zijn vrouw woensdag (vóór de pasen) naar Tunesië vliegt. Vakantie. Zegt ook: daar vieren de lui niet eens het paasfeest. Waarop ik vraag: hoeveel vieren het hier? Stilte.

Waar blijft het wonder van Gods tegenwoordigheid? We hebben wellicht niet eens de tranen van Maria van Magdala. We zeggen evenmin: we hoopten dat hij het was die ons zou verlossen.

Er zijn geen wonderen meer. Alhoewel, het machteloze gras breekt door de bodem en de knoppen aan de bomen barsten open. De ribes en magnolia bloeien. Zonder knaleffekten weliswaar. Welke wonderen willen we dan? Wat vindt u een groter wonder: dat een blinde gaat zien of dat Zacheüs Jezus ontvangt en Jezus Zacheüs? Of: dat een dode herleeft, Lazarus bijvoorbeeld, of dat een vrouw haar kruik bij de bron laat staan?

Ik las een paar woorden van Paulus en dacht: dat is het wonder, dat is het echte paasfeest. Hij schreef: Want niemand van ons leeft voor zichzelf en niemand sterft voor zichzelf; want als we leven is het voor de Heer en als we sterven is het voor de Heer. Hetzij we leven, hetzij we sterven, wij zijn des Heren.

Dat is gewoon een tekst uit de Romeinenbrief (14 : 7, 8). Maar met een heel ongewone inhoud. Wat daar staat is niet gewoon. Gewoon is: ieder voor zich en God voor ons allen. Met de schrijver en aangeschrevenen moet iets heel buitengewoons gebeurd zijn. Ik geef toe, de aanleiding tot zo'n uitspraak is niet erg indrukwekkend. Het gaat erom of je vegetariër moet zijn of niet en ook nog of je bijzondere betekenis moet hechten aan bepaalde dagen zoals zon- en feestdagen. Zoiets kun je nauwelijks problemen noemen. Maar Paulus geeft hier wel de oplossing voor alle intermenselijke moeilijkheden. En die hebben we wel! Hij zegt: we zijn immers niet meer van onszelf.

We zijn niet meer die we waren. We zijn van de levende Heer en die verandert ons van dag tot dag. Wat zongen we ook weer? Op uw woord, o Leven van ons leven, werpen wij het doodskleed af; door de kracht uws Geestes uitgedreven, treden we uit ons zondengraf. Dat slaat niet op de jongste dag, maar op hier en nu.

't Is elke dag pasen en pinksteren. Of we hebben ons vergist.

We zijn immers van hem die niet voor zichzelf leefde en niet voor zichzelf stierf. Zijn we dat?

Huizinga

Zending onder de indianen van Zuid-Amerika

Zwart-Afrika revolteert. Zijn bewoners vormen nationale staten. In toenemende mate wordt de arbeid van de zending in Afrikaanse landen bepaald door het zelfbewustzijn van de Afrikanen. Zij zijn een macht geworden op het politieke wereldtoneel.

Ook in Latijns-Amerika voltrekken zich revoluties. Maar niet bij zijn oer-bewoners. De indianen worden steeds meer in de hoek gedrukt. Zij maken een identiteitskrisis door. Vele indianen weten niet meer wie ze zijn en ze doen ook geen pogingen zich als volk te presenteren. Zelfbewustheid en trots wijken steeds verder terug in de donkere oerwouden. Pijl en boog zijn nog slechts de symbolen van het verzet tegen ontrechting, uitbuiting en deciminering. De oprukkende beschaving vervreemdt hen. Wanneer zal de laatste indiaan in de smeltkroes van een achterbuurt worden weggezogen of te zien zijn als toeristische attraktie voor indiaanse folklore in een reservaat?

Dat alles mag ons in de zendingsarbeid onder indianen er niet toe verleiden anders met hen om te gaan dan met medemensen. Ook al zou echte partnerschap ook moeilijker zijn dan in Afrika, de bijbel beveelt ons dat ook in betrekking tot de indianen. Zij, de roodhuidige oerbewoners zijn in Gods schepping onze broeders en zusters.

Daarom drijven wij zending onder hen en zijn we dankbaar dat de Heer ons als Duitssprekende gemeenten (in Brazilië en Argentinië) die mogelijkheid heeft geschonken. Het doel van de zendingsarbeid van MASA in Brazilië en Argentinië is niet het brengen van beschaving naar Westerse begrippen maar de zelfontdekking van de indianen als kinderen Gods in hun eigen kultuur en erfgoed. Het behoort ook tot de zendingsopdracht hen daarbij te helpen. Het is reeds lang duidelijk geworden: een wedergeboren indiaan is een andere, een betere indiaan. Het christelijke leven brengt hen tot een nieuwe levensopvatting. Hij voert niet langer oorlog maar verzoent zich en toont zich bereid te breken met zondige bindingen. Een indiaan die in Christus gelooft is een andere, een betere indiaan omdat hij zich in Jezus Christus tegenover God verantwoordelijk weet. Zijn zelfbewustheid wordt niet slechts door zijn rasbewustzijn gemotiveerd maar ook door christelijke beginselen. Een christen-indiaan gaat zijn gezin anders zien en gaat door regelmatige arbeid ervoor zorgen. Daarom is het onze grootste opgave om na de verkondiging van de gekruiste en opgestane Heer de indianen te tonen hoe zij als kinderen Gods beter, waardiger en blijer aan het leven gestalte en inhoud moeten geven.

Op die wijze werken onze zendelingen onder de Toba-indianen in Chaco, onder de Nhambiquara-indianen in Mato Grosso en onder de Guajara-indianen in de Amazonedelta. Tussen de dorre halmen in Chaco grazen nu 62 MASA-koeien; ze geven hun eigenaars ongeveer 3 tot 4 liter melk per koe. Dat is een preventief medicament tegen de tuberkulose waaraan 85% van de Tobastammen lijdt. Het verzorgen van de koeien moet echter eerst door de indanen geleerd worden, net zoals het feit dat helder bronwater de voorkeur verdient boven het moeraswater uit de lagunen.

Toen aan de kamerling uit Morenland door Philippus werd gevraagd of hij verstond wat hij las, antwoordde hij: hoe zou ik kunnen als niemand het mij uitlegt? Wij leggen de indianen het evangelie uit in hun eigen taal. Velen gaan het begrijpen en nemen Jezus Christus als hun persoonlijke verlosser en zaligmaker aan.

Rondom Pampa del Indio zijn nu reeds vijf Toba-gemeenten ontstaan. Maar we moeten hen op het ogenblik ook nog duidelijk maken hoe en waar zij de beste vruchten kunnen verbouwen. Wij moeten hen leren te begrijpen dat gemeenschappelijke inzet bij het zaaien en oogsten op de katoenvelden meer en beter resultaat geeft. Wij moeten hen helpen bij de financiering van het zaad en bij de organisatie van de verkoop. Wij moeten de indianen leren dat hygiëne en gezonde voeding door God gewilde regels zijn. Welke vernietigende werking alkohol heeft merken de indianen zelf al gauw. Maar dat Jezus Christus hen door de kracht van Zijn bloed ook van deze gesel vrijmaakt en verlost uit demonische bindingen, dat moeten onze zendelingen hen blij en duidelijk verkondigen.

Daarom verkondigen we en genezen we zieke lichamen; daarom houden we ons bezig met landbouw en veeteelt; daarom laten we zien hoe je moet koken, naaien en babies verzorgen. Daarom laten we hen zien hoe je met het verdiende geld moet omgaan. Daarom zijn onze zendelingen er voor de indianen, van 's morgens tot 's avonds, in de kapel en op de akker, in de werkplaats en in de behandelingskamer. Maar, zij kunnen slechts zoveel bij ‚onze indianen' tot stand brengen naarmate wij in gebedstrouw en offergezindheid deze geestelijke en praktische arbeid dragen.

Daarmee houden onze zendelingen (Marselo Abel, Heinrich Berg en Joel Freitas met hun vrouwen) rekening als zij onvermoeibaar de Blijde Boodschap aan de indianen in oerwoud en steppe brengen. Daarop rekenen onze zendingsarts dr Meretta en verpleegster Hidla Ziegler. En ook de zendingsassistenten Yolanda Kossmann en Margaritha Klausner hebben wijsheid nodig bij hun onderricht in naaien, koken, lezen en schrijven.

Het gebied in het Argentijnse Chaco waar ongeveer 5000 Toba-indianen zich min of meer voor vast hebben gevestigd is 300 kilometer lang en 120 kilometer breed.

Horst Borkowski *(in Die Gemeinde)*

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

De bedragen komen gestadig binnen bij het unieburo. Op het ogenblik is het niet gemakkelijk te zeggen hoeveel gemeenten vertegenwoordigd worden door de gevers en geefsters. Maar te zijner tijd zal er allicht een verantwoording van de aktie komen.

De stand is per 26 april f 61.834,40.

De toezegging voor jaarlijkse bijdragen in de toekomst zijn gestegen tot f 4.807,50.

Tot de volgende keer!

PW

N.B.V.B. ‚ZUSTERHULP' HOUDT KADER-TRAININGSDAGEN

In oktober 1974 hield de N.B.V.B.-„Zusterhulp" voor het eerst met verrassend grote deelname enkele dagen kadertraining in De Bron te Dalfsen. Besloten werd toen om dergelijke vormingsdagen om de twee jaar te houden. Voor dit jaar werden door een subkommissie van het Hoofdbestuur van de N.B.V.B. twee bijeenkomsten voorbereid. De eerste kadertraining van dit jaar vindt van 5 tot en met 7 mei a.s. in De Bron te Dalfsen plaats, de tweede van 27 tot en met 29 september a.s. Opnieuw blijkt de deelname bijzonder groot te zijn; totaal zullen tenminste 160 dames aan beide vormingskonferenties deelnemen.

„Ik ben baptist.... wat is dat?"

(Uit: Contactblad - Rotterdam)

Onder dit thema hadden wij de afgelopen zondag een gemeente-avond. We weten allemaal wel van de doop der gelovigen. Maar verder ontbreekt het ons dikwijls aan zelfkennis. Misschien wilt u de „stellingen" nog eens op uw gemak doorlezen.

Hier zijn ze:

Fundament:

„Elke baptist gelooft en belijdt dat Jezus Gods Zoon is, zijn persoonlijke Verlosser en Heer van zijn leven. Op grond van deze belijdenis wordt hij/zij door onderdompeling gedoopt en door de doop aan de gemeente toegevoegd".

Stellingen:

a. Vrijheid van onderzoek van alle bronnen.

b. Geloof alleen aan God, door Jezus Christus onze Heer.

c. Doop als antwoord op eigen geloofsbeslissing.

d. Gemeentevorming op basis van vrijheid en geloof in de bijbel als Gods Woord.

c. Geen „testpapier" op rechtzinnigheid buiten de bijbel. Dus geen geloofsbelijdenis. Alleen als de overheid het eist wil men wel vertellen wat men gelooft.
„Voor de koning - niet voor onszelf".

f. Vrijheid van aanbidding, ieder naar de ingeving van zijn eigen geweten.

g. De gemeente is en blijft slechts instrument. Het gaat om Jezus Christus. Wij kiezen dus niet voor een kerk, maar voor Jezus.
Wij gebruiken God niet - God gebruikt ons.

h. Buiten het fundament (zie boven) geen geloofsdwang.
Elke baptist is vrij te geloven wat hij wil en hoe hij het wil. Wel nadruk op bijbelstudie, ons geloof moet op de Openbaring gegrondvest zijn en op het werk van de Heilige Geest. We mogen met elkaar praten, elkaar proberen te overtuigen, maar nooit dwingen.

G. H. W. Pflaum

NIEUWE POOLSE BIJBELVERTALING

De Poolse regering heeft het Bijbelgenootschap in Polen vergunning verleend tot het drukken en verspreiden van een nieuwe bijbelvertaling in een oplage van 50.000 exemplaren. De vertaling kwam tot stand dankzij de Poolse Oekumenische Raad waarbij ook de Unie van Baptistengemeenten is aangesloten.
De nieuwe vertaling wordt Millenniumbijbel genoemd, naar aanleiding van de herdenking van 1000 jaar christendom in Polen in 1966. De vertaling is in de huidige Poolse taal en vervangt de Gdanskavertaling die uit 1632 stamt.
De Millenniumbijbel werd door het Poolse Bijbelgenootschap gedrukt op papier dat door de Verenigde Bijbelgenootschappen ter beschikking werd gesteld.

TUSSENJEUGD GEWEST HOLLAND

's Middags half drie op zaterdag 6 maart jl., stroomden de tussenjeugdafdelingen uit het Gewest Holland de Vrije Evangelische kerk in Dordrecht binnen. Degenen die er behoefte aan hadden om hun gedroogde kelen te smeren konden dat doen door een kopje thee te drinken, wat hun vriendelijk werd aangeboden door enige heren uit Dordrecht, die ook deel uit maakten van de leiding van de tussenjeugd aldaar.

Toen iedereen een plaats had gevonden in de kerkzaal, dit waren er ongeveer 90, begon het eigenlijke programma. Na het welkom en gebed door Harry Veldman, mochten de tussenjeugdafdelingen hun kunsten vertonen door mee te werken aan het smartlappensongfestival en de sprekershoek. Natuurlijk moest er ook een jury aanwezig zijn om dit grote gebeuren te kunnen bewonderen, te bekritiseren en uiteindelijk de winnaar aan te kunnen wijzen. Voor zo'n gewichtige taak was er een onpartijdige, niet labiele jury nodig. We meenden deze gevonden te hebben in ds Nieman, Kees Kolbe en Heleen de Vlas.

Achteraf konden we zeggen dat ze toch wel een waardige jury geweest zijn. Nadat de betreffende groepen hun smartlap hadden vertolkt en de sprekers uit de sprekershoek hun best hadden gedaan om zo lang en zo goed mogelijk te spreken over één onderwerp, stopte de jury de hoofden bij elkaar en na een zenuwslopend beraad was de jury van mening dat de tussenjeugd van Dordrecht als totaal het beste was. Dit kwam mede doordat zij de beste spreker hadden in de persoon van Filip Lindeman (wat een spreker is die man). De beste smartlap werd gebracht door de tussenjeugd van Leiden. Onder bezielende leiding van ds Van Mameren brachten zij een goede vertolking over het leven van Harry Veldman en oom Lukas (ds **Nieman) in hun werk voor het tussenjeugdgewest.** Natuurlijk drong de jury er op aan om dit lied te herhalen, wat dan ook geestdriftig werd gedaan. Het middagprogramma werd ook afgewisseld met samenzang o.l.v. Dick Bakker en op het eind hield ds J. B. v. d. Veen een praatje over de zending.

Hiena werd het langzamerhand tijd voor het souper, na de dankzegging was er gelegenheid om de maaltijd te nuttigen, met als extra attraktie verrukkelijke soep.

Het avondprogramma begon met dia's over Kameroen, begeleid door verklarende woorden van zendeling Van der Veen. Wist u wel dat hij ook goed kan zingen?

De prediking in het avondprogramma werd gedaan door ds Van Mameren, naar aanleiding van de gelijkenis Mattheüs 18 : 21-35, gespeeld door de tussenjeugd uit Leiden.

Geleid door de heilige Geest mocht ds Van Mameren ons duidelijk maken dat God vergeving wil schenken aan ons mensen.

Het programma werd nog opgeluisterd door liederen van Claudia Seevinck en Dick Bakker.
Al met al mochten we terug zien op een goede en gezegende dag.
We willen jullie nu reeds attenderen op de tussenjeugddag voor Gewest Holland op zaterdag 6 november a.s. D.V. in Leiden.

Claudia Seevinck

Betoverd

Wat waren we in onze kinderjaren
onder de indruk van die
geheimzinnige krachten waarover
allerlei sprookjesfiguren beschikten.
Eén woord, één gebaar en
mensen waren niet meer zichzelf,
betoverd! . . . Doornroosje sliep,
betoverd, 100 jaar.
Paulus vreest, dat de Galaten
ook betoverd zijn (Gal. 3 : 1).
Ze zijn niet meer zichzelf.
Hij heeft hen Christus voor ogen
geschilderd als de Gekruisigde.

P

Hij heeft hen geleerd dat het kruis
teken is van Gods genade.
Onze redding berust alleen op Gods
verlossingswerk. Zelf hebben
wij er geen vinger voor verroerd.
Dát hebben de Galaten persoonlijk
aanvaard en beleefd, vol vreugde.
Maar nu dreigen zij weg te glijden
in de richting van een gevaarlijk
aktivisme: we moeten het zelf doen,
tenminste Gods werk met onze
daden kompleet ***maken . . .***
Paulus schrikt hiervan. Welke boze
tovenaar is hier aan het werk
geweest? Wie het aksent gaat
verleggen in de richting van
menselijke aktiviteiten en prestaties,
valt in slaap, als Doornroosje.
Sommigen slapen reeds.
Alleen de Prins van Golgotha
vermag hen wakker te kussen.

cvw

Gereformeerden evangeliseren per advertentie onder het motto:

Houd het evangelie niet voor uzelf

Al verschillende jaren vormen mensen uit verschillende kerken, die zich met evangelisatiewerk bezig houden, een oekumenische studiegroep evangelisatie.
Het gaat om mensen uit de RK-kerk, de gereformeerde en de hervormde kerk, een hervormde GG, iemand van de vrije evangelischen en iemand van de Nederlandse Zendingsraad. Ik heb het voorrecht daar als baptist aan mee te mogen doen. We wisselen ervaringen uit, opgedaan in wederzijdse evangelisatie-aktiviteiten en studeren op de vragen die evangelisatie in deze tijd oproept.
In dit artikel wil ik graag iets vertellen van de perscampagne die de gereformeerden onlangs hielden.

Vanaf begin maart tot half april hebben in heel wat plaatselijke en regionale kranten een drietal wat merkwaardige advertenties gestaan.
U hebt ze misschien wel gezien. Ze hadden als kop: „Jezus is nooit in Bangladesh geweest", „Jezus had een hekel aan geldjagerij" en „Jezus is onze Lieve Heer niet". Ze eindigden alle drie met de vraag: „Kennen wij Jezus eigenlijk wel?"
Ze verschenen in het kader van de evangelisatie perscampagne die het gereformeerd landelijk evangelisatie centrum dit jaar met steun van hervormden voor de tweede keer organiseerde.

Het ging niet om de reklame. Het doel van deze campagne is:

1. met deze advertenties aanleiding geven tot gesprekken tussen de deelnemers en de mensen die deze advertentis lezen,
2. de deelnemers aan deze campagne toe te rusten tot het voeren van getuigende gesprekken.

Er doen dit jaar kerken in 86 plaatsen mee, verspreid over het hele land. In totaal 13.000 deelnemers. Dat zijn er minder dan vorig jaar. Toen deden er 150 plaatsen mee, met maar 23.00 mensen. Er deden en doen in sommige plaatsen ook hervormden en Vrije Evangelischen mee. *) De deelnemers zorgen zelf voor het geld dat nodig is. Dit jaar ruim drie ton.
Er is dit jaar goed gelet op het resultaat van het vorig jaar. Afgezien van de brieven werden er toen ruim vierduizend gesprekken gevoerd. Sommigen leidden tot diepgaande kontakten.

Eén ding was duidelijk: Kerken en deelnemers die vooraf aan het speciaal daarvoor opgezette toerustingswerk hadden meegedaan, legden meer goede kontakten dan zij die dat niet deden. Daaruit bleek het belang van die toerusting. Daarom is daar dit jaar extra veel nadruk gelegd.

Hoe gaat zoiets

Eerst krijgen alle plaatselijke gereformeerde kerken van de landelijke werkgroep in Leusden een brief. Daarin wordt hen gevraagd of ze mee willen doen. Zo ja, dan wordt er een werkgroep ingesteld die de campagne in die kerk organiseert en aan het werk gaat met het materiaal dat ze ontvangt.

de wervingsfolder

In september vorig jaar kregen de deelnemende kerken de wervingsfolder om te verspreiden onder de gemeenteleden. Daarin stond alles te lezen over hoe en wat. Met een strookje kon men zich opgeven. Van elke deelnemer werd een financiële bijdrage van ongeveer *f* 25,— gevraagd. De plaatselijke werkgroep verzamelde de namen van de deelnemers en het geld en stuurde dat alles naar Leusden.

de toerusting

Ieder die zich opgegeven had ontving vervolgens een toerustingsset. Daarin worden ideeën aan de hand gedaan voor hoe je naar aanleiding van een advertentie-tekst met iemand in gesprek kunt komen. Er staan bijbelgedeelten in genoemd om persoonlijk te bestuderen, voor bespreking in een bijbelkring of jongerengroep, voor behandeling in een kerkdienst of op de zondagsschool. Ieder kan zo bij de voorbereiding betrokken worden.

> **WERKFORMULE**
> De gereformeerden hanteren de volgende werkformule voor evangelisatie: „In het geheel van Gods opdracht verstaan wij onder evangelisatie die kommunikatieve bestaanswijze en werkzaamheid waarbij de gemeente (leden) als deelgenoten in Jezus' zending uitnodigen om te delen in het bevrijdend handelen van de Heer".

Die toerusting was gepland voor de periode januari en februari dit jaar. Verder bezochten de organisatoren ook zelf deelnemende gemeenten en werden er speciale landelijke toerustingsdagen gehouden.

de advertenties en de gesprekken

Vervolgens krijgen de plaatselijke werkgroepen van de organisatoren in Leusden een voorstel in welke bladen de advertenties te plaatsen. Met de kranten werden afspraken gemaakt over de verschijningsdata, om de twee weken. In die zes weken moeten de gesprekken plaatsvinden. Tussen het werk door, thuis, in pauzes, op visite. Doordat anderen erover beginnen of doordat de deelnemers vragen: Hebt u die en die advertentie gezien? Ja? Wat vond u ervan?
Gesprekken uit het leven gegrepen. Gesprekken die door de persoon die ze voert tot een getuigenis kunnen worden.

Waarom deze aanpak?

Vorig jaar hebben de generale deputaten voor de evangelisatie (te vergelijken met onze evangelisatie commissie van de Unie, ECU) de synode van Maastricht een bezinningsnota aangeboden. Daarin stond centraal de vraag: hoe breng je tegenwoordig het evangelie ter sprake.
Volgens de deputaten hebben we daarbij te maken met twee soorten moeilijkheden: Voor velen heeft de gemeente van Christus geen betekenis (meer) voor het leven van alle dag, met inbegrip van het politieke en sociale gebeuren. Wat dat betreft staan christenen vaak met de mond vol tanden. In de tweede plaats hebben veel mensen moeite met geloven in een persoonlijke God. Ze weten daar geen weg meer mee. De perscampagne houdt daar rekening mee en wil de deelnemers helpen het evangelie op een voor deze tijd geloofwaardige manier ter sprake te brengen.

De toerusting is er o.a. op gericht de deelnemers goed te leren luisteren naar wat hun gespreksgenoten op het hart ligt.

Onze operatie Agapè en de perscampagne

Voor wie het even kwijt was haal ik het nog maar even op. De Operatie Agapè berust op het inzicht dat evangelisatiewerk om een goed funktionerende gemeente vraagt. Verder, dat persoonlijk evangeliseren om toerusting en begeleiding vraagt. De eerste stap is dan de Operatie Agapè. Die bestaat uit praktische oefeningen in het achterwege laten van onwaardige kritiek, elkaar bezoeken, elkaar leren kennen, voor elkaar bidden en elkaar bemoedigen. De tweede stap draait om de vraag naar hoe het met ieders geloofsgroei staat. De derde, instruktie voor allerlei evangelisatie-aktiviteiten. De vierde stap de daadwerkelijke uitvoering ervan. In onze termen gedacht zou je de perscampagne tot stap drie en vier kunnen rekenen.
Stap drie, de toerusting, heeft dit jaar extra nadruk gekregen. Die stap bleek erg belangrijk te zijn. Maar hoe zit het dan met stap één of twee?
Wanneer een plaatselijke kerk zich niet kenmerkt als een levende gemeenschap zal

dat stellig negatief uitwerken op het voeren van gesprekken. Het getuigenis van individuele christenen hangt heel sterk samen met de levensstijl van de gemeente.
Aan de gemeente kent men de vruchten. Ontbreken die, dan verschraalt het getuigenis van haar leden.
Gereformeerden uit mijn eigen omgeving bevestigden dat evangelisatiewerk erg moeilijk van de grond komt als de gemeente niet als een levende gemeenschap funktioneert.
Ik vraag me af of de organisatoren van de perscampagne dat wel voldoende onderkend hebben. Ook al hebben wij dat wel onderkend, dan wil dat nog niet zeggen dat wij er ook naar handelen. Ik ben bang dat wij stap één en twee vaak erg snel nemen. Wij weten immers best dat wij elkaar moeten liefhebben.
Maar slagen we er wel in om daar tegen de tijdsstroom in ook praktisch inhoud aan te geven?

Verder vraag ik me af of de advertentieteksten wel voldoende aansluiten bij de belevingswereld van de deelnemers. Mensen die die onderwerpen niet zo zien zitten haken vrij snel af, lijkt me.
Het wel in kunnen haken hangt verder sterk af van de geloofsgroei van de mensen. Wat je bent, zeg je.
Misschien is dit te ondervangen door plaatselijk met aangepaste teksten te gaan werken, ook al bemoeilijkt dat een landelijke toerustingsaktie.
Nu staat of valt het hele evangelisatiewerk van de gereformeerden niet met deze campagne. Er gebeurt plaatselijk ook wel het één en ander. Bovendien wordt ook dit jaar het resultaat kritisch bekeken. Van je fouten leer je het meest.
Dat zouden wij eigenlijk ook veel meer met de uitvoering van onze Operatie Agapè moeten doen, vind ik.

Tenslotte
Zou het niet een idee zijn als een paar gemeenten *) eens kontakt opnamen met de gereformeerden in hun plaats om ervaringen uit te wisselen?
Voor gemeenten die nog met de Operatie Agapè moeten beginnen is het misschien zelfs wel een idee om bij wijze van derde en vierde stap volgend jaar eens mee te doen met de perscampagne in hun plaats. Dat verhoogt in die plaats de geloofwaardigheid van het getuigenis van Jezus Christus. Tegelijk draagt het bij aan de liefde (agapè) tussen de plaatselijke kerken onderling.

Joop Brongers

*) Voorzover ons bekend was de baptistengemeente te Leeuwarden de enige van onze gemeenten die aan de campagne meewerkte; - red.

ZAND en ZAAD

In de late namiddag wandelden we door de velden en bossen van deze intieme landstreek, verkeerswegen mijdend en genietend van de volmaakte rust. Van ver komt het geluid van een boerenhofstede: een kraaiende haan, nu en dan een blaffende hond.

Rondom ons zingende en slaande vogels met een enkele keer daar doorheen het vreemde geluid van een fazanthaan. De barre eiken, de statige beuken, de barstende berken, de ranke dennen - ze waren er allemaal en soms dacht ik: jij was er voor mij en zult er na mij nog zijn. Maar ik vond niet wat ik zocht. Ik zocht naar wat ik zou kunnen schrijven want dat moest ik. Niet in opdracht van een mens, maar gewoon van binnen uit. We keerden terug, de stilte van daarbuiten meenemend en ik bladerde in een klein boekje, mij twee jaar geleden door een paar jongemensen gegeven en die ik daarvoor nog steeds dankbaar ben. Bronnen van Joodse Wijsheid, luidt de titel. Ik zal u een paar woorden van Martin Buber laten lezen. „De grote schuld van de mens zijn niet de zonden die hij begaat. De verleiding is machtig en zijn kracht zwak. - De grote schuld van de mens is dat hij elk ogenblik keren kan tot God. En dit niet doet".
Zo'n woord maakt je wel even goed wakker. Niemand zal daaruit konkluderen dat het dus niet zo nauw steekt. Dat zij verre. En nagenoeg ieder zal toegeven dat Buber gelijk heeft voor wat betreft de kracht der verleiding en de zwakte onzerzijds om daaraan weerstand te bieden. Of zou iemand willen beweren dat hij of zij nooit uitgleed? Als wij zeggen dat wij niet gezondigd hebben maken we God tot een leugenaar. Wij weten wel beter. Vandaag nog laaide de zonde van afgunst en begeerte door het huis van ons hart. De grote schuld is dat wij elk ogenblik tot God kunnen keren. En het niet doen. God ziet ons zo zelden.
Er gaan dagen, wat zeg ik: tijden voorbij dat we geen gebruik maken om binnen te lopen en dank U wel te zeggen. In feite leven we het hele leven buiten God om, tenzij we in moeilijkheden raken. Is u niet jaloers op Henoch? Van hem wordt tweemaal geschreven: En Henoch wandelde met God.
Dat deed hij als hij door veld en bos ging, keek en luisterde en hij groette God en glimlachte tegen de opperste Kunstenaar. Dat deed hij als hij met gelovigen samenkwam en hoorde wat zij van God zongen en zeiden. Hij wandelde aldoor met God en Okke Jager zegt verder:

„o Heer!" zei hij geschrokken,
„Wij zijn al veel te ver: daar staat Uw Huis!
't Is lang geleden al, dat wij vertrokken . . .
Hoe kom ik ooit alleen weer veilig thuis?"

„Och Henoch," zei de Heer, „om tijd te winnen,
- Je komt toch later bij Mij wonen, - zeg,
Ga dan nu maar gelijk met Mij naar binnen!"
En Henoch was niet meer: God nam hem weg.

Wij vieren onze christelijke feestdagen. Niet allemaal even intensief. Goede Vrijdag en Hemelvaart vallen tussen wal en schip. Worden platgedrukt tussen arbeid en ontspanning. Kerst en Pasen worden rijk bedacht en bedeeld. 't Pinksterfeest is alleen voor die hongeren en dorsten. Maar wat gebeurt er op een gewone donderdagmorgen of maandagavond?
Dat is onze grote schuld dat wij elk ogenblik tot God kunnen keren en doen het niet. Het godsdienstige kleed hangt voor gebruik gereed in de kast, maar waar is het godsdienstige hart. De coulissen staan opgesteld maar waar zijn de spelers die het stuk van God tot hun laatste ademtocht opvoeren ten aanschouwen en ten aanhoren van hen die het wereldtheater bevolken?
Bidt gij dan aldus: Onze Vader, die in de hemelen zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede,
gelijk in de hemel alzo ook op aarde.

Huizinga

LOFZANGEN EN GEBEDEN

NATIONALE JEUGDDAG

Bereidt de weg!, is het thema van de Nationale Jeugddag die ook dit jaar op Hemelvaartsdag op De Vinkenhof gehouden wordt. Deze dag is niet alleen voor jongeren, maar voor ieder die De Vinkenhof nu wel eens wil zien; u weet wel, van dat tientje.

Het programma begint om kwart voor tien met samenzang en welkom. De leiding van deze dag is in handen van ds Anne de Vries. Na een optreden van The Singing Followers uit Valthermond leidt ds Piet Brongers het thema in. In groepsgesprekken zal het thema verder worden uitgewerkt. In het ochtendprogramma werken ook enkele Amerikanen van Interland Evangelisatie mee door muzikale bijdragen. 's Middags begint het programma met een optreden van Choosen People, bekend van de Surinaamse Radio en van het Vijftigjarig Jubileum van de N.B.J.B. Na een tweede pauze waarin u langs de informatie- en konsumptiemarkt kunt lopen, brengt de groep Silo de musical „Groot Nieuws", gevolgd door een korte evangelisatie-jeugddienst. Om vier uur is de sluiting. De entree bedraagt *f* 5,— en voor kinderen van 6 tot 12 jaar *f* 2,50.

Kom op 27 mei naar De Vinkenhof en maak vast afspraken om samen een bus te huren, goedkoper en gezelliger.

Klaas Touwen

AMERIKAANS KONGRES BEHANDELT RESOLUTIE BETREFFENDE GEORGI VINS

De baptistenvoorganger John. H. Buchanan, die als republikeins afgevaardigde zitting heeft in het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft een resolutie ingediend bij het Kongres, waarmee getracht wordt pressie uit te oefenen op de Sovjet Unie om de baptistenvoorganger Georgi Vins, die op het ogenblik in Rusland gevangen zit wegens zijn godsdienstige aktiviteiten vrij te laten. De resolutie is mede-ondertekend door 24 afgevaardigden, het maximale aantal, zowel van de republikeinse als van de demokratische partij. Het is nog niet bekend wanneer de resolutie in behandeling zal worden genomen. Een onafhankelijke organisatie Christian Prisoners' Release International, gevestigd in verschillende steden in de Ver. Staten en Canada heeft 8 mei a.s. aangewezen als dag voor verschillende ‚demonstratieve marsen voor de vervolgde kerk'. In deze plannen is een oproep vervat voor de aanbieding van petities met een half miljoen handtekeningen aan Russische ambassades in de gehele wereld. In de petities wordt aangedrongen op de vrijlating van Vins.

Lezen en luisteren in Genesis

Het is hier reeds eerder geschreven: de bijbel begint met een tuin en eindigt met een stad. Maar dan wel een onvergelijkelijke stad. Verlustig u in die stad, die Johannes poogt te beschrijven in de laatste hoofdstukken van uw bijbel. Uw voorstellingsvermogen schiet te kort want de steden die wij kennen zijn min of meer ‚zweren' op het lichaam der aarde.

Goed, ik ben niet in een stad geboren en heb er daarom misschien een zekere afkeer van. Zo'n opeenhoping van mensen en huizen benauwt mij gewoon. Als ik uit een mijner ouderlijke woningen naar buiten stapte zag ik de boer en hoorde hem vooral zijn paard aanmoedigen de ploeg door het land te trekken. En op de dorpsweg zag je nu en dan een mens, een bakkerskar of een bejaarde man die vissend aan de vaart zat. 's Avonds haalden wij soms voor de boer de koeien van het land, onderweg kleine bitterzoete knolletjes stelend.

We lezen en luisteren al weken naar berichten uit het eerste bijbelboek. Weet u wie de eerste stad bouwde? Kaïn. Dat zegt wel wat. Zocht hij daar bescherming, een schuilplaats, het wegvallen tussen de velen?

Tijdens of rondom de pinksterdagen hoor je nog wel eens uit Genesis 11 lezen: de torenbouw van Babel. Vanwege het elkaar weer kunnen verstaan. Daar waren in Jeruzalem ontzettend veel vreemden en elk jaar weer lezen we de optelling der landstreken: Parthen, Meden, Elamieten enzovoort. „Wij horen hen in onze eigen taal van de grote daden Gods spreken".

Babel is de tegenhanger: „Welaan, laten wij ons een stad bouwen met een toren waarvan de top tot de hemel reikt. Laten we ons een naam maken, opdat wij niet over de gehele aarde verstrooid worden". In Jeruzalem barst het naar buiten, naar alle windstreken. Hier klontert alles samen, klampt zich ieder aan de andere vast. Ze vreesden de vervreemding en waar is die groter dan in de stad?

Heeft God voor die stad en die ten hemel rekkende toren een stokje gestoken?

Of vinden we in en achter die mededeling de vaststelling van het feit dat de mensen elkaar, waar ze ook wonen of in welke eeuw, niet meer verstaan? Ze kennen elkaars namen niet eens. Ze delen niet dezelfde idealen, dezelfde gedachten en zelfs hun woorden verbergen hun gedachten. Hier, op de eerste bladzijden van dit wonderlijk boek, wordt de volkomen verwarring van dit gezelschap der mensen getekend. Het verdriet in deze wereld is niet dat de een Frans spreekt en de ander Engels, de een Russisch en de ander Duits, maar dat we allen op deze aarde zover verwijderd zijn van: ze waren één van hart en ziel, en ook niet één zei dat iets van hetgeen hij bezat zijn persoonlijk eigendom was.

In onze maatschappij legt ieder de hand op een stuk van de zee, zet zijn voet op de aarde en verklaart dat tot zijn onvervreemdbaar eigendom. En mocht er al ergens een regeringsvorm geboren worden waarbij alles van iedereen verklaard wordt en mocht zich deze vorm al door druk en intimidatie een tijdlang op de voeten van ijzer en leem staande willen houden, morgen zijn er misverstanden en overmorgen de ontbinding. De diktatuur brengt geen eenheid. Ook daar niet waar men die eenheid hartstochtelijk zoekt. De steden, konsentratiepunten van macht en kultuur, sterven en van de toren resten nog ruïnes. De hemel blijft onbereikbaar.

Is dat niet wat deze negen verzen ons in een notedop zeggen? Dat maakt ons niet onverschillig voor het lot der verbijsterden, die noch in het één noch in het ander kunnen geloven. Die het niet meer zien zitten en de bouw staken. We behoren bij deze mensen maar tegelijkertijd zijn we vreemdelingen die met de vader die gelovigen, Abraham, de stad met fundamenten verwachten, waarvan God de ontwerper en bouwmeester is. We zijn geen idealisten, we zijn realisten en zijn sinds pinksteren met onze zusters en broeders onderweg tot we die stad bereiken.

Dan is de grote stad Babylon gevallen en we zien de heilige stad.

Huizinga

gemeenteberichten

WELKOM IN HARDERWIJK

Harderwijk - (J.S.). Nu de vakantietijd weer nadert hoopt de baptistengemeente van Harderwijk weer veel gasten en vrienden te mogen ontvangen in haar zondagmorgendiensten, die om 10 uur worden gehouden in de Aula van de Christelijke MAVO „Groen van Prinsterer", gelegen aan de verkeersweg, tegenover het Postkantoor.

Wij mogen ons als gemeente verheugen in een gestadige groei wat het ledenaantal betreft alsook het bezoekersaantal.

Op zondag 11 april heeft onze oudere jeugd de gehele morgendienst verzorgd. Het was goed te merken met hoeveel spontaniteit de jongelui de dienst hebben voorbereid en verzorgd.

Eerste Paasmiddag om half vijf kwamen wij met plm. 150 mensen samen om een broodmaaltijd te houden waaraan ook de zondagsschool, de jongere en de oudere jeugd hun medewerking verleenden.

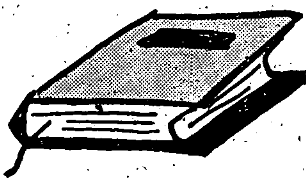
Wij hopen dat wij tegen velen van u mogen zeggen: „Tot ziens in Harderwijk!".

„GEMEENTE IN BEDRIJF"

Emmen - (J.B.). „Gemeente in bedrijf" was het thema van een overdenking in onze gemeentebode van april, waarin ds Van Wier de gemeente vergeleek met een draaiende machine, opdat de wereld zal weten wat zij aan de gemeente heeft.

Welnu, er is ook de afgelopen weken weer veel gebeurd.
Allereerst mogen we dankbaar meedelen dat we op zondag 7 maart een echtpaar door de doop aan de gemeente zagen worden toegevoegd, terwijl het op 4 april weer groot feest was in de gemeente omdat twee zusters en twee broeders werden gedoopt. In beide diensten was ook de kerk weer afgeladen vol.
Op zondag 21 maart mocht ds Schouten aan ruim 800 mensen in een van beide gemeenten uitgaande evangelisatiesamenkomst het evangelie verkondigen, dat alleen Jezus de ware schuilplaats biedt. Het jeugdkoor „Holy Sound" uit Amsterdam werkte in deze dienst mee.
Ook onze oudere gemeenteleden zijn nog erg aktief. Een aantal van hen die bij elkaar in dezelfde flat wonen zingen samen in een koortje dat ook al eens in een dienst meewerkte, o.l.v. br W. Wiersema. Tevens hebben ze al eens hun gewaardeerde medewerking verleend aan een dienst in een verzorgingstehuis.
Op de jaarvergadering van de gemeente heeft de orgelkommissie mandaat gekregen om voor onze kerk een Johannusorgel aan te schaffen, zodat binnen korte tijd onze samenzang nog beter kan worden begeleid.
In de week vóór Pasen werd onder de bezielende leiding van ds Schouten en een groot aantal medewerkers weer de vakantiebijbelschool gehouden. Elke morgen van 10-12 uur hoorden ruim 400 kinderen de Blijde Boodschap, leerden liederen en maakten leuke werkjes.
Rest mij nog u te vertellen dat op zondag 2 mei in een bijzondere dienst zr Janneke Oosten zal worden uitgezonden in een gezamenlijke dienst van Oost en West, en dat we in onze gemeente al druk bezig zijn met het treffen van voorbereidingen voor een grote evangelisatiecampagne die in de laatste week van mei zal worden gehouden. In deze week zullen we medewerking hebben van een aantal Amerikaanse broeders en zusters in het kader van Interland-Samen-Evangelisatie.
De kinderen van de vakantiebijbelschool leerden de volgende tekst: Matth. 22 : 37, 38. Mogen wij allen vanuit dit eerste en grote gebod ons werk voor de Heer verrichten.

Wat zullen we lezen?

zondag	2 mei	Psalm 145	Nabij aan allen
maandag	3 mei	Handelingen 2 : 24-36	Tot Heer en tot Christus
dinsdag	4 mei	Handelingen 2 : 37-47	Voor u en allen die verre zijn
woensdag	5 mei	Handelingen 3 : 1-26	Alle volken der aarde
donderdag	6 mei	Handelingen 4 : 1-22	Zo meester, zo leerlingen
vrijdag	7 mei	Handelingen 4 : 23-37	Vergeefs geraas
zaterdag	8 mei	Psalm 1	Twee wegen

LEZERS AAN HET WOORD

SLUIKREKLAME VOOR KOMMUNISTEN

Bij het lezen van DC is het mij opgevallen dat er de laatste tijd nogal veel positieve berichten uit Oost Europese landen in staan. Dat is op zich zelf verheugend, maar ik heb daar zo mijn twijfels over. De berichten die u schrijft, bv. over nieuwe kerken, jeugdkoren welke nu kunnen worden opgericht, doordat er nu tieners en kinderen in de diensten komen, het drukken van 3000 bijbels - dit alles komt bij mij over als of er in Rusland volledige vrijheid van godsdienst is.
Nu kan men in de bladen „Kruistochten" en „Getrouw" lezen dat er kerken worden afgebroken. Met foto's en films wordt dit gestaafd.
Kruistochten meldt dat de kinderen juist worden geweerd uit de diensten, bijbels worden voor ƒ 1800,— op de zwarte markt verkocht in Rusland (Kruistochten nr. 66). De bijbels welke gedrukt worden zijn bestemd voor de K.G.B. om de christenen beter te kunnen bestrijden, aldus „Kruistochten".
In DC van 16 april staat een verslag over de vergadering van de E.B.F., waarbij ook onze ds Van der Laan aanwezig was. Men kan lezen dat dr Claas die erkentelijkheid tot uitdrukking bracht, doordat men toestemming had gegeven voor een al eerder gedaan verzoek, om 3000 Duitse bijbels in te voeren. Verder kan men lezen dat er openlijke vragen zijn gesteld aan de staatssekretaris voor godsdienstige zaken.
Maar ik lees niet welke vragen het waren en wat voor antwoorden er gegeven zijn. Dat zou goede informatie geweest zijn, maar dat kan misschien nog.
Wel is er gesproken over onze broeder Vins. We kunnen lezen dat het zijn eigen schuld is dat hij 5 jaar gevangen moet zitten en dat er geen één gevangen zit om zijn geloof, volgens de staatssekretaris.
Nu, Vins zelf schrijft anders in zijn boek. Maar het zal wel zo wezen; het is maar hoe je je geloof belijdt.
Aan u, ds Van der Laan, zou ik deze vraag wel eens willen stellen, gelooft u zulke uitspraken van zo'n kommunist of zegt u liever: geen kommentaar. Waar je dan alle kanten mee op kan.
Ik persoonlijk en zeker vele broeders en zusters met mij geloof er geen woord van, en heb grote bewondering voor onze broeders die onze Heer zien als hoofd van de kerk en geen Nikodim of hoe ze verder ook mogen heten. Als echte christen kan je het niet op een accoordje gooien met de duivel in de persoon van het kommunisme.
Ds Brandsma had een voorstel om een kollekte te houden voor een nog nader te bepalen doel in Israël. Goed zo, ds Brandsma.
Ik heb er een: één voor de ondergrondse kerk, als teken van daadwerkelijke steun dat wij als baptisten van Nederland hun niet vergeten zijn; wij leven toch in weelde t.o.v. de meeste volkeren. En aan u, redaktie van DC, zou ik willen vragen a.u.b. geen sluikreklame te maken voor de kommunisten. Daar hebben de heren het dagblad „De Waarheid" voor.
Mijn bedoeling is niet om de geregistreerde kerk af te vallen in Rusland, maar wel m'n bezorgdheid over hun leiders die met de vijand beginnen te heulen en dan alle aandacht krijgen.

B. Klein, a/b Wilbe — Nalthe (Dr.)

Naschrift: Wanneer we van tijd tot tijd - gelukkig! - ook positieve berichten over de arbeid en voortgang van de arbeid der gemeente in Sovjet-Rusland kunnen doorgeven mag dat niet uitgelegd worden, zoals br Klein doet, als „sluikreklame" voor de kommunisten. Integendeel, ze ontlenen hun zin en betekenis immers aan de alom bekende verdrukking en diskriminatie waaraan de gelovigen in dat deel van de wereld nog steeds zijn blootgesteld. Ons blad heeft helaas ook van die onderdrukking voortdurend melding moeten maken. Intussen moest br Klein zich verheugen over die positieve berichten; want: ondanks de verdrukking gaat het werk onder de zegen Gods door!
Het zal onze lezers verder duidelijk zijn, dat de ernstige beschuldiging die br Klein ten aanzien van de leidende broeders in Rusland uit, geheel voor zijn rekening komt.
Overigens verwijzen wij onze lezers graag naar enkele artikelen van de hand van ds Van der Laan (het eerste verschijnt volgende week), waarin hij zijn indrukken en ervaringen van zijn recent bezoek aan Rusland weergeeft. — Red.

Met wie trouwde Kaïn?

Zoals ds Huizinga in „Lezen en luistren in Genesis" schrijft, wordt die vraag nogal eens gesteld. Overkomt mij dit, dan vraag ik gewoon of ze een bijbel hebben en lees ik hun Gen. 5 : 1-5 voor. Hierin staat, dat Adam 130 jaar geleefd had toen hij Seth verwekte en daarna nog 800 jaar leefde. Adam werd dus 930 jaar en, staat in het vierde vers, „Hij verwekte zonen en dochteren". Tot dus ver bekent de vraagsteller dan, dat hij nog nooit gehoord of gelezen heeft, dat Adam ook **dochters** had.
Vindt men een huwelijk met een zuster vreemd, dan lees ik ook nog Gen. 20 : 12. Hierin vertelt Abraham dat Sara een dochter van zijn vader is, en dus ook werkelijk zijn zuster was (halfzuster). Als we op grond van Gen. 4 : 25 aannemen dat er tussen de dood van Abel en de geboorte van Seth niet veel jaren verlopen zijn, mogen we aannemen dat veel van de „zonen en de dochteren die Adam verwekte" geboren zijn in de 130 jaar, die Adam geleefd heeft voor de geboorte van Seth. Het ligt voor de hand om aan te nemen dat die kinderen ook weer kinderen gekregen hebben, en zo die weer kinderen kregen kan het nageslacht van Adam evengoed uit honderden hebben bestaan als uit duizenden. Dat valt niet te berekenen. Gen. 5 geeft alleen de namen en jaartallen van het voorgeslacht van Noach. Van allen wordt gezegd dat ze zonen en dochteren verwekten. We mogen aannemen dat niet steeds de oudste zoon de stamvader van Noach was.
De bijbel is wel erg beknopt. Vreemd, dat zoveel Nederlanders zelfs wat er wel instaat niet weten. Misschien toch wel goed eens elk hoofdstuk te gaan lezen. En de geslachtsregisters niet over te slaan.
Kaïn zal wel reden hebben gehad om te vrezen voor wraak.

Nieuwe Pekela, — Lammy Reiling

Lente

't Is lente, het eerste jaargetij,
Het leven lacht weer, vrolijk blij,
Gestuwd door nieuwe kracht,
't Zegt ons, dat in de wintertijd,
Verborgen toch het leven ligt,
Onttrokken aan 't gezicht.

Laat dit ons dan tot lering strekken,
Al schijnt het leven, dor en kil,
Het dan zijn vruchten pas zal geven,
Op de juiste tijd, zoals God het wil.

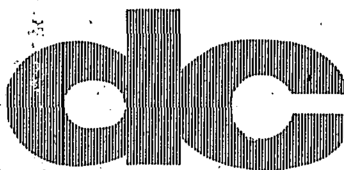
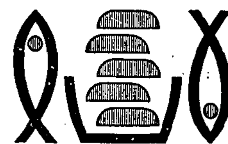
Utrecht — F. G. de Ruijter

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

MEDEDELING

In verband met het 40-jarig jubileum van ds B. Fabrie, zal er a.s. zondag 2 mei in de gemeente te Makkum een bijzondere dienst worden gehouden.
Deze dienst begint 's middags om half drie.
Belangstellenden zijn hartelijk welkom.
Namens de gemeente Makkum,

J. Hellingwerf

„ALLERWEGEN"

Graag maken we onze lezers attent op de drie maal per jaar verschijnende serie Allerwegen, een uitgave van de Nederlandse Zendingsraad. Het eerste nummer van de 7e jaargang, thans verschenen, is getiteld LIBANON, of het fiasco van een samenleving van christenen en moslims, geschreven door dr A. Wessels - docent aan de Near East School of Theology te Beiroet.

Voor hen die geïnteresseerd zijn: abonnementsprijs ƒ 7,35; losse nummers ƒ 2,50 plus porto; adres: Nederlandse Zendingsraad, Prins Hendriklaan 37, Amsterdam; tel. 020-717654.

BAPTISTEN EN DE WERELDRAAD

Onder de acht kerkelijke groeperingen die als leden toetraden tot de Wereldraad van Kerken tijdens de laatste Assemblee te Nairobi, december 1975, was ook de Progressieve National Baptist Convention of the USA.

Hiermee kwam het aantal baptisten-unies/konventies dat behoort tot de Wereldraad op dertien. Tot de Wereldraad behoren de Baptistenkonventie van Birma; de Baptisten Unie van Denemarken; de Baptisten Unie van Hongarije; de Samavesam Baptistengemeenten in Telugu, India; de Baptisten Unie van Nieuw Zeeland; de Baptistenkonventie in Nigeria; de Baptisten Unie van Groot Brittannië en Ierland; de Russische Baptisten Unie en vier Amerikaanse baptistengroeperingen: American Baptist Churches, National Baptist Convention of America, National Baptist Convention, U.S.A., Inc. en Seventh Day Baptist General Conference.

In het Centraal Comité van de Wereldraad hebben zes baptisten zitting: Alexei Bichkov, Rusland; Robert C. Campbell, U.S.A.; E. A. Dahunsi, Nigeria; J. J. Jackson, U.S.A.; David S. Russell, Groot Brittannië en Kyaw Than, Birma.

Dr Ernest A. Payne, oud-sekretaris van de Britse Baptisten Unie trad tijdens de Assemblee te Nairobi af als een van de presidenten van de Wereldraad.

JONGEREN IN BAPTISTENGEMEENTE TE MOSKOU

De algemeen sekretaris van de Britse Baptisten Unie, dr David S. Russell die onlangs Moskou bezocht vertelt van zijn deelname aan een kerkdienst in de baptistengemeente op vrijdagavond o.a., dat er die avond in een overvolle kerk 8 mannen en 16 vrouwen werden gedoopt; „in een land waar officieel in het atheïsme wordt geleefd toont de doop van gelovigen een overgave en toewijding die werkelijk en diep zijn. Ik zal me lang blijven herinneren hoe tot tranen toe verheugde familieleden en vrienden de nieuw gedoopten bloemen aanboden". Dr Russell telde 150 kinderen en tieners en 30 volwassenen in een jeugdbijeenkomst die 's avonds om half tien nog na de doopdienst werd gehouden. Het aantal jonge en gestudeerde mensen die tot de gemeenten in Rusland toetreden neemt nog voortdurend toe, aldus dr Russell.

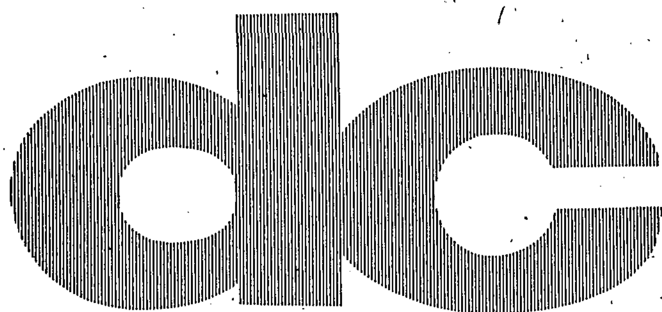
De Heer nam tot Zich onze broeder

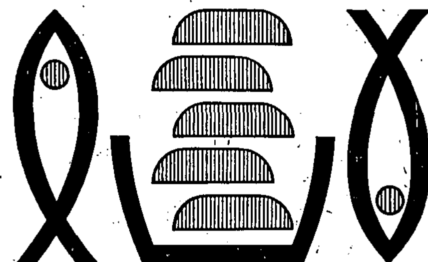
MARTEN FEENSTRA

op de leeftijd van 91 jaar.

Groningen, 3 april 1976

Baptistengemeente Groningen-Zuid

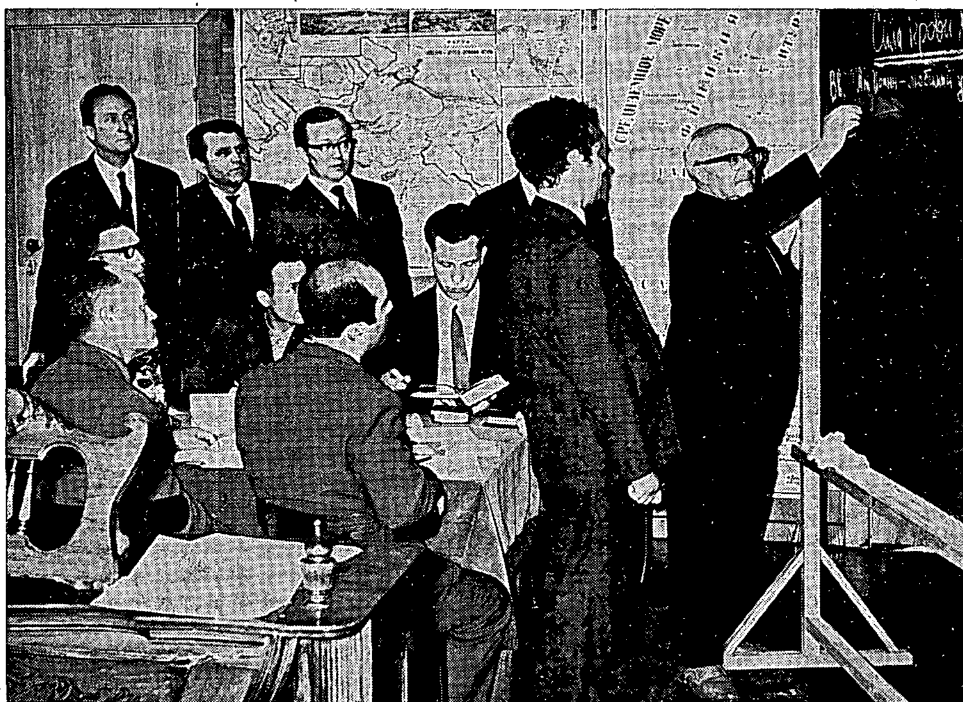
DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 19 - 7 mei 1976

Sovjet-Unie – land van begrensde mogelijkheden

Een reiziger vormt zich veelal vooraf een beeld van het te bezoeken land.

Ons beeld van de Sovjet-Unie, dat wij ons na literatuur en films hadden verworven, behoefde geen fundamentele wijziging. Met andere woorden: wij zijn in het Westen wel degelijk goed ingelicht.

Korrespondentiekursus voor a.s. voorgangers; op de foto een afsluiting van de kursus op het Uniebureau in Moskou o.l.v. br Mitskevich

En toch is het bezoeken van een land verrassend. Het brengt je in aanraking met levende mensen en wat ons betreft met broeders en zusters in de Heer. Om die laatsten te bezoeken brachten mijn vrouw en ik 14 dagen in de USSR door, waar we behalve Moskou tevens Tallin (Estland), Riga (Letland), Vilnjoes (Litauen) en Leningrad bezochten.

Europese Baptisten Federatie

De onmiddellijke aanleiding was het bijwonen van een vergadering van het dagelijks bestuur van de E.B.F. Voorzitter van de E.B.F. is nl. Alexei M. Bychkov, algemeen sekretaris van de Al-Unie Raad van Evangelie Christenen en Baptisten in de USSR. We waren als E.B.F., voor het eerst in de geschiedenis, de gast van de baptisten van de Sovjet-Unie. Zó hebben de broeders en zusters daar het ook beleefd. We zijn op een geweldige manier ontvangen! Het eten en drinken was overdadig en van zeer goede kwaliteit. Maar belangrijker dan al het materiële: onze geloofsgenoten zijn behalve uitstekende gastheren/vrouwen, hartelijke en warme christenen. Mijn vrouw en ik zijn verrijkt teruggekeerd naar ons heerlijk landje aan de Noordzee. In dit eerste artikel wil ik iets vertellen over de officiële programmapunten.

De leden van de Uitvoerende Raad van de Europese Baptisten Federatie tijdens de onlangs te Moskou gehouden vergadering; v.l.n.r. J. Merritt, Th. van der Laan, G. Claas, A. Bichkov en K. Wümpelmann (foto EBPS)

Superintendenten uit heel de USSR

Het presidium van de Al-Unie Raad had vele superintendenten uit alle delen van de Sovjet-Unie uitgenodigd naar Moskou te komen. Deze broeders woonden als toehoorders onze vergaderingen bij, terwijl we daarbuiten naar hen konden luisteren. Superintendenten zijn geen supermensen, eerder superdominees. Een superintendent is een opziener over vele (ca. 25-50) gemeenten. Hij is fulltime in dienst van de gemeenten die hem via hun voorgangers gekozen hebben. Ik kom hierop in een ander artikel over de gemeenteopbouw terug.

Eén broeder-opziener uit Frunze in Kirgië, die overigens gemeenten in maar liefst drie republieken dient, voelde zich bijzonder aan mij verwant. Hij sprak niet alleen Duits maar nog liever plat-Dütsch, wat ik met mijn Groningse moedertaal uitstekend verstond en omgekeerd.

De voorouders van broeder Aaron Aaronowitsch kwamen uit Oost-Friesland. Ze waren Mennonieten en evenals vele duizenden geloofsgenoten in de 18e eeuw naar Rusland getrokken om in het zuiden de plaats in te nemen van de inmiddels door Catharina II verdreven Turken en Tartaren.

Maar het kan raar lopen: daar zaten we op een bankje achter in de baptistenkerk in Moskou in ons beider dialekt informatie uit te wisselen. Bij het afscheid kreeg ik een echte Russische kus van hem, want Rom. 16 : 16 („Groet elkander met de heilige kus") wordt veelvuldig - in sommige gemeenten in iedere dienst - in praktijk gebracht. De eventueel hierover verontrusten onder ons moeten weten dat alleen mannen de mannen kussen. Mijn vrouw werd in de Baltische staten hartelijk gezoend door de bijna alle oudere zusters...! Het is een teken van volledige acceptatie in Christus.

Op bezoek bij een staatssekretaris

Het dagelijks bestuur van de E.B.F. had een twee uur durend gesprek met de heer Victor N. Titov, staatssekretaris voor godsdienstzaken in de USSR. Het gesprek waarin met name over het lot van de dissidenten werd gesproken was bijzonder openhartig. Er werd gezegd, dat de godsdienstige dissidenten weliswaar wetten van de Sovjet Unie hadden overtreden, maar een dergelijke uitlating verbergt het feit dat de wetgeving zelf vaak een mate van godsdienstige diskriminatie kent. De delegatie benadrukte zijn zorg over de toepassing van de wetgeving op het plaatselijk vlak.

Georgi Vins

Voor Georgi Vins, een dissident uit Kiev, werd een krachtig pleidooi uitgesproken om hem gratie te verlenen.

Dr David Russell, algemeen sekretaris van de Britse Baptisten Unie, preekte zondag 28 maart in Kiev, 's morgens in een Uniegemeente en 's middags in de inmiddels geregistreerde kerk waar br Vins voorganger was. Dr Russell werd uiterst vriendelijk ontvangen. Hij heeft geruime tijd, na afloop van de dienst, met zr Vins, de echtgenote van Georgi Vins gesproken. De behandeling in de gevangenis is milder geworden.

Het is mij opgevallen, dat de leidende broeders van de Unie met sympathie over de Initiativniki spreken. Iemand zei op een blijkbaar wat negatief-gestelde vraag van mij over deze afgescheiden groep: „Wat dacht u, dit zijn onze broeders en zusters in de Heer".

De algemeen sekretaris van de Al-Unie Raad verklaarde tijdens de opening van de E.B.F.-vergadering: „We vragen u evenwichtige informatie door te geven aan uw broeders en zusters over ons. De heilige Geest werkt hier onder ons. Ook wij doen wat wij kunnen voor hen die gevangen zijn. Er zijn 79 van onze broeders gevangen waarvan 10 binnen afzienbare tijd zullen vrijkomen. Er is beslist een nieuwe atmosfeer in ons land wat betreft de relatie kerk en staat".

Janis Smits

De delegatie vroeg bovengenoemde staatssekretaris naar een zekere ds Janis Smits, voorganger in de Lettische Republiek. Tot dusver zijn de autoriteiten niet tegemoet gekomen aan zijn verzoek om met zijn gezin het land te mogen verlaten. De staatssekretaris zei, dat hem thans is verzekerd dat hij zal kunnen gaan.

Toen ongeveer 25 broeders en zusters van de gemeente in Vilnjoes in Litauen ons uitgeleide deden op het station op zaterdag 3 april was het ca. 10.00 uur 's avonds. We vertrokken met de nachttrein naar Leningrad. Terwijl we op de trein wachtten ontdekte ik onder de broeders en zusters een nieuw gezicht, dat van een jonge man die vloeiend Duits sprak. Hij bleek niemand minder dan Janis Smits te zijn. Hij was uit Letland gekomen om afscheid te nemen van de broeders en zusters in Litauen. Hij vertelde dat de autoriteiten hadden beloofd dat hij eind april/begin mei via Bonn, West-Duitsland naar Australië mag emigreren!

Beperkte mogelijkheden

De vele mogelijkheden die de gemeenten in de USSR hebben willen we benadrukken. Zonder op deze plaats daarop te kunnen ingaan hebben wij uit eigen ervaring kunnen zien op welke wijze onze geloofsgenoten daarvan gebruik maken. Het viel mij bijvoorbeeld op, hoe wij in de restaurants vóór het eten (meestal staande) hardop baden. Men spreekt onbevreesd en openhartig over de Heer. De kerken zijn inderdaad vol! Er zijn vele kinderen en nog meer jongelui in de diensten!

Maar er zijn beperkingen. Men kan geen openlijk jeugdwerk hebben, geen georganiseerd diakonaat, geen zending, geen evangelistische publikaties, geen onbeperkte bijbeluitgaven, geen zondagsschoolwerk, geen eigen predikantenopleiding.

Korrespondentiekursus

Dat vind ik persoonlijk buitengewoon vitaal, dat ontbreken van een voorgangersopleiding. De meeste voorgangers èn hun vrouwen zijn akademisch geschoolden, vooral artsen en technici (ingenieurs TH). Wie geluk heeft kan aan een drie jaar durende korrespondentiekursus meedoen.

Een kritische jongeman kwalificeerde die kursus als een „zondagsschoolleiders-training". Theologisch is de gemeenschap niet sterk. Men kan er over strijden of dit een zegen of een zwakte is. In een ander artikel hoop ik daar nader op in te gaan.

Onze geloofsgenoten in de USSR hebben slechts beperkte mogelijkheden in hun gemeentearbeid. Zij grijpen die mogelijkheden ten volle aan.

Het is de vraag of wij hetzelfde kunnen zeggen.

Th. van der Laan

DOOR BOMMEN VERWOESTE KERK IN OOST-BERLIJN MAG NA 30 JAAR WORDEN HERBOUWD

Een gemeente, waarvan het kerkgebouw meer dan 30 jaar geleden door bommen werd verwoest heeft nu toestemming gekregen om een nieuwe kerk te bouwen op een andere plaats. Het betreft de Bethel Baptistengemeente in Oost-Berlijn; het kerkgebouw van deze gemeente werd door luchtbombardementen gedurende de tweede wereldoorlog tot een ruine. Wederopbouw was tot nu toe niet mogelijk omdat de autoriteiten vanwege andere bouwprioriteiten geen vergunning verleenden.

In al die jaren kwam de gemeente bijeen op de bovenverdieping van een vroegere fabriek. Het puin van de eigen kerk werd pas in 1972 geruimd. Op de grond, Gubenerstrasse 10, werd daarna een kleuterschool gebouwd.

Intussen heeft de gemeente de beschikking gekregen over andere grond. Het plan is om er een centrum te bouwen met in de kerkzaal 300 zitplaatsen. Omdat het in de buurt van een grote woonwijk ligt zal het centrum ook ruimten gaan bevatten voor jeugd-, kinder- en vrouwenwerk. Bovendien zal er gelegenheid zijn voor kantooren andere arbeid van de Unie. De totale kosten worden getaxeerd op 500.000 mark. De helft van dit bedrag zal worden geput uit fondsen van de Baptisten Unie in de Duitse Demokratische Republiek.

Hoewel alle andere bouwprojekten door de gemeenten en de Unie zelf worden gefinancierd heeft Prediger Rolf Damman, algemeen sekretaris van de Unie in de D.D.R., de Europese Baptisten Federatie verzocht financiële hulp te vragen aan de zuster-organisaties in het buitenland teneinde de ontbrekende 250.000 mark bijeen te brengen. „We willen er graag aan herinneren, dat dit de eerste keer is dat wij zoiets vragen", aldus de brief.

Het Uitvoerend Comité van de E.B.F. heeft tijdens zijn laatste vergadering, eind maart in Moskou gehouden, het verzoek intussen ingewilligd en zal de Raad van de E.B.F. aanbevelen dit kerkbouwprojekt op de projektenlijst voor hulpverlening van de Federatie te plaatsen.

ZAND en ZAAD

„Het eigen geluid is alles; wie dat niet geeft, mist de innerlijke vrijheid die het woord pas mogelijk kan maken".

Als u, ik hoop geduldig, ook de rest leest die nu volgt zult u het begrijpen. Het was een vreugde en voorrecht op de eerste paasdag de boodschap van God te verkondigen. Toen ik na de bijeenkomst naar huis terug liep had ik sterk de overtuiging dat er niet uitgekomen was wat er in zat. Dat ik het niet duidelijk had kunnen maken. Terwijl ik meende dat het zo goed zou zijn als iedereen het net zo goed begreep als ik. Maar het was voorbij. Onherroepelijk voorbij. Toen bedacht ik dat er weer een zondag zou komen en het besluit was onmiddellijk genomen: ik moet het overdoen. Dus zette de boodschapper zich neer, woelde alles om en zette het daarna weer overeind en hij wacht nu op die zondag en op de klok van tien uur. Dan zal hij weer springen.

Heb ik u al eens het gedichtje van ds Jaap Zijlstra laten lezen? Er boven staat: Scheepsjongen.

De preekstoel het kraaienest
boven het schip van de kerk,
dominee, sta sterk,
een preek kan veel deining geven,
maar geef nooit van z'n leven
je ruime blik prijs,
wees liever man over boord
dan dat je de vlag van het woord
neerhaalt,
je vingerwijzing intrekt,
die koninklijke wimpel:
land in zicht!

Het is wat te zeggen, zegt Okke Jager, ook een dominee.

Er is zoveel te zeggen. Maar je moet het ook kunnen.

In *Lijden aan de kerk,* van dr Helmut Thielicke, las ik dat hij eens samen met een beroemd theologisch hoogleraar een kerkdienst bezocht. „Nooit zal ik vergeten wat de professor na de zeer bedroevende preek tegen me zei: „Eerst, als ik de kerk binnenkom, kijk ik om me heen en konstateer met verdriet dat er nauwelijks een van mijn kollega's uit de andere fakulteiten in de banken zit. Maar na de preek denk ik meestal: maar goed dat er niemand was". En hij ging verder: „Ik verwacht van de opgejaagde man op de kansel geen welsprekende streling van het oor en ook geen geestelijk voedsel voor mijn intellekt. Ik verwacht zelfs niet eens een grondige exegese. Misschien kon de man pas zaterdagavond met zijn voorbereiding beginnen. Maar van één ding zou ik niet willen afzien: één enkel eigen geluid".

Thielicke schrijft dan zelf verder, daarbij de prediker in het oog hebbend: „Als ik het goed zie, heeft de mens van onze generatie een zeer gevoelig instinkt voor routine-frasen. Hij is daaraan gewend door de propaganda. Hij weet, dat het aanprijzen op reklamemanier van een merkartikel (of van een politiek systeem) niet de eigen overtuiging uitdrukt van de spreker, maar dat het steeds herhaalde frasen zijn, die als gestadige druppels de stenen psyche moeten uithollen. Wie wil weten of een merk limonade werkelijk zo goed is als de reklame-mannequin op het beeldscherm wil doen geloven, mag zich niet laten overtuigen door de fonetisch hoog opgevoerde aanbeveling, maar moet nagaan, of de man thuis en privé deze limonade werkelijk drinkt. Drinkt de prediker zelf wat hij op de kansel uitschenkt? Is hij dus geloofwaardig?"

Nu ben ik weer helemaal in de ban van dit boek gekomen dat vooral voor de boodschappers is geschreven. Onze voorgangers moeten het zich aanschaffen en als dat niet gaat kunnen ze het drie weken van mij lenen. Overigens: ook nietvoorgangers kunnen er hun winst mee doen.

Huizinga

TERUG NAAR NAGASAKI

De voormalige marine-man Buckner Fanning, thans voorganger van First Baptist Church te San Antonio (USA) is op uitnodiging van de burgemeester van Nagasaki en de plaatselijke baptistengemeente onlangs op bezoek geweest in deze Japanse stad die op 9 augustus 1945 werd getroffen door een atoombom. Dominee Fanning kwam als marineman in Nagasaki twee weken nadat de bom was gevallen om gedurende een jaar hulp te verlenen aan overlevenden. Dominee Fanning maakte de reis in gezelschap van 35 leden van zijn gemeente. Van dit bezoek is een dokumentaire film gemaakt die dezer dagen ter herdenking van het feit dat 30 jaar geleden de atoombom viel in 38 staten in Amerika voor de televisie werd uitgezonden.

BWA-president op bezoek bij baptisten in Azië

De ‚vriendschapsreis' die dr David Wong, president van de Baptisten Wereldalliantie onlangs maakte naar vijf Aziatische landen overtrof al zijn verwachtingen. In deze landen ontmoette de sinds het wereldkongres te Stockholm in funktie zijnde BWA-president voorgangers en andere leidende figuren van de baptistengemeenten in Thailand, Borneo, Singapore, Sri Lanka (Ceylon) en India. Ook nam hij er deel aan diverse konferenties en bezocht hij gemeenten.

Tijdens zijn bezoeken maakte hij kennis en sloot hij vriendschap met de gelovigen in deze landen, die de BWA-president een hartelijk welkom bereidden, waar hij ook kwam. Ze bleken er geweldig mee ingenomen te zijn, dat de baptisten in heel de wereld een Aziaat hadden gekozen om in de periode 1975-'80 hun leider te zijn.

Hoe vol de dagen van de BWA-president tijdens deze reis wel waren blijkt uit de aantekeningen in zijn dagboek: „Ik was van bed om half zeven en was bezig met preken, gesprekken en bezoeken tot 's avonds tien uur. Had vier gesprekken, was op drie bijeenkomsten, legde een ‚eerste steen' en reisde 80 mijl. Ging om middernacht in de trein en kwam om vijf uur 's morgens aan. Daarna dadelijk met het werk begonnen".

Onvoorziene gebeurtenissen brachten soms het schema in de war. Nadat hij gesproken had in een Chinese baptistengemeente te Rangoon bezocht een man die onder zijn gehoor was geweest Wong tweemaal in zijn hotel. Wong gaf die man die van plan was met zijn gezin naar Australië te emigreren zijn eigen Chinese Nieuwe Testament. Een Singaporese tandarts van Chinese afkomst, een methodist, zag de man met Wongs Nieuwe Testament ontdekte, „dat hij in mijn kamer was geweest en kwam eveneens boven naar mijn kamer en vertelde me, dat hij juist getuigend bezig was geweest met vrienden en familieleden. Hij was zo vol blijdschap, dat hij langer dan een uur mij van zijn ervaringen vertelde".

Wong kwam in Rangoon aan op de dag van het Chinese nieuwjaar. Daar had hij een gesprek met Victor San Lone, de algemeen sekretaris van de Baptistenkonventie van Birma. Het gesprek ging vooral over Wongs bezoek aan China. „De leden van het Uitvoerend Comité van de konventie waren erg benieuwd naar de omstandigheden in China want ze worden op het ogenblik met dezelfde problemen gekonfronteerd". In Birma bezocht de BWA-president baptistenscholen en de Raad van Kerken. De eerste dagen van zijn reis bezocht dr Wong de baptisten in Bangkok, Thailand, waar hij aanzat aan een diner met 30 personen in het Christian Guest House.

Daarna volgden gesprekken met leidende baptisten in Brunei op Borneo. Vervolgens een bezoek aan de Aziatische Baptisten Jeugdkonferentie in Colombo, Sri Lanka (Ceylon). Op deze konferentie kon Wong ook andere BWA-autoriteiten ontmoeten, want de algemeen sekretaris Robert S. Denny en Alan C. Prior, een van de sekretarissen van de BWA waren als sprekers op deze konferentie.

De BWA-president zette zijn reis voort

David Y. Wong, president van de B.W.A.

om in Hanamkonda, India de Algemene Vergadering bij te wonen van de Samavesam Telugu Baptistengemeenten. Daar sprak hij tot 700 afgevaardigden op de openingsbijeenkomst. Op de volgende wijze beschrijft Wong de gemeenschap die hij tijdens zijn officieel bezoek aan deze vergadering ondervond:

„We gebruikten de lunch, op Indiase wijze, zittende op de grond en etende met de vingers. Het Naga-koor zong en danste in de open lucht. Ik werd meegenomen naar de gezinnen en de gemeenten om de mensen te ontmoeten".

De volgende dag reisde dr Wong met de nachttrein naar Tuni in India waar de baptisten ter plaatse hem 's morgens om half acht konden verwelkomen. „Ze deden me een bloemenkrans om, naar goede gewoonte. We gingen naar de zendingspost van de Canadese baptisten om er te ontbijten; ik moest me haasten om de openingsplechtigheid bij te kunnen wonen van de Raad van Baptistengemeenten van de Noordelijke Provincies". Omdat het die dag Wongs verjaardag was kreeg hij reeds een ovatie voordat hij zijn toespraak kon beginnen. „We vergaderden in een tent die gemaakt was van dunne stammetjes met als dakbedekking bladeren van de kokospalm. In mijn speech herinnerde ik er aan bouwkundig ingenieur te zijn en dat ik hun konstruktiewerk wel kon waarderen. Ze zouden op die plaats een nieuwe kerk gaan bouwen en ze vroegen me of ik de ‚eerste steen' wilde leggen".

In verschillende toespraken in India herinnerde Wong de Indiase baptisten aan hun erfgoed, daterende uit het jaar 52 na Christus toen de apostel Thomas naar India kwam.

Dr Wong bracht groeten over van de BWA bij de dienst ter gelegenheid van de oprichting van de nieuwe Karnataka Baptisten Unie van Gemeenten in Bangalore, India.

In Hyderabad, India bracht Wong een bezoek aan een baptistentehuis. Toen hij binnenkwam wachtten dertien wezen hem op, in klederdracht, om hem zingende te begroeten. Ze zongen twee versjes, erg mooi en met bijzondere gebaren.

Een docent van een middelbare school in India nam Wong mee om hem kennis te laten maken met bijbelstudie- en gebedsgroepen, een arbeid die hij bijzonder aanmoedigde. „Hij nam me mee naar een Hindoe-gezin waar de vrouw Christus had aanvaard. Ook ik gaf mijn getuigenis aan de gezinsleden en de anderen die aanwezig waren".

Daarna woonde dr Wong een kerkelijke receptie bij die tot zijn eer werd gegeven; ook Anglikaanse en Lutherse predikanten waren er met de baptistenvoorgangers aanwezig. „In dit gebied werken de verschillende denominaties hartelijk samen, daarbij vooral de nadruk leggende op het evangelisatiewerk".

„Er zijn verschillende zaken die me gedurende deze reis erg ontroeren", schreef Wong in zijn dagboek toen de reis bijna beëindigd was. Eén van die dingen was de grote plaats die het bestuderen van de bijbel innam in de levens van de mensen die hij ontmoette. Ook was hij zeer onder de indruk van de ontmoetingen die hij had met mede-Chinezen, die nu ver verwijderd van hun moederland leven. Gelijk bekend bezocht Wong China nog in 1975. Dr Wong ontdekte een medechristen in de Chinese chef-kok van een restaurant waar hij gasten trakteerde op een Chinees diner.

Toen president Wong naar Hong Kong terugkeerde, schreef hij in zijn dagboek: „Dit is het einde van een gelukkige ‚vriendschapsreis'. Ik heb nooit eerder zoveel leidende figuren èn vrienden ontmoet op een reis als deze. Ik zal wel moe zijn maar ik voel het niet".

Een doopdienst in Moskou is een ontroerende ervaring

door John M. Wilkes

Horen vertellen over doopdiensten in de baptistengemeenten van de Sovjet Unie is niet hetzelfde als er zelf bij zijn. En zelfs dan merken de oren en ogen van hen die er bij zijn niet alles op wat er plaats vindt, want het is een geestelijk fenomeen dat elke beschrijving te boven gaat en de impressie van eenheid in Jezus Christus verdiept. Zo beleven de christenenen het die reeds wat ouder zijn en al langere tijd christen zijn en zij die Jezus' bevel en voorbeeld nog maar kort geleden zijn gaan volgen nadat ze openlijk hun geloof in Hem als hun Heer en Heiland hebben beleden.

Zij die onlangs de vergaderingen van het Uitvoerend Comité van de Europese Baptisten Federatie in Moskou bijwoonden werden uitgenodigd om de tweede doopdienst van dit jaar in de baptistengemeente van de Russische hoofdstad - de grootste baptistengemeente van Europa - bij te wonen. Vijfentwintig mensen uit een honderdtal doopkandidaten werden in verband met de tijd die avond gedoopt.

Toen de dienst begon zaten de dopelingen al in het wit gekleed vooraan in de kerk.

Nadat de predikers en de gasten naar het platform waren gegaan stroomden ook de gangpaden, de trappen en de portalen vol met mensen voor wie er geen zitplaats was. Toen was alles overvol, de zalen beneden, de buitenportalen en de galerijen.

Na prediking van dr Gerhard Claas, dr Günter Wieske, pastor A. M. Bichkov en de voorganger van de gemeente Michael Zhidkov en na zang van gemeente en koor namen de doopkandidaten hun plaats in bij het doopvont. Op hun gezichten - die van jong, oud en minder oud - lag een uitdrukking van diepe vreugde. Als iemand aan de beurt was om af te dalen in het water leek het wel alsof hij er liever in wilde springen dan nog langer te wachten. Ze werden echter door de sterke hand van Zhidkov vastgehouden en geleid. En als men onder water ging klonk na het „...in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest!" van de voorganger een luid „Amen!" uit ieders mond.

Diakenen en diakonessen stonden klaar met grote witte handdoeken om de dopelingen op te vangen toen ze uit het water kwamen en zich haastten naar de kleedkamers. Toen de laatste dopeling was teruggekeerd - en ook het laatste fotolampje had geflitst, want gasten, gemeenteleden en vrienden maakten vele foto's - stonden

Eén van de vele jongeren die de laatste tijd worden gedoopt; de doper is pastor Michaël Zhidkov. (foto EBPS)

ze allemaal weer voorin in de kerk om nog eens naar een woord te luisteren waarin ze werden gewezen op hun verantwoordelijkheid als christen. Deze boodschap werd - in vloeiend Russisch - gebracht door pastor Janos Laczkovzski, president van de Baptisten Unie van Hongarije.

Tijdens de pauzes en tijdens de dienst ging het koor van de gemeente voortdurend door met zingen.

Na de zegenbede tenslotte was nog niet alles voorbij. Terwijl de mensen nog dicht opeengepakt in het hoofdgangpad stonden, probeerden anderen met boeketten bloemen naar voren te komen bij de pas gedoopten. De bloemen werden aangeboden met kussen en omarmingen en onder veel tranen van geluk en blijdschap.

En zelfs toen was het nog niet afgelopen.

De jeugd van de gemeente kwam nog spontaan bijeen in de ruimte van het koor om hun leeftijdgenoten onder de gedoopten welkom te heten. Ze bleven zingen en getuigen tot in de nacht.

Niet iedere baptist kan zo ver reizen om zo'n dienst bij te wonen. Er zou trouwens ook geen ruimte geweest zijn in het kerkgebouw. Maar wel kan en moet ieder geloven dat Gods Geest daar werkt; „...en waar de Geest des Heren is, is vrijheid" (2 Kor. 3 : 17).

AFSCHEID Ds J. BOURITIUS

Zondag 16 mei a.s. zal ds J. Bouritius afscheid nemen van de baptistengemeente te Arnhem. De afscheidsdienst zal worden gehouden in de aula van de Technische School, Vijverlaan, Arnhem; aanvang 10.00 uur v.m.
Iedere belangstellende is hartelijk welkom.

A. B.

MAYDAY NAAR LEEUWARDEN

Mayday, de jaarlijkse grote jongerenbijeenkomst van Youth for Christ - Nederland, wordt dit jaar op Hemelvaartsdag 27 mei in de Leeuwarder Frieslandhal gehouden. In totaal worden er 8.000 jonge mensen van allerlei gezindten en achtergronden verwacht.
Tussen elf uur 's morgens en zes uur 's avonds zijn er vier programma's met veel afwisseling: korte toespraken, duidelijke meningen, uitdagend toneel, muziek en gesprek.
Aan de programma's werken mee: de groep Parchment en de predikant-zanger Garth Hewitt uit Engeland, de spelgroep Op Vrije Voeten, ds G. A. Brucks, H. Algra, ds Jaap Zijlstra en vele anderen.

Jongeren uit onze gemeenten die NIET de gelegenheid hebben om Hemelvaartsdag naar de Nationale Jeugddag van de NBJB op De Vinkenhof te gaan maken we attent op Mayday van Youth for Christ - Red.

Alle programma's tijdens Mayday hebben als thema: „Sukses (niet) verzekerd".
Joop van der Meer, organisator van Mayday - 1976 hierover: „In onze maatschappij draait alles vaak om het streven naar persoonlijk sukses. Wij geloven dat het evangelie een duidelijk alternatief biedt".
De Nederlandse Spoorwegen zet voor deze gelegenheid vanuit zes plaatsen in ons land speciale Mayday-trainen in. De entreeprijs voor Mayday is, evenals vorige jaren, vijf gulden.

INTERNATIONAAL JEUGDKAMP IN ENGELAND

Een internationaal baptisten-jeugdkamp voor jongelui van 16 jaar en ouder zal van 31 juli tot 7 augustus a.s. worden gehouden in Bath, een stad in het westen van Engeland. Het vakantiekamp zal worden gehouden in Kingswood School, een instituut oorspronkelijk gesticht door John Wesley in 1739.
Het kamp kost £21 (alles inbegrepen).
Voor meer inlichtingen en aanmeldingen: Mr John F. Brandham, Baptist Church House, 4 Southampton Row, Londen WC1B 4 AB.

„SAMEN ONDERWEG"

Dat is het thema van de *Friese Baptisten-Ontmoetingsmiddag,* te houden D.V. *zaterdag 22 mei a.s.* in de mooie omgeving van de prachtige bossen van Gaasterland!

We komen samen in een grote tent, staande op het terrein van:

Kampeerboerderij Van Keulen,
Kippenburg 1 (bij Oudemirdum).

Aanvang half twee - einde plm. half zes. N.a.v. het hoofdthema zullen drie sprekers ons in 't kort iets vertellen over: *Samen één - Samen uit - Samen thuis!*

Medewerking van zang en muziek!

Er is een vol uur ontspanning ingelast. Aparte kinderprogramma's.

Laat u deze fijne dag niet ontglippen, maar kom!

Neem uw hele gezin mee, uw vrienden en kennissen; organiseer desnoods een bustocht, en geniet van de zegen die de Heer u in dit mooie bijéén zijn wil schenken en in de prachtige natuur!

Gratis toegang en parkeergelegenheid. Koffie, thee en limonade op het terrein aanwezig! Mogen we zeggen: Tot ziens op 22 mei D.V.?

Volledige programma's volgen nog!

Het bestuur van de Friese Bond van Baptistengemeenten,

Sekretariaat: Cort van der Lindenstraat 44, Harlingen.

NATIONALE JEUGDDAG

Op Hemelvaartsdag wordt op De Vinkenhof de traditionele Nationale Jeugddag gehouden. Het programma is nu helemaal rond en ziet er veel belovend uit. Muzikale medewerking is er van The Singing Followers, de groep Silo met de musical Groot Nieuws, Choosen People en een groep Amerikanen van Interland Evangelisatie. De algehele leiding is in handen van ds Anne de Vries. In het ochtendprogramma leidt ds Piet Brongers het thema „Bereidt de Weg" in. In kleine groepjes wordt hier een poosje over gepraat: bereidt de weg voor God, voor je naaste, voor jezelf.

Het programma begint om kwart voor tien.

De sluiting zal zijn om vier uur. Het programma wordt besloten met een evangelisatie-jeugddienst onder leiding van ds Henk Schaap. Tijdens de pauzes zal worst en ijs worden verkocht. Ook zal er weer een kleine informatiemarkt zijn. De entree is *f* 5,— en voor kinderen van 6 tot 12 jaar *f* 2,50. Er worden 800-1000 man verwacht. Kom ook op deze ontmoetingsdag, en neem anderen mee.

Klaas Touwen

Lezen en luisteren

Bergtoppen boeien en altijd weer zijn er mensen die hun leven riskeren door ze té beklimmen. Onder mensen vindt men ook uitzonderlijke figuren en tijdgenoten en die na hen komen trachten ze te beschrijven, te doorgronden. De groten kloppen op de deur der kleinen en dagen ze uit hen te volgen: verlaat uw eentonige grijze vlakte, sla uw vleugels uit en stijg. Abraham brengt mijn schema in de war. Je komt met hem niet klaar in een stukje van tegen de duizend woorden. Als je al ooit met hem klaar zou kunnen komen.

Kierkegaard heeft een lofspraak op Abraham geschreven en eindigt die zo: vergeef hen, die tot uw lof moet spreken, als hij het niet naar waarde kan.

Hij sprak deemoedig, zoals de begeerte zijns harten was; hij sprak kort zoals het behoort; maar hij zal nooit vergeten dat gij 100 jaar oud waart voordat gij een zoon der belofte kreegt tegen alle verwachting; dat gij het mes moest trekken voordat gij Izaäk behieldt; hij zal het nooit vergeten dat gij in 130 jaar niet verder kwaamt dan tot het geloof.

Waarom zullen u en ik ons dan afmatten deze Abraham te beklimmen? Omdat hij ons boeit. Omdat we het niet kunnen laten. Omdat wij naar het geheim van zijn leven vragen. Want deze man bestond niet alleen, hij leefde.

Zijn vader wordt ons in het elfde hoofdstuk genoemd: Terah. Ook zijn vrouw: Sarai. Ze komen uit het verre Oosten, uit Ur, gelegen bij de rivier Eufraat. Ze trekken er weg en blijven in Haran. De naam van God wordt niet genoemd.

Maar dan begint het twaalfde hoofdstuk en daarvan zou u de eerste negen verzen moeten lezen. Daar spreekt opeens de Heer tot de man wiens naam onlosmakelijk met het volk Israël verbonden is en wiens geloofsleven ons verbaast.

In de elf voorgaande hoofdstukken was er veel dat ons aan het denken zette, hier veren we op want nu komen we in een landstreek van het leven dat met ons te maken heeft. God richt het woord tot een mens en dat woord wrikt hem los uit bestaande verbanden. Dat woord zet hem op een weg die hij niet kent en waarvan hij niet weet waarheen hij leidt. Maar de Stem heeft gesproken.

U denkt nu en dan over de bekering na. Wat was dat nu eigenlijk? Achteraf gezien: was het een diepe ingreep in uw bestaan of was het een lichte geestelijke ervaring zoals ook anderen van uw jonge leeftijd die hadden? Ik behoorde mij te verheugen als ik verneem van een bekering. Wat mij daarbij soms dwars zit is de gedachte dat een, met name jeugdig, mens via een bijna vaste methode ertoe gebracht is voor de verlossing te danken. Nu is hij bekeerd, een kind van God. Meen niet dat ik spot. Daarvoor is mijn ernstige zorg te groot. Heeft de bekeerde een godsdienstig patroon overgenomen of heeft er een radikale verandering plaats gevonden? Wie weet is beide waar. Wie weet is het eerste in de jeugd waar en het tweede verderop in het leven.

De Heer zei... Hier wordt het niet alleen lezen maar vooral ook luisteren. Hoe spreekt de Heer? Hoe weet ik dat het de Heer is die spreekt, 2000 jaar voor Christus of na Christus? Het moet gezegd: wij hebben tenslotte die vierduizend jaar geschiedenis om naar te kijken en dus moet het ons makkelijker vallen dan deze man die zo maar zonder achtergrond naar de voorgrond oprukt. Er zal een overlevering geweest zijn en die kan zeer betrouwbaar geweest zijn. Evenals onze bijbel die ook op die overleveringen gebaseerd is. Het neemt niet weg dat wij het de aangesprokene zouden willen vragen: Hoe wist je dat het God was?

Hij reist weg, 75 jaar oud, met zijn vrouw en neef en al wat hij verworven had en in zijn dienst stond. Hij reist weg, niet wetende waar hij komen zal. En als hij in de buurt van Bethel en Ai komt bouwt hij een altaar. Is het zijn eerste? Daar roept hij de naam des Heren aan.

Geloven in God betekent onderweg zijn. Betekent voortdurend luisteren en willen afbreken en opbreken en niet stilstaan. Het is in grote rust ononderbroken in beweging zijn wat ook de toekomst brengen moge.

Huizinga

KORRESPONDENTIE

Br X Y te Z. Uw (herhaald) verzoek om in ons blad van redaktiewege over Crematie te schrijven zonden we door aan een mede-redakteur die zich met dit onderwerp zal bezighouden. Red.

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

Op 3 mei jl. was precies f 67.058,71 binnen van de aktie 10.000 x 10.

En we weten van meerdere gemeenten die het geld nog moeten overmaken!

Intussen werd ook een bedrag van f 4.842,50 aan jaarlijkse bijdragen toegezegd.

Mooi zo!

PW

ZONDAGSVIERING

Een vereniging tot bevordering van de zondagsrust in Amerika, 'Lord's Day Alliance' heeft alle christenen in Amerika opgeroepen op vier zondagen dit jaar een symbolische daad te stellen door de auto thuis te laten en wandelend naar de kerk te gaan. Het zal tegelijk er een teken van zijn, zo wordt door de vereniging gezegd, dat wij als christenen mede verantwoordelijk zijn voor milieu- en energieproblemen.

HULP AAN GUATEMALA GAAT VOORT

Baptisten uit heel de wereld zetten hun hulpverlening aan het onlangs door een aardbevingsramp getroffen Guatemala nog steeds voort. Canadese baptisten zorgden voor een truck, uitgerust met een boor en ijzersnijder. De Baptisten Conventie van Columbia stelden $ 1600 beschikbaar voor de herbouw van kerken en huizen.

JERUZALEM-SEMINAAR 1977

(Ingezonden)

Reeds tweemaal is door een aantal theologen uit België en Nederland een leertocht door Jeruzalem en Israël ondernomen. Teruggekeerd hebben wij maar één advies: stel ook anderen in de gelegenheid deze reis te ondernemen.

Daarom besloten I.C.I. (= Interkerkelijk Contact Israël) en het Instituut voor Internationale Excursies te Bergen ook in 1977 een Jeruzalemseminaar te organiseren. Zijn thema zal zijn: **traditie en saecularisatie in Israël.**

Het lezingen-programma ziet er voorlopig als volgt uit:

De betekenis van de traditie in het jodendom: prof. R. J. Zwi Werblowsky.

De invloed van de saecularisatie op de joodse identiteit: A. Elon (journalist).

Traditie en saecularisatie in de moderne literatuur: dr D. Hartman.

De colleges worden besloten met een panelgesprek tussen vier vertegenwoordigers van uiteenlopende geestelijke stromingen in Israël over het seminaarthema.

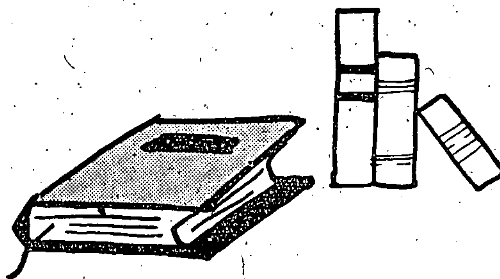
Naast dit lezingen-programma is er een aantal excursies, waardoor niet alleen de ontmoeting met het verleden, maar vooral met het hedendaagse Israël in verschillende aspekten wordt nagestreefd.

De leiding van het seminaar is toevertrouwd aan drs C. Schoneveld te Jeruzalem; de algehele en praktische leiding berust bij M. J. Groeneveld te Bergen.

Ook nu gaat de uitnodiging tot deelname naar Belgische en Nederlandse gegadigden die een theologische opleiding hebben gevolgd en over voldoende kennis van Engelse en Duitse taal beschikken, zijnde de voertalen bij de ontmoetingen. In geval van een overvloedige aanmelding zal een selektie moeten worden toegepast. Deelnemers verplichten zich het gehele programma te volgen. De reis begint op maandag 3 januari en eindigt op dinsdag 18 januari 1977.

Men houde ook rekening met een voorbereidingsbijeenkomst in november of december 1976 ergens in Nederland. De reis- en deelnemerssom bedraagt ƒ 850,—. De laatste vier of vijf dagen vallen buiten het gemeenschappelijke programma en het zoëven genoemde bedrag. De extra kosten zullen voor de laatste periode ongeveer ƒ 175,— bedragen. Eventuele tariefsverhogingen zullen moeten worden doorberekend.

De aanmelding voor het derde Jeruzalem-seminaar dient te geschieden vóór 1 juli a.s. aan: I.C.I., van Ruysdaelstraat 62, Utrecht of Instituut voor Internationale excursies, Postbus 54, Bergen NH. Elke deelnemer ontvangt spoedig een uitvoeriger programma.

zondag	9 mei	Psalm 12	In een trouweloze wereld
maandag	10 mei	Handelingen 5 : 1-16	Wonderbare groei
dinsdag	11 mei	Handelingen 5 : 17-42	En zij hielden niet op
woensdag	12 mei	Handelingen 6 : 1-15	Woord en diakonie
donderdag	13 mei	Handelingen 7 : 1-53	Verzet tegen de Geest
vrijdag	14 mei	Handelingen 7 : 54-59	Een gebed naar Gods hart
zaterdag	15 mei	Psalm 11	Niet kleinmoedig zijn

'GESCHIEDENIS VAN HET BAPTISME IN NEDERLAND'

Hoewel reeds meerderen reageerden op mijn verzoek zetfouten, verkeerde spellingen, onjuiste data etc., voorkomende in het boek 'Geschiedenis van het baptisme in Nederland' aan mij door te geven in verband met een voorgenomen herdruk van dit boek, herhalen we deze oproep nog één maal. Graag ontvang ik nu zo spoedig mogelijk (liefst schriftelijk!) deze korrekties.

Zij die reeds reageeerden: hartelijk dank!

J. van Dam,
Commanderij 45, Sneek

GOSPELFESTIVAL

Verscheidene duizenden mensen worden verwacht te Nivelles, Frankrijk van 3 tot 7 juni a.s. ter bijwoning van het vijfde Internationale Gospel Muziekfestival. Verleden jaar waren hier naar schatting 4.000 mensen om te luisteren naar gospelgroepen uit Indonesië, Martinique, Finland, Spanje, Duitsland, Zwitserland, Nederland en Frankrijk.

Informaties etc.: Eglise Evangélique Baptiste, 4 Rue Georges Willame, B-1400, Nivelles.

HET WERK GAAT DOOR

Amsterdam-W. - (d.J.). Onze gemeente heeft lange tijd niets van zich laten horen en misschien heeft men daaruit afgeleid dat we waren ingeslapen. Niets is minder waar.

Wij missen weliswaar nog steeds de vaste voorganger, de centrale figuur van al het gemeentewerk, maar het werk gaat door. Enige uitgebrachte beroepen leidden tot teleurstellingen, maar tot dusverre is de voor ons bestemde man nog niet gevonden. Ook die zal echter komen op Gods tijd. Voor onze diensten hebben we grote steun van onze studenten- en wij zijn daar dankbaar voor. Wij horen hen graag en zij bereiden zich daarin weer voor op hun toekomstige plaats in onze gemeenten.

Al het andere blijft aan de gemeente zelf om te doen en het is mogelijk wel eens goed als een gemeente op zichzelf wordt teruggeworpen en dat niet in alles op één man of één echtpaar wordt gesteund. Het zelf-denken en zelf-werken wordt erdoor gestimuleerd. Men neemt dan ook eerder een taak in de gemeente op. Zo gaat het met alle takken van arbeid in onze gemeente goed.

De zondagsschool bloeit en een groep die deze reeds heeft verlaten komt in de dienst met de gemeente samen, maar gaat vóór de aanvang van de predikatie enige malen per maand met hun leiders(sters) naar de consistoriekamer om daar bijbel-les te ontvangen. Een flinke groep jonge echtparen komt om de 14 dagen op wisselende adressen een avond bijeen om vraagstukken van allerlei aard met elkaar te bespreken of zich daarover te laten voorlichten. De vrouwenvereniging is op haar terrein zeer aktief en plaatst de gemeente ook vaak voor allerlei verrassingen. Zo ontvingen alle gemeenteleden vóór Pasen een mooi uitgevoerd gestencild boekje met Paas-gedichten, enz. aangeboden door de dames. Het zangkoor „Credo" (Centrum en West) luistert in beide gemeenten beurtelings de diensten op met zang terwijl daarnaast ook nog wel bij „Tabitha" enz. wordt meegewerkt. Het enige wat we nog niet hebben is een mannen-vereniging, maar die zal er ook nog wel eens komen.

Met pasen hadden we een prachtige dienst, waarin jong en oud samenwerkten. Alle bezoekers ontvingen reeds bij de ingang een bloemetje op de borst en een fraai afgewerkt programmablad. De kerkzaal was versierd met mooie op de zondagsschool gemaakte platen en door andere jeugdige medewerkers(sters) vervaardigde teksten. Een jonge zuster en een oude broeder lazen uit de Schrift over de opwekking van Lazarus, de zondagsschool zong en br Egberts bracht het Paas-Evangelie. Als besluit las een ruim 80-jarige zuster-dichteres een zelfgemaakt Paasgedicht. 'Het was een morgen om niet licht te vergeten.

Er waren ook ernstige aangelegenheden.

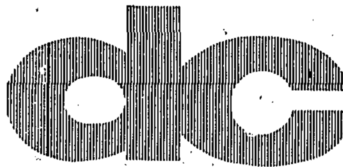
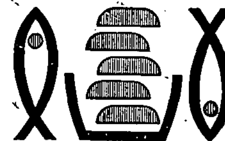
In maart ging onze zuster De Boer-Wuurdeman op 84-jarige leeftijd tot haar Heer. Een andere broeder was reeds verschillende malen in het ziekenhuis doch kwam er ook weer boven op. Hij en zijn vrouw, vroegere buren van het echtpaar Liebe, waren nog door br Liebe gedoopt. Enige tijd geleden moest onze broeder opnieuw worden opgenomen. Het leek ernstig en op een zondagmorgen na de dienst hielden we een bidstond

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

waarin we ook zijn boodschap, op de band opgenomen, te horen kregen. Het was een ontroerende belijdenis en ook een volkomen zich overgeven aan de wil van onze Hemelse Vader. Er trad weer herstel in en we dachten reeds aan een weer thuiskomen bij vrouw en kinderen. Maar God riep hem thuis en op zaterdag 24 april ging onze 35-jarige broeder Van Rouendal naar het Huis met de vele woningen. Zondagmorgen werd in het begin van de dienst door twee broeders in het gebed zijn heengaan herdacht en zijn vrouw en kinderen in de zorg van de Vader van weduwen en wezen opgedragen.

Enige broeders en zusters gingen van onze gemeente over naar de nieuwe gemeente te Krommenie, waarvan onze br Visscher konsulent is. Andere veranderingen in onze gemeente deden zich voor in onze raad. Verschillende oudere broeders en een zuster traden uit en gaven het vaandel aan jongere krachten over. Er is een tijd van komen en een tijd van gaan. Toch brengt dit bij de heengaanden wel eens een gevoel van weemoed. Men laat een stuk leven los, een stuk leven waarin men met alle krachten die men daartoe ontvangen had, met vreugde over veel zegeningen doch ook met verdriet soms over teleurstellingen, in 's Heren wijngaard werkte. Die arbeid gaat echter door en men behoeft niet met de handen in de schoot te blijven zitten.

Toen steller dezes dan ook na 30-jarige diensttijd de vraag werd gesteld toch de verslaggever van de gemeente te willen blijven stemde hij graag toe. Hij hoopt nog vele goede berichten uit de gemeente Amsterdam-West te kunnen doorgeven.

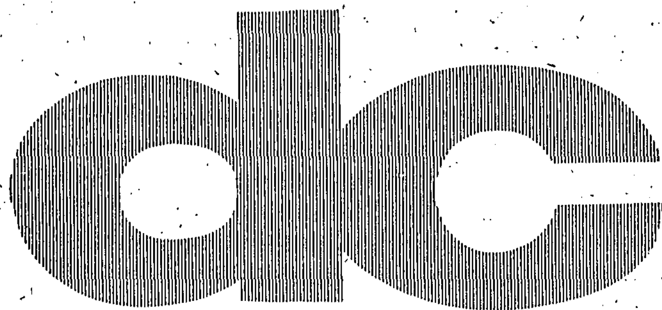
NIEUWE ZAALRUIMTEN IN DRACHTEN-ELIM IN GEBRUIK GENOMEN

Drachten-„Elim" - (W.R.K.). Vanaf 2 mei beginnen de diensten in ons kerkgebouw Zuidkade 54, 's morgens om 9.30 uur in plaats van om 10 uur. Wij vermelden dat hier om eventuele bezoekers, die hier in de omgeving hun vakantie zullen doorbrengen en die wij gaarne in onze kring welkom heten, niet teleur te stellen.

Ons gebouw is uitgebreid met een konsistorie, een verenigingszaal en een keuken, die 25 april in gebruik zijn genomen. We mogen met dankbaarheid en gepaste trots vast stellen, dat door de inzet van leden en vrienden van de gemeente in nauwelijks zes maanden dat deel van onze plannen is gerealiseerd. Het ziet er alles goed verzorgd uit en maakt een sfeervolle indruk. Na de zomervakantie hopen wij het interieur van de kerkzaal in overeenstemming te brengen met de door ons gestelde funktionele eisen door het aanbrengen van een podium met doopvont.

Met vreugde mogen we mededelen dat zondag 9 mei een jonge zuster, Marjan Admiraal, door de doop getuigenis zal afleggen van haar geloof en haar bereidheid Jezus als haar Heer te willen volgen.

Wij hopen en bidden dat meerderen tot het besluit mogen komen zich te willen scharen in de rij van Zijn discipelen, door met Hem te sterven en met Hem op te staan in een voller en rijker leven. Wij hebben in de afgelopen maanden veel zegeningen ervaren, en aan innerlijke kracht gewonnen. Moge de Heer ook in de komende tijd de arbeid van de gemeente door Zijn Geest leiden en vorm geven.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 20 - 14 mei 1976

Doop - verbond - besnijdenis

ER IS in de wereld, ook in de kerkelijke wereld, tegenwoordig heel wat in beweging. Wat lange tijd als vaststaand gold, wordt, zo niet in twijfel getrokken, in veel gevallen op z'n minst niet meer als vanzelfsprekend beschouwd. Zo valt in bepaalde protestantse kerken een groeiende onzekerheid ten aanzien van de kinderdoop te konstateren.

Een jonge predikant stelde enkele jaren geleden in de Hervormde Synode, dat men niet alsmaar kan herhalen wat de reformatoren gezegd hebben, omdat hun argumenten z.i. niet toereikend zijn. En een hoogleraar in de theologie erkende bij diezelfde gelegenheid zijn verlegenheid met de kinderdoop, die naar zijn mening exegetisch en dogmatisch zwak staat!

Karl Barth

In onze twintigste eeuw heeft niemand de kinderdoop krachtiger - en opvallender - bestreden dan de Zwitserse theoloog Karl Barth. Op een vraag van enkele jeugdleiders, wat er volgens hem in de kerk(dienst) zou moeten veranderen, antwoordde Barth: „In de eerste plaats moet de zuigelingendoop eruit... Men moet niet naar het doopvont gedragen worden. Ik pleit niet voor een volwassenendoop; maar wel voor een doop, waarbij men zich van zijn verantwoordelijkheid bewust is".

In 1967 - een jaar vóór zijn dood - verscheen deel IV/4 van zijn „Kirchliche Dogmatik", door Barth heel bescheiden als een „Fragment"" aangeduid. Hij ontwikkelt daarin zijn opvattingen aangaande de doop, waaraan hij al eerder in woord en geschrift bekendheid gegeven had. Want reeds in mei 1943 had hij in Gwatt am Thunersee voor de theologische studenten in Zwitserland een lezing gehouden, die in de kerkelijke en theologische wereld van die dagen insloeg als een bom, zo fel ging hij daarin tegen de kinderdoop te keer!

Maar in deel IV/4 van de „Kirchliche Dogmatik" wijst Barth de kinderdoop met nog groter beslistheid van de hand.

Zo toont hij aan, dat álle daarvoor aangevoerde argumenten, hoe gegrond op het eerste gezicht ook, in feite onhoudbaar zijn. Zij hebben namelijk geen ander doel dan de kinderdoop, waarop men zich reeds bij voorbaat heeft vastgelegd, achteraf aannemelijk te maken. Maar volgens Barth kan de theologie de praktijk van de kinderdoop niet voor haar rekening nemen. En daarom moet zij bij de kerk(en) erop aandringen, zich van deze praktijk te distanciëren.

Het moet wel opvallen, dat Barth een duidelijk onderscheid maakt tussen de doop met de Heilige Geest en de waterdoop. In de doop met de Heilige Geest wendt God zich tot de mens. Deze doop gaat weliswaar aan de waterdoop vooraf, maar aan de andere kant vraagt hij er ook om. In het laatstverschenen deel van de „Kirchliche Dogmatik" - in 1943 deed hij dat lang zo expliciet nog niet - maakt Barth een fundamenteel onderscheid tussen de doop met de Heilige Geest en de waterdoop. De dopeling belijdt, dat hij een zondaar is. Maar hij belijdt ook, dat hij zijn vertrouwen stelt op God, op de barmhartigheid en genade van God. Want God heeft hem het woord van vergeving en verlossing toegesproken. En daarop antwoordt de dopeling met bekering en hoop!

Belijdenisgeschriften

De stellingname van Karl Barth heeft theologen en predikanten ertoe gebracht, de uitspraken van het Nieuwe Testament aangaande de doop opnieuw te bestuderen. Velen van hen zijn daarbij tot het inzicht gekomen, dat de kinderdoop in de Schrift geen grond vindt. Dat is niet alleen in Duitsland, Zwitserland en de Angelsaksische landen zo, maar ook bij ons. Maar het kerkvolk houdt, uitzonderingen daargelaten,

veelal (nog) aan de traditionele opvattingen vast. Dat komt, omdat het is grootgebracht bij wat de belijdenisgeschriften dienaangaande leren. Deze worden wel niet op één lijn geplaatst met de bijbel zelf, maar in de praktijk komt het daar vaak wel op neer.

Zondag 27 van de Heidelbergse Catechismus beantwoordt de vraag, of ook de kleine kinderen moeten worden gedoopt, in bevestigende zin. Zij behoren, zo lezen wij, evenals de volwassenen tot Gods verbond en de christelijke gemeente. Vandaar dat zij door de doop, het teken van het verbond, in de kerk ingelijfd en zo van de kinderen der ongelovigen onderscheiden moeten worden. Dat gebeurde in het Oude Testament door de besnijdenis. In het Nieuwe Testament is daarvoor in de plaats de doop gekomen.

In soortgelijke bewoordingen drukt zich de Nederlandse Geloofsbelijdenis uit. Ik lees in Artikel 34: „Wij gelooven en belijden, dat Jezus Christus, die het einde der wet is, door zijn vergoten bloed een einde gemaakt heeft aan alle andere bloedstortingen, die men zoude kunnen of willen doen tot verzoening en voldoening der zonden; en dat Hij, afgedaan hebbende de besnijding, die met bloed geschiedde, in de plaats daarvan heeft verordend het sacrament des doops, door hetwelk wij in de Kerke Gods ontvangen en van alle andere volken en vreemde religiën afgezonderd worden, om geheellijk Hem toegeëigend te zijn, zijn merk en veldteeken dragende".

En dan spreekt de Nederlandse Geloofsbelijdenis, nog steeds in Artikel 34, van „de dwaling der Wederdooperen, die niet tevreden zijn met een eenig doopsel, dat zij eens ontvangen hebben; en daarenboven verdoemen den doop der kinderkens der geloovigen; dewelke wij gelooven dat men behoort te doopen en met het merkteeken des verbonds te verzegelen, gelijk de kinderkens in Israël besneden werden, op dezelfde beloften, die onze kinderen gedaan zijn". Waaruit blijkt, dat volgens de Nederlandse Geloofsbelijdenis - hetzelfde geldt van de Heidelbergse Catechismus - in de bijbel slechts van één verbond sprake is, waarvan in het Oude Testament de besnijdenis het teken is en in het Nieuwe Testament de doop.

Galaten 3

Willen wij luisteren naar het bijbels getuigenis, dan kan de Galatenbrief ons in dit opzicht goede diensten bewijzen. Wij vinden daar een apostel op de barrikade. Paulus laat zich gáán, hij legt alle gereserveerdheid áf. Hij waarschuwt tegen de dwaalleraars, die verwarring stichten en het evangelie verdraaien. Paulus maakt korte metten met zijn tegenstanders. Niet omdat hij zich de dingen persoonlijk aantrekt, maar omwille van de záák. Want deze lieden degraderen het evangelie tot een nieuwe wet. De gemeente zij dus gewaarschuwd.

En dan zet de apostel in hoofdstuk 3 uitvoerig uiteen, wie toch wel de ware kinderen van Abraham zijn. En dat blijken dan diegenen te zijn, die uit het geloof zijn, die het geloof van Abraham delen (vs. 7). Want Abraham heeft God geloofd en het is hem tot gerechtigheid gerekend (vs. 6). Alle volken, allen die uit het geloof zijn, zullen in en met de gelovige Abraham gezegend worden (vss. 8 en 9). Want de belofte van het verbond is gedaan aan Abraham en zijn zaad, d.w.z. aan Christus (vs. 16) Hij is gestorven aan het kruis, zodat in Jezus Christus de zegen van Abraham tot de heidenen gekomen is (vss. 13 en 14).

En dan stelt Paulus de vraag, waartoe de wet toch wel dient, die hij vervolgens beantwoordt met: „Om de overtredingen te doen blijken is zij er bijgevoegd, totdat het zaad zou komen, waarop de belofte sloeg" (vs. 19). En konkludeert: „De Schrift heeft alles besloten onder de zonde, opdat ten gevolge van het geloof in Jezus Christus de belofte het deel zou worden van hen, die geloven" (vs. 22). De geloofsvraag is volgens de apostel de beslissende, de állesbeslissende vraag: „Want gij zijt allen zonen van God, door het geloof, in Christus Jezus. Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed" (vss. 26 en 27). Als wij van Christus zijn, d.w.z. door het geloof, door in Hem te geloven, dan zijn wij zaad van Abraham en naar de belofte erfgenamen (vs. 29).

Kruis en opstanding

We ontkomen er niet aan om ook nog iets te zeggen over het verband tussen besnijdenis en doop. De belijdenisgeschriften - ik noemde een tweetal - geven een zodanige voorstelling van zaken, als zou in het Nieuwe Testament de doop in de plaats gekomen zijn van de besnijdenis in het Oude Testament. Daar zou het nodige tegenin te brengen zijn, maar ik beperk mij tot twee opmerkingen. Mijn eerste is, dat de Heidelbergse Catechismus en de Nederlandse Geloofsbelijdenis hierdoor de besnijdenis op een voestuk plaatsen als nooit tevoren in Israël, ook niet ten tijde van de apostelen. En mijn tweede opmerking is, dat door de vereenzelviging van besnijdenis en doop wordt tekortgedaan aan het unieke karakter en de kracht van de doop in het Nieuwe Testament, die gefundeerd is in het kruis en de opstanding van Jezus Christus.

De ware besnijdenis is „geen werk... van mensenhanden" (Kolossenzen 2 : 11), maar Gods eigen werk: dat wij ons bekéren en ons vertrouwen stellen op de Heer Jezus Christus. Want „besneden zijn of niet besneden zijn betekent niets, maar of men een nieuwe schepping is" (Galaten 6 : 15). En dáárvan wil de doop, naar het apostolisch getuigenis, de (zichtbare) uitdrukking zijn. De oude dominee Louw placht te zeggen: „Een doop zonder geloof is als een eksekutie zonder slachtoffer". En daarmee bedoelde hij: *Voor de christelijke doop heb je een christen nodig!*

Ik geloof, dat hij gelijk heeft!

J. A. Brandsma

,GROOT NIEUWS VOOR U' GEILLUSTREERD

Groot Nieuws voor U, de vertaling van het Nieuwe Testament in de Nederlandse omgangstaal, is thans verschenen met meer dan 200 rijke kleurenfoto's, kaarten en plattegronden.

In 1972 verscheen bij het Nederlands Bijbelgenootschap en de Katholieke Bijbelstichting reeds de tekstversie van ,Groot Nieuws voor U'. Deze vertaling is er op gericht, de hoorder of lezer van vandaag te helpen de boodschap van het Nieuwe Testament even duidelijk te verstaan als degene voor wie de tekst oorspronkelijk bedoeld was. Het origineel is zo vertaald, dat wie er nu van kennis neemt hetzelfde ervaart als de mensen in de eerste eeuwen van de kerkgeschiedenis.

De illustraties bestaan uit enkele kaarten van het antieke Jeruzalem, Palestina en het Nabije Oosten, afbeeldingen van kunstvoorwerpen en handschriften uit de dagen van de oude kerk en talrijke foto's van de wereld van het Nieuwe Testament, zoals die er tegenwoordig uitziet; slechts weinig anders dan in de dagen van Jezus en van de apostelen.

Deze uitgave ,Groot Nieuws voor U' wordt besloten met een woordenlijst van alle minder gebruikelijke namen en benamingen en een namenregister met een verwijzing waar deze in het boek voorkomen. De uitgave telt 430 pagina's en kost ingenaaid *f* 19,90 en gebonden *f* 35,—.

40-JARIG JUBILEUM A. A. HARDENBERG (AUSTRALIE)

Men maakt ons er op attent, dat het maandag 17 mei a.s. veertig jaar geleden is, dat ds A. A. Hardenberg, thans wonende in Australië (14 Rochester Rd., Canterbury E 7, Melbourne, Vict. Australia) te Apeldoorn zijn loopbaan als baptistenvoorganger begon.

Meerderen in de gemeenten die hij diende: Apeldoorn, Leeuwarden en Hengelo (O.) zullen in dankbaarheid het werk gedenken dat br Hardenberg in hun midden heeft verricht.

Het echtpaar Hardenberg vertrok in 1953 naar Australië.

ZAND en ZAAD

In de gemeente, waarvan ik het voorrecht heb lid te zijn, worden van tijd tot tijd gemeente-avonden gehouden. De daarin te behandelen onderwerpen kunnen door de leden worden opgegeven. Uit vier onderwerpen, vermeld op het wekelijks mededelingenblad, dat elke zondag verschijnt, kon worden aangekruist welk onderwerp men het liefst zou willen bespreken. Zeer baptistisch verwierf ‚Wat zou de beste wijze van evangeliseren zijn?" de meeste kruisjes.

Na enige inleidende woorden werd gezegd dat evangelisatie poogt om de andere mens in kennis te stellen met wat God ondernam en onderneemt om de mens - verduisterd, verziekt, verloren - te genezen. De getuige tracht de aanwezige God voor te stellen aan de andere en de andere te helpen God te ontmoeten.

Welke wegen kan ik, die God heb leren kennen door Jezus en zijn Geest, gaan om de andere dat mee te delen? Daar is een folder, De Zaaier, maar vooral het persoonlijk kontakt, van man tot man, van vrouw tot vrouw. Tijdens de koffie, in het schaftuur, bij een bezoek. En natuurlijk kwamen de evangelisatiesamenkomsten ter sprake.

Plotseling liet de inleider het woord stunt vallen en bezwoer de aanwezigen zich niet te laten verleiden die uit te halen om toch maar mensen naar een bijeenkomst te lokken. Het evangelie is van zo'n gehalte dat men daarvoor geen ster-reklame moet gebruiken.

Dat woordje ster had wel een dubbele bodem. Het bleek moeilijk aan te geven waar de pure, echte, doorleefde verkondiging van de boodschap van God ophield en natuurlijke sterren wilden gaan stralen.

De spreker eindigde ongeveer met de mededeling dat een levende christen(in) ook zonder woorden de beste evangelisatie zou kunnen blijken te zijn. Niet slechts de waarheid zeggen, maar die te zijn. Waarop de vraag kwam wie dan wel een christen was. De leider meende dat dat een goed onderwerp was voor een volgende ontmoeting en hij verwees alvast naar Rom. 12 : 1 en 2.

Zo'n avond, met een levendige diskussie, blijft natuurlijk wel even hangen. Ik las nog eens wat wijlen br K. Reiling eens schreef: „Bij het evangelisatiewerk mag de statistiek volstrekt niet voorop staan. Of er veel of weinig mensen tot bekering komen kan pas op de duur blijken. Het is wel het doel dat ons steeds voor ogen moet staan maar ons werk gaat uit van de opdracht en niet van het resultaat... Breng Gods blijde boodschap **bij** de mensen **in** hun gedachtenwereld".

Even verder schreef hij: „Het is m.i. te verwachten dat weldra de verkondiging van het evangelie naar buiten vrijwel geheel door de gelovigen persoonlijk zal moeten gebeuren. Andere middelen en wegen blijken steeds meer onbruikbaar te zijn geworden".

Ik citeerde reeds eerder uit een boek van dr Helmut Thielicke (Lijden aan de kerk) en zou daar nu ook een paar zinnen uit kunnen overnemen. In verband met dit onderwerp heeft hij het over de geest die belust is op reklame, verzot op uitbreiding, die er onder lijdt, dat de kerkelijke machine in de ‚vrijloop' draait, niet meer ‚pakt'.

„Voor deze geesten moet gewaarschuwd worden. Zij zijn bedrijfsleiders, die alleen maar uit zijn op attraktieve nouveautés (nieuwigheden - stunts dus) en de vrijloop niet beëindigen, maar alleen op een hoger toerental brengen. Er zijn er heel wat. Meestal krijgen ze alleen maar de gaande en komende man als klant, die aangetrokken wordt door de nieuwe etalage, maar er gauw genoeg van heeft, wanneer hij er achter gekomen is, dat de man geen reserve meer onder de toonbank heeft, maar alles in zijn etalage gezet heeft. Vooral de jeugd heeft er een fijn ontwikkeld zintuig voor of het alleen maar de bedoeling is te beïnvloeden, of dat er iemand aan het woord is dit iets gezien heeft dat hem trof en overweldigde en waarvan hij nu zonder met verliezen rekening te houden moet getuigen. De jeugd heeft het door of hier alleen synthetische fabrikaten als iets nieuws aangeboren worden, of wel dat hier iemand met een eigen geluid spreekt van iets dat hem nieuw en origineel getroffen heeft".

Het is gauw weer Pinksteren. Pinksterfeest! Huizinga

OPGELET

Zoals in voorgaande jaren zal ons weekblad in de maanden juni, juli en augustus telkens om de twee weken verschijnen.
De data waarop DC in deze maanden verschijnt zijn: 4 en 18 juni, 2, 16 en 30 juli, 13 en 27 augustus.
Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden.

KORREKTIE

Nivelles, de stad waar 3-7 juni het 5e Internationale Gospel Muziekfestival wordt gehouden - zie DC van 7 mei - ligt niet in Frankrijk, zoals wij berichtten, maar in België. Het genoemde adres klopt wel Red.

EKSAMEN

Gij zat achter de tafel Heer,
ik zat er levend voor,
Ik moest bekennen: 'k had
veel harder kunnen werken,
Gij zoudt het na het eerste
antwoord zeker merken,
Ik vreesde voor het resultaat,
ik kwam er vast niet door!

En naast U aan de tafel,
schreef Uw Zoon het protocol;
Ik moest op zoveel vragen
't antwoord schuldig blijven,
En groter werd mijn angst,
terwijl Hij zat te schrijven:
Want er stond haast geen enk'le
plus -
van minnen stond het vol!

En toen ik wachtte op de uitslag,
wist ik: 't is niet goed,
Maar Jezus riep mij binnen,
'k voelde d'adem stokken:
Ik was geslaagd! Niet door mijn
eigen harde blokken;
Hij maakte van de minnen kruisjes
met Zijn rode bloed.

(Gelezen in een gemeenteblad)

BAPTISTEN EN HERVORMDEN ONTMOETTEN ELKAAR IN ZWITSERLAND

Vertegenwoordigers van de Baptisten Wereldalliantie (BWA) en de Wereldalliantie van Hervormde Kerken (WARC) hebben elkaar op 26-30 maart voor de derde achtereenvolgende keer ontmoet in het Internationale Baptisten Seminarium te Rüschlikon, Zwitserland. De negen deelnemers hebben een Interim Verklaring van Overeenstemming (‚agreed interim statement') voorbereid waarin verslag wordt gedaan van hun gesprek over de verhouding gemeente-wereld en de leer over de doop. De Verklaring zal deel uitmaken van het uiteindelijke verslag dat samengesteld zal worden op de laatste bijeenkomst die 10-15 december a.s. zal worden gehouden.

De eerste ontmoeting vond plaats in december 1974. Deelnemers aan de gesprekken waren, van baptistenzijde: dr Penrose St. Amant, president van het seminarium te Rüschlikon; dr Gunter Wagner, docent aan het seminarium te Rüschlikon; dr Rudolf Thaut, president van het baptisten theologisch seminarium te Hamburg; prof. dr Jannes Reiling, rector van het baptistenseminarium te Bilthoven en bijzonder hoogleraar te Utrecht. Deelnemers van hervormde zijde waren: prof. dr Martin H. Cressey, hoogleraar aan Westminster College te Cambridge; dr Karel Blei, predikant te Haarlem; Sandor Czegledy, Hongarije en dr Richmond Smith, verbonden aan WARC te Geneve.

Baptistengemeente-Geraniumstraat te Almelo nam vergrote kerkgebouw in gebruik

Het is geweldig om te ervaren, dat met Gods hulp alles mogelijk is. Zo is het ook gegaan met de totstandkoming van de vergroting en noodzakelijke verbetering van het kerkgebouw van de gemeente Geraniumstraat te Almelo.

Ondanks de hoge kosten (± ƒ 130.000,-) van de vergroting van de kerk is toch gebleken, dat de liefde en trouw van de rond 200 leden van de gemeente zo groot was, dat op een gemeentevergadering besloten kon worden om tot uitvoering van de plannen over te gaan.

Deze plannen hielden in:

1. een vergroting van de kerk, waardoor ongeveer 100 zitplaatsen aan de kerkzaal werden toegevoegd;
2. een ruime hal met garderobe aan de voorzijde van het gebouw;
3. het aanleggen van een centrale verwarmingsinstallatie in het gehele gebouw, terwijl verder noodzakelijke opknapwerkzaamheden verricht moesten worden, zowel aan het bestaande gedeelte van de kerk als aan de jeugdzaal.

Over de uitvoering van al het werk kan gezegd worden dat deze, ondanks de vorstperiode waarmee men te maken kreeg, voorspoedig verliep, waardoor het mogelijk was om op vrijdag 9 april 1976 de officiële opening te houden.

Vele genodigden waren aanwezig, toen de oud-voorganger van de gemeente, drs D. Slort, na een toespraak en een toepasselijke bede de deur opende met de door Bianca Steenkamp, het dochtertje van de koster, aangeboden sleutel. Vooraf gegaan door ds Slort en de huidige voorganger ds J. C. Loot, met hun echtgenotes, betraden de genodigden onder orgelspel het vergrote kerkgebouw.

Namens de raad en bouwkommissie heette onze broeder Th. Mulder de aanwezigen welkom en vervolgens hield hij een toespraak, waarin onder andere de geschiedenis van de baptistengemeente in Almelo en de noodzakelijkheid van de uitbreiding geschetst werden. Hierna werden door genodigden gelukwensen en diverse geschenken aangeboden, die in dank werden aangenomen.

Het officiële gedeelte van de avond werd afgesloten met het gezamenlijk zingen van het lied: „Dankt, dankt nu allen God".

Vervolgens werden verfrissingen en hapjes aangeboden, waarvoor Zusterhulp zich op een fijne wijze had ingezet.

Op zondag 11 april 1976 werd de inwijdingsdienst gehouden, onder het thema: „Als de Here het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen de bouwlieden daaraan", Ps. 127 : 1.

Om de gemeenteleden en vrienden ook feestelijk te onthalen was er op 23 april 1976 een avond, waarbij de door de verenigingen aangeboden cadeaus op een originele wijze de revue passeerden. Met voordrachten, schetsjes, liedjes en gedichten, afgewisseld door samenzang en natuurlijk de pauzes werd deze avond voor allen een feestelijk besluit van de openingsfestiviteiten.

En nu wij dan voortgaan in de tijd blijkt, dat de vergroting van de kerk echt uitkomst biedt aan de ruimteproblemen die er waren. Want moesten wij onze laatste twee doopdiensten, waarin eerst 18 jonge mensen en vervolgens een broeder en twee zusters gedoopt werden, in de Grote Kerk van de Hervormde gemeente te Almelo houden, nu konden op 2 mei 1976 zes broeders en zusters door de doop aan de gemeente worden toegevoegd in een doopdienst, die weer in ons eigen kerkgebouw kon worden gehouden.

Ook is het nu weer mogelijk om andere bijzondere diensten te houden. De zondagsschool maakt van deze mogelijkheid al snel gebruik door zich op D.V. 16 mei 1976 in een gezinsdienst aan de gemeente te presenteren.

Wij zijn blij en dankbaar, dat ook in onze gemeente Gods werk op deze wijze voortgang vindt en wij weten dat dit alles alleen te danken is aan Zijn grote liefde en genade.

Geloofd en geprezen is Zijn Naam.

S. D. Niezink

Drs D. Slort tijdens zijn openingstoespraak (op de rug gezien).

VOORGANGERSKONFERENTIE IN DALFSEN

Dinsdag 18 en woensdag 19 mei a.s. wordt op De Bron te Oudleusen (bij Dalfsen) de 53ste konferentie van de Broederschap van Baptistenvoorgangers gehouden. Onderwerpen van bespreking zijn De verzoeningsleer van dr Wiersinga, correctie of „dwaalleer"? (in te leiden door W. G. Renken); De theologie van de revolutie in de Nederlandse situatie (in te leiden door R. Pomp, industrie-predikant in IJmond); Referaat over het „Doopfragment van K. Barsh (K.D. IV4) (in te leiden door G. Vegter); Hebben bijbel en evangelie nog een funktie in de wereld van nu (aan de hand van een dokumentaire van Joop van Essen).

ONTMOETINGSMIDDAG

VOOR FRIESE BAPTISTEN IN GAASTERLAND (Kippenburg)

op zaterdag 22 mei

aanvang half twee

RESERVEER DEZE DATUM!

B.W.A.-president naar Rusland

Dr David Y. K. Wong, president van de Baptisten Wereldalliantie zal op uitnodiging van de Al-Unie Raad van Evangelische Christenen-Baptisten binnenkort de Sovjet Unie bezoeken. Aldus een bericht uit Nashville (USA).

De BWA-president deelde mee, dat hij in gezelschap van zijn echtgenote van 8 tot 21 juni a.s. in Rusland zal zijn teneinde er verschillende baptistengemeenten te bezoeken. Het is een van de meerdere reizen die de BWA-president reeds maakte of nog van plan is te maken gedurende zijn termijn als president van de Alliantie.

Door mijn reizen, aldus Wong, hoop ik een bijdrage te leveren, „teneinde de baptisten in heel de wereld tot een diepere onderlinge verbondenheid, meer begrip voor elkaar, gemeenschap en meer samenwerking op het terrein van de evangelisatie te stimuleren".

Tijdens een bezoek aan Nashville was het vooral zijn recent bezoek aan de Volksrepubliek China waarvoor aandacht bestond. De BWA-president herhaalde eerder gedane verklaringen, dat het aantal christenen in de Chinese Volksrepubliek nog steeds groter wordt, ondanks maatregelen van de overheid tengevolge waarvan kerken werden gesloten en de godsdienst wordt beschouwd als een privézaak. „Het Chinese volk is er nu beter aan toe dan vroeger. Het is zelfs zo, dat ze op het ogenblik verlangen naar meer dan materiële zaken, naar dat wat hen geestelijk vertroost en hoop en kracht geeft".

Dr Wong, zelf een Chinees van geboorte, en thans als bouwkundig ingenieur wonend en werkzaam in Hong Kong, verklaarde graag terug te keren naar China om er het evangelie van Jezus Christus te prediken. Hij zei geen direkte plannen voor terugkeer naar zijn geboorteland te hebben.

MAN WIENS VROUW GEDOOPT WIL WORDEN SCHIET OP VOORGANGER

De baptistenvoorganger John Tanner in Virginia, N.-Amerika werd ernstig gewond door pistoolschoten van een man wiens vrouw door de dominee werd gedoopt. Toen Tanner, in gezelschap van een kollega van een veerpont stapte kwam de verbolgen echtgenoot te voorschijn en schoot zijn pistool leeg.

Een dokter zei, dat Tanner geraakt was door zeventien schoten.

De man die de aanslag pleegde had een leidende rol in het verzet in deze streek tegen de baptisten. Toen hij hoorde, dat zijn vrouw bij de baptisten de doop had aangevraagd dreigde hij de dominee die de doop zou verrichten neer te schieten.

Dominee Tanner is niet van plan de man voor het gerecht te dagen.

(Aldus een bericht uit Amerika, 200 jaar geleden)

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Delfzijl, H. van der Werf te Doetinchem-Zutphen.

Bedankt: voor Rotterdam-centrum, A. A. Boeschoten te Apeldoorn.

Lezen en luisteren

Het is niet omdat mij de Egyptische periode in Abrams leven niet boeit om omdat zijn ervaringen met Lot niet interessant zijn, al de volgende hoofdstukken bieden genoeg stof om er over te denken, maar, haastig mens als ik ben, sla ik Gods beloften en Sodoms ondergang over en blijf pas staan bij de steilste berg, beschreven in hoofdstuk 22.

Isaäk is geboren. Abram was 86 jaar oud toen Hagar Ismaël aan Abram baarde. Toen Abram 99 jaar oud was, verscheen de Heer aan hem. Dertien jaren stilte en dat geeft te denken. Dan verbreekt God die stilte. En Abraham was 100 jaar oud toen Isaäk geboren werd. Als u de Schriften kent denkt u onwillekeurig aan de geboorte van Simson (Richt. 13 : 2), aan de geboorte van Samuël (1 Sam. 1 : 6), aan de geboorte van Johannes, de Doper (Luk. 1 : 7). Maar wij moeten voort naar het hoogtepunt: Neem toch uw zoon, uw enige - hoor wat God zegt: uw enige, alsof er geen Ismaël is -, die gij liefhebt. Isaäk - opdat er geen verwaring zij -, en ga naar het land Moria, en offer hem daar tot een brandoffer op een der bergen die Ik u noemen zal.

Speelt God een wreed spel met de mensen? Neemt Hij, na zo vaak zo plechtig beloften te hebben geplengd en na zolang het geloof van een mens op de proef te hebben gesteld, neemt Hij sadistisch wreed alle hoop en vreugde weg uit de ziel van deze man, die eens alles achterliet om de Stem te volgen?

U hoort geen woord van verzet, van opstand, van verwijt. Ik weet wel wat 2000 jaar later geschreven werd: Abraham heeft overwogen dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken. Maar dat is gepraat achteraf, als je dat zo mag zeggen. Drie dagen lang reizen ze samen. En laten we nu niet Sara vergeten. Weet zij er van? Als Abraham haar niet deelgenoot heeft gemaakt, wat heeft hij haar dan wel gezegd? Dat hij zo maar eens een reisje met z'n zoon ondernam? Tenminste zes dagen zit deze oude moeder en kijkt uit als de vader van de verloren zoon. Wat is dit voor een man die daar met z'n liefste zoon trekt. Hij zwijgt want wat moet hij zeggen. Wat een onmogelijke tocht. Waarom keert hij niet terug en zegt hij niet: ik neem het niet; dit is een vergissing.

Waarom gaat God zo ver dat Hij niet meer op God lijkt? Nou, dat is een vraag die bij ons ook nu en dan opflitst. Het is onmogelijk dat God zoiets kan toelaten. Jawel: toelaten, gedogen. Maar hier eist God van zijn vrind zijn kind, uw enige, die gij liefhebt. Van Abraham is geen woord vermeld. Hij zwoegt voort, naast Isaäk. Ik weet dat er mensen zijn die altijd maar schijnen te kunnen juichen.

Misschien is dat echt, diep. Denk aan Habakuk. Anderen gaan er onderdoor. Niet dat ze niet meer geloven, maar het lampje brandt wel laag. Wie denkt niet aan: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?

U is geneigd voortdurend naar die Abraham te kijken, te luisteren. En naar Sara. En naar Isaäk, de stille.

Op het alleraatste ogenblik is er weer de Stem: Strek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets, want nu weet Ik, dat gij godvrezend zijt en uw zoon, uw enige, Mij niet onthouden hebt.

Wist God dat dan niet zonder deze test? Maar misschien wist Abraham het niet en was dit voor hem de tijd om te ontdekken dat hij geen God had buiten God.

En in dit uur bevond hij dat God anders was dan alle goden, die geen goden zijn. Achter de duisterste wegen staat de Heer. Het zingt zo makkelijk: Wandel maar stillekens achter Hem aan. Ik denk dat alleen zij het kunnen die Moria achter de rug hebben.

Met uw nageslacht zullen alle volken der aarde gezegend worden omdat gij naar mijn stem gehoord hebt. De echte waterbronnen in deze woestijn vinden zij die in de onbegrijpelijke situaties alles aan God overlaten. Zij hebben ontdekt dat er op de berg des Heren in voorzien zal worden.

Ook daarom schaamt God zich voor hen niet hun God te heten. Abraham geloofde God en het werd hem tot gerechtigheid gerekend. Echter niet om zijnentwil alleen werd geschreven: het werd hem toegerekend, maar ook om onzentwil, wie het zal worden toegerekend, ons, die ons geloof vestigen op Hem, die Jezus, onze Heer, uit de doden opgewekt heeft, die is overgeleverd om onze overtredingen en opgewekt om onze rechtvaardiging. Prijst deze Heer!

Huizinga

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

U bent natuurlijk ook benieuwd wanneer we kunnen noteren dat we de honderdduizend hebben gehaald!

Op 10 mei was er voor onze aktie f 69.590,21 ontvangen.

Aan jaarlijkse bijdragen voor De Vinkenhof is intussen f 5.132,50 toegezegd.

Zo te zien hoeft het niet lang meer te duren! Ik moedig graag ieder aan, die een toezegging deed, zo spoedig mogelijk het bedrag over te maken!

PW

BEZWAAR TEGEN FORD ALS SPREKER OP A.S. S.B.C.-A.V.

In The Illinois Baptist heeft de eindredakteur gezegd, dat de uitnodiging aan president Ford, om te komen spreken op de Algemene Vergadering van de Zuidelijke Baptistenkonventie, die in juni te Norfolk wordt gehouden, moet worden teruggenomen. Als reden wordt genoemd dat de konventie geen podium en dus publiciteit dient te verlenen in een verkiezingsjaar. „Toen hij de uitnodiging aanvaardde gaf Ford te kennen, dat hij als ambtsbezigheden dat nodig maakten zijn toezegging op het laatste moment ongedaan zou kunnen maken. We hebben als konventie evenveel recht om van gedachten te veranderen", aldus de eindredakteur van The Illinois Baptist. „We zitten in een vervelende positie door Ford in een verkiezingsjaar dit politieke podium te verlenen terwijl een van onze fijnste broeders in de Zuidelijke konventie (Jimmy Carter van Georgia) zijn tegenstander is". Reeds eerder liet de eindredakteur van The Western Recorder het officiële orgaan van de baptisten in de staat Kentucky, zich in dezelfde geest uitliet.

Intussen is ook bekend gemaakt dat het Uitvoerend Comité van SBC de uitnodiging aan president Ford niet zal intrekken.

DR CLAUS MEISTER GASTDOCENT IN MOSKOU

Dr Claus Meister, docent Nieuwe Testament aan het seminarium te Rüschlikon zal dezer weken enkele gastcolleges te Moskou geven voor Russische baptistenvoorgangers. De onderwerpen zijn: Het Nieuwe Testament, zijn oorsprong zoals we die vandaag zien; Hoe moeten we de gelijkenissen verstaan?; De doop en de heilige Geest.

LEZERS AAN HET WOORD

De misleiding van het kommunisme

Als er op het bedrijf waar ik werk „hoge gasten" verwacht worden, gaat er van de direktie een mededeling naar alle afdelingen met de opdracht om alles netjes op te ruimen, zodat de gasten een „goede" indruk van het bedrijf krijgen. Die zogenaamde goede indruk geeft dan echter helaas een zeer vertekend beeld van de werkelijke toestand.

Wat voor indruk geven nu de hoge baptistenleiders weer als ze hun prachtige, veelal door de gemeenschap betaalde, reizen naar de geregistreerde zustergemeenten in Rusland maken? Hier werden er zoveel gedoopt, daar waren zoveel kinderen in de kerk, hier konden we vrij praten enz. enz. Het is net als wanneer de koningin op bezoek komt in het dorp. Overal dikke rijen mensen langs de weg met blijde gezichten en zwaaiend met vlaggetjes. Maar die dikke rijen mensen verbergen de werkelijke toestand àchter de rijen en de route van de open auto liep veelal niet door die buurten, waar we niet zo trots op waren. Ja, in het voor westerlingen toegankelijk gebied is op de dag dat men er rondgeleid wordt een ogenschijnlijk volmaakte vrijheid. Maar in werkelijkheid worden we misleid en bewijzen we door het weergeven van onze zogenaamde goede indrukken het kommunisme een dienst. Dat is de truc die de kommunisten al jaren uithalen en waardoor velen zand in de ogen gestrood wordt. Als het hoge bezoek weg is, herneemt het leven immers weer z'n normale gang. En de mensen in Rusland zullen er zelf wel voor waken om de werkelijke toestand bekend te maken. Zij moeten er dáár mee leven; van die bezoeker valt geen hulp te verwachten - die is morgen weer weg.

Zij die echter God gehoorzaam willen dienen boven de regering, zij die willen leven en getuigen volgens Gods Woord, zij die hun geloof willen beleven zoals de heilige Geest het ingeeft, die moeten wel ondergronds. De boeken Natasja, Vanya, Aida martelares van Leningrad, Georgi Vins 6 generaties vervolging, de Wurmbrandboeken enz. spreken een duidelijke taal. Zij weten wat vervolging is zoals beschreven in 2 Tim. 3 : 12 „allen die in Christus Jezus godvruchtig willen leven, zullen vervolgd worden". Maar de Heer zal uitredding geven (vers 11). Ook de bladen „Kruistochten", „Getrouw", „Vervolgd Christendom" enz. getuigen van de werkelijke toestand die met films en foto's gestaafd worden. Zij belichten de toestand die men aantreft als men heimelijk Rusland bezoekt.

Moge onze ogen open gaan voor de ware toestand. Velen worden misleid door de Satan, die zich nu openbaart als een engel des lichts, of als een slang - onhoorbaar en plotseling toeslaand. Vins en Biblenko zijn nog maar enkelen van de bekendste broeders die dit ervaren hebben. Biblenko behoort reeds tot de martelaren van de ware Gemeente van Jezus Christus, dat is het zaad der kerk. „Ik zeg u, indien de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf; maar indien zij sterft, brengt zij veel vrucht voort". (Joh. 12 : 24).

De praktijk heeft uitgewezen dat de Russen alleen bang zijn voor de publieke opinie. Laten we inderdaad ophouden om sluikreklame voor het kommunisme te maken, zoals br Klein terecht schrijft in DC van 30 april jl. Die zogenaamde vrijheid die tijdens officiële bezoeken en bv. in de baptistenkerk van Moskou zo nodig naar het westen moet worden uitgedragen, staat géén model voor de ware toestand in het gehele land, hoewel de kommunisten ons dit maar al te graag willen doen geloven.

Hoe sommigen al geheel misleid zijn, bleek toen een van onze voorgangers onlangs, sprekend over de Lijdende Kerk, tegen mijn vrouw zei: „Je weet toch, als je zo'n rond bord tegenkomt met „50" er in, dan mag je niet harder rijden dan 50 km. Doe je het toch, dan ga je op de bon. Zo is het ook met die vervolgden. Ze moeten zich maar aan de voorschriften houden". Of daarbij Gods Woord geweld aangedaan wordt, is blijkbaar niet meer belangrijk.

Laten we het enige wapen dat we hebben gebruiken, laten we bidden voor hen die om Jezus' wil vervolgd worden en laten we daar waar mogelijk onze stem laten horen, want alleen onder druk van de publieke opinie bleken de kommunisten tot bepaalde koncessies te zijn te bewegen. Bedenkt ook dat het kommunisme nog steeds oprukt (Vietnam, Laos, Cuba, Angola, Madagascar) en ook Nederland wordt steeds roder en roder. En ook het socialisme verwacht het niet van God maar van de man met de opgestoken gebalde vuist.

Alblasserdam, J. Th. van Wingerden

Enkele opmerkingen:

Dat we de - hier weer herhaalde - beschuldiging „sluikreklame voor het kommunisme", te maken van de hand wijzen, zal wel duidelijk zijn. Vooral christenen moeten zorgvuldig hun woorden kiezen.

Zij die vinden, dat ons weekblad te veel en te vaak berichten vanuit Oost-Europa doorgeeft die positief zijn ten aanzien van de arbeid der gemeenten, moeten zich met ons verheugen - vinden we - over dergelijke berichten. Er staan immers, helaas, ook te vaak en te veel berichten in ons blad, die van onderdrukking en diskriminatie spreken.

Al de jaren door waarin wij verantwoordelijk waren voor de redaktionele kolommen van ons weekblad hebben wij ten aanzien van de (dikwijls nauw luisterende) berichtgeving uit Oost-Europa deze gedragslijn gevolgd: we nemen die berichten op, die ons van betrouwbare zijde worden verstrekt. Onbetrouwbaar zijn zij, die de nood van de vervolgde christenen gebruiken (misbruiken) voor de staving en verbreiding van eigen (politieke) opvattingen en gevoelens.

Op nòg een merkwaardigheid willen we attenderen:

Als „men" kritiek heeft op het principe van de „apartheid" in Zuid-Afrika, wordt van bepaalde zijde dikwijls tegengeworpen: je moet er zelf geweest zijn... Welnu, geloven wij hén die onder ons vertrouwen genieten en zelf in Oosteuropese landen zijn geweest, ook als hun verhalen niet helemaal kloppen met de voorstelling die wij van de situatie hadden?

Overigens, wel niemand van de „hoge baptistenleiders" (zoals ze hierboven genoemd worden) zal zo naïef zijn als de voorganger die door br Van Wingerden wordt geciteerd.

v. D.

Ode aan broeder Klein

Tot mijn verbazing las ik in De Christen van 30 april jl. dat er ook nog christenen zijn die voor de waarheid op durven te komen, zoals broeder Klein uit Valthe (Dr.) dat deed.

Goed zo, broeder Klein, want ik weet, dat veel mensen het wél met u eens zijn, maar niet het lef hebben om ook eens een keer hun mond open te doen!

Ik ben het zelf roerend met broeder Klein eens, en wil ook hierbij de redaktie vragen, of ze ook eens reklame willen maken voor de ondergrondse Baptistenkerk in Rusland; deze mensen hebben onze voorbede èn onze publiciteit meer nodig dan de Russen, en de Wereldraad van Kerken.

Want die twee zijn toch voor geen cent te vertrouwen!

Deze tekst neem ik voor mijn eigen rekening. 't Is maar dat u het weet!

Delfzijl (Gr.) W. v. d. Loo-Westerman

![gemeenteberichten]

gemeenteberichten

ALLERLEI WERK

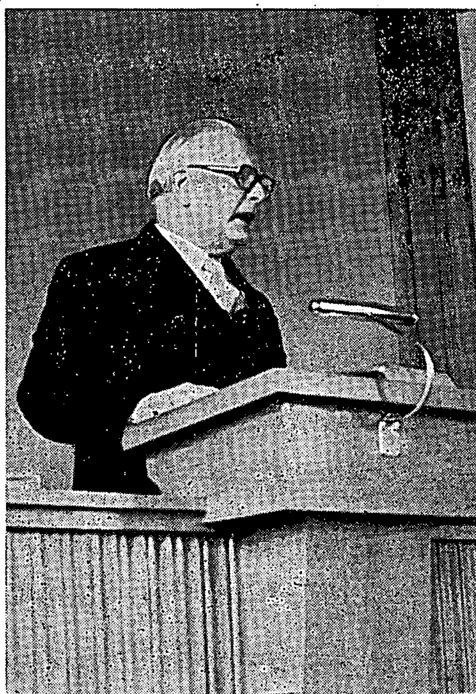
Tweede Exloërmond - (W.v.d.V.). Wanneer er gemeenteberichten worden doorgegeven verwachten we eigenlijk al dat er doopdiensten zijn geweest in de betreffende gemeente. Zo ook nu weer.
Is al het andere niet waard om vermeld te worden? Zeker wel. Wanneer we de vele aktiviteiten zien in de gemeente, ervaren we dit zeker als een grote zegen van de Heer. 't Vorige jaar zijn we gestart met wijkavonden (huissamenkomsten). Na het boekje Operatie Agapè zijn we nu bezig met het boekje Stap voor stap. Ook houden we de bidstond in deze bijeenkomsten. Hier hoort men broeders en zusters spreken en bidden die anders nooit op de voorgrond treden.
De jongere leden en vrienden tot plm. 40 jaar komen eens in de drie weken bijeen in de B.K.C., Bijbel Kontakt Club, om nauwere kontakten te leggen maar bovenal om zich te verdiepen in de bijbel.
In onze getuigenisdiensten is het te merken dat er grote vrijmoedigheid is onder jong en oud om van de Heer te getuigen.
De evangelisatiekommissie heeft tot de zomer elke zondagavond medewerking weten te verkrijgen van zang- en muziekgroepen. Deze diensten dragen meer een evangeliserend karakter, waarbij naast een enkele gastspreker, onze eigen voorganger ds H. C. Schaap steeds de blijde boodschap mag verkondigen.
Het huisbezoek vindt geregeld plaats. Dit is niet alleen nuttig maar bovenal nodig en vaak worden niet alleen zij die bezocht worden gezegend, maar ook zij die bezoeken.
Zeker zijn hier ook wel dingen die men graag beter of anders zou willen hebben, maar door alles heen mogen we de zegen des Heren ervaren. Zo hadden we zondagavond 2 mei een doopdienst wat een doopfeest werd. Truida Hendriks en Janny Veldman hadden Jezus aanvaard in hun leven en werden op hun goede belijdenis gedoopt. Onze voorganger sprak over het overbekende gedeelte uit Hand. 2 en zei o.m. „Ik, als dienstknecht van de Heer, moet het u zo zeggen: bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden en gij zult de gave des heiligen Geestes ontvangen. We moeten twee dingen doen, bekeren en ons laten dopen en we ontvangen twee dingen terug: het Kindschap Gods en de gave des Geestes".
„The Singing Followers", waarvan beide jonge zusters lid zijn, zongen in deze dienst prachtige liederen. Onze voorganger gaf gelegenheid voor een getuigenis waarvan velen gebruik maakten. Br Van Klinken mocht woorden van welkom richten tot de pasgedoopten.

We hadden feest maar het feest gaat door, want weer zijn er drie doopkandidaten. Dat men in de pastorie welkom is bleek ook nu weer, want een jongeman kwam in de nacht bij onze voorganger om met hem te spreken en ook hij werd een kind van de Heer. Wij kunnen alleen maar stamelen: „dank, dank Heer voor zoveel zegen". Wij wensen u allen Gods zegen. God zal ons zeker zegenen als we daar zijn waar Hij ons wil zegenen.

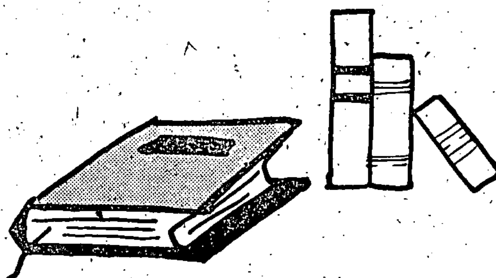
JUBILEUM DS B. FABRIE

Makkum - (J.H.). Het is al een hele tijd geleden dat men door middel van ons weekblad iets van ons heeft gehoord. Als er geen grote gebeurtenissen zijn grijpt men niet zo vlug naar de pen om iets te schrijven. Maar zondag 2 mei was wel een bijzondere dag voor de gemeente. Zoals men in DC heeft kunnen lezen, was het veertig jaar geleden, dat ds Fabrie zijn loopbaan begon als voorganger.
Nu, zondag 2 mei werd hiervoor een herdenkingsdienst gehouden. Ds Fabrie was voor ons geen onbekende, omdat hij voorheen de gemeente vier jaar lang heeft gediend, in kombinatie met de gemeente Workum. Na nog enkele gemeenten te hebben gediend, is hij met emeritaat gegaan, en is hij later in Makkum komen wonen. Dit was voor de gemeente een groot voorrecht, want als onze eigen voorganger afwezig was, konden wij altijd zijn hulp inroepen. Maar de laatste tijd werd het hem toch wel wat te veel, en hij zei: „ik moet er nu toch eindelijk een streep onder zetten". Ja wat wil je ook meer, als je 76 jaar bent om dan nog op de kansel te staan.

Na een inleidend woord door onze eigen voorganger ds C. Molema, werd ieder hartelijk welkom geheten, in het bijzonder, ds. Fabrie, zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Nadat ons zangkoor, dat een goed jaar geleden werd opgericht, enkele mooie liederen had gezongen, werd het woord gegeven aan ds Fabrie. Spreker stond stil bij de tekst uit Timotheüs 14 : 7 en 8, „Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Here, de rechtvaardige Rechter, mij in dien dag geven zal". Spreker herinnerde zich dat in zijn eerste preek als jongeman, dit zijn tekstwoorden waren. Toen stond hij er nog voor, en nu aan het eind van de loopbaan

„Diep ontroerd", aldus ds Fabrie, „sta ik na veertig jaren, na verschillende gemeenten te hebben gediend nogmaals op de preekstoel. In vele gezinnen heb ik troost en bemoediging mogen brengen, en ook in ziekenhuizen waar soms langdurige zieken lagen.
Toen mijn vrouw en ik in het ziekenhuis terecht kwamen, toen gevoelden we het nog beter hoe goed het is om een woord van bemoediging en troost te ontvangen. En nu staan ook wij aan het eind van de loopbaan, maar door alle moeilijkheden en zorgen heen, mogen wij getuigen: wij hebben het geloof behouden. Velen heb ik mogen leiden tot Jezus. We hebben de goede strijd gestreden. In de wereld wordt ook gestreden, om een prijs van goud of zilver, of om aan de top te komen, maar dat is alles verganklelijk. Maar zij die gelopen en gestreden hebben in de loopbaan die ons is voorgesteld, die zullen eenmaal gekroond worden met de kroon der rechtvaardigheid, welke de Here zelf zal geven".
Tot slot haalde de spreker nog een beeld aan uit het boek De negerhut van Oom Tom. Wanneer daar een vrouw is die met haar kind moet vluchten, dwars door onbegaanbare wegen en over ijsschotsen heen om haar leven te redden, dan komt zij aan de andere kant van de oever, maar het kind kan niet meer; het is doodmoe. Maar de moeder haalt een appel uit de tas, en gooit die telkens voor haar uit, zodat het kind er achteraan holt. En dat doet zij telkens weer, totdat ze eindelijk komen waar ze veilig zijn. „Dit is het beeld waar we achteraan moeten, achter Jezus aan, dan zullen ook wij komen waar we veilig en geborgen zijn".
Na deze indrukwekkende prediking werd de dienst door ds Molema besloten.
Er werd door de gemeente nog een receptie aan de fam. Fabrie aangeboden. Velen waren hierbij aanwezig. Enkele sprekers voerden het woord. Br A. Hellingwerf, ouderling van de gemeente, reikte ds Fabrie een envelop-met-inhoud aan. Br B. v. d. Meer sprak namens de Friese Bond en de gemeente Harlingen en br A. de Vries van Den Helder. Verder waren er nog vele felicitaties die gepaard gingen met het aanbieden van bloemen.
Tot slot sprak ds Fabrie nog een dankwoord namens zijn vrouw en kinderen voor deze mooie middag. Wij wensen dominee en mevrouw Fabrie gezondheid en sterkte toe in hun verdere levensjaren.
Zoals gezegd werd aan de dienst medewerking verleend door het pas opgerichte zangkoor. Als bijzonderheid voegen we daaraan toe, dat het geleid werd door een dochter van de jubilaris, terwijl zijn kleinzoon de samenzang met trompetspel begeleidde.

Wat zullen we lezen?

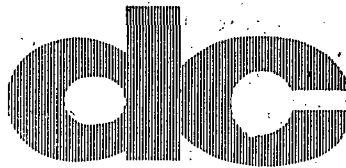
zondag	16 mei	Psalm 13	Blijven vertrouwen
maandag	17 mei	Handelingen 8 : 1-25	Tegen de verdrukking in
dinsdag	18 mei	Handelingen 8 : 26-40	Een belangrijke doop
woensdag	19 mei	Handelingen 9 : 1-19a	Een opzienbarende bekering
donderdag	20 mei	Handelingen 9 : 19b-25	Voortvarend aan het werk
vrijdag	21 mei	Handelingen 9 : 26-31	In het hol van de leeuw
zaterdag	22 mei	Psalm 47	De hele aarde

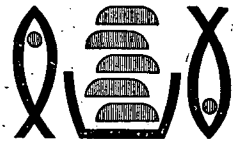
Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr. J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Wij zijn blij dat ons is toevertrouwd een zoon en broertje

CHRISTIAAN

Janny en Menno Kuilman
Sandra
Ellen

Oostzaan, 6 mei 1976
Lisweg 395

Broeders en zusters,
Omdat het mij onmogelijk is u persoonlijk te bedanken, wil ik op deze manier allen die op de dag van mijn uitzendingsdienst van hun belangstelling blijk gaven hartelijk danken.
Het was voor mij een onvergetelijk feest.

Uw zuster in de Here

Janneke van Oosten

1926 — 1976

D.V. 22 mei a.s. zijn onze ouders

JOHANNES HAMERSMA
en
GEERTJE HAMERSMA-DE HAAN

50 jaar getrouwd.

„Groot is Uw trouw, o Heer, iedere dag weer aan ons betoond".

U kunt hen feliciteren maandag 24 mei a.s. 's-avonds van 7.00 tot 9.00 uur op de salonboot „Mozart", ligplaats 1e Oosterkade.

Sneek, Roerstraat 22

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

Woensdag 19 mei a.s. is de dag van ons 35-jarig huwelijk.

Vrijdag 21 mei a.s. willen we dit graag feestelijk herdenken met onze kinderen, kleinkinderen, families, gemeente en hun vrienden.

„Hem zij geloofd, die ons voor elkander heeft bewaard".

Wij houden receptie op vrijdag 21 mei van 19.30-21.00 uur in Restaurant „Johanna's Hof", Castricum aan Zee.

B. BUNTJER
A. BUNTJER-MEEMS

v. Riemsdijklaan 232, Beverwijk

DANKBETUIGING

Allen die met ons 40-jarig ambtsjubileum meegeleefd en daarvan op enigerlei wijze blijk gegeven hebben brengen wij hiermede onze oprechte dank.

Makkum, april 1976

Ds. B. Fabrie
G. F. Fabrie-de Jong

De Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen

te Utrecht

roept sollicitanten op voor de funktie van teamleider met de titel

ALGEMEEN SEKRETARIS

De Stichting (afgekort S.O.H.) heeft ten doel het bevorderen van wereld-diakonaal werk in de ruimste zin, waaronder de hulpverlening van nederlandse kerken aan kerken, kerkelijke, interkerkelijke en andere organisaties in het buitenland, alsmede hulpverlening aan vluchtelingen.
Het bestuur en de staf van S.O.H., waarin elf kerken en kerkelijke groeperingen in Nederland participeren, worden begeleid door een advies-kollege van oecumenische samenstelling.
De salariëring zal geschieden volgens de salarisregeling voor de kerkelijke medewerkers van de Nederlandse Hervormde Kerk.

Voor nadere informatie en sollicitaties met curriculum vitae kan men zich schriftelijk wenden tot:

Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen
Corn. Houtmanstraat 17
Utrecht.
t.a.v. de voorzitter.

Brieven worden ingewacht tot 14 dagen na verschijningsdatum.

„Want hun Ontfermer zal hen leiden en hen voeren aan waterbronnen" Jesaja 49 : 10b

HENK SCHOUTEN
en
BETTY VAN DER HAM

Wij gaan trouwen op dinsdag 18 mei 1976 om half drie in het Stadhuis van Eindhoven.
De kerkelijke inzegening door ds Jac. Schouten zal om half vijf plaatsvinden in de Baptistenkerk, Marconilaan 70, Eindhoven.

Gelegenheid tot feliciteren van kwart over zes tot half acht in de „Gertruda Hoeve", Van den Elsenstraat 23, Breugel.

Biltseweg 10, Boch en Duin
Ondiep 2a, Utrecht

Toekomstig adres: Faustdreef 161, Utrecht.

Naar zijn eigen getuigenis viert onze zoon, broer, zwager en oom

HIELKE BANDSTRA

de opstanding boven

„Als de bazuinen blazen, Gods allerlaatste appèl dan vaart een groot verbazen door Hemel, aarde en hel.
Dan rijzen in het licht de doden, die nu slapen en voor Gods aangezicht worden ook wij herschapen".

A. Bandstra-de Vries
Uit aller naam:

9 mei 1976

Dwinger 22, Staveren

Voor lichamelijke en geestelijke rust:
CAMPING „DE BETTELD"
te Zelhem
Telefoon 08342-1935
Ook gelegenheid voor jeugdgroepen

Op 9 mei werd door de Heer thuisgehaald onze zuster

TRIJNTJE MIEDEMA-KAREL

op de leeftijd van 84 jaar.
„Zij wandelde met de Heer"

Baptistengemeente Leeuwarden

Na een ernstige ziekte werd op 9 mei 1976 verlost door zijn Heer en Heiland onze broeder

HIELKE BANDSTRA

op de leeftijd van 59 jaar.
2 Cor. 5 : 1

Baptistengemeente Staveren

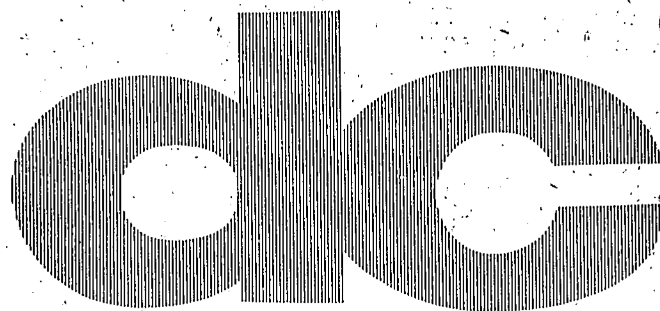

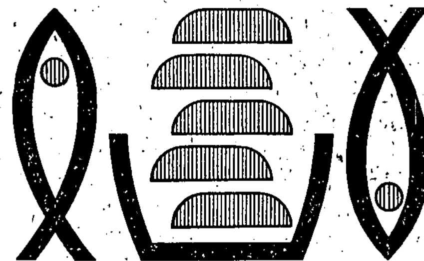
Op 3 mei in haar Heer ontslapen onze zuster

MARCHIEN FOLKERTS-POTGIETER

Zij was een van de mede-oprichtsters van onze gemeente

Baptistengemeente Emmen

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 21 - 21 mei 1976

DE NIEUWE UNIE-STATISTIEK

Groei van laatste jaren blijft zich voortzetten

Het kan zijn, dat de nieuwe Unie-statistiek op het moment waarop dit nummer van DC verschijnt ook reeds in het bezit is van de sekretarissen van de plaatselijke gemeenten. In elk geval, dezer dagen kwam het nuttige Adressenboekje van de Unie gereed, waarin - als de laatste jaren gebruikelijk - ook de statistische gegevens per 1 januari 1976 zijn opgenomen. Wat dit boekje moet kosten weten we niet; het zal enkele guldens zijn. Men kan het rechtstreeks bij het Uniebureau bestellen, maar gemakkelijker - en goedkoper (vanwege de portokosten) - is het wanneer men bestelt via de sekretarissen van de gemeenten. In het hiervolgende hebben we de gegevens provinciaal en/of gewestelijk gerangschikt, met daarnaast de gegevens van tien jaar geleden. De cijfers behoeven geen kommentaar.

Groningen	*1-1-76*	*1-1-75*	*aantal dopelingen*	*aantal leden tien jaar geleden*
Delfzijl	313	303	17	233
Foxhol	55	49	—	(bij Hoogezand)
Groningen N.	382	357	13	407
Groningen Z.	296	309	6	359
Hoogezand	341	337	24	353
Hoogkerk	(al enkele jaren geleden opgeheven)			37
Muntendam	170	188	4	208
Musselkanaal	219	222	2	241
Nieuwe Pekela	92	93	—	118
Siddeburen	45	45	—	41
Stadskanaal N.	182	485 *)	—	361
Stadskanaal Z.	226	*)	12	*)
Nieuw Buinen	101	*)	4	*)
Ter Apel	126	110	8	65
Veendam	173	163	12	142
Vriescheloo	127	116	7	125
Winschoten	155	137	17	120
	2973	2914	126	2810

*) In de loop van 1975 deelde de gemeente te Stadskanaal zich op in de gemeenten Noord-, Zuid- en Nieuw Buinen.

Friesland				
Dokkum	55	57	1	25
Drachten Bethel	73	72	—	114
Drachten Elim	82	78	2	*)
Harlingen	134	109	16	124
Haulerwijk	62	66	—	59
Heerenveen	98	96	8	69
Kollumerzwaag (Zandbulten)	39	45	—	57
Leeuwarden	259	259	6	275
Lemmer	61	55	2	*)
Makkum	31	32	—	29
Noordbergum	123	125	—	144
Sneek	288	287	5	214
Staveren	82	85	—	116
Workum	37	34	1	38
	1424	1400	41	1264

*) Na 1965 geïnstitueerd

BAPTISTEN IN GROOT BRITTANNIE

De baptistengemeenten behorende tot de Baptisten Unie van Groot Brittannië en Ierland telden op 31 december 1975 187.066 leden, een achteruitgang van 78. In 1975 werden 5.215 personen gedoopt, 108 minder dan het jaar ervoor.
De jeugdbeweging telde 39.009 jongeren, 2.075 meer dan een jaar eerder. Door het kinderwerk werden in 1975 142.278 kinderen bereikt.

Tot president van de Britse Unie werd benoemd Pastor Frank Goodwin (61), voorganger te Hinckley. Dr Ernest A. Payne werd vice-president.

BAPTISTEN IN AZIE

Volgens de laatste gegevens van de Baptisten Wereldalliantie telde Azië op 31 december 1975 1.338,837 baptisten; het jaar er voor 1.292,058. India telde de meeste baptisten, namelijk 749.738. De groei in Azië was in de afgelopen jaren als volgt: 1969 1.001,928; 1970 1.169.986; 1971 1.186,774; 1972 1.130,795; 1973 1.194,345; 1974 1.239,035.

Andere landen in Azië met opvallende grote aantallen zijn: Birma, 314,302; Korea 68.699; Philippijnen 77.747.

(De cijfers hebben geen betrekking op het Aziatische deel van de Sovjet Unie; van de Volksrepubliek China zijn geen cijfers bekend).

BAPTISTEN IN HET MIDDEN-OOSTEN

Het aantal baptisten in het Midden-Oosten is verleden jaar geslonken. Weliswaar steeg hun aantal in Iran van 137 naar 202 maar in Israël en de Gazastrook werd hun aantal kleiner. In Israël, inklusief de bezette gebieden bedroeg het aantal baptisten eind vorig jaar 240, het jaar ervoor 345. De ene gemeente in de Gaza-strook zag zijn ledental achteruitgaan van 33 naar 25. In het Midden-Oosten zijn totaal 38 gemeenten met 1.495 leden (verleden jaar 1.542). Deze achteruitgang wordt als een incidentele stagnatie beschouwd, want gedurende de laatste jaren was er voortdurend sprake van groei, zoals blijkt: 1969: 1.068; 1970: 949; 1971: 955; 1972: 1.008; 1973: 1.369; 1974: 1.390; 1975: 1.542.

De meeste baptisten bevinden zich in Libanon, 14 gemeenten met 594 leden. Dan volgen Jordanië met 10 gemeenten en 321 leden en Israël met 9 gemeenten met 240 leden. Syrië telt één baptistengemeente met 50 leden; Turkije één gemeente met 63 leden, Iran twee gemeenten met 202 leden en de Gaza-strook één gemeente met 25 leden.

Drenthe

Assen	85	79	6	57
Coevorden	80	77	6	87
Emmen	598	587	27	344
Emmercompascuum (Emmer-erfscheidenveen)	198	194	4	183
2e Exloërmond	138	144	4	182
Hoogeveen	208	184	13	77
Klazienaveen	55	41	4	*)
Nieuw Weerdinge	101	100	—	164
Valthermond	22	24	—	36
	1485	1430	64	1130

*) Na 1965 geïnstitueerd

Overijssel

Almelo-Geraniumstraat	213	192	19	152
Almelo-Nieuwstraat	152	152	3	135
Borne	36	35	2	50
Deventer	128	124	1	117
Enschede	270	260	22	253
Hengelo	390	379	20	371
Steenwijk	20	19	2	11
Vroomshoop	129	130	2	117
Westerhaar	134	124	3	91
Zwolle	147	144	5	75
	1619	1559	79	1372

Gelderland

Apeldoorn	187	174	16	137
Arnhem	371	361	24	241
Doetinchem	88	79	9	*)
Harderwijk	88	85	9	34
Zutphen	75	71	1	61
	809	770	59	473

*) Was in 1965 een „post" van Arnhem

Randstad

Alblasserdam	113	87	16	58
Alkmaar	74	91	3	78
Amsterdam C.	101	110	—	135
Amsterdam N.	75	82	2	51
Amsterdam W.	111	109	6	108
Dordrecht (Zwijndrecht)	72	49	10	31
's-Gravenhage	336	333	8	339
Haarlem	125	124	2	146
Den Helder	70	54	2	52
Krommenie	27	*)	—	*)
Leiden	126	111	7	50
Maassluis	19	15	5	**)
Pernis-Hoogvliet	97	90	10	62
Rotterdam C.	132	143	1	161
Rotterdam Z.	175	128	43	95
Scheveningen	47	49	—	67
Utrecht	279	254	13	226
IJmond	142	143	8	83
	2121	1972	136	1742

*) De gemeente Krommenie is in 1975 geïnstitueerd.
**) De gemeente Maassluis behoorde in 1965 nog niet tot de Unie; het ledental was in 1965 18.

Zuiden				
Eindhoven	348	332	20	267
Treebeek	118	109	3	165
Sittard	61	61	1	*)
	527	502	24	432

*) Was in 1965 nog een „post" van Treebeek.

Groei van 1975

Inklusief alle andere mutaties (uit andere gemeenschappen: 89; wederopname 47; overlijden 129; zich onttrokken 140; uitgesloten 16 en de saldi van attestatieverkeer en korrekties van ledenlijsten) was er in de bij de Unie aangesloten gemeenten in 1975 een netto-groei van 411 leden; het totale ledental bedroeg op 31 december 1975 (1.1.76) 10.958. In percentages uitgedrukt een groei van 3.89%. Het jaar ervoor was de nettotoename 329 (totaal 10.547 leden), of 3.22%.
In 1975 werden 529 personen gedoopt; dat is 5.01%. In het jaar ervoor werden 495 personen gedoopt; is 4.8%.

Gewestelijke vergelijking over tien jaar

Het is interessant om de provinciale en/of gewestelijke gegevens van nu te vergelijken met die van 10 jaar geleden. We krijgen dan het volgende:

	1975	*1965*		
Groningen	2.973	2.810	+ 163	+ 5.80%
Friesland	1.424	1.264	+ 160	+12.65%
Drenthe	1.485	1.130	+ 355	+31.41%
Overijssel	1.619	1.372	+ 247	+18.00%
Gelderland	809	473	+ 336	+71.03%(!)
Randstad	2.121	1.742	+ 379	+21.76%
Zuiden	527	432	+ 95	+21.99%
	10.958	9.223	+1735	

In tien jaar een groei van 1735, of 18.81%. v. D.

Na te volgen gedragslijn?

Voortdurend krijgen onze gemeenten te maken met mensen, die, hoewel behorend tot andere kerk- of geloofsgemeenschappen, onze diensten bezoeken. In meerdere gevallen worden deze kerkgangers overtuigd van de noodzaak zich te laten dopen. De vraag kan zich dan gaan voordoen, hoe de gemeente die deze doopaanvragen ontvangt moet handelen tegenover het kerkgenootschap waarvan de betrokkene lid is.
Onlangs kreeg een onzer voorgangers opnieuw hier mee te maken. Hij ontving een brief van de predikant van een andere kerk, met o.a. de volgende inhoud:

Zeer geachte kollega . . .
De kerkeraad van de . . . gemeente te . . . ontving van de familie . . . alhier de mededeling, dat zij bedankte voor het lidmaatschap van de . . . kerk en overgaat tot de Baptistengemeente van . . . De kerkeraad respecteert de redenen van de familie . . . om van kerkelijke richting te veranderen en heeft dan ook geen poging gedaan haar van deze stap te weerhouden. Bij een bezoek door mij aan hen gebracht naar aanleiding van dit bedanken op . . . vernam ik, dat u daar even tevoren ook was geweest voor een bezoek. Wie u ter kennis gebracht heeft dat de familie . . . de bedoeling had over te gaan naar uw gemeente is mij niet bekend; wel wil ik opmerken, dat het een zaak van collegiaal met elkaar omgaan is wanneer u mij als hun wijkpredikant tenminste even bericht gedaan had van het voornemen van de familie . . . Ik betreur het ten zeerste dat dit door u niet gedaan is. Ik ben van mening dat dit elkaar op de hoogte houden behoort tot de fatsoensregels van het tussen-kerkelijk verkeer en zeker mag ik een dergelijke gedragslijn verwachten van collega's die in één plaats werken.

Het antwoord van de betreffende voorganger ten aanzien van dat wat als een ‚fatsoensregel' naar voren werd gebracht, luidde als volgt:

Geachte kollega,

Met belangstelling nam ik kennis van uw schrijven van . . .
Graag wil ik daarop als volgt reageren:
Het is mijn gedragslijn . . . eigener beweging geen kontakt te zoeken met hen die, behorende tot een andere kerk- of geloofsgemeenschap, onze diensten regelmatig bezoeken. Ook de ouderlingen van onze gemeente houden zich aan deze regel.
Ik kom pas dan bij die mensen wanneer ze om een bezoek vragen. Bij dat bezoek verklaar ik nadrukkelijk, dat ik hen op hun verzoek bezoek en dat ik dit bezoek niet zal herhalen. In meerdere gevallen heb ik tijdens dergelijke bezoeken er bij deze mensen op aangedrongen toch trouw te zijn aan de belofte die zij eens in hun eigen kerkgemeenschap hebben afgelegd.
Wat nu de familie . . . betreft: ook ten aanzien van hen heb ik me aan de door mij gevolgde regel gehouden.
Het antwoord op de vraag die u mij stelt, wie mij op de hoogte heeft gebracht van hun voornemen over te gaan naar onze gemeente, is heel eenvoudig te beantwoorden: het echtpaar . . . zelf.
Ik verschil met u van mening over de gedachte, dat ik u op de hoogte zou behoren te stellen van het voornemen van, in dit geval, het echtpaar . . . over te gaan tot de baptistengemeente. In al dergelijke gevallen is onze „voorwaarde", dat de betrokkenen zelf hun lidmaatschap van de kerk waartoe zij behoren opzeggen. Alvorens over te gaan tot het bekend maken van deze „doopverzoeken" en het nemen van maatregelen die behoren tot de procedure van het inwilligen van dergelijke verzoeken, nemen wij een bepaalde periode in acht waarin de betrokkenen redelijkerwijs door de predikant of ouderlingen van hun kerkgemeenschap bezocht kunnen worden. Ten aanzien van het echtpaar . . . kon deze periode zeer kort zijn, omdat u en uw kerkeraad nogal snel hebben gehandeld.

In een onlangs gehouden vergadering waarin bovenstaande korrespondentie - behorende tot de agenda - ter sprake kwam werd het verzoek tot de geadresseerde gericht, zijn antwoord - indien mogelijk - in DC te plaatsen. De reden (en de inwilliging) van dit verzoek is de overweging, dat wellicht meerdere gemeenten (en voorgangers) met dergelijke vragen te maken hebben; zij zouden wellicht - indien reeds niet het geval - dezelfde gedragslijn kunnen volgen. Red.

MEDEDELING

△ Ds J. Bouritius, voorheen te Arnhem, woont thans: Schoolstraat 58, Musselkanaal; tel. 05990-2384.

ZAND en ZAAD

Er zijn gemeenteleden die een duidelijke voorkeur hebben voor bepaalde liederen. Ik zou u namen kunnen noemen. Een zuster die zo graag lied 311 uit L. & G. zingt: O God van hemel, zee en aard. Een broeder die, als hij de kans krijgt, ons 362 aanbiedt: Verlosser, Redder, Heer. Ik mag dat wel.

Er zullen ook voorgangers zijn die erg gehecht zijn aan een zeker Schriftgedeelte. Ook nu noem ik niemand maar ik heb meerdere malen gekonstateerd dat een van hen herhaaldelijk terugviel op Rom. 8, vooral de verzen 31-39. En waarom niet?

Voor mij is de keus van zowel lied als Schrift te groot, maar dezer dagen heb ik weer mijn vreugde gehad aan wat de Heer de uit zijn lood geslagen Elia op de Horeb liet beleven. Er stak een geweldige storm op, daarna een angstverwekkende aardbeving en dan een laaiend vuur. Waartoe? Om deze geweldenaar duidelijk te maken dat God er niet in was. Elia had net de Karmel achter de rug. Daar was wel het een en ander gebeurd. Vuur viel van de hemel en een stormwind joeg Acheb naar Jizreël. Vierhonderdvijftig profeten van de Baäl werden omgebracht en de Heer scheen gered door al deze grote daden. Misschien wilde God zijn knecht leren dat hij andere wegen ging. Meer het suizen van een zachte koelte. Zoals in de geschonden hof toen twee mensen het geluid van de Here God hoorden, die in de hof wandelde in de avondkoelte.

Johannes, de Doper, kwam in de geest en de kracht van Elia, als een stormwind opgestoken, oude vormen verbrekend, oude ‚geloofsartikelen' wegvegend, de bijl aan de wortel der bomen leggend. Angstig kwamen de mensen: de scharen, de tollenaars, de soldaten met de steeds herhaalde vraag: Wat moeten wij doen? Deze herrezen, teruggekeerde Elia stelde zijn eisen. Als in een beving brak de korst der aarde. Zeker heeft God zijn Elia gebruikt en even zeer vervulde Johannes zijn taak maar het was niet het suizen van een zachte koelte. De verademing kwam eerst toen in de synagoge in Nazaret gelezen werd dat de Geest des Heren op hem was en dat hij armen het evangelie zou brengen. Gevangenen zouden in vrijheid worden gesteld, blinden de bloemen zien en verbrokenen zouden opgericht worden. Die dat las en zei: Heden is dit schriftwoord in vervulling gegaan, was Jezus. God zelf is niet in het geweld. Hij twist of scheeuwt niet en niemand zal op de pleinen zijn stem horen. Het geknakte riet zal hij niet verbreken en een smeulende vlaspit niet doven. Want de Geest des Heren kwam. Toen Jezus gedoopt werd opende zich de hemel en de heilige Geest daalde op hem neer. Jezus keerde, vol van de heilige Geest, terug van de Jordaan en ging niet in op de voorstellen van de duivel en nadat deze satanische aanvallen waren afgeslagen keerde Jezus in de kracht des Geestes terug.

Niet minder dan driemaal wordt hier de sleutel tot het geheim van Jezus getoond: de Geest van God. Binnen de wanden van hart en denken woonde deze Geest en domineerde elk woord en elk besluit.

Voor de zoveelste keer gaan we het Pinksterfeest vieren. Velen begeren Gods stormwind en vuur. Het is begrijpelijk want het is moeilijk in het geloof te leven dat de zachte krachten winnen. Dat ontferming en bewogenheid meer aan- en uitrichten dan geweldige windvlagen en tongen als van vuur. Maar Jezus bewoog zich langs het steile pad der liefde en van meeleven. Hij ontving het uitvaagsel: Hij was de hope der zondaren.

Wat was Jezus mentaal sterk en welk een priesterlijke mentaliteit bezat de vorst des levens. Die geest te bezitten maakt tot andere mensen, die hun gedrag niet afstemmen op deze wereld. Ze worden door een nieuw inzicht geleid. Geen aardsgezinde, hoe vroom schijnbaar ook, zal ze aksepteren. De steilte van Nazaret ligt naast de heuvel Golgotha en de vijand van God zal vandaag en morgen triomferen. Maar daar achter ligt de overwinning des Heren.

Hoort, het ruist in alle sferen. Geest des Heren, wij verwachten uit uw volheid licht en kracht.

Huizinga

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

We stijgen gestadig met het totaal bedrag aan giften. We zijn per 17 mei gekomen op f 74.820,21.

Aan jaarlijkse giften is tot op heden f 5.297,50 toegezegd.

Dat ziet er goed uit.

Ik hoop dat ik spoedig kan melden dat de honderdduizend bereikt is.

PW

VERENIGING TOT STICHTING VAN EEN BAPTISTENGEMEENTE VOORNE-PUTTEN OPGERICHT

Leden van de baptistengemeente te Pernis-Hoogvliet zijn er onlangs toe overgegaan een Vereniging tot stichting van een baptistengemeente op Voorne-Putten op te richten. Er is een voorlopig dagelijks bestuur gekozen dat bestaat uit: W. Meijwes, voorzitter; H. J. de Graaf-Meijwes, sekretaresse; J. Nijmeijer, penningmeester.

De Vereniging belegt diensten in het Noorderlicht (flat Jac. Catsstraat 22) te Spijkenisse. Ook worden in hetzelfde gebouw donderdagsavonds om de veertien dagen bijbellezingen-bidstonden gehouden.

Het adres van de sekretaresse is: Heerenlaan 16, Heenvliet.

EERSTE PAAL VOOR NIEUW VERZORGINGSHUIS VAN TABITHA IN AMSTERDAM-OOST

Op 25 mei a.s. om half vier zal een aanvang worden gemaakt met de bouw van een nieuw verzorgingshuis van de Stichting Verpleeg- en Verzorgingshuizen Tabitha - Amsterdam aan de Van 't Hofflaan te Amsterdam-Oost.

De eerste paal voor dit gebouw zal worden geslagen door de heer A. N. J. Reinders Folmer, arts, hoofd der afdeling Geriaterie van de Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst te Amsterdam.

100 JAAR ARBEID IN HAULERWIJK

Op 2 juni 1976 is het honderd jaar geleden dat de aanzet werd gegeven tot het stichten van een baptistengemeente te Haulerwijk. Alhoewel de instituering in 1880 plaatsvond, menen we er goed aan te doen om dit begin op zondag 30 mei a.s. te gedenken.

We gaan dit op eenvoudige wijze doen; de morgendienst zal staan in het teken van de herdenking.

Dr J. Reiling, oud-voorganger van onze gemeente, is bereid gevonden deze dienst te leiden; verdere medewerking zal worden verleend door ons zangkoor.

Na de dienst drinken we gezamenlijk koffie en we hopen dat we hierbij veel oud-Haulerwijksters mogen begroeten.

Voor 's avonds is een evangelisatiedienst gepland; hieraan werkt mee de „Jeugdkantorij" uit Bergum.

Oud-leden, oud-vrienden en verdere belangstellenden nodigen we van harte uit om met ons te gedenken en ook om met ons de naam van Jezus Christus, ons fundament, naar buiten toe groot te maken. Als u van ver moet komen, geef het dan even door aan onze sekretaris br W. Piek, Acacialaan 34 te Roden; tel. 05908-16191; deze zorgt er dan voor dat u bij onze gastvrije leden wordt ondergebracht.

Gr.

GENERATIEKONFLIKTEN

„Ik schrijf u, vaders, want gij kent Hem die van den beginnen is.
Ik schrijf u, jongelingen, want gij hebt den boze overwonnen.
Ik schrijf u, kinderen, want gij kent den Vader". 1e Johannesbrief 1 : 13

Onze tijd is meer dan ooit te voren het toneel van een snelle omwenteling geweest. Wat er op sociaal en medisch gebied is gepresteerd heeft ons gedrag op veel punten doen veranderen. Een opmerking als: „Je moet je niet zo druk maken, elke tijd heeft spanningen tussen ouders en kinderen gekend", is een dooddoener. Want al waren er spanningen, men bleef zich toch binnen hetzelfde kader bewegen, uitzonderingen daar gelaten. (Tot die uitzonderingen reken ik de reformatietijd en de Franse revolutie). Het probleem van onze tijd is, dat de jeugd een heel stel normen die voor ons onaantastbaar waren (en het in ons hart nog zijn) over boord heeft geworpen. Maar dat betekent niet, dat ze zonder God of gebod leven.

Zo maar een paar voorbeelden

1. Eerlijkheid. Ze zeggen wat ze denken. Zonder omhaal van woorden; direkt. Ouderen moeten zich niet meteen gekwetst voelen (Heleen, hoe kun je dat nu tegen je moeder zeggen!?), maar nagaan of er geen waarheid in het gezegde schuilt.

2. Ze zijn erg gesloten waar het over het eigen ik gaat. Men praat niet graag over zichzelf: „Ik ben van mezelf en van niemand anders!" Verhalen zoals ouderen die over zichzelf, hun gevoelens en verhoudingen vertellen vinden ze onsmakelijk exhibitionisme. Een meisje: „Als je alles over jezelf vertelt kun je je niet meer in jezelf terugtrekken".

3. Ze hebben een vriend of vriendinnetje. Het sleutelwoord is niet meer „liefde" maar „vriendschap". „Echte vriendschap is waardevol en fijn. Liefde is zo'n groot woord. De meesten die over liefde kletsen maken het toch niet". Ze menen dat liefde moet groeien. En dat zien ze ook heus wel bij anderen. Een goede huwelijksverhouding tussen hun ouders en grootouders weten ze naar waarde te schatten.

4. Ze eisen het recht op om zelf fouten te mogen maken. „Ik moet nu leven. Veel van wat mijn ouders willen ging misschien in hun tijd, maar nu niet meer".

5. Ze leggen verbanden die ouders niet zien. Een vader maakt een opmerking over een paar „werkschuwe" jongens uit zijn kennissenkring. Zegt zijn dochter: „Welja, klets maar raak. Waarom zeg je niks over kistkalveren, kippen in legbatterijen en de godgeklaagde praktijken in de varkenshouderij? Dáár zegt mijnheer niets van!" Pas als morele bewogenheid bij ouderen voor de jongeren herkenbaar wordt gaan ze echt luisteren.

6. Een geest van: „Leven en laten leven". Karel vindt Joop en Jan fijne jongens. De vader van Karel: „Dat je die twee onder je vrienden rekent. Die wonen bij elkaar en iedereen kan wel zien wat dat voor knapen zijn". Karel kijkt zijn vader onbegrijpend aan: „Maar pa..., dat zijn toch hún zaken".

7. Ook wanneer ze geloven doen ze dat anders dan wij. Ze halen uit de bijbel teksten die ons misschien weinig zeggen maar die voor hen het einde zijn. De eerste vijf boeken van de bijbel zijn op het ogenblik bijzonder in, alsook bepaalde gedeelten van de profeten. Dat komt vooral door de vele sociale wetten die er in staan.

8. De jeugd stelt zijn eigen normen. In Israël vertelde een kibboetsbewoonster ons dat de ouders in Israël de laatste tijd tolerant stonden tegenover voorechtelijke geslachtsverkeer van hun kinderen. En wat zie je? De kinderen zijn in hun ontwikkeling al weer ergens anders. Ze doen, ook in het leger, veel aan bijbelstudie. En voor veel meisjes in Israël is het op het ogenblik weer helemaal het einde als je in het wit: als maagd, het huwelijk in kunt gaan.

Ik eindig met nog een citaat:

„Wat ik onze ouders zou willen vragen is gewoon wat vertrouwen. Laat het ons nu eens op onze manier proberen".

Misschien is dat wel het beste.

G. H. W. Pflaum

(In Contactblad Groot-Rotterdam)

„Bereidt de Weg", is het thema van de Nationale Jeugddag. Aan het programma werken mee:

ds Piet Brongers, ds Anne de Vries, ds Henk Schaap, CHOOSEN PEOPLE, Amerikanen van Interland Evangelisatie, THE SINGING FOLLOWERS en de groep Silo met de musical GROOT NIEUWS.

Bond van Baptisten Gemeenten in Friesland

PROGRAMMA VAN DE ONTMOETINGSDAG D.V. ZATERDAG 22 MEI A.S. IN GAASTERLAND

Plaats: in een grote tent, staande op het terrein van kampeerboerderij Van Keulen, Kippenburg 1 (bij Oudemirdum).
Thema: „Samen onderwerg", onderverdeeld in 3 korte toespraken: „Samen één", „Samen uit", „Samen thuis".
Muzikale medewerking: Chr. Brassband „Hosannah" uit Leeuwarden.
Eerste bijeenkomst: vanaf half twee tot 3 uur.

a. Gezellig theedrinken.
b. **Muziek van de brass-band.**
c. Opgewekt zangkwartiertje.
d. Opening door de voorzitter ds W. Hessels.
e. Toespraken: ds P. Jager van Noordbergum: „Samen één"; ds C. Molema van Makkum: „Samen uit".

Van 3 tot 4 uur: Ontspanningsprogramma voor jong en oud.
Van 4 tot 4.30 uur: Koffiepauze (muziek van de brass-band).
Van 4.30 tot 5.30 uur: Slotbijeenkomst.

a. Muziek van de brass-band.
b. Toespraak: ds K. Corporaal van Leeuwarden: „Samen thuis".
c. Slotwoord door de voorzitter.

Er zijn speciale kinderprogramma's van 2-3 uur en van 4-5 uur.
We zingen uit de bundel Lofzangen en Gebeden of Joh. de Heer, neem deze vooral mee!
Komt u allen zoveel mogelijk, bidt de Heer om een gezegende middag!
Geniet tevens van een prachtige wandeling in Gaasterlands mooie bossen!

HOE KOMEN WE ER?

Per eigen vervoer reist u, komende vanaf Balk, langs de prachtige nieuwe verkeersweg, tot u **links** de afslag **Oudemirdum** krijgt, dan **over** ongeveer 100 meter, slaat u linksaf en u bent bij de boerderij Van Keulen, waar de tent staat.
Voor mensen uit de richting Koudum of Staveren geldt dezelfde weg, maar deze slaan dan **rechtsaf** bij bord Oudemirdum.
Als u goed oplet, dan kan het niet verkeerd gaan.
Reist u met **openbaar vervoer** dan zijn de tijden:
Vertrek van Sneek: 12.47 uur. Aankomst Balk: 13.30 uur.
Vertrek van Heerenveen: 12.36 uur. Aankomst Balk 13.30 uur.
Vertrek van Bolsward: 11.48 uur. Aankomst Oudemirdum: 12.47 uur.
Vertrek van Workum: 12.11 uur. Aankomst Oudemirdum 12.47 uur.
Zowel in **Balk** als in **Oudemirdum** zullen dan auto's staan die voor vervoer naar **Kippenburg** zorgen.
Indien er meerderen uit één gemeente per openbaar vervoer reizen, wilt u dit dan aan ondergetekende doorgeven? Wij moeten dit nl. weer aan de „FRAM" doorgeven! Akkoord!

Tot ziens, uw

B. v. d. Meer,
sekretaris „Friese Bond",
Cort v. d. Lindenstraat 44,
Harlingen; tel. 05178-2338

Lezen en luisteren

Na het hooggebergte van Abrahams leven komen we in het rustigere landschap van Isaäks bestaan. Het is niet gemakkelijk de zoon van een groot vader te zijn. Tenzij men de geaardheid heeft van deze Isaäk, de stille, die in spannende dagen het veld ingaat om te mediteren. Onwillekeurig vraagt men zich af wat deze man heeft overgehouden van zijn ervaring op de Moria toen hij gebonden op het altaar lag en wachtte op het ogenblik dat zijn vader zou toestoten. Het moet een onuitwisbare indruk op hem gemaakt hebben. En zijn gedachten over God, de eisende en de gevende, moeten lang met elkaar om de voorrang gestreden hebben. Hoe kan een mens het ene met het andere kombineren?

De meeste indruk maakt op mij hoofdstuk 26 vanaf vers 12.

Om te kunnen leven is water onontbeerlijk. Hoe meer mensen en dieren er samen zijn hoe meer zorg er zal zijn om dat water. Isaäks bezit breidde zich in de loop der jaren uit. Hij had kudden kleinvee en runderen en dat bezit eiste weide en water.

Weg gemanoeuvreerd uit het land der Filistijnen werd water voor deze nomadenstam een levenszaak. Hij liet de putten, die eens door zijn vader werden gegraven maar door de Filistijnen met stenen volgestort waren, schoonmaken. Hij noemde ze met dezelfde namen waarmee z'n vader ze genoemd had. Zoals men in deze streken huizen en schepen een naam geeft. Voorts graven zijn knechten in het dal en vinden daar een put met levend water, een echte bron. Andere herders betwisten het recht van Isaäk op de bron. Hij laat die aan hen over. Er wordt een nieuwe put gegraven. Daar over wordt getwist en hij breekt vandaar op. Weer wordt een put gegraven en daarover wordt niet gestreden. Eindelijk Rehoboth: de Heer heeft ons ruimte gemaakt. Daarna reist hij wel verder, naar Berseba. Toen bouwde hij een altaar en riep de naam des Heren aan. Hij wist wat een altaar was en waarvoor men ze bouwde. En zijn knechten groeven daar een put. Op Abimelechs verzoek sluit Izaäk een niet-aanvalsverdrag met hem. Isaäk was groot, sterk en invloedrijk geworden. En te dien dage kwamen z'n knechten hem bericht brengen over een put die zij gegraven hadden. Kunt u het nog bijhouden, al die putten, bronnen? Hoe ziet voor u de man er uit, die er bij staat, ze namen geeft, maar ze overlaat aan hen die er om willen twisten?

Isaäk moge geen indrukwekkend beeld achterlaten, vooral niet als u ontdekt dat hij graag lekker at, maar zijn wijken voor geweld is voor mij niet uit angst voor dat geweld, maar omdat hij eens, lang geleden, een dodelijk geweld in de ogen keek en dat hij niet kon rijmen met het leven dat God schenkt. Niet neemt. Groot is niet hij die het zwaard trekt, al zal deze 'moedige' altijd bijval vinden, hoe dat zwaard er uit moge zien. Hij is groot, volwassen, die de woorden van Jezus van Nazaret gehoord en geloofd heeft: geef hem ook je mantel. Maak die machtige machteloos door geduld en door liefde. Maar Jezus werd met die theorie wel het kind van de rekening? Daarom heeft God hem ook uitermate verhoogd en hem de naam boven alle naam geschonken, opdat in die naam alle knie zich zou buigen, elke tong hem zou prijzen.

U weet dat Isaäk trouwde met Rebekka. U herinnert zich hoe de oude rentmeester Eliëzer door Abraham werd uitgezonden om een vrouw te zoeken voor zijn zoon. Bent u het vergeten dan moet u hoofdstuk 24 toch nog eens lezen. Een heerlijk verhaal. Toen Eliëzer haar gevonden had, en wat mooi is, dat beschreven, bracht Isaäk haar in de tent van zijn overleden moeder en hij nam Rebekka, en zij werd hem tot vrouw en hij kreeg haar lief. Zo vond Isaäk troost na de dood van zijn moeder. Veelzeggende woorden. Of het huwelijk gelukkig was? Wat is een gelukkig huwelijk? Nu bad Isaäk de Heer voor zijn vrouw, want zij was onvruchtbaar. De Heer liet zich door hem verbidden en zijn vrouw Rebekka werd zwanger. Een tweeling werd geboren: Esau en Jakob. Wij, die bij de bijbel opgroeiden, weten van de menselijke schering en de goddelijke inslag. En daaruit bestaat het weefstuk van het leven. Huizinga

---

LANDDAG IN SCHIPBORG OP TWEEDE PINKSTERDAG A.S.

Uitgaande van de Groninger Bond wordt dit jaar opnieuw een landdag gehouden in het mooie Drentse Schipborg.

Het programma is gevarieerd met veel zang en muziek terwijl ook het gesproken woord in ruime mate in het programma is opgenomen.

Tegen redelijke prijzen kunnen koffie, frisdranken enz. gekocht worden.

Langs de toegangswegen wordt door middel van pijlen de weg gewezen.

De toegang is vrij, en mocht u in de buurt zijn op Tweede Pinksterdag dan wordt u hartelijk uitgenodigd de landdag te bezoeken. J. v. T.

BEROEPINGSWERK

IJmuiden: beroepen en aangenomen, A. H. Agtereek, Rijnsburg.

Kom ook op de Nationale Jeugddag, een ontmoetingsdag voor de baptisten-jeugd en ieder die zich bij hen thuis voelt.

Kom op Hemelvaartsdag naar De Vinkenhof.

ZOMER-EXPLO '76 IN LEIDEN

Van 29 juli tot 7 augustus a.s. zullen vele christenen naar Leiden trekken om daar deel te nemen aan een konferentie die de naam Zomer-explo '76 meekreeg. De organisatoren van de konferentie hebben zich tot doel gesteld om de deelnemers verder toe te rusten in hun geestelijk leven en hen in te schakelen om vele duizenden mensen uit Leiden met het evangelie te konfronteren. Ook hopen zij dat de konferentie een stimulans zal zijn voor het geloofsleven in Leiden.

Het ligt in de bedoeling om alle gezinnen uit Leiden vlak voor de konferentie een krant aan te bieden waarin ze met het evangelie gekonfronteerd worden. Ook worden ze uitgenodigd om deel te nemen aan een viertal open evangelisatie-avonden.

Verder is er nog een fakkeloptocht gepland, met het doel te wijzen op Jezus Christus.

Om alle mensen die tijdens de evangelisatie-aktiviteiten belangstelling tonen op te kunnen vangen, werden begin dit jaar enkele toerustings-konferenties voor gemeenteleden in Leiden gehouden. In februari en maart namen ongeveer 300 mensen vijf woensdagavonden achter elkaar deel aan enkele praktische gerichte bijeenkomsten.

Het hele konferentie-gebeuren wordt georganiseerd door Campus Crusade for Christ, een internationale en interkerkelijke organisatie, in samenwerking met een interkerkelijk samenwerkingsverband uit Leiden.

In deze InterKerkelijke Evangelisatie Samenwerking (IKES) zijn vertegenwoordigd: De Chr. Geref Kerk, de Baptistengemeente, de Geref. Kerk vrijg. b.v., een Ned. Herv. wijkgemeente, de evangelisatieraad van de Geref. Kerk en een Evang. Christen Gemeente.

ARTIKELEN OVER EEN BEZOEK AAN RUSLAND

Ds Th. van der Laan hoopt ingaande volgende week zijn artikelenserie over zijn recent bezoek aan Rusland voort te zetten. Red.

KOLLEKTE

De bekende ‚Lottie Moon kerstkollekte', die elk jaar in de gemeenten van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) wordt gehouden en waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor de zending, heeft deze keer meer dan $26 miljoen opgebracht. Dat is $2 miljoen meer dan werd begroot en $3 miljoen meer dan het jaar ervoor.
Deze jaarlijkse kerstkollekte wordt al gehouden sinds 1888.

KOOR OP REIS

Het 27 stemmen tellende zangkoor van de Poolstalige baptistengemeente te Glain bij Luik in België, heeft tijdens de paasvakantie een concertreis gemaakt langs verschillende baptistengemeenten in Polen, o.a. in Warschau. De meeste koorleden, hoewel van Poolse afstamming, waren nooit eerder in Polen geweest. De Poolse gemeente te Glain is een van de grootste baptistengemeenten van België.

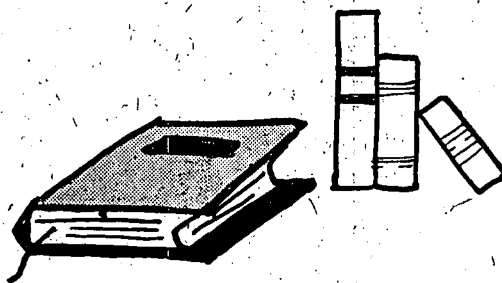
LUTHERANEN IN NEDERLAND

In ELK (veertiendaags orgaan van de Lutherse Kerk in Nederland) gelezen:
Het aantal leden is nu 18.706, een afname van ruim 4% in 1975. De toeneming door belijdenis bedroeg 103 (vorig jaar 78). Van de doopleden werden er maar 46 afgeschreven wegens belijdenis, zodat meer dan de helft der nieuwe leden uit niet-gedoopten bestaat. Doopleden zijn er nu 19.477 (afname 6½%).
In de totaal-cijfers blijken er uit de gemeenten meer leden te zijn vertrokken dan aangekomen: zo raakten er 37 leden en 132 doopleden zoek.
De mutaties naar en van andere kerken houden elkaar zowat in evenwicht (52 tegen 44). Het belangrijkste ledenverlies komt door overlijden (569) en schriftelijk bedanken (216). In de kleinere gemeenten loopt het cijfer der kerkelijke begrafenissen ongeveer parallel met het aantal overledenen. In de grotere gemeenten blijken echter lang niet voor alle overleden leden kerkelijke begrafenissen plaats te vinden. Zo waren er in Amsterdam maar 8 begrafenisplechtigheden, terwijl er 180 leden overleden......
Het verschijnsel ‚belangstellenden' kon niet in alle gemeenten in cijfers worden uitgedrukt: in 27 van de gemeenten telde men 410 niet-Lutheranen die aan het gemeenteleven deelnamen.

OPGELET

Zoals in voorgaande jaren zal ons weekblad in de maanden juni, juli en augustus telkens om de twee weken verschijnen.
De data waarop DC in deze maanden verschijnt zijn: 4 en 18 juni, 2, 16 en 30 juli, 13 en 27 augustus.
Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden.

Wat zullen we lezen?

zondag	**23 mei**	**Psalm 103**	**Koning van allen**
maandag	**24 mei**	**Handelingen 9 : 32-43**	**Een dode in Joppe**
dinsdag	**25 mei**	**Handelingen 10 : 1- 8**	**Een verbaasde heiden**
woensdag	**26 mei**	**Handelingen 10 : 9-23a**	**Een verbaasde apostel**
donderdag	**27 mei**	**Handelingen 10 : 23b-33**	**Jood en heiden**
vrijdag	**28 mei**	**Handelingen 10 : 34-48**	**Heer van allen**
zaterdag	**29 mei**	**Psalm 72 : 1-5**	**Het recht van de koning**

MEER THEOLOGIE-STUDENTEN AAN S.B.C.-SEMINARIES

Bij de zes theologische seminaries die verbonden zijn met de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) is het aantal studenten in de laatste vijf jaar met 55.16% gestegen. Het aantal inschrijvingen in 1969-'70 was 5.665 en in 1975-'76 8.790.

BAPTISTEN IN AFRIKA

Het aantal baptisten in Afrika is in 1975 gestegen van 791.266 in 1974 tot 827.664. De grootste aantallen worden aangetroffen in Zaire (238.330), Nigeria (144.717) en Kameroen (87.387). Andere landen met aantallen boven de tienduizend zijn: Angola (13.815), Centrale Afrikaanse Republiek (40.000), Kenia (18.100), Liberia (40.650), Malawi (56.832), Mozambique (36.925), Rhodesië (11.738), Rwanda (18.616), Zuid-Afrika (55.729), Tanzania (15.827), Zambia (17.721).

AMERIKA HEEFT PROFETISCHE VERMANING NODIG

Amerika heeft een profetische vermaning nodig, zei de industrieel J. Irwin Miller, oud-president van de Nationale Raad van Kerken op een nationale bijeenkomst voor christelijk burgerschap onlangs te Washington gehouden. De kerk heeft gefaald profetisch te spreken ten aanzien van zakenmensen die mensen hebben omgekocht om hun omzet te verhogen en regeringsautoriteiten die gelogen en bedrogen hebben om hun aktiviteiten te dekken. Amerika is thans een morele puinhoop en de meeste Amerikanen schijnen zich met die teruggang verzoend te hebben. Helaas is de kerk in het algemeen gesproken er niet op voorbereid een profetische rol te spelen. "De profeet is nooit populair geweest. De mensen hebben haast nooit naar zijn boodschap willen luisteren", aldus de heer Miller die tot het kerkgenootschap van Disciples of Christ behoort.

gemeenteberichten

DE SPANNINGEN ZIJN VERBROKEN

Delfzijl - (P.W.B.). Het zal niet vaak, of misschien zelfs nog nooit zijn voorgekomen dat bovenstaande woorden als aanhef van een gemeentebericht werden gebruikt. En toch is dit in onze gemeente het geval. We hebben hier nl. drie keer vier weken in spanning gezeten.

Het was rond de jaarwisseling dat onze voorganger ds W. Kos een beroep had van de gemeenten Vroomshoop-Daarlerveen. We konden er echter niet aan denken dat dit beroep zou worden aangenomen. Maar er is veel gebeden of de Heer onze voorganger het duidelijk wilde maken, wat de wil des Heren was. En al hadden we ds Kos ook heel graag voor onze gemeente behouden toch kunnen we er in berusten, dat de Heer hem ook straks in bovengenoemde gemeenten wil gebruiken in Zijn dienst, overtuigd zijnde dat ook deze gemeenten een voorganger broodnodig hebben.

De broeders van onze raad zaten niet stil en zo werd na enkele weken een beroep door de gemeente uitgebracht op ds Van 't Wout te Utrecht. Na vier weken van spanning en gebed vernamen we dat dit beroep niet was aangenomen.

Enige tijd later deed de gemeente een beroep op ds H. v. d. Werf (Doetinchem-Zutphen). Toen dan zondagmorgen 6 mei ds Kos meedeelde dat ds Van der Werf het beroep naar onze gemeente had aanvaard, werden we allen stil en dankbaar dat de Heer zo spoedig onze gebeden heeft verhoord, en het was dan ook een welgekozen gezang 9 dat de gemeente staande zong, Wij loven u o God, wij prijzen uwen naam! Het eindigt met de woorden: Nooit hebt Gij hun beschaamd, die op uw goedheid bouwen.

Maar ook is er gebeden voor die gemeenten die ds Van der Werf straks gaat verlaten; we hopen van harte broeders en zusters aldaar, dat ook Gezang 9, in 't bijzonder de laatste regel, in uw gemeenten ervaren mag worden.

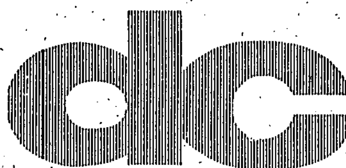
Dat ds Kos nog zo lang in ons midden blijft vindt zijn oorzaak in het feit dat we van 22-31 mei een Interland Evangelisatiecampagne hopen te houden met Amerikaanse broeders en zusters die verschillende gemeenten in ons vaderland bezoeken en waarvoor zeer veel voorbereidingen getroffen, maar bovenal veel gebeden mag worden, want dan alleen mogen we de volle zegen verwachten.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Op 27 mei komen een 1000 man op De Vinkenhof om de Nationale Jeugddag te vieren. Het programma begint om kwart voor tien en om vier uur is de sluiting.

Naast de programmapunten: optreden van muziekgroepen, groepsgesprekjes en een evangelisatie-jeugddienst, kun je de informatiemarkt langs gaan; er is een fotowand met foto's van het Vijftigjarig Jubileum van de N.B.J.B. en er zijn konsumptiestands. De entree is *f* 5,—, kinderen van 6 tot 12 jaar *f* 2,50. Kom ook naar De Vinkenhof.

Na een moedig gedragen lijden is heengegaan naar het feest van zijn Heer en Heiland onze innig geliefde man, vader en grootvader

HYLKE BANDSTRA

op de leeftijd van 59 jaar.

Romeinen 6 : 11

Scharl, 9 mei 1976

Scharl: M. Bandstra-v. d. Meer
Corunna: Wouter
Scharl: Age en Siedske
Staveren: Siepie en Jeltsje
Oudemirdum: Jentje, Jetske en Hylke
Scharl: Pieter
Japie en Lenie
Nico
Fekke
Anneke
Sneek: Wiesje

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland, onze geliefde moeder, groot- en overgrootmoeder

TRIJNTJE KAREL
weduwe van Jan Miedema

in de ouderdom van 84 jaar.

Rom. 6 : 8

Leeuwarden, 9 mei 1976.
Boshuizen Gasthuis, Jacobijner Kerkhof 7

Amsterdam: R. Miedema
F. Miedema-Rijpsma
Wassenaar: E. v. d. Meer-Miedema
J. v. d. Meer
Zwolle: C. Miedema
M. Miedema-Akkerman
Klein- en achterkleinkinderen

Korrespondentieadres: Standerdmolen 20, Amsterdam-Molenwijk.

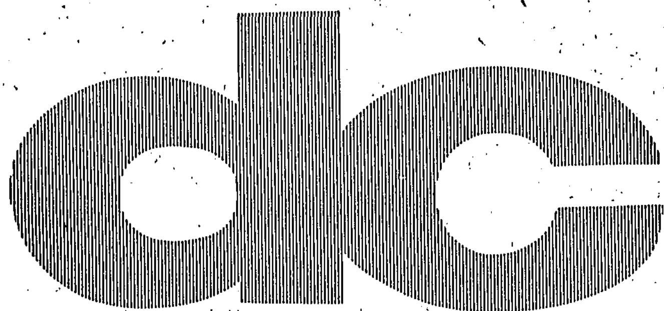
Op 1 mei 1976 nam de Heer tot Zich onze zuster

WUBBEGINA DE BOER-DE JONGE

op de leeftijd van 64 jaar.

„God heeft ons geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden thuiskomst".

Baptistengemeente Eindhoven

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 22 - 28 mei 1976

Wat is wereldgelijkvormigheid?

„— hij heeft aan hardrijderij op schaatsen meegedaan. De Heer heeft hem daarvoor bezocht met ziekte. Hij is gewezen op zijne gelijkvormigheid in dezen met de wereld".

(Zie „Uit een archiefstuk", elders in dit nummer). Dergelijke aantekeningen - of het nu om een hardrijderij op schaatsen gaat of om een ander „wereIds vermaak" - zullen in de oude ledenboeken van onze (en andere) gemeenten betrekkelijk veelvuldig te vinden zijn. Onze „vaderen" hebben er, zo leert de overlevering, nauwlettend op toegezien, dat de kudde die aan hun zorgen was toevertrouwd zich onberispelijk en onbevlekt van deze wereld bewaarde.
Eén van de verzoekingen waaraan de gemeente voortdurend werd blootgesteld was „wereldgelijkvormigheid".

Vandaag de dag zal men niet of nauwelijks meer een dergelijke opmerking bij iemands naam in het ledenboek maken (en al helemaal niet de toevoeging: de Heer heeft hem daarvoor bezocht met ziekte...). Bestaat de zonde van de wereldgelijkvormigheid niet meer? Of zijn we er immuun voor geworden en gaat er geen bedreiging meer van uit?
Wat is eigenlijk wereldgelijkvormigheid?
Voor vorige generaties moet het een duidelijke zaak zijn geweest; althans, die indruk hebben we. Allerlei vormen van „wereIds vermaak" - misschien zelfs alle - behoorden ertoe: cafébezoek, kaartspel, dansen, bezoek aan theater of schouwburg, naar de laatste mode gekleed gaan (vooral door vrouwen), vaak ook sport en spel, alkoholgebruik (althans in onze kringen), overtreding van de normen die golden voor de zondagsheiliging, kermisbezoek en waarschijnlijk nog wel enkele dingen meer. Wie één van deze dingen deed en erop werd betrapt kon er zeker van zijn vermaand te worden en, bij volharding of herhaling, afgesneden als lid van de gemeente.
Tegenwoordig vermanen we elkaar niet meer wanneer het om dergelijke zaken gaat. Integendeel, heel veel van de zo net genoemde „vermaken" zijn ook onder ons gewone dingen geworden waaraan we - wie er van houdt, tenminste - gewoon meedoen. Ieder moet het zelf maar weten, en: ieder zij in zijn eigen gemoed ten volle overtuigd.
Wat is eigenlijk wereldgelijkvormigheid?

* * *

Het is gemakkelijk en nogal goedkoop om te zeggen, dat de ouden er helemaal naast waren met hun opvattingen over wat wereldgelijkvormigheid was en hun nogal rigoreuze konsekwenties. Zij kunnen zich niet meer verdedigen en ons uitleggen waarom zij het verstonden en toepasten zoals ze deden. We hebben de gedachte, dat we - als ze het ons konden uitleggen - er begrip voor zouden hebben. Wellicht zouden we van hen kunnen leren van hoe groot gewicht het is om de gemeente voor te gaan in persoonlijke reinheid en heiligheid, ondanks de indruk van wetticisme.
Natuurlijk, we weten ook dat hún opvattingen pasten in de ernstige en vaak sobere levensstijl van het réveilchristendom waarmee onze vaderen duidelijk verwant waren. Als zodanig vormden ze, wat hun opvattingen over wereldgelijkvormigheid betreft, geen uitzondering; de meeste „rechtzinnige" christenen dachten er zo over.
We weten ook, dat de „oude" opvattingen over wereldgelijkvormigheid, omdat ze vergezeld gingen van veel verboden, hypokrisie, huichelarij en oneerlijkheid in de hand werkten. Niet alleen omdat er wel eens wat stiekem zal zijn gebeurt, maar ook en vooral omdat zij die zich nauwgezet hielden aan de gangbare normen heel gemakkelijk - verholen of onverholen - zich goede, zo niet betere christenen konden wanen.
En daarmee zijn we bij de kern van de zaak: wat is eigenlijk wereldgelijkvormigheid?

* * *

De vermaning: En wordt niet gelijkvormig aan deze wereld, is van de apostel Paulus en komt voor in diens brief aan de Romeinen (12 : 2). Deze vertaling geeft niet

helemaal de huidige „gevoelswaarde" weer van de oorspronkelijke tekst. In dit geval treft de vertaling in de omgangstaal „Groot Nieuws voor U" de oorspronkelijke betekenis beter: Loop niet mee in het gareel van deze zondige wereld.

Er staat in de Griekse tekst een woord dat we ook in onze taal kennen, namelijk: *schema;* „laat u niet onderbrengen in, voeg u niet onder het schema van deze wereld", zou men kunnen lezen.

Nu heeft weliswaar ons woord schema niet meer precies dezelfde betekenis als het oorspronkelijke, maar toch is het wel in de buurt ervan gebleven. Dat schema van de wereld - die Gestalt - is, zegt Karl Barth: de drang naar genot, bezit, sukses, weten, macht en recht. Dát is het „schema" van deze wereld. Het is de gezindheid, de mentaliteit van deze wereld.

Tegen de achtergrond van deze betekenis wordt dan ook het vervolg van Paulus' vermaning klaarder: „En wordt niet gelijkvormig aan deze wereld, *maar wordt hervormd door de vernieuwing van uw denken,* opdat gij moogt erkennen wat de wil van God is, het goede, welgevallige en volkomene".

Wie zich naar het uiterlijk nauwgezet als christen gedraagt - onzentwege: overeenkomstig de oude opvattingen van „raak niet, smaak niet en roer niet" - maar in zijn hart uit is op genot, bezit, sukses, weten, macht en recht - zoals Barth ze op een rijtje zette - is toch aan de wereld gelijkvormig...

Wereldgelijkvormigheid is je eigen belangen laten prevaleren boven die van de ander, dénken zoals de wereld denkt, rékenen zoals de wereld rekent - het is een gezindheid, een mentaliteit. Een vroom kleed kan het slechts verhullen.

* * *

Christen-zijn behoort een nieuwe manier van denken, voelen en taxeren te zijn. Een kwestie van mentaliteit, gezindheid. „Laat die gezindheid bij u zijn, welke ook in Christus Jezus was" (Filipp. 2 : 5). De tegenstelling tot wereldgelijkvormigheid is Christus-gelijkvormigheid. Als dat woord nog bruikbaar is: de liefde is de nieuwe *„tuchtmeester"*. In elk geval: in het leven van de christen komt een nieuwe *discipline,* de wet der liefde.

Die liefde bepaalt onze gedragingen. Ook ten aanzien van de vragen van goed en kwaad.

In de liefde is geen vrees; en: de liefde doet de naaste geen kwaad.

v. D.

N.B.J.B. ZOMERKAMPEN 1976

Het belooft een erg goed kampjaar te worden:
Het ouderenkamp en de gezinskampen zijn helemaal volgeboekt. Verschillende mensen moesten helaas teleurgesteld worden. Volgend jaar beter.
Wat de jeugdkampen betreft is er alleen nog redelijk plaats in het B2-kamp (17 jaar en ouder, 10-17 juli) en het C3-kamp (14-16 jaar, 17-24 juli).
Grijp je kans om toch nog een fijne vakantie met andere jongeren te hebben. Vraag de kampfolder aan of bel naar het Jeugdburo (05120-15687, 's morgens tussen 8.00 en 12.00 uur).
In de andere kampen is het alleen nog maar mogelijk wat kleine gaatjes te stoppen. Wees er snel bij.

De kampkommissie

JEUGDBLAD „ONDERWEG"

Op de Nationale Jeugddag van de N.B.J.B. op Hemelvaartsdag is het proefnummer van het nieuwe jeugdblad „Onderweg" uitgekomen. Met dit proefnummer wil de R.J.C.-raad laten zien, hoe zij zich een jeugdblad voor jongeren van pakweg 14 tot 18 jaar voorstelt. Met dit proefnummer willen we reklame maken en abonnees winnen. Na de zomer zal „Onderweg" elke maand uitkomen.
„Onderweg" is de opvolger van het vorige R.J.C.-blad „Zicht", met als belangrijkste verschil dat „Onderweg" zich wil richten op de jeugd die de jeugdavonden van de gemeenten bezoekt, terwijl „Zicht" werd geschreven voor en door hen die deze avonden wat ontgroeid zijn: studenten, jonggehuwden enz.
De abonnementsprijs is *f* 12,50 per jaar.
De eindredakteur van „Onderweg" is Harry Hoppentocht, Pallas 5, Hoogezand, bij wie proefnummers kunnen worden aangevraagd en bij wie men zich kan opgeven als abonnee.
Wij hopen dat „Onderweg" een belangrijke plaats zal innemen in ons landelijk jeugdwerk, dat het bruikbaar zal zijn op de jeugdavonden en voor de lezers, en dat velen zich zullen abonneren op „Onderweg".

Klaas Touwen

,ZICHT' VERDWIJNT

Het maandblad Zicht, een uitgave van de Rijpere Jeugdcentrale van de N.B.J.B. heeft opgehouden te bestaan. De formule waarvan de Zicht-redaktie zich bediende bleek niet in staat te zijn voldoende lezers te interesseren.
De RJC-raad stelt zich voor nu te komen tot de uitgave van een blad voor de leeftijdsgroep van 14 tot 18 jaar. Enkelen van de Zicht-werkgroep zullen deel gaan uitmaken van de medewerkers van het nieuwe blad.

LANDDAG IN ZUID-OOST DRENTHE

Op de Tweede Pinksterdag hopen de gemeenten in Z.O.-Drenthe weer hun jaarlijkse landdag te houden in de schitterende bossen van dit „mooiste landschap ter wereld". Als u dit laatste niet gelooft, nodigen wij u uit met eigen ogen te komen zien en met eigen oren te komen horen; en er zal genoeg te zien en te horen zijn.

Het programma (dat om kwart voor 10 begint en om 4 uur is afgelopen) bestaat weer als vanouds uit zang, muziek, woordverkondiging, spelen voor jong en oud, poppenkast voor de kinderen en koffie + handenschudden voor iedereen. Er is een blije en ongedwongen sfeer waarin werkelijke ontmoeting met elkaar mogelijk is op deze verjaardag van de gemeenten.

Dit jaar wordt het familiefeest niet gehouden op de oude plek bij „Poolshoogte" in Odoorn, maar in de bossen tussen Emmen en Klijndijk. U kunt er komen door van de autoweg Emmen-Klijndijk in oostelijke richting af te slaan in de buurt van het waterleidinggebouw, dat van de weg af zichtbaar is. Er zullen aan de autoweg borden staan, die u wel attent maken op de juiste afslag. Daarna kunt u rechtdoor rijden naar vak 121, waar het landdagterrein is. Fietsers kunnen er komen over het fietspad Emmen-Valthe, dat er tamelijk dicht-bij langs loopt.

We hopen, dat er velen komen, zodat er werkelijk een groots gemeentefeest gevierd kan worden onder leiding en inspiratie van de Geest, waardoor ook wij allen dezelfde taal mogen spreken en elkaar kunnen verstaan in het geloof.
Daarom: Tot ziens op de landdag!

Namens de voorbereidingskommissie,
Anne de Vries

FRIESE ,ONTMOETINGSMIDDAG' IN GAASTERLAND GOED GESLAAGD

Ruim tweehonderd volwassenen en tientallen kinderen - die hun eigen programma hadden - uit alle Friese gemeenten woonden jl. zaterdagmiddag 22 mei de Friese baptisten-buitendag bij die bij Oudemirdum in Gaasterland werd gehouden. Het werd een bijzonder goede middag, met een programma waarin naast een drietal korte toespraken en samenzang ruim tijd was uitgetrokken voor ontspanning in de buitenlucht. Vooral voor dat laatste leende zich het weer bijzonder goed.
Zoals het zich laat aanzien heeft het bestuur van de Friese Bond een goede vervanging gevonden voor de traditionele paas-bondsdagen die de laatste jaren steeds slechter werden bezocht: om de twee jaar een ontmoetingsdag op een zaterdag in het najaar, zoals verleden jaar in de Sneker Sporthal, en in het voorjaar een buitenmiddag, zoals verleden week zaterdag in Gaasterland.

Bz.

USSR-Baptisten: ballingen in hun geliefde land

In dit tweede artikel wil ik wat ingaan op vragen die opkwamen na mijn eerste bijdrage, waarin met enthousiasme geschreven werd over het leven onzer geloofsgenoten in de Sovjet-Unie. Wat nu volgt zal het karakter dragen van een algemene beschouwing. Het meeste is reeds meerdere malen door anderen en ook door mij in dit blad uitvoerig genoemd, maar het blijft noodzakelijk de dingen op een rijtje te zetten. Inspanning onzerzijds is daarbij onontbeerlijk. Inspanning nl. om ons via goede lektuur te verdiepen in de situatie. Ik verwijs daarbij met nadruk naar de twee boeken van dr. J. A. Hébly, „Protestanten in Rusland", Kok, Kampen, 1973; en, „Kerken in Oost-Europa", Ten Have, 1975.

Ballingen

Een balling is volgens Van Dale's Groot Woordenboek „hij wie bij vonnis verboden is binnen een bepaald gebied te blijven". In overdrachtelijke zin zijn alle christenen in de Sovjet-Unie ballingen. Zij zijn gevonnist om binnen een bepaald gebied te blijven. Dat gebied is door de partijdige staat bepaald als „de geestelijke behoeften die bevredigd moeten worden". De overheid staat op het standpunt dat deze behoeften zo spoedig mogelijk moeten verdwijnen en inderdaad zullen verdwijnen, omdat zij een „overblijfsel zijn van vroegere stadia in de ontwikkeling van de maatschappij" (Hébly). De oude vrouwtjes die de kerken bevolken zullen uitsterven, de moderne bij het atheïsme opgevoede jeugd is van de partij! Dat deze theorie niet meer klopt en nooit gedeugd heeft, tot grote irritatie van die partij - want waarom zich anders zó druk gemaakt om een handjevol Initiativniki? -, is nu niet aan de orde. Wat ik namelijk hiermee onderstrepen wil is, dat een bevooroordeelde overheid, die officieel de belijdenis van het atheïsme in de grondwet heeft aanvaard en zich geroepen voelt deze leer met grote kracht te verkondigen, alle godsdienstige ingezetenen (christenen, Moslims, Boedhisten, Joden etc.) tot tweede- of derderangs burgers maakt. Het plaatsje dat deze christenen (om daar nu maar bij te blijven) ontvangen is dat van de balling. De wetten van het land dat hij van harte lief heeft en waarvan hij een trouw burger wil zijn, verbieden hem als bij vonnis dat ene bepaalde gebied van ‚bevrediging' te overschrijden. In recente Russische literatuur wordt bv. een jongeman die in de moderne sovjetsamenleving is opgevoed en christen wordt een ‚patiënt' genoemd, die behandeling nodig heeft.

Getolereerde kerk

De christelijke kerk is in de kommunistische staat een getolereerde instelling die volgens die overheid er niet moest zijn en nergens toe dient. Die kerk moet als een onvermijdelijk noodzakelijk kwaad onder kontrole van de staat gebracht worden om er op die wijze invloed op te kunnen uitoefenen. De registratie van een plaatselijke gemeente is daarom méér dan het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid. We moeten daarbij bedenken dat de hele verhouding tussen kerk en staat een andere is dan die in onze rechtstaat. Het is mij bijgebleven dat wij als vertegenwoordigers van onze Europese gemeenschap in Moskou geen duidelijk antwoord kregen op onze vraag, welke criteria de overheid hanteert om een gemeente het registratierecht te geven of te onthouden. Een onduidelijke regeling zonder bepalingen in de wet vastgelegd geeft ruimte voor willekeur.
Wij weten in het Westen, uit de publikaties van o.a. het Zwitserse instituut „Glaube in die Zweite Welt" en van het Engelse „Centre for the Study of Religion and Communism" zeer veel over de toepassing van willekeur, treiterpraktijken en schendingen van mensenrechten waar het onze geloofsgenoten en andere christenen betreft.

Onaangepasten geliquideerd

Een dialoog met de huidige kommunisten is niet mogelijk. We moeten derhalve aanhoren hoe men de boven geschetste praktijken ten opzichte van eerlijke en oprechte mensen rechtvaardigt. Niet-geregistreerde gemeenten, of dit nu is door een principiële keuze van de gemeente of omdat de overheid de registratie weigert, hebben in het geheel geen rechten. Wanneer een dergelijke gemeente een fulltime voorganger in dienst heeft, die dus geheel betaald wordt door die gemeente, dan veroorlooft de staat zich te stellen dat volgens de Sovjetwetgeving die voorganger onwettelijke handelingen verricht. Een dergelijke niet-geregistreerde voorganger is nl. een ‚parasiet' van de gemeenschap. Hij kán daarvoor elk moment gearresteerd worden, al gebeurt dit niet altijd. Wie zich niet aanpast aan deze fundamentele schendingen van mensenrechten moet het loodje leggen.
Een voorbeeld hiervan is de verschrikkelijke straf die br Georgi Vins ontving. Hij is een zeer principiële ‚onaangepaste'. Het is zeer waarschijnlijk dat hij gratie zou ontvangen indien hij daarom zou verzoeken. Dit laatste betekent evenwel erkenning van schuld en dat weigert hij te doen. Terecht vinden wij allen, maar welk een prijs wordt daarvoor betaald!

Levendige gemeenten

Toch zijn er zeer levendige gemeenten, en laten wij er meteen aan toevoegen, niet alleen bij de niet-geregistreerde broeders en zusters, maar ook bij de erkende Unie. Ondanks alle beperkingen van gemeente onder het kruis, ‚randkerk' te moeten zijn, is er groei en een diep geestelijk leven. Elke bezoeker uit het Westen komt onder de indruk van de erediensten.
Daarbij dient de opmerking te worden gemaakt dat mijn vrouw en ik niet slechts in Moskou en Leningrad zijn geweest, die wel eens door sommigen de door de overheid ‚georganiseerde' model-gemeenten worden genoemd, om ons westerlingen te imponeren en dus om de tuin te leiden. Wij waren als eersten in Litauen, waar slechts 700 bij de Unie aangesloten gelovigen zijn. Dit was helemaal geen model-gemeente. Zij komen samen in een gewoon huis dat als gebedshuis, zoals zij plegen te zeggen, wordt gebruikt. Ook daar in Vilnjoes, waar ze pas kort tevoren wisten dat wij hen zouden bezoeken (ook wij wisten het pas 24 uur vóór die tijd) is een fijne gemeente die staat in de pinkstertraditie. Heel veel jonge mensen uit die gemeenten nemen deel aan de welhaast enige aktiviteit: zang en muziek.
Vele niet-geregistreerde gemeenten ontvangen de leidinggevende broeders van de,

Intense aandacht op de gezichten van jong en oud tijdens een doopdienst in de baptistengemeente van Moskou. (foto EBPS)

Unie in hun midden, niet alleen als broeders in de Heer maar ook als diegenen die men om raad vraagt. Ik heb het reeds eerder vermeld hoe mijn kollega dr David Russell, algemeen sekretaris van de Britse Baptisten, onlangs werd ontvangen in de **geregistreerde** gemeente waar br Georgi Vins voorganger was en waar zijn gezin en zijn moeder lid zijn.

„Zeg uw mensen dat de heilige Geest onder ons werkt!" Dát vroegen ze ons u te willen doorgeven. Wij denken er dan bij: de heilige Geest werkt ondanks de openlijke tegenstand.

Maar het Nieuwe Testament is vol van gelijksoortige getuigenissen. Met moed en vastberadenheid blijven velen trouw en als je er bij stil staat wat dat daar kan betekenen, word je er stil van. Het is waar **dat er verschillende** antwoorden worden gegeven op de druk van de centrale en plaatselijke overheid, die van tijd tot tijd en van plaats tot plaats zeer verschilt.

Het is waar, dat wij onze vragen hebben over de manier waarop soms geantwoord wordt. Maar overheersend in mijn hart is diepe dankbaarheid voor het geloof van broeders en zusters. Het is de heilige Geest die troost en bemoedigt.

Wat kunnen wij doen?

Allereerst moeten we bescheiden zijn en ons realiseren dat de moed van Georgi Vins en anderen diep respekt afdwingt en niet door ons geannexeerd moet worden. Anderzijds moesten wij met de nodige voorzichtigheid èn steun onze broeders en zusters met wie wij verbonden zijn in de Europese Baptisten Federatie gedenken in onze gebeden, hen die zich buiten de Unie gesteld hebben beslist insluitend in onze voorbede. Felle, eenzijdige kritiek die de ene groep idealiseert en de andere groepering veroordeelt is niet uit Christus, omdat wij dan onze eigen onlustgevoelens en gevoelens-van-politieke-bedreiging inbrengen in onze kijk op mede-christenen.

Ook mijn kijk op deze uiterst ingewikkelde materie is gekleurd. Natuurlijk. Maar ik pleit voor àlle christenen in Oost-Europa; voor állen die oprecht trachten de Heer Jezus Christus te dienen terwijl dit zó geweldig moeilijk is.

Als ik dan tot dusver niet gesproken heb van die mannen in Oost-Europese landen die gebruikt worden door de overheid om administratieve druk uit te oefenen op de leiding van de Unie, dan doe ik dat omdat ik een onderscheid maak tussen de mede door de overheid georganiseerde kerkelijke aktiviteiten èn het Lichaam van Christus.

Het zou van grote naïviteit getuigen indien wij zouden verzwijgen dat in sommige landen onze geloofsgenoten in de Unie-organisatie worden gemanipuleerd. En toch blijven wij zien dat er, ondanks dit alles een gemeente van Christus blijft bewaard. Juist om niet alle kontakten met die gemeente te verliezen zijn die internationale konferenties en vergaderingen zo belangrijk.

De B.W.A. en de E.B.F. geven als organisaties weinig ruimte om naast onze solidariteit ook onze kritiek t.a.v. onze Oost-Europese broeders en zusters te laten horen.

Aangezien wij geen lid zijn van de Raad van Kerken en van de Wereldraad van Kerken hebben wij daarom geen aandeel in de bijdragen die daar geleverd worden om in dialoog te treden met de Oost-Europese kerken. Daarbij komt nog het volgende: het gaat m.i. niet aan, petities te zenden naar de Russische ambassade voor Georgi Vins en te zwijgen over de schending van mensenrechten in Chili, Indonesië enz. Amnesty International heeft op een indrukwekkende wijze getoond waartoe een evenwichtige voorlichting en deskundige pleitbezorging kunnen leiden.

Baptisten hebben een grootse traditie als het gaat om de strijd voor de vrijheid van meningsuiting en godsdienst. Ook Wumkes noemt het in zijn bekende boek over onze gemeenschap als één der kenmerken. Dit bovenstaande brengt mij tot de gedachte dat we als Unie een kommissie voor Vrijheid en Gerechtigheid (Freedom and Justice) moesten instellen. Zij zou kontakten moeten onderhouden met bv. instellingen als Amnesty International en allen die zich inzetten voor politieke gevangenen en andere onderdrukten.

Ik weet, men kan ook dán niet alles. Maar we zouden wel iets kunnen doen, al was het alleen maar dat wij via dit weekblad zouden lezen over hen die verdrukt worden en hen zouden kunnen gedenken in onze voorbede.

Tenslote besef ik dat in feite ieder christen in iedere kultuur en in elke tijd ‚vreemdeling en bijwoner' is, dus balling. Wij moeten ons intensief bezig houden met de vraag in hoevere wij ons hebben uitgeleverd aan deze wereld. Daarbij is de bezinning op het leven en onderricht van Jezus van het grootste belang. We zouden moeten leren de evangeliën opnieuw te lezen, als hadden we zé nooit eerder gelezen. Het is verontrustend hoe weinig ‚onaangepasten' ons pad als baptisten kruisen. Of zijn ze er wel bv. buiten onze kringen en horen we ze niet?

Het zijn vragen waarmee ik bezig was terwijl ik op een zeer emotionele wijze werd aangesproken in een doopdienst in Rusland. Ik ben er niet uit en er allerminst gerust op. Th. van der Laan

RUSSISCHE BANDOPNAMEN

Bij World Fellowship of Slavic Evangelical Christians, Box 35220, Chicago (USA) 60635 zijn bandopnamen te verkrijgen van het kerkkoor van de baptistengemeente te Moskou.

TWENTSE LANDDAG IN DELDENERBROEK

Op het voor de Twentse baptistengemeenten bekende terrein te Deldenerbroek (Ameloseweg 23) zal ook D.V. dit jaar op 2e pinksterdag weer een landdag van de gemeenten in Twente worden gehouden. Aanvang 10.30 uur.

In de morgenbijeenkomst ds J. C. Loot en muziek en zang van jeugdgroep uit Vroomshoop; in de middagpauze spel en sport; in de middagbijeenkomst zendeling Mans (met verlof uit Sierra Leone), vertaald door drs T. Wolters. Organist Maarten de Groot. De kollekte is bestemd voor bijbels voor Roemenië.

We hopen u allemaal te zien. Zegt het voort en bidt met ons voor een fijne en gezegende dag. J. Otter

INTREDE Ds J. BOURITIUS IN MUSSELKANAAL

Ds J. Bouritius, gekomen van Arnhem, zal zondag 30 mei a.s. zijn werk als voorganger van de baptistengemeente te Musselkanaal beginnen.

De diensten op deze zondag zijn als volgt:
10.00 uur v.m. bevestigingsdienst, ds W. Harkema.

4.00 uur n.m. intrededienst, ds J. Bouritius.

7.00 uur n.m. begroetingssamenkomst.
Zij die deze dag willen meemaken zijn hartelijk welkom!

RUSCHLIKON

In april werden door het Baptisten Theologisch Seminarium te Rüschlikon, Zwitserland aan mensen van drie verschillende kontinenten verschillende graden verleend.

Ds P. Brongers, voorganger van de baptistengemeente Drachten-Elim en Eric Ronald Rogers, rektor van Baptist Theological Seminary in New South Wales, Australië ontvingen de graad Master of Theology.

Enkele anderen, o.w. Louise Ngo Tappa uit Kameroen, ontvingen de graad Bachelor of Divinity. Louise Tappa zal, voordat ze naar haar land terug keert, haar (talen)studies voortzetten.

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

Op 23 mei jl. was voor de aktie 10.000 x 10 binnengekomen f 77.699,31. Aan jaarlijkse toezeggingen f 5.742,50.

We zijn er nog niet; komen we op de beoogde honderdduizend?

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

☆ *In de centrale raadsvergadering van de gemeente in HENGELO kwam de gedachte naar voren aandacht te schenken aan de Surinamers die zich in deze stad vestigden. Een verzoek aan het stadsbestuur om de adressen werd ingewilligd. Alle Surinamers die niet reeds bij een in Hengelo gevestigd kerkgenootschap behoren zullen nu via een brief worden ingelicht over de aktiviteiten van de gemeente, terwijl ook eventuele bemiddeling en hulp wordt aangeboden.*

☆ Maakten we de vorige keer in deze rubriek melding van gemeenten waar gediskussieerd werd over de praktijk van de avondmaalsvieringen - waarbij het vooral gaat over „open" of „gesloten" avondmaal - ook nu ontdekten we in de gemeentelijke periodieken weer een gemeente waar onlangs over deze vragen van gedachten werd gewisseld, namelijk de gemeente te SITTARD: „Er is een goed gesprek mogelijk geweest, waarbij de standpunten niet zo zeer meer tegenover elkaar stonden".

☆ *Vakante gemeenten roepen vaak de hulp in van een naburige voorganger als konsulent. Dikwijls behoort tot de taken van zulk een „raadgever" ook het leiden van raads- en gemeentevergaderingen. Ds Cohen van Den Haag is konsulent geworden van de gemeente in AMSTERDAM-West; de vergaderingen van de raad worden nu voortaan in Den Haag gehouden . . .*

☆ In AMSTERDAM-Centrum kwamen ze zonder koster te zitten. Op de oproep voor een nieuwe kerkbewaarder solliciteerde niemand. Daarom besloot men het kosterswerk maar met elkaar te doen.

☆ *Ook steeds meer gemeentelijke zangkoren gaan ertoe over zich in aparte „koorkleding" te steken, toga's, cappa's of soms gewoon in japonnen en kostuums van gelijke kleur. Hoe het zangkoor Jubilate Deo van GRONINGEN-Noord voortaan gekleed zal zijn weten we niet, wel dat het binnenkort in „koorkleding" zal optreden.*

„We willen wel kwijt, dat het een prachtig geheel is, maar de levering voor de dames stagneert, wat misschien de oorzaak is, dat we het „laten zien" uit moeten stellen . . .", schrijft het bestuur in Tussentijds.

☆ In DEVENTER moet men een nieuw orgel hebben. Het huidige laat de laatste weken nu en dan in de steek, „zoals de geregelde kerkbezoeker zal hebben vastgesteld". Het kan na reparatie nog wel een tijdje mee - aldus een deskundige - maar er moet toch mettertijd een nieuw orgel komen.

Zusterhulp stortte al dadelijk de opbrengst van de onlangs gehouden rommelmarkt in het orgelfonds. Met pinksteren zal er waarschijnlijk een bijzondere kollekte voor gehouden worden en wellicht zal voortaan ook de oud-papieraktie voor dat doel bestemd zijn. Samen de schouders eronder, vindt ds Vegter in Woord en Werk". Een nieuw orgel in de kerk? Maak 't orgelfonds dan sterk! is in Deventer nu het motto.

☆ *Ook in ZUTPHEN was de paasdienst een bloemendienst; de kinderen van de zondagsschool namen zoveel bloemen mee, dat de tafel voor in de kerkzaal helemaal vol stond met allerlei soorten bloemen. Na de dienst gingen de kinderen met hun leidsters en leiders naar enkele bejaardentehuizen om de bloemen uit te delen en om er te zingen. „Overal in de gangen werden de deuren opengezet en de meeste bewoners kwamen op de gang om te luisteren naar onze paasliedjes. We zongen zo hard we konden, want iedereen moest het kunnen horen", schreef Hilda de Vries.*

☆ In de vorige aflevering van deze rubriek vertelden we van de komst van dominee Burke die onder zijn Surinaamse landgenoten in DEN HAAG zal gaan werken; men vroeg toen huisraad etc. voor de huisvesting van de Burke's. Nu, er is een stroom van goederen losgekomen. Helaas is er voor dominee Burke en zijn gezin, die begin juli in Den Haag zullen aankomen, nog steeds geen woning.

☆ *Zoals we eerder meldden, in HARLINGEN schafte men nog niet zo lang geleden een nieuw orgel aan plus een nieuwe geluidsinstallatie (ringleiding o.a.). Het gehele bedrag daarvoor, ruim tienduizend gulden, is op 1500 gulden na al binnen.*

☆ Al jaren maken de zusters diakonessen deel uit van de raad van de gemeente te HAARLEM, maar zij maakten - als in andere sommige gemeenten - geen deel uit van de „stoet" raadsleden die voor de zondagsdiensten in de konsistorie bijeen is en met de voorganger binnen komt. Daarin is sinds kort verandering gekomen. „Misschien moet u er even aan wennen. We hopen dat u daar niet veel moeite mee zult hebben", schrijft De Hand.

☆ *STADSKANAAL-Noord kan gelden als de eigenlijke voortzetting van de oude gemeente te Stadskanaal (en daarvoor Gasselternijveen). Het beschikt over het oudste archief van de Nederlandse baptistengemeenten. Het ligt in de bedoeling om dit gemeente-archief in bewaring te geven van 't Rijksarchief te Groningen. Aan deze mededeling in De Schakel wordt de oproep verbonden eventuele oude stukken, als foto's, jubileumuitgaven, geschriften van Feisser of Kloekers - helaas is daar niet veel van bewaard gebleven - af te staan.*

v. D.

UIT EEN ARCHIEFSTUK

De Schakel, maandblad van de baptistengemeenten te Stadskanaal en Nieuw Buinen, vertelt het volgende over oude archiefstukken:

Ook vanaf 1877 zijn enkele schriften met notulen bewaard gebleven. De ledenboeken gaan terug tot 1845, het begin van onze gemeente. In het oudste ledenboek geeft Kloekers een kort historisch overzicht. In een ledenboek wordt de naam genoteerd van het gemeentelid, de geboortedatum en de geboorteplaats, de doopdatum en de doopsbedienaar en er is een rubriek voor aantekeningen.

Onder dat laatste hoofd komen wij onder andere het volgende tegen:

- in vrede in zijn Heer en Zaligmaker ontslapen
- afgesneden wegens listen omtrent geldzaken
- afgesneden wegens darbistische gevoelens
- afgesneden omdat hij niet wilde arbeiden aan het brood voor zichzelve en zijn gezin; omdat hij in en buiten de gemeente zoovele schulden maakte
- afgesneden wegens geldgierigheid
- afgesneden wegens beroeren en bedroeven der gemeente
- hij heeft aan hardrijderij op schaatsen meegedaan. De Heer heeft hem daarvoor bezocht met ziekte. Hij is gewezen op zijne gelijkvormigheid in dezen met de wereld, enz. Uiteindelijk werd deze broeder in 1873 afgesneden.
- in 1869 kwam een broeder Jan Kruit Hzn. in de gevangenis, omdat hij weigerde voor de rechtbank de eed af te leggen.

Lezen en luisteren

Het is geen zonde om van lekker eten te houden al hebben wij soms al „gegeten en gedronken' als we op de beeldbuis uitgeteerde mensen zien, die op weg zijn naar de dood omdat ze niet te eten hadden. In Isaäks dagen was dat geen probleem. Hij zond Esau het veld in om een stuk wild te schieten en het voor hem te bereiden zoals hij het graag at. Maar Rebekka had dat gesprek gehoord en had onmiddellijk haar eigen plannen. Want zij hield het met Jakob. Toen de broers opgroeiden werd Esau een man, ervaren in de jacht, een man in het veld, maar Jakob was een huiselijk man, die in de tenten woonde. En Isaäk, de vader, had Esau lief, want wildbraad was naar zijn smaak; maar Rebekka, de moeder, had Jakob lief. Je valt gauwer over een steen dan over een rotsblok.
Er voltrekt zich een drama en u kunt dat allemaal lezen in Genesis 27. De gespleten liefde tot de twee zonen heeft de ouders bedenkelijk van elkaar verwijderd. Rebekka durft het aan haar eigen man op een geraffineerde wijze te bedriegen via Jakob, wiens inhalige aard ons bekend is sedert hij zich door een bord linzensoep meester heeft gemaakt van het eerstgeboorterecht. Jakob weigert niet op het voorstel van de moeder in te gaan ofschoon hier een blinde vader misbruikt zal worden. Zijn enige zorg is dat het bedrog ontdekt zal worden. En daarmee zijn we op het vlak geland waarop zich het leven voltrekt. Bedrog tot in de hechtste gemeenschap: het gezin. Vier mensen, straks allen in ellende gedompeld. Omdat het bedrog toch uitkomt. U vindt de naam van de God van Abraham en Isaäk nauwelijks genoemd en daar waar het gebeurt hoort het verdacht veel op vloeken. Hier leest u niet van een altaar dat gebouwd wordt. Wat wordt het moeilijk om voor God een plaats te vinden aan deze tafel. Met zulke mensen moet God de geschiedenis der mensheid redden. Bij deze zin kijken we niet verwijtend in de richting van die vier. We hebben genoeg met ons zelf te doen.
Aannemend dat u dit hoofdstuk zelf leest is hier een herhaling overbodig. Als u goed luistert hoort u de leugens rammelen. U krijgt wat afkeer van Rebekka, ergert u over Jakob en hebt medelijden met de vader, terwijl u wat medelijden gevoelt met Esau, die overigens voor zowel de vader als de moeder een bron van verdriet was (26 : 35). De ontknoping is in feite een eksplosie want het kwartet wordt uit elkaar gereten. Esau wil binnenkort zijn broer vermoorden. Rebekka stuurt haar zoon via een vrome leugen de deur uit en zal hem niet terug zien. Het zal jaren en jaren duren eer Jakob terugkeert.
Wie denkt niet, ziende op deze uitverkoren mensen en op zichzelf, aan het lied van David: Aanschouw ik uw hemel, het werk van uw vingers, de maan en de sterren die Gij bereid hebt, wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en het mensenkind, dat Gij naar hem omziet?
Wat ontdekken we een ondermaats gepruts. En dat wil dan gelovig heten. In deze bijbel worden zeker geen heiligen getekend, die vlekkeloos door het leven gaan. Integendeel. Het is een onverbiddellijk eerlijk en gedetailleerd verhaal dat hier als een spiegel aan de wand hangt. En wie is nu de schoonste in het hele land? Zonder de mantel der liefde wordt de mens hier tentoongesteld. En dan te bedenken dat in onze kerken van tijd tot tijd de gemeente zingt: Zalig hij, die in dit leven Jakobs God ter hulpe heeft!!
Hoe kan God zijn naam verbinden aan dat en dit geslacht? Wanneer ergens de schaamte ons in de hoek jaagt, dan is het hier. Hier alleen? Nee, voortdurend.
Want dit boek onthult de mensen van alle tijden, die voor ons een aanvang namen bij de geschiedenis van Adam en Eva, die ontdekken dat ze naakt staan. Het is dan de Here God die voor de mens en zijn vrouw klederen van vellen maakt en ze daarmee bekleedt. Het blijft maar luisteren voor ons en van ver horen we hier al het bericht van het kleed, overdekkend mijne zonde, waarom we nooit kunnen dobbelen maar dat ons geschonken wordt: Jezus. Huizinga

VAN DE REDAKTIE

Graag nemen we berichtjes van gemeenten op waarin vakantiegangers worden geattendeerd op de kerkdiensten en de aanvangstijden.
Helaas kunnen we geen situatieschetsjes etc., om de kerk gemakkelijker te vinden, opnemen. Dat zou veel te kostbaar worden. Red.

,DIE GEMEINDE' IN NOODUITGAVE

Die Gemeinde, het weekblad van de Duitse Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten (baptisten) verscheen verleden week als nooduitgave. De typografenstaking in West-Duitsland trof ook het bedrijf waar Die Gemeinde van de pers komt. Juist het nummer van die week was bestemd om de lezers van Die Gemeinde informatie te verstrekken over de Algemene Vergadering van de Bond en de Bondskonferentine die eind mei worden gehouden. In de nooduitgave kon alleen het beknopte jaarbericht van de algemeen sekretaris opgenomen worden.

DUITSE ALGEMENE VERGADERING

De Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten in West-Duitsland wordt dezer dagen - 27-30 mei - te Siegen gehouden onder het thema ,Ihr seid Gottes Volk'.

Gasten worden o.a. verwacht uit de D.D.R. en de omliggende landen. Zeer waarschijnlijk zal de vergadering ook bezocht worden door dr William R. Tolbert, president van de Afrikaanse republiek Liberia en oud-president van de Baptisten Wereldalliantie, die zich eind mei voor een bezoek aan de Bondsrepubliek in het land zal bevinden.

De zittingen worden gepresideerd door de vice-president van de bond, Walter Zeschky. De president van de bond, Edwin Brandt is verleden jaar tamelijk plotseling overleden. Waarschijnlijk zal Walter Zeschky door de Algemene Vergadering als nieuwe president van de bond worden aangewezen.

Het aantal leden van de bij de bond aangesloten gemeenten is in 1975 gestegen van 66.796 tot 67.202, een groei van 404 leden (0.6%). Het aantal dopelingen bedroeg in 1975 1.971, een stijging van 19% ten opzichte van het jaar ervoor.

Het aantal uitgetredenen was evenwel ook hoog, nl. 707.

OPGELET

Het eerstvolgende nummer (4 juni) van DC is het pinksternummer, dat deze keer opnieuw geheel gewijd is aan de zending. Het daaropvolgende nummer verschijnt op 18 juni - in verband met de vakanties vallen de nummers van 11 en 25 juni, 9 en 23 juli, 6 en 20 augustus uit. Inzenders van berichten en mededelingen dienen hiermee rekening te houden!

NIEUWE SBC-VERTEGENWOORDIGERS VOOR OOST- EN WEST-EUROPA

John David Hopper, gedurende elf jaar zendingspredikant van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) in Zwitserland en Oostenrijk is door de Zendingsraad van de konventie benoemd tot zijn vertegenwoordiger voor Oost-Europa. De funktie houdt in, dat er een direkte verbinding is tussen de baptisten in de Oost-europese landen Hongarije, Roemenië en Joegoslavië enerzijds en die van de Zuidelijke baptistenkonventie anderzijds. Hopper volgt hiermee dr John A. Moore op die vele jaren als verbindingsman optrad.

Isam E. Ballenger, gedurende elf jaar reeds werkzaam in West-Duitsland, is als verbindingsman voor West-Europa benoemd. De beide benoemingen gaan 1 oktober a.s. in.

VERANTWOORDING ‚10-CENTS-FONDS' VAN DE U.B.S.

In de maand april en de eerste helft van mei kwamen voor het ‚10-cents-fonds' (dat is onze gezamenlijke hulp aan gemeenten ter zake van kerkbouwlasten) de volgende bijdragen binnen:

Almelo-Geraniumstraat *f* 63,66; Den Haag *f* 7,49; Alkmaar *f* 60,—; Groningen-Noord *f* 218,24; Rotterdam-Zuid *f* 217,—.

Hartelijk dank voor deze bijdragen. Natuurlijk komen er in de loop van het jaar nog vele, vele bijdragen voor het ‚10-cents-fonds' binnen. Want onze gemeenten willen het samen weer goed maken, zoals het ook in het vorige jaar voor elkaar gekomen is. U weet toch de rekeningnummers van de Bouwstichting? Dat zijn: postgironummer 1504 t.n.v. Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam; bankrekening 43.80.11.805 bij de Amro-Bank N.V. te Arnhem t.n.v. Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Duistervoordestraat 1, Arnhem.

Op deze rekeningen verwachten wij graag uw bijdragen voor het ‚10-cents-fonds', en evenzo de bedragen van gemeenten voor aflossing en rente, als ook de spaargelden van partikulieren.

De administrateur van de U.B.S.,
T. Jansma,
Duistervoordestraat 1, Arnhem;
tel. 085-611468

OPGELET:

Wegens mijn vakántie kunt u zich in de maand juni voor urgente bouwzaken wenden tot br A. v. d. Hoef, De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven. Natuurlijk kan het overmaken van gelden gewoon blijven geschieden op de bovengenoemde rekeningen.

T. J.

AFSCHEID Ds W. KOS

De raad van de baptistengemeente te Delfzijl deelt mee dat op zondag 13 juni a.s. ds W. Kos afscheid zal nemen van de gemeente.

Ds Kos aanvaardde het beroep, dat de gemeenten Vroomshoop en Westerhaar op hem uitbrachten.

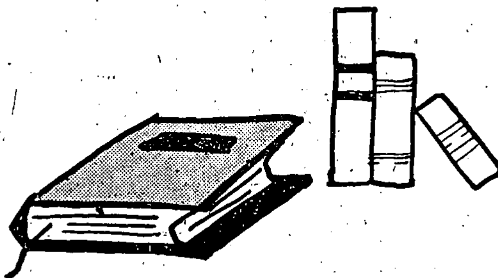
De afscheidsdienst wordt gehouden in de Hervormde Kerk, Molenberg, Delfzijl-Centrum om 3 uur nm.

Mocht u deze dienst willen bijwonen dan bent u van harte welkom. Voor eventueel logies kunt u kontakt opnemen met de sekretaris J. Steenhuis, Fransestraat 116, Delfzijl; tel. 05960-13910. J. S.

WELKOM IN TREEBEEK

Wij nodigen alle vakantiegangers uit om aan de diensten van de baptistengemeente te Treebeek deel te nemen; elke zondag om 10.00 uur v.m. De kerk is gelegen aan de Trichterweg 116, Treebeek - bij het kruispunt Amstenrade, Brunssum, Treebeek. Hartelijk welkom! M. v. d. B.

Wat zullen we lezen?

zondag	30 mei	Psalm 72 : 6-20	Tot heil van alle volken
maandag	31 mei	Handelingen 11 : 1-18	Ook de heidenen
dinsdag	1 juni	Handelingen 11 : 19-29	Naar verre kusten
woensdag	2 juni	Handelingen 12 : 1-24	Dood noch gevangenis
donderdag	3 juni	Handelingen 12 : 25-13 : 12	Door de Geest gezonden
vrijdag	4 juni	Handelingen 13 : 13-43	Succesvolle prediking
zaterdag	5 juni	Psalm 66	Juich, aarde
zondag	6 juni	Psalm 67	Jubelende volken
maandag	7 juni	Handelingen 13 : 44-52	Verheugde heidenen
dinsdag	8 juni	Handelingen 14 : 1-20	Kwalijke tegenwerking
woensdag	9 juni	Handelingen 14 : 21-28	Nazorg voor het evangelie
donderdag	10 juni	Handelingen 15 : 1-12	In het hart van de jonge kerk
vrijdag	11 juni	Handelingen 15 : 13-35	Recht voor Jood en heiden
zaterdag	12 juni	Psalm 56	Vreselijke mensen
zondag	13 juni	Psalm 57	Mijn hart kan gerust zijn
maandag	14 juni	Handelingen 15 : 36-41	Nieuwe bevestiging
dinsdag	15 juni	Handelingen 16 : 1-24	Kom over naar Macedonië
woensdag	16 juni	Handelingen 16 : 25-40	In een gevangenis
donderdag	17 juni	Handelingen 17 : 1-14	Joden en Grieken
vrijdag	18 juni	Handelingen 17 : 15-34	Mannen van Athene
zaterdag	19 juni	Psalm 18 : 1-20	Tussen machtige tegenstanders

VERKLARING

Hoensbroek, 20 mei 1976

Bij deze verklaren wij: Baptistengemeente Treebeek en Pinkstergemeente Hoensbroek nadrukkelijk, dat de uitlatingen gedaan in het Limburgs Dagblad d.d. 20-5-'76 door de heer Gert Timmerman op onwaarheid berusten.

Wij als gemeenten hebben sinds jaren een goede verstandhouding en er is en was nooit enige sprake van rivaliteit.

Deze uitspraken komen dan ook geheel en alleen voor rekening van de heer Gert Timmerman.

Namens de Baptistengemeente Treebeek,
W. Niemeyer, sekretaris

Namens de Pinkstergemeente Hoensbroek,
J. Roman, voorganger

———

Tot begrip van bovenstaande Verklaring: Gert Timmerman verliet dinsdagavond 18 mei Treebeek zonder zijn toegezegde medewerking te hebben verleend aan een avond, georganiseerd door de pinkstergemeente; hij motiveerde zijn vertrek tegenover journalisten door o.a. op te merken „...behalve dat iedereen me veel succes wenste met het vinden van de kerk bleek me ook al spoedig dat er een grote rivaliteit is tussen de pinkstergemeente en de baptistengemeente in Treebeek". Red.

BAPTISTEN IN ITALIE

De bij de Unie van Baptistengemeenten in Italië aangesloten gemeenten telden eind vorig jaar 4.319 leden; het jaar ervoor 4.455. Er werden 51 mensen gedoopt; 71 in het jaar ervoor. In de gemeenten zijn 52 voorgangers werkzaam. Dr Piero Bensi van Florence werd opnieuw gekozen tot voorzitter van de Unie.

Het verheugt ons dat wij u kunnen vertellen dat onze ouders en grootouders

G. JAGER
W. JAGER-ZANTVOORT

op woensdag 2 juni de dag gedenken waarop ze 55 jaar getrouwd zijn. Ze zijn deze dag thuis tot 4 uur n.m.

De kinderen:
Janny en Evert
Hilly en Kees

Kleinkinderen:
Yneke en Henk
Kees en Yvonne
Benny en Fya
Anne Jan

Achterkleinkinderen:
Evert Jan
Annemarieke

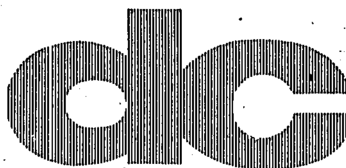
Groningen, Noorderbinnnensingel 77

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Te huur:
4 à 5 persoons caravan
met voortent op prachtige camping „De Kremmer" te Gasselte (Dr.).
Bezet van 3 juli t/m 31 juli
Prijs ƒ 175,— per week
Inlichtingen: E. Veltens, Schagerrak 73, Veendam; telefoon 05987-6684 (buren)

Te huur:
4 pers. caravan
omgeving Apeldoorn
Gehele seizoen nog vrij.
Inlichtingen: H. Poel, Hoefweg 8, Apeldoorn, telefoon 055-254370

D.V. 5 juni 1976 zijn onze ouders

J. H. TER WEE
en
A. TER WEE-KROESE

45 jaar getrouwd.
Wij zijn dankbaar dat God hen voor elkaar en ons spaarde.

Hun kinderen en kleinkinderen
Zutphen, Moesmate 76

Heden nam de Heer onverwacht tot Zich onze lieve moeder, oma, zuster en behuwdzuster

BAUKJE KALSBEEK

op de leeftijd van 78 jaar; sedert 15 september 1973 weduwe van Willem Jakob Grasmeijer.
Heerenveen, 20 mei 1976
„Heerenhage" 813

Amsterdam
R. H. Grasmeijer
M. S. Grasmeijer-van Namen
Utrecht
H. W. Grasmeijer
J. Grasmeijer-de Jong
Wim
Louise
Jolanda
Heerenveen
J. Kalsbeek
Leeuwarden
P. J. Kalsbeek
M. C. A. Kalsbeek-Tuinstra

De teraardbestelling heeft plaatsgevonden.

Heden is door de Heer thuisgehaald mijn lieve man, onze zorgzame vader, groot- en overgrootvader

JOHANNES ZANTVOORD

in de ouderdom van 85 jaar.

Uit aller naam:
E. Zantvoord-Buurma

Zwolle, 20 mei 1976
Albert Kuypstraat 100

---

c.v. „Uitvaartverzorging" u.a.

KANTOOR MALIESINGEL 75 — UTRECHT — TEL. 030-51 68 35

Dag en nacht bereikbaar

Verzorging van begrafenissen, crematies en transporten in binnen- en buitenland tegen kostende prijs

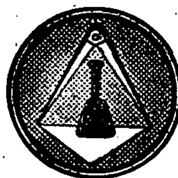
Geen winstoogmerk — **Eigen wagenpark**

Opbaargelegenheid in sfeervol ingerichte aula en rouwkamers.
Geheel vernieuwde ontvangruimte.
Verzekering en storting in ons deposito-fonds.

D. Fleurke	Hoofd-uitvaartleider	Maliesingel 66	Utrecht
W. Kruizinga	uitvaartleider	Maliesingel 75	Utrecht
H. Agterberg	uitvaartleider	Prof. Dr. Ornsteinlaan 7	Jutphaas
A. J. Vervaart	uitvaartleider	Lichtenberglaan 58	De Meern

Sinds 1883

SWITTERS-TERPSTRA-WOLDRING bv

STEENHOUWERIJ - GRANIETVERWERKENDE INDUSTRIE
GRAFWERKEN - NATUURSTEENHANDEL - BOUWWERKEN

Emmasingel 11, Groningen (Holl.) — **tel. (050) 12 34 10 b.g.g. 25 11 22 - 48 70 64**

Voor lichamelijke en geestelijke rust:
CAMPING „DE BETTELD"
te Zelhem
Telefoon 08342-1935
Ook gelegenheid voor jeugdgroepen

Voor de vele gelukwensen die wij mochten ontvangen bij ons 40-jarig huwelijk willen wij allen heel hartelijk bedanken.

K. de Boer
H. de Boer-Meijer

Groningen, Kloosterstraat 9a

RESERVEER!
4, 5 en 6 oktober
E.C.U. konferentie
DALFSEN

Op 7 mei 1976 nam de Heer tot Zich onze zuster

LAMBERTA EBERHARDINA JOHANNA DIETERS-BRANS

op de leeftijd van 82 jaar.

Baptistengemeente Eindhoven

Op 13 mei 1976 heeft de Heer tot Zich genomen onze broeder

FOEKE ELZINGA

op de leeftijd van 56 jaar.
Joh. 11 : 25

Baptistengemeente Dokkum

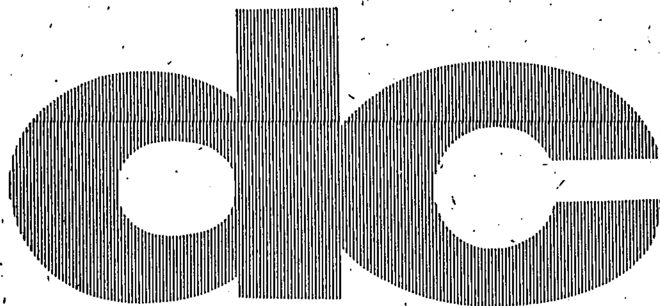
Onverwacht nam de Heer tot Zich onze broeder

BRONNO BOOMGAARDEN

op de leeftijd van 77 jaar.

Baptistengemeente Veendam

PINKSTER - ZENDINGSNUMMER

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 23 - 4 juni 1976

ZENDING
gemeente in de wereld

De Here Jezus is in de wereld gezonden opdat wij God zouden leren kennen. Wij belijden Hem als „mijn Heer en mijn God". Hij is een persoonlijke Heiland en door Hem komen we in een persoonlijke relatie met God.

Hij is echter ook Heiland voor de wereld, voor alle mensen. Dat is „Gods initiatief en ons mandaat". Zending wil dan ook doorstoten naar het nog niet bereikte land van de toekomst van God, die alles in allen zal zijn. Opdat alle knie zich zal buigen en alle tong zal belijden: Jezus is de Heer!

Onder de hemel is geen andere naam gegeven waardoor mensen behouden kunnen worden. Dat is de smalle basis van de zending. We willen niets anders weten dan Jezus Christus, de Gekruisigde.

Tegelijk breekt dit evangelie door alle afrasteringen heen. Het is niet in te „kaderen". Geen enkel volk of kultuur kan er beslag op leggen. Geen enkel uniform past de zending. Het knapt altijd uit zijn jasje. De zending overschrijdt altijd grenzen, kent geen halt, het is nooit genoeg. Zending betekent altijd rekenen met mogelijkheden voor een doorbraak van de nieuwe schepping. Het is leven, het eeuwige leven dat door barrières heenbreekt als een grasscheut door het asfalt, als een korenhalm door de zware klei.

Zendingsarbeid zal altijd onverantwoord zijn voor mensen die aan het geld vastzitten, voor „wie zijn leven liefheeft".

Zending zal altijd revolutionair zijn voor wie bang is nieuwe wegen in te slaan, zal altijd onrust brengen bij mensen die alles onder kontrole willen hebben.

Wie niet kan zaaien, zonder op het weer te letten en geen zaken kan doen zonder verlies te lijden, wie niet kan prediken zonder dat geluisterd wordt en niet helpen waar hulp wordt afgewezen, zal geen zendingsvisie verdragen en geen zendingsopdracht volbrengen.

Jezus zegt: Ik zend u als schapen temidden van de wolven. Jesaja wordt geroepen en gezonden tot mensen met toegesloten harten, dichtgeplakte ogen en toegestopte oren.

Dat gaat onze krachten ver te boven: Daarom wordt in deze zending door de Heer toegezegd: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat daarom heen, Ik ben met u.

Maar wat komt er dan van terecht, waartoe leidt de zending? Dan moeten we eerst naar de Here Jezus zien. Hij is DE zendeling en volbrengt DE zendingsopdracht van God de Vader. Daarom wordt er ook gesproken van de Missio Dei, de zending van God.

Daarna moeten we ook letten op de apostelen, de gezondenen, en hun dienst in de wereld. En kijk nu eens om u heen: als gelovigen zijn we stuk voor stuk een Godswonder, een nieuwe schepping.

Kijk nu ook eens in de wereld - er is gemeente van Jezus Christus in alle kontinenten. En laat u dan de visie geven van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waar gerechtigheid en vrede heersen. Nu het Pasen en Pinksteren is geweest is de nieuwe tijd aangebroken en wordt de gemeente betrokken bij dit wereldwijde werk van God. We zijn medewerkers in de Missio Dei, die leidt naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Als nieuwe schepping in Christus is de gemeente teken en belofte. Gods werk wordt door ons voltrokken. Zo wordt de gemeente gezonden en worden zendelingen uitgestuurd. God heeft de wereld lief en God kan met ons zijn als we Zijn liefde voor de wereld prediken in Woord en Daad.

Wat betekent dat voor onze zendelingen?

Onze wereld is anders dan de wereld waar Paulus zijn zendingsopdracht vervulde. De opdracht is dezelfde, maar hoe

wordt die vervuld in 1976? Dat vraagt voortdurende bezinning. Van onze zendelingen, van de zendingsorganisaties, maar ook van de gemeenten. En dan moeten we zeggen: van de gemeenten hier en van de gemeenten daar. Van gemeenten die zendelingen ontvangen en van de gemeenten die zendelingen zenden. Want in alle kontinenten en in vele landen is er Gemeente van God.
Miljoenen hebben echter nog niet van Jezus gehoord en samen hebben we de opdracht van Hem te vertellen, het Evangelie te brengen.

We zouden de zendingstaak in deze tijd met drie woorden kunnen omschrijven: presentie, solidariteit en getuigenis. (Beyerhaus).

De dienst die we verrichten in andere landen doen we temidden en vanuit de inheemse gemeenten. Door present te zijn geven we te kennen dat we samen verbonden zijn in dezelfde Heer en dezelfde opdracht. We komen niet om even te vertellen hoe het moet, om leiding te geven in hun situatie. Wij moeten minder worden, zij moeten meer worden. Wij kunnen in hun land alleen onze dienst verrichten temidden van hun gemeenten. Ook wanneer we pionierswerk verrichten kan dit in onze situatie alleen in samenwerking met en onder leiding van de gemeenten in Afrika. Dat is van fundamentele betekenis in het zendingswerk vandaag. Wij bepalen niet de gang van zaken, maar stellen ons beschikbaar tot dienst, tot hulp, tot assistentie.

Dat betekent dat we moeten leren solidair te zijn. Zendelingen zijn medewerkers van de gemeente ter plaatse. Samen met broeders en zusters in Kameroen of Sierra Leone of waar ook ter wereld, staan we in de dienst van God voor deze wereld.

Dat is voor beide partijen niet altijd eenvoudig. Voor de inheemse gemeenten is het soms moeilijk de zendeling te aksepteren en voor de zendeling is het soms moeilijk zich te stellen onder de leiding van de inheemse gemeenten.
Een moeilijk op te lossen probleem is dat wij graag goed voor onze zendelingen willen zorgen, maar dat dit als gevolg heeft dat er een onderscheid van levensstandaard is tussen hen en de inheemse werkers. We kampen ook nog met het koloniale verleden.

De zendeling kan zich in de moeilijke positie bevinden van gezonden te zijn en niet geaksepteerd te worden. Hij staat dan vreemd in de gemeente daar en vervreemdt ook van de gemeente hier. Toch kan juist zo dikwijls, door de tijd heen, solidariteit opgebouwd worden en is de zendeling een getuigenis. Als de zendeling zó dienaar wil zijn is er reeds getuigenis gegeven zonder dat een woord gezegd is. Het leven van de zendeling is een boodschap en daarom is het nodig dat we mannen en vrouwen zenden met een rijk geestelijk leven. Dat is niet alleen afhankelijk van hun persoonlijke geloofsleven. Het heeft zeker ook te maken met het geestelijke leven van de gemeenten, van onze gemeenten. Zendelingen hebben een bepaalde voorbereiding en vorming nodig, maar een belangrijk deel van hun vorming ontvangen zij in onze gemeenten.

Zo wordt getuigd in Woord en Dienst, in wederzijdse assistentie. Maar zo staan ook onze gemeenten in direkte relatie met de zending, is de gemeente zending in de wereld. Wij zijn gemeenten in de wereld, meer dan ooit. Gemeente zijn is geen onderonsje. We zijn gemeenten met andere gemeenten in de gehele wereld - meer dan ooit. Of we zo gemeente zijn? Willen zijn?

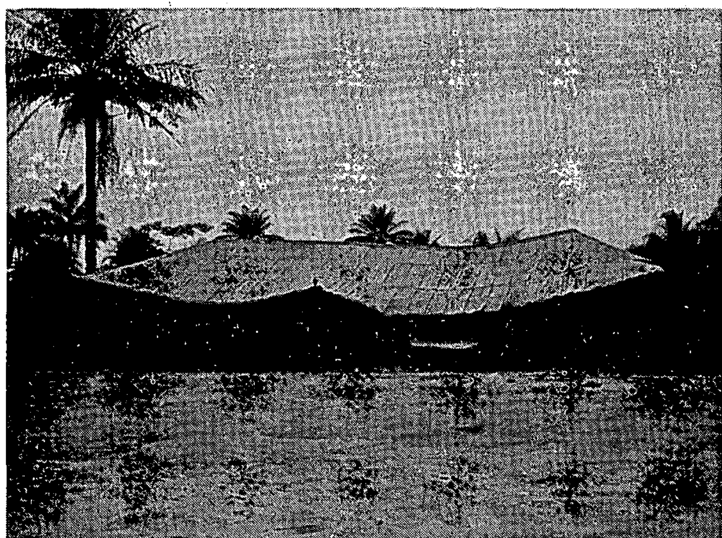
Door ons heeft het werk van God in de wereld voortgang of we zijn een obstakel in de Missio Dei. Het is goed om te luisteren en op te merken hoe men daar in Afrika en Azië over denkt.
Willen wij, samen met hen, gemeente in de wereld zijn? G. van 't W.

Enkele informaties over Sierra Leone en Kameroen

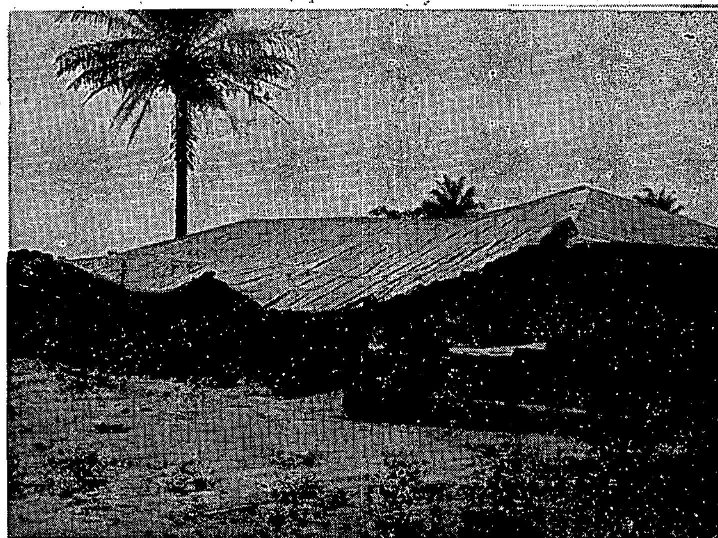
★ Sierra Leone heeft een oppervlakte van 71.740 km2 en een bevolking van 2.630.000 inwoners. In grote gebieden heersen nog de stamgodsdiensten. De Moslems worden geschat op 588.000. Verschillende zendingsgenootschappen werken in Sierra Leone en er zijn zelfstandige inheemse kerken.
De baptistengemeenten hebben zich nog maar kort geleden verenigd in een Unie en dragen nu de verantwoordelijkheid voor het werk in hun land. Naast de verkondiging wordt medisch werk verricht en men heeft ook enkele scholen.

★ Kameroen heeft een oppervlakte van 475.442 km2 en telt 12,5 miljoen inwoners. Protestanten en katholieken samen worden op 30% geschat, de Moslems 18% en 52% aanhangers van de stamgodsdiensten. Er is een duidelijk onderscheid tussen Noord- en Zuid-Kameroen. In Zuid-Kameroen is reeds langere tijd een zelfstandige inheemse Unie van Baptistengemeenten. In Noord wordt nu ruim twintig jaar gearbeid en met veel zegen. De jonge gemeenten zijn nu verbonden met de bestaande Unie in Zuid.

Het Europese Baptisten Zendingsgenootschap werkt in deze landen met 68 zendelingen en 130 inheemse werkers. In de E.B.M.S. werken tien Europese Unies samen en uit vijf landen werden zendelingen gezonden.
In Nederland wordt de arbeid behartigd door de Unie Zendings Commissie die vertegenwoordigd is in de E.B.M.S.
In Noord-Kameroen werken nu zuster Janneke van Oosten en zuster Janca Loot en in Zuid-Kameroen ds en mevrouw Van der Veen.
Er wordt dringend gevraagd om predikanten, vroedvrouwen en een oogarts.
Alle informatie is te verkrijgen bij het Uniebureau, Biltseweg 10, Bilthoven.
Giro 9260 t.b.v. de Unie Zendingscommissie.

Basisschool Malambay: Nagenoeg ingestort!

Basisschool Malambay: Doen we er wat aan?

Zo begint een zendeling-verpleegster

Na een paar maanden Kameroen zal ik proberen u een overzicht te geven van mijn eerste indrukken en ervaringen aan deze kant van de wereld. Dat het hier warm is, hoef ik natuurlijk niet te vertellen; na een paar weken merk je daar ook eigenlijk niet zoveel meer van. Wat ik nog wèl steeds als iets wonderlijks ervaar is de enorme rust die zowel van 't landschap als van de manier van leven uitgaat; de wijde vlakte, die niet doorbroken wordt door wegen, waarop je weliswaar hutten tegenkomt, maar géén huizenblokken, géén fabrieksschoorstenen, géén spoorlijnen, loslopende dieren, dat wel, ja - in alle mogelijke soorten en maten; *en mensen, natuurlijk; maar géén* auto's, bij hoge uitzondering een fiets of zelfs een bromfiets; de tendens van: als het vandaag niet kan, is er morgen weer een dag. En het doen van iedere kleinigheid om die kleinigheid zelf, zonder daarbij een doel na te streven dat niet direkt voor de hand ligt; het woord ambitie bestaat niet in het Foulfouldé.

Op het moment doe ik verwoede pogingen me die taal eigen te maken. Want het is weliswaar prettig Frans te kunnen spreken, voor de dagelijkse omgang en om überhaupt een beter kontakt met de mensen te krijgen zouden we eigenlijk de stamtaal Bana moeten spreken, maar aangezien hierin nog vrijwel geen lektuur bestaat en ze bepaald niet makkelijk te leren is, ,behelpen' we ons met Foulfouldé, een taal die in Noord-Kameroen vrijwel overal begrepen wordt. Verder spreek ik Duits, gezien het feit dat ik in een Duits gezelschap beland ben. Maar in verband met thuisverlof, plaatsvervanging etc. zal daar binnen afzienbare tijd waarschijnlijk verandering in komen.

Alles leert, trouwens. Binnenkort zal ik in de dispensaire (,polikliniek') gaan werken. Ook daarvoor is ongetwijfeld een inloopperiode nodig. De dagelijkse arbeid varieert van het uitdelen van aspirine en hoestdrankjes tot het verplegen van ernstig zieken. De verpleegster doet dat samen met een aantal inlandse verpleeghulpen, die onmisbaar zijn, vooral als het op (veelvuldig) vertalen en landen leefgewoonten aankomt. Iedere morgen voordat we beginnen houden we gezamenlijk een korte ,stille tijd' in het bijzijn van de gehospitaliseerde patiënten om het werk van die dag aan de Heer op te dragen. En om er steeds weer op te wijzen dat *niet wij de wonderdoeners* zijn, maar dat we alles aan God te danken hebben. Zij zowel als wij. Want het is helaas maar al te makkelijk blanken na te volgen als zijnde kleine goden...

Er is hier een behoorlijk grote gemeente, en het is een belevenis zondagsdiensten mee te maken vanwege de heerlijke ongekompliceerdheid. Kinderen worden aan de borst gelegd, in slaap gezongen, mensen lopen in en uit... toch wordt er met redelijke aandacht geluisterd en ook meegewerkt. Er zijn lees- en schrijfklassen, meisjes- en jongensklubs en bidstondavonden, er wordt geknutseld, genaaid en gebreid en geprobeerd een beetje gevoel voor hygiëne bij te brengen - want het is werkelijk triest hoeveel mensen en vooral kinderen onnodig ziek zijn en sterven.

Op de zendingspost hebben we verder een school met een behoorlijk aantal leerlingen, die het echter lang niet allemaal tot een goed einde brengen vanwege het belangrijke werk op de velden, omdat ze trouwen of eenvoudigweg omdat ze er geen zin meer in hebben. Tenslotte beschikken we over een ,kraamcentrum' als ik het in alle bescheidenheid zo mag noemen. Kinderen worden er in elk geval genoeg geboren. U ziet het, een dorp op zich. Maar dan wel midden in de rimboe. Dat wil zeggen, naar mijn (Europese) begrippen. Voorlopig hebben we nog de mogelijkheid zo één keer in de drie à vier weken naar Maroua te gaan, de hoofdstad, waar we dan onze inkopen doen, onze post brengen en halen en de gelegenheid hebben kollega's van andere posten te ontmoeten. Soms komen die ook bij ons op bezoek en dat is dan elke keer feest.

In het regenseizoen zal dat minder vaak voorkomen. We zijn dan behoorlijk geïsoleerd vanwege de rivieren waar we dan eenvoudigweg niet meer door kunnen. Maar... we hebben het fijn hier, we praten, bidden en zingen veel samen en hebben over gebrek aan bezigheden niet te klagen. Op het ogenblik hebben we een kleine beschermelinge, een baby van zo'n 2 kg, die we later hopelijk in goede gezondheid aan de moeder kunnen afleveren. Tja, zo zou ik natuurlijk nog veel meer kunnen vertellen.

Wat ik nog wel wil zeggen is, dat ik steeds weer ervaar dat God groot is en dat we dat vaak lang niet genoeg beseffen. Het weten dat bij Hem alles mogelijk is maakt klein, maar in Hem groot... en ontzettend dankbaar!

Gamboura — Janca Loot

Hier voedt zr Ursula Schwermer een tetanus-baby van een paar pond

Zending en Zondagsschool

Op de jaarvergadering van de L.Z.C., gehouden op 8 mei jl. te Hoogeveen kreeg ik de gelegenheid iets te vertellen over het aan de orde stellen van het zendingswerk op de zondagsschool. Uit mijn aantekeningen hierover ontstond het nu volgende artikel.

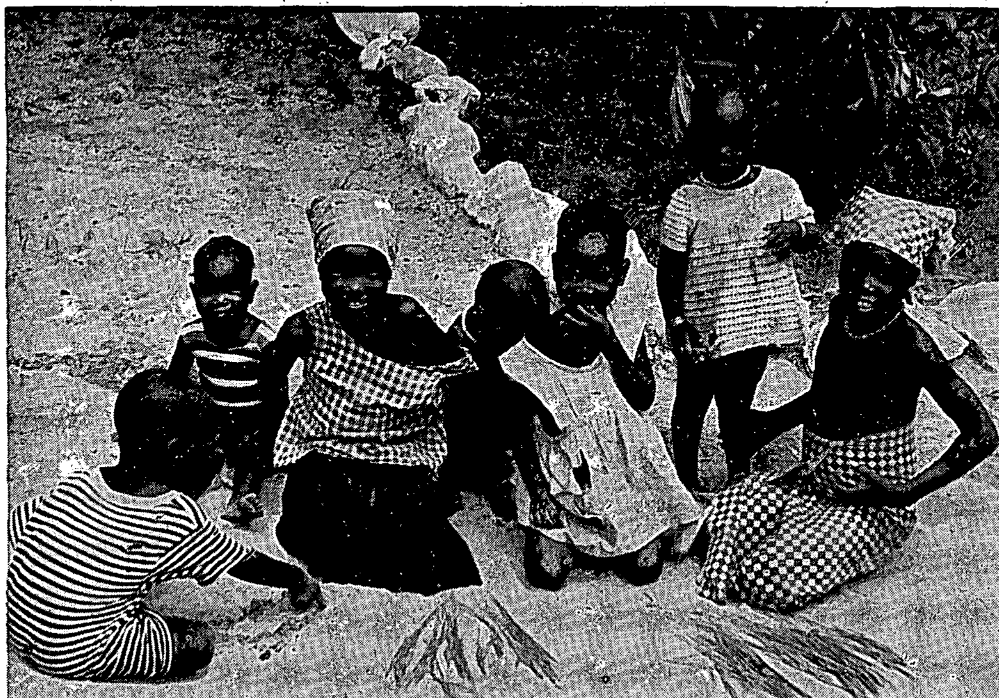
Waarom aandacht voor zending?

Het is een goede zaak om op de zondagsschool aandacht te besteden aan het zendingswerk. Niet omdat de zending zo'n specifiek onderwerp voor de zondagsschool is. We moeten voorkomen dat als de kinderen de zondagsschool verlaten, ze het idee hebben dat ze dan tevens de zending achter zich gelaten hebben. Zending is een complex onderwerp met vele aspekten waarbij het gaat om het funktioneren van de gemeente van Christus in de wereld op allerlei niveaus.

Dit in gedachten houdend, zouden we het belang van het aandacht besteden aan het zendingswerk op de zondagsscholen als volgt kunnen aangeven:

1. Het geeft gelegenheid om de aandacht te richten op dingen buiten onze direkte omgeving. De kinderen leren op deze manier belangstelling op te brengen voor mensen en in het bijzonder voor hun leeftijdgenoten in andere delen van de wereld. Het gaat hierbij om de gedachte dat God alle mensen liefheeft, ook zij die ver weg wonen onder wellicht totaal andere omstandigheden dan waarin wij verkeren.

2. Door aandacht te schenken aan het zendingswerk kun je de kinderen laten zien wat het betekent om christen te zijn en hoe een gemeente funktioneert. De omstandigheden in de zendingslanden zijn weliswaar anders dan hier, maar we kunnen duidelijk naar voren brengen dat het werk zelf - verkondiging, het helpen van mensen, gemeenteopbouw - niet iets is dat alleen ver weg plaatsvindt. Het gaat om dezelfde taak in verschillende situaties.

3. Door het meedoen aan akties leren de kinderen daadwerkelijk zich in te zetten voor hun leeftijdgenoten in overzeese landen. Het besef kan groeien dat we in Nederland in materieel opzicht erg bevoorrecht zijn tegenover kinderen in de derde wereld wat betreft voedsel, wonen, kleding, medische verzorging enz. Daarbij mag ook vermeld worden dat door de akties van de zondagsscholen er werkelijk iets tot stand kan komen in een van de landen waar onze zending werkzaam is. Het Malambay projekt waarvoor de L.Z.C. zich momenteel inzet, is een duidelijk voorbeeld. De lopende kosten moeten uit deze aktie betaald worden. Onlangs kwam het bericht dat de kas van de school leeg was: kan er uit Nederland hulp komen? Dankzij de L.Z.C.-aktie is dat gelukkig mogelijk!

Geef een juist beeld

Het is de verantwoordelijkheid van het zondagsschoolpersoneel dat de kinderen een reële indruk krijgen van het zendingswerk en van de leefomstandigheden in de zendingslanden. We komen terecht bij het punt van de beeldvorming. De indruk bestaat dat er bij velen in onze gemeenten een verouderd beeld van de zending bestaat. Het zondagsschoolpersoneel dat toch bestaat uit representanten van de gemeente, moet zich telkens bezinnen over het beeld van de zending dat het de kinderen voorschotelt. Door de onafhankelijkheid van de Afrikaanse landen en door het ontstaan van zelfstandige kerken en unies, is het zendingswerk niet meer hetzelfde als 30 jaar geleden, al bestaan er regionale verschillen. Deze ontwikkeling moet ook op de zondagsscholen tot uitdrukking komen.

Laat ik in dit verband een paar punten noemen:

1. Een Europees zendeling is niet altijd iemand, die de hele dag uit preken gaat. Sommige zendelingen preken nooit of slechts incidenteel, omdat ze niet als

Er is geen Pinksterfeest

predikant uitgegaan zijn, doch bv. als leraar. Zelfs zendelingen die als predikant uitgegaan zijn, preken niet altijd omdat zij vinden dat het belangrijk is dat de Afrikanen dit zelf doen. Hij zelf zal meer werken als catecheet en organisator.

2. Het feit dat we leraren en verpleegsters uitzenden, betekent niet dat de Afrikanen zelf niets kunnen. Er zijn ook Afrikaanse dokters en verpleegkundigen. Hun aantal is nog te klein maar dat is een kwestie van tijd. Hetzelfde geldt voor het onderwijs. Het hangt ook erg af van het land en het gebied waar men zich bevindt.

Het kan ook belangrijk zijn te wijzen op de traditionele handvaardigheid die er bestaat, bv. kunstvoorwerpen, gereedschappen, muziekinstrumenten. Er zijn op dit gebied mooie foto-albums die de kinderen een indruk hierover kunnen geven.

3. We moeten voorkomen dat we de kinderen op de zondagsschool niet een te zielig beeld geven van de kinderen in Afrika of elders. Vooral bij het aan de man brengen van een bepaalde aktie is het gevaar aanwezig dat de kinderen een overtrokken indruk krijgen van de toestand in Afrika. Laten we oppassen niet het beeld te geven van alleen maar hongerlijdende en zieke kinderen die bovendien erg braaf zijn en zo dol graag naar school zouden willen gaan. Het is waar dat er in veel gebieden sprake is van ondervoeding en uiterst gebrekkig onderwijs. Indien we dit doorvertellen, moet ook overkomen dat de kinderen daar toch net zo zijn als in ons land.

4. Als we spreken over het werk van een zendeling, moeten we niet vergeten te vertellen dat die bewuste zendeling niet op z'n eentje bezig is, maar dat hij samenwerkt met de Afrikaanse medewerkers. Zonder die samenwerking kan hij niets uitrichten. Zendelingen die helemaal op hun eigen houtje er op uit trekken, vormen een uitzondering en geen regel. Het is belangrijk de aandacht te vestigen op de gemeente in Afrika; zo zijn er in Afrika ook zondagsscholen net als in Nederland. In veel gevallen is zending het verlenen van assistentie aan de gemeenten in Afrika.

5. We moeten er op wijzen dat het in het zendingswerk er tenslotte omgaat dat de Afrikanen het werk steeds meer moeten overnemen. Het gaat er niet om om een blijvend bastion van eigen aktiviteiten op te richten, doch om mee te helpen aan de opbouw van de Afrikaanse gemeenten.

Wat is zending?

De onderwerpen van zending en evangelisatie komen vaak aan de orde op konferenties van diverse aard. De vraag hierbij rijst: wat is nu zending? Er zijn nogal wat verschillende opvattingen in omloop over wat zending is en wat er uit voort zou moeten vloeien. Motieven en doeleinden betreffende het zendingswerk blijken niet voor een ieder hetzelfde te zijn. Het is niet mijn bedoeling hier verder op in te gaan. In de warwinkel van opvattingen zou ik toch 2 lijnen willen onderscheiden die we zouden kunnen aanduiden door te spreken van 1. zending in brede zin en 2. zending in engere zin.

Bij zending in brede zin gaat het niet zozeer om wat een paar zendelingen doen, doch het gaat hierbij om het funktioneren van de gehele kerk in de wereld.

Welke rol zou de kerk in de samenleving (plaatselijk, nationaal en internationaal) moeten spelen, wil zij de betiteling „Gemeente van Jezus Christus" waardig zijn? De gemeente van Christus wordt gekonfronteerd met verschijnselen als armoede, racisme en diktatuur. De vraag rijst wat de bijbel ons hier over te zeggen heeft en welke stappen er uit volgen. Aangaande de verkondiging van het evangelie, rijzen er vragen met betrekking tot onze houding ten overstaan van andere godsdiensten en ideologieën. De diskussies hier over hebben een wereldwijd karakter vooral ook nu christenen uit de derde wereld volop meedoen en niet zelden een eigen visie naar voren brengen.

Bij zending in engere zin zal onze aandacht gericht zijn op de individuele zendelingen. We vragen ons af wat voor werk zij doen, hoe zij wonen en met wie ze samenwerken. Hoe wonen de mensen daar in stad of dorp, hoe ziet het kerkje er uit?

Het gaat om zendingswerk aan de basis. Het spreekt haast vanzelf dat zendingswerk in engere zin gemakkelijker aan de orde te stellen is dan zendingswerk in brede zin. Het is ook van primair belang iets te laten zien van wat andere mensen werkelijk *doen* terwille van hun Heer. Toch zou de zondagsschoolleiding het als een opgave kunnen zien ook de zending in brede zin aan de orde te stellen. We moeten niet vergeten dat beide nauw samenhangen.

De gemeente van Christus is ontstaan doordat enkelingen uitgegaan zijn om het evangelie te verkondigen aan mensen die er nog nooit van gehoord hadden. Uit hun werk ontstonden gemeenten, overal ter wereld. De leden van deze gemeenten worden gekonfronteerd met vragen die samenhangen met het gestalte geven aan hetzelfde geloof dat de eerste zendelingen tot daden bracht.

Het zal veel kreativiteit vergen om bij de kinderen op de zondagsschool spelenderwijs iets van zending in brede en engere zin te laten overkomen. Het is zendingswerk. TW

zònder: ga en vertel.....!

Zending nu

De laatste tijd zijn velen opnieuw bepaald bij het werk van de zending. De uitzending van Janca Loot en Janneke van Oosten staat daar niet los van. Ook hebben ds Van der Veen en zijn vrouw, in veel gemeenten iets kunnen doorgeven van het zendingswerk in Kameroen waar ze zo nauw bij betrokken zijn.
We zijn wel gewend aan vèrstrekkende woorden, doch minder aan vèrstrekkende daden. Daarom moet het ons wel aanspreken als opnieuw mensen klaar staan om als zendingswerkers uit te gaan. Vooral ook omdat ze het ook namens ons doen.
Zendingsdaden strekken ver, letterlijk en figuurlijk. Mensen zeggen hun eigen omgeving vaarwel en terwille van het evangelie gaan ze ergens vèr weg aan het werk. Gods Woord krijgt handen en voeten.
„Gods Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond" (Joh. 1 : 14) slaat in-der-daad op onze Heer Jezus Christus, maar de „vleeswording" gaat door. Ik denk even aan Joh. 17 vers 18 waar Jezus bidt: „Gelijk Gij mij gezonden was voor de niet-joden, ging er maar met moeite in. Het waren vooral oorzaken van buitenaf die de apostelen naar verdere streken brachten. Ik denk met name aan de vervolgingen in Jeruzalem die veel chrnstenen tot emigratie aanzetten.
Soortgelijke situaties doen zich ook in onze tijd voor. Niettemin is het duidelijk geworden (althans in theorie) dat het gaat om Gods zending in alle delen van de wereld, Europa en Nederland inkluis.
Het is in dit kader alleszins toe te juichen dat van alle Nederlandse baptisten enkelen zich in het verre Afrika willen inzetten. Het gaat hierbij om een uiterst boeiende, belangrijke en ook moeilijke taak.
Laat ik de taak als volgt samenvatten: 1. verkondiging, 2. dienst aan de medemens en 3. gemeenschap.
Deze drie elementen horen bij elkaar, maar ze kunnen wel duidelijk onderscheiden worden. We mogen ze niet zondermeer tot elkaar herleiden.
Iemand zou kunnen zeggen: de mensen het evangelie aanzeggen is toch een gro-

Afrikaanse werkers aan de opbouw van de kerk

hebt in de wereld, heb ook ik hen gezonden in de wereld".
Nu gaat het niet zozeer om de afstanden die we als Gods gezanten afleggen. De meesten van Jezus' discipelen zijn nooit ver van Jeruzalem vandaan geweest. Het is wel zo dat bij dit dicht-bij-huis-blijven een stuk kortzichtigheid een rol gespeeld heeft. Dat het evangelie ook bestemd te dienst, wellicht de grootste, die we onze medemens kunnen bewijzen. Dit is juist als we evenwel de inhoud van het evangelie niet uit het oog verliezen. Wie van de liefde van God spreekt, kan niet anders dan vanuit dezelfde liefde zijn medemens tegemoet treden. Hij zal willen ontvangen en willen helpen als dat in zijn vermogen ligt. Het evangelie wordt een Marie als zendingswerkers in Afrika doen. Centraal staat de uitvoering van de zendingsopdracht door de Afrikanen zelf, waaraan onze mensen mogen meewerken.
Het op eigen benen staan van de Afrikaanse gemeenten is van groot belang. Van de zendingswerkers wordt daarom niet zelden gevraagd een stapje terug te doen. Ze moeten zich aan een bepaalde besluitvorming onderwerpen, zelfs als je het er niet altijd mee eens bent. Zoals dr H. Kraemer eens schreef, moet de holle frase als het niet konkreet gestalte krijgt in ons handelen. De bijbel laat daar geen twijfel over bestaan.
Omgekeerd zou iemand kunnen zeggen: door mij als christen voor mijn medemens in te zetten, wordt het evangelie verkondigd, daar hoeven geen woorden aan te pas te komen.
Het is juist, dat dienstbetoon als zodanig verkondiging kan zijn. In sommige situaties is dienstbetoon zonder woorden de aangewezen weg. Onze daden zijn echter alleen volwaardig heilbrengend als ze gesteld worden in het perspektief van het heil dat God geeft in Jezus Christus. Dit laatste is het grote nieuws dat doorverteld moet worden, wil het verstaan en aanvaard worden. De onderlinge gemeenschap in Christus is ook een apart te noemen element. Ik denk hierbij aan de relatie tussen de zendingswerkers en de Afrikaanse mede-christenen. Mensen met een verschillende kulturele achtergrond, moedertaal en veelal verschillende schoolopleiding moeten (mogen) gestalte geven aan hun eenheid in Christus.
Ik wil ook wijzen op de band tussen de zendingswerkers onderling. Vaak moeten mensen die elkaar nooit gekend hebben, samenwerken en ze zijn in velerlei opzicht op elkaar aangewezen.
Voor de Europese Baptisten-Zending geldt dat de zendelingen uit verschillende landen komen: Zwitsers, Duitsers, Nederlanders, Finnen en Fransen werken samen in één verband. Ze moeten kommuniceren in een voor hun veelal vreemde taal; in Kameroen het Frans, in Sierra Leone het Engels. Ook al beheers je het Frans of het Engels heel aardig, het blijft toch grenzen stellen aan de kommunikatie. Hoe zou u in het Engels of Frans even gauw „goeie grutjes" of „daar krijg ik een punthoofd van" vertalen?
Het kan nogal bezwaarlijk zijn zomaar een stel mensen bij elkaar te zetten met de niet-uitgesproken opdracht: zoek het maar uit.
Niettemin liggen er op dit terrein niet geringe problemen, die aan geen enkel zendingsgenootschap voorbij gaan.
Als we over gemeenschap spreken, zal de nadruk moeten vallen op de gemeen-

Een opdracht in uitvoering

te. In de Europese Baptisten-Zending zijn de zendingswerkers allereerst gemeenteleden, tesamen met de Afrikaanse broeders en zusters: niet meer en niet minder. In Kameroen is er een zelfstandige Unie van Baptistengemeenten. In Sierra Leone is er ook een Unie van gemeenten, die op weg is naar zelfstandigheid. Zendingswerk betekent daarom in de eerste plaats assistentie aan de gemeenten daar. Centraal staat niet wat Piet of zendingswerker niet alleen ijverig zijn, maar hij heeft ook een diepe wijsheid nodig. Dit maakt nog eens duidelijk hoezeer onze zendingsmensen, onze belangstelling en gebed nodig hebben.

Ik noemde drie elementen van de zendingstaak: verkondiging, dienst en gemeenschap. In principe zal de zendingswerker zich op alle drie terreinen bewegen. Bij het afbakenen van de feitelijke werkzaamheden spelen o.a. de volgende punten mee.

a) Iedere zendingswerker zal zich geroepen weten voor specifieke taken waar hij of zij voor opgeleid is en waar hij of zij zich op ingesteld heeft. Daarbij is een meer incidentele taakverdeling noodzakelijk. De eenheid van het werk moet er voor zorgdragen dat het doel bereikt wordt. De full-time evangelist weet dat zijn woorden met de daad bekrachtigd worden door verpleegkundigen, jeugdwerkers, leraren en anderen. De verpleegkundige met haar drukke werkzaamheden weet dat anderen zich inzetten voor de verkondiging enz.

b) Wat de Afrikanen al zelf kunnen doen, moet niet door zendingswerkers gedaan worden. Bovendien moet er naartoe gewerkt worden dat de Afrikaanse medewerkers steeds meer het werk gaan overnemen en financieel gaan ondersteunen.

c) Er is veel administratief en organisatorisch werk, dat veel tijd kost. Het is echter veelal moeilijk om geschikt hulppersoneel te krijgen, zodat de zendingswerkers dit allemaal zelf moeten doen.

d) Tussen de drie elementen van het werk moet een zekere harmonie bestaan, zodat ze elkaar zo effektief mogelijk kunnen ondersteunen en op elkaar kunnen inspelen. Dit vereist goede vormen van overleg en besluitvorming in de Afrikaanse landen zelf en tussen de zendingsbesturen en de overzeese werkers. Op deze wijze zal er ook een duidelijk beeld kunnen ontstaan welke projekten bij voorrang onze steun nodig hebben. Het zal dan ook duidelijk worden dat deze projekten ingebed zijn in een geheel, waar een bepaald beleid achter zit. We zullen er naar toe moeten werken dat we in Nederland meer oog krijgen voor de totaliteit van het werk, zodat een eenzijdige belangstelling voor afzonderlijke projekten voorkomen wordt.

Op zendingsdagen zal er mogelijk meer achtergrondinformatie doorgespeeld moeten worden. Heeft u daar belangstelling voor? Ik stel me voor dat een zendingswerker op verlof met landkaarten en dia's enz. per zendingspost informatie geeft over welke mensen er werken, wat zij doen en wat zij beogen. Op deze wijze zullen we beter weten waarvoor we bidden, offeren en ons inzetten. Teun Wolters

(Dit artikel verscheen eerder in De Kandelaar).

Zuster Janneke van Oosten werd uitgezonden naar Noord-Kameroen

Met God de sprong wagen

Op 2 mei 1976, reeds ver vóór zeven uur was de baptistenkerk Het Baken in Emmen tot de laatste plaats bezet. Tijdens het zingen van enkele liederen werden er nog stoelen bijgeschoven en toen ook hiervoor geen mogelijkheid meer was, bleven velen in de ontmoetingsruimte staan om de dienst mee te maken. Zuster Janneke van Oosten zou uitgezonden worden naar Kameroen.

Vele afgevaardigden uit de gemeenten, van Zusterhulp, de zondagsscholen, de jeugd, de Unie Commissie, het Uniebureau en anderen hadden gehoor gegeven aan de uitnodiging om dit blijde feest mee te maken.

Dominee Schouten, predikant te Emmen, leidde de dienst. Na de schriftlezing uit 2 Samuël 7 vers 1 tot en met 13 en Philippenzen 2 vers 5 tot en met 11 zong de familie Van Oosten: „O, God, heb dank...".

Dominee Voorhaar, als voorzitter van de Unie Zendings Commissie, had de verkondiging naar aanleiding van 2 Samuël 7 vers 4, 5 en 11, waarin hij de gemeente vergeleek met een bouwwerk, waarbij het zwaartepunt lag op wat God voor ons doet. Als David plannen maakt, door eigen gedachten geleid, geeft de Heer hem te kennen dat Hij het heft in handen heeft. Hij wil geen huis om in te wonen, maar wil onder gewone mensen, onder zondaren verkeren. David moet goed weten dat wat hij is, hij door de Heer is.

We moeten niet leven uit wat wij doen (zelfoverschatting) maar uit wat God voor ons doet. „Ik zal u een huis bouwen...". De zending is van God, Hij zal het doen. Hij zal zuster Van Oosten leiden, nu zij de sprong met Hem waagt. Als de Heer het huis bouwt, weten we dat het afkomt. In afhankelijkheid van Hem zal zij overwinnen.

Na de prediking gaf de familie Van Oosten haar getuigenis: „Leid mij, Heer, in Uw gerechtigheid, want slechts door U vind ik de weg naar de zekerheid...".

Nadat zuster Janneke opgedragen was aan de Heer zong de gemeente haar toe:

> Heer, bezie! haar die gereed staat,
> maak haar vurig door Uw Geest.
> Doe haar met Uw heil bekleed gaan,
> maak haar moedig, onbevreesd...

Dominee Van Wier, die namens de gemeente Emmen sprak, wees de leden op hun verantwoordelijkheid, nu er één uit hun midden door de deur, die opengezwaaid is naar Kameroen vertrok. Het Europese Baptisten Zendingsgenootschap werd vertegenwoordigd door dominee Van 't Wout. Hij filosofeerde verder, dat de gemeente door die open deur wel eens op de toch kon komen. We moeten allen openstaan voor hen die God op onze weg brengt.

Tenslotte dankte zuster Van Oosten allen die gekomen waren. Ze hoopte en bad er voor dat allen de kracht van de Heer zouden ervaren.

De aanwezigen konden haar de hand drukken en haar een goede reis toewensen.

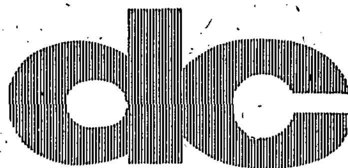
Moge de Heer haar verder leiden en haar werk in Kameroen zegenen. D. de V.-H.

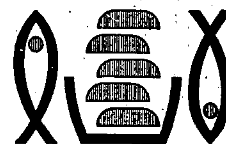
Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Eerlijk gezegd

DC is niet elke week zo rijk van foto's voorzien. De abonnementsprijs is daarvoor véél te laag.

Ja, te laag!

Oordeel zelf: èlke week DC per post bezorgd (in de drie zomermaanden om de veertien dagen) kost slechts *f* 27,50 per jaar (of *f* 13,75 per half jaar).

Als u nog geen abonnee bent, schrijf dan dadelijk een briefkaartje aan: Administratie DC, Biltseweg 10, Bilthoven, en vermeld met uw naam en adres:

JA, IK GA ME ABONNEREN OP ONS EIGEN WEEKBLAD

Korrespondentie etc.: Sekretariaat Unie Zendings Commissie, „De Vinkenhof", Biltseweg 10, Bilthoven; telefoon 030-78 48 23

Giro: 9260 t.n.v. de Unie van Baptisten Gemeenten te Amsterdam.

Ja, ik doe mee!

Naam: ....

Adres: ....

....

....

Wil graag, naast het bedrag dat hij al geeft aan de zending, *f* .... per maand/kwartaal/jaar beschikbaar stellen.

☆ Ik wil graag speciale envelopjes ontvangen.

☆ Ik stort mijn toegezegde bijdrage op de girorekening van de penningmeester van de gemeente.

☆ Ik wil graag in overleg met een lid van de Zendingswerkgroep of de penningmeester van de gemeente mijn bijdrage vaststellen.

(wilt u doorstrepen wat niet van toepassing is en deze strook zo *spoedig mogelijk deponeren in* de kollektezak of opsturen aan uw zendingswerkgroep of penningmeester van de gemeente?)

VAN DE REDAKTIE

Aangezien dit nummer op ruime schaal wordt verspreid in de gemeenten, zeggen we tot de niet-abonnees: wat jammer, dat u ons blad niet geregeld leest. Nu mist u bijvoorbeeld in het volgende nummer - dat in verband met de vakanties op 18 juni a.s. verschijnt - een verslag van de 'eerste paal' van het derde Tabitha-huis in Amsterdam en een aantal aantekeningen bij de huidige doopdiskussie.
U zou abonnee moeten worden. Dan blijf je op de hoogte!

Dè Heer nam tot Zich onze zuster
M. BOS-BUINING
op de leeftijd van 89 jaar.

Groningen, 30 mei 1976.

Baptistengemeente Groningen-Zuid

Op 18 mei werd door de Heer thuis gehaald onze zuster
ANJE AUGUST-BUITENKAMP
op de leeftijd van 69 jaar.

Baptistengemeente Delfzijl

BEROEPINGSWERK

Beroepen te en *aangenomen* naar Hoogezand: G. H. W. Pflaum te Pernis-Hoogvliet.

Voor onze zoon (rustig karakter) a.s. student, 18 jaar, zoeken wij met ingang van 30 augustus een vrije kamer te Nijmegen. Liefst omgeving Muntweg.

G. J. Omvlee, Geraniumstraat 17, Almelo; telefoon 05490-17971.

10.000 VOOR DE VINKENHOF

Het druppelt nog steeds. Eigenlijk moet er nog een flinke stroom komen om de honderdduizend vol te maken.

Op 31 mei was de stand f 79.234,31.

Aan jaarlijkse toezeggingen f 5.842,50

EEN MOGELIJKHEID VOOR U!

Wat zouden duizenden er bij gebaat zijn, geestelijk èn materieel, wanneer wij samen als baptisten-gelovigen in Nederland, onze opdracht echt leerden verstaan en de verantwoordelijkheid gingen dragen.

Naast het goede en noodzakelijke werk dat in onze Unie gedaan wordt aan evangelisatiearbeid, opleiding van voorgangers, zieken- en bejaardenzorg en jeugdwerk, wordt er, in verhouding tot de grote nood die bestaat, veel en veel te weinig gedaan aan zendingswerk.

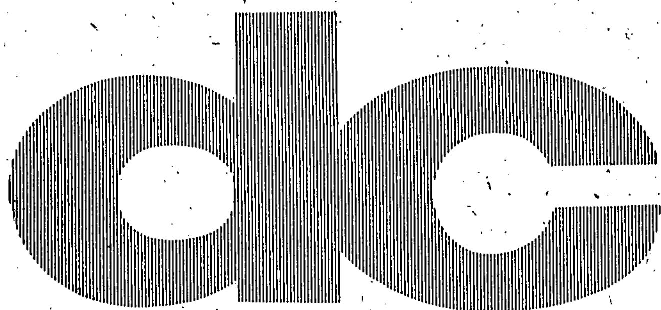
Wanneer wij er van uitgaan dat alles wat wij zijn en bezitten van de Heer is en wij er voor eigen gebruik een gedeelte van mogen besteden, dan krijgt onze liefde tot God en de naaste ook gestalte.

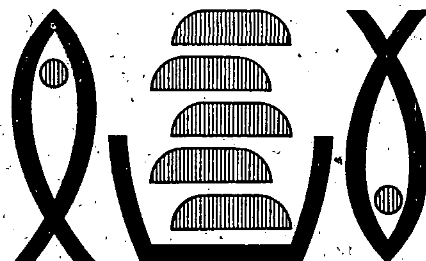
Wat voor christenen zouden wij zijn wanneer wij niet de daad bij het woord wilden voegen?

Graag rekenen wij op uw instemming.

Doet u mee?

PINKSTER - ZENDINGSNUMMER

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 23 - 4 juni 1976

ZENDING
gemeente in de wereld

De Here Jezus is in de wereld gezonden opdat wij God zouden leren kennen. Wij belijden Hem als „mijn Heer en mijn God". Hij is een persoonlijke Heiland en door Hem komen we in een persoonlijke relatie met God.

Hij is echter ook Heiland voor de wereld, voor alle mensen. Dat is „Gods initiatief en ons mandaat". Zending wil dan ook doorstoten naar het nog niet bereikte land van de toekomst van God, die alles in allen zal zijn. Opdat alle knie zich zal buigen, en alle tong zal belijden: Jezus is de Heer!

Onder de hemel is geen andere naam gegeven waardoor mensen behouden kunnen worden. Dat is de smalle basis van de zending. We willen niets anders weten dan Jezus Christus, de Gekruisigde.

Tegelijk breekt dit evangelie door alle afrasteringen heen. Het is niet in te „kaderen". Geen enkel volk of kultuur kan er beslag op leggen. Geen enkel uniform past de zending. Het knapt altijd uit zijn jasje. De zending overschrijdt altijd grenzen, kent geen halt, het is nooit genoeg. Zending betekent altijd rekenen met mogelijkheden voor een doorbraak van de nieuwe schepping. Het is leven, het eeuwige leven dat door barrières heenbreekt als een grasscheut door het asfalt, als een korenhalm door de zware klei.

Zendingsarbeid zal altijd onverantwoord zijn voor mensen die aan het geld vastzitten, voor „wie zijn leven liefheeft".

Zending zal altijd revolutionair zijn voor wie bang is nieuwe wegen in te slaan, zal altijd onrust brengen bij mensen die alles onder kontrole willen hebben.

Wie niet kan zaaien, zonder op het weer te letten en geen zaken kan doen zonder verlies te lijden, wie niet kan prediken zonder dat geluisterd wordt en niet helpen waar hulp wordt afgewezen, zal geen zendingsvisie verdragen en geen zendingsopdracht volbrengen.

Jezus zegt: Ik zend u als schapen temidden van de wolven. Jesaja wordt geroepen en gezonden tot mensen met toegesloten harten, dichtgeplakte ogen en toegestopte oren.

Dat gaat onze krachten ver te boven.

Daarom wordt in deze zending door de Heer toegezegd: *Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat daarom heen, Ik ben met u.*

Maar wat komt er dan van terecht, waartoe leidt de zending? Dan moeten we eerst naar de Here Jezus zien. Hij is DE zendeling en volbrengt DE zendingsopdracht van God de Vader. Daarom wordt er ook gesproken van de Missio Dei, de zending van God.

Daarna moeten we ook letten op de apostelen, de gezondenen, en hun dienst in de wereld. En kijk nu eens om u heen: als gelovigen zijn we stuk voor stuk een Godswonder, een nieuwe schepping.

Kijk nu ook eens in de wereld - er is gemeente van Jezus Christus in alle kontinenten. En laat u dan de visie geven van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waar gerechtigheid en vrede heersen. Nu het Pasen en Pinksteren is geweest is de nieuwe tijd aangebroken en wordt de gemeente betrokken bij dit wereldwijde werk van God. We zijn medewerkers in de Missio Dei, die leidt naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Als nieuwe schepping in Christus is de gemeente teken en belofte. Gods werk wordt door ons voltrokken. Zo wordt de gemeente gezonden en worden zendelingen uitgestuurd. God heeft de wereld lief en God kan met ons zijn als we Zijn liefde voor de wereld prediken in Woord en Daad.

Wat betekent dat voor onze zendelingen?

Onze wereld is anders dan de wereld waar Paulus zijn zendingsopdracht vervulde. De opdracht is dezelfde, maar hoe

wordt die vervuld in 1976? Dat vraagt voortdurende bezinning. Van onze zendelingen, van de zendingsorganisaties, maar ook van de gemeenten. En dan moeten we zeggen: van de gemeenten hier en van de gemeenten daar. Van gemeenten die zendelingen ontvangen en van de gemeenten die zendelingen zenden. Want in alle kontinenten en in vele landen is er Gemeente van God.
Miljoenen hebben echter nog niet van Jezus gehoord en samen hebben we de opdracht van Hem te vertellen, het Evangelie te brengen.

We zouden de zendingstaak in deze tijd met drie woorden kunnen omschrijven: presentie, solidariteit en getuigenis. (Beyerhaus).

De dienst die we verrichten in andere landen doen we temidden en vanuit de inheemse gemeenten. Door present te zijn geven we te kennen dat we samen verbonden zijn in dezelfde Heer en dezelfde opdracht. We komen niet om even te vertellen hoe het moet, om leiding te geven in hun situatie. Wij moeten minder worden, zij moeten meer worden. Wij kunnen in hun land alleen onze dienst verrichten temidden van hun gemeenten. Ook wanneer we pionierswerk verrichten kan dit in onze situatie alleen in samenwerking met en onder leiding van de gemeenten in Afrika. Dat is van fundamentele betekenis in het zendingswerk vandaag. Wij bepalen niet de gang van zaken, maar stellen ons beschikbaar tot dienst, tot hulp, tot assistentie.

Dat betekent dat we moeten leren solidair te zijn. Zendelingen zijn medewerkers van de gemeente ter plaatse. Samen met broeders en zusters in Kameroen of Sierra Leone of waar ook ter wereld, staan we in de dienst van God voor deze wereld.

Dat is voor beide partijen niet altijd eenvoudig. Voor de inheemse gemeenten is het soms moeilijk de zendeling te aksepteren en voor de zendeling is het soms moeilijk zich te stellen onder de leiding van de inheemse gemeenten.
Een moeilijk op te lossen probleem is dat wij graag goed voor onze zendelingen willen zorgen, maar dat dit als gevolg heeft dat er een onderscheid van levensstandaard is tussen hen en de inheemse werkers. We kampen ook nog met het koloniale verleden.

De zendeling kan zich in de moeilijke positie bevinden van gezonden te zijn en niet geaksepteerd te worden. Hij staat dan vreemd in de gemeente daar en vervreemdt ook van de gemeente hier. Toch kan juist zo dikwijls, door de tijd heen, solidariteit opgebouwd worden en is de zendeling een getuigenis. Als de zendeling, zó dienaar wil zijn is er reeds getuigenis gegeven zonder dat een woord gezegd is. Het leven van de zendeling is een boodschap en daarom is het nodig dat we mannen en vrouwen zenden met een rijk geestelijk leven. Dat is niet alleen afhankelijk van hun persoonlijke geloofsleven. Het heeft zeker ook te maken met het geestelijke leven van de gemeenten, van onze gemeenten. Zendelingen hebben een bepaalde voorbereiding en vorming nodig, maar een belangrijk deel van hun vorming ontvangen zij in onze gemeenten.

Zo wordt getuigd in Woord en Dienst, in wederzijdse assistentie. Maar zo staan ook onze gemeenten in direkte relatie met de zending, is de gemeente zending in de wereld. Wij zijn gemeenten in de wereld, meer dan ooit. Gemeente zijn is geen onderonsje. We zijn gemeenten met andere gemeenten in de gehele wereld - meer dan ooit. Of we zo gemeente zijn? Willen zijn?

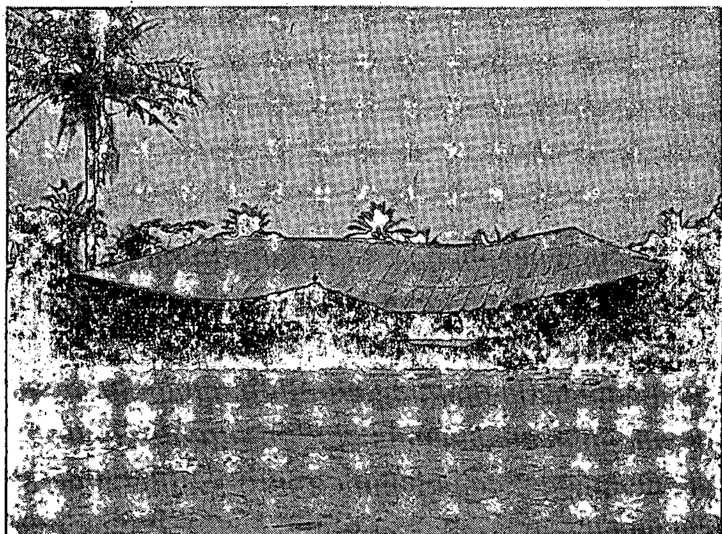
Door ons heeft het werk van God in de wereld voortgang of we zijn een obstakel in de Missio Dei. Het is goed om te luisteren en op te merken hoe men daar in Afrika en Azië over denkt.
Willen wij, samen met hen, gemeente in de wereld zijn? G. van 't W.

Enkele informaties over Sierra Leone en Kameroen

★ Sierra Leone heeft een oppervlakte van 71.740 km2 en een bevolking van 2.630.000 inwoners. In grote gebieden heersen nog de stamgodsdiensten. De Moslems worden geschat op 588.000. Verschillende zendingsgenootschappen werken in Sierra Leone en er zijn zelfstandige inheemse kerken.
De baptistengemeenten hebben zich nog maar kort geleden verenigd in een Unie en dragen nu de verantwoordelijkheid voor het werk in hun land. Naast de verkondiging wordt medisch werk verricht en men heeft ook enkele scholen.

★ Kameroen heeft een oppervlakte van 475.442 km2 en telt 12,5 miljoen inwoners. Protestanten en katholieken samen worden op 30% geschat, de Moslems 18% en 52% aanhangers van de stamgodsdiensten. Er is een duidelijk onderscheid tussen Noord- en Zuid-Kameroen. In Zuid-Kameroen is reeds langere tijd een zelfstandige inheemse Unie van Baptistengemeenten. In Noord wordt nu ruim twintig jaar gearbeid en met veel zegen. De jonge gemeenten zijn nu verbonden met de bestaande Unie in Zuid.

Het Europese Baptisten Zendingsgenootschap werkt in deze landen met 68 zendelingen en 130 inheemse werkers. In de E.B.M.S. werken tien Europese Unies samen en uit vijf landen werden zendelingen gezonden.
In Nederland wordt de arbeid behartigd door de Unie Zendings Commissie die vertegenwoordigd is in de E.B.M.S.
In Noord-Kameroen werken nu zuster Janneke van Oosten en zuster Janca Loot en in Zuid-Kameroen, ds en mevrouw Van der Veen.
Er wordt dringend gevraagd om predikanten, vroedvrouwen en een oogarts.
Alle informatie is te verkrijgen bij het Uniebureau, Biltseweg 10, Bilthoven. Giro 9260 t.b.v. de Unie Zendingscommissie.

Basisschool Malambay: Nagenoeg ingestort!

Basisschool Malambay: Doen we er wat aan?

Zo begint een zendeling-verpleegster

Na een paar maanden Kameroen zal ik proberen u een overzicht te geven van mijn eerste indrukken en ervaringen aan deze kant van de wereld. Dat het hier warm is, hoef ik natuurlijk niet te vertellen; na een paar weken merk je daar ook eigenlijk niet zoveel meer van. Wat ik nog wel steeds als iets wonderlijks ervaar is de enorme rust die zowel van 't landschap als van de manier van leven uitgaat; de wijde vlakte, die niet doorbroken wordt door wegen, waarop je weliswaar hutten tegenkomt, maar géén huizenblokken, géén fabrieksschoorstenen, géén spoorlijnen, loslopende dieren, dat wel, ja - in alle mogelijke soorten en maten; en mensen, natuurlijk; maar géén auto's, bij hoge uitzondering een fiets of zelfs een bromfiets; de tendens van: als het vandaag niet kan, is er morgen weer een dag. En het doen van iedere kleinigheid *om die kleinigheid zelf*, zonder daarbij een doel na te streven dat niet direkt voor de hand ligt; het woord ambitie bestaat niet in het Foulfouldé.

Op het moment doe ik verwoede pogingen me die taal eigen te maken. Want het is weliswaar prettig Frans te kunnen spreken, voor de dagelijkse omgang en om überhaupt een beter kontakt met de mensen te krijgen zouden we eigenlijk de stamtaal Bana moeten spreken, maar aangezien hierin nog vrijwel geen lektuur bestaat en ze bepaald niet makkelijk te leren is, ‚behelpen' we ons met Foulfouldé, een taal die in Noord-Kameroen vrijwel overal begrepen wordt. Verder spreek ik Duits, gezien het feit dat ik in een Duits gezelschap beland ben. Maar in verband met thuisverlof, plaatsvervanging etc. zal daar binnen afzienbare tijd waarschijnlijk verandering in komen.

Alles leert, trouwens. Binnenkort zal ik in de dispensaire (‚polikliniek') gaan werken. Ook daarvoor is ongetwijfeld een inloopperiode nodig. De dagelijkse arbeid varieert van het uitdelen van aspirine en hoestdrankjes tot het verplegen van ernstig zieken. De verpleegster doet dat samen met een aantal inlandse verpleeghulpen, die onmisbaar zijn, vooral als het op (veelvuldig) vertalen en land- en leefgewoonten aankomt. Iedere morgen voordat we beginnen houden we gezamenlijk een korte ‚stille tijd' in het bijzijn van de gehospitaliseerde patiënten om het werk van die dag aan de Heer op te dragen. En om er steeds weer op te wijzen dat niet wij de wonderdoeners zijn, maar dat we alles aan God te danken hebben. Zij zowel als wij. Want het is helaas maar al te makkelijk blanken na te volgen als zijnde kleine goden...

Er is hier een behoorlijk grote gemeente, en het is een belevenis zondagsdiensten mee te maken vanwege de heerlijke ongekompliceerdheid. Kinderen worden aan de borst gelegd, in slaap gezongen, mensen lopen in en uit... toch wordt er met redelijke aandacht geluisterd en ook meegewerkt. Er zijn lees- en schrijfklassen, meisjes- en jongensklubs en bidstondavonden, er wordt geknutseld, genaaid en gebreid en geprobeerd een beetje gevoel voor hygiëne bij te brengen - want het is werkelijk triest hoeveel mensen en vooral kinderen onnodig ziek zijn en sterven.

Op de zendingspost hebben we verder een school met een behoorlijk aantal leerlingen, die het echter lang niet allemaal tot een goed einde brengen vanwege het belangrijke werk op de velden, omdat ze trouwen of eenvoudigweg omdat ze er geen zin meer in hebben. Tenslotte beschikken we over een ‚kraamcentrum' als ik het in alle bescheidenheid zo mag noemen. Kinderen worden er in elk geval genoeg geboren. U ziet het, een dorp op zich. Maar dan wel midden in de rimboe. Dat wil zeggen, naar mijn (Europese) begrippen. Voorlopig hebben we nog de mogelijkheid zo één keer in de drie à vier weken naar Maroua te gaan, de hoofdstad, waar we dan onze inkopen doen, onze post brengen en halen en de gelegenheid hebben kollega's van andere posten te ontmoeten. Soms komen die ook bij ons op bezoek en dat is dan elke keer feest.

In het regenseizoen zal dat minder vaak voorkomen. We zijn dan behoorlijk geïsoleerd vanwege de rivieren waar we dan eenvoudigweg niet meer door kunnen. Maar... we hebben het fijn hier, we praten, bidden en zingen veel samen en hebben over gebrek aan bezigheden niet te klagen. Op het ogenblik hebben we een kleine beschermelinge, een baby van zo'n 2 kg, die we later hopelijk in goede gezondheid aan de moeder kunnen afleveren. Tja, zo zou ik natuurlijk nog veel meer kunnen vertellen.

Wat ik nog wel wil zeggen is, dat ik steeds weer ervaar dat God groot is en dat we dat vaak lang niet genoeg beseffen. Het weten dat bij Hem alles mogelijk is maakt klein, maar in Hem groot... en ontzettend dankbaar!

Gamboura — Janca Loot

Hier voedt zr Ursula Schwermer een tetanus-baby van een paar pond

Zending en Zondagsschool

Op de jaarvergadering van de L.Z.C., gehouden op 8 mei jl. te Hoogeveen kreeg ik de gelegenheid iets te vertellen over het aan de orde stellen van het zendingswerk op de zondagsschool. Uit mijn aantekeningen hierover ontstond het nu volgende artikel.

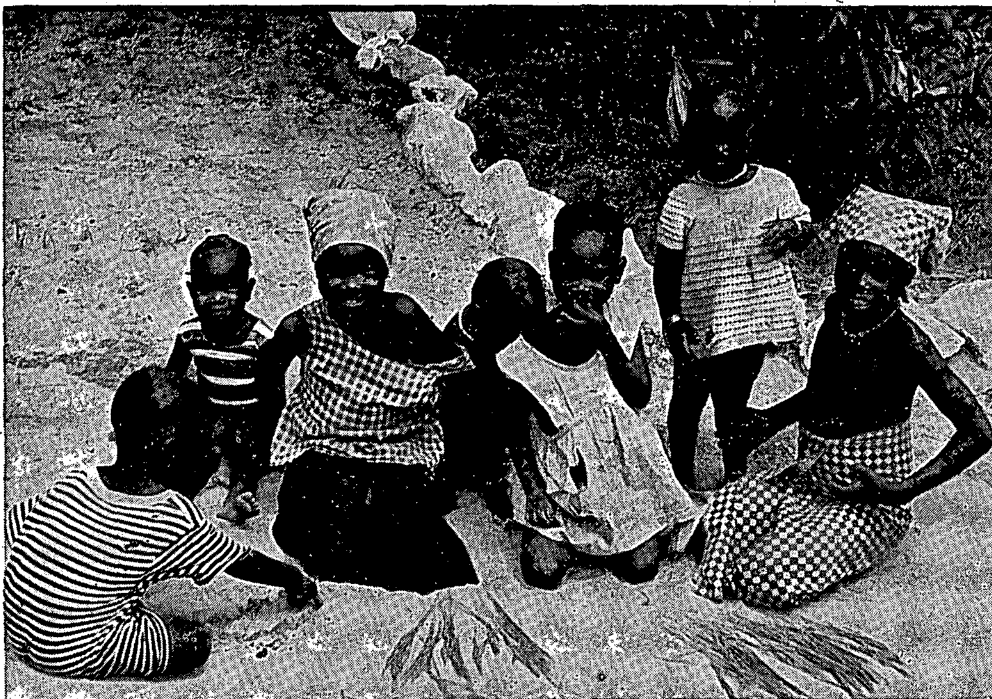
Waarom aandacht voor zending?

Het is een goede zaak om op de zondagsschool aandacht te besteden aan het zendingswerk. Niet omdat de zending zo'n specifiek onderwerp voor de zondagsschool is. We moeten voorkomen dat als de kinderen de zondagsschool verlaten, ze het idee hebben dat ze dan tevens de zending achter zich gelaten hebben. Zending is een complex onderwerp met vele aspekten waarbij het gaat om het funktioneren van de gemeente van Christus in de wereld op allerlei niveaus.

Dit in gedachten houdend, zouden we het belang van het aandacht besteden aan het zendingswerk op de zondagsscholen als volgt kunnen aangeven:

1. Het geeft gelegenheid om de aandacht te richten op dingen buiten onze direkte omgeving. De kinderen leren op deze manier belangstelling op te brengen voor mensen en in het bijzonder voor hun leeftijdgenoten in andere delen van de wereld. Het gaat hierbij om de gedachte dat God alle mensen liefheeft, ook zij die ver weg wonen onder wellicht totaal andere omstandigheden dan waarin wij verkeren.

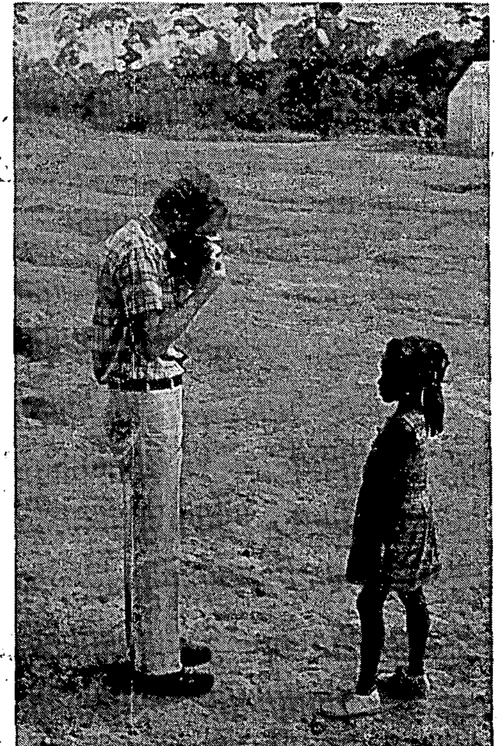
2. Door aandacht te schenken aan het zendingswerk kun je de kinderen laten zien wat het betekent om christen te zijn en hoe een gemeente funktioneert. De omstandigheden in de zendingslanden zijn weliswaar anders dan hier, maar we kunnen duidelijk naar voren brengen dat het werk zelf - verkondiging, het helpen van mensen, gemeenteopbouw - niet iets is dat alleen ver weg plaatsvindt. Het gaat om dezelfde taak in verschillende situaties.

3. Door het meedoen aan akties leren de kinderen daadwerkelijk zich in te zetten voor hun leeftijdgenoten in overzeese landen. Het besef kan groeien dat we in Nederland in materieel opzicht erg bevoorrecht zijn tegenover kinderen in de derde wereld wat betreft voedsel, wonen, kleding, medische verzorging enz. Daarbij mag ook vermeld worden dat door de akties van de zondagsscholen er werkelijk iets tot stand kan komen in een van de landen waar onze zending werkzaam is. Het Malambay projekt waarvoor de L.Z.C. zich momenteel inzet, is een duidelijk voorbeeld. De lopende kosten moeten uit deze aktie betaald worden. Onlangs kwam het bericht dat de kas van de school leeg was: kan er uit Nederland hulp komen? Dankzij de L.Z.C.-aktie is dat gelukkig mogelijk!

Geef een juist beeld

Het is de verantwoordelijkheid van het zondagsschoolpersoneel dat de kinderen een reële indruk krijgen van het zendingswerk en van de leefomstandigheden in de zendingslanden. We komen terecht bij het punt van de beeldvorming. De indruk bestaat dat er bij velen in onze gemeenten een verouderd beeld van de zending bestaat. Het zondagsschoolpersoneel dat toch bestaat uit representanten van de gemeente, moet zich telkens bezinnen over het beeld van de zending dat het de kinderen voorschotelt. Door de onafhankelijkheid van de Afrikaanse landen en door het ontstaan van zelfstandige kerken en unies, is het zendingswerk niet meer hetzelfde als 30 jaar

geleden, al bestaan er regionale verschillen. Deze ontwikkeling moet ook op de zondagsscholen tot uitdrukking komen.

Laat ik in dit verband een paar punten noemen:

1. Een Europees zendeling is niet altijd iemand die de hele dag uit preken gaat. Sommige zendelingen preken nooit of slechts incidenteel, omdat ze niet als

Er is geen Pinksterfeest

predikant uitgegaan zijn, doch bv. als leraar. Zelfs zendelingen die als predikant uitgegaan zijn, preken niet altijd omdat zij vinden dat het belangrijk is dat de Afrikanen dit zelf doen. Hij zelf zal meer werken als catecheet en organisator.

2. Het feit dat we leraren en verpleegsters uitzenden, betekent niet dat de Afrikanen zelf niets kunnen. Er zijn ook Afrikaanse dokters en verpleegkundigen. Hun aantal is nog te klein maar dat is een kwestie van tijd. Hetzelfde geldt voor het onderwijs. Het hangt ook erg af van het land en het gebied waar men zich bevindt.

Het kan ook belangrijk zijn te wijzen op de traditionele handvaardigheid die er bestaat, bv. kunstvoorwerpen, gereedschappen, muziekinstrumenten. Er zijn op dit gebied mooie foto-albums die de kinderen een indruk hierover kunnen geven.

3. We moeten voorkomen dat we de kinderen op de zondagsschool niet een te zielig beeld geven van de kinderen in Afrika of elders. Vooral bij het aan de man brengen van een bepaalde aktie is het gevaar aanwezig dat de kinderen een overtrokken indruk krijgen van de toestand in Afrika. Laten we oppassen niet het beeld te geven van alleen maar hongerlijdende en zieke kinderen die bovendien erg braaf zijn en zo dol graag naar school zouden willen gaan. Het is waar dat er in veel gebieden sprake is van ondervoeding en uiterst gebrekkig onderwijs. Indien we dit doorvertellen, moet ook overkomen dat de kinderen daar toch net zo zijn als in ons land.

4. Als we spreken over het werk van een zendeling, moeten we niet vergeten te vertellen dat die bewuste zendeling niet op z'n eentje bezig is, maar dat hij samenwerkt met de Afrikaanse medewerkers. Zonder die samenwerking kan hij niets uitrichten. Zendelingen die helemaal op hun eigen houtje er op uit trekken, vormen een uitzondering en geen regel. Het is belangrijk de aandacht te vestigen op de gemeente in Afrika; zo zijn er in Afrika ook zondagsscholen net als in Nederland. In veel gevallen is zending het verlenen van assistentie aan de gemeenten in Afrika.

5. We moeten er op wijzen dat het in het zendingswerk er tenslotte omgaat dat de Afrikanen het werk steeds meer moeten overnemen. Het gaat er niet om om een blijvend bastion van eigen aktiviteiten op te richten, doch om mee te helpen aan de opbouw van de Afrikaanse gemeenten.

Wat is zending?

De onderwerpen van zending en evangelisatie komen vaak aan de orde op konferenties van diverse aard. De vraag hierbij rijst: wat is nu zending? Er zijn nogal wat verschillende opvattingen in omloop over wat zending is en wat er uit voort zou moeten vloeien. Motieven en doeleinden betreffende het zendingswerk blijken niet voor een ieder hetzelfde te zijn. Het is niet mijn bedoeling hier verder op in te gaan. In de warwinkel van opvattingen zou ik toch 2 lijnen willen onderscheiden die we zouden kunnen aanduiden door te spreken van 1. zending in brede zin en 2. zending in engere zin.

Bij zending in brede zin gaat het niet zozeer om wat een paar zendelingen doen, doch het gaat hierbij om het funktioneren van de gehele kerk in de wereld. Welke rol zou de kerk in de samenleving (plaatselijk, nationaal en internationaal) moeten spelen, wil zij de betiteling „Gemeente van Jezus Christus" waardig zijn? De gemeente van Christus wordt gekonfronteerd met verschijnselen als armoede, racisme en diktatuur. De vraag rijst wat de bijbel ons hier over te zeggen heeft en welke stappen er uit volgen. Aangaande de verkondiging van het evangelie, rijzen er vragen met betrekking tot onze houding ten overstaan van andere godsdiensten en ideologieën. De diskussies hier over hebben een wereldwijd karakter vooral ook nu christenen uit de derde wereld volop meedoen en niet zelden een eigen visie naar voren brengen.

Bij zending in engere zin zal onze aandacht gericht zijn op de individuele zendelingen. We vragen ons af wat voor werk zij doen, hoe zij wonen en met wie ze samenwerken. Hoe wonen de mensen daar in stad of dorp, hoe ziet het kerkje er uit?

Het gaat om zendingswerk aan de basis. Het spreekt haast vanzelf dat zendingswerk in engere zin gemakkelijker aan de orde te stellen is dan zendingswerk in brede zin. Het is ook van primair belang iets te laten zien van wat andere men-

sen werkelijk *doen* terwille van hun Heer. Toch zou de zondagsschoolleiding het als een opgave kunnen zien ook de zending in brede zin aan de orde te stellen. We moeten niet vergeten dat beide nauw samenhangen.

De gemeente van Christus is ontstaan doordat enkelingen uitgegaan zijn om het evangelie te verkondigen aan mensen die er nog nooit van gehoord hadden. Uit hun werk ontstonden gemeenten, overal ter wereld. De leden van deze gemeenten worden gekonfronteerd met vragen die samenhangen met het gestalte geven aan hetzelfde geloof dat de eerste zendelingen tot daden bracht.

Het zal veel kreativiteit vergen om bij de kinderen op de zondagsschool spelenderwijs iets van zending in brede en engere zin te laten overkomen. Het is zendingswerk. TW

zònder: ga en vertel.....!

Zending nu

De laatste tijd zijn velen opnieuw bepaald bij het werk van de zending. De uitzending van Janca Loot en Janneke van Oosten staat daar niet los van. Ook hebben ds. Van der Veen en zijn vrouw in veel gemeenten iets kunnen doorgeven van het zendingswerk in Kameroen waar ze zo nauw bij betrokken zijn.
We zijn wel gewend aan verstrekkende woorden, doch minder aan verstrekkende daden. Daarom moet het ons wel aanspreken als opnieuw mensen klaar staan om als zendingswerkers uit te gaan. Vooral ook omdat ze het ook namens ons doen.
Zendingsdaden strekken ver, letterlijk en figuurlijk. Mensen zeggen hun eigen omgeving vaarwel en terwille van het evangelie gaan ze ergens vèr weg aan het werk. Gods Woord krijgt handen en voeten.
„Gods Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond" (Joh. 1 : 14) slaat in-der-daad op onze Heer Jezus Christus, maar de „vleeswording" gaat door. Ik denk even aan Joh. 17 vers 18 waar Jezus bidt: „Gelijk Gij mij gezonden hebt in de wereld, heb ook ik hen gezonden in de wereld".
Nu gaat het niet zozeer om de afstanden die we als Gods gezanten afleggen. De meesten van Jezus' discipelen zijn nooit ver van Jeruzalem vandaan geweest. Het is wel zo dat bij dit dicht-bij-huis-blijven een stuk kortzichtigheid een rol gespeeld heeft. Dat het evangelie ook bestemd was voor de niet-joden, ging er maar met moeite in. Het waren vooral oorzaken van buitenaf die de apostelen naar verdere streken brachten. Ik denk met name aan de vervolgingen in Jeruzalem die veel christenen tot emigratie aanzetten.
Soortgelijke situaties doen zich ook in onze tijd voor. Niettemin is het duidelijk geworden (althans in theorie) dat het gaat om Gods zending in alle delen van de wereld, Europa en Nederland inkluis.
Het is in dit kader alleszins toe te juichen dat van alle Nederlandse baptisten enkelen zich in het verre Afrika willen inzetten. Het gaat hierbij om een uiterst boeiende, belangrijke en ook moeilijke taak.
Laat ik de taak als volgt samenvatten: 1. verkondiging, 2. dienst aan de medemens en 3. gemeenschap.
Deze drie elementen horen bij elkaar, maar ze kunnen wel duidelijk onderscheiden worden. We mogen ze niet zondermeer tot elkaar herleiden.
Iemand zou kunnen zeggen: de mensen het evangelie aanzeggen is toch een grote dienst, wellicht de grootste, die we onze medemens kunnen bewijzen. Dit is juist als we evenwel de inhoud van het evangelie niet uit het oog verliezen. Wie van de liefde van God spreekt, kan niet anders dan vanuit dezelfde liefde zijn medemens tegemoet treden. Hij zal willen ontvangen en willen helpen als dat in zijn vermogen ligt. Het evangelie wordt een Marie als zendingswerkers in Afrika doen. Centraal staat de uitvoering van de zendingsopdracht door de Afrikanen zelf, waaraan onze mensen mogen meewerken.
Het op eigen benen staan van de Afrikaanse gemeenten is van groot belang. Van de zendingswerkers wordt daarom niet zelden gevraagd een stapje terug te doen. Ze moeten zich aan een bepaalde besluitvorming onderwerpen, zelfs als je het er niet altijd mee eens bent. Zoals dr H. Kraemer eens schreef, moet de holle frase als het niet konkreet gestalte krijgt in ons handelen. De bijbel laat daar geen twijfel over bestaan.
Omgekeerd zou iemand kunnen zeggen: door mij als christen voor mijn medemens in te zetten, wordt het evangelie verkondigd, daar hoeven geen woorden aan te pas te komen.
Het is juist, dat dienstbetoon als zodanig verkondiging kan zijn. In sommige situaties is dienstbetoon zonder woorden de aangewezen weg. Onze daden zijn echter alleen volwaardig heilbrengend als ze gesteld worden in het perspektief van het heil dat God geeft in Jezus Christus. Dit laatste is het grote nieuws dat doorverteld moet worden, wil het verstaan en aanvaard worden. De onderlinge gemeenschap in Christus is ook een apart te noemen element. Ik denk hierbij aan de relatie tussen de zendingswerkers en de Afrikaanse mede-christenen. Mensen met een verschillende kulturele achtergrond, moedertaal en veelal verschillende schoolopleiding moeten (mogen) gestalte geven aan hun eenheid in Christus.
Ik wil ook wijzen op de band tussen de zendingswerkers onderling. Vaak moeten mensen die elkaar nooit gekend hebben, samenwerken en ze zijn in velerlei opzicht op elkaar aangewezen.
Voor de Europese Baptisten-Zending geldt dat de zendelingen uit verschillende landen komen: Zwitsers, Duitsers, Nederlanders, Finnen en Fransen werken samen in één verband. Ze moeten kommuniceren in een voor hun veelal vreemde taal; in Kameroen het Frans, in Sierra Leone het Engels. Ook al beheers je het Frans of het Engels heel aardig, het blijft toch grenzen stellen aan de kommunikatie. Hoe zou u in het Engels of Frans even gauw „goeie grutjes" of „daar krijg ik een punthoofd van" vertalen?
Het kan nogal bezwaarlijk zijn zomaar een stel mensen bij elkaar te zetten met de niet-uitgesproken opdracht: zoek het maar uit.
Niettemin liggen er op dit terrein niet geringe problemen, die aan geen enkel zendingsgenootschap voorbij gaan.
Als we over gemeenschap spreken, zal de nadruk moeten vallen op de gemeen-

Afrikaanse werkers aan de opbouw van de kerk

Een opdracht in uitvoering

te. In de Europese Baptisten-Zending zijn de zendingswerkers allereerst gemeenteleden, tesamen met de Afrikaanse broeders en zusters: niet meer en niet minder. In Kameroen is er een zelfstandige Unie van Baptistengemeenten. In Sierra Leone is er ook een Unie van gemeenten, die op weg is naar zelfstandigheid. Zendingswerk betekent daarom in de eerste plaats assistentie aan de gemeenten daar. Centraal staat niet wat Piet of zendingswerker niet alleen ijverig zijn, maar hij heeft ook een diepe wijsheid nodig. Dit maakt nog eens duidelijk hoezeer onze zendingsmensen onze belangstelling en gebed nodig hebben.

Ik noemde drie elementen van de zendingstaak: verkondiging, dienst en gemeenschap. In principe zal de zendingswerker zich op alle drie terreinen bewegen. Bij het afbakenen van de feitelijke werkzaamheden spelen o.a. de volgende punten mee.

a) Iedere zendingswerker zal zich geroepen weten voor specifieke taken waar hij of zij voor opgeleid is en waar hij of zij zich op ingesteld heeft. Daarbij is een meer incidentele taakverdeling noodzakelijk. De eenheid van het werk moet er voor zorgdragen dat het doel bereikt wordt. De full-time evangelist weet dat zijn woorden met de daad bekrachtigd worden door verpleegkundigen, jeugdwerkers, leraren en anderen. De verpleegkundige met haar drukke werkzaamheden weet dat anderen zich inzetten voor de verkondiging enz.

b) Wat de Afrikanen al zelf kunnen doen, moet niet door zendingswerkers gedaan worden. Bovendien moet er naartoe gewerkt worden dat de Afrikaanse medewerkers steeds meer het werk gaan overnemen en financieel gaan ondersteunen.

c) Er is veel administratief en organisatorisch werk, dat veel tijd kost. Het is echter veelal moeilijk om geschikt hulppersoneel te krijgen, zodat de zendingswerkers dit allemaal zelf moeten doen.

d) Tussen de drie elementen van het werk moet een zekere harmonie bestaan, zodat ze elkaar zo effektief mogelijk kunnen ondersteunen en op elkaar kunnen inspelen. Dit vereist goede vormen van overleg en besluitvorming in de Afrikaanse landen zelf en tussen de zendingsbesturen en de overzeese werkers. Op deze wijze zal er ook een duidelijk beeld kunnen ontstaan welke projekten bij voorrang onze steun nodig hebben. Het zal dan ook duidelijk worden dat deze projekten ingebed zijn in een geheel, waar een bepaald beleid achter zit. We zullen er naar toe moeten werken dat we in Nederland meer oog krijgen voor de totaliteit van het werk, zodat een eenzijdige belangstelling voor afzonderlijke projekten voorkomen wordt.

Op zendingsdagen zal er mogelijk meer achtergrondinformatie doorgespeeld moeten worden. Heeft u daar belangstelling voor? Ik stel me voor dat een zendingswerker op verlof met landkaarten en dia's enz. per zendingspost informatie geeft over welke mensen er werken, wat zij doen en wat zij beogen. Op deze wijze zullen we beter weten waarvoor we bidden, offeren en ons inzetten. Teun Wolters

(Dit artikel verscheen eerder in De Kandelaar).

Zuster Janneke van Oosten werd uitgezonden naar Noord-Kameroen

Met God de sprong wagen

Op 2 mei 1976, reeds ver vóór zeven uur was de baptistenkerk Het Baken in Emmen tot de laatste plaats bezet. Tijdens het zingen van enkele liederen werden er nog stoelen bijgeschoven en toen ook hiervoor geen mogelijkheid meer was, bleven velen in de ontmoetingsruimte staan om de dienst mee te maken. Zuster Janneke van Oosten zou uitgezonden worden naar Kameroen.

Vele afgevaardigden uit de gemeenten, van Zusterhulp, de zondagsscholen, de jeugd, de Unie Commissie, het Uniebureau en anderen hadden gehoor gegeven aan de uitnodiging om dit blijde feest mee te maken.

Dominee Schouten, predikant te Emmen, leidde de dienst. Na de schriftlezing uit 2 Samuël 7 vers 1 tot en met 13 en Philippenzen 2 vers 5 tot en met 11 zong de familie Van Oosten: „O, God, heb dank...".

Dominee Voorhaar, als voorzitter van de Unie Zendings Commissie, had de verkondiging naar aanleiding van 2 Samuël 7 vers 4, 5 en 11, waarin hij de gemeente vergeleek met een bouwwerk, waarbij het zwaartepunt lag op wat God voor ons doet. Als David plannen maakt, door eigen gedachten geleid, geeft de Heer hem te kennen dat Hij het heft in handen heeft. Hij wil geen huis om in te wonen, maar wil onder gewone mensen, onder zondaren verkeren. David moet goed weten dat wat hij is, hij door de Heer is.

We moeten niet leven uit wat wij doen (zelfoverschatting) maar uit wat God voor ons doet. „Ik zal u een huis bouwen...". De zending is van God, Hij zal het doen. Hij zal zuster Van Oosten leiden, nu zij de sprong met Hem waagt. Als de Heer het huis bouwt, weten we dat het afkomt. In afhankelijkheid van Hem zal zij overwinnen.

Na de prediking gaf de familie Van Oosten haar getuigenis: „Leid mij, Heer, in Uw gerechtigheid, want slechts door U vind ik de weg naar de zekerheid...".

Nadat zuster Janneke opgedragen was aan de Heer zong de gemeente haar toe:

> Heer, bezie! haar die gereed staat,
> maak haar vurig door Uw Geest.
> Doe haar met Uw heil bekleed gaan,
> maak haar moedig, onbevreesd...

Dominee Van Wier, die namens de gemeente Emmen sprak, wees de leden op hun verantwoordelijkheid, nu er één uit hun midden door de deur, die opengezwaaid is naar Kameroen vertrok. Het Europese Baptisten Zendingsgenootschap werd vertegenwoordigd door dominee Van 't Wout. Hij filosofeerde verder, dat de gemeente door die open deur wel eens op de toch kon komen. We moeten allen openstaan voor hen die God op onze weg brengt.

Tenslotte dankte zuster Van Oosten allen die gekomen waren. Ze hoopte en bad er voor dat allen de kracht van de Heer zouden ervaren.

De aanwezigen konden haar de hand drukken en haar een goede reis toewensen.

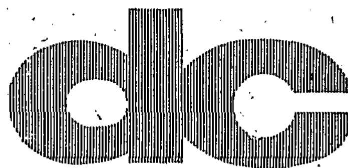
Moge de Heer haar verder leiden en haar werk in Kameroen zegenen. D. de V.-H.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Eerlijk gezegd

DC is niet elke week zo rijk van foto's voorzien. De abonnementsprijs is daarvoor véél te laag.

Ja, te laag!

Oordeel zelf: elke week DC per post bezorgd (in de drie zomermaanden om de veertien dagen) kost slechts *f* 27,50 per jaar (of *f* 13,75 per half jaar).

Als u nog geen abonnee bent, schrijf dan dadelijk een briefkaartje aan: Administratie DC, Biltseweg 10, Bilthoven, en vermeld met uw naam en adres:

JA, IK GA ME ABONNEREN OP ONS EIGEN WEEKBLAD

Korrespondentie etc.: Sekretariaat Unie Zendings Commissie, „De Vinkenhof", Biltseweg 10, Bilthoven; telefoon 030-78 48 23

Giro: 9260 t.n.v. de Unie van Baptisten Gemeenten te Amsterdam

Ja, ik doe mee!

Naam: ....

Adres: ....

....

....

Wil graag, naast het bedrag dat hij al geeft aan de zending, *f* .... per maand/kwartaal/jaar beschikbaar stellen.

☆ Ik wil graag speciale envelopjes ontvangen.

☆ Ik stort mijn toegezegde bijdrage op de girorekening van de penningmeester van de gemeente.

☆ Ik wil graag in overleg met een lid van de Zendingswerkgroep of de penningmeester van de gemeente mijn bijdrage vaststellen.

(wilt u doorstrepen wat niet van toepassing is en deze strook zo *spoedig mogelijk deponeren* in de kollektezak of opsturen aan uw zendingswerkgroep of penningmeester van de gemeente?)

VAN DE REDAKTIE

Aangezien dit nummer op ruime schaal wordt verspreid in de gemeenten, zeggen we tot de niet-abonnees: wat jammer, dat u ons blad niet geregeld leest. Nu mist u bijvoorbeeld in het volgende nummer - dat in verband met de vakanties op 18 juni a.s. verschijnt - een verslag van de ‚eerste' paal' van het derde Tabitha-huis in Amsterdam en een aantal aantekeningen bij de huidige doopdiskussie.
U zou abonnee moeten worden. Dan blijf je op de hoogte!

De Heer nam tot Zich onze zuster
M. BOS-BUINING
op de leeftijd van 89 jaar.
Groningen, 30 mei 1976
Baptistengemeente Groningen-Zuid

Op 18 mei werd door de Heer thuis gehaald onze zuster
ANJE AUGUST-BUITENKAMP
op de leeftijd van 69 jaar.
Baptistengemeente Delfzijl

BEROEPINGSWERK

Beroepen te en *aangenomen* naar Hoogezand: G. H. W. Pflaum te Pernis-Hoogvliet.

Voor onze zoon (rustig karakter) a.s. student, 18 jaar, zoeken wij met ingang van 30 augustus een vrije kamer te Nijmegen. Liefst omgeving Muntweg.
G. J. Omvlee, Geraniumstraat 17, Almelo; telefoon 05490-17971.

10.000 VOOR DE VINKENHOF

Het druppelt nog steeds. Eigenlijk moet er nog een flinke stroom komen om de honderdduizend vol te maken.

Op 31 mei was de stand f 79.234,31.

Aan jaarlijkse toezeggingen f 5.842,50

EEN MOGELIJKHEID VOOR U!

Wat zouden duizenden er bij gebaat zijn, geestelijk èn materieel, wanneer wij samen als baptisten-gelovigen in Nederland, onze opdracht echt leerden verstaan en de verantwoordelijkheid gingen dragen.

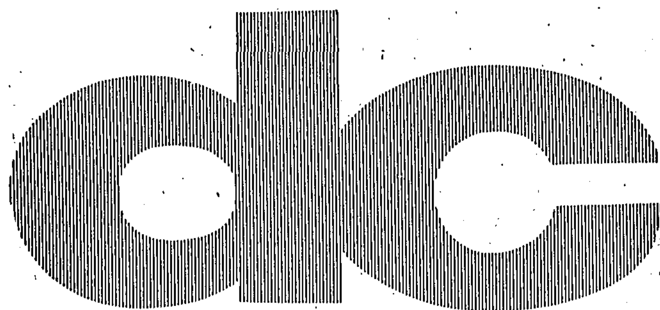
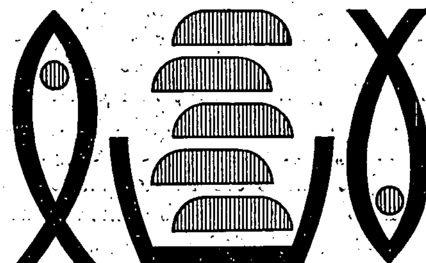
Naast het goede en noodzakelijke werk dat in onze Unie gedaan wordt aan evangelisatiearbeid, opleiding van voorgangers, zieken- en bejaardenzorg en jeugdwerk, wordt er, in verhouding tot de grote nood die bestaat, veel en veel té weinig gedaan aan zendingswerk.

Wanneer wij er van uitgaan dat alles wat wij zijn en bezitten van de Heer is en wij er voor eigen gebruik een gedeelte van mogen besteden, dan krijgt onze liefde tot God en de naaste ook gestalte.

Wat voor christenen zouden wij zijn wanneer wij niet de daad bij het woord wilden voegen?

Graag rekenen wij op uw instemming:

Doet u mee?

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummers 24/25 - 11/18 juni 1976

DE DOOP IN DISKUSSIE

We weten niet of de publikaties die wij de laatste tijd onder ogen kregen werkelijk representatief zijn voor wat er op het ogenblik gaande is in de Nederlandse kerken, maar het is ons opgevallen dat er dezer weken nogal eens geschreven wordt over de doop.

We weten al evenmin - als we tenminste uit die publikaties een juiste gevolgtrekking maakten - wat daarvan precies de redenen zijn. Het zou kunnen zijn, dat vooral het feit dat gedurende de laatste tijd enkele predikanten uit oude en gevestigde kinderdopende kerken (de Lutherse, de Hervormde en de Gereformeerde) hun ambt verlieten omdat zij bezwaren hadden tegen de kinderdoop, deze belangstelling tot gevolg had. Het kan ook zijn - en de „incidenten" in de drie genoemde kerken zouden daarvan dan weer een gevolg kunnen zijn - dat er op het ogenblik binnen de kerken in toenemende mate weer sprake is van een bezig zijn met „binnenkerkelijke" zaken nadat gedurende enkele jaren zo goed als alle aandacht was gericht op de (zo noemen we het nu maar even) „konfrontatie-theologie", de ontmoeting en inter-aktie van kerk en wereld.

Het komt ons voor, dat het een goede zaak is wanneer ook wij - als baptisten - bij deze publikaties enkele algemene aantekeningen maken, zonder daarbij gedetailleerd in te gaan op wat hier en daar in dit verband te berde is en wordt gebracht.

Geen volwassen(en)doop

In meerdere publikaties wordt gesproken over de „volwassen(en)doop".

Het kan zijn, dat sommigen onder ons die term ook wel eens gebruikten en dat we daarom mee debet zijn aan deze aanduiding. Het kan ook zijn, dat deze term vooral geïnspireerd is door de wijze waarop door onze mennisten-broeders hun afwijzen van de kinderdoop, nogal „bondig", wordt verklaard: dopen wat mondig is.

Hoe het zij, wie de uitdrukking „volwassenendoop" gebruikt - en de argeloosheid waarmee het veelal gebeurt, doet dat vermoeden - heeft waarschijnlijk nog niet begrepen waar het ons, als baptisten tenminste, om gaat. De voorwaarde tot de doop is niet iemands volwassenheid maar zijn persoonlijk geloof.

Heel jonge, nog onvolwassen mensen kunnen geloven. Al zullen we in onze gemeenten, in de meeste van zulke gevallen, heel zorgvuldig omgaan met de doopaanvragen van duidelijk nog onvolwassen mensen, toch is de laatste en beslissende vraag die naar het persoonlijke geloof. Waar dat aanwezig geacht wordt is er geen verhindering om te dopen.

Wie naast deze voorwaarde andere stelt, die van volwassenheid bijvoorbeeld of die van een bepaalde leeftijd, voert andere, oneigenlijke kriteria in.

Daarom spreken we niet van „volwassenendoop" maar van „gelovigendoop", al voegen we daar meteen aan toe dat deze nadere aanduiding een nadere verklaring is, die zij die slechts het Nieuwe Testament raadplegen eigenlijk niet nodig hebben. De term „gelovigendoop" gebruiken we om misverstand uit te sluiten en bestaat slechts tengevolge van de zuigelingen„doop".

Tweeërlei doop? Nee!

Wie goed las ontdekte, dat we hierboven zuigelingen„doop" schreven, met " bij doop. Natuurlijk deden we dat opzettelijk, bewust.

Eigenlijk - het kan hierboven al een beetje duidelijk zijn geworden - achten we het onjuist om te spreken over „gelovigendoop" tegenover de „kinderdoop". Zoals we het ook onjuist vinden om te spreken, zoals sommigen onder ons het nog weleens doen, over „grote doop" en „kleine doop" (waarmee, met dat laatste) de

besprenging van zuigelingen - we zeggen het nu per definitie zó - wordt bedoeld. Er is maar één doop. Die waarin een gelovige begraven wordt met Christus om met Hem tot een nieuw leven op te staan. Eén Heer, één geloof en één doop.

In de publikaties die we de laatste maanden lazen wordt dikwijls erkend, dat de „volwassen(en)doop" de bijbels juiste is; in elk geval, dat er in het Nieuwe Testament geen duidelijke aanwijzingen te vinden zijn voor de „kinderdoop", tenzij men kinderen veronderstelt bij hen wier „gezinnen" werden gedoopt. (Overigens, een aandachtige bijbellezer kan in die gevallen gemakkelijk vast stellen dat ook daar slechts van gelovigen sprake kan zijn - Hand. 16 : 34 en 40).

Toch wordt ons, baptisten, dikwijls verweten dat we hen die reeds als kind waren gedoopt „opnieuw" dopen. „Ik betreur het dat Uw kerk zo volledig verwerpt het feit dat de Naam van de Drie-enige God over het leven van deze mensen is uitgeroepen, waarop zij ja gezegd hebben bij hun belijdenis. De in Uw ogen onordelijke bediening van de kinderdoop hoeft daarom nog geen ongeldige bediening van de doop geweest te zijn", schreef een kinderdopende predikant aan een baptistenvoorganger. En nog onlangs pleitte de in kringen van de charismatische beweging bekende dominee W. C. van Dam in een artikel voor het bestaan van tweeërlei doop, de „kinderdoop" náást de „volwassenendoop". Sommigen van hen die dit standpunt vóórstaan beroepen zich daarbij op Karl Barth, die - hoewel fervent bestrijder van de „kinderdoop" (zie ook het onlangs in DC verschenen artikel Doop - verbond - besnijdenis, van ds J. A. Brandsma; 14 mei jl.) - van mening was, dat „elke willekeurige wederdoop een lastering van de doop en dus een Godslastering" is. Als antwoord op dit ernstige verwijt kunnen we, ons beroepende op de Schrift, slechts herhalen wat we hierboven reeds schreven: De beslissende vraag ten aanzien van de „geldigheid" van iemands doop is of de dopeling gelooft.

Het argument, dat de Naam van de Drie-enige God over iemand (bij diens „doop") is uitgeroepen is, naar onze overtuiging, een niet steekhoudend en zelfs gevaarlijk argument. Immers, het kan toch niet zo zijn dat aan het uitspreken - zelfs wanneer dat in alle oprechtheid gebeurt - van de Naam van de Drie-enige een - we schromen het woord te gebruiken - magische werking wordt toegekend? Aan die „magie" heeft de „kinderdoop" in de loop der eeuwen zijn (bijgelovige) zaligmakende betekenis ontleend!

Het is zinvol om juist in dit verband e l k a a r te herinneren aan het misbruiken van de heilige Naam van God: wat is er al veel onheiligs bedreven in de naam van God en onder het aanroepen van die Naam!

We wijzen het verwijt wederdopers te zijn af. Er is één doop. Zij die in onze gemeenten worden gedoopt verklaren zichzelf als ongedoopten te beschouwen. Zij wijzen de handeling die eens aan hen, als zuigeling, werd voltrokken af als „doop". Zij verwerpen echter niet hun eens gedane belijdenis; waar die eerdere belijdenis die van persoonlijk geloof in de Here Jezus Christus was, wordt die belijdenis herhaald en bevestigd.

Tenslotte:

We kunnen ons voorstellen hoe velen het moeilijk hebben met die vermeende „wederdoop".

Zou het - en we zeggen het maar hardop - ook kunnen zijn, omdat de konsekwente erkenning van één doop moet leiden tot de erkentenis zelf nog ongedoopt te zijn? Met die erkenning had ook dr Feisser, de stichter van het Nederlandse baptisme, het moeilijk. We citeren uit ons boek Geschiedenis van het baptisme in Nederland (blz. 27):

> „En wat de doopvorm betrof groeide ook bij Feisser de stellige overtuiging, dat de eenige, juiste vorm van den doop de ondergang was in het water". Over zijn eigen doop had Feisser nog niet nagedacht. Moest hij zichzelf als ongedoopt beschouwen? Verondersteld mag worden, dat Feisser - en hij niet alleen! - niet zo gemakkelijk tot dat inzicht kan komen. „Und während ich das Schwert der Wahrheit gegen Sie gebrauchen musste..." („En terwijl ik het zwaard van de waarheid tegenover u moest hanteren..."), schreef Köbner in december 1844 aan Feisser. Wellicht moet daarbij gedacht worden aan het verzet dat Feisser heeft geboden tegen de gedachte dat hij zichzelf als een ongedoopte moest beschouwen?"

De vraag naar de gestalte van de gemeente

Nog één aantekening willen we als laatste maken.

In al de recente publikaties over de doop misten we de vraag naar de gestalte van de gemeente, een vraag waaraan overigens Karl Barth niet helemaal voorbij gegaan is. De vraag naar de bijbelse doop staat niet alleen. Het is tegelijk de vraag naar de gemeente. Wie de doopvraag op grond van de nieuwtestamentische gegevens wenst te beantwoorden zal - naar onze vaste overtuiging - moeten komen tot een andere konceptie van kerk of gemeente. De staats-, volks- en verbondskerkkonceptie gaat plaats maken voor die van de gemeente van gelovigen, de „gemeente van gedoopte christenen" - zoals de oude baptisten zichzelf, niet exklusief maar exemplarisch, bij voorkeur noemden.

De „kinderdoop" is, zoals het nu lijkt, langzaam maar zeker op zijn retour. Dat is niet in de eerste plaats, komt het ons voor, te danken aan een juister inzicht in de doop als zodanig - al wordt er telkens wat marginaal gediskussieerd over uitlegkunde en dogmatische zaken - maar aan de sekularisatie, dus aan het funktieverlies van de kerk.

Daarom temeer moeten, naar onze overtuiging, de (nog) kinderdopende kerken zich bezig gaan houden met de vraag naar de gestalte van de gemeente. Het jaar 2000 - waarvan Niemöller zei, dat er dan nog slechts een gemeente van gelovigen zou zijn - is dicht bij.

v. D.

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

Nog enige duizenden guldens scheiden ons van de honderdduizend, die we ons met de aktie voor ogen hadden gesteld.

We zijn gekomen tot f 80.354,31 (stand op 14 juni jl.) en aan toegezegde jaarlijkse bijdragen tot f 5.872,50.

Het is een mooi resultaat, maar we blijven hopen op meer!

PW

AMELAND

Willen zij die deze zomer met vakantie naar Ameland gaan kontakt opnemen met S. Dijkhuizen, Couperusstraat 132, Groningen? Wellicht kunnen we zangdiensten organiseren of bidstonden houden. (Overname van dit bericht in de diverse gemeentebladen wordt ten zeerste aanbevolen!)

WELKOM IN SCHEVENINGEN!

De gemeente Scheveningen nodigt alle vakantiegangers naar de badplaats hartelijk uit de diensten bij te wonen die worden gehouden elke zondagmorgen te 10 uur in het gebouw van het Wijkcentrum Marcelisstraat 64. De Marcelisstraat is een zijstraat van de Jurriaan Kokstraat, vlak bij de Keizerstraat in het Oude Centrum. Wij willen u daar graag ontmoeten.

J. G. Nieuwstraten-Bogerd, sekretaresse

RADIODIENST

Zondagmiddag 20 juni a.s. om 5 uur zal per radio een dienst worden uitgezonden van de baptistengemeente te Deventer; voorganger is de plaatselijke predikant, ds G. Vegter. Aan de dienst zal medewerking worden verleend door de zang- en muziekgroep Jubilate.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Amsterdam-West, A. A. Boeschoten te Apeldoorn.

Beroepen: te Arnhem, ds G. van 't Wout uit Utrecht.

Beroepen en aangenomen naar Staveren: A. Nijland, te Bosch en Duin.

Ongeveer 600 jongeren op nationale jeugddag (Hemelvaartsdag)

Het nogal druilerige weer kon niet verhinderen dat op Hemelvaartsdag ongeveer zeshonderd jongeren en ouderen naar De Vinkenhof trokken om de traditionele Nationale Jeugddag van de N.B.J.B. te beleven. Tegen vijf gulden kreeg ieder een programmaboekje/entreebewijs met daarin liederen, een programmaoverzicht en drie uitgewerkte stellingen over het thema van deze dag: „Bereidt de Weg". Op het voetbalveld stond een 1000-personententent waarin het festijn gehouden werd, beschut tegen de regen. Velen waren al lang voor het programma begon gekomen om oude vrienden en kennissen te ontmoeten, hun naam op het wandgastenboek te zetten en te proberen hun naam terug te vinden op het wandgastenboek van twee jaar geleden. In de tent werd het steeds voller: op het podium werden door de muziek-groepen mikrofoons, versterkers en instrumenten op hun plaats gezet, verlengsnoeren werden aangesleept en gitaren werden gestemd. Bussen uit het hele land voerden horden mensen aan; aan de zijkant van de tent werden nog wat stoelen uitgeklapt om ieder een plaats te geven en toen, om kwart voor tien opende ds Anne de Vries het programma door enkele liederen voor de samenzang op te geven. Nadat we samen hadden gebeden traden The Singing Followers uit Valthermond op, die de hele dag ook de samenzang begeleidden. Hun liederen spraken ons aan, we mochten meeklappen en meezingen. Onder leiding van ds Piet Brongers zongen we Hallelujah, praise ye the Lord, langzaam, snel en tenslotte verschrikkelijk snel, dan weer staand, dan weer zittend. Op deze manier enigszins voorverwarmd luisterden we naar het preekpraatje van ds Piet Brongers: „De Heer wil ons gebruiken om Zijn weg te bereiden. We kunnen ons afvragen of we zulk bruikbaar materiaal zijn. Je ziet allerlei dingen van jezelf die je er uit zou willen stampen, omdat je anders wilt zijn dan je bent. Alleen door gebreken en eigenaardigheden te aksepteren, door jezelf te aksepteren gaat de krampachtigheid er uit en kan er iets goeds naar boven komen. Het gaat niet om de dingen die je hebt, maar om dat wat je er mee doet. Luister maar naar dit verhaaltje: Er was iemand die drie mensen ontbood om in zijn tuin te werken. Ze kregen alle drie hetzelfde gereedschap. De eerste bekeek het gereedschap en wond zich er erg over op dat het niet geschikt was: waardeloos en onbruikbaar materiaal waarmee hij weigerde te willen werken. De tweede zag ook dat het gereedschap niet erg geschikt was, er ontbrak wat en het moest nodig gesmeerd worden en daar wilde hij wat aan doen en hij ging nadenken over de oorzaken van het gebrekkig materiaal en over suggesties voor verbetering. De derde richtte zich op de tuin en ging met het slecht gereedschap aan de slag. Af en toe moest hij improviseren, met stokjes en draadjes. Maar onder het werk kreeg hij er plezier in om zo met het gereedschap te werken dat alles gedaan kon worden".

Ongeveer 600 jongeren (en ouderen) vulden de tent op het terrein van De Vinkenhof tijdens de Nationale Jeugddag van de N.B.J.B. op Hemelvaartsdag.

Na deze inleiding werden groepjes van zes à acht personen gevormd om over de inleiding en de drie stellingen in het programmaboekje te praten. Deze stellingen waren:

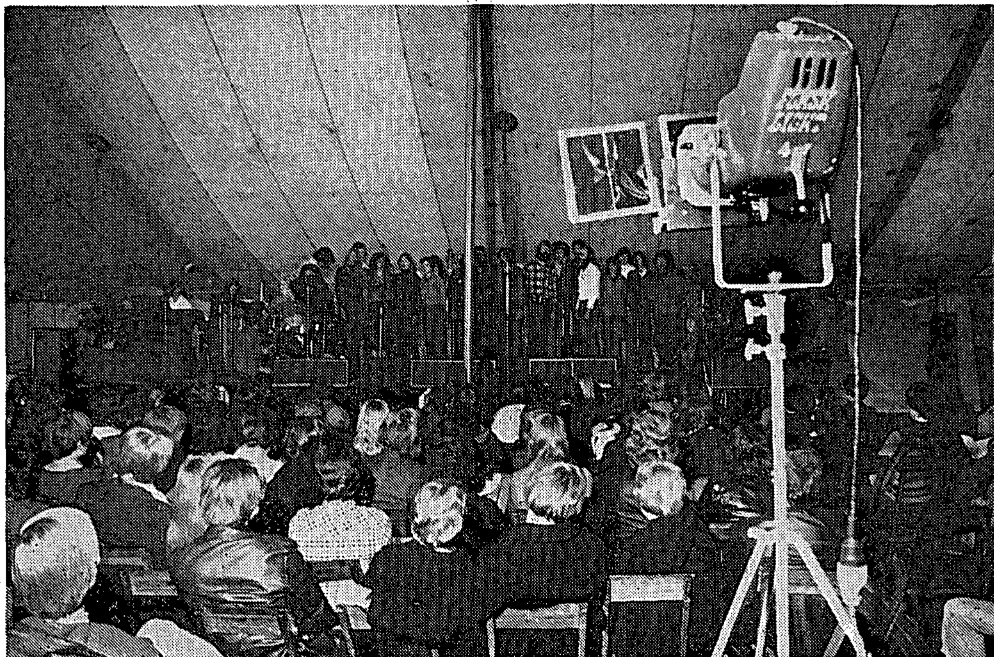
Bereidt de weg voor de komst van de Heer betekent:

Ga de weg van de Heer.

Stel je beschikbaar zodat Hij via jou kan komen.

Laat zien dat Hij al bij jou gekomen is.

Na een half uurtje praten werden we voorgesteld aan een tiental Amerikanen van Interland Samen Evangelisatie. Eén van hen zong enkele liederen, o.a. I don't know what you came to do, but I came to praise the Lord. Na de koffiepauze trad de groep Choosen People op; hun muziek en zang kwamen fijn bij ons over. Op een enthousiaste manier getuigden ze van hun Heer: I believe in Jesus. Het programma was al

De groep Silo uit Utrecht bracht de musical Groot Nieuws. Er was grote aandacht voor deze vijfenzeventig minuten durende musical.

Een stralende zon, een opgewekte schare belangstellenden, een wachtende bouwplaats, een dokter, die in een heimachine klimt en dan een daverende knal: daar schiet een betonnen paal van acht meter een eind de weke bodem van Amsterdam in. En weer een klap, nog één; ik heb ze niet geteld maar het zullen er een dertig geweest zijn en toen ging het niet verder. Nog één knal. Een paar honderd handen applaudiseerden: de eerste paal zat er in. Heipaal, heilpaal, mijlpaal, mooie variaties die sprekers uitdeelden.

O BLIJDE DAG...

Op dinsdag 25 mei 1976 gebeurde het bovenstaande, nadat zich een honderdtal belangstellenden en belanghebbenden in een grote zaal van een zeer grote Koningskerk had verzameld en begroet. Een paar honderd meter van die kerk ligt het terrein waarop Tabitha haar derde huis laat bouwen. Bijna op de dag af werd zes jaar geleden de eerste paal aan de Jan Bongastraat de grond ingedreven en verrees daar het prachtige huis, dat inmiddels door meerderen van onze zusters op hun bedevaartstocht naar Amsterdam is bezocht en bewonderd.

Drie maanden geleden berichtten we in DC over het Pieter van Foreesthuis, waar onze Tabithavrouwen en -mannen, jonge mensen, hun krachten wijden aan ontheemden, geschondenen en gewonden in dit bestaan. Nu davert het in Amsterdam-Oost aan de Van 't Hofflaan en zakt paal na paal rechtstandig naar beneden. Niet minder dan 383 palen, van lengte variërend van acht tot twaalf meter, zullen het nieuwe huis dragen, dat eens ruimte zal bieden aan totaal 151 mensen waarvan 128 voor bewoners, 13 voor zieke bewoners, 4 voor logé's en 6 voor personeel.

Dat laatste getal brenge u niet in de war. Niet minder dan 85 personen zullen werkzaam zijn in dit huis, dat men over ongeveer anderhalf jaar gereed hoopt te hebben. Dan zullen 96 éénpersoonskamers en 16 tweepersoonskamers wachten op nieuwe bejaarde bewoners en bewoonsters.

Ik dacht even aan Nehemia: De God des hemels zal het ons doen gelukken, en wij, zijn knechten zullen ons gereedmaken en bouwen. De God van deze bouwer van Jeruzalem zegene de ontwerpers, tekenaars, bouwers en alle anderen opdat de echte Tabitha een plaats hebbe voor haar heerlijk werk.

Nadat we de eerste paal steeds langzamer maar wel zeker hadden zien verdwijnen keerden we terug naar de kerkzaal en luisterden naar enige toespraken. Die bijeenkomst stond onder leiding van prof. dr R. P. van de Riet, in elk geval bij onze Amsterdamse mensen wel bekend. Hij gaf allereerst het woord aan dr Reinders Folmers, arts en hoofd van de afdeling Geriatrie van de G.G. en G.D. te Amsterdam. Zijn rede dokumenteerde hij met brieven uit het verleden en hij maakte op mij de indruk van een handige, humoristische dokter, die van wanten wist en aan wie Tabitha door advies en medewerking veel heeft te danken. Hij begon met de mededeling „dat heden de oudste inwoonster van Amsterdam was opgenomen in het beste verpleeghuis van die stad: Tabitha". Zé is, meen ik te hebben gehoord, 106 jaar oud.

Dr Reinders Folmers gaf een waardevolle uiteenzetting en was duidelijk deskundig op zijn terrein. Nu krijgt zo'n eerste-paaldrijver een presentje voor zijn goed werk. De voorzitter overhandigde hem een fietsbel, bevestigd op een wandelstok. Uit de toelichting bleek dat deze dokter zijn auto bij het Pieter van Foreesthuis achterlaat en dan op zijn daar gestalde fites aan het werk tijgt. Een dokter die ook wat doet aan het schoonmaken van de lucht. Hij drinkt de limonade die hij verkoopt. Bovendien gaf men hem een helm, kennelijk om op te zetten als hij de nieuwbouw beklimt.

Na deze plezierige zaken srpak ds W. Veenstra, u allen bekend en zijn toespraak groeide uit tot een allen boeiende rede. De Tabitha uit Hand. 9 stond hem voor de geest. Hij beloofde mij zijn woord op te willen zenden naar onze eindredakteur, want u moet het wel lezen. Als u het leest, let u vooral op het hier **mogen, kunnen** en **willen** zijn. Ik achtte het onjuist alleen maar een uittreksel te geven. Het zou een aftreksel worden en daarvoor was dit woord te goed. Het was fundamenteel en aktueel.

De architekt ing. S. v. d. Mei, een niet onbekende naam onder ons, gebruikte niet veel woorden. Hij dacht meer aan de verwerkelijking van de ideeën.

DURA Woningbouw zal het allemaal waar moeten maken. De hoofd-aannemer, de laatste spreker die ik hoorde, wist dat Tabitha in de bijbel genoemd werd en vertelde dat hij op maandagmorgen, de dag ervoor, onderweg naar zijn kantoor in Rotterdam, ‚toevallig' luisterde naar een dominee, die om vijf voor acht over de radio wat zei n.a.v. Hand. 9 : 32-43. En wat staat daar? De geschiedenis van Tabitha. Hij had het 's avonds thuis nog eens gelezen. Goed, vindt u niet, dat een hoofd-aannemer een bijbel heeft en er in leest.

Nu had ik nog zo graag iets meer over het te bouwen huis verteld. Dat het 80 meter diep wordt en 90 meter breed en 8,5 meter hoog, maar dat wordt sommigen te technisch en dit verhaal de meesten te lang. We zullen wachten tot de dag aanbreekt dat er foto's genomen kunnen worden. Maar warm wordt je hart wel, als je ziet wat daar gebeurt. En tegelijkertijd stijgt de toenemende last der verantwoordelijkheid. Geen wonder dat onze br Veenstra de baptisten in Nederland opwekte met hun gebeden handen en harten te sterken voor dit werk.

Wat een dag, wat een dag, wat een heerlijke middag in Amsterdam.

Het werk van de geest zagen we en van de Geest. God zij geloofd.

Huizinga

De toespraak van ds W. Veenstra Het welzijnswerk van Tabitha, uitgesproken ter gelegenheid van de „eerste paal", hopen we in het volgende nummer te publiceren. Red.

---

behoorlijk uitgelopen en het werd nu tijd voor de middagpauze waarin de stands bezocht konden worden, de fotowand met foto's van het Vijftigjarig Jubileum van de N.B.J.B. werd bekeken en veel warme worst werd verkocht.

Ondertussen was het buiten droog geworden en werd het wat warmer, met als gevolg dat het de leider van het programma, ds Anne de Vries wat moeite kostte zijn kudde tijdens het middagprogramma in de tent te houden. Eén van de hoogtepunten van deze dag was de musical Groot Nieuws door de groep Silo uit Utrecht. In deze vijf kwartier durende musical werd het leven van Jezus bezongen en verteld, en geprobeerd werd zo dicht mogelijk bij de tekst van de vier evangelieschrijvers te blijven. We waren erg onder de indruk van de mooie teksten van de liederen en van de bezielende vertolking, wat we probeerden te uiten in een warm applaus. Ds Henk Schaap dacht in de slottoespraak nog wat na over dit applaus.

„Was het applaus voor de groep, of omdat je geroerd was door het verhaal van Jezus? Door deze musical zal veel bij je in beweging zijn gekomen. Je hebt het getuigenis van de vier evangelieschrijvers gehoord, en het getuigenis van de groep Silo. Maak een keuze voor deze Jezus". We zongen nog enkele liederen en er werd gekollekteerd voor het projekt van Spek de Bus: bijbels voor Roemenië, waarna ds Anne de Vries de dag sloot door samen met ons God te danken voor Zijn aanwezigheid op deze mooie dag. Het was een mooie dag, en een fijn programma dat ons heeft geholpen na te denken over de betekenis van Hemelvaart.

Klaas Touwen

Wat moeten wij met de drieëenheid?

Twee jaar geleden preekte ik op de zondag na Pinksteren, de zondag van de drieëenheid over Openbaring 1 : 4 en 5 en probeerde duidelijk te maken wat de betekenis van de drieëenheid voor ons vandaag is.

Na afloop vroeg iemand mij om de tekst van de preek. Die had ik niet en dus beloofde ik er eens over te zullen schrijven. Het bleek me echter dat ik er toch nog wel eens wat meer over moest nadenken want een artikel is iets anders dan een preek.

Pinksteren 1976 gaf aanleiding en ruimte om de twee jaar oude belofte in te lossen. Het eerste artikel verschijnt hiernaast, twee vervolg-artikelen komen in latere nummers van DC.

J. R.

De zondag na Pinksteren is de laatste christelijke feestdag van het kerkelijk jaar: zondag Trinitatis, de drieëenheid. Het is bepaald niet de meest gevierde feestdag van de christelijke kerk. Ik maak mij sterk dat de meeste lezers van dit artikel er geen weet van hebben. Wat is aan de drieëenheid nu te vieren? Het is een dogma en dogma's plegen ons niet in feeststemming te brengen. Wij zullen er wel niet aan denken om de leer van de drieëenheid af te schaffen want het is, menen wij, een goed orthodox leerstuk. Maar verder? Dit weten we eigenlijk niet zo precies. We hebben er wel eens iets van gehoord of gelezen dat de drieëenheid in de oosterse liturgie vooral voorwerp van aanbidding is en niet een leerstuk. Maar wij zijn niet oosters en hebben weinig weet van liturgie en aanbidding.

Voor de meeste christenen is het dogma van de drieëenheid een museumstuk dat ter wille van de orthodoxie beter maar kan worden gehandhaafd. Velen hebben er echter geen behoefte meer aan en hebben voldoende aan geloof in God alleen en hebben geen ingewikkelde leer meer nodig. Anderen hebben genoeg aan het voorbeeld en de inspiratie van Jezus van Nazaret: daar hoeft niets bovennatuurlijks meer bij. In beide gevallen is het museumstuk van de drieëenheid afgeschaft.

Ver zijn we verwijderd van de hartstocht waarmee de kerkvaders van de vierde eeuw na Christus streden om en over de godheid van Christus en de Geest. Daaruit blijkt wel dat het voor hen een strijd om de kern van de zaak was. We zullen hun overwegingen en formuleringen niet kunnen overnemen want ze zeggen ons niets meer, kunnen ons ook niets meer zeggen. Maar we zullen toch van hen moeten horen wat de kern van de zaak is, de kern van de zaak van de drieëenheid van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Kern

Het is moeilijk ons in te denken in de denkwereld van de christenen van de eerste eeuwen. Zij geloofde in God, de enige en waarachtige God, de schepper van hemel en aarde. Zij geloofden ook in Jezus Christus, de gestorven, opgestane en verhoogde Heer, die zo nauw met God verbonden was dat Hij zijn Zoon genoemd werd, de afstraling van Zijn heerlijkheid en de afdruk van Zijn wezen (Hebr. 1 : 3) maar hoe hun onderlinge verhouding was, was daarmee nog niet uitgedrukt. Zij geloofden ook in de Heilige Geest, die ze ook wel Geest van God of Geest van Christus noemden. Hoe de Geest gedacht moest worden in verhouding tot God en Christus, daarover bestonden uiteenlopende gedachten.

Zolang het evangelie nog voornamelijk gepredikt werd aan eenvoudige mensen was dat geen probleem. Maar na verloop van enkele eeuwen veranderde dit. Er moest nader worden geformuleerd, want het christelijk geloof kende geen drie goden, zoals sommigen het verweten. En toch was het geloof anders dan het joodse geloof dat alleen maar de ene God kende en verder geesten en engelen in menigte. Het was ook anders dan het heidendom met zijn vele goden en heren (1 Cor. 8 : 5). Hoe kon de eigen aard van het christelijk godsgeloof duidelijk worden gemaakt?

Voor Joden en Grieken stond vast dat God één moest zijn. De eersten beleden: de Here onze God is één (Deut. 6 :4), de laatsten geloofden dat de vele goden ten diepste toch één waren. Het goddelijke dat immers per definitie eeuwig is kan niet gedeeld zijn, het moet eeuwig onveranderlijk zijn en de vele goden zijn uiteindelijk alleen maar evenzovele namen voor dit ene onveranderlijke goddelijke. Wat de christenen van hun God beleden leek met beide opvattingen in strijd te zijn. Vooral de vragen die van de griekse kant kwamen werkten door. De invloed van het jodendom was in de derde en vierde eeuw al praktisch nihil. Maar de christen-denkers van die tijd stonden wel onder de invloed van hun niet-christelijke collega's. Ook christenen zijn kinderen van hun tijd en delen bewust of onbewust de vooronderstellingen en uitgangspunten van hun tijd. Wie in die eeuwen zinvol over God wilde spreken - en dat wil de christelijke geloofsleer nu precies! - ging er van uit dat het eeuwige onveranderlijk is en zichzelf gelijk blijft en vooral één is. Hoe zijn daarmee de Zoon en de Geest te rijmen?

Nicaea

Het zou te ver voeren hierop uitvoeriger in te gaan. Kort gezegd kwam het hierop neer: toen bepaalde theologen het probleem wilden oplossen door het Woord dat in den beginne bij God was (Joh. 1 : 1) te beschouwen als het eerste schepsel door wiens bemiddeling alle dingen zijn geworden (Joh. 1 : 3), kwam de kerk in verzet en op het concilie van Nicaea werd vastgesteld dat de Zoon niet gemaakt of geschapen was maar geboren uit de Vader en van hetzelfde wezen als Hij, Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig God, van hetzelfde wezen als de Vader. Ten diepste ging het hier niet om de vraag hoe de Zoon van God had kunnen „ontstaan". Wat op het spel stond was de verlossing! Was in Christus niet God zelf verschenen maar een geschapen wezen dat niet God zelf was, dan verkeerden wij in dezelfde situatie als wanneer Christus niet uit de doden was opgewekt; dan is ons geloof ijdel en zijn wij nog in onze zonden (1 Cor. 15 : 17). Dat verklaart de ernst en de hartstocht waarmee de kerkvaders over deze zaak hebben gestreden.

Toen deze strijd was gestreden, moest dezelfde vraag wel gesteld worden ten aanzien van de Heilige Geest. Daar lag het in laatste instantie wat eenvoudiger want de bijbel leert reeds dat God Geest is (Joh. 4 : 24), maar er zijn ook wel problemen want de Bijbel zegt ook dat Jezus Christus door de Geest is verwekt (Lucas 1 : 35) en dat de verhoogde Christus de Geest heeft uitgestort (Hand. 2 : 33). De vraag is dus: als God één is en de Vader, de Zoon en de Heilige Geest van hetzelfde wezen zijn, hoe moeten we ons hun onderlinge verhouding indenken? Zijn ze drie werkwijzen van hetzelfde of drie namen? Met die vraag heeft de kerk lang geworsteld. Hoe konden en de eenheid en de verscheidenheid tot uitdrukking worden gebracht. Tenslotte heeft de kerk in het Westen (Rome) gekozen voor de formule: één wezen in drie personen. De Vader is ongeworden en ongeschapen, de Zoon is door de Vader verwekt en de Heilige Geest komt uit de Vader en de Zoon voort. Het woord persoon was in de oude kerk al een compromis en daarom meteen al een probleem. Het betekende echter nog niet wat er later onder werd verstaan. Juist in dat veranderde woordgebruik ligt vandaag het problematische van de leer van de drieëenheid van God.

Persoon

De hervormers hebben zich over het algemeen niet te druk gemaakt over dit probleem. Zij namen de gangbare terminologie over. Calvijn definieerde persoon als „een zelfstandigheid in het leven van God die in vergelijking met de andere door een onmededeelbare eigenschap wordt onderscheiden". Even verder spreekt hij van een onderscheid tussen de persoon „in eigenheid". Deze woorden, onmededeelbaar en eigenheid, gaan al een beetje in de richting van het moderne begrip van persoon als individu, een wezen met zelfbewustzijn.

Dat heeft op de duur doorgewerkt in de christelijke geloofsleer: men ging spreken van de persoonlijkheid van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest. Vooral dit laatste, de persoonlijkheid van de Heilige Geest is een merkwaardige uitdrukking. De Geest is wel geen onpersoonlijke kracht maar toch ook geen persoonlijkheid in de zin van een zelfstandig individueel goddelijk wezen. Kortom, het begrip persoon is een probleem geworden in de leer van de drieëenheid. Eens gekozen omdat het de uitdrukking van eenheid in onderscheid niet in de weg leek te staan, is het geworden tot een gevaar voor de eenheid zelf.

Er is nog een reden waarom de oude uitdrukkingen het vandaag niet meer doen. We zagen dat men in de oudheid dacht in termen van eeuwig zijn. Wat werkelijk is, is onveranderlijk en eeuwig. Onze tijd denkt zo niet meer. Wij denken niet in termen van zijn maar van werking. Dat doen wij ook ten aanzien van God. Wij weten weinig te zeggen over de vraag wie en hoe God is, maar worden geboeid door de vraag wat God doet. Beweging spreekt ons meer aan dan zijn. De oude uitdrukkingen van de leer van de drieëenheid hebben vooral betrekking op Gods zijn, je zou kunnen zeggen, op het interne zijn van God en niet op zijn handelen en daarom zijn ze verbleekt. Ze funktioneren alleen nog in de liturgie, niet meer in het geloofsdenken en -handelen.

Bijbels

Is het dan geen bijbelse leer? Het antwoord moet luiden ja en neen. In de vorm die deze leer later heeft gekregen is zij zeker niet bijbels, want zij is het antwoord op vragen die in de bijbel nog niet aan de orde waren. Naar haar strekking echter was de leer van de drieëenheid door en door schriftuurlijk, want zij bedoelde de eenheid van God en de eeuwige betekenis van zijn verlossing veilig te stellen. Bijbels was zij ook omdat zij bijbelse elementen opnam en verwerkte. Want het Nieuwe Testament weet van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest.

Wanneer de traditionele formules ons niet meer zo kunnen aanspreken is het de moeite waard om een poging te doen over de traditie heen terug te grijpen naar het Nieuwe Testament en de daar aanwezige elementen te verstaan tegen de achtergrond van de vragen die ons vandaag bewegen. Dan zal ons blijken dat het dogma van de drieëenheid vergelijkbaar is met een atoom met een geweldige verborgen energie. Als die „loskomt" stromen krachten van God ons tegemoet. In het volgende willen we enkele nieuwtestamentische gedachten onderzoeken en vragen op welk spoor zij ons brengen in ons zoeken naar Gods eenvoud en meervoud.

(Wordt vervolgd)

INTREDE Ds A. H. AGTEREEK

De bevestiging van ds A. H. Agtereek in de baptistengemeente te IJmuiden vindt plaats D.V. op zondag 20 juni a.s. door ds R. Reiling van Dordrecht; aanvang 10.00 uur.

De intrededienst vindt plaats om 15.30 uur in de N.H. Goede Herderkerk, Velserduinweg 52 te IJmuiden-Oost.

J. Korf, sekretaris

INTREDE DS W. KOS

Zondag 20 juni a.s. hoopt D.V. ds W. Kos zich als voorganger aan onze gemeenten te verbinden.

De bevestigingsdienst zal plaats vinden 's morgens om 10.00 uur in de Aula van de Chr. Technische School, Lindeflier 10 te Vroomshoop, door ds R. J. Voorhaar van Eindhoven.

De intrededienst zal gehouden worden om 15.00 uur, in de Ger. Kerk, Wollegrasstraat, Westerhaar.

Na afloop van de dienst, is er gelegenheid om persoonlijk met 't voorgangersechtpaar kennis te maken.

Zij die deze diensten willen bijwonen zijn hartelijk welkom!

Namens de baptistengemeenten
Vroomshoop/Westerhaar:
G. Koning, sekretaris;
tel. 05499-2423.

MEDEDELING

△ Het adres van ds W. Kos is thans: Beatrixstraat 9, Vroomshoop; tel. 05498-1936.

UITZENDDIENST IN ALPHEN-NOORD

Op 25 juni a.s. vertrekken Maarten en Gé te Hennepe met hun drie kinderen voor de Wycliffe Bijbelvertalers naar Papoea Nieuw-Guinea.

Op zondag 20 juni is er een uitzenddienst, om 3 uur 's middags in gebouw Nabij, Lauraplein te Alphen aan den Rijn, uitgaande van de baptistengemeente te Alphen-Noord.

Voor kleine kinderen is er een crêche.

VOOR VAKANTIEGANGERS

Voor hen die hun vakantie in onze omgeving hopen door te brengen maken wij bekend dat met ingang van 20 juni de avonddienst vervalt en er alleen om 10.00 uur v.m. dienst is. Dit betreft alleen de vakantiemaanden.

Namens de gemeente 2e Exloërmond,
W. v. d. Veen, sekretaris

SPREKERSLIJST

Br Niemeijer te 2e Exloërmond, voorkomende op de Sprekerslijst is niet telefonisch aangesloten. Wel kan men bellen via fam. Scholtens, tel. 05997-445.

W. v. d. V.

UITZENDDIENST IN DORDRECHT

De baptistengemeente te Dordrecht zal zondagmiddag 20 juni a.s. in de Noorderkerk een dienst houden waarin het echtpaar J. Bakker zal worden uitgezonden voor zijn arbeid op Papua-Nieuw Guinea, in dienst van Wycliffe-Bijbelvertalers. De dienst begint om 5.00 uur.

gemeenteberichten

INTREDE DS J. BOURITIUS

Musselkanaal - (S.H.). Zondag 30 mei was het voor de gemeente een feestdag: ds J. Bouritius werd door de oud-voorganger ds W. Harkema, in de morgendienst bevestigd met de tekst: 2 Timotheüs 4 : 1-6.

Na de predikatie richtte ds Harkema zich ook tot de gemeente; „Het is niet dat alleen een voorganger zich verbindt, maar ook de gemeente; samen met en voor elkaar te zullen bidden, dan zal de Here ons Zijn zegen niet onthouden". En speciaal tot de gemeente: „Onderwerp u aan uw voorganger".

In deze dienst verleende het zangkoor „Looft den Heer" zijn medewerking. Aan het einde van de dienst ging ds Harkema ons voor in dankgebed en sprak de zegen uit.

's Middags om half vier deed ds J. Bouritius zijn intrede; hij had als tekst gekozen: Matth. 3 : 3b „De stem van een, die roept in de woestijn: Bereidt den weg des Heren, maakt recht zijn paden".

Als uitgangspunt kwam naar voren, om als gemeente te luisteren naar de Meester wat die ons te zeggen heeft en ook wat Hij van ons vraagt. Tijdens de dienst voerde een groot aantal sprekers het woord. Namens eigen gemeente sprak br J. Hooiveld; de heer Scheerhoorn namens de Unie van Baptistengemeenten in Nederland; wethouder B. Johannes namens de burgerlijke gemeente; ds Tromp namens Gewest Zuid-Oost Drente; ds Oldenburger, die in de vakante periode konsulent was, sprak namens de baptistengemeente Stadskanaal-Zuid; ds C. Ch. Verkuyl, geref. predikant, vertegenwoordigde de kerkelijke instanties van Musselkanaal.

De Baptistengemeente van Arnhem was vertegenwoordigd door br R. Trip.

Ook het Arnhems mannenkoor, o.l.v. de heer Spreeuwers zong tijdens de dienst; er was ook een solo van zr A. de Haan-Klein Haneveld. Hierna bedankte ds Bouritius alle sprekers voor de hartelijke woorden tot hem en zijn vrouw gericht.

's Avonds was er in intieme kring een voortzetting van het blijde gebeuren dat onder leiding stond van br E. Panneman. Zr G. de Boer-ten Brinke ging ons voor in gebed en br Schuiling heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder ds en mevrouw Bouritius; hij bood een cadeau aan. Medewerking verleenden het gemengd zangkoor „Looft den Heer", de meisjeszangkoren „Zonnestraal" en „Young Testify".

Verder was Zusterhulp aanwezig. Namens de zondagsschool sprak zuster Nieuwenweg een woord van welkom. Ook bracht de grote jeugd iets naar voren. Verder een zang- en muziekgroep o.l.v. br P. Vos.

Br D. Blaauw sprak namens het zangkoor en overhandigde één boekenbon. Lenie Huizing las een rijm namens de tussenjeugd en namens J.M.C. deed dit de jeugdige Rina Blaauw.

Aan het einde van deze mooie en zegenrijke dag sprak ds Bouritius, mede namens mevrouw, een hartelijk dankwoord. Terugziende op deze dag had hij blijde hoop voor de toekomst. God heeft grote plannen, aldus de nieuwe voorganger.

GROEI IN VELERLEI OPZICHT

Winschoten - (J.S.). Enige tijd geleden verscheen in „De Christen" een artikel waarin werd opge-

roepen iets méér te, doen aan de berichtgeving in ons weekblad. Verschillende gemeenten reageerden hierop bijzonder snel en maakten ons deelgenoot van hun aktiviteiten. Anderen (waartoe wij ons ook rekenen) meenden hun epistel met enige vertraging te moeten inzenden, zodat het bewuste artikel van destijds weliswaar een medicinale werking heeft, maar dan met een wat langzame uitwerking voor wat onze gemeente betreft!

Er wordt weleens gesuggereerd dat een gemeente in slaap gedommeld is wanneer men lange tijd daaromtrent niets heeft vernomen. Soms is dit ten dele waar, soms in het geheel niet. In elk geval is men in Winschoten niet aan een rustperiode begonnen en bestaan er in die richting ook zeker geen plannen. Integendeel: het bruist van leven en van plannen voor de toekomst. En er is groei, in velerlei opzicht.

In de eerste plaats zit de gemeente statistisch in de lift. Vele jaren lang bewoog het ledental zich zo rond de honderdtwintig, thans kunnen wij u melden dat de een paar jaar geleden ingezette groei zich heeft voortgezet en het ledental momenteel bijna honderdzestig is. Voor het grootste deel is dit een gevolg van het feit dat velen door doop aan de gemeente mochten worden toegevoegd. In 1975 is het doopvont zeventien maal geopend en het waren stuk voor stuk diensten waarvan een grote zegen uitging.

Binnen de gemeente vonden vele aktiviteiten plaats, zowel voor de jeugd als voor de ouderen. De opkomst hierbij is goed, maar kan uiteraard altijd nog beter. Voor de diverse takken van arbeid hebben zich vele zusters en broeders ingezet en ook de vriendenkring van de gemeente werkte hieraan mee. Onze gemeente telt een grote schare vrienden en daar zijn we bijzonder blij mee. Per slot vormt vaak een deel van de vrienden de gemeente van morgen.

Winschoten heeft sinds enkele jaren een Raad van Kerken en ook onze gemeente draagt daaraan een bescheiden steentje bij. Op interkerkelijk niveau werden tal van aktiviteiten georganiseerd. Jaarlijks hoogtepunt is de samenzang op de zondag voor Kerst in de grote hal van het Gadobusstation en laatstelijk in het Cultureel Centrum „De Klinker", waarbij ongeveer tweeduizend belangstellenden aanwezig waren.

Met Pasen vierden we het feest van de opgestane Heer. Een ieder die op Paasmorgen de kerk binnenging kreeg een paasbloem op jas of mantel gespeld door één der kinderen van de zondagsschool of klubs. Ook dit werkte mee tot verhoging van de sfeer.

De zondagmorgendiensten worden goed bezocht en dit stemt ons tot dankbaarheid, temeer wanneer wij elders vaak een teruggang in de opkomst konstateren.

De Heer heeft ons als gemeente in ruime mate gezegend en Hij zal dit zeker blijven doen als wij gezamenlijk voortgaan op de ingeslagen weg, niet aarzelende zo goed mogelijk gebruik te maken van de tijd die Hij ons geeft.

OPWEKKING IN LEIDEN

Leiden - (H.t.C.). In het kader van de campagne Interland-Samen-Evangelisatie - waaraan zes baptistengemeenten (waaronder Leiden) deelnamen - waren, gedurende de laatste week van mei 1976, acht Amerikaanse broeders en zusters vanuit verschillende gemeenten bij ons te gast.

We mogen thans dankbaar terugzien op deze geweldig fijne ontmoeting.

De gemeente had zich intensief in het gebed voorbereid en onmiddellijk voorafgaande aan de campagne een groot aantal uitnodigingen voor de avondsamenkomsten verspreid.

In de eerste zondagmorgendienst hebben we onze gasten een hartelijk welkom toegeroepen te midden van de gemeente.

's Middags mochten we een dienst houden in het R.K.-Elisabeth ziekenhuis te Leiderdorp.

Br Jeff Woolwine - evangelist en gedurende deze campagne leider van 't Amerikaanse team - bracht de verlossende boodschap; de Glory Sisters gaven hun medewerking in zang en muziek.

Tijdens de diverse avond-samenkomsten hoorden we de prediking in de vorm van persoonlijke getuigenissen (ervaringen met Jezus Christus), van br Woolwine, gevolgd door een duidelijke oproep tot overgave.

Eén van de avonden sprak br Bill Thomas, een Amerikaanse neger-predikant te Brussel, op een indringende wijze over de brede en de smalle weg. Medewerking gaven Willa Dorsey (gospel-zangeres, die door velen wordt gezien als de opvolgster van Mahalia Jackson), Grand Canyon College Choir (een 40 leden tellend jeugdkoor uit Phoenix; allen zijn leerling aan de kunstacademie in die stad), de Oman Brothers (vier trompettisten) en het B.B.C. Combo.

Verder trad het genoemde koor op in een christelijke mavo en de Oman Brothers in een bejaardencentrum. De reakties waren enorm spontaan.

Ook werden mensen bereikt in een evangeliserend koffiepraatje, dat bij twee zusters van onze gemeente thuis werd gehouden.

Op Hemelvaartsdag hadden we 's middags een fijne samenkomst, waarin de Heilige Geest zijn werk deed aan onze harten. We zagen mensen, welke reeds hadden gekozen voor de Heer, naar voren komen om daarmee uitdrukking te geven aan hun verlangens om opnieuw (en dichter bij) de Heer te leven. De woorden schieten tekort om aan u door te geven welk een sfeer er was. Eén onzer oudste leden merkte dan ook terecht op: „Het was voor mij vanmiddag een stukje hemel". Een mening die door enkele Amerikaanse vrienden herhaaldelijk werd bevestigd.

Op de laatste zondag kwamen opnieuw broeders en zusters op voren om hun geestelijk leven met Christus te vernieuwen en te verdiepen.

's Avonds hadden we een afscheidsfeest waarbij sommige broeders en zusters op spontane wijze hun dank uitten door het overhandigen van geschenken.

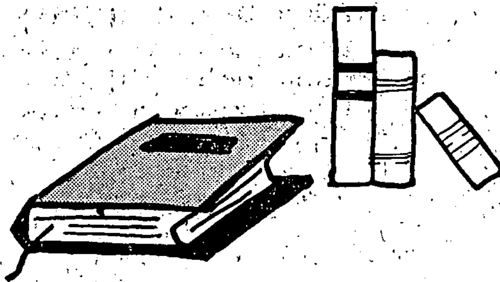
Het afscheid was zeer bewogen; de liefde van God, die uitstraalde van onze toegewijde Amerikaanse broeders en zusters had ons duidelijk geraakt.

Door deze campagne kwam onze gemeente dichter bij Christus en werd de onderlinge band bijzonder verstevigd.

Ook naar buiten werden vele goede kontakten gelegd, waarbij we o.a. denken aan een jonge christin die de weg naar God en de Gemeente terugvond en de werking van onze Meester in het hart van een jonge verslaafde aan heroïne.

———

Binnenkort hopen we ook verslagen te kunnen publiceren vanuit de andere gemeenten waar de Amerikaanse gasten hebben meegewerkt; - red.

Wat zullen we lezen?

zondag	20 juni	Psalm 18 : 21-51	Een veilige weg,
maandag	21 juni	Handelingen 18 : 1-22	Dan de heidenen maar
dinsdag	22 juni	Handelingen 18 : 23-28	Apollos, doorkneed in de Schriften
woensdag	23 juni	Handelingen 19 : 1-20	De groei van het Woord
donderdag	24 juni	Handelingen 19 : 21-40	Mannen van Efeze!
vrijdag	25 juni	Handelingen 20 : 1-12	Een wonder in Troas
zaterdag	26 juni	Psalm 4	Ruimte voor benauwden
zondag	27 juni	Psalm 5	Heer, leid mij
maandag	28 juni	Hadelingen 20 : 13-38	Afscheid in Efeze
dinsdag	29 juni	Handelingen 21 : 1-14	Ga niet naar Jeruzalem
woensdag	30 juni	Handelingen 21 : 15-26	Het welkom der broeders
donderdag	1 juli	Handelingen 21 : 27-40	Dit is de man!
vrijdag	2 juli	Handelingen 22 : 1-30	„Mannen broeders . . .
zaterdag	3 juli	Psalm 7	Doe mij recht

AKTIE „GEVEN VOOR ZEVEN" VAN GEWEST HOLLAND

U gaat met vakantie? Alvast prettige dagen toegewenst!

De aktie „Geven voor zeven" rekent er op, dat uw bijdrage gewoon doorgaat. Uw gave is broodnodig; 't gaat immers om het levensonderhoud van zeven pas afgestudeerde evangelisten van de bijbelschool N'diki in Zuid-Kameroen.

De Zendingswerkgroep of kontaktpersoon in uw gemeente zal gaarne uw bijdrage in ontvangst nemen. Bij eventuele afwezigheid kunt u het ook overmaken op postgiro no. 2.81.09.75 t.n.v. de Penningmeester Unie Zendingswerkgroep, Gewest Holland, Sijpestein 3, Zwijndrecht.

Reeds bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Namens de U.Z.W.-groepen, Gewest Holland
K. Brongers, sekretaris

Baptistengemeente Hoogeveen

Wij heten alle vakantiegangers in de omgeving van Hoogeveen, van harte welkom in onze diensten, die wij elke zondag om 10 en om 19 uur houden in ons gebouw „Bethel", Boekweitlaan 65a, alleen in de maand **juli vervalt de avonddienst.**

Indien er vakantiegangers zijn in de omgeving van Workum en die graag de diensten zouden willen bijwonen, nodigen wij langs deze weg, hartelijk uit. Ons kerkje, genaamd Bethel, staat op het Súd en de dienst begint 's morgens 9.15 uur.

Voor u allen een hartelijke groet en Gods nabijheid toegewenst, ook in uw vakantie.

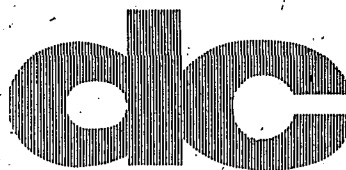
Het bestuur van de Baptistengemeente Workum.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

3 juli 1951 was de trouwdag van onze ouders

J. C. Th. VAN BEEK
en
C. J. VAN BEEK-HAGER

Na 25 jaar is er voldoende reden om dit samen te vieren.

Ineke en Dietmar
Kees

Oosterhout (N.B.), Wijde Omloop 40

Ps. 100:
Hij heeft ons gemaakt,
Hem behoren wij toe.

De Heer van het Leven vertrouwde ons op woensdag 9 juni 1976 een gezonde zoon en broertje toe.

WOLTER

Roepnaam WOUT.

Cor en Elly Veenstra-Slaakweg
Krista en Ingrid

Alphen aan den Rijn, Donizettihof 29

Op 18 mei werd door de Heer thuisgehaald onze zuster

ANJE AUGUST-BUITENKAMP

op de leeftijd van 69 jaar.

Baptistengemeente Delfzijl

Op 20 mei nam de Heer plotseling uit ons midden weg onze zuster

BAUKJE GRASMEIJER-KALSBEEK

in de leeftijd van 78 jaar.

Baptistengemeente Heerenveen

De Heer nam tot Zich onze zuster

M. BOS-BUINING

op de leeftijd van 89 jaar.
Groningen, 30 mei 1976

Baptistengemeente Groningen-Zuid

Veilig in Jezus armen

Na een kortstondige ziekte is in volle overgave van ons heengegaan onze geliefde man, vader en grootvader

CORNELIS ANTONIUS HEIJNEN

Uit aller naam:
A. Heijnen-Spreeuwers

Juni 1976
Groningen, Tuinbouwstraat 16

Bevorderd tot Heerlijkheid onze trouwe zuster

F. LEENSTRA-VISSER

Ruim 50 jaar was ze een trouw lid van onze gemeente.
7 juni 1976

Baptistengemeente Workum

De afdeling RECLASSERING van het LEGER DES HEILS

zoekt op korte termijn

maatschappelijk werkers (m/v)

voor haar afdelingen Haarlem, Leeuwarden en Utrecht.

Vereiste opleiding: diploma Sociale Academie, richting M.W. (dagschool dan wel urgentie-opleiding) of diploma H.S.A.
Cursisten die vergevorderd zijn met een van deze studies kunnen ook reflecteren.

Arbeidsvoorwaarden: salaris en rechtspositie volgens rijksregeling.
De afdeling Reclassering van het Leger des Heils is een van de drie grote reclasseringsinstellingen in Nederland. Er werken op dit moment 131 mensen, waarvan 96 maatschappelijk werkenden. De verschillende afdelingsteams zijn gesitueerd in 18 van de 19 arrondissementen in Nederland en tellen maximaal 12 medewerkers.

Uitgangspunt en doelstelling van het werk liggen voor het Leger des Heils verankerd in het evangelie. Omdat de instelling op grond van haar identiteit in deze niet geparticipeerd heeft in de fusie van reclasseringsinstellingen wordt van de sollicitanten verwacht dat zij met deze doelstelling kunnen instemmen. Uitvoerige informatie hierover is op aanvraag te verkrijgen.

Reclassering wordt bij de instelling gezien als een vorm van **maatschappelijk werk** die zich erop richt de mens, die met het strafrechtssysteem in aanraking komt of dreigt te komen, te helpen.

Naast het individu-gerichte werk heeft ook het werken aan maatschappelijke structuren, die vaak aanleiding zijn tot crimineel gedrag, de aandacht.

Sollicitaties en inlichtingen bij:

de Directeur
Centraal Bureau Reclassering Leger des Heils, Damstraat 13-15, Amsterdam;
telefoon 020-24 17 03.

Volkomen onverwacht nam de Here tot Zich onze trouwe broeder

KORNELIS HOLTHOF

op de leeftijd van 65 jaar.
Veendam, 9 juni 1976

Baptistengemeente Veendam

Jongeman 24 jaar, zoekt een aardig meisje om serieus kennis mee te maken. Liefst in het Noorden des lands. Leeftijd 18-25 jaar. Brieven onder nr. 4500.

Man, weduwnaar, 63 jaar, wonend in Z.O.-Groningen, zoekt langs deze weg kennismaking met lieve, positief gelovige vrouw van ongeveer dezelfde leeftijd; voorkeur baptiste. Brieven onder nr. 4525 bureau van dit blad.

Per 18 juni 1976 gaan wij verhuizen van Vinkenveen naar Maarssenbroek, Fazantenkamp 903; tel. 03461-2506 (aansluiting in de loop van juli/augustus). Fam. C. van der Mei.

Te huur:
Wegens ziekte is onze bungalow nog vrij van 17 juli-24 juli 1976, 200 meter van baptistenkerk; 500 meter van zwembad en bos en musea.
N. Timmer, Lienackerss 22, Emmen (Dr.); tel. 05910-26518.

Ferien unter Gottes Wort

In Abwechslungsreicher Landschaft des Schwarzwaldes finden Sie dazu Gelegenheit. Das Haus liegt unmittelbar am Wald u. hat ruhige Lage.

Tägl. Andachten. Prospekt steht zur Verfügung.

Erholungsheim Waldesruhe, 7241 Vesperweiler bei Pfalzgrafenweiler, Kr. Freudenstadt. Deutschland. Tel. 07445-2276.

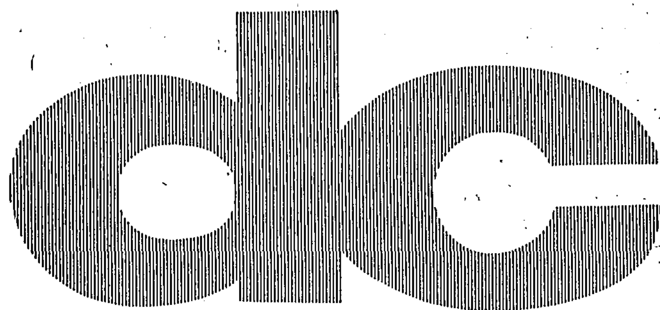
Voor de verzorging van de 40 bejaarden in het gemeentelijk rusthuis „De Keern" te Landsmeer wordt gevraagd

een bejaardenverzorgster

leeftijd liefst tussen 25 en 30 jaar.
Salariëring zal geschieden overeenkomstig de L.S.B.-regeling.
Landsmeer is gunstig gelegen t.o.v. Amsterdam, Zaandam en Purmerend.
Huisvesting voor alleenstaande is aanwezig.
Sollicitaties aan de direktrice van het rusthuis, Dorpsstraat 29, Landsmeer.
Telefonische inlichtingen worden gaarne verstrekt door mevr. Voskamp onder nr. 02908-1385 (De Keern).

TE HUUR:
4-7 pers. caravan. Volledig ingericht en verwarmd. Vóór 3 juli en ná 17 juli.
Camping Zeehoeve, Harlingen.
Inl.: H. Hollum, Julianalaan 26, Midlum, tel. 05178-5150.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummers 26/27 - 25 juni/2 juli 1976

Duitse baptisten vergaderden in Siegen

Als u het nog niet wist: Siegen ligt in het hart van de Bondsrepubliek, aan de nieuwe autoweg van Dortmund naar Frankfort. De 120.000 inwoners tellende stad is een centrum van handel en industrie. In het verleden speelden de Nassau's er een rol van betekenis, vooral op politiek en ekonomisch gebied. In de krypte van het *Untere Schloss* bevindt zich het praalgraf van Johan Maurits van Nassau-Siegen (1604-1679), dat elk jaar weer honderden bezoekers trekt, ook uit de lage landen.

Siegen is verder de geboorteplaats van Peter Paul Rubens (1577-1640), de beroemde Vlaamse schilder uit de Barok. Weliswaar bracht hij het grootste deel van zijn leven in Antwerpen door, maar in het museum te Siegen toont men u trots een aantal grotere en kleinere werkstukken van de meester. En u kunt het geloven of niet, maar reeds nu maakt men zich op om Rubens' vierhonderdste geboortedag op waardige wijze te herdenken.

Goed, maar de vele honderden broeders en zusters van de Duitse Baptistengemeenten waren om een heel andere reden naar Siegen gekomen. Zij hielden er hun *Bundesratstagung/Bundeskonferenz* - Algemene Vergadering, zouden wij zeggen - en namen o.a. het besluit om aan de rand van Bad Homburg een nieuw Unie-bureau neer te zetten, dat bijna acht miljoen mark zal gaan kosten! Dat is een fors bedrag, maar de vergadering stelde zich enthousiast en met grote eenstemmigheid achter de nieuwbouwplannen.

Plaats van handeling was de *Siegerlandhalle*, één van de modernste voorzieningen op dit gebied in de Duitse Bondsrepubliek, die in de grote kongreszaal 2500 personen kan bevatten en voorts beschikt over negen nevenruimten van verschillende omvang. Daardoor was het mogelijk om gelijktijdig sektievergaderingen en andere bijeenkomsten te houden. In de Atriumzaal was een ontmoetings- en informatiecentrum ingericht, waar niet alleen gratis thee werd geserveerd en grammofoonplaten met moderne geestelijke muziek konden worden beluisterd, maar waar iedereen de gelegenheid had om leidinggevende personen uit binnen- en buitenland te ontmoeten en met hen van gedachten te wisselen. Zo vertelde *Pasteur* Emmanuel Mbange Mboa uit Noordkameroen over de voortgang van het evangelie in zijn land. 's Avonds - Hemelvaartsdag - werden enkele predikanten geïnterviewd, die voor het jeugdwerk zijn vrijgesteld.

Er waren, zoals gezegd, ook gasten uit het buitenland. Uitgenodigd en vertegenwoordigd waren de Baptistenunies van Denemarken, de Duitse Demokratische Republiek, Kameroen, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Sierra-Leone en Zweden. Zij hadden in de avondbijeenkomsten een aktief aandeel in het programma. Vrijdagavond, toen het ging over gemeente en zending in de derde wereld, waren dat de broeders uit Kameroen en Sierra-Leone. De daaropvolgende avond - 29 mei - was de beurt aan de vertegenwoordigers van enkele Europese Unies, waaronder die van Nederland.

Maar ook uit Duitsland zelf waren namens bevriende organisaties en kerkelijke gemeenschappen gasten aanwezig, zoals de *Evangelisch-Methodistische Kirche* en de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten. Met deze gemeenten zijn besprekingen aan de gang, die tot doel hebben de samenwerking te bevorderen, zowel op plaatselijk niveau als in regionaal verband. De Vrije Evangelischen in de Bondsrepubliek onderscheiden zich daarin van hun geloofsgenoten in ons land, dat zij de kinderdoop afwijzen en uitsluitend mensen dopen, die belijden te geloven in de Heer Jezus Christus.

Gods volk onderweg
Als motto voor deze Algemene Vergadering had men gekozen: ‚Gij zijt Gods volk' (1 Petrus 2 : 10).
Dominee Werner Höller van de gemeente Siegen-Geisweid, die zijn vreugde had uitgesproken over de komst van zovelen naar Siegen, wilde er in zijn woord ter begroeting geen twijfel over laten bestaan: ‚Wij verwachten iets van deze konferentie', zei hij. En sprak vervolgens de wens uit: ‚Moge God ons leiden in de overwegingen en beslissingen'.
Donderdagmorgen vond ter opening van de Algemene Vergadering een kerkdienst plaats, waarin voorging de nieuwgekozen *Bundesdirektor* Siegfried Kerstan.
Hij sprak naar aanleiding van 1 Petrus 1 : 3 over: ‚Wedergeboren tot een levende hoop'. Vrijdag-, zaterdag- en zondagmorgen kwam men in vijf groepen bijeen voor bijbelstudie. Achtereenvolgens werd gesproken over ‚Naar een nieuwe levensstijl' (1 Petrus 2 : 12), ‚Altijd bereid tot verantwoording' (1 Petrus 3 : 15) en ‚De liefde als kenmerk' (1 Petrus 4 : 8). Vele honderden broeders en zusters gaven daarbij *acte de présence.* Zij luisterden met grote aandacht en reageerden met vrijmoedigheid en kennis van zaken op het gesprokene.
Overweldigend was de belangstelling, toen zondagmorgen in de kongreszaal van de *Siegerlandhalle* een dienst van aanbidding werd gehouden met in aansluiting daarop de viering van het avondmaal. Er was muzikale en vocale medewerking, waarbij liederen van Pachelbel en (Johann Sebastian) Bach ten gehore werden gebracht. Dr William R. Tolbert, de vroegere president van de Baptisten Wereld Alliantie, hield de preek. Veel korter, maar m.i. veel indringender sprak daarna Gerhard Claas, de opvolger van Ronald Goulding als Europa-sekretaris van de B.W.A. De avondmaalsviering was een indrukwekkend gebeuren, mede door het grote aantal (circa 3.000) deelnemende broeders en zusters.

In de wandelgangen
Interessant op bijeenkomsten als deze zijn dikwijls de dingen, die men tussen-de-bedrijven-door te zien en te horen krijgt. Dat was ook in Siegen het geval. Het aantal vakante gemeenten is aanzienlijk. Maar de verwachting is, dat het huidige gebrek aan voorgangers over 4 à 5 jaar tot het verleden zal behoren. Reeds nu is het *Predigerseminar* in Hamburg - er zijn er thans 79 studenten - overbezet.
Onder hen zijn twee vrouwelijke studenten, die binnen afzienbare tijd hun opleiding hopen te voltooien. Zij hoeven er niet op te rekenen, zo bleek mij uit gesprekken, dat zij door een gemeente als predikant zullen worden beroepen, maar zullen ongetwijfeld hun weg vinden in het jeugd- of vrouwenwerk.

Dankbaar is men voor de opleving, die in tal van gemeenten te konstateren valt. Een nieuw evangelistisch élan breekt zich baan, ook door invloed van de charismatische beweging. Toch zijn er ook zorgen en spanningen. In sommige gemeenten heeft de vraag naar de geestesgaven en het gebruik ervan geleid tot konflikten en zelfs scheuringen, waarbij men elkaar over-en-weer verwijten maakt. Aan de andere kant is er op verschillende plaatsen sprake van een toename van het aantal dopelingen.
Een ander probleem, dat de leidinggevende broeders zorgen baart, is dat van de verhouding tot die broeders en zusters, die uit Oost-Europa naar het Westen (terug) gekomen zijn. Voor een belangrijk deel zijn zij afkomstig uit de Sovjet Unie, waar zij jarenlang - generaties lang veelal - hebben gewoond. Hun geestelijk klimaat vindt dikwijls geen of slechts met moeite aansluiting bij dat in de gemeenten in de Bondsrepubliek. Dr Günter Wieske is benoemd tot kontaktpersoon voor deze broeders en zusters. Niet dat de Duitse baptisten zich aan hen zouden willen opdringen, maar men is graag bereid om te helpen.

Enkele besluiten
Ik noemde reeds het besluit om in Bad Homburg een nieuw Unie-bureau te bouwen. Voorts besloot de vergadering om het zgn. *Ruferwerk* voor haar rekening te nemen. Op deze wijze hoopt men ertoe bij te dragen, dat evangelistische impulsen de arbeid op het gebied van evangelisatie en zending ten goede zullen komen. Er werden vijf nieuwe gemeenten in de Unie opgenomen. Eén van deze gemeenten is ontstaan door afsplitsing van de moedergemeente, omdat door extreme invloeden een samenleven en -werken in één gemeentelijk verband niet (meer) mogelijk bleek.
Veel tijd werd besteed aan de behandeling van een nieuwe geloofsbelijdenis, die de tegenwoordige moet vervangen. Deze dateert uit 1944, die destijds in de plaats kwam van de geloofsbelijdenis van 1847. Het nieuwe ontwerp was opgesteld door een internationale kommissie, waarin niet slechts de Duitse Bond, maar ook de Baptisten-unies van de D.D.R., Oostenrijk en Zwitserland waren vertegenwoordigd. Ofschoon het ontwerp tijdig aan de gemeenten was toegezonden, verliep de behandeling nogal stroef. Ik geloof ook niet, dat zulke massale bijeenkomsten de beste gelegenheid zijn om over dit soort zaken van gedachten te wisselen. In 1977 zal een derde ontwerp op de agenda worden geplaatst. Een jaar later wordt dan een definitieve beslissing genomen.
Het was goed om enkele dagen in Siegen te zijn. Wij, de buitenlandse gasten, zijn met grote hartelijkheid begroet en hebben een geweldige ontvangst gehad. Nee, we zijn niet al die dagen in de *Siegerlandhalle* geweest. Vrijdagmorgen vertrokken we namelijk met een vrijwel volledig gezelschap per bus naar Koblenz, vanwaar de tocht per Rijnboot naar Rüdesheim werd voortgezet. Daar stond de bus al klaar, niet ver van de aanlegsteiger, en bracht ons naar Siegen terug. 's Avonds was er een grote zendingsbijeenkomst over de plaats en taak van de gemeente in de derde wereld. Maar daar heb ik al iets over gezegd! J. A. Brandsma

---

VAN DE N.B.J.B.

Binnen ons bestuur heeft zich een aantal wijzigingen voorgedaan die wij bij deze graag willen doorgeven.
De samenstelling van het Dagelijks Bestuur van de Jeugdraad is nu als volgt: ds P. v. d. Werf, voorzitter; W. F. Steenbergen; sekretaris; ds P. Jager, penningmeester; ds B. Stuut, afgevaardigde van de L.Z.C.; ds H. C. Schaap, afgevaardigde van de J.M.C.; H. Hogebrug, afgevaardigde van de R.J.C.; A. Scheerhoorn, afgvaardigde Unie Commissie; W. Bijma, adviserend lid; ds P. Brongers, jeugdkonsulent, adviserend lid.
Door de A.V. werd ds P. v. d. Werf als afgevaardigde van de N.B.J.B. in de Unie Commissie benoemd.
Administratieve kracht van het jeugdburo: Mw. J. J. Visser-Dijkstra.
Namens het bestuur van de N.B.J.B.,
W. Bijma, wnd. sekretaris

WEEKENDS IN DALFSEN VOOR JONGEREN

Ook in dit najaar worden er weer twee weekends voor jongeren georganiseerd op De Bron te Dalfsen. Veel jongeren beleven deze weekends erg enthousiast.
Om iedereen in staat te stellen vroegtijdig rekening te houden met deze weekends volgen hier de data:
Het eerste weekend zal een happening zijn voor alle jongeren, met veel zang en muziek.
We verwachten er zo'n 140!
De datum is 17/18 september.
Het tweede weekend zal weer een instruktieweekend zijn voor die jongeren die zich met hun mogelijkheden in willen zetten voor evangelisatiewerk.
De datum is 5/6 november.
Houd er vast rekening mee.
Het beloven weer geweldige weekends te worden.
Werkgroep Jongerenevangelisatie van de E.C.U en de R.J.C.

BEROEPINGSWERK
Aangenomen: naar Arnhem, G. van 't Wout te Utrecht.

J. Reiling

EENVOUD EN MEERVOUD

Het is een van de vele verdiensten van Karl Barth dat hij ons geleerd heeft, dat de drieëenheid niet één onder andere leerstukken is, waarvan wij op grond van de bijbelse openbaring kunnen spreken, maar - wat eenvoudig gezegd - zelf die openbaring bepaalt en er om zo te zeggen mee samen valt.

Dat is misschien een beetje moeilijk uitgedrukt, maar het wordt begrijpelijk wanneer we bedenken dat openbaring niet is onthulling van waarheden over God maar ontmoeting met God. In de openbaring geeft God zichzelf aan de mens en geeft Hij zich te kennen zoals Hij is. Zich geven en zich te kenen geven vallen samen. Wij kennen God alleen maar zoals Hij zich in de openbaringsontmoeting aan ons te kennen geeft. Hoe God op zich ‚is', dat wil zeggen: afgezien van de openbaring, weten wij niet. We kunnen daarom ook niet zeggen dat God ‚op zich' drieënig is. Drieënig is Hij zoals Hij in de openbaring zich te kennen geeft.

We kunnen zelfs nog een stap verder gaan. Als de God van de openbaring tegelijk de drieënige is en niet God op zich, dan mogen we dat woordje tegelijk ook wel weglaten. Het suggereert dat het ook wel anders zou kunnen zijn: de God die wij in de openbaring ontmoeten zou ook niet een drieënige God kunnen zijn, en dat kan niet. God drieënig is God-in-ontmoeting. De zin van de drieëenheid is dat God uit zichzelf treedt en zich aan de mens openbaart.

Schaars

De bijbelse gegevens over de drieëenheid zijn schaars. In het Oude Testament ontbreken zij al helemaal, althans in direkte zin, en ook in het Nieuwe Testament zijn ze niet voor het opscheppen. Regelrechte trinitarische formules zijn er eigenlijk maar drie, de doopformule in Matth. 28 : 19, de zegenbede in 2 Cor. 13 : 13 en de groet in Openb. 1 : 4-5, alle drie dus min of meer formule-achtige teksten. Dat zou er op kunnen wijzen, dat de belijdenis van de drieëenheid z'n plaats vanaf het begin heeft gehad in de liturgie. Latere ontwikkelingen bevestigen dat.

Aan de theologische bezinning naar aanleiding van zich voordoende vragen gaat de liturgische viering vooraf. De trinitarische belijdenis is de belijdenis van God-met-ons en God-voor-ons.

Naast deze direkte gegevens zijn er meer indirekte, zoals bijvoobreeld 1 Cor. 12 : 4-6, Rom. 8 : 9-11, plaatsen waar God, Christus en de Geest in één adem worden genoemd, en Joh. 14 : 16 waar Jezus zegt dat de Vader op zijn gebed een andere Trooster zal zenden. Uit deze teksten laat zich echter geen samenhangende leer afleiden, maar daar zijn we ook niet op uit.

Wat eerstgenoemde plaatsen betreft is de doopformule eigenlijk het meest formule, want er staat geen enkele toevoeging bij. Bij de anderen is dat wel het geval: van elk van de drie personen (we houden dit woord aan bij gebrek aan beter) wordt iets naders gezegd: de **genade** van de Heer Jezus Christus, de **liefde** van God, de **gemeenschap** van de heilige Geest. Dat is geen toeval en evenmin bedoeld als een verfraaiing. Het bevestigt wat we even eerder stelden. Genade, liefde en gemeenschap zijn woorden van ontmoeting, niet in het algemeen maar met God. God drieënig is God-in-ontmoeting. God-voor-ons, God-met-ons. De belijdenis van God drieenig is het hart van het evangelie.

Eenvoud

Ontmoeting is een meervoudig gebeuren: twee personen ontmoeten elkaar.

De ontmoeting met God is meervoudig in nog een andere betekenis. Van Gods kant is de openbaring ook meervoudig. We ontmoeten God als de drieënige. De vraag die hierbij opkomt, de bijbelse vraagstelling, luidt: hoe verhouden zich in de openbaring meervoud en eenvoud?

Het woord eenvoud komt misschien wat onverwacht. Tegenover meervoud verwachten we enkelvoud. Dat klinkt wat erg rekenkundig. Ik kies het woord eenvoud omdat daarin drie dingen verenigd kunnen zijn: het enkelvoud, de eenheid en de eenvoud. Enkelvoud, want er is geen God of god naast Hem; eenheid, want er is geen vervreemding binnen God zoals de Gnostiek leert; eenvoud als samenvatting van beide, zoals de Gereformeerd-protestantse dogmatiek leert.

Hoor, Israël: de Here is onze God: de Heer is één (Deut. 6 : 4), is de kardinale bijbelse belijdenis van de eenvoud van God, zoals die de eeuwen door heeft geklonken en tot op vandaag nog klinkt in de synagogen van het joodse volk. Wij hebben maar met één God te maken en die is zoals Hij zich openbaart. De relatie met deze God is altijd van persoonlijke aard. Dat is niet, zoals wij dat plegen mis te verstaan, hetzelfde als individueel. Persoonlijk is een relatie als zij het karakter van gemeenschap draagt en gemeenschap kan heus wel meer dan twee individuen omvatten. In gemeenschap spreken de partijen zich voor elkaar uit en geven zich aan elkaar. Dat is een persoonlijk gebeuren ook al betreft het een heel volk.

Omdat de openbaringsrelatie een persoonlijke relatie is daarom spreken wij van God als persoon. Op zichzelf is het, zagen we, niet zo'n gelukkig woord. We gebruiken het niet omdat het begrip zo goed op God past - dat doet geen enkel begrip - maar omdat Hij zich zo aan ons geeft als personen zich aan elkaar geven wanneer zij samen een gemeenschap aangaan.

Meervoud

Toch geeft de eenvoudige God zich in gemeenschap met de mens zich niet als de enkelvoudige maar in het meervoud als de drieënige. Waarom? Het antwoord zou kunnen zijn: omdat Hij zo is. Op zichzelf een afdoende antwoord wanneer we over de vraag wat wilden gaan filosoferen maar dat willen we nu juist niet. We willen zoeken en verstaan vanuit het hart van het evangelie.

Hier kunnen we verder komen door ons te bezinnen op de trinitarische groet aan het begin van de Openbaring van Johannes (1 : 4-5). Het is de meest uitgewerkte trinitarische tekst in het Nieuwe Testament en hij bevat een aantal elementen die het iets dichter bij ons kunnen brengen, waarom de ene God zich aan ons geeft als de drieënige. Niet van principiele betekenis is dat de volgorde anders is dan de gebruikelijke zoals bijvoorbeeld in Matth. 28 : 19, dat is in Cor. 13 : 13 ook het geval, al is de volgorde daar weer anders dan hier.

De volgorde is dus niet van belang. Wat ons wel op het spoor kan zetten zijn de omschrijvingen van de personen.

In de eerste plaats wordt van God getuigd dat Hij is die is en die was en die komt. Het geheim schuilt in het laatste. Een God die is, was en zal zijn kennen vele filosofen in oude en nieuwe tijden. De drieënige God is een God die komt. Om het eens heel menselijk te zeggen: God komt in beweging, in een beweging naar ons toe. Met twee aan het latijn ontleende termen spreken wij van Gods essentie (wezen) en existentie (bestaan). De kerkvaders en hun nazaten zijn vooral geinteresseerd in de essentie van God; de bijbel legt de nadruk op zijn existentie. Niet in de zin van de vraag: bestaat er wel of niet een God? Existentie betekent uit-treding. Wie existeert treedt uit de eenzaamheid, uit het in zichzelf besloten zijn in de communicatie met de ander. Gods essentie of wezen kunnen wij niet kennen tenzij die zo is als in Gods existentie, de uit-treding naar ons toe blijkt. We gaan niet te ver m.i. als we zeggen: Gods wezen is zijn komen tot ons, zijn genadige wending naar ons toe.

Dat God de God is die komt heeft nog meer betekenis. Hij is gekomen, komt telkens weer tot ons en zal komen. Zijn komen is niet incidenteel, het is een voortgaand komen en een op de toekomst gericht komen. Gods komen heeft een geschiedenis en dat wil zeggen: heeft een

vervulling, de komst van het Koninkrijk van God. Dat komen is vervullend want het maakt de relatie van God en de mensen definitief: wij zullen kennen zoals wij gekend worden.

Geest

Terug naar de existentie van God, het uit-zichzelf-treden. Dat betekent zich te kennen geven. Nu zien wij in het Oude Testament dat God in zijn uittreding tot zijn volk soms als het ware handelend optreedt door middel van iets dat bij Hem hoort. Heel menselijk uitgedrukt kan dat zijn hand of zijn arm zijn. Het kan ook zijn dat Hij aanwezig is in zijn Naam. Vooral de Naam wordt dikwijls genoemd. Zijn Naam woont in de tempel (1 Kon. 8 : 16), wordt aangeroepen, gevreesd en geëerd. De Naam is de Here God in zijn uittreding, is soms haast de vertegenwoordiger van Hem.

Blijkt de Naam altijd zo nauw met God verbonden dat er niet van meervoud kan worden gesproken, anders wordt het wanneer we denken aan de Geest. Anders dan de Naam gaat de Geest van God uit, scheidt zich van Hem af.

Wanneer er sprake is van de Geest treedt er als het ware een verdubbeling op. Gods uit-treding door zijn Geest laat God in het meervoud zien. Twee opmerkingen moeten hierbij worden gemaakt. In Joh. 4 : 24 staat dat God geest is. De Statenvertaling heeft: God is een geest. Het verschil demonstreert het probleem. Is het een soort definitie van God? Wil het zeggen dat God niet-materieel is, eeuwig zelfbewustzijn of nog iets anders uit de etalages van de filosofie? Of is het helemaal geen definitie?

Het laatste is juist. Geest is wind of adem en daarom beweging en handelen. Het is, zoals prof. Berkhof heeft gezegd, een werkwoord. God is Geest, dat wil zeggen: God is handelen, beweging. In de tweede plaats spreekt de bijbel over God als Geest en de Geest van God naast elkaar. Er wordt geen logisch probleem van gemaakt. Dit dubbele spraakgebruik laat zien dat eenvoud en meervoud geen tegenstelling vormden.

In Openb. 1 : 4 wordt de Geest beschreven als de zeven Geesten die voor zijn troon zijn. In 4 : 5 worden zij de zeven fakkels genoemd en in 5 : 6 de zeven ogen. Ze zijn uitgezonden over de gehele aarde. Dit bijbelboek moet niet alleen worden gelezen maar ook gezien. Een beeld is geen beschrijving.

Twee dingen zegt het beeld. Het werk van de Geest is wereldomspannend. Dat duidt op de fase na pinksteren wanneer de Geest er is voor allen.

Vervolgens heeft het uitgaan van de Geest te maken met de ogen van het Lam. Het werk van de Geest heeft te maken met het werk van Christus. We komen daarop nog terug.

Het welzijnswerk van Tabitha

Nu ik uw aandacht vraag voor het „Welzijnswerk van Tabitha" denk ik allereerst aan de vrouw waarover de bijbel ons vertelt in Hand. 9 : 36.

Duidelijk is, dat deze vrouw haar „welzijnswerk" verrichtte omdat zij Christus kende. Hoewel de meest eminente zoon van het Joodse volk, Jezus uit Nazareth, niet een moralist was doch Redder en Heer, kan het niet anders dan dat deze Verlosser invloed uitoefent op de gedragingen van Zijn volgelingen.

Tabitha was financieel en ook geestelijk „een welgestelde vrouw". Nu zegt de bijbel nergens dat iemand financieel niet welgesteld mag zijn. De bijbel zegt wel: „Er zal onder u geen arme zijn". Sommigen zouden willen lezen: „Er zal onder u geen rijke zijn". Maar dat is dan een bijbel, die ik niet ken.

De christin Tabitha, bezig met het welzijnswerk uit haar geloof, gaf uitvoering aan wat in het boek Spreuken 22 : 2 staat: „Rijken en armen ontmoeten elkaar, de Heer heeft hen beiden gemaakt". De arme, en de bijbel kent meerdere vormen van armoede, draagt evenzeer het stempel van Gods scheppingswerk als de mens dit meent rijk te zijn. Beiden zijn in de wereld om elkaars lot en deelgenoten te zijn. Dat had Tabitha begrepen sinds zij was aangeraakt door Jezus Christus. Het hart van Tabitha is vol daadkracht. Werken voor mensen is werken voor Jezus. Want Hij heeft interesse voor allen. Er zijn in het „welzijnswerk van Tabitha" drie facetten waarop ik u wil wijzen. In haar omgeving:

1. mochten de mensen er zijn;
2. konden zij er ook zijn;
3. wilden zij er zijn.

1.

Door haar werk wilde Tabitha zeggen: „U mag er zijn!" Wie u ook is, met uw beperkingen, uw rechteloosheid, uw vermoeidheid, uw pijn en droefheid. Ik lees niet, dat Tabitha een selektie toepaste onder de hulpbehoevenden. Dat is niet altijd zo geweest in de wereld. Integendeel. Ik lees in de bijbel, dat eens jongetjes door Egyptenaren in de Nijl verdronken werden om dat zij er niet mochten zijn.

Ik lees in de bijbel, dat in Bethlehem, ongeveer 35 jaren vóór Tabitha haar werk deed, alle kinderen onder de twee jaren oud werden gedood. Zij mochten er niet zijn. Ekonomische en politieke redenen dringen machthebbers soms tot het schenken van selektieve levenskansen.

Ik lees in de historie van plm. 35 jaar geleden, dat mensen vanwege hun ras, vanwege Gods stempel, er niet mochten zijn. Amsterdam weet er van mee te praten.

Ik lees in de kranten, dat sommige a.s. babies er nog niet mogen zijn. Stel u voor, dat er eens een wet zou komen die „selektieve levenskansen" reguleert. Waar zal dan het einde zijn? Zou men ooit in Nederland zo ver kunnen komen dat men ongewenste rassen, ongewenste zieken selektieve kansen biedt? Niet alzo Tabitha. Gods mensen, hoe ontredderd, hoe verslagen ook, mogen er zijn.

Wij kunnen tegenwoordig lezen en horen over „selektief medicijngebruik". Ik kan mij dit voorstellen bij gewetensvolle artsen. Maar zou het mogelijk zijn, dat in Nederland ooit een wet komt die selektief medicijngebruik verplicht stelt? Kunnen juist de medici zo iets als wet verdragen? Een wet kent geen geweten zoals mensen dat kennen.

De mensen in Tabitha's buurt mochten er zijn. Dat is welzijn. Wij kennen tegenwoordig selektief gebruik van openbare faciliteiten voor ouderen. Pas 65 geeft, als je pas 65 bent, geselekteerde faciliteiten in treinen, bussen, trams en bioscopen. Ik hoop, dat de kerk van Christus dit nooit voor haar leden zal toepassen.

Welzijn is: Je mag er zijn op elk uur van de dag en van de nacht. Je mag er zijn met je begaafdheden, remmingen. Rijken en armen, op welke manier ook rijk of arm, zij mogen samen leven onder Gods dak. Ook de mensen die „per ongeluk" geboren zijn, of „per ongeluk" nog leven in hoge ouderdom. Om Gods wil, u mag er zijn. Zo leefde Tabitha.

En omdat je er mag zijn, kun je er ook zijn.

2.

Het tweede facet van Tabitha's welzijnszorg was: u kunt er zijn. Duizenden mensen hebben het gevoel: Ik kan nergens meer zijn. Honderden kunnen niet meer zijn waar zij voorheen waren of graag zouden willen zijn. Op haar eigen bescheiden wijze zei Tabitha: „U kunt er wel zijn". Haar liefde tot Christus zocht mogelijkheden. Zij was groot in het kleine.

Op de overheid van deze stad rust een ontzagwekkende verantwoordelijkheid. Vergrijzing der bevolking, renovatie van oude stadswijken, opgelegd geselekteerd ziekenhuis-bedden-bestand, dit alles kan onlustgevoelens opwekken bij ouderen.

Waar kan ik zijn als ik oud ben en moe en niet meer voor mijzelf kan opkomen? Het nu te bouwen verzorgingshuis is weer een poging antwoord te geven aan mensen die hun „oude adres" moeten verlaten. Het is mensen het gevoel geven: u mag er zijn, u kunt er zijn.

Dat onze stedelijke overheid deze medewerking geeft aan de „Stichting Verpleeg- en Verzorgingshuizen Tabitha - Amsterdam", stemt ons tot diepe dankbaarheid. Onze overheid weet, dat wij ook graag als christenen aan het welzijnswerk deelnemen. Ik ben mij diep bewust van de grote verantwoordelijkheid die hiermede op onze schouders is gelegd. Onze over-

heid verwacht van ons dat wij in relatie met Christus ons werk zullen doen. Dat mag ook verwacht worden. De baptisten geven zich toch uit voor christenen? Ernstige voorbede voor ons is nodig. Ik doe derhalve een beroep op alle christenen, dus ook op baptisten, ons te steunen in dit welzijnswerk.

3.
Het derde facet in Tabitha's welzijnswerk was: de mensen helpen er te zijn. Rondom zich schiep Tabitha een sfeer waarin men toch nog leven wilde. Zij gaf mensen hoop, troost, perspektief. Zij schreef niemand af als een dubieuze post. Binnen de eigen mogelijkheden gaf zij mensen kans iemand te worden. Juist daarom kan men iemand zijn. Tabitha was geen „broedmachine". Zij gaf levende, liefdevolle warmte.
Zo leefde Tabitha op een evangelische manier met vele anderen.
Dit was Tabitha's welzijnswerk.
Met de bede dat dit „Tabitha's" welzijnswerk is, wensen wij allen die bij de arbeid van het te bouwen verzorgingshuis betrokken zijn en zullen worden Gods zegen.
Dank voor uw geduld.
Dank voor uw aandacht.

W. Veenstra

———

Uitgesproken ter gelegenheid van de „eerste paal", voor verzorgingshuis Tabitha, Van 't Hofflaan, Amsterdam-Oost op 25 mei jl.

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

Getrouwelijk meld ik u de totaalstanden van onze aktie zoals toegezegd.
Op 24 juni was de stand f 81.052,81 en voor de jaarlijkse bijdragen f 6.107,50.
Ik ben benieuwd of het bedrag nog veel hoger zal worden, nu we de maand juli al hebben. Het zou wel prettig zijn wanneer ieder, die iets toegezegd heeft, die toezegging nog ruimschoots vóór de vakantie ging waarmaken!

PW

OPGELET

Het volgende nummer van DC komt op 16 juli a.s. In verband met de vakanties verschijnt ons weekblad tot en met augustus telkens om de veertien dagen.

MEDEDELINGEN

△ Het adres van ds H. J. Stukker is thans: De Lairessestraat 8, Oud Beijerland; tel. 01860-2100 (toestel 148 - tijdens kantooruren).

△ Het adres van ds A. H. Agtereek, voorganger van de baptistengemeente te IJmuiden is Pernambucolaan 43, Overveen; tel. 023-262692.

DIRK OLIJSLAGER
in memoriam

Verleden week donderdag 24 juni is in zijn woonplaats Stadskanaal broeder Dirk Olijslager plotseling overleden; hij werd 76 jaar. Dinsdag jl. vond in stilte de begrafenis plaats.

Met broeder Dirk Olijslager - zoon uit een oud geslacht van de baptistengemeente te Nieuwe Pekela - is opnieuw een broeder heengegaan die de gemeenten liefhad, kende en in de arbeid van de Unie diende.

Al in het begin van de dertiger jaren maakte broeder Olijslager deel uit van de evangelisatiekommissie der Unie, toen nog Commissie voor Inwendige Zending geheten. Bijna vanaf de oprichting tot voor enkele jaren vormde hij mee het bestuur en beleid van de Unie Bouw Stichting. Bovendien had hij meerdere jaren zitting in de Commissie der Unie.

Uit hoofde van zijn bestuurlijke betrokkenheid bij de arbeid van de Unie kwam hij veelvuldig in direkt kontakt met gemeenten; hij diende ze van advies en gaf, bescheiden en wijs, raad.

Zijn taal verried de Groninger boer: zonder omhaal, direkt en duidelijk.

Naar zijn woord - eenvoudig en zonder opsmuk - werd geluisterd; in zijn omgang met de gemeenten trok hij rechte voren, hij ploegde voort en keek niet om.

De Heer zal het werk, verricht uit liefde tot Jezus blijven zegenen. Hij schenke zijn kinderen en kleinkinderen troost.

v. D.

ARNHEM-EDE e.o.

De baptistengemeente Arnhem nodigt graag alle vakantiegangers uit tot de zondagmorgendiensten, die gehouden worden in de aula van de Technische School, Vijverlaan, aanvang 10.00 uur.

Elke derde zondag van de maand is er in Ede (Luthers-Centrum, Maanderweg) een samenkomst, welke om 7 uur aanvangt.

MEDEDELING VAN HET UNIEBUREAU

Het Uniebureau is in juli in verband met vakanties e.d. minimaal bezet. Men wordt verzocht gedurende deze weken zich slechts in dringende gevallen tot het Uniebureau te wenden; bij voorkeur n i e t telefonisch.

ONZE ZENDELINGEN

Herhaaldelijk zult u in dit blad berichten lezen van onze zendelingen in Noord-Kameroen. We zullen ook bij herhaling het adres van onze zusters Loot en Van Oosten publiceren, opdat u herinnerd wordt aan hen en voor hen kunt blijven bidden, terwijl we u tevens verzoeken hen zo af en toe eens een briefje of briefkaartje te doen toekomen. Ze merken daaruit dat wij achter hen staan en hen blijven gedenken in onze gebeden.

Hun adressen:
Janca Loot en Janneke van Oosten,
M.B.E. Maroua,
B.P. 82,
Noord-Kameroen

gemeenteberichten

SITTARD-HEERLEN NA 5 JAAR

Sittard-Heerlen - (A.D.). In „het Gemeentebericht" van maart-april dit jaar, schreef onze voorzitter o.a. dit op de voorpagina: Vijf jaar is het nu alweer geleden dat onze gemeente werd opgericht. Om precies te zijn: op 3 april 1971. Toen leek het nog een lange tijd naar het jaar 1976. Doch voor je weet het, is het zover. Nu zeg je: wat ging die tijd toch snel.
En verder: Hoe het ook zij, in de afgelopen vijf jaar was iedereen, of beter, vrijwel iedereen trouw op zijn post. We mogen daar nu de zegeningen van zien. Niemand deed het voor zichzelf. Allen deden we het voor de Heer der Gemeente. Hij was met ons. Hij zal met ons blijven. Ook in de jaren die voor ons liggen.
Vijf jaar is nog maar een begin van een periode waarvan we het einde niet zien. We zien wel wat de Heer ons gegeven heeft. We kunnen dan ook mededelen dat na de laatste berichten in dit blad verschillenden de doop aanvroegen en hiermede te kennen gaven lid te willen worden van de gemeente. Paul en Harrie de Vries, Arie Schilperoord, Marian Hey-Schenkel en Gerda Rouwvoet werden in de periode van januari 1975 tot april 1976 gedoopt. Ook kwamen enkelen met attestatie naar ons over.
We kunnen ook vertellen dat de tekeningen voor de uitbouw van ons gemeentecentrum klaar zijn en ook goedgekeurd, zodat er na de vakantie zo veel mogelijk met eigen krachten begonnen wordt.
De gemeente bleef de droefenis ook niet gespaard. Opa Vriezema, de oudste baptist in Zuid-Limburg kwam door een aanrijding zo ongelukkig terecht dat hij na enkele dagen overleed. Hij werd in Heerlerheide onder zeer grote belangstelling begraven; vooraf was er een dienst in de baptistenkerk te Treebeek.
Nu er de komende maand juli 2 gezinnen verhuizen verliezen we 5 leden, en dat is jammer, want je ziet wel zo graag groei in de gemeente. Maar doordat alle diensten zeer goed bezocht worden en de verenigingen gestaag werken, verwachten we zegen op de arbeid en nieuwe leden, zodoende aanwas.

RIJKE PINKSTERZEGEN

Tweede Exloërmond - (W.v.d.V.). De pinksterdagen zijn voor ons rijk gezegende dagen geworden. In de morgendienst konden we, naast de goede prediking van onze voorganger ook luisteren

naar ons zangkoor o.l.v. br Oosting. Zo'n koor is toch een rijk bezit in de gemeente. Ook mochten we deze morgen de belijdenis aanhoren van drie doopkandidaten. Op hun verzoek vond dit plaats in de dienst en niet in een gemeentevergadering, omdat ze het aan allen wilden zeggen wat Jezus in hun leven betekent. 's Avonds vond onder grote belangstelling de doopsbediening plaats. Het waren het jonge echtpaar Jan en Reina de Vries en Ada Bolk. In deze dienst gaf onze voorganger gelegenheid een woord te spreken van de Heer, waarvan velen gebruik maakten. Ook moeder Bolk moest haar dankbaarheid onder woorden brengen. Met Ada zagen zij de laatste van hun zeven kinderen tot de gemeente toetreden, wat haar deed uitroepen: Halleluja! Prijs den Heer!
En natuurlijk zijn wij allen verblijd over zoveel zegen. Wij hopen en bidden dat nog meerderen mogen volgen: Want, nog is er plaats!
Op 13 juni mochten we 's morgens luisteren naar een prachtig programma van de kinderen en de jeugd. 's Avonds hadden we de laatste avonddienst in dit seizoen. The Chosen People (Het uitverkoren volk) verleende hierin zijn medewerking. Het was een voorrecht om ook deze broeders en zusters eens te mogen beluisteren. Onze evangelisatiekommissie heeft goed werk verricht en is al weer bezig voor 't komende seizoen.
Op 12 september vangen de avonddiensten weer aan en daarvoor heeft alreeds een groep zijn medewerking toegezegd.

AFSCHEID DS W. KOS

Delfzijl - (P.W.B. sr.). 13 juni 1976, de dag die een afsluiting betekende - niet alleen voor onze voorganger en zijn gezin, maar ook voor onze gemeente. Br en zr Kos hebben 4½ jaar onder ons gearbeid met al hun liefde en grote inzet om te dienen en te getuigen van onze Heer en Heiland.
Voor velen onzer staat dit tijdvak onuitwisbaar in de harten geschreven en onder hen ook vele jongeren.
Het zijn jaren geweest van grote geestelijke opbouw onzer gemeente, velen vonden de weg tot behoud; bij ziekte of droefheid werd er troost gebracht door bemoedigende gesprekken of toespraken.
Was er dan enerzijds droefheid dat we dit echtpaar moesten afstaan aan twee andere gemeenten, toch hadden we de zekerheid dat onze voorganger de weg heeft gekozen die de Heer der Heren hem aanwees. Dit te weten maakte het afscheid lichter, omdat we weten dat het volgen van de roepstem des Heren een groot loon meebrengt.
De morgendienst alleen al was een afscheidsprediking op zich zelf, nl. uit 1 Joh. 5 : 1-12 - bekend als het overwinnend geloof, dat alleen te vinden is in Jezus Christus die volkomen vrede kan schenken en waarvan al Gods kinderen moeten getuigen. Opdat een ieder het weet!
De officiële afscheidsdienst werd gehouden in de Hervormde Kerk te Delfzijl, 's middags om 3 uur, waarin enkelen het woord voerden en ons zangkoor Giol zijn medewerking verleende.
's Avonds vond in ons eigen gebouw het meer intieme afscheid van gemeente en vrienden plaats. Dit was wel het hoogtepunt.
Stampvolle kerk en zaal, welgemeende hartelijke woorden van alle verenigingen en klubs, vaak gepaard gaande met mooie geschenken, waarin - hoe kan het ook anders - ook mevrouw Kos werd betrokken; kortom, het was een prachtig sluitstuk van deze belangrijke dag.
Mevrouw Kos en daarna ook ds Kos spraken hun dankbaarheid uit voor al de liefde en genegenheid die ze in onze gemeente steeds hadden mogen ervaren. We hopen en bidden dat ook op hun werk in Vroomshoop-Westerhaar straks rijke zegen mag rusten, voor alles wat ook daar gedaan zal worden in dienst van de Heer. Soli Deo Gloria.

Erg dankbaar zijn we dat we weten, dat de vakante periode die we nu zijn ingegaan slechts van korte duur is, daar we D.V. op 26 september a.s. in ds H. v. d. Werf en zijn gezin onze nieuwe herder en leraar hopen te begroeten.
Biddend en verlangend leven we toe naar deze dag, alles in volle afhankelijkheid verwachtende van de Heer.

DS A. HOFMAN GAAT NAAR ONDERWIJS

Nieuwe Pekela - (wnd. korr.). Wanneer we lezen uit de gemeenten, kunnen we zo intens medeleven met de vreugden welke worden beleefd.
We lezen zo gaarne van opwekking en zegen welke worden doorgegeven. Bij ons in Nieuwe Pekela wordt gestaag doorgewerkt. We zijn een oude gemeente met overwegend oudere leden. Hoe kunnen wij ons dan verheugen als jonge mensen tot bekering komen en door de doop de gemeente binnengaan, om samen het werk in de gemeente te doen.
Op zondag 9 mei mochten we een jong echtpaar zo de gemeente zien binnengaan. Het was voor ons allen een feestdag, feest in onze gemeente, feest in de hemel om de gehoorzaamheid van twee van Gods kinderen. Het evangelisatiewerk gaat gestaag door; in eigen gemeente, en gezamenlijk met de andere kerken in ons dorp.
Ook de verenigingen, klubs en zondagsschool werken door, om de boodschap van liefde en verlossing door te geven aan jongeren.
Met eigen krachten zijn we bezig een nieuwe hal met toiletten te bouwen voor onze zaal.
Tweede Pinksterdag waren allen die er voor in de gelegenheid waren mee opgetrokken naar Schipborg, onze noordelijke Landdag, waar we een rijke zegen ontvingen.

> Op zondag 20 juni werden we gekonfronteerd met de mededeling van onze voorganger ds Albert Hofman, dat hij na 5 jaar in onze gemeente te hebben gewerkt, een benoeming elders in een scholengemeenschap had aanvaard. Dit houdt voor ons in dat we ons moeten bezinnen op wat wij nu gaan doen.

Wij weten ons echter door onze Heer geleid, en Jezus Christus die voor ons Zijn leven offerde, wil ons persoonlijk begeleiden, en zal ons in dezen ook voorlichten met Zijn geest, als wij ons maar willen laten gebruiken.
Onze verwachting is van Hem die ons heeft gezegd: Ik ben met U.

OOK IN DOETINCHEM LUIDT DE KERKKLOK

Doetinchem - (G.v.M.). Ergens was een kerk met een nieuwe klok. 's Zondags luidde die klok uitnodigend: Kom dan, kom dan! Voor sommigen was dat geen vriendelijke uitnodiging, nee het werd ervaren als een ergernis. O, die kerk, niks, helemaal niks op tegen! Mag best funktioneren als... je het maar **niet merkt!** Anders is het niet christelijk! Want op zondagmorgen dan slaap je lekker uit.
Was dat in Philippi even anders? Twee broeders, Paulus en Silas worden gegrepen en naar de markt gesleurd op de beschuldiging: „Deze mensen brengen onze stad in **rep en roer...**" (Hand. 16 : 20).
Vanwege hun openhartig en vrijmoedig getuigenis belanden ze in de kerker, worden gegeseld en... dan bezingen ze Gods lof, zó dat de andere gevangenen naar hen luisterden. De gevangenbewaarder verneemt dat ook allemaal wel, maar de Heer laat bij hem de wekker nog even anders aflopen. Er komt een aardbeving, de grond begint te schudden, de cellen springen los en de gevangenbewaarder zelf, opgeschrikt uit zijn slaap, is plotseling klaar wakker. Blijkt hier niet heel duidelijk uit de zorg van God voor de gevangenbewaarder en voor zijn gezin? Zo heeft de Heer het oog gericht op die éne man, op die éne vrouw, op dat éne gezin. De gemeente is daarbij ingeschakeld en dat wordt wél opgemerkt: een stad in rep en roer, zingen in de nacht (en in de boeien) en God die HET werk doet, door mensen te **overtuigen!** Wat moet ik doen om **behouden** te worden? (vers 30).
Hieover sprak ds H. van der Werf zondag 13 juni in de kerkdienst te Doetinchem waarin broeder en zuster Boontje uit Doetinchem werden gedoopt. Ook in hun leven was het helemaal waar geworden dat God mensen zoekt en tot zich trekt.
In een gehouden korte ledenvergadering, twee weken geleden, gaven ze daarvan een blij getuigenis. Nu, na hun overtuigend zeer duidelijke jawoord op de gestelde vragen, was het moment daar dat beiden werden gedoopt.
„Wij staan Heer in gedachten rondom Uw open graf" (Lied 421), zo zongen wij en we dankten God voor wat Hij in Christus heeft gedaan. Ook voor het ontroerend gebeuren van de doop zoals we dat samen weer mochten beleven.
Na deze kerkdienst zaten we samen aan de tafel des Heren. Onze broeder Den Hertog verwelkomde onze nieuwe leden met een hartelijk woord en overhandigde hen de doopkaarten.
Het was een fijne dienst die zondag in Doetinchem. Het zangkoor zong onder de onvolprezen leiding van de dirigent B. R. Hoevers een 2-tal fijne liederen.
Samen verwachten we het van de Heer en we geloven dat Hij ons ook verder zal zegenen en leiden.
Ook als ds Van der Werf over enige tijd onze gemeente zal verlaten doordat hij een beroep naar Delfzijl heeft aangenomen. Een beslissing waarvan wij weten dat hij het er moeilijk mee had. Maar zo was de beslissing en we wensen onze voorganger en zijn gezin in Delfzijl van harte Gods zegen toe.
Wij beleefden in Doetinchem gedurende een periode van vier jaar waarin ds Van der Werf onze voorganger was, een goede en gezegende tijd. Velen kwamen door de doop tot de gemeente. Ons geloof en vertrouwen is, dat Hij die onze Heer is, ook wat betreft de toekomst voor onze gemeente zal zorgen. Omdat het de gemeente van de Heer is.

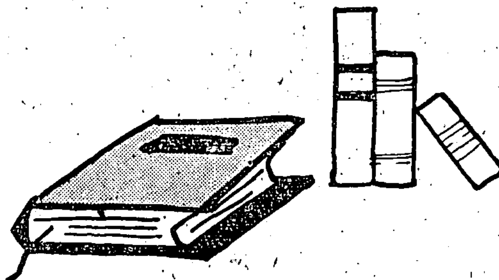
MERKBARE WERKING VAN DE GEEST IN IJMUIDEN

IJmuiden - (J.K.). Op de eerste zondag van dit jaar werd een zestal broeders en zusters gedoopt; deze dienst werd geleid door ds R. Reiling van Dordrecht. In februari werd de jaarlijkse gemeentevergadering gehouden. Enkele broeders verlieten de Raad; andere, jongere broeders namen hun plaats in. Op zondag 7 maart werden deze broeders in een dienst die onder leiding stond van ds W. Veenstra uit Amsterdam tot hun dienst in de gemeente bevestigd. Ook werden er op de gemeentevergadering plannen gemaakt om enkele dagen in de komende zomer als gemeente - dus met het hele gezin - in een konferentieoord samen te zijn, en zo als gemeente met elkaar gemeenschap te oefenen. Inmiddels is besloten deze gemeentedagen te houden van woensdag 11 augustus tot zaterdag 14 augustus in een konferentieoord te Rijswijk Z.H. Ook is men op de vergadering intens bezig geweest met het beroepingswerk. De gehele gemeente heeft dit biddend voorbereid en met algemene stemmen werd besloten ds A. H. Agtereek, voorganger van de Evangelische Gemeente te Rijnsburg en ziekenhuispredikant te Wormerveer, te beroepen.
Op zondag 21 maart werd de gemeente bekendgemaakt dat ds Agtereek het beroep naar onze gemeente had aangenomen; met blijdschap werd dit bericht in de gemeente ontvangen.
Op zondag 2 mei mochten wij ds Agtereek reeds in ons midden hebben voor het leiden van een doopdienst. In deze dienst werden vier broeders en een zuster gedoopt en één zuster werd opgenomen in de gemeente. Deze dienst liet een geweldige indruk achter; een echtpaar kwam tot de overtuiging dat ook zij zo gedoopt dienden te worden als deze morgen gebeurd was en een jonge broeder, die totaal onverschillig tegenover het geloof stond, kwam tot de Heer en gaf te kennen gedoopt te willen worden. Hierbij voegde zich nog een jonge broeder die te kennen gaf gedoopt te willen worden.
Gods geest werkte merkbaar in de gemeente. In de bidstond op zaterdagavond wordt steeds ernstig gebeden voor het werk dat de gemeente in deze plaats mag doen.

Er zijn mensen in de gemeente die met moeilijkheden kampen en zij worden vanuit de gemeente begeleid.
In het begin van het jaar overleden een bejaarde zuster, ons oudste lid (95 jaar) en twee bejaarde broeders; zij hadden hun leven met de Heer beëindigd en werden in Zijn heerlijkheid opgenomen.
Op zondag 9 mei hadden wij de studenten van De Vinkenhof en de rector in onze gemeente; met elkaar beleefden wij een gezegende dag.
Zondag 20 juni was de dag waarop de gemeente en ds Agtereek als voorganger in de morgendienst, die geleid werd door ds R. Reiling van Dordrecht, aan elkaar werden verbonden. In deze dienst bepaalde ds Reiling ons bij het woord uit Openbaring 3 vers 11, „Ziet, Ik kom haastelijk; houdt wat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme".
's Middags om half vier werd in de Hervormde Goede Herderkerk, die tot de laatste plaats bezet was, de intrededienst gehouden. In deze dienst waarin het zangkoor van de gemeente met medewerking van T. Wolters, orgel en B. Bakker, trompet meewerkten, bepaalde ds Agtereek de aanwezigen bij de woorden „Zo gingen die beiden tezamen", dit naar aanleiding van het schriftgedeelte uit Genesis 22 : 1-9, de geschiedenis waarin Abraham en Izaak de berg Moria beklimmen.
Mogen wij ook als gemeente en voorganger tezamen de berg Moria beklimmen om te aanbidden. Woorden van welkom werden gesproken namens de gemeente IJmuiden door br Bouhof, namens de Unie Commissie door br v. d. Mei, namens de gemeente Velsen door de gemeentesekretaris mr. A. P. van Uffelen en namens de omliggende gemeenten door ds N. van Beek. Woorden van afscheid werden gesproken door br v. d. Brink als afgevaardigde van de gemeente Rijnsburg.
Nadat ds Agtereek een dankwoord had gesproken sloot deze de dienst. Na de dienst was iedereen in de gelegenheid in het Hervormde Jeugdgebouw, vlak achter de kerk gelegen, kennis te maken met br en zr Agtereek en de kinderen. Er is blijdschap, maar vooral dankbaarheid in de gemeente omdat wij mogen ervaren dat de Geest merkbaar werkt in ons midden.

DOOPDIENST IN DEN HELDER

Den Helder - (E.L.). In ons hele gebouw was geen stoel meer te vinden die onbezet was, op zondag 20 juni. Op deze zondag werden namelijk twee jonge mensen die de wens te kennen hadden gegeven hun Heer en Heiland te willen volgen, gedoopt.
Ds W. Hessels, onze konsulent, benadrukte ook deze morgen in zijn prediking weer dat de doop ons niet kan zalig maken, maar dat we eerst met heel ons hart en leven tot de Heer moeten komen en dan de stap van gehoorzaamheid moeten zetten.
Ook de hoeveelheid water doet er terdege toe. In het Oude Testament maakt de bijbel duidelijk onderscheid tussen doop en besprenging wanneer we lezen dat de priester zijn vingers in de kom met bloed moest dopen en daarna het offerlam moest besprengen.
Vóór de jonge mensen werden gedoopt, mochten de kinderen naar voren komen op het podium, zodat zij er zich ook echt bij betrokken voelden. We bidden dat ook zij eenmaal deze goede keus mogen doen.
Ook het zangkoor verleende deze morgen medewerking, hoewel ze 's avonds in Lemmer in de tent nog moesten zingen. De laatste tijd mogen we ons erin verheugen dat het zangkoor één keer in de maand een zondag meewerkt. Ook het jeugdkoor was aanwezig deze morgen. We hebben genoten van al de mooie liederen die de koren ten gehore brachten.
Bij het avondmaal werden de nieuwe leden welkom geheten door onze jeugdleider. Ondanks kleine tegenslagen, die er in elke gemeente wel zullen zijn, gaan we door in de kracht van Jezus Christus, die zegt dat we méér dan overwinnaars zullen zijn met Hem.

Wat zullen we lezen?

zondag	4 juli	Psalm 8	Uw tegenstanders ten spijt
maandag	5 juli	Handelingen 23 : 1-11	Om de opstanding der doden
dinsdag	6 juli	Handelingen 23 : 12-35	Mislukte samenzwering
woensdag	7 juli	Handelingen 24 : 1- 9	Deze man is een pest
donderdag	8 juli	Handelingen 24 : 10-27	Een onbesmet geweten
vrijdag	9 juli	Handelingen 25 : 1-12	Voor de rechtbank van de keizer
zaterdag	10 juli	Psalm 9	Trek mij omhoog
zondag	11 juli	Psalm 10	Steek uw hand uit
maandag	12 juli	Handelingen 25 : 13-27	Een zekere Jezus die dood is
dinsdag	13 juli	Handelingen 26 : 1-23	Voor dit volk en de heidenen
woensdag	14 juli	Handelingen 26 : 24-32	Aan niets schuldig
donderdag	15 juli	Handelingen 27 : 1-13	Scheep naar Rome
vrijdag	16 juli	Handelingen 27 : 14-29	Een engel van God
Zaterdag	17 juli	Psalm 14	Dwazen verliezen

LOFZANGEN EN GEBEDEN

Begin juli wordt onze voorraad eenstemmige boekjes weer aangevuld. Dit keer niet in de oude vertrouwde, eenvoudige en luxe uitvoering in de bekende kleuren, doch in z.g. band van PVC, die ons is aanbevolen als zeer sterk en ook fraai van uiterlijk. We verschijnen dus met één type uitvoering.

De nieuwe PVC-band is leverbaar in de volgende kleuren:

zwart	f 14,50
rood	f 14,50
helbruin	f 14,50
middelbruin	f 14,50
wit	f 16,50

De volgende prijzen gelden ingaande 1 juli voor de onderstaande uitgaven:

eenv. rood (zolang de voorraad strekt)	f 11,50
eenv. rood opdruk „eigendom der gemeente	„ 11,50
luxe blauw (zolang de voorraad strekt)	„ 15,—
luxe roodbruin (zolang de voorraad strekt)	„ 15,—
luxe wit (zolang de voorraad strekt)	„ 15,—
zeer luxe leren band	„ 30,—
Supplement I L&G	„ 2,25
Harm. Suppl. I L&G	„ 6,—
Harm. deel I	„ 17,50
Harm. deel II	„ 22,50
Harm. Orgelbegel. Psalmen	„ 6,75

Prijzen zijn per stuk, excl. verzendkosten.

Besteladres: J. Germeraad, A. Verweystraat 21, Hengelo (O.) Giro no. 281127 t.n.v. Zangbundel Commissie Hengelo (O.).

Met dank aan God en erg blij vertellen wij u de geboorte van onze zoon en ons broertje

ARJEN BART

Keimpe en Riet Corporaal-Bots
Ronald
Harry

Leeuwarden, 19 juni 1976
Ibisstraat 12

Langs deze weg nodigen wij allen die in Dokkum of omgeving hun vakantie doorbrengen hartelijk uit om zondags de dienst in ons kerkje aan de Verlengde Diepswal bij te wonen.
De dienst begint 's morgens om 9.30 uur. Bovendien is er in de periode van 3 juli-14 augustus a.s. elke zaterdagavond van 19.30-20.00 uur een interkerkelijke „Onderwegdienst", eveneens in ons kerkje.
U bent van harte welkom!

Baptistengemeente Dokkum

Op de leeftijd van 89 jaar werd door zijn Heer thuisgehaald onze broeder

R. M. ZWART

op 17 juni 1976.

Baptistengemeente 's-Gravenhage

Na een geduldig gedragen lijden heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

FOEKJE PLANTINGA-VAN DER WAL

op de leeftijd van 80 jaar.
Dokkum, 21 juni 1976

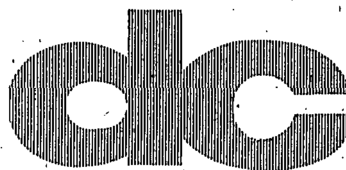
Baptistengemeente Dokkum

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Na een lang leven van liefde en trouw is onze zuster
JANTJE RIENKS-VAN DER MEER
op de leeftijd van 88 jaar heengegaan naar de plaats die haar was bereid.
28 juni 1976
Baptistengemeente Sneek

„Mijn genade is u genoeg"
Een half jaar na moeder is nu plotseling van ons heengegaan onze lieve vader en opa
DIRK OLIJSLAGER
op de leeftijd van 76 jaar.

„Want door Hem hebben wij beiden in één Geest de toegang tot de Vader"
Efeze 2 : 18

Stadskanaal, 24 juni 1976

Arnhem:
M. J. Olijslager
Stadskanaal:
J. D. Olijslager
A. E. Olijslager-Oosting
Ysselstein:
G. A. Notenboom-Olijslager
J. Notenboom
en kleinkinderen

Condoleantieadres: Gaasterlandstraat 4, Arnhem.
De begrafenis heeft in stilte plaats gehad.

Op 15 juni 1976 heeft de Heer thuis gehaald onze zuster
SJOERDJE AUKEMA-v. d. AKKER
op de leeftijd van 88 jaar.
1 Cor. 2 : 9
Baptistengemeente Staveren

De Heer nam tot Zich onze broeder
JOHANNES JONK
op de leeftijd van 81 jaar.
Groningen, 13 juni 1976
Baptistengemeente Groningen-Zuid

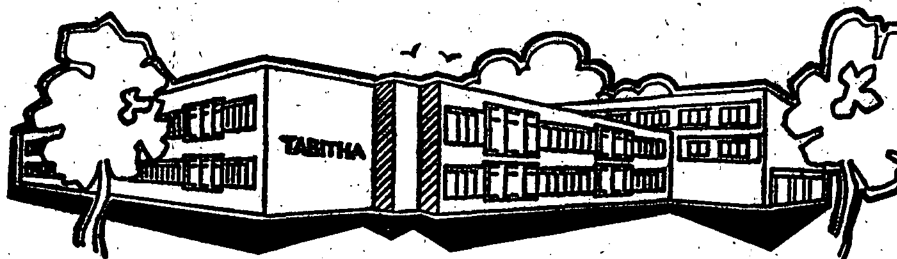

De Heer nam tot Zich onze zuster
ADRIANA WEERSING-VOORHANS
op de leeftijd van 89 jaar.
Groningen, 24 juni 1976
Baptistengemeente Groningen-Zuid

Na een ernstige ziekte is op 21 juni 1976 van ons heengegaan naar het Vaderhuis met de vele woningen onze zuster
DIEUWKE ZWAAN-DIJKSTRA
op de leeftijd van 46 jaar.
Psalm 146 : 5
Baptistengemeente Staveren

HERHAALDE OPROEP

In de sector bezigheidstherapie en ontspanning in ons verzorgingshuis voor intensief hulpbehoevende bejaarden, Walborg 2 Buitenveldert, verwachten wij binnenkort een vacature.
Wij zoeken kontakt met een

BEZIGHEIDSTHERAPEUT(E)

voor een full-time dienstverband.
Onze gedachten gaan uit naar een gegadigde met voltooide opleiding(en) op het gebied van bezigheidstherapie.
Voorts hechten wij veel waarde aan:
— een positieve en begripvolle instelling t.o.v. de aan onze zorgen toevertrouwde bejaarden;
— ervaring in een soortgelijke welzijnssector;
— leidinggevende en organisatorische vaardigheden.

Wij bieden:
— een goede werksfeer van overleg en samenwerking;
— een salaris volgens de normen van de C.A.O.-Bejaardenhuizen;
— tegemoetkoming in de verhuis- en installatiekosten, indien verhuizing noodzakelijk wordt geacht.

Graag verwachten wij uw sollicitatie op onze afdeling personeelszaken, t.a.v. de heer L. G. Nobbe.
Mocht u vooraf meer informatie willen hebben, belt u ons gerust.
Ook de verpleegkundig directeur, de heer S. Edens, staat u graag te woord.

Stichting Verpleeg- en verzorgingshuizen
TABITHA
Jan Bongastraat 5, Amsterdam
Telefoon 020-110011

„Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt mijn"
Jesaja 43 : 1b

In Jezus ontslapen onze lieve moeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster en tante
ANNA MARIA WILHELMINA DE WIT-STEENHOUWER,
weduwe van Anne de Wit,
in de ouderdom van 82 jaar.

Namens de familie,
J. Mulder-de Wit
J. Fennema-Steenhouwer

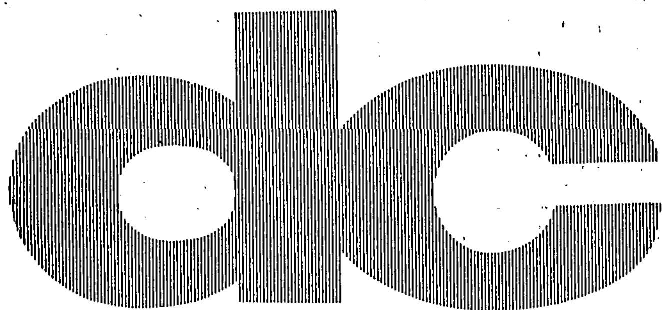
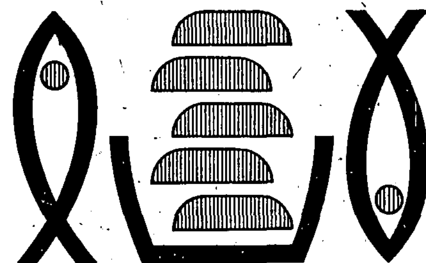
Rijswijk Z.H., 15 juni 1976
Sir Winston Churchilllaan 90

Heden nam de Here tot Zich in Zijn heerlijkheid, Zijn moegestreden kind, onze moeder, groot- en overgrootmoeder
SJOERDJE AUKEMA-VAN DEN AKKER
Haar getuigenis was: „Jezus mijn Heiland, groot is uwe liefde"

Bolsward, 15 juni 1976
„Bloemkamp"

Uit aller naam:
B. Veldstra-Aukema
Oude Weide 20,
Hindeloopen

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 28/29 - 9/16 juli 1976

KERKGANG IS NODIG

„Waarom zou ik persé naar de kerk gaan, terwijl ik God overal om mij heen kan vinden?", vroeg iemand. Hij meende het serieus, want hij was beslist niet van het soort christenen, dat thuisblijft vanwege „Sport in beeld" en dan achteraf een smoes moet zoeken.

Het antwoord dat hij kreeg, is het overdenken meer dan waard. „Overal in de lucht om ons heen zit water. Maar wanneer je dorst hebt, kan die waterdamp je dorst niet lessen. Je zult naar de kraan moeten gaan, waar het water drinkbaar uit komt. Zo liggen ergens de dingen ook wat betreft de kerkdienst.

Natuurlijk kunnen we Gods aanwezigheid rondom ons op velerlei manier bespeuren. Maar het is gewoon een zaak van bijbel en ervaring, dat juist in de verkondiging, de gemeenschap, het samen bidden, offeren, dienstbaar willen zijn, Gods nabijheid geconcentreerd wordt, dat we het „water des levens" kunnen drinken. We worden verkwikt, bemoedigd, terecht gewezen en we gaan weer vernieuwd naar huis en werk terug"...

Ja, de kerkdienst is en blijft een der belangrijke kanalen, waardoor Gods zegen ons bereiken kan. Wie dat vergeet, zal een hele toer hebben aan het overeind blijven in de strijd van het christen-zijn. We geloven niet, dat predikanten en ouderlingen de voorbeelden voor het oprapen hebben van mensen, die de diensten der gemeente gingen boycotten en desondanks levende, vurige getuigen van Christus bleven. Het „verachteren in de genade" kan ook plaats vinden bij degenen die hun plaats in de kerkdiensten nog bezetten, maar heeft in de meeste gevallen schrikbarende vormen aangenomen, wanneer de stoel leeg blijft.

Dat het met het kerkbezoek in de Nederlandse kerken niet rooskleurig gesteld is, weet iedereen. Een rapport gaf onlangs de volgende cijfers. In 1966 bezocht 64,4% van de Nederlandse katholieken de weekendliturgie regelmatig. In 1974 was dit nog 35,1%. In de N.H.-kerk daalde het kerkbezoek de laatste jaren van 50% tot 20% en bij de Gereformeerden van 95% naar 60%.

Cijfers over de stand van zaken in de baptistengemeenten zijn niet voorhanden. Maar we hebben de indruk, dat wij, ons spiegelende aan anderen, niet mogen klagen. In de meeste gemeenten worden de diensten goed bezocht, hier en daar zelfs (!) de avonddiensten. Hoewel misschien de cijfers wat geflatteerd kunnen zijn vanwege het feit dat er nogal eens mensen uit andere kerken onze diensten gaan bezoeken. We hebben ze in onze gemeenten ook wel, de achterblijvers. Het zou interessant kunnen zijn om eens te onderzoeken, of het inderdaad vooral jongere gemeenteleden zijn die ontrouw worden. Die indruk hebben we persoonlijk namelijk wel eens.

Waarom blijft men weg? Een katholiek instituut dat een onderzoek instelde, vond als een der oorzaken: velen verwachten iets van de kerk, dat deze niet blijkt te kunnen geven. Er wordt niet vermeld, wat de kerk dan niet geven kan, maar we vermoeden wel, dat we zullen moeten zoeken in de richting van een antwoord op, een standpunt inzake, de vele problemen, nationaal en internationaal, op sociaal en politiek terrein. Velen willen bewust de boodschap en de taak van de kerk vandaag immers ombuigen in deze richting. Dat marcheert echter niet al te vlot en zeker mee daardoor zijn sommigen (velen?) teleurgesteld.

We geloven, dat deze weg moeilijk tot iets anders kan leiden dan teleurstellingen. Het is een dwaalleer, de kerk tot een politiek middel, instrument te willen omturnen. Het is wezensvreemd aan de aard van de gemeente. Wie het daarom in deze richting zoekt, mag verwachten gedesillusioneerd te zullen worden.

Overigens kunnen we ons moeilijk voorstellen, dat het merendeel van de thuisblijvers in de diverse kerken bestaat uit zulke teleurgestelde „idealisten". We vermoeden

eerder, dat velen van hen behoren tot de categorie mensen die we tegenkomen in Joh. 6 : 60, „Deze rede is hard, wie kan haar aanhoren?”

De keiharde eis van het evangelie: „Bekeert u” komt velen niet gelegen. Een nieuw mens worden, volkomen overgegeven aan God, niet meer levend uit het oude principe van „ik” maar van „Gij”, wie wil dat? Wie, die niet zijn vreugde heeft leren vinden in het „bezig zijn met de dingen des Vaders”, dankzij een wedergeboorte in zijn leven, houdt het vol om in kerkdiensten ergens toch steeds weer met deze dingen gekonfronteerd te worden? Wegblijven en een reden zoeken is dan wel erg verleidelijk... Vandaar dat van de mensen in Joh. 6 verteld wordt: Van toen af gingen velen niet langer met Hem mede... Jezus bood hen niet wat ze van Hem verwachtten: de vervulling van aardse idealen.

Wat mag men van de gemeente verwachten? Dat zij trouw blijft aan haar opdracht: „Gaat dan heen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat ik u bevolen heb”. Tot bekering oproepen en in gehoorzaamheid aan Jezus' wil leren leven!

Wie dat van de gemeente verwacht, heeft daartoe alleen het recht, wanneer hij zijn plaats in die gemeente inneemt. En bij dat laatste behoort zonder enige twijfel ook de kerkgang. C. van Wier

---

Ds PH. LINDEMAN WZN.

Dezer dagen kon ds Ph. Lindeman Wzn. te Enschede (luchtmachtpredikant), die tengevolge van een ongeval ernstig verwond in een ziekenhuis enkele maanden werd verpleegd, uit het ziekenhuis worden ontslagen teneinde verder behandeld te worden in een revalidatiecentrum.

Tijdends de weekends is ds Lindeman in zijn gezin.

Ds P. VAN DER WERF BENOEMD ALS OPVOLGER VAN Ds TH. VAN DER LAAN

In de vakature van algemeen sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, ontstaan door de benoeming van ds Th. van der Laan tot conrector van het baptistenseminarium te Bosch en Duin, ingaande 1 januari 1977, heeft de Commissie der Unie ds P. van der Werf te Winschoten benoemd.

Indien ds Van der Werf de benoeming aanvaardt zal de nieuwe algemeen sekretaris op 1 november a.s. zijn dienst beginnen.

Zondag Trinitatis (3) *J. Reiling*

DRIEËENHEID

Gods existentie, zagen we, is niet - zoals dat gewoonlijk wordt uitgelegd - zijn bestaan maar zijn uit-treding, zijn zich te kennen geven. Dat deed en doet Hij door zijn Geest. Maar dat kan eigenlijk nog maar ten dele een uit-treding worden genoemd, want God is Geest. Veel radicaler en drastischer is de uit-treding Gods die wij in navolging van de bijbel de incarnatie, de vleeswording, noemen. Daar moeten we wat nader op ingaan.

Weg

Het Nieuwe Testament laat ons duidelijk zien wat de weg van het kennen van Jezus van Nazareth als de Zoon van God is geweest. Het is de weg van een kennen achteraf geweest. Er kan geen twijfel over bestaan dat de discipelen Hem pas als zodanig hebben verstaan na zijn opstanding. Rom. 1 : 3 drukt dat in de vorm van een belijdeniswoord uit. Van daaruit gaat de beweging van de kennis terug. Is de Opgestane de Zoon van God, dan is de Gekruisigde dat ook en ook het kind in de kribbe. Dat is geen logische deductie maar een gedrongen worden door de ontdekking van de Opgestane. Deze ontdekking dringt nog verder. Het is waar, dat ook mensen wel eens zonen van God worden genoemd maar wie door God uit de doden is opgewekt is niet ooit Gods Zoon geworden. Hij is het altijd van eeuwigheid her geweest.

Zo openbaart de opstanding van Jezus Christus dat Hij de Zoon van God is, niet alleen op aarde en in de tijd maar van eeuwigheid tot eeuwigheid.

In zijn vleeswording voltrekt zich het uit-zich-treden van God in de meest radicale zin: God gaat lijfelijk in de menselijke werkelijkheid in als Jezus van Nazaret. Hij is God en toch niet God, want Hij bidt tot Hem als zijn vader. Hij is God en toch niet God, want Hij ontledigde zich en legde het God-gelijk-zijn af. Jezus Christus is God in het meervoud, de Vader in de hemel en de Zoon op aarde.

Het meervoud betreft niet alleen de Vader en de Zoon maar ook de Geest.

De Geest doet de Zoon geboren worden, daalt bij zijn doop op Hem neer. Door de Geest drijft Hij demonen uit. Jezus Christus is: God drieënig openbaart zich in zijn uit-treden uit zichzelf en zijn intreden in de wereld.

Zoon en Geest

De bijbelse gegevens over de verhouding tussen Christus en de Geest vragen om een nadere overweging. In Jezus' leven speelt de Geest, zoals we gezien hebben, een grote rol. Hij was, zegt Petrus, door God gezalfd met de heilige Geest en met kracht en ging rond, weldoende en genezende (Hand. 10 : 38). Dat doet vermoeden, dat Jezus een instrument van de Geest was en dat de Geest door Hem heen handelde. Dat is wat sterk uitgedrukt maar het is wel waar. Want Jezus is voluit mens en ondanks zijn God-zijn, aangewezen op God en zijn Geest in zijn dienst als Messias. Een denken in termen van rangorde spreekt hier van subordinatie, maar dat denken beweegt zich in een verkeerd spoor. Het gaat niet om rangorde maar om de voortgang van de openbaring van God. Niet een statisch afwegen van de drie personen in het ene wezen maar het opsporen van de dynamiek van Gods handelen. Is het te gewaagd om te spreken van Gods geschiedenis?

Tijdens Jezus' leven is de Geest als het ware in Hem geconcentreerd. Dat houdt een beperking in. Jezus' werk door de Geest is tegelijk een ,nog niet'. Eerst moet Hij verheerlijkt zijn (Joh. 7 : 39). Tot zo lang is de Geest er nog niet, dat wil zeggen nog niet tot doorbraak gekomen. Wanneer dat gebeurt is de verhouding tussen Christus en de Geest omgekeerd. Nu is het de verhoogde Heer die de Geest uitzendt (Hand. 2 : 30). Van de concentratie komt het tot de expansie, de uitbreiding van de Geest in de wereld. Wanneer wij de verhouding van de verhoogde Heer en de Geest overwegen wordt het steeds moeilijker om in personen te denken, zoals de traditionele leer van de drieëenheid dat doet. Hoe weinig bijvoorbeeld Paulus zich gelegen laat liggen aan onderscheidingen blijkt zonneklaar uit een van de meest fundamentele passages uit de Romeinenbrief (8 : 9-11).

Daar is achtereenvolgens sprake van de Geest, de Geest van God, de Geest van Christus, Christus in u en de Geest van Hem die Jezus uit de doden heeft opgewekt en telkens gaat het om dezelfde werkelijkheid. Wie hier met de maatstaven van een statische logica tewerk gaat, loopt vast. Maar in de dynamiek van de werkelijkheid van God die zijn heil bewerkt, vormt dit door elkaar gebruiken van Christus en de Geest geen groot probleem. Het is een teken van de heilsbetekenis van Gods drieënigheid.

Vallen Christus en de Geest dan soms samen? In verband met deze vraag wordt vaak 2 Cor. 3 : 17 aangehaald: de Heer is de Geest. Afgezien daarvan dat deze tekst dit helemaal niet bedoelt (zie Groot Nieuws en de New English Bible) is de vraag helemaal verkeerd gesteld. Van

grootheden kun je zeggen dat ze samenvallen, maar Christus en de Geest zijn geen grootheden en kunnen niet op zichzelf worden bekeken. Wij kennen Christus en de Geest alleen in hun openbaring, dat wil zeggen in de ontmoeting en de gemeenschap met hen, anders gezegd: in hun werk. Welnu, in hun werk voor en aan ons zijn zij één.

Balans

Wij willen nu proberen de balans op te maken van onze verkenningen rondom de drieëenheid. De traditionele of klassieke formule van de drie personen in het ene wezen wijzen wij niet af, al zou dat op zichzelf geen teken van valse leer zijn: wie een formule afwijst wijst daarmee de zaak niet af. Wij kunnen alleen met woorden als personen en wezen niet meer uit de voeten. Ze zijn niet meer bruikbaar, want wij verstaan er wat anders onder dan de vaders van de oude kerk, die ze invoerden. Wij missen er vooral de dynamiek van het bijbelse openbaringsgebeuren in. God openbaart zijn wezen in zijn daden.

Wie dit een meer functionele leer van de drieëenheid wil noemen mag dat doen. Zelf heb ik met functionele theologie wat moeite, want van God kun je geen functie-omschrijving geven.

Verder zijn we aan de formulering van een leer nog helemaal niet toe. Het besef dat we in de verkondiging van Gods heil, in de prediking van het evangelie bezig zijn met de verkondiging van de drieënige moet eerst nog verder doorwerken. Drieëenheid is een abstractie, de Drieënige een eeuwig levende werkelijkheid.

Ere zij de Vader en de Zoon en de heilige Geest, als in den beginne, nu en immer en van eeuwigheid tot eeuwigheid, Amen.

DS JAC. DE JONG VEERTIG JAAR VOORGANGER

Maandag 26 juli a.s. is het precies veertig jaar geleden, dat ds Jac. de Jong na zijn studie aan de Bijbelschool te Brussel en het baptistenseminarium te Hamburg zijn werk als voorganger begon in de baptistengemeente te Staveren, (1936-1939).

Ds De Jong diende tijdens de moeilijke oorlogsjaren de gemeente te Den Haag (1939-1948) en vervolgens de gemeente te Emmererfscheidenveen.

Vooral in de veenkoloniale gemeenten geniet het echtpaar De Jong bekendheid en aanzien. Jonge voorgangers die hun loopbaan in deze omgeving begonnen zullen zich met dankbaarheid de gastvrijheid van broeder en zuster De Jong herinneren terwijl de ervaring en grote belezenheid van de pastor van Emmererf zijn jonge kollega's minzaam onderwezen...

Ook in de arbeid van de Uniegemeenschap heeft ds De Jong zijn aandeel geleverd: in de jeugdbeweging als lid van de Jeugdraad en als eindredakteur van het vroegere Jong Leven, in de Unie als lid van de Opleidingskommissie en van de Commissie der Unie.

Het echtpaar De Jong, sinds geruime tijd met emeritaat, woont thans: Het Weeld 179, Emmen (tel. 05910-24701).

v. D.

GOSPELFESTIVAL

In mei jl. werd in De Christen mededeling gedaan betreffende het vijfde Internationale Gospel Muziek Festival in Nivelles, circa 30 km ten Zuiden van Brussel. Tijdens onze vakantie mocht ik de eerste avond meemaken op 3 juni. Het was een prachtige avond. Een combo uit Engeland speelde fantastisch, alsmede een groep uit Martinique. De verdere avond werd gevuld met een zingende getuige van de Heer, nl. Cliff Richard. Bij 1½ uur bracht hij, alleen met gitaar, een geweldig programma en vertelde o.a. dat hij reeds 11 jaar mocht zingen van zijn Verlosser en dat men heel goed een christen in de show-business kan zijn.

Ook de Burning Candles uit Zwolle hebben daar een avond meegewerkt. Naar schatting waren er deze avond wel 1000 mensen in de grote sporthal aanwezig. Ik mocht ook nog een gesprek hebben met de baptistenvoorganger, ds Wood uit Nivelles. Vooral voor jongelui zijn deze avonden geweldig en ik raad ze aan volgend jaar eens naar één van deze avonden te gaan.

Informaties enz.: Eglise Evang. Baptiste, 4 Rue Georges Willame, Nivelles, België.

Noordhoek Sr., Den Haag

MEDEDELINGEN

△ Het adres van ds D. Boschma, emeritus-voorganger, is ingaande 19 juli a.s.: De Woudhorne 6, Dokkum (telefoon ongewijzigd).

△ H. Sikkema, voorheen Nieuwenhagen, woont thans: Fjord 103, Lelystad.

△ Het adres van C. v. d. Mei, voorheen Vinkeveen, is thans: Fazantenkamp 903, Maarssenbroek (U.).

„Tracht te verstaan wat God wil..."

(Ef. 5 : 17)

De kerkeraad had al enkele uren
gepraat over een moeilijke zaak.
Men kwam er niet uit.
De stemmen staakten en
enkele gemoederen dreigden verhit te
geraken. Wat te doen?
Toen stelde een broeder voor:
„Laten we samen bidden en vragen
wat Gods wil in deze zaak is".
Een voordehand liggende oplossing.
En toch te weinig toegepast...
Er werd gebeden. De gemoederen
kwamen tot rust. Er kwam een
nieuwe geest in de vergadering
en men kwam tot een nagenoeg

P

eenstemmige oplossing...
Gods wil is medicijn voor onze
kwalen, problemen en obstakels.
God wil het goede, het volmaakte:
dat wat 's mensen welzijn ten goede
komt. Daarom is Gods wet geen
zwaar juk, niet onmenselijk.
En toch wordt die wil van God
zo ontzettend vaak genegeerd.
Bij Gods kinderen mag verwacht worden
dat dat anders ligt. Zij zijn
volgelingen van Hem die bad:
„Uw Wil geschiede". Zij trachten
Gods wil steeds duidelijker te
ontdekken. Tenminste...
Bent u een kind van God?

cvw

Op bezoek bij geloofsgenoten in Estland

Na twee artikelen met min of meer algemene beschouwingen willen wij in dit artikel enige reisimpressies doorgeven over bezoeken aan een van de drie Baltische „staten" die we bezochten, de Sovjetrepublieken Estland, Letland en Litauen. Er is zoveel te vertellen dat wij ons in deze bijdrage beperken tot Estland.

Tallinn is de hoofdstad van Estland. Het is een prachtig gerestaureerde middeleeuwse Hanzestad met een overwegend Estische bevolking. De Esten zijn verwant aan de Finnen; de talen van beide volken liggen zo dicht bij elkaar dat men elkaar kan verstaan.

Vanaf 1820 is Estland in Russische handen, al had Estland een tamelijk grote zelfstandigheid. Van 1920-1940 was Estland een zelfstandige staat. De baptisten hadden er in die jaren een bloeiende predikantenopleiding met steun van Noord-Amerikaanse en Britse baptisten. Men teert nog wat op de glorie van die ,gouden 20 jaren' van eigen werk.

De eerste gemeente werd in 1884 gesticht als vrucht van een kring die de bijbel las en beïnvloed was door een opwekking vanuit Zweden. Deze gelovigen raakten overtuigd van de doop der gelovigen en van de gemeente-opvatting zoals de baptisten die kennen. De eerste gelovigen doopten elkaar. Er zijn thans 80 gemeenten met 7.500 leden. Er zijn onmiddellijk na de tweede wereldoorlog velen geëmigreerd naar de Verenigde Staten van Amerika, terwijl er ook wel velen gedeporteerd zullen zijn naar Siberië destijds...

Na de tweede wereldoorlog werd Estland dus een bij de USSR behorende Sovjetrepubliek. Er bleef de Estische baptisten alleen de mogelijkheid over om volledig geïntegreerd te worden in de Al-Unie Raad van Evangelie Christenen en Baptisten. In een land als de Sovjet Unie wil men alles centraal besturen. Baptisten houden daar niet van. Het is daar echter een noodzaak, opgelegd door de autoriteiten die niet te maken willen hebben met allerlei sekten en kerken. Men wil zo direkt mogelijke verbindingswegen met de kerken.

We hebben de indruk, dat de enige vaktheoloog van de baptisten in de Sovjet Unie in Tallinn woont en een man van 72 (sic) jaar is! Wij hadden het werkelijk grote voorrecht deze broeder als onze tolk en gids te leren kennen. Zijn naam is Oswald Tälk. Hij heeft o.a. gestudeerd in de Verenigde Staten van Amerika in de periode 1920-'40. Broeder Tälk maakte op ons een diepe indruk: zijn eenvoud en bescheidenheid, zijn geestelijk inzicht maakten deze ontmoeting tot een werkelijk geestelijke ervaring.

De baptisten hebben verschillende kerken in Tallinn. De 600 jaar oude St. Olav's kerk, die met een toren van meer dan 100 meter hoog het stadsbeeld bepaalt, is door de overheid ter beschikking gesteld van de grootste protestantse groep, de baptisten. De gemeente betaalt huur aan de staat terwijl de gemeente verder zelf moet zorgen voor de restauratie. Men was juist bezig deze prachtige kerk inwendig te restaureren. De totale kosten bedragen 11.000 roebel. Die zondagmorgen dat wij er waren had men een eerste inzameling gehouden. Het resultaat was: 5.000 roebel! Wij kunnen nog leren van deze geloofsgenoten als het gaat om het begrip offer. Want er zijn geen rijken in de gemeenten. Rijken kent een kommunistische staat niet.

Dat brengt mij dan bij de voorgangers. We spraken een man die twee maanden tevoren zijn baan als ingenieur had opgezegd en voorganger was geworden van een kleine gemeente, 85 kilometer buiten Tallinn. Hij zal nu ongeveer 40% ,verdienen' van wat hij als ingenieur aan inkomen had. Zijn vrouw, die als arts een redelijk salaris heeft, is dus in wezen kostwinner. Dit beeld zagen we in meerdere pastorieën en het toont aan hoe deze echtparen achter het werk van de gemeente staan.

In Reika, even buiten Tallinn, waren we in een gemeente die ons heel hartelijk met bloemen verwelkomde. Deze gemeente had een interessante wordingsgeschiedenis. Rondom 1900 woonde er in Tallinn een oud ongeletterd vrouwtje dat een vurige getuige van Christus was. Overal waar ze maar kon getuigde ze van haar Heiland. Ze sloeg daarbij het personeel van Baron von Kleen in Reika niet over. De baron was pas afgestudeerd van een Berlijnse universiteit. Hij bleek erg geinteresseerd in het verhaal van die een-

Leidende broeders van de Europese Baptisten Federatie op het platform tijdens een kerkdienst in de baptistenkerk te Moskou; derde van links ds Th. van der Laan; op de voorgrond dr Russell uit Londen; helemaal rechts op de foto Gerhard Claas, de nieuwe EBF-sekretaris. (foto EBPS)

voudige Estische vrouw. Hij ontbood haar bij zich en vroeg haar ook hem haar verhaal te doen. Het was echter het verhaal van Jezus van Nazareth, die de Messias en Verlosser van alle mensen is. Ook de baron werd tot Jezus geleid. Als dank liet hij op zijn landgoed een baptistenkerk bouwen evenals een Lutherse kerk voor zijn Lutherse landgenoten.

De invloed van de Hernhutters (Broedergemeente: in Estland plm. 100.000 leden in 250 gemeenten) op de baptistengemeenten is groot. Het piëtisme is zeer sterk; om een voorbeeld te geven: in alle diensten bidden de gemeenteleden geknield, terwijl de liederen zeer piëtistisch zijn. Ik kreeg echter de indruk dat het niet versteend is maar dat het warme en levendige christenen voortbrengt.
Bij het afscheid in de trein werd ons door minstens 10 jongeren en ouderen uitgeleide gedaan. We kregen kadootjes voor onszelf, voor de kinderen, proviand voor onderweg. Onze Amerikaanse reisgenoot ontving een pet en een shawl van een collega want onze vriend had niet gerekend op die kou en guurheid. En natuurlijk... we werden hartelijk gekust.
Nogmaals: vrouwen zoenen vrouwen en mannen kussen mannen met de heilige kus. Het klinkt wat vreemd op koud papier in een land waar we liever ‚gewoon' doen. Maar deze mensen hebben een onvergetelijke hartelijkheid zodat we ons niet alleen op ons gemak maar zelfs helemaal thuis voelden onder hen.
Uitvoerig hebben ze steeds gevraagd naar de gemeenten in Nederland. We hebben hen verteld van onze mogelijkheden en zorgen. We hebben getracht hen te bemoedigen, want wat het aantal betreft loopt het werk in Estland terug.
Bidt voor hen die het moeilijk hebben opdat ze staande blijven en het werk van de Heer voort mag gaan.

Th. van der Laan

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

De bijdragen komen nog steeds binnen.

Op 12 juli jl. was de stand f 85.113,97.

Aan toezeggingen voor jaarlijkse bijdragen f 6.692,00.

OPGELET

Het volgende nummer van DC verschijnt op 30 juli a.s. De daarop volgende nummers zijn die van 13 en 27 augustus. In september komt ons blad weer elke week uit.

De bouw van de school in Malambay kan nu doorgaan

Het is goed dat we ons ervan bewust zijn dat er iets bijzonders gebeurd is.
Velen zullen het verhaal voor het grootste deel al wel kennen (zie het pinksterzendingsnummer van De Christen).
Voor wie het nog niet kende, volgt het hier in het kort, plus het vervolg:
In Mambolo, Sierra Leone (West-Afrika) doet de baptistenzending vanuit het centrum daar medisch werk, gemeenteopbouwwerk en verzorgt middelbaar onderwijs. Teun en Nel Wolters werkten daar de afgelopen twee jaren ook in mee. Er wonen in dat gebied voornamelijk moslims. Zo ook in het dorpje Malambay, niet ver van Mambolo.
In dat dorpje stond een schoolgebouwtje waar lager onderwijs in gegeven werd. Het was klein en bouwvallig. Een storm maakte het geheel nog bouwvalliger.
Voorzover er al verantwoord les in gegeven kon worden, nu kan dat niet meer. Nu was dat gebouwtje partikulier eigendom. De eigenaar deed echter niets om het gebouwtje weer in goede staat te brengen. De dorpsoudsten deden daarop een beroep op de baptistenzending om de school over te nemen. Daar werd toen heel wat over afgepraat. De zending wilde dat wel, maar dan wel op de voorwaarde er bijbelonderricht te mogen geven en christen-onderwijzers te mogen benoemen. De oudsten van het dorp gingen daarmee akkoord. Ouders, die hun kinderen geen bijbelles willen laten volgen krijgen daar vrij voor - werd afgesproken.
Het bijzondere zit hier in:
Dorpsoudsten, moslims in dit geval, stellen zoveel vertrouwen in de zending dat zij hen het onderwijs van hun kinderen toevertrouwen. Dat is lang niet overal zo. Zo krijgt de verkondiging van het evangelie in een moslimgebied een unieke kans. Dat zijn bijzonderheden om de Heer voor te danken.
Inmiddels is de overname een feit. Dit jaar is het onderwijs begonnen in een noodgebouwtje. Voor de inrichting van de school, de schoolmaterialen, de salarissen van het personeel, kortom voor alles wat nodig is om de kinderen in staat te stellen de lessen te volgen was al direkt een flink bedrag nodig.
Onze zondagsscholen hebben daarvoor dit jaar een originele aktie gevoerd. We verwachten dat die aktie een bedrag van totaal f 10.000,— zal opleveren!
Het blijft hier niet bij: Samen met de dorpsoudsten en overheidsdienaren uit het distrikt is het plan gegroeid in Malambay een model lagere school te bouwen. Een voorbeeld van hoe het onderwijs in dat distrikt gedacht wordt.
De zending heeft al een goed opgeleide en ervaren christen-onderwijzer bereid gevonden hoofd van deze school te worden. Voor de financiering van dit projekt werd vol verwachting via Teun Wolters een verzoek aan ons gedaan.
Toen die vraag kwam durfden we niet direkt ja te zeggen. Volgens de U.Z.C. ging het bedrag van f 60.000,— dat gevraagd werd, onze draagkracht te boven.
Nu kunnen we vertellen dat het geld er ruimschoots is. Opnieuw een reden om God te danken.
De Stichting School en Evangelie zegde ons voor dit projekt een bedrag toe van f 17.000,—. De organisatie steunt het christelijk onderwijs in Afrikaanse en andere landen. Men vond dit projekt steun waard.

DE WILDE GANZEN VLIEGEN VOOR SCHOOL IN MALAMBAY

Op zondag 1 augustus om 17.30 uur zal de Stichting Wilde Ganzen door middel van een twee minuten uitzending voor de T.V. de aandacht vestigen op en steun vragen voor de bouw van de lagere school in Malambay.

De Wilde Ganzen, een oekumenische organisatie die elke week voor radio en tv aandacht en steun vraagt voor zendings- en hulpverleningsprojekten doet dit ook voor dit projekt (Tv-uitzending IKON zondag 1 augustus 17.30 uur). Het bedrag dat n.a.v. deze uitzending verwacht wordt is f 13.000,—.
Tenslotte hebben onlangs de gemeenten van het IJsselgewest besloten dit schoolprojekt voor de komende drie jaren als hun nieuw projekt te kiezen. Toegezegd totaalbedrag f 45.000,—.
Wij houden u op de hoogte en rekenen op uw voorbede voor dit werk.

De werkgroep
„Dienst aan een wereld in nood"

AFSCHEID Ds G. VAN 'T WOUT

De raad van de baptistengemeente te Utrecht deelt mee, dat op zondag 15 augustus a.s. ds G. van 't Wout afscheid zal nemen van de gemeente. Ds Van 't Wout aanvaardde het beroep dat de gemeente Arnhem op hem uitbracht.
De afscheidsdienst wordt gehouden in het kerkgebouw ‚Silo', Herenstraat 34 te Utrecht om 10.00 uur v.m.
Allen die deze dienst willen bijwonen zijn van harte welkom.

A. v. d. H.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Pernis-Hoogvliet, A. Visscher te Veendam.

S.O.S. VAARWEEKEND

Dat Rotterdam wereldhaven nummer één is, leerden we vroeger al op school. Dat er in Rotterdam baptistengemeenten zijn, wisten velen van u ook wel.

Maar dat de jeugd van de gemeente Rotterdam-Zuid bovengenoemde ingrediënten samenvoegde is bij velen waarschijnlijk niet bekend.

Op Hemelvaartsdag na de morgendienst vertrokken 39 jongelui vanuit de Maashaven voor een 75 uur durend weekend aan boord van het M.S. SICA.

Onder de bekwame zorg van schipper Timmer en zijn echtgenote ging de vaart langs Gorinchem naar Heusden. Daar werd overnacht; vrijdags ging het langs de Biesbos en Volkeraksluizen naar Tholen. Zaterdags zwalkten we rond op de Zeeuwse wateren om tenslotte af te meren in het Spui bij Oud Beyerland.

Na de zondagmorgenwijding werd het laatste stuk door de havens van Rijnmond afgelegd en omstreeks drie uur werd het water weer voor de vaste wal geruild.

Broeder en zuster Timmer hadden de ruimen van hun 450-tonner omgetoverd in een schapen- en bokkenstal en zeer vakkundig was er een keuken ingericht waar zr v. d. Reyden met de pollepel zwaaide. De geestelijke leiding was in handen van br v. d. Reyden en ds Nieman, die vanuit het thema Samen Onderweg Sterk een aantal bijbelstudies gaven.

We zijn geweldig dankbaar dat tijdens dit weekend 7 jongeren hun leven aan Christus gaven en zekerheid des geloofs ontvingen. Anderen kwamen dichter tot de Heer en de gemeente. Ja, zelfs werd door een van de meisjes bekend gemaakt dat ze zich wil gaan voorbereiden op de zendingsarbeid.

We zijn God dankbaar dat br en zr Timmer hun boot nu al voor het tweede jaar voor dit prachtige werk beschikbaar stellen.

Mochten er in het land nog andere jeugdgroepen zijn die dit ook eens zouden willen, dan kunnen ze kontakt opnemen met ds Nieman voor nadere informatie.

KORRESPONDENTIE

G.E. te E. Reeds vaker schreven we, dat de doop-op-zich nooit losgemaakt mag worden van het totale christelijke leven. De doop is van dat leven uitdrukking, gestalte.
We zijn het dus met u eens wanneer u aandacht vraagt voor de gemeenschap, die - menen we - gemeenschap van Geest en liefde dient te zijn. Parafraserend: al ware het dat ik op de juiste wijze op de beste belijdenis gedoopt was, maar had de liefde niet, het baatte mij niets. v. D.

RHODESIE

Ondanks berichten over politieke onrust in Rhodesië zijn de 78 zendelingen van de *Zuidelijke Baptistenkonventie* (USA) die werkzaam zijn in het land niet in gevaar. Het werk vindt normale voortgang. Aldus bericht zendeling James Westmoreland vanuit de Rhodesische stad Gatooma.

Lezen en luisteren

Als Abraham een bergtop is en Isaäk een vallei, hoe zou men dan Jakob kunnen noemen: een ravijn?, een wilde stroom?, *gewoon maar diep gelegen laagland?* Als je naar zijn talloze manipulaties kijkt is hij een sjacheraar; een die iedereen te slim af is en je vraagt je af of hij niet flink wat van zijn moeder heeft geërfd. En toch prijzen we de mens die Jakobs God ter hulpe heeft. Goed, maar dan prijzen we ook wel in het bijzonder God en minder Jakob.

Na de ineenstorting van het gezinsleven van Isaäk is Jakob op advies van zijn moeder vertrokken, richting Mesopotamië, waar in Paddan-Aram familie woonde; een broer van zijn moeder Rebekka. Tussen haakjes: kijkt u nog even naar Esau, die niet op kon tegen zijn goocheme broer en laat u ontroeren door een kinderlijke poging z'n ouders wat vreugde te geven; 't was zo goed bedoeld: Gen. 28 : 6-9.

Jakob zwerft door het wijde land met een lange reis voor de boeg. Hij, die altijd zo graag in de tent was; geduldig als een *spin in z'n net en even snel als er iets* te vangen was. Rondom hem heuvels, wat weidegrond en eindeloos veel keien. Zijn eerste nacht alleen. Met een belast geweten. Met vrees voor de toekomst. Hij weet het niet, u wel: veertien jaar later zal er weer een nacht zijn als hij op weg is naar zijn broer. Dan zal er weer iets gebeuren.

In deze nacht heeft hij een merkwaardige droom. U leest daarover in Gen. 28. De hemel is nog altijd boven. Dat zal wel tot onze dood zo blijven al weten we dat de werkelijkheid anders is dan onze voorstelling. Ons gezicht reikt niet verder dan de kim. Onze vreugde in alle zekerheid is dat God zich binnen onze grenzen beweegt en daarvan getuigt de Heer van heel de ruimte nu de vluchteling. Wij willen sommige dromen en gedachten wel eens psychologisch verklaren. Ik krijg het hier zeker niet klaar. Jakobs leven, voor zover wij het kennen, lijkt niet zo intens vroom te zijn geweest. Integendeel. Toch neemt God het woord en wat een woord wordt er dan gesproken. Eigenlijk onvoorstelbaar, want God wist toch wel welk maaksel daar tegen die steen lag. Hij heeft Jakob lief gehad en daarvoor is geen verklaring. God zegt: je bent ver van huis, maar dat zegt niets want ik ben hier evengoed als daar. Thuis werd er gepland, gerekend, beraamd en er was geen stilte noch ruimte. Hier wel. Om je heen en naar boven. Het land waarop je nu ligt zal eens van jou zijn. Je kinderen en kindskinderen zullen hier wonen. De hele wereld zal door je nakomelingen gezegend worden. En vrees niet, Ik ga mee tot aan het einde.

Dat mag je wel uitverkiezing noemen en die haakt niet in op bijzondere kwaliteiten van de verkorene. Bij God is geen verandering want toen Jezus kwam waren het door mensen ondergewaardeerde herders die het eerst bericht ontvingen. En Jezus vond zijn vrienden niet bij de theologen maar onder het uitvaagsel. De zieken hebben de medicijnmeester nodig. Die zelf de weg wel menen te weten laat God gaan; het gaat om de verloren schapen waarvan de wereld vol is.

De reaktie van Jakob is een openbaring van zijn verrassing: God is hier ook. God is overal. Niet alleen in een kerk. Hij kan ook een kroeg binnengaan en omzien naar mannen en vrouwen die aan het zwerven zijn en hun thuis hebben verloren. Die geen thuis hebben en verloren zijn. God zoekt het weggedrevene.

Hij kan overal een poort geven. Een poort van de hoop. Dit woord moge u herinneren aan de misdaad van Achan die zich bij Ai vergreep aan goud en zilver en daarom zwaar bestraft werd. Is*raël stenigde hem en de zijnen*. Men richtte een grote steenhoop op en noemde die plaats het dal Achor. Zo vermeldt Joz. 7 : 25, 26. Hosea komt er eeuwen later op terug en zegt: Ik zal haar aldaar haar wijngaarden geven en het dal Achor maken tot een deur der hoop.

Hier werkt Gods soevereine genade en oppermachtige heerschappij. Ergens citeerde ik eens: Iedere heilige heeft een verleden, elke zondaar een toekomst. Dat is wat de Heer ons in de schriften wil leren. Luisterend naar wat wij lezen zullen we ons verbazen over Gods keuze, die geen willekeur is. Zongen we heel vroeger niet: Gij, die kroonjuwelen zoekt: weet dat dikwijls in het slijk nog de beste paarlen zijn voor het hemels koninkrijk!? Huizinga

---

ONTMOETINGSDAG VOOR ZENDINGSVRIENDEN

De zendingswerkgroepen in Groningen verwachten u met uw gezin op zaterdag 4 september a.s. te Winschoten op hun zendingsdag.

Medewerking van sprekers, zang en muziek; zij zullen ons op eigen wijze bepalen bij de zending en onze zendingsopdracht.

Nadere gegevens volgen nog, maar houd u al vast deze datum vrij om in grote getale naar Winschoten te komen.

B.W.A.-KOMMISSIE VOOR ETHISCHE VRAGEN

De Baptisten Wereldalliantie heeft een nieuwe internationale kommissie benoemd voor de studie van de christelijke ethiek. De kommissie bestaat uit meer dan dertig mensen; voorzitter en sekretaris er van zijn resp. dr Foy Valentine (U.S.A.) en dr R. Fred Bullen (Canada).

Studie-onderwerpen zijn o.a. abortus, euthanasie, drugs en de ethiek van investeringsbeleid.

Ds R. REILING NAAR AMERIKA

Op uitnodiging van de Sundayschool-Board van de Southern Baptist Convention (U.S.A.) zal de evangelist van de E.C.U., ds R. Reiling te Dordrecht van 9 tot 30 juli een bezoek brengen aan de U.S.A.

Op het programma staan een kursus voor bijbelstudie en nazorgwerk te Nashville, bezoeken aan Richmond (Foreign Mission Board), Atlanta (Home Mission Board) en Dallas (World Evangelism Foundation of wel: Interland Samen Evangelisatie). Te zijner tijd zal hierover het een en ander in De Christen te lezen zijn.

VIERDE KONFERENTIE VOOR GEMEENTE EN EVANGELISATIE TE DALFSEN

4, 5 en 6 oktober 1976

MOTTO:

De Here, Here heeft mij als leerling leren spreken om met het woord de moede te kunnen ondersteunen (Jes. 50 : 4).

MEDEWERKENDEN:

o.a. ds Andrew MacRae, Schotland, verbonden aan de afdeling Evangelisatie en Toerusting van de E.B.F.
ds G. van 't Wout, Utrecht.
ds R. Reiling, evangelist van de E.C.U.

ONDERWERPEN:

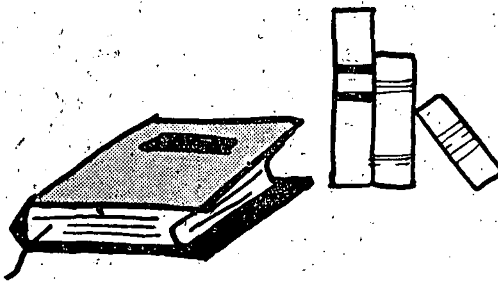
TOERUSTING, een bijbels gegeven een praktische mogelijkheid met middelen, die geschikt zijn.
UITWISSELING van ervaringen uit de praktijk.
GESPREKKEN, GEBED EN TOEWIJDING.

De konferentie begint maandag 4 oktober om 10.30 uur en eindigt op woensdagmiddag om 3.00 uur; bijna een héle dag langer!

Deelname staat open voor hen, die zich een paar dagen helemaal willen inzetten en het geleerde in de plaatselijke arbeid willen toepassen.

Voorgangers, *maak u voor deze dagen vrij. Speciaal om samen met u te kunnen nadenken en van uw ervaring te kunnen profiteren zijn deze konferenties niet op een weekend!*
Gemeenten: *doe uw best, dat er uit uw gemeente een paar afgevaardigden uit uw raad of evangelisatiewerkgroep aanwezig zijn!*

Aanmeldingsformulieren bij ds R. Reiling, Indus 17, Dordrecht; tel. 078-73170.

zondag	**18 juli**	**Psalm 15**	**Wijzen winnen**
maandag	**19 juli**	**Handelingen 27 : 30-44**	**De schipbreuk**
dinsdag	**20 juli**	**Handelingen 28 : 1- 6**	**Menslievend onthaal**
woensdag	**21 juli**	**Handelingen 28 : 7-10**	**Het gebed van Paulus**
donderdag	**22 juli**	**Handelingen 28 : 11-15**	**Het welkom der broeders**
vrijdag	**23 juli**	**Handelingen 28 : 16-31**	**Rome: „Om de hoop van Israël"**
zaterdag	**24 juli**	**Psalm 119 : 1-8**	**Leven van Gods wet**
zondag	**25 juli**	**Psalm 119 : 9-16**	**Uw woord in mijn hart**
maandag	**26 juli**	**Johannes 1 : 1-8**	**Het Woord van den beginne**
dinsdag	**27 juli**	**Johannes 1 : 19-34**	**Midden onder u**
woensdag	**28 juli**	**Johannes 1 : 35-51**	**Het lam Gods**
donderdag	**29 juli**	**Johannes 2 : 1-12**	**Gevulde kruiken**
vrijdag	**30 juli**	**Johannes 2 : 13-25**	**IJver voor Gods huis**
zaterdag	**31 juli**	**Psalm 119 : 17-24**	**De wonderen van Gods wet**

MEDEDELINGEN VAN DE COMMISSIE DER UNIE

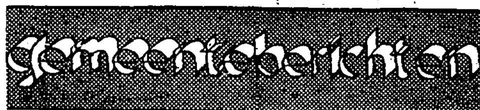
☆ De Commissie der Unie deelt mee dat br. W. Veenstra te Amsterdam is toegevoegd aan de Adviescommissie inzake het Beroepingswerk, waarvan tevens lid zijn de broeders S. H. van der Werf te Sneek, G. Brongers te Hoogeveen en J. Reiling te Bilthoven.

☆ Br D. Slort heeft de Unie jarenlang vertegenwoordigd bij het Interkerkelijk Contact inzake Israël (I.C.I.). Hij heeft de Unie Commissie verzocht vervangen te mogen worden. Met dank aan br. Slort is thans benoemd br M. Cohen te Den Haag. Br G. H. W. Pflaum te Pernis is benoemd tot secundus.

☆ Tenslotte deelt de Commissie der Unie mee dat br A. Klein Haneveld te Enschede de Unie vertegenwoordigt in het Contactorgaan inzake de Overheid (C.I.O.).

Th. van der Laan

BEVESTIGING EN INTREDE VAN DS W. KOS

Vroomshoop/Westerhaar - (G.K.). Op 20 juni kwamen we met ongeveer 450 mensen samen in de belangeloos beschikbaargestelde aula van de Chr. Technische School te Vroomshoop. In deze samenkomst vond de bevestiging plaats van onze „nieuwe dominee". De dienst stond onder leiding van ds R. J. Voorhaar van Eindhoven, die gemeenten en voorganger verbond door beiden de opdracht mede te geven het woord te brengen, gelegen of ongelegen. Samen voorwaarts te gaan en naar de opdracht van God aan de Israëlieten Exodus 5 : 15, „De draagstokken zullen in de ringen van de ark blijven, zij zullen er niet uit verwijderd worden". Met God onderweg naar het einddoel. Medewerking werd verleend door de muziek- en zanggroep „Kleine Kracht" van Vroomshoop.
's Middags om 3 uur was de intrededienst in de Gereformeerde kerk van Westerhaar, eveneens voor dit doel belangeloos beschikbaar gesteld. Ds Kos sprak over het Schriftgedeelte 2 Tim. 3 : 14 t/m 4 : 8.
Met het gezegde: „Het hoge woord moet er nu maar eens uit" begon hij zijn toespraak. Hij sprak daarin zijn verlangen uit niets anders te brengen dan het „hoge" woord, het Woord van God. Medewerking in deze dienst werd verleend door een kwartet uit Westerhaar. Na het dankgebed was er gelegenheid voor toespraken. Alle sprekers w.o. de voorzitters van de baptistengemeenten van Delfzijl en te Vroomshoop/Westerhaar, afgevaardigden van kerkelijke en burgerlijke gemeenten wensten gemeenten en voorganger een goede en gezegende tijd toe.
Woensdag 23 en zondag 27 juni werden de respectievelijke begroetingsavonden gehouden. Alle verenigingen presenteerden zich op verschillende wijzen. Hierdoor kon het voorgangersgezin enige indruk krijgen van hetgeen er in beide gemeenten gaande is. Hartverwarmend was het ook de werksters van het eerste uur te horen, enkelen van de pioniers van de baptistengemeenten Vroomshoop/Westerhaar: dankbare bejaarden die de groei van genoemde gemeenten meemaakten en dit op een wijze vol humor weergaven.
Terugziend op deze dagen hebben we met recht stof tot danken voor de vele zegeningen die de Heer der gemeenten ons steeds weer schenkt.

INTREDE KAND. A. NIJLAND

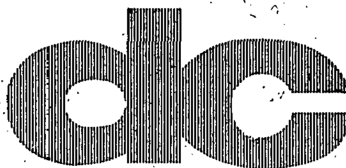
Staveren - (H.Z.). Het is voor de gemeente Staveren een vreugde te kunnen vertellen dat de vakante periode van anderhalf jaar voorbij is. Zondag 27 juni 1976 werd broeder kand. A. Nijland van De Vinkenhof verbonden aan de gemeente als herder en leraar. In de morgendienst, bij hoge temperatuur en in een volle kerk, ging voor onze oud-voorganger ds E. J. Huizing - voor deze bevestigingsdienst had ds Huizing als tekst gekozen uit 1 Petrus 5 : 2, „Hoed de kudde Gods die bij U is".
Tijdens deze dienst hebben br en zr Nijland enkele mooie liederen gezongen, waarmee ze hun getuigenis hebben gegeven. Door Woord en lied hadden we een gezegend samenzijn.
Toen ds Nijland zijn intrede deed mocht ook hij een volle kerk begroeten. De tekst voor deze middag was uit Joh. 14 : 6; „Ik ben de weg, de waarheid en het leven", zegt Jezus. Die weg hoopt ds Nijland te verkondigen en die willen we met elkaar gaan.
Wij zijn als gemeente dankbaar en blij dat wij

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

op deze weg mogen arbeiden met onze nieuwe voorganger. Een zestal afgevaardigden feliciteerde de fam. Nijland en wenste hun Gods zegen toe. Dit waren br J. Brandenburgh namens de gemeente, burgemeester Th. van Hout namens de burgerlijke gemeente, br S. H. v. d. Werf namens de Unie en C.v.d.O., br J. Bijlsma namens de Friese bond, ds Mellema namens de plaatselijke kerken en tenslotte één der studenten namens de studentenvereniging van het seminarium. Hierna sprak ds Nijland zijn dankwoord uit voor al de goede wensen.

's Avonds mochten we ook nog in een gezegend uur bijelkaar zijn o.l.v. br J. Brandenburgh. Allen die op de een of andere manier een bijdrage leverden maakten de avond tot een vreugdevol gebeuren.

Dit is beknopt een overzicht van deze zondag; we hopen en bidden, dat allen in het land in de toekomst mogen horen, dat het groeit en bloeit in Staveren.

We mogen geloven dat er grote dingen zullen gebeuren als we in praktijk brengen wat ons deze dag weer meegegeven is.

Tot slot wil ik allen die ons gediend hebben met het Woord in de vakante tijd hartelijk bedanken. In het bijzonder wil ik noemen ds Huizing die ons in droeve dagen steeds terzijde heeft gestaan en in de rouwdiensten voor ging.

LOFZANGEN EN GEBEDEN

Begin juli werd onze voorraad eenstemmige boekjes weer aangevuld. Dit keer niet in de oude vertrouwde, eenvoudige en luxe uitvoering in de bekende kleuren, doch in z.g. band van PVC, *die ons is aanbevolen als zeer sterk en ook fraai* van uiterlijk. We verschijnen dus met één type uitvoering.

De nieuwe PVC-band is leverbaar in de volgende kleuren:

zwart	*f* 14,50
rood	*f* 14,50
helbruin	*f* 14,50
middelbruin	*f* 14,50
wit	*f* 16,50

De volgende prijzen gelden ingaande 1 juli voor de onderstaande uitgaven:

eenv. rood	*f* 11,50
(zolang de voorraad strekt)	
eenv. rood opdruk	
„eigendom der gemeente	„ 11,50
luxe blauw	„ 15,—
(zolang de voorraad strekt)	
luxe roodbruin	„ 15,—
(zolang de voorraad strekt)	
luxe wit	„ 15,—
(zolang de voorraad strekt)	
zeer luxe leren band	„ 30,—
Supplement I L&G	„ 2,25
Harm. Suppl. I L&G	„ 6,—
Harm deel I	„ 17,50
Harm. deel II	„ 22,50
Harm. Orgelbegel. Psalmen	„ 6,75

Prijzen zijn per stuk, excl. verzendkosten.

Besteladres: J. Germeraad, A. Verweystraat 21, Hengelo (O.) Giro-no. 281127 t.n.v. Zangbundel Commissie Hengelo (O.).

Voor uw hartelijk bewijs van belangstelling tijdens de ziekte en uw medeleven na het overlijden van mijn lieve man, onze zorgzame vader, groot- en overgrootvader

JOHANNES ZANTVOORD

betuig ik u mede namens mijn kinderen mijn welgemeende dank.

E. Zantvoord-Buurma

Zwolle, juli 1976
Alb. Cuypstraat 100

De Heer heeft in Zijn overwinning tot Zich genomen onze broeder

ROELOF VAN DER LAAN

op de leeftijd van 53 jaar.

Stadskanaal, juli 1976

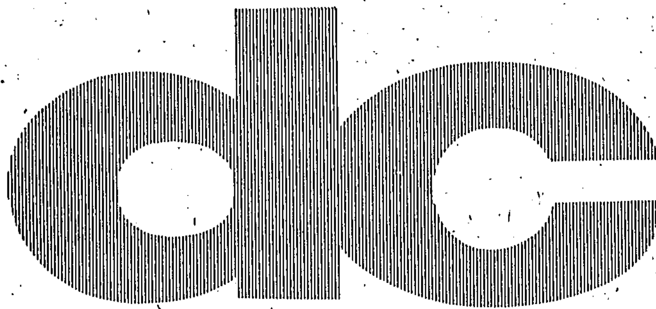
Baptistengemeente Stadskanaal-Zuid

Op 82-jarige leeftijd heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

ANNA MARIA WILHELMINA
DE WIT-STEENHOUWER

Baptistengemeente Scheveningen

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 30/31 - 30 juli/6 augustus 1976

REKLAME MAKEN

Nu en dan moet ik op reis en dat gaat dan per trein. Voor mij eigenlijk nog de mooiste wijze van reizen. Je kunt bijna gaan zitten waar je wilt om uit te kijken, om te lezen en te luisteren. Je hoeft niet op het verkeer te letten. Mensen, interessante schepselen zijn het, komen en gaan. Eigenlijk kom je ogen en oren te kort.

Stations zijn ook boeiend. Dravende lieden, onzekere zoekers, reklameboodschappen. Een soepele vermaning om Gods naam niet te misbruiken. En dan de tekst die je nu overal ziet: Het bloed van Jezus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde. Onder die tekst nog een kort bijbelgedeelte. En je vraagt je af hoeveel mensen dat allemaal lezen. Gelovigen zullen het zeker zien en zich verheugen op zo'n ,wereldse' plaats herinnerd te worden aan het evangelie. Hoeveel niet-gelovigen zien het? Zullen ze blijven staan, het allemaal lezen, tot nadenken komen? Dit is wel brood uitwerpen op het water.

Ik vroeg me af wat de doorsnee mens er bij denkt. Godsdienst is voor zeer velen een randverschijnsel geworden. Grootvader en grootmoeder waren ooit eens lid van een kerkgenootschap, maar zij zelf hebben geen enkele relatie meer tot enige kerk en de bijbel is een boek dat ze niet meer kennen. De in die bijbel neergelegde gedachten liggen mijlenver buiten het gezichtsveld. Velen zitten tot over de oren in hun werk of in over hun werk, voelen zich niet zo happy in deze wereld, hebben hun zorgen over kinderen, duiken onder in de sport of politiek en de kerk heeft met dat alles niets te maken, menen ze.

Wat een stuk theologie moet je al meebrengen wil je een woord, als nu op de stations aangeplakt is, begrijpen. Je zult toch iets moeten weten van de offerdiensten in Israël, duizenden jaren geleden. Wil je de muziek van Jezus' leven en sterven kunnen verstaan, dan mag je het voorspel niet missen. In die eerste, lange maten is immers het thema aangegeven en zonder inleiding op het toch al niet gemakkelijk hoofd- en slotdeel van de verzoening door Jezus, zal het woord: Het bloed van Jezus, Gods zoon, reinigt ons van alle zonde, voor velen ondoorgrondelijk zijn en wellicht meer vragen oproepen dan een verlossend woord aanbieden.

Al reizende zag ik het op meerdere stations hangen en dacht: als ze nu eens afstapten van de letterlijke tekst en bijvoorbeeld lieten drukken: Jezus offerde zijn leven op. Of: Het is beter dat één mens sterft dan dat het hele volk verloren gaat. Zou dat de mensen die van God niet weten, maar wel van het opofferen van zijn eigen leven ten bate van anderen in kranten lezen, niet eerder aanspreken? Je mag toch aannemen dat zij die deze plakkaten laten drukken de bedoeling hebben de niet-gelovigen allereerst wat te zeggen. Zeker, men kan blij zijn over het feit dat deze wijze van evangelisatie wordt gehanteerd, maar men moest overwegen of dit de juiste wijze is, en ik bedoel dus de gepubliceerde tekst.

Het zal wel te duur zijn - wat zou het eigenlijk kosten? - maar de unie van baptistengemeenten zou op deze manier werkzaam kunnen zijn. Ik verwacht direkt geen studiekommissie, we hebben immers de E.C.U. En je bereikt miljoenen mensen met de boodschap.

We maken inderdaad niet veel reklame. In dit verband is het ook bijna een niet te tolereren woord. Zet voor reklame het woord verkondiging en u is er uit. Er wordt op gezette tijden wel eens door de kerk op deze trommel geslagen maar dan is het om geld te doen. Die weg kennen wij dankzij God en onze offervaardige leden niet. Wij vragen niets. We willen alleen wat aanbieden aan hen die de kerk niet binnen komen en de bijbel dicht laten.

Dat het moeilijk is de buitenstaander te bereiken weten we allemaal, maar dat zal toch niet betekenen dat we het maar helemaal niet meer proberen.

Boven een lied dat u zo graag zong en zingt: Wij hebben een woord voor de wereld, die sterft aan haar twijfel en strijd - spelt u die woorden maar eens - staat: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken.

Huizinga

Carter, presidentskandidaat

De baptist Jimmy Carter, de ex-gouveneur van Georgia, demokratisch kandidaat voor het presidentschap van de Ver. Staten, maakt er in zijn verkiezingscampagne geen geheim van dat hij een christen is. Uit een interview met Baptist Press o.a.:

Vraag: Waarom wilt u president worden? Welke rol spelen uw christelijke overtuigingen in uw beslissing uw best te doen president te worden?

Antwoord: Daar zijn vele redenen voor. Ik zeg vaak, dat ik het eens ben met wat de theoloog Reinhold Niebuhr schreef: het doel van een overheid is het vestigen van gerechtigheid in een zondige wereld. Aan dat doel wil ik me geven. Ik heb bovendien de overtuiging dat ik elk talent dat God mij toevertrouwde tot het maximale moet gebruiken. Ik geloof, dat God van mij wil dat ik de best mogelijke politicus moet zijn.

Vraag: U hebt vaak gezegd te zullen winnen. Denkt u dat, omdat God aan uw zijde is?

Antwoord: Wel, ik denk te zullen winnen; maar, ik heb God nooit gevraagd mij te laten winnen. Ik heb altijd erom gebeden het goede te doen, zowel wanneer ik win als wanneer ik verlies.

Vraag: Wat hebt u geantwoord toen journalisten vroegen, wat u bedoelde toen u verklaarde een „wedergeboren" christen te zijn? Wat hebt u gezegd en hoe reageerden zij erop?

Antwoord: Het is erg moeilijk voor iemand die die ervaring niet heeft gehad om dat te begrijpen. U begrijpt het wel, want u hebt dezelfde ervaring gehad. Maar veel journalisten die ernaar vroegen hebben deze ervaring nooit gehad. Sommigen deden er erg cynisch over. Anderen gingen er over nadenken. Ik legde alleen maar uit wat ik had ondervonden, open en eerlijk. Toen ze me er de eerste keer naar vroegen besloot ik op die vraag in te gaan op dezelfde open en eerlijke manier als bij iedere andere vraag. Ik legde uit, hoe ik toen ik ruim tien jaar was lid van de gemeente werd. Maar, ongeveer tien jaar geleden realiseerde ik me, dat ik iets belangrijks miste. Het leek me toe, dat er geen doel in mijn leven was. Ik begon er een gebedszaak van te maken en sprak er met anderen over. Toen kreeg ik een geestelijke ervaring die moeilijk te verklaren is aan mensen die zulk een ervaring nooit hadden. Ik begon geestelijk te groeien. Ik nam deel aan verscheidene pionier-evangelisatiecampagnes (in streken waar het werk van de Zuidelijke baptisten betrekkelijk jong is) en ik werd zeer sterk geïnspireerd door een Cubaanse voorganger (Eloy Cruz) die ik op een van deze evangelisatie-tochten ontmoette (in Springfield, Mass. in 1968). Ik werd me bewust van de heilige Geest als een integraal deel van mijn leven. Ik ontdekte, dat ik niet van mijzelf afhankelijk was en dat ik niet elk probleem of iedere nood kon oplossen.

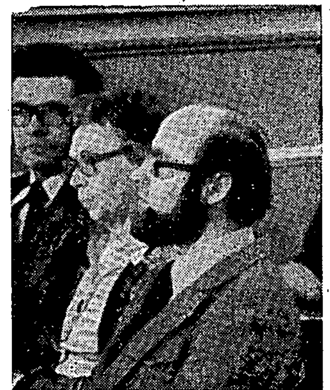
Veel verslaggevers begrijpen hier niets van. Ik geloof niet, dat ze aan mijn oprechtheid twijfelden maar ze begrijpen het gewoon niet. Ik praat er niet altijd en overal over, maar ik aarzel ook niet ervoor uit te komen, dat het belangrijkste in mijn leven is Jezus Christus.

Vraag: Als u tot president gekozen wordt, hoe zult u het presidentschap gebruiken om uw christelijke overtuigingen uit te laten komen?

Antwoord: Ik zal proberen op elk moment in mijn leven die houding aan te nemen en die daden te stellen die als voorbeeld kunnen dienen van datgene waarin ik geloof. Ik zal God om leiding vragen ten aanzien van die beslissingen die het hele land aangaan en alvorens ze te nemen zal ik zo goed als ik kan de alternatieven overwegen. Ik ben me ervan bewust, dat mijn invloed op anderen, als ik president ben, honderd keer zo groot is. Op kleinere schaal ondervond ik dat als gouverneur van Georgia. Omdat ik een christen ben voel ik mijn beperkingen intenser. Ik was vroeger gewend ze te ontkennen en te verbergen. Ik ben nu veel vrijer in mijn relaties tot andere mensen en tot God. Dat maakt het me veel gemakkelijker, ook op politiek terrein.

Ds Th. van der Laan aanvaardt benoeming als conrector van het seminarium

De Commissie voor de Opleiding maakt met voldoening bekend dat met de toekenning van subsidie aan het seminarium door de overheid de laatste hinderpaal is weggenomen om de besluiten van de A.V. van Nieuwe Pekela over de instelling en de bezetting van de funktie van conrector tot uitvoering te brengen. De C.v.d.O. heeft daarom officieel de benoeming op ds Th. van der Laan uitgebracht en deze heeft inmiddels laten weten dat hij de benoeming officieel aanvaardt. Als datum voor indiensttreding is vastgesteld 1 januari 1977.

Hiermee zal ons seminarium in het twintigste jaar van zijn bestaan voor het eerst beschikken over een full time docent. Vanaf 1958 tot heden heeft geen enkele docent een volledig dienstverband gehad. Het ligt in de bedoeling dat ds Van der Laan als conrector vooral de zaken van de dagelijkse en de administratieve leiding zal behartigen alsmede de begeleiding van de studenten. Zijn voornaamste taak zal zijn het onderwijs in de praktische theologie en de koördinatie van alle aktiviteiten die op de vorming voor de praktijk van de a.s. voorgangers betrekking hebben. Hier ligt gezien de ontwikkelingen in de gemeenten en in de samenleving en in de wetenschappen die zich met de vragen van de gemeente en de samenleving bezig houden 'n breed terrein.

De C.v.d.O. is zeer verheugd dat zij in ds Van der Laan een bekwame broeder heeft gevonden om deze taak te behartigen.

Namens de Commissie voor de Opleiding,

H. Bijleveld, sekretaris

BAPTISTENSEMINARIUM IN BEIROET TIJDENS GEVECHTEN BESCHADIGD

Tijdens gevechten in Beiroet, de hoofdstad van Libanon is het Arabische Baptisten Theologisch Seminarium ernstig beschadigd. Niemand liep letsel op.

BEROEPINGSWERK

Bedankt: voor Pernis-Hoogvliet, A. Visscher te Veendam.

Ds PH. LINDEMAN WZN.

Ds Ph. Lindeman Wzn., luchtmachtpredikant te Enschede, die vele weken ernstig verwond behandeld werd in een ziekenhuis en daarna in een revalidatiecentrum, kon dezer dagen naar zijn gezin terugkeren.

De behandelende artsen zijn zeer optimistisch ten aanzien van zijn volledig herstel.

ZAND en ZAAD

Aan een opmerking die ik ooit eens van de vroeger graag gelezen dominee Louw - van graag gehoorde kan ik niet zeggen, want voorgangers horen elkaar zeer zelden -, heb ik enig gezicht te danken op de door Lukas in de Handelingen vermelde geschiedenis van de ontmoeting tussen Philippus, de werkloos geworden diaken van de uiteengeslagen gemeente van Jeruzalem, maar daarna zeer werkzame evangelist, met name in Samaria, en de minister van financiën uit Ethiopië. Het staat in Hand. 8 voor een argeloze lezer niet helemaal zo duidelijk vermeld. Feit was dat deze opperschatbewaarder naar Jeruzalem getrokken was om daar te aanbidden. Misschien een vrucht van de zee en land bereizende Joden om één bekeerling te maken. Misschien een gevolg van een kontakt met een Joodse zakenman, die zijn geloof niet onder stoelen of banken stak. Maar deze heer uit het Zuiden zou nooit opgenomen kunnen worden in de gemeente van Israël. Hij was een dergenen die getroffen zou worden door wat in Deut. 23 : 1 staat: Hij, die door kneuzing ontmand is of wien het mannelijk lid is afgesneden, zal niet in de gemeente des Heren komen. Gelukkig vinden we bij Jesaja al een woord dat hoop geeft: Want zo zegt de Heer van de ontmanden, die mijn sabbatten onderhouden en verkiezen wat Mij behaagt en vasthouden aan mijn verbond: Ik geef hun in mijn huis en binnen mijn muren een gedenkteken en een naam, beter dan zonen en dochters, (Jes. 56 : 4, 5).

Hier is in geen velden of wegen iets van een sluiten der gemeentegrenzen te merken en het is waarschijnlijk daarom dat Lukas dit voorval zo uitvoerig vermeldt. Het meegedeelde staat in geen verband met het voorgaande of navolgende. Het is een volkomen op zichzelf staand bericht, waarvan de jonge christengemeente kennis zal nemen. Het zal een mogelijk eens opkomend probleem bij voorbaat uitschakelen. Philippus heeft een eunuch zonder bezwaar gedoopt op grond van zijn belijdenis. De evangelist heeft duidelijk gemaakt dat het de Heer om de mens gaat. Er is geen ruimte voor afwijzing.

Een gelijk geval als door Lukas verteld zullen wij niet licht tegen komen. We kunnen wel zeggen: nooit. Ik weet niet zeker of hier het woord diskriminatie gebruikt kan worden. U kent dat woord dat we herhaaldelijk in deze tijd tegen komen. Het betekent volgens Van Dale verwerpende onderscheiding, het uitscheiden van iets of iemand uit een groep als afkeuring.

Een bericht in Trouw trok onlangs mijn aandacht. Het blad bracht het onder het kopje: Pastoraal werk onder homofielen in Frankrijk. Ik lees dat in dit najaar ds Joseph Doucé in Parijs pastoraal werk onder deze mensen zal beginnen. Over deze predikant wordt vermeld: Joseph Doucé werd in 1945 geboren en groeide op in het Vlaamssprekende deel van België. Vanaf 1964 woonde hij in Frankrijk. Na theologische studies aan het Baptist Theological Seminary te Rüschlikon - Zürich in Zwitserland werd hij in 1971 als predikant bevestigd in een Noord-Franse baptistengemeente. In zijn pastorale werk zag hij de volledig negatieve houding van de Franse kerken tegenover seksuele problemen. In deze tijd kwam hij in aanraking met ernstige situaties, waarin homofielen gediskrimineerd werden, wat bij sommigen zelfs tot zelfmoord leidde.

Tot zover uit het bericht van deze krant. Onze gemeenschap munt ook niet uit in het innemen van standpunten t.a.v. seksueele problemen. We vinden het een beetje genant om dat omvangrijk en ingrijpend gebied te bespreken of te beschrijven. We bespeuren iets van een innerlijke verlegenheid. Nu is dat niet verwerpelijk, mits dat niet leidt tot een volledig verzwijgen. Tot het aannemen van een houding alsof er op genoemd terrein in geen opzicht iets te bespreken zou zijn. Ik neem aan dat 10.000 baptisten ons 10.000 vragen, in de regel zeer persoonlijke, kunnen voorleggen.

Het deed mij goed dat bericht in die krant te lezen. Het gaat God om de mens. Om de mens die niet zelden een bundeling is van tegenstrijdige driften en inzichten. Om de mens die God in Jeruzalem wil aanbidden en deze God vindt op de eenzame weg tussen die stad en Gaza, waar hem Jezus wordt verkondigd.

Huizinga

NIEUWE PRESIDENT EUROPESE BAPTISTEN-ZENDING

Tijdens de tweejaarlijkse Algemene Vergadering van de Europese Baptisten-Zending, waarbij ook de Unie Zendings Commissie is aangesloten, werd Pasteur André Thobois uit Parijs tot president gekozen. De vergadering werd te Volmarstein gehouden. Ds Th. van der Laan werd als vice-president gekozen.

Uit het rapport van de algemeen sekretaris, Helmut Grundman bleek, dat de gemeenten in Zuid-Kameroen en in Sierra Leone 10-15% waren gegroeid; in Noord-Kameroen 30%.

De kampioen

Er wordt deze zomer weer heel wat gevochten om allerlei eerste plaatsen, de hoogste plaats op het „ereschavotje". Het zij zo. Echte, sportieve prestaties mogen best beloond worden. De jeugd kan zijn tijd en krachten wel aan mindere zaken verdoen.
Maar die ene „ereplaats" zou toch wel wat vaker door kampioenen mogen worden bezet. 't Is merkwaardig dat de meesten op dat erepodium liever de tweede of derde plaats innemen dan de eerste...
We bedoelen het podium waarop Paulus eenmaal stond, toen hij zei: „Ik ben de eerste!" Hij had het over het feit, dat Jezus zich over zondaren ontfermt.
Toen herinnerde hij zich zijn misstap tegenover deze Heiland en zijn gemeente. En ootmoedig nam hij zijn plaats in op de hoogste trede: de grootste zondaar, de eerste, de kampioen!

P

Het zou de gemeente ten goede komen, wanneer er wat meer van deze „kampioenen" zouden zijn: nederige, bescheiden mensen, die hun verleden (èn heden?) niet vergeten zijn. En die het dagelijks, net als Paulus, belijden: „Want mij is genade bewezen".
De gemeente, de zaak van de de Heer, zou er wel bij varen. Want Jezus zei: „Wien veel vergeven is, die heeft ook veel lief!"

cvw

De gemeentestruktuur van de baptisten in de U.S.S.R.

Het opschrift boven dit artikel belooft meer dan het waar kan maken. Mij ontbreken ten ene male de gegevens een volledige bijdrage over dit onderwerp te schrijven.
Onderstaande is een samenvatting van gegevens die ik verzamelde uit vele gesprekken met broeders en zusters op een recente reis door enkele republieken in de Sovjet Unie.

Een jeugdsamenkomst in de baptistenkerk van Moskou, volgend op een doopdienst (foto EBPS)

Interkerkelijk
Het baptistische protestantisme in de Sovjet Unie kent verschillende achtergronden, heeft meerdere denominaties gekend, spreidt zich uit over vele volkeren met onderscheidene talen en kulturen. Om een paar voorbeelden te geven: de geschiedenis van de oorspronkelijke Nederlandse en vooral Duitse Mennonieten in Zuid-Rusland is geheel verschillend van die van de Evangelie Christenen in het toenmalige Petersburg, die aanvankelijk samenkwamen in deftige salons van prinsessen, graven en hertogen. In een ander deel van Zuid-Rusland begonnen de zgn. Stundisten (Bibel- und Gebetsstunde) - eenvoudige boeren die voortkwamen uit de Russisch Orthodoxe sekte der Molokanen - de kern te vormen van de gemeenten. De Lettische baptisten hebben een geheel eigen geschiedenis en dit geldt ook voor de Esten en Litauers.
In feite is de huidige Unie een interkerkelijke en in zekere zin een ,internationale' geloofsgemeenschap, waarin allerlei tradities ten aanzien van de gemeentelijke ordening samenkomen.

Plaats van de voorganger
De plaats van de voorganger lijkt mij (nog) centraler te zijn dan in onze Nederlandse baptistengemeenten, al laat het zich moeilijk vergelijken. Als een compromis en, naar ik begrepen heb, na zeer lange diskussies heeft men uiteindelijk de voorganger de nieuwtestamentische benaming van „presbyter" gegeven, dat wil zeggen oudste, ouderling. De meeste gemeenten hebben één presbyter die geordineerd of gewijd is. Daarmee bedoelt men, dat hij bevestigd is als presbyter en dat aan hem naast de prediking de bediening van doop en avondmaal is toevertrouwd.
Er is hier hoogstwaarschijnlijk sprake van invloed van de Russisch Oosterse Orthodoxe kerk die een sakramentalistische ambtsopvatting heeft.

Superintendent
De presbyters in een bepaald distrikt of republiek - afhankelijk van het aantal gemeenten - komen samen om in een volstrekt vrije verkiezing (met gesloten briefjes) hun eigen superintendent, dit wil zeggen: opziener over gemeenten, te kiezen. Deze opziener heeft tevens een erkende funktie vanuit de Unie gezien, terwijl hij ook tegenover de staat de regionale verantwoordelijke is voor het kerkelijke werk. Hij heeft een moeilijke en verantwoordelijke taak in een totalitair systeem. Deze verkiezing van een opziener door de gezamenlijke presbyters lijkt me een presbyteriaal trekje.
Vanuit Letland kregen we als Nederlandse Unie een bedankbriefje van de Broederschap van Lettische gemeenten, waarin ze de Unie danken voor ons bezoek. De ondertekening was door „de bisschop"! Een baptisten-bisschop! Wie had dit ooit voor mogelijk gehouden? Ik verdenk de Lettische broeders er echter van, dat deze benaming van hun superintendent, een kerkpolitieke achtergrond heeft. Ze willen daarmee waarschijnlijk aantonen dat ze best onafhankelijk van het baptistenhoofdkantoor in Moskou kunnen zijn...

Raad van presbyters
Die superintendent, of bisschop, wordt geadviseerd door een raad van circa 10 presbyters. De superintendent wordt verondersteld de adviezen van deze raad, die hij zelf vóórzit, uit te voeren. De taak van deze kerkelijke adviseur is voornamelijk geestelijk, adviserend tegenover de gemeenten, bemoedigend en soms regelend. Het geestelijk opzicht beperkt zich echter niet tot de unie-gemeenten, want vele niet-geregistreerde gemeenten nodigen deze broeder uit teneinde hem te kunnen raadplegen. Onze gids was superintendent van circa 50 gemeenten waarvan de helft uit niet-geregistreerde gemeenten bestond.
Wij moeten bedenken, dat de kerkelijke samenleving veel patriarchaler (een door man en vader bepaalde kultuur) is. Zo blijft een voorganger in het ambt tot zijn dood.
Het salaris van de superintendent moet door de gemeenten die hij dient min of meer vrijwillig samengebracht worden.
Het wordt naar het uniebureau gezonden, dat deze gaven doorzendt aan de betrokkene. As hij niet gezien is bij de gemeenten zal zijn inkomen navenant zijn.

Plaatselijke gemeente
Uit het bovenstaande zou men kunnen

konkluderen dat de plaatselijke gemeente in het geheel niet aan bod komt. Maar dat is niet waar, want ook de U.S.S.R.-baptisten zijn echte gemeentemensen, al hebben ze bepaalde zaken gedelegeerd aan hun voorgangers. De gemeentevergadering beslist uiteindelijk over de grondvragen. Voorbeeld: de ongeunieerde gemeente van broeder Georgi Vins in Kiew besloot twee jaar terug, met een krappe meerderheid van stemmen, zich bij de staat te laten registreren. Dit was dus niet het resultaat van staatsbemoeienis, maar een besluit van de gemeentevergadering. Wel zegt men, dat deze gemeente niet de gebruikelijke beperkingen heeft geaksepteerd. In hoeverre dit juist en mogelijk is, kan ik bevestigen noch ontkennen.

Diakenen

De gemeente heeft naast de presbyter verschillende diakenen aangesteld die de voorganger in alles bijstaan, voornamelijk in het preekwerk.
Er zijn vele samenkomsten: naast meestal drie diensten op zondag worden er ook in de week 3 à 4 keer kerkdiensten gehouden waarin meestal door twee broeders wordt gepreekt. Daarom heeft iedere gemeente vele prekers. In ieder geval zijn alle diakenen prekers. De gemeente in Tallinn (Estland) heeft 10 diakenen en 19 predikers; in Leningrad zijn 30 predikers. Er zijn in die gemeenten waarin de mán duidelijk domineert (maar dat is ook bij ons het geval!) zelfs vrouwelijke predikers, al wordt er onmiddellijk - als een soort „verzachtende omstandigheid"? - bij gezegd, dat ze niet geordineerd zijn en „dus" geen doop en avondmaal mogen bedienen. Ze mogen echter wel leren! Alleen daar waar geen bekwame mannen in de gemeente aanwezig zijn (vaak het geval tijdens de laatste wereldoorlog) mogen ook vrouwen doop en avondmaal bedienen.

Theologische opleiding

Het is een wonder van de Heer, dat de eenheid in de Al Unie Raad op een zodanig niveau staat, al moeten we er aan toevoegen dat een groot deel van de energie van de leiders dan ook besteed wordt ten dienste van die eenheid. Het is het werk van de heilige Geest. De tegenstellingen en verschillen in traditie, theologie en kultuur zijn zeer groot.

Het komt mij voor, dat het ontbreken van een gedegen theologische voorgangersopleiding fnuikend is voor de toekomst van de eenheid der gemeenten. Dit is natuurlijk menselijk gesproken.

Ik heb mijn oren niet kunnen geloven hoe onvoorstelbaar wettisch en moralistisch er hier en daar gedacht wordt (bij ons ook natuurlijk). Voorbeeld: iedere christen die gerookt heeft na zijn bekering wordt geschorst als lid van de gemeente; hetzelfde lot is iemand beschoren, die wijn of sterke drank heeft gedronken.
Jonge mensen worden verondersteld elkaar de eerste zoen te geven, nadat hun huwelijk in de gemeente is bevestigd... Toen ik mijn zegsman in dezen vroeg, of hij dan geloofde dat de jonge mensen zich aan deze regel hielden keek hij mij niet begrijpend aan. Het gold hier nl. een vaststaande regel, die met excommunicatie gestraft wordt; daaraan twijfel je niet. Maar men is ook barmhartig. Het opnamebeleid van hen die schuld belijden is erg ruim en ik heb de indruk dat men dan en daar grote steun geeft aan een boetelling. Men moet stellen dat de gemeentelijke tucht schijnbaar onaangevochten funktioneert. Maar hoe lang nog? Want ook daar zal de sekularisatie doordringen.

Theologische doordenking van deze ethische vragen, maar vooral van de vraag van de taak en opdracht van de gemeente in een kommunistische wereld is uiterst noodzakelijk. De staat gunt de kerk slechts een marginale ruimte ,om de religieuze behoeften der mensen te bevredigen'. Maar daarmee kunnen christenen zich uiteindelijk niet tevreden stellen.

Het gaat ons als baptisten niet om de gemeente maar om het Koninkrijk Gods.

De gemeente is een representant van de Messias die het Koninkrijk predikte en overal tekenen oprichtte van dat rijk.

Christenen in kommunistische landen kunnen zich niet ongestraft laten drukken in het hoekje van de sekte. Ze bergen door dit alles het gevaar in zich geestelijke getto's te worden. Dat moge God verhoeden.

We hebben elkaar nodig in Europa bij het doordenken van de zin en diepte van ons christen-zijn.

Th. van der Laan

DE LEER DER KLEINE DINGEN

„Vele kleintjes maken één grote", zeggen we dan. Doen is een andere zaak, die wat inspanning vergt.
Elke dag ontvangen we haast post: de één veel, de ander weinig. Het kost niet zoveel inspanning even de postzegel van de envelop te scheuren en in een doosje of blikje te deponeren.
Als er dan achter in de kerk een grote doos staat en als er geregeld aan herinnerd wordt daar alle gebruikte postzegels in te doen, is er ook vast nog wel iemand in de gemeente te vinden die eens per half jaar de grote hoeveelheid door wil sturen aan: de heer K. Kuperus, Simsonstraat 5 1e, Amsterdam.
Weet u dat er al meer dan *f* 2,000,— door deze „kleine dingen" voor de zending werd verdiend en dat, als **ook u** mee doet dit bedrag nog veel groter kan worden?

E. A. D.-P.

Ds TH. VAN DER LAAN NAAR INDONESIE EN AUSTRALIE

Ds Th. van der Laan, algemeen sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, is verleden week naar Indonesië vertrokken. Van 24 juli tot en met 4 augustus zal ds Van der Laan, mede namens de Baptisten Wereldalliantie, verschillende gemeenten in Indonesië bezoeken om kennis te nemen van de arbeid daar.

Daarna zal ds Van der Laan drie weken (4-25 augustus) in Australië verblijven, o.a. om deel te nemen aan de vergaderingen van de General Council van de B.W.A. in Melbourne (16-22 augustus). In Sydney en allerlei steden in North South Wales zal hij gemeenten bezoeken en op diverse bijeenkomsten spreken. Op 29 augustus zal de terugreis via Sri Lanka (Ceylon) worden gemaakt.

ZENDELING Ds J. B. VAN DER VEEN VERZORGT IN AUGUSTUS ,ZONDAGAVONDLEZINGEN' VAN N.C.R.V.

Ds J. B. van der Veen, zendeling met verlof uit Kameroen zal gedurende de maand augustus de zgn. Zondagavondlezingen (radio) verzorgen. Het thema van de lezingen van ds Van der Veen is Woord en weerwoord. De uitzendingen zijn van 7.10 tot 7.30 uur n.m.

AFSCHEID Ds G. H. W. PFLAUM

Zondag 15 augustus a.s. D.V. zal ds G. H. W. Pflaum afscheid nemen van de gemeente Pernis-Hoogvliet in verband met het feit dat hij het beroep van de baptistengemeente te Hoogezand heeft aangenomen.
De afscheidsdienst zal worden gehouden in de R.K.-kerk, Overhandstraat, Pernis. Aanvang 15.00 uur.
Ieder die deze dienst wil bijwonen is van harte welkom.

M. d. H.

BWA-BESTUUR VERGADERT IN AUSTRALIE

Onder voorzitterschap van David Y. K. Wong uit Hongkong, de huidige president van de Baptisten Wereldalliantie, zal 16-20 augustus a.s. in Melbourne, Australië de General Council - het algemeen bestuur - van de Baptisten Wereldalliantie worden gehouden. President Wong zal naar Australië reizen nadat hij eind juli Rusland en enkele andere Oost-Europese landen heeft bezocht.
Ook ds Th. van der Laan, Bilthoven, zal als lid van de General Council aan de vergaderingen deelnemen: Ds Van der Laan zal via Indonesië, waar hij enkele spreekbeurten vervult, naar Australië reizen.

Lezen en luisteren

We moeten Jakobs ervaringen bij Laban, zijn huwelijken, zijn welvaart, hoe ook verkregen, laten rusten, al zijn daarin veel uitdagende momenten. Veertien jaar na zijn aankomst bij Laban vluchtte hij met alles wat hij had, begaf zich op weg, trok over de rivier en sloeg de richting in naar het gebergte van Gilead. Al zijn rijkdom heeft het verlangen naar huis niet kunnen blussen.

Waarover u misschien wel eens gedacht heeft: hoe zit dat nou met het monogame huwelijk: Je leest vaker in de bijbel van mannen, door God tot een zeker doel uitverkoren, dat ze meer dan één vrouw hadden. Denk aan Abraham, Jakob, Mozes en helemaal bar wordt het als we van Salomo en zijn harem-lezen. Het moet u wel opvallen dat het geluk, de vrede in huis niet altijd steeg met het aantal vrouwen. Ik herinner u aan het verdriet dat Peninna aan Hanna bezorgde, beiden getrouwd met Elkana. Jakob had met niet minder dan vier vrouwen gemeenschap. In het Nieuwe Testament komen we de polygamie: het hebben van meer dan één vrouw, niet tegen. Wel het vraagstuk van de scheiding. Matt. 19 bericht daar over. Het is duidelijk dat men tijden en gewoonten niet zonder meer kan vergelijken. Gelovigen denken onwillekeurig aan het eerste huwelijk, dat van Adam en Eva, en vinden daar slechts één man en één vrouw: het is niet goed dat de mens alleen zij. Ik zal hem een hulp maken, die bij hem past. Dat woord passen geeft wel te denken, maar wie denkt daaraan als je Rachel ziet? Jakob, dacht ik, niet. Maar daarom hoeft het nog niet stuk te lopen. Ver verwijderd van dit natuurlijk gebeuren, maar door het woordgebruik in deze sfeer brengend, is dat God het volk Israël zijn vrouw noemt. In Hosea staat: Ik zal u Mij tot een bruid werven voor eeuwig. Als Paulus het over de liefde tussen man en vrouw heeft, vergelijkt hij zo: Dit geheimenis is groot, maar ik spreek met het oog op Christus en op de gemeente. Het huwelijk staat in onze dagen zwaar ter diskussie: zoals vele zaken die met het leven te maken hebben; voor hen die de geschriften kennen en de Geest ontvangen hebben is er toch wel licht, al willen wolken dat licht wel eens onderscheppen. Het monogame huwelijk is o.i. het schriftuurlijke, oorspronkelijke.

Terug naar Jakob die op reis gaat naar zijn verleden: Esau. Twintig jaar geleden had hij die merkwaardige droom. Nu heeft hij een nog merkwaardiger ontmoeting. U leest dat in Genesis 32: de worsteling aan de Jabbok, de grensrivier. Eenmaal vroeg hem zijn vader hoe zijn naam was. Esau, zegt hij, ik ben Esau, uw eerstgeborene. Hier wordt hem weer dezelfde vraag gesteld. Nu zegt hij: Jakob. Hij heeft zichzelf gezien, gevonden. Over die strijd kan ik u niets zeggen. Waarom zouden we ook elk verhaal moeten kunnen begrijpen? Hier strijdt een man met zichzelf, met zijn verleden, met zijn wezen, met de Allerhoogste en Allerlaatste, die niets vergeet, die alles vergeeft en het verleden uitwist door een nieuwe naam te geven. Hij mag onder een andere naam de toekomst ingaan. Maar een nieuwe naam helpt niet als zijn wezen niet veranderd wordt. Deze Jakob moet voortdurend weten dat hij hinkend door het leven ging en als hij nu nog verder mag gaan dan is dat ook genade. Wat ook aan manende herinnering overblijft, de zon is opgegaan over deze man toen hij door Pniël getrokken was.

Het treft ons vaker hoe God met mensen omging. Met hen wandelde en sprak en laten we eerlijk zijn, soms zouden we het ook voor ons begeren. Misschien ook niet want ik denk dat we ons zouden verbergen tussen het geboomte. U kent ook het woord: Heer, ga uit van mij want ik ben een zondig mens!

Dat zei Petrus toen Jezus zich in grote heerschappij bij een visvangst openbaarde. Maar waar zou ons geloof blijven als we aanschouwden? Van Mozes staat geschreven: Want hij bleef standvastig, als ziende de Onzienlijke. Dat is door het geloof gespannen staan en uitzien vol vertrouwen. Het is met gesloten ogen naar het onbekende land gaan.

Geloof geeft aan het leven een aparte dimensie! We houden op onze eigen zintuigen en onszelf te vertrouwen, wetend dat er nog een wereld is, die onze nacht verlicht. Het is beter in die wereld te wandelen en hier te hinken dan omgekeerd.

Huizinga

P.S. Er is in elk geval één broeder die deze rubriek leest. Het bewijs leverde hij mij door mij mee te delen dat ik me in het nummer van 9/16 juli had vergist.

Jakob was niet veertien jaar van huis, maar twintig. Zijn twee vrouwen kostten hem veertien jaar en zijn kudden daarna nog eens zes. Hij vond het zelf niet nodig dat het hier bekend gemaakt zou worden. Ik wel, want hij heeft gelijk. Zo zie je maar weer dat ook de schrijver zelf lezen moet. Luisteren wil hij wel.

Dank broeder. H.

OPGELET

De volgende nummers van DC verschijnen op 13 en 27 augustus a.s. Daarna weer iedere week.

Verantwoording

bijdragen en giften bij het Uniebureau binnengekomen in het eerste halfjaar 1976

Noodfonds:

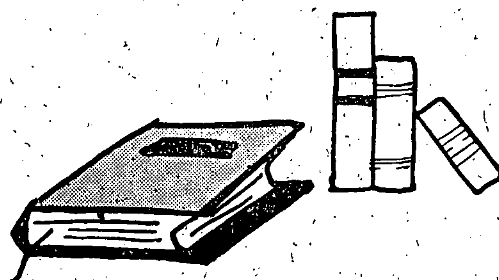
Amsterdam-C 10,—, Sneek 1000,—, Dokkum 250,—, Nieuwe Pekela 452,76, Staveren 243,90, Den Helder 107,05, Steenwijk 135,17, Zwolle 25,—, Utrecht-C 586,03, Makkum 417,85. Assen 135,—, Alblasserdam 114,93, Hengelo 1633,80, Krommenie 81,—, Drachten-Elim 225,86. Scheveningen 146,70, Utrecht-Noord 228,52, Heemskerk 121,05, Sneek 200,—, Workum 230,—, Emmercompascuum 718,50, Amsterdam-N 139,77, Apeldoorn 106,82, Hengelo 75,—, Hengelo 44,—, Vriescheloo 156,90, Sneek 1649,17, Utrecht-C 436,88, Rotterdam-C 268,—, Harderwijk 296,41, Vroomshoop 800,—, Pernis 230,—, Heerenveen 127,17, IJmond 250,—, Enschede 145,16, Harlingen 394,92, Amsterdam-C 160,60, Amsterdam-W 335,81, Emmercompascuum 15,—, Rotterdam-Z 323,31, Zwolle 98,68, Emmen 1573,62, Staveren 146,15, Hoogezand 179,60, Eindhoven 305,61, Utrecht-C 252,—, Utrecht-C 125,—, Steenwijk 49,39, Staveren 195,33, Alkmaar 59,30, Almelo - Geraniumstr. 359,66, Staveren 120,36, Assen 100,15, Apeldoorn 154,05, Groningen-N 658,16, Enschede 112,52, Den Haag 760,30, Den Haag 1500,—, Staveren 139,11, Hoogeveen 52,—, Hengelo 85,—, Utrecht-C 105,—, Groningen-Z 153,12, WB,E 50,—, HS,H 25,—, EJH,H 35,—, CJS,R 150,—, LR,NP 397,—, OO,S 25,—, JL,U 15,—, GO,S 30,—, WB,E 50,—, MZ,S 25,—, GG,V 50,—, GJ,G 10,—, LB,Z 10,—, HB,B 25,—, CJS,R 150,—, FJB,H 20,—, HO,K 25,—, EB,Z 25,—, GP,D 50,—, GWT,D 100,—, GD-H,D 25,—, GP-N,V 100,—, TJ,A 30,—, JM-P,A 25,—, JP-L,A 15,—, AK-B,E 25,—, HJH,G 10,—, GW,U 200,—, NN,M 309,—, WB,G 25,—, JMKP,L 100,—, CD,R 100,—, ERV-N,V 10,—, JS,H 25,—, WB,E 50,—, JS,H 100,—, HB,G 25,—, MR,S 215,45, EJH,H 35,—, WB,E 50,—, WB,E 50,—, HR,M 400,—, EJH,H 35,—, WB,E 50,—, kontaktgroep bejaarden Trefpunt Enschede 50,—, NBVB Utrecht-C 150,—.

N.B.J.B:

Siddeburen 11,72, Zwolle 74,05, Stadskanaal-N 126,—, Haulerwijk 36,20, Amsterdam-C 102,62, Groningen-Z 220,01, Almelo - Geraniumstraat 44,50, Delfzijl 33,31, Amsterdam-W 25,—, Amsterdam-N 53,96, Arnhem 135,08, Groningen-N 124,96, Rotterdam-Z 63,—, Enschede 128,83, Den Haag 50,—, Pernis 75,—, Emmen 242,23, Utrecht-N 23,22, Muntendam 148,71, Alblasserdam 20,64, Almelo - Geraniumstraat 39,89.

E.C.U.:

Siddeburen 60,53, Drachten - Elim 16,55, Den Helder 92,12, Stadskanaal-N 651,—, Haulerwijk 29,44, Amsterdam-C 103,27, Krommenie 25,95, Almelo - Geraniumstraat 100,—, Vriescheloo 176.92, Sneek 330,—, Harderwijk 94,40, Deventetr 103,21, Scheveningen 36,26, Groningen-Z 157,—, Harlingen 81,50, Den Helder 79,87, Apeldoorn 426,49, Hengelo 450,—, Musselkanaal 290,50, Vriescheloo 145,07, Utrecht-C 25,—, Rotterdam-C 83,44, Almelo - Geraniumstraat 206,98, Harderwijk 87,70, Deventer 116,10, Heerenveen 87,80, Harlingen 84,60, Amsterdam-C 51,43, Eindhoven 50,—, Enschede 353,51, Staveren 145,—, Haarlem 97,60, Emmercompascuum 218,36, Almelo - Geraniumstraat 129,74, Emmen 450,33, Makkum 175,—, Amsterdam-C 92,98, Drachten - Elim 118,71, Deventer 96,65, Den Haag 90,65, Alkmaar 57,50, Delfzijl 266,44, Amsterdam-W 100,—, Zwolle 98,40, Arnhem 1082,57, Amsterdam-C 30,10, Noordbergum 303,96, Deventer 98,14,

Wat zullen we lezen?

zondag	1 augustus	Ps 119 : 25-32	De weg der waarheid
maandag	2 augustus	Joh. 3 : 1-12	Herboren uit water en Geest
dinsdag	3 augustus	Joh. 3 : 13-21	De Naam van Gods Zoon
woensdag	4 augustus	Joh. 3 : 22-36	Alles in zijn handen
donderdag	5 augustus	Joh. 4 : 1-26	Gesprek tussen twee werelden
vrijdag	6 augustus	Joh. 4 : 27-42	Kom zien naar een man
zaterdag	7 augustus	Ps 119 : 33-40	Onderricht mij
zondag	8 augustus	Ps 119 : 41-48	Ik vertrouw op uw woord
maandag	9 augustus	Joh. 4 : 43-54	Het verzoek van een heiden
dinsdag	10 augustus	Joh. 5 : 1-18	Met God gelijk?
woensdag	11 augustus	Joh. 5 : 19-30	De Mensenzoon
donderdag	12 augustus	Joh. 5 : 31-47	Niet aangenomen...
vrijdag	13 augustus	Joh. 6 : 1-15	Verzadiging in de woestijn
zaterdag	14 augustus	Ps 119 : 49-56	Het woord tot uw knecht

Harderwijk 91,51, Groningen-N 1001,34, Rotterdam-Z 497,—, Harlingen 180,02, Musselkanaal 230,50, Apeldoorn 351,07, Almelo - Geraniumstraat 168,11, Enschede 110,75, Almelo - Geraniumstraat 193,03, Leiden 451,62, Den Haag 450,—, Pernis 380,—, Heerenveen 160,—, Emmen 927,93, Utrecht-N. 186,08, Muntendam 304,55, Heerenveen 129,45, Hoogezand 588,22, Amsterdam-C 37,60, Groningen-Z 135,15, Alblasserdam 165,41, Hengelo 640,—, Staveren 100,—, Harderwijk 121,47, Almelo - Geraniumstraat 130,47, GD-H,D 50,—, GB,B 100,—.

C.v.d.O.:

Enschede 108,95, Siddeburen 87,54, Drachten - Elim 123,71, Deventer 88,86, Groningen-Z 177,85, Stadskanaal-N 941,50, Amsterdam-C 263,88, Almelo - Geraniumstraat 151,86, Almelo - Geraniumstraat 100,—, Sneek 750,—, Heerenveen 114,24, Hoogeveen 371,15, Harderwijk 74,16, Deventer 91,52, Scheveningen 45,50, Harlingen 175,21, Krommenie 33,75, Apeldoorn 318,24, Hengelo 480,—, Musselkanaal 391,75, Vriescheloo 129,88, Zwolle 86,85, Rotterdam-C 125,83, Almelo - Geraniumstraat 132,41, Harderwijk 98,65, Deventer 94,76, Pernis 256,18, Harlingen 25,—, Vroomshoop 185,—, Amsterdam-C 98,71, Enschede 364,65, Staveren 150,—, Den Helder 83,70, Haarlem 132,31, Emmercompascuum 192,40, Emmen 718,99, Almelo - Geraniumstraat 136,62, Makkum 175,—, Eindhoven 363,24, Amsterdam-C 59,61, Drachten - Elim 170,71, Deventer 114,93, Harderwijk 125,07, Den Haag 283,05, Alkmaar 163,77, Delfzijl 299,74, Amsterdam-W 175,—, Harlingen 144,47, Den Helder 62,19, Borne 36,25, Amsterdam-N 116,06, Arnhem 1105,41, Amsterdam-C 108,30, Heerenveen 220,—, Noordbergum 393,63, Almelo - Geraniumstraat 321,61, Deventer 99,40, Assen 92,40, Groningen-N 1022,56 Rotterdam-Z 509,25, Harlingen 20,—, Groningen-Z 187,40, Musselkanaal 219,90, Apeldoorn 121,13, Almelo - Geraniumstraat 170,81, Groningen-N 65,06, Enschede 105,06, Den Helder 73,72, Den Haag 550,—, Pernis 300,—, Heerenveen 220,—, Emmen 778,72, Utrecht-N 190,01, Muntendam 373,75, Zwolle 128,20, Vroomshoop 103,—, Amsterdam-C 109,36, Hoogezand 815,05, Alblasserdam 168,89, Hengelo 750,—, Staveren 150,—, Harderwijk 89,86, Den Helder 128,42, Harlingen 125,43, HTK,V 25,—, GD-H,D 50,—, N.B.V.B. - Nieuwe Pekela 25,—.

U.Z.C.:

Enschede 1412,51, Siddeburen 206,17, Drachten - Elim 286,51, Deventer 85,93, Almelo - Geraniumstraat 91,02, Almelo - Nieuwstraat 91,02, Den Helder 107,26, Amsterdam-C 194,35, Haarlem 200,—, Almelo - Geraniumstraat 25,—, Valthermond 245,—, Sneek 650,—, Almelo - Geraniumstraat 187,62, Zwolle 184,44, Hoogeveen 439,75, Steenwijk 209,77, Harderwijk 136,18, Krommenie 44,70, Deventer 260,93, Leiden 312,09, Ter Apel 280,—, Almelo - Geraniumstraat 177,04, Scheveningen 63,35, Borne 100,30, Harlingen 208,32, Den Helder 52,25, Emmeloord 30,85, Apeldoorn 800,40, Hengelo 600,—, Musselkanaal 714,70, Utrecht-C 25,—, Rotterdam-C 98,16, Harderwijk 94,90, Deventer 114,06, Pernis 500,—, Harlingen 198,26, Vroomshoop 950,44, Enschede 240,71, Amsterdam-C 76,95, Staveren 250,—, Den Helder 79,25, Haarlem 312,46, Emmeloord 35,20, Emmercompascuum 661,20, Emmen 392,18, Makkum 175,—, Hoogezand 534,04, Amsterdam-C 51,71, Groningen-Z 186,35, Drachten - Elim 292,12, Deventer 113,38, Harderwijk 78,70, Steenwijk 102,59, Alkmaar 133,10, Delfzijl 666,09, Amsterdam-W 400,—, Harlingen 189,87, Zwolle 155,—, Borne 87,67, Den Helder 97,—, Emmeloord 41,75, Amsterdam-N 263,81, Almelo - Geraniumstraat 338,—, Nieuw Weerdinge 750,—, Arnhem 2676,94, Amsterdam-C 74,65, Borne 100,10, Deventer 388,44, Stadskanaal-N 1450,—, Leiden 259,02, Assen 111,47, Groningen-N 2476,32, Rotterdam-Z 1230,25, Harlingen 266,15, Musselkanaal 455,25, Apeldoorn 484,25, Ter Apel 375,—, Emmeloord 35,70, Enschede 566,17, Den Helder 83,90, Pernis 137,89, Heerenveen 670,—, Emmen 2971,50, Utrecht-N 460,14, Muntendam 942,42, Vroomshoop 187,—, Almelo - Geraniumstraat 170,40, Hoogezand 821,46, Amsterdam-C 259,05, Alblasserdam 409,01, Emmeloord 111,50, Alblasserdam 192,49, Heerenveen 388,56, Staveren 350,—, Hengelo 845,—, Almelo - Geraniumstraat 268,17, Harderwijk 100,68, Zuidlaren 352,23, Groningen-Z 472,05, Den Helder 74,40, Harlingen 328,51, Krommenie 36,—, PK,U 10,—, HGW,E 7,50, JL,U 30,—, LR,NP 1191,—, HK,H 10,—, J S-S,G 40,—, PK,U 10,—, KK,A 620,— (postzegels), CMB-B,G 10,—, HGW,E 7,50, JS-S,G 40,—, GD-H,D 350,—, HK,H 10,—, PK,U 10,—, HGW,E 7,50, HS,H 25,—, KK,A 623,55 (postzegels), OKV,N 3000,—, JS-S,G 40,—, DPW,BD 88,25, HK,H 10,—, FGR,U 5,—, GW,U 35,—, HGW,E 7,50, JS-S,G 40,—, HK,H 10,—, TV,S 100,—, PK,U 10,—, HGW,E 7,50, JL,U 25,—, GL,H 50,— (postzegels), HR,M 1000,—, JS-S,G 40,—, GDN,W 50,—, HK,H 10,—, LR,NP 1000,—, PK,U 10,—, WB,E 150,—, HGW,E 7,50, JL,U 50,—, KK,A 855,— (postzegels), Tabitha Scheveningen 1000,—, Landdag Schipborg 300,—, bejaardengroep Hoogezand - Foxhol 117,65, N.B.V.B. Den Haag 70,—, Da Costaschool Hengelo 30,—, Groen van Prinstererschool Hengelo 35,—, Zondagsschool 't Mosterdzaadje Heeg 1200,—, Timotheusschool Amsterdam 60,—, Gewest Holland „Ndiki" 3165,—, J.M.C. 1600,— (Mokolo), Gewest Groningen „Nkondjock" 1645,11, Harlingen 25,— (auto J. v. d. Veen), A. de Vries, Cie. Ontm. Diensten 100,— (auto J. v. d. Veen), Ned. Prot. Gem. Bramsche 400,— (jeugdcentrum Dagai), ds J. W. Weenink 10.000,— (legaat), Noordbergum 313,93 (werelddiakonaat), Den Haag 236,71 (werelddiakonaat).

Allen die bijgedragen hebben, hartelijk dank.

In het eerste halfjaar werd aan vrijwillige bijdragen van gemeenten ontvangen: (tussen haakjes de bijdragen in hetzelfde tijdvak van 1975)

E.C.U.	15.980,25	(12.251,54)
C.v.d.O.	20.007,03	(15.420,06)
U.Z.C.	38.664,48	(36.098,54)
N.B.J.B.	1.778,93	(1.622,15)

Uitgaande van de begrotingscijfers voor de takken van arbeid had reeds bij het Uniebureau in het eerste halfjaar 1976 binnen moeten zijn:

E.C.U.	29.850,—
C.v.d.O.	30.500,—
U.Z.C.	73.865,—
N.B.J.B.	3.750,—

Een nadere toelichting is overbodig.

Graag worden uw bijdragen ontvangen op giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten, Bilthoven. A. v. d. H.

gemeenteberichten

DOOPDIENST IN DELFZIJL

Delfzijl - (P.W.B.). Het is voor een gemeente altijd weer een feestdag als we vruchten mogen zien op het gestrooide zaad. Zo ook in onze gemeente.

In dit geval was het een broeder die op de eerste zondag van de Interland Evangelisatie-week (gehouden in de maand mei) de uitnodigende liefde van God niet kon weerstaan en zijn hart aan de Heer gaf en nadien ook graag gedoopt wou worden.

En zo was er blijdschap in onze gemeente op zondag 18 juli toen deze broeder op zijn belijdenis gedoopt werd door ds Kos, die voor deze gelegenheid nog weer in ons midden was.

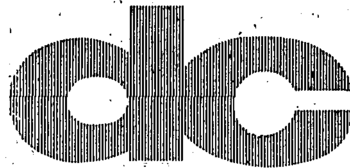
Ds Kos sprak naar aanleiding van Jozua 24, waar Jozua het volk wijst hoe groot de trouw en liefde van God in het verleden zijn geweest en dat ook in de toekomst wil doen, mits het volk wil wandelen in de weg des Heren.

„Kiest dan heden wie gij dienen wilt"; dit kwam in deze prediking heel duidelijk naar voren. Dit geldt immers niet alleen de Israëlieten, maar even goed een ieder van ons.

Met een duidelijk „ja" werden de gebruikelijke vragen door onze broeder beantwoord, waarna de doopsbediening plaats vond.

Student br. P. Wijchers leidde 's avonds de

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

avondmaalsdienst, nog even doorgaand op de prediking van deze morgen waarover zoveel valt te zeggen en van te leren.
Bij de eigenlijke avondmaalsviering werd onze jonge broeder welkom geheten door ouderling br Jan Oldenburg.
Al met al een bijzonder fijne dag, waarin ondanks de vele vakanties beide diensten zeer goed bezocht waren.

LEZERS AAN HET WOORD

Geachte ds Van Dam,

In het artikel „Kerkgang is nodig" van ds C. van Wier (De Christen no. 28/29) staan enkele uitlatingen die mijns inziens niet met elkaar in overeenstemming zijn. Eerst wordt opgemerkt dat het gebruik van de kerk als politiek middel een dwaalleer is. Daarna wordt gesteld dat het voor velen te moeilijk is om aan de eis „Bekeert U" te voldoen. Ds Van Wier merkt dus op, dat het eerste niet mag, maar dat het tweede moet.
Dit is één tegenstrijdigheid; immers, als men zich bekeert en dan niet meer leeft vanuit het „ik", maar vanuit het „Gij", leidt dat dan niet tot de meest radikale politiek die we kennen? Het liefhebben van God boven alles en de daaruit voortvloeiende liefde voor de naaste evenveel als voor ons zelf moet ook en vooral tot uitdrukking komen in een radikale politiek. Deze liefde leidt tot het afstand doen van onze rijkdom, tot het niet meer willen meedoen aan een vernietigende bewapeningswedloop, tot hulp aan zieken, invaliden en werklozen (dus goede sociale voorzieningen), tot hulp aan allen die verdrukt en gemarteld worden in landen in het Westen (Spanje), Zuiden (Zuid-Amerika, Zuid-Afrika) en Oosten (Rusland) - (zie Matth. 25 : 31-46). Dit alles vloeit voort, niet uit aardse idealen, maar uit de liefde voor God en Zijn Schepping.
Inderdaad komt velen de eis: „Bekeert U" niet gelegen, net zoals hij de rijke jongeling niet gelegen kwam (Matth. 19 : 16-26). Maar toch zullen we aan de eis gehoor moeten geven, waarbij we elkaars hulp nodig hebben, een hulp die we in de kerk zullen moeten krijgen en die we bovenal van God mogen verwachten.

Amsterdam — Hans Broertjes

BAPTISTEN IN NOORD-IERLAND

Tijdens een weekend waarin zich opnieuw veel gewelddadigheden voordeden (13 doden) kwam de Algemene Vergadering van de Baptisten Unie van Ierland in Ulster bijeen. Uit de jaarrapporten bleek, dat er in de 83 aangesloten gemeenten 417 personen werden gedoopt; het ledental bedraagt thans 7.346.

NIEUWE STUDIEKOMMISSIE VAN BWA ‚GEMEENTELIJK LEVEN'

De Baptisten Wereldalliantie heeft een nieuwe studiekommissie benoemd die zich zal bezighouden met de vraag hoe de plaatselijke gemeente zich in de verschillende delen van de wereld gedraagt en kan gedragen. Tot voorzitter van deze kommissie is dr Carl H. Lundquist van St. Paul, Minn. (USA) benoemd. Onder de uit Europa afkomstige leden van de kommissie bevindt zich ook ds Th. van der Laan.

MUTATIES JAARBOEKJE

De volgende wijzigingen dienen in de adressenlijst van het adresboekje te worden aangebracht:

pagina 19: Apeldoorn, P: M. Baas
pagina 19: Delfzijl, V: Vakant
pagina 24: Staveren, V: A. Nijland
pagina 25: Vroomshoop, V: W. Kos Westerhaar, V: W. Kos
pagina 32: M. Baas, Kruizemuntstraat 175, Apeldoorn; tel. 055-264530 tussenvoegen
pagina 32: J. W. Bos-Karsies, tel. wordt 05980-93067
pagina 32: D. Boschma, Oostersingel 40, Dokkum, wordt De Woudhorne 6, Dokkum
pagina 36: P. Kooyman, Rotterdam: adres moet zijn Huygensstraat 14 b
pagina 36: W. Kos, Delfzijl wordt Beatrixstraat 9, Vroomshoop; tel. 05498-1936
pagina 36: R. Kos-Servaas, Delfzijl wordt Beatrixstraat 9, Vroomshoop; tel. 05498-1936
pagina 37: C. v. d. Mei, Vinkeveen wordt Fazantenkamp 903, Maarssenbroek
pagina 38: A. Nijland, Bilthoven wordt Voorstraat 81, Staveren; tel. 05149-229
pagina 39: R. D. A. Scholten, doorhalen
pagina 39: H. J. Stukker, Hengelo wordt De Lairressestraat 8, Oud Beyerland; tel. 01820-2100 toestel 148

55-JARIG HUWELIJK

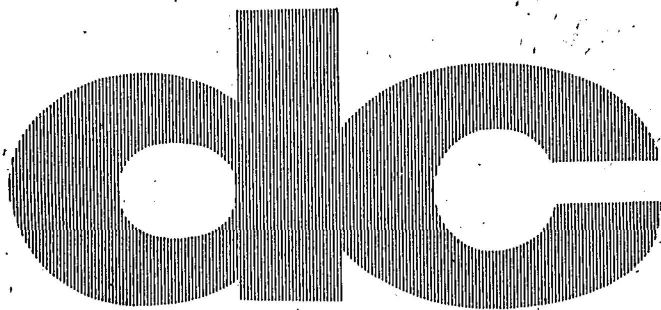
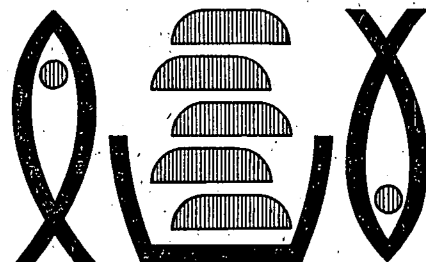
Blij en dankbaar zijn wij dat God onze ouders
H. KUIPERS
en
G. KUIPERS-TER BRAAK
op 11 augustus a.s. D.V. de dag wil doen beleven dat zij 55 jaar samen hun huwelijksweg mogen gaan.
Hengelo, Dorastraat 6.
Hun dankbare kinderen

Weduwe 58 jaar, noorden des lands, baptiste, zoekt kennismaking met dito heer om eenzaamheid op te lossen. Geheimhouding verzekerd. Brieven onder nr. 4550 bureau van dit blad.

Op 12 juli 1976 nam de Heer tot Zich onze broeder
BERNARDUS BEEUWKES
echtgenoot van G. Beeuwkes-v. d. Peppel, op de leeftijd van 64 jaar.
De Here bewaart de eenvoudigen (Psalm 116 : 6).
Baptistengemeente Enschede

Op 16 juli 1976 heeft de Heer thuisgehaald onze zuster
IETJE CADEE-WOLDHUIS
op de leeftijd van 66 jaar.
Baptistengemeente Groningen-Zuid

God riep tot Zich in Heerlijkheid onze broeder
ROELOF BLAAUW
op de leeftijd van 15 jaar.
Psalm 119 : 25-32.
Rotterdam, juli 1976
Baptistengemeente Rotterdam-Zuid

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 32/33 - 13/20 augustus 1976

Radio helpt mensen in China aan met de handgeschreven bijbels

Week in week uit buigen honderden en waarschijnlijk duizenden Chinezen zich over hun radiotoestel. Het volume staat zo laag dat buitenstaanders niet kunnen horen op welk station ze hebben afgestemd. Maar hoog genoeg om zelf te kunnen luisteren.
Voor hen liggen vellen grauw papier. IJverig schrijven ze op wat de stem dikteert. Ze zijn bezig hun eigen bijbel te vervaardigen.

Per jaar trekt de Wereldbond van Bijbelgenootschappen *f* 97.200,— uit om radio-uitzendingen te financieren via de Far East Broadcasting Company in Hongkong. De FEBC zendt wekelijks twee programma's uit voor luisteraars in het uitgestrekte China van Mao. Het ene heet „Groot Nieuws voor Moderne Mensen" en het andere „Tijd voor Gedachten over God". Het eerste programma richt zich vooral op mensen die nooit van de bijbel gehoord hebben, het tweede op christenen. Beide programma's worden uitgezonden in het Mandarijn, de nationale taal van China, en Kantonees, het dialekt dat in het Zuiden wordt gesproken.

De programma's worden door een vaste staf van ervaren radiomensen gemaakt, die geleid wordt door ds Kenneth Lo, direkteur van FEBC. De stemmen zijn met zorg gekozen. Zelfs de aankondigers zijn akteurs met jaren ervaring.

Hongkong stuurt de studiobanden naar het FEBC-station in Manilla op de Filippijnen, dat via de korte golf uitzendt en naar het zojuist geopende station in Zambales op Noord-Luzon dat gebruik maakt van de middengolf. Bovendien worden de programma's overgenomen door zenders in Ghezu, Zuid-Korea en San Francisco.

De programmamakers wekken hun luisteraars in China niet op om te schrijven. Hun post wordt gecensureerd en als blijkt dat bepaalde mensen regelmatig luisteren komen ze in een slecht daglicht te staan. Wel worden gesprekken gevoerd met christenen die familieleden in China bezocht hebben.

Toch zijn er steeds weer luisteraars die desondanks de moeite nemen - en het gevaar trotseren - om te schrijven. Een van hen schreef:

> „Het Groot Nieuwsprogramma is echt een steun, maar het is te kort, maak alstublieft een langer programma".

Een ander vroeg een nieuw testament en voegde er aan toe:

> „Kunt u niet gebruik maken van een sterkere zender, dan zouden we een veel betere ontvangst hebben".

Een blinde christen schreef:

> „Ik luister iedere keer naar het programma in het Kantonees. Kan het niet wat langer duren?"

Verschillende luisteraars vertelden hoe eenzaam ze waren in een land waar het vaak niet mogelijk is gemeenschap te hebben met geloofsgenoten en waar geen christelijke lektuur te verkrijgen is. Zo schreef iemand:

> „Ik luister altijd naar het Groot Nieuws-programma en voel me gedwongen u te danken... Ik hoop dat u me ook wat wijze lessen uit de bijbel door kunt geven die mij in mijn eenzaamheid helpen".

Een jongen vroeg om een speciaal programma over wat de bijbel leert over het huwelijk.

Hoe erg het gevonden wordt dat er geen bijbels beschikbaar zijn blijkt uit een andere brief:

> „Onze bijbels en andere christelijke boeken zijn verbrand... Omdat die er niet meer zijn weten we niet veel van het christelijk geloof af. Ik zit vol met vragen over het christelijk geloof maar ik weet niet waar ik de antwoorden zou kunnen vinden. Soms praat ik met mensen over Christus, maar zonder het Woord van God kan ik niet goed uitleggen wat ik bedoel".

Het programma „Tijd voor Gedachten over God" richt zich speciaal op deze mensen. In dit programma worden gehele bijbelboeken gedikteerd. Uit de brieven blijkt, dat velen bezig zijn om zich op deze wijze een bijbel aan te schaffen.
Ook het Nederlands Bijbelgenootschap helpt deze programma's te financieren. In de afgelopen jaren hebben verenigingen, scholen en plaatselijke afdelingen akties georganiseerd om dit werk mogelijk te maken. Daardoor kunnen de mensen in China via de nieuwste elektronische media geholpen worden aan de oudste vorm waarin het geboekstaafde Woord van God doorgegeven werd, een met de hand geschreven bijbel.

ECHTPAAR VAN DER VEEN OPNIEUW NAAR KAMEROEN

Op zondag 5 september a.s. zal het zendingsechtpaar Van der Veen-Vorsteveld vanuit de gemeente Rotterdam-Centrum opnieuw uitgezonden worden naar onze zustergemeenten in Kameroen. Belangstellenden worden hartelijk uitgenodigd tot het bijwonen van deze uitzendingsdienst, waarin zij de gelegenheid zullen hebben persoonlijk afscheid te nemen van br en zr Van der Veen. De dienst begint om 16.00 uur en wordt gehouden in de Dr. Feisserkapel, Proveniersstraat 52, Rotterdam. Voor eventuele inlichtingen: J. Kuipers, Pijnboomweg 34, Gouda. tel. 01820-17838.

AFSCHEID DS H. VAN DER WERF

De Raden van de baptistengemeenten Doetinchem en Zutphen delen mede, dat op zondag 12 september 1976 ds H. van der Werf afscheid zal nemen van de beide gemeenten.
Ds H. van der Werf aanvaardde het beroep van de gemeente te Delfzijl.
De afscheidsdienst wordt gehouden in de Kapel van de baptistengemeente, Burg. Van Nispenstraat 19 te Doetinchem om 10 uur v.m.
Allen die deze dienst willen bijwonen zijn van harte welkom.
Namens de Raden van de baptistengemeenten te Doetinchem: G. van Manen, sekretaris, en te Zutphen: F. Modderkolk, sekretaris.

DS P. VAN DER WERF (WINSCHOTEN) AANVAARDDE BENOEMING TOT UNIE-SEKRETARIS NIET

Ds P. van der Werf te Winschoten, onlangs door de Commissie der Unie benoemd in de a.s. vakature van ds Th. van der Laan heeft meegedeeld de benoeming tot algemeen sekretaris van de Unie niet te kunnen aanvaarden.

Baptisten van Denemarken hielden ‚synode'

door Hanna Kristensen

Van 29 juni tot 4 juli jl. werd in Töllöse de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Deense Baptisten Unie gehouden. De morgenvergaderingen waren als gebruikelijk zakelijke bijeenkomsten, waar gediskussieerd werd, verslagen werden besproken en begrotingen etc. werden aanvaard.

De middagen waren echter deze keer gewijd aan de „synode-vergadering", die gedurende 1972-1976 door de bij de Unie aangesloten gemeenten was voorbereid. In die jaren waren vragen van gemeenteleden verzameld, waaruit bleek wat in studie moest worden genomen en waarover moest worden gediskussieerd. De honderden vragen waren onderverdeeld in zes hoofdonderwerpen. Vier ervan werden tijdens deze „synode-vergadering" behandeld: gemeenschap in de gemeente; de prediking van het heil, geloof en doop; evangelisatie; politieke en maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente.

Een niet-voorganger gaf bij elk onderwerp een bijbelstudie; daarna volgden inleidingen, groepsdiskussies en plenaire zittingen waarin opmerkingen gemaakt werden door iedereen, door voorgangers en niet-voorgangers, door baptisten en door bezoekers van andere kerkgenootschappen. Er waren gasten uitgenodigd van de Lutherse Kerk, de Katholieke Kerk en van andere vrije kerken. Ook waren er baptisten uit het buitenland aanwezig: Sovjet-Unie, Rwanda en andere Skandinavische landen.

De meest levendige diskussies werden gevoerd bij de onderwerpen „open lidmaatschap" en de „politieke verantwoordelijkheid van de gemeente".
Tijdens de avondbijeenkomsten waren er verschillende programma's; in enkele was er gelegenheid verder te diskussiëren, in andere konden konserten worden beluisterd. De musical „Verzoening", waarvan de première plaats vond op het 13e BWA-wereldkongres verleden zomer in Stockholm, werd nu opgevoerd met Deense zangers. Tijdens een andere avond was er een Gezinsspel, waar jong en oud deelnamen aan folkloristische dansen. Op de avond die gewijd was aan de zending was het onderwerp: wat kunnen we leren van de ontwikkelingslanden?
Voor deze „synode-vergadering" werden drie boeken gepubliceerd; één over een baptisten-pionier in Denemarken, één over een sociologisch onderzoek onder Deense baptisten als minderheidsgroep; het derde was een supplement op het liederenboek. Met deze 90 nieuwe liederen was er alle reden om te zingen.
Vooraf was vastgesteld, dat door deze „synode" geen resoluties zouden worden aangenomen noch besluiten genomen. Het ging er in de eerstte plaats om, als christenen en baptisten bezig te zijn met belangrijke vragen.
Aan het eind van de bijeenkomsten werd de vergadering systematisch samengevat door een jonge theoloog. Hij koos voor de woorden „groei" en „openheid", hetgeen uitdrukking gaf aan de gevoelens en visie van de 173 afgevaardigden en bijna 600 deelnemers.

Konferentie voor gemeente en evangelisatie

De Here Here heeft mij als een leerling leren spreken om met het woord de moede te kunnen ondersteunen (Jes. 50 : 4).

Programma van de konferentie voor gemeente en evangelisatie op 4, 5 en 6 oktober te Dalfsen.
Medewerken o.a. ds Andrew MacRae, Schotland; ds G. van 't Wout; ds R. Reiling.

MAANDAG

10.30-11.30	Aankomst (koffie)
11.30-12.00	Opening (welkom + bidstond)
12.30	Warme maaltijd
14.00-15.00	*Inleiding op het thema*
15.00-15.30	Pauze (thee)
15.30-17.00	Toerusting van de gemeente (I)
18.00-18.30	Broodmaaltijd
19.30-21.00	Berichten uit de praktijk

DINSDAG

8.00	Bidstonden
8.30	Ontbijt
9.15-10.00	Bijbelstudie
10.00-10.30	Koffie
10.30-12.00	Nagesprekken aan de hand van samenvattingen/vragen
12.30	Warme maaltijd
14.30-15.30	Toerusting van de gemeente (II)
15.30-16.00	Pauze (thee)
16.00-17.00	Praktische toepassing
18.00-18.30	Broodmaaltijd
20.00-21.00	Wijdingsdienst

WOENSDAG

8.00	Bidstonden
8.30	Ontbijt
9.15-10.00	Bijbelstudie
10.00-10.30	Koffie
10.30-12.00	Groepsgesprekken
12.30	Warme maaltijd
13.30-14.30	Slotzitting (beantwoording van vragen, konklusie, slotwoord)
14.30	Thee en afscheid
15.00	Vertrek

(Wijziging van de indeling is mogelijk)

Prijs voor de hele konferentie *f* 50,— te betalen bij aankomst.

Aanmeldingsformulier aanvragen bij ds R. Reiling, Indus 17, Dordrecht; tel. 078-73170.

ZAND en ZAAD

Meerdere weken geleden had ik in de rubriek ,,Lezen en luisteren" enige woorden aan bekering gewijd en vóór een avondbijeenkomst in een gemeente verzekerde een broeder mij dat hij een en ander met instemming had gelezen.

Het stond in dit blad van 7 mei jl. en ik heb het nog eens opgezocht om het te herlezen. Daar stond - het ging dus over wat wij bekering plegen te noemen -: Wat was dat nu eigenlijk? Achteraf gezien. Was het een diepe ingreep in uw bestaan of was het een lichte geestelijke ervaring zoals ook anderen van uw jonge leeftijd die hadden? Ik behoorde mij te verheugen als ik verneem van een bekering. Wat mij daarbij soms dwars zit is de gedachte dat een, met name jeugdig, mens via een bijna vaste methode ertoe gebracht wordt voor de verlossing te danken. Nu is hij bekeerd, een kind van God.

Tot zover 7 mei. Maar het denken over bekering stopt niet. Het werd bij mij alles weer stevig opgewoeld toen ik een bijeenkomst bezocht, waarin de spreker met alle inspanning het schema hanteerde van de ellende van de zonde, van nood en eenzaamheid en anderzijds opriep hier en nu te geloven in Jezus Christus, die de weg is, de waarheid en het leven. Hij nodigde uit de ,,stap" te doen, op te staan en naar voren te komen.

Ik herinner mij zulke samenkomsten meerdere malen te hebben bezocht en daarin zelfs te hebben meegewerkt, zij het misschien iets gereserveerder. Nu vroeg ik mij af of 't zo moest, of althans zo ook kon ten behoeve van diegenen, die wellicht zo moesten worden aangesproken. Her en der schijnt deze wijze van prediken zeer gewaardeerd te worden, maar dat hoeft niet te betekenen dat zij de enige of de juiste zou zijn. De enige zeker niet. De juiste?

Misschien kan het niet, want wie is hem gelijk, maar dan kijk je toch even naar Jezus en je vraagt je af hoe hij het deed. Herinnert u zich een gesprek of woord waarin hij de als zondaren gebrandmerkten aansprak op hun zonden? Hij deed het duidelijk wel aan het adres van schriftgeleerden en farizeeën, godsdienstige mensen die van God zelf niet zoveel wisten al kenden zij de Schriften en de geschiedenis. Het is niet ondenkbaar dat de leeftijd van de prediker iets te maken heeft met het woord dat hij brengt. Komt men in een levensperiode waarin men woorden begint te wikken en te wegen omdat men ontdekt heeft dat elk woord een lading heeft, die de boodschap kan verdonkeren of verklaren, dan wordt men ook voorzichtig in het gebuik van een zoveel omvattend woord als bekering. Het duidt zulk een uitermate belangrijke beslissing aan. Immers gaat het om dood of leven en wie zou iemand weg willen laten gaan met een verwarde of zelfs misleidende gedachte omtrent die zaak. Om mijzelf, en u, enige vragen te stellen: Was mijn bekering een rimpeling in mijn gemoedsleven; een besluit mijnerzijds na ampele overweging; een antwoord op de werkingen van Gods Geest; een eerste reaktie op de plaatsgevonden wedergeboorte; een radikale ommekeer in mijn bestaan? Het zou wel eens kunnen zijn dat wij, het woord bekering bedenkend, teveel naar Saulus kijken, die krachtdadig omvergeworpen wordt. Iets dergelijks lezen we niet van Johannes of Thomas. Hun bekering, en dat van anderen, valt moeilijk te registreren al betwijfelen we die niet. Bij de een barst er opeens een groot en fel licht uit de hemel, bij de andere begint het gloren van de dag bijna onopgemerkt. Voor mijn besef is voor velen deze langzame, minder verblindende weg, hun weg en wij zouden daarmee rekening moeten houden en ze niet als ideaal een plotselinge overgang van de duisternis tot het wonderbaar licht moeten voorhouden. Dat wordt m.i. in bepaalde samenkomsten gedaan. Daarom worden sommigen na hun bekering ontmoedigd als ze ontdekken dat er in feite zo weinig veranderd is. Het beloofde stralende geluk is overschaduwd door een ontnuchterende werkelijkheid, die zij bij zichzelf en andere christenen konstateren. Zijn ze te vroeg gekomen, te snel getrokken? Die Gods genade en liefde verkondigen kunnen weten dat zij daarover niet beschikken. Verkondigen is bekend maken, zaaien en dan gaan slapen. Het zaad komt op en groeit, zonder dat hij zelf weet hoe.

Ouders willen graag dat hun kinderen gelovig zullen worden maar wat een teleurstelling wachten ouders en kinderen indien de eersten de bekering bij hun kinderen tot stand willen brengen of willen bespoedigen. Het nieuwe leven breekt de schaal wel stuk als de tijd daar is en van deze tijd weet niemand hier. Wij moeten evenveel geduld hebben als God.

Huizinga

OPGELET

Het volgende nummer van DC verschijnt op 27 augustus a.s. Daarna weer iedere week.

Totdat

Aan alles komt een eind.
Jammer is dat soms, wanneer
we genieten van mooie dingen,
vakantie bij voorbeeld.
Gelukkig ook maar.
Want er zijn ook tijden in het
leven dat we met intens verlangen
uitzien naar andere, betere,
momenten.
Totdat . . . Dit woord staat op de grens
van twee tijden. Het duidt aan,
dat alles nu anders zal gaan
dan voorheen . . .
Voor de christen is het een
belangrijk woord, een woord dat
spreekt van hoop en uitzicht.
Bij de viering van het avondmaal
lezen we de woorden: ,, . . . totdat
Hij komt".
,,Totdat" duidt iets voorlopigs aan.
Straks komt het andere, het definitieve.
Wij leven in de dagen van het
voorlopige. Voorlopig is al de macht
en al het kwaad van satan.
Het lijkt vaak definitief,

P

onuitroeibaar, maar is dat niet.
Het duurt maar totdat . . .
Totdat de Heer komt.
Voorlopig is ook ons
geloofsbeleven. Wij kennen maar
ten dele. Daarom twijfelen we soms,
omdat we niet door de feiten heen
kunnen kijken. Kan de Heer niet méér?
Maar ook dit duurt totdat . . .
Totdat de Heer komt! Volhouden dus.
Hij bidt voor ons.
Dáárom zal ons geloof niet
bezwijken.

cvw

Nieuwe "geloofsbelijdenis" voor Duitssprekende baptisten in ontwerp gereed

In zijn wekelijkse rubriek ontwikkelde Wolfgang Müller, eindredakteur van het Duitse baptistenweekblad Die Gemeinde enkele gedachten bij het „Ontwerp van de nieuwe geloofsbelijdenis", dat onlangs ter goedkeuring werd voorgelegd aan de Algemene Vergadering van de Westduitse Baptistenbond (Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten in West-Duitsland):

Tot de punten die op de aanstaande vergaderingen van de Bond behandeld zullen worden behoort ook het tweede Ontwerp van de nieuwe geloofsbelijdenis, zoals die door een internationale kommissie voor het Duitse taalgebied door vertegenwoordigers van Oostenrijk, Zwitserland, de D.D.R. en de Bondsrepubliek tot stand is gekomen. In dit ontwerp is rekening gehouden met de wijzigingen en verbeteringen die bij het eerste ontwerp zijn voorgesteld. Het is niet mijn bedoeling op het gesprek over de details - dat zeker nog nodig zal zijn - vooruit te lopen. Ik wil slechts op drie dingen wijzen, die met het geheel te maken hebben en die mij wezenlijk lijken.

1. Allereerst wijs ik dan op de nieuwe titel die het stuk gekregen heeft: Rekenschap van geloof. Daarmee is een goed bijbels uitgangspunt gekozen: „...altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop, die in u is", (1 Petr. 3, 15).
Juist wanneer het om deze ‚rekenschap' gaat is er bij ons veel hulpeloosheid. Niet altijd zijn lafheid en gemakzucht er oorzaak van dat we nalaten tegenover anderen van het evangelie van Christus te getuigen. Vaak is het ook een tekort aan kennis, te weinig bijbelkennis of de onmacht ons duidelijk uit te drukken. De nieuwe geloofsbelijdenis is zo opgesteld, dat het een heel praktische hulp voor het ‚afleggen van rekenschap' kan worden. Dat betekent natuurlijk niet, dat men er mee zou kunnen volstaan de betreffende passages uit het hoofd te leren om ze bij een geschikte situatie op te zeggen. De persoonlijke betrokkenheid bij en het overtuigd zijn door de boodschap, het er over nadenken en het ‚vertalen' in de taal van hem tegenover wie men geplaatst wordt worden niet overbodig. Men zal eerst tegenover zichzelf ‚rekenschap van geloof' moeten afleggen alvorens men de ander kan leren.

2. Vervolgens: aan de Geloofsbelijdenis gaat een prae-ambule (inleiding) vooraf die de in de titel ‚Rekenschap van geloof' tot uitdrukking komende grondgedachten onderstreept en verdiept. Ik laat hier de tekst van deze prae-ambule volgen:

> „Deze geloofsbelijdenis is de uiting en het getuigenis van het geloofsakkoord der gemeenten („Ausdruck und Zeugnis der Uebereinstimmung der Gemeinden im Glauben"). Het kan derhalve niet zelf voorwerp van geloof of bindende geloofsregel zijn. Als samenvattende uitleg van de heilige Schrift wordt het door de Schrift gefundeerd en beperkt. Het gaat uit van het Apostolicum als gemeenschappelijke belijdenis van de christenheid en blijft open voor een mogelijk nog komend getuigenis van de Waarheid.
> Fundament en inhoud van het belijden is het centrale gebeuren van de heerschappij Gods. Daaraan ontleent het zijn stijl die voornamelijk mededelend is. Deze belijdenis moet als rekenschap van geloof het onderwijs der gemeenten, de theologische bezinning en de geloofsverantwoording naar buiten toe dienen. Als een levend antwoord van de gemeente op het werkzame Woord Gods worde de geloofsbelijdenis tot lof van de grote daden Gods".

Opmerkenswaard is, dat de Geloofsbelijdenis er de nadruk op legt, „niet zelf voorwerp van geloof of bindende geloofsregel" („Gegenstand des Glaubens oder bindendes Glaubensgesetz") te willen zijn. Want wij geloven niet in een belijdenis maar in de levende Heer! Daarmee staat deze belijdenis ook in de traditie van onze gemeenten, die altijd open waren voor individuele geloofsopvattingen, zelfs op het gevaar af dat het bij enkelingen tot overaksentuering kon komen van bepaalde door hen aangehangen deelwaarheden. Deze vrijheid wordt iedere gelovige gelaten, zolang hij die opvattingen niet als voor iedereen geldend verklaart en de anderen die deze opvattingen niet delen tot ketters. De traditionele vrijkerkelijke angst voor schriftelijk gefixeerde ‚Belijdenisgeschriften' is dus blijven bestaan. Dat is een goede zaak wanneer het voor dode orthodoxie (rechtgelovigheid) bewaart. Maar tegelijk ook een waagstuk, want tegenover de mogelijkheid van willekeur en dwaalleer kunnen we slechts stellen de overtuiging van de voortgaande leiding van de heilige Geest en de bewaring door het luisteren naar de bijbel in de broederschap van de gemeente.
Het zal daardoor duidelijk zijn, dat de nieuwe Geloofsbelijdenis niet zonder meer onder de rij van ‚belijdenisgeschriften' (van Apostolicum tot en met de Barmer Verklaring), gerangschikt mag worden, maar zich als een hulp tot getuigen aanbiedt. Norm is en blijft de heilige Schrift, hoewel mogelijk toekomstige getuigenissen van de Waarheid niet bij voorbaat worden uitgesloten, mits zij overeenkomstig de heilige Schrift zijn. Daarmee blijft het Schriftprincipe - dat de bijbel als enige richtsnoer erkent - duidelijk bewaard terwijl aan de Geloofsbelijdenis geen ‚eeuwigheidswaarde' wordt toegekend.
De wens, dat de Geloofsbelijdenis ‚tot lof van de grote daden Gods' worde toont een ook bij ons tot leven gekomen besef, dat belijden een stuk ‚liturgie' is, dus aanbidding in de breedste zin - een besef dat in de oude kerk zeer levend geweest is.

3. Tenslotte is opmerkenswaard dat men ondanks de hierboven genoemde bedenkingen tegen geformuleerde belijdenissen het gewaagd heeft uit te gaan van de tekst van de geloofsbelijdenis van het Apostolicum. Dat moet men zien als een heenwijzing, dat ook onze gemeenschap bewust zich stelt in de historische en in de belijdende samenhang van alle leden van het Lichaam van Christus, dat over alle konfessionele grenzen heen gestalte krijgt.

Bij het voorgestelde ontwerp tekent Gerhard Claas, de nog in funktie zijnde algemeen sekretaris van de Duitse Bond o.a. aan, dat op veler wens de uitdrukking „Geloofsbelijdenis" in het tweede ontwerp nu nog slechts in de ondertitel voorkomt. De titel van het nieuwe ontwerp luidt: **„Rekenschap van geloof"** - Geloofsbelijdenis van de Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten in Duitsland.
Claas merkt verder op, dat in 1977 het ontwerp in tweede lezing - met de nu te verwachten opmerkingen erin - zal worden behandeld terwijl in 1978 de definitieve tekst zal worden vastgesteld. Red.

SPAANSE KONING ZEGT BAPTISTEN STEUN TOE

Koning Juan Carlos I van Spanje zei onlangs tot een vooraanstaand baptist in zijn land: „Als u problemen hebt in betrekking tot de godsdienstvrijheid in uw werk als baptisten, aarzel dan niet om direkt bij mij te komen".
De koning zei deze woorden tot professor José Borras, president van de Spaanse Baptisten Unie, tijdens een banket dat gehouden werd ter gelegenheid van de afsluiting van een speciale kursus over religieuze en filosofische mens- en wereldbeschouwingen aan de Universiteit van Madrid.
Professor Borras gaf in deze kursus acht lezingen over het geloof en het werk van de baptisten. Koningin Sophia, die het initiatief tot de kursus nam - in de fakulteit van de moderne menswetenschappen - was een regelmatige toehoorster bij de lezingen van Borras.

Vakantie allerlei

Wat zou u doen wanneer u een walvis in uw doopvont vond?

Wij spreken wel eens over de verschillen in kultuur die er bestaan tussen baptisten in verschillende delen van de wereld. Het nieuwste verhaal dat wij hoorden, vertelt hoe een doopdienst, waarmee alle baptisten ter wereld toch wel vertrouwd zijn, zo zijn eigen problemen met zich mee kan brengen.
Het verhaal is verteld door Nilson do Amaral Fanini uit Niteroi, Brazilië, een van de presidenten van de Baptisten Wereldalliantie en gaat over de pogingen van zendeling Glendon Grobers om een aantal pasbekeerden, die stammen uit het gebied rondom de Amazone rivier, te dopen. De doopkandidaten weigerden zich te laten dopen in de rivier, vanwege een of ander monster dat ergens in het water gesignaleerd was. Grober zei schertsend, dat hij wel een groepje mannen in een boot zou meenemen om het monster te doden. De dappere broeders vonden intussen meer dan ze hadden verwacht. Een walvis was vanuit de oceaan de rivier opgezwommen en ging in het water flink te keer. Ze bonden de strijd met de wasvis aan en wisten hem te doden.
Daarna wilden ze de doopdienst gaan houden, maar de dopelingen weigerden opnieuw, omdat het water rood gekleurd was door het bloed van de walvis.
Pas enkele dagen later ging de doop door en zo kreeg het verhaal dus toch nog een happy ending. De inboorlingen haalden de walvis op de wal en verdeelden de waardevolle resten, vlees, olie enz.
Fanini vertelde dit verhaal op een zendingskonferentie van de Zuidelijke baptisten. Hij zei: „Dit verhaal is in ieder geval één antwoord op de vraag: Wat zou u doen wanneer u een walvis in uw doopvont vond? Bapt. World

Vakantiewoning te huur, inklusief vele accessoires

Broeder Jan Redtzichwel is al vele lange jaren lid van een baptistengemeente. Van dit heugelijke feit zijn lang niet alle gemeenteleden op de hoogte, vanwege de simpele reden, dat onze broeder zich slechts te hooi en te gras in de diensten laat zien, aan geen aktiviteiten mee doet (of het moest al het beoefenen van de edele kunst der kritiek zijn) en financieel de gemeente associeert met de dienst Rijksbelastingen. Zodoende zouden veel gemeenteleden de schok van hun leven krijgen, wanneer ze vernamen dat deze broeder desalniettemin lid der gemeente is.
U moet mij niet vragen hoe het mogelijk is dat broeder Redtzichwel niet al lang geleden als lid van de ledenlijst is afgevoerd. Misschien zijn de raadsleden erg traag, misschien ook erg humaan en vol geloof in een verandering die toch wel eens komen moet.
Maar hoe het ook wezen mag, er kwam een nieuwe voorganger in de gemeente; en toen hij plichtsgetrouw de ledenlijst ging afwerken, belandde hij op een stralende zomermorgen, vlak voor de vakantietijd, bij onze ontrouwe broeder.
Na het gebruikelijke gesprek over koetjes en kalfjes had dominee al vrij aardig door wat voor vlees er in zijn voorgangerskuip zat. Een handige jongen, die zich geen kaas van de boterham liet eten, die het vlees liever had dan de botten, die één vogel in de hand prefereerde boven tien in de lucht, evenals een half ei boven een lege dop.
De resultaten van deze levensfilosofie stonden luidkeels om hem heen te schreeuwen: een juweel van een bungalow, naar de eisen des tijds ingericht, twee garages plus inhoud en een niet onaardig zwembad in de tuin. Op een stukje grasland hoorde de dominee het gehinnik van een paard en op een naar minstens vijftienduizend guldens ruikende motor daverde de achttienjarige zoon des huizes de oprijlaan op...
Een en ander vervulde de dominee plotseling dermate met zijn eigen gedachten, dat hij even de draad van het gesprek kwijtraakte en niet direkt begreep wat er gaande was, toen de gastheer hem een advertentie onder de neus schoof.
Een beetje konfuus las hij: „Te huur gedurende de maand juli: riante bungalow, met gebruik van zwembad, garage, kleuren-tv en vele andere accessoires. Prijs: *f* 500,— p.w."
„Vindt u dat nou te duur, dominee?" vroeg de man. „Moet je nagaan, wat de mensen allemaal voor hun geld aangeboden krijgen. 'k Zou er *f* 600,— voor kunnen vragen, maar je moet de mensen niet het vel over de oren halen! Wat zegt u daar nou van?"
Daar moest de voorganger even over nadenken. Maar toen kwam het antwoord, vrij ondoorzichtig in het begin.
„U biedt de mensen inderdaad heel wat aan, in kombinatie met uw huis. Eigenlijk zou u, naar mijn mening, er nog best een extra accessoire aan toe kunnen voegen".
De ander lachte, een niet begrijpende lach. „U bedoelt zeker, dat ik mijn Mercedes er bij zou moeten aanbieden?"
Het moest als een grapje klinken.
„Nee", antwoordde de dominee, „ik bedoel uw geloof. Ik heb de indruk gekregen, dat u met uw geloof zowel in als buiten de vakantietijd weinig of niets doet. U zou het dus rustig thuis kunnen laten, ten gerieve van de huurders van uw woning...."
De „handige jongen" vatte het niet onmiddellijk en reageerde wat onhandig: „Ja maar, je kunt je geloof toch niet uitlenen..." Toen begon er opeens iets tot hem door te dringen en hij schoot overeind. „Bedoelt u... wou u zeggen dat ik..." Hij struikelde over zijn eigen woorden en liep rood aan.
De predikant reageerde rustig: „Ja, dát bedoel ik..."

Laat ik het gesprek verder niet uitvoerig aan u doorgeven. Het verliep vrij emotioneel, althans wat betreft het aandeel van broeder Redtzichwel. Zeer emotioneel mag ik wel zeggen.

Graag had ik het slot van deze geschiedenis anders verteld dan ik nu moet doen, helaas. Het verhaal eindigt met een briefje dat precies één dag later bij de sekretaris der gemeente binnenkwam. De goede man opende het zeer nieuwsgierig, want een drukke korrespondentie met broeder J. R. was er bepaald nooit geweest. Naar de inhoud van de brief mag u drie keer raden, maar waarschijnlijk heeft u aan éénmaal voldoende.

Jammer! Ja, maar was die opmerking van de dominee nou wel zo erg taktvol? Misschien niet. Maar moet dat dan altijd? Zonder dat gesprek had de naam van deze man waarschijnlijk nog eens twintig jaren in het ledenboek gestaan, een dood lid.

Maar dáár ging het mij nu niet om. 't Ging mij wel om de vraag: in welke staat verkeert uw geloof? Vol deuken en schrammen, vanwege het veelvuldig gebruik? Of in staat van nieuw, nagenoeg ongebruikt? En wat doet u er mee in de vakantie? C. v. W.

JANIS SMITS VERLIET DE SOVJET-UNIE

De Lettische baptistenvoorganger Janis Smits heeft de Sovjet-Unie op 25 mei van dit jaar verlaten. Aldus bericht Baptist Public Affairs uit Washington. Aan dit bericht werd toegevoegd, dat Smits onlangs zich persoonlijk meldde in Washington.

Lezers van ons blad zullen zich herinneren, dat ds Th. van der Laan in zijn artikelen over zijn bezoek aan de Sovjet-Unie reeds meldde in Letland een ontmoeting met Pastor Smits te hebben gehad.

SBC-ZENDELINGEN VERLATEN OEGANDA

De zes zendelingen van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) in Oeganda hebben vanwege de toegenomen politieke onzekerheid het land verlaten om zich voorlopig in Kenia te vestigen.

Lezen en luisteren

Jakob heeft ontzettend veel beleefd met zijn kinderen, zijn zonen. De meest bekende onder hen is voor ons Jozef geworden. Van zijn 17e jaar af kennen we hem en de hoofdstukken 37-50 handelen voornamelijk over hem. Zijn geschiedenis spreekt tot onze verbeelding. De mooi geklede jongen, wat teveel bemind door zijn vader en wat te ver verwijderd van zijn niet zachtzinnige broers. Hij blijft in leven maar wordt wel verkocht aan Ismaëlieten die hem in Egypte weer van de hand doen. Voor 20 zilverstukken. Hij belandt bij een hoveling van Farao en raakt door diens minder fraai handelende vrouw in de gevangenis. Daar duidt hij dromen en dat brengt hem uiteindelijk aan het hof, waar de farao in de war is door eveneens vreemde dromen. Het moet u opvallen hoe dromen in zijn eigen leven en in die van anderen een grote rol spelen. Hij brengt het tot onderkoning. Door honger gedreven komen talloze kopers naar de korenschuren van Egypte. Daaronder ook zijn broers die hem niet herkennen. Om te weten wat thuis gebeurd is en om te ontdekken hoe ze zelf over het verleden denken, drijft hij ze in het nauw. De ontknoping nadert. „Ik ben Jozef; leeft mijn vader nog?" Het is de moeite waard om te lezen hoe hij zijn broers daarna toespreekt: „Weest nu niet verdrietig en ziet er niet zo ontsteld uit, omdat gij mij hierheen verkocht hebt, want om u in het leven te behouden heeft God mij voor u uit gezonden... Dus gij zijt het niet, die mij hierheen gezonden hebt, maar God".
Wat een spanning ligt er in deze verhalen. Als een profeet eindigt Jozef zijn leven: „Ik ga sterven; God zal zeker naar u omzien en u uit dit land voeren naar het land dat Hij Abraham, Isaäk en Jakob onder ede beloofd heeft". Hij bezweert zijn broeders, als die dag zal aanbreken, zijn gebeente naar het beloofde land mee te nemen.

Wat weten wij weinig van het geloofsleven van deze man. Hier en daar laat hij merken dat hij gelooft. Tegenover de vrouw van Potifar. Als hij de dromen van de farao uitlegt. Als hem kinderen geboren worden. Maar boeiend is zijn gezicht op zijn levensweg. Dat lezen we vooral als hij met zijn broers gaat praten.

Die hier luistert vraagt onwillekeurig naar de schuld van mensen die schuldige dingen bedrijven: hun broer verkopen, hun vader bedriegen met een bloedbesmeurd kleed. Jozef zegt dat hij dat alles - want hij weet wat er gebeurde - in groter verband ziet. Het was niet goed natuurlijk, maar achteraf zien jullie dat Gods hand in dit spel was want God wilde ons voortbestaan op aarde verzekeren. Alle dingen werken mede ten goede. Een mooi woord om benauwde broeders te troosten, maar een onvoldoend woord om schuld weg te nemen en om het geweten te ontlasten. Ze zijn hun broer Jozef wel dankbaar voor de toespraak, maar de vlek wordt er niet door weggewerkt.
Waar begint de schuld. Jaren geleden heb ik eens over de verloren zoon gepreekt en om te beginnen het volgende aangevoerd: was die vader wel een verstandige vader? De oudste zoon maakt namelijk een verwijt dat aan kan duiden dat de vader niet veel begrip had voor de wensen van de jongeren. Was de oudste broer wel echt een broer voor de jongste? Luistert u dan maar eens naar wat hij over hem zegt, als hij teruggekeerd is. En hadden ze geen moeder, die begrip had voor de huiselijke situatie? Was het zo vreemd dat de jongste weg wilde? Waar begint de schuld? Waar liggen de oorzaken van mijn gedrag? Of ik niet in „zonde en schuld" geloof? Wat een vraag. Ieder weet dat hij zelf ook nog wat voorstelt. Aan de andere kant: er zit ook waarheid in wat Jozef zegt: het is alles in Gods hand. God gebruikt heel het aanbod van aller leven en blijft Heer en Meester van de situatie. Maar Hij zal de schuldige niet onschuldig houden, al zal God alle schuld vergeven, wegdoen, uitwissen terwille van het Lam Gods dat de zonde der wereld droeg. Dat gebeurt als de zoon zegt: ik heb gezondigd.
We lazen samen in Genesis en luisterden hier en daar naar wat we hoorden. Er werd meer niet dan wel gezegd, maar misschien hielp het u de bijbel meer te waarderen.

Huizinga

Baptisten in Boedapest

In Die Gemeinde, het weekblad van onze Westduitse zustergemeenten verscheen onlangs het volgende reisverslag:

Het Ontmoetingscentrum Wiehl organiseerde in zijn vakantie- en reisprogramma een vierdaagse trip naar de stad Boedapest.
Ongeveer twee uren deed de viermotorige Iljuschin van de Hongaarse luchtvaartmaatschappij er over om onze groep - 25 deelnemers, oud en jong - naar de hoofdstad van Hongarije te brengen. De paskontrole ging snel en moeiteloos. De bagage vonden we later terug in onze hotelkamers.
Na de obligate rondrit door de stad, die ons een eerste overzicht gaf van de tweemiljoen inwoners tellende stad, hadden we nog twee uitstapjes met de bus en de boot naar de Donau en de poesta.
Natuurlijk stond ook kontakt met en kerkbezoek bij onze broeders en zusters op het programma. Met een konvooi van taxi's reden we op pinkstermorgen naar de oudste baptistengemeente van de stad. De kerkzaal was toen ongeveer voor de helft gevuld, en de gemeente zong en bad. Naar de eigenlijke kerkdienst kwamen nog meer broeders en zusters; ook het gemengde koor. Het is verwonderlijk hoeveel jongemensen en ook kinderen aanwezig waren! In aansluiting op de prediking over Handelingen 2, voor ons vertaald door een oudere broeder, vierden we het avondmaal: een zichtbare gemeenschap over nationale grenzen heen. De beide slotliederen die we zongen werden niet slechts meerstemmig maar ook meertalig gezongen! Lied en groetwoorden waren de bruggen van onze broederschap.
De broeders vertelden ons, dat de gemeenten in Hongarije op het ogenblik in een naar verhouding grote vrijheid hun werk kunnen verrichten. Alleen al in het stedelijke gebied van Boedapest werken 17 baptistengemeenten; ze hebben allemaal hun eigen verenigingen, inklusief kinder- en jeugdwerk. ('s Middags werd in de gemeente een kinderfeest gevierd, waarbij de oudere kinderen van de zondagsschool en de leerlingen van het godsdienstonderricht hun „jaarexamen" aflegden).
De meegebrachte bijbels en andere lektuur werden in dank aanvaard; het verheugde ons te horen, dat er dit jaar voor ieder gemeentelid van de Hongaarse bond een bijbel gedrukt kon worden.
Het godsdienstonderwijs is als vak op de scholen weliswaar afgeschaft, maar sinds 1965 is vrijheid van godsdienst aan ieder gegarandeerd. Wanneer er tien of meer kinderen van dezelfde konfessie in één klas zitten kan, op voorstel van de ouders, godsdienstonderwijs door priester of predikant worden gegeven. De christenen, zo werd ons gezegd, lijden op het ogenblik niet onder diskriminatie ten aanzien van hun beroeps- of studiemogelijkheden. Dat is een verblijdende konstatering in vergelijking met andere landen uit het Oostblok.
Overigens, 66% van de Hongaarse bevolking is roomskatholiek en ongeveer 25% is protestants. Ik weet niet of het van het Pinksterfeest kwam maar die zondagavond hoorde je niets anders dan klokgelui over de stad. Vele mensen vulden de verscheidene kerkgebouwen; gebouwen, die ondanks het kommunisme nog aan hun bestemming beantwoorden en daaraan niet werden onttrokken als in Moskou waar ze vaak als musea, fabrieken of machinehallen zijn ingericht.
Wij zijn dankbaar voor de ervaringen van deze reis.

Karl-O. Haas

INTREDE DS G. H. W. PFLAUM

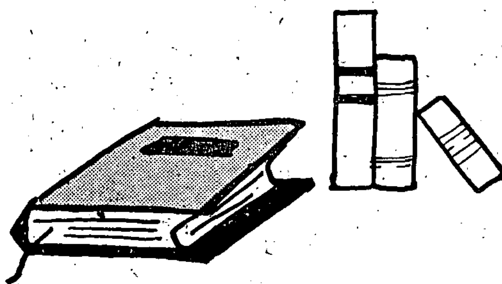
Op zondag 29 augustus a.s. hoopt ds G. H. W. Pflaum zijn intrede te doen als predikant van de baptistengemeente te Hoogezand.
De bevestigingsdienst vindt plaats in eigen kerkgebouw en begint om 10 uur. Deze dienst zal worden geleid door ds C. Eyer. De intrededienst zal D.V. plaats vinden in de Gereformeerde „Vredeskerk" aan de Van der Duyn van Maasdamweg 218 te Hoogezand. De aanvang van deze dienst is vastgesteld op 15.00 uur.
Zij die deze dienst(en) met ons willen meemaken en logies nodig hebben worden verzocht dit voor 21 augustus a.s. op te geven aan de sekretaris. Het adres is A. Addens, Neptunus 60, Hoogezand; tel. 05980-94970.

AFSCHEID DS ALB. HOFMAN

Zondag 15 augustus a.s. D.V. zal ds A. Hofman afscheid nemen van de gemeente Nieuwe-Pekela in verband met het feit dat hij een benoeming als godsdienstleraar aan een scholengemeenschap te Stadskanaal heeft aangenomen.
De afscheidsdienst zal worden gehouden in de baptistenkerk te Nieuwe-Pekela des morgens om 9.30 uur en om 11 uur een receptie.
Ieder die deze dienst wil bijwonen is van harte welkom. W.W.

DE BAPTISTEN IN TSJECHOSLOWAKIJE

„Ik ben zeer bemoedigd door het geestelijke leven van onze gemeenten in de CSSR", vertelde dr Gerhard Claas na een vijfdaags bezoek aan Tsjechoslowakije eind juni.
Dr Claas, op het ogenblik nog algemeen sekretaris van de Baptisten Unie in de Duitse Bondsrepubliek, zal binnenkort in funktie treden als algemeen sekretaris van de Europese Baptisten Federatie. Claas vertelde, dat de Baptisten Unie in Tsjechoslowakije op het ogenblik ongeveer 4000 leden telt in 27 gemeenten. „Ofschoon er een lichte achteruitgang in ledental is (ongeveer 45), zien onze broeders met Godsvertrouwen de toekomst tegemoet. Laten we hen gedenken in onze gebeden en steunen waar dat mogelijk is", aldus dr Claas.
In december a.s. hoopt de 60 leden tellende groep baptisten in Jablonec een nieuw kerkgebouw in gebruik te kunnen nemen. Jablonic is een evangelisatiepost van de baptistengemeente in Liberic; deze gemeente heeft totaal 150 leden.
Het nieuwe kerkgebouw zal aan plm. 250 personen plaats kunnen bieden. Bovendien zijn er bijzalen plus woonakkomodatie voor het voorgangersgezin. Zes jaar geleden werd er een begin gemaakt met de bouwplannen. Reeds eerder in de afgelopen jaren werden nieuwe baptistenkerken gebouwd in Bohata, Cheb, Lucenec, Neswadi en in Tec-Lujani.

Wat zullen we lezen?

zondag	15 augustus	Psalm 119 : 57-64	Ik vergeet het niet
maandag	16 augustus	Johannes 6 : 16-21	Wees niet bang
dinsdag	17 augustus	Johannes 6 : 22-36	Brood dat vergaat
woensdag	18 augustus	Johannes 6 : 37-50	De wil van die Mij gezonden heeft
donderdag	19 augustus	Johannes 6 : 51-58	Het levende brood
vrijdag	20 augustus	Johannes 6 : 59-71	Ongelovigen
zaterdag	21 augustus	Psalm 119 : 65-72	Boven goud en zilver
zondag	22 augustus	Psalm 119 : 73-80	Mijn lust en mijn leven
maandag	23 augustus	Johannes 7 : 1-13	Ongelovige broeders
dinsdag	24 augustus	Johannes 7 : 14-29	Mijn leer is niet van Mij
woensdag	25 augustus	Johannes 7 : 30-39	Als iemand dorst heeft
donderdag	26 augustus	Johannes 7 : 40-53	Verdeeldheid
vrijdag	27 augustus	Johannes 8 : 1-11	De rol van een overspelige
zaterdag	28 augustus	Psalm 119 : 81-88	Uw geboden zijn trouw

NIET MEER IN HET „WITTE HUIS"

De Amerikaanse evangelist dr Billy Graham beschouwt zichzelf niet langer als „geestelijk adviseur van het Witte Huis".

Naar het Amerikaanse blad Newsweek meldt, heeft Graham zich krachtig uitgesproken tegen voortzetting van de godsdienstoefeningen op zondag in de presidentiële residentie. Graham: het probleem was niet zozeer dat wat er op zondag gebeurde als wel wat er gedurende de zes andere dagen van de week plaatsvond.

De huidige president Ford neemt deel aan de kerkdiensten van de Episkopale Kerk. Jimmy Carter, de presidentskandidaat van de Demokratische Partij heeft verklaard zich te zullen aansluiten bij de dichtstbijzijnde baptistengemeente, als hij gekozen zou worden.

SBC-ZENDELINGEN IN LIBANON BLIJVEN

De zendelingen van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA), werkzaam in het door burgeroorlog getroffen Libanon bevonden zich niet onder de 300 Amerikaanse burgers die eind juli door de Amerikaanse vloot uit het land werden geëvakueerd. Meegedeeld werd, dat zij besloten te blijven.

INTREDE DS G. VAN 'T WOUT

De baptistengemeente te Arnhem deelt mee, dat ds G. van 't Wout D.V. zondag 29 augustus a.s. zijn arbeid in de gemeente zal aanvangen. De intrededienst zal die dag worden gehouden in de Aula van de Chr. Technische School, Vijverlaan, Arnhem; aanvang 17.00 uur.

VAN DE REDAKTIE

Steeds weer worden advertenties voor ons blad gezonden aan het adres van de redaktie. Opnieuw maken we erop attent, dat advertenties gezonden dienen te worden aan de administratie, Biltseweg 10, Bilthoven.

NEDERLAND-OOSTENRIJK

Voor de trouwe en aandachtige lezer van ons weekblad De Christen is het bekend, dat mejuffrouw Grietje van Veen uit Emmen meerdere malen heeft uitgenodigd deel te nemen aan een reis naar Oostenrijk.

Resultaat: 6 juli jl. ontmoetten de 44 deelnemers elkaar in Almelo. Groningen; Drenthe; Overijssel; Gelderland; Utrecht; Noordholland; Zuidholland en Limburg waren vertegenwoordigd. De touringcar was vol. De zon warm. De verwachting gespannen. De reis ging via Forst (overnachting) door het mooie Sauerland naar Altmünster aan de Traunsee. Vanuit deze plaats zijn vele uitstapjes ondernomen, zowel per boot als per bus. O.m. naar Gmünden, met z'n „Seeslot" en klokkespel; Traunkirchen, dat wondere schiereilandje; Ebensee; Salzburg, die beroemde stad van The Sound of Music; St. Wolfgang met z'n Weissen Rössl; Mondsee; Ettersee en Hallstadt, met bezoek aan de zoutmijn. Zondags hebben we de kerkdienst bezocht in de kleine baptistengemeente te Bad-Ischl. Een 30-tal tellende dappere groep, te midden van de katholieke omgeving. Zoveel Nederlandse gasten bracht mede dat er veel stoelen aangesleept moesten worden. De prediking was n.a.v. Matth. 13 vers 46; het zoeken; vinden en bezitten van de „kostbare parel". Een fijne en aandachtig beluisterde boodschap. Onze bijdrage was het zingen van enkele liederen. Het heeft hen goed gedaan zo'n vol kerkzaaltje en wij voelden de band, ondanks taalverschil.

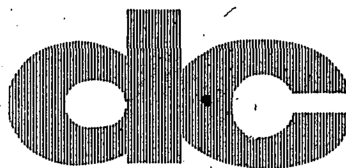
Alles weer te geven wat we beleefden is een te lang verhaal. De majesteit van de bergen; het heldere water van de meren. Eerbied en verwondering voor Hem die schiep en bewaarde.
De verzorging in hotel „Katharinenhof" is dankbaar aanvaard. Zr Van Veen deed alles om ons te laten genieten, waarvoor we „hier en nu" nogmaals dank brengen.
De terugreis bracht een niet geplande verrassing.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Vooraf verzamelden we de overgebleven Oostenrijkse munten, wat aan Nederlands geld *f* 82,40 opbracht. Bestemming U.Z.C., en reeds gestort. Toen kwam de verrassing. Onze touringcar bleek iets te verliezen wat voor de voortgang beslist niet kon en tòch gebeurde. Na reparatie en kontrole meende men, dat de afwijking verdwenen was. We ontdekten wat anders. Plm. 30 km ten zuiden van Siegen: „bleef ie staan om niet meer te gaan!" Ik dacht toen aan 't liedje: „Stil maar, wacht maar!"... Inplaats van om die en die tijd, volgens plan, in Almelo te zijn, startten we pas vrijdagsavonds met een Duitse bus richting „huis toe". Tegen middernacht arriveerden we in Aalten, waar een „hele" Nederlandse bus ons weer opnam. Aankomst Almelo 1.30 uur vrijdag op zaterdagnacht. Het onderbrengen van de zes deelnemers uit Holland was een punt. Eén motel had nog maar één kamer vrij. De andere vier? Wat dacht u? De spontane aanbieding van de fam. Gringhuis was er. Grote dank van de vier daklozen!

Al met al is de Oostenrijkse vakantie met één dag verlengd en mochten we 3 touringcars tijdelijk de onze noemen.

Dat overkomt ook niet iedereen en de herinnering dááraan is óók heel veel waard.

Den Haag — Fam. A. Gebel

VOOR HET EERST DOOPPDIENSTEN IN HEEMSKERK

Heemskerk - (N.M.). Als je als kleine gemeente, toen nog wijkgemeente van de gemeente IJmond, een kapel gaat bouwen - waar wij erg blij mee zijn - dan wordt er wel eens gevraagd, wanneer het doopvont voor de eerste keer gebruikt zal worden. Dankbaar en blij waren wij dan ook, dat Marjan van Geenen de wens te kennen gaf om de Heer te willen volgen door zich te laten dopen. Men zal begrijpen dat wij met verlangen hebben uitgezien naar zondag 2 mei, de dag waarop de doopdienst zou plaats vinden.

Velen waren gekomen om met ons dit feest te beleven. De zangkoren van Heemskerk en Alkmaar zongen enkele prachtige liederen. Onze konsulent, ds H. Sikkema mocht op duidelijke wijze het evangelie doorgeven. Br Pasveer mocht Marjan welkom heten aan de tafel des Heren.

Dat de Heer ook in ons midden Zijn werk wil doen mogen wij steeds weer opnieuw ervaren. Het éne feest, ja, zo mag je het toch wel noemen, was nog maar net achter de rug of de volgende doopdienst was al weer in zicht. Marten Mons, Ina Mik en zr Overdijkink gaven de wens te kennen dat zij met Hem begraven wilden worden om in nieuwheid des levens met Hem weer op te staan.

In deze dienst hadden wij medewerking van enkele jongelui van de muziekgroep, die op spontane wijze hun getuigenis doorgaven van die Heer die ook hun Heer was geworden. Br Pasveer mocht de nieuwe leden hartelijk welkom heten. Wij geloven, dat de Heer ons nog meer wil geven, als wij het als gemeente biddend van Hem verwachten. Wij zijn dankbaar voor wat ds Sikkema in ons midden mag doen en geloven dat de Here ons, die maar kleine kracht hebben, wil gebruiken om in deze omgeving de boodschap door te geven dat er nog steeds vrede is aan de voet van het kruis. Laten wij, nu het nog tijd is, medearbeiders zijn in Zijn dienst, totdat Hij komt.

BERICHT VAN DE RJC

Het is alweer enkele weken geleden, dat de Rijpere Jeugd Centrale zijn jaarvergadering hield.

We mogen, dacht ik, terug zien op een zinvolle en vruchtbare vergadering waar met veel interesse de zaken van het landelijk jeugdwerk werden besproken.

Een resultaat van de jaarvergadering is ondermeer, dat er een nieuw jeugdblad komt (is al uit) dat de welsprekende naam „Onderweg" draagt.

Een punt dat verder altijd op een agenda van een jaarvergadering voorkomt is: verkiezingen. Zo ook dit jaar bij de RJC.

Bij verkiezingen is het altijd zo, dat er één of meerdere leden aftredend zijn. Dit jaar moest de voorzitter Jan de Vries aftreden, vanwege het feit dat hij een dubbele termijn van drie jaar had „gezeten" en de statuten hem nu verplichtten af te treden.

Door middel van deze kolommen willen wij Jan de Vries hartelijk bedanken voor zes jaren van hard werken, voor zes jaren van doorzetten, want er waren ook wel eens moeilijkheden.

De RJC verliest, door zijn aftreden, in de persoon van Jan de Vries een goede kameraad en kollega, waarmee we met erg veel plezier hebben samengewerkt. We bidden dat de Heer hem in het plaatselijk jeugdwerk, waar hij jeugdleider is, wil zegenen, en we hopen, dat Jan, misschien na enkele jaren, weer terug zal keren in het landelijk jeugdwerk.

De funktie van voorzitter, die door hem werd vervuld, zal nu worden opgevat door Henk Hogebrug. In de vakature, ontstaan door het vertrek van Jan de Vries en interne verschuivingen is Henk Veldman gekozen.

We spreken de hoop uit, dat we met dit nieuwe bestuur met frisse moed het landelijk werk ook weer kunnen dienen.

Namens de RJC-Raad,
Rolf Venema, sekretaris

BAPTISTEN IN PORTUGAL

Het aantal baptistengemeenten, aangesloten bij de Portugese Baptisten Conventie, is door toetreding van twee nieuwe gemeenten nu op 19 gekomen. De nieuwe gemeenten zijn gevestigd in Braga, bekend als het 'Rome van Portugal' en in Rio de Mouro, een voorstad van Lissabon. De gemeente in Braga is mede ontstaan door het werk van de Braziliaanse Baptisten Zending.

We zijn blij u te kunnen vertellen, dat wij op donderdag 29 juli jl. trouwden.
De huwelijkssluiting vond plaats in het Stadhuis van Sneek, waarna in de baptistenkerk ons huwelijk werd ingezegend door de vader van de bruidegom, ds J. van Dam.

LUILF VAN DAM
en
WOBBIE VAN DAM-KINGMA

Ons adres is nu: Chr. Schotanusstraat 24, Sneek

HENDRIK REINHART BRONGERS
en
JANTIENA VOS

willen u hierbij mededelen, dat zij de liefde, die in hen leeft en hen samen bindt, willen bevestigen voor de Burgerlijke Stand en wel op 23 augustus 1976 om 13.30 uur in het Raadhuis te Hoogeveen. Omdat zij deze liefde als een geschenk van God ervaren, willen zij God om de zegen vragen voor dit huwelijk.

U kunt hiervan getuige zijn om 14.15 uur in de Baptisten Kerk, Boekweitlaan 65a, Hoogeveen. De vader van de bruidegom zal hier voorgaan.

U kunt hen van 19.30-22.00 uur feliciteren in Hotel Homan (bij het station).

Hierbij nodigen wij u ook van harte uit, om een keer op ons nieuwe adres langs te komen: Biltseweg 10, Bosch en Duin (post Bilthoven)

Op 4 augustus 1976 heeft de Heer thuis gehaald onze broeder ouderling

JAN LAMEIN

op de leeftijd van 69 jaar.

Baptistengemeente Hoogezand

Heden overleed in de volle zekerheid des Geloofs

BASTIAAN JACOBUS HAMELINK

in de ouderdom van 71 jaar.

Psalm 23 : 6

Ik zal in het huis des Heren blijven tot in lengte van dagen.

Hoogvliet, 3 augustus 1976

Baptistengemeente Pernis-Hoogvliet

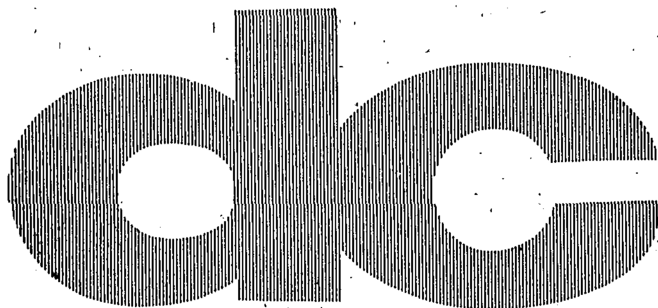
Heden nam plotseling de Here tot Zich onze lieve man, vader en schoonzoon

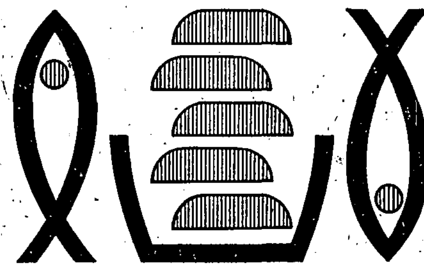
DIRK SWAMA

in de leeftijd van 56 jaar.

Wildervank, 6 augustus 1976
Raadhuiskade 1

Uit aller naam:
A. C. Swama-Noordijk

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 34 - 27 augustus 1976

Drs O. H. de Vries, schrijver van deze bijdrage, is voorganger van de baptistengemeente te Den Haag. De hierin verwerkte stof werd als inleiding op een gesprekskring gebruikt.

GELOOF EN POLITIEK

Sommigen menen bij het lezen van de titel misschien al te weten wat ik ga beweren. Iemand denkt: Weer een dominee die zijn politieke overtuiging aan ons wil slijten! Een ander: 't zal er in dit stuk wel weer op neerkomen, dat God onze ziel wil redden voor de eeuwigheid, en dat wereld en maatschappij - waar politici zich mee bezig houden - zondig zijn en bestemd om te verdwijnen.

Wellicht had u uw oordeel al klaar, nog voor u één regel gelezen had. Bijv.: Politiek hoort niet thuis in de gemeente!

Laat ik - omdat gedachten en oordelen over dit onderwerp zo snel zijn - beginnen met te zeggen waarover het in dit artikel niet en waarover het wèl gaat. Misschien kan ik dan nog net een gedachte of een oordeel vóór zijn, waardoor iemand in dit stuk niet zou lezen wat er staat.

☆ Het gaat niet over de vraag, op welke politieke partij u moet stemmen. Dat moet u zelf uitzoeken. Daarin blijft u vrij.

☆ Het gaat ook niet over de vraag of het geloof alleen betrekking heeft op het menselijk hart; of, dat het geloof óók te maken heeft met maatschappij en wereld. Ik ga ervan uit dat u met mij gelooft, dat God in Zijn heilswerk de mens èn zijn relatie tot zijn medemensen èn de hem omringende wereld op het oog heeft.

☆ Waarover gaat het dan wel?

Ten eerste willen we nagaan van welke aard het politiek bedrijf is. Daarna zullen we onderzoeken of de politieke wijze van bezig zijn met maatschappij en wereld ook de wijze is waarop Christus met maatschappij en wereld bezig is.

1. Van welke aard is het politieke bedrijf?

Een politicus kan niets bereiken, wanneer hij geen macht heeft.

Of het nu de macht van het leger is in een militaire diktatuur (Chili, Argentinië),
of de macht van geld en opleiding, van ekonomische en technische superioriteit, zoals in het blanke minderheidsbewind in Rhodesië,
of de macht van een kolossale alles-regelende bureaukratie, zoals in het moderne Rusland,
of de macht van een ideologie, zoals in China, waar revolutionaire radikalen en „revisionisten" elkaar met citaten van Marx, Lenin en Mao om de oren slaan,
of de macht van het stemmenaantal in een demokratie,
of de macht van de nationale trots, waaraan generaal De Gaulle appelleerde wanneer hij een t.v.-toespraak beëindigde met een theatraal „Leve Frankrijk!"
of de macht van het groepsbelang,
of de macht van het persoonlijk prestige: een politicus kan niets bereiken wanneer hij geen macht heeft.

Politiek wordt beheerst door macht.

2. Het probleem van politiek is het probleem van macht

Wie macht bezit bevindt zich in het gevaar dat de macht hèm gaat bezitten.

In „Geloof en politiek", in 1970 ter gelegenheid van de vredesweek uitgegeven door het Interkerkelijk Vredesberaad, wordt optimistisch beweerd: „Politieke macht definiëert zichzelf als middel tot het politieke doel: de realisering van centrale menselijke waarden als ordelijk leven, redelijkheid, rechtvaardigheid, vrede en welvaart". Helaas moeten wij er eerlijkheidshalve aan toevoegen, dat „macht" zich niet gedwee in dienst stelt als middel om verheven doelen te bereiken. Macht heeft de eigenschap doel in zichzelf te worden, en de bezitters van macht aan zich te verslaven.

De bijbel spreekt duidelijke taal over „macht" en over de „machten" (dat zijn personen, instituten en strukturen die macht bezitten. Denk aan de overheid, aan ekonomische strukturen, maar ook aan maatschappelijke gebruiken: wat een macht heeft „zo hoort het!").
Paulus schrijft van de machten, dat zij door God zijn geschapen, opdat zij zich in dienst zouden stellen van Christus.
„Want in Christus zijn alle dingen geschapen... hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen" (Col. 1 : 16).
De „machten" zijn echter hun goddelijke bestemming ontrouw geworden. God vertrouwde de mens in het paradijs de verantwoordelijkheid voor de aarde en de zorg voor elkaar toe. Hiermee gaf God de mens een stukje van Zijn macht in bruikleen. Toen Adam zondigde trachtte hij de van God ontvangen macht in eigen bezit te nemen. Hij dacht hierdoor vrij te worden van de gehoorzaamheid aan God, maar werd juist de slaaf van hetgeen hij in eigen hand dacht te nemen.
De „machten" dienden niet langer de mens, maar kregen hem in hun greep; „...ook u, hoewel gij dood waart door uw overtredingen en zonden, waarin gij vroeger gewandeld hebt overeenkomstig de loop dezer wereld, overeenkomstig de overste van de macht der lucht" (Ef. 2 : 1, 2).
Door de mens losgemaakt van God, vervreemdden de machten zich van hun schepper en meester en kregen antigoddelijke aspiraties. Paulus schrijft dat de „machten" de christen van Christus trachten te scheiden (Rom. 8 : 38).
Losgemaakt van God ontwikkelden de „machten" zich tot afgoden. Het is niet toevallig, dat in Rome de keizer zich als god liet aanbidden. Het is veelbetekenend, dat politici op de knieën liggen voor een presidentschap, er alles aan opofferen (denk aan de waanzinnige verkiezingstourneeën van Amerikaanse presidentskandidaten, denk aan het Watergateschandaal).

3. Christelijke politiek?

Het probleem van politiek is dat de macht waardoor zij beheerst wordt de eigenschap heeft doel in zichzelf te worden, zich van dienaar tot afgod te ontwikkelen. Dit probleem is met name het probleem van christelijke politiek. We zien het dan ook telkens opduiken in de diskussies over het toekomstige C.D.A. (een samengaan van K.V.P., A.R. en C.H.U.). Op het C.D.A.-kongres van augustus 1975 sprak mr. Aantjes: „Een evangelische C.D.A. zal er niet zijn om te heersen, maar om te dienen".
Evangelische politiek moet zijn: „...een politiek die niet vraagt: hoe wordt iets of hoe wordt mijn groep of mijn elektoraat er beter van, maar wat is beter voor mens en samenleving?"

Evangelische politiek hanteert geen heersende maar dienende macht! Het dagblad Trouw gaf in een rubriek „C.D.A. in diskussie" ruimte om op Aantje's woorden te reageren. Verschillende schrijvers stelden, dat een C.D.A. in het gevaar zal verkeren af te glijden naar een kleurloze middenpartij, waarin de belangen behartigd worden van de maatschappelijke middenmoot van het Nederlandse volk. Dr F. Boerwinkel herinnerde eraan, dat „macht" in de handen van christenen die christenen steeds te machtig is geworden: „Zo is in het verleden de naam van Christus dikwijls verbonden geweest met handhaving van koloniale overheersing en met de verdediging van het partikuliere eigendom van produktiemiddelen. Voor duizenden arbeiders, vooral vóór de niet-kerkelijken, kwam Christus daarmee te staan aan de kant van het behoud van het bestaande".

Volgens Aantjes zou een C.D.A. haar macht moeten gebruiken om niet te heersen en belangen veilig te stellen, maar om te dienen. Boerwinkel vraagt zich in dit verband af, of de kiezers op zo'n C.D.A. het wel zouden nemen, wanneer het niet primair hun belangen behartigde.

Een vraag om over na te denken!

Zal een konsekwent evangelische partij niet haar kiezers en daarmee haar macht verliezen? En wat moet een machteloze politieke partij in het door macht beheerste politieke bedrijf?

4. Alternatief verantwoordelijkheid dragen voor maatschappij en wereld

J. M. Yoder schreef een boek dat in het Nederlands verscheen onder de titel: „De politiek van het kruis".
Yoder is een Amerikaans doopsgezind theoloog. Wanneer een doopsgezinde over politiek gaat schrijven kan het interessant worden. Doopsgezinden weten immers sinds eeuwen - méér dan rooms katholieken, kalvinisten, lutheranen en óók baptisten - van de afgodische en demonische eigenschappen van „macht".

Doopsgezinden weigerden en weigeren wapens te dragen en overheidsfunkties te bekleden.

In het kader van dit artikel zal als eerste reaktie op de titel van Yoder's boek de vraag opkomen: Bestaat er zoiets als „de politiek van het kruis"?
Politiek wordt beheerst door macht. En het kruis is machteloosheid ten voeten uit! „Politiek van het kruis" kan geen politiek zijn. Inderdaad!

Yoder wil ons een weg wijzen waarlangs christenen verantwoordelijk kunnen zijn voor maatschappij en wereld. Niet de weg van (machts) politiek maar een alternatieve weg. De weg van het kruis van Christus.

Bijbelstudie over de alternatieve verantwoordelijkheid voor maatschappij en wereld

☆ Aan het kruis heeft Christus de machten die ook het politiek bedrijf kontroleren „ontwapend en openlijk ten toon gesteld en zo over hen gezegevierd" (Col. 2 : 13-15).

De weg van Christus' kruis is de weg waarlangs maatschappij en wereld bevrijd worden uit de greep van de gevallen machten die hun intrek genomen hebben in personen, instituten, strukturen, gewoontes, enz.

Jezus zei dat de duivel niet met de duivel uitgedreven kan worden (Matth. 12 : 26). Evenmin kunnen „machten" met „macht" overwonnen worden. Alleen via de navolging van Christus in de machteloosheid van Zijn kruis kan de samenleving van de machten van de „machten" bevrijd worden.

☆ De gemeente is geroepen om „aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelkleurige wijsheid Gods bekend te maken" (Ef. 3 : 10, 11).

De gemeente is er niet om de overheden en machten ten goede te beïnvloeden, of hen kritisch te begeleiden, of om het maksimale aan „christelijke besluiten" van hen los te krijgen. Heel praktisch gezegd: Christenen zijn niet geroepen om via (machts) politieke invloed en pressie de maatschappij naar hun idealen te veranderen. De gemeente is er om de overheden en machten bekend te maken dat zij door het kruis van Christus machteloos geworden zijn. Deze verkondiging aan de machten volbrengt de gemeente het best door het tegenover de machten en overheden radikaal te wagen met de navolging van Christus in machteloosheid, zachtmoedigheid en offer.

☆ Het kruisdragend volgen van Christus ontwapent de „machten" en bevrijdt het leven uit hun slavernij.
In II Petr. 2 : 18 e.v. lezen we over de maatschappij bevrijdende kracht van het kruis: „Gij huisslaven, weest in alle vreze uw meesters onderdanig, niet alleen de goede en vriendelijke maar ook de verkeerde. Want dit is genade, wanneer iemand, omdat hij met God rekening houdt, leed verdraagt dat hij ten onrechte lijdt". Petrus roept de slaven niet op om het onrecht van de slavernij passief te dulden en hun tijd als slaaf op aarde uit te zitten, zich troostend met het komend geluk in de hemel. Hij past hier de „politiek van het kruis" toe op de situatie waarin christenslaven leven. Wanneer christenslaven aktief kruisdragend hun meesters bekend maken, dat ook de macht die de ene mens over de andere heeft aan het kruis van Christus ontwapend is, zal het machtsinstituut der slavernij van binnenuit uitgehold worden.

☆ Ook Paulus' roemruchte woorden: „Ieder mens moet zich onderwerpen aan de overheden die boven hem staan" (Rom. 13 : 1-7) moeten uitgelegd worden als

praktische toespitsing van de „politiek van het kruis".

Naar aanleiding hiervan een enkele opmerking over de houding van christenen tegenover een goddeloos handelende overheid:

Paulus schrijft: „onderwerpt u", niet: „gehoorzaamt".

Wanneer een overheid met zijn beleid het leven ontheiligt, moeten christenen protesteren. Ze mogen zich niet verzetten (vs 2), want verzet impliceert macht en geweld. De weg van het kruis gaande moeten christenen zich in dit geval onderwerpen aan de overheid, wanneer deze hen straft voor hun christelijk getuigenis. In het dragen van het kruis van deze onrechtvaardige straf wordt de macht van een goddeloze overheid „ontwapend en tentoongesteld", zoals Col. 2 : 15 zegt.

Rom. 13 : 1 is een toespitsing op de houding tegenover de overheid van hetgeen Paulus juist tevoren schreef: „Overwin het kwade door het goede" (12 : 21) en: „Indien uw vijand dorst heeft geef hem te drinken, want zo zult gij vurige kolen op zijn hoofd hopen" (12 : 20).

Samenvatting

Jezus hield zich niet reddend en bevrijdend bezig met een onrechtvaardige maatschappij door zich te mengen in het (machts)politieke bedrijf. Christus verlost maatschappij en wereld via de machteloosheid van Zijn kruis.

Christus roept Zijn volgelingen op om middels de „politiek van het kruis" hun verantwoordelijkheid voor maatschappij en wereld te dragen.

O. H. de Vries

Het is weer zover!
Kijk goed en kom er ook weer bij.

17 en 18 september happening voor jongeren

De Jongerenevangelisatieweekends in Dalfsen zijn langzamerhand geweldige feesten geworden: door de ontmoeting, door zang, door fijne gesprekken, door samen bezig te zijn.

Dit jaar zal de happening ook echt een belevenis worden. Dat mag je niet missen.

Ook jullie (jongeren vanaf plm. 14 jaar) nodigen we hartelijk uit om er bij te zijn. Het liefst met een groepje omdat je dan dat wat je beleeft samen deelt en weer mee naar huis kunt nemen.

Maak er eventueel gebruik van om met de gehele jeugdgroep te komen.

Geef je wel tijdig op!

Er kunnen maar 140 jongeren geplaatst worden (en die komen er ook altijd!).

Het onderwerp is „Geloven en Gemeente". Het zal in gesprek, spel en samenzijn duidelijk worden waar de vervelende, maar ook de fijne dingen van de gemeente te vinden zijn.

Je zult ze aan de lijfe ondervinden.

Data: 17-18 september 1976.

Plaats: De Bron, Dalfsen.

Tijd: vrijdag 20.00 uur - zaterdag 16.00 uur.

Prijs: *f* 15,— per persoon.

Deelnemers: jongeren vanaf 14 jaar, studenten, jeugdleiders en predikanten.

Aanmelding: Jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsstraat 25, Drachten; tel. 05120-15687 (s.v.p. tussen 8.00 en 12.00 uur), **vóór 10 september a.s.**

Groeten, tot dan,

Werkgroep Jongerenevangelisatie

AFSCHEID Ds H. VAN DER WERF GAAT NIET DOOR

Het spijt ons bijzonder te moeten berichten dat de aangekondigde afscheidsdienst van ds H. van der Werf op zondag 12 september 1976 te Doetinchem geen doorgang kan vinden, vanwege een ernstige ziekte waardoor ds Van der Werf plotseling is getroffen.

Namens de raden van de baptistengemeenten:

voor Doetinchem:
G. van Manen (sekretaris)
voor Zutphen:
F. Modderkolk (sekretaris)

RADIO-KERKDIENST VANUIT DRACHTEN-ELIM

Zondagmiddag 29 augustus a.s. zal in de zendtijd voor de kerken per radio een kerkdienst worden uitgezonden van de baptistengemeente Elim te Drachten; aanvang 5 uur. Voorganger is ds P. Brongers.

UC BENOEMDE Ds J. VAN DAM TOT ALGEMEEN SEKRETARIS VAN DE UNIE

De Commissie der Unie heeft ds J. van Dam te Sneek benoemd tot algemeen sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland als opvolger van ds Th. van der Laan die ingaande 1 januari a.s. als conrector aan het seminarium De Vinkenhof verbonden zal worden.

Indien ds Van Dam de benoeming aanvaardt zal hij zijn werkzaamheden op 1 november a.s. beginnen.

OPGELET

Nu de 'vakantietijd' voorbij is verschijnt DC weer iedere week.

Helden

De wereld zit vol helden.
Sommigen van hen worden herkend
en krijgen een standbeeld.
Maar de meesten blijven anoniem.
Dat zij desondanks op hun
heldenpad verder blijven gaan,
bewijst temeer dat zij helden zijn.
Ze doen hun plicht en beogen
geen erkenning via oorkonden of
standbeelden.
We vragen hier even aandacht
voor hen die méér zijn dan helden.
In Spreuken 16 : 32 staat: „Een
lankmoedig mens overtreft een
held . . ."
Lankmoedig, dat is liefde op de lange
baan: Geen liefde zolang die ander
positief reageert, maar liefde die

P

volhoudt, ook als die ander het er
helemaal niet naar maakt.
Wie dat in zijn leven klaar speelt,
is meer dan een held.
Zulke mensen zijn er gelukkig.
Ook in de gemeente.
Ze blijven trouw, dwars door
allerlei kritiek heen.
Ze blijven vriendelijk, ook als
anderen het helemaal niet zijn.
Ze verdragen, vergeven, begrijpen . . .
We zouden hen moeten opzoeken
en huldigen. Alleen . . . ze zullen
het niet accepteren. Ze zullen
zeggen: „Wij proberen, met vallen
en opstaan, Hém te volgen, die
de lankmoedigheid zelf was.
Dat is geen heldendom, dat is
christenplicht".
En ze hebben gelijk.
Misschien zouden we hen het beste
kunnen eren door hun voorbeeld
te volgen?

cvw

ZAND en ZAAD

De volgende brief bereikte mij langs een omweg op maandag 9 augustus jl. en ik laat hem u lezen:

Geachte ds. Huizinga,
Met grote belangstelling uw stukje in De Christen van 30 juli (Zand en Zaad) gelezen. Het bracht mij tot nadenken. Er ging ook veel in mij om en veel vragen kwamen in mij op omtrent het homofiel zijn. Ds, is homofiel zijn zonde? Ik ben namelijk in mijn leven tot de ontdekking gekomen dat ik (laat ik het maar eerlijk neerschrijven) dat ik homofiel ben. Men heeft mij wel eens gezegd dat men als homofiel wordt geboren. Ik heb daar veel strijd mee. Kan God, die toch de schepper van ons leven is, homofielen scheppen? Vanaf mijn puberteit is dat een gewetensvraag geweest in mijn leven, toen ik tot die ontdekking kwam. Ik heb gestreden, geworsteld, gebeden tot God om mij er van te verlossen maar het heeft niet gebaat. Men zei mij: je moet tot een huwelijk komen maar, helaas, ook dat baatte niet, het werd een teleurstelling, in het huwelijk. Ik leefde een dubbelleven, verborgen voor iedereen, behalve voor God die mij kent en weet dat ik mij zijn kind mag noemen. Ik ben lid van een baptisten gemeente. Voor geen geld durf ik mijn zó zijn openbaren, omdat ik weet hoe men er in het algemeen over denkt. Na het lezen van uw stukje in De Christen had ik de behoefte u te schrijven. Misschien dat u in De Christen er nog iets over zou kunnen schrijven. Ik heb niet de moed om mij bekend te maken.
Met vriendelijke groeten en de Heer bevolen. N.N.

Uw hart moet wel van steen zijn als het niet geraakt wordt door het bovenstaande. Alleen de hardsten kunnen tot de veronderstelling komen dat de brief gefingeerd is. Ik wijs die veronderstelling van de hand. In dat geval had de schrijver het vraagstuk zonder meer aan de orde kunnen stellen zonder details uit zijn persoonlijk leven te vermelden. Hij had mij dan kunnen bellen als de broeder, die mij over de telefoon zei dat hij graag onderscheid wilde maken tussen homofilie en homoseksualiteit. Waarmee deze bedoelde: het eerste is het gevoelsmatig verlangen naar het eigen geslacht, het tweede is de eigenlijke seksuele verhouding.
De briefschrijver haalt Zand en Zaad van 30 juli aan. Daarin beschreef ik de verlossing, bevrijding van de ‚ontmande' minister, die volgens Mozes nooit in de Israëlitische gemeente zou kunnen worden opgenomen - al dacht Jesaja daar wel anders over -, maar die nu van Filippus verneemt dat er niets tegen is dat hij gedoopt wordt. Dadelijk daarop liet ik een berichtje uit Trouw volgen, waarin stond dat ds Joseph Doucé, baptistenpredikant, aandacht ging geven aan homofielen. Hetzelfde dagblad bracht vanmorgen (9 augustus 1976) het volgende:

> **Enquête**
> Dominee Joseph Doucé, die in Parijs een bijzonder pastoraat voor homofielen gaat opzetten en zich daarvoor twee jaar in Nederland oriënteerde, schrijft in het *Kerkblad* van de gereformeerde classis Amsterdam:
> Ik heb ook een schriftelijk onderzoek gedaan onder alle Franse predikanten, ongeveer 2000, over hun houding en pastorale ervaringen met homofielen. Slechts 10% heeft mij geantwoord. Twintig predikanten hebben kontakt opgenomen, met het uitdrukkelijk verzoek om geheimhouding, over hun eigen homofiele gerichtheid, drie van hen zijn mij in Amsterdam komen opzoeken, wenend en vol angst. Maar talloze beschimpingen, beledigingen en pijnlijk harde brieven vielen ook in de brievenbus, en sommigen aarzelden zelfs niet met hun naam te tekenen!
> Mijn beste vrienden hebben mij de rug toegekeerd!... Uit bijna alle antwoorden bleek een heel grote onwetendheid, vaak angst, soms gegroeid uit onzekerehid over eigen seksuele identiteit. 69% van de predikanten die antwoordden zeiden dat ze tenminste één keer in hun leven een homofiel ‚bewust' hebben gezien en 50% dat ze tenminste één keer in hun leven pastoraal met een homofiel hebben gesproken. Dat is nog veel in vergelijking met een resultaat van het officiële Franse onderzoekingscentrum SOFRES, dat vorig jaar verklaarde dat 81% van de Franse bevolking nooit één enkele homofiel in zijn leven bewust heeft ontmoet!

Het lijkt er op dat wij nauwelijks raad weten met al de problemen die het in onze dagen zo sterk op de voorgrond dringende seksuele leven ons stelt. Het is geen wonder. Dat ongemeen ingrijpend stuk leven is altijd verzwegen. De christenen hebben, althans zo lang ik leef, maar ook daarvoor, het lichamelijk leven praktisch onbesproken gelaten. Men deed alsof er geen lichaam was.
De ziel, de geest gold als het belangrijkste, op de kansel en in de huiskamer. Deze eenzijdigheid ‚wreekt' zich nu en het lichaam van en man en vrouw domineren aan tafel (lijn), in de mode (kleding?), in de verkoop (auto's, reizen), in de sport (prestaties). Er is nauwelijks reklame voor wat ook denkbaar zonder een amper bekleed lichaam. Op de televisie komen nu en dan zelfs onbeklede figuren voor. Nudisten winnen steeds meer terrein. Nog even en de mens is alleen nog lichaam. Het in de voorgaande alinea aangeduide heeft niet zoveel met homofilie te maken. Het ging me er alleen om om de opmars van het lichaam te konstateren met daaraan verbonden het opdringen van het seksuele leven. Nu dat alles open en bloot aan de orde wordt gesteld stoten we ook op gebieden die eertijds buiten ons blikveld lagen. Velen zijn er door overrompeld en verward.
We zullen de brief nog eens lezen in de hoop dat we hier en daar een woord kunnen vinden dat onze broeder kan helpen. Hij vraagt: is homofiel zijn zonde. Met andere woorden: is het zonde dat men zich aangetrokken voelt tot het eigen geslacht. Soms denk ik dat het woord zonde te gauw gebruikt wordt. Wie maakt eigenlijk uit wat zonde is? Is het zonde in een mooi huis te wonen, in een auto van zeg 15 mille te rijden, lekker te eten, en forse winst te maken, terwijl niet voor te stellen veel mensen in de ellendigste omstandigheden leven en sterven? Is het zonde het bestaan van de andere te meten aan onze opvattingen, aan onze normen en onze inzichten te versieren met: zo zegt de Heer?! Is het geen zonde zonder nadenken het zwaard van het woord te hanteren, terecht of ten onrechte getrokken en het lied van Paulus, te vinden in 1 Kor. 13, daarbij vergetend of ook naar de stem van de Geest van God niet meer te horen? Wat is zonde? Broeder, dat moet u mij niet vragen. U hoeft het niemand te vragen. U is die u is, zelfs naar uw eigen getuigenis een kind van God. U gaat de vernieling in als mensen de plaats van God gaan innemen. De een wijst u hierover terecht, de andere over weer wat anders en u is aan het einde u zelf niet meer. U wordt één brok angst en onzekerheid. God weet wie en hoe u is en met Hem hebt u te maken. En hebben ook zij te maken die anders zijn dan u.
U vraagt of God homofielen schept.
Breidt u die vraag eens uit tot andere mensen. Gaat u de geschiedenis door of bepaal u tot de mensen die nu leven en die u kent of over wie u leest: schiep God hen? Wij zijn een verloren geslacht, of wij nu hoogmoedig zijn over onze deugdzaamheid of wanhopig over onze ondeugdelijkheid. Allen zondigen. Maar over heel deze schuldige wereld ontfermt

zich de Heer en Hij wil dat wij zullen rusten in het Lam, dat de zonde der wereld wegneemt. Dat is geen goedkope praat. Het is wel evangelie.
Ook dit is geen goedkope praat: ik weet dat u het moeilijk heeft. Het leven is altijd moeilijk voor hen die, op welke wijze dan ook, anders zijn, denken, praten, handelen dan de meerderheid. Zo'n weg is meestal eenzaam en verre van gemakkelijk. Waar zijn de herders als Joseph Doucé? Ik zou voor u willen dat u iemand vond in wie de Geest van Jezus woont.
Het is duidelijk dat ik slechts kort op uw vragen kon ingaan. Ofschoon u mij onbekend is, is u niet ver van mij. U is ook mijn broeder en samen zijn wij dankbaar dat God ons aksepteert.

Huizinga

De gemeente op vakantie

Gemeentelijk „experiment" in IJmuiden

Dit opschrift geeft te denken. Wordt hier bedoeld dat behalve de wekelijkse aktiviteiten in de gemeente, die in verband met de vakantie stil liggen, ook zondags de deuren van de kapel dicht zijn omdat de gemeente met vakantie is?
Dat is het niet. Zelfs op zondagavond, ook in de zomer, staat de kapel van onze gemeente te IJmuiden open omdat het aantal bezoekers de moeite waard is om een dienst te houden.

Het opschrift heeft de volgende betekenis:
Naar aanleiding van een plan, voorgesteld op een gemeentevergadering in februari, startte woensdagavond 11 augustus om plm. 6 uur een kolonne van ongeveer 15 personenauto's van de kapel aan de J. P. Coenstraat te IJmuiden naar het konferentieoord Overvoorde te Rijswijk. Het doel van deze tocht, met een groot gedeelte van de gemeente, kinderen inbegrepen, was enkele dagen met elkaar door te brengen.
Dagen van geestelijke opbouw, met elkaar plezier hebben, elkaar beter leren kennen.
Jammer, dat verschillende broeders en zusters niet meekonden in verband met een reeds eerder besproken vakantie.
Nadat we in kolonne van IJmuiden naar Rijswijk waren gereden werden we in Overvoorde welkom geheten door de kwartiermakers die in snel tempo een ieder naar zijn kamer verwezen. Wij hadden de beschikking over twee huizen, te weten het Herenhuis en de Hoeve. Nadat een ieder zich geïnstalleerd had op zijn kamer en de kleintjes naar bed waren gebracht werd er in de grote zaal van het Herenhuis koffie gedronken.
De avond werd besloten door de avondsluiting die gehouden werd door ds Agtereek.
Het dagprogramma zag er als volgt uit:
7.30 uur Opstaan.
8.00 uur Bidstond.
8.30 uur Ontbijt.
9.30 uur Behandeling van het onderwerp: Gemeente naar binnen
Gemeente naar buiten
Na het behandelen van het onderwerp, bespreking in diskussiegroepen; daarna verslag van de groepen.
12.30 uur Middagmaaltijd.
14.00 uur Sport en spel.
16.00 uur Vrij.
17.30 uur Avondmaaltijd.
20.00 uur Bijeenkomst in de grote zaal van het Herenhuis.
22.00 uur Avondsluiting.
Van deze dag-onderdelen willen wij u graag meer vertellen. De bidstond 's morgens om 8 uur was een belevenis om zo gezamenlijk met ongeveer 35 broeders en zusters bijeen te zijn en de dag biddend voor te bereiden.
Vervolgens was het gezellig om gezamenlijk als gezinnen aan de maaltijd te zitten.
Terwijl de kinderen van de zondagsschoolleeftijd en de oudere jeugd op de voor hun begrijpelijke manier werden beziggehouden, waren de ouderen bij elkaar om het eerste onderwerp: „De Gemeente van binnen" te behandelen.
Naar aanleiding van het boekje Fundamenten behandelde br Blanken gedeelten van dr J. Reiling en ds J. van Dam.
Na deze inleiding werden er vijf diskussiegroepen gevormd, die een zevental vragen kregen te bespreken. Na de bespreking gaven de verslaggevers de mening van de groepen weer. Uit deze gehele bespreking kwam een grote eensgezindheid naar voren betreffende het gemeente-zijn; de eenheid van de Geest was merkbaar.
Na de middagmaaltijd kwam de ontspanning, sport en spel. De aanwezigen waren in vier groepen verdeeld, oud en jong door elkaar. Naar hartelust werd er gestreden om nummer één te zijn bij het zaklopen, bokspringen, wateroverbrengen of te winnen met touwtrekken. Iedere groep spande zich ten volle in om te winnen, dit alles onder grote hilariteit, vooral als de voorganger zich ontpopte als een prima verslaggever.
Na deze ontspanning was iedereen vrij. Men ging zich heerlijk verfrissen en omkleden. Enkele jongeren hadden een plaatsje opgezocht op het grasgazon bij de vijver. Met begeleiding van een gitaar werden koren en liederen uit het blauwe boekje „Wie zingt mee" gezongen; de groep groeide gestadig omdat ook de ouderen zich erbij voegden.
Na de avondmaaltijd waren we in de grote zaal van het Herenhuis enige tijd gezellig bijeen; er werd gezongen, enkele broeders die niet een alledaags beroep hebben vertelden hier over. De dag werd afgesloten met de avondsluiting door ds Agtereek.
De volgende dag had zo het hetzelfde begin als de vorige. Deze morgen werd nagedacht over het onderwerp: „Gemeente naar buiten". De inleider was ds R. Reiling van Dordrecht, die ons er bij bepaalde dat de gemeente er is om Christus aan de wereld te verkondigen. Wij werden bepaald bij de vragen of er bij ons het besef leefde en de bereidheid en gehoorzaamheid aanwezig waren om als gemeente deze opdracht te vervullen. Zo ja, met welke plannen gaan wij vanuit deze konferentie naar de andere gemeenteleden die thuis zijn, en aan het werk in onze omgeving?
Ds Reiling sprak ook nog over enkele praktische ervaringen uit de aktie Interland-Samen, o.a. folderverspreiding, het Winprogramma en evangelisatiecampagne. Vanuit de diskussiegroepen kwamen nog andere ideeën naar voren. Men kwam tot de slotsom: hóe het gedaan wordt is niet belangrijk, maar als we straks terug zijn in onze omgeving moeten wij aan het werk.
Het Sport en Spelprogramma werd wat ingekort om een groot aantal de gelegenheid te geven te gaan zwemmen in een nabijgelegen zwembad.
Na de avondmaaltijd waren wij nog enige tijd gezellig bijeen. Nadat de jongere jeugd de weg naar bed had gevonden, kwamen er bij verschillende broeders de indrukken van deze twee dagen naar boven die zij graag wilden vertellen. Anderen vertelden hoe zij de weg tot de gemeente hadden teruggevonden; wat is de weg die wij verder moeten gaan. Er werd gevraagd voor elkaar en voor onze kinderen te bidden. Het werden heilige ogenblikken waarin de Geest zijn werk deed.
De wens werd uitgesproken om na de avondsluiting een bidstond te houden. Wat toen gebeurde is moeilijk met de pen te beschrijven; er kwam overgave aan de Heer: drie jonge mensen, twee meisjes en een jongen, gaven hun leven aan de Heer en één zuster gaf te kennen dat zij gedoopt wilde worden. Er was dankzegging en lofprijzing.
Na deze momenten was het moeilijk om naar bed te gaan; het was inmiddels elf uur geworden. De onderlinge gesprekken werden voortgezet, terwijl een wandeling werd gemaakt op deze prachtige zomeravond. Een ieder was ontroerd wat de Geest in ons midden had gedaan.
De volgende morgen, zaterdag, na de

bidstond en het ontbijt werden de koffers gepakt met de bedoeling om na het koffiedrinken weer te vertrekken naar IJmuiden. Naar huis, met de opdracht het komende weekend de achterblijvers in de gemeente mede deelgenoot te maken van de blijdschap die we zelf hadden ontvangen, maar ook om die uit te dragen in de omgeving waar we geplaatst zijn.
Was het alleen die tweede avond? Nee, het was gegroeid in deze twee dagen naar een climax. Wij willen eerlijk zijn; wij zagen er een beetje tegenop: wat zou het worden zo een paar dagen bij elkaar?
Boven bidden en denken heeft de Heer ons gezegend. Wij hebben mogen ervaren dat er wonderen gebeuren als je openstaat voor de Geest.
Wij zijn het ons bewust, dat dit alles op papier te zwak naar voren komt. Dit moet je als kinderen Gods ervaren. Maar toch wilden wij dit u, als onze broeders en zusters, en al onze gemeenten bekend maken; wij mogen dit niet voor ons zelf houden.
De gemeente was met vakantie. Maar de Geest heeft doorgewerkt.
Het koor dat wij veel gezongen hebben deze dagen werd werkelijkheid:

Geloven alleen, geloven alleen.
Alles is mogelijk, geloven alleen.
Geloven alleen, geloven alleen.
Alles is mogelijk, geloven alleen.

IJmuiden — J. Korf

MEDEDELING VAN DE U.B.S.

Het sekretariaat van de U.B.S. is tijdens mijn vakantie, die wegens ziekte voortijdig moest afgebroken worden, en daarna tijdens mijn ziekenhuisverblijf van vier weken, waargenomen door br A. v. d. Hoef. Nu zal met het oog op mijn voortgaand herstel het sekretariaat van de U.B.S. opnieuw door br A. v. d. Hoef worden waargenomen van 30 augustus tot 20 september. Zouden er zich in deze drie weken zaken voordoen, waarvoor men zich tot de U.B.S. moet wenden, dan kan men daartoe schrijven aan br A. v. d. Hoef, „De Vinkenhof", Biltseweg 10, Bilthoven.
Natuurlijk kan ook in deze periode het overmaken van gelden naar de U.B.S. (voor rente en aflossing, voor belegging van spaargelden, voor bijdragen aan het ,10-cents-fonds') gewoon doorgaan op postgirorekening 1504 t.n.v. Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam, of op bankrekening 43.80.11.805 bij de Amro-Bank N.V. te Arnhem t.n.v. Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Duistervoordestraat 1, Arnhem.
De sekretaris van de U.B.S.,

T. Jansma,
Duistervoordestraat 1, Arnhem

MEDEDELING

△ Br C. v. d. Mei, Fazantenkamp 903, Maarssenbroek is thans telefonisch bereikbaar onder nummer: 03465-7975.

Konferentie voor gemeente en evangelisatie

De Here Here heeft mij als leerling leren spreken om met het woord de moede te kunnen ondersteunen (Jes. 50 : 4).

Programma van de konferentie voor gemeente en evangelisatie op 4, 5 en 6 oktober te Dalfsen.
Medewerken o.a. ds Andrew MacRae, Schotland; ds G. van 't Wout; ds R. Reiling.

MAANDAG

10.30-11.30	Aankomst (koffie)
11.30-12.00	Opening (welkom + bidstond)
12.30	Warme maaltijd
14.00-15.00	**Inleiding op het thema**
15.00-15.30	Pauze (thee)
15.30-17.00	Toerusting van de gemeente (I)
18.00-18.30	Broodmaaltijd
19.30-21.00	Berichten uit de praktijk

DINSDAG

8.00	Bidstonden
8.30	Ontbijt
9.15-10.00	Bijbelstudie
10.00-10.30	Koffie
10.30-12.00	Nagesprekken aan de hand van samenvattingen/vragen
12.30	Warme maaltijd
14.30-15.30	Toerusting van de gemeente (II)
15.30-16.00	Pauze (thee)
16.00-17.00	Praktische toepassing
18.00-18.30	Broodmaaltijd
20.00-21.00	Wijdingsdienst

WOENSDAG

8.00	Bidstonden
8.30	Ontbijt
9.15-10.00	Bijbelstudie
10.00-10.30	Koffie
10.30-12.00	Groepsgesprekken
12.30	Warme maaltijd
13.30-14.30	Slotzitting (beantwoording van vragen, konklusie, slotwoord)
14.30	Thee en afscheid
15.00	Vertrek

(Wijziging van de indeling is mogelijk)
Prijs voor de hele konferentie *f* 50,— te betalen bij aankomst.
Aanmeldingsformulier aanvragen bij ds R. Reiling, Indus 17, Dordrecht; tel. 078-73170.

BANDRECORDER GEVRAAGD VOOR OOST-EUROPA

Een broeder uit Oost-Europa vraagt of iemand in Nederland een 4-sporen bandrecorder (mag een gebruikte zijn, mits in goede staat) ten behoeve van de arbeid der gemeente beschikbaar heeft. Men kan zich hierover in verbinding stellen met ds Th. van der Laan, De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven; tel. 030-784457.

OPWEKKING IN GHANA

Tengevolge van evangelisatie-campagnes van de baptistengemeenten in het Afrikaanse Ghana, in samenwerking met zendelingen van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) zijn de laatste tijd ongeveer 3600 personen tot geloof gekomen. Er zullen zowel dit jaar als volgend jaar opnieuw dergelijke campagnes worden gehouden.
Bovendien zijn tengevolge van de gehouden campagnes verscheidene nieuwe gemeenten en predikplaatsen gesticht.

MEDEDELING VAN DE C.v.d.O.

De Commissie voor de Opleiding deelt mee, dat P. Wijchers, na voltooide studie aan het seminarium, beroepbaar is gesteld voor de gemeenten.

„IN DE BOOT" IS UIT!!

De R.J.C. heeft een boekje uitgegeven over het onderwerp liefde, seks en het huwelijk.
Het is bedoeld om de jongere te helpen te midden van verwarring en schone schijn een weg van echtheid te zoeken.
Open en eerlijk worden allerlei zaken, waar men niet vaak over durft spreken, besproken. Uitgangspunt is steeds dat wat de bijbel vertelt over Liefde en Geloof.
Het boekje is niet alleen geschikt voor de jongeren in voorbereiding op het huwelijk, maar ook voor hen die al jaren in het bootje gestapt zijn.
Het probeert onder woorden te brengen, dat wat wezenlijk is voor een groeiende open verhouding tussen twee mensen die elkaar liefhebben.
Verder zorgen gedichten en levensspreuken voor een levendig en leesbaar geheel.
We hopen dat veel mensen er wat aan zullen hebben.

De R.J.C.

De prijs is *f* 4,— (vanaf 5 eksemplaren *f* 3,50) + 1,70 porto.
Bestellingen kunnen uitsluitend gedaan worden door na 1 september *f* 5,70 te storten op gironummer 36 18 900 t.n.v. R.J.C.-Uitgaven, Zuiderdwarsvaart 25, Drachten.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Hengelo (O.) (wijkgemeente 't Venster), kandidaat P. Wijchers te Bosch en Duin.

Ds H. VAN DER WERF (DOETINCHEM) IN ZIEKENHUIS

Ds H. van der Werf, voorganger van de baptistengemeenten Doetinchem en Zutphen, is vrijdag 13 augustus jl., vanwege een ernstig hartinfarkt in het ziekenhuis opgenomen.
Op het ogenblik (24 augustus) achten de artsen zijn toestand aanmerkelijk verbeterd.

ECHTPAAR VAN DER VEEN OPNIEUW NAAR KAMEROEN

Op zondag 5 september a.s. zal het zendingsechtpaar Van der Veen-Vorsteveld vanuit de gemeente Rotterdam-Centrum opnieuw uitgezonden worden naar onze zustergemeenten in Kameroen. Belangstellenden worden hartelijk uitgenodigd tot het bijwonen van deze uitzendingsdienst, waarin zij de gelegenheid zullen hebben persoonlijk afscheid te nemen van br en zr Van der Veen. De dienst begint om 16.00 uur en wordt gehouden in de Dr. Feisserkapel, Proveniersstraat 52, Rotterdam. Voor eventuele inlichtingen: J. Kuipers, Pijnboomweg 34, Gouda; tel. 01820-17838.

MEDEDELING VAN ALBLASSERDAM

Voor de goede orde deelt de baptistengemeente te Alblasserdam mee, dat br J. M. Zijlstra te Apeldoorn ingaande september a.s. konsulent is geworden van de gemeente Alblasserdam. Dit houdt o.a. in, dat br Zijlstra de gemeente twee zondagen per maand zal gaan dienen met het Woord.

Namens de raad der gemeente,
A. C. van Well, sekretaris

AFSCHEID DS A. HOFMAN

Nieuwe Pekela - (met toestemming overgenomen uit de Winschoter Courant).
Ds Albert Hofman heeft de baptistengemeente van Nieuwe Pekela zo'n vijf jaar gediend en gisteren nam hij afscheid wegens zijn benoeming tot leraar godsdienstonderwijs aan de chr. MAVO te Stadskanaal. Afscheid - in een volle kerk - van het werk van de gemeente en in Oost-Groningen, een streek, zoals hij in de loop van de morgen zou zeggen, waarin je om zo te zeggen niet naar binnen kunt kijken en waarin alle problemen van onze hele Westerse kultuur zo dicht aan de oppervlakte liggen. Ook die van het samen gemeente van Christus zijn. „Wij, mijn vrouw en ik", aldus de scheidende predikant, „hebben hier veel geleerd. Wat de gemeente - bedoeld is de kerkelijke gemeente - betreft toch ook veel goeds hebben geleerd".

Afscheidsdienst stond erop de liturgie, maar ds Hofman wilde de dienst van gistermorgen toch niet zo zien. „Een onmogelijke zaak" zei hij, „Want wij zijn, net als anders, samen als gelovigen bijeen: met het Woord bezig, ons afvragend wat „dienst des Woords" betekent en om te leren de bedoeling van bijbelgedeelten te verstaan". Het thema van de prediking was: 1 Kor. 1 : 10-25, waarin het gaat om scheuring en verdeeldheid, die er toen in de gemeente was.
„Een verdrietige zaak, die wij in onze tijd maar al te goed kennen: innerlijke verdeeldheid en scheuring tussen kerken. We zullen weer moeten leren", zo hield de predikant zijn gehoor voor, „wat de basis is van ons geloof en gemeente-zijn: Jezus Christus. Dat hield Paulus ook de gemeente van Korinthe voor: Is Christus dan gedeeld? Iemand anders voor u gestorven? „In eigen groep en met anderen weer Gods liefde ontdekken, daar zal het heen moeten opdat het evangelie, dat wij samen doorgeven geen holle klank wordt, dat is de opdracht".

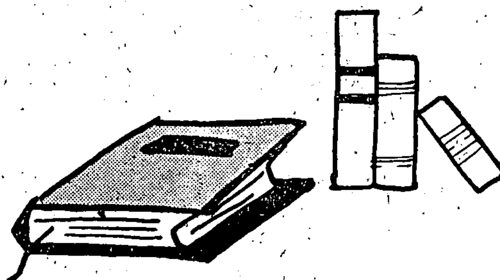
In de dienst die opgeluisterd werd door zang van het koor onder leiding van de heer J. Pots, sprak de heer P. Stadens, voorzitter van de kerkeraad ds en mevrouw Hofman namens de gemeente toe. Hij bracht dank over voor het werk dat was gedaan, overhandigde een boekenbon en aan de predikantsvrouw een fraai bloemstuk. Hij sprak de hoop uit dat het werk in Stadskanaal - aan de schoolkinderen het evangelie te brengen - tot zegen zou zijn.

Na de dienst in de kerk werd in de zaal daarachter een afscheidsreceptie gehouden, waarop anderen de mogelijkheid werd geboden een toespraak te houden.
Burgemeester T. Evenhuis, namens de burgerlijke gemeente, bracht dank voor het godsdienstonderwijs dat ds Hofman samen met de n.h. predikant ds C. R. de Jong, op de openbare basisscholen had gegeven, waardoor een speciale band tussen gemeente en predikant was ontstaan.

Ds J. van Andel (geref. predikant) sprak namens de gezamenlijke kerken, namens het Ned. Bijbelgenootschap en besloot met een persoonlijk woord. Hij releveerde het werk voor het Industriepastoraat en onder de buitenkerkelijken en prees de grote inzet. Namens het Bijbelgenootschap bood hij een boekenbon aan. Persoonlijk hoopte hij dat het kontakt niet zou worden verbroken. „Bedankt, zo besloot hij, „en tot ziens".

Ds P. v. d. Werf, baptistenpredikant te Winschoten was de tolk van de Groninger bond van baptistengemeenten. Ook hiervoor had ds Hofman veel en goed werk gedaan. „Veel gebeurt onder de oppervlakte", merkte spreker op, „maar eens toch komt de vrucht te voorschijn. Moge het zo ook zijn voor wat de nieuwe werkkring betreft".

De jeugd had als sprekers (tussenjeugd) Jans Bijl, die de dank met een boekenbon onderstreepte en Bram Wiersema (jongens- en meisjesklub - voor de laatste had mevrouw Hofman veel gedaan) overhandigde een enveloppe met inhoud - samen delen!
Zuster De Haan ten slotte sprak namens Zusterhulp van Oude en Nieuwe Pekela. Ook zij had als stoffelijk blijk van waardering een enveloppe met inhoud en tevens een fraait plant voor mevrouw Hofman.
De druk bezochte receptie werd besloten met een dankwoord van ds Hofman, mede namens zijn gezin, voor de vriendelijke woorden, de kado's en de goede tijd in Nieuwe Pekela gehad.

Wat zullen we lezen?

zondag	29 augustus	Psalm 119 : 89-96	Van geslacht op geslacht
maandag	30 augustus	Johannes 8 : 12-20	Het licht der wereld
dinsdag	31 augustus	Johannes 8 : 21-29	Dan zult gij inzien
woensdag	1 september	Johannes 8 : 30-40	De waarheid zal u vrijmaken
donderdag	2 september	Johannes 8 : 41-51	Wie uit God is . . .
vrijdag	3 september	Johannes 8 : 52-59	Groter dan Abraham?
zaterdag	4 september	Psalm 119 : 97-104	Wijzer dan mijn vijanden

Door God ons gegeven
liefde en leven
Geboren:

DANIEL FRISO

Judith en Ruth
Pieter en Ina Jager-de Haan
Noordbergum, 12 augustus 1976
Zevenhuisterweg 37

Op 56-jarige leeftijd nam de Heer onverwacht tot Zich onze broeder

DIRK SWAMA

Veendam, 6 augustus 1976

Baptistengemeente Veendam

Door de Heer werd thuisgehaald onze broeder

KLAAS PLOEG

op de leeftijd van 81 jaar.

„Wat God doet dat is welgedaan"

Hoensbroek, 19 augustus 1976

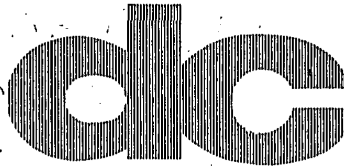
Baptistengemeente Treebeek

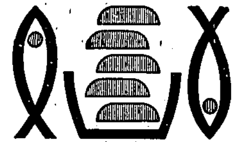
Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Op 14 juli 1976 heeft de Heer thuis gehaald onze zuster

JOHANNA BERTHA
MEIER-ZANDBERGEN

op de leeftijd van 48 jaar.

„Veilig in Jezus' armen"

Baptistengemeente Vroomshoop-Daarlerveen

Door de Heer der Gemeente zijn thuis gehaald: onze zuster

H. DE VRIES-HUSSLAGER

op de leeftijd van 85 jaar
en onze broeder

R. OOSTING

op de leeftijd van 72 jaar.

Wij zijn dankbaar voor de vele jaren die zij mochten dienen in onze gemeente.

Bajtistengemeente Deventer

Na een kortstondige ziekte is in volle vrede in Zijn Heer en Heiland ontslapen mijn lieve man, onze lieve vader, grootvader, behuwd- en overgrootvader

GERHARD HULLEMAN

op de leeftijd van 84 jaar.

„De Heer is mijn Herder" Ps. 23

Uit aller naam:
M. S. Hulleman-Lansink

Hengelo (O.), 21 augustus 1976
Tollensstraat 35

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden.

„Wat God doet dat is welgedaan"

Heden is na een langdurige ziekte in Jezus ontslapen op de leeftijd van 81 jaar, onze zorgzame vader, schoon- en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

KLAAS PLOEG

weduwnaar van Jantje Springer

Puttershoek:
J. Rasenberg-Ploeg

Amsterdam:
E. den Hollander-Ploeg
C. A. den Hollander

Hoensbroek:
W. Schipper-Ploeg
W. Schipper

Heerlen:
B. Ploeg
R. Ploeg-Mulder
Klein- en achterkleinkinderen

Hoensbroek, 19 augustus 1976
Parallelweg 82

Zeer onverwacht heeft de Here tot Zich genomen, onze lieve moeder en oma

HENDERIKA DE JONG

op de leeftijd van 77 jaar, sedert 30 april 1972 weduwe van Menno Henssen.

Ja, ik weet Hij is mijn, ben voor eeuwig de zijn,
Neen, ik twijfel niet langer 'k weet nu Hij is mijn.
Joh. de Heer: 851

Groningen, 21 juli 1976
„Menno Lutterhuis"

Korrespondentieadres: K. H. Henssen, Botterlaan 45, Delfzijl.

Harderwijk:	W. Henssen
	A. J. Henssen-Hukema
Hengelo:	Th. Henssen
	H. Henssen-van Veen
Delfzijl:	K. H. Henssen
	W. B. Henssen-Brouwers
Venlo:	O. Henssen
	J. Henssen-Schluter
Colijnsplaat:	M. Henssen
	G. Henssen-Burke
	en kleinkinderen

De begrafenis heeft inmiddels plaats gehad.

Op 14 juli heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

JOHANNA BERTHA
MEIER-ZANDBERGEN

op de leeftijd van 48 jaar.

Zij was sinds 1955 een zeer trouw lid van onze gemeente.

Baptistengemeente Vroomshoop

Op 21 juli heeft de Heer thuis gehaald onze zuster

HENDERIKA HENSSEN-DE JONG

op de leeftijd van 77 jaar.

Baptistengemeente Groningen-Zuid

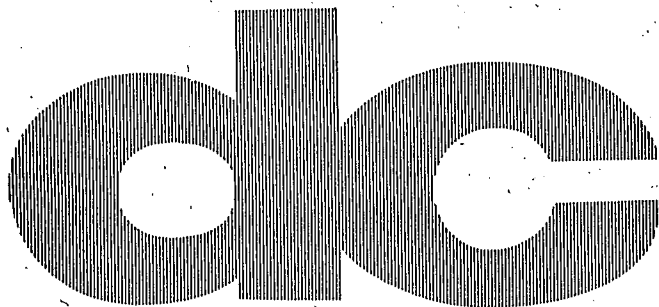
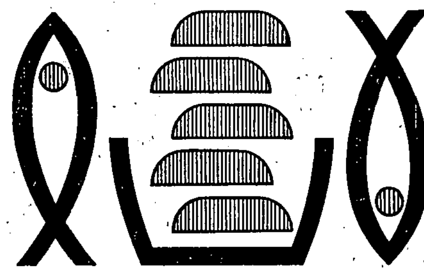

Na een langdurig lijden, nam de Here tot Zich onze zuster.

E. DUIT-VISSCHER

in de leeftijd van 81 jaar.

Baptistengemeente Muntendam

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 35 - 3 september 1976

Israël, volk, land en staat

In het begin van dit jaar werd (in Israël) onder bovengenoemd thema een „seminaar" gehouden voor theologen uit België en Nederland. Deze leertocht werd georganiseerd door het Interkerkelijk Contact Israël (waarin onze Unie vertegenwoordigd is door ondergetekende) en het Instituut voor Internationale Excursies te Bergen.

Deze „seminaars" zijn opengesteld voor allen die een theologische opleiding hebben ontvangen. Ook voor 1977 is weer een dergelijke leertocht gepland gedurende 15 dagen in januari die, zoals de vorige „seminaars", ook nu weer hoofdzakelijk in Jeruzalem wordt gehouden.
Eén van de hoogleraren die zijn medewerking verleende was prof. *R. J. Zwi Werblowski*. Zijn lezing had als opschrift:

> „Israël - volk, land, staat. Het belang hiervan voor de toekomst en voor de Joods - Christelijke relaties".

Ik wil een poging ondernemen uit zijn lezing de naar mijn smaak belangrijke punten aandacht te geven.
Werblowski begon met de volgende regels: „Het feit dat er een staat Israël bestaat is voor de Joden over de gehele wereld van ongelofelijk grote betekenis; zij identificeren zich er volkomen mee, zelfs dan wanneer zij niet van plan zijn hier te komen wonen. Het hart van het Jodendom is in Israël".
Voor een Jood, waar ook ter wereld, is zijn situatie van een altijd-durende minderheid, fundamenteel veranderd. Buiten de grenzen van Israël weet hij zich tot Israël te behoren. Er is een nationaal tehuis.
Volgens Werblowski zijn er verschillende manieren waarop men heils-historisch Israël kan bezien. Door de ogen van, zoals hij zegt, meer fundamentalistische denkers, die voor allerlei gebeurtenissen in Israël bijbelplaatsen weten te vinden. Voor deze manier van denken is volgens hem weinig ruimte bij de „gewone" jood. De tweede, geheel andere benadering is als die van *Maritain* in zijn boek *„Mystère d'Israël"*. Deze schrijver gaat er vanuit dat zich in Israël een goddelijk mysterie ontvouwt. Iets dat ergens verband houdt met Gods beloften aan Abraham. Dat hier iets gebeurt dat je niet los kunt maken van de eeuwige verhouding tussen God en het volk waarmee hij een verbond heeft gesloten".

Gerechtigheid

Volgens Werblowski probeert men in Israël op bepaalde wijze gerechtigheid te verwezenlijken. Dit wordt ook duidelijk door de ruimte en de vrijheid die men in Israël heeft om felle kritiek te uiten op gebrek aan gerechtigheid.
Een lijst van gevallen van schending van de mensenrechten is in Israël heel gemakkelijk te maken. Lees de kranten, de Israëlische kranten. Bv. het geval van twee dorpen die onwettig ontruimd zijn gebleven en waarover nu na meer dan twintig jaar nog gevochten wordt en waarvoor „pressure"-groepen zich inspannen.
Het gevoel voor gerechtigheid uit zich in daden en in kritiek op gebrek aan gerechtigheid. „In Israël is het mogelijk in het openbaar een beroep te doen op de maatstaven van gerechtigheid, met de bijbelse achtergrond die ze hier uit de aard der zaak hebben".
Volgens de spreker kun je Israël niet zomaar vergelijken met een land als Zweden. Israël in zijn eigen situatie dien je te vergelijken met landen als Egypte, Syrië of Saoudi Arabië. En dan is het verschil evident.

Geloof en traditie in Israël

Op de vraag die prof. Werblowski gesteld werd: „Hoe en waar leven geloof en traditie in Israël?", kwam een wat brokkelig maar toch niet onbelangrijk antwoord

uit de bus. Ik zal proberen daar het één en ander van weer te geven.
Allereerst snuffelde hij, al pratend, aan de vraag: „Wat is geloof?"
Werblowski: „Ik ben niet zo naïef het samen te laten vallen met het opzeggen van een geloofsbelijdenis. Heel wat kerkelijke en orthodoxe mensen zeggen: ik geloof in God. En ik beschouw hen als atheïsten. En velen zeggen: ik geloof niet in God. En ik beschouw ze als kinderen Gods. Vaak bedoelt men er (wat onhandig uitgedrukt) mee: die God van de rabbijnen en de dominees moet ik niet".
Werblowski ziet soms meer geloof in een marxistische kibboets dan in het gebouw van het opperrabinaat.
Ik vraag me wel af of prof. Werblowski erop uit was zijn theologisch gehoor te schokken. De uitspraak kan natuurlijk een belangrijke kern van waarheid bevatten. Ik weet het niet zo...
Traditie is volgens Werblowski een centraal element in het leven van Israël en wel om o.m. de volgende reden. „Wat betekent het eigenlijk een jood te willen zijn, zeker in Israël? Ik wil deel uitmaken van dat historische geheel, van dat historische organisme, dat drieduizend jaar in ongebroken kontinuïteit heeft geleefd en ik wil daarin blijven en voortleven. Jood-zijn is niet het reciteren van een of andere geloofsbelijdenis. Het is niet geloven in Mozes of in de Talmud. Jood-zijn is deel uitmaken van een historisch geheel, van een kontinuïteit. Voor geloof in God behoef je geen jood te zijn. Dat mag je ook zo!"

Ontmoeting met R. J. Zwi Werblowski

Deze mening van Werblowski is de moeite waard om doordacht te worden.
Hij vertegenwoordigt een niet onbelangrijk deel van het Jodendom.
We moeten ons echter wel bewust zijn van het feit dat een ander belangrijk deel in deze mening duidelijk niet aan het woord is. Daar vervullen de godsdienstige elementen een belangrijkere rol dan de sociale, kulturele of politieke.

Is Israël uitverkoren?

Velen, ook in Israël, spreken over een mysterie als het gaat om het bestaan van Israël als volk. Een historische werkelijkheid die indruist tegen alles wat in de wereldgeschiedenis is gebeurd.
De profeten van vroeger en de orthodoxe joden vandaag spreken van uitverkiezing. „Het betekent dat er ergens een Rots van Israël" is, waarop het joodse volk staat en blijft staan.
Werblowski heeft zonder meer gelijk wanneer hij verklaart dat heel veel joden niet graag spreken over uitverkiezing. Hij noemt het een theologische kuisheid... Hij wil niet graag dat men hem, Werblowski dus, vraagt **naar het wezen van** zijn geloof. Het zo gemakkelijk daarover spreken noemt hij „theoretisch exhibitionisme". Tegen dergelijke uitspraken kun je natuurlijk allerlei bezwaren hebben.
Voordat je echter zo vlug met bezwaren meent te moeten komen, is het wellicht beter over zijn krasse uitspraak wat na te denken.
Werblowski: „Ik zal desnoods in de liturgie, in de gebeden, tot God kunnen zeggen: U hebt ons uitverkoren. En ik weet dan dat uitverkiezing in de eerste plaats Auschwitz en Bergen-Belsen betekent. Ik weet van die God die ons niet alleen naar Israël heeft teruggebracht, maar ons ook voerde naar Auschwitz".

Dubbele loyaliteit van de christen-jood in Israël

De verhouding van jodendom en christendom is 2000 jaar geleden tot een historische werkelijkheid gegroeid. Volgens de christenen hadden de joden afgedaan. Dit alles ging gepaard met pogroms en allerlei vormen van anti-semitisme.
Volgens Werblowski is er een historische werkelijkheid ontstaan: christen worden betekent het jodendom verlaten. En volgens hem voegde je je dan bij de vervolgende meerderheid. Je was een deserteur.
Deze werkelijkheid van 2000 jaar kun je niet binnen één generatie ongedaan maken.
Werblowski vervolgt deze nogal opzienbarende uitspraken met te zeggen: „Als je van het jodendom overgaat naar een andere godsdienst heb je de banden verbroken. Dit is geen theologisch statement, (verklaring), maar een beschrijving van historische realiteit".
Hij vervolgt: „Iemand te aksepteren die zegt: ik probeer als jood mijn gemeenschap met Christus te beleven, is momenteel als maatschappelijke mogelijkheid nog niet realistisch, nog niet haalbaar. Misschien over twee of drie generaties. Eén jood die hier in Israël christen wordt voegt zich bij een potentieel gediskrimineerde mindeheid. Dat kan misschien bijdragen tot afschaffing van de diskriminatie. Als er op de duur een ontspannen pluralisme (veel-vormigheid) tot stand komt. Dat het nu niet mogelijk is, heeft niets te maken met joodse theologie maar met de realiteit van de joodse geschiedenis.
Ik eis dat de christen dit begrijpt en niet aankomt met puur theoretische betogen".

Ik hebt het met deze uitspraken toch wel een beetje moeilijk. Ook al kan ik zijn motieven best begrijpen.
Ik vraag me af of zijn betoog stand houdt tegenover joden die Jezus hebben leren zien als de Messias van Israël, maar niettegenstaande dat feit, juist vanwege hun jood-zijn geweldig hebben geleden.
Misschien hadden die joden die in Jezus geloofden moeten weigeren toe te treden tot één of andere christelijke kerk. Maar je weet dat dit argument niet goed opgaat. Werden juist deze mensen niet uit de synagoge geworpen en door hun familieleden verguisd en door de kerk „feestelijk" binnengehaald? Zo ging dat toen! Maar moet het zo dóórgaan?
Moesten deze joden zich zo laten vervreemden van hun volk en oorsprong?
Krijg je door dit alles niet een enorm gegoochel met de identiteit van deze mensen.
Moet niet binnen het jodendom naar wegen worden gezocht voor mensen die het jodendom niet willen verlaten en toch zich tegelijkertijd verbonden weten aan Jezus?

M. Cohen

Ds J. VAN DAM (SNEEK) AANVAARDDE BENOEMING TOT ALGEMEEN SEKRETARIS VAN DE UNIE

Ds. J. van Dam te Sneek, die onlangs door de Commissie der Unie werd benoemd tot algemeen sekretaris van de Unie, als opvolger van ds Th. van der Laan die ingaande 1 januari a.s. als conrector aan het seminarium zal worden verbonden, heeft meegedeeld, dat hij deze benoeming aanvaardt.
De nieuw benoemde voorganger in algemene dienst zal met ingang van 1 november a.s. zijn nieuwe werk beginnen.
Het ligt in de bedoeling dat het echtpaar Van Dam gaat wonen op De Vinkenhof, waar zowel het Uniebureau als het seminarium is gehuisvest.

ADRESWIJZIGING SPREKERSLIJST

Nieuw adres A. H. Boonstra luidt: Parklaan 11, Emmen; tel. 05910-17265.

IN EMMELOORD BAPTISTENGEMEENTE

De Vereniging tot Stichting van een baptistengemeente te Emmeloord heeft besloten de Vereniging te ontbinden en over te gaan tot stichting van een gemeente. De institueringsdienst zal binnenkort worden gehouden.
De jonge gemeente zal bij de instituering ongeveer 25 leden tellen en heeft de beschikking over een eigen kerkgebouwtje. De zondagochtenddiensten worden regelmatig door 70 à 80 personen bezocht.

OOGST-DANKDIENST EN KERSTKONFERENTIE

in de gezellige baptistenkerk te Winschoten voor het zondagsschool gewest Groningen.
Zaterdag 18 september van 10 uur vm. tot 3 uur nm.
Toegangsprijs *f* 2,50, inbegrepen koffie, soep en veel drukwerkjes. H. M.

ZAND en ZAAD

Broeder d. V. te M. heeft mij een paar keer geschreven. Tussen zijn twee brieven ligt een kaart van mij aan zijn adres. Niettemin zag hij graag dat ik wat filosofeer over iets wat hem kennelijk bezighoudt. Dat wil ik wel, want ik heb de indruk dat deze broeder serieus nadenkt over wat bij voorbeeld de redakteuren van dit blad prijsgeven van hun denken. Hij zal het goedvinden dat ik zijn brieven verder laat rusten daar het citeren daaruit niet goed mogelijk is. Aan het einde van de tweede brief schrijft hij: „...maar veel liever zou ik zien dat u eens een artikel in DC zou willen plaatsen over het gevaar van het stellen van vragen. Is het een modeverschijnsel? Is het een gevolg van overtrokken wereldse wijsheid, waardoor men openbaring inwisselt voor mystiek en het eenvoudige dienen van God voor religieus denken?"

Vermoedelijk denkt onze broeder daarbij aan kritische vragen, en dat behoeven geen vragen te zijn die uit ongeloof geboren worden, aan kritische vragen dus, die vandaag nogal vrijmoedig gesteld worden ten aanzien van de bijbel, de bron van onze kennis van God.

Het willen doordringen tot de kern der dingen is geen modeverschijnsel. Zolang de mens leeft is hij ‚bezeten' van de drift om franje weg te knippen, om verschijnselen te duiden, om de achtergronden bloot te leggen. Hij ziet de rivier maar hij wil weten waar de bronnen liggen.

Wellicht wordt deze drift versterkt door de ontdekking dat het water dat voorbij zijn deur stroomt niet helemaal helder is en bijsmaken heeft. Het komt hem voor alsof er onderweg stoffen zijn ingevloeid, bijgevoegd, die het levende water nagenoeg tot een chemisch produkt hebben gemaakt. Op dat eindprodukt stort zich de mens en hij leert ons dat we kwik, lood, zout, aangemengd met wat water zitten te drinken. Omdat hij in het eerlijke, heerlijke, koele, heldere water gelooft wordt hij kritisch ten aanzien van die vloeistof die hem als water wordt aangeboden, beter nog: opgedrongen.

Indien onze generatie nu vragen stelt: aan de politici of ze wel eerlijk zijn, geen steekpenningen aannemen, zich houden aan hun beloften; aan de mannen van de wetenschap of ze nog een geweten hebben of gebruiken als ze stoffen en apparatuur produceren, waardoor het leven op aarde met algehele vernietiging bedreigd wordt; aan de mannen van de kerk of ze zelf nog enig inzicht hebben op wat het geloof nu eigenlijk is; indien deze generatie zulke kritische vragen stelt - en de verschijnselen drijven hen daarheen -, is het dan een wonder dat wij, christenen, dezelfde vragen stellen aan de ‚kerkvorsten' (wat een woord), aan geestelijke leidslieden, aan predikanten, aan onszelf? Dat is geen modeverschijnsel. Het is eerder een noodkreet. Een hartekreet: wat is waarheid? Voor ons gevoel worden we van alle kanten opgezadeld met wat geen stand kan houden in het uur der waarheid. Dat maakt onrustig, onzeker en al dat gevraag is in feite een gebed om licht.

Het is niet verwonderlijk dat deze zoekers naar waarheid ook ten opzichte van de bijbel een dergelijke houding aannemen. Niet uit hoogmoed of verwaandheid br d. V., maar eerder uit vertwijfeling. Wat klagen vele rooms-katholieken over de voorstellingen - en zij niet alleen -, die zij hebben meegekregen uit hun eeuwenoude, in feite onveranderlijke kerk over God, zonde, eeuwigheid, oordeel. Wie troost hen?

De onrust is er niet alleen bij hen, ook in andere kerken. En wij, baptisten, zijn ook kinderen van deze tijd der bevingen, die muren doen scheuren en mensen in de ruimte jagen.

De vragen rondom bijbel, God, zijn niet een gevolg van overtrokken wereldse wijsheid, maar eerder een gevolg van de onwijsheid en een zoeken naar de betekenis van het hier en zo zijn. De mens wil zich niet meer met een kluitje in het riet laten sturen. Hij wil het onderste uit de kan hebben. Wat zich achter uw filosofie, uw leer, uw woord. Toon ons de Heer en het is ons genoeg. Spaar ons uw kastelen, kerken, kerkers van graniet en laat het recht als water golven, en gerechtigheid als een immer vloeiende beek. Met koel, helder water.

Broeder, de bijbel is ons, mij althans, nog altijd de beschrijving van de ontmoeting tussen God en mens, mens en God en ik poog steeds weer de stem van de Meester op deze plaat te horen opdat ik antwoorden zal weten op de vragen, waarvan harten en hoofden vol zijn. De Geest, die in alle waarheid wil leiden, zal ook nu licht zenden.

H.

P.S. Ik dank ook br E. te E. voor zijn brief, waarin hij zijn bedenkingen uit over wat soms door sommigen onder bekering wordt verstaan. Hij kan weten dat ik die deel.

MEDEDELING

△ Het sekretariaat van de baptistengemeente te Workum berust thans bij H. J. Gorter, Noard 12, Workum; tel. 05151-1310.

„CHRISTENEN" IN LIBANON

Zendelingen van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA), werkzaam in Libanon en thans met verlof in Amerika verklaarden dezer dagen, dat de huidige burgeroorlog een strijd is die gevoerd wordt door partijen die weliswaar godsdienstige namen dragen - christenen tegen moslims - maar in wezen slechts politieke partijen zijn. De term christen is in direkte linie gerelateerd aan burgers wier voorouders er reeds leefden in de tijd van het Nieuwe Testament. Bill Trimble: toen de kruisvaarders door dat deel van de wereld trokken kwamen zij in aanraking met christenen die woonden in de heuvels bij de cederbomen van Libanon. „De naam ‚christen' wordt vandaag de dag in Libanon in algemene zin gebruikt en heeft niets te maken met iemands persoonlijke godsdienst".

„Wanneer iemand wordt geboren wordt een identiteitskaart uitgereikt, waarop geboortedatum en -plaats, de naam van de vader en diens religie. Een kind wordt christen of moslim genoemd, of tot welke godsdienst de vader ook maar behoort".

De burgeroorlog die twee jaar geleden uitbrak tussen de twee groepen, christenen en moslims, heeft het zendingswerk van de baptisten ernstig verstoord. Behalve gemeentelijk werk wordt een school en een seminarie in Beiroet geëxploiteerd, een stad met ongeveer een miljoen inwoners.

„Toen wij in 1972 van verlof in Libanon terugkeerden konstateerden we een snelle groei; het werk scheen veelbelovend", aldus zendeling Trimble. Er waren op dat moment 32 zendelingen, inklusief vrijwilligers en kortverband-werkers. In 1974 werden ongeveer 100 mensen gedoopt.

Hoewel op dit moment recente berichten uit Libanon ontbreken is wel duidelijk, dat de oorlog ook grote verliezen heeft aangebracht aan kerken en andere gebouwen van het baptistenzendingswerk. De grootste protestantse groep in Libanon wordt gevormd door de presbyterianen die er gedurende de laatste honderd jaar vele gemeenten en scholen hebben gesticht. De SBC (USA) begon in 1948 met zendingswerk, vanuit een kleine groep baptisten die zich er reeds bevond.

DR J. REILING VOORZITTER BWA-STUDIEKOMMISSIE

Prof. dr J. Reiling, rektor van het baptistenseminarium te Bosch en Duin is benoemd tot een van de voorzitters van de BWA-studiekommissie voor Leerstellingen en Interkerkelijke Samenwerking (Study Commission on Doctrine and Inter-Church Cooperation). Ook dr R. J. Thompson, rektor van Baptist Theological College te Auckland, Nieuw Zeeland werd tot voorzitter benoemd.

VERSLAG VAN EEN BEZOEK AAN RUSLAND

door David Y. K. Wong, president van de Baptisten Wereldalliantie

Wat ik hier doorgeef is wat ik heb gezien en gehoord in een heel korte tijd. Ik ben optimistisch van nature en heb de neiging vooral de zonzijde van de dingen te zien. Dit verslag is bedoeld als een verslag van persoonlijke waarnemingen.
Mijn vrouw Lillian en ik werden uitgenodigd door de Al Unie Raad van Evangelie christenen-baptisten in de Sovjet Unie om dat land te bezoeken. We brachten een bezoek aan Moskou, Leningrad, Kiev en Tbilisi. Overal waar we kwamen werden we met warmte en liefde ontvangen. Russische gastvrijheid kan niet worden overtroffen. De manier waarop zij iemand kussen en omarmen om de ander te begroeten is iets dat een Aziaat nog moet leren.
Ons schema was zo komplex dat we geen tijd hadden om te schrijven, noch om goed uit te rusten of te slapen. In elke kerkdienst of bijeenkomst troffen we zingende, getuigende, sprekende en gemeenschap oefenende mensen aan, en dat telkens in samenkomsten die van tweeenhalf tot drieenhalf uur duurden. De mensen schenen niet moe te worden van het vele staan in de gangpaden, op de trappen en in de portalen van telkens overladen gebouwen. Menigeen nam met diepe emoties deel aan de diensten en bijeenkomsten.
De gemeenten die wij bezochten waren officieel geregistreerd en door de overheid erkend. Die gemeenten hebben toestemming om te werken met inachtneming van de overheidsvoorschriften. Gewoonlijk hebben deze gemeenten twee diensten op zondag, één op dinsdagavond en één op donderdagavond. De repetities van het koor vinden plaats op andere tijden.
Vele grote gemeenten moeten wel meerdere diensten houden om hun leden in de gelegenheid te stellen een dienst bij te wonen. De gemeente in Moskou, die 3000 leden telt kan in het kerkgebouw ‚slechts' 1200 mensen een plaats bieden, inklusief de staanplaatsen. Elke maand worden er drie avondmaaldiensten gehouden. Gedurende de diensten zitten er vele diakenen op het platform om de voorganger en zij die aan de dienst meewerken te helpen. Er zijn niet genoeg bijbels en zangbundels. De mensen luisteren naar de Schriftlezing. Die voorgaat leest vers voor vers, en de mensen ronden elke tekst die voorgelezen is af door te zingen. Tijdens het ogenblik van gebed wordt er door drie of vier personen uit de gemeente gebeden. Zij bidden indringend voor de zieken, voor vrede, voor het land en voor de volkeren in de wereld.
Zoals ik het heb begrepen is ongeveer 95% van de baptistengemeenten geregistreerd. Nog onlangs hebben 30 baptistengemeenten toestemming gekregen zich te laten registreren. Deze gemeenten zijn onafhankelijk en autonoom. Onder die genoemde 30 gemeenten is ook die van Kiev waartoe Georgi Vins behoort. Ik bezocht die gemeente in de Generaal Poechorastraat 4; de gemeente werd in mei jl. geregistreerd. We hadden een ontmoeting met de diaken die in het gebouw woont. Op dat moment waren vier jongemensen bezig met hun muziekinstrumenten om te repeteren voor de dienst van de volgende zondag.

Deze gemeente, die een eigen gebouw bezit, houdt gewone openbare kerkdiensten. Het leek met niet toe, dat deze gemeente in het geheim werkte als een ‚ondergrondse kerk'.

In Moskou en in Lennigrad werd ik vergezeld door twee aktieve jongemannen, Eugene Ronzski en Sergei Nikolaev, respektievelijk afgestudeerd aan het Deense seminarium en Spurgeon's College in Londen. Beiden zijn gesalarieerde stafleden van de baptistengemeenten. Ik had bewondering voor hun geloof en voor hun vaardigheid als uitstekende ‚pulbic relations'-mensen. De relatie tussen hen (en vele anderen in de gemeenten) en autoriteiten is zo goed dat we speciale voorrechten genoten teneinde vlug en snel onze bagage terug te krijgen, zonder enige inspektie, en om plaats te krijgen in musea en andere openbare gelegenheden.

Dat kwam niet vanwege mijn positie maar vanwege de publieke bekendheid van onze mensen.

Bijzondere ontmoetingen

We hadden o.a. een ontmoeting met de vice-voorzitter, een vrouw, van het Wereld Vredescomité van Leningrad. Ik had een gesprek met haar en met een ervaren auteur die over de moderne Russische geschiedenis schrijft, op het bureau van de overheid in Leningrad; het gesprek duurde ongeveer een uur en drie kwartier.
Onze broeder Alexei Bichkov, algemeen sekretaris van de Al Unie Raad van Evangelie christenen-baptisten is lid van het vredescomité. Uiteraard kenden de voorzitter en hij elkaar goed. We konden vrij en openlijk in een vriendschappelijke sfeer spreken. Ik bracht naar voren, dat wij baptisten als christenen vrede wilden en voorstanders zijn van internationaal begrip en samenwerking. De voorzitter drukte haar voldoening uit over de inspanningen die de baptisten in Rusland en elders zich getroosten ten opzichte van hulpverlenings- en vredeswerk. Dominee Bichkov zal in 1977 een wereldkonferentie van kerkelijke leiders bijeenroepen in de Sovjet Unie om te diskussiëren over wereldstabiliteit en vrede, ontwapening en gerechtigheid.
Een andere bijzonderheid was, dat ik een ontmoeting had met de Sovjetreporter van het officiële Russische nieuwsagentschap Tass. Deze vrouw was belast met godsdienstige en opvoedkundige zaken. Het was een uitzonderlijk vriendelijk interview. Ze was erg verheugd over het door ons ingenomen standpunt.
Een andere indikatie van de erkenning van onze mede-baptisten kreeg ik in Kiev waar ik een ontmoeting had met de voorzitter van de Raad voor Godsdienstige Zaken. Opnieuw brachten we ons verlangen naar vrede tot uitdrukking en onze waardering voor het feit, dat van die zijde het werk van de baptisten wordt erkend. Deze voorzitter bracht twee opmerkenswaardige dingen naar voren: baptisten zijn goede burgers, en: we hebben geen klachten over hun werk.

Afscheid van Rusland

Toen we de luchthaven van Tbilisi, Georgie, verlieten kregen 19 baptisten, waaronder voorgangers, gemeentelijke leiders en jongemensen, toestemming om de veiligheidszone door te gaan om zo dicht mogelijk bij de mobiele trappen naar het vliegtuig te komen; ze mochten dáár van ons afscheid nemen - met kussen en omhelzingen - omdat ze als eerlijke mensen bekend stonden.
De groep jongeren vertelde me, dat tien van hen naar Hongkong zouden komen wanneer daar in 1978 de baptisten-wereldjeugdkonferentie zou worden gehouden; ze zouden de kosten zelf dragen. Dit alles indien toestemming wordt gegeven en visa worden verstrekt.

We verheugden ons en warmden ons aan de warmte en liefde van deze geloofsgenoten, onze broeders en zusters in Christus. We werden in hun gemeenten in grote samenkomsten en in de huizen der leden onthaald in de stijl van de agapè.
Zoals ik al eerder opmerkte, de christenen in de Sovjet Unie hebben te weinig bijbels. Broeder Bichkov vertelde me, dat de overheid toestemming had verleend om nieuwe testamenten in het Russisch te drukken in Moskou en ook om bijbels te ontvangen via het bijbelgenootschap in Brussel, België. Daarom wil ik aanmoedigen om bijdragen te sturen voor bijbels in de Sovjet Unie door kanalen als die van de Baptisten Wereldalliantie.

Onze geloofsgenoten in de Sovjet Unie zijn aktief en enthousiast ten aanzien van hun getuigenis voor Christus in het dagelijkse leven. God heeft vele manieren om Zijn volk als getuigen voor Hem te gebruiken. In Leningrad bijvoorbeeld huurden we twee taxi's om een bezoekje te brengen aan de plaats waar Lenin was

ondergedoken, een plaats van historische betekenis. Op onze reis erheen getuigden onze gastheren tegenover de taxichauffeur. En, een ander voorbeeld, de jongeren van de gemeenten voelden zich zo gelukkig dat ze zingen als ze reizen in bussen en autos, en in bijeenkomsten. We troffen een ‚stil getuigenis' aan in het nationale museum, de Hermitage. Gidsen legden de betekenis uit van de schilderijen van bijbelse taferelen die in de grote zalen opgehangen zijn voor de duizenden die jaarlijks deze openbare gelegenheid bezoeken.

Er is nog veel meer voor altijd in mijn herinnering en in die van hen die het geluk hadden om onze geloofsgenoten in de Sovjet Unie te bezoeken blijven hangen. Zoals aan de 76-jarige voorganger in de gemeente van Tbilisi die nu, na 29 jaar, door zijn zoon wordt opgevolgd, en aan een gemeente in de Oekraine, waar het ledental in 10 jaar is verdubbeld...

GROEIENDE BELANGSTELLING VOOR DE RELIGIE

De in april 1975 uit de USSR geëmigreerde socioloog en religieus denker (oorspronkelijk was hij ingenieur) Michail Agoerskij stond een interview toe aan het in Parijs verschijnende Russische blad „Roeskaja Mysl", waarin de religieuze wedergeboorte van Rusland ter sprake komt.

Volgens de waarnemingen van Agoerskij is de belangstelling voor de religie sedert het midden van de vijftiger jaren groeiende. De religieuze opleving onder het volk voornamelijk echter onder de intellektuelen geldt in het bijzonder de Russisch orthodoxe kerk. Maar ook het baptisme en de pinksterbeweging verbreiden zich verder. Een zekere belangstelling ontmoeten ook de anthroposophie, verscheidene okkulte en mystieke stromingen.

De populariteit van het baptisme en de pinksterbeweging wordt verklaard, volgens Agoerskij, door de vorm van het gemeentelijk leven en de stevige sociale bindingen binnen deze gemeenschappen.

Hun aantrekkingskracht is bijzonder sterk in die streken, waar de Russisch orthodoxe kerken verwoest of gesloten zijn.

Agoerskij, die van het jodendom tot het christendom is overgegaan, ziet in de religieuze ontwikkeling van Rusland een belangrijke ideologische en politieke toekomstige faktor. Welke organisatorische vormen zij zal aannemen en in welke verhouding zij tot de bestaande vormen van het kerkelijk leven zal staan, zou voorlopig moeilijk te zeggen zijn. Agoerskij is echter van mening, dat de richting, die Alexander Solzjenitsyn vertegenwoordigt, een van de sterkste stromingen in Rusland is.

(„Glaube in der 2. Welt")

Lezen en luisteren in Exodus

Er is een groot verschil tussen het einde van Genesis en het begin van Exodus. Zoals er een duidelijk verschil is tussen deze eerste twee boeken in de bijbel. In het eerste ontmoeten we mannen wier namen wij niet zullen vergeten (Abraham, Isaäk, Jakob, Jozef), in het tweede boek staat het volk dat uit de vaderen voortkwam op de voorgrond en dat geleid wordt door de grote Mozes.

De ellende waarin de Israëlieten verkeerden ten tijde van Mozes' geboorte is ons bekend. Ook hoe hij terechtkwam aan het hof. Achteraf moet je zeggen dat dit kind, deze man uitstekend geprepareerd werd voor zijn latere taak. Hij kreeg een voortreffelijke opleiding zodat hij jaren later wel wist hoe hij zich met zijn broer Aäron tegenover de farao moest opstellen. Toen hij rondom 40 jaar was verliet hij haastig Egypte en leefde als herder van een kudde, die aan Jethro behoorde, in de woestijn, toen nog niet wetend dat hij eens aan het hoofd van zijn volk dezelfde woestijngebieden door zou trekken. Nog eens: hij was wel aan alle kanten voorbereid op zijn levenstaak. Hij wist van de wijsheid der Egyptenaren, had kunnen konstateren hoe men daar regeerde en was eveneens op de hoogte van het leven in barre woestijngebieden. Onwillekeurig denk je even aan Saulus/Paulus, die ook volkomen ter zake kundig was van zowel het leven als Israëliet als van de nieuwe orde, door Jezus gebracht.

De voorbereiding op het toekomstig leven kan veelbetekenend zijn. Soms kunt u het patroon ontdekken; achteraf.

De ingrijpendste ervaring in het leven is die die God ons laat ondergaan. Dat gebeurt niet altijd op een zo revolutionaire wijze als soms plaatsgreep bij hen die van God een bijzondere taak kregen opgedragen. Bij de meesten onzer zal het binnendringen Gods langzaam maar zeker gebeuren. Dan rukt God steeds verder op in ons denken, in de totaliteit van ons bestaan. Hij maakt ons rijper en rijker, onthult ons meer en meer de zin van het leven. Bij Mozes moet er iets als een blikseminslag geweest zijn. Het wordt beschreven als een brandende braamstruik, die niet tot as verbrandt. In de steppe van Midian wordt God een allesovertreffende werkelijkheid voor hem. Daar vloeien verleden: Ik ben de God van uw vader, de God van Abraham, de God van Isaäk en de God van Jakob - het heden: Ik heb terdege gezien de ellende van mijn volk dat in Egypte is - de toekomst: Nu dan, ga, Ik zend u tot Farao... hier vloeien de episoden samen tot één geheel. Alle geschiedenis ligt in de hand van de Opperheer. Hier ligt het inzicht in het drama dat zich onophoudelijk voltrekt. Waar God zich openbaart komt het keerpunt in de historie, welke machten ook waar zich breed maken en willen handhaven.

De lading die Mozes hier in moet nemen wordt tot een last. Wat nu voor hem opdoemt maakt hem bevreesd. Hij mag dan bij benadering weten wie God is, hoe kan hij deze tegenwoordigheid van God overdragen op het volk in verdrukking? Zij zullen hem vragen naar de naam van die God. Wie is hij? Is deze God authentiek, echt, of slechts het produkt van een dolende herder, wiens verleden opwindend genoeg geweest is om nu als een boodschapper uit de woestijn te komen. Wie gaf hem de boodschap? Niet elke engel is een engel Gods.

We begrijpen iets van het terugdeinzen van deze man voor de taak die hem wacht. Wij kennen zijn uitvluchten. U herkent zich er in. Maar God zei: Wie heeft de mens een mond gegeven, wie maakt stom of doof, ziende of blind; ben Ik het niet, de Here? Nu dan, ga heen. Ik zal met uw mond zijn en u leren wat gij spreken moet.

Eeuwen later verzekerde Jezus zijn mannen: Wanneer zij u overleveren, maakt u dan niet bezorgd, hoe of wat gij spreken zult, want het zal u in die ure gegeven worden wat gij spreken moet; want gij zijt het niet die spreekt, doch het is de Geest van uw Vader die in u spreekt.

In Gods dienst te staan is niet zo gemakkelijk, maar het is moeilijker de dienst te weigeren. Jona.

Neem de staf in uw hand en ga.

Huizinga

OPENING VAN DE KURSUS 1976-1977 - SEMINARIUM

Hierbij nodigen wij uit tot bijwoning van een bijeenkomst ter opening van het 19e kursusjaar van ons seminarium (1976-1977) op

zaterdag 11 september a.s. op „De Vinkenhof"

Het programma is als volgt:

10.30-11.00 uur ontvangst van de gasten, koffie.

11.00-12.30 uur openingsbijeenkomst in de kantine o.l.v. ds J. Bouritius, voorzitter van de Commissie voor de Opleiding; jaaroverzicht van de rector; openingscollege door drs M. G. Boeschoten.

12.30-13.30 uur wandelende lunch in het hoofdgebouw.

Uw aanwezigheid zal op hoge prijs worden gesteld. In verband met de te treffen voorbereidingen verzoeken wij u ons te doen weten of wij op uw komst mogen rekenen. (Biltseweg 10, Bosch en Duin - post Bilthoven; tel. 030-784823).

H. Bijleveld,
sekretaris Commissie voor de Opleiding; J. Reiling, rektor

IN GESPREK MET LEZERS

Eén doop

Een lezer, al jaren woonachtig in Zuid-Afrika, schreef ons dezer dagen een brief naar aanleiding van ons artikel De doop in diskussie, in DC van 11/18 juni jl. Hij vraagt ons nu „om eens te schrijven over het „wederdopen" in de Baptiste Kerk. Ik bedoel nu natuurlijk niet het dopen van een gelovige die als kind in een kinderdopende kerk gedoopt is, maar de herdoop van iemand die al eerder in een baptiste kerk gedoopt is".
Onze broeder vervolgt: „ik kwam hiermee het eerst in aanraking in de gemeente van Umtata waar een afgedwaald lid terug kwam naar de gemeente en opnieuw gedoopt wilde worden; naar mijn mening is dit niet nodig en is het berouw over ontrouw voldoende. Toch ben ik later tot de ontdekking gekomen dat herdoop wel voorkomt in sommige gevallen, en in gesprekken met voorgangers was het duidelijk dat men van oordeel is dat het geoorloofd is in bepaalde omstandigheden. Tijdens het bezoek van Amerikaanse baptiste voorgangers aan Zuid-Afrika kwam een zuster, gedoopt in een Hollandse baptiste gemeente terug tot de gemeente en werd op haar verzoek opnieuw gedoopt; de bezoekende zowel als de plaatselijke voorganger waren hiervoor verantwoordelijk, waaruit ik afleid dat dit ook in Amerika gedaan wordt, waar uit de aard van de gemeenten velen gedoopt worden op grond van baptiste geboorte inplaats van op grond van wedergeboorte.
Ik zou graag willen weten of de verklaring „Wij wijzen het verwijt wederdopers te zijn af. Er is één doop", nog steeds in de gemeenten wordt geëerbiedigd".

Van „horen zeggen" wisten we van deze vorm van „wederdoop" in sommige Amerikaanse baptistengemeenten. En dat niet alleen in gevallen van, laten we zeggen, wederopname maar zelfs bij verhuizing van de ene plaats naar de andere... Er zouden baptistengemeenten zijn die de doop in andere baptistengemeenten bediend niet erkennen.
Het lijkt ons duidelijk, dat het hierbij gaat om baptistengemeenten die er zeer extreme opvattingen op na houden en stellig niet tot de grote konventies willen en kunnen behoren. Het zal bij velen wel bekend zijn, dat vooral de Ver. Staten vele zogenaamde independente, onafhankelijke gemeenten kennen, die in hun naam dikwijls ook het woord Baptist hebben opgenomen.
In het door de briefschrijver bedoelde geval gaat het kennelijk niet om een „extreme" gemeente. Een afgedwaald lid keerde terug en wilde zelf „opnieuw" gedoopt worden. Hoewel wij nooit een dergelijk geval hebben meegemaakt en ons ook niet herinneren er in onze Nederlandse baptistengemeenten ooit van gehoord te hebben, kunnen we ons een omstandigheid voorstellen waarin een dergelijke wens van de betrokkene geëerbiedigd dient te worden: in het geval waarin de betrokkene te kennen geeft dat de eerder aan hem/haar in een baptistengemeente, of daarmee te vergelijken gemeenschap van gelovigen voltrokken doop, bediend werd op grond van een leugen. Is iemand echter „alleen maar" afgedwaald, dan mag er naar ons inzien geen sprake zijn van een nieuwe doop. We zijn er wel haast zeker van, dat dit ook het standpunt is van al onze gemeenten zoals die in de Unie in Nederland zijn verbonden.
Intussen danken we onze Zuidafrikaanse broeder hartelijk voor zijn medeleven met de gemeenten in zijn geboorteland! Het deed ons deugd te vernemen, dat ook daar DC met veel plezier gelezen wordt en dat men geniet van „de gezonde geestelijke kost die geboden wordt".
We weten van de onrust die op het ogenblik Zuidelijk Afrika beheerst. We hopen en bidden, dat zowel de regeringen van de betrokken gebieden als de bevolkingsgroepen, van welke kleur ook, de weg van respekt voor elkaar en van verzoening mogen gaan! Dat de christenen in die landen de anderen ook in dat opzicht tot een voorbeeld mogen zijn!

v. D.

IJVER VAN GELOVIGE OUDERS IN RUSLAND

Het januarinummer van het toonaangevende atheïstische tijdschrift „Wetenschap en Religie" hield een scherpe veroordeling van de religieuze kinderopvoeding in, zoals die wordt toegepast in de kringen van de russische „sektes" (Evangelie-christenen-Baptisten, Adventisten enz.). Speciaal wordt het in de ogen van de sovjet-atheïsten „maatschappijvijandige" karakter van deze opvoeding aangevallen.
„De gelovigen", aldus het blad, „doen al hun best hun kinderen te bewaren voor de omgang met kinderen van ongelovige gezinnen, proberen in hun bewustzijn de gedachte post te laten vatten, dat hun leven zich afspeelt in een hun wezensvreemde wereld, en plaatsen hen in een negatieve verhouding ten opzichte van de hen omringende mensen".
Tegenover de tegenwerping van gelovige ouders, dat de kinderen toch niets slechts wordt bijgebracht, wordt gezegd: „Het is algemeen bekend, dat de religieuze opvoeding in het gezin een negatieve uitwerking heeft op de vorming van hoge zedelijke ovetuiging bij de opgroeiende generatie. De ijver, die de gelovige ouders daarbij aan de dag leggen, is een ijver, die uit den boze is".

„Glaube in der 2. Welt"

DOPERSE PUBLIKATIE TER GELEGENHEID VAN EEN AFSCHEID VAN DOOPSGEZIND SEMINARIUM

Ds H. W. Meihuizen heeft, wegens het bereiken van de leeftijd van 70 jaar, afscheid genomen van het Doopsgezind Seminarium, waaraan hij sinds 1965 verbonden was als docent voor Geschiedenis der Doopsgezinden.
Ter gelegenheid hiervan heeft de Algemene Doopsgezinde Sociëteit een bescheiden feestbundel uitgegeven onder de titel **Vooruitzien en terugzien met H. W. Meihuizen.** De seminariedocenten prof. dr J. A. Oosterbaan en prof. dr I. B. Horst schrijven hierin resp. over „Meihuizen en het Spiritualisme" en „Geloof en gemeenschap bij Menno Simons"; in drie artikelen worden de verschillende aktiviteiten van Meihuizen in de Broederschap belicht: als historicus (door dr S. L. Verheus), predikant (door P. J. Lugt) en redakteur (door ds J. P. Jacobszoon). Verder bevat dit boekje drie artikelen van Meihuizen zelf, over doopgebruiken, de houding van de Dopers tot de staat en tot de eed. Een lijst van publikaties voltooit dit werk.
Exemplaren zijn te bestellen bij Algemene Doopsgezinde Sociëteit, Singel 454, Amsterdam; tel. 020-230914.

ZENDINGSDAG IN WINSCHOTEN

Programma zendingsdag op 4 september 1976 te Winschoten in de baptistenkerk, aanvang 10 uur.
1. Samenzang. 2. Opening. 3. The Herald Singers. 4. Ds J. B. v. d. Veen. 5. The Herald Singers. 6. Beantwoording vragen ds Van der Veen. 7. Sluiting met samenzang en zendingskollekte.
Pauze tot 1 uur.
8. Opening met samenzang. 9. Blijde Geluiden. 10 Drs T. Wolters. 11. Blijde Geluiden. 12. Beantwoording vragen drs T. Wolters. 13. Ds G. van 't Wout. 14. Samenzang met zendingskollekte.
Sluiting plm. 3 uur.

DE KERK STERFT NIET

De stelling, dat de christelijke kerken in de Sovjet Unie vroeg of laat zouden uitsterven, is onjuist gebleken. Weliswaar bestaan er geen betrouwbare statistieken over geloof en ongeloof in de Sovjet Unie, maar een enquête van Sovjetsociologen, waarbij de ondervraagden naar hun persoonlijke instelling werd gevraagd, had een opmerkelijk resultaat: 7-10% noemen zich overtuigde atheïsten, 25-35%: ongelovig, 50 tot 60% noemen zich niet uitgesproken ongelovig of zelfs gelovig.

Bij een voorzichtige taxatie van deze steekproef-enquête geven deze getallen, 60 jaar na de revolutie toch wel te denken.

(Licht in het Oosten)

GROET VAN MEDEWERKERS ,DE CHRISTEN' (uitgeverij) IN RUSLAND

Onlangs werden vijf medewerksters van de illegale uitgeverij De Christen in Rusland uit gevangenschap ontslagen. Het blad Licht in het Oosten nam de volgende groet van hen op:

,,We zijn nu vrij. Maar in deze vrijheid bezwaart het ons, dat onze medewerkers nog om hun zendingswerk moeten lijden. Wij vragen alle christenen voorbede te doen voor hen, opdat God hen moge sterken, zodat zij ten einde toe trouw mogen blijven. Dat Hij het hart van de regeerders moge neigen, zodat zij rechtvaardig zullen handelen en onze broeders de vrijheid zullen geven.

Bovendien vragen wij om voorbede voor Peter M. Sjocha, die tot vijf jaar streng werkkamp en vijf jaar verbanning is veroordeeld. Hij bevindt zich in het gebied van Dnjepropetrovsk.

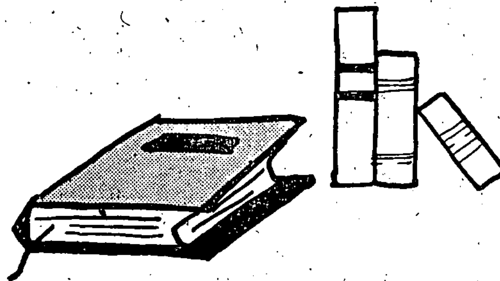
Hij werd beschuldigd, omdat bij een huiszoeking trommels voor een drukmachine werden gevonden, die zonder zijn weten en zonder dat hij er bij betrokken was, slechts tijdelijk in zijn woning stonden...".

GROEI IN MALEISIE EN SINGAPORE

Nadat er gedurende de laatste 26 jaar van weinig of geen groei gesproken kon worden in het baptistenwerk in Maleisië en Singapore voltrok zich het afgelopen jaar een opmerkelijke ommekeer. Zendelingen van de Zuidelijke Baptistenkonventie (U.S.A.) noemen de groei van het afgelopen jaar zelfs het keerpunt voor deze landen.

Verleden jaar werden drie keer zoveel nieuwe gemeenten in Maleisië gesticht als in enig voorgaand jaar. Zowel in Maleisië als in Singapore nam het aantal predikstations met 37% toe. Het aantal dopelingen was 55% meer dan in het jaar ervoor.

Wat zullen we lezen?

zondag	5 september	Psalm 119 : 105-112	Een lamp voor mijn voet
maandag	6 september	Johannes 9 : 1-17	De werken Gods
dinsdag	7 september	Johannes 9 : 18-23	Ogen die niet zien
woensdag	8 september	Johannes 9 : 24-34	Als hij niet van God kwam...
donderdag	9 september	Johannes 9 : 35-38	Geloof in de Mensenzoon
vrijdag	10 september	Johannes 9 : 39-41	Scheiding der geesten
zaterdag	11 september	Psalm 119 : 113-120	Ik haat twijfelaars

Onze gemeenten in Polen en Tsjechoslowakije

door David Y. K. Wong, president van de Baptisten Wereldalliantie

Gedurende ons verblijf in **Polen** brachten we een bezoek aan Warschau en aan Bialystok. Er zijn 52 baptistengemeenten in Polen met ongeveer 2500 leden. Er zijn 100 predikplaatsen en een seminarie in Warschau het 11 studenten.

Ongeveer 90% van de 33-34 miljoen Polen is roomskatholiek. De Russisch Orthodoxe Kerk telt ongeveer 600.000 leden. Net als in de Sovjet Unie zijn voor de wet alle kerken gelijk.

De verhouding tussen de roomskatholieke parochies en de baptistengemeenten wordt steeds beter. Er is kanselruil. Dominee Alexander Kircun, een van de vice-presidenten van de BWA gedurende 1965-1970, heeft reeds zes maal gesproken in een roomskatholieke kerk. Dominee Michael Stankiewicz sprak eens voor 3000 mensen in een katholieke bijeenkomst. Katholieke priesters kwamen naar een baptistenkerk om er foto's te nemen van een doop- en avondmaalsbediening om ze aan de eigen mensen te laten zien. Op 2 augustus jl. kwamen roomskatholieke studenten naar het baptistenseminarium om er samen te diskussiëren.

Een opmerkelijke karakteristiek van de baptistengemeenten is het feit, dat er meer jeugd is dan oudere mensen. In de gemeente van Bialystok ontmoetten we artsen, ingenieurs en zakenlieden. De voorganger van die gemeente, Peter Dylujonik, is een jongeman van ongeveer 35. De hulpprediker is zelfs nog jonger. Ze hebben een sterk ontwikkeld jeugdwerkprogramma.

Het land telt ongeveer 4 baptistencentra voor retraites en konferenties. Elk jaar gaan daar zo'n 300 jongeren heen voor een periode van twee tot drie weken. Vele jongeren komen er tot bekering. In 1975 waren 35 van de 100 dopelingen jongemensen die Christus hadden leren kennen in een kamp.

Er schijnt in Polen geen tekort aan bijbels te zijn. Men kan een bijbel kopen in de meeste winkels van Warschau. Het bijbelgenootschap in Warschau drukte in 1975 één miljoen bijbels.

De Poolse regering heeft de gemeenten toestemming verleend om om de veertien dagen een radioprogramma te verzorgen van telkens 15 minuten. Zelfs roomskatholieke priesters vragen om de bandjes om die voor hun mensen te gebruiken. De programma's worden opgenomen in Warschau en uitgezonden door Radio Monte Carlo. Ook veel Poolstaligen buiten Polen luisteren naar deze programma's. De programmamakers ontvangen brieven van Poolstaligen in Rusland, en van vele anderen die vertellen door deze radioverkondiging tot het aanvaarden van Christus te zijn gekomen.

Wij, als baptisten, hadden een gesprek met de Poolse regeringsambtenaar die direkteur is van de afdeling Godsdienstige Zaken. Hij was open en hoffelijk. Ik bedankte hem voor de godsdienstvrijheid en de hulp die geboden wordt bij het zoeken naar grond voor kerkbouw. Ik beantwoordde zijn vraag naar mijn indruk omtrent de baptisten in Polen door te zeggen dat ze een gelukkig, vaderlandslievend volk zijn dat tot samenwerking bereid is. Ik geloof, dat hij het eerlijk meende toen hij ons uitnodigde om een (internationale v. D.) baptistenbijeenkomst in Polen te houden.

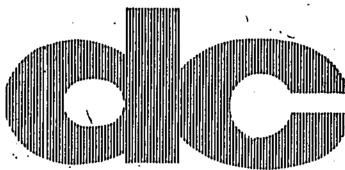
Praag, Tsjechoslowakije is een van de mooiste steden in Europa; het heeft vele kerkgebouwen en historische monumenten. Er is een groot monument voor de

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

twee mannen die de katholieke kerk hervormden, midden op het centrum van het Plein in de Oude Stad. Onze begeleider was dominee Stanislav Svec, sekretaris van de nationale unie van baptistengemeenten.

De baptisten in Tsjechoslowakije tellen ongeveer 4100 leden, met 27 gemeenten en 85 preekplaatsen. De beide gemeenten in Praag tellen respektievelijk 135 en 65 leden. Het werk van de baptisten is in 1865 begonnen onder Duitssprekenden. Het Tsjechische werk startte in 1885.

Net als in de Sovjet Unie moeten de gemeenten geregistreerd worden. Het salaris van de voorgangers wordt betaald door de staat; wellicht het enige land ter wereld waar dit zo is.

We woonden een zondagse kerkdienst bij in een van de baptistengemeenten van Praag. We brachten groeten over. Een groep van Continental Singers zong en gaf getuigenissen.

In het algemeen moet voor elk programma waarin een optreden voorkomt toestemming worden verleend door de overheid. Voor zover het geleide diensten betreft lijkt het me toe, dat het in Tsjechoslowakije strenger is dan in de Sovjet Unie en Polen. Toch zijn er elke zondag twee diensten en één op vrijdagavond; er is een bijbelstudie in de gemeenten op donderdagavond. Naar mijn indruk zijn er voldoende bijbels; er zijn er die in eigen land gedrukt zijn en er zijn uit het buitenland geïmporteerd. In 1971 werden er in Praag nieuwe liederenbundels gedrukt.

BAPTISTENGEMEENTEN IN HEEL DE WERELD GROEIDEN 21% IN TIEN JAAR

Het aantal leden van baptistengemeenten in de gehele wereld bedraagt thans 32.887.522; dat is 21.23% meer dan tien jaar geleden.

De tien landen waar zich de meeste baptistengemeenten bevinden zijn:

Verenigde Staten	28,501,041
India	749,738
Rusland	545,000
Brazilië	451,811
Birma	314,302
Zaïre (vroeger Belgisch Kongo)	238,330
Groot Brittannië	227,168
Canada	186,539
Roemenië	160,000
Nigeria	160,000

Via nationale organisaties zijn 28,573,527 baptisten verbonden in de Baptisten Wereldalliantie.

gemeenteberichten

VERWACHTINGEN VOOR DE TOEKOMST

Workum - (H.G.). De vakantieperiode is bijna ten einde en daarop terugziende mogen wij ons verheugen in een goede opkomst en goede diensten. De goede opkomst was ook te danken aan broeders en zusters die hun vakantie in en om Workum doorbrachten. Thans staat het winterseizoen voor de deur.

De evangelisatiekommissie heeft reeds plannen gemaakt en verschillende avonden vastgelegd, om op deze manier ook anderen het evangelie te brengen.

We kunnen alleen maar bidden dat de Heer deze avonden wil zegenen, ter uitbreiding van Zijn Gemeente.

NIEUWS UIT STADSKANAAL-NOORD

Stadskanaal-Noord - (H.H.). Langs deze weg nemen wij de gelegenheid iets over onze gemeente te vertellen.

Elke zondag stelt de Heer ons in de gelegenheid om naar Zijn woord te luisteren; velen maken hiervan gebruik, doch nog lang niet genoeg. Daarom hebben wij deze zomer weer openluchtdiensten en een tent-evangelisatiecampagne gehad die goed werden bezocht; ook door mensen die we anders niet in de kerk zagen. Wij hopen dat de Heer ook met Zijn Geest wil nawerken en er mensen mogen komen tot Hem.

Enkele weken geleden mochten we er getuige van zijn hoe twee zusters en één broeder zich lieten dopen. Zoiets is toch een hoogtepunt in het gemeenteleven.

Maar naast blijde dingen gebeuren er ook droevige dingen. Zo moest onze fam. Drenth zijn zoontje Roelof op 9-jarige leeftijd missen; br Olijslager en br Wiersema overleden kort na elkaar. Wij hopen en bidden, dat de Heer die hen thuis haalde ook de achterblijvenden zal vertroosten en sterken.

Toch gaat het leven verder. Het ene moment loop je met het hoofd in de wolken, het andere moment zit je in de put; maar ondanks alles mogen we weten dat de Heer met ons is.

KINDERKAMP 1976

Voor de derde maal werd een kinderkamp gehouden vanuit de gemeenten Apeldoorn, Doetinchem en Zutphen.

De week was voor de kinderen zowel als de leiding een gezegende tijd.

De leiding, welke uit heel Nederland vandaan kwam, (van Dordrecht tot Stadskanaal) mocht in deze week de kinderen vertellen uit de bijbel. Het bijbelboek Esther werd door middel van een verhaal en knutselwerkjes behandeld. Ook werd er veel gezongen en gemusiceerd.

In zo'n heerlijke vakantie waren kampvuur, nachtspel, vossenjacht en een kwis ook belangrijke hoogtepunten.

Vol dankbaarheid kijkt een ieder van de leiding terug op dit kamp, en ziet uit naar het kamp van volgend jaar.

J. E. Vrees-Bos,
sekretaresse kinderkampwerk
Apeldoorn-Doetinchem-Zutphen

MUTATIES ADRESSENBOEKJE

pagina 19: Arnhem, V: G. van 't Wout
pagina 21: Hoogezand, V: G. H. W. Pflaum
pagina 23: Nieuwe Pekela, V: vacant
pagina 23: Pernis, V: vacant
pagina 24: Utrecht, V: vacant
pagina 25: IJmuiden, V: A. H. Agtereek
pagina 25: Workum, S: H. J. Gorter
pagina 32: A. H. Agtereek, Pernambucolaan 43, Overveen; tel. 023-262692 tussenvoegen
pagina 34: H. J. Gorter, Noard 12, Workum; tel. 05151-1310 tussenvoegen
pagina 34: H. Hamster, nieuw adres: Hasselterstraat 9, Stadskanaal; tel. 05990-2174
pagina 35: A. Hofman, nieuw adres: Westerparallelstraat 62, Stadskanaal
pagina 36: J. de Jong doorhalen
pagina 36: M. Kuilman, Lisweg 395, Oostzaan; tel. 02984-3496 tussenvoegen
pagina 36: J. v. d. Leur, nieuw adres: Oberondreef 20, Utrecht; tel. 030-616048
pagina 37: C. v. d. Mei, tel.nr. 03465-7975
pagina 38: G. H. W. Pflaum, nieuw adres: Treubstraat 74, Hoogezand; tel. 05980-92368
pagina 40: R. Venema, nieuw adres: Biltseweg 10, Bilthoven; tel. 030-784823
pagina 41: G. van 't Wout, nieuw adres: Gerh. Voethstraat 21, Arnhem; tel. 085-450619
pagina 18: Amsterdam-N., S: M. Kuilman
pagina 33: K. Buntjer, doorhalen

A. v. d. H.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Nieuwe Pekela, kandidaat P. Wijchers te Bilthoven.

De Heer nam tot Zich na een langdurige ziekte onze zuster

MARIA MEIJER

echtgenote van Garbrand Weemhoff

op de leeftijd van 67 jaar.

Foxhol, 21 augustus 1976

Baptistengemeente Foxhol

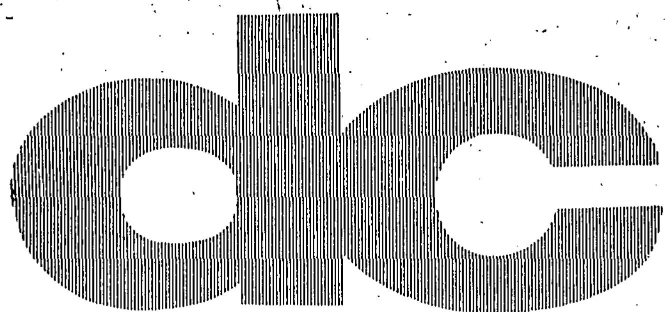
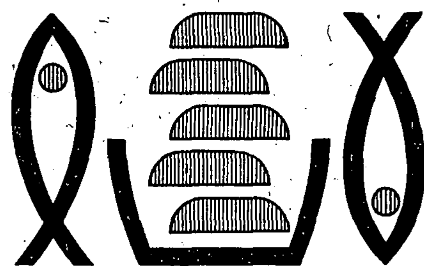
Op zondag 15 augustus werd als oudste lid van onze gemeente op 94-jarige leeftijd door de Heer thuis gehaald onze broeder

KARST DE VRIES

„De Heer is mijn Herder"

Emmer-Compascuum, augustus 1976

Baptistengemeente Emmer-Compascuum

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 36 - 10 september 1976

Zullen wij onze doden ter aarde bestellen of verbranden ?

Een reeds enige maanden geleden gedane belofte aan een broeder, die vroeg om in DC eens iets te willen schrijven over „Cremeren of begraven", moet nu eindelijk eens ingelost worden en is derhalve de rechtstreekse aanleiding tot het schrijven van dit artikel.

Was er aanvankelijk, toen de crematie in haar moderne vorm in opmars begon te komen, een bijna eenparige afwijzing in kerkelijke kringen, vandaag ligt dat anders. Zodoende kunnen gelovigen met de hierboven vermelde vraag komen te zitten, omdat hun geweten enerzijds dwingt tot het doen van een principiële keuze, graag aan de hand van de bijbel, terwijl anderzijds vele gelovigen, door hun openlijk kiezen vóór de crematie, hen doen twijfelen aan de juistheid van hun, wellicht a priori ingenomen standpunt.

We willen graag meteen al stellen, dat wij in dit artikel zeker niet in staat zullen zijn om het antwoord te geven dat alle vragen beantwoordt en alle twijfels en tegenovergestelde meningen weg neemt. Maar enkele gedachten en overwegingen kunnen desalniettemin voor deze en gene misschien wat verhelderend werken.

Wat is crematie?

Ongetwijfeld zullen de bezwaren van sommigen tegen de lijkverbranding gevoelsmatig beïnvloed zijn door de afschuw wekkende gedachte, dat het lichaam van een mens, die hen dierbaar is geweest, door de helse gloed van vuur wordt verteerd. Maar deze voorstelling is niet juist. Het stoffelijk overschot wordt niet blootgesteld aan de vlammen. Pas nadat de oven voldoende verhit is (wat tegenwoordig, voor zover ons bekend, electrisch gebeurt) en de warmtebron is uitgeschakeld, wordt het lichaam met kist en al naar binnen geschoven en door de hete lucht verbrand. Deze wijze van verbranding is reukloos, terwijl ook rookvorming zoveel mogelijk wordt tegengegaan. De as wordt na de crematie in een urn gedaan en bewaard, of, al naar gelang de wens van de overledene, begraven of verstrooid. Het crematieproces duurt ongeveer een uur.

Is crematie heidens?

Omvangrijke urnenvelden die in West Europa zijn gevonden, vormen een bewijs, dat de oude Germanen de lijkverbranding toepasten, althans rondom de zg. Bronstijd. Daarvoor en waarschijnlijk ook nog wel gelijktijdig kende men het begraven der doden. Op dit laatste wijzen de stenen kisten, sarkofagen, die zijn gevonden. Niet alleen de Germanen, maar ook de aanhangers van verschillende andere heidense godsdiensten, pasten de lijkverbranding toe als onderdeel van hun godsdienstig systeem.

Israël kende de crematie niet en de eerste christelijke gemeenten, net als de latere christelijke kerk, evenmin. Vandaar dan ook, dat bij de intocht van het christendom in de Germaanse streken, de lijkverbranding verdween. Hetzelfde gebeurde, uiteraard, bij andere volkeren waar het christendom ingang vond.

Waarom crematie?

De achtergronden zijn niet erg duidelijk. Maar waarschijnlijk speelde bij de Germanen toch wel de gedachte mee, dat de geesten van overledenen geen kwaad meer zouden kunnen doen wanneer het lichaam verbrand werd. Bij andere volkeren, waar men de ziel de meerdere van het lichaam achtte, moest de lijkverbranding dienen om de ziel volkomen vrij te maken van het lichaam. Zowel de Germaanse als de Griekse gedachte zijn wezensvreemd aan het evangelie en we zullen daarom

moeilijk iets anders kunnen zeggen, dan dat de oorspronkelijk aan de crematie ten grond liggende gedachten on-christelijk zijn. Maar is daarom de crematie, wanneer zij vanuit andere gezichtspunten wordt gepropageerd, zoals vandaag het geval is, verwerpelijk? Daarover straks nog meer.

Bijbelse gegevens

Israël begroef zijn doden, in spelonken (het graf van Sara, Gen. 23 : 19, het graf van Jezus, Math. 27 : 60) of in de aarde (Matth. 27 : 7). Het niet begraven worden gold als een straf en grote schande (2 Kon. 9 : 10). Maar het verbranden van een dode had dikwijls ronduit het karakter van het voltrekken van een vonnis. Achan werd verbrand, als straf op zijn roof (Jozua 7 : 25). En op gruwelijke zonden in Israël stelde de Here als straf de verbranding: Lev. 20 : 14 en 21 : 9. Het Nieuwe Testament gaat geheel in de lijn van het Oude door. De doden worden begraven. En zoals de wijze van dopen in het Nieuwe Testament Paulus doet denken aan een begrafenis (Rom. 6), doet de wijze van begraven worden hem denken aan een boer, die het zaad aan de aarde toevertrouwt in de zekerheid dat het zaad terugkomen zal, zij het dan ook op een andere, veel rijkere en overvloediger manier. Op een bijzonder mooie wijze werkt Paulus dit beeld uit, in 1 Cor. 15 : 35 vv, en past het toe op het ter aarde bestellen van een tijdelijk lichaam en het verrijzen van een eeuwig, onvergankelijk lichaam. Het begraven worden en vergaan van ons aardse lichaam is het dieptepunt van de vernedering, waaraan het, dankzij de zonde, onderworpen is.
Maar de opstanding zal een ongekend hoogtepunt zijn: wij zullen het beeld van de hemelse, Jezus Christus, dragen. (1 Cor. 15 : 49 en Phil. 3 : 20-21).
Ook de O.T.-gedachte, dat vuur straf, oordeel, betekent, vinden we in het N.T. keer op keer terug: Matth. 25 : 41, Openb. 20 : 9-10-14, 2 Thess. 1 : 8.
Het vuur is teken van het onverbiddelijke, het einde. De banden met het kwaad en de kwaaddoener zijn radikaal verbroken. Het vuur is eeuwig (Matth. 25 : 41).

Crematie, ja of nee?

Welke konklusies kunnen of moeten wij trekken uit de bovengenoemde gegevens? Wat ons zelf betreft: wij geven de voorkeur aan begraven. We zeggen met opzet: voorkeur. Want al spreken de bijbelse gegevens o.i. een duidelijke taal, we kunnen geen nadrukkelijk gebod of verbod in de bijbel vinden. Dat Israël en de gemeente hun doden begroeven, behoeft niet beslist te betekenen dat het inderdaad ook zo moet. Crematie mag in tegenstelling zijn met de christelijke gewoonte, het behoeft het daarom niet beslist te zijn met de christelijke leer.
Dat wij echter een uitgesproken voorkeur voor begraven hebben, komt voort uit tweeërlei overweging.
We schreven reeds, dat verbranding in de bijbel steeds geassocieerd is met oordeel en straf. We achten het daarom een zaak van eerbied, om de vernietigende kracht van het vuur in handen te laten van „Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel" (Matth. 10 : 28), maar die er de voorkeur aan geeft om ons te redden en te dopen met het vuur van zijn heilige Geest.

En verder zijn we van mening, dat begraven de voorkeur verdient, omdat we door zo te handelen dichter blijven bij de bijbelse, rijke taal en boodschap van zaaien en oogsten, sterven en opstaan.

„Hier rust, tot de dag der wederopstanding...."

U las ongetwijfeld ook meermalen dit opschrift, terwijl u de baar volgde waarop een overledene naar zijn „laatste rustplaats" werd gebracht. Het zal u vertroost en bemoedigd hebben, zoals het dat ons deed. Het gaf ons dikwijls de moed om bij het open graf, een open wonde, toch iets te zeggen waar mensen sprakeloos geworden zijn. We zouden die talloze getuigenissen van hen, die spreken nadat zij gestorven zijn, niet graag willen missen. De wereld heeft ze nodig. Wij zelf, gelovigen, ook. Crematie zou betekenen, dat de meeste van deze sprekende stenen gedoemd zijn te verdwijnen.
Intussen delen we niet het bezwaar van degenen die menen, dat er, terwille van de dag waarop de graven geopend zullen worden, van elke gelovige ook metterdaad ergens een graf zal moeten zijn, met daarin het stoffelijk overschot. Want de Heer zal ons geen nieuw, onvergankelijk lichaam schenken dat gebouwd is uit de resten van ons eerste, aardse lichaam. „Er wordt een natuurlijk lichaam gezaaid, en een geestelijk lichaam opgewekt" (1 Cor. 15 : 44). Wat zou er anders moeten worden uit hen, die verbrand, verdronken, vermist zijn?

Het gaat uw eigen Heer aan

Sommige, steeds meer, gelovigen kiezen voor crematie. Wie zijn wij, dat wij hen zouden oordelen? Het gaat alleen hun eigen Heer aan. (Rom. 14 : 4).
Er zijn argumenten vóór de lijkverbranding. De ruimte voor kerkhoven wordt steeds kleiner, vooral in het eivolle Westen. Hygiënische motieven, die in ons overbevolkte landje een veel grotere rol gaan spelen dan vroeger, spreken een betekenisvol woordje mee.
Er mag waarheid schuilen in de woorden van iemand die van mening was, dat de opmars van de crematie ergens te verklaren valt uit de (misschien onbewuste) tegenzin van de moderne mens tegen het goddelijk vonnis: „Stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren", toch geloven wij dat er vandaag argumenten aangevoerd kunnen worden die niet zonder meer aan de kant kunnen worden geschoven. Maar wat ons betreft, het zullen toch wel zeer zware motieven moeten zijn, willen wij onze voorkeur voor de geheel in de bijbelse traditie passende wijze van dodenbezorging laten varen. C. v. Wier

---

MEDEDELING

△ Ds G. van 't Wout woont thans: Gerh. Voethstraat 21, Arnhem; tel. 085 -450619.

HONGARIJE GAAT OUDE EN NIEUWE BIJBELS HERDRUKKEN

Nog dit jaar zullen twee nieuwe oplagen verschijnen van de bijbel in de oude en de nieuwe Hongaarse vertaling. Ze zullen worden gedrukt door de Universiteitsdrukkerij in Boedapast. Vorig jaar werden daar de eerste 30.000 exemplaren van de bijbel in de nieuwe vertaling gedrukt.
Vroeger werden de Hongaarse bijbels gedrukt in een klein provinciestadje door een drukkerij die daarvoor eigenlijk niet was ingericht. In het begin van de jaren zeventig werd kontakt opgenomen met de Universiteitsdrukkerij die genegen was drukorders voor bijbels te aanvaarden mits zij kon beschikken over vier nieuwe offsetpersen. Drie zijn toen door kerken in West-Europa en de vierde door de Wereldbond van Bijbelgenootschappen ter beschikking gesteld. Afgesproken werd dat de drukkerij drukorders voor bijbels zou blijven aanvaarden.

Van de oude vertaling zullen dit jaar 20.000 exemplaren worden gedrukt en van de nieuwe vertaling 30.000. Van deze laatste uitgave zijn er 10.000 bestemd voor de Hongaarse kerk in Roemenië die binnenkort toestemming hoopt te krijgen dat deze kunnen worden ingevoerd.

De in Boedapest gedrukte bijbels zullen ook geleverd worden aan de Hongaars sprekende kerken in het Westen. Zij hebben indertijd mede een inbreng gehad in de vertaling en deze voor gebruik in hun diensten vrij gegeven. Toen is tevens besloten dat de vertaling zoveel mogelijk in Hongarije gedrukt zal worden. Bij een zeer grote belangstelling buiten Hongarije zal een herdruk in West-Europa ondernomen worden.

Bezoek aan Joegoslavië

De president van de Baptisten Wereldalliantie, David Y. K. Wong bezocht deze zomer verschillende Oosteuropese landen. Van zijn bezoek aan de Sovjet-Unie, Polen en Tsjechoslowakije bracht dr Wong verslag in DC van verleden week. Hieronder volgt het verhaal over zijn bezoek aan Joegoslavië.

Dr Josip Horak en dominee Josip Sudar, respektievelijk president en algemeen sekretaris van de Baptisten Unie van Joegoslavië hadden alles voor mijn vrouw en mij geregeld om twee gemeenten te bezoeken waar ik kon spreken en de mensen ontmoeten.

We namen deel aan een avondmaalsdienst in een gemeente in de binnenstad van Zagreb; de dienst werd geleid door dr Horak. Het was de enige avondmaalsdienst waaraan we in Europa deelnamen. Op zondagmorgen reden we 80 kilometer naar de Severin,na Kupi-gemeente in het bergengebied. Er waren ongeveer 50, 60 mensen, die uit heel de omgeving kwamen. Groepsgewijs werden ze voorgesteld. Enkelen uit de buurt van de Bulgaarse grens hadden ongeveer 500 kilometer moeten reizen. Er heerste een familiesfeer, we konden het zien aan de manier waarop men elkaar begroette en de onofficiële manier van opstaan en vragen stellen nadat het officiële gedeelte van de dienst was afgelopen. Het is kenmerkend voor de gemeenten in Joegoslavië.

Er zijn ongeveer 60 kleine gemeenten en nogeens 60 predikplaatsen in het land. Er zijn niet genoeg jonge voorgangers. Ongeveer de helft van de gemeenten wordt gediend door ‚lekepredikers' die in gewone betrekkingen de kost verdienen. Het totale ledental van de gemeenten is ongeveer 3500; er zijn zes miljoen Orthodoxe gelovigen, vijf miljoen roomskatholieken en twee miljoen moslims in het land dat totaal 21 miljoen mensen telt.

Evenals in andere socialistische landen is de invloed van de baptisten tamelijk groot. In juni 1967 sprak dr Billy Graham in een stad die 3000 maal zoveel roomskatholieken telt als baptisten. De overheid verleent de baptisten toestemming om elke dag - uitgezonderd op donderdag - een radioprogramma te verzorgen. Zodra men zich als baptisten heeft georganiseerd krijgt men van de overheid toestemming zich als baptistengemeente te laten registreren. In 1975 was de groei 6%, een van de hoogste percentages in Europa.

De kosten van de grond en van de gebouwen zijn zeer hoog. De baptisten hebben financiële steun nodig. Ik heb begrepen, dat men huissamenkomsten voor bijbelstudie houdt, die dikwijls het fundament voor de gemeenten zijn.

De baptisten werken samen met andere protestantse groeperingen in een nieuw seminarium in Zagreb waarvan dr Horak de leiding heeft. Dominee Ivo Vlasic bezoekt jaarlijks alle gemeenten en brengt bezoek aan zieken en verpleegden in ziekenhuizen en verpleegtehuizen.

Een samenvatting van mijn indrukken van de baptisten in Oost-Europa:

1. Ze zijn even individualistisch als in andere landen; ze geloven in de bijbel als het Woord van God en in de heilige Geest als hun geestelijke kracht.
2. Evenals christenen in andere landen worden ze gekonfronteerd met verschillende omstandigheden; de baptisten in Oost-Europa voeren strijd om het geloof te behouden en ijveren om te getuigen voor Christus.
3. In het algemeen gesproken bestaat er een tekort aan kommunikatie onder de baptisten tengevolge waarvan ze niet in staat zijn te delen in de noden van anderen. Een voorganger vertelde me: we vergeten soms, dat andere christenen net zo goed hun problemen hebben.
4. Christenen in welvarende en vrije samenlevingen kunnen leren van de toewijding, het geloof en het getuigenis in het dagelijkse leven van de baptisten in Oost-Europa.
5. De Baptisten Wereldalliantie kan en moet helpen om het onderlinge begrip tussen de baptisten en andere christenen in heel de wereld waar te maken door een werkelijke christelijke geest en houding te bevorderen ten aanzien van andere christenen in de wereld.

SCHILDER VAN NEDERLANDSE AFKOMST MAAKTE SCHILDERIJ VAN VOORMALIG BWA-PRESIDENT

„Ik hield slechts het penseel vast, God maakte het schilderij". Dat zegt Wim L. van Dijk uit Petropolis, Brazilië als een getuigenis van zijn liefde tot God. Hij maakte het officiële portret van de oudpresident van de Baptisten Wereldalliantie, de Braziliaan dr Joao F. Soren.

Van Dijk, die 16 talen spreekt werd in Nederland geboren en behoort tot de traditionele Nederlandse school van portretschilders. Hij verloor in de tweede wereldoorlog beide benen.

In Brazilië, waar Van Dijk woont, werd hij in 1973 geëerd met een derde plaats op de lijst van tien mannen, „die het meeste voor Brazilië hebben gedaan".

Het echtpaar Van Dijk heeft in zijn gezin van vier kinderen drie wezen opgenomen.

De schilder begint om vijf uur 's morgens met twee uur bijbelstudie; daarna begint hij met zijn werk als kunstschilder.

Raad

Goede raad is nog altijd duur.
Er is vaak aanbod genoeg,
maar de kwaliteit kon beter.
Wijsheid en inzichten van mensen
laten nog al eens te wensen over.
En wie zich, àl te goed van
vertrouwen, daaraan overgeeft
loopt grote kans om schipbreuk te
lijden.
Een broeder, zakenman, kreeg
een mooi aanbod van een kollega.
Er zaten aantrekkelijke financiële
voordelen aan, maar het betekende
ook dat hij een compagnonschap
met de ander zou moeten aangaan.
Dat was op zichzelf niet het
ergste, maar de ander was een
ongelovige, iemand die God niet
als Heer erkende, ook niet in zijn
zaken. Wat moest hij doen?
Hij vroeg God om wijsheid en
vond toen in de bijbel de woorden

P

van 2 Cor. 6 : 14-18.
Dat was voor hem voldoende.
Later ontdekte hij, hoeveel
problemen hem bespaard
bleven doordat hij Gods raad
opvolgde.
In Psalm 16 : 7 dankt David God
voor de raad die Hij hem heeft
gegeven. Het bleek een goede raad
te zijn. Zo hebben, door alle
eeuwen heen, mensen God om
raad gevraagd. Die raad hebben ze
gekregen. Misschien niet altijd
even direkt en konkreet als de
zakenman. Maar toch, wanneer ze
biddende bij God kwamen, heeft Hij
zijn kinderen nooit om raad
verlegen laten zitten.
Gods raad is niet duur, al vraagt
ze wel eens offers.
Want zijn raad komt voort uit zijn
intense liefde en feilloos inzicht.
Onze raad aan u:
„Wat Hij u ook zegt, dóe dat!"

cvw

ZAND en ZAAD

Nu moest mijn broeder, die me eens aanspoorde om toch ook eens een keer aandacht aan de engelen te besteden het volgende lezen. Ik heb zijn adres niet en kan hem er niet op attenderen. Enfin, misschien hebt u er wat aan. Niet dat ik zoveel van engelen weet, maar door een gesprek en een gebeurtenis werd mijn aandacht bij deze schepselen Gods bepaald.
We moesten een visite afleggen. De mensen die wij bezochten zijn roomskatholiek. Zoals dat gaat, eerst een praatje over zijn aktiviteiten. En toen kwam zijn verhaal. Ze waren een paar dagen buitenslands geweest. Heel in de vroegte waren ze weggereden om 's morgens om zeven uur op Schiphol te kunnen zijn. Hij heeft een zware wagen en weet van opschieten. Nou, zei hij, we waren op de autobaan en er was nauwelijks verkeer. Dus. Voor ons, nog ver weg, reed een vrachtauto. Hoe dichter we bij kwamen hoe groter hij werd. Het ogenblik van passeren naderde en dus weken we naar links. Toen we naast hem waren deed hij hetzelfde en we belandden tegen de vangrail. Drie paaltjes gingen tegen de vlakte. Toen stonden we stil. We stapten beiden aan de rechterkant uit. Ons mankeerde niets. De auto was wat beschadigd maar kon nog rijden. De vrachtwagen was verdwenen. Ja, we hadden een goede bewaarengel.
Daarop kwam ik later terug en vroeg hem wat hij zich daarbij dacht. Of dat voor hem een realiteit was of een stuk uit zijn verleden, de opvoeding. Het bleek zowel het een als het ander te zijn. Inmiddels waren nog een paar onverwachte gasten binnengevallen en ze hoorden de staart van het gesprek. Ook toevallig, zei de man, die het laatst binnen kwam. Vanmorgen was ik in het nu lege ouderlijk huis en keek wat naar de rommel die nog op zolder stond. Daar vond ik die plaat waarop een kind staat dat over een wankel bruggetje gaat, maar boven het kind zweeft een engel. Niet dat ik dat geloof, we hebben veel te veel franje in onze kerk en waar het om gaat kun je niet meer vinden. Waarop we natuurlijk inhaakten en deze tijd prezen, omdat veel mensen, met name jongeren, naar de kern zoeken, naar God zelf. Met versieringen en tirades blijven we vandaag nergens.
Dat was gisteravond, gedeeltelijk.
Vanmorgen moest ik even de stad in. Een drukke verkeersweg, met rode en groene mannetjes, moest ik oversteken. Eer ik er was ging het juist op rood over. Ik aarzelde. Ik kon blijven wachten of op een andere plaats oversteken. Ik liep door. Opeens hoorde ik meerdere auto's toeteren. Ik keek wel om maar zag niets bijzonders. Tot een luxe wagen een vrachtwagen tot stoppen noodzaakte. Op die vrachtwagen lagen betonnen platen en grote tegels. Van de vracht was wat van de wagen gegleden. In de bocht waar ik had gestaan om over te steken, maar waarvoor ik geen geduld had. Geen wonder dat ik aan het gesprek over de bewaarengel dacht. En nog denk. Hoe zit dat nou?
Ik weet uit de Schriften dat er engelen zijn. Je komt ze daar voortdurend tegen. Soms zelfs heirscharen, legerscharen dus. Niet eens te tellen. Er zijn cherubijnen en serafijnen, aartsengelen, overheden, machten, krachten maar die wereld heeft in feite geen plaats in mijn denken. Gabriël met de boodschappen van vreugde en Michaël en zijn krijgers zijn ver.
Mijn gastheer zei ik dat onder protestanten niet zoveel aandacht werd gegeven aan engelen en duivelen. Maar dat ik een woord wist waarin misschien de wortel van dit stuk in zijn overtuigingen zat. Daar waar de schrijver van de Hebreeënbrief uiteen zet wat het verschil is tussen de Zoon Gods en de engelen. Daar staat, in het eerste hoofdstuk : 14 het volgende: Zijn de engelen niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven? Jezus zegt ook als hij spreekt over Gods wankelende kinderen: Ziet toe, dat gij niet een van hen veracht. Want ik zeg u dat hun engelen in de hemelen voortdurend het aangezicht zien van mijn Vader, die in de hemelen is. En wat te denken van Hand. 12, waar een vrijgemaakte Petrus kloppend voor de deur staat en de biddende verzamelden tegen Rhóde zeggen: Je spreekt wartaal. 't Is Petrus niet, het is zijn engel.
Ik zie nog de betontegels in puin op mijn voetpad liggen. Vlak bij de oversteek.

Huizinga

EUROPEES BUREAU B.W.A. NAAR HAMBURG

De eerste oktober 1976 zal een opmerkelijke dag zijn in de geschiedenis van de Baptisten Wereldalliantie. Sinds 1905 heeft de Alliantie voor Europa bureauakkomodatie gehad in het Unie Bureau van de Britse baptistengemeenten te Londen. Dit Europese bureau van de Alliantie zal 1 okotober a.s. verplaatst worden naar Hamburg, West-Duitsland.
Dr Goulding, tot die datum Europasekretaris van de Alliantie, zal zich gaan vestigen in Washington, DC., U.S.A. als direkteur van de nieuwe afdeling voor evangelisatie en vorming van de B.W.A.; dr Gerhard Claas van West-Duitsland zal als toegevoegd sekretaris van de Alliantie en als sekretaris van de Europese Baptisten Federatie de taken van dr Goulding overnemen.
Het (tijdelijke) nieuwe adres van het Europese bureau van de Baptisten Wereldalliantie is:
Baptist World Alliance/European Baptist Federation, Albertinenhaus, Suntelstrasse 11a, Post Box 610 340, 2000 Hamburg 61 (Schnelsen); telefoon 040/55 88-1.

SOCUTERA-UITZENDING OVER DE BIJBEL

Op 6 oktober zal de televisie-uitzending van Socutera in het teken staan van de bijbel. Het programma, dat wordt uitgezonden over Nederland 2 om 8.25 uur, werd gemaakt door het Nederlands Bijbelgenootschap, mede namens andere bijbelorganisaties.
In dit televisieprogramma presenteert dit genootschap niet de eigen organisatie, maar het boek dat het vertaalt en verspreidt. Enkele mensen vertellen waarom zij de bijbel lezen. Na afloop van de uitzending worden de kijkers in de gelegenheid gesteld telefonisch kontakt op te nemen met de medewerkers aan dit programma. Ook kunnen zij een speciaal voor dit doel samengesteld informatiepakket aanvragen bij het Nederlands Bijbelgenootschap, postbus 620 in Haarlem.

HAPPENING VAN DE RJC-ECU OP 17-18 SEPTEMBER 1976 OP ‚DE BRON' TE DALFSEN

Programma
Vrijdag:
18.00 uur aankomst.
19.00 uur broodmaaltijd.
20.00 uur welkom, zingen enz. praatje en grootscheeps spel.
22.00 uur D'r uit in de openlucht. Na die tijd napraten en naar bed.
Zaterdag:
8.00 uur ontbijt.
9.00 uur wijding.
9.30 uur De Gemeente, wat doe je er mee?
10.00 uur Op alle mogelijke manieren bezig zijn met het onderwerp.
12.30 uur eten.
14.00 uur happening
15.30 uur thee en sluiting.

Je kunt je nog opgeven, maar doe het dan wel snel. Je kunt bellen op werkdagen tussen 8.00 en 12.00 uur of je schrijft even een briefkaartje naar Jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsstraat 25, Drachten.

Werkgroep Jongerenevangelisatie R.J.C./E.C.U.

Lezen en luisteren in Exodus

Mozes en Aäron gaan bij de farao op audiëntie. Het moet voor Mozes een vreemde ervaring geweest zijn om na ongeveer 40 jaren daar terug te komen. En met wat voor een boodschap. „Laat mijn volk gaan!" Luistert u vooral naar het eerste woord van de machthebber: „Wie is de Here, naar wie ik zou moeten luisteren om Israël te laten gaan? Ik ken de Heer niet, en ik zal ook Israël niet laten gaan".

Dat is de taal van een mens die zelf alle ruimte inneemt. Wij kennen uit de historie van gister en heden ook zulke figuren, die God niet vrezen en geen mens ontzien. Despoten en tirannen, die hun bloedweg onbelemmerd gaan. Tot ze weggejaagd worden. Je vindt ze overal. De hardnekkigen, de halsstarrigen. Elke aanduiding dat er iemand naast of zelfs boven hen zou kunnen staan maakt hen prikkelbaar tot woedend en ze nemen hun maatregelen om elk opgeheven hoofd te laten verdwijnen. Het werk van hun slaven moet worden verzwaard, zodat ze daarmee bezig zijn en geen aandacht schenken aan leugentaal. Het zou vandaag in de krant kunnen staan.

De leiders Mozes en Aäron krijgen het maar moeilijk, met Israël dat nog meer onder druk gezet wordt. En met de farao die gewoon geen aandacht schenkt aan de boodschap van die twee. Maar God blijft ze zenden.

Het ligt niet in de bedoeling al de plagen, de tegenslagen, de natuurrampen, die over het Egyptische land komen te vermelden. U weet waar ze te vinden zijn. Wat ons intrigeert is het verzet dat de farao biedt. Zijn hart bleef onvermurwbaar. We stuiten daar op een probleem. Want je leest ook: Maar de Heer verhardde het hart van de farao, zodat hij niet naar Gods boden luisterde. Een vastbesloten mens tegenover een vastbesloten God. Met recht een titanenstrijd. Nu en dan wankelt de weerbarstige mens en zegt hij: Ik heb ditmaal gezondigd, de Heer is rechtvaardig, maar ik en mijn volk zijn schuldig. Bidt tot de Heer; de donderslagen en de hagel zijn te erg. Dan zal ik u laten gaan, gij behoeft niet langer te blijven. Maar toen de farao zag dat de regen, de hagel en de donderslagen hadden opgehouden, ging hij voort met zondigen; hij liet zijn hart niet vermurwen, hij noch zijn dienaren. Het hart van de farao verhardde...

Wie verhardt hier? Gaat het om een demonstratie van Gods oppermacht en maakt God alle terugkeer van de Egyptische vorst onmogelijk of handelt de Egyptenaar in het volle weten van zijn opstand tegen het gezag en de macht van God? Kiezen wij voor God, die verhardt, waar blijft dan de schuld van de mens. Kiezen wij voor de mens, tot wie is dan die mens geworden, verworden, in zijn verzet? Onwillekeurig denken we aan een figuur als Hitler en zijn dienaren. Hoever kan een mens gaan in zijn drift om God te weerstaan en hoever zal God gaan in zijn toorn? Zal Hij de mens vernietigen of vernietigt de mens zichzelf? Daarmee komen we op een verduisterd terrein waar we geen hand meer voor de ogen kunnen zien.

U weet hoe deze ongelijke strijd is afgelopen. Na de negende plaag lees ik: Maar de Heer verhardde het hart van de farao, zodat hij hen niet wilde laten gaan. En farao zei tot Mozes: Ga weg van mij; zorg er voor dat gij mijn aangezicht niet meer ziet, want ten dage dat gij mijn gezicht ziet, zult gij sterven. Hierop zei Mozes: Gij hebt juist gesproken; ik zal uw aangezicht niet meer zien.

En daarop volgt de laatste vernietigende slag: de dood van iedere eerstgeborene in het land Egypte. In de woningen der Israëlieten eet men van het eenjarig stuk kleinvee. Het bloed van het dier heeft men aan de beide deurposten en de bovendorpel gestreken. ‚Het bloed zal u dienen als een teken aan de huizen, waar gij zijt, en wanneer **Ik het bloed zie,** dan ga Ik u voorbij'.

Als wij deze merkwaardige weg om een volk te verlossen lezen - het volk heeft zelf geen hand uitgestoken voor de bevrijding - denken wij onmiddellijk aan wat zich eeuwen later in en buiten Jeruzalem heeft voltrokken. Het is muziek van dezelfde Komponist, gemaakt tot een wereldwijde melodie, zwaar van gerechtigheid en licht van liefde: Zie, het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt! ‚Een nacht van waken was dit voor de Heer om hen uit het land Egypte te leiden'.

Huizinga

Wat ons opviel bij de baptisten in Engeland

Dit jaar zijn wij met vakantie in Z.W.-Engeland geweest. De overtocht was prettig en was een mooie onderbreking van de toch wel lange autotocht.

Het links rijden deed vreemd aan, maar leverde niet al te grote problemen op. De dubbele bussen vertellen ook dat je in een ander land bent.

We stonden op een camping vlak bij een mooie inham. Tussen een steile rotskust en de zee was een zandstrand. Het was ons reeds opgevallen dat in vele plaatsen een baptistenkerk stond. Om elf uur op zondagmorgen zaten we in de kerk. Persoonlijk vind ik het altijd weer een bijzondere ervaring om elders, en vooral in het buitenland, naar de kerk te gaan.

Het was voor ons de eerste keer tijdens de vakantie dat wij in een baptistengemeente de diensten meemaakten. Het is misschien wel juist daardoor dat wij vele prettige kontakten achtergelaten hebben. De eerste zondag was er na de dienst avondmaal. De mensen werden dringend uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn. Vooral de niet-leden werden geroepen om te komen en om daarmee te kennen te geven bij Jezus te willen horen. In plaats van een beker voor allen kreeg iedereen een eigen bekertje, waarin geen wijn maar een alkoholvrije drank zat. Al die bekertjes met dat gerammel vond ik storend.

Door de predikantsvrouw werden we uitgenodigd om 's middags bij hen op de ‚tea' te komen. Dat hield niet in even een kopje thee te komen drinken, maar dat werd een uitvoerige maaltijd met veel lekkers erbij. Tijdens de maaltijd hoorden wij dat de predikant de volgende dag jarig was. Het is mogelijk dat wij zijn verjaardag aardig bedorven hebben, doordat misschien al die zelfgebakken broodjes, gebak enz. voor zijn verjaardag bedoeld waren. Toch hebben wij in de weken daarna geen bitterheid of gespannen gezichtsuitdrukkingen bij het predikantengezin kunnen waarnemen. Het viel ons op hoe snel de kinderen met elkaar bevriend raakten en met elkaar speelden.

De baptistenkerk in Brixham stond er jaren en toch zag de kerk er van binnen keurig en goed verzorgd uit. De kerk had wat weg van een schouwburg. Boven was, helemaal de kerk rond, een galerij. Vooraan en boven zat het zangkoor en verleende elke zondagmorgen haar medewerking. De tweede zondag van ons verblijf stond in het teken van het koor en vooral toen werd er veel gezongen. Elke keer viel het ons op dat er tijdens de diensten zulke grote en mooie bloemstukken in de kerk en in de hal stonden. Om de beurt verzorgt en betaalt een gemeentelid dit. Een zeer kostbare zaak voor die mensen. Niet alleen voor het eigen huis, maar ook voor Gods huis, had men veel over. Wel waren er meerdere welgestelden in die gemeente.

Na de avonddienst hield men openluchtdiensten bij de haven in samenwerking met de andere kerken. Daar was men met meer mensen aanwezig dan bij ons. Op onze laatste zondagavond was er een doopdienst. Bij het doopvont gaven de dopelingen een getuigenis. De meisjes hadden een witte doopjurk aan, maar de jongens en de predikant gingen met hun gewone kleren aan het doopvont in. Na de doop bleef de predikant in zijn natte kleren op de rand van het doopvont nog wat ‚napraten'. Op de uitnodiging om

zich ook te melden voor de doop kwam een meisje naar voren.
Omdat er ook in Z.W.-Engeland een geweldige droogte heerste, was het water voor de doop uit de zee gehaald.
Wij moeten aan u allen de hartelijke groeten overbrengen van de baptistengemeente te Brixham. Wat ons ook nog opviel, het deed mij aan vroeger denken, was, dat men op zondagmorgen keurig gekleed, de dames met een hoed op en handschoenen aan, de heren in een net kostuum, en wandelend, met de bijbel in de hand (en het liedboek) ter kerke ging. Wij vielen toen wel een beetje op. Wij hebben het hun niet kwalijk genomen, maar zij ons ook niet, denken wij.

ds J. H. Hofman
(in De Schakel,
gemeenteblad van Stadskanaal)

PASTORALE WERKER IN KOLLUMERZWAAG

De baptistengemeente te Kollumerzwaag deelt mee, dat br. M. J. C. de Vink te Bergum ingaande 12 september a.s. de pastorale arbeid zal verrichten in de gemeente Kollumerzwaag.
Dit houdt o.a. in dat br De Vink twee zondagen per maand de gemeente gaat dienen met het Woord en tevens de bijbellezing en bidstonden zal leiden.
Zondag 12 september om 14.00 uur zal ds K. Corporaal te Leeuwarden br De Vink inleiden tot dit ambt. In dezelfde dienst zal br De Vink zijn intrede doen.
Namens de raad der gemeente,
B. v. d. Meer, sekretaris

TIEN NIEUWE BIJBELVERTALINGEN IN EUROPA

Nog voor het einde van de jaren zeventig zullen in Europa tien nieuwe bijbelvertalingen in omgangstaal verschijnen.
Dit werd dezer dagen in Stuttgart meegedeeld tijdens een vergadering van Europese vertaaldeskundigen van de Wereldbond van Bijbelgenootschappen.
Volgende maand verschijnt in Londen de bijbel in de Engelse omgangstaal in Britse spelling als eerste van de serie. Het Nieuwe Testament ,Good News for Modern Man' was reeds in 1966 verschenen. Daarvan zijn er in de wereld inmiddels meer dan 50 miljoen verkocht. De volledige Engelse bijbel in de Amerikaanse spelling zal enkele maanden later in New York worden gepubliceerd.
Volgend jaar wordt de bijbel in de Duitse omgangstaal verwacht. De bijbel in de Nederlandse omgangstaal waarvan het Nieuwe Testament ,Groot Nieuws voor U' in 1972 uitkwam, zal tegen het einde van de jaren zeventig verschijnen.
Andere Europese talen die een volledige bijbel in omgangstaal krijgen zijn Frans, Spaans, Portugees, Noors, Fins, Deens en Tsjechisch. Soortgelijke bijbels in het Italiaans en Pools zullen in het begin van de jaren tachtig gereed komen.

Na elf jaar dienst in de Europese Baptisten Federatie

door Barbara Askew

(De schrijfster van deze bijdrage is de oud-sekretaresse van dr Roland Goulding; ze is thans belast met de koördinatie van de relaties tussen de buitenlandse baptisten-unies en de Baptisten Unie van Groot Brittannië en Ierland).

De baptisten in Europa spijt het zeer, dat dr Roland Goulding zijn werk straks niet meer verricht op dit kontinent. Hem alle goeds toewensende voor het nieuwe werk, waartoe hij is geroepen, hebben velen hun waardering uitgesproken voor het goede werk dat hij sinds 1965 heeft gedaan, toen hij toegevoegd sekretaris voor Europa van de Baptisten Wereldalliantie en sekretaris-penningmeester van de Europese Baptisten Federatie werd.
De nieuwe taak van dr Goulding, als direkteur van de afdeling voor evangelisatie en vorming van de B.W.A., maakt het noodzakelijk dat hij ingaande 1 oktober a.s. verhuist naar het Bureau van de B.W.A. in Washington.
Reeds verleden jaar, tijdens de E.B.F.-vergadering die in Nederland werd gehouden zijn waarderende woorden gesproken. Ieder stemde in met de gevoelens die door een der leidende broeders tot uitdrukking werden gebracht:

„Hij heeft een geweldig stuk werk verzet en heeft de zaak van het baptisme in vele landen van ons kontinent bevorderd. Hij heeft getoond een goed oordeel te bezitten en heeft getracht zich in te leven in de verschillende problemen waar onze unies mee te maken hebben. Zijn talent als spreker gaat samen met zijn gave om een christenleider te zijn. Hij heeft daar waar hij kwam geholpen, bemoedigd en geïnspireerd. Er zijn veel mensen in veel landen die God blijvend danken voor hem, voor de toegewijde dienst die hij aan de zaak van het baptisme heeft bewezen en - ook dát was het geval - aan de zaak van het christendom in het algemeen, en dát gedurende een lange tijd".

* * *

We stelden dr Goulding een aantal vragen ten aanzien van zijn werk in Europa en zijn toekomstig werk in Washington.

Toen u met uw werk in Europa begon, had u toen enig idee van de problemen die daar waren?

In zekere zin: ja. Ik was al eens twee jaar vice-president en een keer president van de Federatie geweest. Daarom had ik wel een beetje ervaring. Maar natuurlijk kende ik niet alle problemen; bovendien zijn er in de loop der jaren meer bijgekomen.

Wat heeft u de meeste voldoening gegeven gedurende de elf jaar waarin u sekretaris van de E.B.F. was?

Het steeds groeiende besef van eenheid en doelstelling, en de dieper wordende gemeenschap van baptisten in Europa. Een van de dingen die mij het meest hebben bemoedigd is het groeiende begrip voor het anders zijn van elkaar en voor elkaars problemen. Dat heeft de betekenis van natuurlijke grenzen en die van aardrijkskundige, taalkundige, kulturele, historische en politieke aard - en die zijn er in Europa - verminderd.

Wat zou u het liefst zien afgemaakt?

Hoewel er in een aantal streken van groei gesproken kan worden is het teleurstellend te moeten konstateren dat ondanks alle nadruk op evangelisatie en zending de groei van de gemeenten in het algemeen niet zo groot is als ik hoopte. Toch zijn er aanwijzingen, vooral in de laatste tijd, dat ook dit bezig is te veranderen en dat het mogelijk is, dat het gelovige zaaien van het Woord straks zal leiden tot een werkelijke oogst.

Hoe ziet u de toekomst van het werk van de baptistengemeenten in Europa?

Gegeven de verbeterde politieke verhoudingen tussen Oost- en West-Europa, tengevolge waarvan een betere kommunikatie is ontstaan en waardoor het gemakkelijker is geworden mee te doen aan de mogelijkheden tot dienst, geloof ik dat de Federatie zich nog in kracht zal ontwikkelen. Het is al duidelijk, dat de betrekkingen tussen de Federatie en de Alliantie nauwer zullen worden, o.a. een gevolg van het in het leven roepen van de nieuwe afdeling voor evangelisatie en vorming. De verhuizing van het BWA-bureau van Londen naar Hamburg zou ook weleens een middel tot versterking van het werk van het baptisme in Europa kunnen zijn. Het komt mij voor, dat het op het ogenblik tijd is dat dit bureau een centralere plaats gaat innemen onder de baptisten van het kontinent, omdat het zuiniger kan werken en het reizen vergemakkelijkt. Daardoor kunnen de kommunikatielijnen gemakkelijker in stand worden gehouden en versterkt.

Vergeleken met 1965, in hoeverre zijn de verhoudingen tussen de Oosten Westeuropese landen verbeterd?

Eén van de meest schrijnende herinneringen die mij bij gebleven zijn is die van het passeren van de Muur in Berlijn, een dag na de zo dramatische bouw ervan, om een bezoek aan onze mensen in Oost-Berlijn te brengen. In meer dan één opzicht was die gebeurtenis alarmerender en schokkender dan alles wat ik tijdens mijn

oorlogsjaren in denst meemaakte.
De zaken liggen vandaag de dag toch anders! Dat illustreert de veranderingen die zich in Oostelijk Europa voltrokken, in de bouw van kerken, in het bezoeken van onze mensen, in het houden van vergaderingen en konferenties - in het algemeen, in het deelnemen, als dat nodig is, aan de uitwisseling.
Er is een bemoedigende groei van het aantal gemeenteleden geweest in sommige streken in Oost-Europa. Vanwege de gemakkelijker geworden kommunikatie zijn enkele vooraanstaande leidende figuren uit die landen in de gelegenheid om op velerlei wijze mede leiding te geven aan de Federatie.

Is er nog een ander opmerking die u zou willen maken?

In de elf jaar waarin het mij een voorrecht was om te werken onder de baptisten in Europa ben ik tot een diepe waardering gekomen voor de liefde en de gemeenschap die ik van zo vele prachtige mensen heb ondervonden. Ondanks onze verschillen is de werkelijkheid van onze Heer Jezus Christus, de Heiland der wereld, voor mij een levende en diepere ervaring geworden.

Wat zullen we lezen?

zondag	12 september	Psalm 119 : 121-128	Borg voor uw knecht
maandag	13 september	Johannes 10 : 1-10	Behoeder van het leven
dinsdag	14 september	Johannes 10 : 11-16	Ten koste van eigen leven
woensdag	15 september	Johannes 10 : 17-21	Krankzinnig?
donderdag	16 september	Johannes 10 : 22-30	Ik en de Vader zijn één
vrijdag	17 september	Johannes 10 : 31-42	Geloof de werken
zaterdag	18 september	Psalm 119 : 129-136	Open uw woorden

LEZERS AAN HET WOORD

Geachte ds Van Dam,
Het verbaast mij telkens weer, wat er in De Christen naar voren gebracht wordt over Rusland. Vooral het artikel in nummer 35 van 3 september door David Y. K. Wong. De geliefde broeder Alexey Bichov wordt daarin hogelijk geprezen en als vredestichter naar voren gebracht. Weet u niet dat Bichov deel uit maakt van de Praagse Vredeskonferentie? Die samenwerkt met de oekumenische beweging en de Wereldraad? Zij streven naar socialisme (kommunisme) in de hele wereld, (aldus Gregorios, lid van het bestuur van de onder leiding staande metropoliet Nikodim). Deze man heeft in een vraaggesprek verklaard, dat er geen wezelijke verschillen zijn tussen christen dom en socialisme.
Deze man speelt ook een belangrijke rol in de wereldraadafdeling voor de dialoog met niet-christelijke godsdiensten en ideologieën. Zij streven allen een vrede zonder Christus na. Een eenheid ten koste van de waarheid.
In het stuk staat dat, ds Bichov in 1977 een wereldkonferentie zal bijeenroepen in Moskou. Dit doet hij helemaal niet alleen. Het is het *comité van de Christelijke Vredeskonferentie* die dat doet. Er zijn al konferenties gehouden in Afrika en Azië. Ook voor Latijns Amerika is een *bijeenkomst gepland.*
Dit alles ter voorbereiding op Moskou. In dit comité zitten leden van de Wereldraad, een boedist, een islamiet enz. (Ik wil het niet te lang maken).
Ook schrijft deze heer Y. K. Wong zo vreugdevol over Polen. Terwijl een vriend van ons zojuist met zijn groep uit Polen terug is gekomen, en daar met gevaar voor eigen leven bijbels naar toe heeft gebracht.
Worden wij als baptisten in Nederland ook al misleid?
Waar is de deernis met onze vervolgde broeders en zusters in deze landen?
Of worden wij zo zachtjes aan geïnfiltreerd met de ideeën van vredeskonferenties en Wereldraad? Zijn we ook al blind aan het worden en volgen we de meerderheid in het kwade? Volgen we liever de geest van de Wereldraad of de heilige Geest?
Een vrede, desnoods met geweld, of de vrede van het kruis van Christus?
Laten wij wakker zijn en ons niet mee laten slepen door mooie woorden van deze mensen en de misleidende propaganda van deze kliek.
Wij kunnen niet samengaan met kommunisten, *islamieten enz. en zeker ons niet inlaten met* mensen, die zo vol zijn van de aktiviteiten van de Wereldraad van Kerken.
Laten we de gemeenten daar, die Christus alleen volgen, steunen.
Ze zuchten in gevangenissen en hun kinderen worden hun afgenomen.
We zullen niet van twee wallen kunnen eten. Ik meen dat het blad De Christen die neiging wel heeft.
Daarom heb ik reeds enige maanden geleden de Raad der Baptisten gemeente te Eindhoven hierop geattendeerd.
Gaarne zagen wij plaatsing, en uw reaktie hierop.
Valkenswaard, broeder en zuster De Zeeuw

Reaktie:
De schrijver van de hierboven genoemde artikelen, David Y. K. Wong, bezocht als president van de Baptisten Wereldalliantie de gemeenten in Oost-Europa.
Het was een officieel bezoek. Het is één van de belangrijkste kommunikatie-mogelijkheden met onze broeders en zusters in die landen. Die mogelijkheid niet gebruiken betekent een verzwakking van de band met de gemeenten in Oost-Europa - waarvan verreweg de meeste geregistreerd zijn en tot de door de overheid erkende Unies behoren - en geeft die honderdduizenden mede-christenen het gevoel in de steek gelaten te worden.
Dr Wong, *in de late veertiger jaren zelf uitgeweken* uit zijn geboorteland China, weet stellig wat hij wel en niet schrijven kan. Bij het beoordelen van zijn reisverslag moet men bedenken, wat hij bedoeld kan hebben met dat wat hij als inleiding op zijn verslag schreef. We laten die regels hier nog eens volgen:

> „Wat ik hier doorgeef is wat ik heb gezien en gehoord in een heel korte tijd. Ik ben optimistisch van nature en heb de neiging vooral de zonzijde van de dingen te zien. Dit verslag is bedoeld als een verslag van persoonlijke waarnemingen".

Wat de bijbelverspreiding in Polen betreft: van meer dan één zijde, ook van hen die er geweest zijn!, werd en wordt ons verzekerd, dat de boekhandel van het bijbelgenootschap in Warschau onbelemmerd zijn werk kan doen. Tenslotte: wie het bedoelde nummer van DC in zijn geheel heeft gelezen is ook de artikeltjes „Groeiende belangstelling voor de religie" (pag. 5); „IJver van gelovige ouders in Rusland" (pag. 6); „De kerk sterft niet" (pag. 7) en „Groet van medewerkers „De Christen" (uitgeverij) in Rusland" tegengekomen. Zij weerspreken duidelijk, dachten we, de nogal wat suggererende vragen van de inzenders: Worden wij als baptisten in Nederland ook al misleid? Of worden wij zo zachtjes aan geïnfiltreerd met de ideeën van vredeskonferenties en Wereldraad? Zijn we ook al blind aan het worden en volgen we de meerderheid in het kwade? Volgen we liever de geest van de Wereldraad of de heilige Geest? Een vrede, desnoods met geweld, of de vrede van het kruis van Christus?

v. D.

Geachte redaktie
In „Zand en Zaad", van 27 augustus 1976, las ik de brief van een broeder die te kampen heeft met zijn geaardheid van homofiel zijn. Als ds Huizinga en ik en vele anderen al met hem meeleven, wat moet de Heer dan wel vol mededogen zijn, ondanks dat deze broeder zelf schrijft: „Ik heb gestreden, geworsteld, gebeden tot God, maar het heeft niet gebaat".
Waarom heeft het niet gebaat? Was hij niet „kind" genoeg? Als een kind een grote hond op de weg ziet waar hij bang voor is, zal hij gauw naar zijn moeder lopen om haar hand te grijpen. Aan haar hand voelt hij zich veilig. Ons denken moet gericht zijn op de Here Jezus en dan voelen wij ons veilig.
We bidden vaak, maar vertrouwen niet. We laten *Zijn hand meteen weer los zodra we amen* zeggen. Ons denken gaat weer naar ons probleem, met gevolg dat we daar ook weer prompt last van hebben. We hebben een eigen vrije wil gekregen en verstand. We moeten bewust niet bezig willen zijn met onze zorgen en tekortkomingen. We doen de Heer pijn als we niet geloven dat Hij het meent als Hij zegt: „Komt allen tot Mij, Ik zal u rust geven". We krijgen geen rust als we meteen ons pakje weer opnemen. Weer gaan piekeren, weer gaan zuchten, weer gaan zien op ons zelf, op onze tekortkomingen, op onze zonden etc. Laten we bidden: „Heer ik dank U dat U alles van mij weet, dat U mij lief heeft zoals ik ben; ik dank U dat U sterker bent dan satan, sterker dan mijn eigen ik. Ik wil alleen op U zien, op U vertrouwen. U zult mij veilig leiden en mijn hand vast houden".
Wat een blij en gelukkig leven is er voor een *christen* weggelegd als hij zo leert leven. We moeten dat allemaal leren. Dat gaat met vallen en weer opstaan. Ook al moeten we 100 keer per dag belijden: Heer, ik liet U weer los, mijn denken was weer op mijzelf gericht, op de omstandigheden. Hij wil niets liever dan onze steun en toeverlaat zijn in ziekte, in pijn, in verleidingen. Hij neemt niet altijd alles weg waarom we vragen, maar Hij geeft rust die alle verstand te boven gaat.
Een zuster in de Heer,

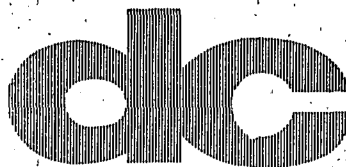
M. K. H.

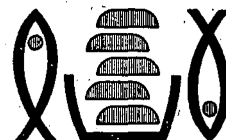
Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Golf van arrestaties in Paraguay

De Interkerkelijke Coördinatie Commissie Ontwikkelingsmogelijkheden (I.C.C.O.) gaf dezer dagen het volgende persbericht:

Van verschillende zijden bereikten ons berichten over een golf van arrestaties en over toename van onderdrukking in Paraguay.
Gearresteerd en ondervraagd wordt ieder die de 80% van de arme bevolking van Paraquay probeert te helpen door verbetering van hun levensstandaard en bewustmaking van hun menselijke waardigheid, ook als dat op vredige wijze gebeurt.
Uit alle delen van Paraguay komen thans berichten binnen van politie-overvallen en arrestaties, met name van personeel van de Mision de Amistad van de Christelijke Kerk (Disciples of Christ) in Asunción. De Misión de Amistad heeft verschillende projekten in Paraguay en wordt derhalve door Noord-Amerikaanse, Engelse en Duitse kerken, in Nederland gesteund door Solidaridad, Vastenaktie, het Werelddiakonaat van de Gereformeerde Kerken en de Interkerkelijke Coördinatie Commissie Ontwikkelingsprojekten (ICCO).
De aanvallen zijn er op gericht het werk van deze zending te beperken tot die aktiviteiten die niet kritisch staan tegenover de wensen en politiek van de regering van Paraguay.
Het meest aangevallen worden de programma's voor ontwikkeling van platteland en stad die ingaan op de kulturele en sociale situatie van de armen. Deze programma's verschaffen kleine leningen en technische hulp voor verbetering van de landbouw, doen aan alfabetisatie en bevorderen het opzetten van koöperaties. Twee leiders van landbouwprojekten zijn reeds in maart gearresteerd en worden gevangen gehouden zonder dat men iets van hen te weten komt, al is bekend dat beiden gefolterd zijn en er één bij zijn arrest is gewond geraakt.
Sinds 9 april zijn 8 Paraguese medewerkers gearresteerd. Twee anderen hebben asyl gevonden in de West-Duitse ambassade. Er zijn bewijzen dat een aantal van deze medewerkers is gefolterd, sommigen tot aan de grens van hun fysieke en emotionele inkasseringsvermogen.
Daarnaast is een groot aantal boeren gearresteerd (1000 in het departement Misiones en 600 uit de streek rond Coronel Nuevo) en verschillende personen uit de stad onder wie veel Jezuïten.
Een Nederlands echtpaar, Gerrit en Thea de Jager-Kemmere, van wie de vrouw het sekretariaat van de Misión de Amistad verzorgde, zijn na aanvankelijke arrestatie als ongewenste vreemdelingen het land uitgezet. Vele anderen zijn gevlucht of uitgewezen.
Er zijn sterke vermoedens dat deze akties geen incident zijn, maar onderdeel van een door de CIA gesteunde campagne om in het centrale gebied van Latijns Amerika strategische belangen van de USA te dienen.
De Misión de Amistad heeft ons verzocht deze informatie zo breed mogelijk te verspreiden en de wereldopinie te mobiliseren tegen de officiële onderdrukking in Paraguay en verzoekt ieder daarover bij de betrokken instanties vragen te stellen en te protesteren.

NEDERLANDS BIJBELGENOOTSCHAP MAAKT BIJBELCASSETTES IN HET INDONESISCH

In de Haarlemse geluidsstudio van het Nederlands Bijbelgenootschap zijn dezer dagen het Evangelie van Lucas en de brief van Jacobus in de nieuwe Indonesische bijbelvertaling opgenomen. Deze twee bijbelboeken worden uitgebracht op drie cassettes.
Zij zijn in de eerste plaats bestemd voor de Indonesische gemeenschap in eigen land. Het Indonesisch Bijbelgenootschap wil de opnamen eerst horen voor besloten wordt of ze ook in Indonesië zelf worden verspreid.
De banden werden ingesproken door ds O. E. C. Woewoegen en zijn vrouw. Deze predikant heeft meegewerkt aan de Indonesische vertaling en zet op het ogenblik zijn theologische en taalkundige studies voort aan de Vrije Universiteit en aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.
De prijs van de cassettes is vastgesteld op ƒ 7,50 per stuk.

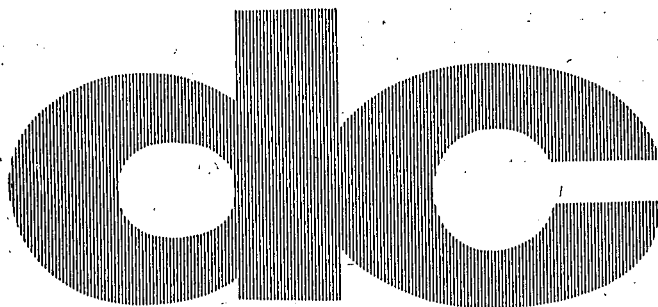
DOMINEE OP HUISBEZOEK

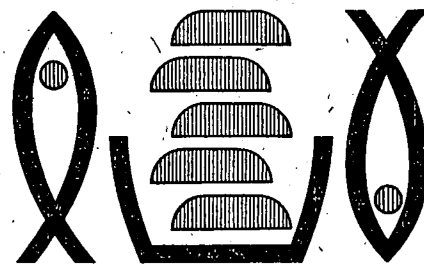
In het Veluws Kerkblad stond het volgende verhaaltje, beginnend met de vraag van een predikantsvrouw:
„Zeg, Jan, moet je vanavond nou heus weer de hort op?"
„Nee, Jannie, ik blijf gezellig bij je".
Daar gaat de telefoon. Een vrouwenstem.
„Dominee, ik zit in gróte moeilijkheden. Zou u even bij mij kunnen komen?"
Dominee schiet zijn jas aan. „Ik ben zo terug".
„Dominee, mijn probleem is, dat mijn man niet meer naar mij omziet. Avond aan avond laat hij mij alleen...".
En dominee Jan knikt héél begrijpend en buigt het hoofd.

De Heer nam tot Zich onze broeder
JAN FEDDO BAKKER
op de leeftijd van 85 jaar.

Groningen, 1 september 1976

Baptistengemeente Groningen-Zuid

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 37 - 17 september 1976

Atheïsme in het Marxisme

Het atheïsme in het marxisme is evenzeer te betreuren als het eksperiment van Calvijn in Geneve. Een maatschappelijk systeem moet zich niet bemoeien met de geloofsbeleving van het individu en de gelovige mag zijn overtuigingen en opvattingen niet opleggen aan ongelovigen. Het zijn twee denk- en levensgebieden die elkaar in onze wereld zeker raken en tot diepgaande uiteenzettingen en zelfs konflikten kunnen leiden, maar niet mogen voeren tot het monddood maken van de een of de andere. Zowel vermenging als uitsluiting levert schade op voor beide.

Sekularisatie

Sedert 16 eeuwen strijden kerk en staat in Europa om de macht en, al hebben beide elkaar soms gunstig beïnvloed, de kerk heeft in feite geleden aan deze positie en politiek, terwijl anderzijds de natuurlijke samenleving nu en dan beklemd raakte door kerkelijke opvattingen en handelingen.
Nu valt er in de laatste eeuwen van de kant van de wetenschap en politiek een duidelijk zich losmaken uit de omarming van de kerk, haar leer en zeden, te konstateren. Steeds meer volksgemeenschappen, staten, wijzen de kerk en haar aanspraken terug binnen haar eigen grenzen, welk proces sekularisatie = verwereldlijking wordt genoemd. De voornaamste sektoren van het maatschappelijk leven onttrekken zich aan de leiding en invloed van de kerk, haar theologie en christelijk geloof. De wereld wordt mondig en gaat eigen wegen. Een paar kleine symptomen in ons land: het weglaten van de bede om Gods hulp waarmee de troonrede tot voor kort eindigde en het gewetenskonflikt waarin minister Van Agt ten aanzien van het abortusvraagstuk verkeert.
Van een dominerende positie van de kerk(en) is steeds minder sprake en dat zou de redding kunnen gaan betekenen van die kerk(en), die eigen identiteit verloren door een te nauwe koöperatie met de machthebbers in onze wereld. Die machthebbers in Oost en West wijzen de bevoogding van de kant van de kerk af en brengen haar daardoor meer en meer terug op de plaats en naar het werk waar ze van oorsprong thuishoort.

Maatschappelijk zijn bepaalt bewustzijn?

Het gaat niet aan om in vijfhonderd woorden of vijf minuten te zeggen wat marxisme is. Wie Marx zegt en spreekt over het naar hem genoemde marxisme, zegt onder meer ook klassenstrijd. De feodale maatschappij, dat is een samenlevingsvorm waarin het gezag wordt uitgeoefend krachtens een persoonlijke rechtsbetrekking tussen een „heer" en een „man", is afgelost door een kapitalistische maatschappij met industriële ondernemingen, nationale en multinationale, door internationaal handelsverkeer, door de burgerklasse en het proletariaat. Door het opkomen van nieuwe arbeidsmiddelen, nieuwe machines, zijn nieuwe arbeidsverhoudingen ontstaan. Daaruit konkludeert de marxist dat het niet het bewustzijn der mensen is dat hun zijn bepaalt, maar omgekeerd: dat hun maatschappelijk zijn hun bewustzijn bepaalt. Eenvoudiger gezegd: niet de mens maakt de wereld, maar de wereld maakt de mens.
Begrippen over recht, politiek, zedelijkheid, godsdienst, wijsbegeerte, kunst, wijzigen zich al naar de produktieverhoudingen veranderen. De christenen hebben wel oog voor de invloed van omstandigheden die in de samenleving voorkomen en die het denken en het gedrag van het individu mede bepalen, zij weigeren echter deze invloeden een alles bestemmende macht toe te kennen. Een mens is niet alleen maar het produkt, een willoos voortbrengsel van zijn wereld en tijd, hij grijpt op zijn beurt in in de samenleving en stuurt die bij of verandert ze zelfs.
De christen, hoezeer ook met alle anderen ingekapseld in het patroon der strukturen en kind van zijn tijd, is georiënteerd op de stem van buiten, God, en zijn mentaliteit wordt niet allereerst, allermeest of alleen door de maatschappelijke

omstandigheden bepaald. Waar en wanneer echter die Inspraak van elders, God, niet geloofd en derhalve niet gehoord of geakseptéerd wordt, waar de totale bevrijding op alle levensterreinen, die het Evangelie in waarheid beoogt: Jezus opende niet alleen de deur naar de hemel maar ook naar de naaste - indien God en zijn woord worden afgewezen, moet de mens zelf een weg banen naar een levenswaardig bestaan en voor vele miljoenen is dat Marx geworden. Hij gaf aan de verworpenen der aarde een heilsboodschap die voor talloze in de kerk en haar boodschap teleurgestelden een nieuwe visie en inspiratie betekende. Zij namen hun lot in eigen handen en begonnen aan de bouw van een eigen samenleving die naar vrijheid en vrede zou leiden. De gemeenschap verlost zichzelf van alle kwaad. Met respekt voor wat dit nieuwe geloof, dat zo oud is als de mens maar nu in meerdere landen praktisch wordt beoefend, heeft verworven voor onderdrukten, kan ieder konstateren dat ook de socialistische landen er tot dusver niet in geslaagd zijn vrijheid en vrede voor eigen onderdanen te realiseren.

Ook deze van een kapitalistische maatschappij verlosten zijn niet verlost. De dissidenten zijn daarvan getuigen.

Wie was Marx?

Marx zag in de godsdienst een gevaar. Wat hij en anderen met hem daarvan hoorden en zagen deed hen ten strijde trekken tegen de kerk(en). Wat daarin geleerd werd kwam hun voor als opium. Het overgrote deel van de werkende klasse, het proletariaat, leed armoede. Ze werden getroost met de hemel. Het uitzicht op een volmaakte toestand zonder zorg, ziekte en dood liet velen berusten in een schrijnende weg op aarde. Marx wilde hier en nu rechtvaardigheid en de bevrijding der massa, die niets anders had te verliezen dan zijn ketenen.

Karl Marx (1818-1883) was de zoon van een joods advokaat uit een oud rabbijnengeslacht. De ouders hadden met het geloof der vaderen gebroken. Of een geraakte door God ooit God kwijt kan raken is een vraag. Marx studeerde filosofie in Berlijn, werkte als journalist voor de Rheinische Zeitung en kwam daardoor met de praktijk van het sociale leven in aanraking. In Parijs leerde hij het Franse socialisme kennen. In Brussel de illegale bond van kommunisten en schreef, samen met zijn vriend Friedrich Engels in 1848 Das Kommunistische Manifest, waarin gepleit wordt voor een vereniging van alle proletariërs teneinde de bourgeoisie te bestrijden, de macht in handen te nemen, zelf tot heersende klasse te worden, met geweld de oude produktie-verhoudingen op te heffen en zo de klassentegenstellingen af te breken. In de plaats van de oude burgerlijke maatschappij met haar klassen en klassentegenstellingen treedt dan een gemeenschap, waarin de vrije ontwikkeling van een ieder de voorwaarde voor een vrije ontwikkeling van allen is.

In Londen, waar hij met zijn gezin als balling in armoede leefde, schreef hij Das Kaptital. Marx wordt door miljoenen socialisten en kommunisten geëerd als de man die het arsenaal schiep voor de revolutionnaire bevrijdingsstrijd van het proletariaat.

* * *

Dezelfde ontsporingen overal

In de eerste regel schreven we: het atheïsme in het marxisme is te betreuren en dat zou sommigen kunnen laten denken dat de gedachten van Marx over een andere maatschappijvorm dan die wij kennen, nl. het kapitalisme, niet zo verwerpelijk zijn. Het zou te ver voeren, en ook buiten het thema liggen, hier uitgebreid te gaan schrijven over voor- en nadelen van het ene en het ander systeem. Beide hebben hun positieve en negatieve kanten voor zowel de gemeenschap als het individu. Wij kennen de zonden van het kapitalisme: machtsmisbruik, uitbuiting, kolonialisme, onderdrukking en we hebben niet de indruk dat de socialistisch geregeerde landen vrij zijn van dit kwaad. Dezelfde ontsporingen hier konstateren we daar met hooguit alleen een andere vlag. Wat intrigeert is de vraag waarom het atheïsme zo fervent wordt beleden en het geloof even grondig wordt bestreden. Dat wil zeggen: niet door alle marxisten en wie zich intereseert voor uitingen daarover verwijs ik naar het boekje: Marxisten over Jezus, een uitgave van Ten Have. Let u op de titel. Hij luidt niet: Marxisten over de kerk, maar over Jezus.

De gemeenschap van Jezus

Beziet men de kerk(en) in de geschiedenis vanaf de wording tot nu toe, dan mag men de vraag stellen of de kerk nu die gemeenschap geweest is en is, die men zou mogen verwachten op grond van het leven en de woorden van Jezus, op wie zij zich beroept. Geen beweging op aarde ontkomt aan het proces der vertraging, verstarring, versterving. Nu is de kerk geen vereniging die op zekere dag door goedwillende mensen is gesticht. Ze is een vrucht van het ingrijpen van God in de historie der mensheid. Jezus, het uiterste woord van God, werd hier gehoord. God gaf zijn Geest aan een aantal mensen, waardoor ze een nieuwe mentaliteit bleken te hebben ontvangen. Wie dat onderzoeken wil leze wat Lukas daarover schreef in het boekje dat nu Handelingen heet en in het Nieuwe Testament te vinden is. Ware die Geestes-gesteldheid bewaard gebleven, dan zou de geschiedenis van de kerk zowel als van de wereld er anders hebben uitgezien. De gemeenschap van Jezus werd van een heldere bergstroom een „vervuilde" rivier. Eindeloze twisten, heerszucht en verkettering over en weer. Het verstand wilde zich meester maken over wat in feite voor hem te diep is.

We verliezen bij alle kritiek niet uit het oog dat gelovigen in die kerken op allerlei terreinen veel voor de gemeenschap der volken hebben betekend. Probeert u maar diezelfde kerken weg te denken uit de geschiedenis en vraagt u zich af hoe de wereld er uit zou zien zonder haar. Niettemin, Marx en anderen zagen in de kerk een willig en gevaarlijk instrument in de handen der machthebbers. En zij was dat ook, misschien zichzelf daarvan niet altijd bewust. Die kerk was ontrouw geworden aan de aarde, terwijl Jezus toch van haar sprak als het licht der wereld en het zout der aarde.

De weerzin tegen die kerk, die nauwelijks een woord had aan en tegen de wereld der verdrukkers, verwoestte het geloof in God. Wat was geloof anders dan berusting, doping, verdoving Voor en na Marx hebben telkens weer mensen God en kerk doorelkaar gehaald. Het beeld dat de kerk vertoonde was voor hen het beeld van God, terwijl er toch van God geen beeld is. Marx was op zijn wijze een profeet, maar ook een tijdgebondene. Niet al zijn profetieën bleken juist, niet al zijn idealen zijn verwerkelijkt. Zij zullen dat ook niet worden. Hij zal herinneringen gehad hebben aan de profeten van Israël en misschien heeft zijn verlangen naar gerechtigheid iets te maken met de geschiedenis van zijn volk.

Het geloof blijft

Ondanks uiterste pogingen van het atheïsme, waar ook gepropageerd, zal het geloof leven. En spreken. Aan het adres van een verlamde kerk en aan het adres van welke regering ook. Het intstituut kerk moge zichzelf overleefd schijnen te hebben, Jezus Christus en zijn Geest zijn werkzaam voor en achter muren en gordijnen en het graf, waarin men meende hem eindelijk te hebben kunnen begraven, zal telkens weer leeg blijken te zijn.

Tot op vandaag heet de zondag in het socialistisch geregeerde Rusland nog altijd Opstandingsdag. Huizinga

---

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Hengelo (O.) (wijkgemeente 't Venster), kandidaat P. Wijchers te Bilthoven.

Bedankt: voor Nieuwe Pekela, kandidaat P. Wijchers te Bilthoven.

MEDEDELINGEN

△ P. Wijchers woont m.i.v. heden Jan v. d. Nootstraat 29, Hengelo (O); tel. 05400-29411. De sekretaresse van de Landelijke Zondagsschool Centrale, zr T. Wijchers-Pleysier woont m.i.v. heden Jan v. d. Nootstraat 29, Hengelo (O), tel. 05400-29411.

Lezen en luisteren in Exodus

De bevrijding uit de slavernij in Egypte betekende min of meer de geboorte van het volk Israël. Dat waren ze ook al wel toen ze nog aan de schatsteden Pitom en Ramses: voorraadsteden en vestingwerken, moesten zwoegen, maar de uittocht bracht hen eerst goed samen op een nieuwe weg, die mee zou werken aan hun eenheid. Hoe groot het aantal der vrijgekomenen was is niet te zeggen. Het in Exodus 12 genoemde getal: ongeveer 600.000 man te voet, ongerekend de kinderen, zal wel wat overdreven zijn. Dat zou op een stoet van enige honderden kilometers lengte gekomen zijn, want naast eigen kinderen trok een menigte van allerlei slag met hen mee; en kleinvee en runderen, een zeer talrijke veestapel. Die twee genoemde vroedvrouwen der Hebreeuwse vrouwen duiden ook niet in de richting van honderdduizenden. Hoe dan ook, zij waren vrij en gingen een totaal ander bestaan tegemoet.

Wat ons, toen we kinderen waren, bijzonder imponeerde was de tocht door de Schelfzee. Kinderbijbels toonden ons het water als een muur omhoog staan. Op de oever enerzijds al een deel der vluchtelingen, van de oever anderzijds de Egyptische paarden en wagens afdalend... en je zag het water als in de branding overslaan. Mozes heeft over dit grandioos gebeuren een lied gemaakt en toen de bevrijden allemaal op de oostelijke kant stonden nam Mirjam de tamboerijn in haar hand en alle vrouwen deden hetzelfde en voor het eerst dansten zij uit vreugde over de ontsnapping. En vooral over de ondergang der vervolgende Egyptenaren. Zoals u deed op straten en pleinen toen onze bevrijders binnenrukten en onze onderdrukkers smadelijk vluchtten. De nacht vlood heen...

U moet wel eens dat lied lezen. Mozes raakt niet uitgeput om de macht en glorie van de Almachtige te bezingen. Met vreugde beschrijft hij de ondergang van de vijand, waaraan het volk Israël overigens part noch deel heeft. Het is Gods rechterhand, Gods adem en wat hier gebeurde rolt als een donderslag over de volken in de verte. De hoer van Jericho weet er jaren later nog van te vertellen: Want wij hebben gehoord, dat de Heer de wateren van de Schelfzee voor uw ogen heeft doen opdrogen.

Ja, u hebt het goed, ik zit altijd wat met die gerichten: overstromende wateren, instortende muren, stervende mensen. Dat zal samenhangen met wat Jezus ons heeft getoond, geleerd en voorgeleefd. Hij heeft het geweertje gebroken. Hij heeft ons de onvervangbare waarde van een enkele mens duidelijk gemaakt. En toch was er een zondvloed, een vuurdoop voor Sodom en Gomorra, kwamen rampen over het land aan de Nijl, werd Jeruzalem een puinhoop en wacht de wereld volgens de Openbaringen een tijd van ellende zonder weerga. We kunnen dat moeilijk in overeenstemming brengen met onze Vader, die in de hemelen is. Die de wereld zo lief had dat Hij Zijn Zoon gaf. Die wil dat de mens tot in- en omkeer komt. Natuurlijk begrijpen we het zingen en dansen aan de Schelfzee, denk aan mei '45, maar tegelijkertijd is er verdriet over het gericht. Na dertig jaar kan een nachtelijk vliegtuig ons opeens herinneren aan het machtig ronken der luchtvloten die Duitse steden als fakkels lieten branden en voor velen hier was het muziek. Een paar uren later stierven de duizenden onder de hagel van vuur en sulfer. En wat is daarna nog allemaal in het verre Oosten naar beneden gekomen. Wat veraf is dan een woord als: De Heer is een krijgsheld! Heer is zijn naam.

De God die geweld gebruikt is ons sedert de intocht in Jeruzalem: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en rijdend op een ezel, op een veulen, het jong van een lastdier! in feite onvoorstelbaar geworden. En toch zien Jezus en Johannes in het einde van de wereldtijd een wereldstrijd waarbij de plagen van Egypte in het niet vallen. En weer zingen de verlosten: Groot en wonderbaar zijn uw werken, Here God, Almachtige; rechtvaardig en waarachtig zijn uw wegen, Gij Koning der volkeren! En zij zingen het lied van Mozes, de knecht Gods, en het lied van het Lam. Dat kan geen psalm der wraak zijn. Het is een lied, geboren uit de opluchting dat de tegenstanders van God eindelijk tot zwijgen zijn gebracht.

Er komen andere tijden!

Huizinga

DS H. VAN DER WERF UIT ZIEKENHUIS

Ds H. van der Werf te Doetinchem die enkele weken geleden wegens een ernstig hartinfarkt in een ziekenhuis moest worden opgenomen, mocht donderdag 16 september jl. weer naar huis terugkeren.

BAPTISTEN IN FRANKRIJK

De jaarvergadering van de Baptisten Federatie van Frankrijk te Saint Quentin, onlangs gehouden, aanvaardde o.a. een resolutie waarin opgeroepen wordt hernieuwde nadruk te leggen op de betekenis van de plaatselijke gemeente en op de voorrechten en verantwoordelijkheden van het lidmaatschap.

Het ledental van de gemeenten bedraagt thans 2.786; dat is 350 meer dan in het jaar ervoor. Er werden 165 mensen gedoopt.

God en de keizer

We hebben de neiging om hen
allebei in hun rechten op ons leven
te beknotten.
De „keizer" staat dan voor de
gemeenschap, de staat, het volk
waartoe wij behoren. En in het
mondiale tijdperk waarin we leven,
moeten we wellicht er nog aan
toe voegen: de wereldgemeenschap.
Want de mens van de andere kant
der wereld is immers onze
buurman geworden.
We leven sámen op de wereld.
We zijn van elkaar afhankelijk.
We zijn voor elkaar verantwoordelijk.
De omstandigheden waaronder we
leven (en wat ons, in het westen
betreft, zijn dat toch wel zeer
bevoorrechte omstandigheden) vormen
wij samen, mét de anderen,
vóór de anderen.
Vroeg de keizer van vroeger
nogal wat belastinggeld voor zijn
eigen gerief, zodat protesten
daartegen niet altijd onbillijk
waren, de „keizer" van vandaag
gebruikt de geheven belastingen in
principe voor de gemeenschap, (al
kan men op de besteding van het
belastinggeld wel eens kritiek
hebben). Daarom heeft het geven
aan de „keizer" te maken met het
tweede gebod: uw naaste
liefhebben als u zelf.
En ontduiking is overtreding
van dit gebod.

P

Hoezeer het geven aan God, waarop
Hij recht heeft, door ons als een
(onbillijke) last ervaren wordt, is
voldoende bekend. Het ontduiken
van zijn aanspraken zit ons in het
bloed. Toch doen we, evenals bij
het overtreden van het tweede gebod,
ons zelf grote schade, wanneer
we dat eerste gebod niet in acht
willen nemen: God liefhebben
boven alles. Gods geboden zijn
niet zwaar. Als we maar door
(willen) hebben waarom het gaat:
Gods eer en . . . ons eigen geluk.

—cvw—

ZAND en ZAAD

Hebt u wel eens de behoefte, in elk geval de neiging, om een krachtterm te gebruiken? Wat dat is? Een woord waardoor een emotie of stemming krachtig tot uitdrukking komt. Maar dan wel een boze emotie, stemming. Ik heb nooit gehoord dat iemand door vreugde overweldigd zich te buiten ging aan zwaar donderende woorden. Nee, ze breken vooral naar buiten, willen dat althans, als u zich mateloos ergert en u van louter opwinding geen woord meer uit kunt brengen. Dan rolt er opeens zo'n woord en u schrikt er zelf van. Aangezien wij christenen zijn hebben wij wel een paar ingebouwde remmen, die automatisch in werking treden als de vaart zich te zeer versnelt. Het komt ons niet over de lippen, maar het rommelt er wel achter. We zeggen het wel maar niemand hoort het.
Dit klinkt allemaal dreigend en wilde alleen maar uw aandacht trekken voor iets rustigere woorden; al zitten er wel onweerswolken op de kim.

Je kunt je, in de naam van God als ik dat zo zeggen mag, je kunt je soms ergeren over de lenigheid en het gemak waarmee men nu en dan een christelijke boodschap hoort verkondigen. Zowel bij de „zwaren" als bij de „lichten". Zowel dus bij hen die voortdurend jammeren over het verderf dat in de mens woedt als bij hen die ononderbroken juichen over de Heiland en het leven dat hij aan mensen geeft. Ze hebben beiden wel gelijk en ze zouden van elkaar wat kunnen leren, maar wat irriteert is dat soepele glijden van hun woorden. Aan de lopende band. Alles is geprefabriceerd. Voor elke toestand zijn een aantal formules beschikbaar. Iedere situatie levert terstond een of meer bijbelteksten en dat betekent het einde van alle tegenspraak. Je wilt Gods woord toch niet tegenspreken. Al heb je dan wel het gevoel dat Gods woord erg handig is ingemetseld in het betoog van de spreker. Het ondersteunt voortreffelijk het systeem dat is ingebouwd. Terwijl je je toch afvraagt of God zelf wel aan het woord komt.

Het is op die momenten dat de wolken zich, althans bij mij, samenpakken en het in de verte begint te rommelen. Misschien, zeg ik dan, is mijn toorn niet billijk ontstoken; en bedenk ook dat jijzelf in het karrespoor van je eigen gedachten, je eigen aard rijdt en dat het hier ook wel eens kon gelden dat Gods gedachten niet de mijne zijn en mijn wegen niet de zijne; en voorts moet je het manende woord van Gamaliël niet vergeten. Ze zouden ook op jou van toepassing kunnen zijn. Evenwel blijft er een inwendig verzet. Ik weet wat de Heer twee, drieduizend jaar geleden tegen mensen gezegd heeft maar ik leef die twee, drieduizend jaar later en dan mag men toch vragen of de Heer nu nog net zo spreekt of dat Hij, zonder het voorgaande te verloochenen, nu op onze situatie toegespitst, andere aksenten legt, zelfs anders spreekt zonder zich tegen te spreken. Dat is het: de levende relatie, de levenwekkende inspiratie, de inslag is ingeruild tegen het al eeuwen bestaande en zo komt het leven tot stilstand. Alsof men God boeit met de ketenen van zijn eigen woord. Hij kan geen kant meer uit. Wij hebben Hem vastgelegd op zijn woord van gister en eergister. Zodat wij tenminste weten waar we aan toe zijn. Wij weten nu alles van Hem over Hem en daar gaat het karretje op de zandweg; de maan schijnt helder en de weg zal geen verrassingen meer bergen.

Ik kan mij voorstellen dat een paar van mijn getrouwe klanten me deze keer niet helemaal kunnen volgen. Laat u dat niet bezwaren alsof u veel zou missen. Maar van tijd tot tijd moet je proberen te zeggen wat in je omgaat, zonder daarbij de pretentie te willen hebben dat jouw woord het woord is waarop ieder zat te wachten. Misschien komt wat ik bedoel dichter bij u als ik citeer: Geef nieuw leven weer, wek de doden op, Heer, dat zij komen tot U en U leven ter eer. Maar dat dan vooral slaat op de gelovigen die vastgelopen zijn en voor wie geloof en leven een afgerond geheel geworden zijn. Die niet meer onderweg zijn.
Iemand zei eens: Broeders, ik voor mij acht niet, dat ik het reeds gegrepen heb:.. en nu zal iemand glimlachen en zeggen: zie je wel, hij is ook niet verder dan de man van 19 eeuwen geleden.
Ongeveer een halve eeuw terug zei P. Minderaa: Laat mij een nest in de hoogste kruinen open voor wilde wind. Ban mij niet veilig in rustige tuinen...
En vóór Christus sprak Hosea: Ja, wij willen de Heer kennen, er naar jagen Hem te kennen.
Want, hoeveel er ook achter ons moge liggen, wij zijn immers pas begonnen.

Huizinga

Reakties op Zand en Zaad

(van 27 augustus jl.)

Het was te verwachten dat gereageerd zou worden op dat Z. & Z. van 27 augustus jl., waarin de brief van br N.N. het zwaartepunt was en die aanleiding gaf om te trachten een woord via ons weekblad aan hem te zeggen. Het door hem en mij geschrevene gaf enige zusters en broeders de stoot om hun gedachten te uiten. Wat mij daarbij vooral opviel was de toon der liefde, waarin zij hun brieven schreven. Zo kun je met elkaar praten ook al lopen de inzichten en gedachten hier en daar uiteen.

Voor wie een en ander zonder meer niet duidelijk is: N.N. gaat gebukt onder het feit dat hij homofiel is; hij belijdt tevens een kind van God te zijn; hij vreest het oordeel der medegelovigen en sluit zich daarom af en op. Wij herhalen hier niet wat hij hem schreven, maar verwijzen naar nr. 34 van DC van dit jaar. Een der reakties hebt u kunnen lezen in ons weekblad van 10 september jl. Op de andere zal ik nu ingaan.

Op 2 september schreef een zuster uit A., mij en, na gekonstateerd te hebben dat wij door Jezus Christus een gebaande weg hebben tot de Vader - wij allen - merkt ze op: „Nu zijn het tegenwoordig vaak de medemensen, die ons bepaalde namen geven".

Het is duidelijk dat zij dat een niet zelden gevaarlijke zaak, een pijnlijke aangelegenheid vindt. Wij stempelen een mens. Wij rubriceren hem. We binden een label aan zijn leven en afhankelijk van onze instelling is hij daardoor afgeschreven, ondeugdelijk bevonden, of praktisch tot heilige verklaard. Dat wil zeggen: door ons, en daar mag dan wel achteraan komen: wie zijn wij. Zo te doen ten aanzien van naast ons levende mensen is bij nader inzien onbehoorlijk. Wie kent wie? Als een mens al de grootste moeite heeft zichzelf tegenover zichzelf uit de doeken te doen, hoe wil hij anderen beoordelen. Kan hij afdalen in hun diepten? Klimmen op hun hoogten?
Nog een zin viel mij op in de goede brief. Ze schrijft: Wandelt door de Geest en voldoet niet aan het begeren van het vlees. In verband met het aangesnedene kán dat juist zijn. Het hoeft niet. Niet alle homofielen leiden een pervers bestaan, een seksueel ziekelijk leven. En verder: zullen wij deze opwekking dan ook maar niet met evenveel aandrang laten gelden voor alle begeerten van het vlees? En is iemand in staat al die begeerten te klassificeren? Probeert u het maar eens. Is er iets in ons dat daar niet onder valt? Daarmee wil ik de vermaning niet afzwakken, integendeel: intensiveren. Het begeren van het vlees slaat zeker niet alleen op het seksuele leven, al schijnt het soms dat sommigen

zo'n woord bij voorbaat beperken tot dat fascinerend deel van ons bestaan.

Eer ik het vergeet: ik ben graag bereid br N.N. - die zich dan wel aan mij bekend moet maken en zijn adres moet geven - de brieven die mij bereiken aan hem door te zenden. Ze hier in extenso af te drukken lijkt mij niet nodig.

Op 7 september schreef een broeder te G. zo'n brief, die m.i. niet in zijn geheel kan worden afgedrukt. De eerste helft slaat meer op mij en doet hier niet terzake. De tweede helft beschrijft de menselijke ellende: in ongerechtigheid geboren, in zonde ontvangen (Psalm 51 : 7). Uit eigen ervaringen bevestigen wij dat wij zondaren zijn. Dat wij ondoorgrondelijk diep zondig zijn. Wij bevestigen eveneens dat Gods genade groter is dan onze zeer grote schuld. Maar broeder, dat is het probleem van br N.N. niet. Zijn vraagstuk ligt in feite in God, de Schepper van zijn leven, die hem zó, d.w.z. anders dan anderen, ter wereld liet komen. Onze N.N. lijdt aan die afwijking, die zijn deel is in dit leven. Dat is voor hem de donkere vlek in God.

Ofschoon het nu en hier niet direkt aan de orde is: men kan God niet aansprakelijk stellen voor de deformatie van de mens die samenhangt met de breuk tussen Hem en de mens. Maar dat er vragen in dit vlak waarin zoveel „breuk" voorkomt, opdoemen, ligt voor de hand. Uw brief, broeder, getuigt van uw geloof, maar kan men zonder meer stellen, wat u toch wel doet: homofiel zijn is zondig zijn? Is een homofiel iemand die per definitie aan zondige neigingen voet geeft? Wat dat aangaat: zijn heterofielen daar vrij van? Nu, dat betekent niet dat we Gods water over Gods akker laten lopen. Integendeel. Maar ook nu weer: zondige neigingen begeleiden ons, heterofiel of homofiel, van de wieg tot het graf en dat niet alleen wat de seksualiteit betreft. Het toespitsen op dit terrein alleen kan ook ziekelijk zijn, al geef ik toe dat in dit geval de brief van br N.N. aanleiding gaf. „Daar wij nu een grote hogepriester hebben, die de hemelen is doorgegaan, Jezus, de zoon van God, laten wij aan die belijdenis vasthouden. Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan meevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze is verzocht geweest, doch zonder te zondigen. Laten wij daarom met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om hulp te verkrijgen te gelegener tijd". Hebr. 4 : 14, 15.

Op 9 september schreef een meelevende en meedenkende broeder uit L. Hij heeft zich, ook door ervaringen, verdiept in deze materie en schrijft o.m.: „Toch, zo meen ik te mogen schrijven, is er een bijbelse mogelijkheid om verder te kunnen gaan dan een oprecht mede-lijden met allen, die door een andersgericht zijn zo in de knel kwamen en nog steeds komen". Dan weet onze broeder te melden van twee gevallen waarin hij schrijft van een totale vernieuwing van ontredderde levens.

In wijder verband geloof ik met hem in de macht van de Boze, die het oorspronkelijke leven heeft verbroken en ontluisterd. De mens heeft zich laten afsnijden, heeft zich afgesneden van de levende God en leidt nu een verward bestaan. Daaronder valt ook het onderhavige probleem. Zoals alle problemen die wij hebben in alle delen van het bestaan. In zoverre zijn wij allen gebrokenen. Maar: is een homofiel meer in de macht van de Boze dan de anderen? Is hij een grotere zondaar en moet hij daarom om een grotere verlossing bidden? Is de anders gerichte verder van God dan de anderen?

Terecht schrijft u, na gekonstateerd te hebben dat twee mensen tot een ander leven kwamen: „Het is verre van mij de hele problematiek als „eenvoudig oplosbaar" af te doen of bij de naasten gebrek aan inzicht of onvermogen te veronderstellen".

Wij, wie wij zijn en hoe wij zijn, zijn mensen, belast met eeuwen en met eigen zonden en zullen ononderbroken in het spoor van de man blijven die schreef: Broeders, ik voor mij acht niet, dat ik het reeds gegrepen heb, maar één ding doe ik: vergetende hetgeen achter mij ligt en mij uitstrekkende naar hetgeen vóór mij ligt, jaag ik naar het doel, om de prijs der roeping Gods die van boven is, in Christus Jezus.

Van dat jagen zullen wij, voorzover ik het zien kan, niet vrij komen tot het volkomen evenwicht in de herschepping hersteld is, zoals de opstanding die belooft. Tenzij u mij noodzaakt zou ik voorlopig dit onderwerp willen laten rusten, opdat zij die door willen blijven denken daartoe alle gelegenheid hebben. En bovendien, zo „eenvoudig oplosbaar" is deze problematiek ook niet voor uw

Huizinga

Zendingsdag van baptisten in Winschoten sukses

De Winschoter Courant bericht:

„Een geslaagde dag, prettig, erg gezellig, we hebben er heel wat opgestoken". Dat waren zo de reakties op de zendingsdag, belegd door de Baptisten zendingsgroepen uit Noord-Groningen, die zaterdag (4 september jl.; red.) in Winschoten werd gehouden.

Het aandeel van de baptistengemeente van Winschoten bepaalde zich daarbij tot de ontvangst en de verzorging van de bezoekers en het bezighouden van de kinderen. Na de begroeting werd 's morgens het woord gevoerd door ds J. B. v. d. Veen, met verlof in Nederland, vanuit Zuid-Kameroen. Hij sprak over het gebied aldaar en vertelde uitvoerig over het wezen van het zendingswerk. „Het is niet zo", aldus ds v. d. Veen, „dat wij de mensen daar even komen vertellen hoe het moet. Neen, we werken eendrachtig samen. En brengen elkaar op de hoogte. Wij van het werk hier, zij van het werk daar. Het is geen kwestie van bevoogding onzerzijds, maar het uitvoeren van opdrachten vanuit gemeenten in het zendingsgebied". Ds v. d. Veen, uitgezonden door de landelijke zendingskommissie, vertrekt dezer dagen weer naar zijn werkgebied in Afrika, waar het zendingswerk geschiedt door tien baptisten Unies in Europa, w.o. Nederland.

's Middags werd met aandacht geluisterd naar drs (in de ekonomie) Teun Wolters. Hij werkte in Sierra Leone in een funktie, die het best te verwoorden is als „kortverbander". Hij doceerde daar ekonomie, stelde orde op zaken wat de financiën betreft - (men is daar niet zo sterk in) - en deed veel jeugdwerk. Het afsluitende woord werd gesproken door ds G. van 't Wout, namens de Unie Zendings Commissie, de tweede voorzitter van het Europese zendingsgenootschap.

Muziek en zang

In de morgenuren zorgden „The Herald Singers" uit Delfzijl voor de muzikale omlijsting en in de middaguren was het de groep „Blijde Geluiden" uit Muntendam (en Winschoten mag men wel zeggen, gezien de samenstelling), die voor een goede muzikale bijdrage zorgde.

Een kompliment werd door de deelnemers (de belangstelling was zeer goed) gebracht aan de heer en mevrouw Delger uit Winschoten, die de gasten namens de baptistengemeente voortreffelijk verzorgden, daarbij gesteund door een groot aantal leden en vrienden van de gemeente. Ook voor de kinderen was het een prettige dag; zij waren kreatef bezig en genoten van enige leuke filmpjes.

Aan dit bericht uit de Winschoter Courant kan nog worden toegevoegd, dat de gehouden zendingskollekte die dag ruim drieduizend gulden heeft opgebracht. (Red.)

A.V. LEEUWARDEN

Aan alle sekretarissen (gemeenten, kommissies en Stichtingen) zijn aanmeldingsformulieren verzonden. Mocht u geen formulieren ontvangen hebben, dan kunt u deze aanvragen bij: R. Reintsema, Zenegroen 241, Leeuwarden.

N.B. Sluitingsdatum inzending is 25 september a.s.

R. R.

Baptisten in Vriescheloo in touw voor verenigingsgebouw

De betrekkelijk kleine baptistengemeente van Vriescheloo heeft grote plannen: de bouw van een jeugd- en verenigingsgebouw. De bedoeling is dat het gebouw achter de kerk te Vriescheloo komt te staan, echter wel geheel los daarvan. De gemeente heeft daar grond genoeg liggen, die haar eigendom is en er zal zelfs voldoende ruimte zijn om er ook een parkeerplaats bij aan te leggen.

Verschillende keren is men al bijeen geweest; er is reeds een bouwkommissie en zelfs een schetsplan - gemaakt door het bouwkundig adviesbureau Bergman te Alteveer. Dit plan is echter nog voorlopig, want het moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan de daartoe bevoegde instanties.

De tekening laat een modern gebouw zien, fraai van lijn... Daarin komen een grote zaal, een kleine en nog een royale hal, toiletten en een keuken. Op het buitenterrein is een zitkuil geprojekteerd, te bereiken o.m. via de kleine zaal. „Maar zoals gezegd", aldus de voorganger van de gemeente, ds A. J. van de Wetering, „het is nog een ontwerp"..

Men streeft met de bouw tweeërlei doel na. Onderdak voor de jeugd, voor de diverse verenigingen en meer ruimte in de kerk. Daarin bevindt zich een vrij groot podium, dat wil men wegbreken om meer stoelen in het kerkgebouw te kunnen plaatsen. De kerk is namelijk vaak te klein om alle kerkgangers komfortabel te ontvangen. De bedoeling is dat de preekstoel tegen de achterwand wordt geplaatst. Het resultaat zal zijn: 50 stoelen meer.

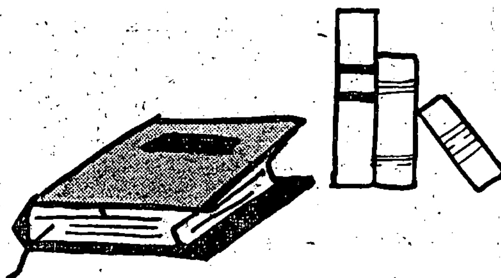
Financiën

Een betrekkelijk kleine gemeente en dan zulke grote plannen. „Ja", aldus de predikant, „de gemeente is wel niet groot - zo'n 130 leden - maar we hebben veel vrienden. En men wil heel wat doen voor de kerk. Zodoende wordt er op gerekend dat de bouw door eigen krachten gebeurt en het dus in hoofdzaak gaat om de materiaalkosten. Ik mag wel verklappen, dat de helft van de begrote kosten al bijeen is. Dat geldt overigens alleen wat de nieuwbouw betreft. De rest komt later".

Akties

Ondertussen bedragen die kosten rond *f* 65.000,—. Maar er komen nog steeds giften binnen.

En er staan nog heel wat akties op het programma. De vrouwenverenigingen hebben nog plannen voor een verkoopavond. De gemeente, die volgend jaar het eeuwfeest kan vieren, wacht met ongeduld op de definitieve goedkeuring van de bouwplannen. Aldus een bericht in de Winschoter Courant.

zondag	19 september	Psalm 119 : 137-144	Uw woord is gelouterd
maandag	20 september	1 Samuël 1 : 1-18	Bidden om een zoon
dinsdag	21 september	1 Samuël 1 : 19-28	Afgesmeekt en afgestaan
woensdag	22 september	1 Samuël 2 : 1-10	Danklied van een dienstmaagd
donderdag	23 september	1 Samuël 2 : 11-26	Eli en zijn zonen
vrijdag	24 september	1 Samuël 2 : 27-36	Het oordeel Gods
zaterdag	25 september	Psalm 119 : 145-152	Nabij in de nood

OPENING KURSUSJAAR SEMINARIUM

Ruim 150 mensen - naar schatting - waren jl. zaterdagmiddag 11 september naar De Vinkenhof gekomen om er in de ‚kantine' op het terrein de opening bij te wonen van het kursusjaar 1976-1977 van ons seminarium. Ds J. Bouritius van Musselkanaal, voorzitter van de Commissie van de Opleiding, sprak na een welkomstwoord over gevaren die het geloof in een persoonlijk God bedreigen.

De rektor van het seminarium, prof. dr J. Reiling, gaf een jaaroverzicht waarin hij er o.a. melding van maakte dat thans 23 studenten (onder wie één meisje) staan ingeschreven, waarvan zeven 1e jaars - een ongekend hoog aantal. Sommigen van hen volgen de theologische opleiding aan ons seminarium met het doel leraar godsdienst te worden, maar de meesten hopen na hun studie de gemeenten als voorganger te gaan dienen.

Het openingscollege werd gegeven door een der docenten, drs M. G. Boeschoten; op duidelijk systematische wijze doceerde hij over Dimensies van godsdienstig leven.

De bijeenkomst werd besloten met een ‚wandelende lunch' in het hoofdgebouw.

Bz.

KORT ZENDINGSNIEUWS

Ds J. v. d. Veen in Winschoten

De zendingsdag in Winschoten op 4 december jl. zorgde voor een goed gevulde kerkzaal. Voor de kinderen was er een apart programma.

's Morgens sprak ds Jan B. v. d. Veen, die met zijn gezin op het punt staat naar Kameroen te vertrekken. Br Van der Veen vertelde dat hij nog niet precies wist wat zijn taak gaat worden. Voorheen was hij in grote mate bezig met organisatorische en financiële aangelegenheden. Nu ging zijn voorkeur uit naar werk direkt onder de mensen, bv. jeugdwerk. Hij vertelde ook dat de gemeenten in Zuid-Kameroen een moeilijke tijd doormaakten. Een Afrikaanse broeder had eens opgemerkt: als we met de heilige Geest gaan rekening houden, zullen de boze machten ook niet stilzitten. Br Van der Veen's kijk op de Afrikaan in z'n huidige situatie kwam bij mij als gaaf over.

De diskussie die volgde getuigde van een niet geringe interesse in het zendingswerk. Met name het probleem van de armoede kwam aan de orde.

Zendingskalender van de N.Z.R.

De zendingskalender van de Nederlandse Zendingsraad voor 1977 is uit. Ook dit maal prachtige foto's uit landen in Azië, Afrika en Zuid-Amerika. De kalender kost slechts *f* 4,50. U kunt hem (bij voorkeur) bestellen via de sekretaris van uw gemeente. Nog een beperkt aantal is op het Uniebureau voorradig.

Vandaar (Tifa-editie)

De Tifa-editie van het blad „Vandaar" verschijnt 6 keer per jaar en is een uitgave van de Onderwijskommissie van de Nederlandse Zendingsraad. Dit blad is een „informatieblad over Gods opdracht aan zijn wereldwijde kerk om, overal waar mensen wonen, het evangelie te verkondigen en daaraan gestalte te geven in het leven van mens en maatschappij". Behalve voor het schoolonderwijs is deze uitgave ook geschikt voor katechese-doeleinden in de gemeenten, bv. voor een jongerengespreksgroep. Een abonnement kost slechts *f* 5,— per jaar. Administratie-adres: G. de Voogd, Escamplaan 376, Den Haag.

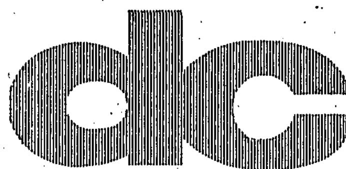
TW.

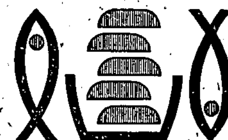
Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

LEVEN MET KONFEKTIEWERK

Konfektiewerk is lopende bandwerk. Snelheid is het parool. Er wordt minder gelet op kwaliteit tijdens het werk; kwaliteitskontrole komt op het einde. Er mag een behoorlijke uitval zijn, want de snelheid van de produktiemethode brengt grote hoeveelheden voort, die het verlies door afkeuring wegens onvoldoende kwaliteit wel opvangen.

Konfektiewerk maakt alles gelijk, alles eender. Het geldt dan naderhand, dat niet alleen gelijke monniken gelijke kappen dragen, maar dat ongelijke monniken gelijke pakken dragen.

Maatwerk vergt méér tijd. Méér handenarbeid. Is daardoor duurder. Het heeft het voordeel echter, dat het is aangepast aan de drager, aan zijn mogelijkheden en zijn vormen. Het zit beter. Het loopt makkelijker. Je zult je er dus prettiger in voelen.

De uitval is kleiner. Het verlies door afkeuring wegens onvoldoende kwaliteit is er niet of nauwelijks bij.

Bovendien: de ontwerper kan zich er in kwijt. Hij kan er zich in uitleven. Er zijn eigen stempel op drukken. Des te bekwamer de coupeur, des te mooier het pak.

God heeft in de schepping geen konfektiewerk geleverd. Geen standaardmodellen. Het is niet uit dezelfde gietvormen gekomen. God heeft niet de aarde bestrooid met dezelfde dingen, levende of dode. Integendeel, elk klimaat en elke bodemgesteldheid heeft zijn eigen planten- en dierenwereld.

In de herschepping is het eigenlijk precies eender.

Het zou dwaasheid zijn te denken, dat de werking van de heilige Geest bij allen dezelfde is. Het zonlicht en de regen brengen een gele tulp tot een gele bloei, en een rode tot een rode bloei. De zon en de regen kunnen dat blijkbaar! Ze zijn niet gebonden aan standaardresultaten.

Ploeger

KLEUTERSERIE VERTAALD IN FAROE

Het Deens Bijbelgenootschap heeft besloten enkele deeltjes van de serie boekjes voor geestelijk gehandicapten en kleuters ‚Wat de bijbel ons vertelt' te vertalen in het Faroe. Ze zullen vooral gebruikt worden op scholen op de Fareureilanden en op Groenland.

De achttien Fareureilanden, die tussen de Shetlandeilanden en IJsland liggen, worden evenals Groenland bestuurd door Denemarken.

Van de nu 21-delige serie boekjes, die vooral bekend zijn geworden door de kleurrijke illustraties van Kees de Kort, zijn al deeltjes verschenen in tien talen, waaronder twee Joegoslavische talen en de taal van de Trio-Indianen in Suriname. Ze worden uitgegeven door het Nederlands Bijbelgenootschap in samenwerking met de Katholieke Bijbelstichting en de Stichting Docete. Het Europese Produktiefonds van de Wereldbond van Bijbelgenootschappen zorgt voor de technische vervaardiging.

ZUIDELIJKE BAPTISTEN (USA) HIELDEN JAARVERGADERING

De 12.7 miljoen leden tellende Southern Baptist Convention (USA) hield deze weken te Norfolk zijn Algemene Vergadering. Ruim 18.000 afgevaardigden woonden de vergaderingen bij.

Tot president van de konventie werd dr James L. Sullivan (66) gekozen, als opvolger van dr Jaroy Weber.

Een van de sprekers op de konventie was president Gerald Ford. Ondanks de aanwezigheid van president Ford - waartegen van meerdere zijden kritiek was gerezen - bleek het boek Why Not the Best? van Jimmy Carter, de demokratische presidentskandidaat bij de a.s. verkiezingen, het meest verkochte boek te zijn in de boekhandel tijdens de zittingen. Zoals bekend is Carter baptist.

Nooit kan het geloof te veel verwachten.
Na een geduldig ziekbed heeft de Heer tot Zich genomen mijn lieve man, onze zorgzame vader en opa

JAN DUURSMA

in de leeftijd van 84 jaar.

	B. Duursma-van Komen
Vancouver:	H. Duursma
Deventer:	H. Duursma
	behuwd-, klein- en achterkleinkinderen

Amsterdam, 14 september 1976
Fagelstraat 47

Begrafenis 17 september 14.00 uur op Vredehof, Haarlemmerweg.

gemeenteberichten

NIEUWS UIT HENGELO

Hengelo - (B.J.K.). De baptistengemeente te Hengelo deelt mede dat br. P. Wijchers van De Vinkenhof (Bosch en Duin) het beroep dat de gemeente op hem uitbracht heeft aanvaard.
We zijn dankbaar dat de Heer gebeden verhoorde en het zo heeft geleid, dat br Wijchers de beslissing kon nemen om met Gods hulp als voorganger onze gemeente te willen dienen.
Met br Wijchers hopen en bidden we dat in het bijzonder de wijkgemeente 't Venster opnieuw mag staan aan het begin van een periode waarin de Heer zegeningen zal willen schenken.

VREUGDE EN VERDRIET IN ZWOLSE GEMEENTE

Zwolle - (G.R.P.). Dat vreugde en verdriet in het leven dichtbij elkaar liggen is een alledaagse realiteit. Wat de gemeente Zwolle betreft, in de afgelopen maanden zijn deze twee dingen werkelijkheid geworden. Er is in dit driekwart verstreken jaar een drietal broeders van ons heengegaan. Zij hadden de ouderdom der sterken reeds bereikt. Maar het gemis is er niet minder om. De broeders Zantvoord, Prins en Paalman zijn door de Heer thuisgehaald. Zij mogen nu uitrusten, na een lang en arbeidzaam leven.
Vooral laatstgenoemde is in Zwolle en ver daarbuiten een legendarisch figuur geweest. In Zwolle kenden ze „bakker Paalman" als de man die niet alleen brood voor versterking van het lichaam bracht, maar ook als de man die met een enkel woord en een gebaar het „hemels brood" trachtte uit te delen aan zijn klanten. In Baptist Nederland staat hij bekend als één van de mede-oprichters van de gemeente in Zwolle.
Een gebed komt over onze lippen: „Heb dank Heer, voor al datgene wat deze drie broeders voor onze gemeente en bovenal voor U hebben kunnen doen; sterkt en zegent U hen die achterbleven".
Blijde dingen mochten we zondag 5 september jl. met elkaar beleven. Het doopvont was die zondagmorgen open, en twee zusters (moeder en dochter) legden belijdenis af van hun geloof in de levende Heer. Gesterkt en bemoedigd keerden we na deze dienst huiswaarts.
Zoals we reeds eerder schreven gaat de Zwolse gemeente in Kampen evangelisatiediensten beleggen. Op zondag 26 september a.s. zal de eerste bijeenkomst in de Doopsgezinde Kerk aan de Broederstraat in Kampen plaatsvinden. In een speciale „Midweekdienst" zullen we aan de Heer vragen of Hij dit werk wil zegenen en ons bekwaam wil maken voor deze moeilijke, maar dankbare taak. Bidt u met ons mee voor dit prachtige stuk werk?

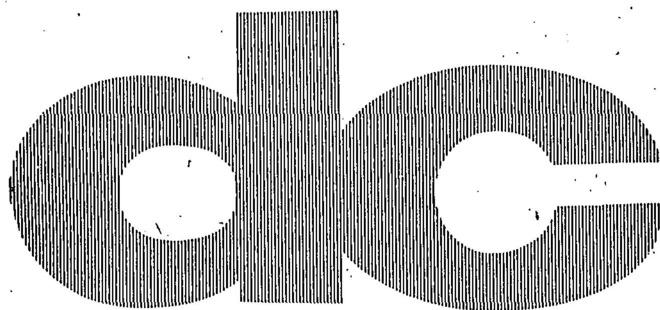
Na een moedig gedragen lijden is in volle vrede ontslapen, onze broeder

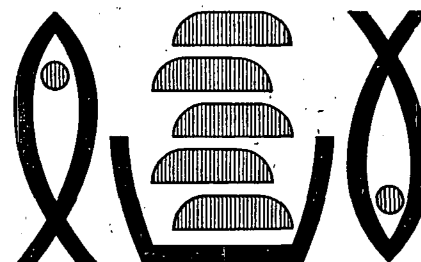
GERARD HENDRIKUS TOP

in de nog jonge leeftijd van 30 jaar.

Deventer, 30 augustus 1976

Baptistengemeente Deventer

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 38 - 24 september 1976

AV-AGENDA etc.

UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

opgericht in 1881

Grondslag

De gemeenten, die de Unie vormen, leven uit de openbaring Gods, zoals die door de bijbel tot hen gekomen is, terwijl hun leden in gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift belijden Jezus Christus, de Zoon van God, het Hoofd der Gemeente en de Heer der wereld te hebben aanvaard als hun Zaligmaker en Heer en op deze belijdenis zijn gedoopt.

Doel der Unie

Het doel der Unie is:

a. onder haar leden liefde, achting en samenwerking te bevorderen;

b. de gemeenten behulpzaam te zijn in de uitvoering van hun taak en gelegenheid te scheppen om de beginselen der gemeente bekend te maken en het Evangelie te verbreiden;

c. mede te werken tot verbreiding van het Evangelie in binnen- en buitenland.

Het AV-boek in het kort

De 96e Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland zal DV worden gehouden op 20, 21 en 22 oktober te Leeuwarden, in de NH Kurioskerk, Julianalaan 38.
De Algemene Vergadering wordt begonnen met een bijeenkomst op woensdagavond, onder leiding van de voorzitter van de Commissie der Unie, J. van Dam *). De donderdagmorgen wordt gebruikt voor een voltallige vergadering èn voor vergaderingen van sekties. De resultaten van de sektie-vergaderingen komen als aanbevelingen in de voltallige vergadering van vrijdag aan de orde voor definitieve behandeling.
Op donderdagmiddag wordt een konferentie gehouden over het onderwerp „Zending - Gods claim op de wereld". G. van 't Wout en anderen zijn gevraagd hun medewerking te willen verlenen voor deze middag van informatie en inspiratie voor de opdracht van de gemeente in de wereld.
Een panel beantwoordt vragen.
Op donderdagavond wordt het heilig Avondmaal gevierd.
De voltallige vergaderingen van donderdag en vrijdag staan onder leiding van J. van Dam.

*) In deze samenvatting van het AV-boek is elke titulatuur weggelaten.
Verder zijn er afkortingen gebruikt, die gangbaar onder ons zijn. Bovendien zijn afkortingen gebruikt die verwijzen naar een punt van de agenda (bijv. A-3 = punt 3 van de agenda) of een bladzijde uit het AV-boek (bijv. AVB-6 = blz. 6 van het AV-boek).

VERKIEZINGEN

Voorzitter van de Algemene Vergadering: Enige kandidaat J. van Dam (Sneek), voorzitter van de UC.

Commissie der Unie (UC): Aftredend en niet herkiesbaar zijn: H. J. Stukker en W. Veenstra; dus *twee vakatures;* kandidaten: H. ter Braak (Hengelo (O), A. Klein Haneveld (Enschede), A. Visscher (Veendam).

Financiële Commissie der Unie (FCU): Enige kandidaat A. Niessink.

Commissie voor de Opleiding (CvdO): Aftredend en herkiesbaar: W. Stuut; kandidaat: dezelfde. Aftredend en niet herkiesbaar: H. Bijleveld; dus *één vakature;* kandidaten: D. P. R. Bouhof (IJmuiden), J. L. Kik (Rotterdam), Ph. Lindeman (Nieuw Buinen), H. Sikkema (Lelystad), J. M. Zijlstra (Apeldoorn).

Unie Zendings Commissie (UZC): Aftredend en herkiesbaar: S. Edens; kandidaat: dezelfde. Aftredend en niet herkiesbaar is H. Tijman-Schröder; dus *één vakature;* kandidaten: J. Blaauw-van Lune (Stadskanaal), G. Bosveld (Muntendam), C. Brouwer (Hengelo (O), M. Corporaal-Bots (Leeuwarden), J. C. Loot (Almelo), D. de Vries-Heilbron (Den Dolder).

Evangelisatie Commissie der Unie (ECU): Aftredend en niet herkiesbaar zijn W. J. Blanken en J. Schouten; dus *twee vakatures;* kandidaten: W. Hessels (Lemmer), P. G. Kroeze (Nieuw Buinen), J. Schipper (Leiden), H. G. de Winkel (Harderwijk), A. J. van de Wetering (Vriescheloo).

Weekblad De Christen (DC): Aftredend en herkiesbaar: J. A. Brandsma, J. van Dam en F. E. Huizinga; kandidaten: dezelfden. Aftredend en niet herkiesbaar zijn J. Reiling en C. van Wier; dus *twee vakatures;* kandidaten: J. G. Brongers (Wormer), M. Cohen (Den Haag), J. Th. van Wingerden (Alblasserdam), T. J. J. B. Wolters (IJmuiden).

VOORSTELLEN

De Commissie der Unie stelt voor:

1. (A-3) de gemeente te Zuidlaren, de gemeente te Alphen aan de Rijn (Noord) en de gemeente te Heemskerk op te nemen in de Unie.
2. (A-20) a. Th. v. d. Laan aan te wijzen als voorganger in algemene dienst met een bijzondere opdracht, vanaf het moment waarop hij in dienst treedt als conrector van het seminarium.
   b. de gemeente te Utrecht te verzoeken Th. v. d. Laan te beroepen als voorganger, om hem vervolgens af te staan voor het seminarium.
3. (A-32) a. artikel 14c van de Statuten van de Unie te laten vervallen.
   - dit lid c heeft te maken met een eventuele ontbinding van de Unie -
   b. artikel 14c van de Statuten als volgt te laten luiden:
   „Bij ontbinding der Unie wordt uit de dan aanwezige baten het op de dag van ontbinding eventueel bestaande nadelig financieel verschil tussen de aktuarieel vastgestelde wiskundige reserve en de werkelijke reserve van het fonds van de Stichting Pensioen- en Invaliditeitsfonds der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, gedekt".
   c. een lid d aan artikel 14 toe te voegen, luidende:
   „Bij ontbinding vervallen alle verdere baten aan de gemeenten".

De Commissie voor de Opleiding stelt voor:
(A-37) A. de Vries te Coevorden te erkennen tot Unievoorganger.

De Unie Zendings Commissie stelt voor:
(A-47) Joyce van Veen, lid van de gemeente te Harderwijk, te aanvaarden als kandidaat-zendelinge, om in 1977 uitgezonden te worden via het Europese Baptisten Zendings Genootschap, op voorwaarde dat haar praktijkstage in één onzer gemeenten positief zal zijn.
Toelichting: Joyce is onderwijzeres en verpleegkundige en zal als verpleegster dienen in Sierra Leone.

DE VINKENHOF

(A-16 en AVB 22-24) Voorstel van de UC en de CvdO
Gezien de besluiten van de AV 1975 inzake De Vinkenhof, en gezien de resultaten van de financiële aktie, gehouden in maart 1976, doen de UC en de CvdO als de twee naastbetrokken beleidskommissies van de Unie aan de AV de volgende voorstellen, die een eerste fase van een gezamenlijke uitbouw van het werk op De Vinkenhof beogen.

De Vinkenhof is bezit van de Unie, en bestemd om huisvesting te verlenen aan de voorgangersopleiding en wat daarmee krachtens de werkorde van de CvdO annex is; bezit en bestemming liggen aldus in algemene zin vast, sinds de uitkoping van de NBJB (Ned. Bapt. Jeugd Beweging) in 1966.

1. Voorstel inzake verantwoordelijkheid en lastenverdeling ten aanzien van De Vinkenhof.

1.1 De Unie zorgt via de Uniekontributie voor de instandhouding van het bezit en verplicht zich blijvend zorg te dragen voor kostenloze huisvesting van het seminarium.
1.2 De CvdO draagt de kosten van de bewoning en het interne onderhoud van De Vinkenhof voor dat deel, dat het seminarium in gebruik heeft.
1.3 De UC en de CvdO stellen in onderling overleg vast welke ruimten van het gebouw en welk deel van het terein op langere termijn nodig zijn voor de opleiding. Wijzigingen in deze afspraken kunnen eveneens in onderling overleg worden vastgesteld.
1.4 De Unie is vrij om aan het niet voor de huisvesting van de opleiding benodigde deel van het bezit een bestemming te geven die bij voorkeur in overeenstemming zal zijn met de doelstellingen van het vormings- en toerustingswerk zoals omschreven in het rapport van de Vinkenhof-Kommissie aan de AV 1975, doch in ieder geval niet strijdig is met de belangen van de opleiding; de Unie is eveneens vrij dit deel van het bezit af te stoten indien binnen de Unie en haar nevenorganisaties geen passende bestemming kan worden gevonden.
1.5 De UC wordt met ingang van 1 januari 1977 belast met het beheer van De Vinkenhof.

Toelichting: De Unie is eigenares van De Vinkenhof; het seminarium is voornaamste gebruiker. Tussende UC en de CvdO dient het daarom te komen tot een duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. In de voorgestelde opzet kan de akkomodatie in hèt huis, die niet voor de opleiding nodig is, gebruikt worden voor het Unieburo. In deze opzet is ook ruimte om het terrein te gebruiken voor het verwerkelijken van andere verwante doelstellingen

2. Voorstel inzake renovatie en verbouwingen van De Vinkenhof.
   a. De AV machtigt de UC in overleg met de CvdO tot uitvoering van verbouwingen van het hoofdgebouw als omschreven in de toelichting.
   b. De AV machtigt de UC ter bekostiging van de onder a. genoemde verbouwingen al of niet hypothecaire geldleningen aan te gaan voor zover deze verbouwingen niet uit aanwezige c.q. beschikbaar te stellen middelen kunnen worden bekostigd.

Toelichting. Nu de AV 1975 besloten heeft De Vinkenhof te handhaven, dienen die bouwkundige voorzieningen té worden aangebracht, die voor een zinvol funktioneren van De Vinkenhof nodig zijn.
- **brandpreventie:** We zullen het hoofdgebouw moeten aanpassen aan de nieuwe voorschriften voor brandpreventie.
- **huisvesting seminarium:** Er is behoefte aan meer ruimte voor de bibliotheek, en aan een kamer voor rector en conrector.
- **huisvesting studenten** moet mogelijk blijven. De kosten daarvan zullen laag moeten blijven, zodat de studenten zelf voor voeding e.d. moeten zorgen (zoals elders veelal het geval is). Daarvoor is een keukenvoorziening nodig op de studenten-etage.
- **huisvesting Unieburo:** Het buro zou op één etage moeten zijn gehuisvest.
- **diversen:** De kollege-zaal moet worden vergroot en het hoofdgebouw moet van binnen worden opgeknapt.

De volgende indeling is wenselijk:
Tweede etage: zes studentenkamers, keuken, douche en toilet.
Eerst etage: dienstruimten van het Unie-buro.
Begane grond: Seminarium: bibliotheek (v/h keuken), leeszaal (v/h eetzaal), kamer van rector en conrector (v/h kantoor administrateur).
Gevolgen: Slechts dagkonferenties en vergaderingen kunnen nog in het hoofdgebouw worden gehouden. Het kampwerk kan geen gebruik maken van de keuken. Deze voorziening

dient daarom te worden opgenomen in verder, voor het kamp- en konferentiewerk te treffen voorzieningen elders op dit terrein.
Kosten: De kosten van de maatregelen voor brandpreventie, én van de verbouwing zullen tezamen de ƒ 200.000,— niet overschrijden.

3. Voorstel inzake de bouw van kamphuis op De Vinkenhof:

a. De Unie besluit een kamphuis te bouwen op het terrein van De Vinkenhof ter vervanging van de huidige kantine en het „Vinkennest". Dit kamphuis, dat onderdak moet kunnen verschaffen aan minstens 40 personen die vanuit een eigen keuken bediend kunnen worden, is bestemd om het rekreatief en edukatief programma van de Unie, de N.B.J.B. en N.B.V.B. te dienen.
b. De Unie investeert in dit kamphuis, dat tevens het tentenkampwerk van de N.B.J.B. in de zomer zal ondersteunen, dat bedrag dat ontbreekt nadat de N.B.J.B. het zgn. Renderloo-kapitaal (inklusief renten) heeft ingebracht en waarbij de voorwaarde gesteld wordt dat het totale bedrag t.b.v. dit projekt een bedrag van ƒ 350.000,— niet mag overschrijden. (De Unie zal een bedrag tussen de ƒ 100.000,— en ƒ 150.000,— moeten investeren).
c. De Unie neemt via de Uniebegroting de afschrijvingen van dit gebouw en de kapitaalslasten voor haar rekening. Jaarlijks biedt de U.C., middels een door de U.C. in te stellen beheerskommissie, een exploitatiebegroting aan dat de goedkeuring behoeft van de A.V.
Toelichting: Aangezien op het ogenblik waarop dit voorstel geformuleerd werd geen betrouwbaar cijfermateriaal voor handen was, doen de gemeenten er goed aan er rekening mee te houden dat per jaar mogelijkerwijs een bedrag van maximaal ƒ 30.000,— via de Uniebegroting bijeengebracht moet worden om dit prachtige werk mogelijk te maken.

MEMORANDUM inzake de voorganger in bijzondere dienst. (A-19 en AVB-27)
Het reglement, aanvaard in 1975, kent twee soorten voorgangers in bijzondere dienst: a) Predikanten in algemene dienst voor gemeenten in binnen- en buitenland; op verzoek van de AV worden zij door een gemeente beroepen en afgestaan voor een taak. b) Predikanten die een dienst van pastoraat of verkondiging verrichten buiten Unie-verband; omdat voor hen geen binding aan een gemeente als onder a) wordt vereist, is het mogelijk dat zij nauwelijks binding aan een plaatselijke gemeente hebben.

Volgens artikel 10 van het reglement inzake voorgangers, kan de UC een erkende voorganger, die overgaat naar een dienst van pastoraat of verkondiging buiten Unie-verband, aanwijzen als voorganger in bijzondere dienst, zodat hij de „staat van predikant" heeft.
Eigenlijk is die term ons vreemd, omdat bij ons in principe elk lid mag preken en dopen etc. Overigens vallen zij, die niet erkend Unie voorganger zijn, buiten deze regeling; en dat blijkt problemen te geven als men de „staat van predikant" nodig meent te hebben.

Leraren godsdienst, vroegere voorgangers, blijken zich te beroepen op artikel 12, waar staat dat een voorganger die voor zijn 65-jarige leeftijd zijn werk beëindigt, zonder voorganger in algemene of bijzondere dienst te worden, bij besluit van de UC kan **worden beschouwd** als voorganger-emeritus. - om zo de „staat" van predikant te behouden.
Omdat de UC bij dit artikel denkt aan invaliditeit e.d., wil de UC dit opnieuw met de AV doorspreken.

De UC is van mening
1) dat een predikant in bijzondere dienst gebonden moet zijn aan een plaatselijke gemeente, die hem beroept als voorganger en afstaat voor een dienst buiten de gemeente:
2) dat alleen iemand, die prediking en pastoraat tot zijn opdracht heeft, kan worden benoemd tot voorganger in bijzondere dienst. Zo geldt artikel 10 wél voor school-pastors bijv., maar niet voor leraren godsdienst.
3) dat artikel 12 nauwkeuriger moet worden geformuleerd.

UNIE-KONTRIBUTIE in 1976 en 1977 (A-66 en AVB-19-22)
Van de Unie Kontributie worden onder meer de kosten van de Unie Administratie en het Sekretariaat betaald. Een deel ervan wordt gestort als bijdrage van de gemeenten in het Pensioen- en Invaliditeitsfonds van de Unie (voor 1976: ƒ 16,— per lid; voor 1977: ƒ 17,— per lid); en verder krijgen de voorgangers er kinderbijslag van, volgens de rijksregeling.
Voor 1977 wordt van ons per lid ƒ 1,— meer verwacht dan in 1976. Met dit bedrag kan men (mede omdat het ledental is toegenomen) de stijgende kosten van bestuur en administratie opvangen, en bovendien de bijdrage voor het Pensioen- en Invaliditeitsfonds met ƒ 1,— per lid aanpassen.
De kontributie is **per lid**, per jaar: 1976 ƒ 37,20
1977 ƒ 38,20

Het is belangrijk dat u, bij het vaststellen van uw vrijwillige bijdrage voor de gemeente, ermee rekening houdt, dat uw penningmeester ook namens u dit bedrag overmaakt, om deze belangrijke zaken te kunnen financieren!

VRIJWILLIGE BIJDRAGEN
Met de vrijwillige bijdragen tonen wij aan, dat wij als Nederlandse Baptisten werkelijk de handen ineen hebben geslagen om samen verantwoordelijkheid te dragen voor zending, evangelisatie, opleiding, kerkbouw en jeugdwerk.
En vele handen maken licht werk!
Omdat dit voor onze Heer is, is het geen vrijblijvende zaak. Ook omdat we samen als gemeenten de kommissies onze medewerking toezeggen, is het niet vrijblijvend. En omdat we overtuigd zijn dat het gaat om heel belangrijk werk, doen we het vrijwillig en enthousiast.
Het is fijn dat steeds meer gemeenten zich garant stellen voor het totaal bedrag dat men minstens van hen zou mogen verwachten.
Opdat u zult weten wat er gemiddeld van ons per lid wordt verwacht, geef ik u onderstaande cijfers, gebaseerd op een ledental van 10.900 leden.

De ECU (evangelisatie) heeft nodig in:
1976 ƒ 59.700,— per lid ƒ 5,69
1977 ƒ 66.650,— per lid ƒ 6,12
De UZC (zending) heeft nodig in:
1976 ƒ 147.730,— per lid ƒ 14,07
1977 ƒ 156.455,— per lid ƒ 14,36
De CvdO (Opleidinf) heeft nodig in:
1976 ƒ 61.000,— per lid ƒ 5,81
1977 ƒ 70.000,— per lid ƒ 6,42
De NBJB (jeugd) heeft nodig in:
1976 ƒ 7.500,— per lid ƒ 0,71
1977 ƒ 8.000,— per lid ƒ 0,74
De UBS (kerkbouw) heeft nodig in:
1976 ƒ 13.000,— per lid ƒ 1,24
1977 ƒ 14.000,— per lid ƒ 1,29

Hoe ging het in 1975? De ECU haalde de begroting (450,31 méér) evenals de NBJB (210,38 méér). De CvdO kwam tekort (4.268,98) evenals de UZC 7.851,92) en de UBS (92,78). Laten we ons blijven inspannen, zodat we in 1976 en 1977 de begrotingen allemaal halen!

ONS GEZAMENLIJK WERK
IN VOGELVLUCHT

De Commissie der Unie (A-8 en AVB-8-15)
Voorzitter: J. van Dam
Algemeen Sekretaris: Th. van der Laan.
Het jaarverslag over 1975 meldt, dat de Unie, als enige Unie in West Europa (!) regelmatig groeide. Het ledental steeg van 10.547 naar 10.958. De vraag is of deze groei te danken is aan onze evangelistische instelling, of aan de mensen die de reformatorische kerken verlaten. Aandacht wordt gevestigd op de veelvormigheid van de gemeente, die niet door ieder als openbaring van God wordt gewaardeerd. Onze generatie baptisten moet aan het woord „gemeentebesef" nieuwe inhoud geven.
De vraag wordt gesteld of wij als gemeenten, gezien onze reaktie op de situatie van Georgi Vins, kunnen blijven zwijgen wanneer elders in de wereld mensenrechten worden geschonden.
De zangbundelkommissie meldt de plannen voor herdruk van Lofzangen en Gebeden, waarin het Supplement wordt opgenomen. De mogelijkheid om slechts een selektie van de Psalmen op te nemen, wordt onderzocht.
Voor het Noodfonds werd in 1975 bijeengebracht ƒ 25.633,45. Daarvan werd ƒ 12.535,15 besteed voor Vietnam, hulp aan Oost-Europa, Bangladesh, SOS-Sahel, de Stichting Oekumenische Hulp, e.a.

De Financiële Commissie der Unie (A-9, 10 en AVB-15-18)
Voorzitter: H. de Vries
Sekretaris: J. Broertjes
In de laatste maand van 1975 moest nog bijna 10.000 gulden binnen komen voor Unie Kontributie en Vrijwillige Bijdragen, en zo ontstond ook een ontoelaatbaar liquiditeitstekort van 25.000 gulden. Daarom is het nodig dat de gemeenten geregeld hun bijdragen overmaken, en niet eens per jaar.
De FCU adviseert de 2% aktie en de inzamelingen voor zendings-projekten te bundelen tot één aktie, waarbij de gemeenten ernaar streven 2% van hun gelden te geven voor de „wereld in nood".
De FCU heeft gesproken over het stichten van een fonds voor het totale Uniewerk, waaruit onder goedkeurin van de AV de inkomsten over de diverse onderdelen worden verspreid.

De Werkgroep Unie Structuren (A-67 en AVB-68)
Voorzitter: A. Klein-Haneveld
Sekretaris: A. de Vries
Op aandringen van de AV 1975 is deze werkgroep ingesteld om het Unie-apparaat en de Unie-struktuur door te lichten, en te streven naar integratie van het jeugdwerk in het totale Uniewerk. De werkgroep is bezig met de terreinverkenning.

De Unie Zendings Commissie (A-43 en AVB-49-51)
Voorzitter: R. J. Voorhaar.
Sekretaris: S. Edens
Het zendingswerk van het Europese Baptisten Zendings Genootschap (EBMS) omvat verkondiging, gemeente-opbouw en dienst aan de medemens. Hierbij hebben zendende en ontvangende gemeenten elkaar nodig.
De betrekkingen tussen de Unies van Sierra Leone en van Kameroen enerzijds, en de EBMS als vertegenwoordiger van tien Europese Unies anderzijds, worden steeds beter.
De UZC is vertegenwoordigd in de Nederlandse Zendingsraad. Dit is ook van belang in verband met kontakten met zustergemeenten in Afrika op interkerkelijk nivo.

De fam. J. B. van der Veen-Vorsteveld kwam in mei 1975 naar Nederland, en is intussen weer naar Kameroen uitgezonden. Het slopende klimaat van Douala had veel van hen gevergd. Een deel van hun werk, betreffende Unie-financiën en werk onder vrouwen en meisjes, hebben zij overgedragen aan door hen zelf geschoolde krachten. Hun verloftijd hebben ze onder meer gebruikt om de gemeenten op de hoogte te houden van het zendingswerk.

De fam. T. J. J. B. Wolters-van 't Wout kwam eind 1975 terug, uit Mambolo, Sierra Leone. T. Wolters gaf aan de middelbare school les in ekonomie en was daarnaast penningmeester van de Unie, en deed jeugdwerk. Zijn vrouw werkte in het „ziekenhuisje". Het is de bedoeling dat ze in Nederland blijven.

Janca Loot werd eind 1975, en Janneke van Oosten midden 1976 uitgezonden naar Gamboura in Noord-Kameroen. Ze werken daar op een geïsoleerde post, maar worden bijgestaan door ervaren werkers.

A. C. van Grootheest heeft als arts toezicht op de gezondheidszorg voor het distrikt Sona Bata, met 60.000 inwoners.
Zijn vrouw werkt in de kraamafdeling van het ziekenhuis. Ze hadden veel tegenslag met de bouw van het projekt, dat gefinancierd werd uit de aktie Kom over de Brug. Ze zijn blij met de Landrover, en de bijdragen waarmee andere projekten worden uitgevoerd.

Een nieuwe kandidate is Joyce van Veen - zie het UZC vooorstel.

De Werkgroep „Dienst aan een Wereld in Nood" (A-48 en AVB-52, 53)
Voorzitter: A. A. Boeschoten
Sekretaris: J. Brongers
De werkgroep is door de UZC ingesteld om het projektenwerk van de UZC te behartigen. Op verzoek van de UC geeft de werkgroep advies bij het besteden van gelden van het Noodfonds. Overigens heeft de werkgroep de indruk dat velen de dienstverlenings-projekten tweede-rangs-werk vinden, dat gemakkelijk gaat ten koste van de evangelieverkondiging.
De werkgroep ontvangt middelen via het projekten-fonds waarvoor de gemeenten gevraagd zijn 2% van hun gemeenteuitgaven te bestemmen. De werkgroep zal informatie-bulletins uitgeven en weekends organiseren.

De Evangelisatie Commissie der Unie (A-56 en AVB-62-65)
Voorzitter: J. Schouten
Sekretaris: C. Eijer
De AV 1975 besloot een parttime evangelist te benoemen. R. Reiling aanvaardde de benoeming om door vorming en toerusting het evangelisatiewerk in de Unie te stimuleren.
Vijf gemeenten kregen financiële hulp voor hun werk. De gemeenten van Noord-Holland vroegen om te willen komen praten over de problemen in dat gebied.
De Interland-Samen-Evangelisatie-Aktie van 1976 werd in het verslagjaar voorbereid. Er werd een konferentie voor gemeente en evangelisatie gehouden, en met de RJC (der NBJB) werd aandacht besteed aan het evangelisatiewerk voor en door jongeren. Twee konferenties werden gehouden, en jongeren-teams werkten op campings. Men hoopt teams te kunnen vormen om in de gemeente en in het gewest te werken.

Het werk onder de Spaanse gastarbeiders koncentreert zich in Brabant en Noord-Holland; het werd begeleid door R. Reiling. De ECU wil gemeenten, die kontakten krijgen met gastarbeiders (uit welk land ook) graag van dienst zijn.

De oplage van De Zaaier stijgt. Het blad is geregeld onderwerp van gesprek in de ECU, en de medewerkers ontmoeten elkaar geregeld voor overleg.

De Commissie voor de Opleiding (A-33, 34 en AVB 40-43)
Voorzitter: J. Bouritius
Sekretaris: H. Bijleveld
Ter AV 1975 werden P. Brongers (Drachten) en H. C. Schaap (2e Exloërmond) erkend als Unievoorganger. De AV besloot de funktie van konrektor in te stellen, en keurde de voorgenomen benoeming van Th. van der Laan voor die funktie goed.
W. P. van Berkel werd beroepbaar gesteld, en is nu voorganger in Ter Apel.
G. van Mameren kreeg een plaatselijke beroepbaarstelling voor Leiden.
W. Kos (Delfzijl) werd algemeen beroepbaar gesteld, en is nu voorganger in Vroomshoop/Westerhaar.
Vier aanmeldingen waren eind 1975 in behandeling.

Seminarium
Rector: J. Reiling
Wie niet voldoende vooropleiding heeft, krijgt aan ons seminarium een aanvulling. Anderen beginnen meteen aan de theologische studie aan de Rijksuniversiteit in Utrecht. Als aanvulling daarop wordt aan ons seminarium nog een eigen theologisch programma gegeven, met betrekking tot de geschiedenis van het baptisme, onderwerpen uit de theologie die de eigen aard van het baptisme raken, praktische theologie en de homiletiek (het maken en houden van preken).
Er is in 1975 pastorale gesprekstraining ingevoerd, samen met de Theologische Hogeschool van de Vrije Evangelische Gemeenten o.l.v. drs A. D. H. Roscam Abbing.

Het gevolg van de wet op de herstrukturering van het wetenschappelijk onderwijs is, dat het kandidaatsexamen verdwijnt en de universitaire studie wordt afgesloten met het doktoraal examen. De studie duurt daardoor twee jaar langer. Afgezien van de vooropleiding, maar met onze aanvullende opleiding erbij, duurt de theologische studie dan zes jaar.

Het onderwijs op De Vinkenhof wordt gevolgd door 21 studenten, waarvan 11 door de CvdO zijn aanvaard. Per 1 september 1975 waren in de vooropleiding: K. Gerritsen, F. Lourens, H. Numan, P. Prijt, H. Schouten, F. Smit, S. J. v. d. Steen, M. v. d. Vlugt, G. de Jonge. Met de theologische studie waren bezig: (1e jaar) J. W. Boeschoten, H. R. Brongers, P. E. Egberts, H. de Winkel, D. P. van 't Wout, W. de Zwart; (2e jaar) J. v. d. Leur, A. v. d. Berg; (3e jaar) Y. Horjus; (4e jaar) P. Wijchers (intussen afgestudeerd en beroepen in Hengelo-O en Nieuwe Pekela); (5e jaar) A. J. Noordhoek; en A. Nijland (intussen voorganger in Stayeren).

Naast dit ongekend grote aantal studenten, zijn er meerdere aanmeldingen.

Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging (A-26 en AVB-31-33)
Voorzitter: P. van der Werf
Sekretaris: W. Steenbergen
In het AV-boek is een gedeelte overgenomen van de gegevens, die de jeugdafdelingen ontvingen voor de CC-vergadering - dit is de vergadering van het Centraal Comité, die gewoonlijk eens per jaar, als de „AV" voor de jeugd, wordt gehouden.

De NBJB heeft drie Centrales, die het werk voor Rijpere Jeugd (RJC), Jongens en Meisjes (JMC) en Zondagsschoolkinderen (LZC) behartigen. De Jeugdraad fungeerde als „top".
Intussen is er gewerkt aan een reorganisatie om te komen tot meer duidelijkheid en openheid, en een betere dienstverlening aan de afdelingen.
Er is met de nieuwe bestuursvorm intussen geëxperimenteerd.
Bij de besprekingen zijn ook besluiten genomen die moeten leiden tot een nauwere verbintenis met de Unie.

De NBJB heeft de ontwikkelingen rond De Vinkenhof nauwgezet gevolgd. De NBJB is erbij betrokken vanwege het kampwerk. Er zijn mogelijkheden besproken om te komen tot de bouw van een kamphuis op het Vinkenhof-terrein.

Waar mogelijk begeleidt en stimuleert P. Brongers, de jeugdkonsulent, het jeugdwerk, geassisteerd door het jeugdburo in Drachten. De bedoeling is de jeugd te begeleiden naar volwassenheid, onder het dak van het evangelie. In alle werkgebieden wordt vooral nadruk gelegd op het verband tussen geloof en leven.

Unie Bouw Stichting (A-51 en AVB-56-57)
Voorzitter: W. Veenstra
Sekr.-Admin.: T. Jansma
De UBS helpt gemeenten de nodige financiën te krijgen voor het kopen of bouwen of verbouwen van een gemeentecentrum. Uit het „tien-cents-fonds" ontvangen sommige gemeenten een bijdrage ter verlichting van de toplasten. In 1975 werd een deel ervan besteed om de investeringsrente voor de gemeenten te kunnen verlagen.

In Heemskerk werd een nieuwe kerk geopend; Treebeek kreeg een eigen pastorie, evenals Enschede, waar ook het „Trefpunt" werd verbouwd. De gemeente „Elim" (Drachten) kocht een kerk en bouwt er zaalruimte bij.
De kerk van Nieuw Buinen is, sinds de reorganisatie van de gemeente Stadskanaal, betrokken in de relatie met de UBS. Harderwijk verkocht haar gebouw, en huurt nu de aula en lokalen van de MAVO-school. Leiden verkocht een overbodig geworden pand. Ook bij verkoop bewijst de UBS haar diensten!

Intussen zijn 47 kerken en 24 woningen met hulp van de UBS verworven. De balans van de UBS overschrijdt dan ook de vier miljoen gulden.

Velen beleggen hun spaargelden (ook gelden van bouwfondsen) bij de UBS, zodat dit geld de gemeenten ten goede kan komen.

Pensioen- en Invaliditeitsfonds der Unie (A-28 en AVB-37)
Voorzitter: A. Niessink
Sekretaris/administrateur: A. v. d. Hoef
Het fonds is opgezet voor de voorgangersgezinnen. De gemeenten betalen een bijdrage per lid per jaar, verwerkt in de Unie-kontributie. De voorgangers betalen premie. Om de uitkeringen op peil te houden worden de bijdragen van de gemeenten én van de voorgangers geregeld aangepast.
Meerdere gemeenten nemen deel aan het „onderling fonds", waaruit in geval van langdurige ziekte van de voorganger de kosten van vervanging worden betaald.

Het bestuur heeft veel aandacht besteed aan de positie van de parttime-voorgangers.

Stichting Tabitha (A-41 en AVB-44, 45)
Voorzitter: H. Bijleveld
Sekretaris: W. Vos
De Stichting heeft huizen voor chronische zieken, bejaarden en rust-behoevenden in Scheveningen, Amsterdam, Stadskanaal, Lunteren en Schoonloo.

De situatie in Stadskanaal is niet rooskleurig, omdat de huizen niet meer voldoen aan de thans gestelde eisen. Omdat nieuwbouw niet mogelijk is door overkapaciteit van bedden, wordt getracht de panden een andere bestemming te geven binnen de Tabitha-arbeid.
Nog steeds wordt gewacht op goedkeuring voor de bouw van een verpleegtehuis voor psychisch gestoorde bejaarden in Scheveningen.
In Klazienaveen worden de mogelijkheden voor de bouw van een bejaardencentrum onderzocht, maar in Friesland is er weinig perspektief.

Voor het bestuur is de veranderende visie op het bejaardenbeleid in Nederland mede een reden geweest tot herbezinning op de funktie van Tabitha.

Middels de Tabitha Bouwaktie, waarvan de eerste kosten van nieuwe projekten worden betaald, hoopt het bestuur één gulden per lid per jaar te ontvangen.

Weekblad De Christen (A-21 en AVB-29)
Voorzitter Red.Comm.: J. A. Brandsma
Sekretaris: J. van Dam
De redaktie-kommisie krijgt lof en kritiek, en erkent ook eigen tekorten. De kommissie houdt zich dan ook aanbevolen voor ideeën die kunnen leiden tot verbetering van de inhoud van ons blad. Intussen blijft de kommissie aandringen op abonnee-werving in de gemeenten.

P. van der Werf
Th. van der Laan, algemeen-sekretaris

Jaarverslag van de Commissie der Unie

1. DE UNIE IN 1975

1. *Algemeen*

Evenals in het verslagjaar over 1974 stellen wij dankbaar vast dat onze gemeenten opnieuw in ledental zijn toegenomen. Buitenlandse geloofsgenoten die het niet ontgaat dat de Nederlandse Unie als enige in West-Europa gestaag groeit, vragen naar het geheim van deze groei. Wij kunnen slechts antwoorden dat deze toename ondanks onszelf wordt geschonken. Althans, zò ervaren wij dit. Wij kunnen vragen hoe deze groei te „verklaren" valt, omdat wij gewend zijn overal een argument voor te vinden. Wij moeten dan nagaan of onze gemeenten evangelistischer zijn, dus meer werfkracht hebben dan elders in Europa. Heeft de calvinistische traditie rondom ons soms het gevolg dat onze gemeenten minder gesloten zijn dan gemeenten die voornamelijk door het piëtisme alleen beïnvloed zijn? Of groeien wij vooral dankzij hen die de reformatorische kerken verlaten? Over enkele jaren hopen wij meer over deze vragen te kunnen zeggen indien de sekretarissen der gemeenten blijven meewerken aan het invullen van alle statistische gegevens.

Wel is duidelijk, dat zelfs in de tot dusver meest homogene plattelandsgemeente de zogenaamde pluriformiteit (veelvormigheid) steeds meer zichtbaar wordt als een rijke maar soms nauwelijks gewaardeerde openbaring Gods van wat de Schrift zo treffend noemt: het Lichaam van Christus. Een onder oudere baptisten gebruikte term zal opnieuw inhoud gegeven moeten worden. Het is de term: gemeentebesef! Wij huiveren allemaal als wij dit woord zouden omschrijven als: de eis zich te konformeren aan de baptisten-traditie, al gebeurt dit in de praktijk natuurlijk wel eens. Wij bedoelen er mee dat wij een opvatting over het Lichaam van Christus hebben waarin er plaats is voor ieder die wedergeboren is en de Heer wil dienen, wie hij of zij ook is en hoe hij of zij de konsekwenties van 't Evangelie ook meent voor zich persoonlijk te moeten interpreteren. Wij vragen voor elkaar op deze wijze een grote ruimte waarin wij ons - zeker niet vrijblijvend tegenover elkaar - kunnen bewegen. De uitdaging aan onze generatie baptisten is nieuwe inhoud te geven aan dat „gemeentebesef". De eenheid in de gemeente is ook onder ons in toenemende mate een uiterst belangrijke zorg van allen die leiding geven aan het werk van de Heer door zijn gemeenten. Wij doen er goed aan elkaar te herinneren aan het gebed van onze Heer toen Hij bad: „Heilige Vader, bewaar hen in Uw naam, die Gij Mij gegeven hebt, dat zij één zijn zoals Wij". (Joh. 17 : 11).

1.2 **Kroniek 1975**

12 januari
De gemeente te Harlingen begroet br E. J. Huizing als voorganger van de gemeente.
22 januari
De stichting TABITHA neemt afscheid van br H. Ploeger, die jarenlang diende als algemeen sekretaris van de stichting.
2 februari
B.W.A.-zondag.
23 februari
De gemeente Pernis-Hoogvliet zendt een radiokerkdienst uit.
16 maart
De gemeente in Ter Apel verwelkomt br W. P. van Berkel als voorganger van de gemeente.
22 maart
Slotbijeenkomst van het bijbelseminarie, waarbij aan 30 broeders en zusters het testimonium van de 3-jarige kursus werd uitgereikt.
11 mei
Afscheidsdienst van br H. J. Stukker van de gemeente te Borne.
Eerste Paasdag
In Delft neemt een wijkgemeente van de gemeente te Den Haag de gerestaureerde synagoge in gebruik voor de diensten van deze wijkgemeente.
11 mei
De gemeente in Hoogeveen verzorgt een radiokerkdienst.
22 mei
In Krommenie wordt een Baptistengemeente geïnstitueerd.
23 mei
De wijkgemeente Stadskanaal-Zuid wordt geïnstitueerd tot een zelfstandige gemeente.
25 mei
De gemeente IJmond neemt afscheid van haar voorganger br R. Reiling.
30 mei
De wijkgemeente Nieuw Buinen wordt geïnstitueerd tot een zelfstandige gemeente.
8 juni
De gemeente in Dordrecht belegt een bijzondere dienst waarin br R. Reiling wordt ingeleid als voorganger van de gemeente.
11 juni
Br. Jan Willem Weenink, emeritus-voorganger overlijdt in Stadskanaal op de leeftijd van 89 jaar.
8-13 juli
B.W.A.-kongres in Stockholm, Zweden.
17 augustus
De gemeente te Den Haag-Delft verwelkomt br O. H. de Vries als voorganger van de gemeente.
24 augustus
De gemeente te Rotterdam-C. neemt afscheid van haar voorganger br G. Vegter.
De gemeente Sittard-Heerlen begroet in br H. Hornstra haar nieuwe voorganger.
31 augustus
De gemeente te Hoogezand neemt afscheid van haar voorganger br Chr. Eijer.
7 september
De gemeente in Treebeek krijgt een nieuwe voorganger in br Chr. Eijer.
De gemeente te Deventer ontvangt br G. Vegter als nieuwe voorganger.
De Vereniging tot stichting van een Baptistengemeente in Emmeloord neemt een eigen kerkgebouw in gebruik.
5-7 september
Het Algemeen Bestuur en de Uitvoerende Raad van de Europese Baptisten Federatie vergaderen in Bosch en Duin.
13 september
Nationale Toogdag van de N.B.J.B. in de IJsselhal in Zwolle ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de N.B.J.B.
21 september
De gemeente te Dokkum neemt afscheid van br D. Boschma wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
22-24 september
Evangelisatie konferentie in Oudleusen, uitgaande van de E.C.U.
27 september
De gemeente IJmond opent een nieuwe baptistenkapel in Heemskerk.
4 oktober
Start van een nieuwe 2 jaar durende bijbelseminarieopleiding op „De Vinkenhof".
5 oktober
De gemeente Drachten-Elim houdt haar eerste dienst in een eigen kerkgebouw.
18 oktober
De gemeente te Nieuw Weerdinge gedenkt haar 100-jarig bestaan.
22-24 oktober
De Unie houdt haar 95e Algemene Vergadering in Nieuwe Pekela.
7 november
De gemeente te Nieuwe Pekela viert haar 100-jarig bestaan.
23 november
De gemeente te Haarlem neemt afscheid van haar voorganger br W. G. Renken
27 november
De gemeente te Rotterdam-Z. viert haar 40-jarig bestaan.
30 november
De gemeente te Delfzijl verzorgt een radiokerkdienst.

1.3 **Statistiek 1975**

Ledental per 1 januari 1975				10547
a. toename:	1. doop	529		
	2. attestatie	656		
	3. uit andere gem.	89		
	4. weer opgenomen	47		
	5. korrektie ledenl.	9		
		——	1330	
b. afname:	1. overleden	129		
	2. attestaties	621		
	3. zich ontrokk.	140		
	4. uitgesloten	16		
	5. korrektie ledenl.	13		
		——	919	
				411
Ledental per 1 januari 1976				10958

2. WERKZAAMHEDEN VAN DE COMMISSIE DER UNIE

2.1 **Algemeen**

Uitvoering van de besluiten der Algemene Vergadering evenals het voorbereiden van deze jaarlijkse bijeenkomst der gemeenten vormen een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden van de Commisie der Unie. Ook dit jaar moest opnieuw veel tijd besteed worden aan besprekingen die samenhingen met het zoeken van een oplossing voor „De Vinkenhof". Verschillende besprekingen resulteerden in voorstellen van de Unie-Commissie en de Commissie voor de Opleiding die tot het besluit leidden het pand aan de Biltseweg te Bosch en Duin te behouden. Deze voorstellen werden gedaan op grond van het goede werk dat een daartoe door de A.V. ingestelde kommissie had gedaan.

2.2 **Gemeenten**

De gemeenten te Krommenie, Nieuw Buinen en Stadskanaal-Zuid werden op de Algemene Vergadering te Nieuwe Pekela lid van de Unie. Het is verblijdend dat gemeenten zelfstandig worden wanneer blijkt dat daarmee de arbeid van zowel de moedergemeente alsook van de dochtergemeente gediend is. Gemeenten die overwegen een deel van de gemeente tot een zelfstandige gemeente te laten groeien doen er goed aan te bedenken dat de mogelijkheden om dan een (parttime) voorganger te beroepen daardoor meestal niet toenemen.

Niet alle gemeenten kiezen echter voor het opdelen der gemeente in twee of meer autonome gemeenten. In de laatste jaren hebben enige

gemeenten zgn. wijkgemeenten in het leven geroepen die meestal een eigen kerkgebouw hebben maar vaak een voorganger delen met een andere wijkgemeente. Er is thans één gemeente in onze Unie die twee voorgangers in dienst heeft, waarvan één voorganger in parttime dienstverband staat, terwijl deze gemeente in twee steden werkzaam is.

De Commissie der Unie heeft met zorg vastgesteld dat onze gemeenten in Noord-Holland voor een deel gedurende langere tijd zonder voorganger zijn. De door de A.V. ingestelde Adviescommissie inzake het beroepingswerk en de Evangelisatie Comissime der Unie kunnen door het geven van adviezen en in het laatste geval door het verlenen van financiële hulp genoemde gemeenten als enigen bijstand geven, al blijft de vraag of dit voldoende is.

Enkele gemeenten verzochten de Commissie der Unie initiatieven te nemen inzake de positie van de staat Israël en de politieke diskussie rondom abortus provocatus. De Commissie der Unie heeft deze gemeenten echter moeten meedelen geen opdracht in dezen van de Algemene Vergadering te hebben ontvangen aangezien het hier zaken betreft waarin een politieke standpuntbepaling noodzakelijk is.

De Commissie der Unie aanvaardde echter het verzoek ener gemeente om ten behoeve van de gevangen zittende Russische voorganger broeder Georgi Vins een handtekeningenaktie te houden. Op 20 november zond de Unie een brief ondertekend door 5.250 broeders en zusters aan de ambassadeur van de Sovjet Unie waarin o.a. om gratie werd gevraagd voor deze broeder. Hiertoe had de Unie Commissie vrijmoedigheid omdat hier sprake is van een zò grove schending van mensenrechten tegenover één onzer Europese geloofsgenoten dat langer zwijgen onmogelijk was. Dit stelt ons echter wel de vraag of wij kunnen blijven zwijgen wanneer elders in de wereld mensenrechten worden geschonden.

2.3. Voorgangers

De Commissie der Unie en de Commissie voor de Opleiding hebben zich twee jaar bezig gehouden met een ontwerp-reglement betreffende de zogenaamde *predikant in bijzondere dienst.* Het resulteerde in een gezamenlijk voorstel aan de A.V. dat echter bij behandeling ontoereikend bleek. De Commissie der Unie vreest dat wij, om tegemoet te komen aan het begrijpelijke verzoek van enkele broeders, in feite een onbegaanbare weg zijn opgegaan voor kongregationalisten als wij baptisten zijn, aangezien wij buiten de plaatselijke *gemeente of een samenwerkingsverband* van die gemeenten, geen gemeentelijke funkties erkennen.

Eén onzer markante voorgangers, broeder Jan Willem Weenink is op 89-jarige leeftijd van ons heengegaan. Wij gedenken hem als een van God begenadigde mens wiens nagedachtenis tot grote Zegen zal zijn.

2.4 Interne kontakten

2.4.1. Permanente Commissies

Commissie voor de Opleiding: in het verslagjaar werd besloten over te gaan tot de benoeming van een conrector die naast de dagelijkse leiding van het seminarium tevens een leeropdracht in de praktische theologie ontvangt. De realisering van deze benoeming is echter afhankelijk gesteld van het verkrijgen van rijkssubsidie voor onze opleidingsschool voor predikanten.

Ruim 50 kursisten begonnen aan een nieuwe twee-jarige bijbelseminariumkursus. Tot en met het eind van het verslagjaar blijft de verantwoordelijkheid voor deze belangrijke arbeid bij de Commissie der Unie. Daarna zal de Commissie voor de Opleiding verantwoordelijk zijn voor de inhoudelijke zijde van de kursus.

Evangelisatie Commissie der Unie: De E.C.U. ontving goedkeuring van de A.V. ingaande 1976 een parttime evangelist aan te stellen. Dit is een nieuwe ontwikkeling in het evangelisatiewerk waarnaar velen hebben uitgezien in een tijd waarin veel nieuwe intitiatieven worden ontwikkeld in het evangelisatiewerk.

Unie Zendings Commissie: De U.Z.C. mocht een deel van haar werk bekroond zien met de definitieve aanvaarding van de zusters Janneke van Oosten en Janca Loot als kandidaat-zendelingen van de Unie die naar Noord Kameroen zullen worden uitgezonden.

Br en zr Van der Veen waren in het verslagjaar in Nederland met verlof en bezochten de gemeenten.

De broeders G. van 't Wout en Th. van der Laan zijn namens de Unie lid van de Zendingsraad van het Europese Baptisten Zendingsgenootschap. Br Van 't Wout is van daaruit gekozen als lid van de Uitvoerende Raad.

2.4.2 Nadat de Commissie der Unie reeds een rapport betreffende een nieuwe Uniestruktuur van haar *algemeen sekretaris in beraad* had, benoemde de U.C., daartoe aangemoedigd door een op de A.V. aanvaarde motie, een werkgroep die zich later de naam Werkgroep Uniestrukturen heeft gegeven bestaande uit de volgende leden: A. Klein Haneveld, voorzitter; A. de Vries, sekretaris en D. H. de Vries-Heilbron; A. van den Hoef; O. Oldenburger (Stadskanaal); *P. van der Werf en Th. van der Laan.*

In het verslagjaar vond een zgn. konsultatie plaats rondom het thema Zang en Muziek in onze gemeenten. Deze eerste ontmoeting bleek goede aanzetten te geven voor verdere initiatieven. Aangezien Muziek-Contact is opgeheven heeft de Commissie der Unie de broeders L. van der Weide te Haarlem en P. C. Ambachtsheer te Alphen aan de Rijn benoemd tot een orgeladvieskommissie waarop de gemeenten een beroep kunnen doen evenals dit het geval was toen Muziek-Contact nog bestond.

2.4.3 Nevenorganisaties

De Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging is een krachtige organisatie die naast arbeid in de plaatselijke gemeenten van grote betekenis is voor het zendingswerk. De financiële bijdragen t.b.v. de zending groeien terwijl de N.B.V.B. via haar presidente vertegenwoordigd is in de U.Z.C.

De Nederlandse Baptisten Jeugdbeweging (N.B.J.B.) vierde het 50-jarig bestaan door een grote *bijeenkomst te organiseren in de IJsselhal* op 13 september. Op de Algemene Vergadering werd br P. van der Werf gekozen als lid van de Commissie der Unie, op voordracht van de N.B.J.B.; zodat hij deze stichting zal vertegenwoordigen. Vanwege ziekte moest br H. J. Stukker zijn plaats in de Jeugdraad van de N.B.J.B. opgeven. Br A. Scheerhoorn vertegenwoordigt *de U.C. thans in de J.R.*

De Commissie der Unie is er van overtuigd dat er in toenemende sprake zal zijn van een goede samenwerking tussen de Unie en haar eigen jongeren, georganiseerd in de N.B.J.B., wanneer de jeugdarbeid een geïntegreerd onderdeel van de Unie zal zijn.

2.5 Externe kontakten

Teneinde de verbinding met de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in België te verstevigen werd een kommissie benoemd bestaande uit de broeders Chr. Eijer, R. J. Voorhaar en W. Kos. Kontakten met de Broederschap van Pinkstergemeenten en met de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland werden voor zover mogelijk onderhouden.

Br J. Broertjes is benoemd tot sekundus in de Raad voor Contact en Overleg inzake de Bijbel, waarvan hij sekretaris is. Br G. Vegter is primus.

2.6 Internationale Kontakten

Voor het eerst in onze geschiedenis vergaderde de Raad van de Europese Baptisten Federatie in ons land en wel op „De Nieuwe Koppel", het gebouw van het Nederlands Bijbel Instituut, gelegen naast „De Vinkenhof". Deze bijeenkomst vond plaats van 5-7 september. Verschillende gemeenten hadden zondag 7 september een gast uit Europa in hun midden. De E.B.F. aanvaardde nieuwe statuten. Deze nieuwe statuten waren nodig omdat de E.B.F. thans een geïntegreerd onderdeel is geworden van de Baptisten Wereld Alliantie. Onze vertegenwoordiger werd lid van het dagelijks bestuur. De B.W.A. hield een wereldkongres in Stockholm in juli. Wij werden daar vertegenwoordigd door de algemeen sekretaris die benoemd werd tot voorzitter van een kommissie die het studieprogramma van de B.W.A. *moet koördineren en stimuleren.*

2.7 Uniebureau

De bezetting van de staf bleef gelijk aan die van het verslagjaar 1974. De Unie Bouw Stichting besloot evenwel in overleg met de Commissie der Unie br A. van den Hoef per 1 mei 1977 te benoemen tot financieel administrateur van de Unie Bouw Stichting en per 1 mei 1979 *tot sekretaris* van deze stichting.

3. ZANGBUNDELKOMMISSIE

De Zangbundelkommissie berichtte de Commissie der Unie het volgende:

„Onze verwachting uitgesproken in het jaarverslag 1974, dat de omzet van ons Supplement I in stijgende lijn zou gaan, is alleszins bewaarheid. Reeds 2/3 van de totaal-oplage heeft zijn weg gevonden naar onze gemeenten.

De omzet van de 4-stemmige Harm. Suppl. I is naar verwachting geweest, ofschoon we de gemeenten nogmaals willen wijzen op de noodzakelijkheid via onze zangkoren het repertoire uit te breiden.

De omzet van de diverse uitgaven van Lofzangen en Gebeden is behoorlijk in stijgende lijn gegaan.

Tot het inbinden van het restant planovellen van plm. 2600 ex. is besloten en opdracht gegeven. We verwachten dat de voorraad van L & G bundels dan toereikend zal zijn voor ongeveer 2 jaar.

Bij wijze van proef wordt dit restant ingebonden in één uniforme bindwijze, kwaliteit P.V.C. in diverse kleuren. Hiermee zullen dus de twee uitvoeringen eenvoudig en luxe op de duur verdwijnen.

De plannen voor herdruk zijn met de Unie Commissie besproken. Algemeen is ze de mening toegedaan, dat het Supplement in de herdruk moet worden opgenomen, terwijl de mogelijkheid van selektie der Psalmen onderzocht zal worden. Het ligt niet in de bedoeling in de liederen zelf een selektie toe te passen.

Bij vernieuwing willen we de noodzakelijkheid uitspreken, dat onze voorgangers, hierbij gesteund door de organisten, zangkordirigenten met hun medewerkers, aandacht besteden aan de gehele inhoud van onze bundel Lofzangen en Gebeden en daarbij ook de Psalmen betrekken, die toch van oudsher de liederen voor het volk van God zijn geweest.

Op de samenspreking tussen Unie Commissie en Zangbundel Commissie werd opgemerkt, dat we als Baptisten Gemeenten een andere geaardheid hebben dan andere gemeenten en liederen moeten hebben, die bij die geaardheid passen. En hierin voorziet onze eigen bundel met zijn grote verscheidenheid van liederen.

Gaarne willen we dit nog eens naar voren brengen, ons gesteund wetend door de U.C. maar bewust van onze afhankelijkheid naast de Heer der Gemeenten van onze gemeenten, c.q. de hierboven genoemde categorie van medewerkers in onze gemeenten.

Vol vertrouwen gaan we het nieuwe jaar weer verder, overtuigd dat we in nauwe onderlinge samenwerking als kommissie, met onze gemeenten tot een goed resultaat zullen komen, wat de bijdrage van de gemeenten zelf betreft aan de

steeds groter wordende plaats die de samenzang in onze gemeenten inneemt.
Over prijsstijgingen van onze uitgaven willen we niet uitwijden, doch dat ze noodzakelijk zijn t.g.v. de ons opgedrongen prijsstijgingen zal u duidelijk zijn.
In 1975 kwamen we als kommissie tweemaal in vergadering bijeen, terwijl verder de onderlinge band en samenwerking via schriftelijk kontakt werd onderhouden".

4. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE DER UNIE

Van 1 januari tot aan de Algemene Vergadering bestond de Commissie der Unie uit de volgende leden:
Dagelijks bestuur:
Voorzitter: br. W. Veenstra, Amsterdam
Vice-voorzitter: br H. van der Werf, Doetinchem
Alg. adjunkt: br J. van Dam, Sneek
Leden: br C. van der Mei, Vinkeveen; br S. H. van der Werf, Sneek
Adv. lid/sekr. br Th. van der Laan, Bilthoven
Overige leden: br W. Stuut, Scheemda (C.v.d.O.); br S. Edens, Wormer (U.Z.C.); br S. Scheerhoorn, Stadskanaal; br A. Gebel, Den Haag; br Jac. Schouten, Emmen (E.C.U.); br H. J. Stukker, Hengelo (O.); zr R. J. D. Bosma-Boiten, Arnhem (N.B.V.B.); vakature (N.B.J.B.)
Adviseur: br A. van den Hoef, Bilthoven (Admin.)

Vanaf de Algemene Vergadering was de samenstelling als volgt:
Dagelijks bestuur:
Voorzitter: br J. van Dam, Sneek
Vice-voorzitter: br W. Veenstra, Amsterdam
Alg. Adjunkt: br. O. Oldenburger, Stadskanaal
Leden: br C. van der Mei, Vinkenveen; br S. H. van der Werf, Sneek
Adv. lid/sekr.: br Th. van der Laan, Bilthoven
Overige leden: zr L. J. van Beek, Capelle a.d. IJssel (C.v.d.O.); br S. Edens, Wormer (U.Z.C.); br A. Scheerhoorn, Stadskanaal; br A. Gebel, Den Haag; br Jac. Schouten, Emmen (E.C.U.); br H. J. Stukker, Hengelo (O.); zr R. J. D. Bosma-Boiten, Arnhem (N.B.V.B.); br P. van der Werf, Winschoten (N.B.J.B.)
Adviseur: br A. van den Hoef, Bilthoven (admin.)

Namens de Commissie der Unie,

Th. van der Laan, algemeen sekretaris

MEDEDELING

△ Het sekretariaat van de „Regio Oost-Overijssel" berust thans bij: S. Louwes, Duivenvoorde 14, Almelo; tel. 05490-64455.

INTREDE KANDIDAAT P. WIJCHERS

Op zondag 3 oktober a.s. zal D.V. br P. Wijchers door ds Th. van der Laan bevestigd worden in het ambt van predikant, met als eerste standplaats de baptistengemeente te Hengelo, voor de wijkgemeente in 't Venster.
De bevestigings- en aansluitend de intrededienst van ds P. Wijchers is vastgesteld om 4 uur n.m. en zal worden gehouden in het kerkgebouw van de baptistengemeente, Jac. Catsstraat 36 te Hengelo.
Belangstellenden worden uitgenodigd en zijn hartelijk welkom.
Mocht er op een of andere wijze voor u gezorgd moeten worden, dan zie ik gaarne vroegtijdig een berichtje tegemoet:
B. J. Kuipers, algemeen sekretaris, Weth. Kampstraat 137, Hengelo; tel. 05400-12967.

Agenda 96e Algemene Vergadering

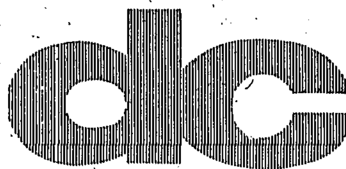
1. **Opening door de voorzitter van de Commissie der Unie.**
2. **Eerste opneming van de presentielijst door de sekretaris van de A.V.**
3. **Voorstellen van de Commissie der Unie:**
   3.1 **De Commissie der Unie stelt voor de gemeente te Zuidlaren op te nemen in de Unie. De statuten zijn in orde bevonden.**
   3.2 **De Commissie der Unie stelt voor de gemeente te Alphen aan de Rijn-Noord op te nemen in de Unie. De statuten zijn in orde bevonden.**
   3.3 **De Commissie der Unie stelt voor de gemeente te Heemskerk op te nemen in de Unie. De statuten zijn in orde bevonden.**
4. **Tweede opneming van de presentielijst.**
5. **Mededelingen.**
6. **Verkiezing van een voorzitter van de 96e Algemene Vergadering;**
   kandidaat: J. van Dam, Sneek.
7. **Benoeming van twee leden van de notulenkommissie.**
8. **Jaarverslag van de Unie over 1975.** (Zie blz. 8-15).
9. **Rapport van de Financiële Commissie der Unie.** (Zie blz. 15, 16).
10. **Verslag van de werkzaamheden van de Financiële Commissie der Unie.** (Zie blz. 17, 18).
11. **Verkiezing van één lid van de Financiële Commissie der Unie:**
    aftredend en herkiesbaar: A. Niessink; kandidaat: dezelfde.
12. **Verklaring van de kontrole-arbeid der financiële administraties.** (P. Jagér). (Zie blz. 18).
13. **Resultatenrekening van de Unie over 1975.** (Zie blz. 19, 20).
14. **Balans van de Unie per 31 december 1975.** (Zie blz. 21, 22).
15. **Verkiezing van twee leden van de Commissie der Unie:**
    aftredend en niet-herkiesbaar zijn: H. J. Stukker en W. Veenstra.
    Kandidaten: H. ter Braak (Hengelo), A. Klein Haneveld (Enschede) en A. Visscher (Veendam).
16. **Voorstelen van de Commissie der Unie en van de Commissie voor de Opleiding inzake „De Vinkenhof"** (Zie blz. 22-24).
    16.1 **Voorstel inzake verantwoordelijkheid en lastenverdeling ten aanzien van „De Vinkenhof".**
    16.2 **Voorstel inzake renovatie en verbouwingen van het hoofdgebouw van „De Vinkenhof".**
17. **Resultatenrekening van „De Vinkenhof" 1975.** (Zie blz. 25, 26).
18. **Balans per 31-12-1975 van „De Vinkenhof".** (Zie blz. 26).
19. **Memorandum inzake de predikant in bijzondere dienst.** (Zie blz. 27, 28).
20. **Voorstel van de Commissie der Unie.**
    20.1 De Algemene Vergadering besluit, overeenkomstig artikel 9 lid a van het Reglement inzake Voorgangers, br Th. van der Laan, wonende te De Bilt, aan te wijzen als voorganger in algemene dienst met een bijzondere opdracht vanaf het moment waarop hij in dienst treedt als conrector van het seminarium.
    20.2 De Algemene Vergadering besluit overeenkomstig artikel 9 lid b de gemeente te Utrecht te verzoeken br Th. van der Laan te De Bilt te beroepen als voorganger teneinde hem af te staan voor de arbeid aan het seminarium.
21. **Jaarverslag het weekblad „De Christen over 1975.** (Zie blz. 29).
22. **Resultatenrekening van het weekblad „De Christen" over 1975.** (Zie blz. 30).
23. **Balans per 31 december 1975 van het weekblad „De Christen".** (Zie blz. 30).
24. **Verkiezing van vijf leden van de redaktiekommissie:**
    aftredend en herkiesbaar: J. A. Brandsma, J. van Dam en F. E. Huizinga;
    aftredend en niet herkiesbaar zijn: J. Reiling en C. van Wier;
    kandidaten: J. G. Brongers, Wormer; M. Cohen, Den Haag; J. Th. van Wingerden, Alblasserdam; T. J. J. B. Wolters, IJmuiden.
25. **Begroting van het weekblad „De Christen" over 1977.** (Zie blz. 30).
26. **Verslag over 1975 van de Nederlandse Baptisten Jeugdbeweging.** (Zie blz. 31-33).
27. **Financiën van de Nederlandse Jeugdbeweging.** (Zie blz. 34-36).
28. **Jaarverslagen 1975 van het Pensioen en Invaliditeitsfonds.** (Zie blz. 37).
29. **Resultatenrekening over 1975 van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds.** (Zie blz. 38).
30. **Balans per 31 december 1975 van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds.**
31. **Begroting over 1977 van het Pensioen- en Invaliditeitsfonds.**
32. **Voorstel van de Commissie der Unie:**
    1. Het huidige artikel 14 lid c van de Statuten van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland komt te vervallen.
    2. De tekst van artikel 14 lid c van de Statuten van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland luidt voortaan:
       „Bij ontbinding der Unie wordt uit de dan aanwezige baten het op de dag van ontbinding eventueel bestaande nadelig financieel verschil tussen de aktuarieel vastgesteld wiskundige reserve en de werkelijke reserve van het fonds van de Stichting Pensioen- en Invaliditeitsfonds der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, gedekt".
    3. Aan de Statuten van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland wordt artikel 14 lid d toegevoegd waarvan de tekst luidt:
       „Bij ontbinding vervallen alle verdere baten aan de gemeenten".
33. **Jaarverslag over 1975 van het Seminarium.** (Zie blz. 40).
34. **Jaarverslag over 1975 van de Commissie voor de Opleiding.** (Zie blz. 41-43).
35. **Resultatenrekening over 1975 van de Commissie voor de Opleiding.** (Zie blz. 43).
36. **Balans per 31 december 1975 van de Commissie voor de Opleiding.** (Zie blz. 44).
37. **Voorstel tot erkenning van A. de Vries te Coevorden tot Unievoorganger.**
38. **Verkiezing van twee leden:** aftredend en herkiesbaar is: W. Stuut; kandidaat: dezelfde.
    Aftredend en niet herkiesbaar is: H. Bijleveld.
    Kandidaten: D. P. R. Bouhof, IJmuiden; J. L. Kik, Rotterdam; Ph. Lindeman, Nieuw Buinen; H. Sikkema, Lelystad; J. M. Zijlstra, Apeldoorn.
39. **Mededelingen voor de Commissie voor de Opleiding.**
40. **Begroting over 1977 van de Commissie voor de Opleiding.** (Zie blz. 43).
41. **Jaarverslag over 1975 van de Stichting „Tabitha".** (Zie blz. 44, 45).
42. **Balans per 31 december 1975 van de Stichting „Tabitha".** (Zie blz. 46, 47).
43. **Jaarverslag over 1975 van de Unie Zendings Commissie.** (Zie blz. 49-51).
44. **Resultatenrekening over 1975 van de U.Z.C.** (Zie blz. 54).
45. **Balans per 31 december 1975 van de U.Z.C.** (Zie blz. 55).
46. **Verkiezing van twee leden:** aftredend en herkiesbaar is S. Edens; kandidaat: dezelfde.
    Aftredend en niet herkiesbaar: H. Tijman-Schröder.
    Kandidaten: J. Blaauw-van Lune, Stadska-

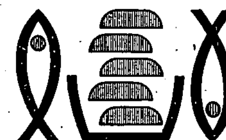
Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.

Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.

Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

naal; G. Bosveld, Muntendam; C. Brouwer, Hengelo (O.); M. Corporaal-Bots, Leeuwarden; J. C. Loot, Almelo; D. de Vries-Heilbron, Den Helder.

47. **Voorstel van de Unie Zendings Commissie.** De A.V. besluit zr Joyce van Veen, lid van de gemeente te Harderwijk te aanvaarden als kandidaat-zendelinge teneinde in de eerste helft van 1977 uitgezonden te worden via de Europese Baptisten Zending (E.B.M.S.) op voorwaarde dat haar praktijkstage in één onzer gemeenten positief zal zijn. Toelichting: Zr Joyce van Veen is Nederlandse van geboorte en heeft thans een Canadees paspoort. Zij is behalve onderwijzeres tevens verpleegkundige. Zij zal als verpleegster werkzaam zijn in Sierra Leone. De Zendingsraad van de E.B.M.S. zal haar gaarne uitzenden als de A.V. haar aanvaardt en zij aan bovengenoemde voorwaarde heeft voldaan.
48. **Verslag van werkgroep „Dienst aan een wereld in nood".** (Zie blz. 52, 53).
49. **Mededelingen van de U.Z.C.**
50. **Begroting 1977 van de Unie Zendings Commissie.** (Blz. 54).
51. **Jaarverslag over 1975 van de Unie Bouw Stichting.** (Blz. 56, 57).
52. **Resultatenrekening over 1975 van de U.B.S.** Blz. 59, 59).
53. **Balans per 31 december 1975 van de U.B.S.** Blz. 59-61).
54. **Tien-cents-fonds (U.B.S.).** Blz. 58, 59).
55. **Mededelingen van de Unie Bouw Stichting.**
56. **Jaarverslag over 1975 van de Evangelisatie Commissie der Unie.** (Blz. 62-65).
57. **Resultatenrekening over 1975 van de E.C.U.** (Blz. 65, 66).
58. **Balans per 31 december 1975.** (Blz. 66, 67).
59. **Resultatenrekening over 1975 van het evangelisatieblad „De Zaaier".** (Blz. 67).
60. **Balans per 31-12-1975 van het evangelisatieblad „De Zaaier".** (Blz. 68).
61. **Verkiezing van twee leden:** aftredend en niet herkiesbaar: W. J. Blanken en J. Schouten. Kandidaten: W. Hessels, Lemmer; P. G. Kroeze, Nieuw. Buinen; J. Schipper, Leiden; H. G. de Winkel, Harderwijk; A. J. van de Wetering, Vriescheloo.
62. **Mededelingen van de E.C.U.**
63. **Begroting 1977 van het evangelisatieblad „De Zaaier".** (Blz. 67).
64. **Begroting 1977 van de Evangelisatie Commissie der Unie.** (Blz. 65). N
65. **Eventuele begroting van „De Vinkenhof" 1977.** (Blz. 26).
66. **Begroting van de Unie 1977.** (Blz. 19).
67. **Verslag van de werkgroep Uniestrukturen.** (Blz. 68).
68. **Rondvraag.**
69. **Sluiting.**

A.V. - 1976

De in dit nummer opgenomen samenvatting van het A.V.-boek 1976 is van de hand van ds P. van der Werf. Extra nummers van DC zijn deze week de gemeenten toegezonden teneinde de voorbereidende besprekingen op de gemeentevergadering beter te laten verlopen.
Red.

TIEN DUIZEND MAAL TIEN VOOR DE VINKENHOF

We gaan de aktie voor De Vinkenhof besluiten.
De stand is op 20 september f 89.040,61, terwijl het bedrag voor jaarlijkse bijdragen is gestegen tot f 6.907,—.

We hebben het gestelde doel, een ton, bijna bereikt. Dat is een mooi resultaat, en ik wil graag allen, die organiseerden en die bijdroegen, nog eens hartelijk bedanken voor hun enthousiasme en liefde. Het getuigt van visie voor het belang van opleiding, vorming en toerusting.

Overigens, we kunnen de honderdduizend nog wel halen!
Bij het begin van onze aktie hebben sommigen een extra bijdrage toegezegd, voor het geval we geen ton zouden krijgen.
Het is nu de goede gelegenheid om die bereidwilligheid om te zetten in passende daden!
Hen, die deze toezegging deden, nodig ik uit om, mogelijk nog deze maand, een bedrag over te maken op giro 9260 van de Unie van Baptisten Gemeenten te Bilthoven, met vermelding „10.000 x 10".
Alvast heel hartelijk dank!

Volgende maand wordt de Algemene Vergadering gehouden.
Er zullen ingrijpende voorstellen worden besproken voor het werk op De Vinkenhof. Dit is het gevolg van ons besluit om na te gaan hoe het werk op De Vinkenhof zou kunnen worden uitgebouwd; maar tevens is dit een gevolg van onze aktie, waarmee we samen metterdaad een eerste aanzet hebben gegeven om die uitbouw mogelijk te maken!

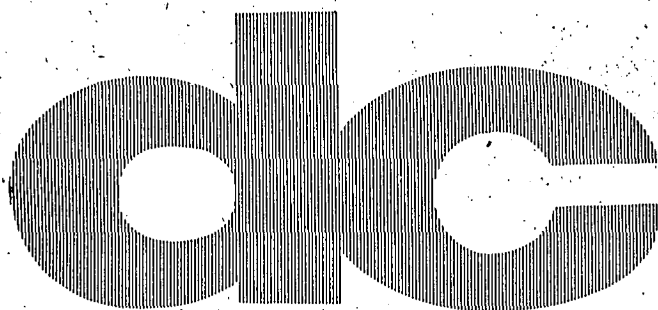
PW

Het is nu wel de allerlaatste kans
als u nog de geweldige ervaring van
de konferentie voor gemeente en evangelisatie
op 4, 5 en 6 oktober in Dalfsen wilt meemaken.

De prijs bedraagt *f* 50,— precies.

Bel of schrijf nu direkt naar
ds R. Reiling, Indus 17, Dordrecht;
telefoon 078-73170.

Na zondag 26 september bent u definitief te laat!

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 39 - 1 oktober 1976

EBF-Raad vergaderde in Boedapest

De Raad van de Europese Baptisten Federatie hield van 15 tot 20 september jl., op uitnodiging van de Baptisten Unie van Hongarije en van de president van de Raad van Vrije Kerken in Hongarije, zijn vergadering in Boedapest.

De vergadering werd geleid door de president van de Raad, dominee Alexei Bichkov, algemeen sekretaris van de Al-Unie van Evangelische Christenen-Baptisaen in de Sovjet-Unie.

Het was voor het eerst, dat de Raad bijeenkwam in een van de socialistische landen van Europa. De zittingen, die in de kapel van de baptistengemeente in Boeda werden gehouden, waren de drukstbezochte in de geschiedenis van de Raad. In de Raad die samengesteld wordt door afgevaardigden van de Baptisten Unies van bijna alle landen in Europa, hebben ook de als zodanig gekozen leiders van het jeugd-, mannen- en vrouwenwerk zitting, alsook die van evangelisatie- en vormingswerk en vertegenwoordigers van de baptisten-persmedia. Er zitten, overeenkomstig de nieuwe Statuten die in 1975 zijn aangenomen ook niet-voorgangers in. Als deel van de 34 miljoen baptisten tellende wereldgemeenschap, in 130 verschillende landen, zijn ook de anderhalf miljoen baptisten van Europa bezig met het thema Nieuwe mensen voor een nieuwe wereld - door Christus.

Drie aksenten

In de openingsbijeenkomst bepaalde de sekretaris-penningmeester van de Europese Baptisten Federatie, dr Gerhard Claas van Hamburg de Raad bij dit thema dat een jaar geleden op het 13de Wereldkongres van de Baptisten Wereldalliantie werd gekozen. Het onderstreept tenminste drie aksenten zoals die door alle Europese baptisten worden gelegd:

1. De uniciteit en de centrale plaats die Christus inneemt als Heer en Heiland en als de hoop van de wereld;
2. Hun toewijding aan de vestiging van een nieuwe wereld, en aan de zaak van vrede, vrijheid en politieke rechtvaardigheid die aan deze doelstelling bijdraagt - en dat alles in de overtuiging dat Christus is de „sleutel" tot een nieuwe wereld;
3. De noodzaak, dat mannen en vrouwen - wil er invloed op de wereld uitgaan - vernieuwd moeten worden door geloof in Jezus Christus. Deze overtuiging dwingt de baptisten ertoe sterke nadruk te leggen op evangelisatie, wat is: het deelgenoot maken van het christelijk geloof, en op vorming door de christenen te trainen voor de vervulling van hun taak als instrumenten van vrede in een gebroken wereld.

Officiële opening

De officiële opening vond plaats in de onlangs in gebruik genomen kerk van de Pinkstergemeente in Gizellastraat 39, op donderdagmorgen. Dominee Sándor Palotay, president van de Raad van Vrijke Kerken in Hongarije verwelkomde de afgevaardigden in Hongarije. De Oekumenische Raad was vertegenwoordigd in de persoon van Bisschop László Bakos van de Hervormde Kerk. De Hongaarse baptisten werden vertegenwoordigd door de voorzitter van de Hongaarse Unie, dominee János Laczkovski, en de Staat door vice-staatssekretaris István Straub en de protestantse afdeling van het Regeringsbureau voor Kerkelijke Zaken door dr László Pozsonyi, het hoofd van deze afdeling. Dominee Bichkov en dr C. Ronald Goulding uit Washington, toegevoegd sekretaris van de Baptisten Wereldalliantie brachten in deze bijeenkomst een korte boodschap.

Tijdens een van de plenaire zittingen werd door de Raad een welkomstwoord gericht tot dr Glen Garfield namens de Konferentie van Europese Kerken.

Op internationaal terrein

De plenaire zittingen van de Raad gingen uitvoerig in op zowel gespecialiseerde onderdelen van het werk van de Europse Baptisten Federatie als op belangrijke

sociale en internationale aangelegenheden. Ten aanzien van het internationale leven erkende de Raad het belang van de Slot-overeenkomst van de Helsinki-konferentie over gemeenschappelijke veiligheid en wederzijdse samenwerking in Europa. De Raad bracht dank aan God tot uitdrukking en sprak tegelijk de hoop uit, dat de Helsinki-konferentie voort zal gaan bijdragen te leveren aan een vreedzame coëxistentie en konstruktieve samenwerking tussen landen van verschillende sociale en politieke systemen in Europa.

De EBF-Raad erkende verder „met waardering" het werk van zijn president in het Voorbereidingscomité voor de Wereldkonferentie van religieuze werkers voor blijvende vrede, ontwapening en rechtvaardige verhoudingen tussen de volkeren, die in 1977 in Moskou zal worden gehouden; de Raad verzocht zijn sekretaris-penningmeester die maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn „om de representatie van de Federatie" op deze wereldkonferentie te verzekeren.

Groei van de gemeenten

De Raad hoorde met vreugde van de groei van het ledental der gemeenten in diverse delen van Europa, zowel Oost als West, en hechtte zijn goedkeuring aan een aanbeveling van de EBF-kommissie voor evangelisatie en vorming, dat 1977 Jaar van de bijbel zou zijn; dit heeft o.a. betrekking op bijbelstudie-programma's waarmee begonnen zal worden op de BWA-zondag in februari volgend jaar.

Financiële hulp

Uit het financiële verslag werd duidelijk, dat de baptistengemeenten in Europa op gulle wijze hulp verleenden binnen Europa, in het bijzonder na de rampen die Noordelijk Italië eerder dit jaar troffen. Ook werd hulp geboden buiten Europa; meer dan $ 10.000 werd gezonden om menselijk lijden te verzachten na de aardbeving in Guatemala. Bovendien werden giften doorgezonden voor kerkbouwprojekten in Europa. De Raad nam verder het besluit bij de aangesloten Unies aan te dringen op hulp bij kerkbouw in Bratislava, Tsjechoslowakije; Berlijn, D.D.R.; Lissabon, Portugal en Lille, Frankrijk.

Toekomstige konferenties

Ten aanzien van toekomstige vergaderingen werd een programma-planningskommissie benoemd voor de volgende Europese Baptistenkonferentie die 27 juni-1 juli 1979 in Brighton, Engeland wordt gehouden en voor de vergadering van de Raad die volgend jaar 23-27 september in Rivoli, Italië zal worden gehouden.

Officiële receptie

Vrijdagsochtends werden de president dominee A. Bichkov, de sekretaris-penningmeester dr G. Claas, de toegevoegde BWA-sekretaris dr C. R. Goulding, de president van de Raad van Vrije Kerken dominee S. Palotay en de president van de Baptisten Unie, die voorzitter was van het plaatselijk voorbereidingscomité in Boedapest, door de staatssekretaris de heer Imre Miklós - die president is van het Staatsbureau voor Kerkelijke Zaken - ontvangen. Gesproken werd over de betrekkingen tussen kerk en staat en over de plaats van de gemeente in de samenleving.

Werk in Hongarije

De deelnemers aan de vergadering van de Raad hadden de gelegenheid kennis te nemen van het landelijk werk van de baptisten. Zij kwamen vooral onder de indruk van de kwaliteit van de instrumentale muziek en van de prestaties van de zangkoren.

Ook hadden zij 't voorrecht om te spreken in en om deel te nemen aan kerkdiensten in 24 baptistengemeenten in heel Hongarije. De voortreffelijke oekumenische samenwerking die er onder de gelovigen in Hongarije bestaat kwam op praktische wijze op verschillende manieren tot uitdrukking.

Sluiting

De vergaderingen van de Raad werden op maandag besloten met een slotzitting, gevolgd door een perskonferentie.

Op 20 september werd een receptie gehouden waar vertegenwoordigers van de Staat aanwezig waren, evenals dr Tibor Bartha, bisschop van de Hervormde Kerk en president van de Oekumenische Raad van Kerken in Hongarije, en afgevaardigden van de Unies die bij de Europese Baptisten Federatie zijn aangesloten.

De Raad drukte zijn grote waardering uit van de gastvrijheid van de Hongaarse overheid, het Hongaarse volk, de Kerken en de Baptisten Unie van Hongarije.

(Bovenstaande is de - vertaalde - tekst van het officiële communique van de Europese Federatie, gedateerd 20 september 1976)

CARTER'S BOEK BESTSELLER

Het boek van de Amerikaanse presidentskandidaat Jimmy Carter, Why not the Best?, is het snelst verkochte boek dat ooit door Broadman Press (baptisten-uitgeverij) op de markt is gebracht. In minder dan een jaar zijn er 800.000 exemplaren van verkocht.

Met verschillende uitgeverijen in het buitenland wordt over de uitgave in vertaling onderhandeld, o.a. Japan, Zweden en Duitsland.

Carter is diaken van een baptistengemeente en lid van het curatorium van Southern Baptist Brotherhood Commission.

105 JAAR OUDE EVANGELIST PREEKT NOG STEEDS

James Fell Aker, baptistenevangelist in Amerika werkt ondanks zijn leeftijd van 105 jaar nog steeds mee aan evangelisatie-samenkomsten. „Indien men zijn medewerking wil voor een evangelisatiecampagne moet men drie jaar van tevoren bespreken...", zei radioman Paul Harvey die onlangs een programma aan de bejaarde evangelist wijdde.

Aker werkt mee aan drie campagnes van een week per maand om daarna één week te rusten.

Op 17-jarige leeftijd kwam Aker tot geloof. Hij bezocht College en seminarie in Emory en Henry en diende sindsdien 85 jaar als voorganger en evangelist.

„In 1978, als ik nog leef en als de Heer nog niet is gekomen zal ik in Japan met een zendingsvriend meewerken aan een campagne in Japan", aldus de evangelist. Hij en zijn (tweede) vrouw behoren tot First Baptist Church, Radford, Virginia.

BAPTISTEN IN AMERIKA

Het aantal baptisten in de Verenigde Staten van Noord-Amerika is de laatste jaren toegenomen van 26.603,339 in 1969 tot 29.681.927 in 1975. Volgens deze gegevens van de Baptisten Wereldalliantie tellen de Verenigde Staten tenminste 99.272 baptistengemeenten.

De grootste landelijke organisatie is de Zuidelijke Baptistenkonventie (SBC) met 12.513,774 leden in 34.711 gemeenten. Andere grote konventies zijn National Baptist Convention of America met 3.499.000 leden in 12.392 gemeenten; American Baptist Churches (vroeger Northern Baptist Convention) met 1.567,271 leden in 5.928 gemeenten en Baptist Bible Fellowship met 1.200,000 leden in 2.324 plaatselijke gemeenten.

De kleinste landelijke organisatie is die van de Zevende Dags Baptisten (Seventh Day Baptist General Conference) met 5.388 leden in 62 gemeenten.

Canada telt 186.539 baptisten in 1.438 gemeenten; Mexico 41.195 in 356 gemeenten en Bermuda, dat ook tot Noord-Amerika gerekend wordt, 3.680 leden in 20 baptistengemeenten. Vooral de groei in Mexico is opvallend, want een jaar geleden telde het land nog slechts 25.786 baptisten.

AMERIKANEN HIELPEN BAPTISTEN IN LUIK EN MALMEDY (BELGIE)

Twee jeugdteams uit de Ver. Staten hebben in de afgelopen zomer de Franstalige baptistengemeenten van Luik en Malmedy, België geholpen in een evangelisatiecampagne. De teams kwamen uit Texas en South Carolina. De kosten van de reis naar België werden door de jongeren zelf gedragen.

ZAND en ZAAD

Als u belangrijk werk te doen hebt, kunt u dit gerust overslaan want wat volgt zal door velen onder prietpraat gerangschikt worden. En het lijkt er ook op, al verbeeld ik mij dat er wel wat achter zit. Hier komt een stukje huis-, tuin- en keukennieuws dat op een zonnige maandagmorgen over het tuintafeltje uitgewisseld werd. Een familie had van elders familie op bezoek, mij wel bekend, en dus toog ik derwaarts. Natuurlijk heb je het eerst over het plaatselijk nieuws en dat betekent voor ons altijd nog het vragen naar de gemeente in het algemeen en naar bepaalde leden in het bijzonder. En dan zorgt een spraakwaterval voor de uitbreiding en soms uitdieping van het ter berde gebrachte.

Allereerst passeerden de voorgangers. Het afbreken van hun taak door plotselinge ziekte, soms ook door eigenhandig optreden, ruimschoots van diverse kanten belicht: technisch noch geestelijk opgewassen te zijn tegen eisen en vragen aan hen gesteld, zowel in de verkondiging vanaf de kansel als daaronder. De veelzijdigheid en het ingrijpende van de problematiek dezer dagen werd voor sommigen een te grote inspanning. Eerlijkheidshalve zij vermeld dat ook de financiën ter sprake kwamen met onmiddellijk daaraan gekoppeld de roeping. Door dat laatste kwam de mist over het veld opzetten en schakelde een der aanwezigen over op de vraag of het wel aanging dat vooraanstaande en vooraanzittende leden in kledij verschenen, die het op een camping niet slecht zou doen, maar in de kerk toch minder geschikt was. Tenslotte kleedde men zich een beetje in overeenstemming met het bezoek dat men van plan was bij iemand af te leggen: (Gelukkig, dacht ik, ik heb wel geen daverend pak aan, maar hier zit ik buiten schot). Een der ouderen in deze tafelronde zei toen dat deze zaken wellicht niet veel met het geloof te maken hebben, maar meer een kwestie van stijlgevoel zijn. En dat er zijn die dat nu eenmaal niet bezitten. Hetgeen zich dan duidelijk illustreert in allerlei kleurige toestanden in allerlei afmetingen. Een broeder bleef het onbevredigend vinden: hij had bij de viering van het Avondmaal een in een keurig kostuum gestoken broeder gezien, terwijl de andere ernaast net zo goed juist uit z'n hobbykamer kon komen. Hetgeen de vergadering in elk geval niet op prijs stelde.

Nog waren de onderwerpen niet uitgeput. Dat heb je als je geen agenda opmaakt. Dan komt alles te voorschijn. Een der aanwezigen raakte plotseling een punt aan dat 25 jaar geleden een orkaan zou hebben ontketend: de borrel. Het woord alleen al laat niet weinigen onder ons rillen. Er zijn er ook niet weinigen die het woord niet gebruiken maar wel die borrel. De sluizen openden zich. Zonder een drankje. Opmerkelijk was dat met name de vrouwen zich fel kantten tegen alles wat met alkohol te maken had. Zij verzetten zich tegen het hand over hand toenemen van dit gebruik. Als er visite komt, kerkelijk of onkerkelijk, christelijk of onchristelijk - en nu aarzel ik verder te gaan maar ik ga niet verder dan de zegsman: baptist of niet baptist - drink je eerst koffie en nadat dit onderdeel afgewerkt is staat de gastheer op en vraagt de bijeengekomenen wat ze willen gebruiken. Hij heeft wijn, sherry, jonge en oude klare en nog wel meer en de antwoorden verraden het verlangen naar wat warms, branderigs of bijtends. Dus schenkt hij en vult even later nog eens de glazen. En eventueel nog eens. Zo bewijst ieder dat hij mee kan doen. De schenker en de drinker.

Nu is drankgebruik niet verboden. Het wordt wel in gemeenten ontraden. Niet omdat het veel geld kost, maar omdat het in vele gevallen tot verslaving leidt en bij misbruik verwoestend kan optreden in het lichaam. Voorts verliest een bedronken mens veel van zijn waardigheid en wekt hij bij de een lachlust op en bij de ander medelijden. Hij drinkt niet ter ere Gods. Met dat laatste woord moet men wel voorzichtig zijn want er zijn honderd dagelijkse dingen die ook niet ter ere Gods verricht worden. Wat weer niet wil zeggen dat we met God geen rekening moeten houden. Eigenlijk vind ik het zo gesteld enigszins wettisch. Tenslotte komt het er voor ons op aan dat we Gods Geest, die in ons woont, niet bedroeven. Eet en drinkt u alles, als het uw gebed maar niet in de weg zit. Dan zit u fout.

Het was toch wel een aardig uurtje daar in de tuin, waarin een heerlijke septemberzon voor de verlichting en verwarming zorgde.

Huizinga

OOK DEN HELDER GEBRUIKT NU „LOFZANGEN EN GEBEDEN"

Ook de baptistengemeente te Den Helder heeft nu de zangbundel Lofzangen en Gebeden, een uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, in gebruik genomen.

Aangenomen mag worden, dat nu alle bij de Unie aangesloten gemeenten deze liederenbundel gebruiken.

Liefde

Houdt een kind van, laten we zeggen,
een jaar of vijf, van zijn ouders?
Kán het dat? Je zou zeggen van wel.
Wanneer je ziet hoe zo'n kleuter
moeder om de hals vliegt, bij haar
op schoot kruipt, dan wekt dat
toch wel de indruk dat het kind
van haar moeder houdt.
En het zelfde is het geval,
wanneer zo'n klein manneke laaiend
enthousiast met zijn vader aan
het stoeien, vissen, vliegeren
of knutselen is en hij tegenover
zijn vriendjes roemt op alles
wat zijn vader kan.
Maar bewijst dat nu, dat een kind
van zijn ouders houdt?

P

't Heeft allemaal wel met zijn
gevoelsleven te maken.
Het komt wel uit de bron die
straks in staat is om echte liefde
voort te brengen. Maar zou het bij
een kind niet grotendeels zo zijn,
dat het naar zijn ouders
toegetrokken wordt door gevoelens
van afhankelijkheid en hulpeloosheid?
Het kan zonder vader en moeder
immers niets beginnen.
Het zoekt een toevlucht.
Straks, wanneer het begint te
begrijpen wat de ouders allemaal
voor hem hebben gedaan, wat het
aan de ouders te danken heeft,
dán zal, hopelijk, echte liefde,
voortspruitende uit dankbaarheid,
beginnen te groeien.
Is, zo gezien, echte liefde niet
een teken van volwassenheid?
„Hebt ge mij lief?" vraagt Jezus,
zeker ook namens God, zijn Vader.
Zouden wij, in het licht van het
bovenstaande, onze gevoelens voor
Hem niet eens willen proberen
te analyseren? Onze liefde voor Hem
mag, moet, èn kinderlijk
èn volwassen zijn.

cvw

ZENDING - waarom, hoe en waar?

„Zending - waarom, hoe en waar?" luidt het thema, dat binnenkort op alle zeven zendingsdagen van de Nederlandse Zendingsraad centraal zal staan. Het is een bijzonder boeiend en aktueel thema, niet in de laatste plaats omdat we nog niet zo verschrikkelijk lang geleden de antwoorden op de gestelde vragen vrij nauwkeurig meenden te kunnen formuleren. Maar we hebben de wereldzendingskonferentie in Bangkok gehad en de wereldevangelisatiekonferentie in Lausanne en de wereldraadsvergadering in Nairobi, om er een paar te noemen. En er is buiten al die konferenties om veel geschreven en veel gediskussieerd. Er zijn vraagtekens gezet. Ook uitroeptekens. Kortom: het denken over zending en evangelisatie raakte danig in beweging. Het lijkt daarom van groot belang om alle nieuwe indrukken enigszins te ordenen en na te gaan wat de konklusies op dit moment zouden kunnen zijn.

Prof. dr J. Verkuyl konstateert in een artikel in het programmaboekje van de zendingsdagen, dat de oproep tot deelname aan zending-in-zes-werelddelen van alle kanten op ons toekomt. „Er is een tijdlang aarzeling geweest bij de vervulling van deze opdracht tot wereldzending, maar in de pas gehouden vergadering van het Centraal Comité van de Wereldraad van Kerken werd een resolutie aangenomen waarin staat, dat wij niet langer moeten spreken over een opschorting van fondsen en personele steun, maar dat wij voort moeten gaan om in een veel diepere wederzijdse relatie de taak van de wereldzending gezamenlijk voort te zetten over de hele aarde".

In enkele notities over de drie vragen stelt prof. Verkuyl, als het om het „waarom" gaat, onder meer: „Het meest onmenselijke wat men een mens kan aandoen is hem of haar het evangelie te onthouden" en „Er is geen deelname aan Jezus als er geen deelname is in zijn wereldzending".

Over het „hoe": „Bij de vertolking van het evangelie gaat het om de totale boodschap voor de gehele mens en de gehele samenleving. De vertolking van het evangelie zou de vleeswording van God in Jezus loochenen als wij slechts een fragment van het evangelie vertolkten en als wij verzuimden te tonen, dat het evangelie ingaat op alle noden van mensen en samenlevingen: geestelijke, morele, sociale, ekonomische, raciale, politieke, kulturele, enz."

Dan nog enkele zinnen van prof. Verkuyl, waar hij spreekt over het „waar" en nadat hij heeft gewezen op de noodzaak om in eigen omgeving het evangelie „met nieuwe tongen en met nieuwe daden" te vertolken: „Geweldige gebieden in de wereld zijn nog nooit in de gelegenheid geweest het evangelie te vernemen. Hebt u zich wel eens gerealiseerd, dat volgens de nieuwste gegevens over de wereldbevolking 57 procent van de mensheid in Azië woont en dat slechts 3 procent van deze 57 procent christen is?" Voor een antwoord op het „waar" is kennis van de wereldkaart nodig. Maar we moeten evenzeer denken aan hele groepen in die samenlevingen, die al met het evangelie in aanraking zijn, die nog onbereikt bleven. „In de meeste landen zijn dat juist de armsten, de meest verschovenen, de machtelozen, de onderdrukten".

Op de zendingsdagen wil men samen nadenken over de vragen die het thema stelt. Het kan een boeiend, bouwend en inspirerend gebeuren zijn.

Verder zijn er informatie- en gespreksgroepen over zending in de verschillende delen van de wereld, óók Nederland, terwijl zang en voorbede eveneens onmisbare elementen van de dagen zullen vormen.

De zendingsdagen zijn van 10.15-15.30 uur te:

Utrecht: Lucaskerk 2 oktober, ds R. J. v. d. Veen;

Leeuwarden: „De Fenix" 2 oktober, ds J. C. Baumfalk;

Etten-Leur: „De Baai" 9 oktober, ds R. J. v. d. Veen;

Voorburg: Christus Koning Kerk 9 oktober, prof. dr J. Verkuyl;

Hoogeveen: „De Tamboer" 16 oktober ds P. Bons;

Velsen-Noord: „De Schouw" 6 november meerdere sprekers.

Operatie Mobilisatie - een beweging in beweging

(Ingezonden)

Duizend jonge mensen, afkomstig uit meer dan 25 verschillende landen, werken samen om het evangelie te brengen naar de uithoeken van de wereld. Dat wat achttien jaar geleden begon met een scholier die christen werd, is nu uitgegroeid tot een wereldwijde beweging.

Ze komen uit Engeland, Schotland, Nederland, Duitsland, Zweden, Noorwegen, Finland, Amerika en vele andere landen. 's Zomers zijn ze zelfs met duizenden! In de afgelopen jaren hebben ze meer dan 250 miljoen stuks christelijke literatuur verspreid. De meest behoeftige landen ter wereld hebben ze als werkterrein gekozen. Onervaren jonge mensen met een minimum aan materiële hulpmiddelen, maar met een God die in hun behoeften voorziet.

Het begon allemaal met een achttienjarige Amerikaanse scholier die, samen met enkele vrienden, zijn kerstvakantie in Mexico doorbracht om daar het evangelie bekend te maken. Een groep ontstond, die na hun studies en met de in Mexico opgedane ervaring, naar Europa kwam.

Spanje was het eerste land waar ze begonnen te werken. Hier groeide de overtuiging dat in de hele wereld, in alle christelijke kerken, jonge mensen gemobiliseerd zouden moeten worden voor wereldevangelisatie. Zo werd Operatie Mobilisatie geboren! In de zomer van '62 kwamen 250 jongelui bij elkaar die samen ruim 20 miljoen traktaten verspreidden in vijf verschillende landen. Inmiddels zijn er zo verschillende zomers voorbij gegaan, en de honderden van 1962 werden duizenden in de jaren nadien.

Iedere zomer opnieuw worden er akties ondernomen. Tijdens de afgelopen zomervakantie zijn de 27 grootste steden van Noord-Frankrijk met het evangelie gekonfronteerd. Voor '76 staat Zuid-Frankrijk op het programma. Hetzelfde is reeds eerder in Italië gedaan. Als resultaat heeft zich daar een zelfstandig werk ontwikkeld onder de naam „Mobilitazione per Christo".

In de loop der jaren heeft het werk zich explosief ontwikkeld. Teams werken o.a. in Bangladesh, India, Iran, Sri Lanka, Turkije, Libanon, Israël, Oostenrijk, België, Frankrijk, Zweden, Nederland en Mexico. Bovendien is er sinds 1971 een totaal nieuwe taak bijgekomen: een schip. De 2300 ton metende MS ‚Logos', met zo'n 120 vrijwilligers aan boord. Het heeft tot nu toe voornamelijk dienst gedaan in de kustlanden van Z.O. Azië, waar het meer dan honderd havens bezocht heeft. Meer dan twee miljoen mensen zijn aan boord geweest! Op het ogenblik is het in het Middellandse Zeegebied. In oktober a.s. hoopt het ook een Nederlandse haven aan te doen.

Honderden Nederlanders hebben reeds de zegen ervaren van het deelnemen aan een zomer- of jaarprogramma. Duizenden hebben zich er biddend achter gesteld. Toch zijn nog veel christenen in Nederland niet bekend met dit werk van Operatie Mobilisatie. Een speciaal ‚OM-info-team' heeft daarom ten doel zoveel mogelijk informatie door te geven. Het verzorgt samenkomsten in kerken, kathechesatiegroepen, mannen- en vrouwenverenigingen, bijbelstudiegroepen, jeugdverenigingen en koffiebars. Hiervoor beschikt het o.a. over een informatieve dia-serie over het werk van de ‚Logos'.

Het adres is: Operatie Mobilisatie, Schreursvest 29, 3030-Heverlee, België. Telefonisch te benaderen op het nummer 09-32 16 23 48 05. Informatie en een inschrijfformulier voor de zomercampagne kunnen hier aangevraagd worden.

ROSJ HASJANA

Op 25 september is het volgens mijn agenda Israëlitisch Nieuwjaar. Het is „het begin van het jaar", zoals het in de taal van de synagoge heet. Dat is, zo zullen de Joodse kinderen zingen, de verjaardag van de wereld. Want op deze dag herdenkt Israël de schepping; de schepping van hemel en aarde.

Met deze Joodse nieuwjaarsdag is het vreemd gesteld; deze dag wordt namelijk gevierd op de eerste dag van de zevende maand. En dat gebeurt dan naar het oude voorschrift uit de wetten van Mozes.

Met andere woorden: de dag waarop de wereldschepping wordt herdacht is niet de eerste dag van het Joodse kalenderjaar.

Men telt niet vanaf de schepping. Als volk van God hebben zij een ander begin. Dat begin is de tijd van de uittocht uit Egypte, in de dagen waarin zij op weg werden gezet naar het beloofde land. Vanaf dat begin, jaarlijks met Pasen herdacht, tellen zij hun jaren. Het volksleven begon, toen de beloften voor een nieuwe toekomst werden gegeven. Voor het Godsvolk is de aandacht dus meer gericht op wat komen gaat dan op wat was, meer gericht op de toekomst dan op het verleden. En midden in het jaar, midden in de tijd die met beloften begon, wordt er dan aan de schepping gedacht en wordt de verjaardag van de wereld gevierd. Niet om toch nog even achterom te zien, veeleer om ook op deze dag aan de toekomst te denken. Want te weten dat men geschapen is betekent, dat men van toekomst weet. Omdat geschapen zijn niet is: ergens vandaan komen, geschapen zijn is naar iets toe leven!

Wie het Bijbelse scheppingsverhaal kent weet daarvan. De zes dagen van de schepping lopen uit op de zevende dag, de Sabbath, de dag van rust en vrede, waarop alles goed is. Naar die dag werkt de Schepper toe, die dag is de belofte van de schepping. En daarom is de verjaardag van de wereld een feestdag. Niet omdat de wereld weer een jaar ouder mocht worden, maar omdat deze wereld weer een jaar dichter bij haar volmaking mocht komen.

Het is een feestdag omdat het heden is besloten door verleden en toekomst. Achter ons is de Vader, die ons geschapen heeft en op weg heeft gezet - vóór ons is Zijn Rijk, de Sabbath, waarop alles goed zal wezen. Dat volmaakte einde heeft Israël nog niet bereikt en met hen leven wij in een onvolmaakt heden. Met de synagoge mogen wij van de kerk dan in een goed einde geloven en erop hopen.

De belofte van een goed einde lenigt geen nood en vult niet de gaten die in het leven vallen. Er is in het heden verdriet om lege plaatsen. Er is de boosheid van onze dagen. Onze schone dromen van een betere wereld blijken telkens weer luchtkastelen.

Als God echter als Schepper vóór ons is en als Voleinder na ons komt, dan omringt Hij ons van voren en van achteren, dan is Hij als een beschutting om ons heen vanaf het begin tot en met het einde. Om het in een bijbels beeld te zeggen: als God voor ons is en na ons komt dan zijn om ons Zijn eeuwige armen.

Het kan zijn, dat u liever andere armen om u heen wilde, armen die u voelt, armen die tastbaar zijn. Armen, die u door het heden heendragen. Het geloof in Gods beschutting verandert het heden niet. Dat is zo. Maar het geloof in een medeleven Gods geeft wel de moed om ons heden onder ogen te zien.

Omdat dit geloof ons de hoop geeft, dat het morgen beter zal gaan. Dat geloof vraagt verbeeldingskracht. Het heden geeft weinig hoop voor morgen. Maar woestijnen kunnen gaan bloeien door de verbeeldingskracht van het geloof. Want wie vandaag hoopt op morgen geeft die hoop gestalte door vandaag in te spelen op morgen. Anders gezegd: ons geloof, onze hoop vragen om een daad voor morgen.

De verjaardag van de wereld is geen feest om voldaan om te zien. Deze verjaardag herinnert ons er aan hoe het zijn moet en wezen zal. De schepping vieren is eigenlijk een beetje vooruit lopen op wat nog niet is. Of dat reëel is? Is het dan geen hopen tegen beter weten in? Voor ons, die zich Christenen noemen, heeft de hoop op beter dagen evenwel gestalte gekregen.

Wij geloven in Hem, die Gods beloften tot geschiedenis maakte: Jezus van Nazareth, de Messias. Door Hem weten wij, dat onze hoop een gegronde verwachting mag zijn. Door Hem wordt het einde goed, ook het einde van onze wereld. Deze werd immers geschapen om goed te worden? De hoop op deze goede aarde hebben wij niet uit onszelf: de Heer heeft ze ons gegeven.

Het is goed, dat het Israëlitisch Nieuwjaar ons nog eens herinnert aan de hoop, die wij mogen hebben. Want soms zouden wij, wanhopig, de moed verliezen. Dat doen wij niet, want onze hoop zal niet beschaamd worden. Daar staat de Heer zelf borg voor. Of om het te zeggen met de woorden, die tot de ziener Johannes werden gesproken en aan ons doorgegeven werden: „Weest niet bevreesd, Ik ben de Eerste en de Laatste, de Levende. Ik was dood en zie, Ik leef tot in alle eeuwigheden".

G. Boogaard

(Uit: Hadderach, maandblad van de Nederlandse Vereniging van Jesjoea Hammasjiach belijdende Joden)

VOORGANGERSVROUWENDAG

Op donderdag 14 oktober om 10.30 uur, bij mevr. M. Vegter, Wezenland 356, 10e etage te Deventer.
Gemakkelijk te bereiken met bus 4, vanaf het station, kwartierdienst, uitstappen 2e halte Wezenland, d.i. 2e flat.
Gastspreker ds Th. van der Laan.
Aanmelden bij de gastvrouw; tel. 05700-26919.
Namens allen die nu al meer dan twintig jaar geregeld komen, nodig ik iedereen uit,

A. Reiling-v.d. Molen

Vruchtdragers

Het was een heel mooie vijgeboom, daar even buiten Jeruzalem.
Hij zat dik in het blad en van een vijgeboom die dik in het blad zit mag verwacht worden dat er ook vruchten zijn.
Toen Jezus honger had en die vijgeboom zag, ging Hij naar die boom om zijn honger te stillen.
Maar vergeet het maar.
Véél blad, véél schijn... maar geen vrucht.
Die boom voldeed niet aan de taak waartoe hij gesteld was.
En dan laat Jezus die boom verdorren.

Denk aan Israël. In de tempel ontbrak het niet aan lofliederen en de offers werden heel nauwgezet op de gestelde tijden gebracht.
Voor het oog was alles dik in orde.
Maar het voornaamste ontbrak: de liefde tot en de gehoorzaamheid aan hun God was verre te zoeken.
Véél blad... maar géén vrucht.
Zo kan dus die vijgeboom een beeld zijn van een mensenleven. Maar dit hoeft niet zo te zijn. Er zijn andere mogelijkheden. Wanneer wij de niet te doorgronden rijke gave Gods aanvaarden en eenswillend willen zijn met Hem, dan mogen wij ook rekenen op de negenvoudige vrucht van de heilige Geest zoals zij staan opgetekend in Galaten 5 : 22.
Liefde - Blijdschap - Vrede - Lankmoedigheid - Vriendelijkheid - Goedheid - Trouw - Zachtmoedigheid - Zelfbeheersing.
Wanneer wij ons door genade gekochten en betaalden weten, dan hebben wij een opdracht.
Hij riep ons met onze gaven, onze talenten. Hij wil ze gebruiken. De wereld verwacht wat van ons. Een opdracht: Gered om te redden.

Hij verwacht vruchten.

Wilt gij gaan met lege handen? Zó uw Heiland tegemoet?
Zonder één verloste zondaar neer te leggen aan zijn voet?
Hij helpe ons ertoe.

Alkmaar J. Luik

Lezen en luisteren in Exodus

Zeker, de Israëlieten hadden wat vrolijker door de woestijn kunnen trekken, maar u weet niet wat het betekent met vrouw, kinderen en wie weet vee over hete zandvlakten te moeten lopen. En als ze niet gloeiend heet zijn ril je van de kou.

Drie dagen nadat ze de vijand dood op de oevers van de Schelfzee hebben zien liggen en Mozes' lied hebben gezongen, begint al de narigheid: geen drinkwater. En wat is mens en dier zonder water? Een poos later hebben ze ook niets meer te eten en bij sommigen hoort men: waren we maar in Egypte gebleven. Goed, God zorgt voor water, vòor brood, zelfs voor vlees. Maar met slaande trom en vliegend vaandel ging de tocht niet. Wat dat betreft lijken ze veel op ons. Er is altijd wel wat om over te jammeren.

We prijzen het geduld van Job, maar laten we Mozes niet vergeten. Hij is er soms ook onderdoor gegaan en dat hij later het beloofde land alleen maar van de berg Nebo af mocht overzien vindt zijn oorzaak in een misstap bij de wateren van Meriba. Hij begon te lijden onder de last, de spanningen. Hij kende God beter dan wie ook, hij wist dat God hem niet in de steek zou laten, maar evengoed, een mens is maar een mens.

Indertijd hebben we het niet gehad over het huwelijk dat Mozes sloot met een dochter van Jethro, de priester van Midian. Je vraagt je af wat voor priester hij dan was. Hij spreekt wel de taal van een gelovige, zoals uit het achttiende hoofdstuk blijkt. Deze Jethro nu legt een bezoek af bij zijn schoonzoon. Mozes heeft veel te vertellen en Jethro verheugt zich over wat hij hoort. 's Avonds houden ze met gasten ,een maaltijd voor het aangezicht van God'.

De dag daarop ziet Jethro wat voor een werk Mozes heeft te verzetten. Dat houdt geen mens vol. Van de morgen tot de avond staan mensen voor Mozes om hem allerlei zaken voor te leggen. Mozes zegt tegen z'n schoonvader, die dat hoofdschuddend aanziet, dat het zijn taak is om de mensen de wetten en wegen van God bekend te maken. Jethro zegt: Dit kun je niet doen. Jullie raken allemaal overstuur. En dan geeft hij Mozes de raad om te zien naar flinke, godvrezende, betrouwbare mannen, die winstbejag haten - het is alsof je Paulus aan Timoteüs ziet schrijven over ouderlingen en diakenen - en deze mannen moeten dan maar de kleinere rechtszaken overnemen, terwijl ze met de grotere bij hem moeten komen. Zo geven zij verlichting en dragen mee aan de verantwoordelijkheid. En de mensen hebben ook niet het gevoel dat ze op moeten schieten omdat er zoveel staan te wachten. Er kan tijd aan hen worden besteed. En Mozes, de man rijk aan inzicht, volgt de raad op.

Dit schijnt niet zo ingrijpend als een tocht over de bodem van de Schelfzee of als het verzamelen van manna en toch, want wat betekent het veel aandacht te hebben voor overbelasten en aandacht te willen geven aan stress-situaties waarin zoveel mensen door allerlei oorzaken verkeren.

Ik wilde dit mooi menselijk stukje niet aan uw aandacht laten ontsnappen. U hebt een voorganger. Hij is een doodgewone man. Je ziet het niet aan hem als hij je voorbij fietst of rijdt, dat hij dienaar der gemeente wil zijn. Het lukt hem niet altijd. Mozes kon ook driftig uit de hoek komen. U verwacht terecht dat hij tijd voor u heeft, geen uren natuurlijk en dat hij naar u luistert en dat hij u probeert te helpen. Misschien zit hij bij u maar hij denkt nog aan het huis dat hij een half uur geleden verliet; of aan de preek van de komende zondag; of aan de vergadering vanavond. Er zijn zoveel dingen die je in beslag kunnen nemen. Zit ik hier uw medelijden op te wekken? Nee, wel uw meeleven, uw meedragen, uw meewerken. Het is ondoenlijk voor één man om alles alleen op zijn schouders zijn hoofd, zijn hart te nemen. Hij moet het zelf niet willen. Wil hij het wel dan wens ik hem een schoonvader, een ouderling, die hem het advies van Jethro onder de ogen brengt. Zoals ik het hier probeerde te doen. Laat anderen ook rijk worden door het dragen van verantwoordelijkheden. De gemeente is geen orgel met één man op de bank, maar een heel muziekkorps.

Huizinga

OPWEKKING IN KENIA

Het Giryamaprojekt in Kenia, een evangelisatie-campagne van de baptisten in het Afrikaanse Kenia, resulteerde na de eerste drie weken reeds in de stichting van 26 nieuwe gemeenten met 319 dopelingen. Ongeveer 250 bekeerlingeen wachten er nog op gedoopt te worden.

Zendelingen van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) werken in deze campagne samen met inheemse voorgangers en evangelisten.

Wanje, behorende tot de Giryamastam, verklaarde: de mensen van mijn stam zijn nog veel ontvankelijker voor het evangelie dan we dachten.

Her-uitzenddienst echtpaar J. B. v. d. Veen zondag 5 september te Rotterdam-Centrum

Zondag 5 september jl. was het dan zover. Het jaar verlof was *te* snel voorbij gegaan, en er was nog zoveel te horen en uit te wisselen...

Zo waren we dan getuige van de heruitzending van de familie Van der Veen naar Kameroen. Het kerkgebouw waarin de dienst plaatsvond, was geheel gevuld; de dienst werd geleid door ds R. J. Voorhaar uit Eindhoven, de huidige voorzitter van de Unie Zendings Commissie.

Als thema stond centraal: Uit en tot liefde gezonden. Na een welkomst- en begroetingswoord werd gelezen uit Matth. 28, verzen 16-20 en Joh. 21 verzen 15-19. Hierna bracht ds J. van der Veen zelf de prediking naar aanleiding van de voorgelezen Schriftgedeelten.

Eerst de diep indringende vraag aan Petrus, tot driemaal toe: „Hebt gij mij lief?" Een ontroerende Gods Liefde, nadat een mens al vloekende had ontkend bij Hem te horen, doch een die, na intens berouw, tot de ontdekking komt: „Here, Gij weet alle dingen". En dan de opdracht: Weid mijn schapen. Om daarna stil te worden van die andere opdracht: Gaat gij dan heen! Maar dat staat vlak achter: Mij is gegeven *alle macht* in hemel en op aarde. Al je dat goed tot je laat doordringen, mensen, dat is om van te sidderen, aldus ds Van der Veen. Want dat wil nogal wat zeggen, *alle macht.* Ook in Libanon, Ierland, Afrika en Bangladesh. Zijn wij allen, in het geloof op deze uitspraak van de Heer heengegaan? Naar Rotterdam, of Utrecht, of naar onze buren, of naar Kameroen? Als wij *iets* gaan begrijpen van Gods eeuwige liefde voor een ontrouw mens, worden we bruikbaar voor Zijn opdracht: Uit en tot liefde gezonden.

Medewerking werd verleend door een zanggroep die Psalm 23 ten gehore bracht in eén nieuwe bewerking, terwijl de gemeente na elk couplet zong: Want mijn Herder is de Heer, nooit zal er mij iets ontbreken.

Er waren enkele korte woorden namens de gemeente Rotterdam-Centrum door zr Kooimans en br De Ruiter. Namens de N.B.V.B. door zr Metz-Onrust uit Delft, die haar woorden vergezeld liet gaan van enkele liefdeblijken.

Namens de Europese Bapisten Zending (E.B.M.) werd het woord gevoerd door ds Van der Laan.

Tenslotte dankte ds Van der Veen met enkele woorden, die, zoals hijzelf zei, zijn gevoelens niet konden vertolken, want hij moest eerst iets wegslikken.

Het was een fijne middag, waarin de Liefde centraal stond. Na de dienst was er gelegenheid tot het nemen van een persoonlijk afscheid. Koffie en broodjes stonden gereed, zodat niemand hongerig of dorstig naar huis hoefde te gaan.

Wij wensen de familie Van der Veen een gezegende arbeidsperiode toe en vragen allen hen in voorbede voortdurend te gedenken.

E. A. D.-P.

MEDEDELING

Ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek (tel. 05150-4300), die ingaande 1 november a.s. als algemeen sekretaris van de Unie voorganger in algemene dienst zal zijn, hoopt na genoemde datum zoveel als mogelijk is zondags de gemeenten te dienen.

Gemeenten die hem daartoe wensen uit te nodigen kunnen zich reeds nu (bij voorkeur schriftelijk; antwoordbriefkaart insluiten) met hem in verbinding stellen.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Den Helder, C. Molema, Makkum-Workum.

HULP AAN LIBANON UIT ISRAEL

Een nationaal interreligieus comité in Israël is begonnen met hulpverlening aan de slachtoffers van de Libanese burgeroorlog. Het comité is samengesteld uit Joden, Moslims en christenen. Namens de christenen van Israël heeft Marcus C. Reed, voorzitter van de Baptisten Conventie van Israël zitting in het comité. De baptisten van West-Jeruzalem zijn begonnen met het bijeenbrengen van geld en voedsel. Voorganger van deze gemeente, waarvan de leden van diverse nationaliteit zijn, is Robert L. Lindsay, zendeling van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA).

SBC-ZENDELINGEN TERUG IN OEGANDA

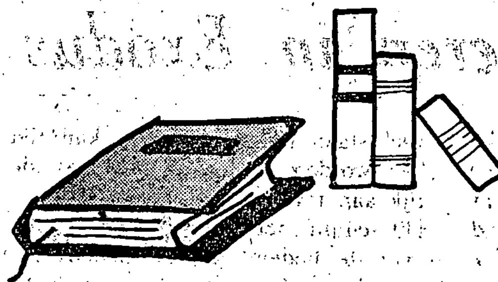
De drie zendingsechtparen van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) in Oeganda, die onlangs vanwege de politieke spanningen uitweken naar Kenia zijn nu weer op hun posten teruggekeerd. De zendelingen hebben intussen bericht, dat het werk van de gemeenten zich heeft uitgebreid en dat de belangstelling voor het evangelie in hoge mate is toegenomen.

A.V. LEEUWARDEN

Op de sluitingsdatum van aanmelding ontbraken de opgaven van ongeveer 20 gemeenten.

Wij verzoeken hen dringend háást te maken.

Dus invullen en inzenden aan: R. Reintsema, Zenegroen 241, Leeuwarden.

zondag	3 oktober	Psalm 119 : 169-176	Overvloeiend van lof
maandag	4 oktober	1 Samuël 8 : 1-22	Geef ons een koning
dinsdag	5 oktober	1 Samuël 9 : 1-27	Dit is de man
woensdag	6 oktober	1 Samuël 10 : 1-27	Er is niemand als hij
donderdag	7 oktober	1 Samuël 11 : 1-15	Wie niet uittrekt achter Saul
vrijdag	8 oktober	1 Samuël 12 : 1-25	Het testament van Samuël
zaterdag	9 oktober	Psalm 20	De ideale koning

gemeenteberichten

INTREDE Ds G. H. W. PFLAUM

Hoogezand - (A. A.). Na een vakante periode van bijna een jaar was het zondag 29 augustus voor de baptistengemeente Hoogezand een feestdag: ds G. H. W. Pflaum werd door de oud-voorganger ds C. Eijer in de morgendienst bevestigd. Vanuit 1 Kor. 4 vers 1-6 sprak ds Eijer ds Pflaum en de gemeente toe over de verhouding tussen de voorganger en de gemeente.

Deze dienst werd opgeluisterd door het jeugdkoor van de gemeente met een drietal schitterende liederen.

's Middags om drie uur was er in de Gereformeerde Vredeskerk in Gorecht een intrededienst. Ds Pflaum had als tekst gekozen Rom. 8 vers 31-38. Met deze geweldige woorden uit de bijbel over de zekerheid des geloofs sprak hij de plm. 400 aanwezige mensen toe. Na de prediking voerde een aantal sprekers het woord. Namens de eigen gemeente sprak br Brongers; namens de Unie ds Oldenburger; namens de Noordelijke Bond sprak ds Broertjes, die ds Pflaum met een mooie pluim in het midden van het boeket van noordelijke voorgangers vergeleek. Namens de zustergemeente Foxhol sprak br H. Hoppentocht de wens uit dat zij een vruchtbare samenwerking met ds Pflaum mochten hebben. Ds Duk sprak namens het konvent van kerken te Hoogezand. Namens de baptistengemeente Pernis sprak br Corporaal die ds Pflaum en de gemeente eenzelfde goede tijd toewenste als zij hadden in de afgelopen negen jaar. Ds Pflaum richtte zich daarna tot iedere spreker persoonlijk en bedankte hen, inhakend op hun tot hem en de gemeente gerichte woorden.

Medewerking werd tijdens de dienst verleend door het eigen zangkoor.

Na afloop was er gelegenheid voor de genodigden om samen met ds Pflaum en zijn vrouw een kopje koffie te drinken.

's Avonds was er in eigen kerk een ongedwongen ontmoetingsavond waarin men op soms ernstige, doch meestal geestige wijze de dominee en zijn gezin welkom heette en kennis liet maken met de verschillende verenigingen.

Tot slot van deze fijne en zegenrijke dag sprak ds Pflaum, mede namens zijn vrouw, een hartelijk dankwoord.

De baptistengemeente Hoogezand wil tevens langs deze weg van de gelegenheid gebruik maken om alle predikanten en sprekers, die ons in de afgelopen vakante periode met hun woord hebben gediend, hiervoor van harte bedanken.

TENTWEEK IN MUNTENDAM

Muntendam - (J.S.). De gemeente Muntendam mag terug zien op een gezegende tentweek die werd gehouden van 1 t/m 5 september. Het belangrijkste van deze tentweek was, dat God in ons midden was.

Het evangelie is zeer duidelijk in Muntendam verkondigd. Alle avonden werd begonnen met een bidstond. Deze bidstond werd niet erg druk bezocht, wat misschien te wijten was aan het vroege tijdstip. Gelukkig is de Heer niet aan tijd of plaats gebonden. De Heer wil gebeden worden, thuis, in de ziekenkamer, op een bidstond, enz. en zal dan ook onze gebeden verhoren.

Het doel van de tent was om ook die mensen, die niet gauw naar een kerk gaan, het evangelie te laten horen. Iedere avond werd er dan ook gezongen: „Laat het weer klinken door Muntendam heen, Jezus kan redden, ja Jezus alleen". Gods Geest was kenbaar in ons midden. De Heer heeft veel mensen naar de tent doen komen. Op de uitnodiging die werd gedaan, bleven enkelen achter voor een nagesprek; zij gaven hun leven in handen van de Heer en Heiland. Mede door deze bijeenkomsten zijn er enkele zusters, die om bijbeluitleg hebben gevraagd omtrent de doop. De bede van onze gemeente is, dat de Heer nog meer zegen wil geven.

Als kinderen Gods word je in zo'n tentweek echt versterkt in het geloof, en steeds opnieuw, word je erbij bepaald, dat God ons waarlijk lief heeft. En, als wij getrouw zijn, geeft Hij ons de kroon des levens. We hopen en vertrouwen, dat we binnenkort mogen berichten, dat we een doopdienst hebben gehad. Want de Heer wil meer geven, ook in Muntendam.

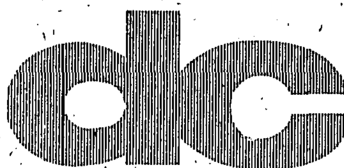
MEDEDELING

△ De sekretaris der baptistengemeente Dokkum br H. Wijma woont thans Wijlster 9, Dokkum. Het telefoonnummer is ongewijzigd.

BAPTISTEN IN INDONESIE

Het aantal baptistengemeenten in Indonesië is verleden jaar gegroeid van 122 tot 149. Het totale aantal leden daalde in dat jaar van 30.011 tot 27.031. Deze achteruitgang wordt verklaard door het feit dat 25 gemeenten, bekend als de Kerapatan Protestantse Gemeente van Indonesië en voortgekomen uit werk van de Canadese baptisten de naam baptist niet gebruiken. Deze gemeenten kunnen in de praktijk als baptistengemeenten worden beschouwd en de meesten van hun voorgangers zijn opgeleid aan het baptistenseminarium te Semarang.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Op zondag 19 september 1976 heeft onze broeder

BEREND HELWEG

zijn intrek genomen bij onze Heer.

Het was hem gegund de 75-jarige leeftijd te bereiken.

„Het woord is betrouwbaar: immers, indien wij met Hem gestorven zijn, zullen wij ook met Hem leven".
2 Tim. 2 : 11

Baptistengemeente Winschoten

Op zondag 5 september werd het oudste lid van onze gemeente in de ouderdom van 88 jaar door de Heer thuisgehaald, onze zuster

AALTJE HOVING

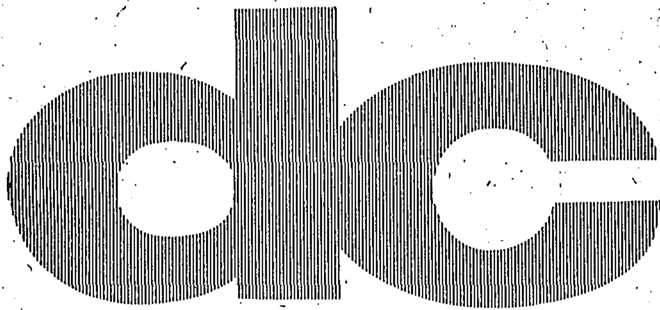
„Zalig zijn de doden die in de Here sterven".

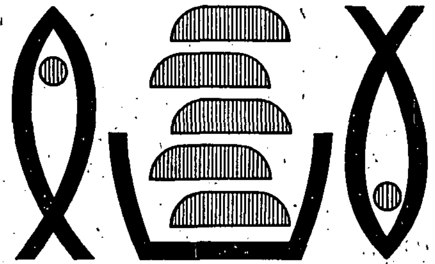
Baptistengemeente Makkum

De Heer nam tot Zich, onze broeder
CYRILL BEDNAR
in de leeftijd van 68 jaar.
De Heer trooste zijn vrouw.
Sneek, 22 september 1976
Baptistengemeente Sneek

POSTZEGELS VOOR DE ZENDING

Br K. Kuperus schrijft: Bij gezondheid hoop ik in Leeuwarden te zijn om de zegels die u gespaard hebt in ontvangst te nemen. De stand is nu ƒ 2.560,—. Laten we hopen dat het dit jaar ƒ 4.000,— wordt!
Nu, tot de AV in Leeuwarden!
Simsonstraat 5[1], Amsterdam

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 40 - 8 oktober 1976

Wie is er gewetenloos?

Er is in de laatste maanden in het openbare leven nogal eens gesproken en geschreven over het persoonlijke geweten. Minister Van Agt, van justitie, heeft bij verschillende gelegenheden publiekelijk bekend gemaakt ernstige gewetensmoeilijkheden te hebben ten aanzien van het intussen door de Tweede Kamer aanvaarde wetsontwerp inzake de legalisatie van de abortus provocatus; en ook de ar-fraktieleider, mr Aantjes - een, vinden wij, zeer respektabele politicus- heeft aan de vooravond van de laatste behandeling van de desbetreffende wetsontwerpen geappelleerd aan de gewetens van de christen-politici in niet-christelijke partijen om, omwille van het geweten, tégen het wetsontwerp van pvda en vvd te stemmen.

Wat is „geweten"?

Het is beide heren in het algemeen niet in dank afgenomen. Minister Van Agt werd verweten, dat hij zijn gewetensstrijd binnenskamers maar diende uit te vechten en mr Aantjes werd het vooral kwalijk genomen, dat hij het in zijn appèl deed voorkomen te willen heersen over de gewetens van anderen, daarbij de schijn wekkende in twijfel te trekken of niet-gelovigen wel een geweten hebben.
Uit deze en andere reakties blijkt wel hoe moeilijk het is om het begrip geweten te hanteren. Wat is dat eigenlijk, het geweten?
We zullen zelfs geen poging wagen om in het bestek van dit artikel het begrip „geweten" diepgaand te omschrijven. Daar voor is het te veel omvattend. Er zijn boeken over geschreven, en sommige wetenschap-beoefenaars - zowel in de theologie als daarbuiten - hebben hun doctorstitel behaald op een proefschrift over dit onderwerp.
Dat het méér dan een begrip maar een realiteit is, weten we. Gewetenloze mensen - in de strikte zin van dat woord - zijn er niet. Het funktioneert alleen telkens weer anders. Het is vaak groepsgebonden en ook persoongebonden.
Wat is het eigenlijk?
Is het de stem van God? Of, is het de echo van Gods stem? Is ons geweten onfeilbaar? Is geweten het laatste waaraan mensen gehoorzaamheid verschuldigd zijn, of het vóórlaatste?

Overtuiging èn oordeel tegelijk

Wat is geweten?
Je zou kunnen zeggen - zonder tegenspraak te verwachten - dat in het geweten het zedelijk oordeel van de mens kenbaar wordt gemaakt. Het woord duidt weliswaar op wéten, iets „verstandelijks", maar gaat boven het intellektualistische uit. Het is overtuiging èn oordeel tegelijk. Het oordeelt in ons - over goed en kwaad - en tegelijk óver ons.
Zowel in het Grieks als in het Latijn - waarin dikwijls de wortels liggen van ons begrippenmateriaal - duidt het woord op een tweeheid: syn-eidesis (Grieks), conscientia (Latijn), mede-weten. Ten aanzien van ons weten, kennen van goed en kwaad is er nóg een komponent. Kenners van onze taal zeggen dat die dubbele betrokkenheid ligt in de toevoeging *ge* bij *wéten*.

Als een monitor

Ons woord geweten komt, wat de bijbel betreft, alleen in het Nieuwe Tetament voor. Men zie de betreffende teksten na in een konkordantie. Telkens blijkt uit het verband waarin het woord gebruikt wordt, dat het geweten persoonlijk is en dat het een soort scherm is tussen God en mens, waarop onze gevoelens van schuld worden afgetekend; een soort monitor, zogezegd.
Dat scherm, die monitor werkt niet bij alle mensen gelijk. In dit verband kan een gedachte van Paulus dit nader illustreren:

> „Wat nu het eten van offervlees betreft, wij weten, dat er geen afgod in de wereld bestaat en dat er geen God is dan Eén. Want al zijn er zogenaamde goden, hetzij in de hemel, hetzij op aarde - en werkelijk zijn er geen goden in menigte en heren in menigte - voor ons, nochtans is er maar één God, de Vader, uit wie alle dingen zijn en tot wie wij zijn, en één Here Jezus Christus, door wie alle dingen zijn, en wij door Hem.
> Maar niet bij allen is die k e n n i s. Want sommigen, in hun geweten nog niet los van de afgod, eten (dit vlees) als afgodenoffer en hun geweten,

dat zwak is, wordt er door besmet" 1 Kor. 8 : 4/7.

Wie, wat is de komponent van ons geweten (= medeweten)?

Uit het citaat van Paulus kan blijken, dat het óók onze afkomst is, onze opvoeding, ons oude milieu. De heiden die tot het „christendom" is bekeerd is daarmee niet altijd tegelijk losgemaakt van zijn vroegere afgod(en). Die stem van het verleden blijft nog even meespreken.

Wie ermee opgevoed is, dat dit of dat zonde is kan later tot een ander inzicht komen maar het in het verleden geleerde blijft (dikwijls: altijd) oordelend aanwezig.

Ten aanzien van de verandering van inzicht inzake goed en kwaad speelt ook de omgeving van hier en nu een soms beslissende rol. Als steeds meer mensen, uit eigen omgeving en in wie men vertrouwen heeft, een bepaalde zaak gewoon en aanvaardbaar vinden, zal ook ons geweten zich er bij aanpassen.

Wie/wat is de komponent?

Het is niet waar, dat niet-gelovigen geen geweten hebben. De vraag is slechts wie, wat de komponent is van hun geweten (= medeweten). Die komponent kan, bijvoorbeeld, 'n humanistische levensbeschouwing zijn waarvoor men, ook als christenen, diep respekt dient te hebben.

De publicist Laurens ten Cate, een niet-gelovige, schreef dezer dagen in de Leeuwarder Courant (en o.i. terecht!) o.a.:

> „Aantjes maakte nog een fout. Hij deed net of ongelovigen geen geweten hebben. Dat is een vergissing. Er zijn duizenden voorbeelden te geven van het verschijnsel, dat ongelovigen hun geweten lieten spreken en daden afkeurden, die gelovigen wilden doen of hadden gedaan. Het is natuurlijk wel afschuwelijk, dat die gelovigen dan gelijk hadden".

Wees voorzichtig

Als christenen het woord geweten gebruiken en zich er op beroepen dienen zij zich vooral af te vragen Wie de komponent, de tweede - of eigenlijk: de Eerste - is in hun ge-weten.

Het christelijke geweten is pas dan een christelijk geweten, niet als de christelijke traditie er de komponent van is, of allerlei geijkte christelijke opvattingen aangaande goed en kwaad - die zijn zeer betrekkelijk gebleken ! - maar het Woord en de Geest van Hem die de Stem Gods in ons leven is. Nee, het christelijk geweten als zodanig is niet onfeilbaar. De stem van ons geweten is niet de stem van God maar - als het goed is - ,slechts' de reflexie van die Stem, de echo. We zullen onszelf - en niet de ander allereerst - voortdurend hebben te onderzoeken of wijzelf wel in het geloof zijn en die Stem goed verstaan.

v. D.

Zondagsschool is voor kinderen . . . !

„Zondagsschool is voor kinderen". Dat is de vanzelfsprekende opvatting bij ons, wanneer we aan het bijbelonderwijs aan kinderen op zondagmorgen denken.

De 27 deelnemers aan een studiereis van 9 tot 19 juli jl. aan de Zuidelijke baptisten in Nashville, Tennesee (USA) konden zich van het tegendeel overtuigen en van de onvermoede evangelisatie-mogelijkheden die aanwezig zijn in goed geprogrammeerde bijbelstudie voor oudere leeftijdsgroepen, die zich richt op geestelijke groei, zowel persoonlijk als gemeentelijk.

Het reisgezelschap bestond uit zusters en broeders van de Bond van Evangelische Vrijkerkelijke gemeenten en van de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten. De leiding berustte bij dr Günter Wieske uit Bad Homburg. (Gasten van dit Duitse gezelschap waren ds R. Reiling, evangelisatie-predikant te Dordrecht en Sida Hodoroaba uit Parijs; - red.).

De gesprekspartners

Als gastheren traden op de belangrijkste takken van arbeid van de Zuidelijke baptisten: de Sunday School Board (de afdelingling zondagsschoolwerk) in Nashville, de Foreign Mission Board (de afdeling buitenlandse zending) in Richmond en Home Mission Board (de afdeling binnenlandse zending) te Atlanta. Zij lieten ons delen in de rijke ervaring die door hen werd opgedaan in de opbouw der gemeenten door duidelijk bijbels onderwijs.

De „Sunday School Board"

„Ik had vijf akademische titels, maar had er geen idee van hoe men een gemeente bouwt", zei dr G. C. Cothen, de president van deze in 1891 gestichte organisatie die vandaag de dag 1400 mensen in dienst heeft, waarvan bijna 900 in Nashville. Zijn afdeling houdt zich vooral bezig met de her-uitgave van boeken en lektuur voor de aangesloten gemeenten.

Onder het woord ‚zondagsschool' verstaat men in Amerika alle gemeentelijk bijbelonderricht voor alle leeftijdsgroepen (peuter- en kleuterleeftijd, kinderen, jongeren, volwassenen en senioren). Dat werk vindt hoofdzakelijk op de zondagmorgen plaats, voor of na de kerkdienst. Ongeveer 70% van alle gemeenteleden neemt er aan deel.

Het doel

De zondagsschool heeft twee doeleinden:

1. de uitnodiging tot en de bekering van niet-gelovigen, en

2. de geestelijke groei van de gelovigen.

„Dat de zondagsschool in Amerika het belangrijke evangelistisch instrument van de gemeente is, daarvan hadden we geen idee", verklaarde men herhaaldelijk tegenover de mensen van het reisgezelschap. Net als in Europa is het ook in Amerika moeilijk vreemden in de kerkdienst te krijgen. De mensen zijn echter veel opener als men ze voor een bijbelstudiegroep uitnodigt. Daar gaat het informeel toe, en toch wordt de Boodschap er verkondigd.

„Veel mensen komen op die manier tot een beslissing voor Jezus", zei B. C. Powers die ons bezoek aan Nashville zeer uitvoerig had voorbereid.

„De Bond van de Zuidelijke baptisten is van ongeveer 2 miljoen leden in 1910 gegroeid tot zijn huidige grootte van 12.7 miljoen leden, omdat bijbelstudie in de arbeid centraal staat. Wij geloven, dat dit de juiste bijbelse weg is, overeenkomstig Handelingen 2, 42 en God Zelf heeft dit bevestigd", verklaarde dr Cothen. „Wij zien dan ook een samenhang tussen de stagnatie van de gemeenten in Europa en het ontbreken van sterke impulsen voor bijbelonderricht. Het gemeenteleven in Europa is te, zeer opgebouwd rondom de zondagse prediking en verwaarloost, naar onze mening, te veel het bijbelstudiegroepenwerk".

De resultaten

De leden van het reisgezelschap hadden uitvoerig de gelegenheid het werk van de zondagsschoolklassen op zondag zelf te zien. Hoewel we op bezoek waren tijdens het hoogseizoen van de Amerikaanse vakantietijd waren er, bijvoorbeeld, op zondagmorgen in First Baptist Church van Nashville rond de 900 mensen van alle leeftijden in hun zondagsschoolgroepen. Op die zondagmorgen was het aantal mensen dat in de daarop aansluitende kerkdienst aanwezig was ongeveer 1200.

Wat zijn de resultaten van deze arbeid? Allereerst moet hier de gemeenschap genoemd worden. Vooral in grotere gemeenten moeten de leden een kleine groep hebben waar ze zich thuis voelen. Daar ontstaan de vriendschappen, daar vindt men hulp, bemoediging, liefde en steun. Verder vindt men in zo'n groep gelegenheid te dienen en elkaar erop te wijzen. De zondagsschoolgroepen nemen bepaalde diensten van de gemeente over: diakonale diensten, het huisbezoek en de opdracht om uit te nodigen. Dat wat de bijbel leert wordt hier in de daad vertaald.

Ten derde, de groep voedt op tot getuigen. De leden delen elkaar mee wat Jezus in hun leven doet en hoe Hij het doet. Vreemden worden meegenomen en leren er nieuwe vrienden kennen. Ze kiezen voor Jezus zonder nog dadelijk de kerkdienst te bezoeken.

Andere resultaten van dit werk worden gevonden in die groepen waar iedereen met zijn problemen voor de dag kan komen; waar de bijbel in direkt verband gebracht wordt met het leven van elke dag; waar

beginnelingen stap voor stap tot geestelijke rijpheid groeien en de eigen opdrcht leren kennen en op zich nemen.

A. V. Weshburn, een van de direkteuren van de Sunday School Board zei ons: „We hebben iedere keer gekonstateerd dat daar waar het zondagsschoolwerk niet meer groeit ook de gemeente ophoudt te groeien. We kunnen de direkte samenhang ervan niet overzien. Het zijn geestelijke samenhangen".

De hulpmiddelen.

Het is wel duidelijk, dat dit soort gemeentewerk goed en degelijk materiaal nodig heeft om echt effektief te zijn. Met 't oog hierop publicieert de Sunday School Board elk kwartaal 'n werkcahier voor iedere leeftijdsgroep, dat de te geven lessen voor iedere zondag voorbereidt, voorzien van heldere vragen en konklusies. We konden ons ervan overtuigen met hoeveel zorgvuldigheid dit materiaal werd voorbereid. Gerhard Hörster, rector van een seminarium (uit het Duitse gezelschap; - red.) zei hiervan: „Ik ben er erg van onder de indruk met hoeveel diepgang hier theologisch en echt op de werkelijkheid betrokken, paedagogisch en redaktioneel zorgvuldig, gewerkt wordt. Van deze manier van werken kunnen we veel leren".

De keus voor de zondagsschoollessen is of georiënteerd op een tekst of op een thema. Op de voorgrond staan belangrijke themata en het bekend maken met de voornaamste delen van de gehele bijbel. De manier waarop alles geboden wordt is indringend, goed te begrijpen en overzichtelijk.

Naast dit werk ziet de Sunday School Board een van zijn belangrijkste opdrachten liggen in voortdurende vorming van zondagsschoolleiders en -leidsters. „Als de gemeenten alleen gelaten zouden worden, zou er niet veel zondagsschoolwerk en bijbelstudie bijven", meende J. E. Fitch, een van de mensen die aan het Duitse gezelschap in Nashville als „verzorger" was toegevoegd. Daarom zendt de Sunday School Board zijn medewerkers de gemeenten in om plaatselijk hulp te bieden waar dit gewenst wordt. In twee eigen vormingscentra worden kursussen en seminar's gehouden. Steeds weer wordt op de „sleutelrol" gewezen die de voorgangers hebben ten aanzien van de invoering en het in stand houden van de zondagsschoolarbeid voor alle leeftijdsgroepen. Als zij zich passief opstellen zullen ook de gemeenteleden het doen; als zij voortgaan zal de gemeente hen volgen.

Samenvatting

We waren ervan onder de indruk hoe hier geestelijk gemotiveerde mannen overtuigd waren van hun taak, om de bijbel als het allereerste fundament van het leven van de gelovige en de niet-gelovige dichter bij te brengen. De resultaten van hun arbeid zijn zeer bemoedigend. Mensen komen tot het geloof in Jezus; anderen groeien in het geloof en beginnen ermee hun taak in gemeente en wereld duidelijker te zien en op zich te nemen. Door dit werk groeien de gemeenten omdat God deze arbeid kennelijk bevestigt als bijbelse weg en opdracht.

De deelnemers van het reisgezelschap zullen nu wel hun Bonden en gemeenten over hun ervaringen informeren en wegen zoeken om dat wat gezien werd ook bij ons te vertalen in de daad. Het is duidelijk, dat hier een weg gegaan kan worden die ons in onze gemeentearbeid vooruit helpt. Dat zal tengevolge hebben, dat er zowel bij de leidende broeders als in de gemeenten veel bezinning moet plaatsvinden en misschien zelfs een wijziging in het stellen van de belangrijkste taken van de gemeente. Aan het voorbeeld van onze Amerikaanse broeders en zusters kunnen we zien wat de resultaten zullen zijn.

De leden van het reisgezelschap hebben vele andere indrukken mee naar huis genomen: de hartelijke, open gastvrijheid in Amerika, het levendige gemeenteleven, de doordringing van het alledaagse leven van een christendom, dat erg reëel is, de natuurlijke bereidheid van de Amerikaanse broeders en zusters om te getuigen.

Ook het bezoek aan de afdelingen buitenlandse- en binnenlandse zending hebben blijvende indrukken nagelaten. Het werken met alle technische middelen en mogelijkheden, om de weg voor het evangelie te bereiden heeft de Duitse broeders en zusters erg aangesproken.

Achter al deze arbeid staat de offervaardigheid van vele duizenden plaatselijke gemeenten. P. W. Routh, uitvoerend sekretaris van de Bond van Zuidelijke baptisten zei in dit verband: „Wij houden niet zo erg vast aan de zogenaamde onafhankelijkheid van de plaatselijke gemeente. Wij geloven meer in de wederkerige afhankelijkheid van de gemeente om al de grote taken te vervullen, die God ons gesteld heeft en die geen gemeente alleen kan doen".

Eberhard Schnepper
(Die Gemeinde, 3 oktober 1976)

BRAZILIAANSE BAPTISTEN ZENDEN MEER ZENDELINGEN NAAR PORTUGAL

De zendingsraad van de Braziliaanse Baptistenkonventie heeft in de afgelopen tijd opnieuw zendelingen gezonden naar o.a. de Azoren (Portugees gebied) en Portugal.

De eerste baptistenzendeling vanuit Brazilië, waar de voertaal Portugees is, arriveerde in november 1974 op de Azoren. Sindsdien zijn twee gemeenten en twee evangelisatieposten tot stand gekomen.

Op het ogenblik werken twee zendingsechtparen in Portugal en twee echtparen en twee ongehuwden op de Azoren.

Onze hulp...

In Jesaja 36 en 37 vindt u een interessant verhaal.
Sanherib laat Jeruzalem belegeren door de maarschalk uit Lachis en koning Hizkia met zijn aanhangers bevinden zich in een levensgevaarlijke situatie.
Het gevaar wordt des te scherper gevoeld, dank zij de uitdagende, godslasterlijke uitdaging van de maarschalk: „Vertrouw niet op jullie God en laat je koning je niets wijs maken.
Geen enkele god heeft zijn volk tegen Sanheribs macht kunnen

P

beschermen; jullie God zal het ook niet kunnen... Geef je liever over en vertrouw op de barmhartigheid van Sanherib inplaats op die van je God"...
In uiterste nood brengt Hizkia alles bij zijn God.
Zal Hij kunnen redden?
Zal Hij zijn lasteraars van antwoord weten te dienen?
Dan komt Jesaja het antwoord Gods brengen.
God zal Jeruzalem beschermen en Sanherib zal sterven.
U kunt zelf lezen of Gods belofte in vervulling is gegaan...
Is een toepassing voor vandaag nog nodig?
De anti-goddelijke machten in onze wereld zijn sterk en roepen luid.
Zij die nog op God vertrouwen en alleen willen handelen in gehoorzaamheid aan zijn wil, worden voor dwaas uitgekreten.
God is dood, Hij reageert niet op de gebeden van zijn aanhangers.
Zoek je toevlucht bij de goden van deze tijd: het „gezond" verstand, eigen belangen en inzichten, geven en nemen.
Wees niet te principieel...
Maar Gods kinderen zoeken hun hulp desalniettemin boven.
„Onze hulp is in de naam des Heren!"
„Zij worden niet beschaamd, die op Uw goedheid bouwen".

cvw

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

☆ *Bijna 100 jaar geleden is de gemeente te VRIESCHELOO ontstaan uit evangelisatie-arbeid van de gemeente in Ihren, Duitsland. Het kontakt tussen beide gemeenten is weliswaar altijd blijven bestaan maar de laatste tijd wel verstevigd. De koren van de beide gemeenten, bijvoorbeeld, komen eens per jaar bij elkaar op bezoek. Onlangs was het koor van Ihren op bezoek in Vriescheloo; het werkte mee aan de morgendienst, er was een gezamenlijke koffietafel met de leden van het Vrieschelose koor en 's avonds werkten de Duitse zangers en zangeressen mee aan een evangelisatie-avond.*

☆ De gemeente in AMSTERDAM-WEST heeft in september op drie woensdagavonden een soort „pastorale training" gehouden voor allen die pastoraal werk doen. De andere hoofdstedelijke gemeenten, centrum en noord, werden tot deelneming eveneens uitgenodigd.

☆ *Het zang- en muziekgroepje Jubilate van de gemeente in DEVENTER is opgeheven. De leidster ervan moest iedere keer van „ver" komen, hetgeen op de duur bezwaarlijk werd. Het saldo van de kas werd gestort in het orgelfonds, „zodat wij - schrijft iemand van de groep - toch enigszins muzikale medewerking verlenen als t.z.t. het nieuwe orgel er is".*

☆ Schreven we in de vorige aflevering van deze rubriek, dat we het gemeenteblad van NIEUW BUINEN, dat nu zelfstandig een blad uitgeeft, nog niet hadden ontvangen, we kunnen nu melden dat het gekomen is! Het heet ook De Schakel, zoals het blad dat de beide andere Knaolster gemeenten samen doen verschijnen. En om er toch iets uit door te geven: voor de keuken van de kerk wordt een kleine koelkast gevraagd, om de koffiemelk van de verenigingen goed te houden.

☆ *Een tijdje geleden werd in ons weekblad bericht, dat de baptistengemeente te DORDRECHT de beschikking zou krijgen over de (hervormde) Noorderkerk. Reeds geruime tijd werden in deze kerk de diensten gehouden. Intussen begrijpen we uit een mededeling in het Dordtse gemeenteblad, dat het nog onzeker is of dit wel zo zal blijven. Dezer dagen zou de hervormde kerkvoogdij erover beslissen.*

☆ In IJMUIDEN, in de Elon-kapel, werd dezer weken gewerkt aan een verbeterde geluidsinstallatie. De ringleiding, voor gehoorgestoorden, zal van betere kwaliteit worden, terwijl er tevens een „studioruimte" - zo mag je het met enige fantasie toch wel noemen - zal worden ingericht voor bandopnamen.

☆ *In afwachting van de realisering van nieuwbouw en verbouwingsplannen in VEENDAM is men intussen toch maar begonnen met allerlei opknapwerkzaamheden aan kerk en kosterij. Zoals in zoveel gemeenten gebeurde dit onderhoudswerk ook in Veendam door vrijwilligers die er vele vrije zaterdagen en avonduren voor opgeofferd hebben. Ook het materiaal werd belangeloos ter beschkking gesteld.*

☆ In november zal het alweer tien jaar geleden zijn, dat 't Venster, het centrum van de baptistengemeente in WINSCHOTEN, in gebruik werd genomen. Dit jubileum wil men vieren; er is een een voorbereidingskommissie voor benoemd.

☆ *Het gebeurt nog niet in veel van onze gemeenten - wel in de „grote" kerken - maar ook in EMMEN is men nu in een bepaalde wijk begonnen met „groot huisbezoek".*
Zes tot acht gezinnen komen ten huize van een van hen bijeen. Voorganger of één der ouderlingen is eveneens aanwezig. „We hopen dat dit zal meewerken tot een hechtere gemeenschap in onze gemeente", schrijft de Gemeentebode.
Nog een ander bericht uit Emmen: in de afgelopen weken was het echtpaar Schouten in Israël. Op zichzelf niets bijzonders, want er gaan nogal wat mensen naar Israël tegenwoordig. Het bijzondere was, dat Emmens pastor er deze keer ook zijn verjaardag vierde.

☆ De afbouw van het nieuwe kerkorgel in LEEUWARDEN nadert zijn voltooiing. Men hoopt, dat het in oktober „speelklaar" zal zijn. De plaatsing van het nieuwe orgel - het stond eerder in een grote kerk in Rotterdam - betekende ook enkele bouwkundige voorzieningen waarop eigenlijk niet gerekend was. Voor deze extra kosten worden nog wat extra giften gevraagd!

☆ *De gemeente in ROTTERDAM-ZUID is van plan om - via het Uniebureau is het kontakt gelegd - een speciale band te gaan onderhouden met een Engelse baptistengemeente. Het betreft de gemeente te Southend on Sea, aan de Noordelijke Theemsoever. Het lijkt ons een goede zaak te zijn, zo met een zustergemeente in het buitenland nauwere relaties te hebben.*

☆ In de afgelopen zomer was het 25 jaar geleden, dat een klein groepje baptisten met de arbeid in HOOGEVEEN begon. Als herinnering aan die start drukte De Schakel de advertentie en het kranteverslag van deze gebeurtenis - gefotokopieerd - nog eens af.

☆ *Bij ons in de gemeente, in 1911. Uit de notulen van een huishoudelijke gemeentevergadering in TWEEDE EXLOERMOND: Punt 4. Vindt de Gemeente het goed aan brs. die niet met ons in Gemeenteverband zijn, onze doopkleeren te leenen? Na eenige toelichting door de voorzitter (ds. J. Huizinga) en ernstige waarschuwing voor zekere Secten die er op uit zijn juist uit onze Gemeente uit te voeren in hun verband, wordt met meerderheid van stemmen besloten zulks niet te doen. - Aldus Gemeenteleven van juli/augustus 1976.*

☆ De bouwplannen die men in VRIESCHELOO had gaan door. Dat wisten we al uit een bericht dat onlangs in DC verscheen. De uitslag van de schriftelijk gehouden stemming over deze plannen was een overweldigend „ja". In De Klopper, waaraan we bovenstaande ontlenen, staat ook dat sommigen van de tegenstemmers desondanks financiële toezeggingen deden! Overigens, voor het eerste jaar kwam aan toezeggingen binnen een bedrag van ruim 20.000 gulden. En dat voor een gemeente van, zeg, honderd leden!

☆ *In MUSSELKANAAL voerde de jeugd in een van de diensten onlangs een „presentatiespel" op, waaraan werd meegedaan door vertegenwoordigers van alle verenigingen. Het motto van de dag was: sámen doen. Hoe het spel precies in elkaar zat weten we niet, wel dat aan het eind ervan iedere deelnemer een letter toonde waarmee tenslotte de zin: Gods medewerkers zijt gij! gevormd werd. Aan de dienst voorafgaand was er op het kerkplein een enquête gehouden onder de kerkgangers, om te onderzoeken welke verwachtingen men had van het komende seizoen. De uitslag werd reeds tijdens de dienst meegedeeld.*

☆ „Op de hoogte", het gemeenteblad van HAULERWIJK houdt zijn lezers inderdaad op de hoogte van het reilen en zeilen van de gemeente: Zo lazen we, dat er een orgelfonds is gesticht - waaraan Zusterhulp al een belangrijke financiële stoot had gegeven! - en dat een kommissie reeds nu zal gaan uitzien welk orgel

het geschiktst is. Verder, dat er extra ramen in het kerkgebouw aangebracht zullen worden omdat de glas-in-lood-ramen erg tochten. Het geld voor deze en andere bouwkundige verbeteringen was al gereserveerd.

☆ *Het nieuwe kerkgebouw van de gemeente DRACHTEN-ELIM is intussen al een jaar in gebruik. Het was een „voorlopig" gebruik, want in het afgelopen jaar moesten nog allerlei voorzieningen worden getroffen: een jeugdzaal met konsistorie, toiletten, kleedkamers en een keuken. Nu moet de laatste fase nog voltooid worden: de uitbreiding van de kerkruimte, de bouw van een doopvont en het liturgisch centrum.*

☆ Na Sneek besloot nu ook de gemeente HARLINGEN centrale verwarming aan te laten leggen in het gemeentecentrum. Men gaat er een extra geldinzameling voor houden, hetgeen des te opvallender is omdat eerder dit jaar al een extra beroep op de gemeente werd gedaan voor de aanschaf van een nieuw orgel en geluidsinstallatie. Voor de cv zijn intussen al mooie bedragen binnen gekomen!

☆ *De gemeente in ASSEN kan voor alle aktiviteiten gebruik maken van de doopsgezinde kerk. Toch voelt men de behoefte om op den duur in het bezit te komen van een eigen centrum. Dezer dagen zijn vragenformulieren uitgereikt betreffende deze plannen. Reeds geruime tijd staat in de kerk een soort „spaarkerkje" waarin men bijdragen kan deponeren die het basiskapitaal moeten vormen voor de nieuwbouw.*

☆ In verband met opknapwerkzaamheden in en aan het kerkgebouw worden de diensten van de gemeente in NIEUW WEERDINGE op het ogenblik gehouden in het jeugdgebouw, dat onlangs ook al helemaal werd opgeknapt. De kerk zelf moet van binnen, inklusief de zoldering, worden opgeverfd en daarvoor moeten er steigers geplaatst worden.

☆ *Voortdurend blijkt toch wel, dat we als baptistengemeenten tot het kongregationalistische kerktype behoren. Dat wil zeggen: de gemeentevergadering heeft het laatste woord. In GRONINGEN-NOORD werd de wens geuit méér gemeentevergaderingen te houden. Die éne vergadering per jaar die jaarvergadering wordt genoemd en nog een vergadering om de Unie-AV te behandelen - doorgaans (overal) slecht bezocht - is te weinig. De raad van Groningen-Noord heeft, uiteraard, geen bezwaar tegen meer gemeentevergaderingen, „maar dan moet er wel iets goeds en belangrijks aan de orde zijn, waarover heel de gemeente moet beslissen of nadenken". Van persoonlijker aard: op 15 oktober a.s. wordt in De Vuursteen het 30-jarig huwelijks- en ambtsjubileum van het voorgangersechtpaar Broertjes gevierd.*

☆ Dezer dagen wordt in DELFZIJL een gemeentevergadering gehouden waar naast de bespreking van de AV-agenda o.a. ook het voorstel behandeld wordt om, bij wijze van proef voor één jaar, de kollekten in de dienst af te schaffen. De vaste bijdragen moeten dan in elk geval verhoogd worden. „Voor mensen die toch iets willen geven, bv. gasten en vrienden, bestaat de mogelijkheid om bij de uitgang hun bijdrage in de kollekteschaal te doen". In hetzelfde nummer van Vaart - zo heet het gemeenteblad van Delfzijl - lazen we ook, dat ds H. van der Werf, wiens komst door ernstige ziekte in elk geval werd vertraagd, nu eind november zijn intrede zal doen. En dat is een bericht waarover elk zich verheugt!

☆ *De veelkleurige betrokkenheid van onze mensen bij de voortgang van het evangelie in de wereld kan blijken uit de verschillende opleidingstypen die door jonge leden van de gemeente in HARDERWIJK werden gekozen: één meisje gaat dezer dagen naar een Bijbelschool in Engeland; één meisje studeert theologie aan de Rijksuniversiteit van Utrecht en aan ons seminarium De Vinkenhof, een zuster en een broeder volgen de zaterdagkursus van De Vinkenhof, één meisje kwam juist gereed met haar studie aan het bijbelinstituut in België en één broeder gaat naar de Bijbelschool in Doorn ....*

v. D.

WERELDOMROEP-NEDERLAND ZENDT DIENST VAN BAPTISTEN-GEMEENTE GRONINGEN-ZUID UIT

We maken de lezers in het buitenland, waar ook ter wereld, en zeelieden er reeds nu op attent, dat Wereldomroep-Nederland zondag 7 november a.s. de ochtenddienst van de baptistengemeente Groningen-Zuid per radio zal uitzenden.
Voorganger in deze dienst zal zijn ds J. A. Brandsma, de plaatselijke voorganger.

Gastrecht avondmaal

Zoals in meerdere gemeenten werd ook in de gemeente te Veendam gesproken over „gastrecht" bij het avondmaal. In de rubriek „Bij ons in de gemeente" maakten we daarvan reeds melding. In Gemeentecentrum, het kontaktblad van de baptistengemeente van Veendam, lazen we nu dat men er onlangs op een gemeentevergadering tot de volgende beslissing is gekomen:

„Dit gastrecht kan op verzoek worden verleend aan:

- *hen, die belijdende leden van een ander kerkgenootschap zijn.*
- *hen, die vanwege andere redenen dan uitsluiting door schuld, hun vroegere kerkgenootschap hebben verlaten en bij ons een geestelijk onderdak zoeken.*
- *indien hun persoonlijke geloofsbelijdebijbel leert over de te wandelen weg tot behoud".*

Verder wordt in het berichtje nog aangetekend:

„Indien u zich, als niet-lid van onze gemeente tot de hierboven genoemde gelovigen wilt rekenen, kunt u naar aanleiding van deze beslissing thans een verzoek richten tot de voorganger of tot de raad om deelname aan het avondmaal. Dus op verzoek. De namen van de als gast deelnemende broeders en zusters moeten nl. vóór de avondmaalsviering bij de raad der gemeente bekend zijn. Indien u regelmatig aan het avondmaal wilt deelnemen dient u ermee in te stemmen, dat u jaarlijks bezoek van voorganger of ouderlingen ontvangt om deze zaak door te spreken.
Voor incidentele (eenmalige) deelname kunnen zo nodig leden van de gemeente een gast vóór de aanvang van de dienst bij de raad aanmelden. Dit geldt uiteraard niet voor leden van zustergemeenten".

DOOR GOED EN KWAAD GERUCHT

In „Korte schets van het ontstaan en de ontwikkeling van de Baptisten Gemeente Stadskanaal" van dr G. Bosscha Erdbrink wordt uit de „Rapporten van de Gouverneur in de Provinciën" het volgende aangehaald:

„. . . . dat de afgezette predikant der Hervormden, Dr. Johannes Elias Feisser, die bij de Afgescheiden Gemeente te Gasselternijveen het leeraarsambt waarneemt, in overeenstemming met zijne leerstellingen den doop of herdoop van volwassenen bij onderdompeling, gezegd wordt toe te dienen, en dat alzoo eenige leden dier gemeente in een stroomend water 's nachts of 's morgens vroeg, naakt en met een riem om het lijf tegen 't gevaar van verdrinken, door de driewerf herhaalde onderdompeling onder uitspreking der doopwoorden zouden zijn gedoopt geworden.
Omtrent deze handelingen is echter niets ter mijner kennis gekoomen, dat dezelve eenige aanleiding tot stoornis der rust hebben teweeg gebracht.
De geestdrift die vroeger voor de leerstellingen van dien heer Feisser bestond schijnt aanmerkelijk te bedaaren, daar de Afgescheiden Gemeente te Gasselternijveen slechts 12 leden telt, die onder het ressort der burgerlijke gemeente thuis behooren, zijnde 41 minder dan op 10 januari 1845".

———

Bovenstaande lazen we in De Schakel, gemeenteblad van de baptistengemeente Stadskanaal-Noord en Stadskanaal-Zuid.

Lezen en luisteren in Exodus

Wat goed dat er wetten zijn, al is het wel jammer dat ze er moeten zijn. Daar zonder zou de gemeenschap, het gezelschap der mensen reeds lang in een onvoorstelbare chaos terecht gekomen zijn, zo er niet al lang in omgekomen. Het simpelste maar zeer duidelijke voorbeeld vinden we in het verkeer op de weg. Gebodsen verbodsborden houden ons in het rechte spoor. Die ze negeert sterft èn laat sterven. De wet laat ons weten hoe we hebben te handelen, te verkeren. Dat zeggende gaan we er van uit dat de wetten goed zijn, ook al zijn ze opgesteld door mensen, die onvolmaakt zijn, tekort schietend en overtredend. Dat geeft ruimte aan de gedachte dat de mens in zich weet heeft van het goede en ware maar tegelijkertijd tot de konklusie moet komen dat hij nu eens rechts, dan links afwijkt van de witte lijn. Dat er dus voortdurend een spanningsveld in hem aanwezig is. Hij ligt met zichzelf overhoop.

Ik heb nog nooit het wetboek der Nederlanden gezien. Ik neem aan dat het een hele bibliotheek is. Geworden is, want oude wetten moeten worden bijgewerkt en ononderbroken neemt de kamer nieuwe wetten aan, die binnen korte tijd weer korrekties nodig hebben. Tien woorden worden de tien geboden wel genoemd die in Ex. 20 zijn vermeld. Wat daar staat kan op een agendablaadje. De meest fundamentele voorschriften worden daar gegeven. Hoe de Israëliet zich tegenover God moet gedragen en tegenover de naaste, de medemens. Jezus vat alles samen in: Hoor, Israël, de Here, onze God, de Here is één, en gij zult de Here, uw God, liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uw kracht. Het tweede is dit: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Een ander gebod, groter dan deze, bestaat niet.

Het is niet de bedoeling dat ik met u ga praten over wat onze broeder Paulus wel allemaal in verband met de wet gedacht en geschreven heeft. Het is indringend en indrukwekkend. In Rom. 7 en Gal. 3 kunt u veel vinden over de wet, de betekenis, de werking en uitwerking. Paulus kan geen kant meer uit met zichzelf. De wet doodt hem. Dat wil zeggen: hij sterft aan die wet, die goed is. Die wet drijft hem naar Jezus Christus. Er is maar één uitweg: geloof in het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

Onder huiveringwekkende gebeurtenissen ontvangt Mozes de tien geboden van de heilige God. Voor wat daar gebeurt schieten woorden tekort. U leest maar hoofdstuk 19 en 20.

Houden christenen de wet zoals die aan Israël werd gegeven? Indien wij die woorden als voorschriften voor ons leven beschouwen leggen wij mijns inziens te weinig nadruk op wat daarna geschied is.

We lopen zelfs het gevaar wettisch te worden en dat is het tegendeel van wat ons geschonken is door Jezus Christus en in de heilige Geest. Niemand wordt gerechtvaardigd of wederomgeboren door die woorden. Golgotha ligt hoger dan de Sinaï en op de pinksterdag klimt niet een eenzame Mozes op tot de Heilige, maar komt de Geest van de Heilige rechtstreeks naar de hongerenden en dorstenden, mannen en vrouwen, zonen en dochters. Het woord van Ezechiël gaat werkelijkheid worden: een nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven. Mijn Geest zal Ik in uw binnenste geven en maken, dat gij naar mijn inzettingen wandelt.

Wanneer Hij komt, de Geest der waarheid, zal Hij u de weg wijzen tot de volle waarheid.

Hier is meer dan een natuurlijk kennen van Gods wil waarop Paulus duidt in Rom. 2 : 14, 15, als hij het over de heidenen - dat zijn wij - heeft. Hier is het nieuwe verbond dat God met ons sluit in Jezus Christus en wat voor de Jood geldt als hij de Heer erkent, geldt ook ons: Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. Dan zullen ze niet meer een ieder zijn naaste en een ieder zijn broeder leren: Kent de Heer, want zij allen zullen Mij kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen, want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hun zonde niet meer gedenken.

Wat een leven.

Wat een mateloos wijd en hoog leven: leven met God. — Huizinga

---

YOUTH FOR CHRIST

(Ingezonden)

De jeugdbeweging Youth for Christ Nederland heeft een brochure uitgegeven waarin geïnteresseerden worden geïnformeerd over de huidige aktiviteiten van deze evangelisatie-beweging onder jongeren.

In een voorwoord schijft de voorzitter van het bestuur, de heer J. C. van Beek: „In deze brochure ziet u dat ons werk breed van opzet is. Immers, de jongeren van nu zijn allemaal zo verschillend. Daarom proberen we het evangelie ook op verschillende wijzen te verpakken, opdat zoveel mogelijk jongeren er door aangesproken worden".

De gratis brochure telt 12 pagina's en 63 foto's en kan worden aangevraagd bij Youth for Christ Nederland, Hoofdstraat 260 te Driebergen.

Baptisten in Australië

door dr Alan C. Prior

Geologisch gezien is Australië het oudste kontinent, politiek het jongste. De Westerse beschaving is hier nog geen tweehonderd jaar geleden, in 1788, gebracht. De 51.080 baptisten vormen een godsdienstige minderheid van 2% op een bevolking van 13 miljoen. De groei van de gemeenten is bepaald door achtergronden, immigratie, kultuur en theologie. Desondanks oefenen de baptisten op nationaal niveau een grotere invloed uit dan hun aantal doet vermoeden.

In de Baptist Union of Australia zijn zo goed als alle baptisten verenigd: Het Uniebureau is in Surrey Hills, Victoria; dominee R. Kingsley Smith is algemeen sekretaris. Een paar (Particular) baptistengemeenten zijn buiten de Unie gebleven. ,Onafhankelijke' baptisten vanuit de Verenigde Staten zijn onlangs met evangelisatiewerk begonnen. Ook zij staan buiten de bestaande gemeenten en unies. De geschiedenis van de baptisten is overeenkomstig het nationale patroon. De Baptisten Unie van Australië werd in 1926 gesticht, ongeveer 100 jaar nadat de eerste gemeente was ontstaan en ook lang nadat in de verschillende ,staten' de ,gewestelijke' unies hun werk begonnen. Australië werd gedurende tientallen jaren gevormd door zes aparte, autonome onafhankelijke staten voordat het Gemenebest van Australië op 1 januari 1901 werd gesticht. Ook de baptistenunies van de verschillende ,staten' waren het ermee eens, dat bepaalde afdelingen van hun arbeid ondergebracht moesten worden in één nationale unie.

Het zendingswerk werd in 1913 verenigd in het Australische Baptisten Zendingsgenootschap. In hetzelfde jaar werd een baptistenuitgeverij in het leven geroepen teneinde een baptistenweekblad, een zendingsblad en andere lektuur te publiceren.

De Baptisten Unie van Australië koordineert het werk overzee, het werk onder de oorspronkelijke bevolking, de pu-

blikatie van zondagsschool- en andere edukatieve lektuur, het Pensioenfonds, het Noodfonds, evangelisatiewerk en alle arbeid onder mannen, vrouwen en jeugd. De ‚gewestelijke' unies hebben kantoor voor de meeste takken van arbeid. Zij helpen ook de vorming en hulpverlening aan voorgangers, dragen zorg voor de gemeenten, stichten nieuwe gemeenten, zorgen voor ziekenhuizen, bejaarden- en kindertehuizen en bedrijven sociaal- en maatschappelijk werk. Het meeste geld voor het werk wordt verkregen uit de ‚gewestelijke' unies die op deze manier de nationale programma's steunen.

De Baptisten Unie van Australië is een vereniging van ‚gewestelijke' unies en niet van gemeenten. De ‚gewestelijke' unies worden gevormd door de gemeenten. Vele baptisten voelen zich meer met de nationale organisatie verbonden dan met de ‚gewestelijke'.

De nationale unie is lid van de Baptisten Wereldalliantie en van de Aziatische Baptisten Gemeenschap. Er is een groeiend besef van verantwoordelijkheid voor de wereld-gemeenschap. Toen de Alliantie in 1905 werd gesticht waren ook de Australische baptisten daarbij vertegenwoordigd. Eén van hen, Frederick Hibberd werd gekozen als een van de eerste vice-presidenten. Sindsdien zijn meerderen tot deze funktie geroepen geweest: J. A. Packer, C. J. Tinsley, W. L. Jarvis, A. C. Prior en G. H. Blackburn. Andere Australiërs hebben meegewerkt in de Algemene Raad van de B.W.A. en de verschillende kommissies.

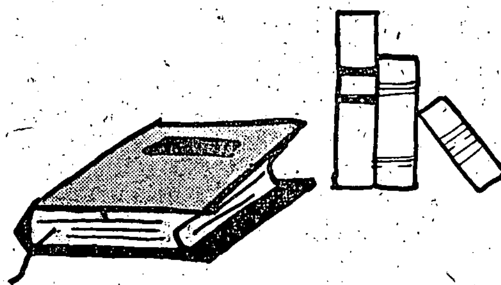
De baptisten in Australië kunnen zich niet beroemen in een opvallende en inspirerende groei zoals die zich in andere gebieden van Azië voltrekt. Er kan op het ogenblik alleen maar gesproken worden van een gestadige groei en een brede ontwikkeling.

Naast het vasthouden aan positieve evangelisatie is er een beweging gaande vanuit een ultra-piëtisme naar een grote betrokkenheid bij de samenleving.

De meeste gemeenten zijn wat hun aandeel betreft maar klein. Maar een paar gemeenten tellen meer dan 400 leden; het gemiddelde ledental is 71. De meeste groei valt te konstateren in de jongere gemeenten in de nieuwe woongebieden. De boodschap van de baptisten vindt vooral ingang bij de mensen van de middenklasse en de hoger ontwikkelden.

SBC-ZENDELING NOG STEEDS IN LIBANON

Ondanks de nog steeds voortdurende oorlog in Libanon zetten de zendelingen van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) hun werk voort. De gemeenten, de Beirut Baptist School en het seminarium funktioneren normaal voor zover de omstandigheden het toelaten.

Wat zullen we lezen?

zondag	10 oktober	Psalm 23	Een ideale herder
maandag	11 oktober	1 Samuël 13: 1-22	De vergissing van een koning
dinsdag	12 oktober	1 Samuël 14: 1-52	Jonatan
woensdag	13 oktober	1 Samuël 15: 1-35	De verwerping van Saul
donderdag	14 oktober	1 Samuël 16: 1-13	De zalving van David
vrijdag	15 oktober	1 Samuël 16: 14-23	Dienaar van een verworpene
zaterdag	16 oktober	Psalm 21	Koning bij de gratie Gods

IN ELK GEVAL: SCHITTERENDE FOTO'S

Het kerstnummer van De Zaaier van dit jaar heeft in elk geval schitterende foto's!

Daarvan hebben we onszelf kunnen overtuigen want de redaktie van De Zaaier zond ons een fotoproefdruk toe. Schitterende foto's in prachtige kleuren.

Over de inhoud kunnen we nog niets zeggen. Die zal als alle jaren vast en zeker ook goed zijn.

In elk geval, zoals het nu lijkt wordt ook dit jaar het kerstnummer van De Zaaier een blad waar je mee op stap kunt. Het „verkoopt" zichzelf. Zo mooi gaat het er uit zien. Er komen straks 80.000 (tachtigduizend) exemplaren van de pers. Ze zijn nog niet allemaal besteld. Op het moment waarop we dit schrijven nog niet de helft.

Evangelisatiekommissies en raden van gemeenten sporen we aan hun bestellingen nu zo spoedig mogelijk op te geven. Wie laat komt zou wel eens achter het net kunnen vissen.

Besteladres: administratie De Zaaier, p.a. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven. *Red.*

LOFZANGEN EN GEBEDEN

D.V. hopen we op de a.s. Algemene Vergadering te Leeuwarden weer aanwezig te zijn met onze bundelstand.

Wanneer gemeenten en partikulieren ons tijdig berichten, willen we de benodigde bundels graag meenemen naar de A.V. (dit ter besparing van de portokosten). Mogen we uw bestellingen tijdig ontvangen?

Ook ter A.V. zijn vanzelfsprekend direkt bundels mee te nemen, zolang de voorraad strekt!

Z.B.C.-sekretaris J. Germeraad,
A. Verweystraat 21,
Hengelo (O.); tel. 05400-21911

DR TOLBERT (OUD-PRESIDENT BWA) OVER ZUIDELIJK AFRIKA

Dr William R. Tolbert, president van de Afrikaanse republiek Liberia en oud-president van de Baptisten Wereldalliantie, verklaarde onlangs tegenover National Press Club in Washington D.C., dat niets de Afrikanen op het ogenblik nog kan afhouden van hun vastbeslotenheid hun van God ontvangen waardigheid en de daar aan inherente rechten zeker te stellen.

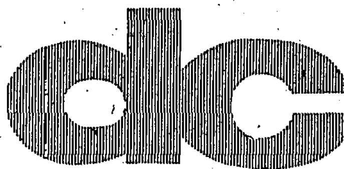
Dr Tolbert die ter gelegenheid van zijn bezoek aan de Ver. Staten o.a. door president Ford in het Witte Huis werd ontvangen, zei in antwoord op een vraag, dat de kerken en alle religieuze organisaties „een beslissende rol hebben te spelen teneinde de wereld één te maken, zoals het behoort te zijn".

Gevraagd naar zijn mening betreffende de reis van Amerika's minister van Buitenlandse zaken, Henry Kissinger, verklaarde dr Tolbert: „Ik heb er voor gebeden. Vanuit mijn geloof zeg ik, dat het sukses zal hebben. Moge God dat geven! Indien de situatie eskaleert kan niemand de gevolgen in de hand houden".

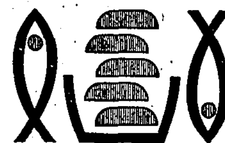
Dr Tolbert zei, gekscherend, geen advies te hebben voor „die andere baptist", presidentskandidaat Jimmy Carter. Hij weigerde spekulaties te doen ten aanzien van een ander beleid inzake Afrika na de verkiezingen in Amerika, „Ik ben geen profeet noch pretendeer ik de zoon van een profeet te zijn".

Dr Tolbert, voorganger van een baptistengemeente in Liberia, werd in 1965 de eerste zwarte president van de Baptisten Wereldalliantie. Waarschijnlijk is dr Tolbert het eerste buitenlandse staatshoofd geweest, dat ooit preekte in een Amerikaanse kerk. Dr Tolbert ging in 1973 voor in de zondagmorgendienst van First Baptist Church in Dallas, Texas. Op 26 september jl. preekte dr Tolbert in Ebenezer Baptist Church te Atlanta, de gemeente waar wijlen Martin Luther King Jr. voorganger was.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

„GEVEN VOOR ZEVEN"
(Gewest Holland)

Langs deze weg wil ik nog even de aandacht vestigen op de zendingsaktie „Geven voor zeven", die gevoerd wordt binnen het Gewest Holland.

We zijn dankbaar voor de ontvangen gelden. Hierdoor konden we het salaris overmaken voor de maanden september, oktober en november. Weet u nog waar het voor is?

Het is de aktie voor drie evangelisten in Kameroen. Deze drie hebben gestudeerd aan de bijbelschool te Ndiki en zijn nu werkzaam in de gemeenten. Binnenkort hopen we meer gegevens te verstrekken. We hebben elkaar en onze Afrikaanse broeders en zusters beloofd garant te staan voor een afbouwende hulp bij het salaris van de genoemde evangelisten.

Maar toch moet ik zeggen, dat als er niet spoedig geld binnenkomt, ik geen salaris kan overmaken.

In de laatste drie maanden is slechts f 815,— binnengekomen.

Mag ik binnen enkele weken een stevige aanvulling verwachten uit uw gemeenten? U kunt het overmaken op postgiro 2.81.09.75 ten name van Penningmeester Unie Zendings Werkgroep Gewest-Holland, Sypestein 3, Zwijndrecht.

Nu reeds hartelijk dank voor uw medewerking.

Met hartelijke groeten,

H. Z. Veldman, Zwijndrecht,
penningmeester Unie Zendings
Werkgroep Gewest Holland

‚INTERNATIONAAL CHRISTELIJK STUDIECENTRUM'
(Ingezonden)

Ook dit jaar organiseert het Christelijk Studiecentrum in verschillende universiteitssteden studiekringen.

Op deze kringen, onder leiding van ouderejaarsstudenten of jonge afgestudeerden, denken de deelnemers met elkaar na over fundamentele vragen in het licht van de bijbel, als autoriteit van hun leven.

Er zijn ‚algemene' kringen in Leiden, Amsterdam, Utrecht en Wageningen; verder zgn. ‚vakkringen': een medische kring, een theologen-, een pedagogen-, een sociologen-, een ekonomen-, een psychologen- en een literatuurkring en een kring over ‚geloof en (natuur)wetenschap'.

Voor nadere inlichtingen: Stichting ICS, Prinses Margrietstraat 43, Baambrugge.

BAPTISTEN UNIE VAN INDIA NA NEGEN JAAR WEER AKTIEF

De Baptisten Unie van India, waarin acht baptistenkonventies zijn verbonden, hield onlangs voor het eerst na negen jaar weer een Algemene Vergadering. Er waren 127 afgevaardigden.

Tot president van de Unie werd gekozen Imsteugen Aier, uitvoerend sekretaris van de Konventie van Baptisten Gemeenten in Noord-Oost India.

De Baptisten Unie van India werd in 1938 gesticht, maar was gedurende lange tijd in-aktief. Men was nu van gevoelen, dat de tijd gekomen was om de Unie te doen herleven teneinde meer eenheid en gemeenschap te bevorderen onder de 600.000 baptisten die India telt.

JEUGD EN EVANGELISATIE

Er moet wat gebeuren!
Er kan wat gebeuren!
Er gaat wat gebeuren!

Evangeliseren is meer dan alleen maar een praatje over het geloof.

Het gaat om het uitdragen van de blijde boodschap onder leiding van Gods Geest. Het is altijd een gebeurtenis waar iets van uitstraalt.

De blijdschap en het entoesiasme van de gelovige die het niet voor zich kan houden zijn de uitingen van de Geest.

En de opdracht is om de ander te bereiken. Daarom moet je de ander ontmoeten van persoon tot persoon.

In de gemeente kan veel meer gebeuren dan we wel denken. Als we maar in beweging komen. Iets meer durf, iets meer vrijmoedigheid zijn daarvoor nodig.

Vandaar de gedachte aan *gemeenteteams*. Groepjes jongeren die hier of daar in de gemeente vuurtjes aansteken vanuit hun eigen entoesiasme. Om anderen in beweging te brengen.

Ben jij ook zo'n gelovige jongere die wel entoesiast is en wat wil, maar die zoekt naar een mogelijkheid die bij hem past om in beweging te komen.

Kom dan naar Dalfsen! Op 5 en 6 november is daar een weekend waar via gesprek, kreativiteit en ontmoeting konkrete plannen voor mogelijke teams volgend jaar in diverse gemeenten uitgewerkt worden.

Geef je op. Zorg dat je er bijkomt.

Jeugdburo N.B.J.B., Zuiderdwarsstraat 25, Drachten; tel. 05120-15687 (tussen 8.00 en 12.00 uur).

Werkgroep
Jongerenevangelisatie RJC/ECU

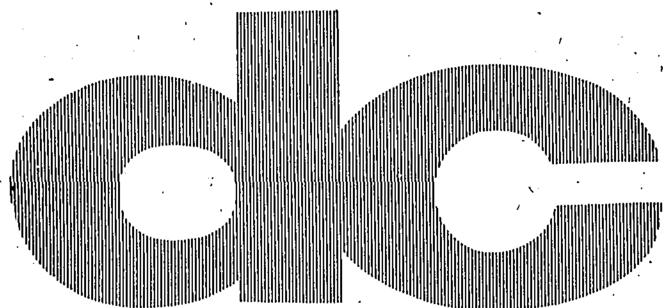
STUDENTEN IN RUSCHLIKON

Een rekord aantal studenten, 70, heeft zich voor de nieuwe kursus van het Europese Baptisten Theologisch Seminarium te Rüschlikon, Zwitserland ingeschreven. Het seminarium bestaat thans 28 jaar. De studenten komen uit vijf kontinenten, vertegenwoordigende 19 verschillende landen.

OPROEP OUD-LEDEN GEMEENTE WINSCHOTEN

13 november a.s. hoopt de gemeente Winschoten het 10-jarig bestaan van haar gemeentecentrum „'t Venster" te vieren. Zij nodigt alle oud-leden uit voor een gezellig herdenkings- en feestprogramma. De aanvang is om 16.00 uur en het is de bedoeling om ca. 20.30 uur te sluiten. Voor inlichtingen tel. 05971-263 of 406.

G. E.-v. L.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 41 - 15 oktober 1976

Kenmerken van de baptisten

De Baptisten Federatie van Canada heeft de vroegere Hervormingsdag - 31 oktober - aangewezen als ‚Baptist Heritage Sunday' (vertaald zoiets als: zondag om ons te bezinnen op het baptisten-erfgoed). Voor deze zondag schreef dr Ronald F. Watts uit Toronto in The Canadian Baptist van oktober een artikel, waarvan we de inhoud graag onder de aandacht van onze lezers brengen. We laten het hier volgen:

Baptist Heritage Sunday bedoelt niet de nadruk te leggen op dat wat de baptisten in Canada en overal in de wereld doen. Die nadruk behoort gelegd te worden op BWA-zondag in februari. Het is veeleer een gelegenheid voor de plaatselijke gemeenten om zich te bezinnen op ons erfgoed als baptisten in betrekking tot onze eigen interpretatie van het christelijk geloof.

Baptisten delen de fundamentele christelijke leerstellingen met de meeste christelijke denominaties. Als we zijn wat we zeggen te zijn: nieuwtestamentische gemeente, is dat te verwachten.

Wat we sámen bezitten met andere christenen is veel meer dan dat wat ons van hen scheidt. Onze kenmerken liggen daarom niet zozeer in het feit dat wij er speciale leerstellingen op na houden die andere christenen n i e t hebben, maar veeleer in het feit dat er bij ons een bijzondere „kombinatie" van geloofswaarden gevonden wordt, die in drie belangrijke punten kan worden samengevat.

I. Het geloof in de persoonlijke christelijke ervaring

a. *Baptisten geloven dat een persoonlijke verhouding met God,* door Jezus Christus, door geloof, wezenlijk is voor de verlossing. Toch is het niet o n s geloof of o n s werk dat ons verlost. Het is God die ons redt door de gave van zijn Zoon, Jezus Christus, in Zijn leven, dood en opstanding. Door geloof aanvaarden we deze gave en eigenen we ons die toe; door onze werken tonen we, dat ons geloof echt is.

b. *Baptisten houden vast aan het priesterschap van alle gelovigen.* Er is slechts één Middelaar tussen God en mensen, Jezus Christus. Die relatie moet iedereen persoonlijk, voor zichzelf, onderhouden. De ontwikkeling van het geestelijk leven door gebed en bijbelstudie, is de verantwoordelijkheid van de gelovige zelf. En iedere christen is dienaar Gods, geroepen om anderen in Christus' naam te dienen en om Hem bekend te maken door zijn leven en door zijn woorden.

c. *Baptisten houden zich aan twee instellingen* - de doop slechts eenmaal te ondergaan als initiatie, een ingaan tot het christelijk leven en het avondmaal des Heren (dat regelmatig herhaald wordt tijdens het leven van de gelovige). Het is onze opvatting over de doop die ons in twee opzichten onderscheidt van de meeste andere protestantse denominaties.

Wij houden vast aan de doop van gelovigen door onderdompeling. Wij blijven volhouden, dat alleen zij die in Christus geloven gedoopt kunnen worden. Als de doop (zoals de Schrift leert, naar wij geloven) de initiatie tot het christelijke leven is, en als persoonlijk geloof wézenlijk voor de verlossing is dan kan alleen de gelovige bedoeld worden als de betekenis van de doop duidelijk wordt.

Wij houden vast aan de doop van gelovigen door onderdompeling. Wij blijven omdat de onderdompeling in water de begrafenis en opstanding, wat het nieuwe leven in Christus inhoudt, symboliseert, (Rom. 6 : 4).

d. *Daarom houden de baptisten vast aan de konceptie van de gemeente van gelovigen,* gevormd door hen die persoonlijk deel hebben aan Christus. De gezinnen en vrienden van onze leden zijn hartelijk welkom in onze diensten maar we beperken het werkelijke lidmaatschap tot hen die persoonlijk hebben beleden hun leven aan Christus te hebben gewijd.

II. Het geloof in godsdienstvrijheid

Baptisten stonden vooraan in de beweging voor een vrije kerk. Zij geloven, dat alleen een godsdienst die volledig vrijwillig is echt kan zijn. Daarom moet religie bewaard blijven voor dwang.

a. *Godsdienstvrijheid dient te beginnen bij de individu,* en bij zijn vrijheid van geweten in zaken van geloof en handelen. De individuele persoon dient vrij te zijn om te aanbidden of om niet te aanbidden en hij dient vrij te zijn in zijn keuze hoe hij wil aanbidden. De individu dient vrij te zijn om de voorschriften van zijn geweten te volgen in het zoeken naar mogelijkheden om zijn christelijke leven toe te passen in zijn dagelijkse bestaan. De individuele gelovige moet vrij zijn om de Schrift te interpreteren overeenkomstig zijn eigen verstaan van de leiding van de heilige Geest. Anderen moeten vrij zijn in hun pogingen om hem te beïnvloeden, te onderwijzen en te overtuigen maar nooit om hem te dwingen. En hij moet op gelijke wijze vrij zijn in zijn pogingen om anderen te beïnvloeden.

b. *De godsdienstvrijheid die wij opeisen voor de individu eisen we ook op voor de plaatselijke gemeente.* Baptisten houden vast aan gemeenten die zichzelf besturen, de vrijheid van elke plaatselijke gemeente om de eigen interne aangelegenheden te regelen overeenkomstig hun verstaan van de leiding Gods.

c. *De eis van godsdienstvrijheid moet niet slechts door de kerk maar ook door de landsregering worden erkend.* Daarom hebben baptisten altijd blijvend de scheiding tussen kerk en staat voorgestaan en de kontrole op elkaar afgewezen. In Europa hebben de baptisten zich verzet tegen alle vormen van de gevestigde kerk en het was voor een belangrijk deel hun invloed die dit in het huidige Noord-Amerika heeft voorkomen. De scheiding tussen kerk en staat betekent niet (zoals zo vaak ten onrechte wordt gedacht), dat ‚godsdienst niets met politiek te maken heeft'. De christenen moeten ook getuigend werkzaam zijn zowel in overheidszaken als waar ook. Maar er moet verzet worden aangetekend tegen elke wettelijke konnektie tussen kerk en staat die de stem van de kerk als het geweten van de natie tot zwijgen brengt.

III. Het geloof in primaire loyaliteiten (Supreme Loyalities)

Er is kennelijk nog meer nodig. Anders gezegd: wat kan voorkómen dat de nadruk op persoonlijke ervaring wordt tot isolationisme? Of, dat ons geloof in godsdienstvrijheid tot losbandigheid wordt?

a. *Loyaliteit tegenover Jezus Christus is primair en heeft het hoogste gezag voor baptisten.* In Jezus Christus zien wij de Zoon van God en de Openbaring Gods. Daarom is Hij de enige Heer en Meester van de individuele gelovige en het enige Hoofd van de christen-gemeente. De uitoefening van onze vrijheid zal altijd aan Zijn wil onderworpen dienen te zijn, zoals die getekend is door Zijn leven en onderwijzingen.

b. *Loyaliteit tegenover de Schriften is de tweede.* Het Oude Testament is voor ons het enige verslag van Gods bemoeienissen met Zijn Volk, Israël, en het Nieuwe Testament is voor ons het enige geschreven getuigenis van Zijn heerlijke openbaring in Jezus Christus. Zonder de Schriften zouden we niet aan Jezus Christus getrouw kunnen zijn, want we zouden Hem niet kennen.

c. *Loyaliteit tegenover onze mede-gelovigen, zowel in als buiten onze baptisten-gemeenschap,* wordt niet vaak beschouwd als een ‚baptisten kenmerk'; het is een christelijk kenmerk dat een aanwijzing is voor de andere. Dit is de agapè, de christelijke liefde, door onze Heer geleerd als het opvallende kenmerk van Zijn discipelen, (Joh. 13-55), en door Paulus voorgesteld als de grootste van de geestelijke gaven, (1 Kor. 13 : 13).

Er is waarschijnlijk nog wel meer dat door baptisten wordt geloofd: over verzoening, leven na de dood - bijvoorbeeld. Maar de hierboven genoemde zijn die welke gewoonlijk als ‚baptisten kenmerken' worden beschouwd, al worden verschillende er van evengoed aanvaard door andere denominaties. Zoals ik in het begin al opmerkte, het is de kombinatie van deze geloofswaarden die een christen tot baptist maakt. Laten we op Baptist Heritage Sunday niet vergeten, dat we allereerst christenen zijn!

VERANTWOORDING ‚10-CENTS-FONDS' U.B.S.

Sedert de laatste verantwoording per midden mei zijn voor het ‚10-cents-fonds' van de Unie-Bouw-Stichting, dienend tot gezamenlijk dragen van kerkbouwlasten van gemeenten, de volgende bijdragen ontvangen:

Den Haag 350,—; Pernis 75,—; Hoogezand 170,62; Amsterdam-Centrum 75,65; Staveren 50,—; Enschede 33,02 en 70,22; Borne 30,47; Heemskerk 89,34 en 65,72; Hengelo 596,—; Leiden 184,94; Hoogezand 160,35; Sittard 46,—; Eindhoven 303,21; EHJ,H 15,—.

Hartelijke dank aan al deze gevers.

Er is nu tot en met september ruim *f* 3.200,— door onze gemeenten in 1976 bijeengebracht. Dat is weliswaar een paar duizend lager dan over dezelfde periode in het vorige jaar en we zijn nog vrijwel *f* 10.000,— verwijderd van het voor dit jaar benodigde bedrag. Maar we treuren desalniettemin niet, want we leven in de goede hoop, dat onze gemeenten evenals het vorige jaar nog zó tot inspanning komen, dat toch het eindbedrag *f* 13.000,— zal zijn zoals we dat samen mogen bijeenbrengen voor dit dragen van lasten!

De administrateur van de U.B.S.,

T. Jansma,
Duistervoordestraat 1, Arnhem;
tel. 085-611468

ZONDAGSSCHOOLKONFERENTIE FRIESLAND

D.V. zaterdag 23 oktober 10 uur in de baptistenkerk in Leeuwarden.
Een gewestelijke vergadering voor alle zondagsschoolleiders en -leidsters van Friesland.

H. van Schepen,
Kotterstraat 45, Harlingen;
tel. 05178-5791

VERBETERING

In het in het vorige nummer overgenomen stukje uit Gemeentecentrum van Veendam, over Gastrecht avondmaal (blz. 5) is een belangrijke regel uitgevallen. Het betreft de belangrijke voorwaarde waaraan tenminste moet worden voldaan willen van het geboden gastrecht gebruik kunnen maken. De daarop betrekking hebbende zinsnede moet luiden:

> - *indien hun persoonlijke geloofsbelijdenis in overeenstemming is met wat de bijbel leert over de te wandelen weg tot behoud".*

Onze verontschuldigingen voor deze technische fout! - Red.

AFSCHEID DS J. VAN DAM

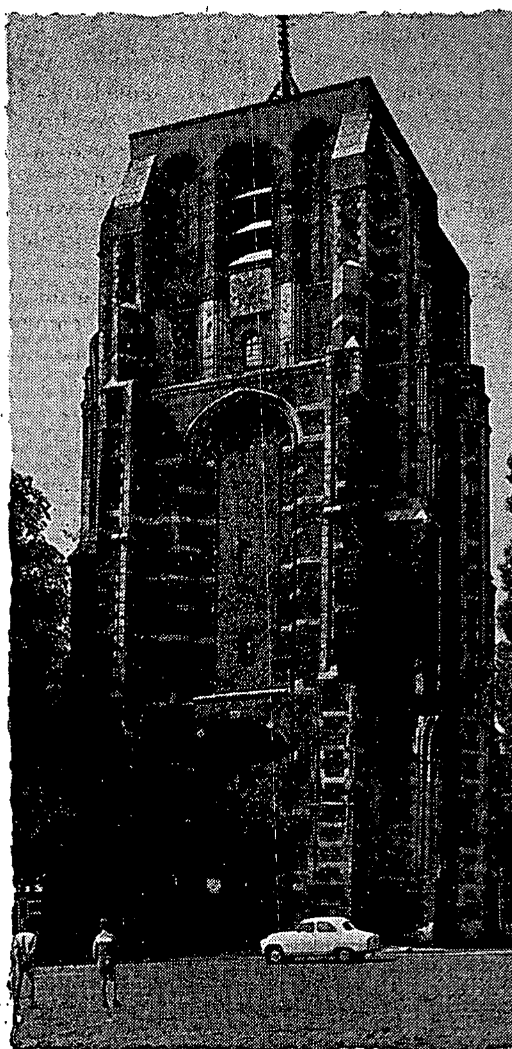
Na 16 jaren als voorganger in onze gemeente werkzaam te zijn geweest zal ds J. van Dam, in verband met zijn benoeming tot algemeen sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland zijn arbeid in ons midden beëindigen.

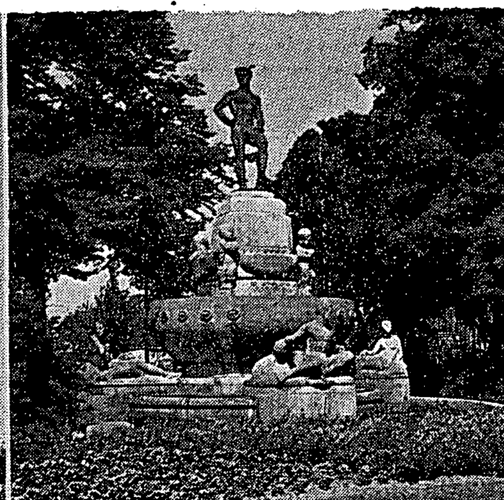
De afscheidsdienst in **Bolsward** wordt gehouden op zondagavond 24 oktober a.s., om 7.00 uur in de baptistenkapel, Skilwyk 13.

De afscheidsdienst in **Sneek** wordt gehouden op zondagmorgen 31 oktober a.s., om 9.30 uur in de baptistenkerk, Willem Lodewijkstraat 4. 's Avonds om 8.00 uur een afscheidsbijeenkomst gehouden; van 7.00 uur tot 8.00 uur is er in de Hartman Visserzaal gelegenheid om persoonlijk afscheid te nemen van het voorgangersechtpaar.

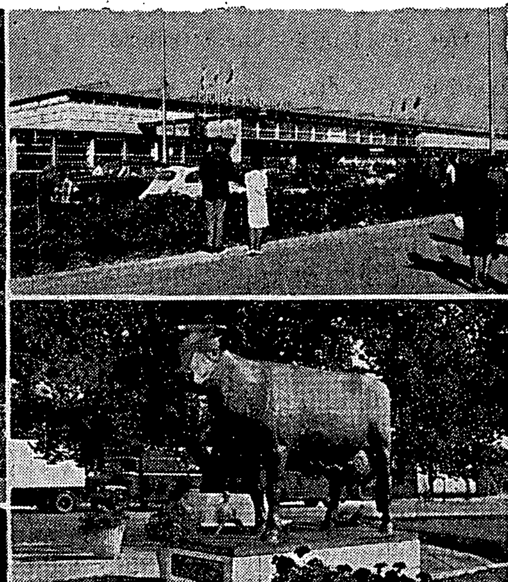
Gasten en belangstellenden zijn hartelijk welkom. Zij die logies wensen kunnen zich wenden tot ondergetekende:

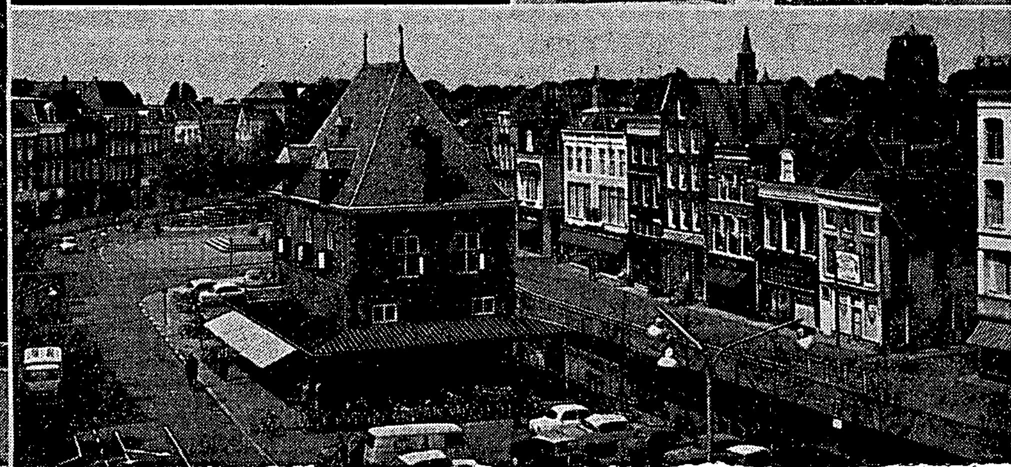
J. Stienstra, sekretaris;
Simonisstraat 5, Sneek;
tel. 05150-7523

WELKOM IN LEEUWARDEN

Leeuwarden is dit jaar de plaats waar de Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten gehouden wordt. Om precies te zijn is het de 96e Algemene Vergadering. Al de bezoekers van de A.V. heten we hartelijk welkom!

U komt naar een mooie plaats toe, die u ook gemakkelijk kunt vinden, want bijna alle (grote) wegen leiden in Friesland naar de vriendelijke hoofdstad van een provincie die door eigen kultuur, geschiedenis en taal duidelijk anders is dan andere provincies.

Leeuwarden telt ongeveer 85.000 inwoners en heeft een historische binnenstad met schilderachtige grachten en boogbruggen (de zgn. „pijpen") en oude gevels. De oude binnenstad is gedeeltelijk op terpen gebouwd. Het is de moeite waard een stadswandeling te maken langs de oude gebouwen, grachten en musea, maar dan moet u wel langer blijven dan de A.V. duurt.

Natuurlijk weet u nog wel van de geschiedenislessen, dat de Friese stadhouders hun residentie hadden in de hoofdstad van Friesland en ook hoe de lijnen naar het Oranjehuis lopen. Er zijn nog vele herinneringen aan deze tijd.

Ook thans is Leeuwarden nog een centrum van bestuur, kultuur en wetenschap, en vestigingsplaats van wereldberoemde industrieën. U vindt er de grootste overdekte jachthaven van Nederland. Ook bekend is de grote veemarkt, die op vrijdag in de Frieslandhal gehouden wordt. Leeuwarden is een stad met karakter, een plezierige stad om er te vertoeven en om er te wonen.

Joyce van Veen, adspirant-zendelinge (onderwijzeres en verpleegkundige), wordt volgende week op de Algemene Vergadering aan de gemeenten voorgesteld. Joyce van Veen, Nederlandse van geboorte met een Canadees paspoort, hoopt zendingswerk te gaan doen in Sierra Leone (Afrika). Naast haar kwalifikatie als onderwijzeres en als verpleegkundige bezit ze een Bijbelschooldiploma.

De baptistengemeente in Leeuwarden heet u welkom in haar woonplaats. Alles is gereed om u te ontvangen. U bent onze gasten. Misschien weet u weinig van de ontvangende gemeente; vandaar een korte weergave van de geschiedenis.

Op 1 januari 1896 bestond de kring van baptisten, mede door verhuizing van leden uit andere gemeenten, uit 16 leden. Dezen besloten tot gemeentevorming over te gaan. Op 14 januari 1896 werd de gemeente officieel gesticht die toen bestond uit zeven broeders en negen zusters.

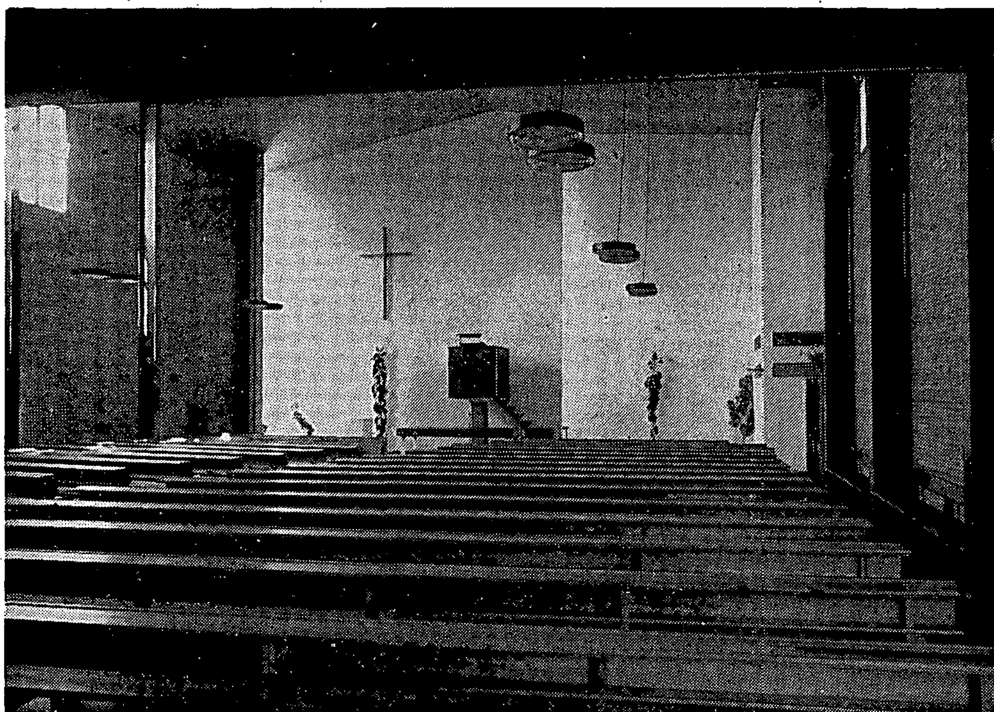
De eerste baptist kwam in 1880 vanuit Haulerwijk in Leeuwarden wonen. Deze broeder, Johannes de Vries, vond zijn geestelijk tehuis in de Vrije Evangelische gemeente, waar de doop bediend noch geleerd werd door de voorganger van de ge-

Het interieur van de baptistenkerk - het liturgisch centrum werd enkele jaren geleden vernieuwd - te Leeuwarden. De AV-bezoekers zullen met de kerk geen kennis maken, want alle zittingen worden in de hervormde Kurioskerk gehouden.

meente. Toen deze voorganger, ds Coolsma opgevolgd werd door ds v. d. Hoek, kwam er verandering in het beleid. Dit had tot gevolg dat zij die de doop op het geloof voorstonden apart gingen vergaderen en dat leidde uiteindelijk tot het stichten van de baptistengemeente. In de beginperiode van de gemeente was het br F. C. de Vries die als ouderling de gemeente diende. In 1923 werd hij opgevolgd door br H. v. d. Heide. Deze beide broeders hebben grote betekenis gehad voor de gemeente. Zij hebben in hun schaarse vrije tijd de gemeente op een geweldige wijze gediend.

Op 21 december 1930 kreeg de gemeente haar eerste voorganger, ds F. E. Huizinga. De arbeid kwam tot ontplooiing. De vergaderzaal werd te klein en de gemeente besloot een nieuwe kerk te bouwen. In 1934 kon de kerk in gebruik worden genomen. De gemeente breidde zich snel uit. Thans telt de gemeente ongeveer 260 leden.

Het bijzonder stijlvolle interieur van de Kurioskerk te Leeuwarden, waar volgende week de 96e Algemene Vergadering van de Unie wordt gehouden.

In 1933 was voor het eerst de A.V. in Leeuwarden. Hoeveel afgevaardigden toen naar Leeuwarden kwamen vertellen de geschiedenisgeschriften van de gemeente niet, maar toen waren zij welkom en ook nu. Ook in 1947 werd de A.V. in Leeuwarden gehouden.

In de afgelopen jaren mochten we ervaren dat de Heer zijn gemeente bouwde en in dat geloof gaan we ook verder.

Wij wensen u goede dagen toe in Leeuwarden en hopen dat de 96e Algemene Vergadering een vergadering mag zijn, waar de gemeenten nieuwe stimulansen ontvangen om zich nog meer in te spannen voor de Heer en Zijn gemeente.

K. C.

A.V. LEEUWARDEN

Informatie voor deelnemers en thuisblijvers

De A.V. wordt gehouden in de Ned. Herv. „Kurioskerk", Julianalaan 38, Leeuwarden; tel. 05100-27117.

Er zullen ongeveer 300 deelnemers komen, waarvan maar 10% vrouwen.

Deelnemers die logies gevraagd hebben zijn zo groot in aantal dat we een beroep hebben moeten doen op leden van de Vrije Evangelische gemeente en zelfs kan het mogelijk zijn dat enkelen zullen moeten logeren bij leden van naburige baptistengemeenten.

Mocht u door welke oorzaak dan ook niet komen, meldt u zich dan af bij uw gastheer/vrouw en bij de voorbereidingskommissie!

In de kerk zal een stand ingericht zijn van de zangbundelcommissie en verder een presentatie o.a. met dia's van de U.Z.C.

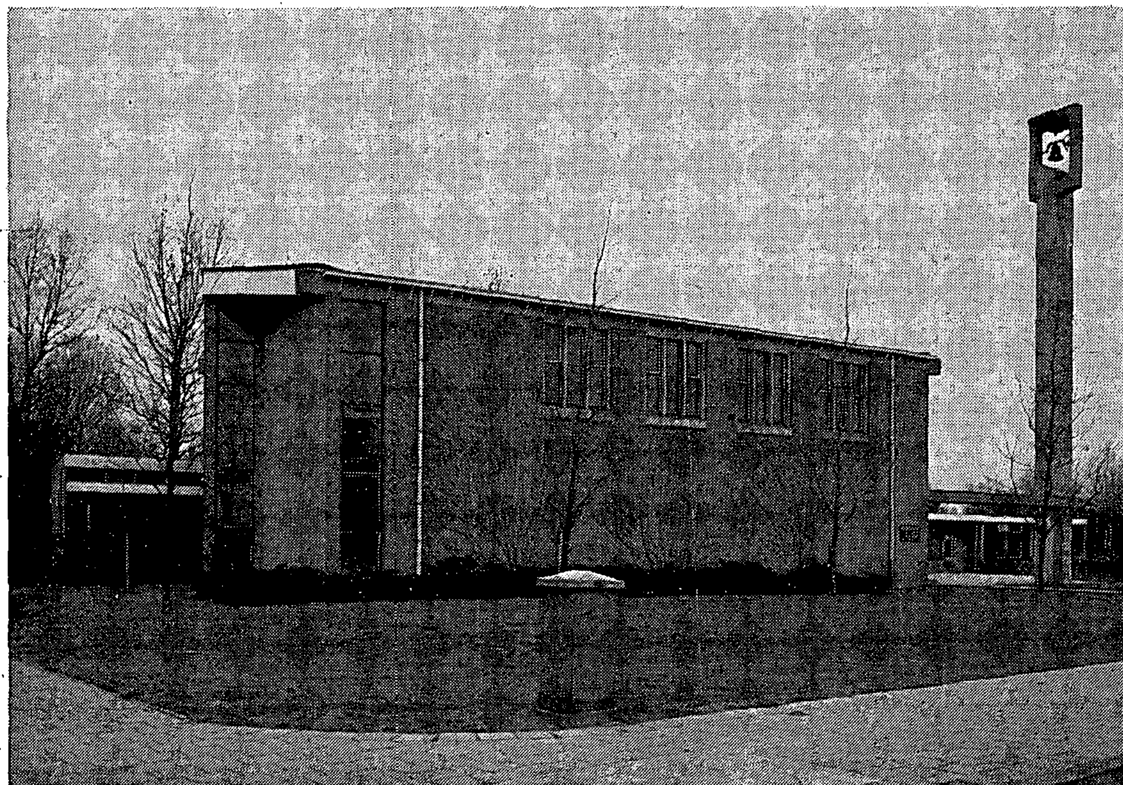
De registratie is mogelijk:

woensdag 20 oktober van 18.00 tot 19.15 uur en donderdag 21 oktober van 8.00 tot 9.00 uur.

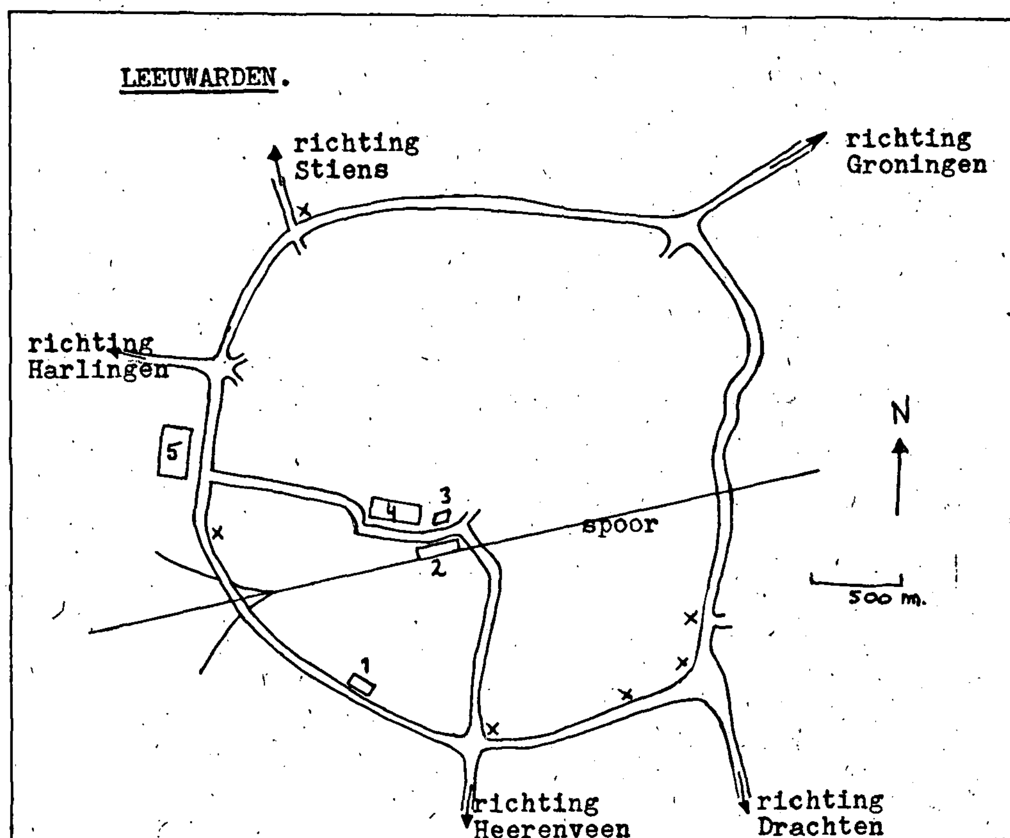
Daarbij zult u een aantal haltes moeten passeren, en wel:

1. *Uitreiking deelnemerskaart (met maaltijdbonnen) en uw naamkaartje.*
   N.B. Eventueel zult u nog een bedrag moeten betalen, omdat een aantal deelnemers een foutief bedrag heeft ingevuld en dus ook gegireerd heeft.
2. *Tekenen van de presentielijst en ontvangst van uw stemkaart.*
3. *Inleveren van de stembriefjes.*

R.

Zij die volgende week uit de richting Harlingen komen zullen de Kurioskerk van deze kant zien staan - aan de linkerkant van de rondweg (Julianalaan).

1: Kurioskerk; 2: NS-station; 3: restaurant „Onder de Luifel"; 4: parkeerplaats; 5: Frieslandhal; x: verkeerslichten.
Bij de Kurioskerk is parkeergelegenheid op de parallelwegen.
Vanaf het NS-station bereikt u de Kurioskerk:
a. met buslijn 4 (stopt voor het station) richting Nylân.
b. lopend: voor het station rechts af, spoor oversteken en na de tweede verkeerslichten rechts.

ZO IK BEN . . .

Ook al ben ik onvolkomen,
ook al ben ik zwak en klein
Ook al zijn mijn zonden vele,
Toch mag ik van Jezus zijn.

refrein:
Heer, ik wil U toebehoren,
zo ik ben, zo zondermeer
En wilt u me dan steeds helpen,
mens van U te zijn, o Heer.

Jezus vraagt geen supermensen,
Jezus vraagt geen superkracht.
Jezus vraagt die ene mens daar,
die 't gewoon van Hem verwacht.

Jezus vraagt geen grote helden,
rijp voor een geschied'nisboek.
Jezus vraagt gewone mensen,
't is een serieus verzoek.

Jezus vraagt geen heil'ge mensen,
Hij test het karakter niet.
Maar als ik mij niet wil geven,
doet Hem dat heel veel verdriet.

Jezus vraagt ons hele leven,
hoe dat er ook uit mag zien.
Hij wil iedereen gebruiken,
bij Hem is er geen „misschien".

Tekst en muziek ds C. Eijer

Lezen en luisteren in Exodus

De meeste mannen zullen over heel wat zaken beter geïnformeerd zijn dan ik en ik houd mij bij benadering van aan mij onbekende gebieden in de regel ook wel op de vlakte. Het neemt niet weg dat je nu en dan wel een hap en een snap opvangt, maar deskundig, nee. Daar heb je het terrein van de sociale voorzieningen. Een waar doolhof tenzij je een meelevend werkgever of werknemer bent. Ik profiteer er wel van want elke maand wordt mij ruim duizend gulden onder de tralies doorgeschoven. Bent u nog werknemer maar zonder werk, dan lijdt u evengoed geen honger, u krijgt ook een uitkering. Enzovoort.

In het boek Exodus, na de wetgeving waarover we verleden week met elkaar spraken, zullen u allerlei voorschriften ten aanzien van de samenleving verrassen. Over de rechten der Hebreeuwse slaven, voorschriften inzake het leven van de naaste of met het oog op de eigendommen van de buurman. Het werd mij warm om het hart toen ik las over de houding tegenover hulpbehoevenden, waar in onze dagen toch ook veel aandacht aan wordt besteed. Geen enkele weduwe of wees zult gij verdrukken, en meteen denkt u aan Lukas 18. Een arme bij u, die u geld leent, mag u geen rente laten betalen. Brengt de arme u een opperkleed als onderpand, geef het hem vóór zonsondergang terug; hij mag in de nacht geen kou lijden. U mag een schuldige niet helpen door als getuige à décharge op te treden; dat is misdadig. Verdwaalt een ezel van uw vijand, dan brengt u die ezel aan uw vijand terug. Neem bij rechtszaken geen steekpenningen aan; zoiets verdraait de zaak der onschuldigen. En dan dit aktueel woord: de vreemdeling zult gij niet benauwen, want gij kent de gemoedsgesteldheid van de vreemdeling: Turk, Italiaan of Marokkaan, omdat gij vreemdelingen zijt geweest in het land Egypte.

Wat een medemenselijkheid. Wat een gezegend horizontalisme. Dat zijn de woorden die je vandaag hoort. Vroeger zeiden ze waarschijnlijk naastenliefde. Het doet er weinig toe, hoofdzaak is dat je oog hebt en hart voor de situatie waarin je medemens verkeert. De wereld om ons en verweg heeft warmhartigheid nodig. Die w is geen zetfout, maar barmhartigheid kan iets te verheven klinken. Dat ondervond ik deze week. Ik was in een tehuis waar oude, gehandicapte, demente mannen en vrouwen goed verzorgd worden.

Sprak een uurtje met de direktrice. Merkte op dat er ook iemand van onze gemeenschap leefde en noemde de naam.

Zei ook dat ik haar niet zou bezoeken. Maar zij bekeerde mij. Ik moest toch weten wat zoiets zou kunnen betekenen voor een oud mens, levend in bewaasd en ver verleden. De direktrice bracht mij naar de kamer waar de oude zuster zat, die zoveel door elkaar haspelt. De doos herinneringen is haar uit de hand gevallen. Nu en dan pakt ze een stukje op, maar laat het dan weer vallen. We kwamen op de kamer. Nou, moet u eens zien wie ik voor u meegebracht heb. Ik ging naast het samengeschrompeld vrouwtje staan. Ze zag me en de zon brak door. Ze noemde m'n naam onmiddellijk en zei: we kennen elkaar al zo lang. In feite kan de wet niet vóór recht en liefde zorgen. Ook niet Mozes' voorschriften. Toch is het goed dat de wet gebed is in aandacht voor de andere en gebiedt de golfstroom van de liefde naar kille kusten te laten gaan.

Er wordt nogal eens afgegeven op het Oude Testament. Het zou een vreselijk boek zijn nu en dan. Het is waar: het tekent het leven zoals het hier geleefd wordt. De romantiek, het idealisme is verre. Zondaren worden niet geretoucheerd. Je ziet ze zoals ze werkelijk waren en zoals ze handelden. Het boek is niet slecht, de beschrevenen in wat zij bedreven waren niet anders. Maar die kritische lezers moeten dan ook maar bijvoorbeeld Ex. 21, 22 en 23 nemen. Ze kunnen er nog heel wat leren als ze goed luisteren. Het is waar, het komt op de mentaliteit aan, op de geestesgesteldheid.

Ik zeg u: Indien uw gerechtigheid niet overvloedig is, meer dan die der farizeeën en schriftgeleerden, zult gij het koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan. U hebt immers de heilige Geest ontvangen. De wet wijst de weg, de Geest geeft de kracht.

Huizinga

ANABAPTISTISCHE HISTORIE

Programma van Teylers Godgeleerd Genootschap te Haarlem voor het jaar 1976

(Ingezonden)

Directeuren van Teylers Stichting en de leden van Teylers Godgeleerdheid Genootschap schrijven de volgende prijsvraag uit om beantwoord te worden vóór 1 oktober 1978:

> *Gevraagd wordt een onderzoek naar de geschiedenis en het karakter van het Anabaptisme in de stad Leiden, speciaal met het oog op de ontwikkeling van zowel revolutionaire als vreedzame elementen in de beweging tot ongeveer 1565.*

Toelichting: De stad Leiden heeft een belangrijke rol gespeeld in de opkomst van het Anabaptisme, enerzijds omdat er een tamelijk grote gemeente was en anderzijds omdat vele leiders uit de begintijd uit Leiden afkomstig waren. Onder invloed van de Noordelijke Renaissance en de Reformatie werd de stad een centrum van het nieuwe kulturele leven.

Leiden, dat vele wevers binnen zijn poorten had, had 'n groot aandeel in de textielhandel. Hoe heeft het Anabaptisme zich in Leiden gevestigd en hoe heeft het zich ontwikkeld, wat betreft leer en leven? In welke opzichten werd het bepaald door kulturele en sociaal-ekonomische omstandigheden? Hoe valt de aanwezigheid van zowel revolutionaire als vreedzame elementen te verklaren? Deze laatste vraag verdient bijzondere belangstelling. Tot nu toe heeft de diskussie over een mogelijke interdependentie van deze elementen zich vooral geconcentreerd op Amsterdam en de ontwikkeling in Friesland en Groningen. Het voorbeeld Leiden zou nieuw licht op deze zaak kunnen werpen.

Het jaartal 1565 is gekozen omdat omstreeks die tijd de toevloed van Dopers uit Vlaanderen en andere delen van de Zuidelijke Nederlanden op volle gang was. Het onderzoek kan worden gepubliceerd als een monografie of als een kritische tekstuitgave van de bronnen (of beide).

Verwacht wordt dat het onderzoek gebaseerd zal zijn op de beschikbare bronnen van de stad, het provinciale hof en de archieven van het keizerrijk.

Een waardevol hulpmiddel is het verslag van de beweging in: A. F. Mellink, **De Wederdopers in Noordelijke Nederlanden, 1531-1544** (Groningen, 1953) 186-207. De behandeling van L. Knappert, **De opkomst van het Protestantisme in een Noord-Nederlandse stad** (Leiden, 1908) is sympathiek wat betreft de benadering maar gedateerd en kan hooguit dienen als een overzicht.

De prijs bestaat, indien naar het oordeel van Directeuren de omstandigheden dat gedogen, in een gouden erepenning, of, zo de bekroonde daaraan de voorkeur mocht geven, in een som gelds van vierhonderd gulden.

Het programma van het Genootschap is op aanvrage bij Directeuren van Teylers Stichting (Damstraat 21 Haarlem) jaarlijks kosteloos verkrijgbaar.

CLIFF RICHARD IN MOSKOU

De internationaal bekende popstar Cliff Richard heeft onlangs gezongen in de baptistenkerk van Moskou. De zanger hield een toernee door Rusland.

Baptist Times, het Engelse baptistenweekblad, citeert Cliff Richard die voor de BBC werd geïnterviewd:

„Ik was verbaasd. De kerk, waar ongeveer 2000 mensen kunnen zitten, was overvol met mensen. Toen ik kort voor het einde van de dienst de kerk verliet omdat ik die middag ergens anders nog moest optreden, vond ik mensen in een achterzaal verdiept in gebed. Overal trof ik biddende mensen aan, op de trap tot aan de laatste tree, ja bijna tot op het trottoir". „Ik weet dat er veel verteld wordt over de ,ondergrondse kerk', en ik ben er zeker van dat die bestaat, maar hier was alles openlijk. Het was iedereen wel duidelijk, dat de mensen daar bij elkaar waren gekomen om God te loven en te dienen".

De bekende popstar is lid van Guildford Baptist Church waar hij verleden jaar december werd gedoopt.

TUSSENJEUGDWEEKEND GEWEST HOLLAND

't Zit er weer op, ons weekend, waarop we ons al lang hadden verheugd 't Was fijn!

We waren deze keer op een onbekende plaats: de jeugdherberg De Ockenburgh in Den Haag. We waren met een dikke 50 uit Den Haag, Rotterdam, Dordrecht, Spijkenisse, Utrecht en Leiden. De jeugdherberg ligt dicht bij het strand, waar we dan ook naar toe gingen. Er was ook een prima volleybalterrein. Kees Krygsman zette ons daar goed aan 't werk: interstedelijke wedstrijden lijnen trefbal. Met als prijs... een echte wisselbeker! Dordt sleepte hem als eerste in de wacht.

Fantastisch was ook de nachtwandeling door het donkere bos!

Zaterdagavond zagen we een goeie film „Anders dan anderen". Daardoor zag je weer, hoe je niet-christenen kunt helpen door de echte Liefde van Christus. Maar ook, hoe één keer falen zo iemand kan afstoten van het evangelie.

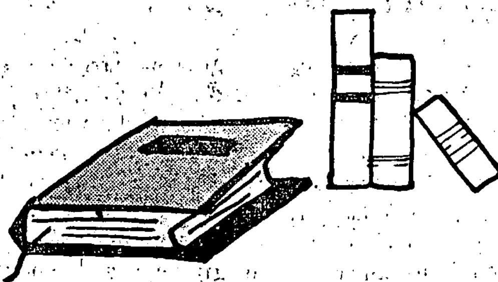
Zondagmorgen hadden we een eigen dienst, waarin twee studenten met Woord en lied getuigden, hoe wij een kind van God kunnen worden. Al deze dingen heeft de Heer gebruikt om in onze harten te werken. Het zichtbare resultaat was dat zeven jonge mensen opstonden om hun hart voor het eerst voor Jezus Christus te openen. Dat was vreugde in de hemel en bij ons! En we geloven, dat God nog meer gedaan heeft in 't verborgene. Voor dit weekend en Zijn liefde die bij ons blijft, danken we Hem!

E. C. v. M.

DS J. SCHUIL TE ZWOLLE WORDT ZIEKENHUISPASTOR

Ds J. Schuil te Zwolle zal door de baptistengemeente te Zwolle voor bijzondere dienst als pastoraal medewerker in het Sophia Ziekenhuis te Zwolle, worden afgestaan, per 1 januari a.s.

Het onlangs begonnen gemeentelijke werk dat vanuit Zwolle in Kampen wordt verricht zal door ds Schuil voorlopig blijven worden verzorgd terwijl hij in de avondmaalsdiensten en in de diensten op feestdagen in de gemeente zal blijven voorgaan.

Wat zullen we lezen?

zondag	17 oktober	Psalm 24	De Koning der koningen
maandag	18 oktober	1 Samuël 17 : 1-30	David en Goliat
dinsdag	19 oktober	1 Samuël 17 : 31-58	Zo overwon David
woensdag	20 oktober	1 Samuël 18 : 1-30	Liefde en haat
donderdag	21 oktober	1 Samuël 19 : 1-24	David vlucht
vrijdag	22 oktober	1 Samuël 20 : 1-43	Verbond tussen David en Jonathan
zaterdag	23 oktober	Psalm 52	Als een groene olijfboom

GEMEENTE-INSTITUERING IN EMMELOORD

Zondag 17 oktober a.s. zal in de baptistenkerk te Emmeloord in een speciale dienst de instituering van de baptistengemeente te Emmeloord plaatsvinden.

Tevens zal in deze dienst, welke om half tien begint, de bevestiging van de gekozen ambtsdragers geschieden. De dienst zal worden geleid door ds W. Hessels van Lemmer.

„GEVEN VOOR ZEVEN"
(Gewest Holland)

In het in het vorige nummer van DC opgenomen artikeltje wordt over **drie** evangelisten gesproken die door onze aktie zouden worden gesteund. Dit aantal berust op een vergissing. Op het moment waarop bedoeld berichtje geschreven werd kon van een bepaald aantal nog niet gesproken worden.

De gemeenten van Gewest Holland zullen nadere informatie ontvangen.

H. Z. V.

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Den Helder, C. Molema te Makkum-Workum.

ORATIE ,VERBOND, OUD EN NIEUW' DOOR PROF. DR J. REILING
bij de aanvaarding van zijn ambt als bijzonder hoogleraar te Utrecht

De rector magnificus van de Rijksuniversiteit te Utrecht schrijft:

Dr Jannes Reiling, vanwege de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland benoemd tot bijzonder hoogleraar in de faculteit der Godgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, om onderwijs te geven in de Geschiedenis en de Leerstellingen van het Baptisme, is voornemens op maandag 25 oktober 1976 te 16.15 uur in de Aula van het Academiegebouw, Domplein 29 te Utrecht, zijn ambt te aanvaarden met het houden van een oratie, getiteld: ,Verbond, oud en nieuw'.

Na afloop wordt gerecipieerd in de Senaatszaal.

UITVLUCHTEN

Twee predikanten, geërgerd door de afgezaagde uitvluchten van mensen om hun niet-naar-de-kerk-gaan te verklaren, gaven de volgende lijst van redenen op inzake „Waarom ik niet naar de bioscoop ga":

De bedrijfsleider is nooit eens bij mij geweest.

Ik ben er een paar keer geweest, maar niemand praatte met mij. Die lui die er waren, waren niet aardig.

Telkens als ik ga, willen ze geld van mij hebben.

Niet iedereen leeft zoals de hoge moraal van de films dat voorschrijft.

Toen ik klein was, ben ik zo dikwijls gegaan, dat ik geloof er wel voldoende van gezien te hebben.

De voorstelling duurt te lang, ik kan geen uur stilzitten.

De voorstellingen worden altijd 's avonds gegeven en dat is de enige tijd dat ik thuis kan zijn in mijn gezin.

OOK SCHOTSE BAPTISTEN VERZETTEN ZICH TEGEN DE PRODUKTIE VAN BERUCHTE FILM

Ook de Baptisten Unie van Schotland heeft zich gevoegd bij hen die protesteren tegen de voorgenomen produktie van de film ,De vele gezichten van Jezus'. Deze film zou aanvankelijk in Denemarken worden gemaakt, maar ook daar verrees veel verzet tegen deze onderneming. De Deense filmmaker is nu van plan de film in Groot Brittannië te maken.

De Schotse Unie doet een beroep op de regering om de noodzakelijke stappen te ondernemen de produktie van een dergelijke film in het Verenigd Koninkrijk te verbieden en steunt de verklaring van de minister-president waarin deze zich tegen het maken van de film verklaart.

In een eerder stadium heeft ook de Nederlandse Unie van Baptisten Gemeenten verklaard ernstige bezwaren te hebben tegen deze geruchtmakende film.

Ook andere groeperingen, zowel kerkelijke als niet-kerkelijke, hebben zich tegen deze filmproduktie uitgesproken.

VRAAG

Beste lezer(es), in een editie van De Zaaier schreef ik een aantal maanden geleden - het kan zelfs een jaar zijn - een verhaal waarin het gaat om het binnenkomen van een moeder met een jongetje in de trein waarin ik zat. Later blijkt het kind blind te zijn. Familieleden hebben het gelezen en vragen nu of ik een eksemplaar heb voor de vader. Ik heb zelf dat nummer niet. Als u oude Zaaiers hebt, wilt u dan nazien of dat nummer er bij is en zou u me dat kunnen zenden? In dat geval reeds nu bedankt.

(Het kan zijn dat het korte artikel geen ondertekening draagt of dat er 658 onder staat)

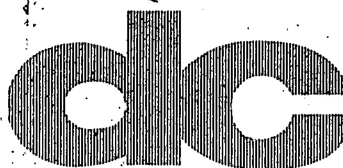
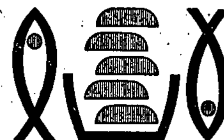
Uw br F. E. Huizinga, Bornsestraat 72, Hengelo (O.).

KORREKTIE

De aandachtige lezer zal hebben bemerkt, dat in het citaat van Laurens ten Cate (frontartikel DC - 3 oktober jl.) het woord on is uitgevallen. De laatste zin van bedoeld citaat moest natuurlijk luiden:

„Het is natuurlijk afschuwelijk, dat die ongelovigen dan gelijk hadden". - Red.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 27,50 per jaar, *f* 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland *f* 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Gemeenteberichten

BEVESTIGING EN INTREDE DS P. WIJCHERS

Hengelo - (B.J.K.). Zondagmiddag 3 oktober was het kerkgebouw aan de Jac. Catsstraat zeer goed bezet met leden en vrienden van de gemeente, en met wederzijdse ouders en familieleden van ds en mevrouw Wijchers, alsook met velen uit de gemeente Delfzijl en vrienden van elders uit ons land.

De reden tot het samenzijn was gelegen in het feit dat ds Wijchers in het ambt van predikant werd bevestigd en aan de gemeente in Hengelo, en wel in het bijzonder de wijkgemeente 't Venster, werd verbonden.

Na het zingen van lied 19 (Suppl.): „Groot is uw trouw, o Heer", ging ds G. Liebe voor in gebed en zong de gemeente Psalm 150 : 1, „Looft God, looft zijn Naam alom!", waarop aansluitend de schriftlezing uit Psalm 150 : 3-6 door ds G. Liebe.

Ds Th. van der Laan, die in de bevestigingsdienst voorging, bepaalde ons bij de Schriftgedeelten uit Petrus 2 : 9 en 10 en bij Hebr. 13 : 17. In zijn toespraak tot gemeente en nieuwe voorganger legde ds Van der Laan er de nadruk op dat de gemeente des Heren een uitverkoren volk is om de grote daden Gods te verkondigen, gehoorzaam te zijn aan de boodschap van de God des Vredes die ook ds Wijchers in zijn prediking wil verkondigen. Na de bevestiging door ds Van der Laan, waaraan ook een ouderling vanuit beide wijkgemeenten en van de gemeente Delfzijl deelnamen, zong de gemeente uit lied 381. In zijn intredeprediking bepaalde ds Wijchers ons naar aanleiding van 2 Cor. 3 : 1-6 erbij, dat wij een leesbare en herkenbare brief moeten zijn voor alle mensen. Een brief naar de Geest van de levende Heer. Stellen we ons vertrouwen door Christus Jezus op God, dan maakt God van ons leesbare brieven. Wij moeten gemeente zijn door zichtbaar te veranderen in woorden en daden. „Samen met u in liefde en leed zullen we de arbeid beginnen, samen biddend om Gods zegen om ons te maken tot leesbare brieven".

Na de prediking was er gelegenheid om ds Wijchers toe te spreken. Een welkomstwoord namens de gemeente en vooral namens de wijkgemeente werd gesproken door br O. Derks, voorzitter van de raad van 't Venster.

Namens de gemeente Delfzijl sprak br Buisman; hij memoreerde dat ds Wijchers vanuit Delfzijl zijn studie begon en dat de gemeente daar nu haar binding met ds Wijchers en de vreugde van deze dag tot uiting wil brengen in het aanbieden van een kanselbijbel. Namens de Bond van Twentse gemeenten sprak br S. Louwes uit Almelo woorden van welkom tot ds Wijchers, onder aanbieding van een bloemstuk. De gemeente Utrecht-N.,waarvan zr en br Wijchers lid waren, wensten de nieuwe voorganger Gods zegen toe.

Als laatste spreker sprak dr J. Reiling, als rector van het seminarium, en mede namens U.C. en C.v.d.O. ds Wijchers toe. Dr J. Reiling wees er op dat ds Wijchers klaar is met zijn studie, „maar wat heet klaar te zijn". Het moment komt dat men de gemeente kan ingaan. Dr Reiling wenste ds Wijchers, wiens roeping om in de dienst van de Heer te willen werken hem duidelijk voor ogen stond, veel zegen toe op zijn arbeid in deze eerste gemeente.

Namens de Raad van Kerken te Hengelo was een vertegenwoordigster aanwezig.

Vermelden we nog dat het Vensterkoor meewerkte door enkele liederen te zingen. Ook een kwartet uit het studentenkoor verleende medewerking; br Noordijk sprak namens de studenten ds Wijchers toe.

Na het dankwoord van ds Wijchers aan de sprekers en alle medewerkenden werd de dienst besloten met het zingen van gezang 13 „Halleluja, eeuwig dank en ere".

's Avonds waren velen nog gezllig bijeen in 't Venster om nader kennis te maken met ds en mevrouw Wijchers.

Al met al een drukke dag; we hopen samen een goede tijd tegemoet te gaan.

OPNIEUW DOOPDIENST IN DEVENTER

Deventer - (L.v.d.L.). De gemeente in Deventer mocht zondag 3 oktober voor de derde keer in dit jaar een blijde dienst meemaken, waarin een jonge zuster aan de oproep van de Heer gehoor gaf om zich te laten dopen. Velen waren gekomen om deze dienst mee te maken en te luisteren naar wat ds G. Vegter ons had door te geven naar aanleiding van Efeziërs 4, vers 5: „Eén Here, één geloof, één doop...". waarin ons werd duidelijk gemaakt, dat het over het algemeen nog wel mogelijk is dat ene geloof te hebben in die ene Heer, maar dat men zich dan gaat terugtrekken als het er op aan komt dat geloof in die Heer te belijden door Hem ook te volgen in het watergraf.

Bij vele oudere gemeenteleden zullen onwillekeurig de gedachten zijn terug gegaan naar het oude kerkje, waar op de schotten die daar het doopvont bedekten, deze tekst met sierlijke letters was aangebracht.

Een van de ouderlingen heette onze zuster hartelijk welkom tijdens de viering van het heilig Avondmaal, waar we ook met velen mochten aanzitten en zo ook de dood van onze Heiland gedachten.

Naast de vreugde, beleefden we ook in de afgelopen maanden de droefheid van de dood, die ons op aarde toch nog ten deel valt. Een oude zuster en twee broeders werden in de afgelopen maanden ten grave gedragen. Een van deze broeders was nog maar 30 jaar. Maar we weten dat Christus de dood heeft overwonnen en daarvan te blijven getuigen is de opdracht, die wij allen als christenen gekregen hebben.

Het is daarom een verheugend verschijnsel, dat weer allerlei aktiviteiten tot ontplooiing komen, zoals jeugdwerk, zondagsschool, jonggehuwdenkring en niet te vergeten Zusterhulp. Getracht wordt ook weer opnieuw te starten met een zangkoor en verder wordt eens per twee maanden een zgn. Appèlavond gehouden in samenwerking met onze broeders en zusters van de Vrije Evangelische Gemeente en het Leger des Heils. Op de laatste in ons gebouw belegde samenkomst moesten zoveel stoelen bijgeplaatst worden, dat alles bezet was.

Zo gaan ook wij in Deventer door met het geven van die Blijde Boodschap.

Verpleegkundige, mnl., 25 jr. zoekt na 1 november a.s. woonruimte in Groningen. Brieven onder nummer 4625 bureau van dit blad.

Wie zou zijn Christelijke Encyclopedie (uitverkocht) tegen vergoeding willen afstaan aan een student van „De Vinkenhof?" Tel. 01836-621.

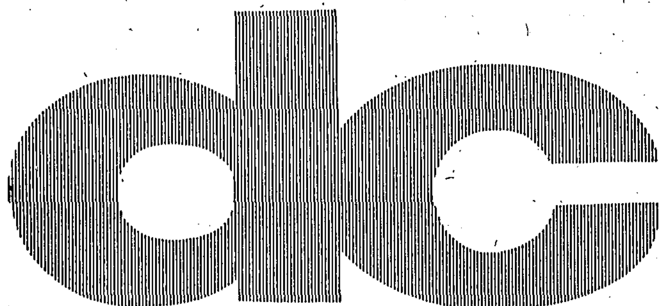
Heden heeft de Here thuis gehaald na een geduldig gedragen lijden, Zijn Kind, onze lieve en zorgzame vrouw, moeder, groot- en overgrootmoeder

FREDERIKA VAATSTRA-STAM

in de ouderdom van 74 jaar.

Geliefde echtgenote van T. I. Vaatstra, voorheen weduwe van R. Westerveld.

Daar is de strijd voorbij, daar wacht de gloriekroon; daar vindt de ware strijder rust, en God Zelf is haar loon.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 42 - 22 oktober 1976

Met de hier afgedrukte toespraak opende ds J. van Dam, voorzitter van de Commissie der Unie, jl. woensdagavond 20 oktober te Leeuwarden de 96ste Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

Pluriformiteit, rijke openbaring Gods

„Verdraagt elkander, need'rig stil
en met zachtmoedigheid,
en wandelt waardig naar Gods wil,
lankmoedig, zonder strijd".

Die regels, zoëven gezongen, klinken nog na in onze harten.

Elkaar verdragen, en: waardig naar Gods wil wandelen - lankmoedig en zonder strijd...

Ze sluiten aan op, of: vullen aan wat onze algemeen sekretaris in het Unie-Jaarverslag over 1975 als inleiding heeft geschreven. Ik citeer:

> *„Wel is duidelijk, dat zelfs in de tot dusver meest homogene plattelandsgemeente de zogenaamde pluriformiteit (= veelvormigheid) steeds meer zichtbaar wordt als een rijke maar soms nauwelijks gewaardeerde openbaring Gods van wat de Schrift zo treffend noemt: het Lichaam van Christus".*

Hiermee is, naar mijn stellige overtuiging, een zeer belangrijke zaak aan de orde gesteld.

Er zijn altijd christenen in soorten geweest, en er zijn ook altijd baptisten in soorten geweest. Wie de geschiedenis van onze gemeenten kent heeft daar weet van. We kennen de klassieke tegenstelling, die sommige gemeenten - met name in Friesland, maar ook daar buiten - lange tijd heeft onderscheiden van de, laten we gemakshalve zeggen: veenkoloniale gemeenten; de tegenstelling die men in kerkelijke kringen placht aan te duiden met: calvinisme en arminianisme. De eersten legden vooral nadruk op de verkiezende genade Gods, de anderen appelleerden nadrukkelijk aan de vrije wil en nodigden uit tot, ja drongen aan op bekering.

Die tegenstelling is vandaag de dag zo goed als verdwenen; wordt in elk geval in de gemeenten nergens meer als tegenstelling beleefd.

We hebben nu, niet alleen in onze gemeenten!, met andere soms tegengestelde opvattingen te maken. Meestal zijn ook deze tegenstellingen, zeggen we liever: verschillen van opvattingen, ouder dan we meestal veronderstellen; - al is het waar dat ze vooral vandaag de dag opvallender aan de oppervlakte komen. Wat dáárvan de oorzaak is, althans één van de oorzaken, is waarschijnlijk eveneens door onze algemeen sekretaris in het Jaarverslag aangeduid als hij, vragenderwijs schrijft - zonder daarmee een direkte relatie te leggen met het zo juist door mij genoemde: „Of groeien wij vooral dankzij hen die de reformatorische kerken verlaten?"

Om het nu volgende niet tot een vaag en abstrakt - puur theoretisch - betoog te laten worden, wil ik enkele van die tegenstellingen, tegengestelde opvattingen, noemen:

Er wordt - en die eventuele kontroverse is beslist niet van de laatste tijd! - in onze gemeenten verschillend gedacht over de theologische en ook praktische implikaties van de typisch doperse konceptie van de plaatselijke gemeente; met andere woorden: de gemeente, slechts als vereniging van gelijkgezinde en gelijk gemotiveerde christenen, òf: de gemeente als zichtbare openbaring van het Lichaam van Christus, waaraan de gelovige toegevoegd wordt door het zichtbare teken van de doop.

Er wordt - en ook dat is niet van de laatste tijd alleen - in onze gemeenten op van elkaar verschillende wijzen omgegaan met de bijbel. Voor de een is de bijbel zonder verdere komplikaties Woord van God, massief en tijdloos - antwoord op alle vragen, letter vóór letter geïnspireerd door Gods Eigen Geest. Voor anderen is diezelfde bijbel het Boek Gods dat niet slechts vragen beantwoordt maar ook vragen stelt, minder massief; een boek om beschroomd mee om te gaan, waarvan

de uitleg kénnis van de tijd en van de kultuur waarin de te boekstelling plaatsvond nodig heeft, een uitleg die altijd ònze uitleg en òns verstaan is - dus nimmer absoluut gesteld mag worden.
Is de eerste opvatting als intellektualistisch aan te duiden, de tweede zou wellicht spiritualistisch te noemen zijn.
Er worden in onze gemeenten verschillende posities ingenomen tegenover maatschappij en kultuur. Er zijn er die de mening zijn toegedaan, dat we als gemeente op de vragen die de samenleving en de kultuur stellen pas adaequaat reageren wanneer er wordt geëvangeliseerd en zielen worden gered; anderen daarentegen willen op de konkrete vragen en noden van wereld en samenleving ingaan om ze een integrerend deel te doen zijn van de evangelisatie, omdat het heil meer omvattend zou zijn.

In de praktijk betekenen deze verschillen onder meer,
dat sommigen zich vooral door de EO voelen aangesproken en zich erin herkennen, terwijl anderen daar juist met die herkenbaarheid moeite hebben;
dat sommigen de boeken van de Amerikaan Hal Lindsey als het bijna laatste woord ten aanzien van Israël en de wereldpolitiek beschouwen, terwijl anderen daarentegen geneigd zijn vraagtekens te plaatsen waar de eerstgenoemden uitroeptekens noteerden.
Het betekent ook, dat hier en daar een tijdschrift als Het Zoeklicht en daarmee vergelijkbare periodieken geprefereerd worden bóven ons eigen weekblad - als men al van het bestaan ervan op de hoogte is...! - terwijl anderen náást DC een blad als „Voorlopig" lezen, „als evangelisch commentaar bij de tijd".

We willen hier nu niet ingaan op de vraag waardoor deze verschillen van opvattingen te verklaren zijn. Zulk een verklaring, of: komplex van verklaringen, is stellig te vinden.
Nu en hier stellen we ze slechts vast. Ze zijn er. Ze geven de gemeente, zowel plaatselijk als in wijder verband - ook de Unie zelf - die veelkleurige pluriformiteit die als kenmerk, als karakter van Gods werk op aarde kan worden beschouwd. We geven onmiddellijk toe: wij hebben het er vaak moeilijk mee, met die pluriformiteit. Waarschijnlijk omdat opvattingen die afwijken van de eigen ons onzeker maken, in elk geval: minder zéker. Het is goed, dat we elkaar en onszelf voortdurend aansporend en vermanend toezingen: verdraagt elkander, need'rig, stil - en met zachtmoedigheid, en wandelt waardig naar Gods wil, lankmoedig, zonder strijd!

In de kerken is men gewend om ten aanzien van de ook daar bestaande verschillen van opvattingen - en ze spelen in de belijdeniskerken per definitie 'n veel grotere rol dan bij ons - te spreken van richtingen of modaliteiten. Heel dikwijls ook worden ze aangeduid met begrippen die - dachten we - aan politieke tegenstellingen en het politieke spraakgebruik zijn ontleend: links en rechts. Om een voorbeeld te noemen: in de Hervormde kerk menen zij die niet tot de Gereformeerde Bond in de Nederlandse Hervormde kerk behoren met zorg te moeten vaststellen, dat de Hervormde kerk bezig is te verrechtsen... Wat dat dan ook maar inhoudt en betekent.

Naar mijn vaste overtuiging mogen wij, in onze gemeenten nadenkende over onze verschillen van opvattingen, niet in die termen denken of spreken. Zo te denken en zo te spreken is in strijd met het wezen van de gemeente zoals we die hebben leren verstaan.

Wie tòch zo denkt en spreekt is bezig een proces van vervreemding op gang te brengen dat tenslotte in polarisatie eindigt. Wie denkt en spreekt in termen van richting, modaliteit, of - nog erger - links en rechts is in hoogmoed bezig bepaalde opvattingen - welke dan ook - te verzelfstandigen en zal uiteindelijk hen die afwijkende opvattingen hebben tot groepsvorming provoceren.

Paulus waarschuwt in Rom. 14 voor onverdraagzaamheid en alles wat daarvan het gevolg kan zijn:

„Aanvaardt de zwakke in het geloof, maar niet om overwegingen te beoordelen. De een gelooft, dat hij alles eten mag, maar de zwakke eet plantaardig voedsel. Wie wèl eet, minachte hem niet, die niet eet, en wie niet eet, oordele hem niet, die wèl eet, want God heeft hem aanvaard.
Wie zijt gij, dat gij eens anders knecht oordeelt? Of hij staat of valt, gaat zijn eigen heer aan. Maar hij zal staande blijven, want de Here is bij machte hem vast te doen staan. Deze (immers) stelt de ene dag boven de andere, gene stelt ze alle gelijk. Ieder zij voor zijn eigen besef ten volle overtuigd. Wie aan een bepaalde dag hecht, doet het om de Here, en wie eet, doet het om de Here, want hij dankt God; en wie niet eet, laat het na om de Here en ook hij dankt God.
Want niemand onzer leeft voor zichzelf, en niemand sterft voor zichzelf; want als wij leven, het is voor de Here, en als wij sterven, het is voor de Here. Hetzij wij dan leven, hetzij wij sterven, wij zijn des Heren. Want hiertoe is Christus gestorven en levend geworden, opdat Hij èn over doden èn over levenden heerschappij voeren zou. Gij echter, wat oordeelt gij uw broeder? Of ook, wat minacht gij uw broeder? Want wij zullen allen gesteld worden voor de rechterstoel Gods. Want er staat geschreven: (Zo waarachtig als) Ik leef, spreekt de Here: voor Mij zal alle knie zich buigen, en alle tong zal God loven.
Zo zal (dan) een ieder onzer voor zichzelf rekenschap geven (aan God)".

Verdraagzaamheid kàn een slappe levenshouding zijn. Wie uit gemakzucht en om de „lieve vrede" alles goed vindt en zich bij alle wind van leer weet aan te passen is - ik zeg het met stelligheid - n i e t in de weg van de Heer.
Voor die soort verdraagzaamheid - als

Ds J. van Dam, (links op de foto), de huidige voorzitter van de Commissie der Unie, in gesprek met ds Th. van der Laan, algemeen sekretaris van de Unie.
Ds Van der Laan, sinds 1966 als algemeen sekretaris in dienst van de Unie, zal ingaande 1 januari a.s. als conrector verbonden worden aan het seminarium De Vinkenhof te Bosch en Duin-Bilthoven. Ds J. van Dam, thans nog voorganger te Sneek, zal op 1 november a.s. ds Van der Laan opvolgen als algemeen sekretaris. (foto Gerke Postma)

het dat woord nog verdient - pleit ik geenszins. Integendeel, de bijbelse verdraagzaamheid komt voort uit liefde die zichzelf verloochent, die in ootmoedigheid de ander uitnemender acht dan zichzelf. Zoals we die van onze Heer hebben geleerd en in Wiens leerschool we ons nog steeds moeten bevinden.
Vroeger stond in de kop van ons weekblad een deel van de tekst uit Efesiërs 4 : 5, één Heer, één geloof, één doop.

Dát is het akkoord van ons samenzijn in de plaatselijke gemeente en in de Unie. Onze eenheid is eenheid van de heilige Geest, en niet persé de eenheid van opvattingen en inzichten. Wie daarin fundament zoekt versmalt de gemeente en denatureert het wezen van de gemeente, maakt haar tot religieus, christelijk genootschap.
Zo wordt het zijn en het samen met anderen in de gemeente zijn, ook het samen zijn in de vereniging van de gemeenten die de Unie is, tot een niet gemakkelijke maar wel boeiende en uitdagende opdracht.

Onze eenheid is in Christus.
In Christus.
Zijn liefde heeft zulk een grootte, zulk een breedte, zulk een lengte, zulk een hoogte en diepte dat we slechts sámen met alle heiligen in staat zijn die te vatten. We hebben, anders gezegd, elkaar erbij nodig! Daarom is de pluriformiteit, de veelvormigheid en de veelkleurigheid van de gemeente rijke openbaring Gods waarvoor we dankbaar dienen te zijn.
Gave en opgave!

In samenhang hiermee lees ik u woorden van Paulus, zoals hij die eens schreef aan de gemeente van Efese:

> *„Als gevangene in de Here, vermaan ik u dan te wandelen waardig der roeping, waarmee gij geroepen zijt, met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, en elkander in liefde te verdragen, en u te beijveren de eenheid des Geestes te bewaren door de band des vredes: één lichaam en één Geest, gelijk gij ook geroepen zijt in de ene hoop uwer roeping, één Here, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen", (4 : 1-8).*

Met deze woorden wil ik graag de 96ste Algemene Vergadering voor geopend verklaren.

LZC-GEWEST ZUID-HOLLAND
Zondagsschoolleiders(sters) in Gewest Zuid-Holland worden hartelijk uitgenodigd op de zondagsschoolkonferentie te Rotterdam-Zuid, Jagerslaan op zaterdag 30 okto om 2 uur D.V.
U vindt daar o.a. boekenstand met het kinderkerstboek en toelichting daarop.
T. Zaalberg-Maas, sekretaresse

DIENST AAN EEN WERELD IN NOOD

Onder de naam „Dienst aan een wereld in nood" proberen wij sinds twee jaar als werkgroep van de Zendingscommissie van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland steun te verlenen aan projekten van zending en dienstverlening.
Het gaat om projekten in Afrika (vooral in Kameroen en Sierra Leone) en Oost-Europa.
Wij willen u graag op de hoogte houden van de akties die vorig jaar gevoerd zijn, akties die dit jaar lopen en de akties die volgend jaar misschien mogelijk zijn.
We geven deze informatie om in zekere zin verantwoording af te leggen van ons werk en tegelijk om de gemeenten op te roepen tot deelname.

Verantwoording

De werkgroep voert aktie ten behoeve van twee fondsen: het Noodfonds en het Projektenfonds.

Het Noodfonds is bestemd voor hulp aan slachtoffers van aardbevingen, overstromingen, oorlogen, hongersnoden en dergelijke.

De gelden hiervoor vinden hun bestemming via organisaties als de Baptisten Wereld Alliantie (B.W.A.), de Stichting Oekumenische Hulp aan vluchtelingen (S.O.H.), de Europese Baptisten Federatie (E.B.F.), en de Europese Baptisten Zending (E.B.M.). In voorkomende gevallen wordt ook van andere betrouwbare kanalen gebruik gemaakt zoals bv. van de Stichting Kruistochten.

Het Projektenfonds is bestemd voor projekten die in nauw verband staan met het zendingswerk. Vandaar dat de meeste akties gevoerd worden voor projekten in landen als Kameroen en Sierra Leone, waar de Europese Baptisten Zending aktief is en nauwgezet samenwerkt met de gemeenten daar.

In Kameroen werken momenteel uit Nederland Jan en Fennie van der Veen, Janca Loot en Janneke van Oosten.

De Oost-Europa projekten lopen tot nu toe via de Europese Baptisten Federatie.

Het gaat om steun aan projekten die gericht zijn op de verkondiging van het evangelie, de opbouw van de gemeenten en de ontwikkeling van de desbetreffende gebieden.

Gemeenten helpen die aan de slag willen

Sierra Leone

1.1 Basisschool Malambay

Malambay is een klein dorpje in Sierra Leone (W.-Afrika). Het basisonderwijs in Malambay bezorgde de dorpsoudsten reeds lang hoofdbrekens. Het schoolgebouwtje was erg klein en bouwvallig, bovendien zaten er geen deuren of ramen in. De situatie werd kritiek toen door een storm het dak gevaarlijk naar één kant schoof. De partikuliere eigenaar liet het afweten.

Niet ver van Malambay ligt Mambolo waar de baptisten een centrum hebben met aktiviteiten zoals medisch werk, gemeente-opbouw en middelbaar onderwijs.
Op zekere dag gingen de oudsten van Malambay naar Mambolo en vroegen de baptisten de school over te nemen.

Op deze wijze ontstond het plan om een goede school te bouwen en voor christelijk onderwijs te zorgen. De uitwerking en uitvoering van zo'n plan kost veel tijd. De kinderen kunnen echter niet zonder onderwijs. Daarom is men een klein noodschooltje gestart. Zolang het bouwplan nog niet helemaal rond is, moet de school de salarissen van de onderwijzers en het lesmateriaal zelf betalen.

Dat is alleen mogelijk als wij helpen. Vandaar deze aktie. Het gaat er om de lopende kosten te betalen totdat betere tijden aanbreken.

(Lees hierover onder „nieuwe projektvoorstellen").

De zondagsscholen (L.C.Z.) hebben zich al voor deze aktie ingespannen, waarbij op originele wijze gewerkt wordt met ‚rapportkaarten' van kinderen uit Malambay. Het is aan ons de cijfers in te vullen.

Het streefbedrag is *f.* 10.000,—.

Kameroen

1.2 Geven voor zeven jonge predikanten

In de Baptisten Unie van Kameroen hebben zeven jonge mensen hun opleiding tot predikant voltooid.

Hoewel de salarissen van de voorgangers op zich erg laag zijn, is het momenteel nog niet mogelijk dat de gemeenteleden zelf hun nieuwe predikanten onderhouden.
Het werk moet echter doorgaan, vandaar dat er een beroep op ons gedaan wordt de baptistengemeenten in Kameroen te helpen hun nieuwe voorgangers van kleding, voedsel en een bescheiden inkomen te voorzien.

Deze hulp zal geleidelijk minder worden, omdat het er tenslotte om gaat dat de ge-

meenten ondanks hun armoede op eigen benen leren staan.
Het Gewest Holland zet zich reeds voor ‚de zeven' in.
Streefbedrag: *f* 19.000,—.

1.3 Het Nkondjock Projekt

In Kameroen probeert de regering de trek naar de grote steden af te remmen. In dit kader past de nieuwe weg die aangelegd werd tussen Yabassi en Bajang. Door deze nieuwe weg werd een geheel nieuw gebied opengelegd, met als gevolg dat zich vele pioniers langs de weg vestigen.
Temidden van dit gebied ligt het dorpje Nkondjock, dat zich snel uitbreidt. De baptistengemeenten willen in dit dorp acte de présence geven door een gemeentecentrum te bouwen dat mogelijkheden biedt tot rekreatie, evangelisatie en gemeenteopbouw. De familie Grön uit Duitsland zal aanvankelijk de leiding van dit werk op zich nemen.
Het gemeentecentrum zal bestaan uit een kerkzaal, een vergaderzaal en rekreatiezaal, enkele kleine studievertrekken, een bibliotheek en een koffiebar.
Ook hoopt men twee huizen te kunnen bouwen. De gemeenten van het IJsselgewest, het Gewest Groningen, de Nederlandse Baptisten Vrouwenbeweging en partikulieren hebben er zich al voor ingespannen om dit mogelijk te maken. In 1975 werd daarvoor *f* 46.000,— bijeengebracht. Voor dit jaar is het streefbedrag *f* 20.000,—.

1.4 Wij luiden de schoolbel (middelbare school Mokolo)

Als onderdeel van het werk in Noord-Kameroen (met 1500 leden) staat in Mokolo een middelbare school waar thans ruim 80 leerlingen de vierjarige opleiding volgen. Hun leeftijd ligt tussen 12 en 18 jaar. Aan dat onderwijs dragen o.a. vier door de Europese Baptisten Zending uitgezonden leerkrachten bij. Het diploma geeft toegang tot de éénjarige opleiding tot hulponderwijzer. Goede leerlingen kunnen overstappen naar het gymnasium of de hogere technische school.
Met deze school willen de gemeenten graag een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van het onderwijs in het gebied waar zij wonen en werken.
Zij vragen daarbij steun van de gemeenten in Europa. Voor de uitrusting van de school, de aanschaf van lesmateriaal, de inrichting van het internaat, en een eigen watervoorziening is veel geld nodig.
De Jongens en Meisjes Centrale (J.M.C.) van de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging (N.B.J.B.) besloot aktie te gaan voeren voor de aanschaf van schoolmateriaal.
Streefbedrag: *f* 3.600,—.

1.5 Zusterhulp in aktie (N.B.V.B.)

Naast een bedrag als bijdrage in de salariskosten van onze zendelingen steunt de Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging (N.B.V.B.) ook het zendingswerk in Kameroen en Sierra Leone.
Zo voeren de zusters momenteel aktie voor een meisjesinternaat, het werk onder vrouwen in Kameroen en de vorming van gemeenteleden in Sierra Leone.
Streefbedrag: *f* 30.000,—.

Oost-Europa

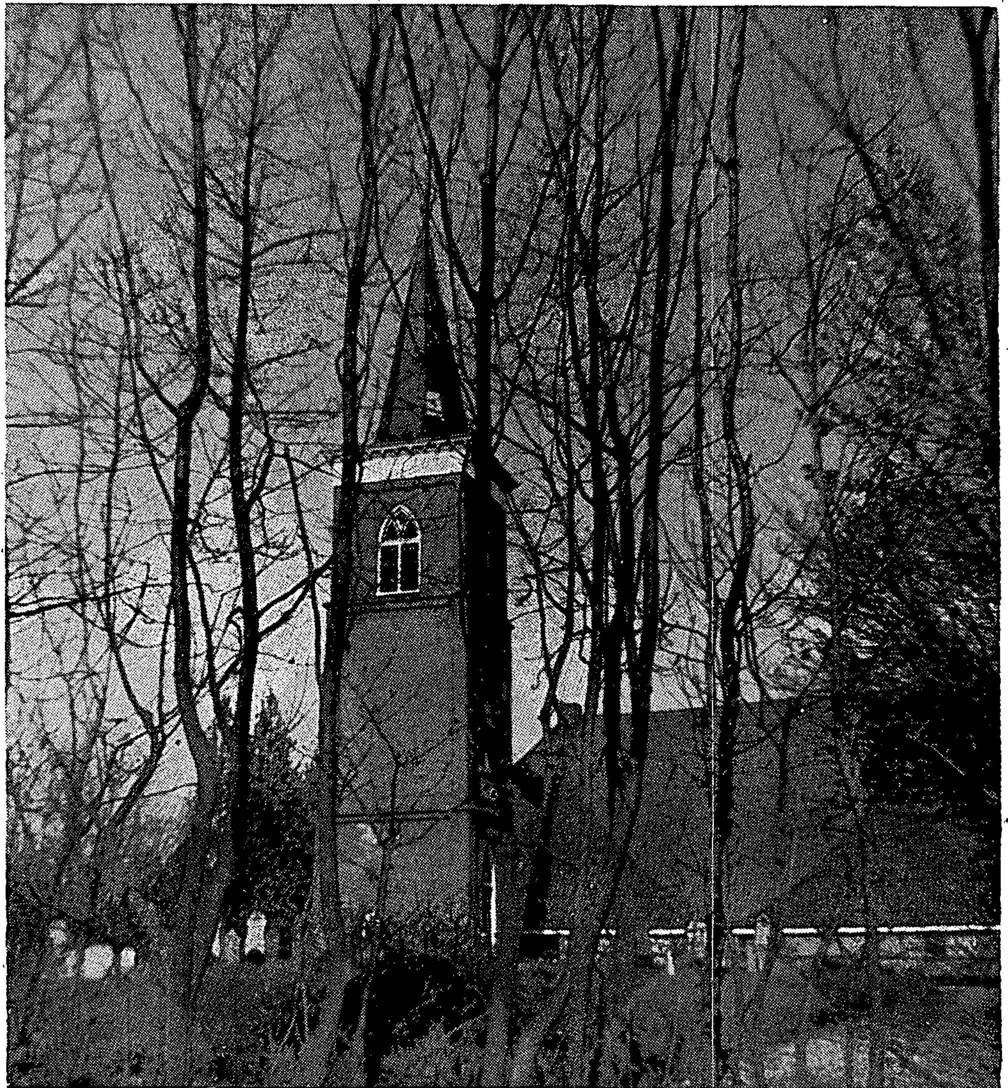
1.6 Bijbels voor Roemenië

Roemenië behoort tot één van de Oost-Europese landen waar het vrij drukken en verspreiden van bijbels niet mogelijk is.
Het gemeentelijk werk wordt door de kommunistische overheid sterk aan banden gelegd.
In 1975 kreeg de werkgroep via de Europese Baptisten Zending het bericht dat de Roemeense paptisten (250.000 leden) van de regering de felbegeerde toestemming gekregen had om 2500 bijbels in te voeren. Tengevolge van verschillende opwekkingen in de gemeenten was de vraag naar bijbels sterk toegenomen.
Gevraagd was om toestemming voor de invoer van 10.000 bijbels. Kosten *f* 10,— per stuk.
De bijbels zouden echter door Westerse christenen betaald moeten worden. Bovendien was de vergunning slechts enkele weken geldig. De 2500 bijbels zijn inmiddels ter bestemder plaatse aangekomen. Alle hoop is nu gevestigd op het krijgen van toestemming ook de rest in te mogen voeren.
Om er voor te zorgen dat dat kan, voert de Rijpere Jeugd Centrale van de Nederlandse Baptisten Jeugdbeweging daar via ‚Spek de Bus' enthousiast aktie voor.
Het streefbedrag is *f* 10.000,— voor 1000 bijbels.

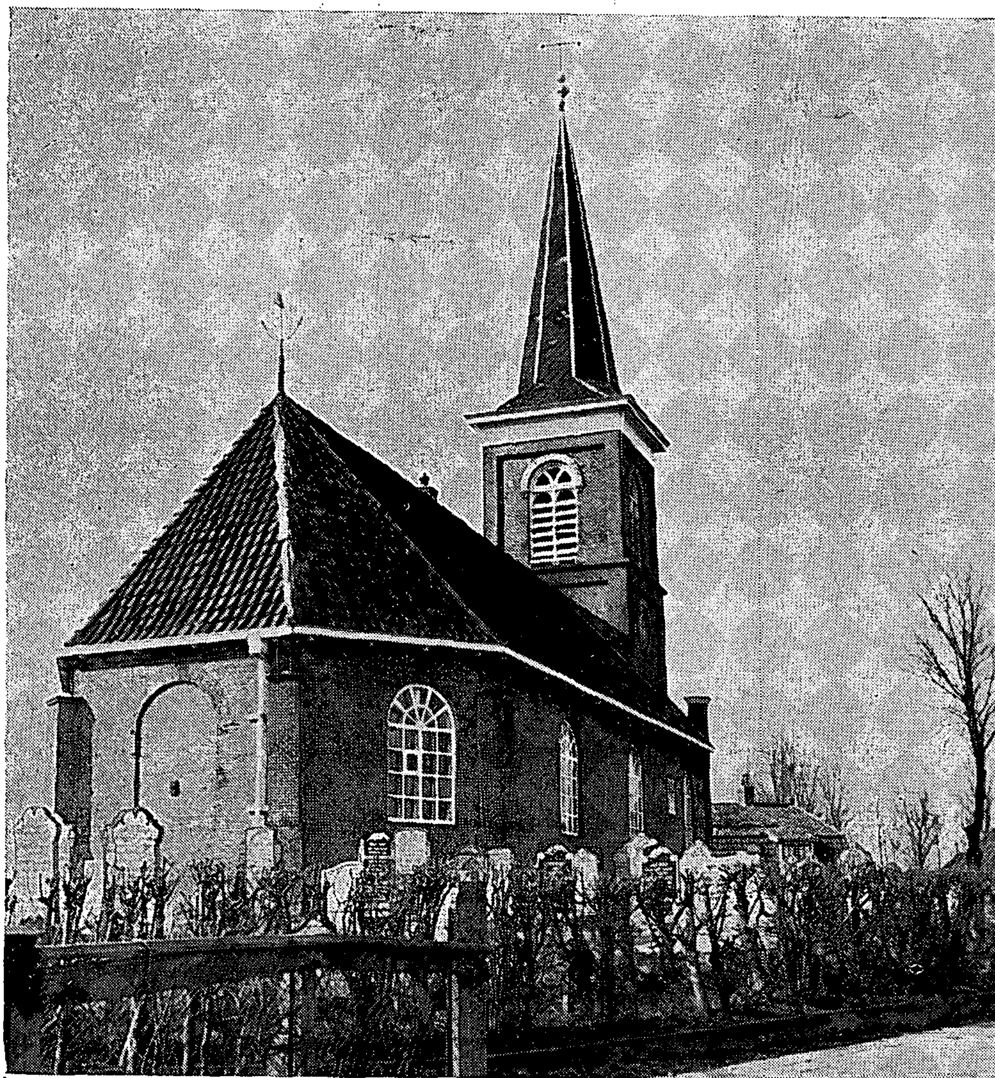
2. IN 1975 AFGESLOTEN PROJEKTEN

2.1 Jeugdcentrum Lunsar

In Lunsar, een stadje in Sierra Leone bevindt zich een bloeiende gemeente. Ter

BIJ DE FOTO'S:
Waarschijnlijk hebben de meeste AV-gangers die deze week in de Friese hoofdstad Leeuwarden bijeen zijn, geen tijd over om ook nog iets meer van het Friese land en de Friese kerkjes te zien. Zij, die per auto zijn gekomen zullen gebruik gemaakt hebben van de grote wegen, om de steden en dorpen heen. Jammer! Maar toch zijn ook dan, al is het meestal op een afstand, de stadjes en dorpen te zien, elk met zijn eigen karakteristieke, soms zelfs een monumentale kerk - en een enkele keer is er alleen maar een toren met een begraafplaats er omheen.

ondersteuning van het jeugdwerk werd het plan opgevat in het gemeentecentrum een jeugdhonk in te richten, uitgerust met gezelschapsspelen en lektuur.
De Landelijke Zondagsschool Centrale (L.Z.C.) zette zich in 1975 in voor het bijeenbrengen van het geld voor de aanschaf hiervan en de aanschaf van tafels en stoelen.

Het jeugdcentrum blijkt goed te funktioneren en fijne evangelisatiemogelijkheden te bieden.
Het streefbedrag van ƒ 7.000,— werd ruimschoots bereikt.

2.2 De bootaktie

In Mambolo breidt het medische werk van de zending zich gestadig uit. In het gebied rond Mambolo is vervoer per boot vaak de enige mogelijkheid om bepaalde dorpen te bereiken.
Daar zijn de mensen verstoken van medische hulp.

Bovendien hebben de meesten daar nog nooit van het evangelie gehoord.
Dit was een gegronde reden om de aanschaf van een boot op de verlanglijst te zetten.
Dankzij akties van de Rijpere Jeugd Centrale, Zusterhulp, de Jongens en Meisjes Centrale en individuele gevers werd ƒ 10.000,— bijeen gebracht.
De boot is inmiddels aangeschaft.

2.3 Bijbelschool Ndiki

Als een van de belangrijkste problemen in het werk van de gemeenten in Kameroen werd in de jaren '70-'72 het gebrek aan goed opgeleide evangelisten en predikanten gevoeld.
Om hier wat aan te doen besloten de baptisten in Kameroen een eigen opleiding voor evangelisten te beginnen. Een geloofsdaad! Want het geld voor de geplande drie-jarige opleiding ontbrak grotendeels.
Gemeenten uit het Gewest Holland namen de verantwoordelijkheid op zich deze opleiding toch mogelijk te maken. In drie jaar brachten zij hiervoor ƒ 23.000,— bijeen.
Van de dertien studenten die begonnen vielen er twee af. Vier studeren misschien verder aan een theologische opleiding.
Zeven van hen gaan nu in de gemeenten werken. Ook dan zullen zij door de gemeenten in het Gewest Holland gesteund worden.
(Zie de aktie „Geven voor zeven").

2.4 Zusterhulp in aktie (N.B.V.B.)

In 1975 werd naast een bedrag als bijdrage in de salarissen van de zendelingen ƒ 10.000,— bijeengebracht voor vrouwenwerk in Kameroen, evangelisatiewerk in Sierra Leone en medisch werk in Zaïre (Sona Bata).

3. NIEUWE PROJEKT VOORSTELLEN

Sierra Leone

3.1 Bouw nieuwe basisschool Malambay

De plannen om in de plaats van het oude schoolgebouw een nieuw gebouw te zetten zijn nu goedgekeurd door de regering. Het gaat om de bouw van acht lokalen en drie huizen voor de onderwijzers.

Zo mogelijk komt er nog een ruimte voor samenkomsten bij.

En dan niet te vergeten de inrichting van de school. Wij meenden voor het beroep dat op ons gedaan werd om deze gelegenheid om goed christelijk onderwijs te geven te benutten niet doof te mogen blijven.

Het gaat om ƒ 60.000,—. Inmiddels is dit bedrag al toegezegd. De Stichting School en Evangelie en de stichting Wilde Ganzen gaven hun steun aan dit projekt (ƒ 17.000,— en ƒ 20.000,—).
Het IJsselgewest heeft voor de komende drie jaar toegezegd het resterende bedrag bijeen te zullen brengen.
Als u dit leest worden de eerste cementstenen al gemaakt.

Opnieuw: Oost-Europa

3.2 Kerkbouw Bratislava

Socialistische landen als Tsjechoslowakije hebben als staatsfilosofie het atheïstisch humanisme.

De gemeenten worden er weliswaar geduld, maar ondervinden veel belemmeringen bij het gemeentewerk en de evangelisatie. Iedere kans om de christelijke gemeenten daar te bemoedigen en hun getuigenis te versterken dient aangegrepen te worden.

Aldus de aanbevelingswoorden van de E.B.F.

De gemeente in Bratislava telt 450 leden waaronder veel mensen met jonge gezinnen.

Hun probleem is momenteel hun plaats van samenkomst. Dat is een vervallen gebouw, gelegen op een moeilijk bereikbare plaats aan de rand van de stad. Tengevolge van een aardbeving werd het nog bouwvalliger. De autoriteiten verklaarden het ongeschikt voor samenkomsten.

Het gebouw werd tenslotte bedreigd met sloop wegens de voorgenomen sanering van de buurt. Eindelijk na vier jaar onderhandelen met de autoriteiten heeft de gemeente een terrein toegewezen gekregen voor de bouw van een nieuw gemeentecentrum plus woonhuis voor de predikant.
Daarvoor is veel geld nodig. De helft daarvan wil de gemeente zelf opbrengen. Voor de andere helft doet zij een beroep op broeders en zusters in West-Europa.
Het gaat om een bedrag van ƒ 250.000,-,

In 1975 werd voor de hier genoemde projekten een bedrag van ongeveer *f* 80.000,— besteed. Voor 1976 wordt eenzelfde bedrag verwacht, afgezien van steun van instellingen buiten onze gemeenschap van baptistengemeenten.

Gelden voor de projekten kunnen gestort worden op gironummer 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Biltseweg 10, Bos en Duin, onder vermelding van: werkgroep WIN, Noodfonds of projektenfonds met eventueel vermelding van het projekt.

De tekst van dit artikel is ook als folder verkrijgbaar bij het Uniebureau à *f* 0,50 (adres hierboven).

waarvan wij als streefbedrag *f* 25.000,— voor onze rekening nemen.

3.3 Kerkbouw Chelm, Polen

Eenzelfde verhaal als boven gaat op voor de gemeente in Chelm, vlak bij de Russische grens.
Deze gemeente telt 76 leden (van wie er 11 in '75 werden gedoopt) met in de diensten 160 bezoekers.
Met de bouw van een nieuwe woonwijk kreeg de gemeente toestemming het oude en vervallen gebouw te verlaten en in die nieuwe wijk een nieuw gemeentecentrum te bouwen.
De baptistengemeenten in Polen brengen grote financiële offers om dit mogelijk te maken.
Ook zij doen een beroep op ons. Zij vragen steun voor een bedrag van *f* 80.000,-. Daarvan stellen wij voor *f* 10.000,— voor onze rekening te nemen.

Het is mogelijk dat wij begin 1977 met nog enkele nieuwe projektvoorstellen komen.

Mensen helpen in nood
4. Noodfonds

Nu hier en dan daar doen zich noodsituaties voor waarin direkte hulpverlening gewenst is. Bijvoorbeeld: bij overstroming, een aardbeving, hongersnood, oorlog.
Met geld uit het Noodfonds kunnen die dingen gekocht worden die nodig zijn om de eerste nood te verhelpen.
Zo ging het in 1975 en begin 1976 om o.a.:

* hulpverlening aan mensen in Vietnam die voor de oorlog op de vlucht gegaan waren en niet veel meer mee konden nemen dan ze dragen konden, of zelfs dat niet,
* handreikingen aan christenen uit Oost-Europa,
* hulpverlening aan slachtoffers van de aardbeving in Guatemala,
* hulpverlening aan uit Zaire naar Angola teruggekeerde baptisten, bij de wederopbouw van hun gemeentewerk. (Het hiervoor bestemde bedrag kon, in verband met de onzekerheden over het ter bestemder plaats aankomen van het geld, nog niet overgemaakt worden).

In 1975 werd voor het Noodfonds ruim *f* 25.000,— bijeengebracht.
In de eerste helft van dit jaar was dit bijna *f* 24.000,—.

OPROEP

Wij roepen de gemeenten op in aktie te komen voor één of meer van onze projekten.
Daarbij bevelen wij aan dat iedere gemeente het Projektenfonds als post op de begroting opvoert voor een bedrag van tenminste 2% van de jaarlijkse uitgaven en zodoende gestalte geeft aan haar wereldwijde verantwoordelijkheid. De gemeenten kunnen zelf hun projekten kiezen en het geld daarvoor bestemmen. Zij kunnen het ook een algemene bestemming geven. In dat geval bepaalt de werkgroep het projekt. Als het streefbedrag voor een projekt bereikt is, behoudt de werkgroep zich het recht voor de bestemming van gelden te wijzigen.

KORRESPONDENTIE

Br J. v. d. P. te E. (naar aanleiding van het berichtje in DC, dat nu ook in de baptistengemeente van Den Helder uit 'Lofzangen en Gebeden gezongen wordt): Wij vinden de bundel Lofzangen en Gebeden een prachtige bundel; velen in de gemeenten - en zelfs daarbuiten - zijn het daarmee eens. Het Supplement heeft die bundel nog rijker gemaakt, vinden we. We weten natuurlijk niet hoe ze bij u in de gemeente zingen, maar „bij ons in Sneek" zingen ze „uit volle borst en met overtuiging" er uit; zo goed en aanstekelijk zelfs, dat gasten ons er om benijden! Overigens: u weet toch, dat de meest gezongen liederen uit de bundel van Joh. de Heer er ook in staan?

v. D.

RADENKONFERENTIE IN ALMELO

De Bond van Baptisten Gemeenten in de regio Oost-Overijssel organiseert D.V. op zaterdag 6 november a.s. in de baptistenkerk, Geraniumstraat 45 te Almelo, een radenkonferentie; aanvang 14.00 uur.
Ds. G. Liebe van Hengelo houdt een inleiding over 'De charismatische beweging'. Iedereen is van harte welkom.

S. Louwes

„EVANGELISCHE BAPTISTEN ZENDINGS GEMEENTE"

De „Evangelische Baptisten Zendings Gemeente", sinds enkele jaren werkzaam in Middelburg, deelt mee ingaande 17 oktober jl. begonnen te zijn met diensten in Goes. De diensten worden elke zondagmorgen om 11.00 uur gehouden in het gebouw van de Ver. van Vrijz. Hervormden, Turfkade 1.

YOUTH FOR CHRIST SCHAAMT ZICH NIET

(Ingezonden)

Feestdiensten met Youth for Christ

Onder de titel „Want ik schaam mij het evangelie niet" organiseert de Stichting Youth for Christ Nederland voor het tweede jaar een aantal bijzondere kerkdiensten op doordeweekse avonden. De reaktie op soortgelijke bijeenkomsten die vorig jaar werden georganiseerd was zo groot, dat het thema binnen Youth for Christ is blijven leven.

De bijzondere diensten zijn bedoeld voor ouderen zowel als jongeren. Ze zijn voorbereid door de plaatselijke Youth for Christ groepen in samenwerking met plaatselijke predikanten. De 'blijde diensten' zoals Youth for Christ ze aankondigt, worden gehouden in een vijftigtal plaatsen in ons land. Na afloop van de kerkdiensten zal er veel gelegenheid zijn voor ontmoeting tussen ouderen en jongeren. De aktie wordt ondersteund door affiches, strooifolders en stickers.

MEDEDELING

△ Sekretaris van de baptistengemeente Stadskanaal-Zuid is thans: F. Blaauw, Badstraat 6, Stadskanaal; tel. 05990-5504.

DUITSE BAPTISTEN HELPEN RUSSISCHE IMMIGRANTEN

De baptisten in West-Duitsland zullen hun hulp aan Duitssprekende immigranten uit Rusland uitbreiden. De nood van deze mensen, zowel geestelijk als praktisch blijkt erg groot te zijn.
In de laatste jaren zijn meer dan 5000 baptisten, met inbegrip van hun gezinsleden, vanuit Rusland in West-Duitsland aangekomen. In april en mei van dit jaar arriveerden 154. Een van de grote problemen is, dat zij onderling verschil van opvatting over de gemeentevorming hebben. De Duitse baptisten willen nu helpen om deze oude spanningen te overwinnen, een proces dat veel kontakt en veel liefde wederzijds vergt.

gemeenteberichten

„OP BERGEN EN IN DALEN, JA OVERAL IS GOD"

Rotterdam-Zuid - (J.T.). Bovengenoemd opschrift is voor en in de gemeente van toepassing in wel en wee. In het begin van de zomer moesten we een jonge broeder verliezen door een verkeersongeval. Hij was 15 jaar en hij kende Jezus. Het was op de trouwdag van een jonge zuster in de gemeente. Op bergen en in dalen! Gelukkig, dat God er is om kracht te schenken.
We hebben al weer verschillende doopdiensten in de gemeente mogen houden. Geweldig is het dan als je je man of vrouw, je kind of kleinkind af ziet dalen in het watergraf en met Christus ziet op staan! Ook door opname werden verschillenden aan de gemeente toegevoegd. Zodoende is de gemeente dit jaar weer gegroeid met 35 leden (van 175 naar 215). Dat is een enorme reden om God te danken.
We hebben ook fijne „Goednieuwsdiensten" gehad, waarbij de Blijde Boodschap aan velen verkondigd kon worden. Dit alles brengt veel arbeid mee, voor de voorganger en raadsleden en als het goed is ook voor de gemeenteleden. Een tiental babies werd geboren en opgedragen aan de Heer. Dat waren mooie diensten waaraan jong en oud meewerkten: de totale gemeente. Door die „geboorteaanwas" groeide ook de chrèche weer.
Zowel het zangkoor, „The Covenant Singers" als het „Marijke-koor" met hun dirigenten C. Brandt, G. Behr en mevr. M. van Noort, werkten regelmatig mee in voornoemde diensten. Met de zondagsschool gaat het fijn, zo ook met de Jeugd en Tussenjeugd. Ook in de zondagmorgendiensten kan ds H. L. Nieman de Goede Boodschap aan velen doorgeven: laatst was ook het balkon bezet, wat duidt op een enorme opkomst. God zij gedankt!

FEEST... EN NOG WAT IN HAULERWIJK

Haulerwijk - (J.G.). Enkele maanden geleden mochten we gedenken dat een eeuw geleden is gestart met de arbeid welke uiteindelijk in 1880 leidde tot het stichten van een baptistengemeente. Zondag 10 oktober jl. was het alweer feest! Drie jonge mensen mochten door de doop belijden dat Jezus Christus realiteit is geworden in hun harten. Ds J. Schuil uit Zwolle bracht aan een tot de laatste plaats bezette kerk de boodschap van Gods liefde voor ons mensen; de doopplechtigheid zelf was een indrukwekkend getuigenis hiervan. Zo ook het avondmaal.
In aanwezigheid van vele gasten werden de nieuwe leden welkom geheten en met elkaar mochten we gedenken, dat Christus voor ons aan het kruis is gestorven. Dankbaar zijn we voor de dankzeggingen die in vele harten opwelden; we mochten ervaren dat Gods Geest in ons midden was. Na zo'n fijne avond lijkt de toekomst een beetje schraal. Doordat ds H. C. v. d Flier zich vanwege pensioengerechtigde leeftijd wilde terugtrekken uit het gemeentewerk zijn we weer vakant. Enige hoop kregen we, doordat we lesuren kregen aangeboden aan een Mavo-school. In kombinatie hiermede is het voor onze gemeente mogelijk een voorganger te beroepen. Tot op heden zijn onze inspanningen zonder resultaat gebleven. We geven de moed niet op, Wel willen we onze voorgangers vragen om, als een sekretaris van een vakante gemeente opbelt om beslag te leggen op een vrije zondag, aan onze problemen te denken. Want we willen graag dat goede, aloude nieuws doorgeven aan hen die Hem nog niet kennen.
En we weten, dat we daarin niet alleen staan; dat mochten we 10 oktober jl. ervaren!

GROTE AKTIVITEITEN IN MUSSELKANAAL

Musselkanaal - (S.H.). Onze gemeente blaakt van strijdlust voor onze Heer. Zondag 12 september was voor ons een onvergetelijke dag. Voordat we de kerk binnen gingen, werden we door verschillende personen aangehouden die ons verschillende vragen stelden. Het thema was: „Samen doen", wat ook zichtbaar was door verschillende plakaten, die in de kerk waren opgehangen. In deze dienst werd medewerking verleend door het meisjeskoor „Zonnestraaltje" en het Groot koor der gemeente. Een mooi spel werd naar voren gebracht; iedere medespelende had een kaart, waarmee uiteindelijk naar voren kwam: „Gods medewerkers zijt gij".
Na de dienst werd nog een kopje koffie gedronken.
's Avonds weer een goed bezette kerk, waar medewerking werd verleend door „The Challengers" uit Velp, wat geheel in overeenstemming was met de boodschap: Ik heb God heel wat te vragen.
Maandag 4 en dinsdag 5 oktober ging een groot gedeelte van de gemeente de straat op om folders te verspreiden en het evangelie te brengen door het lied. Dit naar aanleiding van de Sing In welke werd gehouden op de zaterdagavond ervoor in de Schouwburgzaal „De IJzeren Klap", die bij die gelegenheid geheel was bezet. Medewerkers waren: Mehida Zimri uit Borger, Combi, onder leiding van Ab Klein Haneveld, Herman van Voorthuizen, orgel. Deklamatie Ria Super-Schmaal, Annie de Haan-Klein Haneveld, solozang, meisjeskoor „Zonnestraal", „Young Testify", het Groot koor „Looft den Heer", onder leiding van Tekke Withaar. De samenzang stond onder leiding van ds J. Bouritius. Algehele leiding was in handen van br E. Panneman.
Onze voorganger ds J. Bouritius sprak aan het eind nog een geestelijk en opwekkend woord. Het zaad is gezaaid. Laten wij als gemeente bidden en vertrouwen, dat de Heer de wasdom zal geven. Laten wij ons vertrouwen in Zijn handen leggen.

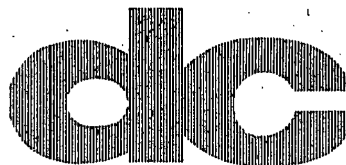
„LICHT OVER STADSKANAAL"

Stadskanaal-Z. - (F.B.). Vanuit diverse kerkgenootschappen in Stadskanaal is in de maand maart een bijbeltrainingskursus gehouden onder het motto „Licht over Stadskanaal". De kurus werd verzorgd door: Campus-Crusade for Christ. Vanuit onze gemeente nam, op eigen initiatief, een 15-tal zusters en broeders deel. Na de kursus, waarin ook het woord „opwekking" was gevallen, hebben wij ons afgevraagd: wat kunnen wij er in eigen gemeente mee doen? en: Hoe begint 'n opwekking? Wat dit laatste betreft waren wij het er helemaal over eens, dat dit bij je zelf moet beginnen. Toch wilden wij graag onze hele gemeente er in betrekken. Wij hebben toen met elkaar gezegd: als wij er allemaal één uit de gemeente bij vragen zijn we al met 30, en als wij zo een werkgroep vormen dan is de opwekking begonnen!
In 15 koppels van twee hebben we toen in plm. 3 weken tijd alle gemeenteleden bezocht en aangemoedigd met ons mee te doen. Op zich was dit al een uniek gebeuren, dat binnen 3 weken iedereen een bezoekje kreeg van mede-zusters en -broeders die over het geloof en de bezinning daarop, kwamen praten. Het resulteerde in een maand van bezinning: september.
De boodschap op de zondagen van deze maand was steeds rond de vraag: „Onderzoekt u zelf, of gij nog wel in het geloof zijt, of zijt gij niet zo zeker van u zelf?" De tweede zondag hielden wij in een speciale middagdienst onze avondmaalsviering waarin tevens ruimte was voor persoonlijk getuigen. Tijdens de bezoeken en via het kontaktblad hadden wij ieder verzocht vooral deze dienst als één grote familie bij elkaar te zijn. Wat kunnen wij hier dankbaar op terug zien!
Om één voorbeeld te noemen: zelfs onze zr Wijnsema die door haar ziek zijn al jaren niet bij ons in de diensten kan zijn, was gelegen op een bed, in ons midden. Het was voor haar tevens de eerste keer dat zij 't Kruispunt (ons kerkgebouw) van binnen zag.
Heel deze bezinningsmaand zongen wij in alle samenkomsten „Hoor naar des Meesters stem, doe wat gij kunt!" (Gl. Kl. 35): Deze roepstem vond in veler harten weerklank. Mede door dit lied en ook door de persoonlijke bezinning, heeft de fam B. Hofman-Koops het besluit genomen zijn hele zijn in handen van die nodigende Meester te leggen. Per 1 januari 1977 zal br Bouke Hofman de 3-jarige Bijbelschool te Heverlee-Brussel gaan volgen. Zijn gezin gaat met hem mee.
Als broeders en zusters ervaren wij dit alles als de onmiskenbare leiding van onze Heer, waarvan wij ook en juist vandaag nog mogen zeggen „Hij leeft en ziet naar ons om".
Natuurlijk mag en kan het nu niet bij één maand van bezinning blijven, maar ook hierin mogen wij reeds ervaren dat de heilige Geest doorwerkt. Zeer velen hebben zich opgegeven voor verschillende bijbelstudiegroepen; veel nieuwe dingen staan op het programma o.a. koffiebarwerk door de oudere jeugd, uitbreiding van ons gebouw dat voor al die aktiviteiten al weer te klein wordt, enz. Verwonderd staan wij over de mogelijkheden die voorhanden zijn.
De bezinningsmaand eindigde met een slotavond waarin velen hun getuigenis en dank uitspraken. Ook leerden wij het koor: „Jezus, ik dank U dat ik Uw kind mag zijn".
Dit alles ervaren wij nu, niet als een slot, maar als een nieuw begin. De afspraak is gemaakt, genoemd huisbezoek in de naaste toekomst te herhalen, maar nu vraagt de werkgroep van 30 er ieder één bij, en zo zijn wij dan met 60 (30 koppels). Blij en dankbaar kunnen wij alleen nog zeggen: „Jezus, ik dank U, dat ik Uw kind mag zijn!"

Wat zullen we lezen?

zondag	24 oktober	Psalm 54	God is mijn helper
maandag	25 oktober	1 Samuël 24 : 1-23	Jahwe zal rechter zijn
dinsdag	26 oktober	1 Samuël 26 : 1-25	Geen recht in eigen hand
woensdag	27 oktober	1 Samuël 28 : 1-25	Saul in Endor
donderdag	28 oktober	1 Samuël 31 : 1-13	Het einde van een koning
vrijdag	29 oktober	2 Samuël 1 : 1-27	Klaaglied van David
zaterdag	31 oktober	Psalm 18 : 1-30	Dankbaar terugzien

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Op 13 oktober 1976 is van ons heengegaan mijn lieve man, onze lieve vader, oom, grootvader en broer

LEENDERT DE GRAAF

geboren 8 augustus 1886 te Bodegraven, in leven direkteur van de Alphensche Bank N.V., ridder in de Orde van Oranje Nassau, ereburger van de gemeente Alphen aan den Rijn.

Alphen aan den Rijn,
Rebecca de Graaf-van Gelder
Kfar Masaryk (Israël),
Theo en Esther de Graaf
Ariël en Nili
Oss,
Joop en Onnie de Graaf
David en Rivka
Sittard,
Ruth en Luc Stranders
Daiël
's-Gravenhage,
Mart en Joke Cohen
Becky, Michèle, Marc en Paul
Bodegraven en Leersum,
broers en zusters

Alphen aan den Rijn, Uranusstraat 206
Serviceflat „Driehoorne"

In zijn jaren is hij voor velen een bron van genegenheid en inspiratie geweeest. In zijn persoon verenigde hij de onbevangenheid van het kind met de wijsheid van een groot man; de zekerheid van het geloof in de onzichtbare dingen met het zoeken naar de antwoorden op de vragen van de eeuwigheid.
Met koning David zei hij aan het einde van zijn leven:
„En nu, wat verwacht ik, Here?
Mijn hoop is op U"
(Psalm 39 : 8)

Heden heeft de Here thuis gehaald na een geduldig gedragen lijden, Zijn Kind, onze lieve en zorgzame vrouw, moeder, groot- en overgrootmoeder

FREDERIKA VAATSTRA-STAM

in de ouderdom van 74 jaar, geliefde echtgenote van T. I. Vaatstra, voorheen weduwe van R. Westerveld.

Daar is de strijd voorbij,
daar wacht de gloriekroon;
daar vindt de ware strijder rust,
en God Zelf is haar loon.

T. I. Vaatstra
H. de Ruiter-Westerveld
G. de Ruiter
T. Snoch-Westerveld
R. J. Westerveld
Klein- en achterkleinkinderen

Emmen, 26 september 1976
Dingspellaan 103
De teraardbestelling heeft inmiddels plaatsgevonden op de algemene begraafplaats „De Wolfsbergen", te Emmen.

„En Henoch wandelde met God,
en hij was niet meer,
want God had hem opgenomen".
(Gen. 5 : 24)

Op 13 oktober nam God tot Zich broeder

LEENDERT DE GRAAF
(geb. 1886)

Hij was als een vader onder ons,
zijn trouw en liefde, zijn wijsheid en rechtschapenheid
waren kenmerken van een Godgeheiligd leven.

Ons gebed is voor zijn vrouw en kinderen en met hen voor de vrede van Jerusalem.

Baptistengemeente Alphen a/d Rijn-Noord

Voor de vele blijken van medeleven, die wij ontvingen bij het overlijden van onze geliefde man en vader

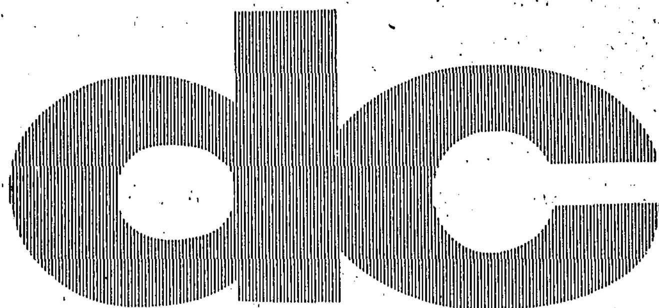
JAN DUURSMA

zeggen wij allen hartelijk dank.

Mede namens de kinderen
B. Duursma-van Komen

Amsterdam, Fagelstraat 47

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 43 - 29 oktober 1976

DE VINKENHOF-VOORSTELLEN

Het gebouw De Vinkenhof zal worden gerenoveerd en op het terrein van De Vinkenhof zal, zoals voorgesteld, een nieuw kamp- en konferentiehuis worden gebouwd.

Dat is wel het belangrijkste nieuws van de verleden week gehouden 96ste Algemene Vergadering van de Unie. In dit nummer wordt van deze vergadering verslag gedaan, al ontbreekt een verslag van de plenaire zittingen - dat verschijnt, hopen we, volgende week. Red.

Na Leeuwarden

TERUG EN VERDER

Terug van Leeuwarden 1976, uitermate vermoeid en uitermate tevreden. En uitermate diep onder de indruk van alles wat er na Leeuwarden op ons af zal komen. Want we hebben met elkaar heel wat losgemaakt en onszelf grote taken gesteld. En dan denk ik bepaald niet alleen aan alle nieuwe dingen waar over besluiten gevallen zijn. Ook de voortgang en uitbouw van alles wat reeds aan de gang is en waaraan in de loop van deze twee vergaderingen eigenlijk te weinig aandacht is besteed, stellen hoge eisen aan onze gemeenschap, dat wil dus zeggen aan onze gemeenten.

Laten we een poging wagen de vele indrukken die we uit Leeuwarden mee naar huis hebben genomen, een beetje te ordenen om zo wat zicht te hebben op wat er voor ons ligt.

Organisatie

Het was voor het laatst in 1947 dat we in Leeuwarden waren en de vertegenwoordiger van B & W vond, dat we veel te lang uit Leeuwarden waren weggebleven. Het zal ongetwijfeld niet weer 29 jaren duren voordat we er weer zijn. Want deze A.V. behoorde uit een oogpunt van plaatselijke organisatie tot de beste in mijn herinnering. Terecht wees de voorzitter van de A.V. er aan het slot op, dat het nog niet eerder was voorgekomen dat er tijdens de vergaderingen geen mededelingen door de regelingskommissie moesten worden gedaan: alles was geregeld en wel zo, dat er niet tijdens de vergaderingen allerlei tussendoorse improvisaties nodig waren. Natuurlijk heef de regelingskommissie dat nooit helemaal in de hand, want het kan gebeuren dat de gasten problemen veroorzaken. In ieder geval was in Leeuwarden de organisatie perfekt.

Dat is te meer een kompliment waard omdat het aantal bezoekers van onze Unievergaderingen zich in stijgende lijn beweegt. Een aantal jaren geleden zag het er naar uit dat door het overwegend zakelijke karakter van de vergaderingen de belangstelling van de niet-afgevaardigden terugliep. Het zou best eens kunnen zijn, dat de instelling van het systeem van de sektievergaderingen, waardoor op de donderdagmiddag tijd vrij is gekomen voor bijeenkomsten van bezinning en informatie, er mee toe heeft geleid dat de belangstelling weer groeiende is. De eigenlijke vergaderingen zijn niet minder zakelijk dan vroeger, maar er ontstaat op deze wijze toch wel een ander en kennelijk meer aansprekend geheel.

Sekties

Wie ambtshalve, om het zo maar eens te noemen, bij één en telkenjare dezelfde sektie is betrokken gaat er toch wel een beetje op achteruit. Zo ben ik sinds 1972 niet meer aanwezig geweest bij besprekingen over het werk van de ECU behalve wanneer er in de plenaire zitting over gesproken werd. Het gevolg is dat allerlei daar gesignaleerde en besproken ontwikkelingen aan je voorbijgaan als je er niet uit anderen hoofde iets over hoort.

Aan de andere kant doe je in de sektie intensiever mee, alleen al door het feit dat het een veel kleinere vergadering is. De ruimte waarin sektie A vergaderde was wat aan de krappe kant maar daardoor won de vergadering aan intimiteit en aan betrokkenheid. Zeer geboeid heb ik geluisterd naar de uiteenzetting van wat binnen de NBJB aan vormingswerk en -materiaal in de laatste jaren is opgebouwd en bezig is opgebouwd te worden. Dat was misschien niet zo goed overgekomen wanneer het in een plenaire zitting was gebracht. Toch is het voor alle afgevaardigden van belang dat ze van deze en dergelijke dingen op de hoogte zijn.

Tot zover enkele kanttekeningen bij het vergadergebeuren op zichzelf. Er is in Leeuwarden echter ook wel het een en ander besproken en besloten, vooral natuurlijk in verband met

De Vinkenhof

Het hebben en gebruiken van een bezit als De Vinkenhof blijkt steeds weer een

moeilijke zaak te zijn. Het zou niet juist zijn te zeggen, dat we sinds Leeuwarden uit de problemen zijn; maar wel is het waar, dat we daar zeer vastberaden een nieuwe weg zijn ingeslagen. De onzekerheden rondom De Vinkenhof dateren al van een jaar of vijf terug, toen bleek dat de formule waarop we destijds waren gestart niet meer hanteerbaar was. Op de Unievergaderingen van 1972 tot en met 1976 is daar over veel en lang gesproken. Twee jaar geleden echter sprak de A.V. zich uit voor een geheel nieuw onderzoek naar de toekomstmogelijkheden van De Vinkenhof en een jaar geleden werd het rapport van die commissie met algemene stemmen aanvaard. Daarmee was een richting gewezen. 1976 zou het jaar moeten zijn waarin die richting zou moeten worden ingeslagen.

Een weg wijzen en een weg inslaan zijn twee verschillende zaken. Voor het laatste is overleg en overeenstemming tussen alle betrokken instanties nodig en dat valt onder ons niet mee. Wij zijn bijna een soort van raden-republiek. Maar we zijn er met elkaar uitgekomen, al was dat eigenlijk al te laat voor de gemeenten om zich goed op de besprekingen voor te bereiden. Dat is door verschillende afgevaardigden terecht opgemerkt en die kritiek snijdt hout. Niettemin leidden de uitvoerige besprekingen er toe, dat er wel beslissingen konden worden genomen.

Daaruit spreekt een zeer groot vertrouwen van de gemeenten in de leiding van de Unie en de N.B.J.B. en daarvoor kunnen we alleen maar dankbaar zijn. Ook bleek de vergadering bereid om de Unie-Commissie meer armslag te geven dan deze kommissie vroeg. Het is goed wanneer een initiatief tot meer armslag vanuit de afgevaardigden komt, zeker in dit geval, nu de ingediende voorstellen nog slechts van globale aard waren.

Wat er besloten is zal elders in dit nummer wel uitvoeriger worden beschreven. (Het verslag van de plenaire zittingen verschijnt volgende week -; red.)

Ik volsta met een korte samenvatting.

Het hoofdgebouw wordt van binnen en van buiten opgeknapt en aangepast aan de nieuwe voorschriften inzake brandpreventie. In de toekomst zal het alleen bestemd zijn voor de huisvesting van het seminarium, de inwonende studenten, het Uniebureau en een 'kostersechtpaar'. Meer naar achteren op het terrein zal een gebouw worden neergezet waarin meerdaagse konferenties, kursussen en gezinskampen kunnen worden gehouden met een keuken, overnachtingsakkommodatie voor een 80 personen en enkele vergaderruimten. Min of meer los hiervan staat, dat er op het terrein ook een dienstwoning zal worden gebouwd. Deze woning zal worden betrokken door de nieuwe algemeen sekretaris.

Er is voorgesteld om weer een nieuwe aktie te houden van een tientje per baptist om de financiering van al deze ondernemingen te verlichten. Dat is een goede gedachte, die te zijner tijd - als de maquette van het nieuwe gebouw den volke getoond kan worden - verwezenlijkt zou kunnen worden.

Achter de groene tafel de leden van de Commissie der Unie met leden van de Commissie v. d. Opleiding en de Jeugdraad der NBJB tijdens de besprekingen rond het voorstel-Kamphuis.

(foto beschikbaar gesteld door Friesch Dagblad)

Buikriem

Er is met geen woord gerept over of gezinspeeld op de ekonomische situatie waarin ons land zich bevindt. Wel is het woord inflatie een paar malen gevallen, maar dat was om aan te tonen dat we met al die grote plannen niet langer moeten wachten dan strikt noodzakelijk omdat het anders alsmaar duurder wordt. Geen afremming dus, maar een aansporing. Wel is het woord buikriem, dat we tegenwoordig zo vaak in de krant lezen, een enkele keer gebruikt naar aanleiding van de opmerking van een afgevaardigde, dat de andere geldvragende instanties in onze Unie wat meer een pas op de plaats zouden moeten maken terwille van het Vinkenhofprojekt. Van dat laatste was in de begrotingen niet veel te merken. Dat ligt natuurlijk in de eerste plaats aan de behoeften van het andere werk zelf. Maar het blijkt toch, dat wij de mogelijkheid missen om de verschillende takken van arbeid financieel op elkaar af te stemmen. Onze organisatie heeft geen orgaan voor het voeren van een geïntegreerd financieel beleid. Het komt eigenlijk nooit tot een behoorlijke samenspraak tussen de betrokken instanties.

Wij zijn ook op dit punt dringend toe aan een herstrukturering van onze Unie-organisatie. De huidige organisatie, die van 1952 dateert, kan de problemen van het werk van vandaag niet meer aan. Het is te hopen, dat de daarvoor ingestelde werkgroep ons daartoe binnen afzienbare tijd het een en ander aanreikt.

Geestelijk

Dit verhaal staat ook al weer erg in het teken van de zakelijke dingen. Dat kan ook niet anders, want de Unie is een federatie van gemeenten en de A.V. is geen synode. Bovendien gebeurt het eigenlijke werk niet in en door de Unie maar in de gemeenten. Daar over heeft de A.V. niets te zeggen.

De Unie is er in de eerste plaats om dit plaatselijke werk te ondersteunen en het te koördineren daar waar het taken betreft die de gemeenten alleen met elkaar kunnen volbrengen.

Toch schuilt er waarheid in de opmerking tijdens de Vinkenhof-diskussies gemaakt, dat het te wensen zou zijn dat we in de toekomst eens evenveel tijd zouden besteden aan wat op De Vinkenhof gaat gebeuren wanneer de bouwplannen zijn verwezenlijkt, als we nu gestoken hebben in de diskussies over de bouwplannen. We zijn op de A.V. in het algemeen te weinig inhoudelijk bezig. En daardoor te weinig geestelijk. Het is natuurlijk wel waar, dat de zakelijke dingen ook hun geestelijke betekenis hebben maar dat wordt tijdens de diskussie zo gemakkelijk vergeten. We kunnen echter alleen maar meer inhoudelijk bezig zijn dan we nu doen, wanneer we een flink stuk van de zakelijke dingen waarover de A.V. zich nu uit moet spreken, delegeren aan andere instanties.

Toch moeten we de geestelijke betekenis van de A.V. niet onderschatten. Er zijn afgevaardigden die lang niet alle details van wat er op de agenda prijkt kunnen overzien, maar toch de diskussies met intense belangstelling volgen. Niet alleen om de vrolijke momenten, die talrijk zijn, niet te missen maar om de sfeer van betrokkenheid die alle diskussies doortrekt.

Die betrokkenheid en verbondenheid vormen een van de wezenlijke kenmerken van *onze* algemene vergaderingen.

J. Reiling

Openingsavond van de 96e AV in Leeuwarden

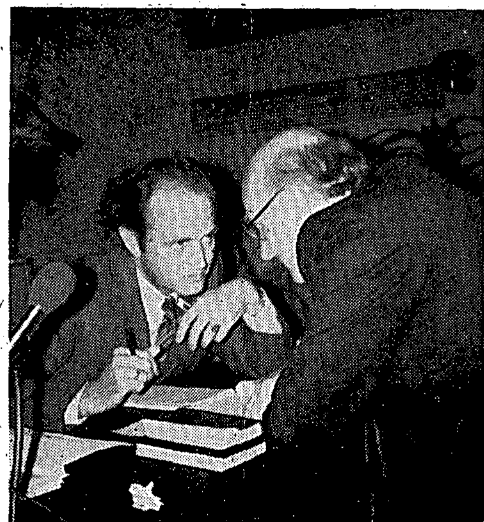
Het is bijna niet mogelijk om indrukken die zijn opgedaan aan het papier toe te vertrouwen op een manier die ook werkelijk weergeeft wat er is gebeurd.

Wanneer we nu een poging wagen dan zal het slechts een zwakke afspiegeling zijn van wat intens is ervaren.

Dit verslag moet overigens zeker beginnen bij het moment van de A.V. in wording. We bedoelen daarmee, het binnendruppelen van leden en gasten van de A.V., het sterker wordende geroezemoes, het enthousiast elkaar begroeten, de eerste aarzelende diskussies over agendapunten, een brok spanning aangaande dat wat komen gaat en toch bij alles de overheersende gemoedelijkheid.

Zie hier het begin van wat een goede openingsavond van de A.V. zou worden. Om half acht opende de voorzitter van de A.V. ds J. van Dam, de avond, nadat we reeds waren binnengezongen door een koor dat was samengesteld uit drie verschillende koren en wel „het Gereformeerd Koor Leeuwarden-Oost", „Gode Lof" van de baptistengemeente Leeuwarden en het Chr. Leeuwarder Mannenkoor „Patrimonium", allen onder leiding van de heer G. van Vliet. De ten gehore gebrachte klanken deden ons nog veel goeds verwachten.

Met enkele warme woorden verwelkomde ds J. van Dam de afgevaardigden en gasten, waaronder een wethouder van het gemeentelijk bestuur van Leeuwarden, een afgevaardigde van de Raad van Kerken en een afgevaardigde van de Vrije Evangelische Gemeente. Ds J. van Dam besloot zijn welkomstwoord met de woorden dat het „goed toeven" zou zijn in Leeuwarden.

Br A. van den Hoef, administrateur van de Unie, met br J. Reiling, rector van het seminarium.

Het massaal samen zingen van de woorden „Groot is Uw trouw, o Heer" uit gez. 19 van het Supplement maakte dat we de avond niet anders konden gaan zien dan als een geschenk van God.

Vervolgens zong het Mannenkoor twee fraaie liederen, waarna welkomstwoorden volgden van als eerste ds Ter Stege van de Raad van Kerken. Hij legde er de nadruk op dat we allen kinderen van de ene Vader waren en hij sloot aan bij het zojuist door het Mannenkoor gezongen „Veni Creator Spiritus" door te zeggen dat we ook in deze vergadering geleid mogen worden door die Geest.

Namens het gemeentebestuur van Leeuwarden sprak de heer Eigelaar. Hij merkte op dat het 29 jaar geleden was dat er een A.V. in Leeuwarden gehouden werd en hij sprak de hoop uit dat het niet weer zo lang zou duren voor we Leeuwarden als vergaderstad uit zouden kiezen. Naar aanleiding van het thema van de zendingskonferentie van donderdagmiddag zei wethouder Eigelaar, dat de uitspraak „Gods claim op de Wereld" ook inhield: „Gods claim op de burgerlijke overheid". Hij besloot zijn welkom met de woorden „Moge deze vergadering zijn tot eer van God, tot heil van U en de gemeente Leeuwarden".

Ds K. Corporaal sprak welkomstwoorden namens de plaatselijke baptistengemeente en prees de schone dreven van het Friese landschap, terwijl hij tevens dankwoorden sprak aan allen, die het onderbrengen van de A.V.-gangers mogelijk hadden gemaakt.

Na het zingen van lied 372, maakten we een rondreis langs de gemeenten van de Friese Bond aan de hand van dia's die op passende wijze door ds E. J. Huizing van tekst waren voorzien.

Als inleiding op de openingsrede van ds J. van Dam (zie DC nummer 42), zongen eerst de gemengde koren een lied en vervolgens wij allen Gez. 367.

Na de openingsrede werd het ademloos stil toen de drie koren samen drie liederen voor ons zongen, waarvan het lied „King all Glorious" van Vail en Wesley zo indringend, zo vol en glorieus werd gezongen dat de vergadering in een machtig spontaan applaus losbarstte met het gevolg dat dit lied nog eens werd herhaald. Deze toegift werd met een staande ovatie beloond.

We besloten deze avond van gemeenschap en diep beleefde eenheid, ondanks of misschien wel dankzij de veelvormigheid, met het zingen van Gez. 16 (Supplement).

P. Wijchers

Het nieuw gekozen UC-lid, br A. Klein Haneveld uit Enschede in gesprek met ds J. van Dam.

Joyce van Veen.

In de rij voor koffie.

Het adres van de redaktie is ingaande 2 november a.s.:
ds J. van Dam,
Kramsvogellaan 66,
Bilthoven;
tel. 030-786247

SEKTIE A

★ DC
★ NBJB
★ Pensioenfonds
★ CvdO

Met frisse moed begonnen de afgevaardigden aan de punten 21 t.e.m. 40 van de agenda.

Ds J. Broertjes leidde op vaardige wijze de soms vrolijke vergadering en ds A. de Vries noteerde het resultaat van de besprekingen, die vrijdags als aanbevelingen aan de voltallige vergadering zouden worden doorgegeven.

Allereerst was ons weekblad De Christen aan de beurt. Van de lezerskring kan worden gezegd: „Zoveel hoofden, zoveel zinnen". Een rubriek die ieder graag leest is: Bij ons in de gemeente, en de gemeenteberichten. Meer abonnees hartelijk welkom.

Vervolgens kreeg de N.B.J.B. gelegenheid om over haar werkzaamheden te vertellen. Dit jeugdwerk heeft veel wisseling in het bestuur gekend, maar er is nu een nieuwe bestuursvorm, waarbij ook een nauwere binding met de Unie voorop staat. Meer en meer zien de gemeenten het grote belang van het jeugdwerk in. Er is behoorlijk veel materiaal aanwezig voor de diverse onderdelen, zoals het zondagsschoolwerk, het klubwerk en de rijpere jeugd.

Volgens de jeugdkonsulent ds P. Brongers kan gezegd worden dat de N.B.J.B. een bloeiende organisatie is! De liederenbundel is een sukses en er zullen steeds meer instruktieweekends en konferenties komen, zowel voor de programmavulling als ook om de jeugd te leren evangeliseren. Diverse boekjes - o.a. een geloofsleer - zijn in voorbereiding.

Van de jeugd naar de ouderen, nl. het **Pensioen- en Invaliditeitsfonds.** De maatregelen van de overheid betreffende de A.A.W. hebben tot gevolg dat de voorgangers sinds 1 oktober bij de „kleine zelfstandigen" behoren. De bijdrage van de voorgangers in dit fonds blijven waarschijnlijk gelijk, waar tegenover wel een premie vergoeding in het salaris verwerkt zal worden. Mischien heeft dit ook tot gevolg dat de Unie-kontributie iets lager kan worden.

Een voorganger, die tot een ander pastoraat overgaat (ziekenhuis, gevangenis etc.) kan wel in het fonds blijven, wordt op de zgn. nullijn gezet en betaalt geen premie meer.

Mocht de Uniegemeenschap onverhoopt ontbonden moeten worden, dan zal uit de baten eerst het pensioenfonds worden aangevuld en de rest over de gemeenten worden verdeeld. Moge die dag nooit komen! Zelfs bij deze ernstige zaak ontbrak de lach niet, wat onze rector dr J. Reiling deed verklaren: „Ik heb in jaren niet zo bij het Pensioenfonds gelachen".

Wat br Niessink aanvulde met: „en ik heb in jaren niet zo lang achter de tafel gezeten".

Het laatste onderdeel was het **Seminarium** en de **C.v.d.O.**

Eén gemeente, nl. Hengelo, wilde graag de mening van de C.v.d.O. over het parttime voorgangerschap. Voor de één is het een goede zaak, voor de ander dreigt het gevaar van roofbouw. Een kombinatie van gemeenten zou de voorkeur verdienen (vooral in tijden van voorgangersschaarste), maar daar zijn ook nogal wat voetangels en klemmen, gezien onze autonome gemeenten.

Op enkele vragen gaf de C.v.d.O. de volgende antwoorden. Zij, die aan het seminarium studeren zonder de bedoeling te hebben baptistenvoorganger te worden, krijgen geen financiële steun van de Unie. De C.v.d.O. heeft geen opdracht om a.s. voorgangersvrouwen te scholen, omdat zij niet beroepen worden, maar zal dit vraagstuk bestuderen. Misschien geeft de aanstelling van een conrector hiervoor ruimte.

Gezien de vele problemen is een minimum opleiding (nl. H.A.V.O.) wel vereist, maar uiteindelijk kan roepingsbesef de doorslag geven ook bij een lagere opleiding. Het is wel duidelijk dat de taak van een C.v.d.O. niet gemakkelijk is. Verder valt nog te vermelden dat ds A. de Vries te Coevorden als Unie-predikant werd erkend.

En toen was het 1 uur en dat betekende: lunchpauze.

Jac. Tromp

Opgewekte diskussies tijdens een pauze. In deze zaal vond een dia-geluidsprojektie over de zending plaats - rechts boven de permanente UZC-stand.

(foto beschikbaar gesteld door Friesch Dagblad)

SEKTIE B

★ Tabitha
★ UZC
★ UBS
★ ECU

Sektie B vergaderde onder leiding van br S. H. van der Werf.

Er werd begonnen met het jaarverslag en de balans van de **Stichting Tabitha.** Naar aanleiding van het jaarverslag was Amsterdam-Noord wat ongerust over de relatie baptistengemeenten-Tabitha. Men was bang dat de Stichting een eigen leven gaat leiden, losgekoppeld van de gemeente.

Tabitha antwoordde hierop dat de plaatselijke Stichting te Amsterdam er is voor het belang van een ieder in Amsterdam, en niet in de eerste plaats in het belang van de baptistengemeente. Dit moet duidelijk voor ogen gehouden worden.

Na deze korte diskussie werd nog in herinnering gebracht dat de tweede zondag van november Tabitha-zondag is.

Het jaarverslag en de balans van de Stichting werd aangenomen.

Na Tabitha kwam de U.Z.C. op de stoel. Verschillende vragen werden gesteld naar aanleiding van het jaarverslag. De belangrijkste vraag was: welk verband ligt er tussen de U.Z.C. en de Nederlandse Zendingsraad? Welke lijnen zijn er naar de Wereldraad? De gemeente Lemmer merkte op, dat de Nederlandse Zendingsraad naar de letter dan misschien niet gekoppeld is aan de Wereldraad, maar naar de

Er werden heel wat handen geschud . . . Ds A. A. Boeschoten uit Apeldoorn en ds G. Liebe uit Hengelo (rechts).

geest zeer zeker wel. Dit blijkt uit allerlei publikaties.

Ds R. J. Voorhaar antwoordde dat de U.Z.C. nog steeds overleg pleegt met de Nederlandse Zendingsraad, maar duidelijk op kritische wijze. Ook bij de U.Z.C. zijn vragen en zij is zeker niet gelukkig met de lijnen die lopen van de Nederlandse Zendingsraad naar de Wereldraad. Er zijn trouwens ook verblijdende dingen binnen de muren van de Zendingsraad. Men zou op dit moment niet graag breken met de Zendingsraad. Laat de werkgroep rustig doorgaan met de opdracht, al deelt de U.Z.C. de verontrusting van enkele gemeenten.

Na deze diskussie werden het jaarverslag en de balans aangenomen.

De U.Z.C. prijs zich gelukkig dat er weer een zendelinge is die graag wil worden uitgezonden. Zr Joyce van Veen wordt aan sektie B voorgesteld en wanneer de A.V. haar aanvaardt, zal zij in december van dit jaar vertrekken naar Sierra Leone. Ze hoopt als verpleegster haar werk te gaan doen. Ze heeft in Engeland een bijbelschoolopleiding gehad.

Naar aanleiding van de werkgroep „Dienst aan een wereld in nood" werd nog opgemerkt dat er vragen zijn over de opdrachtgever. Wie is de opdrachtgever?

Deze werkgroep is een subkommissie van de U.Z.C. en stelt zich ten doel om samen met de gemeenten bepaalde projekten te steunen. Het zou dan ook een goede zaak zijn wanneer de gemeenten op hun begroting bv. 2% (geen „heilig" getal) zouden inkalkuleren voor deze zaak. Begin dit jaar is er een brief uitgegaan naar 75 gemeenten. Een 50-tal heeft gereageerd. De volgende „resultaten" werden geboekt:

- 33 gemeenten hebben er geen geld voor over.
- 8 gemeenten geven de 2%.
- 8 gemeenten houden 1 à 6 kollekten.
- 1 gemeente kon geen besluit nemen.

Voor projekten etc. werd verwezen naar een folder van deze werkgroep.

De Unie Bouwstichting kon tot tevredenheid vaststellen dat sektie B het jaarverslag, de resultatenrekening en de balans aannam. In de financiële hulp die de U.B.S. biedt, wordt vooral gelet op de plaatselijke situatie. In samenspraak met de gemeente die de hulp van de U.B.S. inroept, zockt zij naar de beste weg. Dit kan verkopen, kopen of huren inhouden (bv. Harderwijk).

Het ,10-cents-fonds' bracht meer op dan verwacht werd. Een mooi resultaat.

Ds W. Veenstra deelde mede dat ds T. Jansma zijn funktie als sekretaris-administrateur met ingang van mei 1977 wil beëindigen. Ds Jansma blijft wel als adviseur voor de U.B.S. behouden. Hem werd dank gebracht voor het vele werk in de U.B.S. gedaan. Br v. d. Hoef zal de funktie overnemen, wanneer de U.C. hier gunstig over beslist.

Tot slot de E.C.U.

Er waren geen vragen binnengekomen naar aanleiding van het jaarverslag, resultatenrekening enz., zodat dit alles werd aangenomen.

De voorzitter van de E.C.U., ds Jac. Schouten, ging nog even in op het werk van de evangelist. Ds R. Reiling heeft zich de afgelopen periode vooral bezig gehouden met de voorbereidingen van de Interland Samen Evangelisatie (mei '76), de E.C.U. konferentie te Dalfsen, Jeugdevangelisatie, Zaaier en studiewerk.

Over de fondsen Zuid-Hollandse eilanden en evangelisatie Zuiden werd door ds Schouten meegedeeld dat hier een andere bestemming voor komt. De fondsen, die voor evangelisatie bestemd zijn, zullen hun weg vinden aan materiaalvoorziening in de evangelisatie-arbeid. Een voorstel daarvoor komt volgend jaar.

Over De Zaaier, ons maandblad, kon nog worden opgemerkt, dat de oplage in stijgende lijn is. Een aantal van 20.000 exemplaren per maand is bijna bereikt. Het kerstnummer krijgt een oplage van meer dan 80.000 exemplaren. Dit is nog nooit zo hoog geweest. Het is duidelijk dat de gemeenten gebruik maken van de mogelijkheid, die De Zaaier biedt voor evangelisatie-arbeid.

Sektie B vergaderde op een prettige wijze en kon ook ruim binnen de toegewezen tijd de vergadering afsluiten.

W. Kos

Op de voorgrond een tweetal afgevaardigden van Arnhem, br W. Koster (links) en br A. Bosma.

Met belangstelling wordt in een pauze het verslag van de eerste AV-dag in het Friesch Dagblad gelezen.

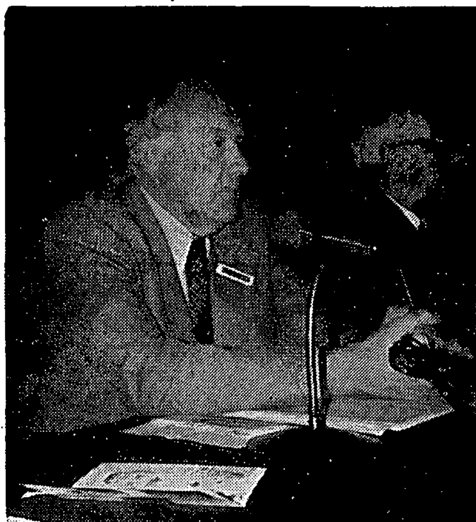

Br J. W. van der Craats (links) en br P. Yntema, afgevaardigden van Sneek.

Ds J. van Dam begroet zr Joyce van Veen die begin december als zendelinge naar Sierra Leone vertrekt.

S. H. VAN DER WERF TE SNEEK
NIEUWE U.C.-VOORZITTER

De nieuwe Unie-voorzitter br S. H. van der Werf uit Sneek.

De Commissie der Unie wees br S. H. van der Werf te Sneek voor het komende jaar als voorzitter aan.

De nieuwe Unievoorzitter heeft nog één jaar zitting in de Commissie der Unie; daarna is hij reglementair niet dadelijk herkiesbaar.

Ds O. Oldenburger te Stadskanaal-Zuid werd gekozen als vice-voorzitter.

NIEUWE REDAKTIELEDEN D.C.

In de plaats van de twee aftredende en niet herkiesbare redaktieleden dr J. Reiling en ds C. van Wier koos de Algemene Vergadering ds M. Cohen en drs T. J. J. B. Wolters.

NIEUWE U.C.-LEDEN

Tot leden van de Commissie der Unie, in de vakatures ds W. Veenstra en ds H. J. Stukker, werden gekozen ir A. Klein Haneveld te Enschede en ds A. Visscher te Veendam.

In de plaats van ds Jac. Schouten die de E.C.U. in de U.C. vertegenwoordigde zal nu ds W. Kos in de Commissie der Unie zitting hebben.

In de vakature die ontstond door de benoeming van ds J. van Dam tot algemeen sekretaris zal in de komende weken worden voorzien door een schriftelijke verkiezing. De gemeenten zullen hier over zo spoedig mogelijk geïnformeerd worden.

SPREKERSLIJST

Het telefoonnummer van J. W. van der Craats (Spitaal 13, Sneek) - voorkomende op de Sprekerslijst - is thans: 05150-12418.

MEDEDELINGEN

△ Het adres van ds J. van Dam is ingaande 2 november a.s.: Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.

△ Mevrouw W. A. M. van Dam-Deursen, presidente van de Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging woont ingaande 2 november a.s.: Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.

△ In verband met het feit, dat de telefoonnummers in Sneek het cijfer 1 vóór het bestaande nummer hebben gekregen, luidt het telefoonnummer van J. Stienstra, sekretaris van de gemeente te Sneek (Simonisstraat 5) thans: 05150-17523;
van K. Wind, penningmeester van de gemeente (Zijlroede 21) 05150-14090;
van S. H. van der Werf, voorzitter van de Commissie der Unie (Lemmerweg 56): 05150-17180;
van H. Stellinga, lid van de Unie Bouw Stichting (Kleinzand 9): 05150-12703;
van de kosterij baptistenkerk (Willem Lodewijkstraat 4): 05150-12617;
van ds G. Visser, emeritus-voorganger (Napjusstraat 108): 05150-15718.
Men wordt verzocht deze wijzigingen aan te brengen in het Adressenboekje van de Unie.

BEVESTIGINGSDIENST IN DEN HELDER

Zondag 3 oktober jl. werd in de gemeente te Den Helder door ds W. Hessels uit Lemmer als voorganger in bijzondere dienst bevestigd ds C. de Jong.

Al reeds enige jaren is ds De Jong werkzaam als geestelijk verzorger in de Zwakzinnigeninrichting „Noorderhaven" te Julianadorp.

Namens de Raad:

E. Lascher

VAN HET UNIEBUREAU

Zoals reeds aan de gemeenten is meegedeeld, treedt ds J. van Dam vanaf 1 november a.s. op als algemeen sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

Alle post, bestemd voor de Commissie der Unie dient aan hem gericht te worden, p.a. ‚De Vinkenhof', Biltseweg 10, Bosch en Duin, post Bilthoven.

Ds Th. van der Laan zal tot 1 januari a.s., het tijdstip waarop hij als conrector in dienst zal treden van het seminarie, de nog lopende sekretariaatswerkzaamheden afhandelen en het sekretariaat buitenland behartigen.

Het adres van de redaktie is ingaande 2 november a.s.:
ds J. van Dam,
Kramsvogellaan 66,
Bilthoven;
tel. 030-786247

Zending - Gods claim op deze wereld

„Groot is uw trouw, o Heer. Kracht voor vandaag, blijde hoop voor de toekomst". Met de inspirerende woorden van lied 19 uit het Supplement mochten we de donderdagmiddag van de A.V. ons richten op het thema Zending.

Ds R. J. Voorhaar, die als voorzitter van de U.Z.C. het programma leidde, liet ons iets van de spanning (gedrevenheid) der zending ervaren. Vervolgens mochten we luisteren naar woorden van ds G. van 't Wout, ds Noel Burke, ds Th. van der Laan, br T. Wolters en Joyce van Veen.

Samenvattend wil ik graag een aantal opmerkingen doorgeven. Ik hoop, dat ze even inspirerend mogen werken op hen die dit lezen als het was voor ons die luisterden. God heeft recht op deze wereld en maakt aanspraak op de wereld (Ps. 24). In de bijbel: Joh. 3 :16, 1 Joh. 2 : 2, Openb. 11 : 15 zien we de duiding van Gods toewending naar de wereld.

Geloof is altijd een persoonlijke zaak, *maar de mens is altijd mens in de hem* omringende wereld. Waar echter geloof is, veranderen situaties. Het christelijk geloof verliest zijn setting, als we het los maken van de wereld rondom.

De kracht van het kruis van Christus is nog altijd, dat het de vijandschap tussen mensen te niet kan doen. In Rom 1 : 18-20 zien we dat Gods arbeidsveld groter is dan de gemeente. Als reddend teken staat de gemeente in de wereld. De gemeente is altijd gemeente voor anderen.

De moderne zendingsvisie, die er vanuit gaat dat we de mens bewust moeten maken van wat hij reeds bezit, is daarom zo gevaarlijk, omdat de boodschap van bekering daarbij overbodig wordt.

De gemeente heeft altijd verleden en toekomst in haar prediking. Het gevaar is dat we er tussenin een vacuum krijgen. Daarom moeten we de heilige Geest de ruimte geven om nu in het heden te werken.

Als baptisten staan we tussen de kerk (Wereldraad-Zendingsraad) èn de bewegingen die alleen het zieleheil op het oog hebben. De nieuwstestamentische visie is, dat we in de wereld zijn, doch niet van de wereld. Men moet kennis van het evangelie èn van de mensen hebben, om werkelijk de mens de bevrijdende boodschap door te kunnen geven.

Door als gemeenten in een isolement te gaan leven („al die buitenlandse berichten doen ons niet zoveel") lopen we de kans, dat we Gods claim op de wereld uit het oog verliezen. Het beeld van de rijke man en de arme Lazarus gaat nog steeds op, en wij zijn nog steeds de rijke.

Het zijn de leden van de gemeente die missionair in de wereld dienen te staan.

Het algemeen priesterschap der gelovigen is nog steeds een bijbelse visie.

Als het getuigenis uitgaat: „Ziet hoe lief ze elkander hebben", is de gemeente weer op haar plaats. Doop en avondmaal zijn dan weer levende en getuigende tekenen in een hongerende en tastende wereld. In een gemeente die lovende, zingende, prijzende in de wereld staat (Rom. 12 : 1) kan God weer werken, en wil de Here weer met ons zijn. Ons gebed mag steeds zijn en blijven: Uw wil geschiede, in de hemel alzo ook op de aarde.

Vraag is en blijft voor ieder: bouwen *wij* voldoende aan deze wereldwijde gemeenschap der gelovigen?

Welke mogelijkheden dichtbij en veraf liggen hopen we in een volgend artikel nog door te geven.

H. L. Nieman

AFSCHEID DS J. VAN DAM

Zondag 31 oktober a.s. zal ds J. van Dam na 16 jaren zijn arbeid in de baptistengemeente beëindigen. In deze afscheidsdienst, die om 9.30 uur begint, zal de scheidende voorganger tevens worden ingeleid als voorganger in algemene dienst (als algemeen sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland).

's Avonds van 7.00 tot 8.00 uur is er in de Hartman Visserzaal gelegenheid persoonlijk afscheid te nemen van ds en mevrouw Van Dam. Daarna vindt nog een informele afscheidsbijeenkomst plaats.

J. Stienstra, sekretaris

L.Z.C. GEWEST HOLLAND

Op verzoek van het Gewest Holland gaat de E.T.Z. kerstboekenbeurzen houden, en wel op 30 oktober 2 uur te Rotterdam-Zuid, 6 november te Alblasserdam (Havenkerk) en op 13 november te Zwaagwesteinde (Zuiderstationsstraat 16).

Alle leiders van zondagsscholen en klubs zijn van harte welkom en kunnen keus maken uit goede lektuur voor de feestdagen. Alle gerenommeerde uitgevers werken hier in mee.

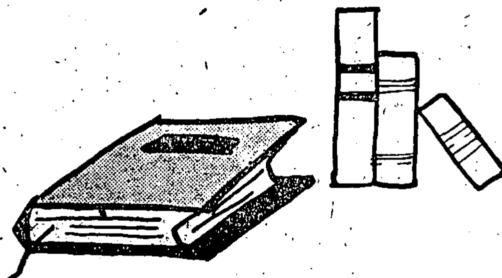

DS H. PLOEGER ALS PARTTIME ZIEKENHUISPASTOR NAAR ARNHEM

Ds H. Ploeger, thans nog in dienst van Tabitha - Scheveningen en voorganger van de baptistengemeente te Scheveningen zal in januari a.s. als parttime geestelijk verzorger aan het Hervormde Diaconessenhuis te Arnhem verbonden worden. Ds Ploeger is 11 jaar in Scheveningen werkzaam geweest.

De foto's in dit nummer, tenzij anders meegedeeld, zijn van Luilf van Dam.

Wat zullen we lezen?

zondag	31 oktober	Psalm 18 : 31-51	Loflied op Gods wegen
maandag	1 november	2 Samuël 2 : 1- 7	Koning te Hebron
dinsdag	2 november	2 Samuël 5 : 1-16	Koning van heel Israël
woensdag	3 november	2 Samuël 5 : 17-25	Zege over de Filistijnen
donderdag	4 november	2 Samuël 6 : 1-23	De verbondsark naar Jeruzalem
vrijdag	5 november	2 Samuël 7 : 1-29	Het huis van David
zaterdag	6 november	Psalm 132	Blijf David gedenken

Lezen en luisteren in Exodus

Het gaat om God en om de mens in de bijbel. De kennis omtrent de mens rukt steeds verder op, grijpt voortdurend dieper om zich heen en blijft onophoudelijk boeiend want het gaat immers om onszelf. Maar wat zullen wij van God zeggen? Kunnen wij iets zeggen, waarbij wij dan ook het besef hebben dat we niet allerlei vaststaande uitdrukkingen van vóór ons en om ons levenden gebruiken, maar dat we zelf genaderd zijn tot de Oorsprong?

In Ex. 32 staat het gebed van Mozes: Doe mij toch uw heerlijkheid zien, en wat is dat anders dan: ik wil u kennen. In dit verband herinner ik u aan een woord van Nietzsche, die een gelijke kreet slaakte. De Heer antwoordde Mozes: Gij zult mijn aangezicht niet kunnen zien, want geen mens zal mij zien en leven. Maar God wil zijn knecht niet helemaal met lege handen wegzenden: Zie, bij Mij is een plaats, waar gij op de rots kunt staan; wanneer mijn heerlijkheid voorbij gaat, zal ik u in de rotsholte zetten en u met mijn hand bedekken, totdat ik ben voorbij gegaan. Dan zal Ik mijn hand wegnemen en gij zult Mij van achteren zien, maar mijn aangezicht zal niet gezien worden. Als u nu zegt: Jezus is het aangezicht van God, zeg ik ja, maar...

Ik kan geen verklaring geven over wat ik lees in Ex. 24 : 9-11, maar voor mij is het alsof daar een poging ondernomen is om de Eeuwige in woorden te vatten, een trachten om een gebeurtenis te beschrijven: En zij zagen de God van Israël en het was alsof onder zijn voeten een plaveisel lag van lazuur, als de hemel zelf in klaarheid. Maar tot de vooraanstaanden der Israëlieten strekte Hij zijn hand niet uit; zij aanschouwden God en zij aten en dronken. Dan zeg ik: wat staat daar? Ik weet het niet.

In Ezechiël staat nog meer. Leest u eens het eerste hoofdstuk. Zelfs moderne schrijvers zijn er door gefascineerd. Van vers 26 af begint dan een merkwaardige beschrijving: Boven het uitspansel boven hun hoofden was wat er uitzag **als** lazuursteen, dat de vorm had van een troon; en daar boven, op hetgeen een troon **geleek**, een gedaante, die er uitzag **als** een mens.

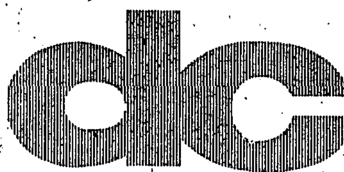
En ik zag iets schitteren **als** metaal; vanaf wat op zijn lendenen **leek** naar boven als vuur omvat door een hulsel; en vanaf wat op zijn lendenen **leek** naar beneden; zag ik iets **als** vuur omgeven door een glans. Zoals de aanblik is van de boog, die in de regentijd in de wolken verschijnt, zo was de aanblik van die omhullende glans. Aldus was het voorkomen der verschijning van de heerlijkheid des Heren. Toen ik haar zag, viel ik op mijn aangezicht en ik hoorde de stem van Een, die sprak.

Jesaja heeft een overweldigende ervaring van Gods heerlijkheid en heiligheid - hij zag de Heer zitten op een hoge en verheven troon en zijn zomen vulden de tempel - maar hij geeft geen indrukken weer over dat gezicht. Wel beschrijft hij de Serafs en vermeldt hij hun uitroep.

Job heeft eens van God gezegd: Wanneer Hij langs mij heengaat, zie ik Hem niet, en glijdt Hij voorbij, dan bespeur ik Hem niet! En een andere keer: Zie, ga ik naar het Oosten, Hij is er niet; en naar het Westen, ik bespeur Hem niet; werkt Hij in het Noorden, ik aanschouw Hem niet; keert Hij Zich naar het Zuiden, ik zie Hem niet.

In het Nieuwe Testament vinden wij dergelijke berichten niet. Behalve dan de verschijning in heerlijkheid aan Johannes op Patmos, waar Jezus de verbannen gelovige opzoekt, gekleed in hemelse glo-

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Commanderij 45, Sneek; tel. 05150-4300.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

rie: En toen ik Hem zag viel ik als dood voor zijn voeten.
Wij kunnen de hand niet op God leggen. Wij zien nu nog door een spiegel, in raadselen, doch straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen, zoals ik zelf gekend ben. Nu is het begrijpen mij te wonderbaar, te verheven, ik kan er niet bij.

Maar we zijn immers onderweg naar de dag dat de schaduwen vlieden.

Huizinga

gemeenteberichten

GROTE AKTIE IN HENGELO

Hengelo-Centrum en 't Venster - (S.W.V.). Hoewel je in je leven soms heel wat tegenslagen en teleurstellingen moet inkasseren, is het toch niet juist daar te veel aandacht aan te besteden Natuurlijk leef je als gemeente en individueel met hen mee die een verlies hebben geleden - met eenzamen en met degenen die in moeilijkheden verkeren. Dat is vanzelfsprekend. Daartoe ben je broeders en zusters. Maar het leven in de gemeente moet voortgaan, omdat wij de opdracht hebben van onze Heer: ga heen, breng het evangelie aan heel de wereld en in het bijzonder aan je naaste.

Aan die opdracht hebben wij, Centrum en Venster, gehoor trachten te geven. De enkele jaren geleden begonnen evangelisatie-akties zijn dit seizoen begonnen met een grote speciale aktie. Vol geestdrift zijn we begonnen, is alles gepland en hebben we ons uiterste best gedaan zoveel mogelijk mensen te bereiken. Ruim een half jaar geleden zijn we begonnen met de voorbereiding, zoals Zaaier-verspreiding, Aktie Andersom, enz.

Onze zang- en muziekgroepen hebben hun repetities aangepast, diverse publikaties in de eigen organen werden geplaatst en gepropageerd. In oktober werden ruim 3500 Zaaiers verspreid met een inlegvel waarin velen werden opgewekt naar onze samenkomst te komen op 17 oktober. In die Zaaier werden foto's geplaatst van beide kerkgebouwen en geruime tijd daarvoor werd kontakt opgenomen met ds R. Reiling die belangrijke adviezen gaf.

Tijdens de vier weken, die vooraf gingen aan deze avond, werd in beide wijkgemeenten elke zaterdagavond op de bidstonden gebeden voor de werking van de heilige Geest, terwijl ook thuis het gebed ervoor niet ontbrak. Ook in de kerkdiensten zondagsmorgens en bij het avondmaal werd telkens voorbede gevraagd. Tenslotte kwamen we op de avond zelf een uur eerder bij elkaar om alles nog eens aan de Heer op te dragen. Toen hebben we alles aan God overgelaten met vertrouwen op Zijn macht en kracht.

En zie, reeds een half uur voordat de dienst begon stroomde de grote Gereformeerde kerk, die 1200 mensen kan opvangen, vol.

Ds Liebe had de leiding, onze medewerkers en -werksters zongen en speelden met volledige overgave. Ds R. Reiling had een bijzonder inspirerend woord met een opwekking de goede keuze te doen. Iemand stak de hand op om daarmee te kennen te geven dat hij/zij wilde kiezen voor Jezus. Een ander vulde het kaartje in en vroeg om een gesprek en uitnodiging voor de volgende samenkomst. Er waren nl. kaartjes op de banken gelegd, waarop men zijn wensen kenbaar kon maken.

Samen hebben we na afloop in de kleine zaal met elkaar de Heer gedankt voor gebedsverhoring en gedankt dat wij aan zovelen het evangelie konden brengen. Wij vroegen de Heer om met Zijn Geest aan de harten te willen werken opdat nog velen zouden komen tot de erkenning, dat het leven zonder Jezus niet kan.

Wij zijn bijzonder gesterkt in ons geloof en bemoedigd door te gaan de opdracht uit te voeren: Gaat heen...

De gehele aktie stond onder het motto: Wie gelooft, denkt verder.

Natuurlijk hebben we nog veel meer te melden uit Hengelo.

Onze kerken zijn op zondagmorgen vol - enkele jonge mensen hebben zich aan de Heer en de gemeente gegeven. Maar wij eindigen met het woord „Dank U, Heer, dat U ons als kleine mensen wilt gebruiken om Uw grote werk te mogen doen".

MIJN OPRECHTE DANK

aan allen, die mij De Zaaier zonden waarin het verhaal van het blinde jongetje stond. Mocht er ooit in verband met het gebeurde iets te berichten zijn dat het hart verheugt, dan hoop ik u dat te kunnen laten lezen. Nog eens allen hartelijk dank.

Uw br. Huizinga

RADIODIENST WERELDOMROEP

Zoals reeds eerder bericht, zal Radio Nederland Wereldomroep op zondag 7 november a.s. de ochtenddienst (10.00 uur) uitzenden van de baptistengemeente Groningen-Zuid. Ten gerieve van de luisteraars: de uitzending is te beluisteren in Afrika op de 13 meterband om 15.30 uur (G.M.T.), in Zuid-Amerika op de 13 en 16 meterband (15.30 uur G.M.T.), in Europa op de 49 meterband (15.30 uur G.MT.) en in Noord-Amerika op de 25 en 31 meterband (21.30 uur G.M.T).

Voorganger is ds J. A. Brandsma; organist A H. Kosmeier; het onderwerp van de prediking „God handhaaft zijn werk" (Filippenzen 1 : 6).

Als gave van God.
Als uiting van liefde ontvingen wij uit Zijn hand onze zoon,

SIPKE ALBERT

Sip werd geboren op 23 oktober 1976

Peet en Tiny Wijchers

Jan van der Nootstraat 29, Hengelo (O.)
Tijdelijk adres: G. M. ziekenhuis
Kamer 161

De Heer was haar Herder

In de gezegende leeftijd van 83 jaar is rustig ingeslapen het moegestreden Kind van God, mijn zorgzame vrouw, moeder, groot- en overgrootmoeder

WILLEMINA CATHARINA BUNTJER-KOSMEYER

geliefde echtgenote van Jan Berend Buntjer.

J. B. Buntjer
Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Musselkanaal, 22 oktober 1976
Bejaardentehuis „De Heggerank"
De begrafenis heeft plaatsgehad op dinsdag 26 oktober 1976.

Op de leeftijd van 66 jaar werd door zijn Heer thuisgehaald onze broeder

J. A. PEIJPERS

op 15 oktober 1976

Baptistengemeente 's-Gravenhage

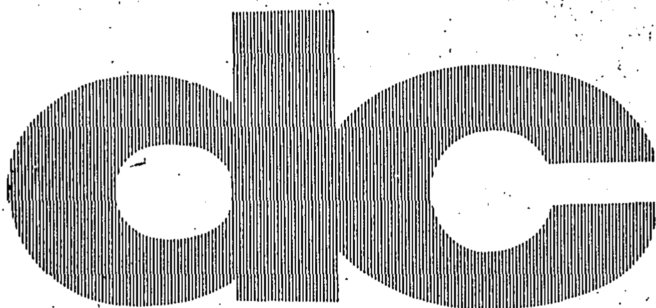

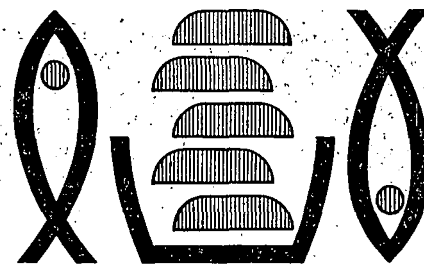
Op bijna 80-jarige leeftijd is door de Heer thuisgehaald onze zuster

LOUISE WOLTHUIS-ORTWIG

Ps. 97 : 10
Staveren, 19 oktober 1976

Baptistengemeente Staveren

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 44 - 5 november 1976

Oud en Nieuw Verbond

Inauguratie prof. dr J. Reiling

Met een oratie over „Oud en Nieuw Verbond" aanvaardde de rector van ons seminarium dr J. Reiling maandagmiddag 25 oktober 1976 zijn ambt van bijzonder hoogleraar in de geschiedenis en de leerstellingen van het Baptisme, aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. Velen woonden deze plechtigheid bij en maakten na afloop van de gelegenheid gebruik de hoogleraar zegen en geluk te wensen, zowel met zijn prachtige rede als met zijn nieuwe ambt.

Onder hen waren natuurlijk de hoogleraren van de Utrechtse theologische fakulteit, vele afgevaardigden van Unie en gemeenten, studenten, familie en vrienden. Ook troffen we 'n verscheidenheid van deskundigen aan zoals de christelijke gereformeerde prof. Versteeg (Apeldoorn), de doopsgezinde prof. Oosterbaan en prof. Horst, de gereformeerde prof. Baarda (allen te Amsterdam), de hervormde Leidse hoogleraar Bolkestein. Wel een teken van de veelzijdige kerkelijke belangstelling voor wat op akademisch niveau van baptisten-zijde zou worden ingebracht aan informatie en visie. Tegelijk een uitdaging voor onze gemeenschap om daarop in te gaan.

We mogen ons gelukkig prijzen, dat we daarvoor in br Reiling een man hebben met uitstekende kwaliteiten, die ons door de Heer gegeven is en door Hem bewaard bleef door alle gebeurtenissen en werkzaamheden heen. Maar hij zal het niet alleen kunnen - deze nieuwe taak is een vergroting van onze gezamenlijke verantwoordelijkheid, zowel in de voorbede als in het meedenken en -studeren. De voorbede is een opdracht voor ons allen, het meedenken voor velen, het meestuderen vooral voor voorgangers en (a.s.) studenten, zodat dit „gezamenlijk werk" dr Reiling en zijn naaste medewerkers zal inspireren en begeleiden.

Verschillenden zagen in dit gebeuren een droom van meer dan 25 jaren geleden in vervulling gaan.

* * *

De rede zelf is de moeite van het lezen waard! Dat kan, want de prachtige tekst is in druk verschenen (32 pag.) bij Uitgeverij Kok, Kampen en voor *f* 7,50 in elke boekhandel verkrijgbaar of te bestellen.

Hier nemen we alleen kort drie samenvattende gedachten over, zoals dr Reiling deze aan het slot formuleerde.

Verbond. Dit woord is eigenlijk een onjuiste vertaling van het Griekse diathèkè, want het doet tezeer denken aan een verhouding van *gelijkwaardige* partners. In het „verbond" tussen God en mensen is dit niet het geval, want het is God, Die van Zijn kant het heil tot stand brengt. Het is een door God bepaalde „orde-op-zaken", zodat het een-zijdig karakter van dit „verbond" meer aksent verdient dan in het woord tot uitdrukking komt.

Het *Sinaï-verbond* tussen God en Israël ziet het Nieuwe Testament niet als een voortzetting van het verbond tussen God en Abraham. Het Nieuwe Testament geeft dit Sinaï-verbond een veel beperktere funktie. De Reformatie koos wel voor een verbondsbegrip in oudtestamentische zin, maar het is - gezien vanuit het Nieuwe Testament - de vraag, of deze keus nu nog kan worden gebruikt.

In de *dogmatiek* moet meer aandacht komen voor het „plus" van het Nieuwe Verbond. Dit „plus" is in dit opzicht vooral het werk van de heilige Geest, want op dit punt is het Nieuwe Verbond beslist een stap vóóruit. Dat dient zijn uitdrukking te vinden in het gemeentebegrip.

* * *

U ziet, dat de stof in deze rede aanleiding zal geven voor verder denken en werken. Dit moet niet alleen in Utrecht gebeuren, maar - als ik nog een droom mag

vermelden, - ook door kleine theologische en andere werkgroepen overal in het land. Kan het seminarium eens dergelijk studieprogramma opstellen en ons stimuleren sámen verder te komen?

In deze rede wist br Reiling, die naast bijzonder hoogleraar bovendien lector in het Nieuwe Testament aan de RU is, beide ambten met zijn rectoraat van ons Seminarium op voortreffelijke wijze te verbinden. Zijn dankwoorden en aandacht gingen dan ook niet alleen uit naar ons curatorium en de Commissie voor de Opleiding, maar ook naar de Fakulteitsraad, het Kollege van Bestuur van de Universiteit, zijn kollegae, zijn studenten aan de RU en aan ons seminarium.

* * *

Precies 4.15 uur liep de pedel de grote zaal binnen met achter zich in gebruikelijke volgorde de vertegenwoordigers van het Kollege van Bestuur en de Universiteitsraad, de Recor Magnificus met de nieuwe hoogleraar, de leden van ons curatorium (brs Bouritius, Bijleveld, Van de Riet, Broertjes) terwijl prof. Van Unnik (heeft zichzelf wel eens betiteld als „baptist honoris causa") bij de lange stoet in toga geklede hoogleraren liep, die de rij besloot. Een uur later trok deze „optocht" weer voorbij en was het plechtige deel ten einde.

Wellicht is het u opgevallen, dat deze inauguratie bijna drie jaren plaatsvond na het Koninklijk Besluit tot instelling van de leerstoel in 1973 en na de benoeming van br Reiling door de Unie per 1 januari 1974. Was zo'n lange voorbereiding nodig voor de goede rede - was de toga niet snel genoeg klaar („De enige echte baptistentoga", fluisterde de sekretaris van het curatorium me in het oor; maar ik zal zijn motief niet noemen, wan dàn zijn denkelijk alle toga's in onze gemeenten wel „echt baptist") - of was het de intuïtie van onze rector, zijn fijngevoelige antenne voor de toekomstige ontwikkelingen in onze Unie, die hem deze datum voor deze plechtigheid deden kiezen? Drie jaren geleden waren we nog in mineurstemming over het voortbestaan van ons Centrum, zodat zelfs aan verkoop en verhuizing werd gedacht, terwijl nu, na „Leeuwarden", volop aan renovatie en verdere nieuwbouw kan worden begonnen en we allen blij zijn met de enorme uitbreiding van het aantal studenten. Inderdaad, een veel beter passende achtergrond van dit gebeuren, dat ons „zelfbewustzijn" als baptisten versterkt en dat ons doet beseffen, dat we met en naast de andere kerken in ons land een belangrijke taak hebben te vervullen, die in 1845 door Feisser, Reiling en vijf anderen in het klein werd begonnen.

De 25e oktober 1976 is één dag, die we met dankbaarheid in de geschiedenis van het baptisme in Nederland vermelden, die niet het einde van een ontwikkeling is, maar een aanmoediging, om deze nieuwe arbeid in al zijn gevolgen eensgezind-in-verscheidenheid voort te zetten.
Onder Gods zegen en leiding.

Broertjes

BERICHT VAN DE VAN DER VEEN'S UIT KAMEROEN

We zijn heel goed aangekomen en goed door de douane en alles heen geholpen. Ook een voorlopig visum. Dadelijk zijn we de U.E.B.C., in vergadering bijeen, gaan begroeten. Daar is besloten dat Jan elke drie maanden van gemeente zal wisselen, animator van de jeugd is, tijd zal nemen om beter Douala te spreken en nog meer kleinere taken.

Er zijn gezamenlijke bijbelstudieweken voor ,leken'. Daar zal Jan ook aan meewerken. Ds Molin blijft het sekretariaat en de financiën verder doen. Ik zal op een andere plaats het sociale werk aanpakken. Ik mocht zelf met enkele predikanten praten om te zien waar het het beste was volgens ds M. Bendè. Maar ik had mijn nieuwe wijk vorig jaar al min of meer uitgekozen, nl. Nyok'n en dat zal het wel worden. Ze zullen op de diakenvergadering er over beslissen. Het is een zeer arme wijk en talloos is de jeugd. Naast de kerk wordt in een boetiek wijn geschonken in het openbaar. Maar daar moeten we juist zijn.

Jan heeft een lelijke malaria-aanval en is al een paar dagen op bed. We wonen in de benedenwoning. Er zijn hier meer muggen dan boven. Ook is er geen muggengaas. Maar het zal wel wennen.

Alles was geverfd, er is een nieuwe ijskast plus gastoestel, maar er mankeren nog veel meubelen en er is nog heel wat werk te doen eer het een beetje naar onze zin is. Maar dat zal met de tijd wel komen.

De kinderen gaan morgen weer naar school, ze passen zich goed aan. Iedereen is blij om ons terug te zien. En wij zijn het om hen te zien. We zijn zéér dankbaar dat we hier mogen werken.

We krijgen erg veel bezoek en dat vraagt ook tijd. En nu Jan zo slap is, ontbreekt hem alle moed om brieven te schrijven.

We groeten u allen zeer hartelijk.

DENEMARKEN

Er zijn in Denemarken, op een bevolking van rond de vier miljoen zielen, 6.500 baptisten, verdeeld over 42 gemeenten.

Om precies te zijn: in 1975 waren het er 6.557. In 1974 waren er nog 6.611 en in 1973: 6.637. De groei lijkt er dus wel uit te zijn. Over een periode van drie jaar daalde het aantal leden met 80.

Toch stegen de opbrengsten voor het gezamenlijke werk van 882.707 kronen in 1973 tot 1.139.091 kronen in 1975. In het jaar 1974 bedroegen de inkomsten voor het gemeenschappelijke werk 905.492 kronen; te weten: voor de zending 538.725 kronen en voor de andere takken van het werk 366.777.

Omgerekend in Nederlands geld brachten de Deense baptisten dus in 1974 in totaal plm. *f* 498.000,— bij elkaar.

Ter vergelijking mogen de volgende cijfers dienen. Als Nederlandse baptisten (afgerond op 10.500 leden) brachten wij in dat zelfde jaar bij elkaar (Uniekontributie plus vrijwillige bijdragen) *f* 489.500,— (afgerond).

Dat wil dus zeggen, dat 6.500 Denen de 10.500 Nederlanders nog met *f* 8.500,— sloegen... De Deense bijdragen voor de zending waren in 1974 *f* 296.000,— tegen *f* 113.000,— van onze eigen gemeenten... Eén veelzeggend verschil van maar liefst *f* 183.000,—. Wanneer we 6.500 Denen omrekenen op 10.500 Nederlanders, dan kunnen we stellen, dat wij op de Deense broeders met ruim *f* 360.000,- achter liggen! Ai...

Algemene Vergadering – plenaire zittingen van donderdag en vrijdag

Voorzitter

De vergaderingen stonden onder de voortreffelijke leiding van ds J. van Dam, de voorzitter van de Commissie der Unie. Nog niet zo lang geleden nam hij deel aan de besprekingen vanuit de kring der afgevaardigden, waarbij hij zich veelal al pratende naar voren begaf. Tijdens deze A.V. mocht hij spreken vanaf de andere kant van de groene tafel, en ik vind dat hij dat uitstekend gedaan heeft. Dat de vergaderingen in een goede sfeer plaats vonden en zelfs een rustig verloop hadden is niet in de laatste plaats te danken aan het feit dat hij zich als voorzitter onpartijdig opstelde en zich beperkte tot het leiden van de besprekingen. Wat dat betreft zou je het jammer kunnen vinden dat de voorzitter van de Commissie der Unie, Algemeen sekretaris van de Unie wordt. Intussen zijn we blij dat hij zijn vele gaven wil besteden in die funktie.

Gemeenten en voorgangers

De gemeenten te Zuidlaren, Alphen aan de Rijn (Noord) en Heemskerk werden in de Unie opgenomen. Het is fijn dat ze mee willen leven en werken.

Het zal voor de kleine gemeenten overigens niet gemakkelijk zijn een eigen voorganger te krijgen, zoals ook in het Unie-jaarverslag is opgemerkt.

Er zijn veel studenten en meerdere aanmeldingen voor studie aan ons seminarium, maar er zijn ook veel vakante gemeenten. Bovendien zijn meerdere voorgangers over gegaan naar een andere vorm van dienst. Dit feit heeft velen tot nadenden gestemd, hetgeen ook tijdens de A.V. merkbaar was.

Het zou misschien aanbevelenswaard zijn een onderzoek in te stellen naar de redenen waarom voorgangers een andere vorm van dienst hebben gekozen. De resultaten ervan kunnen verhelderend werken en voorgangers en gemeenten van dienst zijn. Jammer was het, dat er aan het eind van de A.V. geen tijd meer was om uitgebreid te praten over het memorandum inzake voorgangers in bijzondere dienst, en over de plaats van de voorganger in de gemeente in het algemeen. Het lijkt me een onderwerp waarover we op één of andere manier toch van gedachten moeten wisselen. (De gemeenten zijn daartoe ook ter A.V. uitgenodigd! - red.).

Mensenrechten

De opmerking in het Unie-jaarverslag over de mensenrechten, gaf aanleiding tot de vraag of wij niet iets hadden moeten ondernemen in de kwestie van de abortus provocatus. Er werd geopperd dat in dergelijke gevallen door de U.C. een brief zou kunnen worden verzonden, na goedkeuring van de gemeenten. Er was geen gelegenheid deze belangrijke zaak indringend te bespreken. Duidelijk is dat we ons moeten bezinnen, niet zozeer omdat andere kerken officiële uitspraken doen, maar omdat velen het, dunkt mij, als een persoonlijk tekort schieten ervaren, als er namens de gemeenten geen openlijke uitspraak wordt gedaan. We kunnen de zaak niet afdoen met te zeggen dat ieder het voor zichzelf moet uitzoeken. Onze aktie ten behoeve van Georgi Vins duidt daar ook op. De vraag rijst of de U.C. in bepaalde gevallen de gemeenten voorlichting zou moeten geven.

De Vinkenhof

Zoals was te verwachten werd er veel aandacht besteed aan het voorstel van de verbouwing van De Vinkenhof, en de nagekomen voorstellen inzake de bouw van een kamphuis en de bouw van een dienstwoning op het terrein van De Vinkenhof. Het voorstel inzake de verbouwing van het hoofdgebouw hing samen met het besluit, genomen tijdens de A.V. 1975, het achterstallig onderdhoud uit te voeren en met een instruktie van de gemeente Zeist aangaande de brandpreventie van het gebouw. De opbrengst van de inzamelingsaktie voor De Vinkenhof van dit jaar heeft het besluit van vorig jaar ondersteund. Het voorstel tot verbouwing werd aangenomen.

Het voorstel om een dienstwoning te bouwen hing samen met het aanstellen van de conrector. Voor de Algemeen Sekretaris en de conrector zijn twee woningen nodig; we hebben één dienstwoning. Omdat het moeilijk en ook erg duur is om in de omgeving van De Vinkenhof een passende woning te vinden, werd het voorstel gedaan een eigen woning op het Vinkenhof-terrein te bouwen. Het voorstel werd aangenomen.

De meeste tijd werd besteed aan het voorstel om een kamphuis te bouwen. Met nadruk werd gezegd, dat hoewel de N.B.J.B. veel belang heeft bij zo'n kampuis, en daartoe ook het Renderloo-kapitaal inbrengt, het huis bestemd is voor het vormings- en toerustingswerk van alle onderdelen van ons Unie-werk, waarbij de N.B.J.B. wel garanties krijgt dat haar programma kan worden uitgevoerd. Voor zover ik het kon bezien was ieder van mening dat het kamphuis er moest komen.

De vraag was alleen voor welk bedrag er zou worden gebouwd, en welk bedrag de Unie, boven het bedrag van het Renderloo-kapitaal zou moeten investeren. Het voorstel ging uit van een bedrag, niet hoger dan *f* 350.000,—, waarbij rekening gehouden werd met *f* 30.000,— lasten voor rente en aflossing en afschrijving en enige exploitatiekosten, waardoor de Unie-kontributie zou moeten worden verhoogd met *f* 2,75 per lid per jaar. Een door de U.C. ingestelde bouwkommissie had intussen laten weten dat een goed kamphuis toch wel *f* 470.000,— zou vergen. Uit de vergadering werd opgemerkt dat voor *f* 30.000,— per jaar een hogere investering mogelijk was. Toen werd door enige gemeenten een amendement ingediend, dat enigszins bijgewerkt door de U.C. (met instemming van andere betrokkenen), in stemming werd gebracht en werd aangenomen.

Zo werd besloten uit te gaan van *f* 2,75 verhoging van de Unie-kontributie per lid; op basis daarvan zal worden bekeken wat kan worden geïnvesteerd. Tevens zal worden nagegaan wat er voor *f* 350.000,— realiseerbaar is. Zo kan dan de uiteindelijke beslissing verantwoord worden genomen en worden overgegaan tot de bouw.

Historisch moment

De voorzitter merkte op dat tijdens een kort beraad over het amendement gesproken was over een historisch moment voor onze gemeenten. En terecht! We komen als gemeenten in een nieuwe fase, waarbij vorming en toerusting bijzondere aandacht krijgen. Belangrijk is ook dat er streven is om tot een hechter samenspel te komen van de verschillende geleidingen van het werk. De Werkgroep Unie Strukturen is daar mee bezig. Ook de N.B.J.B. als nevenorganisatie zoekt het op organisatorische vlak naar toenadering en heeft daar uitspraken over gedaan. Bovendien is de daadwerkelijke samenwerking met de Unie onderstreept door het gezamenlijke projekt van het kamphuis. En ook van Unie-zijde heeft de samenwerking met de N.B.J.B. nog meer gestalte gekregen. Zo brengen de beslissingen van deze A.V. ons in een nieuwe fase van samenwerking.

Personalia

De Unie-voorzitter wordt per 1 november Algemeen Sekretaris, en onze huidige Algemeen Sekertaris wordt conrector.

Met het oog daarop zei ds Th. v.d. Laan in zijn openingswoord op vrijdagmorgen dat hij geen afscheid nam; integendeel, hij blijft zeer intensief bij het Unie-werk betrokken.

Intussen is het wel goed even op te merken dat hij in de ongeveer tien jaren van zijn bijzondere dienst, kans heeft gezien het sekretariaat een nieuwe inhoud te geven. Hij heeft een prachtig stuk werk verricht.

Hij volgde destijds ds T. Jansma op, die zowel sekretaris als penningmeester was. Nauw daarmee hing samen dat hij zo'n dertig jaar lang sekretaris-administrateur van de U.B.S. was. Omdat hij binnen-

kort zijn funktie overdraagt aan br A. v. d. Hoef, kreeg hij een hartelijk applaus uit waardering voor zijn vele werk. We zullen er wel even aan moeten wennen dat ds Jansma die funktie niet meer bekleedt. Een hartelijk applaus kreeg ook Joyce van Veen, kandidaat-zendelinge, die zich tijdens de konferentie van donderdagmiddag al had gepresenteerd. Ze was met hoofdelijke stemming aanvaard, om daarmee onze verbondenheid met haar en haar werk tot uiting te brengen. Ds A. de Vries te Coevorden werd erkend als Unie-voorganger. Ds W. Veenstra kreeg, bij het beëindigen van zijn zittingstermijn in de U.C., applaus als dank voor het vele werk dat hij ook als Unie-voorzitter, voor de Unie heeft gedaan. Ook werd bekend gemaakt dat br S. H. v. d. Werf te Sneek de nieuwe Unie-voorzitter is. Hij liet weten zich zo nodig, te willen terugtrekken uit deze funktie. We hopen dat dit niet nodig zal blijken, zodat hij met zijn liefde voor de Heer en de gemeenten en met zijn jarenlange ervaring in de Unie, de gemeenten van dienst kan zijn.

Tot besluit

Toen de broeders en zusters van Leeuwarden, die de Algemene Vergadering hadden gehuisvest, werden bedankt voor hun goede zorgen, waren helaas veel afgevaardigden al huiswaarts gekeerd. Ik hoorde dat sommigen afspraken voor de vrijdagavond hadden gemaakt. Ik vraag me af of zoiets wel verstandig is. Het is niet goed dat men voortijdig de vergadering moet verlaten als de besprekingen terwille van belangrijke beslissingen wat uitlopen. Ik vond het tenminste treurig dat de vergadering letterlijk verliep, zodat we eindigden met ongeveer tweederde van het aantal afgevaardigden waarmee we begonnen.

Overigens was het een fijne vergadering vanwege het samenzijn, de goede besluiten, en niet te vergeten de onderlinge kontakten. We zullen er met dankbaarheid aan kunnen terugdenken.

P. v. d. Werf

ZONDAGSSCHOOLKONFERENTIE IN WINSCHOTEN

Zaterdag 18 september jl. werd er een gewestelijke konferentie gehouden in de Baptistenkerk, „'t Venster" te Winschoten.

Deze konferentie werd geopend met gebed door de voorzitter de heer Hamminga. Enkele punten van de konferentie waren o.a. de financiën, kerst, oogstdankdienst en zondagsschoolkursus. Alle zondagsschoolleider en -leidsters die er waren hebben allerlei materiaal meegekregen. Daar waren o.a. bij: stukjes voor de Oogstdankdienst en liederen voor oogstdankdienst en kerst. Het was een hele fijne en leerzame dag. De volgende konferentie zal gaan over pasen en pinksteren. Wij hopen daar nog meer leiders en leidsters te mogen ontvangen dan op de vorige konferentie.

Mej. B. Schipper,
sekretaresse van het LZC-Gewest Groningen

ZAND en ZAAD

Morgen is het zondag en als God het mij vergunt zal ik eerst in een ziekenhuis en daarna in een gemeente over Hem spreken. Het zwaartepunt zal naar ik hoop liggen op het feit dat God sprak en spreekt en dat zijn woord is als regen en sneeuw, die beide spoorloos in de aarde verdwijnen, maar er dan voor zorgen dat er weer zaad zal zijn voor de zaaier en brood voor de eter. Zijn woord keert niet ledig terug. Integendeel, voor de doornstruik zal er een cypres ten hemel reiken.

Toen kwam de post. Er was een brief bij, geschreven door een gelovige rooms katholieke, die met een van de onzen, een meisje, in aanraking was gekomen. De aanraking groeide uit tot een hechte vrienschap. Die vriendschap zal spoedig een einde nemen want het meisje, inmiddels ouder geworden, nadert de stranden waar, dreigement des doods, de zwaarste zeeën staan. Uit die brief haal ik enige woorden aan: „9 oktober ontvangt u hopelijk deze brief, 9 oktober 1955 is de dag geweest dat zij is gedoopt, dus vandaag 21 jaar geleden. Weet u dat ik mede door het feit, dat zij zich op latere leeftijd heeft laten dopen, en dat moet zeer bewust zijn geweest, zo'n diep respekt voor haar heb? Ze houdt zich stevig vast aan God en de bijbel. Die doopkaart en dat hele kleine bijbeltje laat ze voor mij na en ik ben daar intens blij mee".

De brief dreef mij naar een schrijftafella, waarin ik de schetsen van toespraken heb gelegd en ik vond die van het jaar '55 en daar onder die van 9 oktober. Ik was nieuwsgierig en wilde meer weten welk Schriftwoord toen uitgangspunt was. Ik las toen uit Jesaja 9 : 1-6 en daarna Hand. 8 : 26-40. Ik las ook nog eens de liederen, die we in die dienst zongen. En ik denk aan haar, nu op weg naar het einde en het begin. Ze kwam niet uit wat je een godsdienstig gezin noemt en misschien liet ik daarom zingen: Bergen in 't Noorden juicht. En het andere: In Christus is geen Oost en West, geen Noorden en geen Zuid. Na de toespraak zongen we: Laat me u minnen! Gij, Heer, vraagt mij 'al de liefde van mijn hart.

Zie, zoiets raakt je en 21 jaar later bid je God dat Hij zich moge ontfermen over haar die in de bloei van haar leven zal worden weggenomen. Of zij nu ook haar weg met blijdschap gaat, zoals de minister, die in Jeruzalem had gebeden en Jesaja's rol lezend terug reisde naar zijn land? Enige weken geleden bezocht ik haar en zij had de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. De laatste zin van de brief die heden kwam luidt: „laten we allen bidden dat God haar spoedig verlost".

Waarom ik dit allemaal vertel? Om u deelgenoot te maken van het wonder van Gods woord dat zo diep doordringt in het leven. Ik ontmoette toen ik haar in het ziekenhuis opzocht twee rooms-katholieken, die onafhankelijk van elkaar beiden dezelfde woorden gebruikten: ze is zo diep gelovig. Is dat geen goed getuigenis? Mocht zij die heengaat ooit twijfelen aan de zin van haar toch kort bestaan, dan zal ik, als ik de gelegenheid heb, haar vertellen wat zij betekende voor die twee. Een christen, een christin, die de Heer toelaat binnen te dringen in de diepten van het eigen hart, blijft geen doornstruik, geen distel, maar groeit uit de vlakte op als een hemelwaarts wijzende vinger van de Herschepper, die alle dingen nieuw maakt.

Dan denk je zelf terug aan je doop en je vraagt je af of die gebeurtenis op dat tijdstip werkelijk zo insnijdend geweest is: wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens wandelen.

Misschien ben je je hele leven lang bezig met de vraag naar de betekenis van zo'n woord en krijg je al reizend en levend enig begrip over de totale ommekeer die begon bij de bekering, die uitgedrukt werd in de doop en die zich ontplooit gedurende de tocht, die je op aarde maakt. Ook een cypres moet groeien.

Huizinga

MEDEDELING

△ Het sekretariaatschap van de baptistengemeente te Haarlem wordt tijdelijk waargenomen door: N. E. Frause, Veen en Duin 140, Bloemendaal; tel. 023-266766.

OPROEP OUD-LEDEN GEMEENTE WINSCHOTEN

13 november a.s. hoopt de gemeente Winschoten het 10-jarig bestaan van haar gemeentecentrum 't Venster' te vieren.

Zij nodigt alle oud-leden uit voor een gezellig herdenkings- en feestprogramma.

De aanvang is om 16.00 ur en het is de bedoeling om circa 20.30 uur te sluiten. Voor inlichtingen telefoon 05971-263 of 406.

G. E.-v. L.

Zending - Gods claim op deze wereld 2

Wie in Nederland nog nooit een Surinamer is tegen gekomen, moet de laatste tijd wel buitenslands geweest zijn. Ds Noel Burke werkt vanuit de gemeente Den Haag onder onze rijksgenoten en vertelde ons tijdens de A.V. te Leeuwarden een aantal zeer opmerkelijke feiten. Wist u bijvoorbeeld, dat er ruim 130.000 mensen van huis en haard ontheemd temidden van ons wonen? Voor dominee en mevrouw Burke was het een duidelijke zaak dat ze de gemeente niet zomaar konden laten vertrekken naar een ver land en ze besloten, daartoe gedreven door Gods Geest, mee te reizen, om pastoraat en liefde te geven waar dit mogelijk was.

Hun taak is bijzonder moeilijk, omdat de gemeente die ze ginds hadden nu zo'n beetje over het hele land verspreid woont. Eén van de taken van onze broeder is dan ook kontakten te leggen tussen christenfamilies en onze baptistengemeente.

Een van de meest kenmerkende uitspraken van ds Burke was dan ook: deze mensen hebben het evangelie nodig. Juist zij die vaak onder de meest erbarmelijke omstandigheden moeten leven en werken hebben Jezus nodig.

Ze hebben niet ons medelijden nodig, maar het evangelie.

De Surinamer kijkt vaak wantrouwend naar ons, omdat hij zich gast voelt in ons land en de gastheer begroet nu eenmaal volgens de normale normen. Wij zullen dan ook naar hen toe moeten.

Laten we het eens zo zeggen: **God bracht het zendingsveld bij ons in de straat;** we hoeven niet meer naar het andere eind van de wereld. We hoeven geen zendelingen te sturen, maar mogen de liefde van Christus zelf gestalte gaan geven.

In ons ontmoeten mogen we de Surinamer nooit zonder meer naar onze normen gaan aanspreken, want als volk werden ze door de eeuwen heen samengesteld uit slaven-arbeiders-vrijwilligers, negers, mohamedanen, hindoes etc. We kunnen dus rustig vaststellen dat er vele achtergronden zijn. En wat daarom voor ons als heel normaal geldt, komt bij hen soms over als het meest absurde.

Eveneens moeten we bedenken dat de mens in nood en armoede zich in zijn ellende vaak tot God uitstrekt (denk maar aan Israël in de woestijn), maar door de in Nederland geldende sociale welvaartsnormen komt voor hen het levensgrote probleem dat ze God nu niet meer nodig hebben. Ze hebben immers alles. En als je in alles voorzien wordt hoef je toch niet meer te bidden? (Leven ook velen van ons vandaag niet op dezelfde wijze?).

Over de benadering zei ds Burke ons nog: **Benader de mens persoonlijk!** Dit is misschien soms erg moeilijk, maar zeker de moeite waard. Let op waar u over praat. De Hindoestani hebben zoiets van 330 miljoen goden, dus één meer of minder zal geen verschil maken voor hem.

Spreek altijd duidelijk over de Here Jezus en Zijn kostbaar bloed.

Vanuit Den Haag probeert men bijbelstudiegroepen te beleggen bij de mensen thuis, waar men met elkaar kan spreken en samen opgroeien in de genade.

Misschien ligt er vlak bij u wel een grote opdracht; bid er eens voor. Ds Burke kunt u altijd bellen (070-874271) en hij zal u gaarne helpen.

H. L. Nieman

TABITHA UITBOUWAKTIE

Via het jaarverslag in het A.V.-boek - en voor de A.V.-bezoekers nog aanvullend tijdens de A.V. - hebt u kennis kunnen nemen van de ontwikkelde aktiviteiten van landelijk Tabitha 1975.

Ook in 1976 heeft het stimuleringswerk voortdurend de aandacht gevraagd van de besturende broeders en zusters.

Gemakkelijk is hun taak niet, omdat op verschillende plaatsen getracht moet worden 'behoudend' te werken.

Pogingen, het tot ontwikkeling brengen van nieuwe aktiviteiten in het kader van de bejaardenzorg, dreigen steeds weer te stranden op overheidsmaatregelen welke eerder moeten leiden tot inkrimping van de bestaande voorzieningen dan tot uitbreiding.

Uw trouw in het blijven steunen is een geweldige stimulans om te blijven volhouden. Graag bevestigen wij hierbij de volgende bijdragen tot en met september ontvangen te hebben van:

Gemeenten:
Groningen-Noord 157,16 + 185,23; Foxhol 75,—; Sneek 150—; Den Haag 55,80; Almelo 55,95; Delfzijl 152,50; Eindhoven 202,34; Dokkum 87,75; Hengelo 225,08; Maassluis 150,—.

Vrouwenkringen/Zusterhulp:
Nw. Pekela 25,—; Hengelo 57,— + 77,50 + 25,—; Emmen 25,—; Franeker 50,—; Hoogezand 25,—.

Partikulieren:
B. te Gron. 9 x 10,—; H. te Hrlg. 2 x 10,—; v. N. te Sn. 1 x 10,—; FR. v te Dr. 30,— + 31,65; B te Fr. 3 x 25,—; V. te Dev. 25,—; v. te HL. 20,—; M. te U. 3 x 10,—; de R. te U. 10,—; v. H. te H. 25,—; H. te Dfz. 100,—; G te Heng. 100,—.

Voor de goede orde: t.o.v. 30-9-1975 is een achterstand te konstateren van plm. *f* 1.200,—. Maar er resten ons nog drie maanden om die zonodig weg te werken.

Gemeenten: De 2e zondag in november staat als Tabitha-zondag op onze baptistenkalender. Wij bevelen ons zeker op die dag geestelijk en materieel bij u aan.

Voor het bestuur,

C. van der Mei, penningmeester,
Fazantenkamp 903, Maarssenbroek,
giro 196223

In gesprek over evangelisatie

81000 kerstnummers

Als de eindredaktie van De Christen het goed vindt, wil ik elke week even met u praten over onze grote opdracht. Graag had ik er een begin mee gemaakt op de A.V., maar terwijl u vergaderde lag ik bedroefd tussen twee lakens op last van de aardse geneesheer. Het is nodig om wat meer kontakt met u te hebben over het werk, dat uw en mijn eerste opdracht is: het evangelie doorgeven aan de mensen om ons heen.

Er staat hierboven een getal. Hoewel we niet geloven in de macht van grote aantallen, zal iedereen blij zijn met de geweldige grote oplage van het Kerstnummer De Zaaier. Naar mij is verteld, werd nog niet eerder een zo grote oplage gedrukt, maar dat zal br Huizinga stellig beter weten. Hij weet ook hoeveel zorgen er aan de verschijning van deze jaarlijkse topper voorafgaan. Je wilt graag iets aan de gemeenten geven, waar ze mee kunnen werken. Daarom staat er dit jaar ook weer een lijst met adressen van onze gemeenten in en telefoonnummers van voorgangers of andere hoogwaardigheidsbekleders, waar men om inlichtingen of eventueel hulp in geestelijke nood kan aankloppen. Er zijn in de kerstdagen veel mensen erg eenzaam! Ook staat er een verhaal met foto's over het baptisme afgedrukt. Een beetje meer voorlichting kan hier geen kwaad.

En nu de verspreiding! Bij de drukker is de aflevering gepland op 15 november. We trachten weer de gemeenten hun portie via eigen mensen te bezorgen. Misschien moet u uw aantal dan even ophalen ergens in de buurt. Maar dat betekent dan wel, dat de hele oplage - evenals vorig jaar - tijdig, korrekt en voor een minimaal bedrag beschikbaar is.

Wanneer u nu een aardige cirkulaire van uw kerstaktiviteiten klaarmaakt en die in het blad legt, hebt u weer een prachtige introduktie bij de vrienden van uw gemeente en bij hen, die u zo graag wilt betrekken in uw geestelijke rijkdom.

Dordrecht R. Reiling

De één gaat – de ander komt

Nee, nieuw(s) kan wat hierna volgt niet genoemd worden, met de beste wil van de wereld niet. Want u hebt het al gehoord of gelezen, ook in dit blad, meer dan eens, zelfs: de U.C. heeft een nieuwe algemene sekretaris benoemd. En omdat de nieuwbenoemde zijn benoeming heeft aangenomen, hetgeen hij immers ook niet had kunnen doen, zetelt er sedert 1 november een nieuwe man in de burelen van De Vinkenhof.

Dat wist u al wel, stel ik mij voor. Zoiets blijft in onze kringen namelijk niet lang verborgen. Het hoeft ook niet, ook niet in dit geval. Trouwens, de leidinggevende broeders en zusters hebben er geen geheim van gemaakt, dat zij op zoek waren naar een opvolger van ds Th. van der Laan. En toen zij hem gevonden hadden, mocht iedereen het weten: er is een nieuwe man - en hij heet J. van Dam.

De gaande man

Tien jaar is een hele tijd voor een algemene sekretaris. En zolang heeft dominee Van der Laan (Theo, zeggen zijn vrienden) dit werk gedaan. Maar al daarvóór was hij werkzaam in onze gemeenten. Hij ontving zijn opleiding aan het Baptist Teological Seminary in Rüschlikon, niet ver van Zürich, die hij na vier jaren in 1959 afsloot als Bachelor of Divinity. Zijn eerste gemeente was Coevorden, waar hij op 21 juni 1959 zijn intrede deed. In 1963 vertrok hij naar Noordbergum, maar al in 1964 volgde een benoeming als staflid van het seminarie in Rüschlikon, die hem naar Zwitserland terugbracht.

Inmiddels hadden de werkzaamheden van de toenmalige sekretaris-penningmeester-administrateur der Unie van Baptistengemeenten, ds. T. Jansma, zich zo uitgebreid, dat de aanstelling van een tweede man nog slechts een kwestie van tijd was.

In 1967 was het zover, dat op dominee Van der Laan een beroep werd gedaan om de Unie en de in haar verbonden gemeenten als algemene sekretaris te dienen. Tien jaar lang heeft hij zijn werk verricht met grote trouw, liefde en vaardigheid.

Het zou te ver voeren, alle aktiviteiten van de gaande man op te noemen, laat staan nader te omschrijven. Hij wist mensen en instanties voor het werk te inspireren, om zich daarvoor in te zetten, daarbij zelf het goede voorbeeld gevend.

Niets was hem te veel, hij stond altijd klaar met raad en daad, al had hij - zoals ieder mens - zijn beperkingen. Met name dient gewag te worden gemaakt van zijn werk als reizend ambassadeur, daartoe in staat door zijn kontakten met baptisten(unies) over de hele wereld.

Dominee Van der Laan (geboren 1935) blijft - en dat zal velen deugd doen - voor ons werk behouden, met name voor de voorgangersopleiding. Gaf hij al enkele jaren lang een paar uur les, met ingang van 1 januari a.s. treedt hij in volledige dienst van het seminarie der Unie van Baptistengemeenten als conrector.

Hij krijgt de dagelijkse leiding en zal, voor wat het onderwijs betreft, de praktische vakken voor zijn rekening nemen. Wij danken hem voor zijn werk en wensen hem Gods zegen bij de aanvaarding van zijn nieuwe taak.

De komende man

Ik heb u zijn naam al genoemd. Het is ds J. van Dam, tot voor enkele dagen nog voorganger van de gemeente te Sneek. Hij is door de U.C. benoemd tot opvolger van dominee Van der Laan. Sedert 2 november woont hij in Bilthoven; niet op De Vinkenhof, zoals eerder werd meegedeeld, maar aan de Kramsvogellaan 66.

De afgelopen zondag - 31 oktober - nam hij na zestien jaren afscheid van zijn gemeente. In deze dienst, die door velen werd bijgewoond, werd hij tevens ingeleid in zijn werk als predikant in algemene dienst van onze Unie.

Dominee Van Dam (geboren 1926) studeerde theologie aan de Rijksuniversiteit eerst te Utrecht en later te Groningen.

Nadat hij in 1950 beroepbaar was gesteld, werd hij op 21 mei van dat jaar verbonden aan de gemeente van Ter Apel.

Twee jaar later vertrok hij naar Zandbulten, zijn tweede gemeente. In 1956 volgde een beroep naar Haarlem, welke gemeente hij op 11 september 1960 verwisselde met die van Sneek.

Gedurende de zestien jaren van zijn verblijf in de Waterpoortstad werd het gebouwenkompleks aan de Willem Lodewijkstraat met een jeugdhonk uitgebreid. Behalve zijn werk in de gemeente van Sneek had dominee Van Dam bemoeienissen met de arbeid in Bolsward. Daar werd een pand aangekocht, dat tot een gemeentecentrum werd omgebouwd. Praktisch elke zondag ging hij daar voor in de dienst, zodat mede daardoor het werk bekendheid kreeg en zich uitbreidde.

Ook in de Unie-gemeenschap heeft de nieuwbenoemde algemene sekretaris zich niet onbetuigd gelaten. Reeds vele jaren behartigt hij als (eind) redakteur respektievelijk sekretaris van de redaktiekommissie de belangen van ons weekblad, dat bij Weissenbach in Sneek wordt gedrukt.

Verder zorgt hij als perssekretaris er voor dat berichten van en over onze gemeenten-in-Unie-verband ook elders in de (kerkelijke) pers verschijnen. Nadat hij enkele jaren geleden tot lid van de U.C. werd gekozen, volgde hij in 1975 ds W. Veenstra op als voorzitter.

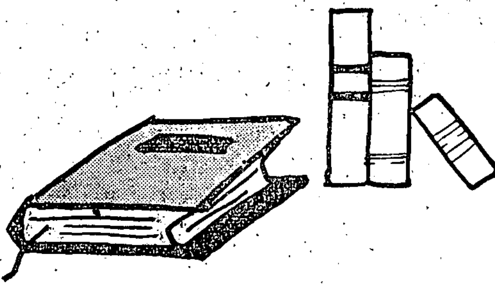
Als u dit leest, woont dominee Van Dam al in Bilthoven. Van daaruit zal hij zijn werk als algemene sekretaris ten dienste van onze gemeenten verrichten. Hem wacht een verantwoordelijke taak, die hij wellicht niet op dezelfde wijze als zijn voorganger maar wel met dezelfde inzet, zal willen verrichten, al naar God hem gaven en krachten gegeven heeft. Moge hij zich daarbij van de belangstelling, de steun en het besef van mede-verantwoordelijkheid van de gemeenten en haar leden verzekerd weten.

J. A. Brandsma

Postzegelaktie voor de zending

Een bericht van de U.Z.C.

Op 23 februari 1974 begon de heer Kuperus in Amsterdam met deze aktie. Hij wilde zijn vrije tijd nuttig besteden. Niet voor zichzelf, maar voor een ander.
Wat zou hij nu al een prachtige privé-verzameling kunnen hebben, om nog maar niet te spreken hoeveel de verzameling wel waard zou zijn geweest.
Op 13 december 1975 was er al een bedrag van *f* 4.267,05, *met die duizenden gebruikte postzegels* bij elkaar gebracht.
In 1976, tot op heden, is er weer een bedrag van *f* 2.673,90 bij gekomen. Zouden het dit jaar ook *f* 4.000,— kunnen worden? Oh jawel, maar dan moet u ook mee sparen en een ieder in uw omgeving bewegen, om dit ook voor ditzelfde goede doel te doen.
Hebt u zelf een postzegelverzameling en zou u zo graag die mooie postzegels, die u van een kennis kreeg, daar in doen, dan kunt u als u dat de moeite waard vindt, naast uw album een potje zetten „Postzegelaktie voor de zending". En dan doet u daar de tegenwaarde in van de door u verzamelde postzegels.
Soms is dit misschien maar een cent of dubbeltje, maar ook wel eens twee kwartjes. Vele kleintjes helpen.
Zo eens per kwartaal of per jaar, bv. op uw verjaardag, stuurt u per giro het totaalbedrag naar het Unieburo op **postgiro 9260**, met vermelding „Postzegelaktie voor de Zending".
De ontvangsten van deze bedragen kunt u een poosje later terugvinden onder een kolom „verantwoording van giften", in De Christen.
Bij voorbaat onze hartelijke dank voor uw medewerking.

Wat zullen we lezen?

zondag	7 november	Psalm 144		Reik mij uw hand
maandag	8 november	2 Samuël 11 :	1-27	Het overspel van een uitverkorene
dinsdag	9 november	2 Samuël 12 :	1-25	Gods troost voor een boetvaardige
woensdag	10 november	2 Samuel 15 :	1-12	Absalom
donderdag	11 november	2 Samuël 15 :	13-37	Vlucht van David
vrijdag	12 november	2 Samuël 18 :	1-19 : 8	Dood van Absalom
zaterdag	13 november	Psalm 141		Giet mijn leven niet weg

LEZERS AAN HET WOORD

Kenmerk van de christen

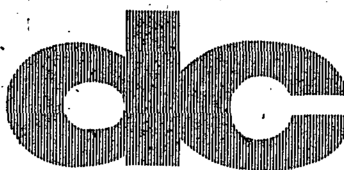
In De Christen van 15 oktober staat op de voorpagina een artikel met het opschrift: „kenmerken van de baptisten". In dit artikel overheerst één woord; er komt 24 maal het woord baptist(en) in voor. Ik vroeg me af - waar zijn we nu eigenlijk mee bezig - met de dingen van de Heiland of met de dingen van de mens?
In de bijbel vinden we een vergelijkbaar hoofdstuk. In de brief van Paulus aan de Romeinen, hoofdstuk 7 overheerst eveneens het menselijke. De aandachtige lezer(eres) vindt er 31 maal het woordje „ik" in, dit in tegenstelling met hoofdstuk 8, waar slechts 2 maal „ik" in voorkomt en dan slechts om uit te drukken nu verzekerd te zijn. (vers 18 en 38). Dit laatste hoofdstuk is echter door de bijbelvertalers ook terecht voorzien van het opschrift: „Het leven door de Geest". Het komt mij voor dat eventuele kenmerken van een denominatie niet zo belangrijk zijn. Het belangrijkste, dat we allereerst christenen zijn, wordt slechts in de laatste regel van het artikel even aangestipt. Het kenmerk van de christen wordt helaas niet eens genoemd!
De bijbel zegt: „Toen zij nu de vrijmoedigheid van Petrus en Johannes zagen en bemerkt hadden, dat zij ongeletterde eenvoudige mensen uit het volk waren, verwonderden zij zich, en zij **herkenden hen, dat zij met Jezus geweest waren"**. (Hand. 4 : 13).
Moge dit kenmerk meer en meer op de voorgrond treden, opdat de naam van Jezus alle eer ontvange!
Alblasserdam, J. Th. van Wingerden

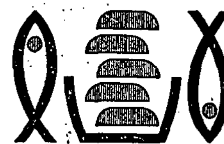
Geachte redaktie,
De A.V. is weer voorbij, met dank aan de Heer voor de gezegende dagen die we daar mochten mede maken. Het was goed verkeren onder zoveel kinderen Gods, waar we de wondere band van het reinigend bloed van onze Zaligmaker op zo'n wondere wijze mochten smaken.
En daarnaast de gouden draad der liefde die om al de besprekingen heen cirkelde, waarin aanwezig verdraagzaamheid, geduld, begrip en wijsheid, om alles op de juiste wijze niet alleen op te vangen, maar ook te regelen. Ik geloof, dat ik namens alle *aanwezigen schrijf, zonder namen te noemen:* hartelijk dank voor alles, wat we daar wat de leiding en wat de organisatie betreft, mochten mee maken! En dan geloof ik, dat we wat betreft de stoffelijke maar toch wel noodzakelijke spijze en dranken wel een woord van dank mogen brengen aan hen die zich zo fijn hebben ingespannen voor ons alemaal, en ze deden dit met een vriendelijke glimlach; fijn hoor!
Maar nu nog wat anders. Er is veel gesproken over alle onderwerpen die De Vinkenhof betreffen, zowel de verbouwingen als de noodzakelijke dingen voor de jeugd, daarbij denkend aan een kamphuis en andere benodigdheden; en niet te vergeten de opvang van de studenten en de verschillende gebouwen enz. En als klap op de vuurpijl: het financiële gedeelte. Daar is heel wat over en weer gesproken, en gedubd, en stuivertje gewisseld.
In alle ernst: ik heb daar *stil* gebeden: Here, is daar nu niet (het is toch Uw arbeid tot zegen van de gemeenten) een goede oplossing voor te vinden?
Ik zal u doorgeven wat heel duidelijk tot mij kwam: Een tevreden glimlach voor de heerlijke eenheid in Hem, en de band der liefde dank u Here. Maar vlak daar achter was het of onze Hemelse Vader Zijn hoofd schudde over zo veel worden die daar gebruikt werden, en Hij liet mij Zach. 8 : 19 zien, „Het vasten zal u worden tot vreugde en tot blijdschap ,en tot vrolijke hoogtijden. Ik zal mijn zegen daar aan verbinden!"
Nog twee maanden en dan is het jaar ten einde, maar Ik wil **vrijwillig** - anders niet - leg deze twee maanden je afgoden (het roken) terzijde. En het werk des Heren zal tot grote vreugde worden". Toen heb ik gezegd dat kan ik niet door geven, want ik rook zelf niet.
Het kwam gelijk tot mij: en nu mag jij het gemiddelde van het rookbedrag per week acht á negen weken mee betalen.
Ik heb gezegd, dat wil ik Heer.
Dus al diegene van de kinderen Gods in onze gemeenten **mogen**; en dat liet de Heer mij duidelijk bemerken: Het moet met je hele hart en liefde voor de Heer en Zijn arbeid gedaan worden, anders heeft het geen waarde, „Maar Ik zal", zei de Heer heel duidelijk in mij, ,hieraan een zegen verbinden".
Maar degene die er aan mee willen doen moeten wel eerst Hand. 5 : 1-11 lezen.
Dus u mag van mij deze twee maanden op het gemiddelde rookbedrag rekenen. Hoeveel dit is? *Dit zult u pas na deze twee maanden kunnen* berekenen; dat hoor ik dan wel van u. Dit kan *f* 6,10 misschien wel, meer per week zijn? Dat weet ik niet, maar ik weet wel, als al de gemeenten en elk kind van God „Ja" zal zeggen tegen onze Hemelse Vader dan kan er een wonder groot werk plaats vinden op De Vinkenhof. Dan zal niet alleen de jeugd maar ook al de ouderen daar een wondere gezegende tijd tegemoet gaan, en het dan ook werkelijk gaan beleven tot eer en glorie van onze Hemelse Vader en Zijn geliefde Zoon onze Wondere Heiland, alles in de gemeenschap van Zijn heilige Geest.
Gaarne wil ik dit heel duidelijk via De Christen door geven.
Met vriendelijke groeten en verbonden in onze komende Heiland,
Breukelen, P. G. de Heer

DE NATIONALE NAVIGATORDAG

Op 13 november wordt in de Julianahal in Utrecht vanaf 10.30 uur de Nationale Navigatordag gehouden. De Navigators, een interkerkelijke christelijke organisatie met het devies: ‚Christus kennen en Hem bekend maken", willen zich dan presenteren.
Om alvast een indruk te geven, willen wij graag vertellen waar wij mee bezig zijn bij de Navigators. Aart, mijn verloofde en ik zijn beiden lid van de Baptistengemeente in Utrecht. We zijn studenten en hebben ervoor gekozen om ons in *discipelschap te laten trainen bij de Navigators.* Om straks dan weer de Heer in de gemeente effektiever te kunnen dienen.
We hebben één keer in de week bijbelstudie in een klein groepje. Het meisjes- en jongenswerk is wat o.a dit betreft gescheiden Omdat je dan vrijer praat over persoonlijke dingen. We willen graag „daders van het Woord' zijn (Jac. 1 : 22). Daarom praten we er dan over, hoe je wat God in de bijbel zegt over onderwerpen als: reinheid, eerlijkheid, dienen of verhouding jongen-meisje, praktisch kunt maken in je eigen leven. Je kijkt dan of je een bepaalde houding of gewoonte in geloof kunt gaan veranderen of ontwikkelen.
Verder nemen we regelmatig tijd voor gebed, alleen en in kleine groepjes. Want God heeft beloofd „daar kracht aan te verlenen" in Jac. 5 : 16. We gaan wekelijks twee aan twee bij studenten langs, om te vragen of ze over Christus willen spreken, we gebruiken daarbij een zelfgemaakt interview. Op deze manier, of via je studie, of door gesprekken op de mensa (studenteneetgelegenheid)) dagen we mensen uit, om aan de hand van het Johannes-evangelie over Jezus te komen praten. Je brengt dan je geïnteresseerde vriend(in) mee, en nadat we in de kring een

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, dr J. Reiling, ds J. van Dam en ds C. van Wier. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Kramsvogellaan 66, Bilthoven; telefoon 030-786247.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

hoofdstuk hebben gelezen, praat je er over aan de hand van een paar vragen. Steeds eerst tien minuten met z'n tweeën, en dan wissel je uit in de groep. Zoals u weet is het Woord „levend en krachtig" (Hebr. 4 : 12), dat hebben we gezien! Zeker 25 jongens alleen al hebben zo in het afgelopen jaar ingezien dat ze Jezus nodig hadden. Als meisjes of jongens zich dan bekeren, begint het pas. We leren dan hoe we ze kunnen helpen groeien, tot ze zelf weer vissers van mensen worden. Aan het feit dat veel jonge christenen die goed begonnen, afvallen en verzocht worden, (vaak op het punt van verkering), zie je dat het een geestelijke strijd is die we moeten vechten. We worden zelf ook door een oudere christen persoonlijk geholpen in onze relatie met Jezus. Hopelijk hebt u zo een korte indruk van ons werk gekregen. Als u belangstelling heeft voor de Nationale Navigatordag, sturen we u graag een folder met meer informatie.

Hanneke Barents,
Biltstraat 128, Utrecht; tel. 030-715398

gemeenteberichten

GEMEENTE-INSTITUERING IN EMMELOORD

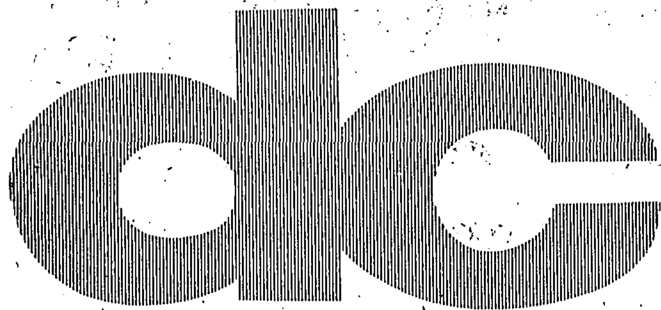
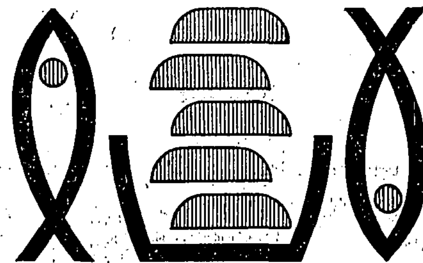
Emmeloord - (G.K.). De veranderingen volgen elkaar snel op. Mochten we een goed jaar geleden een eigen gebouw in gebruik nemen, nu, op zondag 17 oktober, stonden we in een dienst daaraan gewijd stil bij het feit, dat we op 18 augustus besloten over te gaan tot het instituëren van een gemeente. Ds W. Hessels uit Lemmer, onze konsulent, die deze dienst leidde, kon velen welkom heten. Na de prediking welke handelde over een gedeelte uit 1 Petrus 5 en de bevestiging van de allereerste raad der gemeente, vernamen we van verschillende sprekers dat ook zij deelden in onze vreugde. We noemen hier o.a. br S. H. v. d. Werf uit Sneek, namens de Unie, en br Bijlsma namens de Friese Bond. Ook waren er op schrift gestelde gelukwensen binnengekomen, die in deze dienst werden voorgelezen.
Wanneer we terugzien op dit jaar, nadat we bezit namen van een eigen gebouw, dan heerst er alleen maar dankbaarheid. Direkt bij het veranderen van de middagdienst in de morgendienst liep het bezoekersaantal omhoog. Een aantal van 70-80 bezoekers is geen uitzondering meer. Mede door de goede opkomst in enkele van onze maandelijkse evangelisatie-diensten werd het kerkzaaltje al gauw te klein en hebben we moeten uitbreiden. Er is met vereende krachten een doop-vont gebouwd. Maar wat nog veel belangrijker was, we hebben het reeds mogen gebruiken. In die ook al eerste doopdienst, waarin een jong verloofd paar werd gedoopt, werden wij ten volle bepaald bij de taak, die we als gemeente op ons hebben genomen. Dat we ons bewust mogen zijn, steeds weer, dat gemeente-zijn inhoudt de presentie van Jezus Christus in deze wereld. Dat Hij onze gemeente wil maken tot een tempel van redding, van lof en aanbidding.

JAPANSE BAPTISTEN BEREIKTEN BIJNA HUN DOEL

Nu het doel, financieel onafhankelijk te zijn bijna is bereikt heeft de Baptisten Conventie van Japan gelegenheid zich voor andere belangrijke objekten in te zetten.
Vijf jaar geleden stelde de Conventie zich als doel om in januari 1977 self-supporting te zijn. Met uitzondering voor het seminarium, dat nog buitenlandse steun nodig heeft, is deze doelstelling nu bereikt.
In de komende jaren zal het versterken van de plaatselijke gemeenten veel nadruk ontvangen. Radikalisme en de studentenbeweging hebben de gemeenten in de late zestiger en de eerste zeventiger jaren verzwakt en aangetast. Het gemiddelde aantal kerkgangers is in de Japanse gemeenten thans ongeveer 40.
Een andere zaak die veel aandacht zal krijgen is die van het seminarium. Er is op het ogenblik een tekort aan voorgangers. Ongeveer de helft van het aantal voorgangers in Japan is 40 jaar of ouder.

Bovenstaande gegevens werden verstrekt door Shuichi Matsumura, voorzitter van de Japanse Baptisten Conventie die dezer weken een bezoek bracht aan de Ver. Staten. Het werk van de baptistengemeenten in Japan werd in het verleden vooral gesteund door het zendingswerk van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA). De Conventie in Japan werd in 1947 gesticht met 16 gemeenten die ongeveer 1000 leden telden. Er zijn nu 175 gemeenten met meer dan 23.000 leden. Matsuruma gelooft, dat sekularisme en overschilligheid op het ogenblik de grootste hindernis vormen voor het evangelie in Japan.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 45 - 12 november 1976

> **De Here Here heeft mij als een leerling leren spreken om met het woord de moede te kunnen ondersteunen.**
> **Jesaja 50 : 4**

Een bron van inspiratie en toerusting

In zijn openingswoord bepaalde ds Jac. Schouten de 117 deelnemers van de konferentie voor gemeente en evangelisatie, uitgaande van de E.C.U. en gehouden van 4 tot en met 6 oktober jl. te Dalfsen, bij de woorden uit Mattheüs 9 : 35-38.

De mensen van onze tijd zijn de voortgejaagden en de afgematten. Zij worden of zijn de moede mens uit de profetie van Jesaja 50.
Wie dit ziet en ervaart gaat vragen naar mogelijkheden om deze mens te bereiken met het kostelijke evangelie. Vandaar de konferentie als een bron van inspiratie en toerusting, van bezinning en bezieling.
U mag door het lezen van dit artikel enkele indruken van het geheel verkrijgen. Het zijn slechts „indrukken", omdat het geheel niet onder woorden te brengen is. Het geheel moet je meegemaakt hebben, ondergaan hebben.

Bijbelstudie

„De gemeente is de zending van God in deze wereld, God gebruikt de gemeente voor de uitbreiding van het evangelie". Met deze woorden begon de inleiding van de bijbelstudie, die door ds G. van 't Wout voorbereid was. De brief aan de Ephesiërs was daarbij uitgangspunt, daar in deze brief de nadruk gelegd wordt op de gemeente in haar wezen. Zij is Lichaam van Christus, woonplaats (tempel) van God en bruid van Christus. Zo zal zij in de wereld moeten staan; zo zal zij Christus manifesteren in de wereld.
Dit „zijn" van de gemeente is de basis van al het handelen in en door de gemeente. Zij is er niet voor haar zelf, maar zij is er om te zijn tot lof van Gods heerlijkheid (1 : 6, 12). De gemeente is Gods werk, geestelijke schepping.
Het tweede facet van gemeente zijn is de menselijke, aardse werkelijkheid. God werkt in en door mensen. In het tweede deel van de brief aan de Ephesiërs (vanaf hoofdstuk 4) komt dit uitvoerig aan de orde. De werkelijkheid van „andere mensen" te zijn, wordt getoond door de kenmerken van Jezus te praktiseren in de wereld, nl. nederigheid, geduld, liefde, éénsgezindheid en vrede. Hier wordt het heel konkreet. Het gaat over het privéleven van de gelovigen (4 : 17-32), over het sociale leven van de gemeente (5 : 1-20) en over de gemeente en maatschappij (5 : 21-6 : 9). Beide facetten van gemeente-zijn kwamen aan de orde in een aantal vragen, die in kleine groepen besproken werden. In deze besprekingen konden de deelnemers elkaar vormen, bemoedigen en inspireren.

Toerusting voor evangelisatie

„Er zal een brandende overtuiging bij de gemeente aanwezig moeten zijn, wil de opdracht om te evangeliseren centraal staan". Die brandende overtuiging was bij Rev. Andrew Mac Rae, algemeen sekretaris van de Schotse baptisten, in ruime mate aanwezig. Hij liet ons nadenken over de plaats en de praktijk van de evangelisatie. In heldere uiteenzettingen hield hij ons voor, dat evangelisatie doel van de gemeente is.
De toerusting van de gemeente gebeurt om allerlei hinderpalen, die bij de individu of in de gemeente opkomen, weg te nemen. Hierbij hebben wij een doordenking van het begrip „evangelisatie" nodig. Verder is daar in het Nieuwe Testament de dringende noodzaak van evangelisatie. Het voorbeeld van Jezus, de opdracht van Jezus en de praktijk van de apostelen moeten ons in de overwegingen leiden.
Al het werk in de gemeente moet gericht zijn op evangelisatie. Zelfs de eredienst en het gezinsleven staan ten dienste van de evangelisatie. Broeder Mac Rae pleitte voor het beleven van de huiselijke eredienst, die zijn uitwerking zal hebben op de

kinderen, omdat zij met een warm, levend geloof van de ouders in aanraking komen. 'Toerusting hebben we allemaal nodig', zo besloot de inleider zijn toespraken; toerusting in toewijding, in gedrag en in woord.

Wijdingsdienst

In openheid kwamen wij de tweede avond bij elkaar, om elkaar iets mee te delen, maar bovenal om elkaar in gebed aan de Heer op te dragen. De persoonlijke beleving en moeilijkheden werden voor de Heer neergelegd. In deze dienst werd bevestigd, dat het in de gemeente en in het persoonlijke leven niet alleen maar werken is, maar vooral een zaak van voorbede. Ieder gemeentelid - ja, ook de voorganger - heeft deze voorbede nodig om toegerust te worden in het evangeliseren. De opdracht om vanuit de gemeente te evangeliseren werd door de deelnemers sterk beleefd. Iedereen wilde wel direkt aan de slag. De nuchterheid werd meegegeven, dat niet allen in de gemeente het zo sterk beleven. Aan ons de taak om in geduld en in liefde de voltallige gemeente toe te rusten tot dienstbetoon.

Als de ruimte voor Gods Geest in de gemeente is, dan is daar de toerusting en de inspiratie. P. Jager

„OPEN AVONDMAALSVIERING" IN HARDERWIJK

In twee vergaderingen heeft de gemeente in Harderwijk zich bezonnen op de viering van het avondmaal. Verschillende vragen zijn besproken. Het gemeenteblad Kompas schrijft daarover o.a.:

„Het resultaat is dat onze avondmaalsviering open blijft voor iedereen, die Jezus Christus belijdt als Verlosser en Heer. Van niet-leden wordt dan gevraagd hun geloof te belijden door even op te staan. In de diskussie werd er nog op gewezen dat deze „open" vorm niet bedoeld is voor leden van andere kerken, die met eigen kerk of gemeente moeilijkheden hebben en daarom maar bij ons aan tafel gaan. Door de voorganger wordt daarom bij de uitnodiging ook altijd gezegd: deelname voor hen, die in vrede met God en met hun naaste leven.

De bestaande regel zal gehandhaafd blijven dat aan mensen, die regelmatig deelnemen en geen lid zijn, gevraagd wordt wat hen van de gemeente afhoudt.

Ook de viering van het avondmaal in direkte aansluiting op de prediking zal zo blijven. Voor een viering apart, na afsluiting van de dienst, voelden de meesten niets".

MEDEDELING

△ Het adres van ds J. ter Braak, oud-zendeling, is Lester Pearsonweg 18, De Bilt; tel. 030-762638.

ZAND en ZAAD

De broeders en zusters die de Algemene Vergadering van afgevaardigden te Leeuwarden hebben bezocht zijn naar wij hopen allen in welstand weer thuis gekomen. In sommige gemeenten zullen ze verslag hebben uitgebracht van wat ze hebben gehoord en gezien. Daarop hebben de zendende gemeenten ook recht, al weten we dat het bericht over de ontmoetingen en besluiten in de regel schriftelijk wordt gegeven. Jammer, want het geschreven woord mist veel aan kleur en temperatuur. Maar beter een half ei dan een lege dop.

Nu dit geschreven wordt moeten de vergaderingen nog beginnen en, uitgezonderd de begroetingsbijeenkomst en de viering van het avondmaal, zullen ze waarschijnlijk een zakelijk karakter dragen. Dat hoeft niet noodzakelijk kil en koel te betekenen, maar de muziek der cijfers wordt niet door iedereen gehoord. Voor sommigen zijn getallenreeksen en reglementsartikelen dorre velden of onoverkomenlijke hindernissen en zij delegeren zulke zaken graag aan hen voor wie dit nu juist eten en drinken is. Bij de samenstelling van de afgevaardigden ener gemeente zal daar ook wel rekening mee gehouden zijn.

Men moet wel ter zake kundigen zenden wil het zenden enige zin hebben. Niet een toevallige broeder of zuster, die vrij heeft of er ook wel eens uit wil of toch de familie wilde bezoeken. Een afgevaardigde moet een ingewijde zijn; een 'leek' verdrinkt. Daarom kieze men in november al de afgevaardigden voor de volgende vergadering, opdat zij zich kunnen wijden aan uniezaken.

Want wij hebben nu een keer deze Unie. Als we die niet hadden zouden we onmiddellijk tot stichting van een dergelijke federatie overgaan. Wie nog twijfelt aan het nut neme Lofzangen en Gebeden in de hand, neme het jaarboek der Unie en zie wat in vereniging met elkaar aan kerkbouw kan worden gedaan, aan zending, aan opleiding, aan steun voor zwakkere gemeenten. Om nog maar eens op de op de voorgrond staande dingen te wijzen.

Maar, zegt misschien iemand, groeien wij zo niet naar een wel erg organisatorisch lichaam? Diezelfde iemand zal ook opmerken dat het zonder organisatie zelfs in de plaatselijke gemeente niet gaat, maar neemt daar toch wel een minder belangrijke plaats in. In de gemeente overheerst de zielszorg, de prediking, de gemeenschap. Daar willen we wel orde en regel, maar vooral warmte, meeleven, binding, wederzijdse aandacht. In de gemeente zitten we niet op een kantoor maar in de huiskamer. Althans, zo willen we het graag.

Dat dit laatste zich in een Unie, verspreid over het hele land, wat minder gemakkelijk laat realiseren ligt voor de hand. Je kunt wel aan je familie denken, ze soms helpen, maar als ze in een andere plaats wonen heb je alle kans op vervreemding, ook al draag je dezelfde naam. Tenzij er op een centraal punt iemand zit die dat moeilijk verdraagt en er met zinvolle brieven wat aan gaat doen. Met andere woorden: het zou onze verbondenheid zeker bevorderen indien wij niet alleen zakelijke of halfzakelijke mededelingen uit het uniburo zouden ontvangen maar indien onze rijkgeschakeerde kommissie eens wilde proberen 'herderlijke' brieven te laten uitgaan, die wat licht zouden kunnen brengen in het hart van voorgangers, raadsleden, gemeenteleden.

Broederlijke brieven, waaruit zou blijken dat zij met ons nadenken over de daverende dingen dezer dagen. Dat 'daverend' heb ik geleend, maar ze zijn er toch wel, de dingen die ons bezighouden. Wat is het dat voorgangers de dienst in en aan een gemeente verlaten? Welke problemen zitten daar achter? En ik dacht, dat er zowel in als buiten de gemeenten zaken zijn waarover onze broeders ons wat zouden kunnen zeggen dat misschien helpen kan een beter inzicht te krijgen over de stand van onze gemeenschap. Zij zullen ook de vragen van christenen in deze tijd wel kennen. Of vrezen wij dat we zulk een openheid niet kunnen verwerken?

Niemand heeft de wijsheid in pacht, maar het is toch zeker de moeite waard te horen wat broeders en zusters denken over brandende ethische vragen: pil, planning, euthanasie, bewapening. Dat zijn nog maar een paar van de moeilijke dingen die veel te denken geven.

Er zou ongetwijfeld diskussie op volgen, maar dat is immers een teken van leven en het zou onze verbondenheid bij alle verscheidenheid zichtbaar en voelbaar maken. Luisteren naar elkaar hoeft niet te verwarren, het kan verrijken.

Huizinga

NIEUWE DIREKTEUR Y.F.C.

Ds P. Boomsma, gereformeerd predikant te Marken is door het bestuur van Youth for Christ Nederland benoemd tot algemeen direkteur. Ds Boomsma heeft de Gereformeerde Kerk verzocht hem ingaande juni volgend jaar voor deze taak vrij te stellen.

George Brucks, de huidige direkteur is benoemd tot direkteur van Youth for Christ Europa.

EBM vergaderde in Vollmarstein 1

Eens in de twee jaar komen vertegenwoordigers van de Unies van Baptistengemeenten in Europa een paar dagen bijeen in de Algemene Vergadering van de Europese Baptisten Zendingsgemeenschap (EBM). Afgelopen zomer gebeurde dat in Vollmarstein, Duitsland.

Daar waren afgevaardigden uit Finland, Italië, Frankrijk, Duitsland, Nederland en Zwitserland. Verder waren er ds Mans uit Sierra Leone, ds Mbangué-Eboa van de Unie in Kameroen, enkele zendelingen met verlof en kandidaat-zendelingen waaronder Joyce van Veen. In totaal ongeveer 30 personen.

Wat daar besproken werd zal de mensen die tijdens de zojuist gehouden AV in Leeuwarden zoveel belangstelling toonden voor het zendingswerk zeker interesseren. Hopelijk geven deze twee artikelen wat meer zicht op de ontwikkelingen in het zendingswerk van onze gemeenschap. Daar was vraag naar.

Bij al het praten en denken over wat er de komende jaren moet gebeuren doken steeds vragen op over de verhouding tussen de gemeenten hier en in Afrika. Het was goed dat de beide broeders uit Afrika erbij waren en ons konden zien ploeteren bij het zoeken naar een nieuwe houding tegenover de zelfstandig-geworden gemeenten in Afrika.

Meer nadruk op het opleiden van Afrikaanse werkers

Velen denken dat het nog net als vroeger bij zending in de eerste plaats gaat om het uitsturen van mensen die in Afrika het evangelie kunnen brengen. Al het andere is bijzaak. Als dat ooit zo was, nu is dat minder waar dan ooit.

Dankzij het werk van een vorige generatie zendelingen en de zegen die daarop kwam zijn er Afrikaanse gemeenten ontstaan. Die willen nu in toenemende mate zelf gaan getuigen van het evangelie van Jezus Christus. Zij kunnen dat ook het best. Zij kennen immers hun eigen situatie ook het best.

Het streven is dan ook het aandeel van de Afrikaanse gemeenten verder te vergroten. Daarom liep het aantal vanuit Europa uitgestuurde zendelingen naar Sierra Leone en Kameroen terug van 70 in 1974 naar 68 nu en nam het aantal Afrikaanse werkers toe van 120 tot 130.

Betekent dat nu dat de zendelingen die er zijn zo-zoetjes aan allemaal terug komen en dat er niemand meer gaat?

Nee, zo ligt de zaak niet. Dat zou het werk daar ook ernstig schaden.

Er is nog genoeg te doen. Ook voor de zendelingen die er al zijn. Zij bepalen alleen niet zelf wat ze zullen doen. Zij werken aan die taken die door de gemeenten daar als de meest dringende taken worden gezien.

De opleiding van predikanten

Aan het opleiden van predikanten hechten de gemeenten in Sierra Leone en Kameroen grote waarde. Daar willen ze de Europese zendelingen graag bij inzetten. De gemeenten in Sierra Leone zagen hun wensen op dat gebied heel snel in vervulling gaan. Tijdens de vergadering werden als kandidaat-zendelingen het echtpaar Markku en Mai Britt Vehkaoja uit Finland voorgesteld. Hij is jeugdkonsulent en predikant, zij is eveneens predikant. Ze gaan eerst voor een periode van 2½ jaar naar Sierra Leone, en er gaan werken aan het pas opgerichte trainingscentrum voor gemeente-opbouw in Lunsar, het bijbelonderricht voor jongeren gaan verzorgen en trainingen voor predikanten die al een tijdje in een gemeente werken. De gemeenten in Finland lieten weten het erg jammer te vinden deze mensen te moeten missen voor het eigen werk. Ds Mans zei erg gelukkig te zijn met hun komst. Hij vond het een voorrecht een stel zo goed opgeleide mensen te mogen welkom heten.

Zijn ze er in Sierra Leone niet bang voor met theologisch goed onderlegde mensen ook allerlei invloeden van de moderne theologie binnenshuis te krijgen?

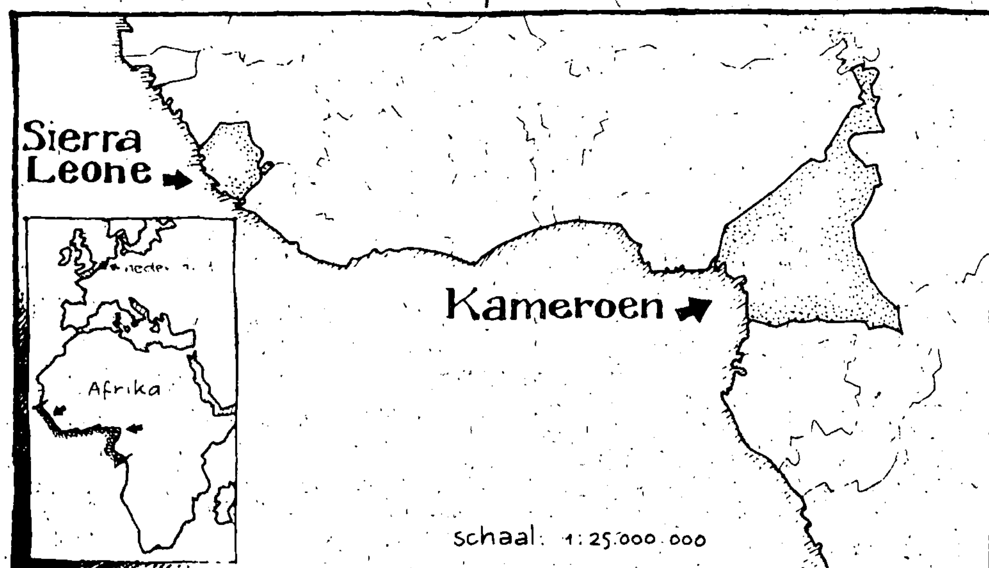
Daarover bleek inderdaad te zijn nagedacht.

Nu was van de Finse baptisten bekend dat zij nogal fundamentalistisch van aard zijn. Dat past, volgens ds Mans, goed bij de aard van de gemeenten in Sierra Leone.

De opleiding tot predikant gebeurt nu aan een bijbelschool waaraan ook de methodisten, de broedergemeenten en de Sudanzending meedoen. Als grondslag voor het onderwijs daar geldt het zogenaamde Lausanne Covenant (zie kader) en natuurlijk de bijbel als Gods Woord.

Als het trainingscentrum in Lunsar klaar is kan dat wellicht de basis worden voor een eigen opleiding van predikanten.

Ook ds Emmanuel Mbangué-Eboa onderstreepte nog eens het belang van het verzorgen van een goede opleiding voor predikanten. Daarbij benadrukte hij de

---

LAUSANNE '74

In 1974 kwam in Lausanne het Internationale kongres over wereld-evangelisatie bijeen. Daar waren ruim 2700 deelnemers uit de zgn. evangelische gemeenschappen bijeen om te praten over en plannen te maken over evangelisatie en zending en werd ook het zgn. Lausanne Covenant opgesteld, dat spreekt van een nieuw zendingstijdperk dat aangebroken is. Een tijdperk van partnership van „evangelicals" van de hele wereld.

Een paar stukken hieruit:

„De overheersende rol van de westerse zending is snel aan het verdwijnen. God wekt in de jonge kerken nieuwe krachten voor de evangelisatie van de wereld en daarmee toont Hij ons, dat de verantwoordelijkheid om het evangelie te verkondigen bij het gehele Lichaam van Christus berust.

Daarom zouden alle kerken God moeten bidden en zichzelf moeten afvragen wat zij doen om zowel de mensen in hun eigen land met het evangelie te bereiken als om zendelingen uit te zenden naar andere delen van de wereld. (...)

Meer dan 2700 miljoen mensen... moeten nog met het evangelie worden benaderd.. Wij schamen ons dat zovelen verwaarloosd zijn; het is een voortdurend verwijt aan ons en de hele kerk...

Wij zijn er van overtuigd dat dit de tijd is voor de kerken om ernstig te bidden voor het behoud van degenen die het evangelie nog niet gehoord hebben en om zich opnieuw in te spannen voor de evangelisatie van de hele wereld".

---

noodzaak voor Afrikaanse werkers hun eigen kultuur en sociale omgeving goed te kennen, van belang voor zowel het evangelisatiewerk alsook voor het doen van sociaal werk.
Het opleidingscentrum in Maroua (Noord-Kameroen) en Ndiki (Zuid-Kameroen) voorziet in een grote behoefte wat dat betreft. Wil de bijbelschool in Ndiki blijven bestaan dan is wel heel dringend een theologisch geschoolde docent nodig. Vermeldenswaard is dat de gemeenten van Zuid-Kameroen inmiddels tot zendingsgemeenten voor Noord-Kameroen zijn geworden.
Daar zijn inmiddels gemeenten ontstaan die in 1973 nog 843 leden telden tegen bijna 1500 leden in 1975.
De gemeenten in Sierra Leone en Kameroen kennen een groei van 10 tot 15%.

Uitbreiding medisch werk moeilijk

In Lunsar staat een oogkliniek van de Duitse Christoffelzending. Deze kliniek is wijd en zijd beroemd en kent een gedegen opleiding tot verpleegster. De gemeenten in Sierra Leone proberen daar een paar verpleegsters op te krijgen. De toelatingseisen tot die opleiding zijn hoog. Tot nu toe lukte het niet om uit eigen kring daar een paar meisjes te laten inschrijven. Twee zullen het binnenkort weer proberen.
Voor deze kliniek wordt ook een oogarts gezocht.
In het eigen werk doen momenteel verschillende Afrikaanse meisjes ervaring op door met de zendingsverpleegsters mee te lopen in het werk in de kliniekjes en verbandposten.
Bij dat werk zijn ook twee evangelisten ingeschakeld. In Noord-Kameroen helpen de oudsten van de gemeenten zelfs mee in het uitdelen van medicijnen. Tegelijk maken zij van de gelegenheid gebruik de mensen van het evangelie te vertellen.
Het zelf opleiden van medisch personeel verloopt erg moeilijk. Zijn ze eenmaal klaar dan dreigt de overheid ze weg te kopen. De salarissen daar zijn namelijk een stuk beter dan bij de zending.

Meer doen aan onderwijs: ja of neen?

De gemeenten in Sierra Leone hebben een middelbare school in Mambolo. Daar is nu een lagere school in Malambay bijgekomen. Dat is een uitzondering. Meer scholen zouden een veel te zware last worden. Wat we doen, moeten we ook goed doen, aldus een afgevaardigde uit Finland. Bij het middelbaar onderwijs deed zich steeds sterker het probleem gevoelen, van jongeren die het diploma niet halen en voortijdig de opleiding verlaten. Zij blijken dan erg moeilijk werk te vinden.
Door meer praktische vakken, zoals fotografie, weven, houtbewerken te geven probeert men hen in elk geval enige vakkennis op dit gebied bij te brengen. Daarvoor dient het technisch centrum verbonden aan de school in Mambolo.
Een dergelijke opzet steekt ook achter het technisch centrum in Maroua in Noord-Kameroen.
Sommige afgevaardigden zeiden graag iets te willen doen zolang dat nog kan aan de opleiding van leraren en onderwijzers.

Wensen

Het aardige van de aanwezigheid van de Afrikaanse afgevaardigden was ook, dat ze de wensen in verband met het werk zelf konden toelichten. Voor hen was het fijn te horen dat enkele wensen al vervuld konden worden. Zo was zojuist een oogarts gevonden die zou willen werken aan de oogkliniek in Lunsar en met Joyce van Veen was een kandidate voor het medische werk in Sierra Leone gevonden.
Nog open bleef de vraag naar leraren voor het technisch centrum en de middelbare school in Mambolo, te weten een leraar wiskunde en natuurkunde en een leraar metaalbewerking en houtbewerking.
Ds Mbangué-Eboa vroeg steun voor het oplossen van het probleem hoe de gezinsbijdragen aan het werk te verhogen. Verder vertelde hij van het sociaal werk, dat de vrouwengroep in Douala doet en hun wens een vrouwenhuis te blijven exploiteren. Voor het jeugdwerk in Douala is eigenlijk ook een jeugdcentrum nodig. Voor het werk in Noord-Kameroen zijn twee vroedvrouwen nodig.
Tenslotte blijft het dringend gewenst een theologisch goed geschoolde docent voor de bijbelschool in Ndiki.
Men heeft de hoop bijna opgegeven zo iemand nog te vinden. Maar toch...

Het geld dat nodig is

Op de begroting voor 1976 van de E.B.M. staat een bedrag van 1,8 miljoen gulden. Elk van de aangesloten unies draagt daaraan naar ledental een bepaald percentage bij. Voor ons is dat 15%, rond *f* 250.000,—. Denk nu niet dat de gemeenten in Afrika het de gewoonste zaak van de wereld vinden om dit geld te ontvangen. Zeker, zij zijn dankbaar voor de mensen die komen, mensen die zich door God geroepen weten om te gaan. Zij weten ook dat dat veel geld kost. Maar al dat geld maakt o zo gemakkelijk afhankelijk. Vandaar hun streven om de eigen bijdrage aan het werk te verhogen.
Maar hoe moet dat als de mensen in Kameroen voor het grootste deel geen werk hebben en dus geen geld. Dan blijven ze van ons afhankelijk. Ds Th. van der Laan wees in dit verband op de relatie die er is tussen onze ekonomie, onze manier van handel drijven met de Afrikaanse landen en hun armoede. Op dat gebied zullen rechtvaardiger verhoudingen moeten ontstaan. Zie hier een verband tussen onze politieke verantwoordelijkheid en de opbouw van zelfstandige gemeenten in Afrika.

Het was interessant om te horen dat de baptisten in de D.D.R. het de E.B.M. kwalijk nam niet geïnformeerd te zijn over het zendingswerk. Zij willen ook graag wat doen. Geld dat ze stuurden kwam helaas niet aan. Wel waren er in de kliniek in Maroua pakjes met verband en geneesmiddelen van de gemeenten in de D.D.R. ontvangen. In elk geval willen ze zich met ons verenigen in de voorbede voor het werk. Afgesproken is dat er 12.000 E.B.M.-bulletins naar Oost-Duitsland gaan een dia-serie voor vertoning in de gemeenten.

Joop Brongers

———

De volgende keer: Naar een meer gelijkwaardige verhouding tussen de afrikaanse en europese gemeenten.

VERANTWOORDING ‚10-CENTS-FONDS' VAN DE U.B.S.

In de maand oktober werden voor het ‚10-cents-fonds' van de Unie Bouw Stichting - dat is ons gemeenschappelijk fonds voor het gezamenlijk dragen van kerkbouwlasten van gemeenten - de volgende bijdragen ontvangen:
Harderwijk 102,17; Groningen-Noord 218,24; Maassluis 250,—; Heemskerk 53,41; Winschoten 195,—; Enschede 80,31.
Onze hartelijke dank aan deze gevers!
In de eerste tien maanden van dit jaar is door onze gemeenten bijna *f* 4.200,— voor dit hulpfonds bijeengebracht. Al is de achterstand wat ingehaald, toch is het nog zo'n *f* 1.500,— minder dan in de eerste 10 maanden van het vorige jaar.
En er zal in de laatste 2 maanden nog zo'n *f* 8.800,— bijeengebracht moeten en mogen worden om ons gezamenlijk plan voor dit jaar (*f* 13.000,—) te bereiken. Toch zijn we vol goede moed, kennende onze gemeenten, dat ze zich schrap zetten om er te komen. Daarom zien we vol verwachting de komende bijdragen tegemoet.
Postgirorekening 1504 ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.
Bankrekening 43.80.11.805 bij de Amro-Bank N.V. te Arnhem ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten, p.a. Duistervoordestraat 1, Arnhem.

De administrateur van de U.B.S.,
T. Jansma,
Duistervoordestraat 1, Arnhem;
tel. 085-611468

VERANDERING SEKRETARIAAT C.v.d.O.

Met ingang van 2 november berust het sekretariaat van de C.v.d.O. bij: Mevrouw L. J. van Beek, Frederik van Eedenplaats 303, Capelle a. d. IJssel; tel. 010-500879.

Lezen en luisteren in Exodus

Natuurlijk kunt u graag lezen hoe het toekomstig heiligdom - een tent weliswaar - voor Israël er uit zal zien, wat er in zal staan, hoe alles vervaardigd moet worden, treffend is wat telkens herhaald wordt: Gij zult het maken overeenkomstig alles wat Ik u toon, het model van de tabernakel en het model van al zijn gerei (25 : 9). Zie nu toe, dat gij alles maakt naar het model dat u daarvan op de berg getoond is (25 : 40). Deze zin zult u nog een paar keren aantreffen. Met verbluffende precisie worden maten, houtsoorten, metalen, stoffen, stenen aangewezen. Geen kettinkje, belletje of kwast wordt vergeten. Bijna vermoeiend om allemaal te lezen.

Als je dat zo hoort is het alsof je luistert naar een architekt die het bouwwerk, waarvan nog geen steen gelegd is, beschrijft. Hij ziet het al. Zo en zo zal het worden en dat komt hier, dat daar, terwijl er voor ons alleen maar een bouwterrein ligt. Hoe moet dat ooit van de grond komen. Maar de ontwerper jubelt het uit. Hart van het heiligdom was de ark, een kist van acaciahout, van binnen en van buiten met goud bekleed. De ark gold als de troon van God, als vertegenwoordigster van God zelf. Wie voor de ark verscheen, verscheen voor God.

Toen de Israëlieten gezeten lieden werden in plaats van in tenten te wonen en huizen betrokken werd het tijd dat er ook een huis voor God kwam en Salomo, Davids zoon, bouwde de tempel in zeven jaar (1 Kon. 6).

De inwijding ervan, met name het hooggestemd en wijdreikend gebed van de vorst, vindt u in 1 Kon. 8. Salomo's gezicht op de grootheid van God speuren we in de woorden: Zou God dan waarlijk op aarde wonen? Zie, de hemel, zelfs de hemel der hemelen, kan U niet bevatten, hoeveel te min dit huis dat ik gebouwd heb.

Wij kennen geen tempel. Dezer dagen passeerde ik een rooms katholieke kerk en dacht aan de tijden, dat ik als jongen diezelfde kerk ook al zag staan, al had ik meer oog voor het marktgebeuren aan de voet er van. Opeens drong het het tot me door dat ik nooit meer konstateerde wat mij als jongen wel eens bevreemdde. Toen namen sommige mannen hoed of pet af als ze die kerk voorbij gingen. Later leerde ik dat ze dat deden omdat ze als rooms katholieken dachten aan de tabernakel, het kastje bij of boven het blad van het altaar, waarin het heilig sakrament wordt bewaard. In de konsekratie, dat is de wijding van brood en wijn door het uitspreken van sakramentele woorden door de priester, veranderen volgens de r.k.-leer brood en wijn in het lichaam en bloed van Christus. Daarom ontblootten de r.k.-gelovigen het hoofd als ze de kerk passeerden. Je ziet het vandaag niet meer. Moet je dan alleen aan het bruisend, dreigend verkeer wijten?

Wij kennen geen tempel en denken aan de woorden van Salomo, zojuist aangehaald. Het gescheurde gordijn in het Godshuis is een teken dat God achter dat gordijn vandaan is gekomen en de wereld heeft willen wijden met zijn tegenwoordigheid in de Heilige Geest, nadat het Lam Gods de zonde heeft weggedragen. In onze kerken en zalen en kamers verzamelt zich de gemeente. Zij is vandaag de tempel. Zij zal er voortdurend op bedacht zijn om alles te maken overeenkomstig wat haar op de berg getoond is.

Haar gemeenschap zal, als het goed met haar staat, een voortdurend teken zijn van Gods aanwezigheid. U herinnert zich waarschijnlijk enige uitspraken van Paulus.

Hij schrijft: Weet gij niet - en het is aan de felgekleurde gemeente in Korinte dat hij schrijft - weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont? Zo iemand Gods tempel schendt, God zal hem schenden. Want de tempel Gods, en dat zijt gij, is heilig!

Het komt voor dat wij dit gezicht op de gemeente uit het oog verliezen. Soms is het meer een staan voor een ruïne, eens een monument van toewijding en liefde, nu slechts een glansloze vergadering van vermoeide nakomelingen. In die uren is het goed te denken aan het refrein uit Exodus: Gij zult het maken overeenkomstig alles wat Ik u toon, getoond heb op de berg.

Wij mogen het ideaal niet aanpassen aan de werkelijkheid maar moeten de werkelijkheid in vereniging met de Geest van God opstuwen naar het ideaal. Indien u dit iets zegt: leest u dan nog Ex. 28 : 3 en ook Ex. 31 : 1-11. Daar ontmoet u de mannen vervuld met Gods Geest, met wijsheid, inzicht en kennis...

Huizinga

In gesprek over evangelisatie

Goed nieuws voor Friesland

Nauwelijks is de AV achter de rug of opnieuw vraagt Leeuwarden onze aandacht. Er is daar een primeur voor Baptist Nederland in voorbereiding, waarvoor we uw aandacht willen vragen.

De omliggende gemeenten zijn zeer welkom als ze door het zenden van afgevaardigden uit hun evangelisatiewerk de ontwikkeling op de voet willen volgen!

Op 19 augustus jl. vond in Leeuwarden een gesprek plaats over de mogelijkheden voor een nieuwe aanpak van het gemeentelijk evangelisatiewerk.

Deelnemers waren de plaatselijke evangelisatiekommissie en de landelijke evangelist. Al pratende werd één zaak heel duidelijk: er was behoefte aan 'n plan, waarbij de hele gemeente een kan zou krijgen om mee te doen!

Zo ontstond een opzet, waarin allerlei elementen konden worden samengevoegd: persoonlijke evangelisatie, bijzondere samenkomsten, toerusting, voorbede en getuigenis. Het zou wat te veel plaats kosten, wanneer we alles in details hier zouden opsommen. Kort gezegd komt het neer op een evenwichtige kombinatie van Aktie Andersom en het Win-programma, het geheel op goed Nederlandse leest geschoeid.

Trouwe bezoekers van de konferenties voor gemeente en evangelisatie zullen zich een voorstelling kunnen vormen van wat hier aan de orde is.

Behalve de „normale" informatie aan de gemeenteleden via kanselboodschappen en berichten in het gemeenteblad, zal een poging worden ondernomen om elk gezin in de gemeente persoonlijk op te zoeken, in te lichten en om medewerking te vragen. Daarvoor is een grotere groep medewerkers nodig. Als ieder lid van de kommissie nu eens 5 andere gemeenteleden hiervoor kon werven en we zouden met die hele groep de gemeente intrekken...

Welnu, op dinsdag 23 november a.s. hopen we met al die medewerkers samen te komen om de hele opzet door te spreken en ons voor te bereiden.

Waarom dit alles in De Christen verteld? Wel, het zou kunnen zijn dat ook andere gemeenten interesse hebben en daarin een mogelijkheid voor hun gemeente zien. Zij zijn hartelijk welkom op 23 november in Leeuwarden. Voor nadere inlichtingen kunt u terecht bij ds K. Corporaal, Ibisstraat 12, Leeuwarden (tel. 05100-25380), die ook graag een berichtje van u wil ontvangen indien u deze avond wilt meemaken.

Al met al: goed nieuws voor Leeuwarden en hopelijk voor heel Friesland.

R. Reiling

Dordrecht, Indus 17.

P.S. Graag zou ik de gemeentebode van onze gemeenten ontvangen om wat op de hoogte te zijn met wat er her en der gebeurt aan evangelisatie.
Zou dat kunnen? R.

Groningen 163.357
Haarlem 164.672
Rotterdam 614.767
Utrecht 205.887

T. W.

*) De cijfers zijn gebaseerd op de CBS-publikatie „Bevolking der gemeenten van Nederland" op 1 januari 1976".

Gemeente en evangelisatie 1

De evangelisatie-opdracht „gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem, en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde" (Hand. 1 : 8b), kunnen we op twee manieren toepassen. We kunnen er uit konkluderen dat het evangelie allereerst aan het Joodse volk verkondigd moet worden om daarna uit te gaan naar andere volken. Een tweede mogelijkheid is uit deze tekst te begrijpen dat iedere gemeente eerst in z'n naaste omgeving het evangelie moet verspreiden voordat de aandacht gericht wordt op verre gebieden. Voor de eerste gemeente was Jeruzalem de direkte omgeving. Op dezelfde wijze is de plaats waar een bepaalde gemeente gevestigd is, het eerst aangewezen werkterrein.

Het is van groot belang dat een gemeente besef heeft van de grootte van het werkgebied rondom. In het evangelisatiewerk is de zogenaamde, nazorg dikwijls een zwakke schakel. Niet zelden gebeurt het dat er geen of onvoldoende mogelijkheden zijn mensen die door de boodschap van het evangelie aangetrokken worden, op te vangen en „geestelijk onderdak" aan te bieden. De aanwezigheid van een gemeente die aktief evangeliserend is, heeft het grote voordeel dat er in principe al een opvangmogelijkheid aanwezig is.

Rekening houdend met de noodzaak om zoekenden of hun die pas tot geloof kwamen, in de gemeente te kunnen opvangen, hangt de grootte van het door een gemeente te bereiken gebied sterk af van de grootte van de woonplaats. Al moet bv. iemand in een stad 10 km afleggen om bij een bepaald centrum te komen, dan nog zal hij zich op bekend terrein voelen. Anderzijds kan iemand die naar een dichtbij gelegen dorp moet om de evangeliserende gemeente te bezoeken, zich een vreemdeling gevoelen.

Een globale berekening had als resultaat dat ongeveer 2½ miljoen mensen in Nederland behoren tot het totaal der werkterreinen van de uniegemeenten (bij de berekening kregen Amsterdam en Rotterdam een speciale behandeling).

De methode van evangelisatie die een gemeente dient te hanteren hangt in belangrijke mate af van de grootte van de plaats van vestiging. In een volgende bijdrage wil ik daar nader op in gaan.

Nu wil ik mij beperken tot de konstatering dat meer dan de helft van de genoemde 2½ miljoen mensen in plaatsen wonen met meer dan 50.000 inwoners.

Dit leidt tot de vraag in hoevere de gemeenten hun direkte omgeving als werkterrein van de evangelisatie-arbeid zien en in hoeverre de gemeenten opgewassen zijn tegen de toegenomen verstedelijking.

Indien er lezers zijn die vanuit hun eigen situatie hier iets over willen doorgeven, zou dat bijzonder op prijs gesteld worden.

Woonplaatsen met tenminste 1 baptistengemeente en met een aantal inwoners tussen de 50.000-150.000*

Alkmaar	65.199
Almelo	62.634
Apeldoorn	134.055
Arnhem	126.051
Deventer	65.557
Dordrecht	101.840
Emmen	86.700
Den Helder	60.421
Hengelo	72.281
Leeuwarden	85.074
Leiden	99.891
Velsen	64.035
Zwolle	77.826

Woonplaatsen met tenminste 1 baptistengemeente en met meer dan 150.000 inwoners*

Amsterdam	751.156
Eindhoven	192.562

EEN WOORD VAN DANK

Nu mij toestemming is verleend weer te gaan werken - al is dat eerst nog maar een paar uur per dag - wil ik graag allen heel hartelijk danken die in de afgelopen moeilijke en dikwijls kritieke maanden hun diepe en vaak ontroerende meeleven hebben betoond.

Ik ben er van overtuigd, dat dit meeleven en -bidden hebben bijgedragen tot genezing. Heel duidelijk hebben we als gezin de kracht en de zegen van de gemeenschap en van het gebed mogen ervaren. We zijn daar erg dankbaar voor.

Boven alles zijn wij onze Heer dankbaar, van wie alle dingen zijn, de zichtbare en de onzichtbare.

Met hartelijke broedergroeten,

Ph. Lindeman Wzn.,
Enschede

VERTRAGING IN GROEI VAN BAPTISTEN IN ZUID-TMERIKA

Ook in 1975 groeiden de baptistengemeenten in Zuid-Amerika, maar die uitbreiding voltrok zich minder snel dan in de jaren daarvoor. Aldus blijkt uit de voorlopige gegevens die door het hoofdbureau van de Baptisten Wereldalliantie te Washington dezer dagen zijn verstrekt. Het totale ledental bedroeg op 31 december 1975 515.434; in 1974 was het 512.379. Drie jaar geleden was het 462.169.

Zes van de 12 landen tonen een toeneming van het ledental: Argentinië, Brazilië, Colombia, Paraguay, Peru en Suriname. In vijf landen was achteruitgang: Chili, Ecuador, Guyana, Uruguay en Venezuela. De gegevens van Bolivia veranderden niet. Op de Falkland Eilanden en in Frans Guiana zijn geen baptisten.

Het aantal gemeenten bedraagt thans 4.447; verleden jaar 4.470. Het aantal predikplaatsen is veel meer gegroeid. In Argentinië bijvoorbeeld is het aantal predikplaatsen in één jaar tijd gegroeid van 103 tot 163. Die nieuwe predikplaatsen worden ,kapel' of ,zendingspost' genoemd.

Het aantal gemeenten in Argentinië is gedaald van 296 tot 287, het aantal leden gegroeid van 21.500 tot 21.886.

Dr Carl Tiller van het BWA-bureau tekent bij de gegevens o.a. aan: Het totaal van de baptistengemeenschap in Zuid-Amerika is veel groter dan het ledentotaal. Er zijn velen die bij de baptisten kerken en zich er toe rekenen zonder gedoopt te zijn. Als Argentinië opnieuw als voorbeeld kan dienen: het aantal leden bedraagt 21.886 maar het aantal mensen dat zich onder beïnvloeding van de baptistengemeenten stelt kan geschat worden op meer dan 100.000.

	1976		1975	
	gemeenten	leden	gemeenten	leden
Argentinië	388	25.083	396	24.732
Bolivia	157	8.400	156	8.400
Brazilië	3.379	444.633	3.417	442.217
Chili	166	11.885	166	13.200
Colombia	86	7.976	85	7.561
Ecuador	47	2.239	46	2.315
Guyana	27	2.080	27	2.093
Paragua	29	2.581	25	2.376
Peru	70	4.560	47	3.381
Suriname	4	255	4	213
Uruguay	44	2.471	52	2.501
Venezuela	50	3.271	49	3.390
	4.447	515.434	4.470	512.379

ANDERS DAN ANDERS

Harderwijk - J.S.). Oogstdankdienst in de baptengemeente van Harderwijk wijkt wel wat af van het oude beeld dat men daarover heeft. Onze gemeente doet dit nu voor het tweede jaar. Vorig jaar hebben wij geld bijeen gebracht voor de zendelinge zr Hahnestein en haar man in Noord-Kameroen. Dit gebied had veel te lijden van de droogte en men was bang dat ook in dat jaar de oogst verloren zou gaan evenals in vorige jaren. Wij ontvingen van zr Hahnestein hiervoor een dankbrief.

Dit jaar werd gekozen voor de Philippijnen, waar een natuurramp een aantal eilanden van dit eilandenrijk had verwoest. De Baptisten Wereld Alliantie had onze Unie gevraagd om financiële steun. In dat kader hebben wij voor dit noodgebied een oogstdankdienst gehouden.

Wij, die het zo goed hebben, wilden wat afstaan aan onze medemens in nood, waar het bezit van *een huis niet een vanzelfsprekendheid is*, laat staan de luxe die wij daarbij nog hebben.
De zondagsschool had voor dit projekt collages gemaakt, terwijl 2 jonge mensen van de oudere jeugd ons in de dienst iets vertelden over de Philippijnen. Het laatste was, dat een telexbericht werd voorgelezen van president Markos, gericht aan alle ambassades ter wereld, van de Philippijnen, waarin hij direkt na de ramp melding maakt van wat er is gebeurd.

Als gemeente en door allen die aanwezig waren werd een bedrag van *f* 656,14 bijeengebracht.

Wij zijn Gode dankbaar voor alles wat Hij ons heeft gegeven; laat er te allen tijde bij ons de bereidheid zijn om van onze overvloed datgene *te geven, waar de medemens op zit te wachten*; want, zijn wij niet alleen rentmeesters over hetgeen wij hier op aarde bezitten?

Ontvang allen de hartelijke groeten van onze gemeente die zich opmaakt om haar eerste zendelinge, zr Joyce van Veen uit te zenden naar Sierra Leone. Is dit niet één van de vele zegeningen, die wij dagelijks ontvangen?

AFSCHEID DS J. VAN DAM

Sneek - (W.H.). Zondag 31 oktober was het dan zover de gemeente Sneek moest afscheid nemen van ds en mevrouw Van Dam die sinds september *1960 in onze gemeente werkzaam zijn geweest.*

Zestien jaar is een lange tijd, een tijd waarin vele banden zijn aangeknoopt en ook een tijd waarin heel wat lief en leed is gedeeld. Daarom was dit afscheid voor ons voorgangersechtpaar èn voor de gemeente geen gemakkelijke zaak. Juist omdat de onderlinge verstandhouding zo goed was, is het voor ds Van Dam geen gemakkelijke beslissing geweest, maar waar hij zijn nieuwe taak duidelijk als een roeping van de Heer ziet, mogen wij geloven en moeten wij aanvaarden dat deze beslissing juist is geweest. Overeenkomstig zijn wens blijft hij aan de gemeente Sneek als voorganger verbonden, zij het thans in algemene dienst van de Unie.

In de afscheidsdienst van zondagmorgen 31 oktober sprak onze scheidende voorganger in een overvolle kerk naar aanleiding van 1 Thess. 5 vers 28: „de genade van onze Heer Jezus Christus zij met u", nadat hij zich eerst in een persoonlijk dankwoord had gericht tot de velen die in de afgelopen periode met hem hebben samengewerkt. Genade, aldus ds Van Dam, behoort in elke evangelieverkondiging centraal te staan en vormt daarvan het belangrijkste element. Het is het laatste woord, zoals Gods laatste woord Jezus was, door wiens offer wij genade verkregen. Daarom hoort in elke prediking genade thuis en wordt in deze laatste prediking nogmaals duidelijk naar de genade verwezen, opdat ze bij iedereen hier aanwezig steeds in herinnering blijve.

Na dit indringende woord sprak br ouderling J. W. van der Craats de scheidende voorganger namens de gemeente toe, waarin hij ook duidelijk mevrouw Van Dam betrok. Niemand is blij met dit afscheid, zo zei hij, maar als God u roept moet u gaan. U hebt nu als het ware een beroep aangenomen van 75 Unie-gemeenten en daarvoor staan wij u graag af. Br Van der Craats bracht dank voor de vele arbeid die ds en mevrouw Van Dam met zoveel zegen in ons midden hebben verricht.

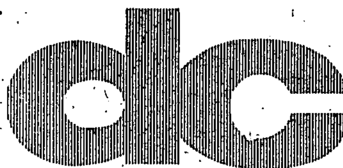
Daarna was het woord aan de vice-voorzitter der Unie, ds O. Oldenburger van Stadskanaal. Hij memoreerde de vele verdiensten die het echtpaar Van Dam reeds voor het Uniewerk heeft gehad en sprak de wens uit dat zij daarin in de toekomst nog meer dienstbaar zullen mogen zijn. Ik weet u geen beter woord mee te geven, aldus ds Oldenburger, dan de tekst waarover u vanmorgen hebt gesproken: de genade van onze Heer Jezus Christus zij met u. Hierna werden ds en mevrouw Van Dam door br Van der Craats namens de gemeente en door ds Oldenburger namens de Unie in gebed aan de Heer opgedragen.

Nadat wij elkaar Gez. 184 hadden toegezongen, „Heer, wij staan nu hand in hand", werd ds Van Dam toegesproken door Mr B. van Haersma

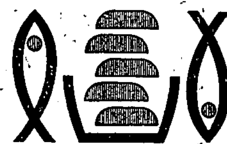
Wat zullen we lezen?

zondag	14 november	Psalm 143	Treed niet in het gericht
maandag	15 november	2 Samuël 19 : 9-43	Terugkeer van David
dinsdag	16 november	2 Samuël 22 : 1-30	Geloofd zij Jahwe
woensdag	17 november	2 Samuël 22 : 31-23 : 7	Gods weg is volmaakt
donderdag	18 november	2 Samuël 24 : 1-7	Gods toorn om een volkstelling
vrijdag	19 november	2 Samuël 24 : 18-25	Vrede op een dorsvloer
zaterdag	20 november	Psalm 49	Spits uw oren

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en drs T. J. J. B. Wolters. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Buma, burgemeester van Sneek, door br J. Brandenburgh namens de Friese Bond van Baptistengemeenten en door de heer Visser namens de Raad van Kerken in Sneek. Uit hun woorden bleek nog eens duidelijk hoeveel inbreng ds Van Dam in vele instanties heeft gehad.
In een kort dankwoord richtte ds Van Dam zich vervolgens tot bovengenoemde sprekers en daarna tot de gemeente die hij inzonderheid dank bracht voor de ruimte die hem steeds was gegeven om zijn ambt te vervullen.
Hoewel wij daarna een afscheidsdienst afsloten, overheerste toch duidelijk de dankbaarheid misschien het duidelijkst tot uitdrukking gebracht in ons slotlied „Dankt, dankt de Heer".

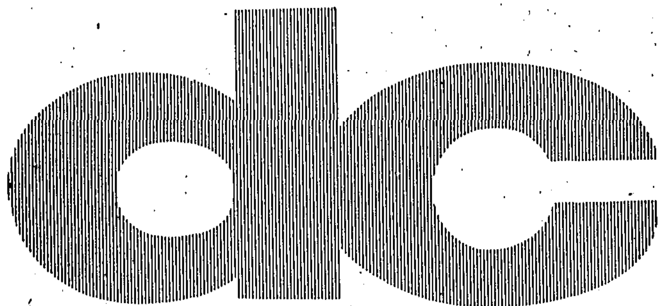
's Avonds kwam de gemeente onder leiding van br Van der Craats opnieuw bijeen, maar nu om op meer informele wijze afscheid te nemen. Velen, zeer velen drukten ons scheidende voorgangersechtpaar de hand. Daarna traden in een bonte parade alle klubs en verenigingen voor het voetlicht onder het aanbieden van allerlei geschenken die van uw nieuwe algemeen sekretaris nog meer dan thans het geval is, een allround man zullen maken. Natuurlijk zijn er in 16 jaar heel wat wonderlijke voorvallen geweest en uiteraard werden diverse anekdotes nog eens opgediept en met smaak verteld. Tussendoor zong ons koor nog een paar mooie liederen, onze kopergroep die de zang begeleidde trad nog een keer op en toen was het tijd voor het afscheidscadeau. Namens de gemeente bood br ouderling H. Stellinga ons voorgangersechtpaar een stereo-installatie aan met in de ingebouwde cassette-recorder een bandje waarop de afscheidsdiensten waren opgenomen. De broeders en zusters uit Bolsward kompleteerden dit geschenk met een prachtige platenspeler, aangeboden door zr Knorr en br Chris Haagsma.
Mede namens zijn vrouw en kinderen sprak ds Van Dam een kort slotwoord waarin hij dank bracht aan allen die dit afscheid hadden georganiseerd en in het bijzonder voor de afgelopen 16 jaren. Hun dank daarvoor bracht hij op zeer bijzondere wijze over, nl. door mede namens zijn echtgenote en kinderen aan de gemeente een prachtige koperen pot aan te bieden, voorzien van planten. Een in de pot aangebrachte inscriptie zal de herinnering aan de familie Van Dam levendig houden. Een staand ovationeel applaus vertolkte de dank van de gemeente voor dit originele gebaar.
Nadat br Van der Craats deze avond met dankgebed had gesloten, namen wij definitief afscheid door elkaar toe te zingen: „Gezegend zij de band, gelegd door onze Heer".
Het moge u misschien vreemd in de oren klinken, maar Sneek heeft een fijne afscheidsdag gehad. Ook vanaf deze plaats willen wij nog graag ons voorgangersechtpaar in algemene dienst Gods zegen voor hun werk toewensen.

Op 18 oktober heeft de Heer thuisgehaald onze broeder
JAN HARM LUURSEMA
op de leeftijd van 77 jaar.
Baptistengemeente Delfzijl

Door het vertrek op 2 januari 1977 van ds H. Ploeger wordt ook de gemeente Scheveningen vakant. Zij wil haar werk voortzetten en zoekt daartoe kontakt met een voorganger die haar in part-time verband zou willen dienen.

De sekretaresse mevrouw J. C. Nieuwstraten-Bogerd, Kon. Julianalaan 240 te Voorburg; tel. 070-871665 zal gaarne reakties op deze oproep ontvangen.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 46 - 19 november 1976

Twee werelden? Eén wereld!

Het feit, dat de vergadering van de Raad van de Europese Baptisten Federatie van dit jaar in een ‚socialistisch land' - wij zouden zeggen: in een land van het Oostblok -, gehouden kon worden, namelijk in de Hongaarse hoofdstad, werd als een ‚wonder' beschouwd. (En dat, hoewel tweederde van het aantal gemeenteleden dat door de Raad vertegenwoordigd wordt in Oost-Europa woont!).

Daarom was het ook begrijpelijk, dat de Hongaarse regering en ook de president van de Raad van Vrije Kerken - die over goede relaties met de regering schijnt te beschikken - telkens weer in bewogen woorden voor deze mogelijkheid werden bedankt.

Als men uit een Westers land komt doet dat vreemd aan. Wie van ons heeft er ooit aan gedacht zijn regering ervoor te bedanken, dat goed gevonden werd een internationale konferentie te houden? Voor ons is dat een vanzelfsprekendheid en een goed recht. Wij zouden heftig protesteren wanneer ons van overheidswege een strobreed in de weg werd gelegd.

Dat kan duidelijk maken, dat de christenen in de Westelijke demokratieën in een heel andere wereld schijnen te leven dan hun broeders in kommunistische landen. En dat leidt heel gauw tot misverstanden of tot verdachtmakingen. Al heel gemakkelijk verwijt men over en weer elkander onderworpenheid aan de heersende machten. Aan onze kant is vaak genoeg te horen, dat de kerken in de kommunistische landen hun toch nog beperkte vrijheiden hebben gekocht door toe te geven aan hun regeringen. De christenen in het Oosten daarentegen hebben de neiging ons aanpassing aan de levensstijl en het materialistische winstbejag van het Westen te verwijten. In beide zit iets waars.

Ik moet toegeven, dat het me moeilijk viel de ijver te verstaan waarmee onze broeders in Oost-Europa de Konferentie van Religieuse Vredeswerkers - die volgend jaar in Moskou zal worden gehouden - voorbereiden. Ik vroeg me af, wat daar uit zal komen. Toch kreeg ik de indruk, dat hun inzet ernstig bedoeld was en niet om zich daardoor in een gunstig daglicht te plaatsen ten opzichte van de machthebbers. Ze zien er werkelijk een gelegenheid in om van Christus te getuigen en om een bijdrage te leveren tot het vreedzaam samenleven der volkeren.

Ten aanzien van onrecht en onderdrukking mogen wij niet zwijgen. Hier valt niets te verontschuldigen. Wanneer in de Oostbloklanden bijvoorbeeld christenen worden gevangen genomen omdat ze - tegen de bestaande wetten in - kinderarbeid verrichten of omdat ze buiten de gemeente geëvangeliseerd hebben, dan moeten wij duidelijk zeggen, dat wij in dergelijke wetten een aanslag op de rechten van de mens zien. Wij moeten voor de gevangenen en hun familieleden bidden en onze invloed zoveel mogelijk aanwenden om de regeringen te vragen hen vrij te laten.

Maar het past ons niet om vanuit onze veilige positie hen als „verraders" te beschimpen, die proberen om binnen de gegeven wetten zich te bewegen ten einde zo een zekere leefruimte voor hun arbeid te behouden. Het is ook duidelijk, dat het kommunisme als ideologie en als surrogaat-religie in strijd is met het christelijk geloof. Maar, geldt dat ook niet van het materialisme van het Westen?

Daarom zullen we ook omgekeerd bij onze broeders uit kommunistische landen begrip moeten winnen voor onze situatie. Toen ik, uit Boedapest komend, aankwam op het vliegveld van Frankfurt en de richtingwijzers naar de „Sexshop" en de „Sexbioskoop" zag, vroeg ik me af wat een christen uit een van die landen bij het zien ervan wel moet denken. De gemeente van Jezus staat, als het er op aan komt, overal onder druk en vaak denk ik, dat die druk niet minder is in een zogenaamde „permissive", d.i. alles toelatende maatschappij; een maatschappij die iedereen belachelijk maakt die probeert aan de wetten Gods vast te houden.

Nog een gedachte is het overwegen waard: Vele kommunisten hebben het daarom moeilijk met de verdraagzaamheid tegenover christenen omdat hun vaders door christenen werden vervolgd. Daarbij hebben ze wellicht niet kunnen onderscheiden tussen een staatskerkendom en hen die bewust in Christus geloven.
Niet altijd zullen wij het kunnen vermijden de andere weg van de broeders niet te begrijpen en er pijn van te ondervinden. Maar dit moeten we doen: niet oordelen en niet de splinter zien in het oog van de broeder terwijl we een balk in eigen oog hebben, Matt. 7 : 1-5. Meer nog: we moeten elkaar vrij laten in de dienst waarin God ons in onze telkens verschillende situaties heeft geroepen, wetende dat ieder zijn eigen Heer staat of valt, Rom. 14 : 4. En, als we onze stem verheffen tegen het onrecht ergens anders (wat betrekkelijk gemakkelijk is) dan ook moeten we ons afvragn of we ook met dezelfde beslistheid het kwade tegemoet treden dat bij ons gebeurt (wat veel moeilijker is).
Bij alles moeten we echter ook beseffen, dat we niet slechts kinderen van onze tijd en omgeving zijn maar tegelijk ‚vreemdelingen en pelgrims' die ondanks hun betrokkenheid bij de problemen en noden van de wereld rondom ‚Fremdkörper' zijn wier ‚burgerschap in de hemel' is. Deze spanning moet verduurd worden en mag noch zich van de wereld terug te trekken noch door in de wereld op te gaan opgeheven worden.
Tenslotte: als het er op aan komt is er maar één wereld waarin wij leven, de wereld die God geschapen heeft en die Hij zo heeft lief gehad dat Hij zijn Zoon gaf en die Hij eenmaal heerlijk zal voltooien. Naast de vele grote en kleine wonderen in Oost en West blijft het allergrootste dat in deze wereld zich de gemeente van Jezus bevindt - in verschillende gestalte en onderscheidene verhoudingen en toch met één opdracht: licht en zout te zijn.

(Wolfgang Müller, in Die Gemeinde - 24 oktober 1976)

ZAND en ZAAD

Soms is dit een praatje van hart tot hart en laten we eerlijk zijn: daar houden we van. Beschouwingen die ons denken opwekken zijn welkom. We hebben ze ook nodig. Maar nu en dan breekt een ontroerende werkelijkheid door allerlei theoretische overwegingen heen. Dan blijkt 't geloof niet uit bespiegelingen te bestaan, is hoop niet een vage greep naar het onbereikbare en is liefde een reëele kracht.
Met enige mensen onderhoud ik wat je korrespondentie noemt. Sommigen antwoorden van tijd tot tijd. Van een van hen heb ik twee brieven ontvangen, de een in augustus, de andere in september. Daarna hield het schrijven op van die kant.
Het leven werd te zeer aangevallen. Ofschoon nog jong heeft het lichaam de verwoestende kracht van de ziekte niet meer kunnen weerstaan. Mensen hebben gedaan wat het leven zou kunnen redden: zij hebben de vlag moeten strijken. Aan dat adres hoef ik geen brief meer te zenden.
Uit de ontvangen brieven een paar zinnen: „Alleen God weet wat mij nog staat te wachten en ik bid Hem elke dag dat Hij mij de moed en de kracht zal geven om dat te doen wat er van mij gevraagd wordt". „Wilt u voor mij bidden dat ik steeds Gods hand mag blijven vasthouden". „Ik heb me erg goed in de oren geknoopt dat als ik misschien zou twijfelen God mij toch altijd nog vast zou houden met Zijn anker".
Dat laatste is een herinnering aan een gesprek dat we voerden en waarin we vaststelden dat er onzerzijds onzekerheid kan opkomen. Ik las toen een paar verzen uit Hebr. 6: ...opdat wij, die tot Hem de toevlucht genomen hebben, een krachtige aansporing zouden hebben om de hoop te grijpen, die voor ons ligt. Haar hebben wij als een anker der ziel, dat veilig en vast is, en dat reikt tot binnen het voorhangsel, waarheen Jezus voor ons als voorloper is binnengegaan...
Wat ik jaren geleden in dit blad eens opmerkte kwam toen weer boven bij mij - we waren op dat ogenblik met z'n drieën en meer tot de gezonde dan tot de zieke zei ik: „Houdt het anker de bodem vast of de bodem het anker?" Het enige antwoord dat ik kan geven is: Ik houd wel de bodem vast, maar mocht ik vrezen, dan zal nochtans de bodem mijn anker houden.
Wij spraken ook over het sterven. Weet een van ons waar we het over hebben als we het daar over hebben? U en ik hebben het nog niet meegemaakt. Toen zei de zieke mij dat een woord uit het Hooglied sterk tot haar gesproken had. Ik was verbaasd. Ik schoof haar mijn bijbel toe. Ze bladerde. „Ik kan het hier niet vinden. Wel in mijn eigen bijbel. Nee, hier is het. Ik nam het boek en las: „Leg mij als een zegel aan uw hart, als een zegel aan uw arm. Want sterk als de dood is de liefde. Vele wateren kunnen de liefde niet blussen en rivieren spoelen haar niet weg. Al bood iemand alles wat hij bezit voor de liefde, smadelijk zou men hem afwijzen".
„Wilt u dat lezen als ik er niet meer ben?"
„Ja, en ik zal ook dit lezen: Want ik ben verzekerd dat noch dood noch leven, noch engelen noch machten, noch heden noch toekomst, noch krachten, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heer". Ze werd op 9 oktober 1955 op 22-jarige leeftijd gedoopt en voor ze in het watergraf afdaalde zong de gemeente: Laat me U minnen, Gij Heer vraagt mij al de liefde van mijn hart. 'k Wil U heel mijn leven schenken, volgen U in vreugde en smart. Het koor van dat lied eindigt zo: Niets dan uwe liefde, o Heer, kan mijne ziel voldoen.
De hoofdzuster van de afdeling zei na het einde: Wij hebben veel van haar geleerd. Zoals zij alles heeft aanvaard...
Ze wist dat haar nog jong leven niet lang meer zou duren en gaf daarom een bijbelwoord om voor te lezen; zij zocht de muziek uit, die gespeeld zou moeten worden; zij deelde kleine geschenken uit. Een rooms-katholieke vrouw kreeg, op haar verzoek, het bijbeltje en de doopkaart, waarop het goede woord: Mijn schapen horen mijn stem...
Wat kan één onopvallend mensenkind een spoor van zegen trekken.
Voor een doornstruik zal een cypres opschieten, voor een distel een mirt.
Het zal de Heer zijn tot een naam, tot een eeuwig teken!

Huizinga

SEMINARIUM IN LIBANON GESLOTEN

Voor de eerste keer in zijn 16-jarig bestaan is het Arabische Baptisten Theologisch Seminarium tengevolge van de Libanese burgeroorlog gesloten. Het bleek praktisch onmogelijk voor de studenten uit andere Arabische landen om naar Libanon te reizen terwijl bovendien ernstige schade werd toegebracht aan de gebouwen.

CARTER DERDE BAPTIST IN ‚WITTE HUIS'

Als Jimmy Carter in januari a.s. als president van de Verenigde Staten van Noord-Amerika wordt beëdigd zal hij de derde baptist zijn die zijn intrek neemt in het Witte Huis te Washington.
De eerste baptist die president werd van de Verenigde Staten was Warren G. Harding (1920), de tweede Harry S. Truman (1945).

EBM vergaderde in Vollmarstein 2

Het vorige artikel ging vooral over de plannen die er zijn voor het werk van de E.B.M. in Sierra Leone en in Kameroen. In dit artikel wil ik graag nog eens apart ingaan op de verhouding tussen de gemeenten in Afrika en hier, zoals die tijdens de Algemene Vergadering van de Europese Baptisten Zending aan de orde kwam.

Naar een meer gelijkwaardige verhouding tussen de gemeenten in Afrika en Europa

„Ik hoor u telkens vragen: wat moet de gemeente in Europa doen als er geen zending meer nodig is. Ik vraag me af, of er dan ook geen samenwerking meer nodig is. Of zullen er dan bij u geen mensen meer bereid zijn om te gaan?" Dat vroeg ds Mbangué-Eboa. Ds Mans vulde aan: „Het gaat niet alleen om geld, maar veel meer om broederlijke samenwerking".

„Tijdens de wereldzendingskonferentie van de Wereldraad van Kerken in Bangkok werd voorgesteld: laat de blanke zendelingen vertrekken en laat ze alleen nog geld sturen. Ik geloof, dat er een tijd komt dat we ons eigen werk helemaal zelf kunnen betalen. Daarmee hebben we al een begin gemaakt. Zo zijn we begonnen de mensen te leren het werk te steunen met zelf verbouwde tuinbouwprodukten.

In Sierra Leone betalen de gemeenten hun voorgangers al zelf. Ook dan blijven we samenwerking met u nodig vinden.

Ik hoop dat die samenwerking ook zo blijft tot de wederkomst van Christus". In Kameroen wordt daar net zo over gedacht. Wel is daar voorlopig nog financiële steun nodig vanuit Europa. Dat geldt vooral de uitbreiding van het werk in Noord-Kameroen en in het meebetalen aan de salarissen van predikanten. De gemeenten kunnen zelf vaak niet meer dan drie tot zes maanden salaris betalen. De gemeenten dragen daar nu 20% van het werk financieel zelf. Daarbij moeten we niet vergeten dat van de 20.000 leden in Kameroen er naar schatting maar zo'n 2000 een betaalde baan hebben.

De Statuten, een roestig slot op de toegangsdeur tot de E.B.M.

Als in het jaarverslag van de E.B.M. iets staat over een toenemende samenwerking en broederschap tussen de Europese en Afrikaanse unies, moet gevraagd worden of dat meer dan woorden zijn.

Een voorstel om de afgevaardigden uit Sierra Leone en Kameroen stemrecht te geven, nog in deze vergadering, kreeg aanvankelijk een warm onthaal. Maar ja, de Statuten, die spreken alleen maar van Europese unies die lid kunnen zijn. Staande de vergadering de statuten wijzigen, nee dat gaat niet.

Zodoende werd dit voorstel door verwezen naar het Uitvoerend Comité van de E.B.M. Die moet dit probleem maar oplossen.

Ds Jan B. van der Veen vond dit een beschamende zaak voor de Afrikaanse broeders. Deze kwestie had al voor deze vergadering door dit Comité geregeld moeten zijn, vond hij.

De volgende keer zullen de broeders hopelijk wel toegang hebben tot de besluitvorming. Wel werd besloten alvast meer informatie uit te wisselen en elkaar over en weer meer te bezoeken.

Meer over de relatie tussen de zending en de Afrikaanse gemeenten

Hier over vielen tijdens de konferentie nog een aantal inleidingen te beluisteren. Jan van der Veen hield een inleiding over de ontwikkelingen in de relatie tussen de E.B.M. en de Unie van Baptisten Gemeenten in Kameroen.

Die studie, want dat was het, zal ook in het Nederlands verschijnen.

Ds Mbangué-Eboa vertelde iets over de taak van de gemeenten in Kameroen. Als belangrijkste taak noemde hij evangelisatie, maar dan wel vanuit een gedegen kennis van de plaatselijke kultuur. Evangelisten zullen de dialekten van de streek waar ze werken moeten kennen.

Ds Mans had het over: wat verwachten de gemeenten in Sierra Leone van Europa?.

Er werden heel wat vragen gesteld naar aanleiding van deze inleidingen. Om er een paar te noemen:

Hoe kan het over en weer elkaar helpen tot uitdrukking komen? Is de tijd al rijp om net als bijvoorbeeld bij de Interland Samen evangelisatie Afrikaanse teams hier te laten komen?

Willen wij van de Afrikaanse christenen ook iets ontvangen in plaats van altijd te willen geven?

Het evangelie is bedoeld voor de hele mens. Is dat in de praktijk ook zo? Gebruik een liturgie die aansluit bij de Afrikaanse muziek en zang.

Bij sommige afgevaardigden kwamen de gemaakte opmerkingen wat pijnlijk over. Hebben we het dan niet goed gedaan. Vetrouwen de Afrikaanse christenen ons niet? Afgesproken is dat een kommissie bestaande uit Afrikaanse en Europese afgevaardigden zullen proberen een antwoord te zoeken op al deze vragen. De volgende keer zal het resultaat van die kommissies besproken worden. Vroeger zou dat anders gegaan zijn. Toen dachten wij de antwoorden al te weten.

Volgende vergadering in Nederland

De volgende vergadering zal in Nederland gehouden worden. Dat wordt dan in 1978. Dan zullen velen van u de gelegenheid krijgen eens van dichtbij het werk van de E.B.M. te bekijken.

Het is dunkt me zaak om al vroeg met de informatie over en voorbereiding van die vergadering te beginnen.

Het was de moeite waard om in deze vergadering iets te proeven van hoe de Heer mensen van verschillende achtergronden en kulturen samenbindt in het werk in Sierra Leone en Kameroen. Noem het gerust een wonder!

Joop Brongers

Waar is de uitzenddienst van Joyce van Veen?

Hoe komt men in Harderwijk bij de Christelijke Mavo, „Groen van Prinsterer?"
Komende uit de richting **Zwolle:** neemt u de afslag Lelystad. U komt dan op een kruispunt. U gaat hier rechtsaf.
Komende uit de richting **Amersfoort:** neemt u de afslag Harderwijk/Lelystad. Ook dan komt u op voornoemd kruispunt. Ook dan gaat u rechtsaf.
Komende uit de richting **Apeldoorn:** ook dan rijdt u op dit kruispunt aan en steekt dan rechtover. Daarna is de route voor een ieder gelijk. U komt dan direkt over een viadukt dat de rijksweg kruist. U gaat dan steeds rechtdoor. U passeert vervolgens een kruispunt met verkeerslichten, een spoorwegovergang, hierna komt u weer bij een kruispunt met verkeerslichten, met op de ene hoek het hoofdpostkantoor en op de andere hoek de Rabobank. 10 meter voor deze verkeerslichten gaat een parallelweg naar links. U ziet dan direkt de Mavo aan uw linkerhand.
De uitzenddienst vindt plaats op zondag 28 november a.s. om 4.00 uur n.m.
Wij wensen u een goede reis toe.
Namens de raad,

J. Schuil, sekretaris

OPVALLENDE GROEI VAN BAPTISTEN IN PHILIPPIJNEN

Gedurende de laatste twee jaar is het ledental van de baptistengemeenten op de Philippijnen op spektakulaire wijze gegroeid. „Een groei van 25% per jaar is in de geschiedenis van zending en evangelisatie bijzonder opvallend", verklaarde dr Joseph B. Underwood, adviseur voor evangelisatie en gemeente-opbouw van de S.B.C.-zending. In 1972 telden de Philippijnen 15.669 baptisten, in 1975 reeds meer dan 25.000. In 1974 werden 2.914 personen gedoopt; men verwacht dat het er thans meer dan 5.000 zullen zijn.

De opvallende groei van de gemeenten in de laatste jaren schrijft men toe aan een evangelisatiecampagne waarmee in 1974 werd begonnen en waarvan de gevolgen nog steeds door werken.

Lezen en luisteren in Exodus

Het is gevaarlijk het onbeschrijfelijke te willen beschrijven, het onuitsprekelijke te willen uitspreken. Het is onmogelijk.
Niettemin zullen steeds weer denkers en dichters zich op dat steile, smalle pad wagen. En dat te meer als ze het vermoeden hebben de uitlopers voor zich te zien.

Veertien dagen geleden haalden we een paar schriftgedeelten aan waarin het ons voorkwam dat enige mannen Gods trachtten iets weer te geven van de Onbeschrijfelijke en Onuitsprekelijke. Job, de geteisterde, is met zijn vrienden in een gevecht gewikkeld. Die vrienden kennen God en zijn wegen met de mens zo goed. Dwaasheid, zegt de geplaagde, wie kan Gods grootheid verstaan? Hij beschrijft Gods geweldige werken in de natuur en zegt dan: Zie, dit zijn nog maar de uitlopers van zijn wegen en slechts een fluisterend woord vernemen wij van Hem. Wie zou dan de donder van zijn kracht kunnen verstaan?

Met andere woorden: jullie weten niet waar over je praat. Inderdaad is er de verzoeking voor ieder van ons om al dat wat wij ooit van welke kant ook over en van God hoorden bij elkaar te sleutelen en dan te zeggen: zie, hier is God. Ten voeten uit. Ik zeg niet dat men niet zoeken moet om verspreide delen zo mogelijk bij elkaar te brengen, maar wie zijn wij dat wij zouden menen de juiste ‚brokstukken' te hebben gevonden om er een legplaat van te kunnen maken. Zo is God en dat heb je maar te aanvaarden. Job, mens. Hij protesteerde en wij met hem. We moesten in dit verband meer denken aan het begin der tien geboden: Gij zult geen andere Goden voor mijn aangezicht hebben. Gij zult u geen gesneden beeld maken (...) gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen.

Daar hoeft men niet alleen te denken aan uit donker hout of lichte steen gehouwen voorstellingen - ze zijn uit alle eeuwen over heel de wereld te vinden - maar ook aan haarscherp geformuleerde leerstellingen van diepzinnige theologen, die van God spreken alsof ze zijn hoogte, breedte en lengte hebben kunnen meten. Zeker vergeet ik niet het tweegesprek tussen Philippus en Jezus. De eerste zegt: Heer, toon ons de Vader en het is ons genoeg. Jezus antwoordt: Ben ik zolang bij u en kent gij mij niet? Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.

We zwerven wel ver van het boek Exodus weg, maar dat komt door het gouden kalf. Het wordt Israël te moeilijk: de Onzichtbare, Onzienlijke, God, en nu is die man Mozes ook nog verdwenen. Maak ons goden, die voor ons uit gaan!
We willen wat kunnen zien, tasten, waarnemen, binnen ons gezichtsveld hebben.
Wij willen de leegte vullen. Wij willen een God naar ons beeld en gelijkenis. Aards, begrijpelijk, in onze hand, geformeerd naar onze voorstellingen, van goud of hout of steen. We willen ons geloof kunnen ophangen aan onze telefoonpalen, lichtmasten. Ergens moeten we steunpunten in het aardse vlak hebben, anders slepen de draden over de grond. Geef ons een ikoon, een beeld, een symbool, een zuiver gekonstrueerde dogmatiek. Ja, een kalf kunnen we maken, maar God is het niet.
Moeten we dan maar liever helemaal zwijgen over God? U mag het proberen. U zult het niet kunnen laten over de Verborgene te denken. Over de grote Achtergrond, Ondergrond, over de Eerste en de Laatste.
Hoe mensen worstelen om God. Pierre Kemp, ik neem uit zijn gedicht over God twee verzen:

Waarheen bestuurt Gij het vuur van al die bollen,
waarvan er één mij door de ruimten leidt?
Waarom moet héél de wereld dan toch rollen
als van oost naar west en als in eeuwigheid?

Wat denkt Gij zelf soms van Uw wereldbouw?
Ik ben maar kleingelovig en ook dom,
wanneer ik aan die dingen denken zou.
Maar waarom Zijt Gij zo Gij zijt!?
Waarom!?

A. J. D. van Oosten, nadat hij het krankzinnige van de samenleving heeft beschreven:

En onder 't vreeslijk duister van de holen,
die voor een moede geest én hel én hemel zijn,
heeft hij zich zielsverblijd bij deze troost verscholen:
God blijft bij alle ontbinding vast en eindloos souverein!

Henri Bruning die zijn woord over God begint met:

Hoe lief is dit in God, dat Hij de bloemen vond,
het spel der kleuren en de vlinders,
de kinderen, de zomerochtendstond

vraagt verder:

Is dit Dezelfde die de afgrond vond
en die het stormtempeest ter zee ontketent?
Dezelfde, die verworpen en gewond
aan d'eigen schepselen zich heeft uitgeleverd?

Is dit Dezelfde die mijn leven schond -
Hij, die zó lief en ondoorgrondelijk is
dat Hij de bloemen en de vlinders vond,
de zomerwind
en 't spelen van een kind?

Graag zou ik u nog het gedicht van W. A. P. Smit „Van de kennisse Gods" opschrijven. Het gaat niet. In deze laatste bijdrage over het lezen en luisteren in Exodus wilde ik opnieuw herhalen dat het in de Schriften om God gaat en om ons. En dat niemand God kwijt raakt. En vooral dat niemand uit zijn hand valt.

Huizinga

UITZENDDIENST JOYCE VAN VEEN

De Unie Zendings Commissie en de baptistengemeente te Harderwijk nodigen hierbij uit de uitzendingsdienst bij te wonen van zuster Joyce van Veen, die als zendelinge namens de gemeenten, aangesloten bij de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, binnenkort haar arbeid in Sierra Leone hoopt te beginnen binnen het kader van de Europese Baptistenzending.
De uitzendingsdienst zal plaatsvinden op zondag 28 november 1976 's middags om 4.00 uur in de aula van de Christelijke Mavo „Groen van Prinsterer", verkeersweg 51 te Harderwijk.
Voor genodigden is er na afloop gelegenheid om afscheid te nemen, terwijl er tevens een kopje koffie wordt geschonken.

ZENDINGSWERK IN THAILAND GAAT GEWOON DOOR

Sinds de militaire machtsovername die in oktober jl. in Thailand plaats vond gaat het zendingswerk van de Zuidelijke Baptistenkonventie (U.S.A.) gewoon door. Zendelingen in het land rapporteerden, dat de situatie thans weer rustig is en dat gemeentelijke bijeenkomsten weer normaal voortgang vinden.

Zending: Gods claim op deze wereld 3

(Zendingsmiddag op de A.V. in Leeuwarden)

Dat er van jaren terug stevige banden tussen Nederland en Indonesië bestaan zal voor de meesten van ons geen nieuws zijn. Maar hoe het gaat met de broeders en zusters die daar in de baptistengemeenten leven en werken is voor ons vaak een onbekend gegeven.

Daarom was het misschien ook zo fijn om van ds Th. v. d. Laan te mogen vernemen wat hij ons had te vertellen over een reis die hij recentelijk had gemaakt naar het Verre Oosten.

Sinds 1949 zijn er in Indonesië zo'n 15.000 baptisten, die gestalte willen geven aan de liefde van Christus. Men werkte in de voorbijgaande jaren met het oude zendingsconcept van de Southern Baptist Convention. Vanuit Amerika werden zendingsechtparen gezonden naar de plaatselijke gemeenten, om daar te helpen het werk te doen. Vaak werden deze zendelingen financieel onderhouden door hun broeders en zusters thuis. Ze mochten met veel zegen arbeiden en het evangelie kreeg gestalte. Een 140-tal jonge broeders bevolkte de seminaria om een opleiding tot voorganger of evangelist te ontvangen.

In 1971 begon zich in de arbeid een koerswijziging af te tekenen onder leiding van de heilige Geest. Veel van de studenten werden naar huis gezonden of gingen terug naar hun eigen gemeente. Het aksent kwam veel meer te liggen op de vorming en toerusting van de ouderlingen en de diakenen in de plaatselijke gemeenten. Dat deze vorm van werken zonder meer zegen draagt hoeft nauwelijks betoog. Toch komen er door deze veranderingen wel eens spanningen voor, die we in onze gebeden moesten dragen.

Het is een gesprek tussen ga naar huis terug, èn: help ons toch met de arbeid. Moge Gods Geest veel liefde openbaren in de harten van allen die Hem daar willen dienen.

Toch in het Verre Oosten zijnde mocht br Van der Laan ook een bezoek brengen aan het eiland Bali. Op dit wonder mooie stukje aarde wordt het hele sociale en kulturele leven bepaald door de godsdienst. Geen uur van de dag gaat er voorbij of de regels van het Hindoestaanse geloof hebben er wel iets over te zeggen. Maar we mogen konstateren dat sinds 1936, toen de Kama-zending begon te werken, er ook op Bali iets aan de hand is.

Vooral de laatste tijden kan er duidelijk gesproken worden dat de God van Abraham, Izaäk en Jakob, de Vader van onze Here Jezus Christus Zijn claim ook op de 3 miljoen Balinezen doet gelden. Evangelisatie en dienstbetoon zijn op dit eiland in staat zich zelf van onderhoud te voorzien.

Kies je voor Jezus, dan sta je buiten de Hindoekultuur. Dit is dan ook telkens een grote stap in het leven van de enkele mens. Maar ook daar is het als hier, dat ieder die zijn vertrouwen op de Here Jezus stelt niet beschaamd uit komt. Het werk groeit geweldig onder de direkte leiding van Gods Geest. Een voorbeeld: in een dorp was veel verzet tegen de enige christen, die er woonde. Toen werd een dorpsgenoot gewond door een zware balk die op hem viel. Door de liefde die de christen hem gaf, kwam er zo'n diepe omkeer in het hele dorp dat de meerderheid nu Jezus heeft aangenomen en Hem dient.

Ga met een levende Heiland naast en met je naaste leven, dat is een sterker getuigenis dan te preken tegen hem of haar.

H. L. Nieman

BAPTISTEN IN ZUIDWEST-AFRIKA

Ondanks toenemende politieke spanningen in Zuidwest-Afrika blijft het werk van de baptistengemeenten in Zuid-Afrika groeien. De gemeente in Windhoek heeft een nieuw bouwprogramma tot ontwikkeling gebracht terwijl de gemeente in Walvis Baai met nieuw werk in Swakopmund is begonnen. In Oshiktati, een nieuw gebied voor de gemeenten, zijn een kerkgebouw, een weeshuis en een „gastenhuis" verrezen.

Hoewel niemand precies weet wat de toekomst aan politieke veranderingen zal brengen is iedereen er van overtuigd dat er veranderingen moeten komen. Sommigen in de gemeenten streven naar radikale en onmiddellijke veranderingen terwijl anderen die veranderingen langs de weg van geleidelijkheid en matiging willen bewerkstelligen.

De baptisten in Zuidwest-Afrika hebben een multi-raciaal programma en werken veeltalig. Zendelingen van de Zuidelijke Amerikaanse baptisten en van Zuid-Afrika werken eendrachtelijk samen en streven er naar alle mensen te dienen in Christus' naam.

BAPTISTEN IN PORTUGAL

De Algemene Vergadering van de Portugese baptisten, waaraan door 178 afgevaardigden werd deel genomen, vond onlangs te Viseu plaats. Vijf nieuwe gemeenten traden tot de konventie toe, waarmee het aantal aangesloten gemeenten op 55 kwam. Twee van de nieuwe gemeenten bevinden zich op de Azoren.

MEDEDELING

△ Het adres van ds H. v. d. Werf, Geleijnsestraat 46, Doetinchem wordt met ingang van 17 november 1976: Trasraamsteen 15, Delfzijl.

In gesprek over evangelisatie

Gezichten achter cijfers en letters

Wie zich verdiept in de plannen en begrotingen, zoals die elk jaar aan de A.V. worden voorgelegd, moet wel veel inzicht hebben om dat allemaal te kunnen verwerken. Er zijn cijferaars, die smullen van het aangeboden materiaal en er in duiken om als een parelvisser weer boven te komen met ontdekkingen, waarvan de argeloze medebroeder niet had kunnen dromen. Maar de meesten van ons blijven eerbiedig aan land en aanschouwen een zee van getallen en woorden.

Achter dat alles staan echter mensen en wie daaraan aandacht geeft ontdekt een nieuwe betekenis van onze steeds groeiende organisatie. Er zijn gezichten te zien en het is om hen, dat wij bezig zijn en offers worden gevraagd. Natuurlijk denken we daarbij niet aan onze kommissieleden of werkers in vaste dienst. Zelfs niet aan onze studenten of zendelingen. Hoe hoog we hun persoon en arbeid ook mogen schatten, niet zij zijn het doel. Zelfs de gemeenten niet! Tenslotte is de gemeente er ook niet voor zichzelf. Zij is in de wereld om de grote daden van God te verkondigen.

Wij zien in onze gedachten de gezichten van mannen en vrouwen in ons eigen land en in andere kontinenten, die wachten op de verlossende boodschap van Jezus Christus. Zij zijn nu nog ver van God, hulpeloos en onbereikt. Om deze mensen offerde God zijn Zoon op Golgotha. Alleen zij zijn het, die zin geven aan onze offers en arbeid in opdracht van onze Verlosser. Zij zijn verloren en wij hebben de middelen om hen te bereiken met onze liefde, met het bevrijdende evangelie. Hebt u zich wel eens ingedacht, hoe het zou zijn, wanneer tienduizend baptisten in één jaar ieder één medemens voor Christus zouden winnen? Kan dat niet?

Weet u wat een Zaaier kan uitwerken? Of een boekje van Aktie Andersom, begeleid met het trouwe gebed van een vriend? U hebt zeker nooit gehoord van dat jonge gezinnetje aan wie zo'n boekje door vrienden werd toegestuurd? Mensen zonder God, maar nu beiden nieuwgeboren en verlost! Denk aan de gezichten achter de cijfers! Zij zijn onze inspanning en ons offer, ons gebed en liefde waard.

Dordrecht R. Reiling

Het ‚vervolgverhaal' van de Baltische baptisten

door Denton Lotz

Een voorganger in een van de Baltische republieken vergeleek de gemeente met een rivier. Soms stroomt de rivier langs oevers en dan weer treedt het water buiten zijn oevers en stroomt waar het wil. Waar het om gaat is er altijd aan te denken, zo zei hij, niet dat de rivier oevers heeft maar dat het water stroomt!

We weten allemaal dat de gemeenten in Oost en West leven en werken onder verschillende ideologieën en dientengevolge onder verschillende beperkingen. Om de analogie van de gemeente als een rivier voort te zetten: men zou kunnen zeggen, dat de rivier van de gemeenten in het Westen stroomt zonder oevers en met weinig beperkingen. Misschien juist daarom kan vaak ook gezegd worden, dat de rivier dikwijls ondiep is en heen en weer gaat zonder een bepaalde richting.

In Oost-Europa daarentegen is de gemeente net als een rivier met oevers die de aktiviteiten beperken; maar juist daarom, of: ondanks deze omstandigheid, is de rivier er dieper en voller.

De Socialistische Sovjet Republieken Estland, Letland en Litauen worden ook wel de Baltische Staten genoemd. Deze drie republieken, tussen de beide wereldoorlogen onafhanklijke staten, worden door de mensen buiten Sovjet Rusland vaak vergeten. De baptisten moeten ze niet vergeten want de dynamische baptistengemeenten in deze Baltische republieken, die in 1940 ingelijfd werden bij de Sovjet Unie, blijven groeien en bloeien.

De baptisten in de Baltische staten behoren tot de Al Unie Raad van Evangelische Christenen-Baptisten van de Sovjet Unie, die zijn hoofdkantoor in Moskou heeft. Desondanks hebben ze hun eigen leiding en organisatie, evenals de 50 andere distrikten van de Baptisten Unie in de U.S.S.R.

Letland: bisschop zonder kathedraal!

Baptisten verschillen van land tot land en tonen een verscheidenheid van gewoonten en gemeentelijke organisaties. De baptisten van Letland hebben een bisschop! Dat is al zo vanaf hun begin in de 19e eeuw.

Het was een genoegen om de huidige bisschop, Peteris Egle te ontmoeten, een man van in de zeventig, hooggeschat door alle voorgangers en gemeenteleden. Hij is bisschop in de werkelijk geestelijke betekenis, pastor voor de pastores en opziener over de kudde. Er is een werkelijk nieuwtestamentisch verstaan van het bisschopambt, zoals dat in de praktijk gekend wordt door de Lettische baptisten. Politieke machinaties, dikwijls zo tekenend voor kerkelijk leiderschap, zijn er niet bij. Hij heeft geen kathedraal, geen troon, geen mijter, geen bisschopskleed. Hij is een leider in Christus van een dynamische gemeente.

Men wordt dadelijk geïmponeerd door de baptisten in Letland. Tijdens ons bezoek dat we er onlangs brachten kwamen we onder de indruk van hun prachtige geloofsliederen. Het was een voorrecht om in de Eerste Baptistengemeente te Riga te luisteren naar een koor van 150 zangers, die uit het diepst van hun hart de Lettische gezangen en lofliederen zongen. Iedereen stond toen de Schriften werden gelezen en ieder knielde om te bidden. Verschillende gewoonten, één Heer. De 64 baptistengemeenten in Letland tellen samen 6.000 leden. Er werken 50 voorgangers van wie de helft ook een maatschappelijke werkkring heeft.

Estland: kathedraal zonder bisschop!

Hebben de Lettische baptisten een bisschop, die van Estland hebben een kathedraal!

Toen de Duise Lutheranen in de tweede wereldoorlog Estland verlieten stond hun kathedraal leeg en ongebruikt, tot die aan de baptisten werd gegeven.

Wat een aanblik om dit zeven eeuwen oude Godshuis te zien. Oorspronkelijk werd het in 1267 als klooster gesticht, aan het volk geschonken door de koning van Denemarken. Tijdens de reformatie kwam het in handen van de Luthersen en, sinds 1950, is het bezit van de baptisten. Maar in al die 700 jaren is het een Godshuis gebleven.

Met een indrukwekkende eenvoud hebben de baptisten van de eredienst in de kathedraal een onuitwisbare ervaring gemaakt. Meer dan 2000 mensen vulden het grote gebouw, de voorgangers en de diakenen trokken in een lange stoet door de gangpaden naar het ‚altaar'. Maar, vanaf dat ogenblik was het een baptistendienst, als altijd en overal - bidden: zingen, bidden, preek. Het koor van 200 zangers, dat het ‚balkon' helemaal vulde zong prachtige Estische gezangen en ook internationaal bekende lofliederen. Het pijporgel verkondigde luid en met sterke nagalm de macht en de heerlijkheid die alleen God toekomen.

Na de eredienst gingen de mensen niet weg; honderden bleven in de kerk zitten of stonden in groepjes bij elkaar om te praten en om gemeenschap met elkaar te oefenen. Vele jongeren hadden een eigen bijeenkomst. (Hoe indrukwekkend om te zien hoeveel jongemensen er waren! Iedere gemeente in het Westen met zoveel jongeren zou spreken van een wonder!) De kathedraal werd werkelijk goed gebruikt en bracht tot uitdrukking wat de oorspronkelijke bedoeling van een kathedraal is... een ontmoetingsplaats voor christenen van de gehele stad om bij elkaar te zijn voor aanbidding en gemeenschap.

Estland heeft de grootste baptistengemeenschap van de Baltische staten, met 8.000 leden in 78 plaatselijke gemeenten. Ze worden gediend door 65 voorgangers, waarvan 20 in volledige dienst; ze hebben de beschikking over 65 gebouwen.

Litauen

In Litauen zijn slechts 500 baptisten, hoofdzakelijk in Vilnius. De baptisten hebben nooit echt ingang verkregen in Litauen. We hebben er geen bezoek gebracht en kunnen er dus geen verdere informatie over geven.

Konklusie

De Baltische baptisten brengen meerdere uitstekende zaken in hun leven en werken bij elkaar. Hun voorgangers zijn goed opgeleid. Ze beschikken over een excellente groep jongeren die straks de rijen van de ouderen aanvullen. Er is groot vertrouwen dat God aan Zijn doel komt. De offers die deze gelovigen brengen zijn bijzonder groot. Sommige voorgangers hebben hun baan - waar ze een 400 roebel maandelijks verdienden - opgegeven om 70 roebel per maand te krijgen als voorganger. Er was één die een best betaalde baan als diepzeeduiker er aan gegeven had om de gemeente te dienen. Dat is de toewijding van de jeugd in deze landen!

KURSUS PRAKTISCH ZONDAGSSCHOOLWERK

Baptisten hebben een broertje dood aan theorie.

Het geschrevene, het dogmatische, het intellektuele beschouwen we vaak als dode letter. Een eenvoudig getuigenis is meer dan een geleerde preek.

Wat wij willen is het persoonlijke, het levende, de praktijk. Nu kan het één niet zonder het ander, maar het gaat om het juiste evenwicht.

Het gaat er om dat dat wat je leert **dienstbaar is aan** het leven: het moet het leven helpen te groeien en belemmeringen en obstakels daarvoor uit de weg ruimen.

Dan pas wordt de zin van het **leren** ook duidelijk. Je kunt er zelfs plezier aan beleven. Zo moet het zijn met al het „lerende" werk in onze gemeenten. (Zowel het katechisatie- en bijbelstudiewerk alswel het vormings- en trainingswerk).

Daarom wil de L.Z.C. ook een kursus **praktisch zondagsschoolwerk** organiseren:

Praktisch: dat betekent, de kursus is opgebouwd op grond van de behoeften in de praktijk van de plaatselijke zondagsschool. Iedereen kan er aan mee doen.

Er is volop ruimte om met je eigen problemen voor de dag te komen. Verder krijgt iedere deelnemer schriftelijk materiaal, waarin alles wat nuttig en bruikbaar is voor het zondagsschoolwerk zwart op wit geschreven staat. Kortom, onmisbaar voor iedere leid(st)er.

In zeven avonden worden alle facetten van het zondagsschoolwerk (vertellen, achtergrond van de bijbelse verhalen, liederen, leiding geven, verwerking van de vertelling, kind en geloof) behandeld.

De kursus wordt afgesloten met een evaluatie-avond, waarop dan tevens een getuigschrift wordt uitgereikt.

Opdat het voor iedereen mogelijk is de kursus dicht bij huis te volgen, wordt de kursus gewestelijk georganiseerd.

De kursussen zullen begin 1977 van start gaan.

Bent u verbonden aan de zondagsschool? Wil jij graag bij de zondagsschool? Dan is die kursus ook voor u!

Vraag een folder, of schrijf om inlichtingen aan: Mw. A. Pots-v. d. Veen, Sassenbergen 59, Borger; tel. 05998-4946.

BOEK OVER BAPTISME VAN RUSSISCHE STAATSUITGEVERIJ

De Sovjetrussische staatsuitgeverij voor politieke lektuur heeft voor 1977 de verschijning van een boek over het baptisme aangekondigd. Volgens die aankondiging zal het boek, dat getiteld is „Het huidige baptisme - illusie en werkelijkheid" alle „fantasieën over een gouden eeuw van het baptisme naar het rijk der fabelen" verwijzen: „Het baptisme is een wijdverbreide richting... De feiten tonen aan, dat het baptisme in de loop van zijn geschiedenis door innerlijke tegenstellingen verscheurd wordt. Het is daarom niet toevallig, dat de huidige scheiding geleid heeft tot de vorming van een extreme groep, de zogenaamde ,Raad van Gemeenten' ", zegt de aankondiging van de Sovjetuitgeverij.

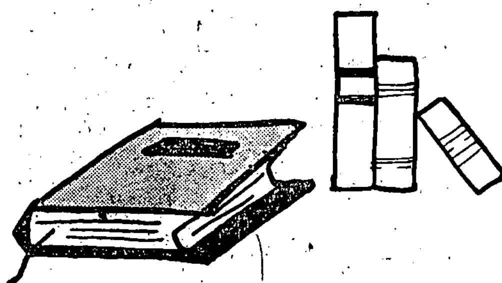
Het Instituut ,Geloof in de Tweede Wereld' zegt van de publikatie die in een oplage van 10.000 exemplaren gaat verschijnen, dat het wijst op een intensivering van de antireligieuze propaganda tegen de sterker wordende baptistische beweging in de Sovjet Unie.

KONFERENTIE VOOR VREDE EN ONTWAPENING

Dr William Tolbert, president van de Afrikaanse republiek Liberia en oud-president van de Baptisten Wereldalliantie is in het presidium benoemd van de konferentie voor blijvende vrede, ontwapening en rechtvaardige verhoudingen tussen de volkeren, die van 6 tot 10 juni 1977 te Moskou zal worden gehouden.

Dr Tolbert was van 1965 tot 1970 president van de Baptisten Wereldalliantie.

Wat zullen we lezen?

zondag	21 november	Psalm 97	Haat het kwade
maandag	22 november	Micha 1 : 1- 7	Gods woord tot Micha
dinsdag	23 november	Micha 1 : 8-16	Weeklacht over Juda
woensdag	24 november	Micha 2 : 1- 5	Bedreigd om zijn zonden
donderdag	25 november	Micha 2 : 6-13	Valse profeten
vrijdag	26 november	Micha 3 : 1-12	Zondige leiders
zaterdag	27 november	Psalm 89 1-19	Zingen van Gods gunstbewijzen

Over open of gesloten avondmaal

In zijn rubriek Rondom de toren in de Gemeentebode van Hengelo komt ds G. Liebe, voorganger van de wijkgemeente centrum nog even terug op een gemeentevergadering waar over „open of gesloten avondmaal" werd gesproken. Hij schhrijft o.a.:

De regeling die nu onder ons geldt is toch niet onredelijk, maar zou misschien iets praktischer kunnen zijn als de aanvraagtermijn van een week van tevoren zou vervallen. Er kan toch geen bezwaar zijn om kenbaar te maken dat men wil deelnemen, daarover naderhand ook best wil praten en eventueel in eigen gemeente bekend te laten worden. Sommigen vreesden dat een gemakkelijke toegang tot het avondmaal mensen zou weerhouden van de doop. „Een open avondmaal leidt tot een gesloten doopvont".

Met een open avondmaal werk je ook allerlei onduidelijkheden in de hand. Mensen die geregeld met ons optrokken zouden daaruit konsekwenties moeten trekken: Als het waar is dat het sleutelwoord bij het avondmaal het woord „gemeenschap" is, dan moest men toch deel willen uitmaken van de gemeenschap waarin men het avondmaal viert. Hoewel duidelijk is dat het gaat om het aanzitten aan de tafel van de Heer moet toch ook wel duidelijk zijn dat de gemeente die het avondmaal viert er verantwoordelijk voor is dat alles in goede orde geschiedt. Dat daarmee niet-Baptisten buitengesloten zouden worden als zouden zij geen kinderen van de Heer zijn is beslist niet de bedoeling. Overigens ligt dat ook al opgesloten in het feit, dat de „aanvraagprocedure" wel degelijk mogelijkheden biedt om aan onze vieringen deel te nemen.

Uiteraard heeft ook onze opvatting over de gemeente hier invloed. Voor dat gevoel van sommigen ligt de zaak erg eenvoudig. Ieder die ondergedompeld is kan deel uitmaken van onze gemeente. Wie altijd bij ons is en ook bij ons wil zijn tijdens het avondmaal moet zich dus maar laten dopen.

Deze opvatting gaat voorbij aan het feit dat niet iedereen als vanzelfsprekend de kinderdoop afwijst. Zelfs wie moet toegeven dat de onder ons gebruikelijke doop dichter bij het N.T. staat dan de kinderdoop is er daarom (nog) niet aan toe om zich „weer te laten dopen". Hoewel men vervreemd is van eigen kerk („Waarom dan niet bedankt?") kan men van onze gemeente nog geen lid worden doordat we op het punt van de doop elkaar nog niet gevonden hebben. Dit sluit avondmaalsgemeenschap uit (?).

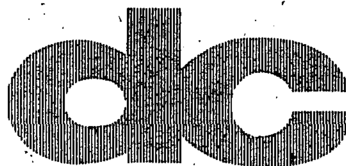
Nog moeilijker ligt het bij mensen die in een andere kerk *op hun belijdenis* gedoopt (besprengd) zijn en die het als onbijbels beschouwen dat wij hen vragen dat zij zich alsnog moeten laten onderdompelen. Zij hebben immers net als wij op hun belijdenis een behandeling met water ondergaan onder aanroeping van de naam van de Heer! O ja, als ze nu weer moesten beslissen dan kozen ze voor de onderdompeling, maar het wezenlijke van de doop is toch volgens hen dat ze op hun belijdenis in de naam van de Heer werden gedoopt.

Dat wat in de bijbel samenhoort is in hun geval door de mensen niet gescheiden (als bij de kinderdoop). En de hoeveelheid water is toch niet beslissend?

Ik merk, dat ik al schrijvend ben opgehouden verslaggever te zijn. Dat komt waarschijnlijk omdat deze dingen me zo bezig houden. Houdt u zich er ook eens mee bezig.

Het zijn gedachten van mensen die nauw verbonden met ons leven. Is het alleen onwil, starheid of wat dan ook maar?

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en drs T. J. J. B. Wolters. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Of zou het kunnen zijn dat wij te star zijn in het bepalen van onze grenzen?

Niemand zal er behoefte aan hebben om een ander het (geloofs)leven moeilijk te maken. We willen elkaar geen lasten opdragen die men niet kan dragen. Aan de andere kant zullen we elkaar niet mogen ontheffen van de „lasten" die de Heer ons te dragen geeft.

HET AMERIKAANSE KONGRES EN GEORGI VINS

Het kongres van de Verenigde Staten van Noord-Amerika heeft voor het eerst in zijn geschiedenis een resolutie aangenomen waarin de Sovjet Unie wordt gevraagd zijn eigen grondwet te honoreren en gevolg te geven aan de internationale overeenkomsten aangaande godsdienstvrijheid.

Het kongres vroeg namelijk om de vrijlating van de gevangen genomen baptistenvoorganger Georgi Vins en drong er op aan alle christenen en belijders van andere godsdiensten toe te staan God vrij te dienen overeenkomstig het eigen geweten.

Gelijk bekend is Vins, sekretaris van de Raad van Gemeenten van Evangelische Christenen - Baptisten - een afgescheiden groep van ongeveer 100.000 - veroordeeld tot vijf jaar hechtenis en dwangarbeid. Hij werd op grond van godsdienstige aktiviteiten veroordeeld.

Het Amerikaanse kongres koos Vins uit „als symbool van de ontkenning van de fundamentele mensenrechten door de Sovjet Unie".

AMERIKAANS INTERBAPTISTEN COMITE KOOS NEGER TOT VOORZITTER

Het Interbaptisten Comité voor publieke zaken (Baptist Joint Committee on Public Affairs), waarin negen baptistenkonventies van Noord-Amerika samen werken, heeft dezer dagen dr Charles C. Adams, voorganger van Hartford Avenue Baptistengemeente te Detroit - negergemeente - tot voorzitter gekozen.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Haarlem ds P. v. d. Werf te Winschoten.

Zojuist verschenen:

„OPNIEUW GEBOREN - de les uit Watergate"
De man die een van de hoofdrollen in het Watergate-schandaal speelde, is tegenwoordig evangelist onder gevangenen. In zijn boek „Born Again" (in Amerika een bestseller), dat zojuist onder de titel „Opnieuw Geboren" in het Nederlands is verschenen, vertelt Charles W. Colson over de grote verandering in zijn leven. Op het **dieptepunt van zijn politieke carrière, beleefde hij** in ander opzicht een hoogtepunt in zijn leven: hij kwam tot een persoonlijk geloof in Jezus Christus. Wegens zijn aandeel in het Watergate-schandaal werd hij veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie jaar Gedurende zijn verblijf in de gevangenis schreef hij zijn boek „Opnieuw Geboren" heeft als ondertitel: „de les uit Watergate". Daarmee wordt dan bedoeld: de les die Colson persoonlijk uit het Amerikaanse politieke drama heeft getrokken.
Hij is van mening dat regeringen en politici steeds opnieuw tot corruptie („zonde" in zijn vocabulair) zullen komen, als zij niet van dag tot dag in afhankelijkheid t.o.v. God leven en werken. Zijn boek is niet louter een „bekeringsverhaal". Het is door Amerikaanse kritici al een belangrijk dokument over de Nixon-periode van het Witte Huis genoemd. Een boek met historische waarde. Colson was een van de vertrouwelingen van Richard Nixon en werd in Washington beschouwd als de man die vooral het „vuile werk" voor de president deed. „Soms vraag ik me af of ik wel het recht heb anderen te vertellen hoe ze hun leven moeten inrichten", zegt hij. „Per slot heb ik het zelf verknoeid. Ik heb Watergate mede veroorzaakt en kwam daardoor in de gevangenis terecht. Maar misschien kan ik juist daardoor anderen helpen"
„Opnieuw Geboren" is een uitgave van Gideon (Hoornaar), telt 392 pagina's (met foto's) en kost f 14,90.

„LEVEND EVANGELIE" VRIJE BEWERKING VAN EVANGELIEN IN ALLEDAAGS NEDERLANDS

Een in uiterst simpele bewoordingen geschreven bewerking van de vier evangeliën is door uitgeverij Gideon gepresenteerd onder de naam „Levend Evangelie". De uitgave is vervaardigd volgens het principe van Living Bibles International, een door dr Kenneth Taylor ontwikkelde vertaalmethodiek. Daarbij vertaalt men a.h.w. gedachte voor gedachte in plaats van woord voor woord. Een team van theologen, vertalers en journalisten heeft de Nederlandse uitgave voorbereid, in samenwerking met Living Bibles. Dr Ken Taylor begon aan de Engelse versie toen hij ontdekte dat zijn kinderen van de dagelijkse bijbellezing weinig begrepen. Hij ging fragmenten opnieuw vertellen in heel eenvoudige taal en bezigde veel begrippen van deze tijd. Dat was de geboorte van het Living Bible-principe.
Op het ogenblik zijn er vele tientallen miljoenen uitgaven in talrijke talen. Alleen al in de V.S. verschenen meer dan twintig miljoen exemplaren. Het is de bedoeling dat de vier evangeliën in Nederland worden gevolgd door bewerkingen van de andere boeken van het nieuwe testament. Men is van plan suggesties die naar aanleiding van „Levend Evangelie" binnenkomen - als die tot verbetering kunnen leiden - in volgende edities te verwerken.
Het boek is volgens de uitgeverij primair gericht op degenen die - vooral wegens het niet vertrouwd zijn met het christelijke, c.q. bijbelse spraakgebruik - er niet toe komen de bijbel ter hand te nemen. „Toch is het ook voor hen belangrijk zich te verdiepen in het leven en werk van Jezus Christus", aldus Gideon.
Het in fleurig omslag gestoken boek telt 304 pagina's, en is voor de prijs van f 6,— verkrijgbaar in de boekhandel.

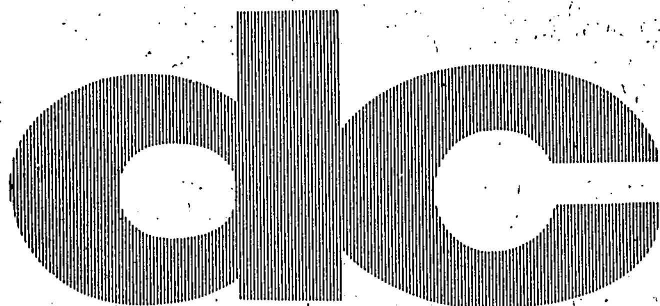
ALGEMENE KENNISGEVING

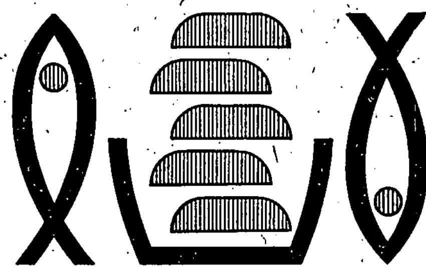
Na een langdurige ziekte heeft de Here op 2 november 1976 in Zijne heerlijkheid tot Zich genomen mijn innig geliefde vrouw en onze allen geliefde moeder, schoonmoeder en grootmoeder

HINDERKIEN DE ROO-BLANK

in de ouderdom van 62 jaar.

Lucas de Roo en fam.
83 Watson St.
West Hil, Ont.
Canada

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

91e jaargang - nummer 47 - 26 november 1976

Wij zijn zwijgzame mensen

Wij, baptisten in Nederland, zijn zwijgzame mensen als het gaat over nogal ingrijpende dingen, die wel degelijk met ons leven te maken hebben. Wij raken allerlei brandende kwesties als lonen en prijzen, Chili en Zuid-Afrika, Israëli en Arabieren, kapitalisme en kommunisme, bewapening en ontwapening, seksuële vraagstukken niet of nauwelijks aan.

Het noemen alleen al van deze zaken zal bij sommigen onder ons niet goed vallen. Het zou niet op onze weg liggen ons daarmee in te laten. Ik kan daar wel in komen, maar kom er dan niet uit. Ik krijg dan het gevoel de kop in het zand te steken. Wij moeten het evangelie verkondigen, zegt iemand. Op dat woord zeggen we allemaal ja en amen en verheugen ons het daarover eens te zijn zonder ons misschien af te vragen wat we onder evangelie verstaan. In het algemeen vatten we het zo samen: het is de verzoening die Jezus tot stand bracht door zijn leven, door alles wat hij had en was op te geven. Deze verzoening bood en biedt God de mensen aan en het is onze roeping ervoor te zorgen, voorzover dat in ons vermogen ligt, dat ieder dat weet.

Maar James Earl Carter, de aanstaande president van de Verenigde Staten, baptist, gelovig - wij gaan af op wat hij daaromtrent zei - Carter zal dan toch van het evangelie uit moeten proberen gestalte te geven aan de gedachten die door zijn relatie met de Heer in hem tot leven komen. Hij leest ook de bijbel en zal naar wij hopen doordrenkt zijn van wat daar staat en wat de Geest hem wil meedelen. Wij willen graag dat wat hij zegt en doet, de warmte, het heil van het evangelie in zich heeft. Waarom willen wij dat graag? Omdat hij gelovig is, baptist is, maar vooral omdat de wereld hongert en dorst naar gerechtigheid. Hij zal antwoorden moeten geven op de vragen die negers hem stellen; die de miljoenen armen in zijn land hem voorleggen; op de vragen die uit alle windstreken op zijn buro zullen neerstrijken. En onder die vragen zijn griezelig grote, zwaar van leven en dood.

Hij heeft zijn adviseurs, maar hij draagt de verantwoordelijkheid, deze ene man zonder jarenlange ervaringen in wereldwijde zaken. Wij wisten van zijn bestaan niet af en is nu „zo maar" leider van nog altijd de machtigste staat ter wereld. „Ik vermaan u dan allereerst smekingen, gebeden, voorbeden en dankzeggingen te doen voor alle mensen, voor koningen en alle hooggeplaatsten..." Aan zulke woorden denk je onwillekeurig. Maar in dit geval zeer zeker omdat hij gezegd heeft een christen te zijn.

Wij weten van onze 52-jarige broeder uit de zuidelijke staat Georgia niet veel. De een beschrijft hem als een „knap taktikus", de andere noemt hem een „Streber". Een onzer Nederlandse weekbladschrijvers eindigt een artikel over de man als volgt: „De grillige onzichtbare krachten achter de schermen hebben hem even goed in hun greep als presidenten voor hem. Hij wordt stellig een goed geleide leider". Als u zo'n zin leest is er bij u de hoop dat de nieuwe president tijd zal vinden om alle brieven voor Gods aangezicht uit te spreiden; zoals Hizkia eens deed. Dat in plaats van onzichtbare grillige machten, en daarmee zijn zeker de kooplieden der aarde bedoeld, de echte Leider der geschiedenis Carter zal vergezellen.

Het lijkt er op dat we de eerste zinnen uit het oog verliezen. Het tegendeel is waar. Wij beschrijven immers een man, die als christen een antwoord zal moeten geven op wat we o.m. in de tweede zin aanhaalden. Wat hij daar en dan moet zeggen en doen, moeten wij hier en nu, al zijn we geen president. Dat wij aarzelen is begrijpelijk. Je moet wel op de hoogte zijn van houdingen en verhoudingen, van waarden en onwaarden, indien je tot een waar en waardig woord wilt komen. De in dit land veel genoemde „evangelische inspiratie" mag niet ontbreken. Integendeel, die inspiratie is onze enige bron van werkelijke kennis en kracht. Een volkomen

stilzwijgen kan schadelijker zijn dan een moeizaam gesproken woord.

Indien wij tot uitspraken kunnen komen bedoelen we niet aan anderen voorschriften uit te delen. Wij wijzen een weg en het staat de anderen vrij die weg in te slaan of voorbij te gaan.

Ik betwijfel of we voortdurend klaar komen met naar eigen onvermogen om te beoordelen te verwijzen. Indien iemand in wijsheid te kort schiet is er Jakobus die zegt, dat zo iemand tot God bidde, die aan allen geeft. Het gebed dat Salomo opzond zal Jimmy Carter wel bekend zijn. Maar het is ook goed voor ons om het nog eens te lezen, willen we zowel het zout der aarde als het licht der wereld zijn.

Wij zijn zwijgzame mensen. Weten we niets te zeggen? Vrezen we de tegenspraak van anderen? Niet zozeer die van buitenaf, maar die van binnenuit. Dat zou, lijkt mij, verloochening van onze verbondenheid in Jezus Christus betekenen. Verscheidenheid en verschil is geen teken van innerlijke verdeeldheid. Verdeeldheid is daar waar de een de ander loslaat en de gemeenschap opheft door voor eigen inzicht alle ruimte op te eisen en de andere buiten te sluiten.

Het evangelie betekent voor ons verlossing, verheffing, verheerlijking. Het is bij ons als een binnenbrand begonnen, maar het zal toch een uitslaande moeten worden. Rondom staan belendende percelen.

Huizinga

TIJDBOM ONTPLOFT IN BAPTISTEN-HOSPITAAL IN INDONESIE

Het zendingspersoneel van een onlangs nieuw geopend baptisten-hospitaal in Bukittinggi in Indonesië is dezer dagen ternauwernood aan de dood ontsnapt toen een tijdbom ontplofte. De bom veroorzaakte schade aan de gebouwen. De bom werd binnengesmokkeld door een jongeman die voorgaf 'lopend' patiënt te zijn. Het baptistenwerk in Bukittinggi heeft vanaf zijn begin in 1962 sterke weerstand ondervonden. In Djakarta verschijnende dagbladen hebben op hun voorpagina's melding van deze daad gemaakt in sterk afkeurende bewoordingen.

BAPTISTEN IN RHODESIE

Ondanks toenemende guerilla-aktiviteiten in Rhodesië, vooral op het platteland, gaat het zendingswerk van de Zuidelijke Baptistenkonventie (U.S.A.) ongehinderd voort, hoewel het reizen van de ene zendingspost naar de andere vanwege het militaire vervoer aan beperkingen is onderworpen.

De zendelingen zijn voorzichtig optimistisch ten aanzien van de onderhandelingen in Genève, maar vrezen moeilijkheden wanneer deze besprekingen mislukken.

De charismatische beweging (1)

door ds G. Liebe

De Charismatische Beweging ontleent haar naam aan het Griekse woord 'charismata', dat 'gaven' betekent. Het is een beweging, die nadrukkelijk de Gaven van de heilige Geest, zoals die in de bijbel genoemd worden, aan de orde stelt.

Daarmee stelt ze een belangrijke zaak aan de orde. Zij stelt dat het gaat om het pinkstergebeuren in volheid. Daarin verstaat ze zichzelf niet als een late herhaling van het eerste Pinksteren, maar wel als een nieuw openbaar en dynamisch worden van de eens en voorgoed uitgestorte Geest. Ze beleeft zichzelf als een gestalte van het werk van de Geest.

Zo vond ik het omschreven in literatuur. Velen vragen zich af of de Charismatische Beweging de zoveelste bevlieging is die na verloop van tijd - evenals andere - voorbij gaat. Anderen stellen met zoveel woorden, dat God met deze beweging de bedoeling heeft de kerk in haar geheel te vernieuwen; en als je iets merkt van het grote verspreidingsgebied van wat je zou kunnen noemen 'charismatische verschijnselen' dan zit daar wel wat in. Maar het is te vroeg om ons nu al aan een beoordeling te wagen.

Als ik nu ga proberen een schets te geven van het ontstaan van deze beweging, dan sluit ik me aan bij wat in literatuur uit deze beweging wordt aangedragen.

In ons land wordt nog niet zolang gesproken over de Charismatische Beweging. Toch is er een betrekkelijk lange historische aanloop geweest. Die is het meest direkt gegeven in de pinksterbeweging, die aan het begin van deze eeuw ontstaan is. De spits van haar boodschap is een hernieuwde beleving van het pinkstergebeuren als delen in de volheid van de Geest van God, en de werking van diverse gaven van de Geest die daarvan het gevolg zijn.

Ditzelfde kan ook van de Charismatische Beweging gezegd worden; maar waar de pinksterbeweging als het ware een nieuwe kerk of, zo men wil, een veelheid van nieuwe kerken en kerkjes werd, gaat de Charismatische Beweging haar weg binnen de gevestigde kerken. De mensen uit deze beweging duiden het begin vooral aan in de 50er jaren, toen ongeveer gelijktijdig in Amerika en in Engeland mensen probeerden te funktioneren binnen de kerken met de hen door God geschonken Geestesgaven.

Je zou de Charismatische Beweging een binnenkerkelijke pinksterbeweging kunnen noemen. Ze is niet alleen binnenkerkelijk, maar ook interkerkelijk/oekumenisch van opstelling. De meest uiteenlopende kerkelijke achtergronden worden er gevonden. Van baptist (pas vrij laat, overigens) tot R.K., of Oosters Orthodox.

Verhoef komt tot de volgende konklusie: 'De visie op en de ervaring van het werk en de gaven van de heilige Geest blijkt binnen de meest verschillende tradities plaats te kunnen hebben, zonder dat het tot een breuk met het verdere kerkelijk leven komt'.

Dit ter inleiding.

Ik zou graag met u een paar oude geschiedenissen doornemen. De oudsten hebt u zelf al wel gelezen in het boek Handelingen. Het zijn verhalen van menselijke zwakheid en geestelijke kracht; verhalen van mensen, die maatschappelijk niet veel voorstellen: '... niet vele wijzen, niet vele invloedrijken, niet vele aanzienlijken', mensen die wel toegerust zijn met gaven van onderscheiding en kracht:

* Petrus doorziet het bedrog van Ananias en Saphira,
* Het gezicht van Stefanus straalt als een engel,
* Paulus vertelt van gezichten en dromen,
* Gevangenisdeuren gaan open,
* Doden worden opgewekt, kreupelen wandelen, blinden zien.

En het wordt allemaal verteld als behorend bij het normale christelijke leven. Scheidsmuren worden afgebroken: Joden en Samaritanen gaan niet met elkaar om, maar Philippus verkondigt er het evangelie en mensen komen tot bekering en laten zich dopen. Een vreemde zaak overigens, dat Petrus en Johannes daarna

De door de schrijver van de artikelenserie over de Charismatische Beweging geraadpleegde literatuur bestond uit:

- **„Vuur", officieel orgaan van de Charismatische Werkgemeenschap Nederland,**
- **„Als in het begin", Michaël Harper,**
- **„Ik maak alles nieuw", Walter Smet,**
- **Radiolezingen over de Charismatische Beweging, door ds W. C. van Dam,**
- **„Er waait weer wat", ds W. W. Verhoef.**

moeten komen om voor hen te bidden, dat zij de heilige Geest mochten ontvangen. Die was nl. nog over niemand van hen gekomen, maar ze waren alleen gedoopt in de Naam van Jezus (Hand. 8 : 16).

De scheidsmuur tussen Jood en Samaritaan is verdwenen. Hand. 10 vertelt ons over het verhaal van Cornelius; de muur tussen Jood en Heiden wordt afgebroken als midden onder Petrus' toespraak de heilige Geest op de toehoorders valt. Petrus en de broeders horen hen spreken in tongen en God grootmaken en Petrus beseft, dat God deze heidenen dezelfde gaven had gegeven, die zij zelf hadden ontvangen op de eerste pinksterdag.

Als hem later verweten wordt in Jeruzalem, dat hij dit gedaan had, geeft hij de heilige Geest de ‚schuld' van dit gebeuren: ‚Toen ik begonnen was te spreken, viel de heilige Geest op hen, **evenals in het begin ook op ons**. Indien nu God hun op volkomen gelijke wijze als ons de gave heeft gegeven op het geloof in de Here Jezus Christus, hoe zou ik dan bij machte geweest zijn God tegen te houden?' (Hdl. 11 : 15 vv.). Petrus brengt dit in verband met Jezus' belofte: ‚Johannes doopte met water, maar gij zult met (in) de heilige Geest gedoopt worden'.

Korinthe was een vrij beruchte stad. Er was een gemeente die we nu direkt niet als een pronkjuweel beschouwen. Toch schoot ze in genadegaven niets tekort. Het schijnt alleen dat ze wat teveel gesteld waren op die ene gave van het spreken in tongen. Paulus korrigeert ze daarin, maar drukt hun wel op het hart om de gaven te gebruiken, die de heilige Geest hun gegeven heeft. Ik heb niet de indruk dat hij hier over een ongewoon onderwerp handelt, zodat er reden is om aan te nemen dat deze gaven en uitingen normaal deel uitmaakten van het leven van de gemeente in het Nieuwe Testament.

Het is in deze Korinthebrief, dat gaven van de Geest worden besproken (1 Kor. 12-14). In hfdst. 12 : 7-10 vindt u de volgende opsomming:

— het spreken met wijsheid,
— het spreken met kennis,
— geloof,
— gaven van genezingen,
— werking van krachten,
— profetie,
— het onderscheiden van geesten,
— allerlei tongen,
— uitleg van tongen.

Heel direkt wordt uit deze opsomming de profetie als gave ook genoemd in Rom. 12, waar verder gesproken wordt over: dienst, onderwijs, vermaning, leiding geven en het bewijzen van barmhartigheid.

(Wordt vervolgd).

ZAND en ZAAD

Uw stukjesschrijver grasduint maar wat in de bonte weiden van het leven. Hij geeft toe dat hij soms meer studie moest maken, dieper zou moeten nadenken, helderder schrijven; zijn euvel is de haast en bovendien heeft ieder mens zijn grenzen.

U moet dit schrijven ook meer zien als een praten met u en we weten allemaal dat niet elk gesprek tot duidelijke konklusies hoeft te leiden. Het nuttig effekt ligt dan in het feit dat men over en weer bezig is, verworvenheden kan uitwisselen, korrekties kan aanvaarden en uitdelen.

Er voer min of meer een rilling door ons heen toen een broeder vertelde hoeveel echtparen in en vlakbij de gemeente van elkaar trachten te scheiden. En hoevelen in zijn woonplaats opheffing van hun huwelijk zochten. En zo val je midden in de problemen waarvan deze tijden benauwend vol zijn.

Het bleef alleen bij het vermelden van bovengenoemde ellende. Het gesprek nam een andere wending, maar de mededeling laat je niet los. De vragen stapelen zich op. Wat is er vandaag met de moraal aan de hand? Onmiddellijk daarop zal deze generatie vragen vanwaar die moraal van gister kwam en waarom zij gehouden zou zijn zich daaraan in het eigen leven te onderwerpen. Zeden en gebruiken hebben ook hun tijd en zij veranderen. De snelheid verontrust ons en soms ook de verandering, omdat veel omver geleefd wordt wat wij zagen als onwrikbare fundamenten van leven en samenleving. Het verlaten van tradities komt ons voor als een ramp en we kunnen ons niet voorstellen hoe er na deze brand nog ooit iets zal kunnen groeien op de verschroeide aarde. Panta rhei zeiden de Grieken al: alles stroomt, vervloeit.

Betekent dat dat we ook ten aanzien van het huwelijk naar andere vormen van samenleving onderweg zijn? Het lijkt er wel op. Christenen klemmen zich vast aan de bijbel, herinneren zich de berichten over Adam en Eva en zien daarin niet alleen een schildering van het eerste echt-paar, maar ook iets van een voorschrift. Daarbij komt dan wat Jezus volgens Matt. 19 : 1-12 zegt over de echtscheiding. Farizeeën zijn er weer op uit om Jezus in zijn eigen woorden te vangen. De plaats is goed gekozen: hij bevond zich in het land over de Jordaan en daar regeerde Herodes Antipas, de man, die zich van zijn eerste vrouw had laten scheiden en met die van zijn broer hertrouwde. U weet hoe het Johannes de Doper vergaan is. Dagen de farizeeën Jezus uit, om tot een uitspraak te komen, gelijk aan die van zijn voorloper? Ze vragen: Is het geoorloofd zijn vrouw weg te zenden om allerlei redenen? Dat gebeurde namelijk wel. Het kon ook volgens Deut. 24 : 1, namelijk: als hij haar geen genegenheid toedraagt, omdat hij iets onbehoorlijks aan haar gevonden heeft... Maar wat is dat: iets onbehoorlijks. In Jezus' dagen waren er twee leraren met grote invloed: de rechtzinnige rabbi Schammai en de vrijzinnige rabbi Hillel. De eerste zei dat een man zijn vrouw alleen bij een zwaar vergrijp mocht wegsturen en dan moesten ook nog twee of drie getuigen bevestigen dat dat vergrijp had plaatsgevonden.

Volgens Hillel lag dat anders. Hem was het al genoeg als de vrouw het eten liet aanbranden, of te veel zout had gebruikt, of te luid praatte of een onaangename lucht bij zich had. Dat waren ook redenen waarom men kon gaan scheiden.

Jezus verwijst naar het begin: Adam en Eva. De farizeeën zeggen: Maar Mozes opent een deur. Ja, zegt Jezus, om de hardheid van je hart, maar in het begin was het anders.

Maar nu, kun je met zo'n tekst uit de voeten? Ik bedoel: met dat verwijs naar Adam en Eva. Lag hun samenleven in het paradijs toch niet een beetje anders dan hier en nu? God gaf Adam een vrouw, die bij hem paste - dat woord staat er zelfs tweemaal - maar hoe staat het nu? Ik zal de leiding van God over ons leven niet aantasten, integendeel, ik wil nadrukkelijk verklaren dat die leiding er is, maar is de Adam van vandaag, zelfs de gelovige Adam, zich daarvan bewust als hij rondziet naar een meisje? Is hij in de regel al niet een heel eind op weg eer hij ruggespraak houdt met de Heer? Als het er nog van komt. Dat sluit het oppertoezicht van de Heer niet uit, maar God knevelt zijn kinderen niet. Hij geeft ze de ruimte, ook als die ruimte zal leiden tot ongerief en grote averij.

Ik zal trachten de volgende keer verder te komen. U ziet het dan wel.

Huizinga

STUDENTENWEEK IN RUSCHLIKON

Ongeveer 100 baptisten-theologische studenten van tenminste 8 seminaries in 17 verschillende landen waren begin november op de campus van het seminarium in Rüschlikon bijeen.

Het thema was ‚God in Tradition and Interpretation'. Ook studenten van De Vinkenhof namen aan deze weekkonferentie deel.

In memoriam
AALZEN HARM BOONSTRA

Reeds een jaar geleden was er een eerste herinnering aan de broosheid van het menselijk leven, toen br Boonstra vanwege een hartinfarct in het ziekenhuis moest worden opgenomen. De drukte en spanningen van zijn dagelijks werk, gekombineerd met de vele keren dat hij 's zondags uittrok om het evangelie te verkondigen waren aan deze eerste waarschuwing niet vreemd. Toch spaarde God zijn leven nog. Hij mocht terugkeren in zijn gezin en zelfs zijn werkzaamheden weer hervatten. Het ging allemaal erg goed. Nu echter, op donderdag 18 november, haalde de Heer zijn kind en dienstknecht, volkomen onverwacht, uit zijn aardse taak en bezigheden vandaan en werd br Boonstra bevorderd tot hoger heerlijkheid...

Br Boonstra werd geboren in 1932 te Nieuw Weerdinge, in het gezin van de welbekende drukkersfamilie en hij bleef daar de enige zoon. Het evangelie, dat hij vanaf zijn kinderjaren hoorde, veroverde zijn hart en het verlangen om dit evangelie ook aan anderen te brengen leefde al vrij vroeg in hem. Hij bezocht de Bijbelschool in Brussel en werkte daarna geruime tijd in de baptistengemeente van Valthermond waar men graag naar zijn prediking luisterde. Datzelfde was het geval in vele andere gemeenten waar hij in de loop der jaren vele keren het Woord bracht. Hij sprak eenvoudig, duidelijk en recht op de man af. Werd zijn wens, om ooit eens volledig voorganger van een gemeente te mogen zijn, nimmer vervuld, toch gebruikte de Heer zijn diensten en mocht hij voor velen tot een zegen zijn. Een aantal jaren was hij werkzaam in de Rekkense inrichtingen en de laatste jaren vond hij een taak als leider in een dagverblijf voor geestelijk gehandicapten. Zijn plotselinge heengaan betekende een schok voor velen en een zware slag voor zijn vrouw en beide kinderen. De God van alle genade moge zijn vrouw en kinderen sterken en doen verstaan, dat Gods kinderen nimmer treuren als mensen zonder hoop of vooruitzicht.

Br Aalzen Harm Boonstra werd 44 jaar oud. De begrafenis heeft plaats gevonden op maandag 22 november in Emmen, waar hij woonde en lid was van de baptistengemeente aldaar.

CvW.

BRIEF UIT KAMEROEN

Gamboura, 10-10-1976.

Beste broeders en zusters in Nederland.

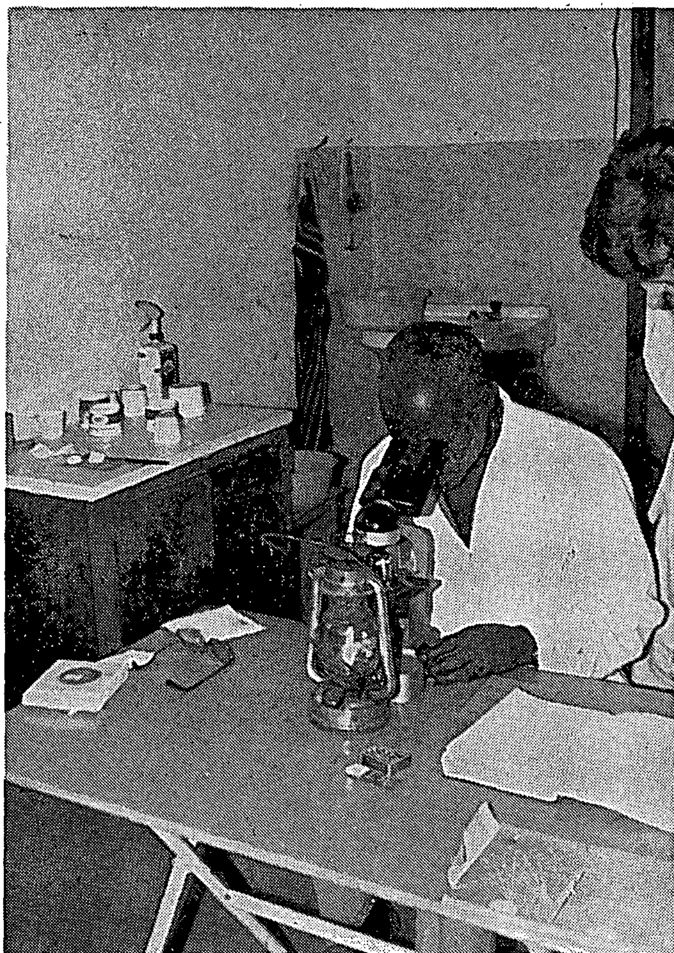
Janca en ik dachten u maar weer eens te schrijven, om u voor zover mogelijk even te laten kijken in ons leven. We zijn nog steeds samen, maar volgens de plannen heeft dat nu de langste tijd geduurd. U weet, Janca kwam in januari om het werk van een met verlof gaande zuster over te nemen en ik in mei, niet om iets over te nemen maar om klaargemaakt te worden voor het werk op een andere post; dat hield in taal leren, het veelzijdige werk in de polikliniek leren, wat Janca natuurlijk ook deed voor ze kon beginnen. Zij is overigens de persoon die me de nodige kennis bijbrengt. We zijn nu aan het einde van deze voor ons bijzondere periode, waarin we veel van elkaar en van de Heer mochten leren.
Binnenkort gaat Janca voor een maandje naar een andere post om daar een broeder die vakantie neemt te vervangen; ik zal dan haar werk hier draaiende houden. In december en januari zijn we dan nog samen hier, ook al omdat er dan veel zieken worden verwacht. Door dit dan nog samen-zijn hebben we beiden de kans beurtelings te werken met de vroedvrouw zodat we haar de kunst kunnen afkijken, hetgeen in noodgevallen wel praktisch kan zijn. In februari neemt Janca drie weken vakantie en ik vervang haar weer. In maart zullen we dan apart gaan werken, want dan zal ik naar Mokong gaan, een station veel minder ver van Maroua afliggend dan Gamboura. Dit is een overzicht van wat wij denken dat zal gebeuren, maar we weten dat het maar mensenplannen zijn en dat we eventueel elastisch genoeg moeten zijn om een andere regeling aan te nemen en er blij mee te zijn!

Vandaag is het zondag. De predikant van de post, Alfred Zuch, die gedurende al de tijd dat ik hier was en ook het grootste gedeelte van Janca's tijd in Duitsland met verlof was, begroette met z'n gezin opnieuw de gemeente. Het was een blijde dienst. Alfred kwam met veel groeten uit Europa en ook uit Douala; de leden van de gemeente hier waren in grote getale gekomen, en we leerden in het Foulfouldé het koor: Elke dag met Jezus is rijker dan de dag daarvoor. De kerkdienst begint hier 's morgens om half negen en vandaag vanwege de begroeting en omdat het avondmaal was en om dat er een baby werd opgedragen, duurde het tot half elf. Het is daarbij ook nog zo dat de preek die uitgesproken wordt in het Foulfouldé - de taal die het meest geschikt is om te leren voor de zendelingen omdat die in ons hele gebied voorkomt - vertaald moet worden in het Bana, de streektaal, anders zouden de vrouwen het geheel niet meekrijgen. De zondag is voor ons meestal een echte rustdag, de polikliniek wordt „bewaakt" door één van onze helpers die ons echt alleen maar komt roepen als er iets heel ernstigs is.

Ik schreef „meestal", want soms, zoals vandaag ligt er een grote stapel brieven op antwoord te wachten en nemen we de

Eén van de foto's die de beide jonge zendelingen (verpleegkundigen) Janca Loot en Janneke van Oosten dezer dagen zonden. Op de foto de kliniek in Gamboura, Noord-Kameroen, waar de beide zusters werkzaam zijn.

Abraham leert met de mikroskoop om gaan.

zondag om dit te doen; dit vooral, als er te verwachten is, dat er binnenkort iemand de reis naar Maroua onderneemt en dat is nu ook het geval. Morgen gaat Janca met Alfred en Eva Zuch op reis. In de eerste plaats om de Zuch's kinderen naar hun school voor zendelingskinderen te brengen en ten tweede om voor ons allen hier inkopen te doen, post te halen en te brengen. Door de slechte toestand van de wegen wordt er niet veel gereisd en grijpen we de mogelijkheden aan die zich voordoen om eens in Maroua te komen, teneinde de noodzakelijke dingen af te doen.
U ziet, ook hier zijn wij niet bevrijd van het zorgen voor voeding en kleding, en we zijn blij dat we zoveel mogelijkheden hebben om in onze dagelijkse behoeften te voorzien.
Op dit moment is het half zes in de avond en al zo goed als donker. Het regent heel hard, en ik begin het koud te krijgen. We zijn bezig met de laatste weken van de regentijd; het was een aangename tijd, alles was groen, het was niet zo warm en dat is voor beginners niet slecht. Binnenkort zal het warm worden. We zullen ook dan kracht krijgen dit aan te kunnen.
Het eind van de regentijd houdt ook in, dat het werk op het land gebeurd is en dat er dus nu weer tijd zal zijn voor gemeente-arbeid. Afgelopen week was er een vergadering van hen die bereid zijn een klub of klas te leiden. Het is geweldig te merken, dat een groot deel van de arbeid in de gemeente door de Kameroenezen kan worden gedaan, en dat met enthousiasme. Toch zullen ook wij samen met twee Kameroenese vrouwen een meisjesklub gaan doen. We vinden het nog wel moeilijk, maar weten dat we hulp krijgen van Hem voor wie we het willen doen.
Ik geloof dat u nu al weer heel wat weet, en dat ik maar eens stop. We willen hen die ons schreven en die we misschien niet altijd snel beantwoordden ook hier danken voor hun tastbaar meeleven, evenals hen die voor ons bidden en ook door hun gaven van hun liefde blijk geven, de liefde die nodig is om onze medemens ervan te overtuigen, dat God liefde is. Aan Hem zij de eer van ons aller leven.

We groeten u hartelijk.

Janca Loot en
Janneke van Oosten

VERZOEK OM HULP VAN B.W.A. VOOR PHILIPPIJNEN

De Konventie van Baptistengemeenten op de Philippijnen heeft de Baptisten Wereldalliantie om steun verzocht voor hulp aan de slachtoffers van de aardbeving en vloedgolf in augustus jl.
De B.W.A.-hulpdienst heeft reeds voedsel, vitaminetabletten, kleren en hoeveelheden antibiotica verstuurd naar het rampgebied. Tengevolge van de ramp verloren ongeveer 8000 mensen het leven en werden 35.000 mensen dakloos. Ook het Noodfonds van de Nederlandse Unie heeft ten behoeve van de B.W.A.-hulpverlening geld overgemaakt.

In gesprek over evangelisatie

Evangeliserende Bijbelkringen

Jezus droeg zijn jongeren op om de wereld in te trekken met het evangelie. Alle volken moeten zijn discipelen worden. Daarop volgt de doop en het onderricht over de navolging. Bij dat 'tot discipelen maken' legt men gewoonlijk de nadruk op het besluit om alles te verlaten en Jezus te gaan volgen.
Zo deden het de eerste discipelen en stelden een voorbeeld. Maar ze waren vooral ook 'leerlingen', die dagelijks onderwijs van Jezus ontvingen.
Het is merkwaardig, hoe de laatste jaren veel mensen - vaak jongeren - gewonnen worden in bijbelstudie-groepen. Soms is er weinig of geen getrainde leiding. Maar de bijbel is het onderwerp van de studie en Jezus Christus staat in het centrum van de belangstelling. Niet alleen jongeren worden zo bereikt.
Ook jonge gezinnen en ouderen blijken soms meer toegankelijk voor deze vorm van evangelieprediking, dan voor een bijeenkomst in kerk of zaal met imponerende medewerkers. In de U.S.A. neemt bij onze geloofsgenoten bijbelstudie een belangrijke plaats in. Het is indrukwekkend om te zien hoeveel mensen een uur voor de aanvang van de kerkdienst in kleine groepjes bij elkaar komen in het kerkgebouw om samen een gerichte bijbelstudie te doen.
Daarnaast is nu ook de waarde van evangelisatie door bijbelstudie ontdekt. Men gaat er op uit en vraagt huis aan huis mensen om te komen deelnemen aan de bijbelkring. Er blijkt een verrassend grote belangstelling voor te bestaan! In plaatsen, waar nieuw werk begonnen wordt, wordt colportagewerk gevolgd door bijbelstudie in kleine kringen. Het blijkt een degelijk instrument te zijn om mensen te winnen en vanaf het begin te bewaren en verder te helpen.
Bij mijn weten wordt dit middel door weinig gemeenten in Nederland toegepast. Misschien moeten we nog aan deze gedachte wennen. Mogelijk ontbreekt het ons aan middelen? Dat is niet helemaal waar. In De Zaaier worden speciaal voor dit doel bijbelstudies afgedrukt, die zich zeer goed laten gebruiken.
In januari a.s. wordt dit weer voortgezet en mogelijk zijn er gemeenten of zusters en broeders (in plaatsen waar geen gemeente is?) die met deze arbeid een serieus begin willen maken.
Het zou een goede zaak zijn, mits altijd op de gemeente gericht. Maar dat spreekt vanzelf.

R. Reiling

Baptistenwerk in Roemenië bloeit!

Door dr Gerhard Claas, algemeen sekretaris van de Europese Baptisten Federatie

Een reis naar Roemenië is altijd een bemoedigende ervaring als je er bij de baptisten daar op bezoek gaat! De groei van de baptisten in dat land is werkelijk een opmerkelijk verschijnsel in de jongste geschiedenis van de baptisten in Europa. Aan het begin van deze eeuw was er nog maar een handvol baptisten in Roemenië en nu tellen de gemeenten ongeveer 160.000 leden met daarom heen een vriendenkring van ongeveer 250.000! Er is een jaarlijkse groei van een 10.000 nieuwe dopelingen. Tijdens ons laatste bezoek aan Roemenië werden we gewaar, dat dezelfde groei zich ook dit jaar zal voortzetten en dat is op zichzelf al een reden om ons te verblijden.

Vreugden en problemen

Met iedere vreugde is er ook een zorg. Dat geldt ook voor de baptisten in Roemenië. De vreugde behelst ook het feit, dat sinds de stalinistische periode de overheid de gemeenten veel meer vrijheid heeft gegeven. De meeste kerken die in die periode gesloten waren zijn nu weer open en funktioneren bijzonder goed.

Het is de gemeenten nu ook toegestaan midden in de week diensten te houden. Het kinder- en jeugdwerk blijft bloeien. Men hoeft alleen maar een gewone dienst bij te wonen om te konstateren, dat er veel jongemensen aanwezig zijn. De meeste avondbijeenkomsten worden voor een deel aan de jongemensen gewijd, die er zingen, gedichten zeggen, bijbelgedeelten lezen, muziek maken en getuigen van het nieuwe leven in Christus.

Veel dopelingen, meer vrijheid, nieuwe kerkgebouwen, 40 studenten in het seminarium, veel jongemensen in de kerk, een gevoel van opwekking - dat alles betekent vreugde voor de gelovigen in Roemenië. Daarnaast is er echter ook zorg. Op het ogenblik is er een kontroversieel probleem ten aanzien van de verkiezing van nieuwe leidende broeders. Er moet zo spoedig mogelijk een Kongres gehouden worden om een nieuwe algemeen sekretaris, een president en een vice-president te verkiezen. Dat had vorig voorjaar al moeten zijn. Omdat het niet doorging zetten de huidige leidende broeders hun werk voort zonder evenwel het mandaat daartoe. Het Kongres is om allerlei redenen uitgesteld. Een van de belangrijkste oorzaken van dat uitstel is het misnoegen omtrent de huidige broeders terwijl er bovendien een kontroverse is, die te maken heeft met het feit dat sommigen gekozen zijn in strijd met de reglementen.

Van de 87 afgevaardigden, aangewezen door de gemeentelijke verbanden (associaties) zijn 85 erkend door de staat. De 2 niet-erkende afgevaardigden zijn oorzaak van veel onenigheid onder de leidende broeders. De algemeen sekretaris van de Europese Baptisten Federatie heeft aangeboden te bemiddelen. We hopen echter, dat het Kongres spoedig bijeen kan komen zodat de gemeenten ongehinderd door kunnen gaan met hun evangelistische arbeid!

Ontmoeting met de minister voor kultuur

De autoriteiten van de staat ontvingen ons bijzonder hartelijk en leefden met ons mee in onze inspanningen ten aanzien van het Kongres van de Roemeense baptisten. Van beide kanten, van de zijde der baptisten en van die der overheid, werd op een open en vrije wijze van gedachten gewisseld over de situatie.

In een vergadering die werkelijk de moeite waard was waren we in de gelegenheid om tegenover de minister voor kultuur tot uitdrukking te brengen hoezeer de Baptisten Wereldalliantie en de Europse Baptisten Federatie geïnteresseerd zijn in het leven en de arbeid van de Roemeense baptisten.

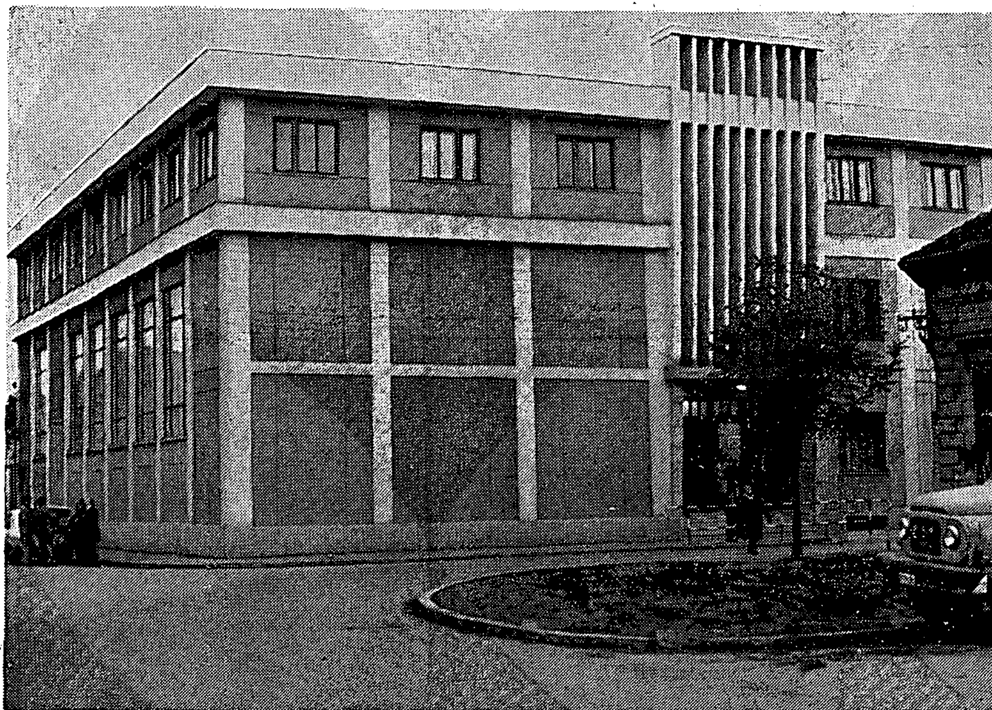
Gezegd werd, dat de BWA het bijzonder op prijs stelt dat er steeds meer kerkgebouwen geopend mogen worden en dat er toestemming gegeven wordt voor meer doopdiensten. Het was ook prettig om er kennis van te nemen, dat de bibliotheek van dr Josip Ton door de overheid was teruggegeven en dat van die kant het geschil als gesloten werd beschouwd. Er werd een krachtig pleidooi voor gevoerd om het Kongres zo spoedig mogelijk te houden, en ook dat baptisten uit andere landen in staat zullen zijn om bij te dragen aan de bouw van nieuwe kerken in Roemenië.

Nieuwe kerken

Men moet het zelf hebben meegemaakt om de „smaak" te proeven van het enthousiasme en de toewijding waarmee de Roemeense baptisten in hun diensten God loven en prijzen. Wat een vreugde om de nieuwe baptistenkerk in Timisoara te zien!

Er waren meer dan 1000 mensen aanwezig om een speciale avonddienst op zaterdag mee te maken: De 650 leden van deze gemeente hebben een erg mooi gebouw doen verrijzen in het centrum van de stad. De kerk heeft 1000 zitplaatsen. In de openingsdienst die onlangs werd gehouden waren meer dan 2000 mensen samengepakt in het gebouw. De kerk heeft twee balkons, één voorin in de kerk voor het koor en één achterin om extra plaatsen te bieden. Er is een crèche, een zaal voor de jeugd, een woning voor de voorganger, een zaal voor het vrouwenwerk en vijf zalen voor de Timisoara Baptisten-Associatie. De laatste omvat 170 gemeenten met ongeveer 16.000 leden. In de stad zelf zijn vijf baptistengemeenten. Pastor Stanca, de voorganger van de gemeente, heeft een wonderbaarlijk werk verricht in het leiden van zijn mensen om te komen tot de bouw van dit nieuwe Godshuis. Men kon de vreugde van de mensen voelen die vele uren er aan hadden meegewerkt om het gebouw klaar te krijgen. Het werk is nu gebeurd en aan de evangelistische taak, het échte werk, kan nu worden begonnen.

En, het aantal dopelingen van verleden jaar

Het nieuwe kerkgebouw van de baptistengemeente in Timisoara, Roemenië dat in oktober jl. in gebruik werd genomen. (foto EBPS)

in deze gemeente in ogenschouw nemend: er is werkelijk een geweldige taak!

Arad

Arad is een stad niet ver van Timisoara. Daar heeft de gemeente ook „groeipijnen”. De gemeente heeft 1200 leden maar beschikt slechts over een klein gebouw dat lang niet toereikend is voor de 1500 of meer mensen die de diensten bijwonen. Na veel gebed en hard werken werd het de mensen daar toegestaan om te bouwen. Gehoopt wordt dat de nieuwe kerk in het voorjaar van 1977 in gebruik kan worden genomen. In de zeer grote ruimte zullen voor 1300 mensen zitplaatsen zijn; bovendien zal er een kelderruimte zijn met keuken en zalen voor de jeugd, voor trouwdiensten en bidstonden. Met de bouw is twee jaar geleden begonnen.

Pastor John Teutza en zijn zeven raadsleden tonen over grote leiderscapaciteiten te beschikken in deze grote metropolis. Het is moedgevend om te horen over het werk onder de kinderen. Twee jaar geleden werd in dit distrikt een Associatie gesticht die reeds 160 gemeenten met een 12.000 leden omvat. In de stad zelf zijn 11 gemeenten met 4.500 leden.

Als men over een opwekking in Europa spreekt moet vooral Roemenië genoemd worden! Onze broeders en zusters daar hebben gezien, dat God hun getuigenis zegent. Er is daar een levende en dynamische beweging in de gemeenten gaande. De jeugd gaat in op de verkondiging van het evangelie. Nieuwe kerken worden gebouwd. Voorgangers worden opgeleid in het seminarum in Boekarest. Er zijn doopdiensten die door talloos velen worden bijgewoond. Het Woord wordt gepredikt. Mannen en vrouwen komen tot geloof in Christus.

Daarover moet men zich verheugen. Als u bidt voor deze gelovigen, wees dan overtuigd van hun gebed voor u.

SEMINARIUM IN HAMBURG

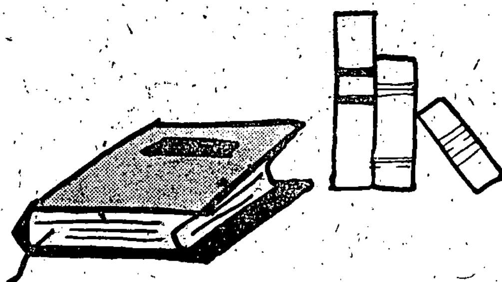
Aan het bekende baptisten-theologisch seminarium te Hamburg hebben 15 studenten dezer dagen hun studie voltooid. Twee van hen zullen als zendelingen gaan werken in Afrika; de anderen zullen voorganger of jeugdpredikant worden in Westduitse baptistengemeenten.

HONGAARSE BAPTIST ONTVING DOCTORSTITEL

Als eerste baptist in Hongarije verwierf de rector van het Hongaarse baptistenseminarie, Josef Nagy aan de Hervormde Theologische Academie de titel van doctor in de theologie. Het proefschrift waarop Nagy met de aantekening summa cum laude promoveerde heeft als titel Soteriology and the Order of Salvation.

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Amsterdam-West: ds P. Brongers te Drachten.

Wat zullen we lezen?

zondag	28 november	Psalm 89 : 20-53	Aan David en Juda
maandag	29 november	Micha 4 : 1- 5	Heerlijke toekomst
dinsdag	30 november	Micha 4 : 6-14	Een machtig volk
woensdag	1 december	Micha 5 : 1- 3	Betlehem
donderdag	2 december	Micha 5 : 4-14	De dauw van Jahwe
vrijdag	3 december	Micha 6 : 1- 8	De Heer tegemoet
zaterdag	4 december	Psalm 90	Hulp aan vergankelijken

TUSSENJEUGD WAS IN LEIDEN

Op zaterdag 6 november jl. waren we met ruim 100 aanwezigen (8 afdelingen) in Leiden voor een Tussenjeugddag in het Gewest Holland.
Sommige afdelingen hadden het moeilijk om bij de kerk te komen, want over een brug van 6 meter lengte deden ze ruim 5 minuten. Maar ja, zoiets kan alleen in Leiden.
We werden welkom geheten door ds Van Mameren; ds Nieman droeg de dag op aan de Heer.
Alvorens met de bijdragen van de afdelingen te starten, werd een jury, samengesteld om de lekkernijen (door de afdelingen zelf gebakken) te proeven en te keuren; uiteraard werd dit een zeer deskundige jury.
De uiteindelijke winnaars werden Utrecht en Rotterdam-Z.
De bijdragen van de afdelingen brachten ons via een koor, een broeder uit Zweden, sterreklame en journaal bij twee meisjes uit Rotterdam-Centrum die het lied „Peilloze liefde van God” brachten in het Nederlands, Surinaams, Javaans en Hindoestaans.
Nadat we met elkaar nog hadden gezongen was het theepauze geworden. Hier werden alle lekkernijen klein gemaakt en de horde kon smullen. Een zeer bekende liefhebber van dit soort lekkernijen kon dan na zes stukken taart dan ook geen gebak meer zien, laat staan zeggen.
Na de pauze kregen we een dia-kwis, waarin we een bijbeltekst moesten vinden, die in de vorm van een rebus werd vertoond.
Het was niet gemakkelijk, want na veel denkwerk wist Leiden te vertellen dat de tekst was, „Gij zult de meerderheid in het kwade niet volgen”.
Na zang van Leonoor van Mameren bracht haar vader ons een zendingsverhaal. Hierna werd er een kollekte gehouden voor de aktie „Geven voor zeven”, die precies ƒ 100,— heeft opgebracht.
Na het zingen van een lied en dankgebed was het tijd om ons brood te nuttigen en te smullen van de overheerlijke soep uit Leiden.
Het avondprogramma had een evangeliserend karakter, afgewisseld door zang, muziek, deklamatie en rollenspel.
Eugene Poppen van Campus Crusade bracht een preekpraatje en op zijn uitnodiging kozen drie jongelui voor de Heer.
Terugblikkend op deze dag, was het goed om elkaar weer te ontmoeten, om op verschillende manieren bezig te zijn met spel, maar ook met het evangelie.
De eerstvolgende dag is op 26 februari in Rotterdam-Zuid. We hopen dan naast Den Haag, Dordrecht, Haarlem, Leiden, Rotterdam-Centrum, Rotterdam-Zuid, Spijkenisse en Utrecht ook nog andere tussenjeugdafdelingen te ontmoeten.
Wil men meer weten over dit stukje jeugdwerk binnen het Gewest Holland, neem dan eens kontakt op met Harry Veldman, Sypestein 3, Zwijndrecht; tel. 078-27069.
Tot ziens in Rotterdam!

oom Harry

SAMENSTELLING COMMISSIE DER UNIE (UC)

De Commissie der Unie is thans als volgt samengesteld:
S. H. van der Werf (Sneek), voorzitter; O. Oldenburger (Stadskanaal), vice-voorzitter; A. Visscher (Veendam), alg. adjunkt; A. Klein Haneveld (Enschede) en C. van der Mei (Utrecht) - dagelijks bestuur.
Verder: A. Scheerhoorn (Stadskanaal)); A. Gebel (Den Haag); namens U.Z.C. S. Edens (Krommenie); namens E.C.U. W. Kos (Vroomshoop; namens C.v.d.O. mw Ch. van Beek (Rotterdam-Centrum); namens N.B.V.B. mw R. J. D. Bosma-Boiten (Arnhem); namens N.B.J.B. P. van der Werf (Winschoten). Adviserende leden: A. v. d. Hoef, administrateur; J. van Dam, algemeen sekretaris.
In de Commissie der Unie is één vakature.

GEWEST HOLLAND
„GEVEN VOOR ZEVEN”

Onlangs mocht ik een beroep op u doen als gemeenten binnen het Gewest Holland voor het bijeen brengen van gelden, welke we als salaris overmaken naar Kameroen voor de jonge evangelisten aldaar.

Mijn oproep was niet tevergeefs, integendeel zelfs. Van alle kanten wordt geld overgemaakt op onze gewestelijke zendingsgiro.

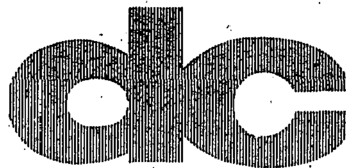
Als bestuur zijn we dankbaar voor alle giften, waarvan we weten dat ze vanuit het hart worden gegeven.

Daarom geven we hierbij een financiële verantwoording van de aktie van **1 mei tot en met 11 november 1976.**

Gemeenten:
Alblasserdam 470,—; Amsterdam-C. 135,—; Amsterdam-W. 600,—; Den Helder 72,65; Dordrecht 1115,71; Heemskerk 239,91; Rotterdam-Z. 484,60; Utrecht-Silo 1000,—; IJmuiden 1000,—.

Zusterhulp Krommenie 60,—.
Tussenjeugd Gewest Holland 100,—.
Jeugdgewest Z.O. Drente 357,68.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en drs T. J. J. B. Wolters. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Fam. K.B. te E. 50,—; fam. J.G. te B. 10,—; mej. E.G.Z. te A. 10,—; zr v.d.B. te A. 25,—; fam. J.d.B. te E. 50,—; zr G.B.-S. te A. 100,—; fam. B.S. te R. 100,—.

Nogmaals, allen hartelijk dank voor uw bijdragen. Moge dit een stimulans zijn voor anderen.

We hopen regelmatig een verantwoording van de giften te geven via dit blad.

Verder mogen we u meedelen dat het salaris voor de maanden september 1976 tot en met maart 1977 overgemaakt is.

Uw gelden zijn steeds over te maken op postgiro 2.81.09.75 t.n.v. Penn. Unie Zendingswerkgroepen Gewest Holland, Sypestein 3, te Zwijndrecht.

Wij zijn blij met uw geldelijke steun, maar de grootste steun is altijd nog het gebed. De evangelisten hebben het niet gemakkelijk en zij hebben zeer zeker behoefte aan het gebed, ook vanuit ons land, want uiteindelijk staan we voor dezelfde zaak en werken we voor dezelfde Heer.

Uw penningmeester,

H. Z. Veldman

FRIESE RADENKONFERENTIE

De Bond van Baptisten Gemeenten in Friesland houdt op zaterdag D.V. 27 november a.s. de najaarsradenkonferentie te Leeuwarden, Noordvliet 11. Aanvang 10 uur.

Ds G. Vegter van Deventer zal spreken over het onderwerp „De gaven van de heilige Geest". In de middagvergadering (13.30 uur) ds J. Schuil van Zwolle over „Profetie".

Verder zullen de diverse aktiviteiten in de regionale arbeid onzer gemeenten ter sprake komen.

We nodigen alle raadsbroeders (en zusters) hartelijk uit!

Mochten er eventueel ook anderen zijn die in één of andere funktie bij de gemeentelijke arbeid betrokken zijn, dan zijn ook zij van harte welkom. Tot ziens D.V. op 26 november a.s. in Leeuwarden.

Namens de Friese Bond van Baptisten Gemeenten, uw

B. v. d. Meer, sekretaris

LEESTAFEL

Onze broeder J. M. Zijlstra te Apeldoorn heeft onlangs een brochure doen verschijnen, aan de hand waarvan men door eigen bijbelstudie antwoord kan vinden op de vraag Wat zegt Gods Woord over de doop? Zij die belangstelling hebben voor dit eenvoudige maar toch wel nuttige geschriftje kunnen het à f 0,25 bestellen bij: J. M. Zijlstra, Poortersveld 224, Apeldoorn; tel. 055-237866.

v. D.

gemeenteberichten

BEZINNING EN ZEGEN IN EMMEN

Emmen - (J.B.). Dankbaar mogen we u langs deze weg deelgenoot maken van de goede voortgang van het werk in onze gemeente. Veel zegeningen heeft de Heer ons gegeven en Hem alleen komt daarvoor onze dank toe.
Eén der hoogtepunten was wel het weekend van 12 t/m 14 november. In het kader van een evangelisatie-campagne werden 3 samenkomsten gehouden met medewerking van de broeders Kos, Bouritius en onze eigen voorgangers. Centraal daarin stond een bezinningsdag op zaterdag 13 november waar we met een 50-tal gemeenteleden bezig mochten zijn met onze opdracht Gods grote daden te verkondigen.
Naast inleidingen, gespreksgroepen en verslag van de E.C.U.-konferentie in Dalfsen hadden we diepe momenten van geloofsbeleving in een dienst van getuigenis, toewijding en gebed waarin we de leiding van Gods Geest mochten ervaren. Persoonlijke beleving en moeilijkheden werden voor de Heer neergelegd en voorbede werd gedaan om toegerust te worden in het evangeliseren.
Zo hebben we ook in onze gemeente mogen zien dat mensen gekozen hebben voor God en Zijn gemeente. Nadat in september drie zusters en één broeder opname in de gemeente hadden gevraagd mochten we zondag 3 oktober een fijne en goedbezochte doopdienst houden in De Wegwijzer waar een zuster op haar belijdenis werd gedoopt.
Zondag 7 november waren 600 mensen getuige van de doopsbediening aan negen zusters en drie broeders! „Het Baken" bleek voor deze dienst te klein te zijn, zodat er voor enkele tientallen geen plaats meer was. Inmiddels hebben zich weer drie doopkandidaten gemeld zodat het feest doorgaat.
Zondag 31 oktober werden na de oogstdankdienst 1000 fruitbakjes door kinderen van klubs en zondagsscholen rondgebracht aan zieken en bejaarden, met ingesloten de tekst „God zorgt voor u". Ook onze naasten veraf worden niet vergeten. Een zendingswerkgroep ontwikkelt akties. Zo heeft onze zuster Annie Bischop in Suriname een boot ter beschikking gekregen waarvoor de financiële middelen via kollektes bij elkaar zijn gebracht.
Rest mij nog te vertellen dat ons nieuwe orgel in „Het Baken" in een speciale zang- en muziekavond is ingewijd op vrijdag 19 november.
Zondagmorgen 14 november werd geappelleerd aan onze opdracht „Geroepen tot dienst - Wat is daarop ons antwoord?" God geve dat we allen in Zijn dienst mogen staan en het juiste antwoord mogen geven, u in uw gemeente en wij in Emmen, samen de grote daden Gods verkondigend.

Nog onverwacht, maar op Zijn tijd, nam God tot Zich mijn innig geliefde man, onze zorgzame vader, groot- en overgrootvader

HERMAN JOHAN SCHUPPERS

op de leeftijd van 80 jaar.

Ps. 23 : 4

Zutphen, 18 november 1976
Troelstralaan 7.

E. J. Schuppers-Vis

Assen:
J. H. Schuppers
A. C. Schuppers-de Kleijn

Zutphen:
P. J. van der Lely-Schuppers
R. van der Lely
Kleinkinderen en achterkleinkind

De begrafenis heeft inmiddels plaatsgevonden.

Op 16 november werd in de ouderdom van 91 jaar door de Heer thuis gehaald onze zuster

LEENTJE PINKSTER-OP 'T HOLT

Baptistengemeente Delfzijl

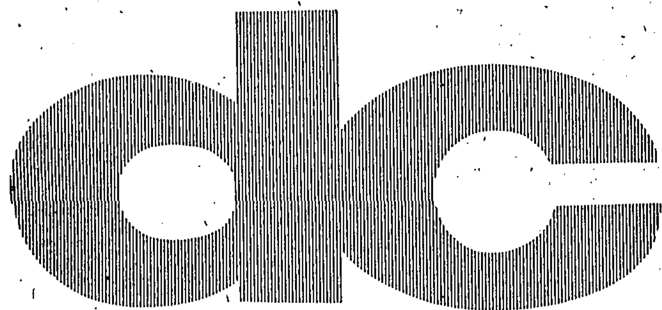
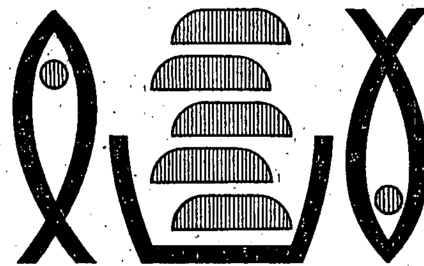
Zeer plotseling nam de Heer van ons weg onze zeer meelevende broeder

AALZEN HARM BOONSTRA

op de leeftijd van 44 jaar.

Emmen, 18 november 1976.

Baptistengemeente Emmen

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 48 - 3 december 1976

Levenswerk van dominee Hasper thans voltooid

In de UR-zaal van de Vrije Universiteit te Amsterdam vond op 19 november een korte, maar indrukwekkende plechtigheid plaats. De aanleiding was het gereedkomen van het tweede deel van „Calvijns beginsel voor de zang in de eredienst" door ds H. Hasper, wiens psalmen en geestelijke liederen in onze gemeenten met zoveel vreugde worden gezongen.

De auteur van dit 1147 bladzijden druks tellende boekwerk heeft de verschijning helaas niet mogen beleven. Hij stierf in het voorjaar van 1974 te Rijswijk (Z.H.), op de leeftijd van zevenentachtig jaren.

Het boek, dat in de handel wordt gebracht door Uitgeverij „De Vuurbaak" te Groningen, is uitgegeven onder auspiciën van de Stichting Geestelijke Liederen uit de schat van de Kerk der eeuwen. In zijn toespraak herinnerde de voorzitter jhr W. de Savornin Lohman zijn gehoor eraan, dat Hasper reeds als student aan de Vrije Universiteit zich gedrongen voelde, bij te dragen tot de vernieuwing en verlevendiging van de gemeentezang. Dat bracht hem in een later stadium ertoe, de psalmen opnieuw te berijmen, ook al omdat de bestaande Staatsberijming van 1773 zich nauwelijks leende voor het rythmisch psalmzingen.

De berijming van dominee Hasper verscheen in 1936, twee jaren vóór de nieuwe psalmen- en gezangenbundel van de Nederlandse Hervormde Kerk! In 1948 volgde een grondig herziene uitgave; en weer een jaar later de definitieve. Deze staat bekend als het „Psalter-1949" en werd opgenomen in de bundel „Lofzangen en Gebeden", binnenkort al weer een kwart eeuw bij onze gemeenten in gebruik.

Terecht merkte de heer De Savornin Lohman op, dat, voor dominee Hasper de psalmen en geestelijke liederen géén op-zich-zelf staande kunstuitingen waren. Hij rekende de gemeentezang tot de dienst des Woords, met als doel: de verheerlijking van God en het gelovig belijden van zijn naam in het midden der gemeente.

Ook werd het woord gevoerd door dr K. Deddens, bestuurslid van de Stichting tot Verbreiding van het Geestelijk Lied. Hij stelde, dat het werk van dominee Hasper met betrekking tot het kerklied zonder meer baanbrekend mag worden genoemd.

Meermalen is Hasper diep teleurgesteld in een kerkelijke leiding, die geen oog had of wilde hebben voor de kwaliteiten van zijn berijming en zijn geestelijke liederen. Maar de Unie van Baptistengemeenten ging reeds in 1940 met Hasper in zee. Een posthume bekroning van zijn werk was óók, dat in de proefbundel, vrijgegeven door de General Synode van de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt) van Kampen-1975, niet minder dan 58 psalmen uit de berijming-Hasper werden opgenomen. Eerder verschenen zijn liederen in bundels ten behoeve van de krijgsmacht en de (christelijke) school, terwijl in Indonesië vertalingen in het Maleis uitkwamen.

Het thans verschenen deel van „Calvijns beginsel" is een vervolg op het reeds in 1955 uitgekomen eerste deel. Handelde deel I over de principiële grondslag voor het lied in de eredienst, en onderstreepte Hasper daarin de kracht en de waarde van het beginsel, waarvan de Geneefse reformator in de psalmzang uitging, in deel II gaat het over de invloed van dit beginsel, die met name in de kerken van het Westen niet gering geweest is - en nóg is!

Als men bedenkt, dat de oorspronkelijke kopij bij het bombardement op het Bezuidenhout te Den Haag in maart 1945 geheel verloren ging, zodat Hasper na de oorlog helemaal opnieuw moest beginnen, dan kan men voor zijn werkkracht en doorzettingsvermogen slechts de grootste bewondering hebben. Die bewondering geldt ook de bewerker ds W. de Graaf, die vijf jaar geleden de moeilijke en verantwoordelijke taak op zich wilde nemen om de kopij (Hasper had wel de stof voor het boek verzameld en geordend, maar er om gezondheidsredenen niet meer de laatste hand aan kunnen leggen) persklaar te maken. Dat het titelblad ook zijn naam vermeldt, is dan ook volkomen terecht.

De plechtigheid was die morgen begonnen met de aanbieding aan de voorzitter van het eerste exemplaar door de heer G. Vos, direkteur van Uitgeverij „De Vuurbaak" te Groningen, die het boek in de handel brengt. Na hem sprak de heer H. J. C. Jongbloed van de C.V. A. Jongbloed te Leeuwarden, waar het boek is gedrukt. Dat is gebeurd met een precisie, een vakmanschap, zoals men tegenwoordig maar zelden aantreft.
Het bestuur van de Vrije Universiteit en de bibliotheek kregen eveneens exemplaren aangeboden, welke door drs Tj. Baarda en dr J. Stellingwerff onder dankzegging werden aanvaard.
In de bibliotheek bevindt zich ook de hymnologie-boekerij van wijlen dominee Hasper, terwijl het archief is opgenomen in het Historisch Documentatiecentrum voor Nederlands Protestantisme van de Vrije Universiteit.
Voor de besturen van de Stichting Geestelijke Liederen uit de schat van de Kerk der eeuwen (sekretaris: J. Germeraad!) en de Stichting tot Verbreiding van het Geestelijk Lied en voor de overige aanwezigen was het een belangrijke dag. Met de verschijning van het tweede deel van „Calvijns beginsel voor de zang in de eredienst" is het levenswerk van dominee Hasper voltooid. Daarbij is het een gelukkige omstandigheid, dat het eerste deel - het was sinds jaar en dag uitverkocht - thans opnieuw verkrijgbaar is. De verwachting lijkt gegrond, dat de belangstelling voor de beide delen van dit standaardwerk op zowel kerkhistorisch als hymnologisch gebied groot zal zijn. Uitgeverij „De Vuurbaak", die de bijeenkomst te Amsterdam in samenwerking met de eerder genoemde stichtingen had georganiseerd, kon het wel eens druk krijgen. Maar wat dat aangaat, staan ze in Groningen hun mannetje!

J. A. Brandsma

CALVIJNS BEGINSEL VOOR DE ZANG IN DE EREDIENST

Verwijzende naar het frontartikel van deze week, van de hand van ds J. A. Bandsma die als sekretaris van het bestuur der Stichting „Stichting tot verbreiding van het Geestelijke lied" mede zijn naam heeft gegeven aan een begeleidend woord bij de verschijning van Haspers „Calvijns beginsel voor de zang in de eredienst", melden we de ontvangst van dit lijvige boek dat dezer dagen door De Vuurbaak te Groningen in de handel is gebracht. De ondertitel van het boek, dat zeker een standaardwerk zal blijken te zijn, luidt: Verklaard uit de Heilige Schrift en uit de Geschiedenis der Kerk. Een kerkhistorisch en hymnologisch onderzoek, door H. Hasper, bewerkt door ds W. de Graaf te Zaltbommel.
Dit geweldige boek - zalm voor de fijnproevers! - leent zich niet voor een ‚normale' recensie; daarvoor is het „te" veel - inhoudend - het telt nota bene 1147 pagina's druks. We volstaan ermee de verschijning aan te kondigen en de aanschaf ervan aan te bevelen. Het kost f 175,— (tijdelijke prijs voor Vrienden van de Vuurbaak f 150,—). v. D.

Gemeente en evangelisatie (2)

In DC van 12 november jl. probeerde ik de lezer aan te moedigen om zich heen te kijken vanuit de geografische ligging van de gemeente in zijn plaats. Er werd gesuggereerd dat ongeveer 2½ miljoen mensen tot het werkgebied der uniegemeenten behoren; waarvan de meesten in plaatsen met meer dan 50.000 inwoners 1).
Ook ditmaal zou ik nog wat aan terreinverkenning willen doen. Een belangrijk gegeven voor het evangelisatiewerk is de voortgaande ontkerstening in ons land. Nederland is volop zendingsgebied. Uit een NCRV-onderzoek kwam naar voren dat in 1968 28% van de jongens tussen 16 en 20 jaar zich niet tot een kerk rekenen, in 1974 al 46%. Voor de meisjes was dit respektievelijk 28% en 31%. Van de jongens zei in 1968 29% dat het geloof in God hen koud liet. In 1974 was dat percentage 51%. Bij de meisjes in dezelfde leeftijdsgroep respektievelijk 24% en 32%.
Uit deze cijfers spreekt een ontwikkeling die er niet om liegt. Het betekent dat over een aantal jaren het grootste deel van het Nederlandse volk er nauwelijks enige notie van zal hebben waar het in het evangelie om gaat.
Graag wil ik uw aandacht vestigen op een uitgave van het blad „Allerwegen", dat gaat over enkele problemen bij de evangelisatie in eigen land 2). Het is voor ons van belang te vernemen hoe in andere kring over dit onderwerp nagedacht wordt. De schrijver vraagt zich af „of wij ooit wakker liggen van de ontkerstening van de samenleving, over het onrecht en het geweld waar de tv van getuigt, over het ongeloof van onze buurman, onze collega, over de onverschilligheid van ons kind".
De schrijver stelt, dat voordat we elkaar van ongeloof, valse schaamte, lafheid beschuldigen, we eerst op één faktor van buitenaf moeten letten, nl. het feit dat we leven in een bondgeschakeerde samenleving.
In onze samenleving komen vele stromingen en overtuigingen voor die in principe een gelijk recht van spreken hebben.
Men moet elkaar wel respekteren, wil er überhaupt sprake zijn van een leefbare samenleving. Het bestaan van een dergelijke pluriformiteit ondergraaft de geloofwaardigheid van alle richtingen, ook van de onze. Ook in de kerken zelf is er sprake van een niet meer weg te denken pluriformiteit.
Om een uitweg te vinden, zien we in een aantal groepen dat men zich van de veelvormigheid wil afschermen door z'n toevlucht te nemen in de verabsolutering van eigen standpunt. In de gesloten gelijkgezinde groep kunnen we elkaar bevestigen in de overtuiging dat alle anderen er naast zitten. De schrijver betoogt met recht dat deze ontwikkeling voor de grote kerken onmogelijk is.
Voor de kleine groepen is dit wel mogelijk. Ook voor onze gemeenten ligt hier een alternatief. Op de laatstgehouden AV riep ds Van Dam ons op elkaar te aanvaarden ondanks verschillen; er werd zelfs gewezen op de zegen die de pluriformiteit voor de gemeente met zich mee kan brengen. Van Dam's oproep, die ik graag ondersteun, komt niet zo maar, zonder aanleiding.
De weg die wij moeten gaan, zal er één moeten zijn die „hoger voert".
De bovengenoemde publikatie wijst op twee dingen die deze weg moeten markeren:

1. bezieling door een sterk authentiek geloof. Overtuigd zijn van het beslissende belang van de kern van het evangelie;
2. gemeente-ontwikkeling. Je gedragen weten door een gemeenschap waar in alle verscheidenheid deze waarheid geleefd en beleefd wordt.

Graag in een volgende bijdrage hierover meer. TW

(Slot volgt).

———

1) Per abuis was Den Haag niet opgenomen (aantal inw.: 479369).
2) F. N. M. Nijssen, „Nederland Missieland" (enkele problemen bij de evangelisatie in eigen land). Uitgave: „Allerwegen", 7e jaargang nr. 3. Prijs: f 2,50 (excl. porto). op gironr. 493248 t.n.v. NZR te Amsterdam.

EVANGELISATIEKONFERENTIE IN RUSCHLIKON

De kommissie voor evangelisatie en vorming van de Europese Baptisten Federatie zal van 9 tot 13 mei 1977 in de gebouwen van het seminarium te Rüschlikon, Zwitserland een konferentie houden. Dr Gerhard Claas, E.B.F.-sekretaris: Het zal een belangrijke konferentie voor de baptisten in Europa worden en we hopen, dat de beste representatie die mogelijk is aanwezig zal zijn.

GEBEDSVRIJMOEDIGHEID

Toen Eduard Scheve in 1884 een proefpreek moest houden in Berlijn - op beroep preken, noemde men dat - had hij kort ervoor een bezoek gebracht bij een broeder op Neutuppin, die hem een paar lakschoenen en een horloge - met openspringend deksel gaf.
Na de proefpreek was er bidstond. Een broeder bad o.a.: „Heer, bewaar ons voor een voorganger die lakschoenen draagt en onder de preek het dekseltje van zijn horloge open en dicht laat klappen!"

(Verteld in Die Gemeinde door emeritus Hans Fehr)

ZAND en ZAAD

Het vorig stukje handelde over het feit dat er zo veelvuldig gescheiden wordt in onze dagen. Men ziet wat gemakkelijker tegen het huwelijk aan. Het hoeft niet 'n leven lang stand te houden.

Ik denk dat oudere lezers(essen), indien ze dat van verleden week lazen, in zichzelf gezegd hebben: Het komt omdat de jongelui te gauw, te vroeg gaan trouwen, dat er zoveel scheidingen zijn. Dat was in onze dagen heel anders. Er was meer afstand tussen de beide geslachten. Misschien meer schroom in de benadering van de andere. Een soms jarenlange verloving. En dan eindelijk, nadat hij het brood kon verdienen en zij een ruime uitzet gespaard had, kon er getrouwd worden. In die tijd had men elkaar leren kennen. Vandaag verloopt de procedure vlugger. Nou, eer we op hol slaan, niet alle gevallen gaan in sneltreinvaart. Het zal tot de uitzonderingen behoren dat, nadat men elkaar een paar keren is tegengekomen, met elkaar uit is geweest en samen een bed heeft opgezocht, de ouders meedeelt dat er getrouwd zal worden.

Ook nu zijn er jongemensen die hun verstand gebruiken, nog een zekere stijl aanhouden. Als ik wel ben voorgelicht vallen vele scheidingen bij zeer jeugdigen, die niet wisten wat ze begonnen toen ze naar het gemeentehuis gingen. Ze hadden de kosten niet berekend.

Evenwel, niet alleen onbedachtzame jongeren scheiden. Het gebeurt ook bij mannen en vrouwen die soms al tientallen jaren gehuwd geweest zijn. Hoe is het zover gekomen? Als u even nadenkt begrijpt u ook dat het ondoenlijk is hier ook maar een deel van alle mogelijkheden op te sommen die sommigen aanleiding geven om de verbintenis op te heffen. Het loopt van onbegrijpelijke oppervlakkigheid tot ondragelijke samenleving. Van een onvergefelijk spel met eigen leven en dat van de andere tot de hel van het op een paar vierkante meters moeten leven van twee mensen die innerlijk van elkaar verwijderd zijn zover als het Westen is verwijderd van het Oosten.

Ze zijn gescheiden van tafel en bed, al of niet officieel en dat duidt aan dat er geestelijk noch lichamelijk kontakt is tussen twee mensen, die toch ook wel met een feest begonnen zullen zijn. Ze zijn van elkaar vervreemd. Wellicht onopzettelijk, maar wijd en diep ingrijpend. De twee, die één zouden moeten zijn, zijn twee apart levenden geworden en vergeefse pogingen tot een redelijk herstel der verbinding hebben hen vermoeid. Ze laten het nu maar zo, de officieel verbondenen, de praktisch gescheidenen.

Daar en dan komt het woord scheiding, eerst verzwegen, dan gebruikt. Moet het leven in één huis voortgezet worden of is het uit elkaar gaan niet beter voor ieder? Ook daar en dan komen de bedenkingen, vooral als beiden gelovig zijn. Op de achtergrond staat het woord: Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheide de mens niet. Voegde God samen of waren natuurlijke driften zo sterk dat God niet eens aan bod kwam? Bij die twee in het paradijs was het heel anders. Alles was daar anders.

Hier schuift op dat tijdstip een andere gedachte binnen. Moet een huwelijk 'gelukkig' zijn en wat houdt dat woord in? Als je zo eens door de bijbel bladert, de aartsvaders ontmoet en koningen, dan krijg je nou niet direkt de indruk dat het bij hen altijd harmonieus toeging. Misschien zou men het woord gelukkig wat spaarzamer moeten gebruiken om geen verkeerd beeld van het huwelijk aan de jeugd mee te geven. Het is natuurlijk overdreven om het getrouwd zijn alleen als een leerschool te bestempelen, maar dat is het o.m. ook.

Wanneer ergens dan leer je in dat samenlevingsverband jezelf te verloochenen, niet voortdurend de eerste viool te willen spelen, te zwijgen of tenminste zacht te spreken. Nu moet blijken dat liefde meer is dan samen een bed te delen maar een kracht is die in staat stelt lankmoedig en deemoedig te zijn. Een enkele keer krijg je de indruk dat de vlucht in de scheiding een gevolg is van de onwil moeilijke thema's en sommen te maken. Terwijl het voor de ontwikkeling van eigen persoonlijkheid toch zo uitnemend is. U denkt toch ook niet dat er één huwelijk is waarin geen aardbevingen en hoge windkrachten gemeten worden?

Maar indien men nu jaar en dag in atmosferische storingen leven moet en het leven voor beide partijen een te zware belasting gaat worden, wat dan? Ik zal er nog een keer op terugkomen.

Huizinga

BAPTIST PRESIDENT VAN FEDERATIE VAN PROTESTANTSE KERKEN IN ITALIE

Tot president van de Federatie van Protestantse Kerken in Italië is dr Pierro Bensi uit Florence benoemd. Dr. Bensi is voorganger van de baptistengemeente in Florence en tevens president van de Italiaanse Baptisten Unie. De Federatie omvat Waldenzen, methodisten, baptisten, luthersen en andere kerkelijke groeperingen. De zittingsperiode is drie jaar.

R.J.C.-WEEKEND

„Wij zien het somtijds helder schijnen, het vlamt omhoog, nu hier, dan daar..." Een goede typering voor alles wat er in de gemeenten gebeurt. Dit geldt met name ook voor ons jeugdwerk.

Allerlei aktiviteiten laten zien dat er weer een opleving op komst is. Er kan meer gebeuren omdat er meer enthousiasme en inzet is.

Daar moeten we als leiders en begeleiders natuurlijk als de kippen bij zijn om het mee te maken, te stimuleren en in goede banen te leiden. Bezig zijn met jeugdwerk is altijd een levende zaak: aanpak en begeleiding moeten afgestemd zijn op jongeren van deze tijd. Dat vraagt plooibaarheid, bewegelijkheid, maar ook een bewust geloof.

Het is daarom vaak moeilijk jeugdleiders te krijgen.

Het is als jeugdleider en predikant vaak moeilijk om bij te blijven bij de jeugd, om kontakt te maken en ze op een goede maniet te (bege)leiden.

Daarom organiseert de R.J.C. weekends voor (a.s.) jeugdleiders en predikanten om naar elkaar te luisteren en van elkaar te leren. Nieuwe inspiratie en enthousiasme is vaak het gevolg.

Het afgelopen jaar waren er zo'n 70 à 80 bij elkaar in Dalfsen. Ook nu willen we weer zo'n weekend organiseren, bestemd alleen voor jeugdleiders, predikanten en studenten.

Centraal staat deze keer de vraag: „Hoe houd ik de jeugd levend?"

Aandacht zal geschonken worden aan het verzorgen van het programma (allerlei suggesties, o.a. het leren werken met de P.S.). Verder uitwisseling van ideeën en problemen, terwijl ook de ontmoeting niet vergeten wordt.

Dit moet je meemaken!

Het loont de moeite.

Neem tijd om vlam te vatten, zodat je er later anderen mee kunt verlichten en verwarmen.

Datum: 21-22 januari 1977. Plaats: ,De Bron', Dalfsen. Tijd: vrijdagavond 8 uur tot zaterdagmiddag 4 uur. Kosten: *f* 20,-. Geef u snel op: Zuiderdwarsvaart 25, Drachten of telefonisch door tussen 8.00 en 12.00 uur te bellen naar 05120-15687.

Namens de werkgroep Instruktieweekends
P. Brongers.

MEDEDELING

△ Het adres van ds N. J. van Beek te Amsterdam is thans: Hectorstraat 28 I; Amsterdam - 1009; tel. 020-791061.

„EEN PLENSBUI VAN WOORDEN..."
Prof. dr G. N. Lammens, tijdens de besprekingen van de Generale Synode van de Gereformeerde kerken over het „Dienstboek", waarin o.a. een doopformulier: „Hoe minder water er bij het dopen gebruikt wordt, des te meer woorden... een plensbui van woorden".

De charismatische beweging (2)

door ds G. Liebe

„Als je nu de kerkgeschiedenis doorgaat" zeggen mijn zegslieden „dan blijkt, dat de gaven al vrij gauw zijn verdwenen uit de historiebladen van de kerk".

Behalve in enkele als „ketters" gebrandmerkte stromingen wordt het nauwelijks nog vermeld. Er zijn aanwijzingen, dat er rondom Luther weer sprake van is geweest, maar als geheel is het ook in de Reformatie onder de oppervlakte gebleven.

Dat heeft veel theologen aanleiding gegeven om de charismata, de gaven van de Geest, te beschouwen als bestemd voor de eerste gemeente.

Het tongenwonder van de eerste pinksterdag was nodig om duidelijk te maken dat God in Jezus Christus iets totaal nieuws was begonnen. Het was voor de 120 het teken, dat de beloofde uitstorting van de Geest nu werkelijk had plaatsgehad. Petrus verklaart het als het aanbreken van de laatste dagen, waarin God van Zijn Geest uitstort op alle vlees.

Als in Samaria niet met zoveel woorden over tongentaal gesproken wordt, is daar toch wel duidelijk een bijzonder kenmerk van de uitstorting van de heilige Geest. (Simon de tovenaar wil de macht wel kopen om dat ervaarbare te bewerken).

Dit was nodig om de scheidsmuur tussen Jood en Samariaan te slechten en om dezelfde reden was er bij Cornelius, de heiden, die bijzondere manifestatie van de heilige Geest. De kerk in Samaria was zo helemaal gelijkgesteld met die van Jeruzalem en de uitstorting van de heilige Geest bij Cornelius is het onbetwistbare bewijs, dat God ook de heidenen heeft opgenomen in Zijn Verbond. De heidenen zijn op één lijn gesteld met de Samaritanen en met de Christenen uit de Joden!

Ik heb nog niet het verhaal uit Hdl. 19 genoemd, van de discipelen, die gedoopt waren in de doop van Johannes. Dit was in Efese. Na de doop in de Naam van Jezus en de handoplegging van Paulus spraken zij in tongen en profeteerden.

Naar de mening van hen, die de Geestesgaven reserveren voor de eerste gemeente, waren hier buitengewone omstandigheden aanwezig die dit nodig maakten. Men had zelfs nog niet van de heilige Geest gehoord en dit was de meest zekere wijze om de mensen in Efese ervan te overtuigen, dat het pinksterfeest had plaatsgegrepen.

Je zou kunnen zeggen, dat deze visies er op neerkomen dat de Geestesgaven geschonken waren aan de gemeente als een soort steigerwerk, dat nodig was om het gebouw van de gemeente neer te zetten. Toen de gemeente haar gevestigde plaats had veroverd, werden de steigers - de gaven - weggenomen.

„De gaven moesten dienen om de gemeente te leiden zolang het Nieuwe Testament nog niet geschreven was" zeggen anderen. Toen dat klaar was waren ze niet meer nodig en dat geldt dan in het bijzonder van de gave van de profetie.

De vraag is natuurlijk of je over de gemeente kunt praten als een blijvende struktuur, een gebouw op aarde, dat zo langzamerhand van de steigers ontdaan kan worden. Heeft niet elke generatie van levende mensen behoefte aan al de bescherming en steun, die God kan geven? Is de gemeente wel ooit gevestigd geweest? Ik las een citaat van iemand, die zei: „Men wil beweren dat het zó is, dat de gemeente in de eerste tijd de tongentaal nodig had als een kruk, maar dat ze nu sterk genoeg is om het zonder krukken af te kunnen. Bepaalde autoriteiten zijn van mening dat de kerk zó volwassen is, dat ze zich kan veroorloven uitingen van de Geest af te danken". Deze spreker vroeg zich af of we dan in de dingen betreffende God iets anders zijn dan kinderen en invaliden.

Hoewel ik me bewust ben dat ook over 1 Kor. 13 verschillend gesproken wordt, wil ik het er graag op houden dat we hier een aanwijzing zien dat met name Paulus de gaven niet zag als een zaak van het begin alleen. Zeker - verschillende gaven zullen afgedaan hebben, maar pas dan als het volmaakte komt. Met andere woorden als Christus weergekomen is, dán zullen die gaven niet langer nodig zijn.

In 1 Kor. 12 : 31 zegt Paulus de gemeente, dat ze moet streven naar de hoogste gaven en in 14 : 1 vraagt hij ze de liefde na te jagen en te streven naar de gaven des Geestes, en vooral naar de profetie. Waarom zou dat alleen voor de Korinthiers gelden en niet voor de gemeente van nu? We betrekken 1 Kor. 13 toch ook vrijmoedig op onszelf?

Michael Harper zegt: „De enige zienswijze, die in overeenstemming is met het Nieuwe Testament en met de kerkgeschiedenis is dat deze gaven bedoeld zijn voor de gemeente tot de wederkomst van Christus. Ze werden slechts teruggenomen wegens de ontrouw en de onwetendheid van de kerk". Aldus ook John Wesley, een opwekkingsprediker uit het eind van de 18e eeuw. De beweging van het Methodisme, waarin hij werkte, wordt door Michael Harper betiteld als de kinderkamer, waarin de 'pinksterbaby' werd groot gebracht, zo tegen het eind van de 19e eeuw. Hij noemt dan de namen van o.a. Charles Finney, Moody en Torrey, die o.a. ook predikten over een ervaring voor Christenen, die zij „de doop in de heilige Geest" noemden.

Hoewel het spreken in tongen tegen het aanbreken van deze eeuw niet nieuw was, is het wel nieuw dat het in verband werd gebracht met de ervaring van de doop in de heilige Geest. Op een bepaalde bijbelschool kwam men, na ernstig onderzoek, tot de konklusie dat als bewijs voor de doop in de heilige Geest gold: Spreken in tongen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken.

De groep mensen, die dat had gevonden, ging zich daar ook daadwerkelijk naar uitstrekken en gingen dat ook beleven. Hier en daar ontstonden kleine groepjes, maar tot een sterkere verspreiding kwam het pas na het begin van wat men dan noemt *„de grote opwekking in Wales"*. Kort daarna ontstond door de bediening van een eenvoudige negerpredikant, ds W. J. Seymoor, een internationale beweging, die zich over de hele wereld zou voortplanten en die een halve eeuw later zou doordringen tot de verburgerlijkte kringen van de gevestigde kerken. De samenkomsten gingen er soms de hele nacht door als er honderden gekomen waren om de doop in de heilige Geest te ontvangen. Zoals al gezegd, de gevestigde kerken moesten van al dat overdreven gedoe niets hebben. Ik denk dat vooral ook het toch wel sterk de nadruk leggen op het spreken in tongen als bewijs van het ontvangen van de heilige Geest velen heeft afgestoten.

Michael Harper schetst in het kort allerlei ontwikkelingen van die eerste pinksterbeweging.

Ik wil even stilstaan bij de namen van David du Plessis en Derec Prince. David du Plessis kreeg in 1936 via een andere broeder een profetische boodschap, waarin hem te verstaan werd gegeven dat hij de pinksterboodschap zou moeten brengen tot alle kerken.

In 1962 getuigt Derec Prince, dat God hem aan de kust van de zee te verstaan

De door de schrijver van de artikelenserie over de Charismatische Beweging geraadpleegde literatuur bestond uit:

- **„Vuur", officieel orgaan van de Charismatische Werkgemeenschap Nederland,**
- **„Als in het begin", Michaël Harper,**
- **„Ik maak alles nieuw", Walter Smet,**
- **Radiolezingen over de Charismatische Beweging, door ds W. C. van Dam,**
- **„Er waait weer wat", ds W. W. Verhoef.**

geeft: „Ik ga een nieuwe golf geven van Mijn Geest, dwars door alle kerken heen. Het zal de vorige golf, die van de pinksterbeweging, in de schaduw stellen".
Vóór deze boodschappen hadden zowel Du Plessis als Prince de traditionele kerken al afgeschreven. Maar zij zijn tot de overtuiging gekomen dat de Heer dwars tegen hun gedachten is ingegaan.
David du Plessis werd in 1949 benoemd tot sekretaris van de Tweede Wereldkonferentie van pinkstergemeenten. Rondom die konferentie groeide in hem steeds meer het verlangen om alle pinkstergemeenten in één internationale organisatie te verenigen.
Tijdens de voorbereiding voor die konferentie overkwam hem een ongeluk, dat hem voor maanden uitgeschakeld. Hij heeft dat zelf ervaren als een uitschakelen van de oude du Plessis en een toerusting tot een nieuwe dienst. Hij kwam tot de ontdekking, dat hij moest getuigen voor de Wereldraad van Kerken, tot dan toe in zijn gedachten een verfoeilijke organisatie, waarover hij in zijn preken gewaarschuwd had. Bovendien... hadden verschillende lidkerken de pinkstermensen niet buiten de deur gezet? Ondanks de voorgeschiedenis is hij gegaan.
Men bleek naar hem te willen luisteren en hij kreeg zelfs uitnodigingen om op bepaalde konferenties te spreken. Over één van die konferenties vertelt hij:

„Na enkele woorden ter inleiding voelde ik een warme gloed over mij komen. Ik wist dat het de heilige Geest was, Die de leiding over nam. Maar wat deed Hij aan mij? Inplaats van de luide Geest van kritiek en veroordeling in mijn hart, voelde ik zulk een liefde en mededogen voor die mensen, dat ik liever sterven zou dan een veroordeling over hen uit te spreken. Plotseling wist ik het: De heilige Geest heeft dit in Handen. Gode zij dank, vanaf die dag wist ik wat het betekende te dienen in „een weg, die nog veel verder omhoog voert".
Dit is inderdaad de techniek van de heilige Geest".

Michael Harper schrijft over du Plessis:

„Men kan het oneens zijn met wat hij zegt, of onaangenaam getroffen worden, maar afwijzend te staan tegenoer de man zelf, die het zegt, is niet mogelijk. Hij schippert zelfs niet in het geringste in zijn pinksterleer. Hij gelooft nog steeds, dat het spreken in tongen de schriftuurlijke konsekwentie is van de doop in de heilige Geest, maar hij is verlost van zijn pinkstervooroordelen en zijn zucht tot schoolmeesteren. Zijn waarachtige liefde en hartverwarmende nederigheid maken hem tot een bekwaam en vruchtbaar afgezant van Christus".

Wel lijdt zijn reputatie bij bepaalde pinkstergemeenten onder deze kontakten. Zij vrezen dat hij dingt naar de gunsten van de moderne theologen. Vooral zijn kontakten met de R.K.-Kerk worden hem daar niet in dank afgenomen, maar hij gaat ervan uit dat de heilige Geest nooit scheidsmuren heeft erkend.
Ik heb hem persoonlijk één keer meegemaakt op een charismatische konferentie en was toen ook diep onder de indruk van deze man. Misschien dat ik daarom nu ook zoveel plaats voor hem inruimde.

(Slot volgt)

NBJB BRACHT 10.000 GULDEN BIJEEN VOOR BIJBELS IN ROEMENIE

Tijdens een verleden week in Silo, Utrecht gehouden vergadering van de (UZC-)werkgroep Wereld in Nood (WIN) overhandigde Klaas Touwen namens de Nederlandse Baptisten Jeugdbeweging een cheque van 10.000 gulden. Dit bedrag was de opbrengst van de „Spek-de-bus-aktie" die de jongeren in onze gemeenten in de afgelopen maanden hadden gehouden ten behoeve van bijbels voor Oost-Europa (Roemenië).
Klaas Touwen zei, dat de jeugd - naar zijn mening - stellig bereid was ook voor de komende maanden een dergelijke aktie te voeren voor een door de Europese Baptisten Federatie aan te geven doel, bijvoorbeeld kerkbouw in een land in Oost-Europa.

U.Z.C.-NIEUWS

De Unie Zendings Commissie is thans als volgt samengesteld: ds R. J. Voorhaar (Eindhoven) voorzitter; ds G. van 't Wout (Arnhem) vice-voorzitter; zr E. A. Diederix-Palma (Voorschoten); zr C. Brouwer (Hengelo) en br S. Edens (Wormer) leden.
Als adviserende leden hebben zitting: zr W. A. M. van Dam-Deursen (Bilthoven), namens N.B.V.B.; br T. J. J. B. Wolters (IJmuiden), namens werkgroep Wereld in Nood; ds Th. van der Laan (De Bilt) als vice-president Europese Baptisten Zending; br A. van den Hoef (Zeist), als administrateur van de Unie en ds J. van Dam (Bilthoven) als algemeen sekretaris.
In de plaats van zr T. Tijman-Schröder (Doetinchem) werd door de Algemene Vergadering, in oktober jl. te Leeuwarden gehouden, zr C. Brouwer (Hengelo), oud-zendelinge, gekozen. Zr Tijman komt hartelijke dank toe voor haar bijdragen die ze aan het werk van de Unie Zendings Commissie heeft geleverd!

———

Tijdens de laatste vergadering van de Unie Zendings Commissie werd besloten, dat voortaan ***alle*** *stukken voor de U.Z.C. geadresseerd dienen te worden aan ds J. van Dam, Uniebureau, Biltseweg 10, Bilthoven, die als sekretaris van de Unie Zendings Commissie optreedt.*

In gesprek over evangelisatie

Bill Thomas

U kent hem toch, deze donkere reus uit Amerika? Hij werkte mee in verschillende Interland Samen Evangelisatie campagnes. Momenteel is hij met verlof in de U.S.A. maar dezer dagen schreef hij een briefje, waarin hij u allemaal liet groeten.
Volgend jaar omstreeks mei/juni hoopt weer in Europa te zijn. Van verschillende gemeenten in dit werelddeel kreeg hij verzoeken om te komen helpen in evangelisatiecampagnes en zijn agenda begint langzamerhand vol te worden.
Mochten er in Nederland gemeenten zijn, die hem willen uitnodigen, dan kunnen zij dit rechtstreeks vragen.
Het adres is: Bill Thomas, 3702½ Midvale Ave., Los Angeles, California 90034, U.S.A.

Dalfsen 1977

De datum voor de volgende konferentie voor Gemeente en Evangelisatie in Dalfsen is bepaald op 26, 27 en 28 september 1977. Aan de voorbereiding van het programma wordt met ijver gewerkt en we hopen u regelmatig te informeren.
In ieder geval kunt u alvast de data reserveren, wanneer u dit feest wil meemaken. Belangrijk is, dat vooral voorgangers, raadsleden en medewerkers in de evangelisatie op deze konferentie aanwezig zijn.
Het gaat niet om een paar vrije dagen, maar om samen een stuk werk te verzetten voor onze gemeenten en om samen nieuwe wegen te zien en hernieuwde bezieling te ontvangen.

Kerstnummer van De Zaaier

Als alles volgens plan verloopt zijn alle kerstnummers nu in de gemeenten. We hopen, dat ze aan het doel mogen beantwoorden en bevelen de verspreiding van harte aan.
Moge het met liefde en veel gebed gebeuren.
Voor kommentaar op de inhoud en vormgeving houden we ons aanbevolen.

Dordrecht — R. Reiling
Indus 17

Zendelinge Joyce van Veen tijdens uitzenddienst:

De Heer geeft me de bemoediging: ga maar door!!

Op zondag 28 november jl. werd in Harderwijk een uitzenddienst gehouden i.v.m. de uitzending van zr Joyce van Veen. De aula van de „Groen van Prinsterer"-MAVO was om 4 uur n.m. goed gevuld met vertegenwoordigers van diverse gemeenten en unieorganen als ook met andere belangstellenden, toen ds De Winkel, de voorganger van de plaatselijke baptistengemeente, de dienst opende. In zijn welkomswoorden beschouwde hij de aanwezigheid van zovelen als 'n bemoedigend teken dat men in het gebed achter onze zuster wil gaan staan. Een speciaal woord van welkom was bestemd voor de moeder en andere familieleden van de zendingskandidate.

De schriftlezing betrof Lucas 4 : 14-21 en 42-44 aangevuld met enige versen uit Lucas 5.

De prediking werd gedaan door ds Van 't Wout, lid van de zendingscommissie van de unie.

Ds Van 't Wout begon met te zeggen dat er nog miljoenen mensen zijn die nog nooit het evangelie gehoord hebben. Vandaar dat we zo dankbaar zijn dat er weer iemand is om uit te gaan.

De woorden „ook aan andere steden moet ik het evangelie van het Koninkrijk Gods verkondigen, want daartoe ben ik geroepen" laten zien dat Jezus Christus zelf een gezondene was. De zendingsbeweging begon in de hemel: God is bewogen met mensen.

Jezus Christus staat zelf borg voor zijn boodschap. Door zijn dood en opstanding verkondigen wij niet één of andere theorie, maar de verlossing der wereld. Daarom ook spreken we graag van „missio Dei" d.w.z. het is Gods zending.

We zijn ons bewust dat we als uniegemeenschap verantwoordelijk zijn. Maar deze verantwoordelijkheid heeft z'n grenzen („maar ergens moeten we u laten gaan, gaat u alleen").

Daarom, zo vervolgde ds Van 't Wout, is het goed te weten dat de last van deze opdracht rust op de schouders van Jezus Christus zelf.

Sprekend over de gemeenten, zei ds Van 't Wout dat naarmate God ons zegent, hebben we de opdracht anderen tot zegen te zijn. Daar waar de gemeente niet „op weg" is, niet naar buiten kijkt, missen we de waarachtige kenmerken van de nieuwtestamentische gemeente. Als we zien hoe groot de opdracht is, dan kennen we het gevoel, en anders zouden we daartoe moeten komen, tot uitdrukking gebracht in Petrus' woorden: ga uit van mij, ik ben een zondig mens.

Dit leidt tot de konklusie dat we de vergeving kunnen verkondigen omdat we zelf vergeving hebben ontvangen.

Als God een opdracht geeft, geeft Hij ook volmacht: mij is gegeven alle macht! „Ga daarom maar heen!", besloot ds Van 't Wout zijn predikatie.

Ds De Winkel en ds Voorhaar, voorzitter van de uniezendingscommissie gingen voor in het gebed met handoplegging waarin Gods zegen op zr Van Veen's uitgaan werd afgesmeekt.

Het zangkoor van Harderwijk ondersteunde vervolgens de uitsraling van deze dienst, vooral met het lied: Zoek eerst het Koninkrijk van God en zijn gerechtigheid. Hierna voerden enige sprekers het woord. Ds Voorhaar, de UZC vertegenwoordigend, bracht naar voren dat de UZC bijzonder verheugd is met de uitzending van zr Van Veen („ik mag u wel verklappen dat de UZC bijzonder gelukkig is met u"). Spreker zei voorts dat zr Van Veen uitgezonden werd naar de frontlinie. Het is daarbij goed te weten dat er een thuisfront is, bestaande uit een groot aantal mensen die achter je staan met hun gebed en gaven. Ds Voorhaar eindigde met de woorden: „moge de Heer u zegenen en tot zegen stellen, is ons gebed".

Ds Van der Laan bracht als vice-voorzitter van de Europese Baptisten Zending, (EBZ) een groet over van de Europese broeders en zusters.

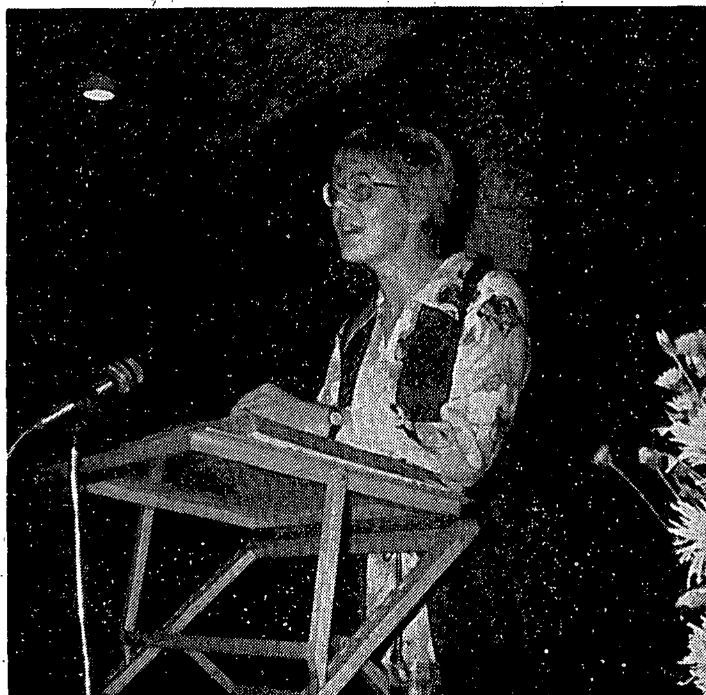
De EBZ, zo vervolgde hij, is niet een louter Europese organisatie; ongeveer 80 zendelingen uit diverse landen zijn uitgegaan op verzoek van de gemeenten in Afrika. De Canadese nationaliteit van zr Van Veen onderstreepte het internationale karakter van de EBZ. Vanuit de Nederlandse unie zijn er nu 5 zendelingen. Als we de Skandinavische unies zouden willen evenaren, dan zouden we nog 10 keer zo veel mensen moeten uitzenden. Hoewel het weliswaar om de kwaliteit gaat, zijn we totnutoe slechts aarzelend begonnen om jonge mensen uit te nodigen tot deelname. Ds Van der Laan eindigde zijn toespraak met de vanwege het rijmen in het Engels uitgesproken oproep: Joyce, Verheug je in de Heer!

De Nederlandse Baptisten Vrouwenbeweging werd vertegenwoordigd door mevr. Van Dam, die opmerkte dat de NBVB een beweging is van 1000 vrouwen die met veel liefde achter de zending staan. Mevr. Van Dam wenste zr Van Veen heel veel goeds toe, veel liefde tot de arbeid en veel sterkte bij het afscheid. Zr Van Veen kreeg van de NBVB een aantal boeken kado. Vervolgens werden woorden van bemoediging en afscheid gesproken door vertegenwoordigers van de zondagsschool en Zusterhulp te Harderwijk vergezeld gaande met resp. de wandtekst „Jezus is Overwinnaar" en enige tapes met een studie over de Hebreeënbrief.

De rij werd gesloten door br Poppe die namens de gemeente Harderwijk het woord voerde. Volgens br Poppe gaat het in ons geval het Franse spreekwoord „vertrekken betekent een beetje sterven" niet op, vanwege het feit dat zr Van Veen lid is van een levende gemeente. Het spreekwoord suggereert droefheid, maar, aldus br Poppe, we zijn niet bedroefd, we zijn blij en dankbaar met zr Van Veen's uitzending.

Br Poppe riep op tot vurig gebed in de wetenschap dat veel teleurstellingen in de overwinning van Christus moeten worden overwonnen.

Tot zr Van Veen zei hij: je mag wonderen verwachten, we hebben een grote Heer!

Zr Joyce van Veen een dankwoord sprekend

Namens de gemeente Harderwijk werd tevens een boek ten geschenke gegeven. In haar antwoord zei zr Van Veen ondermeer dat haar ervaring via de UZC tot de konklusie leidde dat „mijn stappen de juiste waren". „De Heer geeft me de bemoediging: ga maar door!", zei zr Van Veen, hoewel ze haar visum nog niet ontvangen had.

Ze maakte gewag van vele fijne gesprekken en bedankte voor de vele beloften om voor haar te bidden. Ze eindigde met de woorden van Gal. 6 : 14, „ik moge er voor bewaard blijven te roemen anders dan in het kruis van onze Here Jezus Christus, door wie de wereld mij gekruisigd is en ik der wereld". TW.

ALGEMENE RAAD B.W.A. VERGADERDE IN AUSTRALIE

Ondanks de grote afstand tussen Australië en de rest van de wereld - in het bijzonder Europa en Amerika - kwamen in augustus 187 vooraanstaande baptisten uit 31 verschillende landen bijeen voor de vergadering van de Algemene Raad (General Council) van de Baptisten Wereldalliantie. Onder de deelnemenden bevond zich ook ds Th. van der Laan, algemeen sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

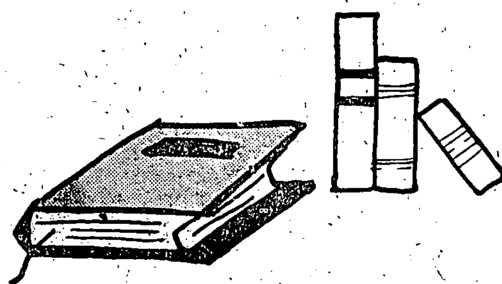
De bijeenkomsten stonden onder leiding van dr David Y. K. Wong, een architekt uit Hongkong en president van de Wereldalliantie.

De Algemene Raad hechtte o.a. zijn goedkeuring aan de plannen van de nieuwe Afdeling voor Evangelisatie en Vorming, waarvan dr Ronald C. Goulding met ingang van 1 oktober jl. de leiding zal hebben. Andere plannen waaraan goedkeuring werd gegeven waren de tweede mannenwereldkonferentie van de B.W.A. die 5-9 april 1978 in Indianapolis (U.S.A.) zal worden gehouden, de negende wereldjeugdkonferentie 19-23 juli 1978 te Hongkong en het veertiende wereldkongres te Toronto, Canada 6-13 juli 1980. De volgende bijeenkomst van de General Council zal 11-15 juli 1977 in Guatemala City worden gehouden. In Brighton, Engeland zal in 1979 het kongres van de Europese Baptisten Federatie worden gehouden.

CARTER EN BILLY GRAHAM

De Amerikaanse evangelist dr Billy Graham, wiens relatie tot de vroegere Amerikaanse president Richard M. Nixon nogal aan kritiek werd blootgesteld en die na Watergate meedeelde geen diensten meer in het Witte Huis te zullen leiden, heeft verklaard niet te verwachten dat hij de geestelijk adviseur van de nieuwe president, Jimmy Carter, zal worden, „want ik behoor niet tot zijn intieme vriendenkring". Zoals bekend zijn zowel Graham als Carter baptist.

Wat zullen we lezen?

zondag	5 december	Psalm 91	Bij God veilig
maandag	6 december	Micha 6 : 9-16	Aanklacht tegen Samaria
dinsdag	7 december	Micha 7 : 1- 6	Een rij van zonden
woensdag	8 december	Micha 7 : 7-13	Boete en herstel
donderdag	9 december	Micha 7 : 14-17	De volken zullen het zien
vrijdag	10 december	Micha 7 : 18-20	Een God, die de zonde vergeeft
zaterdag	11 december	Psalm 93	De Heer is Koning

Lezen en luisteren in Leviticus

Leviticus zal wel niet tot de meest gelezen bijbelgedeelten behoren. Zouden wij tot het volk der Joden behoren en zou er in Jeruzalem nog een tempel staan, waarin dagelijks offers gebracht moesten worden, dan zouden we de beschrijvingen en de voorschriften spellen, want daarvan staat dit boekje vol. Maar het is immers allemaal verleden tijd. Er is geen heiligdom meer, waarin dieren opgeofferd worden ter verzoening van zonden teneinde een verbroken verbinding met God te herstellen of om dankbaarheid tot uiting te brengen. Sedert het Lam Gods zijn leven gaf voor de zonde der wereld en het voorhangsel in de tempel van boven tot beneden in tweeën scheurde, is er voor dat heiligdom geen plaats meer. God heeft het verlaten en de Romeinen mogen het in brand steken.

Er zijn christenen die indringende studies maken van brandoffers, spijsoffers, vredeoffers, zondoffers en schuldoffers en voortdurend opmerken dat al deze offers op bepaalde punten verwijzen naar Jezus, op wie alle offers zagen.

Dat hier te trachten zou ons te ver voeren. Ik zou u om te beginnen willen raden eens de kursief gedrukte opschriften tussen de tekst te lezen. Waarschijnlijk zult u dan opeens stoppen en zeggen: hé, **dat wil ik toch** nader bezien. Om een paar te noemen: verbod van bedwelmende drank voor dienstdoende priesters; reine en onreine dieren; en de hoofdstukken, die over melaatsheid handelen. Als u eenmaal begonnen is gaat u wel door. Aan tafel zou ik het niet lezen. Uw kinderen zouden de indruk meekrijgen dat de bijbel toch maar een vervelend boek is. Ouderen, die ook belangstelling hebben voor sociale maatregelen, worden hier geïnformeerd hoe dat in Israël stond.

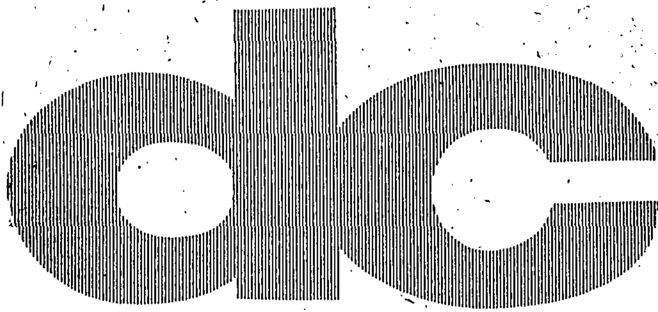
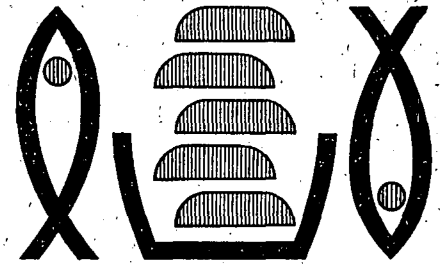
Uw bijzondere aandacht vraag ik voor Lev. 24 : 10-16. Een jongen uit een gemengd (egyptisch-israëlisch) huwelijk krijgt ruzie met een Israëliet. Dat loopt zo hoog op dat de jongen 'de Naam **lastert** en **vloekt**'. Iedereen rilt bij dit gebeuren.

Hij wordt onmiddellijk in verzekerde bewaring gesteld. Wat moeten ze met zo iemand: Dit is in deze vorm nog niet voorgekomen. Welke straf moet daarop staan? Mozes gaat in gebed. De Heer antwoordt hem: Breng de vloeker naar buiten. Allen die het gehoord hebben leggen hun handen op zijn hoofd. Daarna zal de hele vergadering hem stenigen. Vers 23 zegt dan dat zo het vonnis werd uitgevoerd. De Heer zal niet onschuldig houden wie zijn naam ijdel gebruikt.

Niet over het vloeken wilde ik wat zeggen. Maar het liet me denken aan wat men gedaan heeft met de trouwe getuige Stefanus, die een historische rede hield aan het adres van de Hoge Raad. De beschuldiging aan zijn adres luidde: Wij hebben hem **lasterlijke** woorden tegen Mozes en God horen spreken. Tegen deze aantijging verdedigt deze Jezus-getuige zich met een zeer krachtige toespraak (Hand. 7), waarin hij duidelijk maakt dat zijn volk uit hardnekkigen en onbesnedenen bestaat dat zich altijd tegen de heilige Geest heeft verzet. Stefanus werd gestenigd. Zoals de vloeker. Waar verkalkte 'godsdienst' mensen al niet toe leiden kan.

Met name uit het evangelie dat Johannes schreef weet u dat de Joden herhaaldelijk getracht hebben Jezus te stenigen. Waarom? Niet om een goed werk willen wij U stenigen, maar om **godslastering** en omdat gij, een mens, uzelf God maakt'.

Jezus lasterde God, zo meenden de Joden. Het is de hogepriester, die Jezus onder ede stelt: Ik bezweer u bij de levende God, dat gij ons zegt, of gij zijt de

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 49 - 10 december 1976

Wat moeten we nog geloven?

Zo luidt de titel van een boek van dr H. M. Matter en het zal u niet schaden het te lezen. Het navolgende zal geen inleiding worden op dat boek, maar het lag naast mij en mijn gedachten waren juist bezig met die vraag.

Wat moeten we nog geloven?
Voor niet weinigen inderdaad een vraag. Want geloven schijnt steeds meer blindvliegen te zijn met geen zicht op de sterrenhemel of op het grondvlak. Tussen mijn hoop en Gods bergen is een koord gespannen en daarover word ik verwacht te wandelen.

Johannes, de grote, stond voor mij en ik zag hem kantelen, de verplettering tegemoet. Geen wonder; het was te verwachten.

Een dertig jaren oud zijnde stond hij, ver van gerenommeerde heiligdommen, aan de Jordaan ter ere Gods als een lamp te branden. En het volk stroomde toe, kwam in de ban van zijn boodschap, zei het oude geloofs- en gedragspatroon vaarwel en liet zich dopen, ervan overtuigd dat het je niets hielp Abraham je vader te noemen als je leven zo dood was als een steen.

Johannes zag de bijl aan de wortel en de wan in de hand van die na hem zou komen. Hij was slechts een eerste donderslag, de bui moest nog losbreken.

Johannes, de grote, viel onvervaard Herodes aan en belandde in de gevangenis. Zoiets komt nog voor.

En God zweeg. God scheen niet om te zien naar deze eens laaiende Elia. Het is hard om de verre ruimten te verwisselen met de muren van een vesting. Om uit de publieke belangstelling te raken en in eenzaamheid de dagen te slijten. En om dan geen woord van God te horen.

Had het allemaal geen zin gehad? Waarom kwam Jezus van Nazaret hem niet opzoeken of, als dat niet kon, waarom liet hij niet naar hem informeren? In wanhoop stuurt hij een paar van zijn mannen die hem de vraag moeten stellen Zijt gij het die komen zou, of hebben wij een ander te verwachten?

Wat was dat anders dan een noodsignaal? Ik besterf het, ik ben de koers kwijt en ik kan nergens landen. Wie in Gods naam is nu God en wie zijt gij? Wat moet ik nog geloven?

Vindt u die vraag vreemd? Hebt u nooit aan de rand van zo'n afgrond gestaan met een duizelingwekkende leegte in u en om u? Komt u met Gods gemeente klaar? Of met de wereld waarin die gemeente leeft? Met uzelf en met wat in uw familie gebeurt?

Waar is uw God en wie is hij?

De boden bereiken Jezus. Ik zou bij de dialoog hebben willen zijn en het gezicht van Jezus hebben willen zien. Hij zendt ze terug: Vertel Johannes wat je hier ziet en hoort en hij zal weten wat Jesaja zei over de ellendigen en over Gods heil. Johannes en ik leggen samen wel de bijl aan de wortel van alle kwaad en kaf en koren worden hier gescheiden, maar nog is God niet in de storm, in aardbeving of in vuur. Het is nu de tijd van het suizen van een zachte koelte. Wat jij, Johannes, zag ligt verder weg, nog voorbij Johannes, de evangelist, die de toorn Gods beschrijft over hen die de liefde Gods afgewezen hebben.

Mensen hebben zo'n haast. Ze leven bij de dag en God bij duizend jaar. Hij talmt niet met de belofte van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Hij is lankmoedig en wil niet dat sommigen verloren gaan, doch dat allen tot bekering komen.

Zalig is wie aan Jezus en aan God geen aanstoot neemt.

De dood van Johannes, wat een smadelijke dood in de gevangenis, en de dood van

De charismatische beweging (3)

door ds G. Liebe

Je zou misschien wel honderd verhalen kunnen vertellen van de wonderlijke leiding van God, waar mensen van getuigen en die dingen veranderd hebben in de kerk. Uiteraard zijn er enkelen, die op de voorgrond treden en anderen blijven in de schaduw.

Zo viel me bv. op dat Michael Harper een heel hoofdstuk wijdt aan ds Dennis Bennett, die in 1960 zijn werk in Los Angeles neer moest leggen omdat hij de gemeente verteld had dat hij vervuld was geworden met de heilige Geest en in tongen had gesproken. In zijn volgende gemeente is dat juist de achtergrond geworden van een ongekende bloei. Hij moest veel spreken, overal in het land en daar buiten, maar eigenlijk was het begonnen omdat twee van zijn gemeenteleden hem hier over hadden aangesproken.

Ik wil hiermee zeggen dat Gods Werk geen werk van grote leiders is, maar Zijn Eigen Werk, dat zich afspeelt in Zijn gemeente.

Ik kan me voorstellen dat veel pinkstermensen, wat dat betreft, de gevestigde kerken hadden - misschien hebben - afgeschreven.

Ik heb zelf tijden rondgelopen met het gevoel, dat het met het Koninkrijk van God pas goed komt als iedereen door onderdompeling gedoopt is; en het liefst zou je dan ook willen, dat iedereen baptist werd. Maar Bennett en vele anderen zijn er een levend getuigenis van, dat God ook die stijve en deftige kerken niet heeft losgelaten. En steeds weer kom je in de Charismatische Beweging de verwondering tegen, dat zelfs zo'n plechtstatige liturgie een geweldige bedding kan zijn voor dankzegging en lofprijzing en een diepe ervaring van de nabijheid van God. Is dit voor veel christenen al een moeilijk te doorgronden zaak, voor nog meerderen is er een stuk wantrouwen als je naar Rome kijkt.

Een vriend van me zei eens: „Als de Paus ergens vóór is, dan kun jij er het beste maar tegen zijn"; en het schijnt, dat de Paus hevig geïnteresseerd is in wat zich in deze beweging afspeelt. Feit is, dat Paus Johannes XXIII op het koncilie ook David du Plessis heeft uitgenodigd.

Ds W. C. van Dam zegt: „Als de heilige Geest Zich gaat uitstorten op alle vlees, als de Heer Zijn hele kerk wil vernieuwen, dan kan Hij Rome niet overslaan". Smet herinnert eraan dat Paus Johannes bij het bijeenroepen van het koncilie had gebeden: „Heilige Geest, hernieuw in onze dagen uw wonderen als voor een nieuw Pinksteren". Duizenden „Catholic-Pentecostals" in Amerika beschouwen zichzelf als een antwoord op dat gebed. Op de 7e Internationale Conferentie van deze groep waren 25.000 deelnemers uit 30 verschillende landen, zodat je rustig mag stellen, dat het hier niet om een klein groepje gaat.

Ik hoop, dat ik er in geslaagd ben, u een beetje een indruk te geven van de opkomst van deze dingen.

Voor wat de Nederlandse situatie betreft, zou ik me een beetje willen ophangen aan het verhaal van Verhoef. Hij tekent de lijn van de gebedsgenezingscampagne van Herman Zaiss en Osborn. Sinds 1956 verschijnt het maandblad „Vuur", bedoeld als hulp voor mensen, die zich in de pinkstergroepen niet thuis voelen, maar tegelijkertijd te vervuld van een nieuwe religieuze ervaring zijn om zich in de kerk helemaal gelukkig te voelen.

Ondanks de kritiek, die je kunt hebben op de Osborn-beweging, ziet Verhoef dit toch wel als een sterke impuls. Er ontstaan, mede hierdoor, kontakten tussen kerk en pinksterbeweging.

Er komt een herderlijk schrijven in de Hervormde Kerk, dat o.a. positief spreekt over de gave van de Geest, die men „alleen voor vroeger" bestemd achtte.

Hoewel er velen een nieuwe, geestelijke ervaring opdeden, liep het in ons land toch niet zo hard van stapel.

De radikaliserende stromingen van de pinksterbeweging versterkten in de vijftiger jaren de afweer in de kerken. In die stroming zelf nam de anti-kerkelijkheid toe, alsmede een absoluut anti-oekumenisme: de Wereldraad van Kerken is een voorbode van de Anti-Christ. Wij kennen deze geluiden uit onze eigen beweging en weten dat zulke geluiden niet kontakt-bevorderend werken.

Toch zijn er via internationale kontakten - en hier moet o.a. weer Du Plessis genoemd worden - vorderingen ontstaan. Vier organisaties met een charismatische inslag vonden elkaar in 1972. Dat waren „Vuur" en de Stichting „Oase", die zich vooral richten op de dienst der genezing in Rotterdam en de „Near East Mission" met ds v. d. Hoeven. Daarnaast was er nog een zgn. Kruiskring.

De eerstgenoemde drie zijn samen gaan werken in de „Charismatische Werkgemeenschap Nederland". Deze gemeenschap belegt konferenties, studiedagen voor theologen, kursussen onder de naam „Levensschool" en probeert ook voor lektuur te zorgen.

Als slot van dit verhaal koos ik de slotbeschouwing van ds Verhoef:

> „De Charismatische Beweging die internationaal gezien met vaart onderweg is en die in Nederland een eenlange aanloop had, staat in ons land voor een nieuw begin. Dat heeft echter gunstige perspektieven, want de wegen zijn gevonden om als brede interkerkelijke beweging op gang te komen. De wegen om niet meer in een breukvlak met de kerken te leven, maar om in solidariteit vruchtbaar voor het geheel te worden.
>
> Wij zullen verder ook de kerkelijke weerstanden niet moeten onderschatten. Niets is dikwijls zo zondig en weerbarstig als gestolde godsdienst, die eigen instandhouding als gebruikelijke voorkeur heeft. Waar dit aan de hand is, botst Jezus nog even hard met de godsdienstigheid als tijdens Zijn leven op aarde.
>
> Maar kunnen we tegelijkertijd niet stellen, dat er meer verlangen is naar de ware dynamiek van de Geest dan ooit? Een verlangen naar de realiteit van God, naar de ervaring van het geloof, naar een tastbaar gebeuren, naar tekenen dat deze God de Levende is? Is het niet zo, dat wij een diepere bereidheid hebben tot een overgave aan het avontuur met de Geest? Een besef, dat niets ons kan redden, tenzij wij door die Geest maximaal betrokken worden in het

De door de schrijver van de artikelenserie over de Charismatische Beweging geraadpleegde literatuur bestond uit:

- **„Vuur", officieel orgaan van de Charismatische Werkgemeenschap Nederland,**
- **„Als in het begin", Michaël Harper,**
- **„Ik maak alles nieuw", Walter Smet,**
- **Radiolezingen over de Charismatische Beweging, door ds W. C. van Dam,**
- **„Er waait weer wat", ds W. W. Verhoef.**

Jezus, wat een smadelijke dood, het is allemaal opgenomen in het gemaakt bestek.

Toen antwoordde Job de Heer: Ik weet, dat Gij alles vermoogt, en dat geen uwer plannen wordt verijdeld.

En u weet langs welke afgronden deze Job moest gaan.

Dus vieren wij advent want hoe ongelofelijk het klinkt: deze Jezus, die van ons opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze wederkomen als gij hem ten hemel hebt zien varen.

Wij hebben geen ander te verwachten.

Huizinga

krachtenveld van de Levende Opgestane Heer.

Zijn wij niet bezig te gaan zien dat na alle vernieuwingspogingen en vernieuwingsstromingen met hoeveel goede elementen ook, de wezenlijke vernieuwing het gebeuren van de opstandingskracht van de Heer is, die Hij realiseer door Zijn Geest! Want zo alleen kunnen de oude waarheid en nieuwe inzichten levende en kreatieve visie zijn. De Charismatische Beweging heeft bewezen, dat zij niet in een bepaalde hoek zit of dat je er het ,type' voor moet zijn. Uit de engte van het piëtisme brak zij naar de breedte van de hele kerk. Uit het eenzijdige vertikale ook naar de horizontale dimensie. Uit het traditionalistische naar de aktualiteit.

De Charismatische Beweging is gerijpt tot een beweging van de Geest, die werkelijk voor allen kan zijn".

VERANTWOORDING ,10-CENTS-FONDS' VAN DE U.B.S.

In de maand november werden voor ons gezamenlijk fonds voor hulp inzake het dragen van kerkbouwlasten, het „10-centsfonds" genoemd, de volgende bijdragen ontvangen:

Pernis 75,—; Vroomshoop 200,—; Rotterdam-Centrum 168,90; Zwolle 78,57; CP,A 25,—.

Hartelijk dank voor deze bijdragen!

De rij is helaas niet lang. En daar tezamen totnutoe in 1976 nog slechts ruim *f* 4.600,— is ontvangen., mag er van onze gemeenten in de laatste maand nog zo'n *f* 8.400,— verwacht worden, zouden we aan het afgesproken doel van *f* 13.000,— komen. Omdat we geloven, dat onze gemeenten dat ook willen, verwachten we graag in december een lange rij van flinke bijdragen uit onze gemeenten. Nu dan, het laatste woord is nu aan u allemaal: door uw daad van geven!

Postgirorekening 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam. Bankrekening 43.80.11.805 bij de Amro-Bank NV te Arnhem ten name van Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, p/a Duistervoordestraat 1, Arnhem.

De administrateur van de U.B.S.,
T. Jansma,
Duistervoordestraat 1, Arnhem;
tel. 085-611468.

EBF: 1977 JAAR VAN DE BIJBEL

De Europese Baptisten Federatie heeft volgend jaar uitgeroepen tot Jaar van de Bijbel. De Unies die lid zijn van de Federatie worden aangespoord om hiermee te beginnen op de BWA-zondag, 6 februari. Ook het Nederlands Bijbelgenootschap heeft, uiteraard onafhankelijk van de EBF het voornemen het komende jaar als bijbeljaar te beschouwen.

ZAND en ZAAD

Nog eenmaal komen wij op het huwelijk en het veelvuldig scheiden van gehuwden terug. Het is niet op grond van deskundigheid dat ik er aan begonnen ben. Eerder valt het onder die diep ingrijpende, levensgrote zaken, waarnaar reeds op de algemene vergaderig te Leeuwarden werd verwezen en die ieder meelevend en meedenkend mens wel moeten beroeren. Zoiets leidt vanzelf tot spreken, zelfs als men niet verder kan komen dan een aarzelend formuleren, tegelijkertijd hopend dat anderen mee zullen helpen een weg te vinden.

Mag men scheiden? Dadelijk daarop kun je de vraag stellen: En wat indien u gescheiden is? Is daarmee ook een scheiding voltrokken van het stuk leven dat u met de andere leefde? Zult u na de scheiding met een gerust geweten verder kunnen leven, zeker zijnde dat u alles ondernam om dat uitelkaar gaan te voorkomen? En wat, indien u later tot de ontdekking komt dat de schuld aan de scheiding voor een belangrijk deel ook aan u te wijten is? We hebben het in deze weken niet gehad over uw kinderen. Evenmin over de mogelijkheid dat u reeds een andere vrouw of man tegenkwam, die u begeerlijk voorkwam. Dacht u dat u „gelukkiger" zou zijn met die andere? Maar u neemt uzelf wel mee en dat moest u al op uw hoede doen zijn. Zie slechts achterom. Over de vlak hiervoor genoemde kinderen zullen we zwijgen. Zij zijn niet zelden de ware slachtoffers. Zoals ze dat altijd zijn als de ouders in onmin leven.

Mag men scheiden? Ik begrijp dat bij een enkeling de vraag opkomt: Mag men zo voort leven? Als gebleken is dat alle wegen opgebroken zijn, twee mensen elkaar niets meer zeggen kunnen, beiden lijden aan de situatie, alle middelen en bemiddelingen gefaald hebben, moet men dan toch maar doen alsof? Nu zal iemand opstaan en zeggen dat ze maar samen moeten gaan bidden. Ik zou dat ook wel kunnen zeggen, maar wat indien zij dat niet kunnen? Of: niet meer kunnen? Kennen wij de diepten van verdriet, van teleurstelling en de innerlijke afstand die tussen deze twee gekomen is? Het kan zijn dat iemand van u zegt: dan zijn ze niet echt gelovig.

Ik zal dat niet herhalen.

Wat nu? Ik ben niet zeker van mijzelf maar ik kan me voorstellen dat ik in een bepaald geval zou kunnen komen tot de uitspraak: dat ze scheiden. Ik zou wel onmiddellijk daarachteraan bij mijzelf zeggen: en dat geen van beiden ooit hertrouwe. Misschien moest ik dat laatste niet geschreven hebben, maar heb ik bij het begin al niet gezegd dat deze stukjes meer een gesprek met u bedoelen te zijn?

Want wij kunnen toch niet altijd blijven zwijgen over zaken die bij ieder op de stoep staan? Tenslotte leven wij samen met dezelfde problemen, al zal ieder die naar eigen geweten beoordelen en zal niemand ons voorschriften geven die wij zouden moeten volgen of waarachter wij ons zouden kunnen verbergen.

Het kan u opgevallen zijn dat ik nauwelijks woorden uit de bijbel heb aangehaald. Ik heb het woord wel gelezen. Eveneens poog je de woorden te wegen die je zelf schrijft en doe je binnenin een beroep op de Geest, die wil leiden.

Deze tijden zijn niet gemakkelijk; de vragen zijn niet eenvoudig. De bijbel is geen handboek voor moeilijke gevallen. Daar wordt ons beschreven hoe God in het verleden sprak en handelde.

Het zal bijna een halve eeuw geleden zijn dat ik luisterde naar ds J. W. Weenink. Zijn tekst was: Hebr. 1 : 1. Daar staat: Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaderen gesproken had in de profeten, heeft Hij nu in het laatst der dagen tot ons gesproken in de Zoon... Broeder J. W. W. vulde de tekst aan en zei daarna: en door de praktijk.

Onze broeder verkondigde het heil des Heren, maar haalde dat heil wel uit een diep verleden naar het leven van vandaag. Maar het vereist veel aandacht, veel luisteren, naar God en mensen, om dat te kunnen. En dat is toch wat wij beoogden.

Huizinga

BWA HULP IN 1977 $610.000

De begroting van het Hulpfonds van de Baptisten Wereldalliantie zal voor 1977 $610.000 bedragen. Aldus besloot de Algemene Raad van de BWA tijdens zijn vergadering te Melbourne, Australië, gehouden.

LOFZANGEN EN GEBEDEN

Graag willen we onze gemeenten, met name de zondagsschoolbesturen nog attenderen op onze bundel Lofzangen en Gebeden, om ze tijdig te bestellen wanneer ze voor de kerstfeestviering nodig zijn.

Ten overvloede de prijzen:

Eenstemmig in p.v.c. (wit, zwart, rood, lichtbruin, donkerbruin) *f* 14,50;
idem in zeer luxe leren uitvoering *f* 30,—
(Prijzen eksklusief verzendkosten).

Besteladres: J. Germeraad, A. Verweystraat 21, Hengelo (O.); tel. 05400-21911 (Zangbundelkommissie).

Voormalig baptistenkerkje wordt door monumentenzorg gerestaureerd

In ‚Geschiedenis van het baptisme in Nederland' wordt - erg summier, overigens - verteld, dat er in de tachtiger jaren van de vorige eeuw op het Groninger Hogeland, in het dorp 't Zandt, een kleine baptistengemeente ontstond. Het was een gevolg van de opwekkingsgolf die in die jaren als een - wat men zou kunnen noemen - uitloper van de door Sankey en Moody in vooral de Angelsaksische wereld in beweging gebrachte stroom. In ons land waren het vooral de voorgangers en evangelisten van de vrije gemeenten en kringen die zich sterk door het werk van deze beide Amerikaanse evangelisten aangetrokken voelden en zich met de motieven vereenzelvigden. In onze, toen nog weinige, gemeenten waren het mannen als De Hart en Horn, Van Beek en Roeles die de ‚aanvallende evangelisatie' - aandringen op een onmiddellijke keuze voor Jezus - tot hun methode maakten in de arbeid die zij in dienst van de gemeenten verrichtten.

In de winter van 1882 evangeliseerden Roeles, Kloekers en Horn, op uitnodiging van de toen nog maar twee jaren oude baptistengemeente ter plaatse in en rond de stad Groningen. Er woonden op dat moment al enkele baptisten in 't Zandt: bij de namen van hen die een jaar eerder in Foxhol aanwezig waren om samen het besluit te nemen tot oprichting van de Unie kan men tenminste drie broeders aantreffen uit dit Groningse kleidorp, namelijk Harmanus Muda, H. Venhuizen en S. Engelsman. De toen al bestaande gemeenschap in 't Zandt en omgeving (ook in Garsthuizen werd gewerkt) werd beschouwd als een ‚onderafdeling' van de gemeente in Stadskanaal.

De predikers Roeles, Kloekers, Horn en Van Beek - laatstgenoemde was toen voorganger van de gemeente in Groningen - zagen die winter (januari 1882) een geweldige zegen op hun evangelistische arbeid. Tijdens samenkomsten die in De Beurs werden gehouden kwamen maar liefst zeventig mensen tot geloof!

Dezelfde maand nog reisden Horn, Roeles en Van Beek naar 't Zandt waar op 30 en 31 januari samenkomsten werden gehouden in een herbergzaal. De in 't Zandt wonende baptisten hadden kennelijk de mare van de komst van de evangeliepredikers op doeltreffende wijze weten te verbreiden, want beide avonden vulden telkens een driehonderd mensen de zaal. En ook in 't Zandt mochten zij er getuige van zijn, dat het door hen verkondigde Woord vruchten voortbracht: ongeveer veertig mensen kwamen er beide avonden tot geloof!

De arbeid scheen een veelbelovend perspektief te bieden. Geen wonder, dat het kleine groepje baptisten besloot over te gaan tot gemeentevorming. Volgens het bekende boek van dr Wumkes (‚Opkomst en vestiging van het baptisme in Nederland') telde de gemeente bij de instituering op 29 juni 1882 33 leden; ouderlingen waren S. Engelsman en S. Juisting.

De kleine gemeente in 't Zandt heeft geen lang leven gehad. Velen gingen al spoedig over naar de Vergadering van Gelovigen, zodat het ledental tien jaar later nog slechts 14 bedroeg. De gemeente is al spoedig daarna opgeheven.

De Zandster gemeente is nooit in het bezit geweest van een eigen lokaal. Wel heeft men gedurende een periode een woning gehuurd waarin een doopvont werd aangebracht.

Deze woning nu staat er nog, en ook het doopvont is nog aanwezig! Het wordt de Sarishut (of: Sarieshut) genoemd en fungeerde aanvankelijk - hebben we begrepen - als een soort belastingkantoor, waar belasting op het korenmalen werd betaald. Het is op het ogenblik eigendom van de gemeente 't Zandt en staat onder Monumentenzorg: men is bezig met de

Deze foto van de Sarishut met de Leermenstermolen is gemaakt vóór 1890. De woning was op dat moment nog als woning in gebruik (zie de gordijnen) en fungeerde misschien toen ook nog wel als „belastingkantoor" voor het innen van de belasting op het malen van koren.

restauratie. Naast de Sarishut stond de korenmolen die de Leermenster molen werd genoemd.

Eén van onze lezers, br R. van der Molen te Loppersum - aan wie we deze bijzonderheden (en de hier afgedrukte foto's) te danken hebben, wist ons te vertellen dat in de Sarishut leden van de gemeente woonden, namelijk het gezin M. Wassing (man, vrouw en drie dochters; één der dochters zou de schoonmoeder van br Van der Molen worden...). Br Van der Molen vertelde ook, dat een vroegere eigenaar (97 jaar) van de Sarishut hem in een gesprek dit voorjaar zei zich te herinneren dat er in het doopvont in de Sarishut mensen werden gedoopt...

De namen die broeder Van der Molen bij zijn speurtocht naar de geschiedenis van de Zandster baptistengemeente verder nog is tegengekomen waren die van (en we citeren br Van der Molen): H. van Dam, manufakturen (naar Stadskanaal); R. Grasmeier, schipper; Engelsman, schipper; Wassing, Huizinga.

———

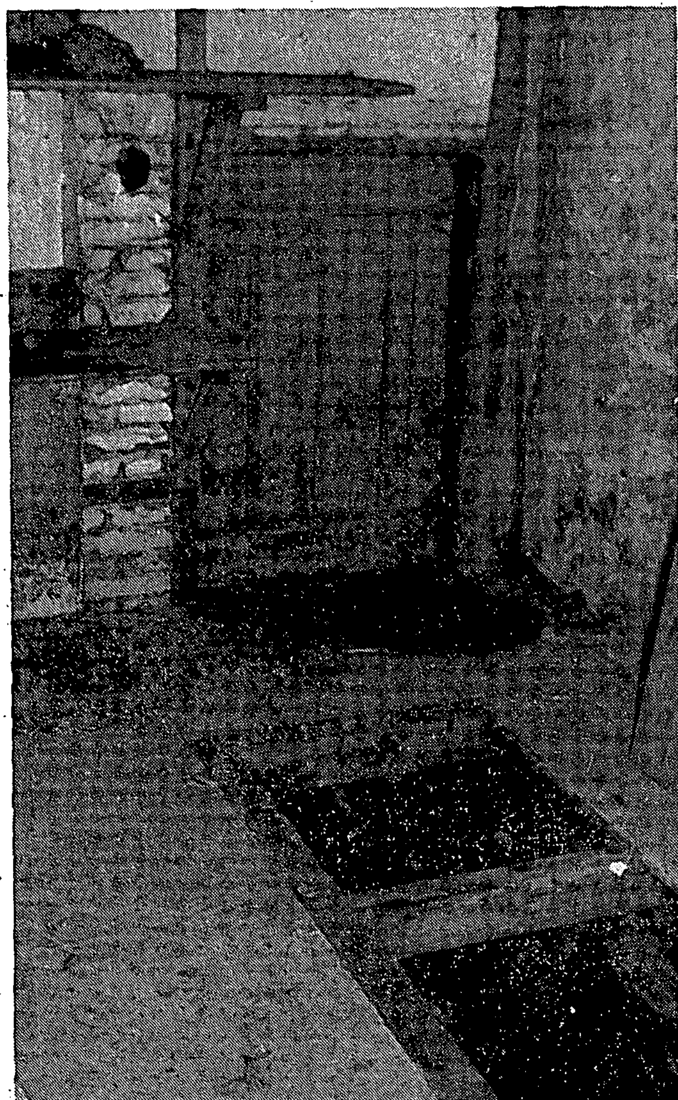
Zoals gezegd, we zijn broeder Van der Molen erg dankbaar voor de gegevens èn voor de foto's die hij zond. Hij deed niet alleen ons persoonlijk er een groot genoegen mee, maar ook - daarvan zijn we overtuigd - vele van onze lezers! v. D.

De Sarishut - eens plaats van samenkomst van de baptistengemeente in 't Zandt; het is eigendom van de gemeente 't Zandt en zal door Monumentenzorg worden gerestaureerd.

Links onder: Dat zou nog van het doopvont in de Sarishut te zien zijn...

Rechts onder: De ruimte die als kleedkamer in de Sarishut werd gebruikt; door deze deur kwam men in het doopvont.

Lezen en luisteren in Numeri

Wat ik ten aanzien van het boek Leviticus opmerkte - dat het wel niet tot de meest gelezen bijbelgedeelten zou behoren - geldt ook enigszins voor Numeri. Toch lijkt het mij juist als men de moeite neemt om het althans eens door te bladeren om zo een beetje op de hoogte te komen van wat daarin geschreven staat. U zult merkwaardige dingen tegenkomen. Leest u maar eens over ,de wet op de jaloersheid'. Wist u dat dit hier stond? Herinnert u zoiets aan heksenprocessen? Ik moest er wel even aan denken. In het zesde hoofdstuk komt u de oudtestamentische zegenbede tegen die je nog wel eens hoort uitspreken. Daar is niets op tegen, want het is een gebed dat niet aan tijd of priester gebonden is. In een heel klein, fijn boekje ,Bronnen van joodse Wijsheid' - laat iemand het u bij wijze van geschenk laten toekomen, zo is het ook in mijn bezit geraakt - in dat boekje staat deze vertaling:

De Heer zegene u en beware u.
De Heer late zijn aanwezigheid boven u lichten en zij u genadig.
De Heer wende zijn aanwezigheid naar u en legge op u de vrede.

Is in die woorden niet een prachtige samenvatting van onze diepste wensen voor anderen en voor onszelf? Zo'n woord zou ik aan de wand bij de ingang van ons huis willen hangen. En daar tegenover dan dit woord: Hoor, Israël - hoor mens - de Heer is onze God; de Heer is één! Gij zult de Heer, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht.
Aan het einde van onze bijeenkomsten sluiten wij vaak met het gebed, waarmee Paulus zijn tweede brief aan de gemeente in Korinthe beëindigt: De genade van de Heer Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap van de heilige Geest zij met u allen. Ook hier is weer alles samengevat, en dat in nieuwtestamentische woorden, wat wij begeren voor elkaar. In onze Lofzangen en Gebeden staat boven deze op muziek gezette woorden terecht: Bidt voor elkander, en daarom heb ik in de dagen dat ik de orde van de dienst opstelde deze zegenbede vaak aan het einde van de samenkomst laten zingen, er aan herinnerend dat wij het voor elkaar biddend mochten doen. Want predikanten zijn geen priesters naar de ordening van Aäron noch zijn zij zijn nakomelingen. Is de hele gemeente niet een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom? Een priester ging met de zonden van het volk tot God, ondersteund door de offers die gebracht werden, en hij kwam van God terug met de vrede van Hem, die de ,liefelijke reuk' van het geofferde, het aangebodene, waardeerde. Hij was de middelaar Gods en der mensen. Dat zal niet gezegd kunnen worden van een predikant, die met de gemeente belijdt dat er maar één Middelaar is en dat hij met de gemeente van het offer van Jezus leeft en naast hen staat om de vrede, die alle verstand te boven gaat, te ontvangen. De voorganger deelt niet uit. Hij behoort met al de anderen tot de bedeelden.
Ziet u, als u de priesterlijke zegen uit Num. 6 en het gebed van Paulus uit 2 Kor. 13 : 13 naast elkaar legt, verschil? Gaat in Numeri niet de liefde van God, die wil zegenen en behoeden, vooraf aan de genade? Bij Paulus gaat de genade vooraf aan de liefde en ik heb niet de indruk dat dat gewoon een ,slip of the tongue', een verspreking is, maar een wel overwogen uitspraak van de man, die eerst de genade moest beleven om de liefde te kunnen ontdekken en ervaren. Valt dit onder het ziften van woorden? Ik dacht het niet, maar anderen ondergaan het gebed anders want ik merkte soms op dat men vrijmoedig de tweede zin: de liefde van God, het eerst uitsprak om daarna van de genade van Jezus Christus te spreken.
Het gaat hier niet om spijkers op laag water maar om het goudstof van het evangelie.
Zingt u aanstaande zondag maar aan het einde van de dienst lied 83 uit onze bundel en u zult ontdekken welk een binding er uit gaat van zo'n gebed.

Huizinga

Ds A. A. BOESCHOTEN (APELDOORN) WORDT LEGERPREDIKANT

Ds A. A. Boeschoten, op het ogenblik nog voorganger van de baptistengemeente te Apeldoorn, zal binnenkort zijn arbeid als voorganger beëindigen teneinde voor een periode van vier jaar als legerpredikant dienst te doen.
Op het ogenblik is ds Ph. Lindeman Wzn., luchtmachtpredikant te Enschede, de enige baptistenpredikant in de Nederlandse strijdkrachten.

VOLGEND EBF-KONGRES IN BRIGHTON, ENGELAND

Het eerstvolgende kongres van de Europese Baptisten Federatie zal van 27 juni tot 1 juli 1979 in Brighton, Engeland worden gehouden. De EBF-raad benoemde ter voorbereiding van dit kongres een programmakommisie waarvan ds Th. van der Laan uit De Bilt als voorzitter zal optreden. Andere leden van deze kommissie zijn: Rolf Dammann, DDR; dr David Russell, Groot Brittannië; Alexei Bichkov, USSR; Knud Wumpelman, Denemarken en dr Gerhard Claas, West-Duitsland.

In gesprek over evangelisatie

Leeuwarden

Enkele weken geleden vertelden we hier iets over Leeuwarden en de evangelisatiecampagne, die daar wordt voorbereid. Het is een kombinatie van Aktie Andersom en het WIN-programma. Op dinsdag 23 november waren we bijeen met een dertig mensen uit de plaatselijke gemeente en uit enkele omliggende plaatsen. De groep uit Leeuwarden maakte zich op om door persoonlijke bezoeken de gezinnen van de gemeenteleden in te lichten over de a.s. campagne en om hun medewerking te vragen. De bezoekers uit andere gemeenten kregen een indruk van wat er nu eigenlijk staat te gebeuren. Het was een bemoedigende bijeenkomst met een groep echt gemotiveerde mensen. Bepaald indrukwekkend was het slot, waarin br Schlüter de gevoelens van de plaatselijke werkgroep vertolkte. „We hebben begrepen, dat de opdracht om het evangelie uit te dragen niet langer kan worden uitbesteed aan beroepskrachten. Wij moeten er zelf op uit en ons er aan wagen. Dit kwam min of meer als een schok op ons over en zo zal het ook u wel gaan. Maar er is geen andere weg en we zijn bereid om ons helemaal in te zetten". Zo ongeveer was dit persoonlijke woord, dat precies tot uitdrukking bracht, waar het in de opdracht van Christus om gaat.
Inmiddels is in de Friese hoofdstad de volgende fase van deze aktie in werking en worden de gezinnen in de gemeente bezocht. Vanaf de kansel en in het maandblad van de gemeente worden deze bezoeken ondersteund.
Gemeenteleden worden uitgenodigd om mee te bidden en adressen te noemen van mensen, die straks persoonlijk worden bezocht. Maar ook om daadwerkelijk mee te doen aan de week van training en aktie van 24 tot 28 januari 1977.
Van hieruit wil ik graag alle lezers van De Christen uitnodigen om mee te bidden voor dit nieuwe stuk werk. Moge het ons de weg wijzen om mensen te bereiken met het evangelie en mogelijkheden te ontdekken, waarmee ook andere gemeenten verder kunnen komen.

R. Reiling

INSTRUKTIEWEEKEND R.J.C. 21/22 JANUARI 1977

Er gebeurt weer van alles.
Overal klinken hoopvolle geluiden: de jeugd leeft weer!
Er is meer enthousiasme, er is meer inzet. Natuurlijk zijn we er nog niet. Er kan nog veel meer gebeuren.
Verder wordt het jeugdwerk gekenmerkt door een golfbeweging: elke 5 jaar komt er een nieuwe generatie jeugd. Dit klinkt wat overdreven, maar het is waar: elke 5 jaar is er weer een verandering in behoefte en aksent te bespeuren.
Jeugdwerk is levend werk!
Eigenlijk is dat geweldig, want ook de Gemeente en het geloof moet een levende zaak zijn.
Levend, dat betekent er moet iets kunnen veranderen, er moeten nieuwe dingen kunnen gebeuren. Maar er moet ook altijd verband blijven met alles wat in het verleden levend was.
Dat vraagt open ogen en open oren om te kunnen konstateren wat er leeft in deze tijd en aan de andere kant een open hart om vanuit het geloof (met Gods hulp) antwoorden en wegen te zoeken die naar datzelfde doel (Gods Koninkrijk) dwars door (niet er omheen of erover heen) deze wereld heen.
Daarom is het belangrijk dat de leiders en begeleiders van de jeugd bij elkaar komen, om samen te ontdekken wat er gaande is onder de jeugd.
Om gedachten, zorgen en suggesties uit te wisselen.
Om krachten en inspiratie op te doen in een ontspannen sfeer.
Dit weekend is *alleen* bestemd voor jeugdleid(st)ers, predikanten en studenten (eventueel inklusief echtgenoten).
De kosten bedragen *f* 20,—.
Plaats: „De Bron", Oudleusen (bij Dalfsen).
Tijd: Vrijdagavond 20.00 uur tot en met zaterdagmiddag 16.00 uur. (21/22 januari 1977).
Dit weekend kunt u niet missen!
Geef u dus spoedig op bij het Jeugdburo N.B.J.B. in Drachten, Zuiderdwarsvaart 25; tel. 05120-15687 (tussen 8.00 en 12.00 uur).

R. J. C. Werkgroep Instruktieweekends

WERELDGEMEENSCHAP GODS WERK!

Ik heb zojuist afscheid genomen van de laatste bezoekers die naar Melbourne kwamen om deel te nemen aan de vergadering van de Algemene Raad van de Baptisten Wereldalliantie.

Mijn vrouw en ik hadden drie van hen 's avonds voor de maaltijd in ons huis ontvangen: dr Advertus A. Hoff uit Liberia, dominee E. O. Akingbala uit Nigeria en dominee Ernest Martin uit Kameroen. Ze hadden alle drie een zwarte huid.

Toen wij, volwassenen, wat praatten zat onze vierjarige zoon - Jonathan - met zijn ellebogen op de tafel, zijn kin gesteund door beide handen. Hij had een wat peinzende trek op zijn gezicht. En met kinderlijke eenvoud vroeg hij: wie heeft uw gezicht geverfd? Ik ben blij, dat ze lachten met een brede, royale glimlach. Ja, wie verfde hun gezichten? God deed het.

Gedurende drie avonden tijdens de vergaderingen vergezelde ik bezoekers om geïnterviewd te worden door dr Alex Kenworthy voor Nightline: dr David Wong, BWA-president, een chinees uit Hongkong; dr James L. Sullivan, president van de Zuidelijke Baptistenkonventie uit Amerika en dominee Michael Zhidkov, voorganger van de baptistengemeente in Moskou, Rusland - beide laatstgenoemden zijn vice-president van de BWA. Deze vooraanstaande mannen uit verschillende werelddelen, met verschillend karakter, levensstijl, taal en kultuur, vertegenwoordigende de drie grootmachten in de spanningsvolle wereld van vandaag de dag, toonden oprechte liefde en belangstelling voor elkaar. Wie bracht hen tesamen? Niet slechts de alliantie. God deed het!

Verscheidenheid was het wezenlijke van onze gemeenschap. Verscheidenheid maakte onze eenheid tot iets indrukwekkends. Het was een grootse internationale gebeurtenis. Stellig kunnen we hetzelfde waar maken in onze plaatselijke gemeenten.

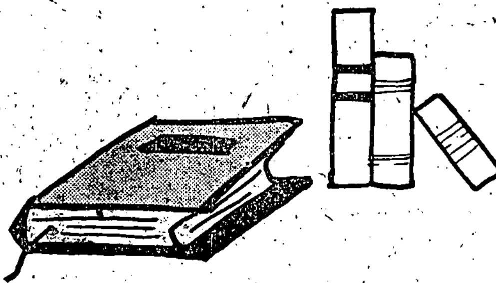
Laat de verscheidenheid onze eenheid verheffen en geen belemmering zijn voor onze eenheid in Christus. Als wij ons best doen... God wil het!

———

Dit artikeltje verscheen in het septembernummer van ICBA Herald, maandblad van de Bond van Baptistengemeenten in Victoria; de schrijver, dr R. Kingskey Smith is algemeen sekretaris van de Unie van Baptisten in Australië.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Zwolle, C. van Wier te Emmen.

Wat zullen we lezen?

zondag	12 december	Psalm 94	Een veilige Rots
maandag	13 december	Sefanja 1 : 1-18	Nabij is de grote dag
dinsdag	14 december	Sefanja 2 : 1- 7	Zoekt de Heer uw God
woensdag	15 december	Sefanja 2 : 8-15	Temidden van vijanden
donderdag	16 december	Sefanja 3 : 1- 8	Het vuur van de loutering
vrijdag	17 december	Sefanja 3 : 9-20	Als een koning in uw midden
zaterdag	18 december	Psalm 42	Verlangen naar God

UIT HET UNIEBUREAU

Van de algemeen sekretaris

☆ Visa voor Arabische landen

Reeds enige tijd geleden besloot de Commissie der Unie de leden van onze gemeenten openlijk te ontraden zich door middel van een ‚doopkaart' of ander daarmee vergelijkbaar dokument te legimiteren als christen, respektievelijk niet-Jood wanneer een dergelijk dokument door een land vereist wordt ter verkrijging van een inreisvisum.

☆ Ds Th. van der Laan tot adviserend lid UC benoemd

Ds Th. van der Laan, scheiden algemeen sekretaris van de Unie en vanaf 1 januari a.s. conrector van ons seminarium, is door de Commissie der Unie benoemd tot adviserend lid inzake de buitenlandse betrekkingen van de Unie.

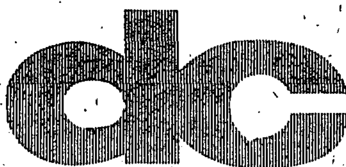
Tijdens zijn bijna 10 jaren durende arbeid als algemeen sekretaris van de Unie heeft br Van der Laan zich een grote kennis verworven van de situatie in de buitenlandse Unies. De Commissie der Unie is dankbaar dat br Van der Laan op deze wijze zijn ervaring ter beschikking wil blijven stellen van onze gemeenschap.

v. D.

VOOR SEKRETARISSEN

Sekretarissen van gemeenten en van gemeentelijke organisaties kunnen wellicht hulp vinden voor hun problemen in het boek The Secretary's World, een periodiek dat tien keer per jaar wordt uitgegeven door Clara A. Mc Cartt (P.O. Box 7454, Louisville, Kentucky 40207 USA). De redaktrice van deze ‚nieuwsbrieven' is meer dan 30 jaar sekretaresse geweest van Duke McCall die uitvoerend sekretaris was van de Zuidelijke Baptistenkonventie en laatstelijk president van Southern Baptist Theological Seminary.
De abonnementsprijs bedraagt $3.— per jaar.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en drs T. J. J. B. Wolters. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57. postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

LEZERS AAN HET WOORD

Ik ben Baptist! Wat is dat?!

Geachte ds Van Dam,
Onder deze titel verscheen geruime tijd geleden een artikeltje, overgenomen uit het gemeenteblad van Rotterdam van de hand van ds Pflaum. Dit stukje kwam mij korte tijd geleden onder ogen en heeft mij, en mede ondergenoemde, dermate geschokt, dat ik meen via deze weg ernstig te moeten waarschuwen tegen sommige uitlatingen in dit stuk.
Het gaat o.a. om de daarin voorkomende passage: „Elke baptist is vrij te geloven, wat hij wil en hoe hij het wil". Er waren nog andere punten te noemen, maar dan zou dit schrijven te lang worden.
De bovengenoemde zin uit dit stuk is puur vrijzinnig.
Dertien jaar geleden liet ik mij dopen en werd lid van de Haagse baptistengemeente mede op grond van haar belijdenis vervat in art. 2 van de Statuten en Kerkorde van de beginselen der Haagse baptistengemeente.
Samengevat luiden deze:
a. de geopenbaarde waarheid Gods Woord is onfeilbaar;
b. de mens is verdorven en geneigd tot alle kwaad en heeft het eeuwig oordeel verdiend;
c. God heeft Zijn Zoon in de wereld in het vlees gezonden, tot verzoening der wereld: is gestorven en opgestaan;
d. Hij is nu gezeten aan 's Vaders rechterhand en zal wederkomen.

Mag nu, om niet meer te noemen, van deze grondstellingen der onfeilbare waarheid Gods - zoals ds P. denigrerend schrijft als „testpapier der rechtzinnigheid" - worden afgeweken en iedere baptist geloven wat hij wil en hoe hij het wil? Zo ja, dan is er sprake van pure vrijzinnigheid en een valse leer.
Het komt ons absurd voor dat hetgeen in het gewraakt artikel van ds Pflaum de „leer" zou zijn van onze baptistengemeenten.
Wij wachten met belangstelling reakties van u of de lezers van De Christen af.
Mede namens br Sandifort (ouderling)
Den Haag D. Gaarkeuken

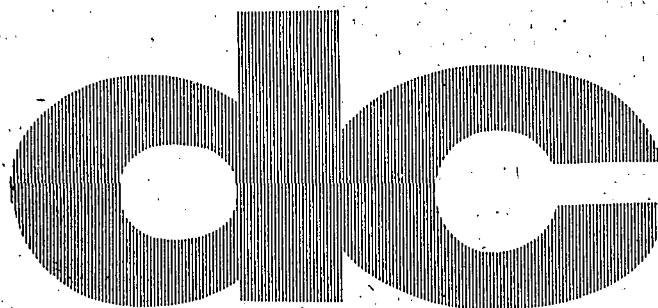
Reaktie ds Pflaum: Geachter broeder Gaarkeuken, het is inderdaad al geruime tijd geleden dat dit stukje, dat een samenvatting was van wat er op een gemeenteavond in Pernis was besproken, in De Christen stond. Gelukkig heb ik mijn aantekeningen van die avond bewaard.
We gingen die avond uit van het fundament: „Elke baptist gelooft en belijdt dat Jezus Christus Gods Zoon is, zijn persoonlijke Verlosser en Heer van zijn leven. Op grond van deze belijdenis wordt hij/zij door onderdompeling gedoopt en door de doop aan de gemeente toegevoegd".
Met dit fundament zijn alle baptisten op de gehele wereld het eens en men verwacht dat een ieder die zich baptist noemt, hier volkomen achter staat. Maar verder is er bij ons baptisten geen geloofsdwang.
Uit het stuk in De Christen moest het u bij aandachtige lezing wel duidelijk zijn geworden, dat de zinsnede: „Elke baptist is vrij te geloven, wát hij wil en hoe hij het wil", niet op het fundament kan slaan.
Maar niemand kan bij ons een ander dwingen een bepaalde leerstelling of dogma te geloven. (Ik denk aan de leer van het Duizendjarig Rijk, de uitverkiezing, antimilitarisme, fundamentalisme, avondmaalsbeschouwing of wat dan ook).
We mogen er met elkaar over praten; we mogen zelfs proberen elkaar te overtuigen, en dat altijd bij de geopende bijbel; maar we mogen elkaar nooit dwingen. We kunnen van mening verschillen, maar blijven ondanks alles baptist. Essentieel is alleen onze persoonlijke binding aan de Heer der gemeente: Jezus Christus.
Dr F. Boerwinkel zegt: „Typisch voor de baptisten is, dat zij geen geformuleerde geloofsbelijdenis kennen. In dit opzicht zijn de baptisten individualisten'. (Kerk en Secte, blz. 32).
L. G. Champion in een inleiding geschreven voor de Britse Raad van Kerken: „Baptisten stáán op het recht en de verantwoordelijkheid van de individu om zijn eigen persoonlijke mening te vormen in alle zaken welke zijn geweten raken". (Baptists and Unity. blz. 22).
Ds J. van Dam schrijft over de oprichting van onze Unie:
„Wat in dit samenwerkingsverband verenigde en samenbond was geen dogmatisch belijdenisgeschrift. Zo kort als maar mogelijk was werd het gezegd in de Statuten: „De Unie omvat gemeenten die belijden en beleven, dat Jezus Christus de eniggeboren Zoon van God is en één algenoegzame Zaligmaker is voor zondaren; die de doop der gelovigen, in onderscheiding van besprenging, handhaven". Op die basis waagden de gemeenten het met elkaar samen te leven en samen te werken. Het is voldoende gebleken!"
Wanneer broeder Gaarkeuken mij van vrijzinnigheid beschuldigt als ik baptistenprincipes verdedig, die meer dan 350 jaar oud zijn - het zij zo! Laat hij echter beseffen, dat het de Heer is die ons samenbindt en niet de leer.
Mag ik eindigen met de prachtige woorden die br H. Kruit uit Stadskanaal in 1870 heeft gesproken: „Geen Confessie drukt zoo sterk de dooding van den ouden mensch uit als onze doopbelijdenis en immer weer moeten wij tonen, dat wij waarlijk gestorven zijn: Het is noodzakelijk zoo te leven, dat anderen van ons zeggen kunnen: het is bij hem of haar niet maar een woord, het is een daad waarvan de uitwerking in het leven blijkt".
Met hartelijke broedergroeten:
Hoogezand G. H. W. Pflaum

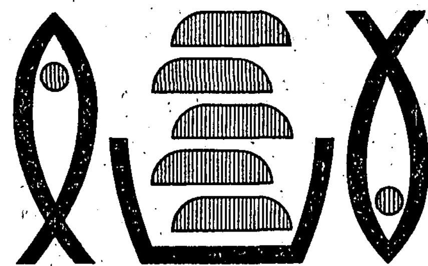
BAPTISTEN VAN ZUID-AMERIKA VORMDEN UNIE

Dertig vertegenwoordigers van negen baptistenorganisaties in Zuid-Amerika hebben in september jl. in Cochabamba een Latijns Amerikaanse Baptisten Unie in het leven geroepen.
De vergadering stelde statuten op en gaf een Verklaring uit, waarin wordt opgeroepen tot evangelisatie in Zuid-Amerika en de wereld, tot samenwerking en gemeenschap onder de Zuidamerikaanse baptisten en tot broederlijke betrekkingen met de zendingsvertegenwoordigers van baptisten buiten het eigen kontinent.
Joao Falcao Sobrinho, algemeen sekretaris van de Baptistenkonventie van Brazilië werd tot president gekozen van de Union Bautista Latino Americana (UBLA).
Sinds het initiatief tot oprichting werd genomen op een bijeenkomst in september 1975 in Lima, Peru trad hij reeds op als koördinator.
UBLA is de vijfde ,regionale' organisatie onder de ,paraplu' van de BWA. De andere zijn de Europese Baptisten Federatie, de Noordamerikaanse Baptisten Gemeenschap, de Caribische Baptisten Gemeenschap en de Aziatische Baptisten Gemeenschap.
Dr V. Carney Hargroves, president van de BWA van 1970 tot 1975 vertegenwoordigde de BWA.
De uitgegeven Verklaring zegt o.a.: „Dit is het beslissende uur voor Latijns Amerika voor ons als baptisten; we staan voor de grootse verantwoordelijkheid en voor het voorrecht om deel te hebben aan de evangelisatie van ons kontinent en van de wereld teneinde te verkondigen, dat Jezus Christus is de enige hoop voor 'n mensheid die ver van God is en om nadruk te leggen op de beginselen van godsdienstvrijheid en van scheiding tussen kerk en staat".
De landen die op de oprichtingsvergadering waren vertegenwoordigd waren Mexico, Columbia, Chili, Ecuador, Peru, Bolivia, Venezuela, Brazilië, Paraguau en Argentinië.
In de Statuten staat, dat de UBLA om de drie jaar bijeen zal komen en de Uitvoerende Raad elk jaar. Het is nog niet bekend waar het hoofdkanoor gevestigd zal worden.

In de zekerheid dat ook voor hem een plaats was bereid in het Vaderhuis overleed onze broeder
DIRK STEFFERS
op de leeftijd van 76 jaar.
„God heeft hem geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden aankomst gegeven".
Winschoten, 25 november 1976
Baptistengemeente Winschoten

In de volle zekerheid van het geloof heeft de Heer thuisgehaald op 23 november
IJZEBRAND POTS
op de leeftijd van 65 jaar.
„Door genade ben ik een kind van God"
Baptistengemeente Stadskanaal-Noord

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 50 - 17 december 1976,

Zonder verwachting, kan niemand leven!

Waar ik het verhaal las?
Ik weet het niet meer.
Het doet er niet veel toe.

Ik zag een Chinese voorstelling van een kind in een voerbak voor dieren.
Mensen kwamen en gingen. Ze gingen niet terug, maar verder.
Telkens wanneer er mensen bij de voerbak kwamen, bogen ze voor het schijnbaar niets-zeggende kind. En als ze dan opstonden en aanstalten maakten om terug te keren, ontdekten ze plotseling een engel, die hen aan de mouw trok en wees op de weg verder, niet terug. Een weg verder, langzaam omhoog!
Vreemd. Onverwacht. Misschien toch wel goed?!
Niet terug naar de „veilige" omslotenheid van een eigen privé-bestaan.
De ontdekking, dat er een toekomst is; een weg verder.
Dat bemoedigt.
Er is iemand die zacht in je oor fluistert, dat deze ontmoeting met de geboren Heer, alleen maar een begin is. Een deur die door de geboorte is opengedaan naar de toekomst.
Dat we toch kinderen van de toekomst zijn,
geeft ons nieuwe veer-kracht, nieuwe moed.
En als je dan kijkt langs de weg die de engel wijst, zie je, zoals op deze Chinese voorstelling, opnieuw de gestalte van de Heer. Een Heer die wacht en wenkt. De gestalte van een Heer die in de komende dagen en tijden op je wacht, wekt verwachting!

VERWACHTING

Als je de Heer aanwezig weet in je leven, heb je reden om te verwachten. Dan gebeurt onderweg, wat de dichter Boogaard zo schitterend onder woorden bracht:

„Messias is nabijheid, in de plaats zijn van anderen
van ellendigen
daar blijven
zolang daar blijven
tot alle leed alle pijn
alle schuld en godverlatenheid
doorstaan is als een gericht.
Messias is een hand op je schouder
en een warme menselijke stem:
Mijn zoon uw zonden zijn u vergeven,
een begin
het wegwassen van een deel van de tranen
een deel van het geheel
ten teken dat alle smart voorbij gaat".

Hierin vinden we niet alleen de verwachting voor een verre toekomst van een nieuwe hemel en aarde. Neen, hier vinden we de verwachting van de Heer, voor ieder uur van je leven. En of je je dat altijd zo zeer bewust zult zijn, is dan niet van zo groot belang.
Zo is onze Heer niet alleen de geboren Heer van het verleden. Hij is de God van vandaag en morgen. Een Heer die ook in het volgende uur op je wacht en met je mee wil gaan.

Kerstfeest zonder verwachting is vervallen aan de niet-zin, de on-zin en de waan-zin van een god-loos bestaan.
Kerstfeest zonder verwachting is een doodlopende weg, zonder toekomst.

NIET MEER MOE?!

De moeheid is een plaag van deze tijd. De moeheid die niet zozeer alleen een gevolg is van hard werken, maar eerder een gevolg van innerlijke spanning, onrustige gedachten en onlust-gevoelens.
Soms kan de gedachte aan morgen je al moe maken...
Wanneer ons leven weer de verwachting leert kennen; dan wordt dit leven, jouw leven, opgetild uit neerslachtigheid, uit depressies. Door de verwachting heb je weer geloof in morgen; door geloven in de Heer, die morgen op je wacht.
Jesaja, de ziener, de profeet van vroeger, zag het al en schreef:

„Hij geeft de vermoeide kracht
en vermeerdert de kracht van de machteloze.
Jongens worden moe en mat,
zelfs jonge mannen struikelen;
MAAR WIE DE HEER VERWACHTEN
PUTTEN NIEUWE KRACHT...”
(hoofdstuk 40 : 29, 30)

M. Cohen

OP 70-JARIGE LEEFTIJD NAAR SEMINARIUM...

De Philippijnse advokaat Amelio Acdal diende al vele jaren de gemeenten als „lekeprediker”.
Nadat hij op 70-jarige leeftijd zijn loopbaan als jurist had beëindigd liet hij zich inschrijven als student aan het Theologisch Seminarium van de baptisten op de Philippijnen, omdat hij zich voor zijn werk in de gemeenten onbekwaam voelde.
Het is een mooie leeftijd om te beginnen, zegt Amelio Acdal.

JOYCE VAN VEEN NAAR AFRIKA VERTROKKEN

Aanvankelijk was het de bedoeling, dat zr Joyce van Veen donderdag 9 december jl. zou vertrekken naar Sierra Leone. Het visum was echter op die datum nog niet ontvangen, zodat het vertrek voor onbetaalde tijd moest worden uitgesteld.

Bij het gereedmaken van dit nummer ontvinen wij het bericht, dat een voorlopig visum intussen was ontvangen en dat het vertrek op dinsdag 14 december kon worden bepaald.

Zr Van Veen zal als verpleegkundige in Sierra Leone gaan werken in dienst van de Europese Baptisten Zending waarin ook onze Unie Zendings Commissie participeert. De officiële uitzenddienst vond zodag 28 november jl. te Harderwijk plaats.

ZAND en ZAAD

Eer ik schrijf wat ik eigenlijk schrijven wilde - dat komt dus straks - moet ik u wel even attenderen op het feit dat Matteüs nou niet direkt een letterlijke vertaling van Jesaja 42 gaf toen hij de toen lichamelijk aanwezige Jezus beschreef.
Neemt uzelf maar eens de bijbel en legt u de teksten naast elkaar: Jes. 42 : 1-4 en Matt. 12 : 18-21. Iets dergelijks moet u wel eens opgevallen zijn als uw voorganger preekte over de doop van de kamerling en dan uit Hand. 8 de verzen 32 en 33 las. Daar citeert Lukas ook Jesaja en wel uit hoofdstuk 53. Maar als u die verzen naast elkaar legt valt u meteen de verschillende bewoording op. Zowel Matteüs als Lukas hebben niet de oorspronkelijke Hebreeuwse tekst aangehaald, maar, wat voor de hand lag, de Griekse vertaling. Die was er namelijk en zij was vooral bedoeld om Joden in de verstrooiing, die het Hebreeuws niet meer machtig waren, toch toegang te verschaffen tot de inhoud der heilige geschriften.
Matteüs heeft Jezus goed gekend. Hij heeft zelf verteld hoe hij er toe kwam om met Jezus mee te trekken. Hij zat bij zijn tolhuis toen de Heer passeerde en toen deze zei: Volg mij, stond hij op en volgde Jezus. Korter kan het niet.
Levi, want zo heette hij van huis uit, zal Jezus wel eerder gezien en gehoord hebben en zich aangetrokken hebben gevoeld tot deze man die niet naar het verleden keek maar naar de toekomst. Hij maakte uit tollenaars en zondaars toegewijde dienaars van God. De aandacht van Jezus ging niet allereerst naar de gezeten burgers, de godgeleerden, die geloof en leven perfekt ingeblikt hadden, maar naar de verloren schapen van het huis Israëls.

Deze Matteüs herinnerde zich een profetie uit Jes. 42 en hij zei: Dit is hem. Van deze heeft de profeet gesproken. En nu moest u toch maar even lezen wat Matteüs in het twaalfde hoofdstuk schrijft. Wat valt u daar op? Dat er tot viermaal toe gezegd wordt wat Jezus **niet** deed. Dat klinkt erg negatief, maar het tekent de Redder ten voeten uit. Hij twist niet, hij schreeuwt niet, hij verbreekt niet, hij dooft niet.

Dat is nou net wat wij mensen zo snel doen, zo goed kunnen. Uw zoontje, het mag ook uw dochtertje geweest zijn, kwam laatst thuis en het was te zien dat er gevochten was. Met horten en stoten kwam het er uit dat de andere begonnen was, maar dat uw nakomeling zich niet onbetuigd had gelaten. Ofschoon het geen oog of tand kostte, de vuistregel was wel toegepast. Zo gaan wij niet meer te keer, maar we willen wel toegeven dat ons gedrag in de regel bepaald wordt door het gedrag van de andere. Valt er een hard woord, een beschuldiging, een belediging aan de ene kant, dan laat de andere kant dat niet op zich zitten. We zijn geen doetjes. We laten ons niet zomaar inmaken of afmaken. Blikken en woorden flitsen over en weer en richten meer schade aan dan een bliksemstraal. Opgewonden verniet de een de andere en met verwonde ziel keren we huiswaarts. Na een half uur hebben we berouw en weten we dat we ons niet hadden moeten laten meeslepen. Vindt u dat gedrag in Jezus? Hij twistte, schreeuwde, brak en doofde niet.
Hij vond niet alles goed. Hij liet niet over zich heenlopen. Maar de wijze waarop zijn tegenstander of zelfs een der zijnen ageerde verleidde hem niet van hetzelfde laken een pak uit te delen. Kun je zeggen dat Jezus zich voortreffelijk beheerste? Toen bijvoorbeeld Petrus hem liet vallen en zwoer dat hij Jezus niet kende. Toen Judas hem kussend verried.
Het geheim van zijn overmacht heeft gelegen in: Zie, mijn knecht, die Ik verkoren heb; mijn geliefde, in wie mijn ziel een welbehagen heeft: Ik zal mijn Geest op hem leggen.
Jezus noemde God niet zo maar zijn Vader. De verbinding met die Vader was er niet een van vallen en opstaan, maar bleef konstant al woedden ruwe stormen. Jezus gedroeg zich als zijn Vader, die de zon laat opgaan over en de regen neerdalen op rechtvaardigen en onrechtvaardigen.
Van de relatie met God hangt af hoe die is met onze naaste. Ons gedrag wordt niet bepaald door de uitdagende, irriterende, vervelende andere maar door de Heer.
Waarom zouden we hem anders Heer noemen.

Huizinga

Uit het uniebureau

Van de algemeen sekretaris

Vrijdag 10 december jl. vergaderde de Commissie der Unie (UC) voor het eerst onder leiding van zijn nieuwe voorzitter, br S. H. van der Werf. Van de verschillende zaken die besproken werden laten we hier enkele volgen:

☆ Bouwaktiviteiten

Nadat de laatste Algemene Vergadering daartoe mandaten verstrekte zijn de drie bouwkommissies die door de UC waren ingesteld verder gegaan met de uitwerking van hun plannen: Het plan voor de *renovatie van De Vinkenhof* is nu zo goed als rond en kan ingediend worden bij de overheidsinstanties. Als alles gaat zoals wordt verwacht wordt gehoopt, dat in het voorjaar - 1 april is de streefdaum - met de werkzaamheden kan worden begonnen.

De bouw van een *Kamphuis* op het terrein van De Vinkenhof is nog in het stadium van studie en onderzoek. Desondanks, de bouwkommissie die hiervoor is benoemd werkt met volharding omdat het kampwerk van onze jeugd met zo weinig mogelijk stagnatie voortgang moet vinden en het konferentiewerk op eigen terrein en in eigen huis zo spoedig mogelijk moet kunnen plaats vinden.

Ook de bouw van een *dienstwoning* verkeert nog in dat stadium, hoewel de realisering ervan uiteraard veel minder gekompliceerd is. De broeders die ermee bezig zijn denken met enkele weken al wat meer inzicht te hebben in de reële mogelijkheden.

☆ Vervulling vakature UC

De sekretarissen van de gemeenten hebben intussen reeds de stembriefjes ontvangen teneinde te kunnen voorzien in de UC-vakature die is ontstaan door benoeming van een nieuwe algemeen sekretaris. De gemeenten hebben daarvoor de volgende kandidaten gesteld (in alfabetische volgorde): br. H. ter Braak, br. J. Broertjes en br H. Ploeger.

Wat hun personalia betreft:

Br Ter Braak (geb. 1924) is zakenman te Hengelo; in de gemeente is hij zonder een speciale taak te hebben verricht op allerlei terreinen werkzaam geweest.

Br Broertjes (geb. 1921) is voorganger, diende de gemeenten Sneek, Arnhem, Utrecht, Amsterdam-Noord (in die periode tevens sekretaris-binnenland van het Nederlands Bijbelgenootschap) en sinds enkele jaren Groningen-Noord; was van 1963 tot 1965 predikant-direkteur van het Ned. Baptisten Centrum De Vinkenhof.

Br Ploeger (geb. 1924) is voorganger en diende de gemeenten Borne, Zandbulten-Dokkum en sinds 1966 Scheveningen (daarbij tevens verbonden aan het werk van Tabitha); het komende jaar zal br Ploeger als ziekenhuispastor in Arnhem werkzaam zijn.

De stemming ter vervulling van deze vakature sluit op 31 januari a.s.

☆ Voorgangers

Een belangrijk punt van de agenda was een uitvoerige gedachtenwisseling over het voorgangerskorps van onze gemeenten. Ook de UC deelt de zorg die er in de gemeenten is ontstaan nu een ongewoon groot aantal van het werk in de gemeenten beëindigen om elders hun loopbaan voort te zetten. Het gesprek, waarin voorlopig alleen nog maar vragen werden gesteld, resulteerde in het besluit een drietal mensen aan te wijzen die dit zorgwekkende probleem gaan bestuderen. Namen van hen die deze studiegroep gaan formeren kunnen in dit stadium nog niet worden genoemd. Het Dagelijks Bestuur, dat op 6 januari a.s. bijeenkomt, zal uit de dan voorgedragen personen een keus maken. Intussen dringen we er bij de gemeenten op aan ook hun voorgangers te gedenken in hun voorbede!

☆ AV 1977

Op de UC-tafel lag een uitnodiging van de gemeente te Treebeek om daar de volgende Algemene Vergadering te houden. Aanvankelijk was er bij de UC-leden enige aarzeling om deze uitnodiging te aanvaarden. Wat ver weg voor de meeste gemeenten! Enkele overwegingen deden de UC echter besluiten de hartelijke uitnodiging met evenveel hartelijkheid te aanvaarden. Die overwegingen waren: De broeders en zusters uit het Zuiden hebben het er zelf ook steeds voor over gehad om ver te reizen naar vergaderingen en bijeenkomsten, waar ook in het land; de meeste mensen beschikken over „eigen vervoer" en zien er niet meer tegen op om een (betrekkelijk) verre afstand te reizen, en - tenslotte - het kan voor onze gemeenten in dat deel van het land een geweldige stimulans zijn te weten en te ervaren, met vele broeders en zusters uit het gehele land verbonden te zijn.

De data zijn nog niet definitief vastgesteld; wel geeft de UC voorkeur aan de data 12, 13 en 14 oktober a.s.

☆ De PC's

Eén van de mooiste mededelingen die de PC's doorgaven was het bericht van de *Unie Zendings Commissie*, dat zr Joyce van Veen, naar de verwachting was, dinsdag 14 december kon vertrekken naar Sierra Leone. Trouwens, ook de berichten uit de *Evangelisatie Commissie der Unie* waren op zichzelf bemoedigend: het werk van evangelist R. Reiling ontwikkelt zich bijzonder goed, zo zeer zelfs dat het wellicht moeilijk zal blijken ook financieel ermee in gelijke tred te blijven... Een geïntegreerde ontwikkeling van ons financiële Uniebeleid - alle onderdelen van onze gezamenlijke arbeid verheugen zich in een gezegende voortgang! - zou in de nabije toekomst weleens bijzonder noodzakelijk blijken!

J. van Dam, algemeen sekretaris

ZUIDELIJKE BAPTISTEN (AMERIKA) HELPEN SLACHTOFFERS AARDBEVING IN TURKIJE

De Zendingsraad van de Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) heeft $10.000 gestort in fondsen voor de hulpverlening aan de slachtoffers van de aardbeving die op 24 november jl. Turkije heeft getroffen. Het verzoek om hulp kwam van dominee Rupert Coleman, interim-voorganger van Galatian Baptist Church, een Engelstalige baptistengemeente in de Turkse hoofdstad Ankara.

TORONTO VERWACHT 25.000 BAPTISTEN IN 1980

De Canadese baptisten verwachten reeds nu, dat zij 25.000 gasten zullen ontmoeten als 6-13 juli 1980 in Toronto het 14e wereldkongres van de Baptisten Wereldalliantie wordt gehouden. De voorbereidingskommissie die reeds aan het werk is gegaan heeft de beschikbare hotelruimte etc. geïnventariseerd; er zijn 20.000 hotelbedden beschikbaar, 2000 kamers in internaten van onderwijsinstellingen, 4000 personen kunnen op campings worden ondergebracht en 1000 bij gezinnen, waar gasten van overzee ondergebracht zullen worden.

Het kongres in 1980 zal het eerste BWA-wereldkongres in Amerika zijn sinds het kongres in 1965 in Miami bijeen kwam. Het BWA-wereldkongres vond in 1970 in Tokio plaats en in 1975 in Stockholm.

Andere toekomstige wereldkongressen zijn het 2e Baptisten Wereldkonferentie voor Mannen te Indianapolis (USA), 5-9 april 1978 en de 9e Baptisten Jeugdwereldkonferentie in Hongkong, 19-23 juli 1978.

BIJ ONS IN DE GEMEENTE

☆ De gemeente in EMMERCOMPASCUUM besloot onlangs om in de avonddiensten uit de zogenaamde Combibundel te zingen; dat is een, begrijpen we, samenvoeging van twee populaire zangbundels, namelijk die van Joh. de Heer en Glorieklokken, die op het ogenblik in herdruk is.

☆ *Zoals al eens eerder in ons weekblad bericht heeft de gemeente in STADSKANAAL-ZUID uitbreidingsplannen hoewel het kerkgebouw nog maar enkele jaren geleden gebouwd werd. Er ligt nu een plan ter tafel, waarvan de realisering volgens de architekt f 160.000,— zou moeten kosten maar dat door bezuiniging op details en eigen werk tenslotte werd teruggebracht tot f 100.000,—. Men begint in januari met allerlei akties om de bouwkas aan geld te helpen. Voor bouwkommissies elders in elk geval een teken aan de wand: bouw, als er toch wàt moet gebeuren, niet te klein!*

☆ Van heel andere aard is een berichtje uit STADSKANAAL-NOORD. Daar kreeg de zondagavond-jeugdgroep op één avond in oktober de komplete raad van de gemeente op bezoek, zomaar. „Samen hebben we gepraat over het mooiste en het moeilijkste in het geloof".

☆ *Misschien kan in iedere gemeente de penningmeester of beheerder van een bouwkas - naast de sombere geluiden die zij (vooral de eerstgenoemde) weleens moeten laten horen - óók vertellen van verrassingen. Meestal komen ze niet in onze „krant", en daar is misschien ook wel wat voor te zeggen. Hoewel . . . Ze kunnen ook anderen aansporen om voor zo'n verrassing te zorgen. Daarom: de beheerder van de bouwkas te VRIESCHELOO kreeg zomaar, van iemand die nog nooit in de baptistenkerk van dat dorp was geweest, een bedrag van tweeduizend gulden . . .*

☆ In een vorige aflevering van deze rubrike gaven we door, dat de gemeente te DELFZIJL overwoog te besluiten de kollekten in de dienst af te schaffen. We lazen nu in Vaart, het Delfzijlster gemeenteblad, dat de raad het desbetreffende voorstel helemaal heeft teruggenomen, omdat - zo wordt erkend - een aantal aspekten over het hoofd is gezien. Suggesties vanuit de gemeente worden nu verwacht, zodat op de a.s. jaarvergadering een definitief besluit kan worden genomen, „of de hele zaak zo te laten".

☆ *Al eens eerder in onze geschiedenis verwierf een baptistengemeente een rooms-katholieke kerk in eigendom; dat was voor de oorlog in Delfzijl. En nu staat de gemeente PERNIS-HOOGVLIET op het punt eigenares te worden van een rooms-katholieke kerk. Er moeten nog enkele financiële transakties gepleegd worden en voor die laatste krachttoer wordt nog eens een beroep op de gehele gemeente gedaan. Het zal wel lukken!*

☆ In GRONINGEN-NOORD komt men tot de gewoonte om elk jaar, zo tegen het einde van het jaar, alle leden en vrienden van de gemeente een vragenlijst toe te zenden waarop men mogelijkheden en wensen die in de gemeente leven kan vermelden. Uit een berichtje van de penningmeester, in hetzelfde nummer van Tussentijds, hebben we begrepen, dat men deze lijst óók kan gebruiken om te zeggen hoeveel men in het komende jaar denkt te kunnen bijdragen aan de diverse kassen van de gemeente. Een dergelijke planning kan een goede zaak zijn, vooral als men heel bewust streeft naar een tweede voorganger; en dat is het geval in Groningen-Noord. De gemeente in dat stadsdeel heeft al de beschikking over twee kerkgebouwen.

☆ *Het werk in DORDRECHT - met als R. Reiling de „ECU-evangelist" als part-time voorganger - beleeft op het ogenblik een periode van sterke groei. Nieuw werk ontstaat, zelfs in Noord-Brabant. Om al dat werk goed te begeleiden - de mensen die daardoor bereikt worden - heeft men besloten om onder verantwoordelijkheid van de raad een „pastorale werkgroep" in het leven te roepen.*

☆ Onlangs vierde het voorgangersechtpaar Nieman, in ROTTERDAM-ZUID, zijn koperen bruiloft. Uiteraard werden die dag ook veel bloemen aan de pastorie bezorgd; de bloemisten hadden het er druk mee. Bij één bloemstuk was een kaartje, met als groet: Prijsbeheer. Het zal het jubilerende echtpaar wel enig hoofdbrekens hebben gekost om er achter te komen, dat er moest staan: Prijst de Heer! Wist die bloemist veel. . .

☆ *Toch wel leuk om te weten: de zanggroep Silo, uit UTRECHT, bracht enkele weken geleden de nieuwe musical Groot Nieuws ten gehore in de Veluwehal in Barneveld. Het was een optreden dat georganiseerd werd door de kerken van die plaats, inklusief de R.K.-kerk. De Silogroep gaf dit optreden tijdens een weekend dat de groep doorbracht in De Herderhof te Epe.*

☆ In enkele gemeenten heeft men de gewoonte om bij de opdracht van kinderen de babies mee te nemen. In MUSSELKANAAL kwam onlangs bij de raad de vraag binnen om hiervoor de mogelijkheid te bieden. De gemeentevergadering besloot zich achter de mening van de raad te stellen: er zijn tegen dit gebruik geen schriftuurlijke bezwaren aan te voeren, er valt vanuit de Schrift juist veel voor te zeggen. Wel werd aan dit besluit toegevoegd: „Het spreekt natuurlijk vanzelf dat de ouders volkomen vrij zijn om de kinderen al dan niet mee te nemen".

☆ *We noemden het in deze rubriek al eerder: ook HARLINGEN besloot in zijn nog vrij nieuwe kerkgebouw centrale verwarming aan te leggen. Er worden daar in de Friese havenstad allerlei akties gehouden; één ervan is het inpakken voor een plaatselijke fabriek, snoepgoed - menen we. In de maand oktober verdiende men daar maar liefst dertienhonderd gulden mee! Wel de moeite waard . . . Overigens, de nieuwe verwarming is al in gebruik genomen!*
Nog een berichtje uit Harlingen: 9 januari 1977 is voor deze gemeente een gedenkwaardige dag, omdat het dan precies 75 jaar geleden is dat de gemeente werd gesticht. Later, in het voorjaar, wil men aan dit jubileum uitvoeriger aandacht schenken.

☆ Het kerkgebouw in NIEUW WEERDINGE, dat een grote onderhoudsbeurt moest hebben, is weer in gebruik genomen. De diensten werden zolang in het Verenigingsgebouw gehouden. Er is met man en macht aan gewerkt, lazen we in Gemeenschap, ,van 's morgens vroeg tot 's avonds laat (om half twaalf zagen we nog een keer licht branden)". Eén en ander kon worden uitgevoerd zonder dat er geld behoefde te worden geleend: er was een rekord-dankstondkollekte en er kwamen goede giften binnen, waaronder één van duizend gulden.

☆ *In Veendam hield men onlangs, als een van de aktiviteiten voor de noodzakelijk geworden uitbreiding van het kerkgebouw, een „flessenaktie". Ze zijn er niet mee op de fles gekomen, want het inzamelen van lege flessen bracht op één zaterdag maar liefst f 510,— op! Geen wonder, dat men ook die aktie gaat herhalen.*

- v. D.

———

Sommige administraties van gemeenteblaadjes hebben kennelijk ons nieuwe adres nog niet in hun adressenlijst opgenomen; zouden zij dat alsnog willen doen? v. D.

Lezen en luisteren

Het is wonderlijk, dat met die wolk. „De Heer ging voor hen uit, des daags in een wolkkolom om hen te leiden op de weg, en des nachts in een vuurkolom om hun voor te lichten, zodat zij dag en nacht konden voortgaan. Zonder ophouden bleef de wolkkolom des daags en de vuurkolom des nachts aan de spits van het volk'. Ex. 13 : 21, 22.

In Numeri 9 van : 15 tot 23 staat nog uitvoeriger bericht over wolk- en vuurverschijnselen en in een waarschijnlijk onbewaakt ogenblik heb ik in mijn bijbel naast dat gedeelte het volgende gekrabbeld: de ongedurige wolk. Leest u zelf die verzen daar en u merkt dat de Israëlieten voortdurend opzagen naar het groene of rode licht. Rijden of stoppen deden ze niet op eigen initiatief maar op de wenk van boven.

Ik beschik niet meer over kommentaren, boeken dus waarin schriftgeleerden van vroeger en nu hun uitleggingen geven over bijbelverzen; ware het wel zo dan zou ik nu driftig lezen wat zij over die wolk denken. Sommigen zullen wellicht zeggen dat je zulke mededelingen niet zo letterlijk moet nemen. De Israëlieten hebben gewone natuurverschijnselen zo geduid: een zwarte wolk, waaruit ze bij nacht voortdurend bliksemschichten zagen schieten. De mondelinge overlevering zal in de loop der eeuwen wel aan kleur gewonnen hebben en de kroniekschrijver heeft het alles vermeld. U moet mij verder niets vragen. Bijvoorbeeld: hoe was dat nou met de wolk als de hele hemel bewolkt was. Of als er een zandstorm opstak. Natuurlijk mag men wel vragen. Zoiets gebeurt gewoon als je het leest. Van meer belang acht ik dat de Israëlieten geloofden dat God met hen was bij de doortocht door zee en woestijn. Dat ze niet vóór Hem uit wilden lopen noch achterblijven. Dat ze voortdurend attent waren op aanwijzingen van de Regisseur der geschiedenis, die nu eens stil hield om het volgende ogenblik voort te gaan. Dat is meer dan het aanzien van aarde en hemel onderkennen. Het is onderkennen van de tijd.

Wij, gelovigen die van het nieuwe verbond zijn, hebben het met het laatste wel eens moeilijk: het doorgronden van wat zich om ons voltrekt. In deze woelige tijden staan sommigen op die met grote zekerheid het gebeuren duiden en die ons verzekeren dat de wederkomst van de Heer voor de deur staat. Dat is ook zo. Dat is altijd zo. ,Maar over de tijden en gelegenheden, broeders, is het niet nodig dat u geschreven wordt: immers, gij weet zelf zeer goed, dat de dag des Heren zó komt, als een dief in de nacht. Terwijl zij zeggen: het is alles vrede en rust, overkomt hun, als de weeën een zwangere vrouw, een plotseling verderf, en zij zullen geenszins ontkomen' (1 Thess. 5).

Jezus spreekt over ondragelijke dagen die aan de grote verlossing zijn komen, voorafgaan. Maar wie zal zeggen dat die tijden al zijn aangebroken? Ze kunnen elk ogenblik aanbreken.

Om terug te keren tot die wolk. Als ik dat lees moet ik wel telkens denken aan de Geest die ons geschonken is en die ons in alle waarheid zal leiden. Dat betekent niet alleen lezen wat geschreven is maar ook luisteren naar wat gezegd wordt. Het is dan voortdurend opkijken. Opkijken van ons grote Boek, van alle andere boeken, en trachten te vernemen wat de Geest tot de gemeenten heeft te zeggen. En dan zal het weer leiden tot de vraag: is wat ik zie en hoor nu wat ik graag zien wil en horen wil, of komt het woord van de zich openbarende Verborgenheid: God. Is die wolk mijn of zijn wolk, die vuurkolom een flits van mijn geest of het oplichten van zijn Geest?

Misschien zegt u: zo komen we nergens. Dan gaat het ons als een duizendpoot die niet meer weet welke poot nu aan de beurt is. Is het zo erg om eigen beperktheid te ontdekken? Mozes zei tegen de Israëlieten, toen de totale vernietiging dreigde: Vreest niet, houdt stand, dan zult gij de verlossing des Heren zien, die Hij u heden bereiden zal; want de Egyptenaren, die gij heden gezien hebt, zult gij nimmermeer zien. De Heer zal voor u strijden, en gij zult stil zijn.

En Jesaja zegt, als Israël een foutief verbond met Egypte wil sluiten: Door bekering en rust zoudt gij verlost worden, in stilheid en vertrouwen zou uw sterkte zijn... Stil zijn betekent niet dood zijn. Wij zullen zeer waakzaam zijn op dit grote kruispunt der wereldgeschiedenis en pogen nauwlettend acht te geven op wat Woord en Geest, wolk- en vuurkolom, ons zeggen. Want wij zijn voortdurend onderweg.

Huizinga

STEEDS MEER NEGER-GEMEENTEN IN SBC

Het aantal zwarte baptistengemeenten dat zich verbonden heeft aan de overwegend blanke Zuidelijke Baptistenkonventie (USA) is de laatste drie jaar met 76% toegenomen.

Op het ogenblik zijn 340 negergemeenten bij de SBC aangesloten.

In 1956, het jaar waarin de Hoge Raad uitsprak dat raciale ongelijkheid in het onderwijs strijdig was met de grondwet, waren slechts 5 zwarte gemeenten aangesloten.

In gesprek over evangelisatie

Nieuw werk

De E.C.U. beschikt over een fondsje, dat is bestemd voor nieuw werk. Soms wordt er in geen jaren een beroep op gedaan en dan groeit de voorraad een beetje. Dat is maar goed ook, want als er ineens een paar gegadigden op kwamen dagen, was de bodem weer gauw te zien. Enkele plaatsen, die nu inmiddels gemeenten met eigen verantwoordelijkheid zijn geworden, zijn bv. *Emmeloord* en *Heemskerk*.

In beide gevallen ging het om het ontstaan van nieuw werk door de vestiging van baptisten uit andere delen van het land.

Dit proces gaat nog steeds door, bv. momenteel in *Spijkenisse* en in *Lelystad*. Het gaat blijkbaar volgens het principe van Hand. 8 : 4, „Zij dan, die verstrooid werden, trokken het land door, het evangelie verkondigende".

Het zou goed zijn om in ons blad geregeld eens iets van zulke jonge arbeid te horen. Daar liggen vaak kansen, maar ook speciale problemen, waarvoor we eigenlijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen. Het is niet genoeg, wanneer we financiële steun verlenen. Veel meer nodig is ons gebed en een stuk daadwerkelijke steun. Waarom kunnen we bv. geen handreiking doen door het zenden van goed voorbereide teams voor evangelisatie-campagnes, bestaande uit ouderen en/of jongeren?

Of door hulp te verlenen bij de opzet van een goede persoonlijke-evangelisatiearbeid? En noem maar op!

Nu we het toch over nieuw werk hebben: een interessante ontwikkeling vindt plaats in *Oosterhout* in Brabant. Een aantal enthousiaste jongeren uit Dordrecht is daar een colportage-aktie begonnen, waaruit een groot aantal kontaktadressen is ontstaan. Nu is besloten eens in de maand op zondag een dienst te houden (de eerste op 1e kerstdag!) en eens in de maand een bijbelstudie-avond.

We weten niet wat dit zal worden, maar bevelen het wel in aller voorbede en belangstelling aan.

Indus 17,

Dordrecht R. Reiling

R.J.C.-STATISTIEK 1975-1976

AANTALLEN (gemiddeld bezoek) jeugdavonden)
— = niet van toepassing
× = niet aangesloten bij R.J.C.

Afdeling	Tussenjeugd 12-15 j.		Rijpere jeugd 16-25 j.		Totaal		Toename/afname	Opmerkingen
	'75	'76	'75	'76	'75	'76		
Alkmaar 1)	4	—	5	10	9	10	+ 1	
Almelo (Ger.)	10	20	20	20	30	40	+ 10	
Almelo (Nieuwstr.)	×	×	7	14	7	14	+ 7	
Apeldoorn	15	22	15	15	30	37	+ 7	
Coevorden 1)	—	—	5	10	5	10	+ 5	
Den Haag	11	10	20	15	31	25	— 6	
Delfzijl	—	10	16	20	16	30	+ 14	
Den Helder	—	17	7	13	7	30	+ 23	
Doetinchem 1)	5	—	8	8	13	8	— 5	
Dokkum	6	7	12	7	18	14	— 4	
Dordrecht	10	12	10	12	20	24	+ 4	
Drachten Elim	30	25	10	10	40	35	— 5	
Eindhoven	35	40	30	×	65	40	— 25	Rijpere jeugd in '75
Emmen west	15	18	35	50	50	68	+ 18	bedankt als lid RJC
Emmen oost	25	20	—	—	25	20	— 5	
Emmercompascuum 1)	—	—	15	20	15	20	+ 5	
Enschede	30	20	26	35	56	55	— 1	
2e Exloërmond	—	10	25	10	25	20	— 5	
Foxhol	—	15	—	—	—	15	+ 15	In 1975 lid geworden
Groningen noord	22	25	35	20	57	45	— 12	
Haarlem	20	7	20	20	40	27	— 13	
Harderwijk	7	8	20	10	27	18	— 9	
Harlingen 1)	9	—	20	15	29	15	— 14	
Haulerwijk	—	—	10	7	10	7	— 3	
Heerenveen 1)	—	—	12	12	12	12	0	
Hengelo (O)	25	30	30	55	55	85	+ 30	
Hengelo (O) Marskant	(—)	(30)	(—)	(40)	(—)	(70)	NVT	Gastlid
Hoogeveen	12	15	20	20	32	35	+ 3	
Hoogezand	25	15	60	45	85	60	— 25	
Leeuwarden	15	18	10	25	25	43	+ 18	
Leiden	10	15	8	12	18	27	+ 9	
Musselkanaal	14	14	13	18	27	32	+ 5	
Nieuw Buinen	7	2	10	10	17	12	— 5	
Nieuwe Pekela	10	15	—	—	10	15	+ 5	
Noordbergum	12	12	4	6	16	18	+ 2	
Pernis	6	14	12	16	18	30	+ 12	
Rotterdam zuid	9	10	20	18	29	28	— 1	
Sittard 1)	—	—	15	10	15	10	— 5	
Sneek	25	23	19	22	44	45	+ 1	
Stadskanaal noord	25	15	10	10	35	25	— 10	
Stadskanaal zuid 1)	—	—	20	20	20	20	0	
Staveren 1)	—	—	12	7	12	7	— 5	
Ter Apel	—	15	—	20	—	35	+ 35	In 1975 lid geworden
Treebeek	8	15	18	24	26	39	+ 13	
Utrecht centrum	9	5	30	40	39	45	+ 6	
Utrecht noord 1)	—	—	15	12	15	12	— 3	
Veendam 1)	16	7	—	—	16	7	— 9	
Vriescheloo 1)	—	—	8	16	8	16	+ 8	
Vroomshoop 1)	—	—	—	8	—	8	+ 8	In 1975 lid geworden
Westerhaar	23	25	20	18	43	43	0	
Winschoten	—	20	—	17	—	37	+ 37	In 1975 lid geworden
Zutphen 1)	—	—	—	10	—	10	+ 10	In 1975 lid geworden
Zwolle	—	15	8	—	8	15	+ 7	
Totaal	535	611	770	847	1305	1458	+153	

1) Deze afdelingen hebben hun jeugdwerk niet onderverdeeld in een Tussenjeugdgroep en een Rijpere Jeugdgroep.

De volgende afdelingen hebben geen jeugdwerk (R.J.C.) of zijn niet bij de R.J.C. aangesloten:

Alblasserdam	Maassluis	Drachten Bethel
Amsterdam centrum	Makkum	Steenwijk
Amsterdam noord	Muntendam	Groningen zuid
Amsterdam west	Nieuw Weerdinge	Valthermond
Assen	Rotterdam centrum	Klazienaveen
Borne	Scheveningen	Workum
Deventer	Siddeburen	Kollumerzwaag
Lemmer	IJmond zuid	IJmond noord

De „aantallenstatistiek" bevat de volgende kolommen:

1. Aantallen van de tussenjeugdafdelingen over 1975 en 1976.
2. Aantallen van de rijpere jeugdafdelingen over 1975 en 1976.
3. Aantallen van de tussenjeugdafdelingen en van de rijpere jeugdafdelingen bij elkaar opgeteld over 1975 en 1976.
4. De toename c.q. afname van 1976 t.o.v. 1975.

De aantallen hebben betrekking op het **gemiddelde** bezoekersaantal van de jeugdavonden van de betreffende afdelingen.

De in deze statistiek niet genoemde aantallen van het maximum bezoekersaantal liggen gemiddeld 25% hoger.
Het aantal jonge mensen dat wordt bereikt, dus inklusief de jongelui die maar een paar keer komen, ligt ongeveer 50% hoger dan de genoemde aantallen.
Hoewel de cijfers voor zichzelf spreken, willen wij toch enkele begeleidende opmerkingen maken.

Het blijkt dat het jeugdwerk in de afdelingen de gebruikelijke ups and downs te verwerken heeft. Sommige groepen groeien enorm (men neemt vrienden en vriendinnen mee naar de jeugdavonden die daardoor nog attraktiever worden, waardoor nog meer jongelui komen: het bekende sneeuwbaleffekt), andere afdelingen moeten een behoorlijke veer laten vallen (studie, verhuizing, trouwerijen: hetzelfde sneeuwbaleffekt, maar nu de „verkeerde" kant uit).

Vergelijken we de cijfers van 1976 t.o.v. die van 1975, dan kunnen we, gelukkig, konstateren dat de „ups" het van de „downs" hebben gewonnen.
Naast deze verheugende konklusie zijn er nog een paar positieve punten te noemen en wel met betrekking tot de R.J.C. (in de N.B.J.B.) als organisatie.
In 1976 hebben zich 5 afdelingen als lid van de R.J.C. aangemeld, nl.

- — Tussenjeugd Foxhol
- — Tussenjeugd en Rijpere jeugd Ter Apel
- — Rijpere jeugd Vroomshoop
- — Tussenjeugd en Rijpere Jeugd Winschoten
- — Rijpere jeugd Zutphen.

Tevens mochten we in 1976 de Tussenjeugd en Rijpere jeugd van Hengelo (O.) Marskant (niet bij de Unie aangesloten gemeente) als gastlid begroeten. We hopen en zijn daarvan overtuigd dat deze afdelingen een nuttig gebruik van de R.J.C. zullen kunnen maken en dat zij ook zelf aktief mee zullen willen denken en doen bij alle aktiviteiten.

Het totaalbeeld van de statistiek mogen we als positief beoordelen. We mogen ons hiermee echter niet in slaap sussen, want de lijst van afdelingen waar helemaal geen jeugdwerk is, of die niet zijn aangesloten bij de R.J.C., is nog veel te lang. Trouwens, in slaap vallen bij het jeugdwerk is funest, want als er tegenwoordig iets in beweging is, dan is het wel de jeugd. De jeugd van tegenwoordig staat erg open voor allerlei dingen (ook de minder goede!) waarvan de waarde niet in guldens is uit te drukken. Laten we daarom goed wakker blijven en aktief. De laatste B van N.B.J.B. moeten we eer aandoen: we moeten een (in) beweging blijven!

We mogen het positieve beeld van deze statistiek zien als een zegen van God, en ervaren dat ook als zodanig. Laten we hopen en bidden dat die zegen ook het komende jaar niet van ons zal wijken.

Namens de R.J.C.raad, Henk Hogenbrug

De heelmaker

Mamma, bestaat St. Nikolaas nu echt? Mamma zegt heel bedachtzaam: Nee kind. Hij bestaat niet echt. En het kind neemt aan wat mamma zegt. Alhoewel...

Wanneer de 5e december nadert doet zich een vreemd verschijnsel voor. De uitspraak van mamma wordt op de achtergrond geschoven en St. Nikolaas bestaat weer. Er is weer zoiets als verwachting. Erg irrationeel. Misschien alleen psychologisch verklaarbaar.

Bij veel kinderen en jongeren, vooral ook in kinderhuizen, tref je vaak een diep gevoel van verlatenheid aan. Moeder is geen moeder. Vader is afwezig. Naast die verlatenheid tref je hier en daar en tegelijkertijd sporen aan van verwachting. Verwachting tegen beter weten in! Moeder zal nooit moeder worden. Vader komt niet terug. Zo heb ik-zelf jaren, tegen beter-weten-in, verwacht dat mijn ouders zouden terugkeren uit het koncentratie-kamp en mijn verlatenheid en verwachting zouden vervangen worden door geborgenheid en vervuling. Verlatenheid was altijd het ergste...

Jezus kende dit angstige òòk en aan het kruis schreeuwde Hij het uit: „Mijn God, mij God, waarom hebt gij mij verlaten?"

Een goed bericht!

De bijbelse toekomst-verwachting spreekt als de meeste wetenschappers over een wereld-einde. De bijbel heeft echter méér te zeggen. Bij dit einde wordt een nieuw begin ingeluid. De Goddelijke rechter zal komen en niet alleen veroordelen of vrijspreken. De komende Rechter zal niet alleen Recht-SPREKEN, Hij zal tegelijkertijd recht-MAKEN.

Dit toekomst-bericht van een nieuwe orde op een nieuwe aarde is prachtig onder woorden gebracht door de dichter Boogaard:

„Er gaat een Rijk komen: machtigen
zullen vergaan,
verachten komen tot eer, verhoogden
vernederd,
vernederden verhoogd, armen komen
aan de beurt...

mensen van de wan-hoop, die klachten
schrijven aan de wand: 'God, waar
zijt Gij?
Ik geloof in de Messias van Israël.
Messias is nabijheid".

(Geert Boogaard)

De bedoeling is dat we de toekomst, die toekomst, naar ons toe halen. Hier en daar, via onze handen nu al laten gebeuren. Als vóór-tekenen, van een Rijk van gerechtigheid, waar de armen, in welk opzicht dan ook, aan de beurt komen.

In dit bezig-zijn, in de verlatenheid van mensen je begeven, vraagt (in zeker opzicht) een offer. Een deel van jezelf!

En Messias is nabijheid. Via ons zou de Messias zijn intrede kunnen doen in de verlatenheid van mensen-kinderen...

De Recht-Maker is erbij!

Zèlf de Messias aanvaarden, is de RECHT-MAKER aanvaarden. De cirkel is rond. Het kind vraagt in een kind of Hij erbij mag zijn.

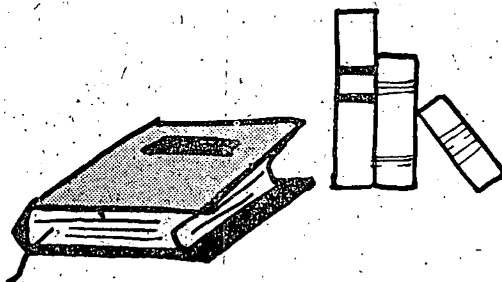
Onbekend dichter:

„Ik zal niet geloven dat liefde
begoocheling is, vriendschap onbetrouwbaar en alle woorden leugen
zijn.
Maar ik wil geloven in de liefde die
verdraagt; in de weg van mens tot
mens;
in een woord dat zegt, wat het zegt.

Maar ik wil geloven in de kleine daad;
in de macht van de goedheid;
in de vrede op aarde.
Ik zal niet geloven dat alle moeite
vergeefs is; dat de droom van de
mensheid een droom zal blijven en
de dood het einde zal zijn.
Maar ik geloof in de nieuwe
mens."

Ik geloof in een mens die, door de macht van de RECHT-MAKER, in het hier en nu, vernieuwd kan worden. Wonden van verlatenheid geheeld. Herinneringen genezen.

M. Cohen

Wat zullen we lezen?

zondag	19 december	Psalm 63	Smachtende dorst
maandag	20 december	Efeze 1: 1- 6	Geprezen zij God
dinsdag	21 december	Efeze 1: 7-14	Samengebracht in Christus
woensdag	22 december	Efeze 1: 15-23	Die alles vervult in allen
donderdag	23 december	Efeze 2: 1-10	Uit genade behouden door geloof
vrijdag	24 december	Efeze 2: 11-22	Jood en heiden
zaterdag	25 december	Psalm 100	Vreugde rond een herder

RUSSISCHE BAPTISTEN KREGEN TOESTEMMING VOOR NIEUW LIEDERENBOEK

De Al Unieraad van Evangelische christenen-baptisten in de Sovjet Unie heeft toestemming ontvangen voor de invoer van 20.000 nieuwe liederenbundels van de in 1968 in Moskou uitgegeven editie in de Russische taal.

De kosten worden gedragen door de Verenigde Bijbelgenootschappen, met financiële steun van de Europese Baptisten Federatie die ook voor de transportkosten staat. De eerste verzending zal, naar verwacht wordt, zo spoedig mogelijk plaats vinden.

BWA AANVAARDT RESOLUTIES OVER RECHTEN VAN DE MENS

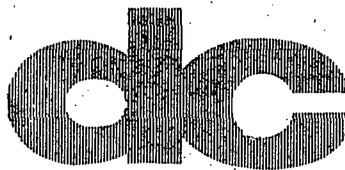
Het Uitvoerend Comité van de Baptisten Wereldalliantie heeft tijdens zijn jaarlijkse bijeenkomst (21-24 november jl.) resoluties aanvaard die te maken hebben met verschillende aspekten van de mensenrechten. Verder heeft het comité aanbevolen, dat de Algemene Raad speciale dagen aanwijst waarop nadruk gelegd wordt op vrede en mensenrechten.

Aan de Algemene Raad, die 11-15 juli 1977 in Guatemala City zal bijeenkomen is gevraagd om een jaarlijkse Gebedsdag voor de vrede aan te wijzen en op elke 10 december als baptisten mee te doen aan de door de UNO als Dag van de Rechten van de Mens aangewezen dag.

In een ander besluit verklaart het Uitvoerend Comité, dat bijbelstudie, getuigenis en het uitgaan in de wereld de drie aksenten behoren te zijn die jaarlijks gelegd dienen te worden voor het werk van de nieuwe BWA-afdeling voor evangelisatie en vorming.

In een resolutie over martelingen, wordt gezegd: 'Het is zaak van grote zorg dat martelen en geheime arrestaties door vele regeringen worden gebruikt, door anti-regeringsgroepen en door anderen teneinde informatie te verkrijgen, om kritiek te onderdrukken en om oppositie te intimideren zodat in de gehele wereld een on-

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en drs T. J. J. B. Wolters. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

telbaar aantal mannen, vrouwen en kinderen lijdt onder deze onmenselijke dreiging'. ,Wij geloven in de waardigheid van iedere individu als schepping naar Gods beeld en zijn ervan overtuigd dat geen enkele omstandigheid een rechtvaardiging kan zijn voor praktijken die bedoelen iemands lichaam, geest en zielskracht te breken'.

Benoemingen

Het Uitvoerend Comité benoemde Andrew MacRae, algemeen sekretaris van de Baptisten Unie van Schotland, tot voorzitter van de koördinatiekommissie die voorbereidend werk zal verrichten voor het jaar 1977-'78 waarin door de BWA nadruk gelegd wordt op het thema Nieuwe mensen door bijbelstudie. Tot voorzitter van de kommissie die voor het jaar 1977-'78 het thema Nieuwe mensen voor getuigenis en dienst zal voorbereiden werd Mrs. Letha Casazza uit Washington D.C. benoemd; zij behoort tot de stafleden van het Vrouwendepartement van de BWA.

Hoewel het Uitvoerend Comité zelf uit slechts 7 personen bestaat, plus enkele vrijgestelden, woonden meer dan 75 personen uit 6 landen de vergaderingen bij: uit Australië, Canada, West-Duitsland, Schotland, Jamaica en de Sovjet Unie.

David Y. K. Wong uit Hongkong, BWA-president van 1975 tot 1980, was niet aanwezig maar sprak de vergadering toe door middel van een cassette-recorder. Hij bracht o.a. verslag uit van zijn bezoeken aan diverse landen en werelddelen waarbij hij een afstand aflegde van meer dan 75.000 mijl. De BWA-president deelde mee, dat hij van plan is om in 1977 een bezoek aan Afrika te brengen.

Dr Robert S. Denny, algemeen sekretaris van de Alliantie rapporteerde dat het totale aantal baptisten in de gehele wereld thans 32.887,527 bedraagt, in 135.957 gemeenten in 141 landen. Dit is vijf keer zoveel als in 1905 toen de Alliantie werd gesticht. De laatste 10 jaar was de groei 21%.

Dr G. K. Zimmerman, vice-voorzitter van het hulpverleningswerk van de Alliantie deelde mee, dat via de BWA in de eerste 10 maanden van 1976 voor meer dan $503.000 materiële hulp is geboden.

Buiten dit bedrag staat de hulp die de nationale unies en konventies rechtstreeks of via andere hulpverleningsorganisaties hebben geboden.

LIEFDE

Al spreek ik 60 talen
en perfect Nederlands:
als ik de liefde niet heb,
ben ik een radio,
die kraakt en piept.

Al hervorm ik de hele kerk,
al schrijf ik in kerkbodes,
prachtige artikelen over
de liefde:
als ik de liefde niet heb,
ben ik een kletskous.

De liefde is geduldig,
de liefde windt zich niet op.
De liefde benijdt niet.
Zij is niet pretentieus.

Zij doet niets wat niet
passen zou.
Zij wil dienen.
Zij wordt niet bitter
als zij op haar kop krijgt.

Zij is niet gelukkig
over het ongeluk van een
ander.
Zij bedekt de boosheid
van de mensen met de mantel
van Gods liefde.
Kortom:
zij is zo heel anders
dan wij.

(vrij naar 1 Cor. 13 : 1-6)
Bruno de Roeck

1926 **50** **1976**

Dankbaar gedenken we
D. C. VERHAGEN
en
C. VERHAGEN-SCHILPEROORT
met kinderen en kleinkinderen op 29 december de dag dat we 50 jaar getrouwd zijn.

Receptie: 28 december van 19.30 uur tot 21.00 uur in het Gereformeerd Jeugdgebouw, Burgemeester van Esstraat 34, Pernis.

Nette heer 65+ zoekt kennismaking met gelovige vrouw niet ouder dan 65 jaar.
Brieven onder nummer 4700 aan het bureau van dit blad.

BEROEPINGSWERK

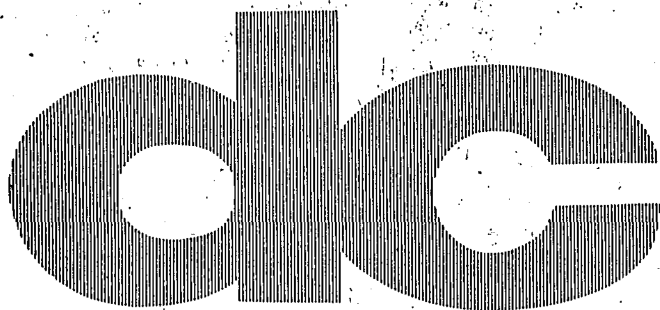
Bedankt: voor Haarlem, P. van der Werf te Winschoten.

Aangenomen: naar Zwolle, C. van Wier te Emmen.

TWEELINGEN

Er zijn veel verhalen over de gelijkenis van identieke tweelingen. Hier volgt nog zo'n verhaal, verteld door Baptist Press:

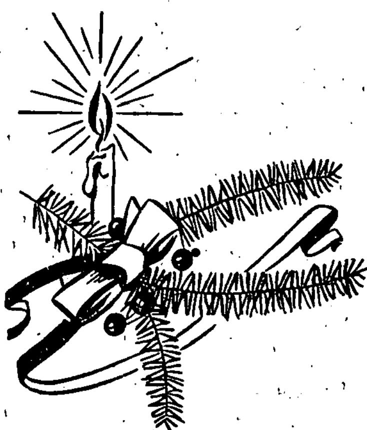
Het echtpaar dr Duke McCall van Southern Baptist Theological Seminary in Lousville (USA) heeft een 36-jarige tweeling, zonen. De een is jurist in Greenville, de ander tandarts in Louisville. Op een avond werd de jurist gekozen tot voorzitter van de kerkeraad van First Baptist Church te Greenville. Vele honderden mijlen verder werd op dezelfde avond gekozen ook de andere broer, de tandarts, tot voorzitter van de kerkeraad van zijn gemeente, Cresent Hill Baptist Church te Louisville. Noch de gemeenten, noch de beide broers wisten op die avond wat er elders plaats vond...

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 51 - 24 december 1976

Van kerstmis tot kerstfeest

Kerst - dat heeft iets te maken met Christus, met Jezus Christus, om volledig te zijn. Elk jaar om deze tijd zijn er miljoenen mensen die zijn geboorte vieren. Vieren, schreef ik. Valt er dan wat te vieren? Ik dacht van wel - nee, ik weet het zeker. Want de naam Jezus betekent: God redt, de Heer redt.

„En het geschiedde in die dagen, dat er een bevel uitging vanwege keizer Augustus, dat het gehele rijk moest worden ingeschreven". Er zullen wel niet veel mensen zijn, die die woorden niet kennen. Ze staan aan het begin van de kerstgeschiedenis. Maar nóg bekender is de mededeling van Lukas, dat moeder Maria het Kindeke Jezus in doeken wikkelde en in een kribbe legde, „omdat voor hen geen plaats was in de herberg".

Er komen veel personen voor in Lukas 2. Sommigen staan in het volle licht. Anderen verschijnen even ten tonele, maar verdwijnen dan al gauw weer naar de achtergrond. Van de meesten weten wij niet eens, hoe zij heten. Maar er vallen ook een paar namen: Augustus, Quirinius. De één brengt met zijn bevel tot het houden van een volkstelling zowat de halve wereld in rep en roer. Van de ander lezen wij, dat hij destijds het bewind over Syrië voerde.

En dan zijn daar Jozef en Maria, die samen naar Bethlehem reizen. Hij is uit het geslacht van David. En zij verwacht een kind. Lukas schrijft: „Ook Jozef trok van Galiléa, uit de stad Nazareth, naar Judéa, de stad van David, die Bethlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om zich te laten inschrijven met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke zwanger was".

Dat is een nuchtere, bijna zakelijke mededeling. En dat moet ons, als het goed is, in deze dagen te denken geven. Want wij lopen gevaar, elk jaar opnieuw, de kerstgeschiedenis te romantiseren. En daar is zij teveel geschiedenis voor, daarvoor is er teveel geschied. Wij moeten terug van de romantiek naar de werkelijkheid, van de gedramatiseerde figuren naar de echte mensen, die Jozef en Maria waren.

Intussen gebeuren er - het valt niet te ontkennen - geweldige dingen. God vraagt van Maria het uiterste wat van een vrouw gevraagd kan worden: haar eer. We mogen daar niet te licht over denken. Er zijn tegenwoordig mensen, die van de eer der vrouw niet willen horen. Voor hen is een vrouw geen mens, maar een ding, een voorwerp, dat naar believen gebruikt of misbruikt kan worden.

Van Maria vraagt God, dat zij haar lichaam in zijn dienst zal stellen. Eerst is zij duidelijk in de war. Dan komen de vragen, de bedenkingen. Maar tenslotte spreekt zij haar bereidheid uit op een wijze, die ons ook nu nog vermag te ontroeren: „Zie, de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord".

Tot Jozef komt God in de stilte van de nacht. Hij was van plan om zijn Maria te verlaten en zo de schande op zich te nemen. Maar dan neemt God hem in vertrouwen: Maria krijgt een kind, een zoon. En hij, Jozef, moet Hem de naam Jezus geven, want Hij zal het volk redden van zijn zonden. Misschien is dat wel het heerlijkste, dat een mens kan overkomen: door God in vertrouwen te worden genomen. En daarop is maar één antwoord, één grondhouding mogelijk: God op zijn woord nemen. Geloven, noemt de bijbel dat.

Jozef en Maria gaan naar Bethlehem. En God gaat met hen mee. Want de God van de bijbel is de God van de mensen. Hij is uw en mijn God. Hij heeft met ons zijn verbond opgericht. En dat is vlees en bloed geworden in Jezus Christus. De kerstgeschiedenis is de geschiedenis van God en de mensen. Daarin gaat het God om de mensen: „Komt, verwondert u hier, mensen! Ziet, hoe dat u God bemint!"

Ik vermoed, dat sommigen bij zichzelf denken: „Is elk jaar weer hetzelfde. Wel mooi hoor, ontroerend zelfs, die geschiedenis van het Kind in de kribbe. Maar maakt het wat uit? Wordt de wereld er anders van? Niet dat ik daar wakker van lig, maar soms zie ik het niet meer zitten, ook met mijzelf niet. Ik zit in de knoop".
Jozef en Maria gaan op reis, naar Bethlehem.. Omdat keizer Augustus het wilde. Of moet ik zeggen: Op Gods bevel? Professor E. L. Smelik merkt op: „Het schijnt, of het bevel van Augustus de beweegkracht heeft opgeroepen, en dat Jozef en Maria daaraan gehoorzaamden. In werkelijkheid echter is het bevel van Augustus teweeggebracht door hetgeen in Bethlehem geschieden zou".

„En het geschiedde in die dagen...". Dat is het begin van de kerstnachtgeschiedenis. Maar de inhoud, het hart daarvan is een naam: Jezus. De Jezusnaam is het eigenlijke kerstevangelie. Zonder die naam, zonder Hem zelf is het geen feest, geen kerstfeest. Want kerst heeft iets - nee, alles te maken met Jezus Christus. Hij vult ons leven tot de rand. Dan gaat er een lied door de wereld, een nieuw lied. Dan wordt er gezongen voor God en de mensen. Hans Bouma, de jonge dichter-dominee, heeft het gedaan.
En wij zingen met hem mee:

Licht in onze ogen
dagelijkse zon
uitzicht veelbelovend
glimlach om Gods mond

vrijheid van beweging
richting die wij gaan
ruimte om te leven
zin van ons bestaan

brood op onze tafel
herder die ons hoedt
bron van levend water
land van overvloed

hart van deze aarde
dak boven ons hoofd
blijk van Gods genade
broeder, huisgenoot

vrede allerwege
kracht die ons vervult
hand van God die zegent:
Jezus ons geluk.

J. A. Brandsma

CHANOEKA - FEEST
het feest van de lichten

Het joodse jaar kent in de winter haast geen feesten. Behalve het Chanoeka-feest.
Het is geen bijbels voorgeschreven feest en komt in de rij van de oudste joodse feestdagen dan ook niet voor.

De Hellenen

De grote veroveraar Alexander veroverde de grote gebieden rondom de Middellandse Zee en wilde niet alleen politieke macht uitoefenen over de volken die zich aan hem moesten onderwerpen. Hij probeerde met de hulp van zijn Helleense strijdkrachten ook de eigenheid van de kultuur van de in bezit genomen gebieden te vervangen door het zogenaamde Hellenisme.
Op een donkere dag veroverde koning Antiochus IV Epifanes de tempel en wijdde hem aan Zeus. Het Jodendom moest vernietigd worden. De Sjabbat en de besnijdenis en dergelijke werden strikt verboden zaken. Joden die niet gehoorzaamden werden soms zelfs vermoord. Boven het brandofferaltaar werd een altaar voor Zeus opgericht, waarop onreine dieren als varkens werden geofferd. Geschriften van de TeNaCH, het Oude Testament, de bijbel voor de Joden, werden verbrand.

Opstand

In de Apokriefe boeken lezen we van de opstand van de Maccabeeën. De leider heette Juda Hamaccabi. Na een strijd van enkele jaren overwon Juda en kon de tempel hersteld en opnieuw gewijd worden.
Deze bevrijdingsstrijd is van grote betekenis gebleken. Ook al zijn er duidelijk Hellenistische trekken overgebleven uit die tijd, de godsdienstige en staatkundige vrijheid werd bemachtigd en opnieuw werd de joodse kulturele en religieuze eigenheid bewaard.

Chanoeka-feest

In het jaar 165 voor Christus kon voor de eerste maal het Chanoeka-feest gevierd worden. Een feest waarbij acht dagen lang, iedere avond na acht uur een nieuw licht kon worden aangestoken.
Bij deze eerste viering stuitte dat op grote problemen, vertellen ons de overleveringen. Er was namelijk geen lampeolie. Eindelijk vond men een klein kruikje met voldoende olie voor één dag. Maar, vertelt de overlevering ons, de olie raakte niet op en acht dagen achtereen brandde er een wonderlijk licht in het Huis van God.
De Chanoeka-lamp of -kandelaar heeft

Een gedeelte van de mozaiekvloer in de kerk van de Vermenigvuldiging te Zabgha, Israël - het mozaiekwerk stelt de vermenigvuldiging van brood en vis voor.

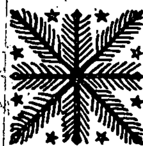
daarom ook acht lichten, die weer door een ander licht, het negende, werden aangestoken. Dat ene licht heet dan ook de SJAMMAS, de dienaar.
De geschiedschrijver Flavius Josephus, noemde dit Chanoeka-feest het FEEST VAN DE LICHTEN. Dit feest wordt nu ieder jaar, gedurende de donkere dagen, gevierd.

Chanoeka-feest en kerst (is Chistus)-feest

Wat hebben die twee feesten met elkaar te maken? Niet veel. Eigenlijk niets. Ze vallen in dezelfde periode en dat is, vooral voor het christelijke feest op z'n zachtst gezegd, eigenaardig. Het lijkt onwaarschijnlijk dat Jezus in die wintertijd is geboren. Erg belangrijk is het echter niet. Beide feesten zijn toch LICHT feesten. Mijn gedachte is, dat ieder LICHT, hoe klein ook in zichzelf, wijst op het LICHT der WERELD. Het toen geboren LICHT. Het komende LICHT. De Messias van Israël. Door dit LICHT, zijn de toekomst van Israël en die van de Gemeente één. Israël, de stam waarop wij zijn geënt. Via Israël ontvingen wij de Messias. Die wij éénmaal met dit dienstvolk mogen delen.
„Het volk dat in donkerheid wandelt, ziet een groot LICHT", Jesaja 9.

M. Cohen

Dit is de kaart die Janca Loot en Janneke van Oosten - verpleegkundige UZC-zendelingen in Kameroen - van uit Marokko zonden, met hun hartelijke groeten. We vinden, dat deze kaart voor iedereen bestemd is, evenals hun groeten!

Daarom dit plaatje in dit nummer.

DRUIVENAKTIE VAN BAPTISTEN GEMEENTE IN VRIESCHELOO GROOT SUKSES

De druivenaktie, die de baptistengemeente van Vriescheloo organiseerde teneinde de kas te spekken van het Bouwfonds voor het realiseren van het jeugd- en verenigingsgebouw is een overweldigend sukses geworden.
„Boven verwachting", zegt ds Van de Wetering. „We zijn al meer dan 1000 wijnstokken kwijt en zullen in het nieuwe seizoen de aktie moeten voortzetten, zoveel aanvraag is er nog. Geweldig!"
De bouw van het centrum komt dus wat naderbij en twee nieuwe akties zullen daartoe meewerken.
Op 22 december zulen alle dorpen van de gemeente Bellingwedde weten dat ook de Zustervereniging van de baptistengemeente het hare wil bijdragen. De leden gaan oliebollen bakken en uiteraard verkopen. Wie bang is dat hij of zij vergeten wordt op 22 december of denkt dat de voorraad gauw uitverkocht zal zijn, kan ook telefonisch een bestelling doen.

Kerststukjes

De tweede aktie zorgt voor een feestelijke aankleding met kerstmis. Donderdag, vrijdag en zaterdag a.s. gaan leden van de bouwkommissie op stap om 1000 kerststukjes aan de man te brengen. De vraag naar deze versiering is al groot.
Aldus een berichtje in Winschoter Courant van 14 december jl.

ERE ZIJ GOD IN DE HOGE
VREDE OP AARDE

In het lied dat de engelen zongen in Efratha's velden zit een opvallende parallelie tussen hemel en aarde. De eerste regel: „ere zij God in de hoge", past precies op de tweede regel: „Vrede op aarde bij mensen des welbehagens". Zoals je linkerhand precies past op je rechterhand, wanneer je ze met de handpalmen tegen elkaar drukt.
De „eer" past precies op de „vrede". „God" past precies op „mensen des welbehagens".
„In de hoge" past precies op „op aarde".
Dat is kerstfeest! Door de geboorte van de Messias zullen hemel en aarde elkaar gaan dekken zoals een linkeren een rechterhand elkaar dekken. Met kerst gaat de hemel open op aarde, opdat de aarde weer op de hemel zal gaan lijken.
Met kerst wordt Gods Zoon ons mensen gelijk, opdat wij Hem gelijk zouden worden. Met kerst verbindt God zijn eer aan de „vrede op aarde".
In de geboorte van Jezus verbindt God Zijn goddelijke eer met de vrede, met de gaafheid van het leven op aarde. Wanneer Jezus op weg gaat, zegt hij: „Vader, Ik verheerlijk Uw Naam".
Stervend aan het kruis maakte Jezus waar wat de engelen bij Zijn geboorte zongen. Op Goede Vrijdag doet Hij het „Ere zij God" passen op het „vrede op aarde bij mensen des welbehagens".

De eerste kerstpreek was waarschijnlijk de kortste die ooit gehouden is. De engel zei tegen de herders: „U is heden de Heiland geboren", en daarna had hij zelfs geen tijd om „amen" te zeggen. Zo snel werd zijn preek opgevolgd en overstemd door het lied: „Ere zij God in de hoge . . ."!
Het kerstfeest vier je niet al prekende en discussiërende. Kerstfeest wordt al zingende werkelijkheid!
In het zingen van een lied stokt onze stroom van zakelijke en kritische woorden. Wie met kerst zingt, opent zijn hart voor de werkelijkheid van „Vrede op aarde". Een werkelijkheid die ontsnapt aan zakelijke en kritische woorden.
Zingt u veel met kerst!

O. de Vries

KERST IN AFRIKAANS OPZICHT

Onze ervaringen in Sierra Leone hebben geleerd, dat het kerstfeest zoals wij dat in Nederland beleven in hoge mate afhangt van ons klimaat en de ligging van ons land ten opzichte van de evenaar.
Koude en het verschijnsel van maar weinig uren daglicht in de maand december dragen bij tot een bepaalde gezelligheid, die zich in Afrika niet voordoet.
In Sierra Leone is december niet zo'n koude maand, de regens zijn net afgelopen; het is daarom meestal mooi weer zonder dat het snikheet is als in februari of maart. Voor Europeanen is het de juiste periode om op vakantie te gaan, naar zee bijvoorbeeld. Omdat Sierra Leone veel dichter bij de evenaar ligt dan ons land, is het aantal uren zonlicht per etmaal het hele jaar door vrij konstant. Een andere sfeer dus, ondanks het feit dat één van onze Afrikaanse vrienden ons een kerstkaart met een slee in de sneeuw stuurde.

In de gemeente in Mambolo echter kon je toch al op tijd merken dat het kerstfeest in aantocht was. De hele adventstijd werd benut om de prachtige Engelse kerstliederen te zingen. De jeugdvereniging bereidde zich intussen voor op het kerstspel. Dankzij het geriefelijke klimaat kan de opvoering elk jaar buiten plaatsvinden. Er bestaat een koffer met ‚echte' kleren van Maria, Jozef, Herodes, de drie koningen enz. Er wordt gewoonlijk hard geoefend, wat echter de improvisatie tijdens het spel niet belet. De jeugd van de gemeente heeft in Mambolo en elders in Sierra Leone, de gewoonte om op kerstavond de huizen langs te gaan om kerstliederen ten gehore te brengen.

Mijn indruk is, dat het kerstfeest de mensen in Sierra Leone toch niet zo aanspreekt. Natuurlijk beseft men het belang van de geboorte van Christus. De schamelheid van het kerstgebeuren spreekt ons rijke Europeanen méér aan. Voor de Afrikaan zijn de omstandigheden waaronder Jezus ter wereld kwam niets bijzonders; wiegjes zie je zelden, een baby in een kartonnen doos vaak en alle babietjes worden in doeken gewonden. Misschien moeten we nog iets verder gaan; de Afrikaanse gelovige heeft allereerst aandacht voor Jezus de overwinnaar, de machtige, de koning. De kribbe heeft al iets van het kruis, een moeilijk te begrijpen weg.

Misschien is het hier toepasselijk prof. Bosch te citeren 1):

„De kerk moet in haar prediking aan Afrika een antwoord geven op het zoeken van de mens naar macht. Het verlangen naar levenskracht beheerst het denken van de Afrikaan. ‚Geef ons kracht' is het gebed dat dagelijks weerklinkt van Noord naar Zuid en van Oost naar West in alle talen van Afrika. De grootste vreugde is om de maximale hoeveelheid levenskracht te bezitten, en de grootste ramp om iets van je levenskracht te verliezen.

In het evangelie is deze vraag naar levenskracht beslissend beantwoord. God werd in de vleeswording en kruisiging van Christus de totaal machteloze, om juist op deze manier alle macht in hemel en op aarde te verkrijgen. In het Koninkrijk van Christus is het daarom niet mogelijk om je eigen levenskracht te versterken ten koste van die van een ander. We moeten hier sterven om te kunnen leven. Het bijbelse geloof staat op dit punt diametraal tegenover de godsdiensten van Afrika en ook tegenover iedere andere godsdienst".

Er is echter één christelijke feestdag die de gelovigen in Sierra Leone bijzonder aanspreekt: dat is Palmpasen. Het verhaal van Jezus die op een ezel rijdt terwijl de mensen hem eer bewijzen. Palmtakken zijn er genoeg in Sierra Leone; er wordt daarom steevast voor gezorgd dat de kerk op Palmzondag versierd is met een aantal uit palmbladeren vervaardigde bogen.
Deze voorliefde voor Palmpasen kompenseert de beperkte betrokkenheid bij het kerstfeest. Het getuigt van een gevoel voor het dramatische dat de kribbe niet kan oproepen. Het gaat om een triomftocht die eindigt in ondergang, die eindigt in triomf. Tenslotte is ‚Heft op uw hoofden, poorten wijd', ook een adventslied.

TW

1) Prof A. J. Bosch, Het evangelie in Afrikaans gewaad, 1974, blz. 84, 85.

Koning Herodes raadpleegt een schriftgeleerde.

AFSCHEID Ds H. PLOEGER

Op zondag 2 januari 1977 gaat ds H. Ploeger de gemeente Scheveningen als voorganger verlaten.
De afscheidsdienst zal worden gehouden om 10 uur in het gebouw van het wijkcentrum, Marcelisstraat 64 te Scheveningen. Belangstellenden zijn hartelijk welkom.

J.G.N.-B.

INITIATIEFGROEP KERKBOUW ONTWERPT NIEUW TYPE

De ‚Initiatiefgroep Kerkbouw' heeft in Ede een kerk op papier gezet, die slechts *f* 350.000,— gaat kosten. In deze som zijn inbegrepen: het gebouw zelf, het orgel, de kansel, het meubilair en de vloerbedekking. Alleen de grond ligt buiten het bestek. De kerk biedt plaats aan circa driehonderd personen en ze kan binnen de drie maanden gebouwd worden. Het ontwerp is van de ‚Architekten Associate Ede'. Aan de werkgroep nemen verder drie firma's deel, één voor montagebouw, één voor elektronika en één voor ‚de rest'. Er wordt beslist geen noodgebouw neergezet. Het wordt een permanent kerkgebouw met een skelet van staal en even sterk als welke traditionele bouw dan ook. Het concept van het Edese plan kan ook gebruikt worden voor grotere kerkruimten, aldus Kerknieuws.

Stil maar, wacht maar !?

U verwacht in deze dagen woorden van vrede en rust, zacht als het licht der kaarsen, en dat is geen wonder want wie zich inlaat met kerk en wereld raakt haast de kluts kwijt. Of ook: verlangt naar de dag der volkomen verlossing. En zo drijven ons de tijden naar de beloften van de Heer inzake zijn terugkeer. Evenwel, we zijn nog steeds in déze wereld en iemand zei daarvan: het leven is een strijd alhier; geen wapenstilstand vragen. Wij staan wel volgens onze Lofzangen en Gebeden thans in de laatste strijd.

Dat besef heeft overigens altijd in de gelovigen geleefd.

Zou u vandaag eens Jakobus 5 : 1-11 willen lezen? Deze broeder des Heren zit vol verzet en protest tegen de misstanden van zijn tijd. Het zijn, vrees ik, de misstanden van alle tijden. Er zijn kwellende sociale toestanden en Jakobus ergert zich mateloos. Hij is vertoornd en heeft kennelijk helemaal niet het gevoel dat hij met die toorn buiten de wegen van het evangelie staat. Integendeel, hij is op het spoor van wet en profeten en van de zaligmaker Jezus Christus.

Nu negentien eeuwen geleden viel deze broeder de machtigen en rijken aan op een wijze die wij uit deze tijd kennen. Hij zou zijn woorden vandaag wellicht letterlijk kunnen herhalen. Het is een schande voor God en mensen zoals gij rijken uw positie misbruikt; de armen in uw macht hebt, ze voor u laat zwoegen en zweten, terwijl gij uw bankrekeningen spekt en uw belangen uitbreidt naar die gebieden waar nog slaven te vinden zijn die tot uw profijt voor u produceren.

Maar God weet er van. Jullie rekenen goed, maar buiten de Waard. Hij hoort de kreet van Abel's bloed. Hij ziet de ellende van zijn volk dat in Egypte is en hoort hun gejammer. Het is wel even wennen om je dat te realiseren: er ontgaat op aarde niets aan God. Een moord op een enkeling niet noch op een volk. Hij weet wat op onze kontinenten bedreven wordt. Waar mensenrechten geschonden worden en hoe verwoestend de machtigen omgaan met heel de kreatuur. Jakobus, leest u hem, schrijft zo niet omdat hij jaloers is. Er wordt nogal gescholden op magnaten en partijbonzen maar dan niet zelden door mensen die nou ook wel eens de lakens willen uitdelen. Werden ze maar gedeeld. Jakobus leefde niet in een tijd dat men partijen stichtte, programma's opstelde, handtekeningen verzamelde, stakingen uitriep. Of hij het vandaag wel zou doen? Moeilijk te zeggen. Hij en zijn broeders leefden in de hoop op een spoedige terugkeer van de Heer: hij komt, zijn komst is nabij, de Rechter staat voor de deur. Ja dan. Dan maar geduldig dulden, gelaten afwachten.

Is dat de juiste levenshouding? In elk geval: Jakobus zweeg niet, zomin als Jezus zweeg. Johannes, de Doper, zweeg niet zomin als Gods boden vóór hem.

Dat spreken sproot voort uit liefde tot allen, arm en rijk, en uit gehoorzaamheid aan hun Heer. Al Gods knechten voelden zich sterk betrokken bij het lot van hun medemensen en namen het voor hen op. Want alle mensen zijn schepselen Gods. Wat is het kerstfeest anders dan één geweldige kreet en daad van liefde? Het is Gods lied van verlangen en dat werd niet binnen de kerkmuren gezongen, maar buiten op het veld waar geen wierook brandde, geen gewaden ruisten maar ruige herders in de nacht bij hun schapen waakten.

Daar brak eerst het licht van Gods alomvattend heil door. Dat heil dat niet alleen zieleheil is maar heil voor heel de mens, voor al het volk.

Daarvan mogen wij getuigenis afleggen. Dat doen we niet via overvallen, bomaanslagen, kapingen, dreigementen, ontvoeringen om zo de weg te banen voor de Komende. Dat betekent niet dat we alles lijdzaam aksepteren. In onze wapenrusting is ook nog het zwaard des Geestes te vinden. Laten we dat moedig hanteren. Het wemelt in en buiten de bijbel van mensen die het deden en doen en God schaamt zich niet hun God te heten.

Of wij de wereld zullen redden? Natuurlijk niet. Wij verwachten met Jakobus-de-Heer. De stal en de ster liggen ver achter ons. Wij zijn het verheven kruis gepaseerd en hebben Gods Geest ontvangen. Wij gaan voort, onderweg sprekende en handelende als de verontrusten, de dag tegemoet waarin we zullen glimlachen over een kerstboom, -diner bij kaarslicht, -preek, -zangdienst en -feest en waarin we ons zullen afvragen hoe we het klaar kregen in een wereld ,die sterft aan haar twijfel en strijd'. En toch: vrede zal op aarde dagen en allen die hongerden en dorstten naar de gerechtigheid zullen verzadigd worden. De eerste dingen zullen zijn voorbij gegaan en wat nooit in een hart of hoofd opkwam, dat zal God bereid hebben voor allen die zijn stem hoorden en hem volgden. Er zijn nu vijf ,christelijke' feesten. De zesde is in aantocht en door Gods genade zullen we die ook vieren: de Heer is nabij!

Huizinga

Redaktie en administratie van DC wensen alle lezers van ons weekblad een gezegend kerstfeest in gemeente en gezin!

In gesprek over evangelisatie

En er was licht...

Het is weer zo donker in deze tijd. Echt volgens het boekje: de donkere dagen voor kerstmis. De verlichting moet 's morgens langer branden en al vroeg in de middag doen we de schemerlampjes weer aan. Het hoort er allemaal echt bij. Zelfs en vooral de sneeuw, die vanmiddag naar beneden dwarrelde.

Geen wonder, dat het in deze dagen zo vanzelfsprekend is om over het licht te spreken en te schrijven.

Evangelisatie en kerstfeestviering horen bij elkaar. In een donkere wereld steekt God de feestverlichting aan. Herders vallen er voor op de grond, omdat ze de glans niet kunnen verdragen. De heerlijkheid des Heren is opgegaan over alle volken. Zo mag je toch getuigen van de geboorte van Jezus. Zo moet je het ook doen. In mijn herinnering leven vele kerstfeesten voort, die echte feesten van het licht waren. Ik denk aan de ouderwetse liefdemalen met hun oergemoedelijke en gezellige sfeer, waarin ook plaats was voor persoonlijke getuigenissen en niet zelden voor persoonlijke beslissingen voor Christus. Soms werd aan het eind van een jaar de oogst binnengehaald en brak het licht heel echt en wezenlijk door.

Nu, ik hoef u geen adviezen te geven voor uw kerstfeestvieringen. Het zou trouwens toch al te laat zijn: de programma's staan al vast. Wel wens ik al onze gemeenten een zeer gezegende afsluiting van 1976 toe. Moge er een stroom van licht over u zijn, waarin velen het licht des levens ontdekken en aanvaarden. Wat mij betreft: u kunt een volgend gesprek over evangelisatie tegemoet zien in 1977, bij leven en welzijn. Dan wil ik nog eens met u praten over het zojuist verschenen kerstnummer van De Zaaier, waar over mij enkele reakties bereikten, die daartoe aanleiding geven.

Tot op dat moment nemen we dan maar afscheid en wandelen verder... in het licht.

Dordrecht R. Reiling

Weg met onze angsten!

Het grootste deel van 1976 ligt achter ons en opnieuw is kerstmis nabij. We hebben onze huizen versierd, hebben kerstkaarten verstuurd en geven elkaar presentjes. Al te gemakkelijk kunnen we bevangen worden door kerstaktiviteiten die eigenlijk alleen maar inhalige kommercie is en al te gemakkelijk kunnen we de werkelijke betekenis vergeten.

We willen eens een blik werpen op een van de bekende „kerstverhalen" van Lukas, 't verhaal waarin Maria zo'n grote plaats inneemt.

Maria, de moeder van Jezus. Wij, protestanten hebben de neiging haar naar de schemering te verwijzen, voorzichtigheidshalve, opdat zij niet op onbehoorlijke wijze wordt verheerlijkt... Maar in de Schrift heeft zij ons veel te zeggen, niet alleen in verband met haar unieke ervaring bij de Vleeswording maar ook in verband met ons leven in 1976 en daarna.

We willen nadenken over dat moment waarop de engel voor het eerst tot haar kwam en haar het ongelofelijke vertelde: zij zou in haar schoot de onvergelijkbare en enige Zoon van God dragen.

Dat moet uiterst overweldigend zijn geweest, en bijna onmogelijk te verstaan. Het spreekt wel haast vanzelf, dat ze aarzelde en bang was.

Lukas vertelt het verhaal met een magnifieke kunstzinnigheid. Het is volkomen aards en menselijk hoewel het verhaal van de eeuwigheid is en van levensveranderende betekenis.

Laten we het eens lezen in Lukas 1 : 26-38, en stem dan mee in met een paar eenvoudige waarheden die, temidden van een veelheid van andere zich tot één oplossen in de gang van een verhaal van zo grote schoonheid.

Let er eens op, hoe direkt de uitspraken zijn:

„Wees niet bevreesd, Maria (Lukas 1 : 30); „Hij zal heersen" (Lukas 1 : 33); „Mij geschiede" (Lukas 1 : 38). Laten we vooral eens over dat eerste nadenken, het is een woord voor onze tijd.

Ons kerstfeest is een tijd van grote vreugde. We zingen de bekende kerstliederen die allemaal getoonzet zijn op de blijdschap en vreugde: Juicht vrolijk nu, gij vromen! en: O, Jezus, mijn vreugd, en Komt, allen tezamen, komt verheugd van harte...

Maar het kerstverhaal, in de bijbel is in het begin niet op grote vreugde maar op angst en vrees getoonzet. Het begint met het verslag van het bezoek van een boodschapper Gods aan een gewoon huis in Nazareth en Maria wordt verteld, dat ze begenadigd is. Hoe reageert zij op die verbijsterende boodschap, dat zij een zoon zal baren onder deze unieke omstandigheden?

Het verhaal zegt niet, dat zij zich bijzonder vereerd gevoelde, maar dat zij erg in verwarring raakte (vs. 29, naar de vertaling Groot Nieuws; red.). En ze was niet de enige!

Dit bekende kerstverhaal zegt evenveel over angst als over vreugde. Ook Jozef raakte in de war. Overweldigd door het nieuws en niet van plan haar in opspraak te brengen besloot hij in stilte van haar te scheiden (Mat. 1 : 19), tot de engel zei: Vrees niet! (Mat. 1 : 20).

Toen de blijde boodschap door de engelen aan de herders op de heuvels van Bethlehem werd verteld waren ook zij vol angst: „Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap!" (Luk. 2 : 9, 10).

Het was ook mysterieus en verwarrend. Manifesteert God zich zo onder de mensen? Een jonge vrouw die er over verbaasd is dat in haar schoot het kind zal groeien dat 's mensen bestemming zal veranderen, een godvruchtig man, die er bang voor is dat het meisje dat hij liefheeft voorwerp wordt van een onjuiste beschuldiging en onderwerp van schandalig geroddel, een groep nachtwakers die zich afvragen of ze het niet gedroomd hebben - stemmen uit de hemel, allemaal licht om hen heen en een sprookje over een kind in een kribbe.

Is dat niet juist de manier waarop God van tijd tot tijd werkt? Op een manier die ons begrip te boven gaat? Heeft hij niet altijd tot ons gesproken op momenten waarop ons nieuws zonder vreugde en uitbundigheid was maar beangstigend en beklemmend? Heeft God dan de ogenblikken waarin Hij zich openbaart misschien gereserveerd voor lichtende en blijde levenservaringen?

Is het niet zo, dat Hij nader tot ons kwam in ogenblikken van uiterste eenzaamheid, toen we het in onze angst uitriepen: waarom gebeurt dit mij? Verscheen Hij ons niet toen wij, als bij Jozef, ons afvroegen hoe we klaar zouden komen met onwelkome omstandigheden - ziekte, wanhoop, een sterfgeval?

De Boodschap kwam tot ons in zulke donkere dagen, als tot Maria: „Wees niet bevreesd, want gij hebt genade gevonden bij God". —

Ook Jezus, de Volmaakte mens en de Enige Zoon, kende de duisternis in zijn leven en het was voor Hem donkerder dan voor wie ook. Toen de schaduw viel in Gethsémané schreeuwde Hij het uit: „Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker aan mij voorbij gaan".

De dag erna, toen Hij hing aan het kruis riep Hij in de angst van 's werelds diepste eenzaamheid: „Mijn God, waarom...?" Toch wist Hij, zoals zijn moeder, dat wij in ogenblikken van de diepste duisternis ons in vertrouwen mogen neerleggen om opnieuw de Stem te horen die door de eeuwen heen heeft gefluisterd: „Weest niet bevreesd!"

Als Mattheüs zijn evangelie begint gaat hij alle geslachten na, van Abraham tot Christus (Matt. 1 : 1-17) en in deze indrukwekkende lijst doemt de een na de ander op om ervan te getuigen dat ook hij de duisternis heeft gekend èn de angst, èn dat hetzelfde woord ook hem gegeven werd.

Abraham opent de rij (Matt. 1 : 2). Hij hoorde die vertroostende en aanhoudende Stem met precies dezelfde Boodschap.

Verbijsterd en ontzet door de omstandigheden kwam de waarheid in zijn leven: „Vrees niet, Abraham, Ik ben uw schild" (Gen. 15 : 1).

En, natuurlijk, Mattheus noemt óók de naam van **David** als hij in zijn inleiding het voorgeslacht van Jezus noemt. En ook hij vernam dat geruststellende woord: Vrees niet. Telkens en telkens weer kwam het tot hem. Toen hij eenzaam was, zijn vaders schapen hoedende, zong hij ervan: „Ik zal geen kwaad vrezen, want Gij zijt bij mij".

Toen hij vervolgd werd door de soldaten van een jaloerse koning kwam die Boodschap opnieuw tot hem: „De Heer is mijn licht en mijn heil, voor wie zou ik vrezen? De Heer is mijns levens veste, voor wie zou ik vervaard zijn?" (Ps. 27 : 1).

Ook **Josafat** wordt genoemd in Mattheus' geslachtsregister en hetzelfde woord kwam tot hem. Een groot leger is op de been geroepen om met al zijn kracht te strijden tegen Josafats beperkte militaire macht, maar God sprak hetzelfde verheffende woord: „Vrees niet... want het is geen strijd van u, maar van God... de Heer is met u (2 Kron. 20 : 15-17).

Abraham zat in zorg over zijn gezin, David over gebroken verhoudingen, Josafat over de lotgevallen van een natie, Maria was van streek over de vraag hoe God in haar leven zijn werk zou doen - en in al deze omstandigheden sprak Hij zijn woord van vrede.

In de vorige eeuw kreeg Henry G. Spaffard, een advokaat in Chicago, een plotseling en onvoorstelbaar grote verlies te lijden: zijn vier dochters verdronken bij een ongeval op zee. Genoeg om een man te breken, maar ook hij hoorde hetzelfde woord van vrede, „vrees niet". En in zijn verdriet schreef hij:

Als vrede mijn pad vergezelt als de zee,
Of smarten een branding doen zien,
Wat ook mijn lot is,
Gij hebt mij geleerd,
Te zeggen: 't Is wel met mijn ziel.

(When peace like a river
attendeth my way,
When sorrows like sea billows roll;
Whatever my lot, Thou hast taught me to say,
It is well, it is well with my soul)

Een mens kan alleen dan tot zulk een belijdenis komen, als hij de vrede van God ondervindt en vertrouwt op de souvereiniteit van God.

———

De schrijver van dit artikel is dr Raymond Brown, rector van Spurgeon's College te Londen - we hebben de vrijheid genomen om de tekst, die we lazen in Baptist Times, op sommige plaatsen geschikt te maken voor ons blad; - red.

KERST- EN NIEUWJAARSGROET UIT RUSLAND

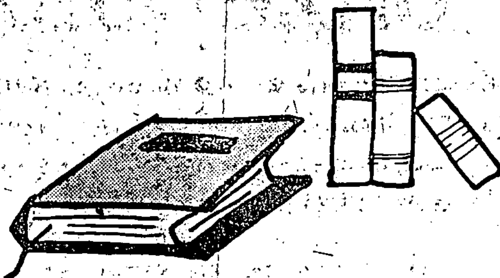
In een jaaroverzicht, waarin zij hun medegelovigen in heel de wereld tegelijk hun kerst- en nieuwjaarsgroeten zenden, vertellen de Russische baptisten, dat het afgelopen jaar veel reden tot vreugde gaf. Er werden meer dan 40 nieuwe kerken gebouwd en in gebruik genomen, terwijl men op andere plaatsen nog met de bouw van nieuwe kerken bezig is.

Ook zijn binnen de Al Unie van Evangelische Christenen-Baptisten nieuwe gemeenten ontstaan, zowel baptistengemeenten als doopsgezinde- en pinkstergemeenten.

„Wij verheugen ons en danken God voor de duizenden nieuwe leden in de plaatselijke gemeenten die door de doop met de Heer een verbond sloten". In meer dan 100 gemeenten deden nieuwe voorgangers in het afgelopen jaar hun intrede.

„Wij buigen ons voor de Heiland der wereld, Jezus Christus, en in onze gebeden danken we Hem voor het gezegende werk dat dit jaar in ons land in 's Heren wijngaard werd verricht", aldus het jaaroverzicht.

Het schrijven eindigt met een gebed voor de overvloedige zegen van God in de levens en op het werk van de medechristenen, waar ook ter wereld, en met een oproep om te delen in de gebeden en het werken voor vrede, vriendschap en broederschap op aarde.

zondag	26 december	Psalm 113	Zijn Naam zij geprezen
maandag	27 december	Efeze 3 : 1-13	Mede-erfgenamen der belofte
dinsdag	28 december	Efeze 3 : 14-21	Samen met alle heiligen
woensdag	29 december	Efeze 4 : 1- 6	Eén lichaam en één Geest
donderdag	30 december	Efeze 4 7-16	Elk lid op zijn wijze
vrijdag	31 december	Efeze 4 : 17-32	De nieuwe mens
zaterdag	1 januari	Titus 1 : 1-4	Groet van een dienstknecht

BERICHT VAN DE E.C.U.

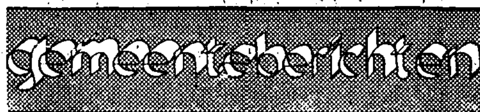
Gemeenten die in 1977 subsidie wensen te ontvangen, worden verzocht, zo spoedig mogelijk de daarvoor benodigde aanvraagformulieren op te vragen bij het sekretariaat. Graag vóór 15 januari a.s.

Namens de evangelisatie Commissie der Unie:

ds Chr. Eijer, Hommerterweg 222, Amstenrade; tel. 045-214505.

BEROEPINGSWERK

Bedankt: voor Amsterdam-West, P. Brongers te Drachten (Elim).

GEMEENTE DORDRECHT: 100 LEDEN!

Dordrecht - (H.Z.V.). Op zaterdagavond 27 november hadden we onze derde doopdienst van dit jaar. In de kerk van onze zustergemeente te Alblasserdam mochten we met tweehonderd aanwezigen mee maken hoe negen jongemensen, in de leeftijd van 12 tot 29 jaar, door de doop te kennen gaven de Heer te gaan volgen in hun verdere leven.

Zondag 28 november ging het grote feest door. Samen met vele vrienden mochten we als gemeente het avondmaal vieren en werden onze dopelingen welkom geheten. Hier werd tevens de mededeling aan verbonden, dat onze gemeente thans een ledental heeft van 100.

Op zich mag dit een verheugend feit zijn, gezien ons ledental van twee jaar terug (49). Een groei van 100% in twee jaar overkomt een gemeente niet altijd.

Daarom zijn we de Heer ook dankbaar voor deze groei, maar ook voor de geestelijke groei die we door maken en we bidden dat de Heer ons hierin wil richten.

Ook het bezoekersaantal is groeiende. Onze erediensten op zondagmiddag hadden een half jaar geleden plm. 150, nu tussen 200 en 250 mensen. Dit geeft ons als gemeente en raad meer werk en daarom is op de laatste gemeentevergadering besloten om te komen tot de oprichting van een pastorale werkgroep. Mannen en vrouwen, die naast, met en onder verantwoordelijkheid van de raad, kunnen komen tot een verantwoorde pastorale verzorging van de gemeente en vriendenkring.

In het nieuwe jaar hoopt de werkgroep, na een training, te kunnen starten.

Vanuit onze gemeente zijn we sinds augustus ook begonnen met kolportagewerk in Oosterhout (N.Br.). Enthousiaste leden zijn vele zaterdagen bezig geweest met de verspreiding van De Zaaier. Op dit moment zijn er ruim 70 kontaktadressen, variërend van „lektuuradres" tot „vraagt huisbezoek".

Dit alles heeft geleid tot houden van kerkdiensten (1 x per maand) en bijbelstudie (ook 1 x per maand); dit alles ingaande eind december 1976.

Als gemeente leven we nu in een zegenrijke periode en alle lof is voor onze Heer en Heiland, van Hem mogen we het alleen verwachten.

Maar we hebben nog steeds geen zekerheid voor een vast onderkomen voor onze erediensten en wekelijkse aktiviteiten. Ons grootste probleem is het houden van doopdiensten. We hopen en bidden dat ook hier spoedig een goede oplossing voor mag komen.

Zo op het eind van dit jaar, willen we u allen gezegende kerstdagen toewensen en we hopen en bidden, dat God alle gemeenten in ons land voor het komend jaar 1977 rijkelijk mag zegenen.

Bid ook voor alle werkers in dienst van de Heer, niet alleen voor onze zendelingen, maar ook voor de vrijgestelden in dienst van de Unie, C.v.d.O., ECU en NBJB.

ADVENTS-ZANGDIENST IN MUSSELKANAAL

Musselkanaal - (S.H.). In de baptistenkerk werd zondag 12 november een advents-zangdienst gehouden, waaraan door drie koren werd deelgenomen, nl. „Looft den Heer" van Stadskanaal-Noord, „Sursum Corda", Musselkanaal en het koor van onze gemeente „Looft den Heer", alle onder leiding van de heer T. Withaar. Er werd verdienstelijk en met élan gezongen en wel in het bijzonder „Jesus bleibet meine Freude".

Br J. Mulders las een gedeelte voor uit Amos en zr Huitzing uit het eerste hoofdstuk van Lukas; verder was er deklamatie van zr Mulders, getiteld „Advent".

Onze voorganger, ds J. Bouritius had een korte predikatie uit Amos 4 : 12, „Bereidt u om een God te ontmoeten". De Here wacht op u in deze dagen. God zegt, Ik sta al eeuwen te roepen. Laten we allen aan die roepstem gehoor geven, dan kunnen we echt Kerstfeest vieren en zeggen: Hij is ook voor mij geboren en Hij is ook voor mijn zonden gestorven en door Zijn sterven mogen u en ik het eeuwige leven beërven.

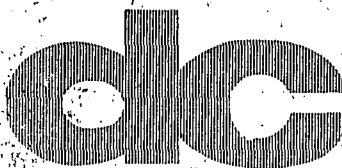
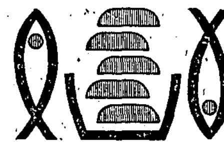
Fam. J. de Jonge Pzn., Adm. de Ruyterweg 256, Amsterdam wenst u een Gezegend Kerstfeest en een gelukkig 1977.

Gevraagd: een tweedehands orgel voor het evangelisatiewerk in Chiclana, Zuid-Spanje.

Brieven onder nummer 4750 aan het bureau van dit blad.

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en drs T. J. J. B. Wolters. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 27,50 per jaar, ƒ 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland ƒ 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 0 30-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

Man 70+ baptist, zoekt vrouw plm. 60-70 jaar om eenzaamheid op te lossen; tel. 030-938775.

Dankbaar zijn wij voor
JAAP-PETER
die God ons toevertrouwde
Wijnand en Eva van Berkel
Ter Apel, 15 december 1976
Mezenhof 2 I

(Inplaats van kaarten)
Al onze medeverbondenen in Christus wensen wij toe: Blijde Kerstdagen en jaarwisseling met de ervaring van Gods trouw in 1977.
G. Visser
D. Visser-Gorter
Sneek, Napjusstraat 108

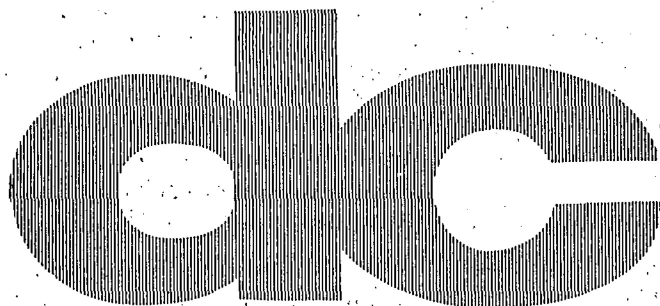
„Wij weten ... dat wij een gebouw van God hebben"
(2 Kor. 5 : 1)
Op 15 december 1976 heeft de Heer tot Zich geroepen in Zijn koninkrijk, onze zeer beminde broeder en voorganger
ANDRIES HENDRIK DEELSTRA,
die sedert 1937 onze gemeente te Genk en vele anderen onderwees in dat Koninkrijk.
De vasthoudendheid in het geloof van onze broeder was en blijft ons tot voorbeeld.
De Protestantse Evangelische kerk van Limburg (baptistengemeente) Genk.
Heizeisstraat 25 Genk-3600, België
De begrafenis vond zaterdag 18 december jl. te Genk plaats.

In de ouderdom van 93 jaar overleed in zijn Heer en Heiland broeder
SCHELTE VAN NETTEN,
ons oudste gemeentelid.
Sneek, 15 december 1976
Baptsitengemeente Sneek

„Wij weten ... dat wij een gebouw van God hebben" (2 Kor. 5 : 1)
Op 15 december 1976 nam de Heer tot Zich mijn echtgenoot, onze vader en grootvader
ANDRIES HENDRIK DEELSTRA
in de leeftijd van 67 jaar.
Namens allen:
A. Deelstra-Meier
Heizeisstraat 25
Genk-3600, België
De begrafenis vond zaterdag 18 december jl. te Genk plaats.

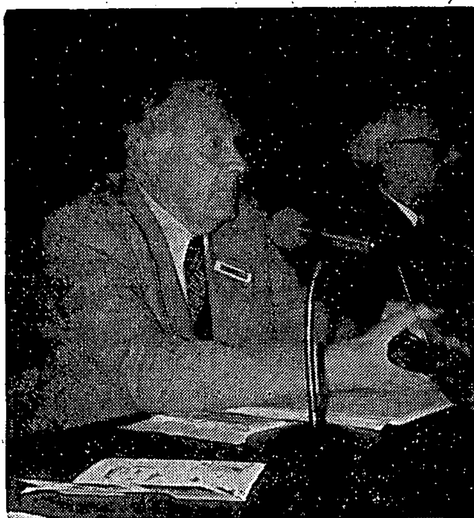
Herplaatsing wegens miszetting
1926 50 1976
Dankbaar gedenken
D. C. VERHAGEN
en
P. VERHAGEN-SCHILPEROORD
met kinderen en kleinkinderen op 29 december de dag dat ze 50 jaar getrouwd zijn.
Pernis, Vlielanderstraat 34
Receptie: 28 december van 19.30 tot 21.00 uur in het Gereformeerde Jeugdgebouw, Burgemeester van Esstraat 34, Pernis.

Op zondag 12 december 1976 nam de Heer tot Zich onze zuster
EVERDINA JOHANNA BLOEMHOF-SMINK
in de leeftijd van 84 jaar.
„En zo ik niet meer mocht ontwaken, aan U beveel ik dan mijn geest, om voor de troon die rust te smaken, die hier mijn uitzicht is geweest.
Baptistengemeente Vroomshoop

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN
91e jaargang - nummer 52 - 31 december 1976

S. H. VAN DER WERF,
voorzitter van de UC

Er zijn meer nieuwjaarsdagen

Nieuwjaarswoord van de UC-voorzitter

U hebt het laatste nummer van ons blad in 1976 in handen. Het is duidelijk dat er nu wat geschreven moet worden over de woorden die we op dit moment zelf geregeld gebruiken en horen.

Oudjaar - Nieuwjaar. Oudejaarsavond - Nieuwjaarsmorgen. 1976 is weer zo goed als voorbij. Een nieuwe periode in de tijdrekening: 1977, wacht.

Toch is het goed te bedenken dat het „nieuwjaar" niet uitsluitend op 1 januari van een kalenderjaar behoeft te vallen. Ik zou u als een voorbeeld daarvan in gedachten graag meenemen naar koning Hizkia. We lezen heel wat over hem in de bijbel. Een godvruchtige koning. En zelfs op drie plaatsen (2 Koningen 20, 2 Kronieken 32, Jesaja 38) hebben we het verhaal over zijn ernstige ziekte en de wonderbare genezing daarvan. De profeet Jesaja moest hem in Gods opdracht eerst vertellen dat zijn ziekte dodelijk zou zijn. Naderhand kon hij vol blijdschap de koning melden: Uw gebed is verhoord, een nieuwe levensperiode van 15 jaren ligt voor u.

Een nieuwjaarsdag om nooit te vergeten, brak voor hem aan, en de datum deed er verder niets aan af of toe. Feestelijk ging hij naar de tempel. Hij ging God de dank brengen.

In ons persoonlijk-, gemeentelijk- en Unieleven hebben we ook van die „nieuwjaarsdagen". We gevoelen het, een nieuwe periode begint. Een paar voorbeelden uit een lange lijst die u zelf kunt samenstellen:

> Herstel van ziekte, aanvaarden van een nieuwe werkkring, huwelijk, het zich bewust worden een kind van God te zijn, het zich laten dopen. Het aanvaarden van een beroep naar een andere gemeente, het ontvangen van een nieuwe voorganger, het in gebruik nemen van een nieuw kerkgebouw. De uitbreiding van ons gezamenlijk werk doordat er weer een zuster naar het zendingsveld gaat. Enz. enz.

Vaak gaan we als Hizkia, dankbaar gestemd naar de tempel. Maar... het verhaal van Hizkia gaat verder. Er komen gezanten uit Babel om te horen over het wonder van deze nieuwjaarsdag. Hizkia zou hen hebben moeten vertellen over Gods liefde, Zijn gebedsverhoring en Zijn almacht. Hij doet het niet. Hij brengt alleen zichzelf en zijn eigen grootheid naar voren. En dan lezen we in 2 Kronieken 32 : 25:

Hizkia schoot tekort in dankbaarheid voor de weldaad hem bewezen.

Op deze woorden wilde ik u bij deze jaarwisseling graag attent maken. Wij zijn niet anders of beter dan Hizkia. Het tekort aan dankbaarheid is bij ons allen.

En juist wij hebben hier in ons land veel redenen tot dankbaarheid, persoonlijk, gemeentelijk en in onze Unie-gemeenschap. Inplaats van een tekort zou er een groot overschot moeten zijn.

Ik wens u allen een gezegend en voorspoedig 1977. Ik wens u bovenal op al uw „nieuwjaarsdagen" veel dankbaarheid. Opdat wij de boodschap van Gods liefde doorgeven aan allen die dit nog niet bewust hebben ervaren en dat op de plaats waar Hij ons gesteld heeft, in ons land of daarbuiten. Dan kan van onze gemeenschap gezegd worden:

Zij schoten niet tekort in dankbaarheid voor de weldaden hun bewezen!

Sneek — S. H. van der Werf

Lezen en luisteren

Spionnen hebben altijd onze fantasie geprikkeld. Zij wagen hun hals voor geld en avontuur en omdat wij dat niet doen boeien ze menig vader en zoon. Mozes zond er (Num. 13) twaalf uit en hun opdracht is duidelijk omschreven. Ze moeten naar het land kijken, hoe het er bij ligt; naar het volk, of het sterk is of zwak; naar de steden, legerplaatsen en vestingen. Mozes heeft wel geloof maar dat betekent niet dat hij zijn verstand en dat der anderen niet gebruikt. En neem ook wat fruit mee, zei hij. Dat hadden ze zolang niet gezien.

Na veertig dagen keren ze alle twaalf terug met hun bevindingen en het fruit. Een geweldig land: het vloeit van melk en honig; het is een sterk volk; de steden zijn ommuurd en zeer groot; we zagen ook Enakskinderen, reuzen dus. We kunnen tegen dat volk niet optrekken, het is sterker dan wij. Om het maar duidelijk te zeggen: wij waren als *sprinkhanen* in onze eigen ogen en ook in hun ogen. Het zou zelfmoord zijn met die mensen een oorlog te beginnen.

Dat was een ontzettende teleurstelling. Een woestijn achter zich en de ondergang voor zich. Het hele volk is in rep en roer en er zijn er al die op staande voet naar Egypte terug willen.

Daarop nemen Jozua en Kaleb het woord. Ze ontkenden niet wat de anderen zeiden. Maar ze zeiden meer: Indien de Heer welgevallen aan ons heeft, dan zal Hij ons in dit land brengen en het ons geven, een land, dat vloeit van melk en honig. Alleen, weest dan niet opstandig tegen de Heer en vreest het volk van het land niet, want ze zijn ons tot spijs...

Daar staan ze tegenover elkaar de uitspraken: wij zijn sprinkhanen - zij zijn ons tot spijs. Het verstand ziet er geen licht meer in. Dat halen we nooit. Het geloof is niet blind, maar rekent er op dat van andere zijde redding en uitkomst zal opdagen. Maar God nam die defaitistische geluiden zeer kwalijk. Niemand van hen boven de twintig jaar zou ooit het beloofde land binnengaan, behalve Jozua en Kaleb. Eerst na veertig jaar zullen ze weer voor de grenzen staan. Nu gaat het *opnieuw* de *woestijn in*.

Zo'n geschiedenis geeft te denken. Geeft ons ook te denken. Want, laten wij eerlijk zijn, wij zitten ook wel eens in de put. Het gaat met de godsdienst niet zo goed. De kerken verliezen leden en invloed en, enige lokale eksplosies buiten beschouwing latend, er is kennelijk geen kracht, geen inspiratie meer. De indrukwekkende balonnen zijn doorgeprikt. Enfin, er is ook op deze pagina's herhaaldelijk over de situtie gesproken. En haast ieder legt zich er bij neer. We kunnen tegen deze wereld niet meer op. Er gebeurt zoveel buiten de kerkmuren, dat de mensen in beslag neemt. De christenen zijn sprinkhanen geworden. Niet alleen in de ogen der ongelovigen, maar ook, en is dat niet erger?, in eigen ogen.

Nu moesten Jozua en Kaleb opstaan en duidelijk maken dat er zoveel te winnen is en dat de tegenstanders ons eigenlijk tot spijs moesten zijn. Hun schaduw is immers van hen geweken en wat meer zegt: de Heer is met ons.

Ja, dat is het nou maar net: is de Heer met ons? Zie, daar ligt de wortel van het kwaad. De twijfel die alles aanvreet is al gekomen tot de echte levensader. Gideon klopte op zijn tarweschoven. Toen kwam de Engel des Heren en deze zeide: De Heer is met u, gij dappere held. Maar Gideon zei: Och mijn Heer, indien de Heer met ons is, waarom is dit alles ons dan overkomen? Waar zijn dan al zijn wonderen, waarvan onze vaderen ons vertelden... (Richt. 6).

Niets fnuikt een gelovige, een verkondiger meer dan twijfel. Daar begint de onzekerheid, knikken de knieën en worden de handen gebonden.

Zij zijn ons tot spijs, zegt het geloof. En die het zeiden trokken het land binnen, terwijl de anderen in de woestijn stierven.

Dit is de overwinning, die de wereld overwonnen heeft: ons geloof.

Leer mij geloven wat ik zeg te geloven.

Huizinga

Ds P. Brongers legde doctoraal examen in de theologie af

Op donderdag 9 december jl. legde ds Piet Brongers aan de fakulteit der godgeleerdheid van de rijksuniversiteit te Utrecht het doctoraal examen af en verwierf daarmee de graad van doctorandus in de godgeleerdheid. Zijn hoofdvak was godsdienstwijsbegeerte en zijn bijvakken ethiek en Nieuwe Testament. De kommissie uit de fakulteit die het examen afnam, verleende hem de graad ‚met genoegen', zoals dat in de taal van de examenbeoordelingen heet. De doctoraalscriptie had als titel: Geloof, begrip of inzicht (redenering of ontdekking); een taalanalytische bijdrage aan het probleem van de kommunikatie van het christelijk geloof.

Br Brongers studeerde na het gymnasium eerst wis- en natuurkunde maar werd zich er in zijn eerste studiejaar van bewust dat zijn roeping daar niet lag maar in de dienst van het evangelie. In 1966 begon hij zijn studie aan de theologische fakulteit te Utrecht en aan De Vinkenhof. In 1969 legde hij het kandidaatsexamen af en ging daarna studeren in Rüschlikon. In 1972 werd hij beroepbaar gesteld en aanvaardde hij een beroep naar de gemeente te Drachten-Elim voor de helft van zijn tijd en voor de andere helft trad hij in dienst van de N.B.J.B. als jeugdkonsulent. In deze dubbele arbeid moest de studie wel wat langzamer voortgaan maar in de loop van dit jaar is br Brongers er dan toch in geslaagd in Rüschlikon de graad van Master of Theology te verwerven en nu die van doctorandus in de theologie. Een woord van gelukwens met dit resultaat en van bewondering voor de wijze en het niveau waarop dit resultaat werd bereikt is hier zeker op zijn plaats.

Drs Brongers is de tweede oud-leerling van De Vinkenhof die het doctoraal examen in de theologie heeft afgelegd. De eerste was drs O. H. de Vries, thans voorganger in de gemeente te Den Haag. Het is voor de ontwikkeling van ons werk van belang dat er ook mensen zijn, die hun studie voortzetten en die voortzetting afsluiten met een examen. Graag spreek ik de hoop uit dat onze gemeenschap nog vele jaren mag profiteren van de studie die br Brongers thans zo suksesvol heeft afgesloten.

J. Reiling

BUREAU EBMS WORDT VERPLAATST NAAR BAD HOMBURG

Tijdens een vergadering van de Raad van de Europese Baptisten Zending (EBMS), waarin ook onze Unie Zendings Commissie en die begin december jl. te Zürich werd gehouden, werd besloten om het hoofdbureau van de EBMS te verplaatsen van Hamburg naar Bad Homburg waar de Bond van Baptistengemeenten in W.-Duitsland een nieuw bureau zal openen. Verwacht wordt, dat deze verplaatsing in september 1977 een feit zal zijn.

De vergadering die geleid werd door de voorzitter van de EBMS, Pasteur André Thobois van Parijs, werd bijgewoond door o.a. Pastor Daniel Machado, die de zendingsraad van de Portugese baptisten vertegenwoordigde. Met hem werd van gedachten gewisseld over een eventuele samenwerking tussen de EBMS en de Portugese Baptistenkonventie.

In de EBMS zijn tien Europese baptistenunies vertegenwoordigd, die 95 zendelingen steunen; zij zijn hoofdzakelijk werkzaam in Kameroen en Sierra Leone.

MEDEDELING VAN ‚TABITHA'

Het Dagelijks Bestuur van de Stichting Tabitha is thans als volgt samengesteld: G. Veenstra voorzitter, W. Vos sekretaris (Voorduinstraat 54, Haarlem), C. van der Mei penningmeester.

In de vakature die ontstond door de periodieke aftreding van ds H. Bijleveld werd benoemd J. H. Olijslager; ds Bijleveld werd benoemd tot adviseur.

ZENDINGSNIEUWS UIT AFRIKA

Bezoek in Europa uit Afrika

Dr. William R. Tolbert, president van de Afrikaanse staat Liberia en president van de Baptistenunie in zijn land heeft in gezelschap van zijn vrouw in Siegen; West Duitsland, de bondskonferentie (Algemene Vergadering) van de Duitse baptisten bezocht. Dr. Tolbert bevestigde in zijn toespraak de verplichting die we hebben tot gemeenschappelijke dienst tot opbouw van het Rijk Gods, zowel in Afrika als in Europa.

Dominee Joseph S. Mans, voorzitter van de Baptisten Unie van Sierra Leone ging voor in meerdere diensten in Duitsland, Finland en Nederland. In gezelschap van zijn vrouw bezocht hij ook de Duitse Bondskonferentie waar hij sprak over de open deuren die de zending op het ogenblik in zijn land heeft. Theologen, leraren en medici die bereid zijn om in het kader van de baptistenunie in Sierra Leone te werken zijn nodig.

Dominee Emmanuel Mbangué, voorzitter van de Vereniging Noord-Kameroen van de Unie in Kameroen bracht samen met zijn vrouw verslag uit van het gemeentelijke werk in Noord-Kameroen. Voor de gemeenschappelijke arbeid van de Europese en Afrikaanse zendelingen staan drie doeleinden voorop: verkondiging en geloofsverdieping, snelle aanpak en uitwerking van sociale projekten en de bevestiging van de eenheid van de gemeente van de Heer Jezus Christus in Kameroen.

Eerste regen een uitkomst

Het zendingsechtpaar Karin en Dietmar Lütz uit Mambolo (Sierra Leone) schrijft:

Een paar nieuwe zaken om enthousiast over te zijn: de brug is klaar, de eerste regen is gekomen, de tweede schoolperiode zit er op! Dit zijn de soort dingen die ons van de stoel doen opstaan...

Wat de brug voor ons betekent kunnen alleen zij begrijpen die ooit vijf uur op de pont hebben staan wachten en die geregeld bij het oprijden op de plank moeilijkheden hadden en of een reis waar lang naar uitgekeken was moesten afbreken omdat de pont „misschien weer niet zou varen".

Met de regen is het net zo. Als men na vier maanden volledig vergeten is hoe fijn het trommelgeluid van regendruppels op het zinkdak klinkt, als de geringste beweging je doet zweten, als een mug aan de palm of het ruisen van een palm je al stoort... dan is regen een verlossing, een wedergeboren worden, als het voorjaar of als een eerste liefde...

Intussen is de rijstoogst hier in Mambolo voorbij. Ook de kerk hier heeft besloten dit jaar rijst te verbouwen om financieel van de zending onafhankelijk te worden. We verheugen ons in deze ontwikkeling en hopen dat de kerk volgend jaar zoveel rijst zal oogsten dat daarmee het salaris van de voorganger betaald kan worden.

De jonge voorganger Foullah die we hier sedert een jaar hebben heeft zich langzaam maar zeker ingewerkt en is er in geslaagd veel gemeenteleden te winnen als medewerker in de arbeid. Omdat het gebied van Mambolo sedert vele generaties door strenge Moslims wordt bewoond hebben wij het hier in de gemeente niet gemakkelijk om de inheemse bevolking voor Christus te winnen. Feitelijk bestaat ook de meerderheid van de leden der gemeente hier uit mensen die uit andere streken hier naar toe zijn gekomen. De inwoners van Mambolo zijn er dan ook moeilijk toe te bewegen om de diensten hier in de nieuwe grote kerk bij te wonen. Ze zijn er bang voor door hun buren als afvalligen van de Islam beschouwd te worden. Daarom hebben we nu geprobeerd een huis midden in de stad te huren, onder het motto: als de mensen niet naar de kerk komen moet de kerk naar de mensen gaan.

Er wonen twee scholieren tijdelijk in het huis die sinds ongeveer een half jaar regelmatig kinderklub houden waar 20-30 kinderen in alle leeftijden komen. Vanaf het midden van het jaar houden we er wekelijks een kerkdienst en we proberen er een stuk jeugdwerk op te bouwen. Ik zou het geweldig vinden wanneer we er in zouden slagen deze jonge mensen met het evangelie te bereiken.

Patiënten komen vaak te laat

Uit Lunsar (Sierra Leone) schrijft zuster M. Breitling:

Veel, heel veel nood wordt er veroorzaakt door een soort blindheid, die een gesel is voor de gehele bevolking. We beschikken niet over cijfers, maar ik schat dat wel tweederde van de patiënten die ik zie aan deze ziekte lijdt. Het is een wormziekte die allerlei oogziekten ten gevolge heeft en die, als er geen behandeling volgt, tenslotte tot blindheid leidt. Het tragische is, dat de patiënten vaak te laat komen, als ze alleen nog maar licht zien en een handbeweging voor hun ogen kunnen waarnemen.

Maar daar staan andere ervaringen tegenover:

Vandaag kwam er bijvoorbeeld een jonge vrouw vanwege een heel gewone bindweefselontsteking. Uit routine vroeg ik haar of ze ook ergens knobbels onder de huid had. Zij zei ja, en een huidtest bracht aan het licht dat ze ook aan de wormziekte leed. Ze ziet echter nog heel goed en normaal gesproken zou men niet vermoeden dat zij aan deze ziekte leed. We hebben haar een tablettenkuur voorgeschreven. Ze is er erg dankbaar voor en is er blij mee, dat wij het vastgesteld hebben.

Zaaigoed dreigde te verdrogen

Ingrid Müller bericht uit Zidim (Kameroen):

Toen ik op een zondagmorgen bij een vrouw in de kraamkliniek zat en op de geboorte van haar kind wachtte hoorde ik het mij zo bekende gezang uit de kerk: Allah mi anndi Biddo ma don... God, ik weet dat Uw Zoon er is...

Toen dankte ik God er voor, dat ik weer in Afrika mocht zijn om mee te helpen aan de opbouw van Zijn werk hier. Toen de kerkdienst bijna afgelopen was en de slotzang werd gezongen schreide in de kraamkliniek ons kind!

Hoewel mijn huis maar een paar meter hier vandaan is kan ik niet naar huis gaan want het giet. We zijn er allemaal erg blij mee, want de regentijd kwam dit jaar erg laat en het zaaigoed dreigde te verdrogen. Op de laatste bidstond hoorde ik in bijna elk gebed een innig gebed om regen. Regen beslist hier over hongersnood en welstand.

De zorgen van de Afrikanen zijn andere dan de onze en dus is ook de inhoud van hun gebeden anders. Niet zelden hoort men bidden om de gezondheid van koeien en schapen. Dieren vormen hun kapitaal en als men ze moet slachten als ze nog mager en klein zijn betekent dat verlies.

Christus of pantertand

Uit Mokong, Kameroen schrijft Wilhelmiene Rempel:

Op een dorp werden door de hoofdman van het dorp alle mensen opgeroepen om bij hem op de boerderij deel te nemen aan een traditioneel ritueel om daarmee de panter die in de buurt zich ophield te verjagen. Ook de christenen moesten bij dat ritueel een pantertand in de mond steken, wat zij evenwel weigerden omdat het voor hen nu een zonde is. Ze werden gevangen genomen. Na een lang dispuut met de hoofdman werden ze de volgende dag weer vrij gelaten.

Dit bericht kreeg ik van een christen die net op tijd vertrokken was om een andere christen in de buurt in te lichten. We hebben ons verheugd over het moedige getuigenis van de christenen daar.

Ook hier ervaren we het: Jezus is overwinnaar. Ook over de nog zo vaak aanwezige heidense gebruiken. Dat moge ons er toe aansporen om nog inniger en vasthoudender voor deze christenen te bidden opdat ze in alle verzoekingen die nog kunnen komen standvastig mogen blijven. Ja, dat ze nog meer mogen opwassen in het geloof en in de liefde van Jezus.

Terug met de fiets

Hildegard en Edgar Lüllau schrijven uit Maroura (Kameroen):

Naast het onderwijs aan a.s. jonge voorgangers worden hier ook vier evangelisten die al jaren in de arbeid hebben gestaan verder opgeleid. Het studeren valt hen niet makkelijk, want ze zijn niet zo jong meer en gingen nooit eerder naar school. Ze volgen het onderwijs echter met grote belangstelling. Dit voortgezet onderwijs vindt al drie jaar plaats en vier zullen dan ook volgend jaar samen met de andere studenten tot predikant worden bevestigd, zodat we naast deze jonge voorgangers een paar oudere en ervaren mensen in de arbeid hebben.

De evangelisten krijgen maar van dinsdags tot vrijdags les. Tijdens de weekends gaan ze naar hun dorpen terug om er zondags in hun gemeente te zijn. Daarmee hebben ze werkelijk een last op zich genomen want ze moeten 50 tot 60 kilometer fietsen. Als het net geregend heeft zijn de wegen moeilijk begaanbaar en ze moeten dan vele kilometers hun fiets door de modder duwen of dragen over grote plassen en stromend water.

'Het geeft veel werk om die lesuren te geven maar ook veel vreugde. In onze gedachten, gesprekken en gebeden zijn we er vaak mee bezig waar we in de opleiding de aksenten moeten leggen om de leerlingen een zo goed mogelijke vorming en toerusting voor later mee te geven. Een stukje van de toekomst der gemeenten is immers hiervan mee afhankelijk. Wij willen u vragen om ook deze leerlingen op te nemen in uw voorbede, en groeten u hartelijk.

Iedere zondag doop

Dorothea Hemmen schrijft uit Daga (Kameroen):

Sinds vijf weken hebben we hier iedere zondag doop. Het zijn meest jonge mensen die voor Christus gekozen hebben maar langzamerhand komen ook de ouderen. Voor hen is het bijzonder moeilijk omdat ze veel dieper geworteld zijn in hun bijgeloof en toverij. We zijn blij met die enkelen die de moed opbrengen om zich aan de kant van Jezus te stellen.

Drie weken geleden hadden we een zeer blijde gebeurtenis: Kesséou, een jongen van ongeveer 12 jaar die jarenlang verlamd in zijn hut had gelegen kan - al is het met krukken - weer lopen. Een katholieke zuster had van zijn lot gehoord en omdat zij op dit terrein gespecialiseerd is, zich met hem bezig gehouden door hem zes maanden te behandelen.

De mazelenepidemie die we hier hadden wordt nu langzamerhand minder. Veel kinderen zijn gestorven. (In Douala heeft onze broeder P. Rodolphe Mangamba zijn jongste dochter Claudine door een mazelenepidemie verloren). Het was geen mooie tijd. Zo houden blijdschap en droefheid elkaar in evenwicht.

De behandeling van zieken is vaak erg moeilijk omdat men te maken krijgt met zoveel onbegrip. Ik ben er mee bezig het vertrouwen van de inheemse bevolking te winnen en daarom doen ze vaak wat ik hen voorschrijf omdat ze zien dat het helpt, ook al begrijpen ze het niet helemaal.

Kliniekevangelisatie

Uit Lunsar (Sierra Leone) schrijft dominee Mans:

De evangeliste van de kliniek, mevrouw Jenny Conteh had kortgeleden een ontmoeting in de oogkliniek die verreikende gevolgen had. De nazorg die ze verrichtte in een nabijgelegen dorp, ongeveer anderhalve kilometer ver, heeft vier gezinnen met de gemeente in kontakt gebracht. Deze mensen worden nu zeer behoedzaam begeleid en onderwezen in het Woord Gods.

In Petefou Brown, een dorp hier ongeveer elf kilometer vandaan heeft de ziekenhuispredikant Mozes Sisay in het begin van dit jaar de Boodschap gebracht. Acht mannen en hun gezinnen namen niet aan de mohammedaanse vastenviering deel. Dat betekent een overweldigend getuigenis in een dorp dat door en door mohammedaans is. De Ebenezer Baptistengemeente biedt nu deze mensen en het dorp regelmatig diensten aan. Laatst op een zondag in september kwamen tien volwassenen uit het dorp hier voor de morgendienst. Wij loven de Heer, dat Hij de harten van deze mensen aangeraakt heeft!

New Hope weer met een evangelisatietoernee naar Nederland

New Hope, één van de bekendste Amerikaanse muziekgroepen maakt volgend voorjaar voor de vierde keer een toernee door Europa. Van half februari tot half maart zullen ze in ons land zijn.

New Hope presenteert een veelzijdig programma, dat er vooral op gericht is om de jeugd te bereiken met het evangelie. Daar jeugd tegenwoordig moeilijk naar de kerk gaat, wil New Hope het evangelie uitdragen door middel van muziek.

Dat het zin heeft, blijkt wel uit de bezoekersaantallen: in 1974 56.000 jongelui in 150 konserten; in 1975 71.000 jongelui in 135 konserten; in 1976 waren het er nog meer.

In Amerika werd New Hope bekend door een duizendtal optredens in high-schools, universiteiten, kerken en theaters. Met o.a. in Washington een gastoptreden bij Bop Hope, in Vancouver bij Pat Boone en in Minneapolis bij Billy Graham.

De leden van de groep worden geselekteerd uit de zeer bekende Continental Singers. Hoewel werkend op professioneel niveau zien ze de muziek niet als broodwinning. Alle leden onderbreken hun gewone leven, studie of werk voor minimaal 1 jaar om deze tijd voor deze muzikale evangelisatie te gebruiken.

De optredens vinden plaats in o.a. Den Haag (27 februari), Winschoten (1 maart), Nijmegen (3 maart), Schiedam (4 maart), Amersfoort (5 maart), Rotterdam (6 maart), Kampen (9 maart) en Leiden (11 maart). Op zondag 13 maart vindt een groot slotconcert plaats te Utrecht.

In het Nederlands comité van aanbeveling heeft o.a. zitting ds R. Reiling te Dordrecht.

Breng bronnen bij de mensen Breng mensen bij de bronnen

Vrijdag 10 december troffen de direkties (met partners) van de verschillende Tabitha-tehuizen elkaar in Amsterdam. Afwezig was het echtpaar Kampherbeek van Lunteren, wegens ziekte van br. Kampherbeek. Br K. Veenstra, die de beide tehuizen van de gemeente te Musselkanaal leidt, en die immer voor deze vergaderingen wordt uitgenodigd, was helaas evenzo verhinderd.

U in kort bestek het wel en wee van de diverse tehuizen te laten horen, behoort tot de taak van iemand anders. Laat het u mogen bemoedigen, dat overal gewerkt wordt. Ja, met gebreken, maar wél met de bedoeling iets zichtbaar te laten worden van de liefde van Christus.

Of, zoals ds Veenstra, die deze bijeenkomst leidde, in zijn openingswoord naar aanleiding van de genezing van een gebonden vrouw op de sabbat (Lucas 13 : 10-17) opmerkte: We moeten bronnen bij de mensen brengen, als de mensen niet bij de bronnen kunnen komen. Dat betekent, dat we niet alleen bezig zijn met het lichamelijke, maar ook met het geestelijke. Het gaat om het welbevinden van mensen en daar hoort onverbrekelijk bij een zich welbevinden door de vrede van het bloed des kruises.

Pieter van Foreest

Naar deze arts uit de 16e eeuw, vriend van de Geuzen, werd ooit een kliniek in Amsterdam-Buitenveldert genoemd. Toen de kliniek niet meer nodig was, kreeg Tabitha-Amsterdam dit gebouw in beheer. Een 90 bejaarden vinden hier nu een rij van prettige dingen: een goed onderdak, een goed bed, geregeld en goed eten en drinken, gezelligheid, afleiding, erkenning als mens. Fijn, dat dat kan.

Een nieuw huis

Voor bejaarden wordt gebouwd in Amsterdam-Watergraafsmeer. Zo rondom een 150 mensen zullen daar over een kleine 2 jaar hun intrek kunnen nemen. Modern gebouwd, van alle gemakken voorzien, gesituëerd in een buurt, waarin nauwelijks voorzieningen voor bejaarden zijn, belooft ook dit nieuwe Tabitha-tehuis een uitstralingspunt te worden van licht uit de hoge. Een bron voor mensen. Mensen bij de bron.

Problemen

Natuurlijk wordt er zo'n dag ook over problemen gesproken. Wat met name aan de orde kwam, was de positie van die bejaarden, die tussen de wal en het schip vallen. En ze vallen daartussen omdat ze te goed voor een verpleegtehuis en niet goed genoeg meer voor een bejaardentehuis zijn. Het zal u bekend zijn, dat de leuze van de laatste kabinetten is geweest: Bejaarden moeten zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Best. Maar mogen ze dan ook wonen in een bejaardentehuis? Ja, maar alleen als ze echt hulp, veel hulp nodig hebben.

Het bejaardentehuis als huisvestingsmogelijkheid is ingewisseld voor het verzorgingstehuis. Daar kom je straks alleen maar in, als je een aantal gebreken hebt. Anders niet. Als je geen verklaring-van-geen-bezwaar hebt, blijf je er buiten.

Een verklaring van geen bezwaar krijg je alleen maar, als je hulpbehoevend bent geworden. Als de mogelijkheden om je in te leven en nieuwe kontakten te leggen tot een minimum zijn verschrompeld.

Het bejaardentehuis is daarmee geworden tot een instelling voor gezondheidszorg. En je raakt het akelige gevoel niet kwijt, dat de oude tijden teruggekeerd zijn: Wie oud is, wordt afgeschoven naar het verzorgingstehuis. Het oudeliedenhuis duikt als visioen weer op. En je vraagt je af: Moet dat nu zó?

Speelt de behoefte aan gezelligheid, aan een menselijke stem niet meer mee? Telefoon? Ja, fijn als iemand belt. Maar je houdt dan geen hand vast. Niemand verwacht van jou een kopje thee. Moet dat nu zó?

Afscheid

werd genomen van het echtpaar Ploeger, dat voor de laatste keer deze bijeenkomsten bezocht. Ds Ploeger, die ruim 6 jaar direkteur van Tabitha-Scheveningen was vertrekt begin 1977 naar Arnhem, waar hij de opgedane ervaring met zieken en bejaarden als ziekenhuispastor bruikbaar hoopt te maken. P.

Zeer belangrijk

Aan de abonné's.

De administratie van De Christen deelt de abonné's hierdoor mee dat met instemming van de Algemene Vergadering 1976 te Leeuwarden besloten werd, gezien de stijgingen van de drukkosten, portokosten enz. de abonnementsprijs voor het jaar 1977 vast te stellen op

f 31,—

Als voorheen wordt ook ditmaal weer in de loop van het eerste kwartaal 1977 aan elke abonné een girokaart toegezonden.

De abonnementsprijs voor het buitenland bedraagt vanaf 1 januari 1977

f 41,—

Administratie De Christen

ALS IN DE APOSTELTIJD...

HONDERDEN PROTESTANTSE GEMEENTEN in de Aziatische Sovjetrepublieken, en in Siberië hebben een aktief kerkelijk leven zonder een ,expliciete dogmatische technologie, een omschreven kerkorde, geestelijkheid en een uitwendige organisatie', aldus dr Paul Hansen - Europa-sekretaris van de Lutherse Wereld Federatie, in een rapport na een bezoek aan de Sovjet Unie.

Deze gemeenschappen, zegt Hansen, hebben een ,sterk, eenvoudig persoonlijk geloof, presenteren de wereld een aktief getuigenis en met hun blijde deelname aan de godsdienstoefeningen en hun natuurlijk gemeenschappelijk gebed geven ze ons er een beeld van hoe het bij de eerste christenen in de apostelijd toeging'.

Hij beschreef verder een kerkdienst die zes uren duurde en die bijgewoond werd door meer dan 600 mensen in de stad Alma Mata, de hoofdstad van de sovjetrepubliek Kazhak.

Dr Hansen had gedurende de laatste 12 jaar vergunning gevraagd om de Duitstalige Lutheranen in de verschillende delen van de Sovjet Unie te bezoeken, maar tot voor kort slechts in de gelegenheid om de Baltische staten Estland, Letland en Litauen te bezoeken. Dit jaar was hij echter ook in de gelegenheid om een bezoek te brengen aan Alma Ata en Zelinograd.

Dr Hansen zei, dat in de zes Lutherse kerken in Oost-Europa, inklusief die in de drie Baltische staten, geen gevallen waren waarin voorgangers of kerkelijke werkers of gemeenteleden gevangen zaten, gemarteld of opgesloten in psychiatrische klinieken op grond van hun geloof.

De mogelijkheid zal worden geopend, zo werd hem verteld door het Ministerie voor Godsdienstige Zaken, om de Duitstalige gemeenten theologische lektuur te zenden voor de vorming van hun voorgangers - de meesten van hen zijn niet opgeleid - en Duitse bijbels. Aldus een bericht in Baptist Times.

MEDEDELINGEN

△ Het telefoonnummer van ds A. Visscher te Veendam is ingaande 7 januari a.s.: 05987-13797; dat van J. Brongers te Veendam: 05987-16054 en dat van P. Dijkhuizen te Veendam: 05987-14814.

△ Penningmeester van de baptistengemeente te Leiden is thans: P. P. Pool, Van Ostadestraat 36, Lisse; tel. 02521-14608.

△ Het adres van M. J. M. Kriek, penningmeester van de baptistengemeente Sittard/Heerlen is thans: Caeciliagracht 27, Kerkrade; tel. 045-416806.

△ De sekretaris van de baptistengemeente te Emmen, J. Pruim, woont H. Hadderstraat 54, Emmen.

Pan-Afrikaanse konferentie sprak over christelijke eenheid

In december werd in de hoofdstad Nairobi, Kenia een twee weken durende konferentie gehouden waar gesproken werd over de eenheid der Afrikaanse christenen. De konferentie, georganiseerd door Pan African Christian Leadership Assembly, werd door ongeveer 700 afgevaardigden en verscheidene waarnemers bijgewoond. Vertegenwoordigers van alle kerken in Afrika waren aanwezig, onder hen ook zendelingen en leidende figuren uit de baptistenkonventies.

Michael Cassidie, een blanke protestantse leider uit Zuid Afrika die als programmadirekteur veel voorbereidende werkzaamheden voor deze konferentie had verricht, zei in zijn toespraak o.a.: ,Wij zijn één met u, of u het nu mooi vindt of niet', en: ,Laten we ons bevrijden uit de gevangenissen van raciale en nationale achtergronden'. Hij riep de gedelegeerden op, de verschillen die de christenen van Afrika gescheiden houden - politieke, theologische en godsdienstige tradities - reëel onder ogen te zien maar tegelijk ernstig te streven, zoals de eerste discipelen, naar een beter verstaan van de werkelijke betekenis van het evangelie.

Bisschop Festo Kivengere van de Kerk van Oeganda zei o.a.: ,Eenheid des Geestes betekent geen tyrannieke uniformiteit.. De eenheid in Jezus Christus is een vrijmakende eenheid en daarom vormt verscheidenheid niet langer een bedreiging'. God, zo zei de bisschop die vele jaren een vooraanstaande plaats in de Oostafrikaanse opwekkingsbeweging innam, heeft mensen geschapen in een veelheid van kleuren, zoals Hij die veelheid schiep in heel zijn schepping. De eenheid van de gemeente is te vinden daar waar alle christenen groeien naar het beeld van Christus, Die het beeld Gods is. Die groei betekent beweging en verandering. De echte christen, zo verklaarde de bisschop, moet leren te leven met de onzekerheid van nieuwe omstandigheden en zich verbonden te weten met allersoort volk en moet leren samen te werken met allerlei soorten christenen.

Billy Graham op Pan-Afrikaanse konferentie

Tijdens de konferentie hield de Amerikaanse evangelist Billy Graham een ééndaagse campagne. Een bijeenkomst in het Vrijheidspark werd door naar schatting 10.000 mensen bijgewoond. De Keniase landbouwminister Jeremia Nyaga, een aktief christen en erevoorzitter van de campagne, verklaarde in zijn welkomstwoord o.a. dat de Keniase grondwet godsdienstvrijheid garandeert.

Graham noemde het land Kenia een van de meeste christelijke landen, gelet op het hoge percentage christenen.

Ondanks de stromende regen kwamen ruim 700 mensen tot geloof, meer dan de helft van hen waren tussen 12 en 25 jaar oud.

De Anglikaanse bisschop Festo Kinvengere van de Kerk van Oeganda vertaalde de evangelist in het Swahili.

WAT GEBEURT IN CHINA?

Er ontwikkelen zich nieuwe dingen in China, dat grote Aziatische land met bijna één miljard mensen. Mao Tse-toeng, die sinds 1949 aan het hoofd stond van de kommunistische regering, is dood. De nieuwe regering wordt geleid door Hua Kua-feng.

De politieke wereld vraagt zich af of er nu meer openheid zal komen en in betrekking tot China's verhoudingen met andere landen. De christenwereld vraagt zich af - hoopvol! - of er nu misschien verzachting komt in de strenge beperkingen waaraan alle christelijke aktiviteiten zijn onderworpen. Op dit moment is er nog niets zeker. Het is een situatie die afgewacht, èn waarvoor gebeden moet worden.

Hoewel de kommunistische machtsovername in China in 1949 betekende dat de kerken gesloten werden en dat openlijke godsdienstige aktiviteiten tot bijna het nulpunt werden gereduceerd bleven er de Geest en het Woord van God.

BWA-president David Y. K. Wong keerde in 1975 van een bezoek aan zijn ,moederland' terug en rapporteerde dat „er nog steeds christenen in China zijn. Ik ontmoette ze en sprak met velen van hen. Velen zeiden me, dat ze 's morgens, 's middags en 's avonds baden".

Andere rapporten maken er melding van dat de Schriften zijn bewaard gebleven in de herinnering en door met de handgeschreven bladzijden die aan vrienden en vreemdelingen worden doorgegeven. Een man, onlangs in Hong Kong aangekomen, vertelde van de omstandigheden die tot zijn bekering hadden geleid. Dag na dag had een eenzame man op een straathoek in Peking hem een stukje papier in de hand gestopt, iedere keer met een tekst uit de bijbel. De zorgvuldig bewaarde teksten spraken zijn hart aan zodat hij een gelovige werd...

Toen de verbindingen met China in 1949 werden verbroken waren er naar schatting een 123.000 baptisten in China. We weten niet hoe het hen precies vergaan is, maar we denken dat deze baptisten en de andere christenen die er overgebleven zijn moed gevat hebben in de wetenschap dat zij deel uitmaken van een wereldgemeenschap. We geloven dat ze op een of andere wijze er weet van hebben, dat er aan hen wordt gedacht en voor hen wordt gebeden.

(Bovenstaande is overgenomen uit het decembernummer van Baptist World - het is geschreven door dr Cyril E. Bryant, eindredakteur van dit maandblad en een van de sekretarissen van de Baptisten Wereldalliantie).

Uit Sovjetrapport blijkt: van elke vijf volwassen burgers zegt één gelovig te zijn

SOVJET-AUTORITEITEN zijn in alarm gekomen vanwege de voortdurende belangstelling voor de godsdienst in de Sovjet Unie, vooral onder jonge mensen, ondanks de enorme atheïstische propaganda die door de staat wordt gesteund.

Die verrassing blijkt ook uit een brochure, waarin o.a. te lezen staat dat één van de vijf volwassen sovjetburgers een gelovige is. De brochure is onder de titel ,Publieke opinie en atheïstische propaganda' onlangs in Leningrad verschenen. Er staat in, dat 33 miljoen sovjetburgers van boven de 18 verklaren zichzelf als gelovigen te beschouwen en nog eens 10% worden beschreven als mensen die het niet zeker weten of ze geloven of niet. Dit officiële rapport maakt in elk geval duidelijk, dat ongeveer 50 miljoen mensen gelovigen zijn of door de godsdienst worden beïnvloed.

De leugen

Dit aantal bevestigt de mening van Sir John Lawrence, een vroegere ambtenaar van de Britse ambassade in Moskou, die in zijn boek Russians Observed (1969) schreef dat er in geheel Rusland ongeveer 50 miljoen gelovigen moesten zijn.

De auteur van de in Leningrad verschenen brochure geven de resultaten van een opinie-onderzoek in die stad. 41% van de ondervraagden gaven toe godsdienstige ceremonieën te houden, hetzij in hun eigen huis of in dat van vrienden. Er blijkt ook verrassing in de brochure wanneer gewezen wordt op het aantal goed opgeleide en ,intellektuele' mensen die zeggen gelovig te zijn of in godsdienst geïnteresseerd.

Dit toont de leugen aan in de sovjetpropaganda, vooral die voor toeristen, die zegt dat de kerkelijke gemeenschappen worden gevormd door hoofdzakelijk arme, eenvoudige en oude vrouwen wier geloof nog een overblijfsel zou zijn uit de tijd van voor de revolutie.

Campagne

Het rapport zegt, dat de meeste gelovigen uit de tijd van na de revolutie in 1917 zijn en tot geloof gekomen zijn ondanks de anti-God campagne en de atheïstische propaganda in school, de pers, werkgroepen en fabrieken.

Het rapport onthult verder dat een van de vijf behorende tot de ‚intelligentsia' van mening is, ‚dat de mensen in staat gesteld moeten worden zich te houden aan hun godsdienst indien zij die aannemelijk vinden'.

In kommentaren op dit rapport wordt gezegd, dat de volharding van zo veel gelovigen in de Sovjet Unie des te opvallender is wanneer bedacht wordt hoe zeer bedreigingen, achteruitzettingen en andere konsekwenties dikwijls de carrière, de vrijheid en soms ook het leven van de christenen, de joden en de moslims in de Sovjet Unie hebben beïnvloed.

(The Baptist Times)

BAPTISTEN IN ZUID-AFRIKA

De Baptisten Unie van Zuid-Afrika telt thans 51.305 leden tegen 50.338 in het jaar ervoor. De grootste gemeente is Hatfield Baptist Church met 578 leden.

Tot de Unie behoren Afrikaanse gemeenten, Chinese gemeenten, gemeenten van kleurlingen en Indiase gemeenten.

SPREKERSLIJST

W. van der Veen, voorkomende op de Sprekerslijst, voorheen te Groningen woont thans: Beukenlaan 38, Kolham (Gr.); tel. 05980-97724.

LEZERS AAN HET WOORD

Geachte redaktie,

Ik heb de brieven van br De Heer en Van der Molen gelezen en ben het met deze broeders eens wat betreft het roken. Ik ben 76 jaar en heb tot april 1975 gerookt. Toen ben ik ermee gestopt, waarom dat kan ik niet zo zeggen; ik weet het wel, maar kan het zo niet uitleggen op papier. Maar, iets anders waar ik mee kamp is het gebruik van alkohol.

Toen ik tot bekering kwam in 1923 en gedoopt werd werd mij ook gevraagd om mij te onthouden van sterke drank. Maar dat wordt nu niet meer gevraagd bij de doop. Nu gaat een christen en een die zich niet christen noemt uit de supermarkt met kisten bier naar huis. Is er in dit opzicht nog verschil tussen de christen en de mens uit de wereld? Zelfs zijn er dominees, herders en leraars, die in dit opzicht niet achter blijven.

Wat is bekering? Ik hoop dat velen zelf die vraag stellen in de binnenkamer met de Heer en Hem vragen: Here, wat wilt Gij dat ik zal doen. Dat geve God.

Haarlem J. v. d. Weide

Wat zullen we lezen?

zondag	2 januari	Titus 1 : 5- 9	Gezonde leiders, gezonde leer
maandag	3 januari	Psalm 33 : 1-11	Gods wondere goedheid
dinsdag	4 januari	Psalm 33 : 12-22	Voor hen die Hem vrezen
woensdag	5 januari	Titus 1 : 10-16	Holle praters op Kreta
donderdag	6 januari	Titus 2 : 1-10	Ten voorbeeld aan oud en jong
vrijdag	7 januari	Titus 2 : 11-15	Een nijver volk Gods
zaterdag	8 januari	Titus 3 : 1- 7	Wat God voor mensen wil

Bichkov en Zhidkov: politieke pressie helpt niet

door Michael Duduit

LOUISVILLE (BP) - Twee Russische baptistenleiders geloven niet, dat de Amerikaanse druk op de Sovjetregering noodzakelijk is om meer godsdienstvrijheid in hun land tot stand te brengen.

Michael Zhidkov en Alexei Bichkov verklaarden dit tijdens hun bezoek aan de campus van Southern Baptist Theological Seminary alhier. Zhidkov, senior-voorganger van de baptistengemeente in Moskou is vice-president van de Baptisten Wereldalliantie en Bichkov is president van de Europese Baptisten Federatie en algemeen sekretaris van de Al Unie Raad van Evangelische christenen-baptisten.

Zhidkov gaf te kennen, dat Georgi Vins - een baptistenvoorganger die op het ogenblik een gevangenisstraf en dwangarbeid van vijf jaar ondergaat - gevangen zit omdat hij weigerde zijn gemeente bij de Sovjet-autoriteiten te laten registreren en niet vanwege normale godsdienstige aktiviteiten. De gemeente van Georgi Vins is nu wel geregistreerd en funktioneert nu officieel, aldus Zhidkov.

Vins, algemeen sekretaris van de dissidente Raad van Gemeenten van Evangelische christenen-baptisten is het onderwerp van veel debat geweest in de Verenigde Staten; ook het kongres bemoeide zich met hem en nam een resolutie aan waarin zijn vrijlating werd geëist. De twee Russische baptisten, wier gemeenten bij de staat zijn ingeschreven, geloven dat dit soort aktie niet nodig is en misschien zelfs tegenakties tengevolge heeft.

‚Stel u voor, dat er spanningen in een gezin zijn', illustreerde Bichkov, ‚en een buurman wil zich ermee bemoeien en geeft raad. Als dan de spanningen bezig zijn te verdwijnen houdt de ongevraagde adviseur maar aan; dat kan de situatie soms verslechteren in plaats van verbeteren'.

In plaats van de taktiek van pressie is hun filosofie die van ‚kloppen op de deur van de staat, zonder lawaai, beleefd maar vasthoudend', aldus Zhidkov. ‚We zijn het eens met het beleid van de BWA, dat we ten aanzien van regeringen de methode van persoonlijke benadering moeten gebruiken. Wij blijven staan op de rechten van de gelovigen, maar niet door het aannemen van resoluties, luide protesten enzovoorts', verklaarde Zhidkov.

Ter ondersteuning van de juistheid van hun methode wezen de twee Russische baptisten er op, dat de regering het plan heeft om binnenkort een aantal religieuze gevangenen vrij te laten.

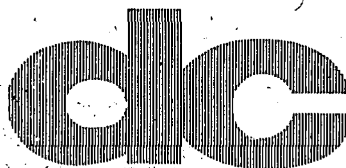
De meningen ten aanzien van deze vragen zijn zowel in als buiten de Sovjet Unie verdeeld, zo verklaarden waarnemers.

De Mission Possible Foundation (MPF) te Washington D.C., bijvoorbeeld, die onlangs de vrijlating bekend maakte van Boris Maximovich Zdoroviets, leider van een niet geregistreerde gemeente na een hechtenis van 13 jaar, zei van deze vrijlating dat daarmee het bewijs geleverd was, dat publieke pressie in het Westen en in de Sovjet Unie de bestaande situatie niet verzwaart en in de meeste gevallen waarschijnlijk ertoe bijdraagt die situatie te verbeteren'. MPF is een organisatie die tracht bijbels en christelijke lektuur te zenden aan de gelovigen in de Sovjet Unie.

In een recent hoofdartikel in Baptist Standard, een uitgave van Texas Baptist Convention, verklaarde eindredakteur John J. Hurt: ‚Geen Sovjet-baptist die toestemming kreeg om zich buiten het IJzeren Gordijn te begeven zal overeenkomstig de feiten spreken over de omstandigheden in zijn eigen land'.

‚Wij moeten niets van hun propaganda aanvaarden tot bewezen is, dat er vrijheid

Uitgave van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds M. Cohen, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga en drs T. J. J. B. Wolters. Alle kopij te zenden aan het adres van de redaktie: ds J. van Dam, Kramsvogellaan 66, Bilthoven; tel. 030-786247.
Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Biltseweg 10, Bilthoven. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 27,50 per jaar, f 13,75 per halfjaar; voor abonnees in het buitenland f 37,50 per jaar.
Administratie: N.B.C. De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bilthoven, telefoon 030-78 44 57 postgironummer 9260 t.n.v. Unie van Baptisten, A'dam.

DE CHRISTEN
WEEKBLAD VAN DE BAPTISTENGEMEENTEN

is, inklusief de mogelijkheid om bijbels te geven', schreef Hurt.

De twee Russische voorgangers waren het oneens met de opmerking van Hurt, en verklaarden nadrukkelijk dat de houding van de overheid ten aanzien van de godsdienst in de laatste jaren veel liberaler was geworden. ,Die houding is niet zo militant als voorheen', zei Zhidkov.

Ter ondersteuning van zijn mening zei dominee Zhidkov: ,Er is een nieuwe mogelijkheid voor ons geopend om bijbels in te voeren. Met behulp van de Baptisten Wereldalliantie konden we onlangs ongeveer 3000 bijbels invoeren en 20.000 liederenbundels'.

Ronald C. Goulding, een van de sekretarissen van de BWA en oud-sekretaris van de Europese Baptisten Federatie, zei in Washington, dat baptisten die tot de Al Unie Raad behoren ,gelukkig zijn zolang ze vrij zijn om het evangelie te prediken, bekeerlingen maken, gelovigen dopen en het leven en het getuigenis van de gemeente tot ontwikkeling brengen, vrijheden waarvan ze nu in geheel de Sovjet Unie gebruik kunnen maken'. Anderzijds zo verklaarde hij, zijn de baptisten die tot de dissidenten behoren ,niet gelukkig zolang zij niet in staat zijn alles te doen wat hun geweten vraagt, ondanks de wetten van het land'.

Zhidkov merkte in het interview te Louisville nog op, dat vele leden van de ongeregistreerde gemeenten van mening zijn, dat de enig ware kerk de vervolgde kerk is.

Goulding verklaarde, dat een aantal gemeenten van de (dissidente) Raad van Gemeenten nu geregistreerd wordt en zich verheugt in dezelfde vrijheden als de gemeenten van de Al Unie Raad, hoewel zij meestal van deze vrijheden geen gebruik kunnen maken totdat ook hun gebouwen ingeschreven zijn.

BAPTISTENWEEKBLAD IN WALES BESTOND 125 JAAR

In 1976 bestond het weekblad Seren Cymru, een uitgave van de Baptisten Unie van Wales 125 jaar. De eerste editie verscheen op 13 augustus 1851 als een onafhankelijk blad, „om vrijheid in burgelijke en godsdienstige zaken te bevorderen en om zich te verzetten tegen alle vormen van onrecht". Hoewel nog geen officiële publikatie van de Unie was het ook toen reeds een baptistenblad. In 1936 werd het blad eigendom van de Unie. De huidige eindredakteur, Rev. D. Islwyn Davies, zegt in één van de jongste edities dat de problemen waarmee Seren Cymru te maken had vrijwel altijd dezelfde waren: stijgende kosten en een tekort aan abonnnees...

Het adres van B. Hofman te Stadskanaal is per 29 december 1976: Naamsestraat 170/5, Leuven, België.

Fam. W. Veenstra te Amsterdam wenst alle broeders en zusters een voorspoedig en gezegend 1977.

Redaktie en administratie van DC wensen alle lezers een zegenrijk 1977, zowel in gezin als gemeente.

POSTZEGELS VOOR DE ZENDING

Br K. Kuperus (Simsonstraat 5[1], Amsterdam-Z.) schrijft: we hebben van 13 december 1975 tot 13 december 1976 met het sparen van gebruikte postzegels f 4.016,— opgebracht! Is dat geen mooi resultaat in één jaar?
Nog hartelijk bedankt voor de 35 kilo die ik op de AV te Leeuwarden mocht ontvangen.
Met beste wensen voor een gezegend en voorspoedig 1977!

T.V.-DIENST UIT HOOGEVEEN

Zondagmiddag 2 januari a.s. om 5 uur zal in de Televisie-zendtijd van de kerken een dienst worden uitgezonden van de Baptisten Gemeente van Hoogeveen.

De prediking zal verzorgd worden door de plaatselijke voorganger, ds G. Brongers. De Schriftlezingen zijn Jacobus 4 : 13 t.e.m. 16 en Hebr. 13 : 1 t.e.m. 8.

Verder werken aan de dienst mee het baptisten zangkoor „Immanuël", onder leiding van de heer J. Krol; de combo „Get Back"; de organist Herman van Voorthuizen en de declamatrice mevr. G. Krol-Koster.

KORREKTIE

In het Adressenboekje 1976 moet bij de naam Van de Riet te Baarn gelezen worden:
R. P. van de Riet, Da Costalaan 22, Baarn; tel. 02154-16312.

In de ouderdom van 84 jaar overleed in zijn Heer en Heiland broeder
BARTELD KLUNDER
Hoogezand, 19 december 1976
Baptistengemeente Hoogezand

Onverwacht nam de Heer tot Zich onze broeder
GEERT JAN OLIJSLAGER
in de ouderdom van bijna 81 jaar.
Baptistengemeente Utrecht
wijkgemeente „Silo"
Utrecht, 20 december 1976.

Op de leeftijd van 80 jaar werd door haar Heer thuisgehaald onze zuster
C. RICHEL-GROOTENBOER
op 20 december 1976.
Baptistengemeente 's-Gravenhage

„Veilig in Jezus' armen"
Zeer plotseling is van ons heengegaan onze lieve man, vader en grootvader
GEERT JAN OLIJSLAGER
bijna 81 jaren oud, echtgenoot van N. Hartog, eerder van E. Wiersema.

Utrecht:	N. Olijslager-Hartog
Australië:	G. Oldenburger-Olijslager
	H. G. Oldenburger
Emmen:	H. G. Olijslager
	R. Olijslager-Schipper
Emmen:	G. J. Olijslager
	W. Olijslager-Kruit
Woudsend:	J. Bos
	G. Bos-v. d. Berg
	en kleinkinderen

Utrecht, 20 december 1976.
Makassarstraat 95
De begrafenis heeft inmiddels plaatsgehad op donderdag 23 december.